

Cota 11892

CODUL PENAL

CODUL JUSTIȚIEI MILITARE

CODUL JUSTIȚIEI MARINE

CODUL SILVIC

ADNOTATE CU

JURISPRUDENȚA MOTIVATA

A TRIBUNALELOR, CURȚILOR DE APEL ȘI A CASATIEI

PRECEDATE DE UN INDEX ALFABETIC

ȘI URMATE DE:

CONVENȚIUNILE DE EXTRADARE

ȘI DE

DISPOZIȚIUNILE PENALE,

din legile și regulamentele uzuale

DE

C. HAMANGIU

ȘI

N. M. SOTIR

Prim-Procuror la Trib. Ilfov.

Fost magistrat ; Advocat.

8517

EDITURA

LIBRARIEI LEON ALCALAY

BUCURESCÎ

1903

P R E F A Ț Ă

Prezentăm publicului și în special acelor care se ocupă cu dreptul: „**Codul Penal**“, urmat de „**Codul justiției militare**“, „**Codul justiției marine**“ și „**Codul Silvic**“ adnotate cu jurisprudența complectă și motivată a Tribunalurilor, Curților de Apel și a Curții de Casație, jurisprudență luată în mod exact și cu multă minuțiozitate, din zărele: „**Dreptul**“, „**Curierul judiciar**“, „**Revista de drept și sociologie**“ și „**Buletinul Curții de Casație**“. Importanța jurisprudenței nu poate fi pusă câtuși de puțin în discuție, într'însa fiind condensată întreaga știință juridică ce intră în mod obișnuit în desbaterea Tribunalurilor noastre, formând ast-fel un fel de doctrină uzuală. Nu ne-am mulțumit numai cu simplele soluțiuni ale diferitelor chestiuni de drept relative la interpretarea unui text de lege; în scopul de a da un adevărat comentariu de jurisprudență al Codului penal, militar și silvic, noi am adnotat fie-care articol al acestor coduri, cu rezumatul motivelor care a călăuzit instanța de judecată, — Tribunal, Curte de Apel sau Ca-

sație, — spre a decide într'un sens sau într'al-tul, dând o anumită interpretare textului de lege respectiv. Din acest punct de vedere privită, lucrarea ce publicăm, merită o deosebită atențiune din partea mânuitorilor de Coduri adnotate. Ea va satisface nu numai pe aceia care caută soluția unei cestiuni de drept, ci și pe aceia cari în afară de soluție, au necesitate de motivele cari au determinat rezolvarea într'un anume sens a cestiunei. Ea interesază deci și pe avocați și pe magistrați în acelaș timp. Codul justiției militare, de asemenea adnotat cu jurisprudența motivată a Tribunalelor noastre, fiind în strânsă legătură cu Codul penal, va face ca prezenta publicațiune să intereseze de o potrivă și Tribunalele ordinare și pe acele militare. La finitul său am adăugat o prea importantă Circulară a Ministerului de Răsboi, extrasă din „Monitorul Oastei”, care formeză un adevărat comentariu practic al Codului de justiție militară.

În fine, în scopul de a prezenta un tot complet al legislațiunei penale, pe lângă Codul penal, Codul justiției militare, al celei marine, și Codul silvic, cu regulamentul său, am adăugat la finitul acestora: „**Convențiunile de extradare**” încheiate de România cu celelalte State, precum și **dispozițiunile penale** din toate legile și regulamentele uzuale aflate ași în vigoare. Ast-fel fiind alcătuită, lucrarea ce publicăm are avantajul de a reuni într'un singur volum, întreaga legislațiune penală în vigoare, necesară Tribunalelor corecționale, Parchete-

lor civile și militare precum și tuturor agenților de poliție judiciară.

La începutul volumului am publicat un **index alfabetic general**, care înlesnesce mult consultarea Codului penal și a celorlalte coduri și legi, iar la finitul volumului am anexat o **tablă de materii generală**.

Tote Codurile și legile cuprinse în acest volum sunt publicate ast-fel cum sunt astăzi în vigoare, cu toate modificările ce li s'a făcut până în prezent.

C. Hamangiu și N. M. Sotir.

București, 1903 Martie.

ABREVIĂTIUNI

- Al. = aliniat.
Apr. = Aprilie.
Art. = Articol.
Aug. = August.
B. = Buletinul decisiunilor
Curții de Casație și Jus-
tiție
Br. = Județului Brăila.
Buc. = Bucuresci.
C. = Curtea de apel din
C. Jud. = *Curierul Judiciar*.
Cas. = Curtea de Casație.
Civ. = Codicele Civil.
Co. = Codicele comercial.
Com. = Secția Comercială.
Cr. = Craiova.
Dec. = Decembrie.
Dr. = Ziarul *Dreptul*.
Febr. = Februarie.
Focș. = Focșani.
H. = Hotărâse, sentința.
Ilf. = Județului Ilfov.
Ian. = Ianuarie.
Ial. = Județului Ialomița.
Inst. jud. = instanță jude-
cătorească.
Iul. = Iulie.
- Iun = Iunie.
Lg. = Legiuitor.
Mart = Martie.
Nobr. = Noembrie.
Not. = Secția de Notariat
Oc. = Legea judecătorilor
de pace.
Oct. = Octombrie.
p. = pagina.
P. = Codicele Penal.
P. Fr. = Codicele penal
frances
P. Pr. = Codicele penal
prusian
Pr. = Codicele de proce-
dură civilă.
Pr. P. = Codicele de pro-
cedură criminală
Rec. Dr. Soc. = Revista de
drept și sociologie.
Sept. = Septembrie.
Suc. = Județul Sucéva.
Tec = Județul Tecuci.
Tr. = Tribunalul.
Un. = Secțiunii unite.
ur. = următorii.
Urm. = Legea de urmărire.

Ast-fel: Cas. II, 8 Dec. 97; Dr. 87/98, p. 247; B. 98, p. 486, se va citi: Decisiunea Curții de Casație, Secția II, din 8 Decembrie 1897, publicată în ziarul Dreptul No. 87/98 la pagina 247 iar în Buletinul decisiunilor Curții de Casație din anul 1898 la pag. 486.

MODIFICĂRI

introduse în Codul Penal.

„Codul Penal“ promulgat și publicat la 30 Octombrie 1864 a intrat în vigoare la 1 Maiu 1865.

Acest cod a fost modificat în mai multe rânduri și anume:

1) Prin legea din 20 Februarie 1867, i s' r amendat articolele 7, 8, 9, 32, 38, 39, 43, 47, 49, 50, 54, 55, 60, 77, 90, 97, 107, 118, 119, 120, 121, 125, 126, 127, 128, 131, 134, 140, 141, 144, 145, 147, 149, 150, 151, 153, 154, 155, 156, 166, 168, 173, 181, 182, 183, 186, 187, 192, 193, 194, 197, 198, 200, 204, 205, 208, 210, 211, 212, 216, 238, 239, 240, 245, 246, 247, 249, 254, 258, 259, 263, 264, 271, 272, 276, 284, 287, 288, 290, 293, 294, 296, 299, 300, 308, 309, 310, 317, 318, 321, 324, 325, 343, 344, 348, 358, 360, 364, 367, 376, 382, 384, 385, 393, 394, 395, 396, 397 și 399.

2) Prin legea din 21 Februarie 1882 s' a adăogat 2 aliniate la articolul 140.

3) Prin legea din 28 Maiu 1893 s' a amendat articolele 123—126.

4) Prin legea din 15 Februarie 1894 s' a modificat articolele 3, 4 și 5.

5) Prin legea din 4 Maiu 1895 s' a modificat articolele 142, 117, 220, 262, 310, 311 și 334.

Noi 1 publicăm ast-fel cum este astăzi în vigoare.

TABLA DE MATERII

CODULUI PENAL (*)

Dispozițiuni prelimi- arii	1	recidivă	51
		TIT. V. Despre com- plicitate.	64
		TIT. VI. Despre cauzele care apără de pedepsă sau micșo- reză pedepsa	75
		CARTEA II.	
		DESPRE CRIME ȘI DELICTE ÎN SPECIAL ȘI DESPRE PEDEPSELE LOR.	
TIT. I. Despre natura pedepselor	33	TIT. I. Crime de înal- tă trădare	96
TIT. II. Despre apli- carea și executarea pedepselor	35	CAP. 1. Crime în con- tra siguranței ex- teriore a Statului	96
§ 1. <i>Amenda silnică.</i>	35	CAP. 2. Crime și de- licte în contra si- garanței interioare a Statului.	99
§ 2. <i>Recluziunea.</i>	36	Secț. 1. Despre aten- tate și comploturi în contra persoanei Domnului și a fami- liei sale.	99
§ 3. <i>Detențiunea.</i>	37	Secț. 2. Crime și de- licte în contra înștiței Statului prin resboi	
§ 4. <i>Degradațiunea ci- vică.</i>	37		
§ 5. <i>Inchisôrea</i>	39		
§ 6. <i>Interdicțiunea co- recțională</i>	39		
§ 7. <i>Amende</i>	39		
§ 8. <i>Inchisôrea poliție- nescă</i>	42		
§ 9. <i>Amendă poliție- nescă</i>	42		
TIT. III. Despre ten- tativă	48		
TIT. IV. Despre con- cursul mai multor infrațiuni și despre			

(*) A se vedea „Indexul alfabetic“ ce urmează imediat după aceasta, precum și „Tabla generală de materii“, de la finalul volumului.

civil, prin ilegală întrebuințare a forței armate, prin devastățiunii și jefuirii publice	102
TIT. II. Crime și delictे în contra Constituțiunii	104
CAP. 1. Crime și delictे în contra exercițiului drepturilor politice	104
CAP. 2. Atentate în contra libertății	106
CAP. 3. Pentru călcarea de atribuțiuni din partea autorităților administrative și judecătorești	109
TIT. III. Crime și delictे în contra intereselor publice	110
CAP. 1. Despre plâsmuirii sau falsificării	110
<i>Secț. 1. Plâsmuire de monedă</i>	110
<i>Secț. 2. Plâsmuirii de sigilii ale Statului sau ale altor autorități, de bilete de bancă, de efecte publice și altele</i>	113
<i>Secț. 3. Despre falsificarea de înscrisuri publice sau autentice și de comerțiu sau de bancă</i>	115
§ 2. Despre falsificarea în scrieri private	125
§ 3. Despre falsificarea de paspoarte, foi de drum și certifi-	
cate	126
CAP. 2. Crime și delictе comise de funcționarii publici în exercițiul funcțiunii lor	128
<i>Secț. 1. Sustracțiunii comise de depozitarii publici</i>	128
<i>Secț. 2. Despre nedrepte luări săvârșite de funcționarii publici</i>	135
<i>Secț. 3. Despre infracțiunile privitoare la amestecarea funcționarilor publici în afaceri sau comerțiu necompatibile cu a lor calitate</i>	136
<i>Secț. 4. Despre mituirea funcționarilor publici</i>	138
<i>Secț. 5. Abus de putere</i>	145
§ 1. Abus de putere în contra particularilor	145
§ 2. Abus de autoritate în contra lucrului public	154
<i>Secț. 6. Despre 6re-care delictе, privitoare la ținerea actelor Statului civil</i>	155
<i>Secț. 7. Exercițiul autorității publice anticipate sau prelungite în contra legii</i>	155
Dispozițiuni particulare	155
CAP. 3. Despre turburările aduse or-	

dinei publice de către fețele bisericesci	157
CAP. 4. Resistență, nesupunere și alte necuviințe în contra autorității publice	163
<i>Secț. 1. Rebeliuni</i>	163
<i>Secț. 1. Ultragiū și violență în contra autorității publice și a depozitarilor lor</i>	167
<i>Secț. 3. Refus de servicii, datorit legalmente</i>	174
<i>Secț. 4. Despre scăparea arestanților și despre ascunderea criminalilor</i>	176
<i>Secț. 5. Despre spargerea sigiliilor și luarea actelor sau lucrurilor aflate în depozite publice</i>	179
<i>Secț. 6. Despre degradarea monumentelor publice</i>	182
<i>Secț. 7. Usurparea de titluri sau funcțiuni publice</i>	182
<i>Secț. 8. Impediciiri la liberul exercițiu al unei religii</i>	182
CAP. 5. Despre asociaciarea făcătorilor de rele și despre vagabonđi	183
<i>Secț. 1. Despre asociaciarea făcătorilor de</i>	
<i>Secț. 2. Pentru vagabonđi</i>	184
TIT. IV. Crime și delictе în contra particularilor	180
CAP. 1. Crime și delictе în contra personelor	189
<i>Secț. 1. Pentru omor și alte crime mari, amenințări de omor în contra persoanelor</i>	189
§ 1. Omor, asasinat (ucidere), părințucidere, pruncucidere, otrăvire	189
§ 3. Amenințări	188
<i>Secț. 2. Răniri, loviri și alte crime și delictе comise cu vo-</i>	
<i>intență</i>	194
<i>Secț. 3. Omucidere, răniri și loviri fără voie, crime și delictе scusabile și casurile în cari nu pot fi scusate, omucidere, răniri și loviri cari nu sunt nici crime, nici delictе</i>	205
§ 1. Omucidere, răniri, loviri fără voie	205
§ 2. Crime și delictе scusabile și casurile când nu pot fi scusate	206
§ 3. Omucidere, răniri și loviri cari nu sunt calificcate, nici crime nici delictе	208

<i>Sect. 4. Despre duel</i>	209	sau desfiintare de hotare	267
<i>Sect. 5. Atentate in contra bunelor moravuri</i>	216	<i>Seci. 4. Despre abus de incredere</i>	167
<i>Sect. 6. Arestatiuni ilegale, secuestratiuni de persoane si alte atentate la libertatea individuala</i>	229	<i>Sect. 5. Inselaciune sau escrocherie</i>	277
<i>Sect. 7. Crime si delicta privitoare la oprirea sau distrugerea dovedirei statului civil al unui copil, sau la compromiterea existentei sale; rãpiri de minori, infractiuni contra legilor asupra inmormntãrilor</i>	230	<i>Sect. 6. Bancrute</i>	289
§ 1. <i>Crime si delicta in contra unui copil</i>	230	<i>Sect. 7. Jocuri la noroc, lotãrii, turburãri si fraude, in-trebuinãate la licitatiuni publice</i>	293
§ 2. <i>Rãpire de minori</i>	232	<i>Sect. 8. Destructiuni, degradațiuni si alte pagube</i>	296
§ 3. <i>Cãlcarea legiuirilor asupra inmormntãrilor</i>	233	<i>Sect. 9. Crime si delicta cari pun in pericol viața mair mul-tor persoane</i>	299
<i>Sect. 8. Mãrturii mincinoase, calomnii, injurii, revelațiunea secretelor</i>	234		
§ 1. <i>Mãrturie mincinosã</i>	234		
§ 2. <i>Calomnii, injurii, revelațiuni de secrete</i>	239		
CAP. 2. Crime si delicta in contra proprietãților	254		
<i>Sect. 1. Furturi</i>	254		
<i>Sect. 2. Tãlhãrii</i>	264		
<i>Sect. 3. Strãmutare</i>			

CARTEA III

CONTRAVENTIUNI POLI-TIENESCI ȘI PEDEPSELE LOR.

CAP. 1. Pentru pedepse	305
CAP. 2. Contravențiunii și pedepse	307
<i>Sect. 1. Antea clasã</i>	307
<i>Sect. 2. A doua clasã</i>	310
<i>Sect. 3. A treia clasã</i>	313
<i>Sect. 4. A patra clasã</i>	315
Dispozițiuni comunela cele trei secțiunii de mai sus	316
Dispozițiuni generale	316
Dispozițiuni transitorii	317

INDEX
ALFABETIC GENERAL

A

	Pag.
Abandonarea unui copil. Art. 277	231
Abrogare. Legi penale anterioare. Art. 393	316
Absența maritorilor și juraților in penal. Art. 192	174
Abus de autoritate in contra lucrului public. Art. 158-160	154
Abus de incredere. Art. 322-331	267
Abus de incredere comis de servitori. Art. 323	270
Abus de incredere comis de tutori curatori, administratori. Art. 330	276
Abus de putere in contra particularilor. Art. 147-157	145
Abus de stãbielnicile minorilor. Art. 322	267
Abusuri eclesiastice. Art. 166-169	157
Acte. Dispozițiuni penale din legea autentificãrei	625
Acte. Fãlșificarea, plãsmuirea lor. Art. 101, 125-127	121
Acte. Sustragerea lor. Art. 203, 204, 326	180, 275
Acte. Sustragerea prin violență. Art. 205	181
Acte autentice. Fãlșificarea lor. Art. 125	121
Acte diplomatice. Divulgarea lor. Art. 140	128
Acte false. Servirea de ele. Art. 126	124
Acte private. Fãlșificarea lor. Art. 127	125
Acte publice. Arderea, desființarea lor. Art. 367	302
Acte publice. Calomnie prin... Art. 298	248
Acte publice. Denaturarea de... Art. 124	118
Acte publice. Fãlșificarea lor. Art. 125, 126	121
Acte publice. Fãlșificarea lor de funcționari. Art. 123, 124	115
Actele stãrei civile. Neinscrierea lor in registre. Art. 161	155
Actele statului. Distrugerea lor. Art. 73	98
Acte strelne. Desființarea lor. Art. 338	287
Acțiuni ostile, unui stat strãin. Art. 74, 75	98
Adãugiri la numãrul biletelor de votare. Art. 97	105
Adãuceațiuni. Amestecul funcționarilor. Art. 142	136
Administratori, funcționari; mituirea lor. Art. 144	138
Administratori, tutori; abus de incredere. Art. 330	276
Adulter. Intentarea acțiunii. Art. 270	222
Adulter. Omor comis de soțul nevinovat. Art. 253	208
Adulter. Pedepsa pentru... Art. 269	222
Adunarea legiuitoare. Atentat contra ei. Art. 93, 94	104
Adunarea legiuitoare. Pedepsa pentru insulte aduse membrilor ei. Art. 189	173
Adunare inarmata. Art. 175, 176	164
Adunãri turburãtoare. Art. 90	104

	Pag.
Advocat. Injurii în pledoarii. Art. 302	252
Advocat. Interdicerea de a pleda. Art. 324	274
Advocat. Înțelegere cu adversarul. Art. 324	274
Advocat. Trădarea cauzei clientului. Art. 325	274
Advocat. Dispoziții penale din legea constituirii corpului	619
Afise. Ruperea lor. Art. 393	313
Agent al forței publice. Lovirea lui. Art. 185—188	172, 173
Agent provocător. Art. 47	64
Agent de schimb. Abus de încredere. Art. 330	276
Agravarea pedepsei. Recidiva. Art. 46	64
Agravarea pedepsei, în furt. Art. 311	263
Agricole. Dispozițiuni penale din legea creditului	634
Agricole. Dispozițiuni penale din legea banței	643
Agricole. Dispozițiuni penale din legea tocmețiilor	613
Aleo. Dispoziții penale din legea taxei pe grad	677
Alegerea consilierilor comunale. Dispoziții penale din legea pentru	624
Alienați. Dispoziții penale din legea pentru	644
Alienați. Dispoziții penale din regulamentul legii de	704
Alienați. Lăsarea lui liberă. Art. 389	310
Alienație mintală. Infracțiuni comise în stare de. Art. 57	75
Alinierea satelor. Dispoziții penale din reg. pentru	702
Amăgirea copiilor. Răpire. Art. 283	233
Amăgire de martori. Art. 292	236
Ambulant. Dispoziții penale din legea comericiului	617
Amendă. Pedepsă. Art. 1, 8	1, 34
Amenda. Calcularea în lei noi. Art. 399	316
Amenda. Esecutare în contra moștenitorilor. Art. 35	45
Amenda. Insolvabilitate. Art. 28	39
Amenda polițienescă. Insolvabilitate. Art. 30	42
Amenda. Deschidere de liste de subscripție. Art. 181	167
Amunțare. Punere de foc. Art. 366	302
Amenințare. Poprirea exercitărei cultului. Art. 209	182
Amenințare. Furt prin. Art. 317	264
Amenințare. Imputații defăimătorii. Art. 334	283
Amenințare în scris. Art. 295, 296	192
Anglia. Convenția de extradare	347
Apărare. Locuri de	96
Apărare de pedepse. Art. 197, 296	179, 245
Apărare legitimă. Art. 58, 255—257	77, 208, 209
Apeduce. Distrugerea lor. Art. 376	304
Aplicarea legii civile la militari. Art. 6	22
Aplicarea pedepsei în cumul de delict. Art. 40	51
Apologia infracțiunilor. Art. 181	167
Apovisionarea armatei. Neexecutarea contractelor. Art. 379	305
Arest preventiv. Lege asupra	594
Arest preventiv. Regulament general	685
Arbitri. Mănuirea lor. Art. 144	138
Arestare arbitrară. Art. 99, 100, 103, 272—274	106, 107, 229, 230
Arestare ilegală a deputaților și senatorilor. Art. 104	108
Arestare ilegală din partea funcționarilor publici. Art. 149	147
Arestare ilegală. Refus de constatare. Art. 102	108
Arestat. Înlăturarea evadării lui. Art. 194	176
Arestat. Înlăturarea evadării lui prin dare de arme. Art. 196	177
Arestat. Evadare prin violență. Art. 193	179

	Pag.
Armata. Comandă fără cădere. Art. 83	102
Armată. Ilegala ei întrebuintare. Art. 82	102
Armate. Dispozițiuni penale din legea recrutărei	591
Arme. Definiție. Art. 91	104
Arme. Pierderea dreptului d'a purta	37
Arme. Procurarea lor inamicilor. Art. 66	96
Arme. Purtarea lor contra Statului. Art. 68	96
Artificii. Darea de	307, 310
Asasinat. Definiție. Art. 226	190
Ascendent. Lovirea și rănierea sa. Art. 243	199
Ascendent. S' luire. Art. 265, 266	219, 220
Ascendent. Tănuire. Art. 307	257
Aseundere de cadavre. Art. 285	233
Aseunderea înscrisurilor. Art. 203, 205	180, 181
Aseunderea documentelor. Art. 73	98
Aseunderea lucrurilor furate. Art. 53	71
Aseunderea minorilor răpiți. Art. 280	232
Asocierea criminalilor. Art. 197, 216	179, 184
Asocierea făcătorilor de rele. Art. 213, 215	183, 184
Asocierea furilor. Art. 310	260
Atelier. Furt din	258
Atentat contra corpurilor legiuitoare. Art. 93	104
Atentat, contra libertății. Art. 99—108	106
Atentat contra Regelui. Art. 76—80	99, 102
Atentat contra Statului. Art. 81, 92	102, 104
Atentat public contra pudorei. Art. 262	216
Atentat contra pudorei cu violență. Art. 264, 266	218, 220
Atentat contra pudorei fără violență. Art. 263, 266	217, 220
Atentat la pudore comise de ascendenți. Art. 265	219
Atenuante, circumstanțe. Art. 57—65	75
Atestate de bună purtare. Falsificarea lor. Art. 139	128
Atribuțiuni, călcare de	109
Atrăpament. Impedicare de a vota prin	105
Austro-Ungaria. Convenția de extraditii cu eu	321
Autor dramatic. Reprezentarea operii sale fără voia sa. Art. 342	289
Autorizație. Case de joc fără	293
Averei. Administrarea	36
Averei. Administrarea	37
Avortare. Art. 240—246	201

B

Bancă agricolă. Dispoziții penale din legea pentru înființare ei	613
Banconote falsificate. Art. 125	125
Banconote. V. Dispozițiile penale din Codul comercial	548
Banconută frauduloasă. Art. 343	289
Banconuta frauduloasă. Complicitate. Art. 344	290
Banconută simplă. Art. 345	291
Banconută simplă. Pedepsă mijlocitorilor de schimb și a samsarilor. Art. 345	293
Banț publică. Sustragerea lor. Art. 14)	128
Băiți. Otrăvirea pescilor în	802
Bărbat. Omorul soției de	208
Bătăi comise în persoană părinților. Art. 243	198

	Pag.
Bătăi simple. Art. 288	194
Bătrini de 60 ani. Pedepşa lor pentru crime. Art. 14	36
Béuturi prefăcute şi vătémătore. Vinderea lor. Art. 247	201
Béuturi prefăcute. Vinderea lor. Art. 389—391	310
Béuturi spirtoase. Dispoziţii penale din legea pentru înfiinţarea dreptului de licenţă asupra	565
Béuturi spirtoase. Dispoziţii penale din legea de impozit, asupra lor	668
Béuturi spirtoase. Dispoziţii penale din regul. pentru aplicarea legii impositului pe	695
Belgia. Convenţia de estrădare cu	326
Beţie. Infracţiuni comise în această stare. Art. 57	75
Bigamie. Art. 271	228
Bilete de bancă. Falsificarea lor. Art. 117	113
Bilete de bancă. Falsificarea lor. Art. 125	121
Birtaşii. Contravenţie. Art. 385, 389	307, 310
Birjari. Lipsa de număr. Art. 389	310
Birjari. Părăsirea caiilor. Art. 389, 390	310, 312
Biserica. Desordini. Art. 210	183
Bisericii. Discursuri ţinute în Art. 167—139	169
Bisericesc. Ultragiū contra persónelor Art. 211	183
Bisericesc. Dispoziţii penale din reg. pentru epitropiile	702
Bólă. Causarea ei prin substanţe vătémătore. Art. 245	201
Bólă contagioasă. Nerexcitarea măsurilor de apărare. Art. 377	304
Bóle mollipitóre. Dispoziţii penale din reg. pentru prevenţiunea lor	700
Britania (Marea). Convenţie de extrădare cu	347
Brutari. Scumpirea pâinei. Art. 393	313
Bucece. Furt de Art. 309	258
Bună purtare. Atentat fals de Art. 139	128
Bunec moravuri. Ultragiū public. Art. 262	216
Bunec moravuri. Atentat la Art. 267, 268	221
Bunurile statului. Dispoziţii penale din legea pentru înstrăinarea lor	633
Burse. Dispoziţiuni penale din legea de	606

C

Cadavru. Ascundere. Art. 285	233
Caf. Dispoziţii penale din legea pentru îmbunătăţirea şi înmulţirea rasei lor	636
Caf. Furt de Art. 309	258
Caf. Lăsarea lor liberă în locuri locuite. Art. 389	310
Căini. Aţătarea lor. Art. 389	310
Calomie. Definiţie. Art. 294	239
Calomie. Denunţarea înscrisă. Art. 298	248
Calomie. Dovadă imputărei. Art. 295—296	244
Calomie. Pedepşa. Art. 297	247
Calomie. Suverani străini. Art. 299	250
Căi de comunicaţiune. Distrugerea lor. Art. 370, 376	303, 304
Căi de comunicaţiune. Dispoziţiuni penale din legea pentru desfiinţarea contribuţiunilor personale şi înfiinţarea contrib. pentru	591
Călugări. Siluire. Art. 265, 266	219

	Pag.
Cămp, furt de vite de pe Art. 309	258
Cămp, punere de foc. Art. 360	300
Cărauşii. Abus de încredere. Art. 331	276
Căruşii. Furt. Art. 310	260
Căruşii. Părăsirea dobitoacelor. Art. 389—390	310—312
Cărluier. Găsduirea persónelor suspecte. Art. 134	127
Căriere. Dispoziţii penale din reg. pentru expoatarea din proprietăţile statului	703
Carne; lipsă la grame. Art. 393	313
Cărţi de joc. Dispoziţii penale din legea monopolului de chiruirii şi	624
Cărţi de joc. Dispoziţii penale din legea pentru întrebuinţarea lor	675
Căsătorie. Fată răpită. Art. 282	233
Casa de joc la noroc, fără autorisaţie. Art. 350	293
Căsătorie, de a doua óră; pedepşa. Art. 271	228
Căsătorie. Neconstarea consimţimintului tatălui etc. Art. 162	155
Casă de muncă. Recluziune Art. 15, 17	36
Casă de corecţiune. Art. 24	39
Casni. Întrebuinţarea saū ordonarea ei. Art. 150, 273	149, 229
Casne. Pedepşa făcătorilor de rele care le întrebuinţază Art. 233	191
Casne. Tâlhărie. Art. 319	267
Castrafiune. Art. 240	198
Cerşetorie. Întrebuinţarea minorului răpit. Art. 283	233
Certificat de bólă. Falsificarea lui. Art. 134	127
Cétă înarmată. Art. 175, 176	164
Cétă turburătoare. Răniiri comise. Art. 214	201
Cétă. Persóne cari au arme ascunse. Art. 176	164
Certificate de provenienţă. Dispoziţii penale din reg. pentru liberarea lor pentru animale şi produse animale brute	704
Cete armate. Art. 87—88	103
Cete armate. Comanda lor. Art. 86	103
Cete organizate pentru a face rele. Art. 213—216	183
Chei muncinoase, furt prin Art. 310 al. 3	260
Chei muncinoase. Definiţie. Art. 315	246
Chei muncinoase. Prefacerea lor. Art. 316	264
Chibruturi. Dispoziţii penale din legea monopolului de şi cărţi de joc	625
Chirurgia dentistică. Dispoziţii penale din reg. pentru exerciţiul ei	704
Circularea Ministerului de răsboiū	471
Circulaţia pe stradă. Impiedicarea ei. Art. 385	307
Circumstanţe usurătoare. Art. 60	81
Cimiriţi făcute pentru a scăpa de armată. Art. 191	174
Civici. Degradatiunea. Art. 22, 23, 102, 105, 108, 110	37
Civici. Înscrisura actelor de stare Art. 161	155
Cler. Injurii contra membrilor lui. Art. 299	250
Cler. Dispoziţii penale din legea clerului şi a seminariilor	641
Codul civil. Dispoziţiuni penale	545
Codul comerţal. Dispoziţiuni penale	548
Codul de Justiţie militară	377
Codul de Justiţie marină	493
Codul de procedură civici. Dispoziţii penale	546
Codul silvic	503

	Pag.
Codul penal. Data obligativității lui. Art. 400	317
Comandant de divizion militar. Facere de comerț. Art. 143	137
Comandant de oștire. Refus a întrebunța puterea armată Art. 190	174
Comercerii. Dispoziții penale din legea asupra mărcilor de fabricii și de comerț	597
Comercerii. Fals de acte. Art. 125	121
Comercerii ambulanz. Dispoziții penale din legea de	617
Comerciant de băuturi spirtoase. Dispoziții penale din legea pentru înființarea dreptului de licență	565
Comisionar. Abus de încredere. Art. 330	276
Complot. Însușire de... Art. 108	109
Complice. Cum se pedepsește? Art. 48, 49, 51	67, 71
Complici. Cine sunt considerați ast-fel? Art. 50—56	68
Complici, adulter. Art. 253, 260, 270	208
Complici, arestare ilegală. Art. 272	229
Complici, atentat la bunele moravuri. Art. 267	220
Complici, bancrută frauduloasă. Art. 344	290
Complici, crime. Art. 53, 157	71, 158
Complici, infracțiuni comise de un soț. Art. 253	208
Complici, escrocărie. Art. 332	277
Complici, găsdirea autorilor crimei. Art. 52	71
Complici, fals de timbre publice. Art. 118	113
Complici, fals de bancnote. Art. 5	22
Complici, furt. Art. 310	260
Complici, omor. Art. 234	191
Complici, spargerea sigiliilor. Art. 200	179
Complot contra Regelui. Art. 79	101
Complot contra Statului. Art. 81, 82	102
Complot. Denunțarea lui; aplicare de pedepsă. Art. 92	104
Comptabilitate publică. Dispoziții penale din legea de...	641
Comunale. Dispoziții penale din legea	632
Comunale. Dispoziții penale din legea pentru alegerea consilierilor	246
Comunicate oficiale. Obligația girantului sau editorului unei foi ale publice. Art. 193	174
Concurența la licitații. Impedicare. Art. 331	296
Condamnați. Comunicarea cu rudele. Art. 31	42
Confiscare. Ce obiecte se pot confisca? Art. 37	47
Confiscare. Măsură mincinoasă. Art. 394	315
Confiscare. Scrieri contrafăcute. Art. 341	288
Confiscare. Dispoziții penale din legea pentru...	624
Consiliile județene. Dispoziții penale din legea pentru...	560
Consiliile județene. Dispoziții penale din legea pentru...	22
Consiliu de familie; Consilier judiciar; incapacitate. Art. 22	37
Corupție. Înlănțuirea ei. Art. 267, 268	220
Constatarea veniturilor comunale. Dispoziții penale din reg. pentru perceperea, urmărirea și	696
Constituție. Crime și delicta contra ei. Art. 93—111	104—109
Contracte de aprovizionarea armatei. Neexecutarea lor. Art. 379, 380	307
Contrafacere. Definiție. Art. 339	285
Contrafacere. Pedepsă. Art. 341	288
Contravențiuni. Pedepsă. Art. 9, 387, 390, 391	35, 310, 312
Contravenție. Definiție. Art. 1	1

	Pag.
Contravenții. Mărturie mincinoasă. Art. 289	236
Contravenții. Recidivă. Art. 388, 392, 395, 397	310, 313, 315
Convențiile de estradare dintre România și diverse state	319
Convenținea de estradare cu Austro-Ungaria	321
Convenținea de estradare cu Belgia	336
Convenținea de estradare cu Marea Britanie	347
Convenținea de estradare cu Italia	357
Convenținea de estradare cu Olanda	368
Copil mai mic de 8 ani. Infracțiuni comise la această vîrstă. Art. 61	92
Copil de la 8 la 15 ani. Infracțiuni comise la această vîrstă. Art. 62	92
Copil de la 15—20 ani. Infracțiuni comise la această vîrstă. Art. 63	93
Copil mai mic de 20 ani. Instanța competentă a-l judeca. Art. 65	95
Copil. Escuturarea pedepsei. Art. 61	95
Copil. Furtul lucrurilor lui. Art. 310	260
Copil. Lepădare. Art. 279	232
Copil. Lepădare în loc singuratic. Art. 277	231
Copil. Nedeclararea nașterii. Art. 276	230
Copil. Răpire, tănuire, supresiune, substituțiune. Art. 275	230
Copil. Schilodire din cauza lepădării. Art. 278	231
Corpuri învințite. Atentate contra lor. Art. 93, 94	105
Coșuri. Nemăturarea lor. Art. 385	307
Credința județean și comunal. Dispoziții penale din legea pentru înființarea lui	671
Crimă. Definiție. Art. 1	1
Crimă săvîrșită dar neisbutită. Art. 38	48
Crimă. Agenți provocători. Art. 47	64
Crimă comisă de un minor. Art. 61, 62	92
Crimă comisă de un soț contra altuia. Art. 253	208
Crimă comisă de un subaltern din ordinul superiorului. Art. 160	154
Crimă comisă fără voc. din demență. Art. 57	75
Crimă contra exercitărei drepturilor politice. Art. 93—96	104
Crimă. Legitimă apărare. Art. 58	77
Crimă. Asociație la... Art. 213—216	183
Crimă comisă în afară de teritoriul României. Art. 4	21
Crime scuzabile. Art. 58, 250, 254	77, 206, 208
Crime. Cum se pedepsește. Art. 7	33
Crime de înaltă trădare. Art. 66, 92	96, 106
Crime în contra siguranței exterioare a statului. Art. 36, 75, 96, 99	234
Crime. Mărturie mincinoasă. Art. 287	153
Crime. Tolerarea lor. Art. 157	153
Crime și delicta comise în timpul executării pedepsei. Art. 44	62
Crime și delicta contra siguranței interioare a Statului. Art. 75—92	93, 104
Criminali. Ascunderea lor. Art. 197	179
Cult. Impedicare exercițiului. Art. 209	182
Cult. Furt de obiecte ale cultului. Art. 181, 183	167, 170
Cult. Lovirea și insulta preoților. Art. 211	183
Cumul de infracțiuni. Art. 40	51
Comune religioase. Serbarea ei înaintea celei civile. Art. 166	157
Comune religioase nelegale. Art. 166	157
Curator. Administrație de rea credință. Art. 330	276
Custode. Răspunderea sa în cas de spargere de sigilii. Art. 198—199	179
Cuvinte injurioase, ultraj. Art. 181, 183	167

	Pag.
Daruri luate de particulari în numele funcționarilor, Art. 146.	143
Dărâmare de ziduri, etc. Art. 353	297
Daune. Condamnarea la... Art. 6	45
Daune în delict de presă. Art. 193	174
Daune. Plata taxelor ilegale. Art. 141	135
Declanare de rebel, crimă de înaltă trădare. Art. 74	98
Declanare de rebel, prin acte neaprobate de guvern. Art. 75	99
Decorafune. Purtarea ei fără drept. Art. 208	182
Decorafune civică. Art. 22, 102, 105, 108, 110	37, 107
Degradafia civică. Când e însoțită de închisoare. Art. 23	38
Degradafia monumentelor publice. Art. 206	182
Degradarea liniilor telegrafice. Art. 373	303
Degradarea lucrurilor. Art. 352	296
Delict. Definiție. Art. 1	1
Delicte. Cum se pedepsesc. Art. 8	34
Delicte. Mărturie mincinosă. Art. 288	236
Delicte de presă. Art. 193	174
Delicte politice. Art. 93—98	104
Delicte scuabile. Art. 251—254	208
Delicte, tentativă. Art. 39	50
Dementă. Art. 57	76
Denegare de dreptate. Art. 152	150
Dentistica chirurgicală. Dispoziții penale din reg. pentru exercițiul ei	704
Denunțatori. Art. 92	104
Denunțatori autorilor monedelor falsificate. Art. 116	113
Denunțare calomnioasă. Art. 298	248
Deposedare ilegală. Art. 155	151
Deposit public. Spargerea sigiliilor. Art. 193	179
Deposit public. Sustrageri comise de Art. 140	128
Depositari publici. Sustrageri de acte Art. 203	180
Depunerea de jurământ a funcționarilor publici. Art. 163	155
Deputat. Injurii. Art. 299	250
Deputat. Insulte și lovirii. Art. 189	173
Desființare de acte. Art. 203, 204	180
Desființare de acte. Art. 338	287
Desființare de hotare. Art. 321—325	267, 297
Desființare de registre, acte etc. Art. 357	302
Desfrânare. Deprinderea minorului răpit. Art. 283	233
Desfrânare. Intesnirea ei. Art. 267, 268	220, 222
Desordini în biserică. Art. 210	183
Detențiunea. Cum se execută această pedepsă. Art. 20—21	37
Detunări de bani publici. Art. 140	128
Dinastic; ofense aduse. Art. 77	99
Dispozițiuni penale din legile usuale	545
Dispozițiuni penale din regulamentele legilor speciale	683
Distrugere de șosele poduri, etc. Art. 376	304
Distrugerea lucrurilor altuia. Art. 352	296
Distrugere, de acte publice. Art. 338	287
Distrugere, căi de comunicație. Art. 376	304
Distrugere, edificii și monumente. Art. 85, 206	103, 182
Divulgare. Acte diplomatice. Art. 140	128
Dobitocce. Lăsarea lor să alerge. Art. 389—390	310

	Pag.
Dobitocce rău făcătoare. Lăsarea lor liberă. Art. 389	310
Dobitocce. Maltratarea lor. Art. 385	307
Documente diplomatice. Divulgarea lor Art. 140	128
Domiciliu. Violarea lui de funcționarilor. Art. 151	150
Docturi. Certificate neadeverate. Art. 137	127
Drumuri mincinoase. Art. 336, 337	285
Drepturi civice. Impedcarea exercițiului lor. Art. 95, 96	105
Drum de fier. Punerea circulației în pericol. Art. 370, 371	303
Drumuri publice. Rădicarea de pietriș. etc. Art. 396	315
Drumuri publice. Stricarea lor. Art. 393	313
Duel Art. 258—261	209
Duel care a provocat moarte. Art. 259	216
Duel care n'a ocazionat rănire. Art. 259	216
Duel între militari și civil. Art. 261	216
Duel. Lipsa martorilor. Art. 260	216
Duminical (repaos). Dispoziții penale din legea de	662

E

Edificii publice. Dărâmare, furt. Art. 312, 353, 365	263, 297, 302
Editor. Delicte de presă. Art. 47	64
Editorul unui ziar. Obligația a publica comunicațiile oficiale. Art. 193	174
Editorul unui ziar. Obligația a publica sentința condamnătoare. Art. 193	174
Editorul unui ziar. Refusul său a publica răspunsuri. Art. 193	174
Efracțiunea. Definiție. Art. 314	263
Efracțiunea îngrădirilor. Crimă și delicte comise pentru respingere. Art. 251	208
Efecte publice. Falsificarea lor. Art. 117	113
Electorat. Dispoziții penale din legea	619
Embafie. Dispoziții penale din legea pentru răscumpărarea de	633
Episcopie. Neexecutarea măsurilor de apărare. Art. 378	305
Epitropii bisericesci. Dispoziții penale din reg. pentru	702
Erbării. Dărâmare de clădiri prin exploziune. Art. 365	302
Escadare. Definiție. Art. 313	263
Escadare. Crime prin Art. 251	208
Escadare. Furt. Art. 310	260
Escadare. Legitimă apărare. Art. 257	209
Eserocherie. Art. 332—342	277—289
Eserocherie. Definiție. Art. 332	277
Eserocherie. Pedepsă. Art. 333	282
Executor testamentar. Administrație de rea credință. Art. 330	276
Exercițiul chirurgical dentistic. Dispoziții penale din reg. pentru	704
Exercițiul. Abus de încredere. Art. 330	276
Exploziune de mine și erbării. Art. 365	302
Export. Călcarea regulamentelor. Art. 335	285
Espionaj. Lege de pentru utilitate publică. Dispozițiuni penale	562
Espionare. Vagabonzi străini. Art. 220	185
Estradite Art. 4, 5	21
Estradare. Convențiunile de dintre România și diverse state	319
Estradare. Convenția de cu Austro-Ungaria	321
Estradare. Convenția de cu Belgia	336

	Pag.
Estrădare. Convenția de . . . cu Marea Britania	347
Estrădare. Convenția de . . . cu Italia	357
Estrădare. Convenția de . . . cu Olanda	368
Evadare. Inlesnirea areștanților. Art. 194—196	176—179
F	
Fabricii. Dispoziții penale din legea asupra mărcilor de . . . și de comerț.	597
Fals în acte publice comis de un funcționar. Art. 123—124 . . .	115
Fals în acte publice comis de un particular. Art. 125	121
Fals în acte private. Art. 127, 128	125
Fals în pașapoarte. Art. 224	189
Fals în foi de drum. Art. 132, 133	126
Fals în acte comerciale. Art. 123, 126	115, 124
Falsificarea de bilete de bancă. Art. 125	121
Falsificare de monede. Art. 112, 114	110, 112
Falsificarea votului. Art. 97	105
Falsificarea timbrelor. Art. 117, 118, 120	113
Falsificarea vinului. Art. 331	276
Falsificarea sigiliului Statului. Art. 117	113
Familia regală. Art. 77	99
Fată Răpirea ei. Art. 281	232
Făcători de rele. Asociarea lor. Art. 213—216	183—184
Femei condamnate la munca silnică. Cum se execută pedepsa. Art. 11, 12	86
Femei condamnate. Separarea lor de bărbați. Art. 11—19	86
Fete bisericesti. Delicte comise de . . . Art. 166—169	157
Fiare. Căror condamnați se aplică. Art. 10, 15	35
Filoxeră. Dispoziții penale din legea pentru combaterea ei . . .	634
Firme. Dispoziții penale din legea acupra înscrierii lor	618
Flagrant delict. crime în . . . Art. 253, 389	208, 310
Foc. Amenințare. Art. 366	303
Foc. Comunicarea lui de la o proprietate a delincventului Art. 362	301
Foc. Incăperi locuite. Art. 357	299
Foc. Incăperi nelocuite. Art. 358	300
Foc. Incăperi nelocuite aparținând delincventului. Art. 359 . . .	300
Foc. Lemne, bucate, finete. Art. 363, 361	300
Foc. Mărtea unei persoane. Art. 363	301
Foc. Pagubă mai mică de 600 lei. Art. 364	302
Foi de drum, fals în . . . Art. 132, 133	126
Forța armată. Ilegala ei întrebuițare. Art. 82	120
Forța publică. Întrebuițarea ei contra executării unei legi. Art. 153—160	154
Forța publică. Întrebuițarea ei contra înrolărilor. Art. 84 . . .	102
Foie de drum. Falsificarea ei. Art. 132	126
Fructe stremie. Măncarea lor. Art. 385	307
Funcționari. Exercițarea funcțiunei după înlocuire. Art. 164 . .	155
Funcționari. Exercițarea funcțiunei înainte de jurământ. Art. 163	155
Funcționari. Falsuri comise de ei. Art. 123, 124	115, 118
Funcționari. Infrațiuni comise de ei. Art. 165	155
Funcționar. Lovirea lui. Art. 184—188	171
Funcționari publici. Areștare ilegală, abuz de putere. Art. 149, 150	147, 151

	Pag.
Funcționari publici, fals în acte publice. Art. 123, 124, 136, 139	115, 118, 127, 128
Funcționari publici. Violarea secretului scrisorilor. Art. 156 . .	151
Funcționari publici. Taxe încasate pe nedrept. Art. 141	135
Funcționari publici. Maltratări și torturi comise în exercițiul funcțiunei. Art. 148, 150	147, 149
Funcționari publici. Ultragraul adus lor. Art. 183—188	170, 173
Funcționari publici. Isolarea domiciliului. Art. 151	150
Funcționari publici. Mătuirea lor. Art. 142 144 146	138
Funcționar. Sustragerea de acte. Art. 140 188	128
Funcționari Sustragerea de acte din depozite publice. Art. 203, 204	180
Furturi. Art. 306—316	254
Furt. Asociare. Art. 310	263
Furt. Casă locuită. Art. 309	258
Furt. Casă locuită. Când se socotesece ast-fel. Art. 311	260
Furt. Chei mincinoase. Art. 310	260
Furt. Comis de birtași, etc. Art. 309	258
Furt. Comis de servitor. Art. 309	258
Furt. Definiție. Art. 306	254
Furt de lemne. Art. 309	258
Furt de pe cîmp. Art. 309	258
Furt de la stăpân. Art. 309	258
Furt din biserică. Art. 310	260
Furt din edificiile unui cult. Art. 312	263
Furt din edificiile publice. Art. 312	263
Furt în timpul incendiului. Art. 310	260
Furt. între soți, frați, copii. Art. 307	257
Furt. Loc împrejmuit. Art. 312	263
Furt. Lucrurile călătorilor. Art. 310	260
Furt. Lucrurile unui nebun. Art. 310	260
Furt. Pedepsă. Art. 308	258
Furt prin efracție. Art. 310	260
Furt prin escaladare. Art. 310	260
Furt prin violență, tâlhărie. Art. 317—319	264, 267
Furt prin spargere de sigilii. Art. 202	180
Furt. Purtare de arme. Art. 310	260
Furt. Tălnuitor Art. 53—56	71, 75
Furt pe vase de apă. Art. 312	263
G	
Garanție. Reclamarea unui vagabond. Art. 224	188
Gasde de hoști. Art. 52	71
Gasduire de cete armate. Art. 89	103
Gasduirea celor asociați în crimă Art. 216	184
Gasduirea în rebeliuni Art. 88	103
Gasduirea în hoteluri a persoanelor cu nume mincinoase Art. 134	127
Gasire de lucruri. Ascundere Art. 327—328	276
Gasit copil. nedeclarare Art. 276	230
Garant. Responsabil în delicte de presă Art. 47	64
Giuvaeruri false. Escrocherie. Art. 33	285
Grantul unui țiar. Obligația a publică comunicatele oficiale . Art. 193	174

	Pag.
Girantul unui țiar. Obligația a publica sentința condemnătoare. Art. 193	174
Girantul unui țiar. Refuzul său a publica răspunsuri. Art. 193. 174	
Gumăle. Aruncarea lor pe strade. Art. 385	307
Guvern. Rebeliuni contra sa. Art. 181	167
Guvern. Ridirare de armată contra sa. Art. 83	102

H

Hangii. Neinscrierea călătorilor. Art. 389	310
Holde străine. Călcarea lor. Art. 385	307
Hotare. Desființarea lor. Art. 355	297
Hotare. Strămutarea sau desființarea lor. Art. 321	267
Hotărnicii. Dispoziții penale din reg. pentru facerea și esecutarea lor	680
Hotelierii. Neinscrierea călătorilor. Art. 389	315

I

Igienă. Dispoziții penale din reg. pentru consiliile de . . și salubritate publică	701
Înălță arestare. Art. 99, 104, 149, 272, 274	106, 108, 147, 229
Inamic. Trădare la. Art. 68	96
Incapacitate, de a fi jurat, expert. Art. 22	37
Incapacitate de a ocupa funcțiuni publice. Art. 154	151
Incesări de taxe ilegale. Art. 141	135
Incendiu. Dare de foc. Art. 357, 358	299
Inchisore, în caz de insolabilitate. Art. 28, 30	39, 42
Inscrierea firmelor. Dispoziții penale din această lege.	618
Inchisore, în caz de insolabilitate. Art. 28, 30	252
Injurii în public. Art. 299	250
Injurii orale. Art. 300	251
Impostul băuturilor spiritose. Dispoziții penale din legea de	608
Impostul imobilelor urbane neînchiriate. Dispoziții penale din această lege	678
Imprudență. Loviri și răniri. Art. 249	206
Imprudență. Omor. Art. 248	205
Imputații difamatorii. Amenințare. Art. 334	283
Îmbunătățirea și înlăturarea raselor caltor. Dispoziții penale din această lege	636
Incendiu. Furturi comise. Art. 310	260
Inchisore. Esecutarea și aplicarea acestei pedepse. Art. 24—26. 36	
Inchisore polițienescă. Aplicarea acestei pedepse. Art. 29	42
Inchisore polițienescă. Art. 382	306
Inchisore. Produsul muncii condamnaților. Art. 24	39
Inchisori. Lege asupra regimului din	566
Industria insalubre. Dispoziții penale din reg. asupra lor	703
Inecăciune. Înălțarea apei. Art. 356	299
Inecăciune. Mortea unei persoane. Art. 369	303
Inecăciune. Nedare de ajutor. Art. 389	310
Infirmități produse din lovirii și răniri. Art. 240	198
Infrațiuni nepedepsite. Art. 2	17
Îngropare. fără autorizare. Art. 284—286	233
Inserțiuni anonime. Amenințare. Art. 235	192
Insulte. Art. 180—189; 302, 303	252

	Pag.
Injurii. Dojenirea stăpânului. Art. 301	252
Înmormintare fără autorizație. Art. 284	233
Inregistrare. Dispoziții penale din legea de timbru și	675
Insalubre. Dispoziții penale din reg. pentru industriile.	703
Inscrieri deus la judecătorie. Sustragerea lui de deponent. Art. 326	274
Inscrieri de comerț. Falsificarea lor. Art. 125	121
Inscrieri de bancă. Falsificarea lor. Art. 125	121
Înstreținerea bunurilor Statului. Dispoziții penale din legea pentru	633
Înstutatori. Siluire. Art. 265, 266.	216
Instrumente de agricultură. Stricarea lor. Art. 393	313
Înselăciune. Definiție. Art. 332	277
Interdicția corecțională. În ce constă. Art. 27	39
Întreprinderi. Amestecul funcționarilor. Art. 142	136
Înșușă. Furturi comise. Art. 310	260
Învățământ. Dispoziții penale din legea de . . . primar și normal-primar	639
Înviolabilitatea domiciliului. Art. 77, 151	99, 150
Italia. Convenție de extradare cu	337

J

Jefuirea mărfurilor străine. Art. 354	297
Jefuire. Răniri comise. Art. 244	201
Jocuri de noroc. Așezarea lor pe strade. Art. 389, 391	310, 313
Jocuri de noroc. Meserie. Art. 349	293
Jocuri de noroc. Ținere de localuri. Art. 350	293
Judecător. Abateri de la datorie. Art. 108—111	109
Judecător. Abuz de autoritate. Art. 147	145
Judecător. Denegare de dreptate. Art. 152	150
Judecător. Mituirea lui. Art. 145	143
Județene. Lege pentru consiliile . . . Dispozițiuni penale	560
Jurământ mincinos. Art. 293	237
Jurat. Mituirea lui. Art. 145	143
Jurați. Absență nejustificată. Art. 192	174
Jurați. Incapacitate de a fi. Art. 22	37
Jurământ mincinos. Art. 293	237
Jurământul funcționarilor. Nedepunerea lui. Art. 163	155
Jurisdicție în delict. Art. 261	216
Justiție militară. Codul de	377
Justiție marină. Codul de	492

L

Lege. Vedă tabla generală de materii	7
Lezi usuale. Dispozițiuni penale.	545
Legitimă apărare. Art. 58	77
Legitimă apărare. Casurile când există. Art. 257	209
Legitimă apărare. Omor, răniri, și lovirii. Art. 256	208
Lepidare de copii. Art. 246	201
Libertate. Atențate contra ei. Art. 99—107	106
Libertatea individuală. Atențate contra ei. Art. 99—101	106
Liste electorale. Refuzarea lucrărilor relative. Art. 97	105
Licității. Împedizarea concurenței. Art. 351	296

	Pag.
Licență. Dispozițiunile penale din legea pentru înființarea dreptului de... asupra com. băuturilor spirtoase	565
Loterii. Delicte de. Art. 349—351, 389	288—296, 610
Loterii. Lege pentru oprirea lor	616
Loterii. Dispoziții penale din reg. de... în scop de binefacere saă pentru încurajarea artelor	695
Loviri. Art. 238	194
Lovirea ascendenților. Art. 243	199
Loviri cari au provocat infirmități. Art. 240	198
Loviri cari au provocat mörte. Art. 241	198
Loviri cari au vătămät sănătatea. Art. 239	196
Loviri comise de o adunare turburătoare. Art. 244	201
Loviri comise în bălcuiri, etc. Art. 396	315
Lovirea funcționarului. Art. 184—188	171
Loviri. Legitimă apărare. Art. 256	208
Loviri ordonate de lege. Art. 255	208
Loviri. Precugetare. Art. 242	199
Loviri prin imprudență. Art. 249	206
Lovirea prețului. Art. 211	183
Lucriuri găsite în curte etc. Art. 328	275
Lucriuri găsite pe uliți, etc. Art. 327	275
Lucriuri stricate. Vinđarea lor. Art. 389—391	310

M

Magistrat. Injurii. Art. 239	250
Măleinisare. Dispoziții penale din reg. serviciului de	705
Mărmă. Codul de Justiție	492
Mărtor. Amăgirea lui. Art. 292	236
Mărtori în penal. Absență nejustificată. Art. 192	174
Mărturie mincinosă. Luare de mită. Art. 288, 290, 291	286
Mărci. Dispozițiuni penale din legea de... de fabrică și de comerț	597
Mărci pentru mărfuri. Falsificarea lor. Art. 120	114
Mărci pentru mărfuri. Intrebuințarea lor fără drept. Art. 121	115
Mărci publice. Falsificarea lor. Art. 118	113
Mărfuri (mijlocitori de). Dispoziții penale din această lege	606
Mărturie mincinosă. Contravenții. Art. 289	236
Mărturie mincinosă. Materie civilă. Art. 249	206
Mărturie mincinosă. Materie corcțională. Art. 288	236
Mărturie mincinosă. Materie criminală. Art. 287	234
Măsurii mincinoase. Ținerea lor. Art. 393, 394	313, 315
Măsurii mincinoase. Intrebuințarea lor în comerț. Art. 336	285
Măsurii neautorizate. Art. 393, 394	313, 315
Măsurii neautorizate. Intrebuințarea lor. Art. 337	286
Medicinal. Certificat fals. Art. 137	127
Medici. Medicamente pentru avort. Art. 246	201
Meserie. Medicamente pentru avort. Art. 219	185
Meserii. Dispoziții penale din lege pentru organizarea lor	680
Metric. Lege pentru adoptarea sistemului... Dispozițiuni penale	561
Mijlocitor de schimb. Rancrută. Art. 348	293
Mijlocitori de mărfuri și schimb. Dispoziții penale din legea de	606
Militari, sustragere de la serviciul... Art. 191	174

	Pag.
Militară. Codul de Justiție	377
Militare. Dispozițiuni penale din legea de rechemițiuni	596
Militari. Când sunt justițiabili de Trib. Civile. Art. 6, 261	22
Mina. Dărămare de clădiri. Art. 365	302
Mine. Esplușiune de... Art. 85	103
Mine. Dispoziții penale din legea de...	653
Mine. Dispoziții penale din reg. legei	703
Ministerială (responsabilitate) legea de...	599
Ministeriul. Circularea... de răsboiu	471
Ministru. Urmărire, arestare. Art. 104	108
Ministru. Injurii. Art. 299	250
Ministru. Urmărirea lui ilegală. Art. 104	108
Minori. Răpirea lor. Art. 280—283	232
Minori. Atentat la pudöre. Art. 264—266	218
Minori. Crime comise de... Art. 61, 62, 64	92, 95
Minor. Specularea pațimilor lui. Art. 322	267
Mită. Mărturie mincinosă. Art. 291	236
Mitarea funcționarilor publici. Art. 144	138
Mitarea judecătorilor și a juraților. Art. 145	143
Monede de metal. Contrafacerea saă falsificarea lor. Art. 112	110
Monede false. Punerea lor în circulație. Art. 113, 114	110, 112
Monede falsificate. Denunțătorii autorilor. Art. 116	113
Monede. Raderea lor. Art. 115	113
Monopolul chibriturilor și cărților de joc. Dispoziții penale din această lege	624
Monopolul hărției pentru țigarete. Dispoziții penale din legea de	667
Monopolul tutunurilor. Depoziții penale din legea de	625
Monumente publice. Degradarea lor. Art. 206	182
Monumente publice. Dispoziții penale din legea pentru descoperirea lor	638
Monumente publice. Dispoziții penale din legea pentru conservarea și restaurarea lor	639
Morală. Ultragiul contra ei. Art. 262	216
Morminte. Violarea lor. Art. 286	234
Mort. Ingropare fără autorisație. Art. 284	233
Moștenitori. Când plătesc amendă pentru autorul lor. Art. 35	45
Möse. Avort. 246	
Munca silnică. Administrarea averii condamnaților. Art. 13	36
Munca silnică. Bătrini de 60 ani nu pot fi condamnați. Art. 14	36
Munca silnică. Executarea acestei pedepse. Art. 10, 12	35
Munca silnică. Cum se ceseută această pedepsă de femei. Art. 11, 12	36

N

Natura pedepselor. Art. 7—9	33
Navă română. Infracții comise. Art. 3	14
Navigație. Impediciarea ei. Art. 376	309
Nebun. Furtul lucrurilor lui. Art. 310	260
Nebunie. Infracții comise în această stare. Art. 57	75
Nebuni. Lăsarea lor liberă. Art. 389	310
Necompatibilitate de funcționari. Art. 142, 143	136
Necumularea pedepselor. Art. 44	62
Nedeclararea cepilului găsit. Art. 276	230
Nesolvabilitatea celor condamnați la reclusiune. Art. 28, 30	

	Pag.
Nesupunere la legi. Provocare. Art. 181	167
Nome minciuos. Intrebuintare de... Art. 184 334	127, 283
O	
Ofense contra Regelui. Art. 77	99
Ofense orale comise de functionari. Art. 148	144
Ofiter. Refus a intrebuinta puterea armata. Art. 190	177
Olanda. Conventie de extradare cu	368
Omor. Definitie. Art. 225	189
Omor. Legitima apărare. Art. 256	208
Omor ordonat de lege. Art. 255	208
Omor. Pedepsă. Art. 234	191
Omor cu pandire. Art. 223	190
Omor cu precugetare. Art. 227—235	190
Omor comis de un sot contra altuia Art. 253	208
Omor in caz de adulter. Art. 253	208
Omor, pruncucidere. Art. 230, 278	190, 231
Omor prin imprudenta. Art. 248	205
Omor savrsit in urma altei crime. Art. 234	191
Omizi. Nenciderea lor. Art. 385	307
Ordinul superiorului. Infracții comise de subaltern. Art. 159	415
Ordinea publică. Delict contra ei. Art. 169	163
Otelier. Găzduirea persoanelor suspecte. Art. 134	127
Otrăvire. Definitie. Art. 231	190
Otrăvire de pesti. Art. 363	302
Otrăvitoare. Dispoziții penale din reg. pentru vinđarea sub- stanțelor medicamentose brute și a materiilor...	701
P	
Pădure streină. Tăere de arbori. Art. 393	315
Păine lipsă la grame. Art. 393	313
Pândire. Definitie. Art. 228	190
Părintucidere. Definitie. Art. 229	190
Părintucidere. Copil nelegitim. Art. 232	191
Paricid. Dacă e scuzabil. Art. 252	208
Parte civilă. Dreptul ei la desdaunări. Art. 36	45
Pasari, furt de... Art. 309	259
Pasporturi. Falsificarea lor. Art. 129	129
Pasporte false găsite la vagabonđi. Art. 224	189
Pasport luat pe nume inchipuit. Art. 130, 131	126
Patentelor. Lege asupra Dispozițiuni penale	559
Pedepse. Aplicarea și executarea lor. Art. 10—37	35
Pedepse. Cum se socotesc durata lor. Art. 33	45
Pedepse. Durata lor. Art. 32	42
Pedepsă. Esecutare ilegală. Art. 153	150
Pedepse. Natura lor. Art. 7—9	33
Pedepsă. Ne esecutarea ei. Art. 154	151
Pedepse pentru crime. Publicarea hotărârilor. Art. 34	45
Pedepse polițenesce. Art. 331	305
Penale. Dispoziții . . . din legile usuale	345
Penale. Dispoziții . . . din regulamentele legilor usuale	633
Pensiune perderea dreptului la... Art. 140, 145	128, 143
Pensunii. Dispoziții penale din legea generală de	679

	Pag.
Percepere de taxe ilegale. Art. 141	135
Percepera veniturilor comunale. Dispoziții penale din reg. pentru constatarea, urmărirea și...	696
Perderea drepturilor civile și politice. Art. 22	37
Perderea dreptului de a purta decorații. Art. 22	37
Pescuit. Legea de	654
Pesti. Otrăvirea lor. Art. 368	302
Peste din bălți; furt de... Art. 309	255
Petre minciomose. Vinderea lor drept veritabile. Art. 333	285
Piese jucate fără voia autorului. Art. 342	289
Picte publice, furt comis pe... Art. 310	260
Petrol. Dispoziții penale din legea taxei de consumațiune petroleului și derivatelor sale	664
Petrol. Dispoziții penale din reg. pentru acordarea dreptului d'a căuta și exploata . . . pe moșile statului	705
Petrol. Dispoziții penale din reg. pentru măsurile de apăra- rea sănătății față de exploatarea de	705
Pământuri. Art. 112—139	110
Poduri. Distrugerea lor. Art. 376	304
Politice, delice. Art. 93—98	104
Politice, drepturi; perderea lor. Art. 22	37
Polite. Desființarea lor. Art. 367	302
Politia rurală. Dispozițiuni penale din această lege	563
Politie sanitara veterinară Dispoziții penale din legea de	615
Pome crude. Vinderea lor. Art. 389—391	310
Postalii. Dispoziții penale din legea	671
Precugetare. Definitie. Art. 227	190
Precugetare. Loviri și răniri. Art. 242	199
Prefect. Facere de comerț de produse. Art. 143	137
Preot. Discursuri politice. Art. 167	163
Preot. Lovirea lui. Art. 211	183
Preot. Scrieri politice. Art. 169	162
Preot. Serbarea cununii religioase inaintea celei civile. Art. 166	157
Preoți. Siluire. Art. 265, 266	219
Presă. Lege asupra... Dispozițiuni penale	555
Presă. Lege asupra arestului preventiv în materie de	594
Presi; deficit de... Art. 162	157
Presi. Responsabilitatea girantului. Art. 47	64
Prescripție pentru infracțiuni comise de Români în streinătate. Art. 4	21
Preventiv. Lege asupra arestului... în materie de presă	594
Preventiv. Regulament general pentru arestul...	685
Procuror. Arestare ilegală. Art. 105—106	108
Procuror. Conflict de atribuții. Art. 198	109
Produse române. Călcarea regulamentelor de export. Art. 335	285
Profanare de morminte. Art. 286	234
Provocare. Infracții scuzate. Art. 251	206
Provocatori. Agenți. Art. 47	64
Publicarea senințelor în crime. Art. 34	45
Pruncucidere. Definitie. Art. 230	190
Pudore. Atentat cu violență. Art. 264—266	218
Pudore. Atentat fără violență. Art. 263—266	217
Pudore. Ultragiu public. Art. 262	216
Puști și pistole. Dare în orașe. Art. 385—387	310

	<u>Pag.</u>
Puterea administrativă. Amestecul ei în exercițiul puterii judecătorești. Art. 110—111	109
Puterea judecătorească. Amestecul ei în exercițiul drepturilor puterii legiuitoare, sau administrative. Art. 108—109	190
Puterea legiuitoare. Insulte aduse ei. Art. 299	250

R

Răniri. Art. 238—244	194
Răuirea ascendenților. Art. 243	199
Răuirea dobitoacelor altuia. Art. 393	313
Răniri cari au provocat infirmități. Art. 240	198
Răniri cari au provocat mărtea. Art. 241	198
Răniri cari au vătămat sănătatea. Art. 239	196
Răniri. Legitimă apărare. Art. 255	208
Răniri ordonate de lege. Art. 255	208
Răniri. Precugetare. Art. 242	199
Răniri prin imprudență. Art. 249	206
Răniri. Tălăhărie. Art. 319	267
Răpire de copii. Art. 275	230
Răpire de minori. Art. 280—283	232
Rășboiul. Circulara Ministerului de...	471
Rebeliuni. Art. 170—179	163
Rebeliune. Definiție. Art. 170	163
Rebeliune comisă de arestanți. Art. 178	165
Rebeliune comisă de 1—3 persoane. Art. 173	164
Rebeliune comisă de 3—20 persoane. Art. 172	164
Rebeliune comisă de mai mult de 20 persoane. Art. 171	164
Rebeliune. Crime și delictе comise. Art. 177	165
Rebeliune. Răniri comise. Art. 244	201
Rebeliuni. Retragere la primul avertisment. Art. 174	164
Rebeliune. Vinđarea de embleme. Art. 180	167
Recidivă. Contravenții. Art. 392, 395, 397	313, 315
Recidivă de la crimă la crimă. Art. 41	60
Recidivă de la crimă la delict. Art. 42	62
Recidivă de la delict la crimă. Art. 45	64
Recidivă de la delict la delict. Art. 43	62
Recidivă. Timpul în care trebuie comisă a doua infracțiune Art. 46	64
Recidivă în materie polițică și de presă. Art. 43	62
Recluziuni. Dispoziții penale din legea de... militară.	596
Recluziune. Administrarea averii condamnaților. Art. 16	37
Recluziune. Cum se împarte produsul muncii condamnatului. Art. 15	36
Recluziune. Executarea și aplicarea acestei pedepse. Art. 15-19	36
Rerutarea armatei. Dispoziții penale din legea de...	591
Refus de serviciu datorit legalmente. Art. 190—193	174
Rege. Atentate și comploturi contra lui. Art. 76—80	99
Rege. Ofense contra lui. Art. 77	99
Registre. Desființarea lor. Art. 367	302
Regulament. V. Tabla genelor de materii	707
Regulamente comunale. Călcarea lor. Art. 385	307
Religiune. Amenințare contra ei. Art. 209	182
Religiune. Impedecarea cultului. Art. 210	183
Represalii. Expunerea la... Art. 75	99

Pag.

Repaos duminical. Dispoziții penale din legea de	662
Rebel civil. Art. 81	102
Responsabilitatea ministerială. Legea de	599
Retractivitatea legilor penale. Art. 2	17
Revaccinare. Dispoziții penale din reg. de vaccinare și...	701
Ruperea sigiliilor de custode. Art. 199	179
Ruperea sigiliilor. Furt prin... Art. 310	260
Rurală. (Poliția). Dispozițiile penale din această lege	563

S

Samsari. Abus de încredere. Art. 330	276
Samsari. Bancute. Art. 348	293
Sănătate. Substanțe vătămătoare sănătăței. Art. 245	291
Sănătate. Vătămare prin loviri. Art. 239	196
Sauitari. Dispoziții penale din reg. serviciului . . . de județe.	702
Sauitară. Dispoziții penale din legea	621
Sauitari veterinari. Dispoziții penale din legea de poliție.	615
Serbători religioase. Impedecarea celebrării lor. Art. 209	182
Schilodirea copilului lăpădat. Art. 278	231
Școlă. Perderea dreptului de a ține... Art. 22	37
Serieri. Confiscarea lor. Art. 37, 391	47, 313
Serieri contrafăcute, vinđarea lor. Art. 339, 340	287
Serieri contra bunelor moravuri. Art. 391	313
Serieri păstorale. Art. 168	163
Serieri teatrale. Art. 342	289
Seuze neadmise. Art. 252	208
Seuze legale. Art. 250—254	206
Seuze legale. Pedepsa crimelor și delictelor. Art. 254	208
Secondații martori în duel. Art. 250	216
Secret profesional. Art. 305	253
Sedinte. Ultraj în... Art. 181—184	167
Semnătură în alb. Umplerea hârtiei. Art. 128	123
Senator. Injurii. Art. 299	250
Senator. Insulte și lovirii. Art. 189	173
Sentințe date în crimă; publicarea lor. Art. 34	46
Sequestrare de persoane. Art. 272, 274	229
Serviciu datorit legalmente. Art. 193	174
Serviciu militar. Ciuinții pentru a se face impropriu. Art. 191	174
Serviciu sanitar de județe. Dispoziții penale din reg.	702
Serieri contrafăcute. Vinđarea lor. Art. 340	288
Serieri injurioase. Art. 304	253
Serisori. Deschiderea și supresiunea lor. Art. 156	151
Schilodiri. Tălăhărie. Art. 319	267
Seminar. Dispoziții penale din legea	641
Semne geodesice și de frontieră. Dispoziții penale din legea pentru protecția lor	652
Servitori. Abus de încredere. Art. 323	270
Servitori. Furt comis de... Art. 309	258
Servitori. Nesupunere. Art. 393	313
Servitori. Părăsirea serviciului. Art. 393	313
Servitori. Dispoziții penale din legea pentru	637
Szomot noptea. Art. 393	313
Sigiliul Statului. Falsificarea lui. Art. 117	113

Pag.

	<u>Pag</u>
Sigiliul Statului. Intrebuințarea lui fără drept. Art. 119 . . .	114
Sigilii. Furt prin spargerea lor. Art. 202 . . .	180
Sigilii. Spargerea lor. Art. 198—202, 205 . . .	179
Siluire. Art. 263—266 . . .	217
Siluire. Ascendent. Art. 265—266 . . .	219
Siluire. Legitimă apărare. Art. 257 . . .	209
Silvie. Codul . . .	503
Silvie. Regulamentul codului . . .	535
Sigilii. Pedepșa custodilor în cas de spargere. Art. 198 . . .	199
Simple injurii. Art. 300 . . .	251
Simple răni. Art. 338 . . .	282
Sindic. Administrare viclenă. Art. 346 . . .	292
Sistem metric. Lege pentru adoptarea lui. Dispozițiuni pe- nale . . .	561
Sifuire, răni. Art. 240 . . .	198
Snimire, răni. Art. 240 . . .	198
Snimire. Infrații comise în această stare. Art. 57 . . .	75
Smituți. Lăsarea lor liberă. Art. 389 . . .	310
Socele. Distrugerea lor. Art. 376 . . .	304
Soț inocent. Dreptul a stinge acțiunea de adulter. Art. 270 . . .	222
Spargere. Definiție. Art. 314 . . .	263
Spargere. Furt prin... Art. 310 . . .	260
Spargere de sigilii. Art. 199—202 . . .	179
Sperjur. Art. 287—293 . . .	234
Sploni. Art. 68 . . .	96
Spoliațiune de minori. Art. 322 . . .	267
Spițer. Medicamente de avort. Art. 246 . . .	201
Stat. Crime contra siguranței exterioare a lui. Art. 66 . . .	75
Stat. Crime și delictе contra siguranței interioare a lui. Art. 76—92 . . .	99
Stat. Purtare de arme contra sa. Art. 66 . . .	96
Stat. Sigiliul. Art. 117 . . .	113
State străine. Bancnote false. Art. 125 . . .	121
Stăpan. Furt. de la... Art. 309 . . .	258
Stăpan. Dojana servitorilor. Art. 301 . . .	260
Stăvilare. Distrugerea lor. Art. 376 . . .	304
Stăguși publice. Scoterea lor. Art. 180 . . .	167
Strade. Aruncare de gunoie. Art. 385 . . .	307
Strade. Curățirea lor. Art. 385 . . .	307
Strade. Impiedicarea circulației. Art. 385 . . .	307
Străini. Lege pentru . . .	604
Străini. Când sunt justițiabili de Tribunalele române. Art. 5 . . .	165
Străin expulsat. Reintrocerea în țară. Art. 179 . . .	185
Străini, vagabonzi. Art. 220 . . .	250
Străini suverani. Calomnie. Art. 299 . . .	267
Strămutare de hotare. Art. 321 . . .	167
Subscripții pentru plată de amendi. Art. 181 . . .	137
Suprefect. Comerț de produse. Art. 143 . . .	201
Substanțe vătămătoare sănătății. Art. 245 . . .	230
Substituțiune de copii. Art. 275 . . .	180
Sustracție de acte. Art. 203, 204 . . .	180
Sustragere de bani publici. Art. 140 . . .	128
Superior. Atentat comis din ordinul lui. Art. 99 . . .	106

	<u>Pag</u>
Supporturi telegrafice și telefonice. Dispoziții penale din legea pentru așezarea lor . . .	637
Supresiune de copii. Art. 275 . . .	230
Suveran străin. Injurii. Art. 299 . . .	250

T

Tainice luări. Furt între soți și frați. Art. 307, 329 . . .	257, 275
Tacere de monedă, subțiere. Art. 115 . . .	113
Tăinuitori. Definiție. Art. 53 . . .	71
Tăinuire de copii. Art. 275 . . .	230
Tăinuitori. Pedepșa la care sunt supuși. Art. 54, 55 . . .	75
Tăinuitori de lucruri molipsite. Art. 55 . . .	75
Tălhării. Art. 317—320 . . .	264
Tălhărie. Definiție. Art. 317 . . .	264
Tălhărie. Bătăi. Art. 318 . . .	265
Tălhărie. Bătăi, etc. cari au produs mărtea. Art. 320 . . .	267
Tălhărie. Casne. Art. 319 . . .	267
Tălhărie comisă de mai multe persoane. Art. 318 . . .	266
Tălhărie comisă pe drumuri. Art. 318 . . .	266
Tălhărie infirmități produse din bătăi, etc. Art. 319 . . .	267
Tălhărie. Purtare de arme. Art. 318 . . .	266
Taxe ilegale. Perceperea lor. Art. 141 . . .	135
Taxa de timbru și înregistrare. Dispoziții penale din legea de Taxa. Dispoziții penale din legea . . . asupra zabarului . . .	675 663
Taxa. Dispoziții penale din legea . . . de consumațiune asupra petroleului și derivatelor sale . . .	664
Teatru. Scrieri de... Art. 342 . . .	289
Telegrafice. Impedecarea și degradarea firelor. Art. 372—375 . . .	303
Tentativă. Art. 38, 39 . . .	48, 50
Tentativă de crimă. Art. 38 . . .	48
Tentativă de delict. Art. 39 . . .	50
Tentativă de furt. Art. 308 . . .	258
Telegrafice. Impedecarea serviciului. Art. 372—375 . . .	303
Telegraf și telefon. Dispoziții penale din legea pentru așezarea firelor și suporturilor de... . . .	637
Telegrafice și telefonice. Dispoziții penale din legea poștală... Teritoriul străin. Infrații comise de Români. Art. 4 . . .	671 21
Timbru. Dispoziții penale din legea taxei de . . . și înregistrare . . .	675
Timbre. Falșificarea lor. Art. 118 . . .	113
Ținerea actelor stărei civile. Art. 161, 162 . . .	155
Titluri la purtător pierdute etc. Dispoziții penale din legea de . . .	617
Titluri străine. Desființarea lor. Art. 338 . . .	287
Toarnel agricole. Dispoziții penale din legea de . . .	613
Tolerare de crime. Art. 157 . . .	153
Torturi. Intrebuințarea sau ordonarea lor. Art. 150 . . .	149
Tradare. Crimă de înaltă... Art. 67, 75 . . .	96, 99
Tratate de estrădare. V. Convențiuni . . .	276
Tutor. Administrație de rea credință. Art. 330 . . .	283
Tutor. Abuz de încredere. Art. 333 . . .	37
Tutor. Incapacitate de a fi... Art. 22 . . .	37
Tutun. Dispoziții penale din legea monopolului de . . .	625

U

	Pag.
Uceniei. Abuz de încredere. Art. 320	267
Uciagaşi cu precugetare. Art. 226, 227, 233	190
Ulte. Curăţirea lor. Art. 385	307
Ultraşi. Art. 182, 183.	163, 170
Ultraşi public contra pudorei. Art. 262	216
Ultraşi prin presă. Art. 182.	168
Uneltiri viclene. Art. 334.	283
Uniformă. Purtarea ei fără drept. Art. 208	182
Urmărire. Dispoziţiuni penale din legea pentru.	594
Urmărirea veniturilor comunale. Dispoziţiuni penale din reg. pen- tru constatarea, perceperea şi	696
Usuale. Dispoziţiunile penale din legile...	545
Usuale. Dispoziţiunile penale din regulamentele legilor...	683
Usurpare de titluri sau funcţiuni publice. Art. 207, 208	182

V

Vaccinare şi revaccinare. Dispoziţiuni penale din reg. pentru.	701
Vagabonđi. Art. 217, 224.	184, 189
Vagabonđi. Definiţie. Art. 217.	184
Vagabonđi. Adunarea lor în mănăstire. Art. 219	185
Vagabonđi. Cine-i poate declara. Art. 281	232
Vagabonđi. Paşaporte false. Art. 224	189
Vagabonđi. Reclamare sub garanţie. Art. 222	188
Vagabonđi streini. Art. 220	185
Vagabonđi. Termen pentru regularea existenţei. Art. 221	188
Vagabonđi. Travestire. Art. 223	183
Vamă. Dispoziţiuni penale din legea de	577
Vindere de băuturi prefăcute. Art. 247, 389	201, 310
Vindere de scrieri contrafăcute. Art. 340	288
Vindere cu dramuri oprite. Art. 337	286
Veterinară. Dispoziţiuni penale din legea de poliţie sanitară.	615
Vinuri. Freschimbarca calităţii de cărauşi. Art. 331.	276
Violarea domiciliului de funcţionari. Art. 151	150
Violarea mormintelor. Art. 286	234
Violarea secretului scrisorilor. Art. 156	151
Violenţă. Atentat contra pudorei. Art. 264—266	218
Violenţă, contra forţei publice. Art. 180—189.	167
Violenţă, furt prin... Art. 317—319,	264
Violenţă. Spargerea sigiliilor. Art. 190, 2 5	174, 181
Votare. Adăogirea şi schimbarea biletelor. Art. 97	105
Votare. Falsificarea procesului-verbal. Art. 97	105
Vot. Cumpărare şi vindere. Art. 98	106

Z

Zăgaze streine. Dărâmare lor. Art. 353.	297
Zăgazuri. Distrugerea lor. Art. 376	304
Zachăr. Dispoziţiuni penale din legea asupra taxei	663
Zacharimă. Dispoziţiuni penale din legea pentru interdicerea im- portului ei	668
Ziduri în stare prostă. Art. 385.	307
Ziduri străine. Dărâmare lor. Art. 353	297

CODICELE PENAL

PROMULGAT LA 30 OCTOMBRE 1864

DISPOZIȚIUNI PRELIMINARII

Art. 1. — Infracțiunea ce se pedepsește de lege cu pedepsele :

Munca silnică,
Recluziunea,
Detențiunea, și
Degradațiunea civică,
se numesc *crimă*.

Infracțiunea ce se pedepsește de lege cu :

Inchisórea corecțională,
Interdicțiunea unora din drepturile politice, civile ori de familie, și amendă de la două-deci și șese lei în sus se numesc *delict*.

Infracțiunea pe care legea o pedepsește cu :

Inchisórea polițienescă și cu

Amendă se numesc *contravențiune*. P. 7 și urm. 381, 399. Pr. P. 139.

1. Lg. când a gradat pedepsele a avut în vedere gravita-

tea pedepselor fără a se uita la durata lor.—Cas. II, 26 Jun. 87; B. p. 616.

2. Natura pedepsei determină natura jurisdicțiunii competente pentru judecarea unui proces penal. Prin urmare când, după calificarea faptelor, legea prevede o pedepsă corecțională, camera de punere sub acuzațiune, trebuie a trimite cauza la Tr. iar nu la Curtea cu jurați. — Cas. II, 28 Ian. 87; B. p. 85.

3. Competința jurisdicțiunii în materie criminală sau corecțională, se regulază, precum rezultă din art. 1, 7, 8 și 9 P. și art. 131, 135, 176, 226 și 363 Pr. P. după natura infracțiunii în sine, iar nu după cum se poate modifica prin circumstanțe accesorii, provenind mai cu seamă din starea morală a agentului cum sunt scuzele legale sau circumstanțele ușurătoare, care pot face ca pedepsă să fie redusă, însă nu să schimbe moralitatea faptului în sine. — Cas. II, 8 Oct. 69; B. p. 249.

4. Nicăiri Lg. nu a arătat în termeni pozitivi o regulă generală despre gradația pedepse-

lor, căci enumeratia de la art. 7, 8 și 9 P. are de obiect, după cum însuși titlurile sub care se află acele articole o arată, a indica natura pedepselor, care adică sunt de natură corecțională și care de natură polițienescă, nu și gradatia pedepselor. Dacă la art. 7, 8 și 9 nu e vorba de gradatie, ci numai de natura pedepselor, este necesar ca gradatiunea să fie regulată după alte dispozițiuni ale legii care ar face evidentă voința Lg. în această privință. Lg. în 2 cazuri numai s'a exprimat despre modul cum trebuie să fie gradatiunea pedepselor; la art. 60 și la art. 364 P. când, pentru că există circumstanțe atenuante, câtă a se face o scoborire de la o pedepsă la alta cu o treptă sau două mai jos. Deși în lipsă de dispozițiuni generale pentru gradatiunea pedepselor, la alte cazuri, afară de cele prevăzute la art. 60 și 364 P. este evident că totă gradatiunea stabilită de art. 60 și 364 trebuie să fie urmărită în alte cazuri de scoborirea pedepselor. Apoi de nu s'ar lua de normă art. 60 și 364 P. și pentru gradatiunea prescrisă de art. 38 P. nu s'ar putea stabili pe nici o basă, pentru că la art. 7 și 9 cum s'a zis, nu este vorba de gradatiune ci de natura pedepselor. Atât după art. 60 cât și după art. 364 P. scoborirea de la reclusiune se face imediat la închisore corecțională, iar nu la detențiune sau la degradatiune civică, de unde rezultă că în spiritul și voința Lg. după pedepsă reclusiunii, pedepsă cu o treptă mai jos, nu este nici detențiunea, nici degradatiunea civică ci pedepsă închisorie, și, în adevăr, nici că putea fi almintrelea, pentru că detențiunea și degradatiunea civică fiind mai cu seamă rezervate de lege pentru infracțiunile politice, ar fi fost straniu că scoborirea pentru cri-

mele comune să aibă de efect a transforma pedepsele covenite lor în pedepse politice. Ast-fel fiind, este evident că dacă infracțiunea de drept comun când s'ar fi executat merită pedepsă reclusiunii, tentativa aceleiași infracțiuni trebuie, în baza art. 38 P. să fie pedepsită cu închisore corecțională, care după cum rezultă din spiritul art. 60 și 364 P. vine imediat în gradatie cu o treptă mai jos de cât reclusiunea. — Cas. II, 8 Oct. 69; B. p. 249.

5. Lg. nostru, când a decise ca tentativa de o crimă să fie pedepsită nu cu aceeași pedepsă ca și crima consumată, ci cu o pedepsă de o treptă mai jos, s'a preocupat de faptul în sine și a găsit că tentativa de o infracțiune penabilă nu poate să fie pusă pe același nivel în ordinul moral al criminalității cu infracțiunea consumată, mai cu seamă că nici prejudiciul social și privat nu este același în ambele cazuri, și de acea a edictat că tentativa de crimă să fie pedepsită cu o pedepsă de o treptă mai jos, iar tentativa de delict să fie pedepsită, numai în cazurile prevăzute prin vre-o dispozițiune specială a legii. De aci rezultă că dacă tentativa unei infracțiuni care, executată, ar fi meritat o pedepsă criminală, nu poate în baza art. 38 P. să fie pedepsită de cât cu o pedepsă corecțională; acea tentativă în asemenea condițiuni nu constituie o crimă, ci un delict de competența instanțelor corecționale, căci pentru calificarea unei infracțiuni trebuie observat, dacă faptul în sine merită, după lege o pedepsă, criminală sau corecțională. — Cas. II, 8 Oct. 69; B. p. 249.

6. Din împrejurarea că din infracțiune ar rezulta fapte de natură criminală, care ar fi conexe cu acelea pentru care prevenitul a fost dat în judecată,

și că toate împreună sunt de competența instanțelor criminale, prevenitul nu poate să ceară să fie dat în judecata juraților și să se decline ast-fel competența Tr. corecționale înaintea cărora a fost trimis pentru fapta anume caracterisată corecțională. Cine-va nu poate fi judecat de cât pentru faptele pentru cari este dat în judecată și a cărora natură determină competența, și deși Tr. pot declina competența *de officio* pe motiv că s'ar desveli în contra prevenitului fapte mai grave, acesta nu poate declina competența, declarându-se pasibil de fapte mai grave. — Cas. II, 6 Mart. 78; B. p. 117.

7. Incendiul este considerat de lege ca crimă, de ore-ce prin art. 364 P. se dă numai o facultate judecătorilor de a aplica o pedepsă mai ușoră fără a schimba de loc natura acestei crime. — Cas. II, 25 Mai 83; B. p. 580.

8. Când printr'o hotărîre definitivă față cu ministerul public un fapt a fost calificat ca delict, Tr. corecțional, sesizat a judeca din nou afacerea, în urma opozițiunii condamnatului, nu poate să-și decline competența pe motiv că faptul incriminat ar constitui o crimă. — Cas. II, 5 Oct. 88; Dr. 63/88, p. 510.

9. În gradatiunea pedepselor, după teoria legii noastre penale pedepsă amendei, ori-care ar fi cantumul ei, este cu un grad inferioară de cât aceia a închisoriei. Așa dar, prin admiterea circumstanțelor atenuante, înlocuindu-se pedepsă închisoriei cu aceea a amendei, maximum acestei amende este lăsat la facultatea judecătorului de fond. A fost în drept, prin urmare, Tr. ca să substituie pedepsă închisoriei, prevăzută de art. 238 al. 3, cu o amendă de 1000 lei prin admitere de circumstanțe atenuante. — Cas. II, 11 Aug. 89; B. p. 697.

10. Pentru ca un fapt pe care legea penală îl pedepsește ca delict, să pōtă fi calificat ca delict politic, trebuiesc să fie comis într'un scop politic și să aibă politica drept mobil. — Cas. II, 29 Mai 87; B. p. 502.

11. Natura și caracterul delictului politic, se determină atât din faptul material cât și din împrejurările în cari s'au comis și din intențiunea delictului. — Cas. II, 2 Feb. 93; Dr. 25/93, p. 195. B. 93, p. 139.

12. Codul penal promulgat la 22 Oct. 1864, nu cunoșce existența delictelor politice. El unesce în aceeași natură de pedepse pe culpabilii de delictelor politice cu culpabilii de delictelor ordinare, dându-le aceleași penalități și supuindu-i la același regim penitenciar. Nici Pr. P. promulgată la 2 Dec. 1864, nu face nici o distincțiune între delictelor politice și cele comune, supuindu-le pe toate a ceeași jurisdicțiuni. Lg. mai târziu, prin art. 105 din Constituțiunea de la 1 Iulie 1866, într'un scop de garanție mai mare, stabilind, în principiu, că delictelor politice releveză cu totul, din cauza naturii lor, de opiniunea publică, le-a sus-tras din judecata Tribunalului corecționale, deferindu-le judecării juraților. Nici prin Constituțiune, nici prin vre-o lege posterioară, nu se determină cari infracțiuni prevăzute de Codul penal sunt delictelor politice și ca atari de competența Curții cu jurați. În legislațiunea noastră, nu avem o definițiune, ca să scim, sub cari condițiuni, am avea a califica în fapt, unele din delictelor prevăzute de Codul penal, ca delictelor politice. În lipsa unei legi care să definescă infracțiunile politice sau să mărginesc existența lor la anume cazuri determinate, cum s'a făcut în Franca prin legile din 8 Oct. 1830, 24 Mai 1834, 15 Mart. 1847,

28 Iul. 1848, etc. rămâne a se ști dacă judecătorii, când sunt chemați a judeca un delict ce se pretinde a fi politic, au dreptul, în starea actuală a legislației noastre, a cerceta care este criteriul cu ajutorul căruia se pot deosebi infracțiunile politice de cele comune. Nu există un criteriu obiectiv pentru toți după care să se poată declara cutare infracțiune delict politic, căci ceea ce imprimă unui delict caracterul de delict politic, în opozițiune cu delictul ordinar, atarnă de la diferite circumstanțe schimbăcioase după omeni, după timp și după loc, ceea ce face ca acelaș fapt să fie sau nu considerat ca delict politic atât în diferite epoce, cât și într-o epocă dată. În asemenea împrejurări a da judecătorului, în lipsa unei legi, dreptul de a aprecia de este sau nu cutare fapt delict politic, ar fi a i recunoște o facultate care ar trece peste atribuțiile unui judecător și care n'ar putea să fie considerată de cât ca arbitrară. Când chiar publicității nu se înțeleg și discută forțe aprig caracterele delictului politic, făcând fel de fel de distincțiuni și subdiviziuni, a da unui judecător dreptul să creeze el elementele delictului politic, este a introduce anarhie în justiție, fiecare judecător putându-se inspira de cutare sau cutare doctrină, una în opozițiune cu cealaltă, este a-l pune în pozițiune a decide că cutare delict a fi delict politic, când eră hotărât că nu e politic, căci natura delictului politic e vagă și capricioasă, el depinde de circumstanțele de timp și de loc de care e însoțit lucrul ce judecătorul trebuie să le aibă în vedere când puț asupra lui grava sarcină de a determina cari sunt delictul politic, când legea nu-l indică nici o normă, fie cât de vagă, după care trebuie

să se conducă pentru a recunoște delictul politic. O atare oscilațiune inevitabilă cu un ast-fel de sistem, nu ar arunca de cât discredit asupra judecătorilor. La o asemenea stare de lucruri, dănatore justiției s'ar ajunge când s'ar susține, după cum s'a susținut că *Lg. nostru, în sistemul său de legiuire penală, văzând natura vagă și ne-definită a delictului politic, care prin cauzele care i dau naștere, prin circumst. ce înconjură a sa perpetrare și prin scopurile ce și propun a le atinge cei ce le comit, îmbracă atâtea forme diverse, atâtea manifestat-puni varii, în cât scapă ori-cărei definițiuni precise și satisfăcătoare, a lăsat aprecierei suverane a judecătorului calificarea naturii sale, cu condițiune ca întru acesta să se inspire de timpul, locul și ocaziunea în care delictul a luat naștere, și căror pasiuni și frământări se datorească a sa ființă.* Cu un atare sistem se impune magistratului — căci el este acela care va trebui să scruteze natura delictului pentru a sesiza Curtea cu jurați când va găsi că delictul este politic — a se vâra în pasiunile și frământările politice pentru a putea aprecia dacă delictul e politic sau nu. Așa dar a lăsa pe judecător a determina el singur, în mod suveran, caracterele, elementele delictului politic, a-l face cu alte cuvinte născocitorul, creatorul delictelor politice, este a-l pune în pozițiune să facă nu operă de judecător, ci operă de Lg. ceea ce Lg. constituant nu credem să i fi trecut prin minte când a edictat dispozițiunile art. 105. Pe de altă parte imoralitatea delictelor politice nu este aceeași, în genere, ca și a delictelor ordinare; condamnații politici nu sunt confundați de opiniunea publică cu cei-alți condamnați; conștiința îi separă chiar când îi condamnă. Imoralitatea delictelor

politice nu este nici așa de clară, nici așa de neschimbătoare ca aceea a delictelor comune; ea este neincetat străbătută sau întunecată de vicisitudinile lucrurilor omenești; ea variază după timpuri, evenimente, drepturile și meritele guvernului. Acelaș fapt pierde și reia pe rând criminalitatea sa, după circumst. care l'însoțesc și timpurile în care el se produce. Delictul politic se separă dar de delictul nepolitic: de unde urmază că ele trebuie să fie separate de acestea și în privința penalității. De aceea și Lg. nostru, recunoscând aceste principii, prin art. 43 din legea asupra regimului încheșorilor (1 Febr. 1874) declară că dispozițiile acelei legi nu sunt aplicabile indivizilor condamnați pentru delictul recunoscute politice. Deci dacă ar fi adevărat că Lg. nostru a lăsat aprecierei suverane a judecătorului a determina care fapt e delict politic, cu condițiune a se inspira de timpul, locul și ocaziunea în care delictul a luat naștere și căror pasiuni și frământări se datorească a sa ființă, atunci judecătorul ar trebui ca, tot după atari inspirațiuni, să creeze și pedeșa aplicabilă delictului politic și regimul penitenciar, căci pedepsele din Codul penal sunt aplicabile delictelor ordinare și organizate pentru atari delict, întru cât el nu cunoșce delictul politic, s'apoi după doctrină, de la care trebuie să se inspire judecătorul pentru a determina delictul politic, pedepsele delictelor ordinare nu pot fi aplicabile delictelor politice, deci tot de la doctrină trebuie să se inspire pentru a născoci pedeșele și pentru a determina regimul penitenciar la care va trebui supus condamnatul politic, căci legea din 1 Febr. 1874 nu se aplică unor atari condamnați (art. 43)

Intr'o lege care modifică jurisdicțiunile cum a făcut Constituțiunea prin art. 105, care creează o ordine excepțională de delict — delictul politic — pentru a le da în competența unui alt judecător de cât judecătorul delictelor în genere, prima condițiune este claritatea și precisiunea. Legea ar fi trebuit să stabilăscă nisele reguli generale proprii a călăuzi pe judecător în această apreciațiune de detaliu a delictelor politice; ar fi trebuit să-i dea indicațiunea precisă a semnelui distinctiv după care va trebui să recunoască delictul politic. Lg. nostru nu a determinat această limită în Constituțiune, nici nu se putea face acolo, unde se declară numai drepturile, urmând ca reglementarea lor să se facă prin legi posteriore, cari să dezvoltă principiile puse în Constituțiune. Deci părțile speciale a dreptului penal aparține de a rezolvi, pentru fie-care delict studiat în particular, cesțiunea dacă el este politic sau nu, dacă el este sau nu susceptibil de a deveni politic și în ce casuri poate deveni politic. Dacă Lg. intr'un scop de o garanție mai mare pentru delictului politic, i-a sustras de sub jurisdicțiunea tribunalului ordinar, deferindu-l judecății juraților, apoi nu e rațional a se presupune că ceea-ce a dat cu o mână a voit să lea cu cealaltă, lăsând ca arbitrarul judecătorului ordinar să decidă de sorta delictului politic și numai de suverana sa voință să depindă caracterizarea delictelor politice, trimitând el — judecătorul ordinar — înaintea Curții cu jurați numai acele delict ce el, în mod suveran, va aprecia că sunt delictul politic. Nu acesta a putut fi sistemul Lg. constituant. Trebuie neapărat ca limita să fie determinată ast-fel ca inculpatul să știe

care este judecătorul ce i l'a dat legea, spre a ști cum să se apere; alt-fel, delicentul politic este lăsat tot sub mână judecătorului ordinar, de sub care Constituțiunea a voit să-l sustragă. În această gravă materie trebuie ca nimic să nu fie lăsat arbitrarului. Negreșit că această limită este greu de stabilit. Dar e mai bine ca ea să fie stabilită în mod imperfect de lege de cât să fie determinată arbitraricesce de judecător, care nu are nici o normă stabilită de lege după care să se conducă pentru a găsi care delictive sunt politice. Constituțiunea română conține două feluri de dispozițiuni: a) dispozițiuni precise de drept constituțional în vederea organizării Statului și a Corpurilor menite de a-i servi drept organe ale puterii sale și ca atări purtând în ele înșile puterea de a înlocui pe deplin și imediat dispozițiunile constituționale anterioare și a le abroga formal sau virtual; b) dispozițiuni având de obiect nisece declarațiuni de drepturi ale cetățeanului, și ca atări nu pot avea deplin și imediat efect în aplicațiunea lor, când ele sunt contrarii sau incompatibile cu dispozițiunile legilor existente la data promulgării Constituțiunei de cât în cazul când Constituțiunea deodată cu declarațiunea unui nou principiu, prescrie ea însăși sensul și întinderea aceluși nou principiu, precum și modul și condițiunile aplicațiunei lui, ceea-ce nu poate avea loc de cât atunci când Constituțiunea, îndeplinind ea însăși misiunea unei legi ordinare prescrie un nou sistem legislativ complet, menit a înlocui pe deplin sistemul deja existent pe baza vechiului principiu. Că acesta a fost și cugetul Lg. constituant rezultă din faptul că Constituțiunea în ultimul al. al art.

131 cere ca legile existente în momentul promulgării sale să se reviduască spre a se pune în armonie cu Constituțiunea, ceea-ce nu se poate explica de cât prin considerațiunea că în ideea Constituțantilor legile existente atunci și contrarii principiilor din Constituțiune nu sunt abrogate prin simplul fapt al proclamării acelor principii constituționale. A se admite regula că proclamarea unui principiu în Constituțiune are de efect abrogarea imediată a unor legi basate pe un principiu contrar, ar fi, mai în toate casurile, a lăsa instituțiunile sociale în incertitudine, a le desorganisa. Așa dar prin faptul că art. 105 din Constituțiune a declarat că delictive politice se vor judeca de jurați de aci nu rezultă că sa abrogat de drept dispozițiunile contrarii din Codul și Procedura penală cari nu cunosc delictive politice, și pun pe același picior de egalitate toate delictivele fără distincțiune, atât în ceea-ce privește pedepșa, durata ei, cât și jurisdicțiunea de judecată nici că s'a creat, prin acest fapt, delictive politice. Dovadă că așa este, e că Lg. la 1875 când a reviduit Pr. P. prin legea din 17 Apr. 1875, a adaugat un al. la art. 226 prin care se determină procedura de urnat pentru a sesiza Curtea cu jurați cu cercetarea delictelor politice, nu a reviduit însă și Codul penal pentru a determina delictive politice, caracterele, elementele lor constitutive, criteriul după care se poate cunoște de judecător dacă cutare delict este sau nu politic; nu a desemnat nici pedepșa aplicabilă delictelor politice, nici natura acelei pedepse, nici locul unde condamnatul politic își va face osândă; căci legea asupra regimului închisorilor (1 Febr. 1874), prin art. 43, declară că

dispozițiunile ei nu sunt aplicabile indivizilor condamnați pentru delictive recunoscute politice și că un regulament, conform prescripțiunilor art. 20 din Codul Penal va stabili regimul acestor închisori, un atare regulament nu există, nici se putea face pentru delictive politice, căci art. 20 la care se referă zisul art. 43 este privitor la detențiune, care, conform art. 7 P. este o pedepșa aplicabilă numai crimelor, iar nu și delictelor. Deet neavând nici închisore pentru delictive politice, de delictive politice, de urmărire a lor, de condamnarea delincenților politici nu poate fi vorba, după cum nu poate fi vorba de legea constrângerii corporale, din cauza lipsei de închisori, pentru debitorii rei de plată. Așa dar din cele ce preced, rezultă că în asemenea circumstanțe Lg. e singur chemat a determina, într'un mod obiectiv și obligatoriu, prin o lege, care anume sunt delictive politice, ce fel de pedepse le trebuiesc aplicate și care e regimul penitenciar la care trebuiesc supuși condamnați pentru delictive politice. Iar până la promulgarea unei asemenea legi, dispozițiunea din art. 105 din Constituțiune nu este de cât un desideratum o simplă enunțare fără nici un efect obligatoriu, după cum este și cu art. 22 din Constituțiune și cu alte dispozițiuni constituționale. Ast-fel fiind, în lipsa unei legi, delictivele legale în actuala stare de legislațiune în care ne aflăm, de competența Curții cu jurați nu poate fi vorba.—Tr. Ilf. II, 25 Mai 93; Dr. 47/93, p. 375.

13. Judecătorul este singur în drept să apreciese dacă un delict supus judecăței sale trebuie considerat ca un delict politic sau de drept comun. Când s'a ordonat conexarea a două

delictive, Tr. nu mai poate ca declinandu-și competența asupra unuia, ca constituind un delict politic, să rețină judecata celui-lalt delict de drept comun.—Tr. Ilf. IV, 17 Mart. 90; Dr. 26/90, p. 206.

14. În legislațiunea noastră penală prin excepțiune de cea franceză, unde delictivele de presă și cele politice sunt distincte și codificate separat după instanțele care le judecă, nu se distinge cătuși de puțin cari delictive sunt ordinar, cari politice și cari de presă, de și Constituțiunea prin art. 24 și 105 vorbind despre delictivele de presă, le dă în competența exclusivă a Curților cu juri. Așa fiind, singurul mijloc care există spre a putea deosebi delictivele ordinare de cele numite de presă, este a cerceta care este cauza care le-a dat nascere, împrejurările hotărâtoare cari le-au provocat, felul cum ele se manifestă și mijlocele întrebuintate spre a le făptui. Tr. Cov. II, 25 Nobr. 95; Dr. 19/96, p. 176.

15. Ori de câte ori cine-va comite un delict cu ocazia exercitiului unui drept politic, juriul este singur competente a-l judeca, iar nu instanțele ordinare de reprimene. În materie electorală, ori-ce alegător are dreptul, a face să se observe libertatea absolută în alegeri, pentru ca dreptul de alege să se exercite cu sinceritate fără turburări din afară. În cas când, cu ocazia alegerii, mai multii alegători denunță pe vre'un agent al guvernului pentru faptul că-i împiedică de a exercita în libertate dreptul lor de alegători, denunțarea făcută de către acei alegători, chiar dacă ar fi neceaxată și ar da loc la o acțiune publică pentru delictul de calomnie, totuși faptul fiind săvârșit cu ocazia exercitiului unui drept politic, constituie un delict politic. În specie, re-

curenții fiind dați judecăței pentru faptul că au denunțat pe unul din funcționarii administrativi pentru ingerința lor în alegeri, faptul acesta fiind comis cu ocazia și în timpul când exercitau dreptul de alegător constituind un drept politic, Curtea apelativă nu avea competența de a judeca procesul. — Cas. II, 5 Jun. 81; B. p. 519.

16. Amestecul fără drept în alegeri constituie un delict politic care se judecă de jurați. — Cas. II, 14 Mai 85; B. p. 485.

17. Delictele comise, în sala de alegeri de la primărie, cu ocaziunea alegerii unui senator, prin bătăi și violențe, fiind delicta politice, se judecă de Curtea cu jurați. — Cas. II, 19 Dec. 88; B. p. 1086.

18. În lipsa unei definițiuni legale, rămâne a stabili criteriul delictului politic în sine. Dacă putem dice că un raport trebuie să fie între delict și ordinea politică ca delictul să fie politic, atunci vom conchide că acele crime și delicta cari ating în ori-care mod ordinea politică constituită sau consacrată în Stat în mod legal pot fi considerate ca delicta politice. Ceea ce constituie ordinea politică a Statului sunt relațiunile esterne și interne. În afară sunt: independența Statului și raporturile dintre Stat cu celelalte state, relațiuni cari pot fi atinse. Înăuntru sunt: forma guvernului, puterile legislative, prerogativele constituționale ale miniștrilor și drepturile politice ale cetățenilor, asemenea relațiuni care pot fi atinse. Fie-care din aceste relațiuni poate să ni se înfățișeze sub diferite forme și în specii deosebite. Ast-fel prin drepturi politice ale cetățenilor putem înțelege drepturile de alegere și de a fi ales pentru și la Corpurile Legiuitoare, consiliile județene și comunale,

variile relațiuni cari putend fi atinse vor fi delicta politice deosebite. În specie, faptul a fost conceput și executat cu scop de a altera și a influența alegerile comunale prin intimidare și prin înspăimântare, făcend pe alegători a se abține de la alegeri, sau a nu se propune candidați, sau a nu combate lista guvernamentală. Deși arestarea s'a operat imediat asupra unuia care nu era alegător, dar scindu-se că acesta era cumnat al unui adversar principal al listei guvernamentale, prin nelegala arestare operată s'a avut de scop a intimida și de a opri de la alegeri pe acel cumnat al arestatului și ast-fel a face ca lista guvernului să reușescă. Criminalitatea faptului consistă nu numai în arestarea în sine, ci în această arestare ca mijloc subordonat în scopul principal de a atinge efectiv drepturile politice ale cetățenilor. Din acest punct de vedere delictul imputat nu este un delict electoral și prescriptibil conform art. 133 al legii electorale, ci, fiind faptul prevădut de art. 149 P. sau de alt art. din Codul Penal este un delict politic de competența juriului. — Cas. II, 27 Febr. 90; Dr. 22/90, p. 171. B. 90, p. 239. Idem. Cas. II, 19 Jun. 90; B. p. 862.

19. Dacă un membru al unuia din corpurile deliberante ale Statului, pentru opiniunile de dînsul emise, cu ocaziunea unei operațiuni electorale și de natură politică, i se întâmplă o agresiune provenită tocmă din pasiunile ce agită sau însoțesc actul alegerii, acest fapt care dacă s'ar fi petrecut în ori-ce alt timp, ar fi constituit un delict de drept comun, în situațiunea ce ne preocupă, se investimentăză cu caracterul propriu pasiunii care i-a dat naștere, și naturii circumstanțelor care a însoțit a sa per-

petrare. Lg. nostru în sistemul său de legiure penală, vedend natura vagă și nedefinită a delictului politic, care prin cauzele care 'i dau naștere, prin circumstanțele ce înconjură a sa perpetrare, și prin scopurile ce 'și propun a atinge cei ce 'l comit, îmbracă atâtea forme diverse, atâtea manifestațiuni varii, în cât scapă ori-carei definițiuni precise și satisfăcătoare, a lăsat aprecierii suverane a judecătorului, calificarea naturii sale, cu condițiune bine înțelese, ca întru această să se inspire de timpul, locul și ocaziunea în care delictul și-a luat naștere, și căror pasiuni și frământări se datorese a sa ființă. În specie, inculpații lăsându-se a fi târați pe povârnișul agresiunilor delictose, contra unui cetățen în plinul exercițiului al unui drept politic, și lovindu-l pentru opiniunile de dînsul exprimate și contrari sentimentelor lor, în această pornire dînsii lucrau sub impulsuniunea unui act politic care nu le convenea, sau a căreil existență vătămă interesele lor, și prin urmare a lor acțiune nu pôte fi de cât de natură politică. — C. Cr. Cam. Acus. 8 Ian. 91; Dr. 24/91, p. 190.

20. Delictul de loviri săvârșite cu ocazia alegerilor comunale, cu scop de a împedea pe alegători de a putea pătrunde în localul de alegere, constituie un delict politic, de competența numai a Curței cu jurați a 'l judeca. — Cas. II, 22 Febr. 93; B. p. 205.

21. Caracterul și natura politică a unui delict, se determină, mai cu sémă după intențiunea, după scopul cu care delictualul l'a comis. De aci urmăză că, pentru a se sci dacă un fapt delictuos constituie un delict politic, nu trebuie a se avea în vedere faptul material comis, dar a se căuta, fie din împrejurările ce au înconjurat

delictul, fie din manifestarea învederată a scopului ce delictualul urmărea, care a fost intențiunea delictualului și a considera delictul ca politic ori de câte ori dreptul ce delictualul a avut intențiunea să lovească prin acel delict era un drept a căru respectare o cerea interese de ordine publică. În specie, recurenții au fost dați judecăței în localul unde se făceau alegerile comunale la Iași, au ultragiāt prin cuvinte ofensătoare și gesturi amenințătoare pe magistratul ce prezida biuorul electoral, când acesta după cererea mai multor alegători, a pus în vederea recurenților să fie liniștiți și să se retragă pentru a nu provoca scandal. Din împrejurările de fapt în care acest delict a fost comis, reese învederată că scopul urmărit de recurenți ultragiând pe magistratul ce prezida biuorul electoral, nu era un scop politic, adică un scop cu tendințe pôte de a influența pe alegători spre a vota cum doreau dînsii, reclamanții, ci scopul lor a fost de a-și răsbuna contra magistratului, care în îndeplinirea datoriei sale, îi chemase la ordine. Așa fiind, delictul comis de recurenți nu presintă caracterul și natura unui delict politic, prin urmare era de competența instanțelor corecționale a-l judeca, iar nu de a Curței cu jurați. — Cas. II, 23 Ian. 95; Dr. 11/95, p. 94. B. 95, p. 67.

22. Spre a califica un fapt delict politic nu trebuie a avea în vedere dacă interesul său scopul ce l'a avut inculpatul, atinge ordinea publică într'un mod ôre-care, asemenea nu trebuie a avea în vedere care pôte să fi fost intențiunea inculpatului în momentul săvârșirii faptului delictuos. Admițând ca criteriul interesul și intențiunea, sau numai intențiunea, multe fapte delictuose prevē-

zute de Codul penal ordinar, ar putea fi calificate delictive politice. Din contră, ceea-ce trebuie să determine a califica un fapt delictuos ca delict politic, este, înainte de toate, însuși caracterul politic al faptului; de aceea, dacă prin acelaș fapt se atinge ordinea politică și dacă el constituie și o violare a unei dispozițiuni a dreptului penal comun, asemenea fapt încă nu poate fi calificat delict politic propriu zis, fiind că criminalitatea nu este determinată numai de caracterul politic al faptului. Procedând după acest mod pentru calificarea delictelor politice, nu avem criterii numai subiective, precum e interesul sau scopul politic ce poate să se fi urmărit direct sau indirect, mai mult sau mai puțin depărtat, sau precum ar fi intenția inculpatului, ci avem un criteriu obiectiv, și ast-fel vom zice că este delict politic numai și dacă se atinge ordinea politică. În specie, apreciind faptul nu putem zice că este delict politic, pentru că lipsește acel criteriu, caracterul politic, care să determine criminalitatea faptului imputat. În specie, dacă într-adevăr primarul prăgătea, precum el ar fi voit, listele pentru alegerea delegaților, nu se poate zice că prin faptul brutal, neertat, săvârșit contra funcționarului public în exercitiul funcțiunei, însoțit de o cerere nelegitimă în ori-care cas ar putea califica faptul săvârșit de delict politic, fiind că, ca să atingă acest fapt ordinea politică interioară, ar trebui măcar să putem afirma că ar fi vorba de înșelăciune, de fraude și de mijloce de constrângere întrebuintate în alegerile generale districtuale sau comunale prin cari s'ar atinge drepturile politice ale cetățenilor prin nimicirea ori mărginirea libertăței votului, sau

s'ar altera sinceritatea alegerilor, și prin urmare a vicia constituirea corpurilor legiuătoare și a consilierilor județane sau comunale, ceea-ce în specie nu e. Dacă s'ar dice că faptul imputat lui L. ar fi delict politic pentru că inculpatul ar fi voit prin faptul brutal sau prin amenințare a împedica înșelăciuni și fraude electorale din partea funcționarului pacient, la acesta avem a obiecta că faptul în cât privește natura lui, trebuie să fie apreciat în persoana celui care l'a săvârșit, și așa cum e faptul el nu e de cât un fapt prevăzut de Codul penal ordinar. Alt-fel, ori-ce violență, ori-ce amenințare, ori-ce ofensă, calomnie sau injurie prevăzută de Codul penal, întru cât s'ar afirma că ar fi săvârșite într'un scop politic, ar fi delictive politice, ceea-ce e contrar principiilor, de ore-ce natura intrinsecă a faptului însuși imputat trebuie să determine calificarea nu însă intențiunea inculpatului și scopul pentru care s'a săvârșit acel fapt. Cas. II, 23 Oct. 95; Dr. 75/95 p. 618. B. 95, p. 1258.

23. Lg. când a ridicat Tribunalele ordinare căderea de a judeca afacerile politice, a făcut acesta într'un spirit înalt de înțelepciune și atât în favoarea prevențiilor, în spiritul cărora nu trebuie să fie nici o îndoială despre imparțialitatea judecătorilor cari au să judece, îndoială care, pe drept sau pe nedrept, nu se poate stărpi în privința unor judecători numiți de guvern și cari, mai mult sau mai puțin, depind de acel guvern, mai cu semă într'o țară unde inamovibilitatea magistraturii nu există, cât și pentru a proteje prestigiul acelei magistraturii care ar fi grav atinsă de asemenea bănueli și însinuări, nefăcând-o să descinză în arena politică și în a-

faceri de natură a pasiona spiritele. În nici una din legislațiunile moderne nu se enumeră formal cari delictive sunt politice și cari nu. Dacă, în câte-va legi speciale se califică cutare sau cutare fapt de politic, această calificare nu este restrictivă și rămâne un număr imens de fapte care în formalor exterioră intrunesc caracterul comun de politică și de delict ordinar, însă devin politice numai în împrejurările în cari au avut loc d. e. fapte de brutalități și de violență, cari de n'ar fi politice, totuși s'ar reprima de Tribunalele ordinare ca delictive de drept comun, precum a fost răscolă sătenilor din primăvara anului 1888, Comuna din Paris și altele, pe cari nimeni nu s'a gândit a le califica de crime politice. Dacă Lg. n'a prevăzut anume delictive politice, acesta a făcut'o intenționat, spre a lăsa judecătorului un drept mai larg de apreciere, după ce va fi examinat toate circumstanțele care au împins la comiterea lor. Caracterul politic al procesului de față (Devastarea redacțiilor) rezultă din împrejurările următoare: a) faptul imputat este identic cu unul din punctele de acuzare a guvernului trecut, acuzare pendentă adi înaintea corpurilor legiuătoare; b) nici guvernul de atunci, nici guvernul care l'a urmat n'a găsit cu cale a deschide acțiun a publică; c) din totă polemica ce s'a făcut împrejurul acestei afaceri, de presu de toate nuantele, reese până la evidentă pasiunea politică; d) cauza atribuită delictului este indignarea fie factice, fie spontană, cauzată de criticele aduse guvernului de atunci de presa opoziționistă; e) calitatea a mai multor inculpați, adică un șef de poliție și alți agenți polițienesci, inculpați că din fondurile secrete au voit a face

popularitate primului ministru de atunci, care credeau ei că ar fi pe cale de a și-o perde și au încercat, prin violență, să închiză gura jurnaliștilor din opozițiune nimicind ast-fel principiul libertăței presei; f) din faptul că nici acuzarea nu impută inculpaților vre-un mobil din acelea cari ar împinge pe cine-va să comită un delict de drept comun, cum ar fi cupiditatea, dorința de a se îmbogăți, invidia, reșburarea personală sau altele ca acestea; g) calitatea victimelor, adică o categorie de jurnaliști, cei din opoziție numai, cari critică faptele guvernului trecut. De ar exista, în spiritul judecătorului, cea mai mică îndoială asupra adevăratei naturi a delictului totuși trebuiese aplicate regulile generale de drept penal, adică de a se acorda prevențiilor beneficul acelei îndoeli și de a li se aplica interpretatiunea cea mai favorabilă, care, în cazul de față, este de a-i trimite înaintea semenilor săi, cetățenii cari trăese în mijlocul perturbațiunei politice, cari nefiind conduși în judecata lor de cât de conștiință, fără a lua în considerațiune probele administrate, pot măsura, cu o cumpănă mai dreaptă, gradul de culpabilitate și de responsabilitate a fie-cărui. Tr. Ilfov III, 26 Ian. 90; Dr. 23/90, p. 184.

24. Spiritul ce a îndemnat pe Lg. constituant a edicta dispozițiunea art. 105 e că delictive politice aduc o prea mare perturbare societății, ca să nu fie deferite judecării cetățenilor, cari singuri, apreciatori ai consecvențelor nefaste ce ele pot aduce societăței, pot, necriticat de nimeni și în afară de ori-ce bănuială, să fie pe atât de severi pe cât au simțit real acelor desordini, așa că, atât în interesul represiunei cât și al apărării, instanțele de

drept comun nu trebuie să rețină în judecata lor delictele politice. În specie (devastarea redacțiilor) nu se tăgăduiesc de nimeni că mobilul delictului a fost politic. La obiectivitatea ce se face că deși mobilul delictului e politic, obiectul delictului însă nu e politic, fiindcă persoanele atacate, presa în fine, nu e o putere publică, căci numai atunci delictul ar fi politic când mobilul și obiectul delictului amândouă ar fi politice; răspundem că: dacă e adevărat că în doctrină autorii își dau silințe pentru a diferenția delictele politice de delictele ordinare, distingând între mobil și obiectul delictului, în generalitatea casurilor autorii finesc prin a decide că delictul e politic de câte ori în fapt se dovedește că mobilul politic e în așa strânsă legătură cu obiectul delictului, cum e în specia noastră, în cât nu se poate despărți unul de altul și că în acest caz pornirea politică a inculpaților se confundă cu obiectul delictului, făcând în totul o acțiune politică, care scapă de sub controlul și judecata Tr. ordinare. Afară de aceasta, art. 105 Const. e general și nu circumscribează nici într-un fel delictul politic. Ar fi subtil și ar fi a nu ne conforma cu spiritul și vederea largă a Constituțiunii, dacă, stabilind diferențe, separați și distincțiuni doctrinale între mobilul delictului și obiectul său, am ajunge a dice că faptul ce e defert judecării astăzi e un delict ordinar iar nu un delict politic. În specie chiar, nu e exact a se dice că obiectul delictului nu e politic, fiind că obiectul delictului a fost devastarea localurilor presei și maltratarea redactorilor de presă, cu un cuvânt, obiectul delictului a fost o suferință nedreptă ce inculpații au exercitat și au

făcut să o simtă nise reprezentanți ai presei, persoane emnamente politice, cari luptau pe calea presei pentru ideile lor, în opozițiune cu tendința și ideile inculpaților. Presa e considerată de Constituțiune ca o putere care trebuie lăsată liberă și respectată pentru ideile sale. Ori-ce delict de presă e de competența Curții cu jurați, acesta pentru că puterea executivă sau judecătorească ordinară să nu fie măcar bănuită a exercita vre-o influență care ar pune vre-o limită sau restricțiune judecării și manifestării ideilor sale. Așa dar presa apare ca un corp politic cu garanții oferite de pactul constituant al țării, prin urmare dacă în cazul de față, la pornirea politică a inculpaților, adăogăm că obiectul delictului s'a purtat asupra unei puteri politice, care se numește presa, atunci e evident că atât mobilul acestui delict cât și obiectul său a fost politic, și deci nu aparține Curței de apel a judeca această afacere ci Curței cu jurați. În fine, dacă se poate dice, în sens strict, că presa nu e o putere publică, nu e mai puțin adevărat că densa are o legătură de înrăurire directă și exclusivă asupra puterilor politice, pe cari le critică, le controlică, să le sustine, atât de mult în cât se confundă în caracterul său cu aceste puteri publice, așa ca în prevederea art. 105 Const. de sigur că intră și delictul al cărui mobil a fost politica, iar obiectul atacarea presei. — C. Buc. III, 13 Mart. 90; Dr. 26/90, p. 202.

25. A se pretinde că, în determinarea caracterului infracțiunilor, nu trebuie a se ține seamă de împrejurările în cari delictul s'a comis, nici de scopul urmărit de către delictent, când din aceste ar resulta doavada intențiunii ce dânsul a avut la comiterea lui, este a

se perde din vedere că gravitatea unui delict, și dar caracterul și natura lui din punctul de vedere al dreptului penal, nu se determină numai după faptul material comis, dar mai cu seamă după intențiunea cu care delictentul l'a comis. Acesta se dovedește, între altele, prin dispozițiile art. 248, 225, 226, 234 ultimul al. și 232 în virtutea cărora acelaș fapt material, omuciderea, poate, după cum delictentul n'a avut sau a avut intențiunea de a omori și după cum această intențiune a avut'o în momentul numai sau înainte chiar de comiterea faptului, constituie sau o amucidere prin imprudentă, sau un omor, sau un asasinat, și pedepsa are să fie sau închisore corecțională, sau munca silnică pe totă viața, după cum faptul ar intra într'unul sau altul din aceste cazuri. Acesta se învederează mai cu seamă și din dispozițiile art. 78 după care cei-ce, în mod necontestat și dovedit, și-ar fi propus ca scop a surpa forma guvernului prin mijlocele arătate în acel articol și n'ar fi apucat a face alte acte de execuțiune de cât a ridica bariade și a da puscii și pistole, fără intențiunea d'a omori sau d'a răni, ci ca semnal de raliare, și fără să fi omorât sau să fi rănit pe cine-va, au să se fie considerați nu că au comis simpla contravențiune prevăzută de art. 385, al. 4 și 2 și prin urmare să fie pedepsiți cu amendă de la 5 până la 10 lei, prevăzută de acel articol, pentru că să impedează adică circulația stradelor sau au călcat ordinel guvernului care opresce a da puscii și pistole, dar, din cauza scopului dovedit ce-și propusese, sau din cauza intențiunii lor, au să se fie considerați ca autorii ai crimei prevăzute de citatul art. 78 și pedepsiți cu reclusiune,

cu tôte că singurile fapte materiale comise de dânsii erau facerea de bariade și darea de puscii și pistole. De aci urmeză că, pentru a se sci dacă un fapt delictuos constituie un delict politic, nu trebuie a se căuta, fie din împrejurările ce au înconjurat delictul fie din manifestarea învedereată a scopului ce delictentul urmărea, care a fost intențiunea delictului și a considera delictul ca politic, ori de câte-ori dreptul ce delictentul a avut intențiunea să lovescă prin delict era un drept a cărui respectare o cere interese de ordine politică. În specie, Curtea de apel stabilind, din împrejurările în care delictul a fost comis, că ael delict a avut drept scop impedicarea alegătorilor d'a se consfătuți asupra persoanelor ce trebuiau să aleagă în consiliul județian, constată în fapt că delictentii au avut intențiunea să lovescă libertatea unei întruniri provocată în sus arătatul scop. Consiliul județian este, în virtutea art. 1 din legea sa organică, reprezentant al interesului județului. Din atribuțiunile ce-i sunt date prin art. 49 și următorii din aceea lege, rezultă că acest consiliu este depositar a unei părți a autorității publice, și că dar modul cum aceste atribuțiuni, sunt indeplinite de dânsul, precum și alegerea persoanelor ce au să-l compună, sunt cestiuni de interes public. — Cas. II, 3 Oct. 90; B. p. 1166. Idem: Cas. II, 15 Mai 91; Dr. 49/91, p. 390. B. 91, p. 658.

26. Art. 31 din Constituțiune declarând că tôte puterile Statului emană de la națiune, recunoșce principiul suveranității poporului, adică supremația voinței generale asupra oricărei voințe particulare. Deși acest articol prevede că aceste puteri națiunea nu le poate exercita de cât prin delegațiune, totuși art.

24 garantând tuturor libertatea de a comunica și publica ideile lor prin grai, prin scris și prin presă și art. 26 recunoscând Românilor dreptul de a se întruni pentru a trata tot felul de chestiuni este invederat că dreptul de discuțiune asupra mersului și regulării afacerilor publice, nu este restrins numai în puterile constituite, dar că cetățenii au dreptul de a le discuta prin presă și prin întruniri publice și prin urmare a-și manifesta opiniunea lor nu numai prin delegații lor dar încă prin mijlocele arătate în sus citatele art. 24 și 26. Scopul acestor libertăți este ca prin discuțiunile publice la care ar da naștere acele măsuri, să se potă forma și cunoșce voința generală, voința de care trebuie să se țină samă și în vederea interesului ordinii sociale și în vederea cerintelor constituțiunei. Ast-fel fiind și libertatea de presă ca și libertatea întrunirilor nu sunt recunoscute de Constituțiune ca un drept de interes privat pentru cetățeni dar ca factori esențiali naturii unui guvernământ reprezentativ și prin urmare orice fapt delictuos exercitat contra presei și care ar avea drept cauză opiniunile emise de dinsa constitue o violațiune nu a unui drept de ordine privată dar a unui drept a cărui respectare este cerută în interesul organizării politice a Statului și dar de ordine politică. Cas. II, 3 Sept. 90; Dr. 57/90, p. 467. B. 90, p. 1015. Idem: Cas. II, 3 Oct. 90; B. p. 1166.

27. Lg. român prin art. 24 și 105 din Constituțiune printro solicitudine particulară și spre a garanta mai mult libertatea presei, a dat în competența Curților cu juri judecarea diferitelor delictu ce redactorii și giranții ziarelor pot comite în această calitate, pentru fapte relative la ziarul lor. A-și sus-

trage de la jurisdicțiunea dată lor prin Constituțiune, înseamnă a-l priva de garanțiile excepționale date lor prin legea noastră fundamentală. Pe cât timp în legislațiunea noastră penală sunt delictu care constau în refuzul îndeplinirii unor fapte, unor obligațiuni, ar fi arbitrar a sustine că presa nu se pôte face culpabilă de un delict de refuz ilegal de serviciu datorit. Nu se pôte sustine căuși de puțin că înserarea unui răspuns într-un ziar periodic ar fi prescripțiunea unui act, în îndeplinirea sa neîndeplinirea căruia n'ar fi de loc apreciare, de culpabilitate, alta de cât comportă omisiunea unei simple înregistrări, delictul consistând numai dintr-o abatere de la o măsură regulamentară, căci aceste abateri și aceste prescripțiuni privitoare la presă, sunt strâns legate de interesele ziarului, fie ele interese de principiu și de demnitate, — când răspunsul ar fi contrariu ideilor susținute de ziar sau dăunător prestigiului său moral, — fie ele interese pur materiale, când d. e. răspunsurile ce i s'ar da unui ziar conform. art. 193 P. ar fi excesiv de lungi, așa că ar cuprinde întregul spațiu al ziarului; cu un cuvânt, îndată ce refuzul unui serviciu impus de lege constituie un delict după legea penală și fiind constant că nu există delict fără imputabilitate și fără culpabilitate: cine dău delict fără a-și apreciere, examinare de fapte și împrejurări. Ast-fel fiind, Lg. n'a putut sustrage aprecierea faptelor, în speța care ne ocupă, de la jurisdicțiunea ordinară care în materie de delictu de presă este aceea a juraților. Pe lângă acestea, faptul în chestiune este relativ la limitele în cari se pôte exercita libertatea presei, de ore-ce ar putea fi casuri în cari in-

serarea unui comunicat ar fi pe nedrept vătămătoare intereselor morale sau materiale ale unui ziar, casuri pe care ar să le aprecieze judecătorul legal al delictului, fie ael delict comiterarea unui fapt ilegal, fie refuzul unui serviciu impus de Lg. sub sancțiune de pedepsă, prin urmare, juriul singur pôte fi competent a se pronunța după Constituțiune în asemenea materie și sancțiunea de 20 lei pe fie-care zi de întârziere prescrisă de art. 193 al 3 P. este o adevărată pedepsă de ore-ce este prescrisă de Codul penal și, ce e mai mult, această amendă se pôte transforma chiar în închisore conform art. 28 P. chiar dacă s'ar dice că delictul prevăduț de art. 193 P. aflându-se sub rubrica capitolului al IV-lea: *Resistența ne-supunerea și alte necuviințe în contra autorităților publice* ar urma să se judece de Tr. corecționale, nici această nu pôte fi admisibil, de ore-ce în acciăș rubrică se găsece diferite alte delictu, precum sunt acele prevăduțe de art. 181 și 182 cari sunt date fără discuțiune în competența Curților cu juri ori de câte ori ele sunt comise prin presă. — Tr. Cov. II, 25 Nobr. 95; Dr. 19/96, p. 176.

28. În regulă generală delictu de presă ca și cele politice și crimine se judecă de Curtea cu jurați. Inșă pentru atari fapte comise în Dobrogia, legea de organizare judecătorească a acestei provincii prin art. 53, derogând de la principul constituțional menționat, a creat o constituție judecătorească, deosebită cu puterea de a le judeca, a înființat adică Tr. de apel din Tulcea. Mai târziu legea pentru modificarea circumscripțiilor Curței de Focșani și suprimarea Tr. de apel din Tulcea, prin art. 2 desființând acest Tr. a investit pe Curtea de Galați cu toate

atribuțiunile lui, i-a dat drept de a se constitui în Curte criminală și i-a conferit puterea de a judeca toate crimine și delictu de competența juraților comise pe teritoriul provinciei sus citate. Menționata lege nu conferă un asemenea drept de jurisdicție și celorlalte Curți de apel. Prin urmare Curtea de Iași nepunându-se constitui în Curte criminală, nu are competența de a se pronunța asupra criminelor și delictelor de presă comise în Dobrogia. — C. Iași II, 17 Sept. 96; Dr. 17/97, p. 131.

29. Libertatea întrunirilor, când ele au de obiect discuțiunea chestiunilor de interes public, ca și libertatea presei, nu sunt recunoscute de Constituțiune ca un drept de interes privat al cetățenilor, dar ca factori esențiali nascerei unui guvernământ reprezentativ, și ori-ce fapt delictuos comis cu intențiunea de a atinge libertatea unor asemenea întruniri, precum și ori-ce delict comis cu ocaziunea exercitării unor drepturi publice și politice și pentru exercitarea acestor drepturi, constitue o violațiune a unui drept, nu de ordine privată, ci a unui drept a cărui respectare este cerută de interese de ordine politică și, deci o asemenea violațiune constitue un delict politic. — Cas. II, 2 Febr. 93; B. p. 149.

30. Numai cauzele criminale și delictu politice și de presă sunt date judecăței Curților cu jurați. În specie delictul imputat recurentului a fost o calomnie adusă d-lor B. și R. în o petiție adresată parchetului Înaltei Curți de Casatie. Așa fiind, instanțele corecționale cu competența au judecat cauza care nu era nici politică nici de presă. — Cas. II, 10 Mart. 81; B. p. 264.

31. Curtea consideră faptul calomniei contra unui aspirant

de a fi ales deputat sau senator, săvârșit mai multe zile înainte de alegeți, și care a avut ca urmare nereușirea și nealegerea aspirantului, ca un delict electoral și prin urmare de competența numai a juriului. Dacă, după Constituție, delictele politice au a fi judecate de juriu, trebuie să fie vorba de delictele politice adevărate, de acele fapte cari, afară de cele prevădute în legea electorală, fiind prevădute de Codul penal ating ordinea publică a Statului în afară sau înăuntru. Sub acest punct de vedere putem înțelege că actele de fraudă și mijloacele de constrângere întrebuintate în alegerile generale, precum prevede art. 120, 121, 122, 126, 127, 128, 129, legea electorală, să fie considerate ca delict electorale și judecate de juriu. Sunt delictele politice acelea prevădute anume prin Codul penal, precum prin art. 93 și următori. Un fapt poate fi delict politic, când prin el se ating drepturile politice a cetățenului sau se constrânge sau se desființează libertatea votului și se alterează în general sinceritatea alegerii. Dar calomnia săvârșită contra cui-va care aspiră a fi ales, nu poate fi considerat ca delict electoral pentru că nici un articol din legea electorală nu-l vizează și delict politic nu e, pentru că prin nereușirea unui aspirant de a fi ales sau prin influențarea unor alegători, impresionați de calomniile răspândite în ajunul alegerilor contra aspirantului a nu-l alege, nu se atinge ordinea politică interioară, afară d'or când s'ar putea, declara, că subținererea și menținerea ordinii de lucruri în Stat, ar atârna de la alegerea aceluia individ calomniat, ceea ce cu greu s'ar putea spune, în general, pentru ori-care aspirant, ori-care ar fi vaza, însemnătatea și influența politică

ce acel aspirant a putut avea sau are în Stat. Ast-fel ca să fie un delict politic trebuie ca faptul săvârșit să fi avut de scop direct și imediat atingerea ordinii politice în nauntru, nu însă să fi avut numai indirect și depărtat prin consecință forțe depărtată, o influență într'un mod 6re-care asupra mersului lucrurilor în Stat. Ast-fel săvârșirea de fapte ordinare sub influența varii și așa dișe politice sau în vederea unui scop așa diș politic, precum fie-care își p6te închipui, ar trebui să fie declarate ca delictele politice și judecate de juriu, ceea ce ar fi contrar lucrului în sine și noțiunii delictului politic, de vreme ce ele sunt fapte ordinare care au a fi judecate după dreptul comun. — Cas. Vac. 1 Aug. 94; Dr. 60/94, p. 481. B. 94, p. 786.

32. În lipsa unei legi, care să definească infracțiunile politice sau să mărginească existența lor la anume cazuri determinate, (cum procedeză legea franceză), ne incumbă să cercetăm care e criteriul cu ajutorul căruia se pot deosebi infracțiunile politice de cele comune. Infracțiunile comune pe cari le reproabă conștiința universală a omenirii, sunt pedepsite la toate popoarele, în deosebire de infracțiunile politice cari depind de moravurile sociale și au un caracter excepțional și anormal. Ideia infracțiunii politice trebuie restrânsă și limitată la obiectul ei, adică la ordinea politică și avem dar să considerăm ca infracțiuni politice, nu toate infracțiunile la comiterea cărora a existat un motiv politic, ci numai acele cari se comit mai tot-d'a-una pentru motive politice și ating în același timp exclusiv ordinea politică a Statului sau drepturile politice ale cetățenilor. Unele infracțiuni penale au un caracter exclusiv

politic, precum crima de înaltă trădare, altele un caracter exclusiv nepolitic, precum: omorul incendiului, furtul, altele, în fine, un caracter mixt, precum: injuriile, la comiterea cărora a putut să existe și să nu existe un motiv politic. Resultă din cele de mai sus, că ofensele comise în public în contra persoanei Regelui nu sunt delictele politice, d6nșele constituind în același timp o violațiune a dreptului comun și a dreptului politic, put6nd adică să existe și să nu existe, la comiterea lor, motive politice. Art. 7 al legii asupra streinilor din 7 Apr. 1881, hotărăște că nu se consideră ca delict politic atentatul în contra Sefului unui Stat strein, când acest atentat constituie faptul de omucidere, de asasinat sau de otrăvire, de unde urmează că și atentatul de acest fel, comis în contra persoanei Regelui, nu se p6te considera ca crimă politică, și dar, dacă un atentat așa de grav, nu constituie de cât o crimă de drept comun, nu putem rațional considera simplele ofense contra Regelui ca delictele politice. — Cas. II, 1 Dec. 87; B. p. 1011.

33. În contravențiunile la legea monopolului tutunurilor, ca la toate contravențiunile, faptul singur ce constituie infracțiunea la lege se pedepsește fără a se examina intenția dolosă care se consideră împlucit chiar în fapt. — Cas. II, 20 Ian. 78; B. p. 39.

34. Circumstanțele atenuate sunt lăuate la facultatea juriului în materie criminală și a judecătorului corecțional în materie corecțională propriu zisă și nu se p6te prin analogie acorda această facultate judecătorului în materie de contravențiune, în care legea, pedepsind faptul, iar nu intențiunea, n'a crezut de cuviință d'a acorda judecătorului dreptul să scadă

pedepșa prin declararea de circumstanțe atenuante. — Cas. II, 15 Ian. 77; B. p. 285. Idem: Cas. II, 5 Ian. 89; Dr. 48/89, p. 380; B. 89, p. 635.

35. Tărecerea de lemne din pădurile statului, fiind calificată contravențiune prin lege, acțiunea întentată delictuenților se prescrie prin trecere de un an împlinit, calculat din ziua de când s'a comis faptul, chiar dacă va fi urmat, în acest interval, vre-o cercetare sau lucrare, dacă n'a mijlocit o sentința de condamnare. — Cas. II, 12 Sept. 79; B. p. 688.

2. — Nici o infracțiune nu se va pedepsi, dacă pedepsele nu vor fi hotărâte înaintea săvârșirii sale.

Infracțiunile săvârșite în timpul legiuirii celei vechi se vor pedepsi după aceea legiure; iar când pedepsele prevăzute prin legea de față, vor fi mai ușore, se va aplica pedepșa cea mai ușoară.

Infracțiunile săvârșite sub codicele vechiu, dar neprevăzute de codicele actual, nu se mai pedepesc. *Const. 16; Civ. 1; P. Fr. 4.*

1. Este aplicabilă legea nouă dacă pedepșa prevăzută prin ea este mai ușoară de cât cea din vechea lege sub imperiul căreia s'a comis delictul. — Cas. II, 13 Dec. 89; B. p. 1073.

2. Când faptul pentru care un om a fost dat judecăței, calificat crimă în momentul în care s'a perpetrat, a fost transformat în delict corecțional înainte de a se fi judecat, instanța competentă de a judeca

este instanța corecțională, iar nu cea criminală. — Cas. II, 15 Mai 74; B. p. 181.

3. Tr. aplicând faptului săvârșit prescripțiunea de trei ani, ca unui fapt care, fiind crimă după legea veche, a devenit delict după cea nouă, și dînd acestuia prescripțiunii, drept punct de plecare a prescripțiunii de trei ani, data promulgării noiei legi, s'ar fi contravenit acestui principiu, pentru că nu s'ar fi ținut socoteliă acusatului de timpul petrecut de la săvârșirea faptului, până la promulgarea noiei legi, timp care, în specie, e mai lung de 5 ani. — Cas. II, 9 Oct. 74; B. p. 321.

4. Faptul de banerută, prin legea modificătoare din anul 1878, s'a corecționalizat. Deși după această lege toate delictele se prescriu prin cinci ani, însă raptul perpetrat sub imperiul legii din 1864, care prevede prescripțiunea de trei ani pentru delict, după principiul general recunoscut în materie criminală, urmînd a se aplica inculpatului, dispozițiunile legii ce-l sînt mai favorabile, Curtea n'a violat nici un text de lege aplicînd prescripțiunea de trei ani, prevăzută în Codul de procedură modificat din anul 1864, iar nu cea de 5 ani prevăzută în noul codice de procedură din 1875. — Cas. II, 20 Apr. 81; B. p. 334.

5. Excepțiunea retroactivității legii în materie penală, este aplicabilă cînd legea existentă prescrie o pedepsă mai dulce de cît cea prevăzută în legea anterioară sub imperiul căreia s'a perpetrat faptul. Prin urmare, dacă un delict ar cădea după legea veche în imperiul căreia a fost perpetrat, sub o pedepsă infamantă, iar după legea existentă în mo-

mentul judecării lui sub o pedepsă corecțională, neapărat urmează a se aplica pedepsa legii celei noi, chiar cînd ar avea o durată mai lungă de cît pedepsa infamantă, căci aci trebuie a considera natura pedesei iar nu durata ei. — Cas. II, 4 Dec. 74; B. p. 404.

6. E fără interes dacă s'a aplicat legea nouă cînd se constată că pedepsa pronunțată nu e mai grea de cît cea prescriasă de legea veche. — Cas. II, 26 Sept. 76; B. p. 550.

7. Ori de câte ori e vorba de jurisdicțiunea care e chemată a judeca o afacere, se aplică legea nouă. — Cas. II, 22 Aug. 94; B. p. 650.

8. De câte ori intervine o lege nouă, care prevede o pedepsă corecțională pentru o infracțiune care se pedepsea după legea în timpul căreia ea s'a săvârșit cu o pedepsă criminală, infracțiunea încetăză de a fi justitiabilă de jurați. — Cas. II, 31 Mai 82; B. p. 621.

9. Legile de competență se pun în aplicare îndată după promulgarea lor, de unde urmează că Curtea cu jurați eată să 'și decline competența dacă crima pentru care acusatul a fost trimis înaintea ei s'a corecționalizat pînă ce procesul s'a comparé înaintea ei. Decisiunile Camerei de punere sub acuzațiune sînt numai indicative, iar nu și atributive de jurisdicțiune, și ea atare, nu se pôte dice că, odată ce decisiunea acestei Camere a rămas definitivă, Curtea cu jurați, sesizată de o asemenea decisiune, nu 'și mai pôte declina competența. — Cas. II, 6 Sept. 93; B. p. 781.

10. În materie penală competența se regulează după legea în vîgore în momentul judecării delictului, iar nu după aceea în care s'a comis faptul. — Cas. II, 20 Sept. 95; B. p. 1150.

11. Principiul neretroactivi-

tații legilor este supus excepțiunii cînd e vorba de jurisdicțiunea competentă și de procedură, cum resultă din art. 742 Pr. și art. 602 al. 2 Pr. P. În adevăr, fondul dreptului nu pôte fi regulat de cît după legea ce domnea pe timpul cînd faptul la care dreptul este aplicabil aŭ luat nascere, căci almintrelea de ar urma să se reguleze în legea nouă, s'ar aduce o vătămăre drepturilor căștigate. Nu este tot-deauna ast-fel, cînd e vorba de jurisdicțiunea competentă și forma de procedură, căci nimeni nu pôte, cu drept cuvînt pretinde că la comiterea faptelor ce aŭ dat nascere la drepturile sau obligațiunile sale, a avut în vedere specialmente jurisdicțiunea și forma de a proceda în timpul perpetrării lor, și de aceia legile nouî privitoare la jurisdicțiune sau la procedură sînt aplicabile la afacerile cari sînt încă pendinte, căci schimbarea jurisdicțiunii sau a formelor de procedură, nu aduce nici o vătămăre vre-unui drept căștigat afară numai de cazul cînd jurisdicțiunea ar fi efectivamente sesizată de afacere. Cas. Vac. 5 Iul. 74; B. p. 243.

12. Principiul neretroactivității legilor e un principiu general, care are a fi aplicat nu numai în materie de drept privat ci și în materie de jurisdicțiune. Așa dar, dacă o lege deferă judecarea unor cauze altei jurisdicții existente, această jurisdicție nu e competentă a judeca de cît cauzele cari se ivesc în urma acestei legi, nu însă și cauzele în curs de judecată și pendinte la altă jurisdicție încă existentă, cauze cari trebuie să se judece de jurisdicțiunea chemată și în curs de a le judeca. Aceste reguli sînt implicit recunoscute prin art. 84 din legea Curții de Casație, și art. 739 și 743 din Pr. Ast-fel fiind, delictele electo-

rale, în curs de a fi judecate de curtea cu jurați, nu încetăză de a fi judecate tot de juriu în urma legii din 4 Mai 95. Dacă juriul și-ar declina competența ar viola principiul neretroactivității legilor. — Cas. II, 25 Nobr. 96; B. p. 1587.

13. Mijlocul de casare întemeiat pe lipsa de competență a instanțelor corecționale, de a judeca un fapt de fals în acte publice, devine fără interes a se mai cerceta, odată ce, în urma acelei judecări, a intervenit legea din 28 Mai 93, care a modificat art. 123-126 și a corecționalizat toate falsurile, fie în acte publice, fie în acte private, trimitîndu-le în judecata instanțelor corecționale căci, chiar dacă s'ar casa pentru acest motiv, decizia a-facată cu recurs, afacerea ar urma să se trimită tot în judecata unei curți corecționale. — Cas. II, 9 Iun. 93; B. p. 629.

14. Competința nu se pôte deduce de cît dintr'un text formal. Nici după art. 22 vechi, nici după art. 71, din legea judecătorilor de pace, faptul prezăzut prin art. 243 Codul penal nu e de competența judelei de pace, fiind că nu se referă la acest articol. Dacă pentru aplicarea art. 243 trebuie a reurge la art. 238, acesta nu pôte fi un motiv pentru a întinde competența judecătorilor de pace. — Cas. Vac. 1 Aug. 96; B. p. 1149.

15. Delictele silvice, comise sub legea veche, se judecă după noul C. S. cînd pedepsa prescriasă de această este mai ușoară de cît cea prevăzută de legea sub care s'a comis. — Cas. II, 9 Mai 83; B. p. 545.

3*. Dispozițiunile acestui codice se aplică la infrac-

* Art. 3, 4 și 5 aŭ fost modificade prin legea din 15 Febr. 94, al cărui text l'am dat aci.

țiunile comise pe pământul României sau pe o navă română. P. Pr. § 3.

1. Legea locului unde s'a comis infracțiunea este aplicabilă pentru determinarea atât a pedepsei cuvenite delicentului cât și a autorității competente a-l judeca. Ast-fel, un delict de presă comis la Galați trebuie judecat de Curtea cu jurați, chiar dacă afacerea din cauza domiciliului, ar fi fost și de competența jurisdicției din Dobrogea, pentru care judecă Curtea de apel din Galați. — Cas. II, 27 Sept. 89; Dr. 64/89, p. 517. B. 89, p. 796.

2. De și este exact că, după art. 53 din legea organizării judecătorești a Dobrogei, se dă în competența Curții de apel din Galați de a judeca ca Curte criminală, în prima și ultima instanță, toate crimele și delictele de competența Curții cu jurați, cu observațiunea însă a regulilor de Pr. P. totuși Lg. prin acest art. când a determinat competența C. din Galați ca curte criminală, a avut în vedere crimele și delictele care se comit în Dobrogea, iar nici de cum delictetele și crimele comise în județele de dincoace de Dunăre, care sunt lăsate în competența Curților cu jurați, conform art. 105 din Constituțiune. În specie, din deciziunea C. din Galați și din acte se vede că toate crimele și delictetele fuseseră comise în județele de dincoace de Dunăre, pe când în Dobrogea nu se vede a se fi făcut culpabil de cât cel mult pentru un început de asociațiune cu intențiuni criminale. Ast-fel fiind, când un individ comite mai multe fapte cu caracter criminal, atunci competența revine Curții cu jurați. Art. 3 P. declarând dispozițiunile acestui codice aplicabile la infracțiunile co-

mise pe pământul României, urmăzează de aci că legea locului unde delictul a fost comis este aplicabilă pentru a determina atât pedepșa cuvenită delicentului cât și autoritatea competentă a-l judeca. Art. 22 din Pr. P. după care și inst. jud. a locuentei inculpatului este competentă a judeca delictul comis de acesta, nu statuază de cât în cazul când, din punctul de vedere al organizării lor, aceiași instanță este și cea a locului unde delictul s'a comis și a locuentei inculpatului, și dar, când aceste instanțe diferă în organizarea lor, acest art. încetăzează de a fi aplicabil. — Cas. II, 9 Iul. 91; B. p. 853.

3. Deși, în regula generală, streinii aflători în România, în materie criminală și de poliție sunt supuși jurisdicției și legilor țerei, în virtutea principiului suveranității, totuși această regulă își are excepțiunea în principiul exterritorialității, consacrat prin dreptul internațional și privitor la trimișii diplomatice și puterilor streine. După acest principiu, în regula generală, agenții diplomatice streini și suita lor se bucură de imunitatea de a fi sustrași de la jurisdicțiunea țerei unde residă, în această calitate, pentru infracțiunile la legile penale și de poliție spre a fi supuși jurisdicției tribunalelor țerei lor. Impiegații cancelarilor al sus menționaților trimiși streini, ca niște agenți indispensabili pentru îndeplinirea misiunii cu care sunt investii trimișii diplomatice, sunt coprinși necesarmente între persoanele suitei acestora și prin urmare se bucură și ei de dreptul exterritorialității. — Cas. II, 11 Iun. 76; B. p. 346.

4. În doctrină e admis că în cazul când calificarea originară a infracțiunii pentru care s'a obținut extrădarea, a fost mo-

dificată prin împrejurarea adămirii unei circumstanțe atenuante, sau a unor circumstanțe agravante, inst. jud. ale Statului ce ceruse extrădarea, rămân în drept a judeca individul urmărit. Principiul interdicțiunii de a urmări pe un prevenit pentru un alt fapt de cât acela care a motivat extrădarea, trebuie a ceda chiar și în cazul când două fapte ce se impută unui individ, sunt rezultatul aceleiași acțiuni indivisibile, căci, dice F. Hélie: *crima și delictul se confundă într-același fapt* și pentru acest fapt considerat în totă criminalitatea sa, extrădițiunea a fost înveșnicită. Căderea judecării trebuie dară a se determina după fapt, iar nu după calificarea infracțiunii, care a provocat extrădarea. Chiar prin art. 7 din tractatul de extrădare între România și Marea Britanie, s'a stipulat că individul care va fi fost predat, nu va putea fi urmărit, pentru vre-o crimă sau altă faptă de cât aceea care motivase extrădarea, deci dar când faptul urmărit este același, independent de calificarea sa ulterioară nu se poate dice că extrădarea e inoperentă. În cazul când prin calificarea modificată a faptului originar, se vizăzează de judecată o infracțiune anume prevăzută în tractatul de extrădare, căderea jurisdicției Statului reuerent devine și mai puțin contestabilă. C. Buc. III, 15 Oct. 95; Dr. 76/95, p. 627.

4. — Veri care român va putea fi urmărit și judecat, chiar în lipsă, pentru crimele săvârșite, fie ca autor, fie ca complice, în afară de teritoriul României.

De asemenea el va putea fi urmărit și judecat

pentru faptele săvârșite, fie ca autor, fie ca complice, în afară de teritoriul României, și calificate delictede după acest codice, dacă acele fapte sunt pedepsite după legislațiunea țerei unde au fost săvârșite, afară de delictetele prevăzute și pedepsite de art. 180, 181, 238, 243, 247, 249, 258, 299, § 1, 321, 352, 353, 355, 356 din Codul penal.

În cas de deosebire între pedepsele prevăzute de legislațiunea țerei unde s'a comis crima sau delictul și acele prevăzute de acest codice, se va aplica pedepșa cea mai ușoară.

Nici o urmărire nu se va putea face pentru crimele sau delictetele săvârșite de români, în afară de teritoriul României, dacă inculpatul va dovedi că pentru acele fapte a fost judecat într'un mod definitiv în străinătate, și, în cas de condamnare, că a executat pedepșa sau că a fost grațiat.

Nici o urmărire nu se va putea face pentru delictetele săvârșite de români în afară de teritoriul României, de cât după întărcerea voluntară a românului în țară, sau după obținerea extrădițiunii

lui. Acțiunea publică nu se va putea prescrie, însă, de cât prin un îndoit termen de cel pevezut de art. 595 din procedura criminală. *P. Pr. § 4; Pr. P. Fr. 7.*

5. — Dispozițiunile din articolul precedent sunt aplicabile străinilor domiciliati în România dacă nu sunt supuși unei țeri cu care România are tratat de extraditaune și dacă extraditaunea lor nu a fost cerută de țara lor.

Veri-care străin care, în afară de teritoriul României, va fi săvârșit, fie ca autor, fie ca complice, veri o crimă în contra siguranței Statului, sau veri o crimă de contrafacere a sigiliului Statului, a monetei naționale, având curs în România, a hârțiiilor de credit sau titlurilor Statului român, a biletelor de bancă autorizate de lege, va putea fi urmărit, judecat și pedepsit în România, dacă va fi prins pe teritoriul român, sau dacă guvernul va obține extrădarea lui.

Competința instanței represive, în casurile de mai sus, precum și în cele prevăzute de art. 4, se va determina, pentru urmărirea și judecarea culpabilului, după locul de reședință a

inculpatului; sau după locul unde inculpatul a fost prins.

Cu toate acestea, după cererea ministerului public sau a părților, curtea de casație va putea strămuta cercetarea afacerii d'inauntea instanței judecătorești celei mai apropiate de locul unde crima s'a comis. *P. Pr. § 4; Pr. P. Fr. 5, 6.*

6. Dispozițiunile acestei legi se aplică și la militari afară de casurile speciale prevăzute de legea penală militară. *P. Pr. § 5.*

1. Inculparea unui militar de un delict de drept comun dă loc la două cestiuni din care una e o pură cestiune de drept penal, ceia de a sci care e legea penală ce trebuie să i se aplice, iar cea l'altă, cu totul distinctă de cea precedentă, e jurisdicțiunea de care trebuie să fie judecat militarul. În privința celei dintii art. 6 P. n. lașă cea mai mică îndoaială de vreme ce acest art. declară că legea represivă aplicabilă militarului, pentru delict de drept comun, e Codul penal comun. Din această însă nu se pôte induce cătuși de puțin conclusiunea că militarul ar fi supus și jurisdicțiunei comune, cestiunea jurisdicțiunei fiind o cestiune cu totul distinctă de aceia a legii de represiune aplicabilă. Cestiunea jurisdicțiunei la care militarul e supus pentru delict de drept comun, neresolvată de P. și de Pr. P. comună, se află expres tranșată în favoarea jurisdicțiunei militare de art. 4 din legea asupra justiției mi-

litare, lege, care declară că această justiție excepțională are asupra militarilor jurisdicțiune atât pentru faptele relative la serviciu, și disciplina, cât și pentru faptele săvârșite de dănsii în societate. Acest principiu rezultă și din chiar art. 36 lit. C. No. 1 din legea Curții de Casație, care declarând neadmisibil recursul militarului, contra decisiunilor tribunalelor militare, a avut în vedere principiul că militarul în ori-ce caz și pentru ori ce fapt, e justițiabil de Tr. militar, căci este evident că dacă acesta n'ar fi fost adevăratul principiu, citatul text n'ar fi putut închide militarului calea casațiunei pe motiv de incompetența tribunalelor militare a judeca pe militar pentru delict de drept comun.—Cas. II, 14 Mart. 69; B. p. 97.

2. Reerutul care a comis furt prin erafacțiune până a nu primi ordinul de chemare în armată se judecă de instanțele judecătorești ordinare.—Cas. Vac. 11 Aug. 87; B. p. 648.

3. Bătaia comisă de militari afară din îndatoririle relative la funcțiunea lor asupra unui dorobant care nu se găsea în serviciul activ, se judecă de instanțele represive ordinare. Cas. II, 9 Nobr. 83; B. p. 1096.

4. Ofiterii în activitate sunt justițiabili de Tr. Militare, nu de cele ordinare, pentru delictete de lovirii săvârșite în persoana unui civil.—Cas. II, 8 Mart. 96; B. p. 589.

5. Atenatele la pudore în contra unei femei, de și săvârșite de către un militar în exercitiul funcțiunei sale, totuși ele trebuie judecate de Tr. ordinare întru cât prin C. J. M. se determină a nume competența Tr. militare.—Cas. II, 17 Mai, 85; B. p. 446.

6. După al. 2 art. 52 C. J. M. cei din armata teritorială nu sunt justițiabili de Consiliul de

reșboii de cât pentru delictetele prevăzute de Titlul II, Cartea IV, C. J. M. Delictul ruperei de sigilii, pedepsit de art. 200 P. nu este prevăzut la Titlul II, Cartea IV.—Cas. II, 8 Iun. 82; Dr. 70/81-82 p. 565.

7. Toți preveniții fără deosebire, sunt justițiabili de consiliile de rebel când sunt toți militari sau asimilați cu militari, chiar când unul sau mai mulți dintre ei n'ar fi justițiabili de aceste consilii din cauza pozițiunei lor în momentul comiterii crimei sau al delictului, cum d. e. dacă unul din ei făcea parte din armata teritorială.—Cas. II, 10 Sept. 82; B. p. 900.

8. Călărașul cu schimb, făcând parte din armata teritorială, este justițiabil de Tr. ordinare pentru delictete de furt, chiar dacă le-ar fi comis, fiind în activitate, în serviciu.—Cas. Vac. 23 Iul. 86; B. p. 599.

9. Delictul de furt, comis de dorobanții făcând parte din armata teritorială, se judecă de Tr. civile.—Cas. II, 27 Ian. 88; B. p. 79.

10. Faptul de furt al călărașilor aflați în serviciul subprefecturei, este de competența instanțelor ordinare de a-l judeca, iar nu al consiliului de rebel.—Cas. Vac. 5 Iul. 88; B. p. 650.

11. Când un soldat în trupa cu schimb comite, în timpul când se află liber la domiciliul său, un delict, afară din cele prevăzute la titlul II, cartea IV C. J. M. nu este justițiabil de Tr. militare ci de cele ordinare civile. În acest caz complicele său militar este justițiabil tot de Tr. civile.—Cas. II, 24 Mart. 89; B. p. 374.

12. Caporalii și soldații dorobanți cu schimb sunt justițiabili de Tr. ordinare civile pentru delictete de lovirii și maltratări săvârșite în timpul pe când nu se află în activi-

tate. — Cas. II, 21 Iun. 89; B. p. 658.

13. Soldații din trupa ce schimburi sunt justițiabili de Tr. militare numai pentru delictele coprinse la titlul II, cartea IV, C. J. M. Când, dar, faptul nu intră în acele cazuri, este de competența instanțelor ordinare. — Cas. II, 7 Mai 90; B. p. 695.

14. Delictul de omor fără voce comis de un soldat din armata teritorială este de competența Tr. civile. — Cas. II, 11 Aug. 90; B. p. 944.

15. Călărașii ce schimburi din armata teritorială sunt justițiabili de Tr. ordinare civile, pentru faptul de loviri săvârșite în persoana unui nemilitar, chiar dacă călărașii se găsesc în serviciu activ. — Cas. II, 8 Iul. 92; B. p. 695.

16. Soldatul din armata teritorială este justițiabil de Tr. militare pentru delictul de furt de bani al Statului, comis în timpul pe când se află în serviciu activ (precum e cazul când se află de gardă), fie că el era sau nu comptabil de acei bani. — Cas. II, 12 Oct. 92; B. p. 911.

17. Militarul în concediu nu e justițiabil de Tr. militare pentru delictul de ultraj al unui șef de gară, acest fapt neintrând în cazurile prevăzute de tit. II, cartea IV, C. J. M. — Cas. II, 4 Aug. 92; B. p. 709.

18. Asemănat art. 53 C. J. M. militarii, când sunt în concediu sau permisiune, sunt justițiabili de Tr. militare numai pentru crimele și delictele prevăzute prin titlul II, cartea IV, din menționatul cod. Așa dar, crima de tâlhărie săvârșită de un soldat, pe când dânsul era în concediu pentru cauză de boală, neintrând între faptele prevăzute de citata carte, titlul II, dânsul este justițiabil de Tr. civile. — Cas. II, 18 Oct. 94; B. p. 998.

19. Sub-locotenentul aflat în poziție de disponibilitate și căruia i se impută un fapt care nu cade sub previziunile titlului II, Cartea IV C. J. M. e justițiabil de Tr. ordinare. — Cas. II, 25 Febr. 87; B. p. 173.

20. Delictul de bătaie comis de șeful garnisonului este justițiabil de instanțele repressive ordinare când nu se constată că a fost comis în îndeplinirea datorțiilor sale. — Cas. II, 17 Iun. 83; B. p. 698.

21. Șeful de garnisona, care bate și arestează în mod ilegal pe o persoană e justițiabil de Tr. ordinare dacă aceste infracțiuni nu le-a comis în exercițiul funcției sale. — Cas. II, 15 Iul. 85; B. p. 566.

22. Șefii de garnisonă din comunele rurale nefiind instituți printr-o lege și numirea lor neemanând de la o autoritate superioară militară, nu sunt justițiabili de Tr. militare. Cons. Rev. 12 Aug. 85; Dr. 2/85-86 p. 13.

23. Delictul de lovire, săvârșit de un șef de garnisonă, în timpul când dânsul nu se află în exercițiul funcției sale, constituie un delict comun, care urmăzează a fi judecat de Tr. civile. — Cas. II, 16 Oct. 89; B. p. 882.

24. Delictul de lovire săvârșit de șeful unei garnisonă din comună rurală intră în competența tribunalelor ordinare d'a fi judecat, de ore-ce, după art. 52, al. 7 C. J. M. șefii de garnisonă sunt justițiabili de Tr. militare numai când nu execută ordinea sau dispozițiile atingerătoare de îndatorirea lor. — Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 801.

25. În urma modificării adusă C. J. M. prin legea din 27 Martie 1894 și asemănat art. 52, al. 8 din această lege modificătoare, șefii de garnisonă în comunele rurale sunt justițiabili de Tr. ordinare civile pentru delictul de lovire prevăzut de art. 238 P. săvârșit în persoana unui

rezervist. — Cas. II, 18 Dec. 95; B. p. 1491.

26. Șefii de garnisonă sunt justițiabili de Tr. ordinare pentru delictele de loviri sau răniuri prevăzute de art. 238. — Cas. II, 23 Ian. 96; B. p. 125.

27. Militarii fac parte din armata teritorială și deci sunt justițiabili de Tr. ordinare când, ca în speță, fiind trimiși a prinde un bănuț hoț de vite, îl bat după ce l-au prins. — Cas. II, 2 Mai 84; B. p. 437.

28. Militariu acuzat că, în calitate de șef de garnisonă, a luat mită de la militarii și rezerviști, este justițiabil de Tr. ordinare, de ore-ce acest delict nu e prevăzut în titl. II, Cartea IV C. J. M. — Cas. II, 19 Apr. 88; B. p. 420.

29. Gardistul care comite un delict corecțional, în timp de pace, se judecă de Tr. civile. — Cas. II, 25 Mai 82; B. p. 611.

30. Faptul de bătaie ce se impută unui jandarm, în exercițiul funcției sale, de a constata contravențiunii administrative, este justițiabil de Tr. civile. — Cas. II, 22 Iun. 79; B. p. 574.

31. Jandarmii, ca ori-ce militari, sunt justițiabili în principiu, de Tr. militare pentru delictele comise de dânsii. Prin derogare la acest principiu, ofițerii de jandarmi nu sunt justițiabili de Tr. militare pentru delictele comise în exercițiul funcției lor relative la poliția judecătorească și la constatarea de contravențiunii în materie administrativă. Așa dar competența tribunalelor civile fiind o competență excepțională, ea nu poate fi aplicată decât la cazurile ce legea anume prevede. A menține ordinea pe stradă nu este o atribuțiune a poliției judecătorești, ci o măsură de poliție preventivă. Așa dar, delictele comise de un jandarm, în această din urmă calitate, neintrând în dispo-

zițiunile excepționale ale art. 56 C. J. M. judecata lor urmăzează a se face de către autoritățile competente a judeca delictele comise de militarii și prin urmare de Tr. militare. — Cas. II, 21 Nobr. 88; B. p. 1004. Idem: — Cas. II, 9 Dec. 88; B. p. 1070.

32. Ofițerii de jandarmie pedestră nu încetează de a fi considerați în activitate prin faptul că a primit o funcțiune civilă, intru cât, mai cu seamă, este constatată în fapt că comanda în realitate batalionul de jandarmi pedestri. Dânsii ca atare, sunt justițiabili consilierilor de rebel, afară de crimele și delictele ce comit în exercițiul funcției lor relative la poliția judecătorească și la constatarea contravențiilor în materie administrativă. — Cas. II, 25 Apr. 89; B. p. 487.

33. În regulă generală, jandarmii, ca ori-ce militari, sunt justițiabili de Tr. militare pentru delictele ce comit. Prin derogare la acest principiu ei nu sunt justițiabili de Tr. militare pentru crime și delictete comise în exercițiul funcției lor relative la poliția judecătorească și la constatarea de contravențiunii în materie administrativă. Din chiar termenii art. 55 C. J. M. reese că ei sunt justițiabili de Tr. ordinare numai când constată delictete și contravențiunii deja săvârșite, iar nu și când sunt chemați a lua măsuri preventive, și a împedearea comiterea unor asemenea infracțiuni la legea penală sau la legile administrative. — Cas. I, 16 Apr. 93; Dr. 38/93, p. 300. B. 93, p. 406.

34. Delictul comis de un soldat în complicitate cu un civil este de competența instanțelor civile ordinare de a-l judeca. — Cas. II, 2 Mai 79; B. p. 436.

35. Ori de câte ori un militar, comite o crimă sau un delict în complicitate cu un ci-

vil, Tr. civile ordinare sunt competente a-ljudeca.—Cas. II, 6 Mai 80; B. p. 151.

36. Dacă urmărirea unui delict atinge indivizii cari nu sunt justițiabili de Tr. militare, fie ca complici, fie ca tăinuitori, toți preveniții fără osebite vor fi judecați de Tr. ordinare.—Cas. II, 12 Mart. 85; B. p. 215.

37. Ori-ce delict săvârșit de un militar în complicitate cu un civil se judecă de Tr. civile. Așa dar, faptul de abuz de putere și de maltratări săvârșite de un caporal rezervist, șef de garnisonă, în complicitate cu alți milițieni, nu în timpul când aceștia sunt chemați pentru instrucție, este de competența tribunalelor civile iar nu militare, căci acei milițieni sunt considerați ca militari, conform art. 29 din legea asupra organizării comandamentelor, numai în timpul când sunt chemați, în zilele de Duminecă, pentru instrucție, sau când sunt concentrați prin decret regal.—Cas. II, 11 Mart. 92; B. p. 267.

38. Militarul care are complicitate civilă într'un delict sau crimă ce i se impută, este justițiabil de Tr. civile.—Cas. II, 12 Iul. 89; B. p. 685. Idem: Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 801.

39. Ori-ce crimă sau delict comisă de un militar în activitate, în complicitate cu alți civili străini, se judecă de Tr. militare, fără nici o distincțiune între străinii domiciliați în țară și cari se bucură de ori-cari drepturi civile și între străinii domiciliați în străinătate și cari au numai o trecere prin țară; cu alte cuvinte, toți cari nu au dobândit împământări și deci usul drepturilor cetățenești politice în țară, adică, toți cari nu sunt români sau naturalizați români, sunt considerați ca străini.—Cas. II, 21 Iun. 93; B. p. 639.

40. Art. 73 C. J. M. prevede

6 casuri în care toți preveniții fără deosebire, se judecă de consiliul de reshel, afară numai dacă faptele imputate sunt crime sau delice, prevăzute de Cartea IV, titlu II, a acestui Codice, în care eas se va face disjunctiune, judecându-se militarii de Consiliul de război, iar cei-l'alți de Tr. ordinare. Faptul care se impută recurentului era complicitatea la furtul de efecte militare de ale Statului, săvârșit de administratorul clasa II în calitate de comptabil, și ca atare acel fapt intră în previsiunile Cap. VII din titlu II, Cartea IV. În asemenea împrejurări. Tr. militare erau dator să se conforme al. VI de sub art. 73 C. J. M. și să judece numai pe comptabilul, să trimită pe recurentul înaintea Tribunalului ordinare, iar nu să-l judece cum a făcut-o. Ultima dispozițiune a art. 73 adăogată în 1894, nu pôte fi interpretată conform al. 2 al aceluș articol și a susține că recurentul fiind strein, ar fi pentru faptele din Cartea IV, titlu II, Cap. VII, justițiabil, împreună cu comptabilul de Cons. de război, fiind-că prin adăogirea al. 6 nu s'a mai făcut deosebirea de la al. 2 între pământeni și streini; ci toți preveniții fără deosebire de naționalitate, îndată ce nu sunt militari, se judecă separat de Tr. ordinare, destul numai ca faptul imputat să intre în previsiunile Cărții IV titlu II al C. J. M. cum este în specie. Pîind vorba în cazul de față de incompetența Tr. militare, urmază să se cazeze fără trimitere.—Cas. II, 29 Apr. 96; Dr. 50/96, p. 429. B. 96, p. 770.

41. Prin vorba *străin* din art. 73 C. J. M. înțelegându-se numai aceia cari sunt supuși la o protecțiune străină, rămâne constant că acei cari nu sunt în atare categorii sunt justi-

tiabili de Tr. ordinare.—Cas. Vac. 31 Iul. 85; B. p. 572.

42. Militarii și asimilații militari nu pot, în nici un cas avea recurs în casațiune contra hotărîrilor consiliului de revisiune care-l condamnă pentru faptele care-l săvârșite în momentul când erau militari.—Cas. II, 14 Mart. 86; B. p. 234. Idem: Cas. II, 9 Sept. 92; B. p. 807.

43. Rezerviștii nu devin justițiabili de jurisdicțiunea militară din ziua fixată, prin decretul regal, pentru manevre, fiind că, deși numai șeful suprem al armatei are dreptul a aprecia dacă și când trebuie să fie concentrați rezerviștii, totuși convocarea și detaliile de convocare a rezerviștilor în general și a fie-cărui rezervist în parte nu se fac de cât de depositele de recrutare în modul prevăzut prin art. 224 al. 2 C. J. M. În executarea decretului regal depositele de recrutare înștiințază pe rezerviști după împrejurări, după distanță și după timp cu mult mai înainte de concentrare că au a se prezinta la depositele de recrutare, de unde rezerviștii se îndreptază apoi acolo unde are a se concentra corpul de armată sau unde trebuina cere, ast-fel epoca de când au a începe manevrele, indicată prin decretul regal și epoca de prezentare la depositele de recrutare nu coincide, ast-fel ca dacă rezervistul chemat a se înfățișa mai înainte de termenul indicat prin decretul regal, ar săvârși fapte contra disciplinei militare, în caz când rezervistul ar fi justițiabil numai de la epoca de convocare prin decretul regal, nu ar putea să fie judecate, ceea-ce e contrar intereselor puterii armate. Asemenea nu se pôte zice că din ziua primirii ordinului individual de rezerviști sau afișării prin comune, rezerviștii ar începe

a fi supuși jurisdicției militare pentru că din aceea zi nu încep drepturile și obligatiile militare pentru ei, pentru ca să fie justițiabili de justiția militară. În tot acest interval până la venirea la locul destinat rezervistul chemat e supus numai justiției comune civile. Acele drepturi și îndatoriri militare încep însă din ziua în care rezerviștii au a se prezinta la depositul de recrutare, acesta reiese și din al. 2 al art. 224 C. J. M. care anume declară că faptul de nevenire la destinația lor constituie un delict pedepsit de justiția militară. Din ziua în care rezervistul are a se prezinta la depositul de recrutare, el este din condițiile dreptului comun, se supune unei discipline excepționale și încep drepturile și obligatiile militare și urmază prin urmare să fie supuși justiției militare și de aceea și faptele imputate rezerviștilor săvârșite de ei la centrul de recrutare contra superiorilor militari prevăzute de codul militar, în ziua pentru care au fost regulat chemați, au a fi judecați de justiția militară. Cu acest mod se conciliiază interesele bine înțelese ale puterii armate și condițiile de existență ale cetățenului.—Cas. II, 1 Febr. 88; B. p. 151.

44. După art. 16, combinat cu art. 31 din legea poziției ofițerilor, medical militar ca și ori-ce ofițer, este trecut în poziție de rezervă prin demisionare sau retragere din armată numai prin decret regal. Față cu aceste texte clare, nu rămâne cea mai mică îndoiială că Lg. în interesul unei bune discipline și ordine publică pentru organizațiunea armatei, n'a lăsat la exclusiva alegere a ofițerilor și medicilor militari ca să se retragă din serviciul activ al armatei la un moment dat după bunul plac al lor. Dacă, în

adevăr, densii au dreptul de a se retrage sau a demisiona din armată, acest drept e însă subordonat condiției de a fi admisă retragerea sau demisia printr'un decret al capului Statului și numai după acesta, ei pot fi considerați ca ne mai făcând parte din serviciul activ al armatei. Lg. din 1882, pentru organizarea serviciului sanitar al armatei, prin dispozițiile sale tranzitorii de la art. 18, n'a înțeles cătuși de puțin să acorde medicilor militari a-fiați în serviciul armatei în momentul promulgării legii, verii un drept de retragere sau demisionare necondițională, ci în vedere de a constitui pentru viitor corpul medical al armatei pe nise baze mai solide, a pus îndatorire tuturor medicilor, farmaciștilor și veterinarilor militari cari nu posedau titluri academice, ca în termen de patru ani să facă a-și obține acele titluri, sub pedepsa de a fi șterși din cadrele armatei. Din contra, din dispozițiunea finală a acestui art. care obligă pe medicii cari vor obține acele titluri să servească armatei patru ani de la obținerea lor, rezultă evident că Lg. a supus dreptul de demisionare condiției îndeplinirii serviciului său de medic în acel timp de patru ani. De altminteri această condițiune nu poate fi privită ca neechitabilă, față cu sacrificiile bănești ce Statul face cu întreținerea și speșele ce întrebuințează cu asemenea medicii până la obținerea titlurilor lor academice și cu datoria ce și dănsii au, ca ori și ce alți cetățeni, de a contribui la serviciul armatei. În specie D-rul F. n'a dovedit că demisia ce dănsul a dat a fost primită, ast-fel fiind densul un drept cuvânt a fost considerat de consiliul de revizie ca militar. — Cas. II, 18 Dec. 89; B. p. 1079.

45. Un militar odată liberat din serviciu și trecut în rezervă, ne mai având drept la nici o alocațiune el nu poate fi justițiabil de Tr. militare pentru faptele ce ar comite ca atare. Conform art. 52 al. 4 C. J. M. rezerviștii sunt justițiabili de Tr. militare, numai când vor fi întrușiți pentru revice sau exerciții potrivit legii armatei. — Cons. de revis. 16 Sept. 90; Dr. 66/91, p. 480.

46. Dacă este constant că persoanele prevădute în art. 53 al. 3, C. J. M. sunt justițiabile, în principiu, de Tr. ordinare și că numai prin derogatiune și în cazurile prevădute de acel articol, ei sunt justițiabili de Tr. Militare, urmează învederat că pentru toate acele fapte pentru cari legea nu 'i asimilează cu militarii, ei trebuie să fie priviți ca civili și deci au drept a ataca înaintea acestei Curți, în virtutea art. 36 al. c. Nr. 1 din legea sa organică, hotărârile date de Tr. militare pentru incompetentă, ori de câte ori aceste Tribunale și-ar fi însușit căderea de a judeca fapte ce acea lege nu le-a dat dreptul de a le judeca. Dacă art. 74 din C. J. M. din 24 Mai 1881, declară în ori-ce cas recursul inadmisibil pentru cei prevăduți în art. 51, 52 și 53 din acea lege, acesta nu este adevărat de cât pentru persoanele prevădute în acea lege. Dacă printr' lege posterioară, precum este acea de la 24 Martie 1894, s'a introdus o dispozițiune, — ce nu există în legea anterioară, — și în care s'a cuprins printr'un al. la art. 53 și ofiterii de rezervă și gradele inferioare din congediul nelimitat și rezervă, însă pentru unele delictu numai, este inadmisibil a se deduce ca Lg. din 1894, care n'a voit să asimileze pe aceste persoane, în privința competenței, de cât pentru delictu anume determinate, să fi voit

a le asimila în așa mod cu militarii, în cât să le ridice dreptul de recurs în casațiune, contra H. Tr. militare, chiar când aceste Tr. și-ar fi însușit căderea a judeca fapte ce acest aliniat nu le-a dat d' eptul a judeca. — Cas. II, 9 Oct. 96; Dr. 67/96, p. 573. B. 96, p. 1412.

47. Din dispozițiunile art. 53 al. 3 C. J. M. reese că ofiterii de rezervă și gradele inferioare din congediul nelimitat și rezervă, când nu sunt sub arme sunt, în principiu general, justițiabili de Tr. ordinare, pentru toate delictu comise de dănsii, fie în contra particularilor, fie chiar în contra superiorilor lor. Prin derogatiune la acest principiu, al. 3 de sub art. 53 dă în competența Tribunalelor militare delictu prevăzute la art. 211, 216, 217 din C. J. M. dar acesta numai atunci când aceste delictu ar fi fost comise din cauza sau cu ocașiunea serviciului militar. Această derogatiune nu-și are rațiunea în voința legiuitorului d'a menține pe aceste persoane, și atunci chiar când nu mai sunt sub arme, într'un raport cu superiorii lor de subordonanță sau autoritate. Acesta rezultă din chiar dispozițiunile art. 216 și 217 din C. J. M. căci pe când lovirile date și insultele aduse de un militar superiorului său sunt pedepsite chiar atunci când ele n'au avut drept cauză serviciul militar, din contra, aceste loviri și aceste insulte nu sunt pedepsite în persoanele arătate în citatul art. 53, al. 3 de Tr. militare, de cât numai atunci când ele au avut drept cauză serviciul militar, și dacă lovirile și insultele făcute superiorului au avut o altă cauză, ele se judecă de Tr. ordinare. Lg. când a dat în judecata Tribunalelor militare lovirile și insultele aduse superiorului de către persoanele prevădute în acest alineat n'a ple-

cat de cât de la idea animosităței la care poate da naștere autoritatea ce a fost exercitată de superior pe timpul când au fost sub arme, și a voit a-l apăra printr' justiție mai repede, și pe care a crezut-o mai exemplară, în contra insultelor sau ofenselor ce li s'ar aduce prin unul din modurile arătate în acest articol, d'aci însă nu se poate deduce că competența Tribunalelor militare trebuie menținută și atunci când injuriile sau ofensele sunt comise în condițiuni și prin mijloce de natură a face ca ele să ia în dreptul comun, caracterul și calificarea unui alt delict, căci ar fi a întinde competența unui Tr. excepțional la judecarea altor delictu de cât acelea ce legea i-a dat, ceea ce este inadmisibil în drept. Este constant în fapt că cuvintele pretinse injuriose n'au fost adresate personal căpitănilor B. și O. ci rostite într'o conferință ținută la Clubul muncitorilor, că recurentul de astă-zi, în acea conferință articula contra numiților căpitani, fapte precise și de o natură ast-fel că de ar fi fost adevărate, supunea pe aceștia și la pedepsa prevăzută de art. 222 C. J. M și la ura și disprețul publicului. Aceste cuvinte, în asemenea împrejurări rostite, ar fi constituit în virtutea art. 294 combinat cu art. 299 P. nu delictul de insultă, ci acela de calomnie. Din momentul ce este constant că faptul comis de recurentul ar fi putut constitui, delictul de calomnie, este învederat că Tr. militare, cărora legea nu le deferă de cât într'un mod excepțional judecarea delictului de insultă, nu puteau fi competente a judeca și delictul de calomnie, un asemenea delict nu putea fi dar judecat de cât de Tr. ordinare și acesta în urma unei acțiuni intentate de

persoanele ce se pretindeau calomniate. Expresiunile întrebuintate pentru calificarea unor asemenea fapte de către cel ce le impută, chiar când ar fi ofensătoare, n'ar putea constitui un delict separat și independent de existența sau neexistența delictului de calomnie, faptele imputate și calificarea lor nu forma de cât un singur tot, și dar inst. chemată a se pronunța asupra delictului celui mai grav, adică acela de calomnie, este competentă a examina raportul ce există între calificarea faptului și existența lui. De almintrelea delictul de calomnie neexistând de cât atunci numai când faptele imputate sunt nedovedite, ar fi un ce neînteles, ca deși s'ar recunoșce că aceste fapte n'au și fost în realitate comise și că dar cel ce le-a imputat nu putea fi considerat că a comis delictul de calomnie, totuși dânsul să fie condamnat pentru că a apreciat și calificat aceste fapte cu cuvinte insultătoare. Dacă într'un asemenea caz ceva este de natură a atinge prestigiul și demnitatea celui cărui se impută asemenea fapte, și dar să constituie o injurie pentru dânsul, nu sunt cuvintele cu cari ele au fost calificate de imputător, ci comiterea lor. Aprecierea cea mai injurioasă, pentru cel ce le-a comis, Lg. chiar a făcut-o, judecând aceste fapte ca meriând a fi pedepsite, sau de natură a provoca ura și disprețul public. Afară de acestea, voința legiuitorului ca cel achitat pentru delict de calomnie să nu pătă fi condamnat pentru delictul de insultă, din cauza calificării sau aprecierii ce a făcut acestor fapte, rezultă învedereat din termenii generali și imperativi din P. care edictează că atunci când *fapta imputată asupra cui-va, se va dovedi adevărată, imputătorul va fi*

apărat de ori-ce pedepsă și dar și de pedepsă ce s'ar pretinde din cauza calificării acestor fapte. Din momentul ce este constant că delictul ce se putea imputa recurentului era delictul de calomnie și că un asemenea delict nu putea fi judecat, fiind dată pozițiunea sa de cât de Tr. ordinare, rezultă învedereat că acest delict a fost judecat de Tr. militare fără competență.—Cas. II, 9 Oct. 96; Dr. 67/96, p. 573. B. 96, p. 1412.

48. Militarilor desertori, pentru crimele sau delictele ce comit în timpul când sunt declarați desertori și sterși din control, sunt justițiabili de Tr. civile.—Cas. II, 28 Ian. 76; B. p. 45. Idem: Cas. II, 28 Ian. 76; B. p. 47.

49. Delictul comis de un soldat dezertor, neșters încă din controalele armatei este justițiabil de Tr. militare.—Cas. II, 19 Dec. 88; B. p. 1088.

50. Prin art. 52 C. J. M. actual, ne mai adăugându-se și cuvântul *prezent*, rămâne bine înțeleas ca cei neștersi din controalele armatei, de și desertori, sunt considerați ca făcând parte din armata activă, adică ca și cei preșinți, și în asa caz sunt justițiabili de Tr. militare.—Cas. II, 5 Febr. 89; B. p. 224.

51. Consiliul de rebel este competent să judece delictele și crimele săvârșite de un militar în activitate. Militarul în activitate se consideră a a-tare până în momentul emiterii ordinului de liberare și stergerei sale din controale.—Cas. II, 7 Mart. 89; B. p. 334.

52. Crimele și delictele săvârșite de un soldat, după ce dânsul a fost șters din controalele armatei, sunt de competența tribunalelor ordinare.—Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 799.

53. După art. 52, 53, C. J. M. și 525 Pr. P. militarul desertor, neputând fi considerat în

activitate de serviciu, este justițiabil de instanțele de drept comun pentru delictele de drept comun comise de dânsul în urma desertării.—Cas. II, 17 Mart. 93; B. p. 290.

54. După dispozițiunile legii poziției ofițerilor, reforma se pronunță printr'un decret regal, în urma raportului ministrului de războiu făcut pe temeiul verdictului consiliului de reformă constituit conform a celei legi (art. 19 legea poziției ofițerilor). Consiliile de reformă sunt consilii militare cu însărcinarea de a da avisul lor în ore-care casuri pentru trecerea în poziția de reformă între alții și a ofițerului de rezervă, ca măsură de disciplină pentru motivele prevăzute de art. 18 al legii poziției, ast-fel pentru purtarea rea din obișnuință pentru greșeli grave contra onoarei (conform art. 16 și 18 al legii poziției). În Franța decizia prin care un ofițer e reformat și un act de administrație contra căruia se poate recurge la consiliul de stat pentru esces de putere și violarea formelor substanțiale. Prin art. 68 C. J. M. din 1881 se recunoștea dreptul a recurge contra avisele consiliilor de anchetă la consiliul de revizie. Dacă recursul la consiliul de revizie a fost suprimat cu ocazia revizuirii la 1894, sau dacă recursul contra unei deciziuni a consiliului de reformă se poate îndrepta la consiliul de revizie, acesta pe temeiul și din cauza dispozițiilor art. 70 § 1 C. J. M. în care se face mențiune și de consiliul de anchetă, acesta nu e acum în discuție de ore-ce nu este diferită Casatiunea o deciziune a consiliului de revizie prin care acesta ar fi avut a se pronunța asupra recursului făcut contra deciziunii consiliului de reformă de către recurent. Nu se poate recunoște dreptul de

recurs la Casatiune pe temeiul art. 36 al. c. din legea Curței de Casatiune pentru că consiliile de anchetă sau de reformă nu sunt tribunale militare precum le prevede C. J. M. ci comisi militare spre a da avizuri, și dacă aceste avizuri se dau prin observarea unor forme și dacă ele se intitulază verdicte sau decizii totuși nu sunt decizii ale unui tribunal militar în sensul art. 36 al. c. Chiar dacă s'ar sustine că și consiliile de reformă sunt tribunale militare în sensul art. 36 al. c. legea Curței de Casatiune,—totuși pentru admiterea recursului în Casatiune recursul trebuie să fie îndreptat de un civil, iar nu de un ofițer în rezervă, care fie că e judecat sau nu, e superius jurisdictionis consiliilor de reformă de o potrivă conform art. 16 al legii poziției ofițerilor. De almintrelea, și fără utilitate a cerceta dacă consiliul de reformă era necompetent în cât privește persoana sau obiectul, fiind-că numai consiliul de revizie la care s'ar îndrepta recursul, fiind acesta cu puțință ar avea a cerceta dacă consiliul de reformă a fost sau nu competent. Dacă am putea presupune că un consiliu de reformă fără competență, fără îndeplinire de forme esențiale, procede și în mod exclusiv reformează pe un ofițer sub motivul că onoarea militară ar fi atinsă, dacă s'ar presupune ca considerații străine de exigențele adevărate ale disciplinei sau ale onoarei militare, au militat când s'a dat verdictul pentru reformarea unui ofițer în rezervă și dacă pentru asemenea casuri am crede că trebuie a se da mijlocul pentru a putea cere anularea verdictului de către Curtea de Casatiune, în cas când o n'ar fi recursul posibil conform C. J. M. din 1881 art. 68 la consiliul de

revisie, totuși în actuala stare a legilor nu se poate crea un drept de recurs la Curtea de Casație, această Curte neavând dreptul și competența de a anula ori-ce act administrativ nul sau abuziv, precum e decizia consiliului de reforma, cerința a cărei realizare ar fi în sine neapărută pentru ocrotirea ori-cărui drepturi, contra ori-cărei atingeri abusive. Astfel fiind sub toate aceste raporturi recursul în sine este neadmisibil.—Cas. II, 22 Sept. 98; Dr. 81/98, p. 681. Idem : Cas. II, 30 Sept. 98 (nepublicată).

55. Asemănat art. 56 C. J. M. când un individ este urmărit în același timp, pentru o crimă sau un delict de competența consiliilor de rebel și pentru o altă crimă sau delict de competența tribunalelor ordinare, el cată a fi tradus mai întâiu înaintea tribunalului competent de a judeca fapta supusă pedepsei celei mai grave, și pe urmă trimis, dacă va cere trebuința, și pentru cea l'altă faptă, înaintea celui-lalt Tr. competent.—Cas. II, 17 Mart. 93; B. p. 290. Idem : Cas. II, 30 Mai 95; B. p. 846.

56. Justițiabilii de Tr. militare sunt numai acei militari cari se află în închisorile militare, nu însă și acei cari, deși condamnați de autoritățile militare, se găsesc în închisorii civile, în specie, acușaiți comițând faptul ce li se impută într'un penitenciar civil. Tr. civile ordinare sunt competente a-l judeca.—Cas. II, 27 Apr. 82; Dr. 68/81-82 p. 548.

57. Cadrele armatei teritoriale fiind permanente, ofițerii ce compun aceste cadre sunt justițiabilii de Tr. militare; circumstanța că un atare ofițer a comis delictul de mărturie mincinoasă înaintea unui Tr. ordinar, fără ca să se fi făcut vr'o denunțare de mărturie mincinoasă în sensul art. 355 Pr. P.

nu atrage competența Tr. ordinare d'a judeca acest delict.—Cas. II, 19 Mai 92; B. p. 503.

58. Guarzii câmpeni, fie chiar ai particularilor, sunt considerați ca funcționari însărcinați cu un serviciu public, când au prestat jurământul la intrarea în funcțiune, ast-fel că faptul de a lopi pe un asemenea guard câmpean, în exercițiul funcțiunei sale, constituie delictul de ultragrau, de competența Tribunalului.—Cas. II, 26 Nobr. 96; B. p. 4591.

59. Deși jandarmeria înființată prin legea din 1893, Sept. 1, are o organizare militară, însă jandarml, pentru delictele ce comit, nu sunt justițiabili după C. J. M. după cum această reiese din art. 52 din C. J. M. modificat la 27 Mart. 94, în urma legii jandarmeriei, și unde nu s'a trecut și jandarml între cei justițiabili de Tr. militare. Numai, și cel mult, pentru fapte de contravenție la disciplina ei sunt justițiabili după regulile militare.—Cas. II, 4 Mart. 96; B. p. 534.

60. O dată anulată o H. condamnătoare contra unui militar, consiliul de rebel înaintea căruia se trimite afacerea spre judecare, este competent a o judeca, de și militarul fusese șters din controzele armetei în virtutea hotărârei anulate. Acel militar, înaintea consiliului de rebel, se găsește în pozițiunea în care se găsea până la pronunțarea hotărârei condamnătoare anulate.—Cas. II, 14 Iun. 89; B. p. 645.

61. O hotărâre pronunțată în contumacie de Tr. militare condamnănd pe un militar la pedepse cari trăg după sine ștergerea sa din controzele armatei, este desființată cu desăvârșire prin constituirea sa în stare de prisionier, așa că prin această el a redevenit militar și justițiabil de aceleași Tr. pentru faptele comise de dânsul în calitate

de militar. Prin urmare hotărârile pronunțate în urmă și față cu el de acele Tr. nu pot fi atăcate cu recurs.—Cas. II, 24 Sept. 91; B. p. 1035.

62. Legea monopolului e o lege specială, și după această lege, toate infracțiunile se judecă în apel de către Tr. civile, fără a se face verii o deosebire între civili și militari. O lege specială nu poate fi abrogată printr'o lege generală, de cât atunci când această se prevede în mod expres. Așa dar militarul sunt justițiabilii de Tr. ordinare pentru contravențiile comise la legea monopolului.—Cas. II, 19 Aug. 80; B. p. 250.

63. Delictetele silvice comise de militari în activitate sau de asimilații lor, sunt de competența Tr. civile.—Cas. II, 2 Mart. 88; Dr. 39/88 p. 308; B. 88 p. 247; Idem : Cas. II, 10 Nobr. 92; B. p. 1028.

64. Sentința pronunțată de un Tr. civil asupra faptului imputat unor militari și rămasă definitivă, constituie lucru judecat pentru ei, și ast-fel dinșii nu mai pot fi judecați pentru același fapt de un alt Tr. fie civil fie militar, fără a se viola autoritatea lucrului judecat și principiul *non bis in idem*.—Cas. II, 9 Oct. 96; Dr. 70/96, p. 597. B. 96, p. 1408.

CARTEA I

DESPRE PEDEPSE ȘI EFECTELE LOR

TITLUL I

DESPRE NATURA PEDEPSELOR

7. Pedepsele pentru crime sunt:

1) Munca silnică pe totă viața;

2) Munca silnică pe timp mărginit, de la cinci până la douăzeci ani;

3) Recluziunea într'o casă de muncă de la cinci până la zece ani;

4) Detențiunea de la trei ani până la zece ani;

5) Degradățiunea civică de la trei până la zece ani. P. 10—23.

1. Lg. făcând nomenclatura pedepselor prevede, în materie

corecțională, și amenda fără a determina un maxim. Așa dar inst. de fond e în drept prin aplicarea art. 60 a preșchimba înlocuirea în amendă—in specie: 15 zile închisoare în 200 lei amendă,—fără ca prin această să agraveze pedepsa.—Cas. II, 22 Iul. 80; B. p. 217.

2. Gradațiunea pedepselor e o cestiune de apreciere, care apartine exclusiv instanțelor de fond, așa că un motiv fundat pe împrejurarea că pedepsa a fost peată aspră, sau prea ușor aplicată de judecători, nu pôte da loc la un motiv de casare, întru cât judecătorii nu au trecut maximum și minimum prevăzut de Lg. pentru un atare fapt.—Cas. II, 25 Nobr. 91; B. p. 1296.

3. Se face o justă aplicațiunea a pedepsei când Curtea cu juratăi pronunță pedepsa închisorei corecționale, pe termen

de 5 ani, în persoana unui minor, având etatea de la 15 pînă 20 ani, pentru o crimă pedepsită cu reclusiunea. — Cas. II, 19 Mai 93; B. p. 519.

4. În sistemul codului penal pedepsa detențiunii fiind prescrisă numai pentru crimele politice, ea nu poate fi pronunțată în crimele ordinare. Așa dar, când pedepsa autorului principal, într-o crimă de drept comun, este aceea a reclusiunii, complicitii, a căror pedepsă e cu un grad mai jos, nu pot fi condamnați la detențiune, ci la închisore corecțională. — Cas. II 15 Febr. 95; B. p. 218.

5. Curtea cu jurați care aplică pedepsa reclusiunii pe un termen de 12 ani, care trece peste maximum prescris de lege, violează art. 7. — Cas. II. 27 Iul. 76, B. p. 413.

6. Amenda ce se pronunță de legile fiscale, precum: de legea licențelor, de legea vămilor etc. este, în sensul dreptului penal, pedepsă, dar tot o dată ea e și o reparație civilă pentru fisc. Acest caracter mixt al amendelor are de consecință că amenda fiscală nu e susceptibilă de reducere și că încasarea ei poate fi urmărită chiar și contra succesivilor culpabilului. De almintrelea, la amenda pronunțată de legile fiscale, are a se aplica regulile în privința amendelor din Codul penal, căci e pedepsă propriu zisă. Dacă legile fiscale arată că Tr. civile vor judeca infracțiunile la acele legi fiscale, aceasta nu alterează caracterul penal al amendei ce se pronunță fiindcă un fapt, o infracțiune penală, conform principiilor din art. 7 P. este delict sau contravenție prin pedepsele ce se pronunță indiferent, de almintrelea de jurisdicția care e chemată a pronunța. Amenda pronunțată după legile fiscale, fiind penalitate, nu se poate zice, că infracțiunea ast-fel pedepsită ar

fi contravenție, din cauză că expresia de *contravenție*, s'ar întrebuița de Lg. în primele dispoziții a legilor fiscale, de ore ce expresia *contravenție* în acele legi înseamnă în general infracțiune contra legii. Amenda se poate pronunța în materie criminală, în materie corecțională, în materie de contravenție polițienescă. În deosebi, amenda pronunțată contra infracțiilor la legile fiscale ca să fie pedepsă pentru contravenție polițienescă, ar trebui să fie de la 5 lei pînă la 25 lei, conform art. 9 P. La obiectivitatea că infracțiunile la legile fiscale ar trebui să fie considerate ca contravenții, iar nu ca delict, fiindcă la acele contravenții nu se cere intenția pentru existența lor, se respunde că legea penală are, înainte de toate, penalitatea în vedere spre a da infracției caracterul de delict sau contravenție. Obiecția ar fi atunci adevărată, când n'ar fi și delict prin omisie, independent de intenție. — Cas. II, 25 Mai 94; B. p. 620.

8. Pedepsele pentru delictive sunt:

1) Inchișorea de la cinci spre-zece zile pînă la cinci ani;

2) Interdicțiunea de la șase luni pînă la șase ani a onora din drepturile politice, civile ori de familie;

3) Amenda de la douăzeci și șase lei în sus. P. 24—28.

1. Art. 144 prevede pierderea dreptului la pensiuine și a dreptului de a ocupa funcțiuni publice pentru un timp ilimitat. Această este o penalitate *sui generis* care nu intră în numărul interdicțiilor coprinse în art.

8 § 2 și pentru care Lg. a stabilit un timp mărginit. Cas. II, 7 Nobr. 75; B. p. 314.

2. Grațierea se referă numai la ertarea sau reducerea pedepselor corporale, iar nu și la pedepsele accesorii sau alte efecte ale executării hotăririlor judecătorești, căci asemenea efecte nu pot să dispară de cât prin declararea reabilitărei condamnaților, reabilitare care nu este prevădută de Lg. român. Prin urmare, persoana condamnată la o pedepsă corporală și la pierderea dreptului de pensiuine nu-și redobândește prin grațierea sa, dreptul la pensie. — Cas. II, 26 Mai 92; B. p. 525.

3. Se socotesc delictive corecționale, toate infracțiunile care atrag după sine pedepsa inchișorii de la 15 zile pînă la 5 ani. Ast-fel, faptul copiii de a aplica lovituri părinților lor, pedepsindu-se de art. 243 din P. cu maximum inchișorie corecționale de 5 ani, constituie un delict corecțional. — Cas. II, 12 Ian. 94; B. p. 44.

4. După dreptul comun circumstanțe atenuante se acordă în ori-ce fel de delict. Faptul de a importa fraudulos chibrituri în țară, este calificat ca delict, într-o cât pedepsa prescrisă de lege este de la 5 zile pînă la trei luni, și ea atare se acordă circumstanțe atenuante. — Cas. II, 19 Nobr. 86; B. p. 905.

9. Pedepsele pentru contravențiuni sunt:

1) Inchișorea de la o di pînă la cinci-spre-zece zile;

2) Amendă de la cinci lei pînă la douăzeci și cinci lei. P. 29, 30.

1. Legea noastră penală, în gradarea pedepselor, pune pedepsa amendei după aceea a inchi-

sorei: de unde rezultă, că în sistemul admis de Lg. amenda, ori-care ar fi cuantumul ei, este o pedepsă cu un grad mai jos de cât aceea a inchișoriei. Această idee se mai confirmă și prin ultimul al. al art. 60 din P. care autoriză pe judecători, în cas când ar recunoaște în favoarea prevenitului circumstanțe ușurătoare, se substituie inchișoriei amendă. Această teorie a legii noastre penale, în gradarea pedepselor, departe de a fi contrazisă, e confirmată prin dispozițiunea art. 28 al. 2 și 3 din P. care dând facultatea judecătorului de a înlocui, în cas de insolvabilitate a prevenitului, amenda prin inchișore, dispune ca ori-care ar fi cuantumul amendei prevădută într-o decizie judecătorească, ea nu va putea fi înlocuită prin o inchișore mai mare de un an. În specie Curtea de apel, după apelul prevenitului, înlocuind pedepsa inchișoriei de o lună și 100 lei amendă, pronunțată de Tr. prin pedepsa unică a unei amende de 1000 lei, n'a făcut nici o agravare de pedepsă. — Cas. II, 5 Mai 87; B. p. 460.

2. În materie polițienescă pedepsa amendei neputînd fi mai mare de 25 lei, judecătorul în apel nu este în drept ca, înlocuind inchișorea pronunțată de prima inst. prin amendă, să pronunțe o amendă superioară cifrei de 25 lei. Cas. II, 6 Iun. 90; Dr. 50/90, p. 401. B. 90, p. 836.

TITLUL II

DESPRE APLICAREA ȘI EXECUTAREA PEDEPSELOR

§ 1. — Munca silnică

10. Munca silnică se va face, sau în minele Statului, sau în stabilimente penitenciare.

Acei condamnați la a-

semenea pedepsă vor fi supuși la un regim aspru.

Până la înființarea sistemului penitenciar, osândiții la asemenea pedepsă, se vor întrebuința la lucrările cele mai aspre în intrul minelor, sau și afară din mine, pentru lucrările de utilitate publică.

Ei vor fi puși în fere.

Acei cari lucrăză la mine, noptea, se vor scote afară și se vor închide în temniță, având și fere de picior. *P. 31; P. F. 15.*

11. Femeile condamnate la muncă silnică se vor închide în deosebite stabilimente, tot-d'a-una separate de bărbați, și supuse la muncă, potrivit cu vârsta și sexul lor.

Ele vor fi asemenea supuse la un regim aspru *P. 31; P. Fr. 16.*

12. Osândiții sau osândite la muncă silnică pe viață, se vor ținea osebiți de cei osândiți la muncă silnică pe timp mărginit, și se vor deosebi prin costumul lor. *L. Inch. 11.*

13. În timpul pedepsei lor, acei osândiți la muncă silnică vor fi incapabili d'a 'și administra starea și a dispune de dânsa prin acte între vii.

Ei vor fi puși sub curatelă, după formele admise pentru numirea cu-

ratorilor, și nu li se va putea da, în timpul duratei pedepsei lor, nici o parte din starea sa vinitul lor.

Averea osânditului îi se va da înapoi după încetarea osândeii, și curatoarele îi va da socotelă despre administrarea averei sale.

Osânda la munca silnică atrage după sine degradațiunea civică pe timpul osândeii. *P. 22; Civ. 425, 426; P. Fr. 29, 30, 31; P. Fr. § 11.*

14. Osânda la munca silnică pe viață, sau pe timp mărginit, nu se va putea pronunța în contra acelora cari, la pronunțarea sentinței definitive, vor fi implinit al 60-lea an, și în locul acelei pedepse se vor osândi la reclusiune pe același timp pe care ar fi trebuit a se osîndi la munca silnică. *P. Fr. 70—72.*

Este nefundat motivul de ca-satiune, întemeiat pe etatea de 60 ani care-l scutea de a fi condamnat la ocnă pe viață, când din interogațiunile sale se vede diferite arătări în privința etății și o asemenea propunere nici a făcut nici a propbat înaintea Curții cu jurati.—*Cas. II, 16 Oct. 79; B. p. 747.*

§ 2. Reclusiunea

15. Osânditul la reclusiune se va închide într'o

casă de muncă, destinată pentru acêsta.

Va fi întrebuințat la lucrări determinate prin regulamentele acelei case de reclusiune.

Folosul ce va resulta din productul muncii sale, se va împărți între Stat și osândit; iară din partea ce se cuvine osânditului, jumătate i se va da în cursul osândeii, iară cea laltă jumătate se va pune de o parte, spre a forma, pentru osândit, un capital de rezervă, care i se va da la liberarea lui, conform dispozițiunilor reglementare ce se vor face într'u acêsta.

Ei vor fi puși în fere. *P. 7, 31, 34; P. Fr. 21.*

16. Se va aplica osândiților la reclusiune dispozițiunile art. 13.

În timpul osândeii însă se va putea da osânditului o mică parte din veniturile sale, care se va fi determinat prin hotărîrea judecătorească, ca să-i serve numai drept ajutor la a sa viețuire, de va merita prin a sa conduită. *L. Inch. 16.*

17. Regimul special al caselor de reclusiune, va fi, în principiu, basat pe muncă obligatorie.

18. Până la înființarea caselor speciale de reclu-

siune, un regulament de administrațiune publică va determina locurile unde se vor ținea provisorii osândiții la acêsta pedepsă.

19. Femeile osândite la reclusiune se vor închide într'o casă separată.

§ 3. Detențiunea

20. Osândiții la acêstă pedepsă se vor închide într'una din monastirile ce se vor determina a-nume prin regulamente de administrațiune publică.

Ei vor fi liberi a comunica atât cu persoanele din intru, cât și cu orî-ce alte persoane din afară, în timpul și conform reglementelor de poliție, întărite printr'un decret domnesc.

Asemenea osândiții la detențiune nu vor purta costumul de închisore, și 'și vor putea procura, prin propriile lor mijloce, ori ce îndulcire în locuință și nutriment compatibile cu regimul închisorei.

Ei nu vor fi supuși la nici un fel de muncă. *P. 7.*

21. Femeiele osândite la detențiune se vor închide într'o monastire, separate de bărbați. *P. 26, 29.*

§ 4. — Degradațiunea civică.

22. Degradațiunea civică consistă :

1) In destituirea și excluderea condamnaților de la ori-ce funcțiune și oficiu public.

2) In perderea dreptului de vot, alegere și eligibilitate, și, în genere, de toate drepturile civile și politice și de dreptul de a purta veri-o decorațiune, sau veri un alt semn ori titlu distinctiv de onoare.

3) In necapacitatea de a fi numit jurat sau expert, de a fi întrebuințat ca martur în acte și de a depune mărturie în judecată, de cât pentru a da nisece simple arătări.

4) In necapacitatea de a face parte din veri-un consiliu de familie, de a fi tutor, curator, subrogat tutor sau consiliar judecătoresc, de cât numai al copiilor săi, și atunci, după chibzuirea familiei.

5) In perderea dreptului de a purta arme, de a servi în armata română, de a ține școlă, sau de a fi împieगत în veri unul din stabilimentele de instrucțiune ca profesor, institutor, învățator, repetitor sau privighitor. *P. 7; Civ. 384; P. Fr. 34.*

1. Cei care au fost condamnați la pedepse infamante nu pot fi primiți să depună în judecată; arătarea lor, nu poate

fi luată de cât ca simplă informațiune.—*Cas II, 20 Apr. 84; B. p. 370.*

2. Un martor, care a fost condamnat pentru crimă, chiar la o pedeapsă corecțională, numai este capabil să fie ascultat sub jurământ.—*Cas. II, 31 Mai 85; B. p. 467.*

3. Pedepșa muncii silnice pe timp mărginit atrage degradațiunea care consistă, între altele, în necapacitatea de a depune mărturie.—*Cas. II, 31 Mai 94; B. p. 635.*

23. Degradatiunea civică, când va fi pronunțată ca pedepșa principală, va putea fi însoțită și de o închisore corecțională, a căreia durată, fixată prin hotărârea de condamnatiune, nu va putea trece peste două ani.

Când culpabilul va fi strein, sau un Român care și-a pierdut dreptul său de naționalitate, pedepșa închisorei va trebui neapărat a fi pronunțată.

1. Părintii nu pot să fie răspunzători pentru delictete comise de copii lor, iar pretențiunile civile pot fi exercitate pe cale civilă.—*Cas. II, 5 Febr. 86; B. p. 132.*

2. In materie de delictete silvice, simpla introducere a vitelor în pădurile Statului se pedepsește independent de orice stricăciuni cauzate pădurii. Așa dar, cu drept cuvint, Tr. condamnă pe delicvenții numai la amendă, fără să acorde Statului despăgubiri civile, când acesta nu constată că i s'a cauzat vre-o pagubă prin introducerea vitelor în pădurile sale.—*Cas. II, 25 Oct. 93; B. p. 923.*

§. 5.— Inchișorea

24. Osânditul la inchișore va fi închis într-o casă de corecțiune.

El va fi întrebuințat la lucru, pe cât se va putea, potrivit cu a sa meserie și după a sa alegere.

Folosul ce va produce lucrul fie-cărui arestat, se va întrebuința, parte pentru cheltuelile casei de inchișore, parte spre a-i procura ore-care îndulcire, și parte spre a forma, pentru densusul, un capital de rezervă, care să i se dea, la a sa liberare, conform regulamentelor speciale. *P. 8, 9; P. Fr. 40.*

25. Regimul închisorei corecționale va fi mai blând de cât al celor-lalte închisori; se va putea însă agrava pentru cei cu rele purtări, conform regulamentelor disciplinare, cari vor putea prescrie chiar punerea în fiare, numai pentru cauză de securitate sau de disciplină.

26. Pe cât puțința va sta, se vor deosebi osândiții după categoria infracțiunii lor.

Femeile vor fi separate de bărbați, și se vor întrebuința la lucruri potrivit sexului lor. *P. 21, 29.*

§ 6. Interdicțiunea corecțională

27. La întâmplările prevedute de lege, judecătoreile vor putea pronunța interdicțiunea unui său mai multor din drepturile arătate la art. 22. *P. 8.*

§ 7. Amende

28. Amenda se pronunță, sau singură, sau însoțită de altă pedepșa.

La cas de nesolvabilitate a condamnatului, amenda se va inlocui cu inchișore.

Durata inchișorei se va determina de judecătore, socotindu-se drept cincii lei amendă o zi inchișore; durata însă a inhișorei nu va putea fi, în asemenea cas, mai mare de un an. *P. 399.*

1. O zi de inchișore corecțională se socoteste drept 10 lei amendă.—*Cas. II, 27 Ian. 86; B. p. 74.*

2. Deși *Lg. la 1874* prin art. 399 *P.* a redus cifra amendei la jumătate, când e vorba de contravențiuni ne spune prin același articol, în partea sa finală, că amenzile se socotesc în lei noui, fără nici o reducțiune. *Pr. P.* fiind în strânsă legătură cu *Codul* și ea nereferindu-se, în ce privește pedepsele și regulile de urmat, de cât la *Cod*, era inutil ca *Lg.* să vină și să mai repete și în *Pr. P.* pe cât timp o spusese în *Cod*, că amenzile în contra-

venții se mențin în lei noui. — Tr. Tutova, 13 Nobr. 85; Dr. 8/85-86, p. 63.

3. Cu drept cuvint Tr. calculează în transformarea amendelor în închisore a condamnatilor insolubili drept cinci lei noui o di de închisore, acesta rezultând din dispozițiunile art. 399, al. 2, din legea modificătoare a codului penal din 17 Febr. 1874, care prescrie că toate amendele prevădute în dișul cod se vor socoti pe lei noui, reducându-se însă cifra din textul legii la jumătate. — Cas. II, 5 Mai 89; B. p. 552.

4. Leg. nefixând nici o limită a dat judecătorului o facultate suverană de a aprecia și fixa cuantumul amendei, echivalent cu pedepșa închisorii, când schimbă această pedepșă în amendă, ținând compt de diferitele circumstări ale faptului și ale caracterului persoanelor, ast-fel că această schimbare de pedepșă să nu facă să dispară una din însușirile pedepsei care este aceea de a influența asupra condamnatului prin reprimere. Această fixare a amendei *ex personarum conditione et rerum qualitate*, făcută *a posteriori*, satisfăce, după împrejurări, mai bine principiul care reparaș pe interpretarea tot-d'a-una favorabilă a legilor penale, de cât ori-ce altă soluțiune și față cu regula, contestabilă în dreptul nostru, că amendele nu pot să fie arbitrării, adică lăsate absolut la aprecierea magistratilor, s'ar putea concede, cel mult, că judecătorii sunt datorii să fixeze amenda în ipoteza care ne preocupă, în limitele de la minimum la maximumul pedepșelor corecționale. Însă în cât se atinge de această de pe urmă normă, la noi nu se găsește un monument de legislațiune, analog ordonanței franceze din 1669 (art. 32 tit. 27), care să oprească a se lăsa amendele absolut la înțelepciunea și

la prudența judecătorilor. Fixarea unei limite *a priori* în sens că amenda nu pôte să excedeze minimul pedepsei corecționale adică lei 26 pe motiv că în sistemul art. 60 P. facultatea înlocuirii închisorii prin amendă ar sta în strânsă legătură cu reducerea amendei, autorizată de acest până la minimum de lei 26, ar face mai dinainte imposibilă o estimare a amendei după condițiunea persoanelor. Sistemul globirei proporționat cu averea contravenienților nu e străin legislațiunei noastre (art. 174 Civ.). Deosebirea făcută de legislațiunile noastre anterioare, în privința aplicării pedepșelor, între clasele de sus și clasele de jos n'a perit încă din moravurile țerei. Ordinea socială care repauză astă-di așa ună cu semă pe această deosebire care domnesce și în afară de domeniul legii penale, nu va face loc unei stări de lucruri mai satisfăcătoare de cât prin instituirea unei asociațiuni durabile și solid organizate, care să intervie puternic și cu o măsură egală între proprietari și țărani, între stăpâni și slugi etc. În cas de dubiu dacă e nevoie de o interpretare a legii prin aprecierea rezultatelor, precum e în cazul nostru trebuie să recurgem la regulile deduse din cultura noastră juridică și nu la nisce sorginte străine, cari n'au avut nici o influență asupra dezvoltării dreptului nostru. Apreciind rezultatele ce ar da diferitele interpretări trebuie să determinăm sensul legii preferind rezultatul cel mai favorabil, după starea culturii în care ne aflăm, care singur poate satisfăce interesele legitime ale indivizilor și ale societății. În specie Curtea de apel, condamnând pe recurent la amendă de lei 4000 departe de a viola art. 60 și 238 P. din contra a fă-

cut o bună aplicațiune. — Cas. II, 5 Sept. 79; B. p. 677.

5. În sistemul legislațiunei noastre penale pedepșa amendei, ori care ar fi cuantumul ei, este cu un grad inferior pedepșei închisorii. Cum art. 60, ultimul al. nu prevede de cât minimumul amendei la care judecătorul pôte să o scobore când admite circumstanțe atenuante acesta învederează că maximul este lăsat la facultatea lui. De aci urmază că substituirea pedepșei închisorii de 2 luni, ce se dedese delincentului pentru faptul prevădute de art. 247 într'o amendă de 1000 de lei, în urma opozițiunei sale și a admiterii circumstanțelor atenuante, este conformă cu prescripțiunile art. 60 fără a se putea zice că i s'a îngreunat pozițiunea. — Cas. II, 20 Mart. 95; B. p. 481.

6. Dacă între delincent și Stat a existat o convențiune prin care i se acorda dreptul de a lua uscături din pădurile sale în anumite zile, faptul că dânsul a adunat asemenea uscături și în alte zile de cât cele fixate prin acel contract, nu constituie o contravențiune la legea silvică. — Cas. Vac. 4 Iul. 94; B. p. 767.

7. În materie de delict silvic, când se constată că delincentul nu este solvabil de a plăti amenda la care a fost condamnat, Tr. chemat a o înlocui prin închisore nu pôte da, asemănat art. 40 din C. S. mai puțin de 5 zile și mai mult de 3 luni, ori cât ar fi amenda de mieci sau mare. În acest cas, nu sunt aplicabile regulile prevădute de P. Așa dar, este legalmente înlocuită amenda de 10 lei prin închisore de 5 zile. — Cas. II, 5 Dec. 95; B. p. 1459.

8. În materie de delict silvice, simpla introducere a vitelor în pădurile Statului se pedepșesea independent de ori

ce stricăciuni cauzate pădurei. Așa dar, cu drept cuvânt Tr. condamnă pe delincentii numai la amendă, fără să acorde Statului despăgubiri civile, când acesta nu constată că i s'a cauzat vre-o pagubă prin introducerea vitelor în pădurile sale. — Cas. II, 25 Oct. 93; B. p. 923.

9. După art. 16 legea licenței beuturilor spirtoase, amendele sunt exigibile în termen de trei zile de la data somației făcută condamnatului, și numai după expirarea acestui termen, casierul general este în drept, constantând refuzul de neplata amenzii, conform art. 16 din regulamentul, a cere la tribunal transformarea amenzii în închisore. — Cas. II, 3 Mai 76; B. p. 219.

10. În materie de contravențiune la legea licențelor, transformarea amendei, în închisore, nefiind de cât o penalitate pentru nesupunere la plăți, casierul general nu are de făcut altă constatare pentru ca să obțină aceea transformare, de cât aceea, că de la somațiune au trecut 3 zile și nu s'a plătit amenda. Tr. care respinge cererea casierului pe teneiul că nu se constată și starea de nesolvabilitate a condamnatului violează legea licențelor. — Cas. II, 3 Mai 76; B. p. 221.

11. Tr. care respinge cererea casierului, de a preschimba amenda în închisore, pe teneiul că nu s'a constatat starea de nesolvabilitate a condamnatului violează legea licențelor. — Cas. II, 18 Mai 76; B. p. 250.

12. În materie de contrabandă, amenda având un caracter penal, deși legea monopolului nu prevede prescripțiune, ea urmază a se regula după dispozițiunile dreptului penal. — Cas. II, 27 Aug. 79; B. p. 638.

13. Amendele, în contravențiunile la legea regiei monopolului tutunurilor, pot fi trans-

formate în închisore, în virtutea art. 89 din zisa lege, în cas de insolabilitate a condamnatului. — Cas. II, 31 Mai 89; B. p. 575. Idem; Cas. II, 5 Iun. 89; B. p. 636.

14. După art. 89 din legea monopolului tuturilor, înlocuirea amendei prin închisore, în cas de insolabilitate, conform art. 28 P. are a fi pronunțată de Tr. prin aceeași sentință prin care se decide asupra apelului. Asemenea Tr. e în drept de a aprecia insolabilitatea. În deosebire el poate, din actele din dosar, să constate insolabilitatea, și, prin consecință, să useze de dispozițiunile art. 89 din legea monopolului tuturilor, fără ca prin aceasta să violeze citatul text de lege. — Cas. II, 7 Oct. 96; B. p. 1391.

§ 8. Inchișorea polițienescă

29. Acei osândiți la închisore polițienescă se vor include în vre-una din casele de arest, ce vor fi înlocuite într'adins pentru acesta.

Nu vor putea fi întrebuințați la lucru, fără voia lor, nici în închisore, nici afară din închisore.

Regimul va fi foarte blând, și, la nici un cas, nu se va putea agrava prin punerea fêrelor.

Femeile vor fi separate de bărbați. *P. 9, 11, 19, 21, 26, 382; Rg. Ar. Pr. 47.*

Părinții nu pot să fie răspunzători pentru delictele comise de copii lor, iar pretențiunile civile pot fi exercitate pe cale civilă. — Cas. II, 5 Febr. 86; B. p. 132.

§ 9. Amendă polițienescă

30. Amendă se pronunță sau singură, sau însoțită cu închisore polițienescă.

La cas de nesolvabilitate a condamnatului, amendă se va înlocui cu închisore, a căreia durată se va determina de judecătorie, socotindu-se drept ștece lei amendă o și de închisore.

31. Condamnații la munca silnică, reclușiune, închisore corecțională, precum și închisore polițienescă, vor fi liberi a comunica cu părinții, copiii, soțul, precum și cu celelalte rude de mai aproape; acesta însă numai conformându-se întru tot condițiilor prescrite de regulamentele speciale ale fiecărei închisori. *L. Inch. 33, 40; Rg. Ar. Pr. 44, 75.*

32. Durata pedepselor se va socoti din ziua când sentința sau decizia condamnatore va fi rămasă definitivă.

Dacă individul se află în detențiune preventivă, durata pedepsei se va socoti, dacă condamnatul nu va fi făcut apel sau recurs, din ziua sentinței sau a hotărârei, fără a se împedica acesta de apelul sau recursul ministerul public, și ori-care ar fi r-

sultatul acestui apel sau recurs.

Asemenea se va urma și în casul când pedepsa se va reduce de instanță mai înaltă, după apelul sau recursul condamnatului. *P. Fr. 23, 24.*

1. Inceperea executării unei pedepse de închisore nefiind întreruptă în fapt, nici prin fugire din arest a condamnatului, nici prin încetarea executării după ordinul unei autorități publice, urmăzând să continue până la expirarea pedepsei, calculându-se durata de la începerea executării, căci nu există nici un text de lege care să permită autorităților competente a nu ținea în socotă condamnatului tot timpul cât densus a fost detinut pentru executarea unei asemenea pedepse. În casul când condamnatul se află arestat și se mulțumește cu pedepsa pronunțată de prima inst. sau că i se mai reduce cea pedepsă după apelul său, trebuie a i se calcula începerea executării pedepsei, de la data hotărârii primei inst. ceea-ce însemnă că trebuie a i se ține în seamă condamnatului tot timpul detinerii lui, în vederea executării pedepsei de închisore deja pronunțată, atunci când formalitățile de executare precum și continuarea detinerii în arest n'au fost oprite prin vre-un fapt nedrept din partea condamnatului. — Cas. II, 26 Nobr. 91; Dr. 83/91, p. 662. B. 91, p. 1304.

2. Durata pedepselor, în ipotesa când condamnatul detinut în prevențiune și-a retras apelul se socotesc de la data retragerii apelului, iar nu de la pronunțarea sentinței Tribunalului. — Cas. II, 23 Mai 89; Dr. 54/89, p. 431. B. 89, p. 566.

3. Durata pedepselor se socotesc, în casul când condamnatul nu a făcut apel sau recurs, din ziua pronunțării sentinței condamnatore, iar în casul când a făcut apel, durata pedepselor se socotesc de atunci de când s'a respins apelul. Apelul fiind devolutiv și suspensiv de executare până la judecarea lui, nu se poate socoti durata pedepsei de cât de atunci de când a urmat o hotărâre de respingere a lui. Deși, în specie, condamnații și-au retras apelul făcut, dar întru cât prin însăși facerea apelului executarea fiind suspendată de drept și această retragere nu se poate considera de cât ca o respingere a aceluși apel, în consecință de la acea dată câtă a se socoti durata pedepsei. Legea numai în două cazuri socotesc durata pedepsei de la data sentinței condamnatore: 1) când condamnatul n'a făcut apel; 2) când inst. superioară reduce condamnatiunea. — Cas. II, 29 Mart. 89; Dr. 38/89 p. 298. B. 89, p. 395.

4. Lg. prin art. 32 P. regulează epoca de când trebuie a curge penalitatea atât când condamnatul a fost lăsat liber, cât și în casul când s'a află sub un mandat de arestare. Lg. nu arată din ce și trebuie a se socoti pedepsa când condamnatul aflat în detențiune preventivă, își retrage apelul, sau se desista de la apelul făcut. Relativ la recurs, în lipsă de o dispozițiune precisă, jurisprudența a admis: că de și deciziunea de condamnare nu rămâne definitivă de cât în ziua în care recurentul se desista, totuși, pentru că termenul de recurs este prea scurt și, prin urmare, neîndeplutător spre a se cerceta de către condamnatul mai de aproape s'ar putea avea recursul, s'a decis că atunci când recurentul, convingându-se că s'a înelat, se de-

sistă, recursul să se socotescă ca nevenit și pedepșa să curgă de la data deciziunii atacă în casațiune. Aceleași motive găsindu-se și în cazul când condamnatul de la prima inst. își retrage apelul făcut, pedepșa s'a calculat mai în tot-d'una de la data sentinței, iar nu din ziua când Curtea a luat act de retragerea apelului. În primele momente ale condamnăției, condamnatul, crezând, poate, că pedepșa pronunțată e ori nedreptă sau exagerată, a putut să declare apelul; însă mai târziu, după o matură reflecție, dobândește încredințarea că osânda nu se va putea nief măcar reduce și își retrage apelul; de nu i s'ar ține în semnă timpul petrecut în închisore, de la pronunțarea sentinței până la retragerea apelului, ar fi a-i mări pedepșa, fără să existe vre-o sentință judecătorească care să consacre această prelungire. În adevăr, hotărârea primilor judecători este aceea care se execută, întru cât Curtea n'a intrat, cătuși de puțin, în examinarea ei, și cu tôte acestea în sistemul contrar, pedepșa va începe a curge nu de la data sentinței ce o pronunță, ci de la o epocă de multe ori foarte depărtată, când e aproape a expira termenul osânde. Acest rezultat incu nu poate fi sancționat. Simpla erore a condamnatului comisă cu facerea apelului, act inspirat poate de un sfătuitor inexperimentat, în momente critice, când temerea de osânda pronunțată i-a zdruncinat moralul, nu poate avea urmări așa de desastroase, în cât să-l conducă aproape la o îndoită pedepșă dată de primul judecător. Așa dar prin desistare apelul socotindu-se ca inexistent, pedepșa trebuie să curgă de la data pronunțării sentinței iar nu de la o altă epocă, mai mult sau mai puțin depâr-

tată și arbitrară. — C. Buc. II, 8 Febr. 89; Dr. 38/89 p. 298.

5. În urma unui recurs ce se face se suspendă executarea deciziunii, și ast-fel s'ar putea susține că numai de la retragerea recursului deciziunea are putere și se poate executa. Inșă acest mod de a vedea îngreuiază situațiunea individului, din cauza unui recurs făcut poate fără suficiență chibzuință, și în grabă, numai ca să-l facă, de ore ce termenul de recurs e scurt. Dacă, în urmă, înțelege că nu trebuie să facă recurs și și-l retrage, recursul făcut n'a avut nief o urmare și n'ar putea să aibă o urmare în cât privește calcularea pedepsei, în cât pedepșa trebuie să se calculeze de la epocă deciziunii Curței de Apel, care în urma apelului deținutului a redus pedepșa. Acesta se confirmă și prin lucrările pregătitoare cu ocașiunea modificărilor aduse la 1852 art. 24 P. Fr. Ast-fel pedepșa recurentului are a fi calculată de la data sentinței reformată în urma apelului recurentului, și fără întrerupere. Urmând a casa deciziunea Curței de apel, ea va trebui să fie fără trimitere, fiind că alt-fel trimițând și așteptând rezultatul până când Curtea de trimitere s'ar pronunța, recurentul ar urma a fi deținut și s'ar agrava situațiunea prin o detențiune prelungită.—Cas. II, 7 Dec. 95; Dr. 296, p. 10; B. 95, p. 1465.

6. Pedepsele se calculează de la data când ele rămân definitive și executorii. Ast-fel dacă nise inculpați au fost condamnați de o Curte cu juri la 6 ani reclusiune și dacă casându-se H. după recursul lor, au fost trimiși înaintea altei Curți cu jurați care le-a dat numai 3 ani, pedepșa va începe să curgă de la data când aceasta a 2 H. va rămâne definitivă. Cas. Vac. 5 Aug. 93; Dr. 71/93, p. 571. B. 93, p. 696.

7. Dacă în sentința prin care Tr. transformă, conform art. 89 din legea monopolului tutunurilor, pedepșa amendei în închisore, nu s'a făcut mențiune că, în calculul termenului închisorei, să se țină semnă și de timpul cât condamnatul a fost în prevențiune, acesta nu poate da loc la casarea sentinței, ci la o contestațiune ce delieventul poate să facă, în cas când acea sentință s'ar executa alt-fel de cum prescrie legea, care contestație urmază a fi îndreptată instanței care a pronunțat zisa sentință.—Cas. II, 5 Mart. 96; B. p. 547.

33. Când durata pedepselor este hotărâtă pe zile, luni sau ani, ziua se socotesc de 24 ore, luna de 30 zile și anul de 365 zile.

Ziua din care se începe pedepșa și ziua în care încetază, se vor ține în semnă osânditului ca zile depline. P. Pr. 15; Pr. 729.

34. Tôte hotărârile ce vor pronunța pedepșa la muncă silnică pe toată viața, sau pe timp mărginit, la reclusiune, la detențiune, la degradațiune civică, se vor publica în extract, se vor afige în orașul unde se va fi pronunțat hotărârea, în comuna locului unde s'a comis crima, la locul unde se va executa pedepșa și la locul domiciliului condamnatului. P. Fr. 36; Civ. 87.

35. Pedepșa pecuniară,

adică amenda, nu va putea fi executată asupra moștenirii condamnatului, de cât în cazul când hotărârea de condamnățiune va fi devenit nerevocabilă înaintea morței sale. P. Pr. § 20.

Pedepșa pecuniară, adică amenda, nu poate fi executată asupra moștenitorilor condamnatului, de cât în cazul când hotărârea de condamnățiune va fi devenit nerevocabilă înaintea morții sale.—Cas. II, 16 Apr. 82; B. p. 493.

36. Condamnatul, afară de restituțiune, când va avea loc, va putea fi asemenea osândit și la alte desdaunări către partea civilă, dacă acesta o va cere.

În acest cas, suma desdaunării se va determina de judecător, dacă nu este determinată chiar de lege.

Judecătorii însă nu vor putea, chiar prin consimțirea zisei părți, să încuvințeze întrebuițarea desdaunării sau a restituțiunii, pentru ori-care alt sfârșit, chiar când ar fi vorba de vre-o operă de utilitate publică. Pr. P. 3.

1. Instanțele represive, așu competența de a condamna la desdaunări către partea vătămată ori de câte-ori acesta va pretinde și va proba, că nise asemenea despăgubiri sunt consecinente delictului imputat preveniului.—Cas. II, 7 Sept. 71; B. p. 207.

2. Instanțele corecționale nu sunt competente a se pronunța de cât asupra daunelor civile rezultând, pentru parte, din delictul ce se urmărește. În specie, delictul ce se urmărește era violarea de domiciliu. Partea civilă cerea ca daune interese pretul varului luat de recurentul de astă-dă. Cestiunea proprietății acestui var fiind discutată între părți instanțele corecționale n'au judecat-o ci au lăsat-o a se judeca de instanțele ordinare. Ast-fel fiind Curtea nu putea să acorde ca daune interese, pentru violare de domiciliu, de cât paguba ce a rezultat pentru parte direct din delict, cerere ce nu s'a făcut de partea civilă, dar nu să dea ca despăgubire civilă pretul varului a cărui proprietate nu se hotărâse de judecată. Cas. II, 13, Dec. 82; B. p. 1212.

3. Cel ce voește a figura înaintea instanțelor represive ca parte litigantă, trebuie să declare că se constituie în parte civilă, sau că face o cerere de daune interese, și că vătămarea a cărei reparațiune pretinde, a fost personalmente suferită de densul, și că ea este rezultat și consecuența directă a unei infracțiuni pedepsită de legea penală. Așa dar, Curtea, cu drept cuvânt, n'a primit pe recurenții a figura ca părți înaintea instanței corecționale, rezervându-le dreptul pe cale civilă, de vreme ce constată, că unul dintr'înși, care pretinde că a fost bătut, nu s'a constituit în parte civilă, nici a cerut despăgubiri, iar cel-l'alt care era constituit în parte civilă, pretindea daune-interese, nu pentru o pagubă ce i s'ar fi produs direct prin delict, ci pentru un căseig ce ar fi putut efectua, de nu s'ar fi comis delict, și ast-fel pretențiunea sa era imaginară, iar nici cum rezultatul său consecința di-

rectă a delictului. — Cas. II, 9 Ian. 74; B. p. 4.

4. Pentru exercitarea acțiunii civile nu este necesitate de o pagubă directă și actuală, ci de un interes direct și un drept actual deși paguba pōte să nu fie actuală. În specie, Curtea cu jurați constată că muma mortului se află în lipsă și că fiul său, în cursul vieții sale executea în mod benevol obligațiunea de alimente ce 'i impunea legea, de care e privată prin morțea fiului său, și ast-fel dēnsa are un interes direct și un drept actual pentru a se constitui în parte civilă. — Cas. II, 14 Mai 82; B. p. 593.

5. De 6re-ce rezultă din dispozițiunile art. 36 P. și art. 169 și 389 din Pr. P. că partea lezată pōte cere înaintea instanțelor represive, nu numai reparațiunea daunelor cauzate de fapta pedepsită de legea penală, ci încă și restituțiune de lucruri luate, este evident că prin acțiunea privată, care se prescrie în același timp cu acțiunea publică, nu se pōte înțelege de cât acțiunea zisă privată, adică numai aceea, care este fondată exclusivamente pe o infracțiune penală, iar nici de cum și acțiunile în restituțiune, în repetițiune sau chiar în despăgubire, derivând din un drept preexistent infracțiunii și independent de reparațiunea la care a putut da naștere infracțiunea, de și nūse asemenea acțiuni pot fi aduse înaintea instanțelor represive cu ocaziunea exercitării acțiunii publice. — Cas. II, 17 Mart. 70; B. p. 86.

6. Din combinațiunea art. 19 C. S. cu tarifele de cară, în acest art. se face mențiune, rezultă că în cas de delict silvic, despăgubirea civilă este fixată prin lege chiar. Din momentul ce legea însăși determină cuantumul despăgubirilor, prin această chiar a ridicat judecă-

torului ori-ce drept de apreciere în această privință, și dar dinsul nu pōte reduce cuantumul acelei despăgubiri, căci ar fi a substitui voința sa vointei l.g. ceea-ce nu-î este permis. Circumstanțele atenuante recunoscute în favoarea unui delictiv, nu dă judecătorului de cât dreptul d'a reduce pedepsa, dar ele nu au nici o înrăurire asupra despăgubiri. Jud. este dator să le fixeze, abstraiețiune făcēndu-se de aceste circumstanțe, după aprecierea ce densul face a prejudiciului cauzat, când o asemenea apreciere este lăsată la facultatea sa, și din contra, este dator a le incuviința, ast-fel cum legea le-a hotărât, când legea, ca în materia de fată, a fixat cuantumul lor. — Cas. II, 30 Ian. 91; B. p. 109.

7. Partea civilă nu pōte cere ca suma ce i se va acorda ca despăgubire să se dea de judecată unei opere de utilitate publică. — Cas. II, 12 Mart. 91; B. p. 349.

37. Judecătorii vor putea ordona să se confisce.

1) Lucrurile produse prin crimă, delict sau contravențiune;

2) Lucrurile cari au servit, sau cari au fost destinate spre a comite veri o infracțiune, dacă aceste lucruri vor fi ale autorului infracțiunii, sau ale veri-unui complice;

3) Scrierile, imaginile sau figurile cari ar prezenta elementele unei acțiuni condamnabile; pentru această se va ordona, în același timp, și distrucțiunea tuturor exempla-

relor ce se vor fi găsit precum și a planșetelor, formatelor sau tiparelor cari vor fi destinate spre a le reproduce.

Confiscarea sau distrucțiunea vor fi parțiale, la cas când numai unele pasage, sau unele părți din planșete, formaturi sau tiparuri vor fi contrarii legii;

4) Tōte lucrurile făcute sau menținute în contra regulamentelor polițienesci.

Acestea, la cas de a fi vătămătoare sănătăței publice, se vor distruge în total sau în parte. *P. Pr.* 19.

1. Confiscățiunea fiind de drept strict, dinsa nu se pōte aplica de cât în casurile anume prevădute de lege. — Cas. II, 23 Febr. 70; B. p. 57.

2. Art. 37, dând judecătorilor facultatea de a confisca anumite obiecte exclude dreptul condamnaților, la vre-o parte din pretul vânzării obiectelor confiscate. — Cas. II, 25 Nobr. 80; B. p. 407.

3. În materie de contravențiuni la legi de monopol, ca și în veri-care materii de asemenea natură confiscățiunea este o dispoziție particulară, iar nu penală. Așa dar, Tr. corecțional, care a fost sesizat cu acțiunea publică, e competentă a se pronunța, fără a se impede de morțea inculpatului. — Cas. II, 21 Mart. 75; B. p. 53.

4. În materie de contravențiunea la legea asupra comerțului ambulat, judecătorii sunt în drept a ordona confiscarea mărfurilor cari au făcut obiectul comerțului ilicit, de și legea specială nu prevede ex-

pres o asemenea pedepsă. — Tr. Dămb. 1 Nobr. 89; Dr. 74/89, p. 598.

TITLUL III

DESPRE TENTATIVĂ

38. Tentativa de crimă, adică, ori-ce început de execuțiune a crimei, de se va fi curmat din împrejurări cu totul neatrânate de voința autorului ei, se va pedepsi cu o pedepsă de o treptă mai jos de cât aceia ce s'ar fi cuvenit, de s'ar fie executat crima.

Crima săvârșită, dară neisbutită, se va pedepsi cu minimum pedepsei ce s'ar fi cuvenit de s'ar fi executat crima.

Când pedepsă va fi aceea a reclusiunii, tentativa se va pedepsi cu închisoare corecțională de la două ani până la cinci ani.

Când pedepsă va fi munca silnică pe totă viața, crima săvârșită, dară neisbutită, se va pedepsi cu maximum muncii silnice pe timp mărginit. P. 67, 265.

1. Circumstanțele constitutive ale tentativei de crimă sunt elementele legale și necesare ale acelei crime, și trebuie puse juraților împreună cu cesțiunea crimei, fără a fi nevoie de a face din ele obiectul unor cesțiuni distincte și separate. Ast-fel, Președintele, punând la un loc cesțiunea tentativei cu acea a crimei, ce

s'a înceacat a se săvêși, n'a contravenit dispozițiilor din lege relative la punerea cesțiilor. — Cas. II, 2 Oct. 68; B. p. 168.

2. Caracterul esențial al tentativei care o face posibilă de o penalitate este că execuțiunea crimei să e fie curmat din împrejurări cu totul neatrânate de voința autorului ei. Prin urmare această trebuie să formede, obiectul unei cesțiuni separate pusă juraților pentru ca să se cunoscă împrejurările din care s'a curmat crima. — Cas. II, 6 Mai 72; B. p. 137.

3. Lg. a voit a pedepsi singurul început de execuțiune a unei crime sau delict, atunci numai, când s'ar fi curmat din împrejurări neatrânate de voința autorului, iar nu și atunci când s'ar fi curmat prin voința proprie a autorului. De aci rezultă că acest element caracteristic al tentativei legale: *curmarea din împrejurări neatrânate de voința autorului* trebuie să facă obiectul cesțiunii juraților, căci în lipsa constatării acestui element constitutiv, s'ar putea presuma că execuțiunea crimei s'a suspendat din voința proprie a autorului, în care cas singurul început nu se pedepsece de legea noastră penală. — Cas. II, 12 Mai 72; B. p. 144.

4. Când e vorba de o crimă săvârșită dar neizbutită, circumstanța că ea n'a reușit din cauză independentă de voința autorului fiind constitutivă iar nu agravantă a acelei crime, trebuie să facă obiectul unei singure cesțiuni pusă juraților. — Cas. II, 16 Nobr. 84; B. p. 958.

5. Cesțiunea *acusatul este culpabil că a comis omucidere cu voință, fapt săvârșit dar neisbutit*, e pusă conform legii, de ôre-ce voință fiind un element constitutiv al crimei de omucidere, cu drept cuvânt s'a lăsat în

cesțiunea pusă juraților. Cesțiunea tentativei nu este o circumstanță îngreunătoare, pentru ca să se adauge separat după cesțiunea principală. Ea este, din contră, o circumstanță ușurătoare, de punerea căreia nu se poate plânge recurmul, de ôre-ce punerea ei a fost în favoarea iar nu în defavoarea sa. Tentativa se poate comite la toate crimele, ast-fel că este indispensabil să se pună în cesțiunea tentativei și elementele constitutive ale crimei, pentru care s'a comis numai tentativa. — Cas. II, 9 Iul. 91; B. p. 841.

6. În crima de omucidere cu voință, crima săvârșită dar neisbutită, tentativa care consistă în neisbutirea crimei este un element constitutiv al ei, iar nu o circumstanță agravantă care să dea loc la punerea unei cesțiuni separate. — Cas. II, 21 Febr. 94; B. p. 180.

7. Se face o greșită aplicațiune a legii, când Curtea aplică la tentativa de omor, pedepsă ce s'ar fi cuvenit culpabilului de crima de omor, săvârșită dar neizbutită. — Cas. II, 28 Apr. 81; B. p. 358.

8. Comite o tentativă de crimă, acela care prin violențe și rele tratamente, încercă să răpescă bani cu cuget de a și-i însuși pe nedrept, dar care nu reușește din cauze independente de voința sa. — Cas. II, 18 Mai 76; B. p. 248.

9. Constitue o tentativă de crimă, faptul mai multor indiviđi de a se duce să tâlhărescă pe cine-va, unde în cele din urmă, au sărit peste gardul grădinei, rupând și o ulucă, din care cauză, făcându-se sgomot, inculpații fug, împrejurare care l'a oprit a comite crima proiectată. — Cas. II, 9 Dec. 66; B. p. 762.

10. Intrebuințarea de violență fiind săvârșită pe când inculpatul nu perpetrase încă

furtul, acesta nu poate constitui de cât o tentativă de tâlhărie, răpirea efectivă a lucrului strein fiind un element constitutiv al tâlhăriei săvârșite. — Cas. II, 18 Nobr. 87; B. p. 939.

11. Pentru tâlhăria consumată se cere o violență și un furt consumat, violența se poate exercita sau înainte sau spre a comite furtul, sau fiind surprins în flagrant delict de furt spre a reține lucrul furat sau spre a scăpa. În toate împrejurările însă, pentru existența tâlhăriei se cere nu numai ca violența să fie exercitată, ci și furtul să fie săvârșit. Dacă furtul nu s'a săvârșit, sau dacă n'a fost surprins în flagrant delict de furt, dacă s'au exercitat numai violențe, fără să existe și furtul cu toate criteriile furtului consumat, ci numai posibilitatea de a fi voit a săvârși delictul de furt, în acest cas, nu avem tâlhăria consumată, ci numai o tentativă de tâlhărie. Dacă pedepsă pentru furtul consumat și pentru tentativa de furt este aceeași, această egalitate a pedepsei, pentru amândouă casurile, nu ne poate îndritui a susține că tâlhăria, în sensul art. 317, ar fi tot-d'auna privită ca consumată, chiar dacă furtul ar fi numai tentat, fiind-că nu după pedepsă pentru furt are a fi stabilit dacă tâlhăria este consumată sau numai în stare de tentativă. În specie, nu poate fi vorba de crimă de tâlhărie săvârșită dar neizbutită, ci numai de o tentativă de tâlhărie, căci crima de tâlhărie nu e consumată, fiind că fără ea să existe răpirea însăși a unui lucru, s'au exercitat numai violențe. A susține contrariul ar fi a considera numai violențele exercitate ca constituind crima consumată de tâlhărie, de vreme ce violențele, în sine, fără delictul de furt, se pedepsece ca simplu delict. Tentativa de tâl-

hărie se pedepsește cu închisoarea corecțională, conform art. 38 și este ast-fel de competența jurisdicțiunilor corecționale de a o judeca. Prin urmare, când Curtea de apel a considerat faptul săvârșit de intimat(ă) ca o crimă săvârșită dar neizbutită, ca nu și-a dat seama de criteriile cerute de art. 317 și 38 pentru ca să fie crimă de tâlhărie consumată sau numai încercată. — Cas. II, 29 Sept. 98, Dr. 76/98, p. 638.

39. Tentativa de vre-un delict, adică ori-ce început de execuțiune a delictului, care se va fi curmat din împrejurări cu totul neatârinate de voința autorului, precum și delictul neisbutit, se vor pedepsi numai la întâmplările prevăzute prin ver-o dispozițiune specială a legii. *P. P.* § 33.

1. Conform art. 39 P. tentativa de delict se pedepsește numai în cazurile anume prevăzute prin o dispozițiune specială a legii. Art. 310 prevede pedepsă numai pentru furtul cu efracțiune săvârșit, iar despre tentativă nu face nici o mențiune. Ast-fel fiind textele art. 39 și 310, nu putem conchide de cât că tentativa furtului cu efracțiune este fără nici o penalitate în legea noastră. Nu este fundată părerea celor ce susțin că Lg. prevădând o pedepsă, prin art. 308, atât pentru furtul îndeplinit cât și pentru cercare de furt, a înțeles a cuprinde, în acest articol, și tentativele celor-alte variațiuni de furturi, care nu sunt de cât nisece furturi însoțite de o circumstanță agravantă, cum este și furtul cu efracțiune. În ade-

ver, cele patru aliniate ale art. 309 de și tratéză fie-care des-pere câte o specie de furt cu circumstanțe agravante, totuși la fie-care din ele a prevăzut în mod expres și tentativa. De și s'ar părea nelogic a se pedepsi tentativa unui furt simplu și a se scuti de ori-ce pedepsă, tentativa furtului cu efracțiune, fapt mai grav, și s'ar părea la prima vedere, mai logic, ca printr-o argumentațiune a *fortiori*, să se deducă o pedepsă și pentru tentativa furtului cu efracțiune, totuși în penal nu se poate deduce prin analogie și nici prin argumentațiuni a *fortiori* vre-o pedepsă fără vre-o anume dispozițiune de lege. Lacunele legilor penale, fiind de drept strict, nu pot fi împlinite prin interpretațiune. — Tr. Iași I, 9 Iun. 83; Dr. 54/82-83 p. 442.

2. Intru cât art. 308 vizéză furturile simple, nu se poate deduce că conține principiul penalității tentativei în materie de furt, mai cu seamă că Lg. pedepsește tentativa de furt în primele patru aliniate ale art. 309, pe când în al cincilea pedepsește numai faptul consumat. Lg. român traducând art. corespundătoare din Codul penal frances, a voit să pedepsească în unele cazuri atât faptul consumat cât și tentativa iar în altele numai faptul consumat. Intru cât nu este un text de lege pozitiv care să îndrituiască pe judecător a pedepsi tentativa de furt, în cazurile prevăzute de art. 310, nu se poate întinde dispozițiunea art. 308 prin interpretare. A decide alt-fel, ar fi a admite că judecătorul poate trece peste limitele atribuțiunilor sale, înstituiindu-se ca legiuitor, creând penalități prin interpretare, pe când este scutit ca interpretarea în materie penală nu se poate întinde prin analogie și inducțiuni, nu poate fi

nici restrictivă, nici extensivă, nefiind dat judecătorului a aprecia limitele voinței legiuitorului, nici a se arăta mai prevădător de cât legea. Această interpretare trebuie să fie pur și simplu declarativă. Judecătorul trebuie să aplice riguros legea și să-i declare sensul și numai Lg. poate aprecia acele care turbură ordinea socială și poate prescrie măsuri de represaliune. — Tr. Tutova, 23 Ian. 84; Dr. 17/83-84, p. 135.

3. Faptul că o persoană, pentru a înlesni o contrabandă vamală, a scris declarațiunea de import în care a trecut un număr de colete mai mic de cât era în realitate, din care a și ridicat parte dintr'ensele, iar pe când voia a ridica și restul a fost prins în flagrant delict, constituie un delict consumat, iar nu numai o tentativă a delictului său un delict neisbutit. — Cas. II, 27 Iun. 94; B. p. 744.

4. Inșelăciunea, în termenii generali, precum e stabilită prin art. 332, nu se pedepsește de cât ca delict consumat, nu însă ca încercare, căci art. 333, care declară pedepsă, nu o declară și pentru delictul încercat, precum se declară anume prin art. 242 Codul penal al Prusiei. Dacă ar fi a ne mărgini la art. 334 am pedepsi și încercarea însă acest articol, care corespunde vechiului art. 405 Codul penal frances ast-fel prevăd e și conceput și fără a se fi adoptat de Lg. nostru și modificarea la acel art. 405 introdusă în Franța prin o lege din 1863, tocmai pentru a se putea condamna și unele încercări de înșelăciune, cari de altmintearea n'ar fi putut fi condamnate conform vechiului art. 405, presupune pentru ea să se potă dice că e încercare, că s'au remis banii, ceea ce în specie n'a fost. — Cas. II, 22 Dec. 87; Dr. 3/88, p. 20. B. 87, p. 1046.

5. După art. 334 tentativa de înșelăciune se pedepsește numai atunci când delictul, întrebuintând mijloacele enumerate de acest art. reușese să convingă pe persoana ce voiesse a înșela că trebuie să i dea o sumă 0re-care de bani, valorii saei obiecte, și singurul fapt ce lipsese pentru ca delictul să fie consumat, este ca delictul să fi luat banii, valorile saei obiectele. — Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 790.

TITLUL IV

DESPRE CONCURSUL MAI MULTOR INFRACTIUNI ȘI DESPRE RECIDIVA

40. Când inculpatul se va fi dat în judecată pentru mai multe crime saei delictes, se va aplica numai osânda cea mai grea, dacă acele crime saei delictes vor fi de deosebite naturi și supuse la osebite pedepse; iară de vor fi de aceeași natură și supuse la aceeași pedepsă, judecata va hotărâ maximum pedepsei.

1. După art. 40, cumul de delictes se socotese atuncea când inculpatul este dat în judecată pentru că a comis mai multe infracțiuni pedepsite de legea penală, care însă nu se raportă la acelaș fapt (moral). Fie-care din cazurile prevăzute de codul comercial în privința banerutei simple se raportă la acelaș fapt care constituie infracțiunea prevădută și pedepsită de art. 345 P. cu pedepsă corecțională. Prin urmare, dacă unui comerciant falit se in-

pută că a contravenit la mai multe din cazurile prevăzute de Codul comercial, aceste contravențiuni raportându-se la același fapt, banerata simplă, nu poate fi considerată ca delict separate, ci ca unul și același delict manifestat prin mai multe împrejurări. Așa dar Curtea, trăgând din faptul reținerii registrelor în regulă, precum și din nepresinterea neeurentului înaintea sindicilor, concluziunea că ar fi comis mai multe delict, și că ast-fel ar fi concurs de delict și condamnându-l conform art. 40 P. a făcut o greșită aplicație a menționatului articol — Cas. II, 30 Nohr. 73; B. p. 264.

2. Numai atunci poate fi cineva condamnat la o pedepsă cu un grad mai mare de cât aceea ce hotărăște legea pentru crime ce a săvârșit, când se constată că oșândit fiind, printr'o hotărâre nerevoceabilă, la o pedepsă criminală, a săvârșit a doua crimă după împlinirea pedepsei hotărâte pentru cea dintâi crimă. Dacă însă a doua crimă s'a săvârșit pe când suferea pedeapsa hotărâtă pentru cea dintâi crimă, sau fugind din ocnă sau casa de închisore, atunci nu este cas a se aplica o pedepsă cu un grad mai mare ci conform art. 44 a se absorbi pedeapsa de a doua în cea dintâi, sau a se aplica maximumul pedepsei pentru cea din urmă faptă, după distincțiunile arătate în citatul art. 44. — Cas. II, 2 Mart. 76; B. p. 117.

3. Este cumul de delict iar nu un singur delict succesiv când s'au săvârșit mai multe fapte de înșelăciune, în paguba a diferite persoane. — Cas. II, 27 Jun. 89; B. p. 664.

4. Pentru ca două fapte în-criminate să constituie două delict, și dar să fie loc la aplicațiunea principului cumului de delict, se cere nu numai ca fie-care din aceste fapte să

constitue prin el însuși un delict, care să intre în prevederile dispozițiilor unui art. din legea penală, dar încă ca fie-care din aceste fapte să constituie un delict separat și distinct de cel-alt. Prin urmare, nu poate fi loc la aplicațiunea principului cumului, ori de câte ori aceste fapte n'au făcut de cât a contribui la consumarea unuia și aceluiași delict sub forma definitivă în care el este dedus în judecata instanțelor represive. Fie-care din aceste fapte pot fi privite ca o circumstanță agravantă a delictului când legea le consideră ast-fel, sau ca un element de apreciațiune pentru judecator în determinarea cuantumului pedepsei, dar nu pot fi scindate pentru a fi calificate ca delict distincte. În specie, faptul definitiv consumat și care a fost dedus în judecată, era falsificarea unui contract de închiriere sub forma autentică. Faptul de a fi plâsmuit mai întâiu convențiunea dintre părți și apoi d'a o fi trecut în registrul de autentificarea contrafacând semnătura primarului nu putea fi privite ca constituind două delict distincte și a se pune două cesțiuni separate, de orec săvârșirea ambelor acestor fapte au contribuit la consumarea delictului de fals a unui act autentic. Ceia ce este și aceeași două fapte sunt într'o ast-fel de legătură între dâsele, că dacă ambele n'ar fi fost consumate delictul nu se putea prezinta sub formă de fals a unui act autentic, căci dacă convențiunea dintre părți n'ar fi fost plâsmuită și numai autentificarea, delictul nu putea consista de cât în transformarea, făcându-se un fals, a unei convențiuni sub semnătură privată într'o convențiune autentică, și atunci cesțiunea prejudiciului trebuia să intre ca element con-

stitutiv al delictului. — Cas. II, 1 Febr. 93; B. p. 167.

5. Când prevenitul este declarat culpabil, atât pentru falsificarea mai multor acte publice, comise la diferite epoce, cât și pentru delapidare de bani publici independent de acele falsificări, este loc a se aplica art. 40 existând cumul de delict în acest cas. — Cas. II, 19 Oct. 94; B. p. 1001.

6. Acel care a comis două fapte de același natură nu poate fi condamnat de cât la o singură pedepsă, care este maximumul pedepsei prevăzut de lege pentru faptul de această natură. Recurentul, fiind condamnat prin prima deciziune la trei ani închisore pentru tâlhării și prin a doua deciziune la opt ani reclusiune tot pentru tâlhării, este condamnat la două pedepse de natură diferită, ceea ce este contrar prescripțiilor art. 40. Regularea pedepsei este de ordine publică, și încredințată autorităților judecătorești care sunt datoro a aplica, în această privință, toate regulile prescise de legea penală, chiar când cei interesați nu le invocă.

7. Legea prescriind Curților cu jurați de a nu condamna pe același acusat la două pedepse diferite, pentru două fapte de același natură, a doua curte cu jurați nu putea să condamne pe recurent la o nouă pedepsă, fără a contopi pedepsele amândouă. Dacă Curtea cu jurați nu a fost pusă în pozițiune de a face această contopire în momentul când a pronunțat a doua pedepsă, pentru că nu i s'a adus la cunoștință existența primei pedepse, ea era datoro să o facă în urmă, îndată ce i s'a pus în vedere existența acestor două pedepse, prin cererea de față făcută de condamnat. Acestă Curte nu putea respinge cererea condamnatului pentru motiv că n'a făcut'o în momentul când s'a pronunțat a doua

pedepsă, fiind că circumstanța că s'a făcut în contra recurențului, două urmării în loc de una singură și că parchetul nu a adus la cunoștința Curții existența primei deciziuni nu poate să-l vatem pe dânsul. — Cas. II, 13 Febr. 89; B. p. 213.

7. Art. 40 presupune, ca un inculpat având a fi judecat simultan pentru diferite crime sau delict săvârșite, nu i se va putea înflige de cât pedepsa cea mai grea, sau maximumul pedepsei, după distingerile acelu articol. Același principiu se va aplica când din o cauză orecare instrucțiunea nu s'ar fi făcut în privirea tuturor crimelor sau delictelor săvârșite, și după o condamnatiune definitivă s'ar da în judecată condamnatul și pentru celelalte delict pentru care nu fusese judecat. Circumstanța că urmăriile nu s'ar fi făcut simultane înaintea condamnatiunii, și condamnatiunea nu s'ar fi pronunțat în vederea tuturor faptelor săvârșite, nu poate să schimbe pozițiunea condamnatului nici să îi cauzeze vre-un prejudiciu, căci neurmărirea, precum și nejudecarea simultanee pentru toate faptele, poate să se impute de multe ori numai formelor complicate și îngrețurore ale justiției. Afară de această, rațiunea pe care se razimă principul stabilit de art. 40 P. c și 388 Pr. P. c că, prin înfligerea pedepsei celei mai grele sau a maximumul pedepsei, cerințele justiției sunt satisfăcute, de vreme ce prin înfligerea tuturor pedepsei pronunțate de legea penală pentru diferitele fapte săvârșite, acesta ar constitui o penalitate prea severă, deci nejustă, și poate chiar neexecutabilă, din cauza mulțimei faptelor. Aceiași rațiune există, fie că simultaneu ar fi fost acusatul judecat sau numai succesiv, presupunându-se numai că faptele sunt

săvârșite înaintea primei condamnări. Recunoscând că și în cas, când urmările și condamnările sunt succesive, pentru diferitele crime sau delictelor săvârșite înaintea primei condamnări, tot pedepsa cea mai grea, sau maximum pedepsei, are a se aplica și a se executa, este însă înverdat că, în urma primei condamnări definitive, judecătorii având a se pronunța asupra altor crime sau delictelor săvârșite de același condamnat, înaintea condamnării sale, vor avea a stabili dacă judecătorii cari au pronunțat prima condamnare n'au pronunțat pedepsa în vederea tuturor crimelor sau delictelor săvârșite, și în cas când nu ar fi avut în vedere acelea, vor avea a examina dacă pedepsa pronunțată, nu e cea mai grea sau maximum pedepsei în sensul art. 40 și art. 388 Pr. P. Dacă eu ocaziunea primei condamnări se va fi pronunțat pedepsa cea mai grea sau maximum pedepsei, judecătorii cari sunt chemați a se pronunța în urmă, nu vor avea alt-ceva de făcut, de cât a constata crima sau delictul, fără a mai pronunța și o nouă pedepă; iar dacă pedepsa cea mai grea sau maximum pedepsei, nu va fi fost pronunțată, judecătorii din urmă vor avea a adăoga la pedepsa pronunțată mai d'înainte, ast-fel că limita stabilită de art. 40 să nu fie întrecută, căci faptele recunoscute primilor judecători cari ar fi pronunțat o pedepă, nu pot să rămână nepedepsite din cauza nesciinței și a împărțirii urmărilor. Așa fiind, de aci rezultă, într'atât privese aplicarea, următoarele reguli: a) dacă prin prima H. se va fi pronunțat o pedepă de un grad inferior, prin natura ei, aceleia ce este stabilită de P. pentru al doilea fapt se va înflige numai pe-

depsa a doua, căci acesta e cea mai grea și absorbă pe cealaltă. Așa dar un individ condamnat la închisoarea corecțională, de este urmărit pentru un furt cu efracțiune săvârșit înaintea acelei condamnări, acestuia nu i se va putea inflige de cât reclusiunea pronunțată pentru furtul cu efracțiune, căci reclusiunea e pedepsa cea mai grea. Asemenea dacă un individ ar fi fost condamnat la reclusiune, și în urmă e urmărit pentru un fapt pedepsit cu munca silnică, se va aplica numai munca silnică ca pedepsa cea mai grea; b) dacă pedepsa stabilită de legea penală, pentru al doilea sau noii fapt săvârșit înaintea condamnării, e cu un grad inferior, acelei pronunțate prin prima condamnare, prima condamnare va avea numai a se executa, pentru că s'a aplicat pedepsa cea mai grea; c) dacă pedepsa pronunțată prin prima condamnare, e de un grad egal cu pedepsa stabilită de P. pentru al doilea fapt săvârșit înaintea condamnării, și pentru care condamnatul e urmărit, judecătorii vor avea a cerceta dacă s'a aplicat maximum pedepsei sau nu. Observarea principiului stabilit de art. 40, în materie de cumul de crime și delictelor, precum și a regulilor indicate mai sus, e decurg de la acel principiu, e absolută nu numai atunci când judecătorul ar fi chemat a se pronunța din nou asupra unor fapte săvârșite înaintea primei condamnări, ci și atunci când ar fi vorba a se executa diferite hotărâri sau decizii rămase definitive, cari ar fi pronunțat penalități pentru fapte săvârșite înaintea primei condamnări și fără ea să fi avut în vedere diferitele condamnări anterioare, în cât ast-fel nu s'ar fi aplicat pedepsa conform art. 40 căci dacă

sunt considerații de justiție, care au determinat pe legiuitor a dispune a nu se aplica de cât pedepsa cea mai grea sau maximum pedepsei, aceleași considerații, cu necesitate și într'un mod mai logic, reclama să nu se execute cumulativ diferitele pedepse cari se vor fi pronunțat, fie din nebagare de seamă, sau din nesciința justiției, fie că acuzatul însuși n'ar fi deceptat justiția asupra circumstanței cumului. A nu admite acesta, ar fi a inflige cui-vă diferite penalități cari sunt absorbite, ceea ce Leg. a voit să impiedice. Așa fiind, condamnatul are dreptul a reclama contra executării unei penalități pronunțată de o sentință, sau o decizie definitivă, prin a cărei executare s'a violat principii art. 40 P. Această reclamațiune o va face jurisdicțiunile care o pronunțat penalitatea ce este a se executa. Această jurisdicțiune, singura competentă a cerceta din nou, dacă pedepsa contră cărei executări se reclama e absorbită de o altă pedepă pronunțată prin o altă decizie și dacă s'ar viola principii art. 40 prin executare, și va avea a ordona a nu se executa pedepsa, când acesta ar fi în adevăr absorbită de o altă pedepă anterior pronunțată. Competința acestei jurisdicțiuni rezultă din circumstanță, că cestiunea în privința absorbirii pedepsei contra executării căreia se reclama, nefiind rezolvată, ea nu pôte fi rezolvată de cât tot de densa, precum și în general ori-ce incident se ivesce cu ocaziunea executării unei pedepse, are a se rezolva de jurisdicțiunea a cărei H. a dat naștere, cu ocaziunea executării, la acel incident. Ast-fel partea condamnată are dreptul de a reclama contra executării unei penalități, nu numai când pe-

nalitatea s'ar executa alt-fel de cum ordonă deciziunea ori a pronunțată-o, ci și atunci, când prin executare s'ar viola art. 40.—Cas. II, 14 Iun. 74; B. p. 12.

S. Art. 40 statuază în ipoteza unui inculpat dat judecați pentru că a comis mai multe crime sau delictelor, crime sau delictelor comise de anterior ori-cărei condamnări și determină pedepsa ce inst. judecătorească, chemată a judeca aceste diferite crime sau delictelor, trebuie să aplice, în cas când culpabilitatea acuzatului ar fi stabilită înaintea sa. În specie, nu era vorba de crime sau delictelor comise înainte de condamnare, căci din deciziunile date se constată că unele din faptele pentru cari a fost osândit au fost comise în urma evadării sale din închisoarea în care își făcea pedepsa. În aceste circumstanțe de fapt art. 40 nu-și pôte avea aplicațiunea.—Cas. II, 28 Sept. 88; Dr. 64/88; p. 519. B. 88, p. 827.

9. Nu se violază regula de drept *non bis in idem* când a urmat în contra aceleiași persoane două judecăți cari au avut de obiect fapte deosebite, de natură deosebită, cu sancțiuni deosebită și supuse la jurisdicțiunile deosebite. Ast-fel, dacă o persoană a fost condamnată, pentru nesupunere la ordinile autorității comunale de a dărâma nișe case ale sale, cari amenințau ruina, a fost cu drept cuvânt judecat și condamnat în deosebire pentru delictul de rănire fără voe, provenit din cauza căderii acelor case, în conformitate cu prescripțiunile art. 249.—Cas. II, 11 Sept. 89; B. p. 776.

10. Când un prevenit este dat judecați pentru mai multe infracțiuni dacă aceste infracțiuni sunt de deosebite naturi și supuse la osebite pedepse, atunci trebuie să se aplice numai

pedepsa cea mai grea contopindu-se ast-fel infrațiunile ce sunt pedepsite cu pedepse mai ușoare în infrațiunea ce se pedepsește cu pedepsa cea mai grea, iar dacă acele mai multe infrațiuni sunt de aceeași natură și supuse la aceeași pedepsă, atunci se va aplica maximumul pedepsei, contopindu-se și în acest caz toate infrațiunile într-una cu obligațiunea însă, pentru judecători, d'a hotărâ maximumul pedepsei. În specie din cele 6 infrațiuni comise de recurent numai una cade sub preveștiunea art. 319 după care pedepsa este munca silnică pe timp mărginit iară cele alte 5 infrațiuni cad sub art. 318 care pedepsește cu reclusiunea de la 5 ani în sus. Munca silnică pe timpul mărginit fiind, în baza art. 7, 10, 14 și 25 după natura pedepșelor, mai grea de cât reclusiunea este evident că urmzează să se aplice recurentului numai pedepsa muncii silnice pe timp mărginit, prevădută de art. 319, pedepsa reclusiunei, pentru cele alte infrațiuni, absorbindu-se de pedepsa muncii silnice pe timp mărginit. Durata muncii silnice pe timp mărginit fiind, după art. 7 de la 5 până la 20 ani, este evident că la eas când legea nu determină specialment maximumul pedepsei judecătoreștilor, are facultatea de a aplica chiar maximumul de 20 ani. — Cas. II, 30 Sept. 69; B. p. 239.

11. Curtea de apel care găsiind că recurentul nu pôte fi inculpat de delictul de abuz de încredere, ci numai de delictul de mituire, a confirmat cu toate acestea sentința Tr. în privința aplicațiunei pedepsei (11 luni), nu a violat nici o lege. În adevăr, după art. 40, în eas când este cumul de delict de deosebite naturi și supuse la osebite pedepse, pedepsa cea mai grea absorbind pe cea mai ușoră, numai ea

d'intăiu este aplicabilă, ast-fel că delictul ce se pedepsește cu pedepsă mai ușoră, este expirat prin executarea pedepsei celei mai grele, și el nu are nici o influență legală asupra aplicațiunei pedepsei celei mai grele, ci pôte să aibă numai o influență morală în cugetul judecătorului pentru urcarea sau scoborirea scării dintre maximumul și minimumul pedepsei prescise de lege. Așa dar, Curtea de apel, înlăturând, imputabilitatea delictului de abuz de încredere, care n'a putut să aibă de cât o influență morală în cugetul judecătorilor de la Tr. asupra aplicațiunei între maximumul și minimumul pedepsei, prevădută, pentru mituire de art. 146, n'a violat nici o lege confirmând sentința Tr. de ôre-ce pedepsa aplicată de Tr. este mult mai mică de cât maximumul prevădut de citatul art. 146. — Cas. II, 1 Febr. 74; B. p. 56.

12. Când juriul a recunoscut culpabil pe acusat că a comis 2 crime de aceeași natură și anume o crimă de omor și alta de omor cu păndire, de și pentru crima de omor cu păndire a admis scuză propusă și anume provocatiunea, trebuia a aplica pedepsa cea mai grea. Pedepsa cea mai grea fiind aceea prevădută pentru omorul săvârșit fără preugetare și păndire. Curtea față cu circumstanțele atenuante admise condamnându-l la maximumul pedepsei corecționale, a făcut o bună aplicație a legii. Cas. II, 5 Mart. 79; B. p. 255.

13. Recurentul s'a declarat culpabil, prin verdictul juraților că a comis atentat cu violență la pudorea fiicei sale vitrege și că a comis o omucidere cu voință asupra aceeași fiice vitrege. Primul fapt este un delict ce se pedepsește cu maximumul închisôrei, după art. 264, secundul fapt este o cri-

mă prevădută și pedepsită de art. 234. Magistratii Curții cu jurați au condamnat pe recurent la munca silnică pe viață, în baza art. 264, 234, 225 și 401 Art. 234, aplicat de Curte, pedepsește cu munca silnică pe viață, când omorul se săvârșește mai înainte, sau de o dată, sau în urma altei crime. Recurentul nu a comis omorul în urma unei alte crime, ci în urma unui alt delict, prevădut de art. 264 și în atare eas nu se aplica prima ci ultima parte a art. 234. Magistratii Curții cu jurați, neobservând cum că atentatul la pudore, imputat recurentului, nu este o crimă, ci un delict, a aplicat rêt prima parte a art. 234, dând recurentului o pedepsă mai mare de cât aceea pronunțată de lege. — Cas. II, 16 Oct. 79; B. p. 747.

14. Când cine-va e condamnat pentru delict ce se pedepsește în mod diferit de două deosebite inst. jud. urmzează ca pedepsa cea mai mică să fie contopită în pedepsa cea mai grea. Așa condamnatiunea la un an închisore pentru furt prin efracțiune absorbte condamnatiia la 7 luni pentru delictul din art. 309. — Cas. II, 6 Mart. 85; B. p. 203.

15. În eas de cumul de crime de aceeași natură, inst. jud. va aplica maximumul pedepsei prevădută de lege. Prin urmare, se violză art. 40 când o curte cu jurați pedepsește de două ori pe un acusat pentru fapte de aceeași natură și când ambele pedepse adunate tree peste maximumul hotărât de lege. În asemenea împrejurare, dacă cele două condamnări sunt definitive și una dintr'ânsele prevede maximumul pedepsei, cealaltă hotărâre se casează fără trimitere. — Cas. II, 4 Febr. 86; Dr. 27/85-86 p. 165. B. 86, p. 127.

16. Cel dovedit culpabil că a comis 2 contravenițiuni de aceeași natură se supune la

maximumul pedepsei. — Cas. II, 18 Mai 87; B. p. 480.

17. Se violză art. 40 când inst. de fond contopesc într'o singură penalitate de un an 2 condamnări pentru delict intrând în preveștiunile art. 130 și pedepsite cu 3 până la 5 ani, de ôre-ce în asemenea împrejurare se aplică maximumul pedepsei. — Cas. II, 19 Febr. 86; Dr. 34/85-86 p. 262. B. 86, p. 153.

18. Minimumul pedepsei reclusiunei se aplică celor recunoscuți culpabili de mai multe tâlhării, când se constată că în favorea lor există circumstanțe ușurătoare. — Cas. II, 9 Dec. 87; B. p. 1035.

19. Faptul de furt de boi prin spargere, pentru care inculpatul a fost condamnat, intrând în preveștiunile art. 310, pedepsa era de 3—5 ani închisore, iar acela pentru care mai e condamnat, era supus la pedepsa de la trei luni până la doi ani închisore (art. 309 P). Prin urmare, fiind vorba de nise: delict ce se pedepsește cu nise: pedepse diferite, trebue să se aplice inculpatului pedepsa cea mai mare. Ast-fel fiind, pedepsa cea mai mică urmzează a fi contopită în pedepsa cea mai mare. — C. Buc. III, 25 Mar. 88; Dr. 60/88, p. 487.

20. Când prevenitul a fost declarat culpabil pentru comiterea mai multor furturi, unele prin întrebuntara de chei mincinoșe și altele prin efracțiune, în acest eas, după dispozițiunile art. 310, combinat cu 40, pedepsa fiind aceea a maximumului închisôrei corecționale, judecătorul face o rea aplicație a pedepsei, dacă prin acordarea circumstanțelor atenuante, dă pedepsa închisôrei corecționale pe termen mai mic de un an. — Cas. II, 1 Nobr. 94; B. p. 1109.

21. Dacă prevenitul a fost declarat culpabil de mai multe delict de fals în acte publice,

prevăzute de art. 124 din P. care prescrie închisoarea de la 3 pînă la 5 ani, și, în același timp, de mai multe delictе de abuz de încredere, cari sunt pedepsite cu o pedepsă mult mai ușoară, judecătorul este ținut a aplica numai pedepsa cea mai grea de la 3 pînă la 5 ani. Dacă admite circumstanțe atenuante, are dreptul, să dea închisoare corecțională pe timp mai puțin de un an, căci, în specie, nefiind vorba de maximum închisorii corecționale, nu poate fi aplicabil al. 5 al art. 60.—Cas. II, 9 Ian. 96; B. p. 67.

22. Pedepsele pronunțate pentru mai multe fapte de aceeași natură, se execută cumulativ, fără a se contopi, atunci când aceste pedepse împreună, nu întrec maximum prevăzut pentru acele infracțiuni.—C. Iași, II, 11 Mai 96; Dr. 56/96, p. 489.

23. Ori-ce H. judecătorăscă definitivă, trebuie să se execute în tocmai și în totul conform dispozitivului ei. Acest dispozitiv nu se poate schimba de cât în timpul în care ordinea legată a instanțelor de fond nu este epuizată, fie de către aceeași autoritate, dacă e sesizată din nou prin opoziție, fie de o judecată superioară, dacă s'a închis toate căile prin care legea permite rediscutarea fondului dinaintea primei instanțe. Prin urmare, îndată ce o H. jud. a rămas definitivă și are putere executorie, ea nu mai poate fi modificată. Ast-fel, dacă contra unui individ există 2 hotăriri deosebite definitive, ambele trebuie să-și aibă cursul, și nu se pot contopi, căci a le contopi suprimându-se una din ambele pedepse, sau infligându-se o nouă pedepsă în locul celor 2, ar fi a schimba dispozitivul în urma definitivității, ceea-ce ar constitui nimenicirea și violabilitatea verdictelor judecătorești și violentarea autorității lucrului judecat. Eg. no-

stru consfințește aceste considerațiuni de principiu, căci prevede numai în timpul cercetării fondului pedepsirea infracțiunilor complexe sau cumulative imputate aceluiași individ și nu vorbește nimic de o alterare sau de o contopire a o-sândei, după ce procesul și-a luat sfârșitul prin o sentință definitivă, și pentru a legitima asemenea ingerință ulterioară și arbitrară în verdictele judecătorești definitive evident că trebuie permisiunea expresă și formală a legiuitorului. Dacă astfel contopirea pedepselor pronunțate prin două H. judecătorești definitive este inadmisibilă în principiu, situațiunea nu devine mai favorabilă pentru reclamant când, precum în specie, numai una din aceste hotăriri a căpătat puterea executorie, pe când cealaltă este încă atacabilă de fond și dar susceptibilă de modificare.—Jur. Dămb. 2 Ian. 97; Dr. 8/97 p. 59.

24. Este de principiu că pedepsa cea mai grea absorbă pedepsele mai ușore, și această gravitate se ia după cum pedepsa a fost pronunțată prin hotăririle condamnatului și reduse, în urma admiterii circumstanțelor atenuante, iar nu după cea prevăzută de lege.—Cas. II, 7 Nobr. 90; B. p. 1321.

25. Acusatul care atunci când se judecă pentru o crimă se află deja condamnat definitiv pentru un delict nu este în stare de recidivă. De asemenea nu i se poate aplica nici art. 40 căci la epoca judecării crimei delictul e deja judecat și Curtea cu jurată nu mai poate trage nici o urmă în greutatea acusatului de ôre-ce nu este competentă a reveni spre a judeca din nou un fapt definitiv judecat. Așa dar Curtea violează art. 40 când aplică maximum pedepsei, ca obligator și exclusiv de ori-ce apreciere, într'un cas

unde pedepsa era lăsată la apreciere sa.—Cas. II, 12 Sept. 67; B. p. 795.

26. Cerința legii este că diversele crime sau delictе să fie intrinsece într'o singură urmărire, așa că instanțele de fond care nu pot să pronunțe de cât o singură pedepsă, să o potă măsura după totatul conduitei prevenitivei. Așa dar principii non cumulului pedepsei ajunge pentru pedepsirea tuturilor crimelor sau delictelor de care agentul este în același timp prevenit este legat cu principiul prorogării competenței rezultând din conexitate (art. 222 și 332 Pr. P.). Dispozițiunea art. 222 Pr. P. nu e limitativă și se poate aplica și în afară de terminii acestui articol în cazuri analoge. Dacă este adevărat că nu trebuie să se îngreueze pozițiunea prevenitivului prin urmăriri înadins înmulțite, nu trebuie de altă parte ca trunchierea urmăririi să întunece adevărul, sustrăgând justiției o parte a moralității agentului.—Cas. II, 25 Mai 84; B. p. 490.

27. În cazul când un individ este dat judecăței pentru comiterea mai multor delictе, interesul bunei administrațiuni a justiției cere a se judeca de odată toate acele delictе de către aceeași inst. evitându-se astfel pe de o parte înmulțirea și prelungirea judecăților, iar pe de altă parte punând pe judecători în pozițiune a stabili într-oare răspunsibilitate a inculpatului; și a aplica pedepsa proporțională cu gradul culpabilității. Numai pentru interesul apărării inculpatului, sau pentru acela al susținerii acțiunii publice, se poate admite desjuncțiunea judecăței tuturilor delictelor imputate aceluiași individ (art. 333 Pr. P.). În specie, recurentul fiind dat judecăței la secția IV a Tribu-

nalului Iași pentru sustragerea de obiecte din depositul primăriei comunei București, din județul Iași, iar la secția I a aceluiași Tr. mai fiind iarăși dat judecăței pentru luare de bani în numele unor funcționari publici, cu drept cuvânt s'au ordonat juncțiunea ambelor procese, pentru a se judeca de odată de către secția I, care era cea dintâi sesizată, juncțiunea la care a consimțit și recurentul, așa în cât dînsul numai poate pretinde că i s'a violat dreptul de apărare.—Cas. I, 25 Oct. 93; B. p. 919.

28. Contopirea pedepselor date aceluiași prevenit prin două deosebite hotăriri care să se facă de instanța care a pronunțat cea din urmă hotărire, atunci când prima H. a fost pusă deja în executare, acesta cu toate că pedepsa dată prin H. pusă în executare este mai mare de cât în cea de a doua. În acest caz, dacă ambele cele instanțe, și-au declinat competența de a se pronunța asupra cererii de contopire ce li se adresează de către prevenitul condamnat și hotăririle lor au rămas definitive, Curtea de casăție e chemată a pronunța un regulament de competență când ele sunt: de o parte un Tr. iar de altă parte o curte de apel.—Cas. II, 15 Mart. 96; B. p. 638.

29. Când cineva este dat în judecată pentru mai multe delictе, instanța care trebuie să-l judece e aceea care are competența cea mai mare. Ast-fel dacă s'a comis bătaie și ultrajul Tribunalul e competent a judeca în prima inst. și Curtea în apel. Chiar dacă Curtea a achitat pentru faptul de ultraj, nu poate trimite afacerea înaintea judelei de pace ci trebuie s'o reție; și s'o vizeze.—Cas. II, 25 Nobr. 83; B. p. 1130.

30. Când Tr. este sesizat de două delictе dintre care unul privitor la violarea domiciliu-

lui, care este de competența exclusivă a sa, nu mai poate să își decline competența de a judeca pe cel-falt privitor la bătae. — Cas. II, 27 Apr. 84; B. p. 380.

31. Tribunalul este competent a judeca în prima instanță delictele de bătae simplă și de furt a unor obiecte de o valoare mai mare de 100 lei. Și chiar dacă constată că nu e probat furtul trebuie să rețină faptul de bătae iar nu să își decline competența. — Cas. II, 15 Ian. 88; B. p. 73.

32. Cestiunea dacă mai multe fapte delictuoase imputate unui acuzat constituiesc mai multe crime sau delict distincte unul de altul, sau dacă această continuitate de fapte, săvârșite într'un anume scop determinat, constituiesc una și aceeași crimă sau delict, este o cestiune de fapt, de atributul suveran al instanțelor de fond, și nu poate fi propusă pentru prima oară înaintea Curții de casatie. — Cas. II, 21 Nobr. 96; B. p. 1583.

33. Dacă verdictul de culpabilitate pronunțat contra unui acuzat este nul, în ce privește numai una din crimele ce i se impută, acesta nu antrenază nulitatea lui și în ce privește celelalte crime pentru care s'a declarat culpabil, când în privința acestora, verdictul a fost dat cu observațiunea legii. — Cas. II, 6 Sept. 94; B. p. 878.

34. Dacă mai multe falsuri au fost săvârșite cu posibilitate de prejudiciu pentru diferite persoane și în diferite timpuri, falsurile nu se pot califica ca un singur delict succesiv ci numai ca diferite delict instantanee supuse la cum de pedepse. — Cas. II, 4 Febr. 97; B. p. 211.

41. Ori-care, osândit fiind printr'o hotărîre nere-

vocabilă la o pedepsă criminală, dacă, după împlinirea pedepsei, va fi comis o a doua crimă, se va condamna la o pedepsă cu un grad mai mare de cât aceia ce hotărâsese legea pentru crima ce a săvârșit. P. 7, P. Fr. 56.

1. Lg. enunțând ca condiție osândirea la pedepsă criminală, de aci rezultă că pentru a se putea aplica art. 41, nu e destul să se fi comis o crimă, ci trebuie să fi fost și osândit la pedepsă criminală. Dacă dar cineva a fost urmărit pentru o crimă, d. e. pentru o tâlhărie, însă în urma declarăriei de circumstanțe ușurătoare, pedepsă trebuind a se reduce conform art. 60, s'a osândit la o pedepsă corecțională, nu mai sunt condițiile art. 41 căci nu e pedepsă criminală. — Cas. II, 16 Mai 78; B. p. 187.

2. După art. 41 P. nu se pedepsește ca recidivist criminal la o pedepsă cu un grad mai mare de cât acea cuvenită unui individ acuzat pentru comiterea uneia sau mai multor crime, de cât atunci când densul va fi fost mai înainte condamnat definitiv la altă pedepsă criminală, pentru comiterea uneia sau mai multor crime, și pe care pedepsă ar fi expiat-o deja, iar nu să fi fost condamnat numai la o pedepsă corecțională fie chiar pentru comiterea uneia sau mai multe crime, prin admitere de circumstanțe atenuante. Această interpretare a art. 41 rezultă mai întâiu clar din textul lui, prin care nu se dice ca în art. 42, ca acuzatul să fi suferit mai înainte o condamnățiune pentru crimă, care condamnățiune poate prin urmare să fi fost și corecțională, prin admitere de circumst. ate-

nuate, ci să fi suferit acuzatul o pedepsă criminală. Apoi mai rezultă o asemenea interpretare și din rațiunea ce a putut să aiba Lg. pentru a ridica pedepsă la un grad mai mare pentru acuzatul care suferind deja o grea pedepsă criminală mai comite în urmă una sau mai multe crime, căci asemenea acuzat dă probe de multă răutate în caracterul său și astfel merită o simțitoare agravare de pedepsă, pe când suferința numai a unei pedepse corecționale nu face probă decisivă de o mare răutate de caracter la condamnatul care, după expirarea numai acelei pedepse corecționale, mai comite una sau mai multe crime. — Cas. II, 3 Mart. 92; Dr. 26/92, p. 203. B. 82, p. 258.

3. În principiu Curtea cu jurați poate condamna pe un individ la o pedepsă mai grea ca recidivist, cu toate că prin deciziunea camerei de punere sub acuzățiune, nu s'ar fi făcut mențiune de recidivităii, fără să se pōtă dice, că ar fi fost condamnat pentru alte fapte de de cât pentru acelea pentru care ar fi fost pus în acuzare, căci recidivitatea nu trebuie constatată de camera de punere sub acuzare, ci ea este o circumstanță de care are a ține seamă numai judecătorul care aplică pedepsă. Asemenea nu are a se pune juraților verficestiu în privința recidivității, căci recidivitatea nu rezultă, din desbateri ci dintr'o sentință judecătorească nerevocabilă. Așa dar, însăși Curtea care are a aplica pedepsă, în privința unui acuzat declarat culpabil prin verdictul juraților, are să aplice o pedepsă mai grea, în sensul art. 41, dacă rezultă, dintr'o sentință nerevocabilă, că acuzatul a mai fost osândit la o pedepsă criminală, și dacă e constat că el a comis a doua crimă pentru

care a fost acuzat după ce a împlinit pedepsă pronunțată prin acea sentință nerevocabilă. — Cas. II, 18 Dec. 73; B. p. 304.

4. Starea de recidivă a unui acuzat, este un element de agravare pedepsei independent de faptul acuzățiunii. Recidiva trebuie constatată și apreciată numai de magistrații Curții cu jurați nu și de jurați, cărora legea le dă dreptul a se pronunța numai asupra faptelor ce fac obiectul acuzățiunii. În specie, aplicându-se art. 41, fără ca magistrații Curții juraților să motiveze și fără să arate elementele lor de convicțiune deciziunea lor urmăzătoare să fie casată. — Cas. II, 14 Ian. 71; B. p. 109.

5. Magistrații Curții cu jurați trebuie să motiveze în fapt recidiva, adică să constate pentru care infracțiune deosebite, în ce epocă și prin care decizie acuzatul a mai fost condamnat. Simpla afirmare că e recidivist nu e suficientă. — Cas. II, 23 Ian. 73; B. p. 4.

6. Curtea cu jurați trebuie să constate existența condițiilor neapărate pentru recidivă. Când dar ea se mărginește a declara că rezultă din o depeșă a directorului unui penitenciar, că acuzatul a mai fost condamnat la 10 ani închisore, fără să aibă în vedere însăși hotărîrea condemnătoare pentru a putea cerceta natura pedepsei, violleză legea. — Cas. II, 18 Dec. 73; B. p. 304.

7. Cestiunea dacă acuzatul tradus înaintea Curții cu jurați este sau nu recidivist fiind o cestiune de drept, nu se pōte ca în privința ei să se pună o cestiune juraților, ci aparține numai Curții dreptul de a cerceta și decide, dacă există sau nu recidivă. — Cas. II, 18 Dec. 95; B. p. 1489.

8. În materie de delictelimitare, nu se aplică nici o dată

recidiva, ea având aplicare numai la delictele ordinare. — Cons. de revis. 6 Mart. 87, Dr. 37/86-87; p. 205.

42. Acela care, fiind osândit mai înainte pentru crimă, după îndeplinirea pedepsei va săvârși veri un delict care va merita pedepsa corecțională, se va osândi la maximumul pedepsei prescrisă de legi pentru acel delict, și acea pedepsă p^ote a se și îndoi, când osânda prescrisă pentru delictul săvârșit ar fi chiar acel maximum. *P. 166; P. Fr. 57.*

43. Acei cari vor fi fost osândiți pentru pricine corecționale la închisore mai mult de șese luni, la întâmplare de recidivă de delict, se vor supune la maximumul pedepsei prescrisă de lege pentru acel delict, și acea pedepsă p^ote a se îndoi, când osânda prescrisă pentru delictul săvârșit va fi chiar acel maximum.

În materie de crimă, delict de presă sau politic, delicentul nu se va considera ca recidivist, de cât dacă prima osândă va fi fost asemenea pentru delict de presă sau politic. *P. 166; P. Fr. 58.*

1. Pentru a fi cine-va osândit ca recidivist trebuie să se constate în sentința osânditoare existența primei sentințe

definitive care osândise pe acusat pentru un delict anterior. — Cas. II, 5 Oct. 68; B. p. 169.

2. În materie de delict silvice, fie-care delicent, trebuie să răspundă în parte de fapta sa în raport cu cantitatea lemnurilor tăiate de densus, astfel că, când penalitatea sa separată nu întrece, pentru nici unul din delicenți, suma de 300 lei, apelul în contra hotărârii tribunalului de ocol este neadmisibil. — Cas. II, 15 Oct. 85; B. p. 775.

3. În materie de delict silvice se considera ca recidivist delicentul contra căruia, după trecere de trei luni, se va încheia un nou proces-verbal de delict, fără a se distinge dacă densus a fost sau nu condamnat pentru primul fapt. — Cas. II, 19 Dec. 94; B. p. 1297.

44. Acela care, fugind din munca ocnă, sau dintr'o casă de închisore criminală sau corecțională, sau în timpul cât suferă una din aceste pedepse, va comite o a doua crimă sau delict, se va pedepsi după chipul următor :

1) Dacă pedepsa ce legea hotărăsece pentru a doua faptă este mai grea de cât cea d'întăiu, atunci se va aplica maximumul pedepsei hotărâtă de lege pentru cea din urmă faptă.

2) Dacă pedepsa faptăi a doua este mai ușoră de cât cea d'întăiu, atunci inculpatul 'și va împlini pedepsa cea d'întăiu fără alt adaos.

Însă când, scăzându-se

timpul ce mai rămâne până la împlinirea pedepsei întâiu, din timpul ce legea hotărăsece pentru pedepsa a doua, va rămânea un prisos de timp atunci condamnatul, după ce va eși din cea d'întăiu închisore, va împlini și acest rest în cea de a doua închisore. *P. 178, 195.*

1. Art. 44 prevede pedepsele cari trebuiesc aplicate aceluia cari cad în recidivă de crimă sau delict pe timpul ce când suferă pedepsa primei condemnațiuni. Pentru cazul când pedepsa a doua este mai gravă de cât cea d'ântăiu, acest articol prevede absorbtionea pedepselor și ordonă aplicarea maximumului pedepsei hotărâtă de lege pentru cea din urmă faptă. Pentru cazul când pedepsa faptăi a doua este mai ușoră de cât cea d'ântăiu, art. 44 prevede ca condamnatul să-și îndeplinească pedepsa cea d'ântăiu, care este mai grea fără alt adaos. În ultimul aliniat al acestui articol se prevede cazul când pedepsa este egală pentru ambele fapte, însă de diferite lungimi, și cea din urmă pedepsă mai lungă de cât cea d'ântăiu și legea, în acest cas, ordonă ca condamnatul să suferă pedepsa pe timpul cât prisoseșce după ce se va scdea din timpul secundeî condemnațiuni timpul cât a făcut din prima condemnațiune, hypotesă în care, se află reurentul de astă-di, care fiind condamnat pentru secunda faptă la 7 ani de reclusiune și nefăcând din prima condemnaștere de 6 ani de cât 2 ani, are a mai suferi 5 ani de reclusiune. — Cas. II, 26 Aug. 75; B. p. 200.

2. Se face o justă aplicațiune a legăi, când Curtea condamnând pe un acusat la 20 de ani de muncă silnică, a prevădut că în această osândă intră și alți 7 ani la care mai este condamnat numitul prin altă decisiune. — Cas. II, 22 Oct. 76; B. p. 589.

3. Numai atunci p^ote fi cine-va condamnat la o pedepsă cu un un grad mai mare de cât aceia pe care o hotărăsece legea pentru crima ce a săvârșit'o, când se constată că osândit fiind prin o hotărâre nerevocabilă, la o pedepsă criminală, a săvârșit a doua crimă după împlinirea pedepsei hotărâte pentru cea d'întăiu crimă. Dacă a doua crimă s'a săvârșit pe când suferă pedepsa hotărâtă pentru cea d'întăiu crimă, sau fugind din ocnă sau casa de închisore, atunci nu este cas de a se aplica o pedepsă cu un grad mai mare ci conform art. 44 a se absorbi pedepsa de a doua în cea d'întăiu, sau a se aplica maximumul pedepsei pentru cea din urmă faptă după distincțiunile arătate în citatul articol. — Cas. II, 2 Mart. 76; B. p. 117.

4. Când un acusat comite mai multe fapte reprimite de legea penală, pedepsele cele mai mici se contopesc în pedepsa cea mai mare, care singură este aplicată, dacă cele-l'alte fapte său petrecut înaintea judecăteli urmate asupra faptului mai grav. Ast-fel, dacă un acusat este osândit prin 2 H. definitive la închisore și la reclusiune, inst. jud. care a pronunțat condamnarea cea mai mare, e în drept a contopi închisore în reclusiune. De asemenea Casația este în drept a anula decisiunile unei Curți de apel care nu face aplicațiunea acestor reguli, refusând contopirea pedepselor prevăzute de lege. — Cas. II, 18 Noabr. 88; Dr. 4/89, p. 27. B. 88, p. 998.

5. Când asupra unei execuții de osândă în materie penală, ministerul public întâmpină reclama din partea condamnatului, că s'ar supune la două pedepse aplicate prin două diferite hotărâri, competența sa încețeză și judecătorul trebuie să pronunțe contopirea osândei în cea mai grea. — Cas. II, 25 Nobr. 85; B. p. 869.

45. Nu se socotesc în stare de recidivă acela care, osândit fiind pentru un delict, a săvârșit la urmă o crimă.

46. Agravarea pedepsei de recidivă nu se va pronunța, dacă au trecut zece ani din momentul de când condamnatul și-a terminat pedepsa celei din urmă crime sau delict. P. Pr. §. 60.

TITLUL V

DESPRE COMPLICITATE

47. Sunt agenți provocatori aceia cari, prin daruri, promisiuni, amenințări, abuz de autoritate sau de putere, uneltiri culpabile, vor fi provocat la o infracțiune sau vor fi dat instrucțiuni spre a o comite.

Sunt asemenea agenți provocatori aceia cari, prin veri-unul din mijloacele enumerate în art. 294, vor fi provocat direct la comiterea unei crime sau unui delict prevăzut de Codicele Penale.

Acești agenți se pedepesc în tocmăi ca autorul.

Aceia cari, prin veri-unul din mijloacele indicate în citatul art. 294, vor provoca direct la comiterea unei crime sau delict, prevăzut prin Codicele Penale, fără ca aceea provocatiune să fi produs veri-un efect, se vor pedepsi cu închisoare de la trei luni până la două ani și cu amendă de la 250 până la 2500 lei.

Pentru delictele de presă sunt răspunzători: autorul, când este cunoscut sau când se dovedește; iară în lipsa lui, girantul editorului. *Const. 24; P. Fr. 59, 60; P. Belg. 66.*

1. Agent provocator este și acela care a provocat o infracțiune prin abuz de autoritate sau de putere. — Cas. II, 14 Febr. 90; Dr. 18,90, p. 138. B. 90, p. 218.

2. Este agent provocator prin eseciniță și coautor acei care povățuiesc pe o femeie să părăsască domiciliul conjugal, să fure mai multe obiecte de valoare, în comun acord, prin spargere, și primesc pe soție la domiciliul său. — Cas. II, 22 Mai 87; B. p. 490.

3. Nu e necesar a se cerceta dacă instrucțiunile au fost urmate de promisiuni, daruri, etc. căci cuvântul *instrucțiuni* constituie prin el însuși delictul de provocatiune, fără să mai fie trebuință de a se mai adăogi și cele-lalte cuvinte coprinse în art. 47. Faptele din menționatul articol nu au trebuință să existe toate în mod cumula-

tiv pentru a constitui culpabilitate. — Cas. II, 6 Mart. 78; B. p. 117.

4. Art. 47, care stabilește condițiunile cerute pentru ca agentul care provacă la comiterea unei infracțiuni să fie pedepsit, consideră ca agent provocator și pe acela care va fi dat numai instrucțiuni pentru comiterea unei infracțiuni. Din modul de redacțiune și din termenii înțrebuințați de art. 47 rezultă, în mod cert, că nu este trebuință ca instrucțiunile să înformațiunile date să fie însoțite de daruri, promisiuni, amenințări, abuz de autoritate sau de putere, și uneltiri culpabile pentru ca autorul lor să fie considerat ca agent provocator și pedepsit ca atare. — Cas. II, 18 Ian. 93; B. p. 61.

5. Faptul că mai mulți locuitori dintr-o comună, în urma unei comune înțelegeri, au adus cu forța la localul primăriei pe notar, primar și consilieri, și le-au impus să rupă ore-cari acte din arhiva primăriei, în scop de a nu se pune în aplicare nisece taxe votate de consiliul comunal, constituie delictul de rebeliune prevăzut de art. 170, iar nu acela de provocatiune la săvârșirea delictului prevăzut și pedepsit de art. 367, căci, în acest cas, ca să existe provocatiune la comiterea acestui delict, trebuie ca prin daruri, promisiuni sau amenințări, provocatorul să fi determinat pe agent, ca de bună-voe să distrugă actele. — Cas. II, 2 Aug. 94; B. p. 796.

6. Art. 47 al. 2 P. care prescrie că agentul provocator se pedepsește întocmai ca autorul material al delictului, trebuie să fie interpretat în sensul că pedepsa agentului provocator să nu fie de un grad mai ridicat de cât aceea cu care legea pedepsește delictul. În ceea ce privește durata pedepsei, inst. de fond este suverană a

da o pedepă de o durată mai lungă sau mai scurtă, în limitele maximumului prevăzut pentru faptul comis, după cum împrejurările atenuante sau agravante ce-l înconjură militază în favoarea sau defavoarea delictului. Așa dar Curtea a putut să dea recurențului o pedepă de o durată mai lungă de cât autorilor material ai faptului. — Cas. II, 14 Febr. 90; Dr. 18,90, p. 138. B. 90, p. 218.

7. Este motivată deciziunea care constată că inculpatul, ca trimis al Ministerului, a provocat la comiterea torturilor, în care cas aplicarea art. 47 e justificată. — Cas. II, 13 Mai 69; B. p. 165.

8. Curtea de fond este suverană în aprecierea faptelor, din care se deduce cooperarea unui individ ca agent provocator, fără să fie datoră a întrebuița termenii coprinși în lege. — Cas. II, 27 Mai 83; B. p. 585.

9. Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze faptele și probelo ce rezultă din depunerile marturilor. Ast-fel fiind odată ce curtea de apel constată că există elementele de provocatiune prin abuz de autoritate deciziunea sa în această privință scapă de controlul curții de Casatiune. — Cas. II, 23 Mai 90; B. p. 727.

10. Din art. 47 rezultă neapărat că inst. de fond este dator să arate anume prin H. sa faptele și elementele cari constituiesc delictul și să se pronunțe asupra fie-cărui element constitutiv al unui asemenea delict, asemenea trebuie să constatae anume existența uneia din împrejurările prevăzute de art. 47 care e cerută pentru declararea cui-va ca agent provocator. — Cas. II, 3 Sept. 96; B. p. 1267.

11. În regulă generală, fie-care răspunde înaintea legii penale, numai pentru faptele sale proprii afară numai dacă

a provocat pe altul la comiterea unei infracțiuni, (art. 47) Lg. pentru unele delictive (art. 99 și 159) comise de funcționarii inferiori în exercitiul funcției lor, presupunând abuzul de autoritate și de putere a superiorilor. În aceste delictive Lg. face responsabil înaintea legii penale pe superiorii fără a se mai dovedi abuzul de autoritate și de putere, destul numai să se probeze, că funcționarii inferiori au săvârșit acele delictive după ordinea superiorilor în pricina ce privește la atribuțiunile acestora și pentru care funcționarii inferiori sunt datorți să le dea supunere în ordinea ierarhiei. Presumpțiunea legii merge, până a considera că o constrângere morală ordinul superiorilor și de aceia apără de ori-ce responsabilitate penală pe funcționarii inferiori. Pedepsa, în asemenea caz, se aplică numai superiorilor. Nu este tot astfel în cazul când între autorul infracțiunii și între provocatorul ei nu poate exista obligațiunea unei supunerii pasive. În acest caz, trebuie să fie dovedit că provocațiunea la comiterea delictului s'a comis prin daruri ori prin amenințări, sau prin abuz de putere, ori autoritate, sau prin uneltiri viclene, sau dându-i instrucțiuni spre comitere, pentru ca provocatorul să fie pedepsit întocmai ca un autor. În specie, Tr. a judecat greșit când, fără să constate că stăpânul a întrebunțat vre unul din mijloacele prevăzute de art. 47, a condamnat pe stăpân, ca autor al contravențiunii prevăzute de art. 393 al. 2 fiind că servitorii săi au tăiat lemne din o pădure a Statului. — Cas. II, 18 Mart. 74; B. p. 118.

12. Răspunderea sa nerăspunderea agenților inferiori pentru executarea unui ordin ilegal dat de superiorul lor, nu modifică întru nimic, răspun-

derea agentului superior, care a dat acel ordin. Chiar de s'ar presupune că agenții inferiori ai poliției, sunt răspunzători pentru faptele comise de dânsii această nu ridică răspunderea penală a agentului superior, pentru ordinul ilegal ce dânsul a dat și s'a executat. — Cas. II, 5 Nobr. 80; B. p. 386.

13. Când inst. de fond constată că furtul săvârșit de servitorii a fost din ordinul stăpânului lor, că lucrul furat a fost adus în curtea stăpânului lor, și că acesta a tăgăduit la început, cu drept cuvânt consideră pe stăpân ca agent provocator al delictului de furt, întru cât art. 47 nu cere ca instrucțiile date să fie însoțite de daruri promisiuni sau amenințări. — Cas. II, 6 Oct. 97; Dr. 67/97, p. 557.

14. Provocarea constituind un delict a parte, agentul provocator este considerat și pedepsit ca și autorii crimei. Ast-fel fiind, nu trebuie pusă, în privința agentului provocator, o cesțiune separată, asupra circumstanțelor agravante, în care s'a comis crima așa cum se pune pentru autorii principalii. Ast-fel Președintele Curții cu jurați, punând cesțiunea *passu censuati a luat parte ca agent provocator dând instrucțiuni pentru comiterea crimei*, nu se poate dice că a pus o cesțiune complexă. — Cas. II, 4 Sept. 81; B. p. 680.

15. În cazul când agentul provocator și făptuitorul fiind implicați în aceeași desbateri și circumstanța agravantă (în specie precegetarea) e afirmată în privirea făptuitorului, nu mai e nevoie că acea circumstanță să fie reprodusă în întrebările relative la agentul provocator pentru al face și pe acesta responsabil de acea circumstanță întru cât n'ar fi personală făptuitorului. Nu e tot așa, în cas de răspuns ne-

gativ, la întrebarea care conține circumstanța îngreuiătoare, în privința făptașului. În cazul d'antăi, prin răspunsul afirmativ la cesțiunea de provocațiune se stabilește cu certitudine logică, conlucarea la crimă cu toate circumstanțele ei deja stabilite, pe când în cazul de al doilea, circumstanța agravantă nefiind încă stabilită, existența sa neexistența ei, în privința agentului provocator, nu poate rezulta din simplul răspuns afirmativ, la cesțiunea de provocațiune, nefiind exact a se dice că ori și ce provocațiune, în ori și ce împrejurări implică și precegetare. — Cas. II, 20 Aug. 85, B. p. 618.

16. În cesțiunile puse juraților, în privința agentului provocator, este destul să se precizeze că provocațiunea s'a săvârșit prin daruri și promisiuni, fără să fie nevoie a se enumera și obiectele promise sau dăruite, ori cuvintele rostite de provocator. — Cas. II, 8 Oct. 91; B. p. 1139.

17. Nu constituie o cesțiune complexă, împrejurarea că întruna și aceeași cesțiune pusă în privința agentului provocator, jurații au fost întrebați dacă prin daruri și promisiuni dânsul a înduplecat pe agentul principal ca să comită cutare crimă, acesta fiind un element constitutiv al însuși delictului. — Cas. II, 22 Apr. 96; B. p. 763.

18. În materie de contravențiuni, Lg. neprevădând vre-o penalitate pentru complici, mijlocul întemeiat pe respingerea marturilor care avea de scop a dovedi complicitatea, este fără interes. — Cas. II, 4 Dec. 81; B. p. 952.

48. Complicele se va pedepsi cu un grad mai jos de cât autorul principal, însă după natura cri-

mei privită ca comisă de el, iară nu după natura sa agravarea ce poate lua crima sa delictul, în raport cu autorul principal, din circumstanțe personale ale acestuia, sau din circumstanțe survenite în cursul execuțiunii crimei sa delictului, fără știrea complicelui. *P. Belg.* 69.

1. Dacă prin art. 48 se fixăză pepépsa complicelui, definițiunea compliciteții nu este coprinsă de cât în art. 50. Prin urmare cesțiunile puse comisiunii juraților trebuie să reproducă elementele constitutive ale compliciteții. — Cas. II, 14 Febr. 78; B. p. 73.

2. În materie de complicitate nu e destul ca jurații să declare că cine-va a cooperat ca complice, ei ei trebuie să constate anume felul sa circumstanța compliciteții. Ast-fel complicitatea din art. 50 trebuie să formeze anume obiectul unei cesțiuni. În lipsă de o asemenea cesțiune nu se poate aplica de cât o pedepă cu un grad mai ușoră de cât a autorului principal. — Cas. II, 18 Mai 76; B. p. 252.

3. Când un acusat comite mai multe fapte reprimite de legea penală, pedepsele cele mai mici, se contopesc în cea mai mare, care singură este aplicată, dacă cele-lalte fapte s'au petrecut înaintea judecâtei urmate asupra faptului mai grav. Curtea de Casațiune este în drept a anula decisiunile unei Curți de apel care nu fac, aplicațiunea acestor reguli, refusând contopirea pedepselor prevăzute de lege. — Cas. II, 18 Nobr. 88; B. p. 998.

4. Când e vorba de complicitate la părintucidere, trebuie

a se pune jurătorilor o cestiune în privința faptelor de complicitate așa precum sunt prevăzute de art. 49 și 50, și apoi trebuie să se pună încă o cestiune, dacă acele fapte de complicitate la părintucidere au fost comise cu precegetare conform art. 232 și 51, care are de efect a agrava pedepșa compliceului, și care ca circumstanță agravantă, trebuie să formeze obiectul unei cestiuni speciale.—Cas. II, 18 Nobr. 88; B. p. 996.

5. Se face o justă aplicațiune a pedepsei, când Curtea cu jurății pronunță închisoarea pe timp de trei ani, pentru crima prevăzută de art. 241, combinat cu art. 50, al. 2 și 48.—Cas. II, 19 Mai 93; B. p. 519.

6. După art. 269, pedepșa compliceului în cas de adulter, este aceeași ca aceea a culpabilului principal.—Cas. II, 15 Ian. 86; B. p. 51.

7. În materie de contravențiuni, legiuitorul neprevădând vre-o penalitate, mijlocul intențiat pe respingerea martorilor ceruți pentru a dovedi complicitatea, este fără interes.—Cas. II, 4 Dec. 81; B. p. 952.

49. Când pedepșa autorului principal, va fi reclusiunea, pedepșa compliceului va fi închisoarea corecțională de la două ani până la cinci ani.

Când pedepșa autorului principal va fi închisoarea corecțională, pedepșa compliceului va fi minimum acestei pedepse. *P. Fr. §. 35.*

Când e vorba de complicitate, întâiu trebuie a se pune jurătorilor o cestiune în privința faptelor celor mai simple de

complicitate, așa precum sunt prevăzute prin art. 49 P. și apoi trebuie să se pue încă o cestiune în privința acelor fapte de complicitate prevăzute prin art. 51 și cari au de efect a agrava pedepșa compliceului și care, ca ori-care circumstanțe agravante, trebuie să formeze obiectul unei cestiuni speciale.—Cas. Vac. 8 Aug. 86; B. p. 616.

50. Vor fi pedepsiți ca complici al unei fapte calificate crimă sau delict:

1) Aceia cari vor fi procurat arme, instrumente sau ori-ce alte mijloce care au servit la comiterea faptei, sciind că o să servescă la această comitere;

2) Acei cari, cu bună știință, vor fi ajutat sau vor fi asistat pe autorul său pe autorii acțiunii în faptele cari au pregătit'o, sau au înlesnit'o, sau în acelea cari au săvârșit'o, fără prejudiciul pedepșelor cari sunt prevădute pentru autori de comploturi sau de provocațiune în contra siguranței interioare sau exterioare a statului, chiar în casul când crima, ce aveau în vedere conspiratorii sau provocatorii nu se va fi executat;

3) Aceia cari vor fi contribuit, în cunoștință de cauză, la vânzarea sau numai la distribuirea ori expunerea unei scrieri,

unei imprimat, unui desen sau unei gravure, cari nu vor arăta lămurit numele și domiciliul adevărat al autorului, girantului, editorului, când scrierea, imprimatul, desenul sau gravura conțin crimă sau delict.

Personele de mai sus vor fi scutite de ori-ce pedepși:

1) Dacă vor arăta pe adevăratul individ de la care țin scrierea, imprimatul, desenul sau gravura;

2) Dacă vor arăta pe adevărații autori, giranți și editori. *Const. 24; P. Fr. 60; P. Belg. 66.*

1. Complicii sunt aceia care procură autorilor la perpetuarea unei crime de către autorul principal. Complicitatea nu poate exista de cât numai atunci, când existența crimei este constatată. Prin urmare chiar în casul când autorele principal este necunoscut sau absente, urmăz că mai întâiu să se facă declarațiunea perpetării delictului în diferitele sale circumstări, și apoi aceea a complicității, care nu este alt de cât ajutorul dat pentru comiterea delictului.—Cas. II, 6 Mai 72; B. p. 137.

2. În înțelesul art. 50 și 51 sunt considerați ca complici numai aceia cari, cu bună știință, vor fi ajutat sau asistat pe autorii acțiunii în faptele cari au pregătit'o sau au înlesnit'o. Așa dar, în delictul de mituire săvârșit de un funcționar, este nulă și casabilă H. care condamnă pe cine-va ca complice,

numai pe simplul cuvânt că din-sul a asistat pe acel funcționar la facerea actului, fără să se stabilească și elementul bunei științe din parte-i despre primirea de către acesta a sumelor de bani pentru săvârșirea zisului act.—Cas. II, 9 Mai 94; B. p. 578.

3. Când e vorba de complicitate la părintucidere trebuie a se pune jurătorilor o cestiune în privința faptelor de complicitate, așa precum sunt prevăzute de art. 49 și 50 și una dacă acele fapte de complicitate la părintucidere au fost comise cu precegetare, căci conform art. 232 și 51, precegetarea are de efect a agrava pedepșa compliceului și ca circumstanța agravantă trebuie să formeze obiectul unei cestiuni speciale.—Cas. II, 18 Nobr. 88; B. p. 996.

4. Lg. în art. 258 și urm. P. inspirându-se în parte de dispozițiunea penală al Belgiei și al Prusiei, nu conține nici o dispoziție în privința martorilor precum găsim în § 172 C. P. al Prusiei, care declară anume că secundanții, precum martorii care au asistat la ducl, medicii și chirurgii nu sunt supuși unei pedepse. În lipsa unei asemenea dispoziții în P. român, martorii care asistă la un duel, nu pot fi în principii declarați nesupuși unei pedepse ca complici, când ei ar fi asistat în condițiunile de adevărați complici conform art. 47 seq. P. pentru că duelul se pedepsește de P. după distingirile stabilite de art. 258 și urm. P. și prin urmare martorii asistenți vor putea fi urmăriți, însă pentru acesta scera ca ei să fi provocat, să fi atârnat pe luptători sau să fi asistat în condițiunile stabilite de art. 50 P. Dealmintrelea e cu neputință a urmări pe martorii cari asistă la un duel, pentru că faptul martorilor care asistă în diferitele fase ale

duelului, în sine, departe de a fi un fapt oprit de Lg. penal, e un fapt util, căci numai grație martorilor se pot întrebuiți mijloace pentru a împăca sau pentru a îndemna la împăcare, pentru că prin martori se poate obține ca lupta să fie leală și onestă și pentru ca condițiunile stabilite sau consacrate prin us să fie observate și această utilitate a martorilor o recunoaște chiar și Lg. prin art. 260 P.—Cas. II, 15 Febr. 94; Dr. 24/94, p. 185. B. 94, p. 162.

5. A se vedea adnotațiile art. 258.

6. Când în materie de complicitate la delictul de escrocherie, instanța de fond constată în fapt că prevenitul dat judecăței ca complice a avut omosocia și a participat la toate uneltirile violente întrebuițate de autorul principal, pentru a înșela pe victimele sale, și că dânsul a ajutat și asistat cu bună știință pe acesta, în pregătirea și săvârșirea escrocheriei sale, și din toate acestea deduce că cooperatiunea compliceului a fost ast-fel în cât fără ea delictul nu s'ar fi comis, nu depășește prin acesta puterea ei de apreciere asupra faptelor și elementelor constitutive ale unui delict.—Cas. II, 27 Mai 91; B. p. 676.

7. Există complicitatea la delictul de escrocherie atunci când judecătorul fondului constată în persoana autorului principal toate elementele acestui delict, iar în persoana compliceului că dânsul, cu bună știință, a ajutat pe numitul autor în faptele cari au înlesnit delictul de înșelăciune și că cooperatiunea lui a fost ast-fel în cât fără ea autorul n'ar fi putut comite acest delict.—Cas. II, 21 Iun. 93; B. p. 642.

8. Spre a fi aplicată pedepșa de complice trebuie ca în verdictul juraților să se constate elementele constitutive ale com-

plicității enumerate de art. 50. Din acest articol rezultă, că deăc cooperatiunea nu consistă în chiar faptele pregătitoare sau înlesnitoare comiterii crimei, ci numai în procurarea de instrumente sau mijloace, atunci trebuie, spre a putea fi aplicată pedepșa de complicitate, să fie constatată că, acele instrumente ori mijloace au servit la comiterea crimei sau delictului, căci procuratiunea acestor instrumente cu scop de pregătirea crimei sau delictului, deăc n'au servit la comiterea chiar a infracțiunii, nu poate fi considerată ca o complicitate.—Cas. II, 19 Nobr. 71; B. p. 349.

9. Asertiunea că recurentul n'ar fi putut fi declarat culpabil, căci unde nu sunt autori nu sunt nici complici, nici tăinuitori, nu e adevărată, căci tănuirea nu constituie o complicitate la furt, ci ea este un delict *sui generis*, afară de cazul prevădut de articolul 56. În fine nu e adevărată asertiunea recurentului că dacă autorul principal nu s'a putut descoperi să fie supus pedepsei, nici complicele, constatată ca atare, n'ar putea să fie condamnat, căci descoperirea sau nedescoperirea, depedșirea sau nepedepșirea autorului principal, nu poate avea nici o influență asupra compliceului, de aceea se poate ca cine-va să fie condamnat numai în calitate de complice, fără ca autorul să fi fost condamnat, căci complicitatea în sine se pedepsește de asemenea numai în unele cazuri mai ușor de cât faptul principal.—Cas. II, 27 Oct. 75; B. p. 289.

10. Imprejurarea, că presupusul autor principal al falsului a fost achitat de juriu, nu poate beneficia recurentului care s'a recunoscut de complice în acest fapt, de ôre-ce din răspunsul juraților nu rezultă că faptul n'a existat.—Cas. II, 25 Mai 79; B. p. 453.

11. Este cassabilă decisiunea Curței cu Jurați când președintele, în cesțiunile puse, relative la complici, nu pune și pe acea dacă complicele a ajutat cu bună știință pe autorii acțiunii, în faptele pe care le au săvârșit.—Cas. II, 4 Oct. 67; B. p. 866.

12. Nepunerea cesțiunii e un caz de nulitate când punerea ei a fost reclamată de acuzat și Curtea a omis d'a se pronunța asupra cererii lui.—Cas. II, 16 Dec. 68; B. p. 205.

51. Complicele se va pedepsi întocmai ca și autorul principal, când cooperatiunea lui a fost ast-fel în cât fără ea delictul nu s'ar fi comis.

Cooperatiunea compliceului trebuie să fie ast-fel în cât fără delictul să nu se fi putut comite în modul și circumstanțele în care s'a comis.—Cas. II, 29 Mai 87; B. p. 592.

52. Acei cari, cunoscând culpabila purtare a făcătorilor de rele în uneltire de tâlhării sau de silnicii în contra siguranței Statului, a liniștei obțesci, a persónelor sau a proprietăților, sunt deprinși a le da mai tot-d'a-una găzduire, loc de scăpare ori de întâlnire, se vor pedepsi ca complici ai acelor făcători de rele. *P. 86, 216. P. Fr. 61.*

1. Lg. consideră că complici ai făcătorilor de rele pe toți aceia cari cunoscând culpabila lor purtare, uneltind tâlhării sau silnicii în contra siguranței Statului, a liniștei publice, a

persónelor sau a proprietăților, sunt deprinși a le da mai tot-d'a-una găzduire, loc de scăpare sau de înlesnire. Prin urmare art. 52 este bine aplicat în cas de furt prin spargere. Cas.—II, 12 Sept. 66; B. p. 536.

2. Faptul depunerii banilor, după începerea urmării, nu face să dispară intențiunea culpabilă în comiterea delictului de tănuire a unor sume provenite din un abus de încredere.—Cas. II, 24 Iun. 96; B. p. 1097.

53. Acei cari, cu bună știință, vor fi acuzi în tot sau în parte, lucrurile sau banii ce provin din furt, sau din săvârșirea verii-cărei alte crime sau delict, sunt tănuitori, iară nu complici.

Tănuitorii sunt acei cari cu știință, vor cumpăra, vor primi în schimb sau dar, vor lua ca să neguțătorescă, să destișteze ori să prefacă, ori vor primi, drept plată sau zălog, lucruri sau bani proveniți din verii-o crimă sau delict.

Rudele de sus și de jos, bărbatul și muierea, frații și surorile, nu se socotesc tănuitori. *P. Fr. 62.*

1. Elementele constitutive ale tănuirii consistă în buna știință a provenienții lucrurilor tănuite din un delict sau din o crimă, și al doilea în un fapt care are de scop însușirea în folosul tănuitorului a lucrului sau disparitiunea sau ascunderea.—Cas. II, 4 Mart. 86; B. p. 211.

2. Elementele constitutive ale delictului de tănuire consistă în buna știință a provenienței lucrurilor tănuite dintr'un delict sau dintr'o crimă, și al doilea într'un fapt care are de scop însușirea în folosul tănuitorului a lucrului, disparițiunea sau ascunderea lui.—Cas. II, 18 Febr. 87; B. p. 168.

3. Elementul constitutiv al delictului de tănuire e buna știință că lucrurile sau banii primiți sunt rezultatul unei crime sau delict. — Tr. Tule. 21 Aug. 91; Dr. 56 91, p. 449.

4. Elementele constitutive ale delictului de tănuire, cum că prevenitul a cumpărat lucrurile cu știință și că sunt provenite din furt, au putut fi stabilite de către instanța de fond din circumstanțele modicitaței prețului cu care le-a cumpărat, a virstei și pozițiunii celui care le vindea și, în fine, din tăgăduirea prevenitului la început despre acesta.—Cas. II, 8 Oct. 91; B. p. 1136.

5. Singurul element constitutiv al delictului de tănuire, este cunoștința că lucrul era de furat. Nu este necesar, prin urmare, a se ști dacă tănuitorul a profitat sau nu de obiectele tănuite.—Cas. II, 25 Iun. 73; B. p. 141.

6. Stabilirea cunoștinței asupra provenienței furtive a peilor, în momentul cumpărării lor, e un element esențial pentru aplicarea art. 53.—Cas. II, 5 Febr. 86; B. p. 133.

7. Art. 53 cere ca element esențial al delictului de tănuire buna știință a delictului cum că lucrurile tănuite provin din o crimă sau delict. Acest element trebuie constat de instanțele de fond și constatarea lor e suverană.—Cas. II, 15 Febr. 88; B. p. 162. Idem: Cas. II, 30 Noabr. 92; B. p. 1065.

8. Când Curtea constată, prin deciziunea sa, că delincentul a avut cunoștință că obiectele,

primite și acesune de dânsul, erau de furat, constată în mod suficient elementele delictului de tănuire.—Cas. II, 24 Mai 89; B. p. 568.

9. În materie de complitate la o bancrută frauduloasă, se cere ca element existența bunici științe cu care să fi lucrat complitele; neconstatarea acestui element în deciziunea condamnatorie, atrage nulitatea și casarea ei.—Cas. II, 18 Mart. 92; B. p. 276.

10. Una din condițiunile constitutive ale tănuirii este și aceea ca cel ce tănuiește să fi cunoscut că lucrul tănuit provine din săvârșirea vre-unei crime sau delict. Așa dar, simpla constatare făcută de judecătorul de fond, cum că autorul unui furt s'a dus în gazdă la pretinsul tănuitor și i-a remis cași proveniți din acel furt, precum și niște bilete de vite spre a le vinde într'alte părți, nefiind de natură a stabili elementele delictului de tănuire, H. sa este casabilă.—Cas. II, 9 Noabr. 93; B. p. 1030.

11. Tănuitorii sunt nu numai acei cari cu buna știință vor cumpăra obiecte provenite din vre-o crimă sau delict, dar și acei cari au luat asemenea lucruri, cu scop de a le vinde.—Cas. II, 24 Aug. 76; B. p. 474.

12. Este suficient motivată deciziunea care constată că din instrucțiunea și dezbaterile urmate în cauză, judecătorii și-au făcut convicțiunea în fapt că delincentul a știut că lucrul cumpărat era furat și că este culpabil de delictul de tănuire.—Cas. II, 14 Febr. 89; B. p. 220.

13. Constitue delictul de tănuire faptul că cine-va a cumpărat lucruri cu bună știință că ele provin: fie dintr'un furt, fie din comiterea ori-cărui alt delict sau crime. Prin urmare, împrejurările că faptul din care provenea acele lucruri, impu-

tau autorului principal, constituia un abus de încredere, iar nu un delict de furt, cum a fost calificat când dânsul a fost condamnat, și că lucrurile au fost restituite păgubașului, nu fac să dispară nici delictul de abus de încredere, nici acela de tănuire.—Cas. II, 23 Febr. 94; B. p. 192.

14. În delictul de tănuire nu este nevoie ca mai întâi să fie urmărit, judecat și pedepsit autorul principal al furtului obiectorilor tănuite și numai după aceea să se pōtă exercita acțiunea publică contra tănuitorului, este destul ca faptul de tănuire să fie constat în toate elementele sale, pentru ca culpabilul în acest delict să fie urmărit și condamnat, independent de acțiunea privitoare pe autorul furtului.—Cas. II, 20 Apr. 90; B. p. 538.

15. În materie penală privilegiile sunt personale și din combinațiunea art. 53 și 54, rezultă că tănuirea este un delict *sui generis*, care pōte fi imputat celor ce-l comit, independent de autorul principal.—Tr. Tule. 21 Aug. 91; Dr. 56 91, p. 449.

16. Tănuitorul pōte fi urmărit și pedepsit, chiar dacă aceia cari au comis furtul sau delictul din cari proveneau obiectele tănuite, n'au fost descopeți și pedepsiți.—Cas. II, 24 Mai 95; B. p. 822.

17. Art. 1003 Civ. stabilește, că un delict sau un quasi-delict, fiind imputabil mai multor persoane, acestea sunt ținute solidar pentru despăgubire. De aci rezultă un principiu general, aplicabil și în materie penală, după care toate persoanele cari au cooperat la comiterea unui fapt penal, într'un mod direct sau indirect, ca provocator ca autor sau ca complită, răspund într'un mod solidar, de prejudiciul cauzat prin săvârșirea aceluși fapt penal.

Așa fiind rămâne a se vedea dacă prin tănuire, persoana inculpată se pōte considera că a cooperat direct sau indirect la comiterea unui fapt penal, pentru ca să pōtă fi declarată răspundătoare în mod solidar pentru tot prejudiciul cauzat. În această privință tănuirea în diferitele casuri specificate de art. 53 constituie un fapt penal, independent, un delict *sui generis*, pentru care și codul penal prin art. 54, și 55 stabilește o pedepsă anume. De aci rezultă că tănuitorii, nu se consideră a fi cooperat la săvârșirea faptului penal, nici direct nici indirect, căcei nu sunt coatori nici compliti, ceea ce se probază mai mult chiar și prin dispozițiunea art. 52. Ast-fel fiind, tănuitorul nu pōte fi declarat răspundător solidar pentru tot prejudiciul cauzat printr'un fapt penal săvârșit de alții, ci el răspunde numai pentru prejudiciul ce s'a cauzat prin propriul fapt al său de tănuire.—Cas. II, 9 Febr. 74; B. p. 69.

18. Art. 1003 Civ. nu face nici o distincțiune în privința diferitelor grade de culpabilitate a mai multor persoane conlucrătoare la paguba rezultând din delict. În materie de delict și crime solidaritatea este presupusă de drept și judecătorii câtă să o pronunțe ex officio dacă n'a fost propusă de partea civilă.—Cas. II, 25 Iun. 73; B. p. 141.

19. Tănuitorii sunt răspundători solidari cu autorul principal de despăgubirea civile către reclamant, când este dovedit că între dânsii și autor a fost o legătură atât de intimă în cât constituie o unitate de delict.—Cas. II, 3 Iun. 92; B. p. 617.

20. Când se constată că pagubele cauzate părții civile din furtul ce a suferit a provenit din faptele combinate ale au-

torului principal cu ale tănuitorului, acesta răspunde în mod solidar cu cel d'ântăi de toate pagubele suferite de reclamant, consistând atât din valoarea lucrurilor furate cât și din ori ce alte daune cauzate până la judecarea procesului.— Cas. II, 28 Jun. 93; B. p. 662.

21. De și art. 53 consideră pe cel ce cu bună știință va fi ascuns, cumpărat, etc. obiecte sau bani proveniți din furt, sau ori-care altă crimă sau delict de tănuitor, iar nu complice, și art. 54 l. pedesește nu ca complice, ci ca autor, al unui delict special prevăzut, și de și s'ar putea zice că nefiind copărtas al unuia și același fapt, solidaritatea în privința despăgubirilor civile nu s'ar putea pronunța, însă atât faptul furării obiectelor, cât și acela că au fost ascunse au ocazionat părții civile un prejudiciu și în virtutea art. 1003 Civ. când faptul este imputabil mai multor persoane, acele persoane sunt ținute solidar pentru despăgubiri. Apoi art. 142 Pr. dă dreptul judecătorului între altele să pronunțe solidaritatea când părțile sunt condamnate pentru cauză de fraudă. Faptul de a fura și ascunde obiecte de furat e un fapt fraudulos. Prin urmare bine a judecat instanțele de fond condamnând solidar, atât pe fur cât și pe tănuitor, la plata de despăgubiri civile. — Cas. II, 27 Sept. 94; B. p. 914.

22. Tănuitorul declarat responsabil solidar pentru reparațiunile civile împreună cu cei cari au comis delictul din care a provenit lucrurile tănuite nu e în drept a formula un motiv de casare în privința solidarității. Acest drept îl pot avea numai făptuitorii delictului. — Cas. II, 23 Ian. 96; B. p. 126.

23. Dacă acei care sunt complici la un furt în sensul art. 48—52 P. sunt asemenea ne-

denni a fi alegători, de aci nu rezultă că și tănuitorii de furt ar trebui să fie excluși ca nedenni, căci tănuirea de furt nu este considerată ca o complicitate la furt, conform art. 48 până la 52 P. ci constituie un delict sui generis, iar nu complicitate, precum anume declară art. 53 al. I. P. pentru care delict art. 54 P. stabilește pedeșa. Așa fiind, tănuitorii de furt nefiind complici la furt ci fiind considerați ca unii cari au comis un delict sui generis pedesit în mod special, și delictul tănuirii de furt nefiind menționat nici în art. 20 legea electorală, nici în art. 25 legea comunală este înverdat că tănuitorii de furt nu pot fi excluși ca nedenni de a fi alegători, căci necapacitățile trebuie să fie anume declarate printr'o anume dispoziție, ceea ce nu este pentru tănuitori.—Cas. II, 31 Mart. 80; B. p. 275.

24. Furturile simple până la valoarea de o sută lei, fiind de competența judecătorilor de ocôle de a le judeca, tot ei sunt datorii să judece și pe tănuitorii unor asemenea sume.— Cas. II, 20 Nobr. 84; B. p. 961.

25. Deși este adevărat că în apel se poate schimba calificarea faptelor imputate prevenitului, nu se pot discuta însă de cât faptele pentru cari dănsul a fost judecat la prima instanță; căci nimeni nu poate fi lipsit de beneficiul a două grade de jurisdicțiune. Ast-fel, prevenitul, inculpat și condamnat de prima instanță numai pentru delictul de furt, câtă a fi achitat de judecătorul apeluului de acest fapt, dacă stabilesc că nu i se poate imputa, remânând ca ministerul public să-l urmărească pentru acela de tănuire, care constituie un delict deosebit de acela din care provin obiecte tănuite, dacă prin dezbateri s'a descoperit imputabilitatea inculpatului în

această privință. — Cas. II, 28 Nobr. 95; B. p. 1400.

54. Tănuitorii se vor pedepsi cu închisore corecțională până la două ani.

Tănuitorii nu sunt coprinși între cei declarați nedenni de a fi alegători, ei pot figura în listele electorale.— Cas. II, 5 Apr. 85; B. p. 308.

55. Tănuitorii de lucruri molipsitori se vor pedepsi cu două ani închisore corecțională. P. 377, 278.

56. Acei cari, mai înainte sau în timpul săvârșirei crimei sau a delictului, ar fi avut înțelegere ca să ascundă lucrurile ce vor proveni din infracțiune, se vor pedepsi ca complici.

TITLUL VI

DESPRE CAUZELE CARI APĂRĂ DE PEDÉPSĂ, SAU MICȘORÉZĂ PEDÉPSA

57. Nu se socotesc nici crimă nici delict faptul săvârșit în stare de smintire și în ori-care altă stare de pierdere usului rațiunei sale prin cauze independenți de voința sa. P. Fr. 64; P. Pr. § 40.

1. Legitima apărare fiind de natură a deshița culpabilitatea prevenitului, se atacă dreptul de apărare când judecătorul fondului respinge ascultarea martorilor propuși spre a se dovedi acesta, și ca atare

decisiunea sa este casabilă.— Cas. II, 20 Dec. 93; B. p. 1155.

2. Art. 57 conține o cauză de scuză legală pe care de câte ori apărarea o invocă judecătorul de fond, trebuie să se pronunțe asupra ei, alt-fel comite o omisiune esențială.— Cas. II, 8 Febr. 74; B. p. 65.

3. Mijlocul intemeiat pe faptul că prevenitul se găsea în legitimă apărare, câtă să fie produs judecătorului de fond în mod clar și precis; de unde urmăză că, dacă într'un delict de lovire imputat prevenitului, acesta s'a mărginit a declara că reclamantul voinț să l'lovescă, dănsul s'a apărât și poate atunci să l'fi lovit, din aceasta nevezind că dănsul a propus, instanței de fond, cum că a fost în legitimă apărare, nu constituie o omisiune esențială din partea ei, dacă n'a discutat că dănsul se afla sau nu în stare de legitimă apărare.— Cas. II, 24 Oct. 94; B. p. 1009.

4. În cestiunea: *acusatul e culpabil*, sunt coprinse atât caracterul moral al faptului, cât și intențiunea agentului; faptele justificate precum: smintirea, pierderea usului rațiunei, legitima apărare, fiind conținute în cestiunea culpabilității, nu trebuie supuse prin cestiuni speciale juratilor. Intre circumstanțele având de efect a atenua culpabilitatea, singurile pe care judecătorul e dator să le pue juratilor, sunt scuzele legale. În specie turburarea propusă de acusat nefiind o scuză legală, judecătorul nu putea să o pue juratilor prin o cestiune specială.— Cas. II, 11 Febr. 77; B. p. 71.

5. După art. 362 și 363 Pr. P. Prevedintele curței cu juratii trebuie să pue cestiunea suplimentară în afară de circumstanțele coprinse în actul de acușițiune, dacă din dezbateri rezultă una sau mai multe circumstanțe îngreună-

tore, și acuzatul a propus o scusă din cele admise de lege. În specie, președintele nu avea a pune o chestiune suplimentară asupra legitimei apărări întru cât punerea unei chestii în acest sens nici nu se constată că s'a cerut de acuzat. În afară de această considerație punerea unei chestii în privința legitimei apărări e necesarie, căci punerea chestiunii *dacă curare este culpabil*, însemnând și are de scop a scidacă acuzatul a avut conștiința și voința d'a comite crima. Dacă acuzatul se află într-una din acele împrejurări cari înlătură sau alterează acea conștiință sau aceea voință, dacă acuzatul se află în stare de nebunie sau de beție sau de legitimă apărare este invederat că jurații vor fi luminați prin apărare prin desbaterile urmate asupra faptelor și împrejurărilor comiterii crimei, precum și prin espunerea Președintelui juraților asupra însemnătății chestiunii: *este culpabil*. Dacă jurații vor fi convinși că împrejurarea în care s'a aflat acuzatul, în momentul comiterii crimei, a fost de natură a'l înlătura voința și conștiința vor răspunde în mod negativ, iar dacă jurații vor fi convinși că acuzatul nu s'a aflat într-o împrejurare care a înlăturat sau alterat voința sau conștiința vor răspunde în mod afirmativ. Ast-fel în chestiunea *este culpabil* imputabilitatea crimei e cuprinsă în întregime și prin urmare punerea unei chestii separată în privința legitimei apărări, nu p'ote fi cerută. — Cas. II, 30 Aug. 83; B. p. 776. Idem pentru smintire: Cas. II, 3 Mai 89; B. p. 543.

6. În specie fiind vorba de o legitimă apărare, cas în care nu există nici crimă, nici delict, Curtea era în drept a nu pune o chestiune separată în privința legitimei apărări, juriul răspunzând prin un ver-

diet de neculpabilitate, dacă ar fi găsit că recurentul era în adevăr în cas de legitimă apărare. — Cas. II, 25 Nobr. 87; B. p. 953.

7. Prin scuze se înțelege numai faptele cari au de efect reducerea pedepsei, conform art. 254, nu și acele cari după art. 57 nimicesc culpabilitatea și nu lasă să mai existe delict. Dementa ridicând după art. 57 ori și ce culpabilitate și făcând prin urmare a nu mai exista delictul, jurații, prin răspunsul afirmativ său negativ, răspund cu necesitate și la această chestiune, așa dar nu e nevoie a li se face o chestiune separată. — Cas. II, 16 Febr. 88; B. p. 198. Idem pentru legitimă apărare: Cas. II, 29 Febr. 88; B. p. 190.

8. Legitima apărare nu p'ote forma obiectul unei chestii separate, ea fiind o cauză care influențează și alterează voința. Ea deci p'ote fi considerată că este prevăzută în chestiunea principală de culpabilitate. — Cas. II, 24 Sept. 96; B. p. 1292.

9. Beția, nefiind prevăzută de lege ca o scuză legală, nu trebuie să facă obiectul unei chestii. — Cas. II, 11 Nobr. 80; B. p. 397. Idem: Cas. II, 3 Nobr. 81; B. p. 867.

10. Legea asupra responsabilității ministeriale din 2 Mai 1879, declarând penalmente răspunzător pe ministru care violăză un text expres al unei legi existente, fără ca pentru acesta să c'eară anume, ca condițiune constitutivă a delictului, doi sau rea credință din parte-i, a voit, cu drept cuvânt, să pedepsescă faptul funcționarului pus pe cea mai înaltă treptă a ierarhiei guvernamentale, și administrative a Statului, care, nesocotind o lege clară, neprimitori de vre-o îndoiială rațională, din incapacitate, incurie, neglijență sau dispreț manifest al legalității, turbură el, cel însărcinat mai presus de

toți cu executarea legilor, ordinea juridică stabilită, isbind ast-fel în ceea-ce e chemat toc-mai să întărească în inima tuturor cetățenilor: sentimentul legalității fără de care Statul e lipsit de una din bazele sale morale cele mai solide. Responsabilitatea juridică creată de lege pentru ministru prin acest text, nu trece peste marginea unei stricte justiții, dacă, pentru acesta reese clar din chiar făcerea legii în astă privință, ea a înțeles să reserve, ministrului pus în acușiune, dreptul d'a propune și proba, spre apărarea sa în fața judecătii, cauzele de justiție care admise de dreptul penal ordinar în materie de crime și deliecte, cât și de dreptul constituțional al tuturor statelor și cari sunt: pe deoarte, necesitatea, adică o neputință neprovenită din vre-o greșală a sa și pe care mîntstrul nu o putea înlătura cu mijlocele de care dispunea, iar pe de alta, și independent de ori-ce necesitate în sensul teoriei dreptului comun, rațunea de Stat adică un interes public important și superior dispozițiunei legii violată. — Cas. Un. 7 Dec. 88; B. p. 1055.

58. Nu este nici crimă nici delict când fapta va fi săvârșită din cauză de legitimă apărare.

Apărarea este legitimă când este necesarie spre a respinge un atac material, actual și injust, în contra persoanei sale sau a altuia.

Se socotesc ca legitimă apărare și casul când agentul sub imperiul turburării, temerii sau te-

róreii, a trecut peste marginile apărării. P. 256; *Civ.* 956; C. J. M. 222. P. Fr. 328, 329; P. Pr. § 41.

1. Expresiunile necuviinșite adresate acuzatului nu-l pun în stare de legitimă apărare de ore-ce nu constituiesc un atac material actual și injust. — Cas. II, 26 Nobr. 76; B. p. 641.

2. Dacă fie-care particular, pentru o injuștiție dubioasă și care în urmă s'ar putea repara lesne pe o cale regulată, cu alte cuvinte, atunci când d'nsul nu s'ar afla într-o stare de legitimă apărare vădită, ar fi în drept ca să nesocotească și să deshiințeze actele autorității, atunci am ajunge la sistemul absolut ce ar conduce directamente a autoriza pe fiecare a se constitui, în t'ote cauzurile, judecătorul actelor emanate de la autoritatea publică și acesta ar fi contrar ordinii publice, ar conduce la anarhie, ar fi periculos și prin urmare neadmisibil, cu atât mai mult că nu e fundat pe nici un text de lege. — Tr. Br. 19 Ian. 84; Dr. 22/83-84 p. 174.

3. Legitimă apărare fiind de natură a deshiința culpabilitatea preventivului se atacă dreptul de apărare când judecătorul fondului respinge ascultarea martorilor propuși spre a se dovedi acesta, și ca atare decisiunea sa este casabilă. — Cas. II, 20 Mai 93; B. p. 1155.

4. Legitima apărare ridicând ori și ce culpabilitate, și făcând prin urmare a nu măecesta delictul, jurații prin răspunsul lor afirmativ sau negativ, răspund cu necesitate și la această chestiune, ast-fel că nu e nevoie de altă chestiune. — Cas. II, 29 Febr. 88; B. p. 190.

5. Legitima apărare nefiind o scuză legală, ci o circumstanță care apără pe autorul crimei, nu e nevoie să se pue o ec-

triume separată asupra ei. — Cas. II, 28 Mai 90; B. p. 736.

6. Prin cauza se înțelege numai circumstanțele cari au de efect reducerea pedepsei conform art. 254 nu și acela cari, după art. 58, face să dispară culpabilitatea și nu lasă să mai existe delictul. Legitima apărare, ridicând ori și ce culpabilitate și făcând, prin urmare, a nu mai exista delictul, jurații prin răspunsul lor afirmativ sau negativ la chestiunea principală asupra culpabilității, răspund virtual și asupra legitimei apărări. Lg. român. de și nu s'a mărginit, ca cel francez, a arăta legitima apărare ca un fapt justificativ, ci prin art. 58 l'a dat și definițiunea, din această împrejurare însă nu se poate trage consecință că legitima apărare, ca chestiune de drept, trebuie neapărat pusă juraților distinct de chestiunea principală, căci după sistemul legii noastre penale, însăși chestiunea principală: *Acusatul e culpabil...* cuprinde o chestiune de drept, cea a responsabilității acusatului, responsabilitate pe care legitima apărare are totdeauna de efect a o face să dispară și ca atare dar, ea e virtual coprinsă în chestiunea de drept a culpabilității.—Cas. II, 3 Febr. 93; B. p. 163. Idem: Cas. II, 20 Febr. 95; B. p. 227.

7. Leg. definind și caracterisând prin art. 58 faptul justificativ al legitimei apărări a manifestat virtualmente prin această chiar voința că un acuzat să nu fie declarat neculpabil sub cuvânt de legitima apărare, decât sub condițiunea că împrejurările ce el ar avea în favoarea sa, se constituie legitima apărare recunoscută de lege ca atare. Această dorință nu poate fi ajunsă dacă președintele Curții cu jurații, în cas când acuzatul invocă excepțiunea legitimei apărări, n'ar formula-o juraților sub formă

de întrebare, și i-ar lăsa suverani apreciatori ai acestui fapt justificativ caracterizat de lege. Această dorință poate în cele mai multe cazuri ar fi aceluși, dacă Președintele aprecind împrejurările invocate de acuzat spre apărarea sa, și găsind că constituie legitima apărare definită de lege, ar pune o întrebare specială, care ar avea de obiect d'a formula această excepție, și pune pe jurații în necesitate d'a se pronunța asupra existenței sau nesistenței unei împrejurări care după lege singure pot face ca un agent să fie privit ca fiind în cas de legitima apărare. Din obligațiunea Președintelui d'a face din excepțiunea legitimei apărare obiectul unei speciale întrebări, rezultă obligațiunea sa d'a nu pune în întrebarea către jurați, de cât împrejurările invocate de acuzat spre apărarea sa, iar nu altele, și acestea atunci când aprecindu-le ar găsi că ele constituiesc legitima apărare. În specie, Președintele, puind pe jurați în a doua chestiune, în necesitate d'a declara, dacă acuzatul a lovit pe pacient voință să aperse pe soacră-sa, a comis pe de o parte o manifestă eroră de fapt prejudiciabilă apărării, de vreme ce e constant că acuzatul a invocat în favoarea sa împrejurarea apărării mamei sale, iar nu a socrilor sale de lovirile pacientului, iar pe de altă această întrebare nici nu conține elementul esențial al legitimei apărări, și care constă în atacul la care, după acuzat, se află espusă persoana ce el pretinde că a voit să aperse comitând crima.—Cas. II, 19 Mai 69; B. p. 172.

8. Legitima apărare nefiind caracterisată anume prin legea noastră penală, constituie o chestiune separată ce trebuie a se pune juriului, de ore-ce legitima apărare intră în domeniul

scuzelor legale admise de lege pentru ușurare de pedepsă a acusatului. În acest scop, Lg. prin art. 363 Pr. P. a impus Președinților Curților cu jurați îndatorirea de a pune juraților chestiuni separate în cas când din desbateri ar rezulta vre-o scuză.—Cas. II, 9 Jun. 76; B. p. 332.

9. Legitima apărare nefiind o scuză, ci un act justificativ, n'ar trebui să facă obiectul unei chestiuni separate, dacă legea definind legitima apărare și arătând, în mod limitativ, elementele ei constitutive, n'ar fi făcut din ea o chestiune de drept. Ast-fel fiind urmăz neapărat, când se invocă legitima apărare, a se pune juraților o chestiune distinctă în privința ei, căci într'alt-fel jurații, cărora legea define de a se raporta în îndeplinirea misiunii lor la dispozițiunile legii penale, ar putea recunoaște că există legitima apărare, acolo chiar, unde, după termenii precisi ai legii, nu e cas de a se aplica beneficiile acestui fapt justificativ.—Cas. II, 12 Ian. 79; B. p. 69.

10. Chiar dacă s'ar pretinde că prin cuvântul *scuzei* din art. 363 Pr. P. se înțelege nu numai faptele acelea, care când sunt constatate și prevăzute de lege au de efect după art. 254 P. d'a reduce numai pedepsă, dar încă și acele fapte care, fiind săvârșite din cauză de legitima apărare, nu constituiesc nici crimă nici delict, tot în specie nu se constată, că acuzatul a propus ca să se pune juraților o chestiune, că el a fost nevoit a săvârși omorul ce i se impută spre a respinge un atac material, actual și injust în contra persoanei sale sau a alteia, și președintele nu e dator sub pedepsă de nulitate să pune juraților o chestiune asupra unei scuze legale de cât dacă acuzatul a cerut.—Cas. II, 8 Iul. 80; B. p. 212.

11. Legitima apărare fiind una din cauzele prevăzute de codul penal de natură a apăra de pedepsă pe inculpat, judecătorul e ținut să se pronunțe asupra lor. Așa dar, când un inculpat dat judecăței pentru delictul de lovire invocă acest mijloc de apărare, iar judecătorul în loc să examineze împrejurările în cari s'a perpetrat faptul și dacă inculpatul era sau nu în legitima apărare se mărginește în a declara numai că legitima apărare, nu-i poate servi la nimic de ore-ce pacientul a fost rănit, mod de argumentare care nu stabilește existența sau neexistența elementelor constitutive ale legitimei apărări, comite prin această o omisiune esențială de natură a face ca deciziunea ce a pronunțat să fie casabilă.—Cas. II, 20 Oct. 93; B. p. 917.

12. Când nu se constată, din procesul-verbal de sedință, că recurentul ar fi făcut veri-o propunere, d'inaintea Curții de fond, în privința chestiunii de legitima apărare, când Președintele a dat lectură, în fața acusatului, chestiunilor ce le pune juraților, fără ca dânsul sau apărătorul să fi făcut veri-o cerere de a se pune și chestiunea de legitima apărare, în asemenea cas, Președintele e liber de a pune sau nu o asemenea întrebare, după cum crede că dânsa rezultă sau nu din desbateri, însă nepunerea unei chestiuni, în această privință, nu poate face un motiv de casare, de cât atunci numai când a fost propusă de apărare și nefăcută de Președinte.—Cas. II, 25 Apr. 89; B. p. 489.

13. Mijlocul întemeiat pe faptul că prevenitul se găsea în legitima apărare, câtă să fie propus judecătorului de fond în mod clar și precis. De unde urmăz că dacă într'un delict de lovire, imputat prevenitul,

acesta declară că s'a apărut și poate atunci să fi lovit, din acesta nu reese că dânsul a propus instanței de fond cum că a fost în legitimă apărare. Deci nu comite o omisiune esențială instanța judecătorească care n'a discutat dacă dînsul se află sau nu în stare de legitimă apărare.— Cas. II, 24 Oct. 94; B. p. 1009.

14. Admitându-se beta că o circumstanță ce putea influența în determinarea culpabilității relative și individuale a autorului unui fapt, judecătorii de fond fiind suverani în aprecierea gradului acestei culpabilități, lăsându-se pentru acesta latitudinea între minimum și maximum pedepsei hotărâte pentru fie care fapt și facultatea declarării circumstanțelor atenuante, deciziunea lor, în această privință este de sub controlul Casației.— Cas. II, 11 Nobr. 80; B. p. 397.

15. Judecătorii fondului sunt suverani să aprecieze, după probele ce li se produc, dacă în materie de crime și delictive agentul a fost sau nu în cas de legitimă apărare fără ca această apreciație să cadă sub controlul Curții de Casație, de orice ea se deduce numai din conținutul de fapt.— Cas. II, 11 Iun 90; B. p. 839.

16. Spre a putea fi cine-va condamnat la despăgubire pentru un fapt al său care a putut produce altuia prejudiciu, trebuie ca acel fapt să constituie o greșală din partea sa. (art. 998 Civ.) De aci rezultă, că dacă cine-va uscă de un drept recunoscut de lege, nu e responsabil de rezultatele prejudiciabile altora când el nu depășese în usual său marginele arătate de lege. Așa dar de vreme ce apărarea este recunoscută de lege, când ea este circumscrisă în marginele preserise, și infracțiunea comisă în stare de legitimă apărare, nu este pedepsită este

evident că dacă cine-va e în cas de legitimă apărare, nu poate fi responsabil, nu numai în fața legii penale dară nici în fața legii civile, căci fapta nu își poate fi imputabilă nici chiar ca greșală, de ôre ce uscă de un drept acordat de lege, afară numai când s'ar dovedi că a escedat marginele unei legitime apărări căci în asemenea cas escesul îi se poate imputa ca o greșală și prin urmare el poate fi civilmente responsabil pentru prejudiciu rezultat din acest esces.— Cas. II, 24 Nobr. 73; B. p. 258.

59. Nici o crimă sau delict nu poate fi scuzat, nici pedepsa nu se va putea micșora, decât în casurile și în circumstanțele acelea în cari legea declară fapta scuzabilă, sau permite de a aplica o pedeapsă mai puțin riguroasă. P. 65, 92, 99, 114, 116, 159, 174, 197, 250, 257, 274, 276, 281, 282, 307, 329, 364; Pr. P. 363. C. J. M. 126, 195, 222, P. Fr. 65.

1. Părinții nu pot fi responsabili de faptele fiilor lor. În ceea ce privește pretențiunile civile, de și admisibile în drept, totuși fiind de natură civilă, ele nu se pot franșa pe calea instanței corecționale întru cît faptul penal nu există.— Cas. II, 5 Febr. 86; B. p. 132.

2. Ordinal superiorului către inferior nu scutesce pe acest din urmă de răspundere.— Cas. II, 13 Mai 69; B. p. 165.

3. Prin nici un text de lege nu se ocrotesc servitorii care, din ordinal stăpânului, comit fapte oprite de lege.— Cas. II, 29. Ian. 82; B. p. 106.

1. De și este constant că inculpatii s'au introdus în pădurea Statului și au tăiat lemne, însă nu este mai puțin adevărat, că ei au mers în pădure și au tăiat lemne din ordinal vechilului moșiei, la care ordin ei, ca servitori puși la dispoziția vechilului, nu puteau rezista: prin urmare faptul tăierii lemnelor neputându-se imputa lor, cu drept cuvânt și fără a viola veri un text de lege îi a achitat de penalitate.— Cas. II, 9 Iul. 84; B. p. 597.

5. Faptul că acusatul invocă un *alibi* nu constituie o scusă legală în adevăratul înțeles al cuvântului, spre a putea face obiectul unei cesțiuni separate, ci ca un simplu element de neculpabilitate, intră în cesțiunea generală *este culpabil sau nu acusatul?*— Cas. II, 5 Dec. 66; B. p. 759. Idem: Cas. II, 11 Iul. 69; B. p. 197.

6. Președintele nu e dator a pune juratilor o cesțiune separată pentru constatarea faptului că persoana omorată era un bandit. Legea nu scuză un asemenea omor. Cas. II, 20 Ian. 78; B. p. 44.

7. Ori-cine este responsabil pentru infracțiunea la legea penală, dacă nu se găsește într'un cas care justifică faptul său, precum este starea de smintire ori de legitimă apărare. Infracțiunile ce s'ar comite în urma unei provocațiuni nu sunt justificabile, ci numai sensibile, imputabilitatea faptului nu dispăre, ci numai pedepsa se micșorează. Casurile de justificare sau de scusă nu sunt lăsate în atributul judecătorului, ci sunt anume declarate de lege. Rămirile și loviturile sunt sensibile, când au fost provocate, nu prin ori-ce mod, ci numai prin lovituri sau violențe mari urmate asupra unei persoane. Casurile de scusă, cum este provocatiunea, nu instanțele de in-

strucțiune (judele de instrucțiune, ori camera de acusatine) sunt în drept a le examina ci numai judecătorii de reprimare, cari sunt singuri competentii ale aprecia, și în urmă a reduce pedepsa. Instanțele de instrucțiune, numai atunci pot declara că nu este cas de urmărire, când nu vor găsi destule indicii de culpabilitate, ori nu vor găsi urme de vre-o infracțiune pedepsită de legea penală.— Cas. II, 6 Febr. 70; B. p. 49.

60. Afară de cauzele de scuze anume prevăzute de lege, mai sunt și alte cauze de micșorarea pedepsei, lăsate cu totul la aprecierea juriului sau a judecătorului corecțional, cari se numesc *circumstanțe atenuante*.

Când juriul va declara că există în favoarea acuzatului recunoscut culpabil circumstanțe atenuante, pedepsele ce pronunță legea în contra unor asemenea acușați se vor modifica după cum urmază:

Dacă pedepsa ce pronunță legea este munca silnică pe viață, Curtea va aplica pedepsa muncii silnice pe timp mărginit sau reclusiunea.

Dacă pedepsa este aceea a muncii silnice pe timp mărginit, Curtea va aplica pedepsa reclusiunii sau maximum închisorei.

Dacă pedepsă va fi aceea a reclusiunii, detențiunii, degradățiunii civile, sau maximum închisorei corecționale, Curtea sau Tribunalul va aplica închisorea corecțională, fără a o putea reduce la mai puțin de un an.

Curtea va putea încă aplica și o amendă de la 250 până la 750 lei.

În cas când legea pronunță maximum unei pedepse criminale, Curtea va aplica minimum aceiași pedepse, sau chiar pedepsă ce vine cu un grad mai jos.

Dacă legea pronunță pedepsă închisorei sau aceea a amendei, și dacă Tribunalele corecționale vor constata circumstanțe atenuante, ele sunt autoritate, chiar în cas de recidivă, a reduce pedepsă închisorei până la minimum de 15 zile, și chiar mai jos; precum asemenea și pedepsă amendei până la minimum de lei 26, și chiar mai jos.

Tribunalele pot să substituie, în asemenea cas, închisorii amenda, fără însă să se potă cobori, în nici un cas, mai jos de simplă poliție. *P. Fr. 463.*

1. Juriul are competența a admite circumstanțe atenuante în favoarea acuzaților numai

pentru faptele criminale supuse judecății lor și de care au fost recunoscuți culpabili, de câte ori însă este vorba de un delict, această competență încețază și numai judecătorii corecționali sunt în drept a admite circumstanțe atenuante. În specie, recurentul fiind acuzat pentru două fapte, adică o crimă și un delict, iar juriul declarându-l culpabil numai în al doilea fapt ce i se impută—delictu—ei nu puteau să pronunțe circumstanțe atenuante, ci numai judecătorii corecționali cari erau chemați de lege cu aplicarea pedepsei. Acești magistrați, în suveranitatea lor, nedeclarând circumstanțe atenuante în favoarea acuzatului nu erau ținuți a motiva hotărârea lor în acest punct. — Cas. II, 28 Aug. 78; B. p. 295.

2. Circumstanțele atenuante lăsate de Lg. în aprecierea judecătorului, fiind de natură a influența asupra gradului de culpabilitate a autorului unui fapt și a determina culpabilitatea sa concretă, relativă și individuală, culpabilitate ce în realitatea lucrului este singura ce se judecă înaintea instanțelor judecătorești, este logic și rațional ca judecătorul care are a se pronunța asupra culpabilității, să fie în drept a se pronunța și asupra existenței acelor circumstanțe. Juriul, în specie, judecând culpabilitatea acuzatului, el dar era în drept a se pronunța și asupra existenței circumstanțelor atenuante. Nimic în textul legii nu autorisă a se crede că Lg. a voit a deroga la acest principiu. Dacă art. 365 Pr. P. vorbește de juriul în materie criminală este că în regulă generală, juriul nu se pronunță de cât în materie criminală asupra culpabilității autorului unui fapt. Dacă art. 60 P. vorbește în privința circumstanțelor atenuante, de juriul sau

de judecătorul corecțional, este tocmai pentru că în unele cazuri juriul, iar în altele judecătorul corecțional este în drept a se pronunța asupra acestei culpabilități. Nimic din lucrările pregătitoare ale Lg. noastre, nu dovedește intențiunea sa în această privință și ori cât de clare s'ar considera asupra acestui punct lucrările pregătitoare ale articolului original, din care art. nostru 365 a fost tradus, nu pôte dovedi într'un mod manifest idea și a Lg. noastre de a voi să deroge de la un principiu pe care rațiunea îl impune. Dacă s'ar admite că juriul nu este în drept a declara în materie corecțională, în cas când el, într'un mod exceptional, judecă în asemenea materie, circumstanțe atenuante și că declarațiunea sa nu este obligatorie pentru judecătorul chemat a aplica legea, s'ar ajunge pentru a fi logice, la această circumstanță irațională că eu tôte că în materie de delictes politice și de presă, singurii judecători ai faptului, după art. 105 din Constituțiune, sunt jurații, că acești jurați nu vor fi în drept a se pronunța asupra culpabilității considerată într'un mod concret, și că alți judecători pe care Constituțiunea însă a voit să-i excludă de la judecarea faptului în aceste cazuri, au a judeca o parte din această culpabilitate și a judeca acea parte individuală și relativă, care dacă nu pôte trage cu sine achitarea acuzatului, face adese ori a micșora culpabilitatea lui.—Cas. II, 10 Febr. 81; B. p. 143. Idem : Cas. II, 30 Oct. 85; B. p. 792.

3. Circumstanțele ușurătoare, lăsate de Lg. la aprecierea judecătorului fiind de natură a influența asupra gradului de culpabilitate a autorului unui fapt și a determina culpabilitatea sa concretă, relativă și

individuală, culpabilitate ce în realitatea lucrului este singura ce se judecă înaintea inst. judecătorești, este invederat că judecătorul care are a se pronunța asupra culpabilității să fie în drept a se pronunța și asupra existenței acelor circumstanțe. Așa dar Curtea, acordând circumstanțe atenuante basate pe dispozițiunile art. 60 P. fără ca să țină socotă de verdictul juraților prin care nu se recunosc în favoarea acuzatului asemenea circumstanțe, violază și interpretă greșit dispozițiunile art. 60 P. și art. 105 din Constituțiune.—Cas. II, 22 Oct. 86; Dr. 84/85-86; p. 671; B. 86; p. 828.

4. Când faptul pentru care acuzatul a fost declarat culpabil de juriu nu constituie de cât un delict pedepsit cu închisore corecțională, și juriul n'a recunoscut circumstanțe ușurătoare, nu pot fi admise de către magistrații Curții. Cas. II, 16 Jan. 91. B. p. 76.

5. Se violază art. 225 combinat cu art. 234 al. ultim și 60 când magistrații Curții cu jurații aplică culpabililor de un fapt de omor care se pedepsește cu munca silnică pe timp mărginit, numai 4 ani de reclusiune pe temeiul circumstanțelor ușurătoare în loc de 5 ani, minimum reclusiunii. — Cas. II, 24 Jan. 78; B. p. 48.

6. Este facultativ pentru judecătorii fondului a aplica reclusiunea său maximum închisorei, acelor acușați care sunt declarați culpabili de o crimă pedepsită de lege cu munca silnică pe timp mărginit, dar căroră li s'a acordat circumstanțe ușurătoare. — Cas. II, 18 Apr. 79; B. p. 345.

7. Pedepsă ce trebuie aplicată culpabililor care a participat la crima prevăzută de art. 220, 226, 232 în cas când i se admite și circumstanțe atenuante, urmază să fie, asemănat vltu

lor articole, combinate cu art. 50 al. 2, 48 și 60 reclusiunea saă maximum închisorei corecționale. Prin urmare, când Curtea cu jurați pronunță într'un atare cas, pedepsă închisorei numai pe termen de 2 ani, violeză citatele texte de lege, și pronunță o hotărâre casabilă.—Cas. II, 4 Mar 93; B. p. 478.

8. Pedepsă la muncă silnică pe timp mărginit, și anume la 20 ani pronunțată de Curte în urma verdictului care acordă circumstanțe ușurătoare pentru crima de omor ce s'ar fi pedepsit cu munca silnică pe totă viața, este legală, întru cât este cu un grad mai jos de cât munca silnică pe totă viața.—Cas. II, 25 Nobr. 96; B. p. 1585.

9. Minimum pedepsei reclusiunei se aplică celor recunoscuți culpabili de mai multe tâlhării când se constată că în favoarea lor există circumstanțe ușurătoare.—Cas. II, 9 Dec. 87; B. p. 1035.

10. Pedepsă prevăzută de art. 225 și 234, ultimul al. combinată cu art. 38 al. 2, fiind aceea a muncii silnice pe timp mărginit, prin admiterea circumstanțelor atenuante poate fi coborâtă la reclusiunea saă la maximum închisorei care este de 5 ani. Când dar Curtea de jurați pronunță într'un atare cas o pedepsă numai de două ani, face o greșită aplicațiune a citatelor texte de lege, și în acest cas, casându-se decisiunea sa, procesul urmează să se trimită din nou înaintea altei Curți care, fără concursul juraților, are să se ocupe numai de aplicațiunea pedepsei conform verdictului dat.—Cas. II, 18 Apr. 90; B. p. 529.

11. Curtea cu jurați face o justă aplicațiune art. 234 ultimul al. combinat cu art. 60 când dă pedepsă reclusiunei pe timp de 7 ani.—Cas. II, 27 Apr. 90; B. p. 573.

12. Când prevenitul a fost declarat culpabil pentru comiterea mai multor furturi, unele prin întrebuintare de chei mincinoase și altele prin efracțiuni, în acest cas, după dispozițiunile art. 310 combinat cu 40, pedepsă fiind aceea a maximumului închisorei corecționale, judecătorul face o rea aplicare a pedepsei dacă prin acordarea circumstanțelor atenuante ar da pedepsă închisorei corecționale pe termen mai mic de un an.—Cas. II, 1 Nobr. 94; B. p. 1109.

13. Când în urma verdictului juraților, acusatul a fost recunoscut culpabil de faptul că a comis tâlhărie prin întrebuintare de rămiri ce au cauzat o incapacitate de lucru, fapt ce, după art. 319 al. 2, se pedepsește cu munca silnică pe timp mărginit, Curtea a făcut o dreaptă aplicațiune a pedepsei, condamnându-l la 5 ani reclusiune dacă juriul l-a acordat circumstanțe atenuante, căci, în acest cas, pedepsă nu se poate reduce, conform art. 60 al. 2, de cât la reclusiunea saă la maximum închisorei corecționale.—Cas. II, 1 Mart. 95; B. p. 341.

14. Când faptul ast-fel cum se declară de jurați cade sub previsiunile art. 264 și 265 combinat cu art. 60, Curtea nu poate reduce pedepsă închisorii corecționale la mai puțin de un an.—Cas. II, 28 Ian. 80; B. p. 53.

15. Prin acordarea circumstanțelor atenuante nu se poate da prevenitului o pedepsă mai mică de un an, dacă pedepsă prescrisă de lege este aceea a maximumului închisorei corecționale. Ast-fel, când este constatat că prevenitul mai fusese deja condamnat printr'o sentință remasă definitivă, și care s'a executat, la o pedepsă mai mult de 6 luni tot pentru furt prin efracțiune, fapt identic ca cel pentru care este dat în

urma judecăței, în care cas, asemănat art. 310, combinat cu art. 43 P. pedepsă pentru cel de al doilea fapt ar fi maximum închisorei corecționale, judecătorul fondului violează art. 60 al. 4, când pronunță închisorea numai pe timp de 7 luni, eu toate că a admis circumstanțe atenuante în favoarea sa.—Cas. II, 26 Apr. 94; B. p. 478.

16. Judecătorul fondului face o justă aplicare a pedepsei când, admitând circumstanțe atenuante, dă numai pedepsă închisorei între minimum și maximum prevăzut de lege pentru delictul de care prevenitul a fost dat judecăței, scutind de amenda ce mai prevede legea pentru acel delict.—Cas. II, 1 Aug. 94; B. p. 759.

17. Lg. referindu-se la aplicațiunea pedepsei, stabilește minimumul pedepsei peste care inst. jud. nu se pot scobori, și maximumul pe care nu-l pot depăși, iar gradațiunea între minimum și maximum este lăsată la aprecierea Curței de fond. În speță s'a aplicat bine art. 239 și 60 când s'a condamnat acusatul la 6 luni închisore corecțională.—Cas. II, 18 Mai 88; B. p. 518.

18. Admiterea circumstanțelor atenuante nu obligă necesarmente pe judecător, în delictele corecționale, să reducă pedepsă mai jos de minimum acordat prin dispozițiunea aplicabilă a celor delict: ast-fel când pedepsă aplicabilă este de la 6 luni până la 2 ani, judecătorul poate da, chiar cu admiterea circumstanțelor atenuante, închisorea pe termen de un an.—Cas. II, 26 Mart. 90; B. p. 394.

19. În materie polițienească pedepsă amendei neputând fi mai mare de cât de 25 lei judecătorul în apel nu este în drept ca, înlocuind închisorea pronunțată de prima instanță

prin amendă, să pronunțe o amendă superioară cifrei de 25 lei.—Cas. II, 6 Iun. 90; B. p. 836.

20. Lg. nefixând nici o limită, a dat judecătorului o facultate suverană de a aprecia și fixa cuantumul amendei, echivalent cu pedepsă închisorei când schimbă această pedepsă în amendă, ținând compt de diferitele circumstanțe ale faptului și ale caracterului persoanelor, ast-fel că această schimbare de pedepsă să nu facă să dispară una din însușirile pedepsei care este aceea de a influența asupra condamnatului prin represiune. Această fixare a amendei *ex personarum conditione et rerum qualitate*, făcută *a posteriori*, satisfăce după împrejurări mai bine principiul care repausă pe interpretarea tot-d'una favorabilă a legilor penale de cât ori-ce altă soluțiune și față cu regula, contestabilă în dreptul nostru, că amendele nu pot să fie arbitrarilor, adică lăstate absolut la aprecierea magistraților, s'ar putea concede cel mult că judecătorii sunt datori să fixeze amenda, în ipoteza care ne preocupă, în limitele de la minimum la maximum pedepselor corecționale. În cât se atinge de această pe urmă normă, la noi nu se găsește un monument de legislațiune, analog ordonanței franceze din 1669 (art. 32 tit. 27), care se oprescă a se lăsa amendele absolut la înțelepciunea și la prudența judecătorilor. Fixarea unei limite *a priori* în sens ca amenda să nu pōtă exceda minimumul pedepsei corecționale, adică 26 lei, pe motiv că în sistemul art. 60 facultatea, înlocuind închisorei prin amendă ar sta în strânsă legătură cu reducerea amendei, autorisată de acest articol până la minimumul de lei 26, ar face mai dinainte imposibilă o estimare a amendei după condițiunea per-

sónelor contrariu regulei: *mitus esse agendum pum pauperibus quam cum divitibus cum agitur de pecunia pecuniaria*. Sistemul globirei proporționat cu averea contravențiilor nu este strein legislațiunii noastre (art. 174 Civ.). Deosebirea făcută de legislațiunile noastre anterioare în privința aplicării pedepselor între clasele de sus și clasele de jos n'a perit încă din moravurile țării. Ordinea socială care repauză astăzi mai cu seamă pe această deosebire care domnește și în afară de domeniul legii penale, nu va face loc unei stări de lucruri mai satisfăcătoare de cât prin instituirea unei administrațiuni durabile și solid organizate, care să intervie puternic și cu o măsură egală între proprietari și țărani, între stăpâni și slugi etc. În caz de dubiu dacă e nevoie de o interpretare a legii prin aprecierea rezultatelor, precum e în cazul nostru, trebuie să recurgem la regulile deduse din cultura noastră juridică și nu la niște sorginte streine, cari n'au avut nici o influență asupra desvoltării dreptului nostru. Apreciind rezultatele ce ar da diferitele interpretări trebuie să determinăm sensul legii preferind rezultatul cel mai favorabil după starea culturii în care ne aflăm, care singur poate satisface interesele legitime ale indivizilor și a societății. În specie, Curtea de apel condamnând pe recurent la amendă de lei 4000, departe de a viola art. 60 și 238, din contră, a făcut o bună aplicațiune.—Cas. II, 5 Sept. 79; B. p. 677.

21. Lg. prin art. 7 făcând nomenclatura pedepselor și prevăzând în materie corecțională și amendă fără a determina maximum celei amenzi, judecătorii fondului sunt în drept a preschimba 15 zile închisore în 200 lei amendă, prin aplicarea art. 60, fără ca prin această

să agraveze pepépsa.—Cas. II, 22 Iul. 80; B. p. 217.

22. Legea noastră penală în gradarea pedepselor pune pedépsa amendei după aceea a închisorei, de unde rezultă, că în sistemul admis de Lg. amenda, ori-care ar fi cuantumul ei, este o pedépsă cu un grad mai jos de cât aceea a închisorei. Această idee se mai confirmă și prin ultimul al. al art. 60 din P. care autorisază pe judecătorii, în cas când ar recunoște în favoarea prevenitului circumstanțe ușurătoare, să substituie închisorei amendă. Această teorie a legii noastre penale, în gradarea pedepselor, departe de a fi contrazisă, e confirmată prin dispozițiunea art. 28 al. 2 și 3 din P. care dând facultate judecătorului de a înlocui, în cas de insolabilitate a prevenitului, amendă prin închisore, dispune ca ori care ar fi cuantumul amenzii prevăzută într'o decisiune judecătorească, ea nu va putea fi înlocuită prin o închisore mai mare de un an. În specie Curtea după apelul prevenitului, înlocuind pedépsa închisorei de o lună și 100 lei amendă, pronunțată de Tr. prin pedépsa unică a unei amenzi de 1000 lei, n'a făcut nici o agravare de pedépsă.—Cas. II, 5 Mai 87; B. p. 460.

23. Lg. penal reducând pedépsa, când se admit circumstanțe atenuante, eu un grad mai jos, a avut în vedere gravitatea pedepsei iar nu durata ei. Așa dar când cine-va a fost declarat culpabil că a comis o crimă de omor neisbită și i s'a acordat circumstanțe ușurătoare, poate fi condamnat la 7 ani reclusiune fără a se putea zice că pedépsa aplicată e mai mare de cât 5 ani de muncă silnică, la care trebuia pedepsit dacă nu i se acorda circumstanțe ușurătoare. — Cas. II, 26 Ian. 87; B. p. 616.

24. Legea noastră penală în gradarea pedepselor pune pedépsa amendei după aceea a închisorii, de unde rezultă că, ori care ar fi cuantumul ei, este o pedépsă cu un grad mai jos de cât aceea a închisorii. Art. 60 nu prevede de cât minimum amendei, de unde rezultă că maximum este lăsat la facultatea judecătorului de fond. Această teorie a legii noastre penale în gradarea pedepselor se confirmă și prin dispozițiunea art. 28 al. 2 și 3 care dă judecătorului facultatea de a înlocui, în cas de insolabilitate a prevenitului, amendă prin închisore, dispunând că, ori care ar fi cuantumul amendei ea nu va putea fi înlocuită prin o închisore mai mare de un an. În specie, Curtea înlocuind pedépsa închisorei prevăzută de art. 150 P. cu amendă de 2000 lei s'a conformat cu art. 60. — Cas. II, 11 Nobr. 88; Dr. 74/88 p. 597. B. 88, p. 976.

25. În gradațiunea pedepselor, după teoria legii noastre penale, pedépsa amendei, ori care ar fi cuantumul ei, este cu un grad inferioară de cât aceea a închisorii. Așa dar, prin admiterea circumstanțelor atenuante, înlocuindu-se pedépsa închisorii cu cea a amendei, maximum acestei amende este lăsat la facultatea judecătorului de fond. A fost în drept, prin urmare, Tr. ca să substituie pedépsa închisorei prevăzută de art. 238 al. 3 cu o amendă de 1000 lei prin admitere de circumstanțe atenuante. — Cas. II, 11 Aug. 89; B. p. 697.

26. Când judecătorul fondului, prin admitere de circumstanțe atenuante în favoarea prevenitului în materie de delict corecționale, substituie închisore prin amendă, dânsul poate fixa cuantumul acestei amende de la 26 lei în sus până la suma

ce va crede necesară pentru primirea justă a delictelor. Așa dar, în delictul de vânzare de băuturi falsificate, prevăzut și pedepsit de art. 247, judecătorul a fost în drept ca, înlocuind închisore prin amendă, prin admiterea circumstanțelor atenuante, să dea o amendă de 1000 de lei, deși a trecut peste suma amendei ce mai prevede citatul articol, căci aceea amendă n'ar fi putut să fie mai mare de cât în cazul când s'ar fi aplicat prevenitul și pedépsa închisorei prevăzută în acel articol, iar nu și atunci când s'a substituit această închisore, numai prin amendă.—Cas. II, 22 Iun. 94; B. p. 733.

27. În sistemul legislațiunii noastre penale pedépsa amendei este cu un grad inferior de cât cea a închisorii, ori care ar fi cuantumul ei, și, cum art. 60, ultimul alineat, nu prevede de cât minimumul amendei la care judecătorul poate să o scorbore când admite circumstanțe atenuante, ceea-ce învederează că maximum este lăsat la facultatea lui, de aci urmăzează că substituirea pedepsei închisorei de 2 luni, ce se dedese delictului pentru faptul prevăzut de art. 247 printr'o amendă de 1000 de lei, în urma opozițiunii sale și a admiterii circumstanțelor atenuante, este conformă cu prescripțiunile art. 60 fără a se putea zice că s'a îngreunat pozițiunea.—Cas. II, 20 Martie 95; B. p. 481.

28. Efectul circumstanțelor atenuante în materie corecțională este, nu numai de a micșora durata pedepsei, ci și d'a schimba natura, reducând-o chiar și până la o pedépsă de simplă poliție de câte ori judecătorul fondului ar aprecia, că nuanțele culpabilității individuale, ar face ca faptul să iasă din măsură normală a pedepsei prescise de lege. — Cas. II, 2 Mai 70; B. p. 127.

29. Asupra cesiunilor ușurătoare, nu urmăză să se pună nici o întrebare juraților. — Cas. II, 27 Apr. 84; B. p. 377.

30. Președintele Curții nu este dator de a pune o cesiune deosebită și în privința circumstanțelor ușurătoare, ci datoria lui consistă numai de a deștepta verbal pe jurați că ei sunt în drept de găsesc de cuviință, să acorde circumstanțe ușurătoare. — Cas. II, 5 Nobr. 86; B. p. 891.

31. Lg. prin art. 60 ocupându-se special de circumstanțele ușurătoare, vorbește de juriu că și de judecătorul corecțional, și acesta tocmai pentru că și unul și altul sunt datori să le aplice de câte-ori li se prezintă ocasiunea și se recunoaște a-și avea existența lor. Dacă prin art. 365 Pr. P. se pune îndatorire Președintelui, în materie criminală, ca să prevină pe jurați asupra circumstanțelor ușurătoare, prin această nu s'a înțeles că Președintele putea să nu puie această cesiune la cas când ar fi prevăzând că pedepsa nu poate să fie criminală, nici că jurații trebuia să se abțină de a pronunța circumstanțe ușurătoare acolo unde ar fi crezut că pedepsa va fi corecțională. Asemenea nu s'a înțeles că, în asemenea cas, judecătorul dreptului, adică magistratul Curții cu jurați, ar putea să nu fie compt de pronunțarea juriului în ceea-ce privește circumstanțele ușurătoare declarate de juriu, singurii judecători ai faptului, mai ales când această împrejurare vine în interesul inculpatului. Curtea cu jurați având plenitudinea jurisdicțiunei și putând pronunța în fapt asupra tutulor cauzelor ce i s'ar supune, fie ele recunoscute corecționale sau de simplă poliție după desbateri și după verdictul juraților, magistratul Curții cu jurați, nu pot în a-

plicarea pedepsei să aplice alt fel legea de cât după cum rezultă că trebuie aplicată ca să fie conformă cu verdictul. Dacă judecătorul corecțional având doindoa calitate de judecător al faptului și al dreptului în acelaș timp, când găsește el însuși că există circumstanțe ușurătoare în favoarea delincențului recunoscut culpabil, este dator să le aplice, cu atât mai mult magistratul Curții cu jurați sunt datori a aplica pedepsa în sensul verdictului și cu admiterea circumstanțelor ușurătoare. Circumstanțele ușurătoare fiind de natură a influența asupra gradatiunei pedepsei, este logic și rațional ca judecătorul care aplică pedepsa să țină compt de admiterea circumstanțelor ușurătoare declarate de judecătorul fondului. Din nici o dispozițiune din lege și din Pr. P. nu rezultă că magistratul Curții cu jurați poate să înlătoreze circumstanțele ușurătoare, atunci când după declarațiunea juriului este a se aplica pedepsa corecțională. A admite că juriul trebuie să se abțină a declara circumstanțe ușurătoare când pedepsa ce s'ar putea aplica după verdictul lor e corecțională, e a admite că ei sunt și judecătorii dreptului, ceea-ce n'a fost în intențiunea legimitorului, care eu scop de a nu se amesteca ei în cesiunea dreptului, a însărcinat special pe magistratul eu pronunțarea pedepsei. A admite că magistratul Curții cu jurați pot să țină în seamă, în aplicarea pedepsei, circumstanțele ușurătoare pronunțate de jurați și cari aduc o reducere în culpabilitatea agentului, este a admite că juriul în judecata faptelor, în cazul când pedepsa aplicabilă ar deveni corecțională, n'ar avea deplinătatea jurisdicțiunei în declarațiunea gradului culpabilităței și

că o parte din această jurisdicțiune ar trece la magistratul Curții cu jurați cari pronunță pedepsa numai asupra faptului cum este declarat de jurați, ceea-ce este inadmisibil. Art. 60 din lege penală n'are nici o dispozițiune din care să rezulte teoria contrarie, ci din contra, litera și sensul acestui articol confirmă teoria de mai sus prin dispozițiunea sa finală. prin care eu mărginirea că nu se poate cobori mai jos de simplă poliție, Tribunalul corecțional, la cas de circumstanțe ușurătoare recunoscute, poate să cobore penalitatea, și până la amenda și ceea-ce pot tribunalele corecționale cari judecă în fapt și în drept, nu poate să fie negat pentru magistratul Curții cu jurați cari aplică pedepsa și sunt datori a o aplica conform eu verdictul juraților. Prin urmare reu magistratul Curții cu jurați și eu rea interpretare de lege a înlăturat în aplicațiunea pedepsei dispozițiunea verdictului juraților în privința circumstanțelor ușurătoare și reu a aplicat pedepsa fără a ține seamă de ele. — Cas. Un. 10 Sept. 81; B. p. 683. Idem: Cas. II, 26 Sept. 88; Dr. 63/88. p. 509. B. 88 p. 810.

32. Judecătorii pot acorda circumstanțe atenuante în delictel silvice. — Cas. II, 22 Nobr. 89; B. p. 991.

33. După art. 46 C. S. în cauzurile neprevăzute de acea lege se aplică dispozițiunile dreptului comun. Pe cât timp în codul silvic nu se vorbește nimic despre circumstanțele atenuante, apoi conform principiului admis prin textul de lege menționat mai sus trebuie să ne referim la dreptul comun. După dreptul comun circumstanțele atenuante se acordă în ori-ce fel de delict. Faptul de a tăia lemne din pădurea Statului este calificat de lege ca delict și eu atare se pot acorda circum-

stanțe atenuante. — Cas. II, 15 Mart. 83; Dr. 35 82-83 p. 287; B. 83, p. 356. Idem: Cas. II, 11 Ian. 84; B. p. 43. Idem: Cas. II, 9 Ian. 85; B. p. 46.

34. După principiile generale, despăgubirile civile se lasă la suverana apreciere a instanțelor de fond. Intru cât Codul silvic nu face nici o derogare la aceste principii, de ore-ce prin tariful anexat la acea lege se fixează numai amenda cuvenită Statului, nu însă și despăgubirile civile și în lipsă de un text special, nu se poate deduce prin interpretare această derogare la dreptul comun. — Cas. II, 27 Iun. 84; B. p. 585. Idem: Cas. II, 1 Dec. 87; B. p. 1016. Idem: Cas. II, 1 Mart. 89; B. p. 321. Idem: Cas. II, 9 Ian. 90; B. p. 69.

35. Atât în privința circumstanțelor atenuante ce pot să existe în favoarea delicentului, cât și asupra responsibilităței civile ce naște dintr'un delict, instanțele de fond au deplină suveranitate în apreciațiunea lor. Codicele Silvic n'aduce nici o derogare la acest principiu, ci din contra prin art. 46 îl declară aplicabil și în materie de delictel silvice. — Cas. II, 27 Iun. 90; B. p. 885.

36. Despăgubirile civile rezultând dintr'un delict silvic nu pot fi reduse prin admiterea circumstanțelor atenuante, ci numai pedepsa. — Cas. II, 12 Aug. 89; B. p. 702.

37. Din combinațiunea art. 19 C. S. eu tarifele de cari în acest art. se face mențiune, rezultă că, în cas de delict silvic, despăgubirea civilă este fixată prin lege chiar. Din momentul ce legea însăși determină cuantumul despăgubirei, prin această chiar a ridicat judecătorului ori-ce drept de apreciere în această privință, și dar dânsul nu poate reduce cuantumul acelei despăgubiri, căci

ar fi a substitui voința sa voinței legiuitorului, cea-ce nu-i este permis.—Cas. II, 5 Febr. 91; B. p. 228.

38. Circumstanțele atenuante recunoscute în favoarea unui delincent, nu dau judecătorului de cât dreptul a reduce pedepșa, dar ele nu au nici o înrăurire asupra despăgubirilor civile. Aceste despăgubiri judecătorești este dator să le fixeze, abstracțiune făcându-se de aceste circumstanțe, după aprecierea ce dânsul face a prejudiciului cauzat, când o asemenea apreciere este lăsată la facultatea sa, și din contra este dator a-l încuvința astfel cum legea le-a hotărât, când dânsa, ca în materie silvice, a fixat cuantumul lor.—Cas. II, 5 Febr. 91; B. p. 229.

39. Tr. nu are dreptul de a reduce despăgubirile civile în materie de delict silvice, chiar admitând circumstanțe atenuante, de ore-ce aceste despăgubiri sunt anume fixate de C. S. prin art. 19 și tariful anexat la el.—Cas. II, 4 Mart. 91; B. p. 337. Idem: Cas. II, 4 Iun. 97; B. p. 904.

40. În materie de delict silvice, despăgubirea civilă fiind fixată chiar prin lege, judecătorul n'are drept de apreciere asupra cuantumului ei chiar în cas când admite circumstanțe atenuante, cari nu pot influența de cât asupra amendei. Cu toate acestea, când între suma acordată de Tr. și cea cuvenită Statului este o diferență prea mică, precum ar fi despre câte-va centime, recursul Statului cată a se respinge ca fără interes.—Cas. II, 13 Mart. 91; B. p. 357.

41. Din combinațiunea art. 19 C. S. cu tarifele de care se face mențiune în acest articol, rezultă că în cas de delict silvic, despăgubirea civilă este fixată prin lege chiar. Din momentul ce legea însăși deter-

mină cuantumul despăgubirii prin această a ridicat judecătorești ori-ce drept de apreciere în această privință și dar dânsul nu poate reduce cuantumul acelei despăgubiri, căci ar fi a substitui voința sa, voinței legiuitorului, cea-ce nu-i este permis. Circumstanțele atenuante, prevăzute de art. 60 P. și recunoscute în favoarea unui delincent, nu dau judecătorului de cât dreptul d'a reduce pedepșa, dar ele nu au nici o înrăurire asupra despăgubirilor civile. Aceste despăgubiri judecătorești este dator să le fixeze, abstracțiune făcându-se de aceste circumstanțe, după aprecierea ce dânsul face a prejudiciului cauzat, când o asemenea apreciere este lăsată la facultatea sa, și din contra este dator a le încuvința astfel cum legea le-a hotărât, când legea, ca în materia de față, a fixat cuantumul lor.—Cas. II, 30 Ian. 91; Dr. 17/91, p. 130. B. 91, p. 109. Idem: Cas. II, 4 Aug. 93; B. p. 690.

42. Infracțiunea ce se pedepsește de Lg. cu închisore polițienescă și cu amendă mai mică de 26 lei, se numește contravențiune. Așa dar, contravențiunile la legea monopolului tutunurilor cari se pedepsește cu o amendă mai mică de 26 lei fiind nu delictे corecționale, ci simple contravențiuni Tr. nu pot să admită circumstanțele atenuante.—Cas. II, 31 Mai 89; B. p. 577.

43. Contravențiunile la legea regiei monopolului tutunurilor sunt delictे dacă amenda de care sunt pedepsite trece de 26 lei. Prin urmare, Tr. pot admite, în asemenea casuri, circumstanțe atenuante.—Cas. II, 5 Iun. 89; B. p. 686.

44. După dreptul comun circumstanțele atenuante se acordă în ori-ce fel de delict. Faptul de a importa fraudulos chibrituri în țară, este calificat ca

delict, întru cât pedepșa prescristă de lege este de la 5 zile până la trei luni, și ca atare se poate acorda circumstanțe atenuante.—Cas. II, 19 Nobr. 86; B. p. 905.

45. Tr. poate să aplice circumstanțe atenuante în materie de contravențiuni la legea monopolului chibriturilor, întru cât legea nu prohibă această.—Cas. II, 9 Dec. 87; B. p. 1032.

46. După art. 18 din legea monopolului chibriturilor în nici într'un cas amenda nu poate fi mai mică de 100 lei. Față cu dispozițiunile clare ale celui text de lege, chiar admitându-se circumstanțe ușurătoare tot nu poate Tr. să reducă amenda la mai puțin de 100 lei.—Cas. II, 17 Mart. 89; B. p. 355.

47. În materie de contravențiune la legea monopolului tutunurilor, neprevăzându-se în deosebii despăgubirile civile, amenda prevăzută de lege tine locul și acelor despăgubiri. Întru cât, prin această lege specială, nu se prevede dreptul judecătorilor de fond de a reduce amenda, circumstanțele atenuante, prevăzute de art. 60 P. nu pot fi aplicate, de ore ce cuantumul amendei este a-cum fixat prin lege, și prin urmare jud. fondului este ținut să le încuvințeze, ast-fel cum legea le-a hotărât.—Cas. II, 19 Nobr. 96; B. p. 1577. Idem: Cas. II, 4 Dec. 96; B. p. 1659.

48. Circumstanțele atenuante sunt lăstate la facultatea juriului în materie criminală, și a judecătorului corecțional în materie corecțională propriu zisă și nu se poate prin analogie acorda această facultate judecătorului în materie de contravențiune, în care legea pedepsește faptul iar nu intențiunea, n'a crezut de cuvință d'a acordă judecătorului dreptul să scadă pedepșa prin declararea de circumstanțe ate-

nuante.—Cas. II, 15 Iun. 77; B. p. 285. Idem: Cas. II, 8 Mai 79; B. p. 438. Idem: Cas. II, 5 Iun. 89; Dr. 48/89 p. 380; B. 89, p. 635. Idem: Cas. II, 25 Nobr. 98. Dr. 20/98; p. 162.

49. În materie de contravențiuni nu se pot acorda circumstanțe ușurătoare chiar atunci când contravenientul se află în cas de recidivă, căci recidiva nu schimbă natura faptului incriminat, având de efect numai o agravare a pedepsei.—Cas. II, 15 Febr. 93; Dr. 26/93. p. 201. B. 93, p. 194.

50. În materie de contravențiuni polițienescă, judecătorul fondului nu poate admite circumstanțe atenuante. Partea civilă însă nu e admisibilă a face recurs în casete pentru admiterea unor asemenea circumstanțe atenuante.—Cas. II, 11 Dec. 95; B. p. 1471.

51. Odată ce Curtea de apel a declarat prin decisiunea sa că există circumstanțe atenuante în favoarea preveniului recunoscut culpabil, ea numai poate să agraveze pedepșa aplicată de Tr. veri-care ar fi diferența în calificarea legală a faptului, afară numai dacă s'a făcut apel și de procuror.—Cas. II, 2 Mai 70; B. p. 127.

52. Circumstanțele ușurătoare au de scop a ușura pedepșa acusatului față cu gravitatea faptului pentru care este recunoscut culpabil, dar nu și-a șterge ori-ce efect al circumstanțelor îngreunătoare cari ar resulta din alte fapte ca recidiva și cummul de delictе, și care nu intră în competența juriului, ci sunt de exclusivă competență a judecătorului chemat a aplica legea.—Cas. II, 23 Ian. 73; B. p. 4.

53. Când Tr. admitând circumstanțe ușurătoare, condamnă pe cine-va la pedepșa corecțională pe un timp determinat, Curtea, admitând asemenea circumstanțe atenuante, nu

e obligată prin această chiar a reduce termenul închisorii de ore-ce Tr. ţinuse sâma de ele şi Curtea n'a făcut de cât a confirma părerea Tr. E imposibil, în aceeaşi cauză, a se admite de două ori circumstanţe atenuante.—Cas. II, 7 Dec. 73; B. p. 290.

54. Este lipsit de interes mijlocul de casare tras din faptul că juraţii Curţii de trâmătere n'au admis prin verdictul lor circumstanţele atenuante recunoscute de prima comisiune a juraţilor a cărei decisiune s'a casat, când Curtea a scoborât pedepsa ca şi la prima judecată.—Cas. II, 29 Nobr. 89; B. p. 996.

55. În urma apelului făcut de ministerul public, instanţa de apel este în drept să înlăture circumstanţele atenuante admise de primă instanţă şi să pronunţe o pedepsă mai grea contra prevenitului.—Cas. II, 12 Nobr. 91; B. p. 1279.

61. Infracţiunea comisă de un copil mai mic de opt ani deplinî nu se pedepseşte.

Cestiunea minorităţii celui căzut în faptă criminală nu are alt efect de cât de a transforma pedeapsa corporală în simplă închisoare corecţională reducându-i durata, iar nici de cum a preschimba însăşi natura faptului din crimă în simplu delict. Lg. electoral enumerând delictete anume cari fac nedemnă pe o persoană de a fi alegător, a prevăzut pe cei condamnaţi pentru crime etc. iar nu pe cei condamnaţi la o pedepsă criminală. De aci rezultă invederat că vointa sa a fost de a nu face nici o distincţiune, rămăind nedemni, fără excepţiune, toţi acei cari au comis o crimă sau delictetele

anume prevăzute, indiferent de etatea lor.—Cas. Un. 29 Mart. 84; Dr. 39/83-84, p. 308. B. 84, p. 321.

62. Crimele său delictete comise de un minor, ce are vârsta de la opt ani deplinî până la cinci-spre-dece ani deplinî, nu se vor pedepsi, dacă se va decide de judecată că acusatul a lucrat fără pricepere; dară, după împrejurări, se va încredinţa părinţilor săi, spre a avea o îngrijire mai de aproape, său se va pune într'o monăstire, ce într'adins se va determina pentru corecţiunea unor asemenea copii, unde se va ţine într'un timp de ani determinaţi, prin hotărîrea judecăţii, fără însă ca aceşti ani să pôtă covârşi vârsta de 20 ani a culpabilului.—*P. 218; Pr. P. 364; C. J. M. 126, 192; L. Inch. 24-27; P. Fr. 66.*

1. Declaraţiunea prevenitului cum că el a fost în etate de atâţia ani la comiterea delictului, presupune că acea sumă de ani era împlinită.—Cas. II, 24 Febr. 93; B. p. 210.

2. De câte-ori din instrucţiune, său chiar din debateri rezultă că unul din acuşaţi are mai puţin de 16 ani, Preşedintele Curţii este dator, sub pedepsă de nulitate, a pune juraţilor cestiunea, dacă acusatul a lucrat cu pricepere.—Cas. II, 22 Aug. 79; B. p. 634.

3. Art. 363 Pr. P. prescrie nulitatea procedurii când Preşedintele n'a pus juraţilor ce-

stiunea scuzei numai în cazul când ea a fost propusă la audienţă. După art. 364 Pr. P. Preşedintele este asemenea obligat a pune juraţilor cestiunea scusei rezultând din împrejurarea că delicentul a lucrat fără pricepere. Această cestiune este obligat preşedintele a o pune juraţilor şi din oficiu când nu este propusă de parte, de ore-ce după art. 62 şi 63, minorii mai mici de 15 ani rămân nepedepsiţi când au lucrat fără pricepere. Nu se pôte admite că cestiunea minorităţii să fie judecată numai de comisiunea magistratilor curţii cu juraţi, ast-fel cum o cerea acusatul care n'a propus această scuză, de cât după ce se închiseseră debaterile şi după ce comisiunea juraţilor pronunţase deja verdictul său.—Cas. II, 15 Sept. 87; B. p. 724.

4. Prevenitul nu pôte invoca pentru prima oră în casatiune starea sa de minoritate, dacă această n'a fost propusă la instanţa de fond, singura competentă şi în stare să verifice exactitatea faptului.—Cas. II, 24 Febr. 93; B. p. 210.

5. După art. 46 Codul Silvic, în casurile neprevăzute de acel cod, se aplică dispoziţiunile dreptului comun. Aşa fiind, pe cât timp nu se vorbeşte nimic în Codul Silvic despre delicentii mai mici de 15 ani deplinî, trebuie să ne referim la dreptul comun. Prin urmare, art. 62 P. care se ocupă nu numai de crime, ci şi de delictete comise de minorii ce nu au 15 ani deplinî, se aplică şi în materie de delict silvic, întru cât Codul Silvic califică ca delict faptul de a tăia sau fura lemno din pădurea Statului.—Cas. II, 14 Dec. 92; B. p. 1149.

63. Când se va decide că acusatul a lucrat cu pricepere, său de va fi în

etate de la cinci-spre-zece ani deplinî până la douăzeci ani deplinî, pedepsele se vor pronunţa după chipul următor:

Dacă a sa infracţiune va merita pedepsă de muncă silnică pe viaţă său pe timp mărginit, se va condamna de la trei până la cinci-spre-dece ani la închisoare.

În cele-alte casuri, judecătorul este autorisat a aplica pedepsa închisorii pe un timp egal cel puţin cu a treia parte, său cel mult cu jumătatea timpului pentru care ar fi putut fi condamnat la una din pedepsele privitoare la acele casuri. *P. Fr. 67.*

1. Art. 63 stabileşte majoritatea în materie penală la 20 ani împliniţi.—Cas. II, 28 Sep. 93; B. p. 822.

2. Când se constată că un minor mai mic de 15 ani a comis o infracţiune cu pricepere trebuie să se aplice art. 63 iar nu art. 62.—Cas. Vac. 4 Aug. 88; B. p. 665.

3. Acusatul, chiar în materie criminală, a cărui etate nu trece de 20 ani împliniţi, nu pôte fi condamnat la nici un alt-fel de pedepsă privativă de libertate, de cât numai la închisoarea corecţională. Durata acestor pedepse variază după pedepsa prescrisă pentru aceeaşi infracţiune comisă de un major. Pedepsa închisorii pôte fi micşorată, dacă se acordă acusatului circumstanţe usurătoare.—Cas. II, 20 Mai 70; B. p. 134.

4. Curtea cu juraţi aplicând unei minore de 20 ani, fără a

fi precizat că este de 20 ani deplin, pedepsa principală fără beneficiul acordat de art. 63 a violat acest articol și a pronunțat o decizie casabilă.—Cas. II, 26 Iun. 67; B. p. 594.

5. Când în actele de instrucțiune și în deciziunea camerei de punere sub acuzațiune, un individ e considerat ca major, Președintele Curții cu juraiți nu e dator să pue cestiunea dacă acusatul e major, de cât dacă acusatul o cere prin concludiuni exprese înaintea pronunțării verdictului.—Cas. II, 8 Febr. 69; B. p. 48.

6. De și inculpatul n'ar putea să invoce beneficiul art. 63 în cât privește aplicarea pedepsei, pentru că se constată că are peste 20 ani, totuși, când se constată etatea trebuie să se întrebe juriul: *dacă la epoca comiterii faptului imputat inculpatul avea 20 de ani impliniți*, Etatea modifică criminalitatea, constituie un element principal al faptului ce i se impută, și soluțiunea ei intră în atributul juriului.—Cas. II, 29 Ian. 74; B. p. 16.

7. De câte ori din instrucțiune sau chiar din desbateri rezultă că unul din acușai are mai puțin de 16 ani, Președintele Curței este dator, sub pedepsă de nulitate, a pune juraților cestiunea dacă acusatul a lucrat cu pricepere.—Cas. II, 23 Aug. 79; B. p. 634.

8. Cestiunea, dacă acusatul minor fiind a lucrat cu pricepere, când a comis delictul de bătaie, nu se cere să se motiveze în hotărâre, intru cât se constată că el era de 18 ani și pedepsa maximului închisorei i s'a redus la un an.—Cas. II, 4 Nobr. 88; B. p. 965.

9. Președintele Curței cu juraiți care întreabă pe juraiți printr'o singură cestiune atât asupra faptului principal, cât și asupra minorității acusatului, pune o cestiune complexă

și violază art. 363 Pr. P.—Cas. II, 27 Febr. 79; B. p. 154.

10. Nu e suficient cuvântul *major* din cestiunea relativă la culpabilitate, ci trebuie o cestiune separată asupra minorității la care jurații trebuie să răspundă, căci nu se poate susține că fiind respunsul juraților afirmativ, asupra primei cestiuni, ei au răspuns implicit și la cestiunea minorității căci, din momentul când Curtea a pus o cestiune separată asupra minorității, dânsa trebuia să suprima calificativul de major din cestiunea relativă la culpabilitate. Dacă, de ordinar, cestiunea astfel redactată, de și incorectă, nu dă loc la casare pe cât timp asupra vârstei nu există îndoială, nu este tot așa când ca a făcut obiectul desbaterilor și a provocat o cestiune separată la care însă jurații n'au răspuns.—Cas. II, 2 Dec. 86; B. p. 955.

11. Din principiile dominante ale materiei instrucțiunii afacerilor înaintea juraților și în special din art. 366 Pr. P. rezultă că această instrucțiune e eminamente orală, și că prin urmare în ceea-ce privește ori ce cestiune de fapt pusă în discuțiune înaintea juraților, jurații urmază să se pronunțe după intima lor convingere, abstracțiune făcându-se de ori ce acte, fie private, fie autentice, cari ar servi drept probă în constatarea acelor fapte.—Cas. II, 4 Febr. 69; B. p. 42.

12. Dacă jurații, singuri competenți a se pronunța asupra minorității unui condamnat, au răspuns categoric că acusatul avea 20 ani impliniți în momentul comiterii crimei, Președintele Curței nu-l poate considera ca minor.—Cas. II, 15 Febr. 85; B. p. 143.

13. Minoritatea nu se poate invoca pentru prima dată în Casație.—Cas. II, 19 Nobr. 84; B. p. 959.

14. Când coautorii majori au fost condamnați pentru o crimă la 5 ani de reclusiune, atunci minorul care a lucrat cu pricepere nu poate fi condamnat la mai mult de 2½ ani închisore.—Cas. II, 4 Dec. 67; B. p. 1025.

15. Dacă acusatul e declarat culpabil de tâlhărie, crimă prevăzută de art. 318, pedepsă ce urmază a i se aplica e reclusiunea. Dacă i se acordă circumstanțe ușurătoare, pedepsă urmază a se scădea și a se condamna la 5 ani închisore corecțională și dacă prin etatea sa acusatul cade sub previsiunile art. 63, nu i se poate da o pedepsă mai mare de 2½ ani închisore.—Cas. II, 4 Febr. 80; B. p. 78.

16. Se face o justă aplicațiune a pedepsei când Curtea cu juraiți pronunță pedepsă închisorei corecțională, pe termen de 5 ani, în persoana unui minor având etatea de la 15—20 ani pentru o crimă pedepsită cu reclusiunea.—Cas. II, 19 Mai 93; B. p. 519.

64. În toate casurile prevăzute în articolul precedent, pedepsă închisorei se va executa, sau într'un stabiliment anume destinat pentru această, sau într'o parte separată a casei de închisore corecțională.

Când judecătorul pronunță o pedepsă în persoana unui minor, nu e ținut să arăte, prin hotărârea sa, locul unde această pedepsă cată a fi executată, căci executarea pedepselor nu aparține puterii judecătorești.—Cas. II, 24 Febr. 93; B. p. 210.

65. Ceii mai mici în vîrstă de două-deci ani deplină, cari nu vor avea

complici de față mai mari de această vîrstă, și cari vor fi acușai de crime, se vor judeca de către judecătorii corecționale, iară nu de curtea juraților.

Judecătorii corecționale însă se vor conforma articolelor 62, 63 și 64. P. Fr. 68.

1. Art. 65 prescrie că cei mai mici în vîrstă de 20 ani impliniți, se vor judeca, pentru crime săvârșite de dânsii, de Tr. corecționale numai în cazul când nu vor avea complici de față mai mari de această vîrstă. Prin urmare, în cazul când vor avea complici mai mari de această vîrstă, se vor judeca de Curțile cu juraiți.—Cas. II, 19 Mai 93; B. p. 519.

2. Legea n'a voit să expue la solemnitatea judecăteli juraților pe minorii de 20 ani, de câte ori nu sunt implicați în aceiași acușate ca complici indivizibili majori, justițiabili de Curtea cu juraiți, căci în asemenea cas și dacă majorii sunt preșinți, iar nu contumaci, sunt, în interesul administrațiunii justiției și pentru ea procedura să nu fie divizată, traduși înaintea Curții cu juraiți, care are o jurisdicțiune mai întinsă. În specie, recurentul era justițiabil de judecătorii corecționale, de ore-ce avea etatea de 19 ani și n'avea de față nici un complice major, care era justițiabil de Curtea cu juraiți, pentru ca această să atragă înaintea ei și pe recurentul minore, căci celui l'alt prevenit, care era major, se impută, prin chiar ordonanța de trimitere a judelei de instrucțiune, faptul de tănuire, pedepsit de art. 54 cu pedepsă corecțională.—Cas. II, 14 Dec. 73; B. p. 300.

3. Minorul care are complicit în etate majoră, fiind trimis de camera de punere sub acsațiune a se judeca de Curtea cu jurați pentru crimă, este justițiabil tot de Curtea cu jurați, chiar când complicele major ar fi fost achitat. Declinându-se competența, într-un asemenea cas, se violază autoritatea lucrului judecat, rezultând din deciziunea de trimitere a camerei de punere sub acsațiune, care în urma judecării procesului și a casării deciziunii celei d'întâi Curți cu jurați nu mai este susceptibilă de reformare. — Cas. II, 19 Aug. 70; B. p. 178.

4. Curțile cu jurați sunt investite cu plenitudinea de ju-

ridicțiune în materie penală, și prin urmare pot cerceta și judeca, când sunt investite prin decisiunile de trimitere, toate faptele pedepsite de legea penală, ori-care le-ar fi calificatiunea lor. În specie, recurentul, trimis prin deciziunea camerei de acsațiune înaintea Curții cu jurați, invocând beneficiul minorității, nu putea obține, dovedind'o, de cât o miorare de pedepsă, iar nici eum o declinare de competență din partea Curții. Beneficiul minorității recunoscându-i-se de magistrați și fiindu-se în semn la aplicarea pedepsei, recurentul nu e în drept și n'are interes a cere casarea deciziunii. — Cas. II, 1 Febr. 77; B. p. 55.

CARTEA II

DESPRE CRIME ȘI DELICTE ÎN SPECIE ȘI DESPRE PEDEPSELE LOR.

TITLUL I

CRIME DE ÎNALTĂ TRĂDARE

CAPITOLUL I

Crime în contra siguranței exterioare a Statului

66. Veri-ce Român va fi purtat arme în contra țerei, se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața. *P. Fr. 75.*

67. Veri-ce Român va fi uneltit machinațiuni sau se va fi pus în înțelegere cu guverne străine, sau cu agenții lor, spre a pro-

voca resbel în contra patriei sale, spre a înlesni și a aduce ocupațiune străină, spre a răsturna, cu ori-ce mijloc, guvernul țerei, se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața.

Dacă însă resbelul, ocupațiunea sau răsturnarea nu se va fi urmat, se va pedepsi cu reclusiunea. *P. Fr. 76.*

68. Asemenea vor fi pedepsiți cu munca silnică pe viața, aceia cari, în timpul unui resbel în contra țerei:

1) Vor fi predat cu trădare inamicului orașe, porturi, locuri întărite, sau ori-ce alte posturi de apărare;

2) Vor fi predat, tot cu trădare, case publice, arsenaluri, magasi sau depozite de arme, munițiuni sau alte obiecte de resbel, sau ori-ce fel de bastimente ale țarei;

3) Vor fi procurat inamicului adjutore de soldați, omeni, bol, provisiuni de hrană, arme sau munițiuni de resbel, sau vor fi îndemnat pe soldații armatei române a trece la inamic;

4) Vor fi comunicat inamicului planurile de operațiuni militare, sau planurile locurilor sau posturilor întărite;

5) Vor fi servit inamicului de spioni sau călauze, sau vor fi adjutat și ascuns spionii inamicului;

6) Vor fi ațâțat revoltă în trupele de apărare ale țarei. *C. J. M. 198—201; P. Fr. 77.*

69. Dacă corespondența cu supușii unei puteri străine, n'a avut de object una din crimele enunciate în articolele precedente, dar a avut cu toate acestea rezultatul de a da inamicului instrucțiuni vătămătoare situațiunei militare sau po-

litice a României, acei cari au întreținut aceste corespondințe, vor fi pedepsiți cu detențiunea, fără a fi scutiți de pedespe mai grele, în cas când aceste instrucțiuni ar fi urmarea unei împreune înțelegeri ce ar constitui un fapt de spionagiū. *P. Fr. 78.*

70. Va fi supus muncii silnice pe viața, ori-ce funcționar public, ori-ce agent al guvernului, sau ori-ce altă persoană, care, însărcinată sau încumosițiunată oficial, sau din cauza situațiunei în care se află, de secretul unei negociațiuni sau unei expedițiuni va trăda acel secret agenților unei puteri străine sau inamicului. *P. Fr. 80.*

71. Va fi asemenea supus muncii silnice pe viața, ori-ce funcționar public, ori-ce agent, care, însărcinat, din cauza funcțiunei sale, cu păstrarea planurilor de fortificațiune, de arsenaluri, porturi sau rade, ar da aceste planuri, sau unul din planuri inamicului sau agenților inamicului; pedepsă va fi detențiunea, când planurile se vor da agenților unei puteri străine neutre sau aliate. *P. Fr. 81.*

72. Ori-ce altă persoană care reușind prin con-

rupție, fraude sau violență a sustrage zisele planuri, le ar da inamicului, sau agenților unei puteri străine, vor fi pedepsiți cu munca silnică pe timp mărginit.

Dacă zisele planuri se găesc, fără să se fi întrebuițat mijlocele arătate, în mâinile persoanei ce le-a dat, pedepsa va fi reclusiunea. *P. Fr. 82.*

73. Se va pedepsi cu cu reclusiunea, acela care, cu bună știință, sfăramă, falsifică sau ascunde documente, sau acte cari stabilesc niște drepturi ale Statului român în raport cu un guvern străin. *P. Pr. 71.*

74. Ori-cine, prin acțiuni ostile, neaprobrate de guvern, va expune Statul la o declarațiune de rebel, va fi pedepsit cu detențiunea; și dacă dintr'această rebeliune s'a și făcut, pedepsa va fi reclusiunea. *P. Fr. 84.*

Prin decisiunea Curței de apel din Galați, supusă recursului, se declară că recurenții originari din Macedonia, așezați în Constanța, au format o societate, cu scop de a forma prin cotisații un fond, spre a veni în ajutorul familiilor serace din Macedonia, că rescuându-se Bulgarilor din Macedonia contra guvernului otoman și în urma apelului Comitetului central din Sofia, acea societate formată de recurenți, se

transformă într'un comitet de ajutoare a Bulgarilor macedoneni, adunând bani, recrutând oameni, pentru alimentarea mișcării insurecționale, și că în două rânduri societatea reușește a trimite Comitetului din Sofia 55 indivizi. Curtea opinează că acele acte îndreptate contra unui Stat amic, erau de natură a compromite relațiile diplomatice ale Statului român cu Imperiul otoman sau a expune pe Români la măsuri de represalii din partea Statului otoman, că acele acte n'ar fi permise și că ele ar constitui un delic, conform art. 75 P. Actele imputate de Curte recurenților, așa precum le constată și le declară, dacă ar putea să fie considerate că sunt de natură a provoca un conflict cu guvernul otoman, sau de a expune Statul român unei declarații de război din partea Statului otoman, această ar putea forma obiectul discuțiunii conform art. 74 P. Insa art. 75 P. ce aplică Curtea nu poate fi confundat cu art. 74 P. cerințele necesare pentru aplicarea acestor articole fiind în totul deosebite. De vreme ce după art. 74 P. actele materiale, ostile, neaprobrate de guvernul român, îndreptate contra unui alt Stat și cari au expus Statul român la o declarație de război, ar putea fi urmărite conform art. 74 P. din contra, art. 75 n'are în vedere de cât actele materiale de violență, de deprezare, ce ar putea săvârși cetățenii români sau indivizii din România, contra indivizilor altui Stat, sau la hotare, sau pe hotarul acelu Stat, și cari ar expune pe Români la represalii din partea acelu Stat. Aplicând în speță art. 75 Curtea nu-și dă seama de criteriile distinctive între art. 74 și 75 în condițiunile arătate Curtea aplică un articol care este ab-

solut neaplicabil, fără să constate săvârșirea de acte de violență din partea recurenților contra indivizilor Statului otoman, sau la hotare, sau pe teritoriul Statului otoman, de natură să provoce represalii contra cetățenilor Români, art. 75 P. nu poate fi aplicat. De almintrelea nu toate intențiunile simpatice sau aspirațiunile pentru consăngeni, dintr'o provincie a Statului cu care Statul român întreține relații amicale, nici adunarea de fonduri, fie pentru scopuri de bine-facere sau culturale, fie pentru a înrola și trimite la un comitet constituit în Sofia, eventuali luptători, pentru alimentarea și susținerea unei insurecții, într'o provincie a statului otoman, nu sunt acte cari pot fi pedepsite după art. 75, fiind că nu există acte de violență contra indivizilor Statului otoman. Ast-fel fiind, condițiunile pentru aplicarea art. 75 neexistând sentința urmază a fi casată. — Cas. II, 21 Febr. 96; Dr. 21/96, p. 189. B. 96, p. 394. Idem: Cas. II, 4 Mart. 96, Dr. 31/96, p. 272.

75. Ori-cine, prin acte neaprobrate de guvern, va expune pe Români la represalii, se va pedepsi cu detențiunea. *P. Fr. 85.*

CAPITALUL II

Crime și delictे în contra siguranței interio- re a Statului

SECȚIUNEA I

Despre atentate și comploturi în contra persoanei Domnitorului și a familiei sale

76. Ori-ce atentat în
contra vieții Domnului

sau în contra persoanei sale, se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața. *P. 87, 88; Const. 92; P. Fr. 86.*

77. Ori-ce ofensă comisă în public, contra persoanei Domnitorului sau a Dómniei, sau a fiilor Lor, chiar prin vre-unul din mijlocele arătate în art. 294, se va pedepsi cu închisore de la un an până la două ani, și cu amendă de la o mie până la cinci mii lei.

Asemenea, ori-ce ofensă comisă, în public, sau prin vre-unul din mijlocele enumerate tot în art. 294, contra persoanei vre-unui alt membru al familiei Domnitorului, se va pedepsi cu închisore de la trei luni până la 18 luni și cu amendă de la 250 până la 1500 lei.

Prin familia Domnitorului se înțelege rudele ascendente și descendente și colaterali până la al treilea grad, precum și afinii de aceeași categorie.

Se va pedepsi cu închisore de la șese luni până la două ani și cu amendă de la o mie până la cinci mii lei, acela care, prin aceeași mijloce, va ataca autoritatea constituțională a Domnitorului sau inviolabilitatea per-

sonei sale, sau drepturile constituționale ale dinastiei lui, precum și acela ce va imputa Domnitorului actele guvernului său, pentru care numai miniștrii sunt responsabili. *P. Fr. 86.*

1. Două sunt elementele delictului prevădute de art. 77: existența unei ofense și publicitatea acestei ofense. Cuvântul *ofensă* pe care legea l'a lăsat vag și nedefinit, rezultă atât din spiritul cât și din redacțiunea art. 77 P. că coprinde atacurile pe care Codul Penal le-a calificat de ultraj, difamațiune și injurie, când ele sunt adresate altor persoane. Ast-fel fiind, ori-ce ireverență sau ori-ce expresiune care e contrarie Majestății Tronului, sau care e de natură a lovi în persoana Majestății Sale, tinzând a-l slăbi autoritatea morală și înalta considerațiune, constituie o ofensă. În specie, inculpatul prin articolul publicat prin ziarul *Lupta*, discutând atitudinea politică a Majestății Sale față cu drepturile și prerogativele ce-I dă Constituțiunea, a întrebuintat la adresa Majestății Sale expresiunile de: *Omul pe-rieulos, egoist și neîmbitor de firi, sufletul blestemat al reginului, cătănă nemțescă, ulan prusian, etc.* Injuria, care nu conține în sine imputarea unui viciu determinat, este aceea care se produce prin o expresiune ultragiantă, printr'un termen de dispreț, etc. Judecătorii faptului sunt tinuți în calificarea unei expresiuni de injurie, a avea în vedere circumstanțele de fapt, starea persoanelor și vizarea acestor expresiuni. Intențiunea este necesară pentru constituirea delictului de injurie, dar această intențiune este presumată de drept

când expresiunile sunt prin sine injurioase, trebuind a avea în vedere nu numai sensul propriu și natural al expresiunilor dar sensul ce usul le dă. Expresiunile sus enunțate sunt, atât prin sensul lor natural, cât și prin sensul pe care le dă usul, injurioase și contrarie Majestății Tronului și ast-fel fiind ele constituiesc o ofensă adusă persoanei Majestății Sale. Inculpatul n'a probat și nici justificat cătuși de puțin, cum că expresiunile întrebuintate de dânsul nu sunt injurioase și prin urmare ofensătoare pentru persoana Majestății Sale, ci din contră s'a mărginit a arăta impresiunile de moment sub influența cărora a scris și publicat acest articol. Această ofensă a fost făcută în public prin unul din mijlocele prevădute de art. 294 P. fiind dată publicității prin ziarul *Lupta*. Ast-fel fiind faptul imputat inculpatului intrunsece în totul elementele delictului prevădute de art. 77.—*Tr. II, 27 Apr. 87; Dr. 42/86-87, p. 335.*

2. Delictul de ofensă comis în public în contra persoanei Regelui există, ori-care ar fi mijlocele prin care el a fost comis, în speță, prin suerături, căci art. 77, incriminează orice ofensă comisă în public în contra persoanei Domnitorului chiar prin vre-unul din mijlocele arătate la art. 294.—*Cas. II, 1 Dec. 87; B. d. 1011.*

3. Infracțiunile comune, pe cari le reproabă conștiința universală a omenirii sunt pedepsite la toate popoarele, în deosebire de infracțiunile politice cari depind de moravurile sociale și au un caracter excepțional și anormal. Ideea infracțiunii politice trebuie restrânsă și limitată la obiectul ei, adică la ordinea politică și avem dar să considerăm ca infracțiuni politice, nu toate infracțiunile la comiterea cărora a existat un motiv politic, ci numai a-

cele cari se comit mai tot-d'una pentru motive politice și ating în același timp exclusiv ordinea politică a Statului său drepturile politice ale cetățenilor. Unele infracțiuni penale au un caracter exclusiv politic, precum crima de înalta trădare, altele un caracter exclusiv nepolitic, precum omorul incediul, furtul, altele în fine un caracter mixt, precum: injuriile, la comiterea cărora a putut să existe și nu există un motiv politic. Din cele de mai sus expuse rezultă că ofensele comise în public contra persoanei Regelui nu sunt delictive politice, dânsese constituind în același timp o violațiune a dreptului comun și a dreptului politic. putând adică să existe și să nu existe la comiterea lor, motive politice. Art. 7 al legii asupra străinilor din 7 Aprilie 1881, hotărăște că nu se consideră ca delict politic atentatul în contra Șefului unui stat străin, când acest atentat constituie faptul de omucidere, de asasinat sau de otrăvire, de unde urmăz că și atentatul de acest fel comis în contra persoanei Regelui nu trebuie considerat ca crimă politică, și dar dacă un atentat așa de grav, nu constituit de cât o crimă de drept comun, nu putem rațional să considerăm simplele ofense în contra Regelui ca delictive politice. Așa dar ofensele comise în public contra Regelui neconstituind delictive politice urmează a se judeca de *Tr. ordinare.*—*Cas. II, 1 Decemb. 87; B. p. 1011.*

4. Din discuțiunile urmate în Cameraile legiuitoare cu ocaziunea revizuirii art. 24 din vechia Constituțiune, în ceea-ee privește judecarea ofenselor aduse persoanei Majestății Sale, din spiritul aceluia articol combinat cu dispozițiunile art. 77 P. rezultă că Lg. n'a făcut nici o deosebire în privința compe-

tenței Tribunalelor între persoana privată a Maiestății Sale și Șeful suprem al Statului. Ast-fel fiind, ofensa adusă atât persoanei private cât și persoanei publice a Maiestății Sale este de competența Tribunalelor ordinare.—*Tr. II, 27 Apr. 87; Dr. 42/86-87 p. 335.*

78. Atentatul ce ar avea de scop de a surpa, prin mijloce resvrătitoare și rădicare de popor, forma guvernului, sau de a ațâța pe locuitori de a se scula în contra autorității Domnului se va pedepsi cu reclusiunea. *P. Fr. 87.*

79. Complotul ce ar avea de scop veri-una din crimele menționate la art. 76 și 78, dacă a fost urmat de un act săvârșit sau început spre a pregăti executarea acelor crime, se va pedepsi cu detențiunea; iară dacă complotul n'a fost urmat de nici un act săvârșit sau început spre a prepara executarea veri-uneia din acele crime, pedepșa va fi acela a închisorei.

Complotul este atunci când, prin sfătuire, se va fi luat înfrânga hotărâre și se va fi făcut pumerea la cale între două sau mai multe persoane spre a ajunge la săvârșirea veri-uneia din acele două crime prevădute la art. 76 și 78. *P. Fr. 89.*

80. Când un individ va lua singur hotărârea de a comite crima prevădută la art. 76 și 78, și va comite sau va începe a face el singur și fără ajutorul nimănui, veri-un alt act prin care pregătește executarea crimei, se va pedepsi cu detențiunea. *P. Fr. 90.*

SECȚIUNEA II

Crime și delictे în contra Hînstei Statului prin rebel civil, prin ilegală întrebuințare a forței armate, prin devastări și jefuirii publice.

81. Atentatul, care va avea de scop a ațîța rebel civil, înarmând sau ridicând pe locuitorii a se înarma unii în contra altora, ori a săvârși omoruri și jefuirii, într'unul sau mai multe orașe sau sate, se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața.

Complotul uneltit spre acest sfârșit se va pedepsi cu pedepsele hotărâte la art. 79, conform deosebirilor ce se fac într'acel articol. *P. Fr. 91.*

82. Se vor pedepsi cu munca silnică pe totă viața, acei cari, fără ordine sau autorizare din partea autorității legale, vor fi ridicat, sau vor fi făcut a se ridica, tru-

pe armate, și le vor fi dat sau le vor fi înlesnit dare de arme ori munițiuni; asemenea se vor pedepsi și acei cari vor fi angajat sau înrolat, sau vor fi făcut a se angaja sau înrola soldați. *P. Fr. 92.*

83. Se vor pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit.

a) Acei cari, fără cădere sau fără cauză ertată de lege, vor fi luat comanda unui corp de oștire, unui post, unui port, sau unui oraș, a unui sau mai multor bastimente de resbel, a unei cetăți sau loc întărit.

b) Acei cari, în contra ordinului guvernului, vor mai ținea veri-o comandă militară;

c) Comandirii cari vor ținea adunată oștirea lor în contra ordinilor ce li se vor fi dat de a o libera sau a o desființa. *P. Fr. 93.*

84. Ori-ce persoană, care, putînd dispune de forța publică, va fi cerut, sau va fi ordonat mișcarea acestei forțe, sau întrebuințarea ei în contra unei înrolări sau ridicării de omeni pentru oștirea întocmită de lege, se va pedepsi cu reclusiunea.

Dacă asemenea ordin va fi avut efect, culpabilul se va pedepsi cu

munca silnică pe viața. *P. Fr. 94.*

85. Ori-ce persoană va fi incendiat sau distrus, prin exploziunea unei mine, edificii, magazine, arsenaluri, corăbiisau alte proprietăți ale Statului, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. Fr. 95.*

86. Se va pedepsi cu munca silnică pe viața, acela care, ori ca să răpescă bani publici, ori ca să jefuiască orașe sau sate, magazine, arsenaluri de ale Statului, case publice, fortete, posturi, porturi, corăbiisau bastimente ale Statului, ori în fine ca să atace sau ca să reziste în contra puterii publice care se va afla în góna săvârșitorilor unor asemenea crime, se va fi pus în capul unor cete armate, sau va fi exercitat într'insele veri-o funcțiune ori comandă ôre-care.

Se vor supune la munca silnică pe viața și acei cari vor fi directat, vor fi ridicat, sau vor fi făcut a se ridica acele cete, sau cari le vor fi dat, ori le vor fi înlesnit, cu bună știință și voință, arme, munițiuni și unelte de crime, sau cari le vor fi trimis mijlôce de viețuire,

sau cari, în ori-ce alt chip, vor fi avut înțelegere culpabilă cu directorii sau comandantii acelor cete. *P. 168, 244, 354; P. Fr. 96.*

87. Dacă veri-una sau mai multe din crimele menționate în articolele 76, 78, 81 se vor fi săvârșit sau încercat d'a se săvârși de către veri-o ceată, se vor pedepsi cu munca silnică pe totă viața, fără osebire, toți aceia cari vor face parte din acea ceată și se vor fi prins la locul resvrătôrei întălniri.

Acela care, fără a se prinde la locul resvrătôrei întălniri, va fi avut în ceată veri-o comandă, se va pedepsi iarăși cu munca silnică pe totă viața. *P. Fr. 97.*

88. Afară de cazul în care reuniunea sedițiôsă ar fi avut de obiect sau de rezultat una sau mai multe din crimele enunțiate în art. 76, 78 și 81, individiu ce fac parte din bandele de cari s'a vorbit mai sus, fără să exerciteze într'insele veri-o comandă sau funcțiune, și cari s'ar prinde pe loc, se vor pedepsi cu reclusiunea. *P. Fr. 98.*

89. Acei cari, cunoscînd scopul și caracterul nu-

mitelor cete, și fără a fi siluiți, le vor fi găzduit, ori le vor fi dat loc de ascundere sau de întâlnire, se vor pedepsi cu reclusiunea.

90. Intrunindu-se adunări sau cete turburătoare liniștei obștești, dacă, după trei somațiuni ce li se vor face de către autoritățile competente, nu se vor risipi și va mijloci lucrarea puterii armate, câți vor fi complicii la dăsele și se vor prinde acolo pe loc, se vor pedepsi cu închisoare de la șase luni până la două ani; iară căpeteniile lor se vor pedepsi cu două ani închisoare.

Insă acei din complicii sau din căpeteniile cari vor fi cu arme, se vor pedepsi cu reclusiunea. *P. Fr. 100.*

91. Se socotesc arme ori-ce unelte sau machine, sau instrumente înțepătoare, tăetore sau zdrobitoare, precum: pușcă, pistol, lance, suliță, cōsă, topor, bardă, cuțit, cio-mag și alte asemenea.

Cușitele de busunar, forfecelile și bustonele nu vor fi considerate ca arme, de cât atunci când se vor fi întrebuințat a lovi, a răni sau a omori. *P. 310, 318; P. Fr. 101.*

92. Vor fi apărați de

pedepsele pronunțate în contra autorilor de comploturi sau de alte crime în contra siguranței interioare sau exterioare a Statului, acei culpabili cari, înaintea săvârșirii sau a tentativei acestor comploturi sau crime și mai înainte de ori-ce urmărire, vor fi dat, ei cei d'interțiu, guvernului sau autorităților administrative, ori poliției judiciare, cunoscință despre aceste comploturi sau crime, și despre autorii și complicii lor, sau cari, chiar după ce s'au început urmărirea sau descoperirea culpabililor, vor fi înlesnit arestarea acelor autori sau complicii. *P. Fr. 108.*

TITLUL II

CRIME ȘI DELICTE ÎN CONTRA CONSTITUȚIUNEI

CAPITOLUL I

Crime și delictes în contra exercițiului drepturilor politice

93. Atentatul, al cărui scop este de a risipi cu violență Adunarea Legiuitoare ce se află în exercițiul legal al mandatului ei, de a o sili să ia, sau să nu ia o hotărâre, de a isgoni cu violență pe unul

sau pe mai mulți din membrii săi, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. Fr. 82.*

94. Acela care, prin violență, va împedica pe un membru al Corpului Legiutor de a merge la Adunare sau de a vota, se va pedepsi cu reclusiunea. *P. Fr. 83.*

95. Când se împedică, prin atrupament, violență sau amenințări, unul sau mai mulți cetățeni de ași exercita drepturile lor civice, fie-care din culpabili va fi pedepsit cu închisoare de șese luni cel puțin, și cu interdicțiunea dreptului de a vota și de a fi eligibil în timp de cinci ani cel puțin și de zece ani cel mult. *P. Fr. 109; P. Fr. 84.*

96. Dacă această crimă s'a comis în urmarea unui plan concertat ca să fie executat, fie în totă țara, fie într'unul sau mai multe județe, fie într'una sau mai multe plăși, pedepsa va fi detențiunea. *P. Fr. 110.*

97. Se va pedepsi cu închisoare de la un an până la doi ani:

1º Acela care, fiind însărcinat a aduna biletele de votare, a adăogit sau a micșorat, cu rea credință, numărul lor legitim;

2º Acela care falsifică sau schimbă un bilet de votare, sau înscrie pe biletele persónelor cari nu știu carte, alte nume de cât acelea cari i s'au dictat;

3º Acela care, fiind însărcinat cu ținerea procesului-verbal al unei operațiuni electorale, a înscris într'insul alte nume de cât acelea cari i s'au dictat;

4º Ori-ce persónă, funcționar public sau nu, care fiind însărcinat de lege cu săvârșirea unei lucrări în formarea listelor electorale, sau în operațiunile electorale, ar refusa, fără motiv justificat, de a îndeplini sarcina ce'i impune legea.

În toate aceste casuri, judecătorul va pronunța și interdicțiunea pe timp mărginit. *P. Fr. 111.*

1. O dată constant că recurentul a fost condamnat prin o sentință definitivă pentru delictul de abuz de încredere, și o dată ce legea comunală decide că nu pot fi alegători comunali cei osândiți judecătoresc pentru faptul de abuz de încredere, recurentul nu mai putea lua parte la alegerile comunale fără să nu devie pasibil de penalitatea prevădută pentru asemenea contravențiuni. Așa dar Tr. condamându-l pentru un atare fapt, nu numai n'a comis exces de putere, dar din contră, s'a con-

format cu legea. — Cas. II, 7 Sept. 84; B. p. 727.

2. Când în procesul-verbal al unei operațiuni electorale se trec alte nume de cât cele dictate de rezultatul votului, se comite un delict care e prevăzut de art. 97 iar nu de art. 123 care prevede falșul săvârșit de funcționarii publici cu ocazia constatărilor ce sunt chemați a face în săvârșirea transacțiilor relative la interese private. — Cas. II, 23 Aug. 76; B. p. 470.

98. Ori-cine va cumpăra sau va vinde un vot într-o alegere, se va pedepsi cu închisoarea de la trei luni până la un an, și va putea fi osândit și la interdicțiunea pe timp mărginit. *P. Fr. 113.*

CAPITOLUL II

Atentate în contra libertății

99. Când veri un funcționar public, un agent sau un însărcinat al guvernului, va fi ordonat sau va fi făcut veri-un act arbitrar, prin care să se atace libertatea individuală a unuia sau mai multor cetățeni, sau Constituțiunea țării, se va pedepsi cu închisoarea de la șese luni până la doi și cu anș interdicțiunea pe timp mărginit.

Cu toate acestea, când se va dovedi că el a să-

vârșit asemenea faptă după ordinea superiorilor săi, în pricine ce privesc la atribuțiunile acestora, și pentru cari el era dator să le dea supunere în ordinea ierarhiei, va fi apărât de pedepsă, care, în asemenea cas, se va aplica numai superiorilor ce vor fi dat asemenea ordine. *P. 159; P. Fr. 114.*

1. Lg. pentru unele delictete (art. 99 și 159) comise de funcționarii inferiori în exercițiul funcțiunii lor, presună abuzul de autoritate și de putere a superiorilor, în cât face responsabilii înaintea legii penale pe aceștia, fără a se mai dovedi acel abuz de autoritate și de putere, destul numai să se probeze, că funcționarii inferiori au săvârșit acele delictete după ordinea superiorilor în pricine ce privesc la atribuțiunile acestora și pentru care funcționarii inferiori sunt dator să le dea supunere. Presumpțiunea legii merge până a considera că o constrângere morală ordinul superiorilor și de aceea apără de ori-ce responsabilitate penală pe funcționarul inferior, pedepsa în asemenea cas având a se aplica numai superiorilor. — Cas. II, 18 Mart. 74; B. p. 118.

2. Răspunderea sau nerăspunderea agenților inferiori pentru executarea unui ordin ilegal dat de superiorul lor, nu modifică întru nimic răspunderea agentului superior, care a dat acel ordin. Chiar dacă s'ar presupune că agenții inferiori ai poliției sunt răspunzători pentru faptele comise de dēnșii, acesta nu ridică răspunderea penală a agentului superior, pentru ordinaul ilegal

ce dēnșul a dat și care s'a executat. — Cas. II, 5 Nobr. 80; B. p. 386.

3. Procurorul care, fără a fi chemat de Președintele biroului electoral, intră în sala de alegeri însoțit de armată și răspândește alegătorii, violază un drept politic, consistând în libera expresiune a votului garantat de Constituție. Acest fapt cade sub prevederile art. 99, iar nu ale art. 147, care are de obiect pedepsirea atentatelor la drepturile private ale cetățenilor din partea funcționarilor. — Cas. II, 12 Iun. 71; B. p. 105.

100. Despăgubirea pentru pagubele cercate în urmarea faptelor pomenite în art. 99, se va hotărî conform cu persoanele, cu împrejurările și cu vătămarea ce va fi suferit siluitul, fără însă a putea fi, nici o-dată și pentru ori-cine măcar, aceea despăgubire mai puțin de 9 lei și 25 bani pe di, pentru fie-care persoană și pentru fie-care di de arestare ilegală și arbitrarie. *P. P. 3, 63; P. Fr. 117.*

101. Dacă fapta arbitrară sau atentătoare drepturilor cetățenești, se va fi săvârșit prin plăsmuită subscriere a veri-unui ministru sau altui funcționar public, plastografi, precum și cei-ce, cu bună știință, se vor fi servit cu acea plastografie, se vor pedepsi cu munca silnică

pe timp mărginit. *P. 125; P. Fr. 118.*

102. Funcționarii publici, însărcinați cu poliția administrativă sau judecătorească, cari au refuzat, sau cari au neglijat de a da ascultare unei reclamațiuni legale ținind a constată detențiunile nelegale și arbitrării, fie în închisorile destinate pentru paza deținuților, fie chiar în ori ce alt loc, și cari nu vor justifica că au denunțat acesta autorității superioare, se vor pedepsi cu degradatiunea civică, și vor fi răspunzători de pagubeși interese, care se vor regula după cum se arată în art. 100. *P. Fr. 119.*

103. Directorii, superiorii sau custozii închisorilor, sau a ori cărei alte case de arest, care vor fi primit un arestat, fără mandat sau act judecătorec sau fără ordinea provisorie a autorităților competente, aceia care l vor ținea închis, sau vor refusa de a l înfațișa ofițerului de poliție, sau acelaia ce aduce ordinile sale, fără a justifica că o punerea lui provine din ordinea procurorului, sau judecătorului, aceia cari vor refusa de a înfațișa registrele lor oficerului de

poliție, se vor pedepsi cu culpabil de închidere arbitrarie cu închidere de la o lună până la un an și cu amendă de la 50 până la 150 lei. *Pr. P. 579; P. Fr. 120.*

104. Se vor pedepsi cu degradarea civică orice ofiter al poliției judecătorești, ori-ce procuror, substituit sau judecător, care va fi provocat, dat, sau subsemnat o sentință, o ordonanță sau un mandat de urmărire personală, sau de acuzațiune a veri-unui ministru, sau a vre-unui membru al Statului, al Adunării Legislative, sau al Consiliului de Stat, sau al Curții de Compturi, sau al Curții de Casațiune fără autorizațiunile și formele prescise de legi, sau care, afară de delict flagrant, vor fi dat sau subsemnat fără acele autorizațiuni și formalități, mandatul de a prinde sau de a aresta pe veri-unul sau mai mulți miniștri, sau pe unul sau mai mulți membri ai Senatului, ai Adunării Legislative, ai Curții de Casațiune, ai Consiliului de Stat, sau ai Curții de Compturi. *Const. 52; P. Fr. 121.*

105. Asemenea se vor pedepsi cu degradarea

civică, procurorii, substituiți, judecătorii sau ofițerii publici, cari vor fi arestat sau vor fi făcut a se aresta un individ în alte localități de cât cele determinate prin legi sau regulamente, sau cari vor fi trimis înainte judecăței Curții juraților pe un cetățian, fără de a fi pus mai înainte în acuzațiune conform legii. *P. 272. Pr. P. 304, 589; P. Fr. 122.*

106. Ori-ce concertare de măsuri contrarii legilor, făcută sau prin adunare de indiviți sau de corpuri depositare de veri o parte a autorității publice, sau prin deputațiune, ori corespondințe între dânsii, va fi pedepsită cu închisoare de două luni cel puțin, și de șese luni cel mult, contra ori carui culpabil, care va putea încă să fie condamnat la interdicțiune pe timp mărginit. *P. Fr. 123.*

107. Dacă, prin unul din mijlocele exprimate mai sus, s'au concertat măsuri contra executării legilor sau contra ordinilor guvernului, pedepsă va fi două ani de închisoare.

Dacă această concertare s'a făcut între autoritățile civile și corpurile militare sau șefii lor, aceia cari vor fi autori sau pro-

vocatori vor fi pedepsiți cu detențiune, cei alți culpabili vor fi pedepsiți cu două ani închisoare. *P. Fr. 124.*

CAPITOLUL III

Pentru călcarea de atribuțiuni din partea autorităților administrative și judecătorești.

108. Se vor pedepsi cu degradarea civică:

1) Judecătorii, procurorii și substituiții lor, ofițerii de poliție cari se vor fi amestecat în exercițiul drepturilor puterii legiuitoare, sau prin reglemente care coprink dispozițiuni legiuitoare, sau poprink, ori suspendând executarea unei sau mai multor legi, sau deliberând asupra punctului de a ști dacă legile trebuie a fi publicate sau executate.

2) Judecătorii, procurorii și substituiții lor, ofițerii poliției judecătorești cari vor fi trecut peste competența lor, poprink executarea ordinelor emane de la administrațiuni, sau după ce au permis, sau au ordonat de a se chema în judecată administratorii pentru fapte relative la exercițiul funcțiunii lor, vor stărui în executarea actelor lor, de și de

către autoritățile competente li s'a notificat anularea acelor acte, sau existența unui conflict. *P. Fr. 127.*

109. Se vor pedepsi cu amendă de la 50, până la 750 lei, judecătorii cari, peste atribuțiunile lor, se vor fi amestecat în materii date de lege autorității administrative.

Cu aceeași pedepsă se vor pedepsi și membrii ministerului public, cari vor fi luat concludiuni sau vor fi cerut a se face asemenea procedări. *P. Fr. 128.*

110. Prefecții, sub-prefecții și alți funcționari administrativi, cari se vor fi amestecat în exercițiul drepturilor puterii legiuitoare, după cum se prevede la art. 108 § 1°, sau cari vor fi dat ordine ilegale a se opri executarea deciziunilor Judecătorielor sau Curților, se vor pedepsi cu degradarea civică. *P. Fr. 130.*

111. Aceiași funcționari administrativi se vor pedepsi cu amendă de la 50 până la 750 lei, când, peste atribuțiile lor, se vor amesteca în materii date de legi autorității judecătorești, și când, după reclamațiunea uneia sau a mândorora părților interesate, vor fi decis o afacere

înainte ca autoritatea superioară să se fi pronunțat asupra casului. *P. Fr. 131.*

TITLUL III

CRIME ȘI DELICTE ÎN CONTRA INTERESELOR PUBLICE

CAPITOLUL I

Despre plasmuirii săii falsificării.

SECȚIUNEA I

Plasmuirii de monedă

112.*) Se va pedepsi cu maximul închisorii, fără admiterea circumstanțelor atenuante, cu interdicțiunea pe timp mărginit și cu amendă de la cincisute lei în sus, ori-cine va contraface ori va falsifica monetele de metal, cari au curs în România.

Dacă monetele contrafăcute sau falsificate sunt de o valoare care trece peste două mii lei, se va putea îndoi maximul închisorii. *P. Fr. 132.*

1. Prin art. 112 P. se pedepsește faptul contrafacerii sau al falsificării monedelor de aur sau de argint. Prin art. 113 se pedepsește acela care participă la contrafacerea sau introducerea în țară, sau pune în circulație monede de aur sau argint ce au curs în România, ca și plasmuirul. Din aceste articole rezultă, pe de o parte, contrafacerea sau falsificarea de monede, pe de altă parte par-

ticiparea la contrafacere. Introducerea sau punerea în circulație sunt în sine acte tot atât de distinse ca consumarea unui fapt și complicitatea prin ajutorul dat autorului faptului. Fie-care din aceste acte constituie crime deosebite; de aceea dar și pentru declararea cui-va de culpabil că a săvârșit unul din acele acte are a se pune anume câte o cestiune. Ast-fel dacă cestiunile se pun în mod separat, se poate ca juriul să recunoască că acusatul nu a contrafăcut monede și în urmă să-l declare culpabil de a fi participat la contrafacere sau de a fi introdus sau de a fi pus în circulație monede contrafăcute, fără ca aceste declarări să se contradică, tocmăi fiind-că a un fapt nu implică în sine și pe cel-l alt. — Cas. II, 10 Febr. 76; B. p. 72.

2. În crima prevăzută și pedepsită de art. 112 se cere, ca element constitutiv al ei, numai contrafacerea sau falsificarea monetelor ce au curs în România, iar nu și ca falsificatorul să fi pus în circulație acele monede. — Cas. II, 2 Mai 95; B. p. 769.

3. Pentru ca cine-va să fie pedepsit pentru că a pus în circulație moneta falsă, trebuie să fie constatată că acea moneta falsă pusă în circulație, avea curs în România, și dar acest fapt, care constituie unul din elementele crimei urmărite, trebuia să figureze în cestiunea pusă de Presedinte. — Cas. II, 25 Apr. 79; B. p. 347.

113. Acela care va participa la contrafacerea unei asemenea monete, ori o va introduce în țară, sau o va pune în circulație, se va pedepsi ca plasmuirul de moneta falsificată. *P. Fr. 134.*

1. Prin art. 113 se pedepsește cu pedepșa prescrisă de art. 112 participarea la contrafacerea de moneta, introducerea în țară sau punerea în circulație de moneta falsificată. Din această dispoziție, nu putem dice că rezultă că simplul fapt a introducerii în țară sau a punerii în circulație de moneta cu știință că ar fi falsă, ar fi pedepsită ca și faptul contrafacerii, căci nu s'ar putea înțelege cum faptul punerii în circulație de moneta falsă ar fi pedepsit atât de grav, când punerea în circulație de moneta după ce se va cunoște că este falsă se pedepsește cu amendă. Așa dar Lg. nu poate să fi voit a pedepsi numai introducerea în țară sau punerea în circulație de moneta, despre care știe că e falsă, ci el a presupus în cazul art. 113 și o complicitate din partea aceluia care a introdus, sau care a pus în circulație moneta falsă, adică o cunoștință de contrafacerea monetei. Cu alte cuvinte se mai cere, după art. 113, ca să fi avut și cunoștința, că moneta era falsă în momentul când a primit-o. Dacă dar cine-va a introdus sau a pus în circulație moneta falsă, fără să fi avut știință despre falsitatea ei, în momentul când a primit-o, acesta este un fapt care nu ar putea fi pedepsit nici după art. 114. Precum în cazul participării la contrafacere este evidentă și neapărată cunoștința despre crima contrafacerii, asemenea această cunoștință trebuie să se ceară, după art. 113, când e vorba și de introducerea sau de punerea în circulație, căci ea și participarea propriu zisă introducerea și punerea în circulație constituie fapte de complicitate a contrafacerii prevădută de art. 112 și de aceea Lg. le-a coprint în același articol. Ast-

fel, ca cine-va să fie pedepsit conform art. 113 combinat cu art. 112 pentru că a pus în circulație moneta falsă, trebuie să fie constatată, că el a avut cunoștință despre falsificarea monedei în momentul când a primit-o. — Cas. II, 15 Febr. 74; B. p. 77.

2. Cestiunile au a fi puse ast-fel în cât ele să coprinză elementele constitutive ale crimei de care este acusat cine-va. Spre a declara pe un acusat culpabil de unul din faptele prevădute prin art. 113, trebuie ca cestiunea să coprinză atât elementele constitutive ale faptului principal, adică a contrafacerii sau a falsificării, precum și aceea ce caracteriză complicitatea, adică știința că monetele erau false d. e.; *acusatul este culpabil că a introdus în țară moneta de aur sau de argint, contrafăcută sau falsificată, din aceea ce au curs în România, știind că sunt false.* Așa dar dacă juriul ar fi fost înțrebat, dacă cutare este culpabil că a introdus în țară sau a pus în circulație monete scind că sunt false, acesta nu e suficient, căci în această cestiune nu sunt cuprinse circumstanțele esențialele constitutive pentru criminalitatea faptului introducerii sau a punerii în circulație, dacă monetele erau contrafăcute sau falsificate și dacă erau din acelea ce au curs în România. În specie jurații n'au fost întrebați dacă monetele erau contrafăcute sau falsificate și dacă erau din acelea ce au curs în România, și ast-fel Curtea cu jurații nu putea să aplice art. 113 P. — Cas. II, 10 Febr. 76; B. p. 72.

3. Cestiunea pusă juraților: *dacă este culpabil că a pus în circulație monete false având curs legal în țară cu bună știință că sunt false,* răspunde la condițiunile

*) Acest articol a fost modificat ast-fel prin legea din 4 Mai 1895.

cerute de art. 113. — Cas. II, 22 Nobr. 82; B. p. 1117.

4. Tote elementele care constituie faptul principal fiind strâns legate, trebuie să fie puse într-o singură cestiune. În specie recurentul fiind dat în judecată pentru că a pus în circulație monete false de câte 2 și 5 lei având curs în țară, toate aceste elemente fiind constitutive ale sus menționatei crime nu puteu fi despărțite, ci trebuia a face obiectul unei singure cestiuni. De și nu se prevede dacă monetele erau de argint sau de aramă, acesta e-nunciare era inutilă pe cât timp se dice monede de 2 și 5 lei având curs în România și este presupția că jurații au avut cunoștința că acele monete erau de argint fiind că monete de aramă de 2 și de 5 lei nu există la noi în țară. Ast-fel fiind, cestiunea a fost bine pusă. — Cas. II, 14 Ian. 83; B. p. 81.

5. Dacă cestiunea pusă de Președinte juraților, e relativă la un alt fapt pentru care acuzatul nu fusese dat judecâței și întru cât se constată în procesul-verbal al audienței că avocatul acuzatului a rădicat contestație înaintea Curței contra punerii cestiunii subsidiare de către Președinte, acesta nu putea să se pronunte singur asupra acestei contestații, ci Curtea era dator să decidă dacă această cestiune rezultă sau nu din desbatere. — Cas. II, 6 Iul. 87; B. p. 628.

114. Cine, socotind de bună și adevărată o monedă falsificată, ce-i va fi căzut în mână, o va pune în circulațiune, nu se va pedepsi, iară, după ce o va cunoșce că este falsă și nu va înceta a o în-

trebuința, se va osândi să plătească drept amendă îndoi suma ce va fi pus în circulațiune. *P. Fr. 135; P. Pr. 123.*

1. Art. 144 nu se pôte aplica de cât atunci când un individ a primit o monedă falsă credând că e bună și în urmă, descoperind falsitatea, a voit s'o întrebuințeze și el la rândul său punând'o în circulație. — Cas. II, 22 Nobr. 82; B. p. 1117.

2. Cel ce primesce de bună voe o monedă și după ce află că e falsă o pune cu toate acestea în circulațiune, comite în adevăr o fraudă evidentă, un adevărat furt, căci price-nușce o daună celui care primește acea monedă, având o perfectă cunoștința despre reul ce-l cauzează. Legea însă ține socotila de situațiunea sa specială, și compătinesce, vede în el mai mult un nenorocit de cât un criminal, care caută să arunce asupra altuia perzanția a cărua victimă a fost. Această excepțiune constituie un fapt de scuză legală. Aparține deci numai acuzatului de a propune acest fapt de scuză, și proba trebuie să fie în sarcina sa. Acusațiunea nu e tinută să probeze că preventivul a primit drept bune monetele ce a emis; i-e suficient, afară numai dacă această circumstanță nu reiese în mod evident din fapte, să stabilizească circumstanțele elementare ale crimei de punere în circulațiune de monete false, prevădută de art. 113. De aci urmază, că nici judele-instructor, nici camera de punere sub acusațiune, nu este competent de a examina această excepțiune, ci numai jurații; faptul acesta constituind o simplă scuză, cercetarea sa intră în problema

SECȚIUNEA II.

Plăsmuir de sigilii ale Statului sau ale altor autorități, de bileturi de bancă, de efecte publice și altele

117*). Se va pedepsi cu maximul închisorii, fără admiterea circumstanțelor atenuante, cu interdicțiunea pe timp mărginit și cu amendă de la cincisute lei în sus:

1) Ori-cine va fi falsificat sigiliul Statului său care, cu bună știință, va fi întrebuințat un asemenea sigiliu falsificat;

2) Ori-cine va fi falsificat sau alterat efecte emise de tesaurul public cu timbrul său, sau bilete de bancă autorizate de legi, sau care, cu bună știință, va fi întrebuințat aceste efecte sau bilete falsificate sau alterate, sau le va fi introdus în țară.

Dacă efectele sau biletele falsificate sau alterate sunt de o valoare care trece peste două mii lei, se va pute îndoi maximul închisorii. *P. Fr. 139.*

118. Se vor pedepsi cu închisore de la trei până la 5 ani și cu interdicțiunea pe timp mărginit:

Acei cari vor fi falsificat sau alterat ori-ce timbru național, sau ori-ce

culpabilităței, a cărei soluțiuni este rezervată jurisdicțiunilor de judecată, iar nu instanțelor de urmărire. Așa dar judecătorul de instrucțiune nu este competent să examineze el acest fapt de scuză și că sesizeze Tr. corecțional cu judecarea faptului prevădut de art. 114, care nu constituie de cât un fapt de scuză, la crima prevădută de art. 113, și dar cine e competent să judece crima prevădută de art. 113, va examina și cestiunea acesta a scuzei; jurații dar, iar nu Tr. corecțional, sunt competenți de a statua în specie. — Tr. II, 17 Ian. 93; Dr. 48/93, p. 382.

115. Care se va dovedi răzând, tăind sau subțiind moneta, prin ori-ce meșteșug, se va pedepsi cu amendă de la 100 până la 2500 lei și cu închisore de la trei luni până la doi ani.

116. Vor fi aperați de osândele hotărâte pentru plăsmuitorii despre cari se vorbește în articolele 112 și 113, acei culpabili, cari, înaintea săvârșirii săi a punerii în lucrare a acelor crime, și înainte de a se începe ori ce urmărire, vor fi descoperit autorităților competente acele crime, precum și pe autorii sau pe complicii lor.

Asemenea vor fi aperați de pedepse, și acei culpabili, cari, chiar după începerea urmăririlor, vor fi înlesnit arestarea autorilor sau a complicilor lor. *P. 59, 122; P. Fr. 138.*

*) Acest articol a fost modificat ast-fel prin legea din 4 Maiu 1895.

marcă publică, destinată pentru probe la materii de argint sau aur.

Asemenea se vor pedepsi și aceia cari, cu sciință, se vor fi servit cu hârtii sau efecte purtând timbruri mincinoșe, sau cu mărci, ori timbruri fașificate sau alterate. *P. Fr. 140.*

119. Se vor pedepsi cu închisoarea de 3 ani și cu interdicțiunea pe timp mărginit, ori-cine, fără a avea drept, va lua și va întrebuința adevăratul sigiliu al Statului, sau timbrurile ori mărcile prevădute la art. 118, făcând cu dănsesele o întrebuințare vătămătoare drepturilor și intereselor Statului. *P. Fr. 141.*

120. Se va pedepsi cu închisoare de 3 ani și cu interdicțiunea pe timp mărginit:

a) Aceia cari vor fi falșificat mărcile destinate spre a fi puse, în numele guvernului, asupra produselor sau mărfurilor, sau cari vor fi întrebuințat, cu sciință, asemenea falșe mărci;

b) Aceia cari vor fi falșificat sigiliul, timbrul sau marca unei autorități ăre-care, sau a unui stabiliment particular, de bancă sau de comerț, sau cari cu sciință le vor fi întrebuințat. *P. Fr. 142.*

1. Art. 120 pedepsește pe acela ce va falșifica marca unei autorități, adică instrumentul, cu care funcționarii publici, în numele guvernului, pun peceti pe produse sau mărfuri, sau pe acela care, cu sciință, va fi făcut întrebuințare de o asemenea marca falșificată. — Cas. II, 12 Mart. 70; B. p. 82.

2. Art. 120 prevede falșificarea sigiliului, timbrului sau mărcii unei autorități, înțelegându-se prin această pecetea ce funcționarii pun pe actele ce liberăză, în virtutea funcțiunii lor, ca un simbol al autorității lor. În specie, prevenitul fiind culpabil că a falșificat un bilet de vințare de vite, cu sigiliul comunei, nu se poate țice că a comis falșul prevădut de art. 120, de ăre-ce asemenea bilete se dau ca nisece foie de drum pentru vite, delict prevădut de art. 132. — Cas. II, 29 Nobr. 69; B. p. 308.

3. Intrebuințarea unor mărci postale deja întrebuințate, și șterse prin procedee chimice, intră în previsiunile art. 120 numai atunei când delictul scia că mărcile erau falșificate sau deja întrebuințate. — Cas. II, 13 Mart. 91; B. p. 355.

4. După art. 89 din legea telegrafo-postală din 23 Mart. 1880, acei ce se vor servi spre francare, de timbre postale, cari au mai fost întrebuințate, sau cari vor contraface timbre postale sau mandate postale, vor fi pedepsiți ca autori de falșificare publică conform Codului penal. *Lg.* se referă la dispozițiunile dreptului penal comun. El nu vizează anume articolele Codului penal cari urmăză a se aplica la infracțiunile deosebite pe cari le prevede art. 89 din legea telegrafo-postală. Adevăratul sens, al acestui articol, urmăză a se fixa prin interpretatiune. Dacă în Franța s'ar fi putut născе nedomirire asupra înțelesului

ecuvintelor sigiliu, timbru sau marcă din art. 142, cărui corespunde ad litteram art. 120 P. fiind-că în timpul publicării textului de lege francesc mărcile sau timbrele postale nu erau încă cunoscute, la noi asemenea nedomirire nu poate exista. mărcile sau timbrele postale fiind deja de mult usitate când s'a publicat Codul nostru penal. De altmintearea și în Franța doctrina a subsumat sub denumirile art. 142 (120 P. român) și timbrele sau mărcile postale (Faustin-Hélie, II, p. 319, edițiunea 4°). Decisiunea Casației francesce din 4 Oct. 1849, nu infirmă această interpretatiune a doctrinei, căci, în specie, nu era vorba de întrebuințarea unei mărci postale deja întrebuințate sau contrafăcute, ci de însemnări făcute de un agent postal pe picul unei scrisori, însemnări care aveau de scop a indica cătimea portului de percepțut; era dar vorba de un adevărat înscris emanat de la un funcționar public, lucrând în exercițiul atribuțiunilor sale. Nici litera, nici spiritul art. 120 nu se opun la subsumarea sub dispozițiunile lui a infracțiunii prevădute de art. 89 din legea telegrafo-postală, intru că ea consistă în întrebuințare de timbre sau mărci contrafăcute. — Cas. II, 13 Ian. 88; Dr. 888 p. 60. B. 88, p. 67.

121. Se va pedepsi cu închisoare până la două ani acela care, fără drept, va lua și va întrebuința adevăratele sigilii, timbru sau mărci prevăzute la art. 118 făcând cu dănsesele o întrebuințare vătămătoare drepturilor și intereselor Statului, ori a unei autorități publice, ori

chiar a unui stabiliment particular, de bancă sau de comerț. *P. Fr. 143.*

122. Dispozițiunile art. 116 se aplică și la crimele prevăzute prin art. 117.

SECȚIUNEA III *)

Despre falșificare de înscrisuri publice sau autentice și de comerț sau bancă.

123. Se va pedepsi cu închisoarea de la 3—5 ani cu interdicțiunea pe timp mărginit și cu amendă de la 50 lei în sus; ori-ce funcționar sau ofițer public care, în exercițiul funcțiunii sale, va fi comis o plăsmuire, fie prin semnături false, fie prin alterațiune de acte, de scriitură sau de semnătură, fie prin arătare de alte persoane de cât cele adevărate, fie prin scriitură făcute sau intercalate pe registre sau alte acte publice după confecțiunea sau încheierea actelor.

Dacă prejudiciul rezultând din una din plăsmuirile mai sus indicate trece de 2000 lei, se va putea îndoi maximul închisorei. *P. Fr. 145.*

*) Art. 123—126 au fost modificate, ast-fel cum le-am dat aci, prin legea din 28 Mai 1899.

1. Elementele cerute de art. 123 sunt: a) calitatea de funcționar public; b) alterarea în actu public; c) prin care s'a cauzat prejudiciul; d) intenția frauduloasă. — Cas. II, 8 Iun. 74; B. p. 216.

2. Elementele delictului prevădute de art. 123 sunt o alterațiune materială a adevărului, comisă de un funcționar în exercițiul funcțiunii sale, prin arătare de alte persoane de cât cele adevărate într-o scriptură publică, prejudiciu și intențiune frauduloasă. Aceste două din urmă elemente existând chiar când se atinge și este intențiune de a se atinge, un interes general și public. — Tr. Dolj, 7 Nobr. 95; Dr. 3/96, p. 19.

3. În materie de fals legea nu cere un prejudiciu real, ci posibilitatea unui prejudiciu este suficientă. — Cas. II, 10 Nobr. 80; B. p. 393.

4. E loc la pronunțarea achitărei preventivului, iar nu la absolvirea lui, ori de câte ori se constată că faptul ce i se impută nu are ființă, sau că densul nu poate fi răspunzător de el. Absoluțiunea ar loc numai atunci când se recunoște că faptul imputabil preventivului, și a cărui ființă este constatată, nu cade sub prevederile nici unui text de lege. Așa dar, cu drept cuvânt judecătorul fondului a pronunțat achitarea, iar nu absolvirea, în delictul de fals, când a constatat că lipsesc unul din elementele acestui delict, și a nume prejudiciul sau posibilitatea de prejudiciu, căci, în acest caz, delictul imputat nu avea ființă. — Cas. II, 9 Iun. 93; B. p. 629.

5. La comiterea delictului de fals, pentru ca să existe din partea agentului intențiune frauduloasă și prin urmare culpabilitatea penală, se cere să fie constatat că agentul a co-

mis alterarea adevărului cu ajutorul inteligenței și voinței sale, cu alte cuvinte că știa că faptul ce-l comite este sau poate să prejudicieze pe cineva și cu toate acestea a voit să-l comită, fiind împins de a face această de un mobil ăre-care, căci e de principiu că delictul residă mai mult în intențiune conform adagiului. *Frans non ex eventu duntaxat, sed ex consilio quoque desideratur.* — Tr. Prah. 23 Iun. 97; Dr. 64/97, p. 527.

6. Art. 123 nu cere imperios ca scriptura în actu public să fie făcută chiar de funcționarul care comite alterarea adevărului, cel puțin când e vorba de arătare de alte persoane și dacă scriptura în acte publice trebuie să existe în acest caz, această se deduce din intitulatul secțiunii III, sub care se află sus citatul articol. De altminteri chiar Casațiunea franceză a judecat că există fals, dacă agentul, declarând fapte false, obținuse atestațiunea acestor fapte printr'un terțiu, cu toate că n'ar fi iscălit chiar el declarațiunea sa. — Tr. Dolj II, 7 Nobr. 95; Dr. 3/96, p. 19.

7. Când falsul a fost făcut într'un act de hotărnicie al inginerului, nu se poate sustine că el a fost făcut într'un act public pentru ca procesul să nu fie de competența Curții de a-l judeca, de ăre-ce inginerii nu intră în rândul funcționarilor sau ofțierilor publici, a nume arătați prin lege. — Cas. II, 13 Apr. 76; B. p. 148.

8. Cade sub prevederile art. 123 faptul săvârșit de un comisar, care, însărcinat cu arestarea unei persoane, înfățișează o altă persoană directorului închisorii iscălind ca purtător al mandatului în registrul de încarcerare, care este un act public. — Tr. Dolj II, 7 Nobr. 95; Dr. 3/96, p. 19.

9. Notarul unei comune este un funcționar public, în înțe-

lesul art. 123. — Cas. II, 4 Dec. 95; Dr. 3/96, p. 18.

10. După art. 123, modificat prin legea de la 28 Mai 1893, ori-ce funcționar sau ofțier public care, în exercițiul funcțiunii sale, va fi comis o plăsmuire fie prin semnături false, fie prin alterațiune de acte, de scripturi, sau de semnături, fie prin arătare de alte persoane de cât cele adevărate, etc. se vor pedepsi cu închisore corecțională de la 3 până la 5 ani. Fiind concurs de delict de aceiași natură, după art. 40, pedepsa are a fi maximul pedepsei prevădută pentru acele delict, adică închisore de 5 ani. Prin art. 60 se lasă la facultatea judecătorului de a reduce pedepsa când găsece în favore inculpatului circumstanțe atenuante. Inșă, după al. 4 al art. 60, când pedepsa comunită unui acusat este maximum închisorei corecționale, inst. de fond nu va putea reduce pedepsa la mai puțin de un an. Această este adevărat în toate casurile fără deosebire, și în cazul când închisore este maximul în urma aplicării art. 40. În specie, Curtea, prin decisia depusă recursului, recunoscând pe culpabil că, în calitate de funcționar public a comis mai multe falsuri în acte publice, și, condamnându-l la mai puțin de un an închisore corecțională, pe când pedepsa prevădută de art. aplicat, era maximul închisorei corecționale, a violat art. 60 combinat cu 123 și 40 și dar decisia sa are a fi casată. — Cas. Vac. 31 Iul. 96; B. p. 1145.

11. De câte ori este vorba de un fals în acte publice comis de către un funcționar public în exercițiul funcțiunii sale, responsul afirmativ al juriului coprinde în tot-d'a-una într'un chip nedubitabil și declarațiunea că falsul de care acuzatul se găsește culpabil a cauzat

sau a putut cauza prejudiciu, și ast-fel nu este necesar a se pune o cestiune separată relativă la prejudiciu. — Cas. II, 27 Febr. 76; B. p. 90.

12. În materie de fals, faptul luării valorilor în virtutea actului falsificat, constituind prejudiciul, care este chiar un element al crimei, nu se poate pune o cestiune separată asupra lui, ci urmăză să se pună jurațiilor în cestiunea principală. — Cas. II, 24 Apr. 90; B. p. 552.

13. Funcționarul sau ofțierul public, care a comis un fals, nu este pasibil de pedepsa prevădută de art. 123 de cât numai pe cât l'a comis în exercițiul funcțiunii sale. Din această condițiune, formalmente stabilită de lege, urmăză că falsul comis de un funcționar public chiar în acte publice, nu intră în termenii acestui articol, dacă aceste acte nu constituie un act al funcțiunii sale, și că se socotesc comise afară din funcțiunea sa ori de câte ori juriul n'a declarat pozitivamente această circumstanță. Președintele Curții juraților, punând cestiunea: *acuzatul este culpabil că în calitate de funcționar public a comis o falsificare în acte publice*, n'a pus pe jurați în pozițiune de a declara, dacă falsificarea a fost comisă în unul din modurile indicate de art. 123, nefiind destul ca jurații să declare nu mai că actul este fals. Cestiunea dacă actul falsificat este un act public sau privat, este o cestiune de drept, streină de competența juriului fiind-că nu poate fi rezolvată de cât numai după principiile juridice, despre care jurații pot să n'aibă cunoștință, neintrând în atribuțiunile juraților de a aplica veri-odată legile. Ast-fel ei, trebuie să declare, când e vorba de un fals în scriere publică, că scrierea falsificată emană

de la cutare funcționar, său că este atribuită acestui funcționar, că ea constituie un act al funcționar sale. — Cas. II, 23 Nobr. 71; B. p. 363.

14. Acusatul care a fost judecat și achitat pentru delapidare de bani publici, pōte fi urmărit și condamnat în urmă pentru fals, fără ca prin această să se pōtă dice că s'a violat autoritatea lucrului judecat. — Cas. II, 28 Febr. 70; B. p. 63.

15. Mijlocul de casare intemeiat pe lipsa de competență a instanțelor corecționale de a judeca un fapt de fals în acte publice devine fără interes a se mai cerceta, odată ce, în urma acelei judecări, a intervenit legea din 28 Mai '93, care a modificat art. 123—126 și a corecționalizat tōte falsurile, fie în acte publice, fie în acte private, trimițându-le în judecata instanțelor corecționale; căci, chiar dacă s'ar casa pentru acest motiv decisiunea atacată cu recurs, afacerea ar urma să se trimită tot în judecata unei Curți corecționale. Cas. II, 9 Iun. '93; B. p. 629.

124. Se va pedepsi asemenea cu închisoare de 3—5 ani, cu interdicțiune pe timp mărginit și cu amendă de la 50 lei în sus, orî ce funcționar sau ofițer public care, alcătuiind (redactând) acte scrise privitoare la funcțiunea lui, va fi, cu viclenie, denaturat substanța sau circumstanțele lor, fie scriind convențiunile, altele de cât cele ce i s'au însemnat său dictat de părți, fie constatând ca adevărate fapte mincinoase, său ca

mărturisite fapte nemărturisite.

Dacă prejudiciul rezultând din actul falsificat trece de 2000 lei, se va putea îndoi maximul închisoriei. *P. Fr. 146.*

1. Elementele cerute de art. 124 sunt: *a)* calitate de funcționar; *b)* arătarea de neadevăr în act public; *c)* cauzarea sau posibilitatea de cauzare a unui prejudiciu; *d)* intenția frauduloasă. — Cas. II, 8 Iun. 74; B. p. 215.

2. Elementele constitutive ale infracțiunii prevădută și pedepsită de art. 124 și 125 sunt: *a)* intențiunea frauduloasă, *b)* alterarea adevărului, *c)* prejudiciu sau posibilitate de prejudiciu, *d)* actul falsificat să fie public și autentic. — Cas. II, 30 Mai 75; B. p. 119.

3. Unul din elementele constitutive ale crimei de falsificare de înscrisuri publice sau autentice, este intențiunea frauduloasă. — Cas. II, 20 Oct. 81; B. p. 792.

4. Pentru ca alterarea adevărului să fie pedepsită nu este îndestul ca ea să fie făcută în prejudiciul cuiva, ci trebuie încă ca să fiă săvârșită cu fraudă, cu viclenie. Acest din urmă element este chiar expresamente cerut de art. 124 pentru falsificarea intelectuală. Prin răspunsul juraților ca acusatul este culpabil nu se îndestulează cerința legii în această materie, legea voină să atragă atenția juraților în special asupra intențiunii ce a predominat pe autorul pretinsului fals la comiterea lui. După același articol de lege, pentru ca un funcționar sau ofițer public să fie supus la pedepsa prevădută de zisul articol trebuie să fie constatată că actul falsificat de dănsul este alcătuit în cercul atri-

buțiunilor funcționar sale. Dacă, când este vorba de falsul material comis de un funcționar public, Lg. prin art. 123, s'a mulțumit cu constatarea că acel funcționar când a comis falsul material era în exercitiul funcțiunii sale, pentru falsul intelectual a cerut ca alterarea adevărului, falsificarea, să fie făcută la un act privitor la atribuțiunile funcțiunii sale, adică un act care nu pōte produce legal efect de cât numai fiind că emană de la acel funcționar în a sa calitate. — Cas. II, 3 Febr. 82; B. p. 193.

5. În delictul de fals în acte publice, Lg. nu cere neapărat ca element constitutiv existența unui prejudiciu material, fiind suficient să existe numai posibilitate de prejudiciu. — Cas. II, 19 Oct. 94; B. p. 1001. Idem: Cas. II, 23 Ian. 95; B. p. 73.

6. Posibilitatea de prejudiciu, trebuie căutată în momentul confecționării actului; împrejurările și circumstanțele cari vin după confecționarea actului, nu pot să creeze în urmă, într'un act, un fals care n'a existat în timpul confecționării lui, nici nu pot să stingă în urmă un fals care a existat de la început. — Cas. II, 14 Dec. 94; B. p. 1285.

7. Falsul în acte publice este imputabil unui funcționar numai atunci când actul falsificat e privitor la atribuțiunile funcțiunii sale, adică un act care nu pōte produce efecte legale de cât numai fiindcă emană de la acel funcționar în calitatea sa. — Tr. R.—Sărat 4 Sept. 96; Dr. 58/96 p. 490.

8. Termenul de opoziție în materie civilă fiind de opt zile libere de la primirea hotărării în persoană sau la domiciliu și numai când partea va lipsi de la domiciliu și sentința va fi din aceea cari n'au drept de apel, fiind de 15 zile, este cababilă decisiunea Curței de a-

pel care achită pe agentul însărcinat cu predarea hotărării motivând achitarea pe lipsa de prejudiciu sau de posibilitate de prejudiciu, din cauză că cei judecați în lipsă și a căror semnătură a fost falsificată în doavada de comunicare, aveau termenul de 15 zile a face opoziție și că din erōre tribunalul le-ar fi respins opoziția ca tardivă făcută după opt zile, însă înainte de 15 zile. — Cas. II, 27 Mai '97; B. p. 792.

9. Actul este public intru cât e făcut de funcționarul competent cu formalitățile cerute. Un asemenea act, dacă e infectat de un viciu pentru care actul ar fi nul, nu încetează a fi public, intru cât acel viciu de formă e independent de voința agentului și intru cât actul are tōte caracterele unui act public. — Cas. II, 8 Aug. 78; B. p. 281.

10. După art. 124 pentru ca un funcționar sau ofițer public să fie supus la pedepsa prevădută în el, trebuie să fie constatată că actul falsificat, este alcătuit în cercul atribuțiunilor funcțiunii sale. Dacă când este vorba de falsul material comis de un funcționar public, Lg. prin art. 123 p. s'a mulțumit cu constatarea că acel funcționar când a comis falsul material era în exercitiul funcțiunii sale, pentru falsul intelectual însă, a cerut ca, alterarea adevărului, falsificarea, să fie făcută la un act privitor la atribuțiunile funcțiunii sale, adică un act care nu pōte produce legal efect de cât numai fiindcă emană de la acel funcționar în a sa calitate. — Cas. II, 17 Febr. 82; B. p. 220.

11. În falsul de acte publice, prevădută și pedepsită de art. 124, prejudiciul consistă nu în însușirea ilicită a sumelor pentru cari prevenitul s'a servit de acest fals, ca ast-fel, prin restituirea sumelor însușite, ite,

infracțiunea falșului să p^otă înceta, ci în însăși alterarea scriptelor publice. — Cas. II, 30 Mai 94; B. p. 631.

12. Primarul care falsifică un proces-verbal, prin care se constată v^ondarea unor produse urmărite de Stat, nu comite falșul prevădu^t și pedepsit de art. 124 și 125. În adev^{er}, pentru ca un act să fie considerat autentic în sensul strict al legii care să dea naștere la un prejudiciu^u trebuie să fie făcut de un funcționar public competent în exercițiul funcției sale. Chiar dacă actul falsificat a fost făcut de către un funcționar public, dar care nu avea calitatea de a l face, nu p^ote avea caracterul unui act autentic. După legea de urmărire, agenții fiseului sunt singurii competenți a urmări încasarea veniturilor Statului, a asista la v^ondarea lucrurilor sechestrate, a subscrie actele de licitație și a libera datorului chitanțe *à-souche* pentru sumele încasate din v^ondarea acelor obiecte. În fața acestei legi primarii neav^ond competență a constata operațiunea v^ondărilor de asemenea natură, ori-ce act încheiat de densii este nul și nu p^ote avea puterea unui act autentic care să fie opozabile unei terțe persoane. Chiar dacă s'ar admite că primarii ar avea această calitate, totuși actele încheiate de densii pentru constatarea v^onderii nu pot da naștere veri-unui prejudiciu^u, de o^{re}-ce după legea comptabilității generale, debitorul nu p^ote fi descărcat de cât în puterea unei chitanțe *à souche* liberată de agentul fiseului. — Cas. II, 30 Mai 75; B. p. 119.

13. Plăsmuirea unor foie drum pentru vite, săv^orsită de primarul comunei, constituie crima de falș în acte publice, prevădu^t de art. 124. — Cas. II, 1 Febr. 93; B. p. 143.

14. Faptul că un agent perceptor a denaturat cu viclenie substanța mai multor măci^{ci} (cotore) din registrul de percepție, trec^ond într'ensele sume de bani mai mici de cât cele percepute, cu cari mod și-a însușit diferența în propriul său folos, constituie crima prevădu^t și pedepsită de art. 124, iar nu o simplă sustragere de bani publici. — Cas. II, 2 Mart. 92; B. p. 255.

15. Între elementele constitutive ale delictului de falș este nu numai prejudiciu^u, ci și posibilitatea de prejudiciu^u. De aci rezultă că comite delictul prevădu^t de art. 124, perceptorul care a luat de la contribuabilii sume mai mari de cât cele arătate prin matca din registre, și și-a însușit diferența dintre sumele arătate și cele ce percepușe în realitate, chiar dacă a restituit aceste sume atunci când controlorul fiscal a aflat manoperile lui. În adev^{er} faptul în momentul perpetuării lui intrunește toate elementele delictului de falș în acte publice. — Cas. II, 19 Oct. 94; B. p. 1001.

16. Ajutorul de perceptor care percepind contribuțiile la mai multe persoane, trece în recipisele liberate adevăratele sume, iar în matca din registru sume mai mici și schimbă și numele persoanelor, comite falșul prevădu^t de art. 124. — Cas. II, 12 Apr. 85; B. p. 325.

17. Ajutorii de perceptorii sunt considerați ca funcționari publici în sensul art. 124, așa că falșurile săv^orsite de densii în actele ce sunt de atribuțiunile lor, constituiesc delictele prevădu^t de citatul articol. — Cas. II, 10 Ian. 96; B. p. 77.

18. Comite falș în acte publice portăreul care primesc taxe de la părți pentru a face acte de procedură privitoare la funcțiunea sa, nu trece nici în chitanța nici în tulpină toți

bani primiti, ori dacă îi trece în chitanță nu-i trece în tulpină. În adev^{er} în acest fapt sunt intrunite toate elementele falșului: alterarea adev^{er}ului, posibilitatea de prejudiciu^u și intenția frauduloasă și cade sub prevederea art. 124 de o^{re}-ce portăreii sunt obligați a ține un registru, visat de Președintele respectiv, în care trebuie să trecă în dublu felul operațiilor, numele părții și suma primită. — Cas. II, 9 Iun. 76; B. p. 334.

19. Faptul că notarul unei primării a participat prin subscrierea sa la aprobarea dată de primărie unui certificat liberat în condițiunile art. 40 din legea de recrutare, pentru scutirea unui tiner de la recrutare, constatând în certificat, cu conștință și viclenie, fapte mincinoșe drept adevărate, și cauzind ast-fel prejudiciu^u societății prin scutirea de armată a aceluși tiner, pe baza d^osului certificat, constituie crima de falș în acte publice, prevădu^t și pedepsit de art. 124. — Cas. II, 5 Aug. 92; B. p. 713.

20. Procesele-verbale încheiate de controlorii de pe lângă cursurile caselor de credit agricol, prin cari se constata că locuitorii împrumutați la acele case n'au avut lucrurile amanetate, pot face credință în justiție, până la proba contrarie, în delictul de falș imputat primarului și notarului cari au încredințat, cu ocaziunea alcătuirii acelor acte de împrumut, cum că acei locuitori aveau d^osele lucruri. — Cas. II, 26 Sept. 95; B. p. 1156.

21. În faptul de falș, prevădu^t și pedepsit de art. 124, cesțiunea de a se ști dacă autorul avea sau nu calitatea de funcționar când l'a comis, nu presintă nici un interes în cauză, întru cât pedepșa este aceeași, atât în zisul articol, care

viz^oază pe funcționarul public, cât și în art. 125 care are în vedere falșul comis de tote cele l'alte persoane. Este destul numai ca judecătorul fondului să se preocupe dacă prevenitul a comis faptul de falș ce se impută. Prin urmare, nu p^ote constitui o cauză de nulitate, împrejurarea că judecătorul n'a admis cererea prevenitului de a se amăna cercetarea procesului ca să dovedescă cum că el nu săv^orsise jurământul pentru funcțiunea ce i se încredințase și ca atare nu avea calitatea de funcționar când a săv^orsit falșul. — Cas. II, 30 Mai 94; B. p. 631.

22. Când prevenitul este declarat culpabil atât pentru falsificarea mai multor acte publice comise la diferite epoce cât și pentru delapidare de bani publici, independent de aceste falsificări, este loc a i se aplica art. 40, de o^{re}-ce în a o^{re}-ce ca există cumul de delict^e. — Cas. II, 19 Octomb. 94; B. p. 1001.

125. Se vor pedepsi tot cu închisoarea de la 3—5 ani, cu interdicțiunea pe timp mărginit și cu amendă de la 50 lei în sus, ori ce alte persoane cari vor fi falsificat veri-un act autentic și public sau înscrisuri de comerț sau de bancă, fie prin contrafacerea sau alterarea scrierei sau subsemnătur^ei, fie prin plăsmuirea de convențiuni, dispozițiuni, obligațiuni sau liberațiuni, sau prin inserțiunea lor posterioară, fie prin adăogirea sau alterarea de clause, declarațiuni, sau fapte ce aceste

acte avea de obiect de a conține și a constata.

Cu aceeași pedepsă se vor pedepsi și acei cari vor fi falsificat sau alterat bilete de bancă autorizate de legi în State străine, sau cari cu știință vor fi întrebuințat aceste bilete falsificate, sau le vor fi introdus în coprin-sul țerei.

Dacă prejudiciul rezultând din una din falsificările indicate în acest articol, sau din întrebuințarea cu știință, ori introducerea în țară a biletelor de bancă străine falsificate, trece de 2000 lei, se va putea îndoi maximul închisorii.

În toate cazurile prevădute de aceste trei articole, tot asemenea se va putea îndoi maximul închisorii dacă actul falsificat face credință până la inscripția în fals. *P. Fr. 147.*

1. Art. 125 pedepsește nu numai contra-facerea unui act, dar ori și ce fapte care conțin în sine comiterea unui fals prin contra facerea sau alterarea scrierei sau a semnăturii. — Cas. II, 9 Aug. 67; B. p. 717.

2. Pentru falsul prevădut de art. 125, când adică cine-va falsifică un act autentic și public, sau inscrișuri de comerț sau de bancă, intențiunea de a vătăma, fraudă, rezultat din chiar modul comiterii lui și enumerat de citatul art. și de

aceia legea n'a cerut ca fraudă să fie specialmente constatată (precum se cere de art. 124 pentru falsul intelectual comis de un funcționar public, alcătuind acte privitoare la atribuțiunile funcției sale), multumindu-se cu constatarea ce jurații ar face-o prin declarația de culpabilitate, care implică necesarmente, ideea complexă și a intențiunii frauduloase. — Cas. II, 17 Febr. 82; B. p. 222.

3. Pentru existența delictului de fals în acte publice, se cere să existe intențiune frauduloasă din partea agentului, și acest element esențial al acestui delict trebuie constatat de către inst. jud. Ast-fel este casabilă deciziunea care declară pe un prevenit culpabil de fals în acte publice, fără ca intențiunea frauduloasă să fie constatată anume de Curte. — Cas. II, 4 Iun. 96; B. p. 1071.

4. Pentru constatarea intențiunii frauduloase nu este trebuință de termenii sacramentali, ea poate să se indice de judecătorii fondului și prin alte expresii. — Cas. II, 28 Mai 97; B. p. 800.

5. Pentru ca să existe fals în acte publice, nu se cere numai de cât un prejudiciu material, ci și un prejudiciu moral, prejudiciul adus ordinii și legilor existente. — Cas. II, 10 Iun. 97; B. p. 912.

6. Una din condițiunile esențiale ale existenței falsului criminal fiind posibilitatea prejudiciului, urmăzând neapărat că numai un act, care poate să facă probă în contra autorului său, adică poate să-i aducă o vătămare se poate considera ca intrunind caracterele falsului. Așa fiind, un act iscălit cu punere de deget, care după lege nu are nici o putere doveditoare, nu poate să devină elementul unui fals criminal, dacă plâsmuitorul nu vătămă de al-minteri de fapt pe pretinsul

datornic, obținând în contră-i o condamnare judiciară. Presupunerea de mai sus că un act iscălit cu punere de deget nu poate să fie prejudiciabil nu mai poate fără îndoială a avea loc, dacă actul iscălit cu punere de deget produce de fapt o vătămare reală, dacă adică intervine, ca în specie o Hot. judecătorească care, în loc să-l iulăture ca neavând nici o putere doveditoare, din contră îl validează, și dă o sancțiune formală, îl recunoșce ca valabil și producător de efecte juridice. — Cas. II, 6 Iun. 90; Dr. 49/90, p. 391. B. 90, p. 837.

7. Din comparațiunea art. 124 și 125 P. reese cu evidență că prin act public sau autentic în sensul art. 125 avem a înțelege inscrișurile de cari vorbesc art. 124. Acesta reese și din comparațiunea art. 126 și 127 P. Fr. în care cuvintele de *écrits* și *actes* sunt întrebuințate în același înțeles. Ori-care ar fi caracterul juridic ce s'ar atribui timbrului sau mărcii postale, această marcă nu poate fi subsumată între scripte. Din împrejurarea că art. 89 din legea telegrafo-postală vorbește de falsificarea timbrurilor și a mandatelor postale, supunând amândouă aceste falsuri la pedepsele prevădute de codul penal pentru falsurile publice, nu se poate trage un argument valabil pentru aplicarea în specie a art. 125, căci art. 89 din legea telegrafo-postală nu are de scop de a indica anume pedepsă, ci numai de a stabili responsabilitatea conform dreptului comun la care se referă pentru ambele aceste specii de falsuri. Juxta pozițiunea lor în acel text de lege nu însemnăză dar că Lg. a voit să lovască pe falsificatorul de timbre cu aceiași pedepsă ca pe falsificatorul de mandate postale, dar de și este neîndoelnic că falsul de man-

date postale cade sub dispozițiunile art. 125, de aici nu rezultă că acest articol trebuie aplicat și aceluia care a făcut timbre postale sau s'a servit cu timbre deja întrebuințate. — Cas. II, 13 Ian. 88; Dr. 8/88 p. 60. B. 88, p. 67.

8. Este principiu constant, că ori de câte ori piesa falsificată poate cu ajutorul acestei falsificațiuni a deveni un titlu și a crea drepturi și obligațiuni, constituie un fals. În cazul de față plâsmuirea având de obiect nisce adrese, emanând de la o autoritate publică, și acele adrese fiind esențiale, ca să se pōtă dobândi de la casa de depuneri liberarea banilor și a efectelor, ca atare faptul în chestiune constituie un fals în acte publice. — Cas. II, 23 Mai 83; B. p. 570.

9. Faptul că un perceptor, primind o sumă de bani, a liberat recepia trecând în susă o cifră mai mică, și oprind în profitul său diferența, constituie crima de fals în acte publice. — Cas. II, 2 Sept. 92; B. p. 788.

10. Fals în acte publice se socotesc nu numai când se preschimbă într-un mod mincinos declarațiunile sau faptele unor acte existente, dar și când se fabricheză asemenea acte ca emanând de la persoana în drept a le face. — Cas. II, 22 Nobr. 76; B. p. 632.

11. Prin cuvintele *bilete de bancă* întrebuințate de art. 125 se înțelege nu numai efectele unei bănci particulare autorizate de guvern, dar și biletele de bancă ale statului care le-a emis. Prin urmare, rublele de hârtie rusești fiind emise în virtutea legii de Bancă imperială din Rusia, falsificarea lor se pedepsește. — Cas. II, 28 Apr. 82; Dr. 50-81-82 p. 403. B. 82, p. 509.

12. După art. 125 al. 2 elementul esențial al crimei este

ca biletele de bancă streine ce se falsifică sau se pun în circulație în România cu scintă că sunt false, să fie emise în virtutea unei legi a Statului în care sunt emise acele bilete. În acest articol nu se face distincție între biletele de bancă ale Statului și între biletele unei societăți private, destul ca aceste bilete să fie emise în baza unei legi, fie că ele sunt ale Statului, fie că ele sunt ale unei societăți particulare. — Jur. Dor. 2 Mart. 83; Dor. 28/82-83 p. 230.

13. Casele de credit agricol sunt nise autorități publice cari depind de Stat, așa că falsificarea actelor acestor case constituie un fals în acte publice. — Cas. II, 23 Mai 95; B. p. 820.

14. Când falsul a fost făcut într'un act de hotărnicie al inginerului, nu se poate sustine că el a fost făcut într'un act public, de ore-ce inginerii nu intră în rândul funcționarilor sau ofițerilor publici, anume arătați prin lege. — Cas. II, 13 Apr. 76; B. p. 148.

15. Faptul de a nu protesta din partea aceluia care este condus înaintea directorului unui penitenciar și închis în locul altuia, nu constituie delictul prevădit în art. 125 P. El poate fi însă pedepsit, ca unul ce a ajutat la perpetuarea delictului. — Tr. Dolj, 7 Noabr. 95; Dr. 3/96, p. 19.

16. Faptul că o persoană, care făcea comerț de cumpărare și vindere de produse, a falsificat contractele încheiate în această privință cu alți comercianți, constituie crima de fals în acte de comerț. — Cas. II, 21 Dec. 92; B. p. 1164.

17. Acela care, în scop de a face pe o casă de comerț ca să-i acorde un credit pentru marfa ce comandase, a fabricat o poliță, falsificând subsemnăturile trăgătorului și ac-

ceptantului sub nume fictive și punând-o în circulație printr'un gir la ordinul acelei case căreia i-a și trimis-o, comite falsul prevădit și pedepsit de art. 125. Și cu toate că acest act n'a produs nici un prejudiciu pentru că zisa casă de comerț a observat falsitatea poliței, falsul însă încă există, de ore-ce *Leg.* consideră actul ca atare și atunci când prejudiciul nu este cauzat, dar este posibil, precum este în specie unde acea casă putea fi prejudiciată în lipsă de o atențiune mai mare. — Cas. II, 16 Mai 94; B. p. 690.

18. Chiar dacă s'ar admite ca constatat că falsificarea semnăturii lui K. nu s'ar fi urmat în țară, ei în străinătate totuși rămânând constant că recurentul cu bună știință s'a servit cu acea procură falsă, *Tr.* române erau competenți a judeca afacerea. De și procura cu care s'a servit recurentul era legalizată de autoritatea comercială din Ruseiuc, însă acușatiunea a fost îndreptată în contra'î pentru falsificarea numai a semnăturii lui K. pusă pe acea procură, fapt care constituie un fals în scripturi private. Prin urmare și din acest punct de vedere Curtea apelativă a fost competentă a judeca afacerea. — Cas. II, 28 Iun. 76; B. p. 364.

126. Se va pedepsi cu închisoare de la 1—5 ani și cu amendă de la 50 lei în sus acela care, cu bună știință, se va servi cu plămuitele înscrisuri despre cari se vorbește în cele trei articole precedente. *P. Fr.* 148.

Faptul că cine-va s'a servit cu bună știință de nise bilete falsificate de un funcționar

competinte, pentru a putea obține admiterea unor vite la tăiere, fără observarea prescripțiilor legilor sanitare, constituie delictul corecțional prevădit de art. 126 de competența *Tr.* de județ, iar nu o simplă contravențiune sanitară. Și într'un atare delict existența prejudiciului său a posibilității lui este evidentă, ca fiind cauzat în contra unei legi a supra salubrității. — Cas. II, 6 Sept. 95; B. p. 1128.

§ 2.—Despre falsificare în scrieri private.

127. Se va pedepsi cu închisoare de la două ani în sus, ori-ce persoană va fi făcut veri-o plămuire, ori-ce fel, la înscrisuri particulare, prin unul din modurile exprese prin art. 125, precum și cel ce cu bună știință se va servi cu asemenea înscrisuri plămuite. *P. Fr.* 150.

1. Se violază legea, când Curtea aplică pedepsa pentru delictul falsului, fără să constate intențiunea dolosă, care este elementul constitutiv al seă. — Cas. II, 6 Febr. 81; B. p. 138.

2. Cestiunea dacă prevenitul a fost de bună sau rea credință servindu-se cu un act fals, adică dacă a avut sau nu cunoștință despre falsitatea actului, constituie o cestiune de fapt lăsată la atributul suveran al instanțelor de fond. — Cas. Vac., 5 Iul. 95; B. p. 1020.

3. Nu se poate tăgădui existența prejudiciului ca element constitutiv al delictului de fals, când acest delict, săvârșit în actele stărei civile cu intențiunea de a se înlesni căsătora-

ria unei fete care nu avea încă 15 ani deplină, cauzază un prejudiciu social, intru cât art. 127 Civ. dicând că nu este ertat bărbatul înainte de 18 ani și femeii înainte de 15, să se căsătorască, înțelege că acești ani trebuie să fie impliniți. — Cas. II, 23 Sept. 97; Dr. 62/97, p. 511.

4. Inst. repressive nu sunt obligate să interpeleze pe acuzatul de falsificare dacă are în intențiune să se serve cu actul falsificat, asemenea formalitate se cere când procesul se cercetează pe cale civilă. — Cas. II, 17 Dec. 82; B. p. 1228.

5. Falsul în scripturi private nu poate fi pedepsit pe cât numai când s'a comis prin vr'unul din modurile determinate de art. 125. Determinarea acestor moduri este esențială, limitativă, ast-fel că legea afară dint'rânse nu prevede alt cas de fals. Curtea apelativă aplicând penalitatea prescrisă de art. 127, fără să constate prin care din modurile determinate de art. 125, s'a comis falsul, a violat legea. — Cas. II, 1 Oct. 69; B. p. 245.

6. Art. 127 pedepsește nu numai pe acela care se servese de un înscris plămuit, dar și pe acela care a făcut plămuirea. — Cas. II, 6 Iun. 90; Dr. 49/90, p. 391. B. 90, p. 837.

7. Pentru aplicarea art. 127, nu se cere știința de carte. O persoană poate falsifica un înscris, sau singură, sau prin alt-cine-va. — Cas. II, 3 Aug. 94; B. p. 809.

8. Ceî condamnați pentru delictul de fals în acte private, delict prevădit de art. 127, sunt nedemni de a figura în listele electorale, fără ca împrejurarea că prin decisiunea de condamnare nu li s'a ridicat drepturile politice să aibă de efect conservarea acestor drepturi. — Cas. II, 2 Apr. 96; B. p. 707.

128. Plăsmuitor de înscrisuri este și acela care, în privire de a trage un folos pentru sine sau pentru altul, sau de a aduce vătămare altuia, umple o hârtie pe care se află subscrisura unei persoane, în contra voinței acesteia, și o întrebuițeză ca un titlu.

Orî-cine va comite infracțiunea prevădută la art. 128, se va pedepsi cu închisoare de la șese luni până la două ani și cu amendă de la 50 până la 1500 lei, dacă hârtia i se va fi încredințat, de însuși sub-scriitorul; iar dacă nu i se va fi încredințat se va pedepsi cu închisoare de la două ani în sus. *P. Fr. 407.*

§ 3. — Despre falsificarea de pasporturi, fol de drum și certificate

129. Se va pedepsi cu închisoarea de la trei luni până la două ani, veri-cine va plăsmui pasporturi, sau va drege, ori va preface un pasport adevărat, sau va adăogi într'insul veri un cuvânt, sau cifră, sau literă, precum și cel ce, cu bunăștiință, se va servi cu asemenea pasport. *P. Fr. 153.*

Art. 129 nu se pôte aplica când e vorba de falsificarea unui pasport liberat într'o țară străină, fiind că pedepsirea falsificării unor asemenea acte

nu e prevădută prin art. 129 P. Inșă atunci când cine-va se folosese în România de un pasport liberat în țară străină știind că e fals, precum e în cazul de față, art. 129 P. trebuie să se aplice fiind-că dacă proveniența pasportului e indiferentă, răul și prejudiciul se cauzază prin întrebuițarea în România, chiar dacă pasportul falsificat e străin. Nu s'ar putea dice că precum însăși falsificarea unui pasport străin nu s'ar putea urmări în România conform art. 129 P. asemenea și întrebuițarea, fiind că cerințele de aplicare sunt altele într'un caz și într'altul. Aplicând în acest mod art. 129 P. nu se violază principiul teritorialității legilor penale. — Cas. II, 7 Febr. 84; B. p. 181.

130. Cine va lua pentru sine un pasport pe nume închipuit, sau va fi mijlocit ca martur spre a se libera un pasport pe nume străin, se va pedepsi cu închisoare de la trei luni până la un an. *P. Fr. 154.*

131. Funcționarul public care, cunoscând acea schimbare de nume, va fi dat pasport pe nume închipuit, se va pedepsi cu două ani închisoare. *P. Fr. 155.*

132. Orî-cine va fabrica sau va falsifica o foie de drum pentru sine sau pentru vitele sale sau se va servi de asemenea foie de drum, se va pedepsi cu închisoare de la o lună până la un an. *P. Fr. 156.*

Condamnațiunea pronunțată pentru delictul prevădut de art. 132 P. nu constituie o cauză de nedemnitate la dreptul de alegător. — Cas. II, 30 Mart. 92; B. p. 302.

133. Asemenea, se va pedepsi cu închisoare de la o lună până la șese luni, ori-ce persoană va face să i se dea de funcționarul public o foie de drum sub nume închipuit. *P. Fr. 157.*

134. Hotelierii, hangii și cărciumarii cari, cu știință, vor înscrie în registrele lor, sub nume mincinoase sau închipuite, pe persoane ce vor găsdui la densii, se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la o lună. *P. Fr. 154.*

135. Acela care fabrică, pentru dînsul sau pentru altul, un certificat fals de bôlă, sub numele unui medic, unui chirurg sau unei alte persoane care exercităză arta de a tămădui, sau care falsifică un asemenea certificat adevărat, și se servese cu dînsul spre a înșela pe autorități sau pe societățile de asigurare, se va pedepsi cu închisoare de la o lună până la un an. *P. Fr. 159. P. Fr. 256.*

136. Funcționarul care va fi liberat o asemenea foie, știind că numele pe care o dă este închipuit, se va pedepsi cu închi-

sôre de la trei luni până la două ani.

137. Medicii, chirurgii, sau alte persoane, exercitând arta de a tămădui, cari dau, cu știință, asupra stărei sănătății unei persoane, certificate contra adevărului, spre a servi la autorități sau la societăți de asigurare, se vor pedepsi cu închisoare de la o lună până la un an.

Iară dacă vor fi primit și daruri sau făgădueli de daruri, se vor pedepsi cu închisoare de la trei luni până la un an și jumătate. *P. Fr. 160. P. Fr. 257.*

Este suficient ca semnătura dînr'o chitanță să fie contrafăcută, pentru ca să existe elementul constitutiv al delictului de falsificare. — Cas. II, 17 Dec. 82; B. p. 1228.

138. Acela care, spre a înșela pe o autoritate sau pe o societate de asigurare, în privința sănătății sale, sau a unei alte persoane, se va servi cu un certificat din cele coprinse la art. 135, se va pedepsi cu închisoare de la o lună până la un an. *P. Fr. 258.*

Militarii, când sunt în exercițiul ocupațiunii lor, trebuie a fi considerați ca nîsce cetățeni însărcinați cu un serviciu public, și prin urmare, cuvintele insultătoare, rostite la adresa lor, în acel timp, constituiesc

delictul de ultraj. — C. Iași II, 20 Nobr. 85; Dr. 5/85-86, p. 38.

139. Ori-care va plăsmui, sub numele vre-unui funcționar public, vre-un atestat pentru sine ori pentru altul, de bună purtare, de neavere, ori de alte împrejurări, menite spre a recomanda pe cel arătat într-ensul la milostivirea guvernului, sau la a particularilor, spre a dobândi funcțiunii, credit ori ajutor, se va pedepsi cu închisoare de la două până la șese luni.

Asemenea se va pedepsi și veri-cine va preface, pe numele său, sau pe numele altuia, vre-un atestat adevărat.

Tot asemenea, se va pedepsi și cel ce cu bună știință, se va servi cu acest fel de atestat plăsmuit. *Pr. P. 456-469; P. Fr. 161.*

CAPITOLUL II

Crime și delictे comise de funcționarii publici în exercițiul funcțiunii lor.

SECȚIUNEA I

Sustracțiuni comise de deșitarii publici.

140. *) Ori-ce perceptor, ori-ce funcționar însărcinat cu percepțiune, ori-ce

*) *Ultimele 2 alineate ale acestui articol au fost abrogate prin legea din 21 Febr. 1882.*

deșitar sau comptabil public, care va fi deturnat sau sustras bani publici sau privați, sau efecte ținând loc de bani, sau acte, titluri și alte lucrări mișcătoare, cari se vor afla în mânele lui, în puterea însărcinării sale, se va pedepsi cu maximum închisoarei și cu interdicțiunea pe timp mărginit, dacă lucrurile deturnate sau sustrate vor fi de o valoare de la 1200 lei în sus.

Dacă valorile sustrate sau deturnate sunt mai jos de 1200 lei, pedepsa va fi închisoarea de la un an până la două.

În ambele aceste cazuri condamnatul va perde dreptul la pensiuine și se va declara incapabil de a ocupa ori-ce funcțiune publică pe tota viața.

Ori-ce judecător, administrator, funcționar sau ofițer public, care va fi stricat, desființat, sustras sau deturnat actele și titlurile al căror era deșitar, sau care îi se incredințase sau comunicase, în virtutea funcțiunii sale, se va pedepsi cu maximum închisoarei și cu interdicțiunea pe timp mărginit, se va declara incapabil de a ocupa funcțiune publică pe tota viața, perdând și dreptul la pensiuine.

Ori-ce agenți sau însărcinați, ori ai guvernului, ori ai deșitarilor publici, cari vor fi culpabili de aceeași sustracțiuni, vor fi supuși la aceeași pedepă.

Acela care fără autorizarea guvernului publică sau cu voință divulă actele sau documentele diplomatice cunoscute, comunicate sau incredințate lui în calitate de funcționar public sau anume însărcinat, se va pedepsi cu închisoarea de la trei luni până la 2 ani, sau cu amendă de la 1000 la 10000 lei și cu incapacitatea de a mai ocupa funcțiunii publice, pe timp mărginit.

Cu aceeași pedepă se va pedepsi și acela care va comite același fapt, după ce a încetat din funcțiunea sau misiunea cu care a fost însărcinat. *Pr. P. 491; P. Fr. 169, 171, 173.*

1. Spre a cădea sub prevederile art. 140, nu e destul ca funcționarul care a făcut deturnarea sau sustragerea să fie deșitar, ci trebuie încă ca obiectele deturnate sau sustrate să fie depuse la densul în puterea însărcinării sale. — *Cas. II, 6 Iul. 76; B. p. p. 398.*

2. Nu este destul să se constate lipsa unei sume de bani publici, pentru ca comptabilul sau implinitorul lor să fie pasibil de penalitatea prescrisă de art. 140, mai trebuie constatată că acea sumă de bani găsită lipsă a fost implinită de

el și a deturnat-o cu intențiune frauduloasă. — *Cas. II, 27 Ian. 78; B. p. 52.*

3. Pentru ca delictul de sustragere de bani publici să existe, se cere ca prevenitul să fie deșitar de bani publici, și ca sustragerea să fie frauduloasă. — *C. Gal. I, 31 Oct. 90; Dr. 6/91, p. 44.*

4. Ca să existe delapidare de bani publici, se cere ca agentul să fie deșitar public, însărcinat de guvern sau de un deșitar public, ca deturnarea sau sustragerea să se aplice la bani sau efecte aflate în deșitul său, și ca să existe, din partea agentului, intențiune frauduloasă. — *Tr. Fălcui, 2 Oct. 91; Dr. 66/91, p. 530.*

5. De și este adevărat că intențiunea frauduloasă este unul din elementele esențiale ale delictului prevăzut de art. 140, nu este însă adevărat că insolvabilitatea autorului faptului ar constitui și densa un element deosebit și esențial, și pe care dar inst. jud. să fie dator să-l dovedească pentru a putea aplica sus-șisul articol. Insolvabilitatea autorului poate fi un indiciu a intențiunii sale frauduloase, dar nu este singura dovadă a unei asemenea intențiuni. Tăgăduirea, din partea celui ce a delapidat banii, că densul ar fi autorul acelei delapidării, când o asemenea tăgăduire se găsește neintemeiată de către inst. jud. precum și punerea lui în întârziere de a restitui banii prin o acțiune penală intentată în contra sa, sunt suficiente pentru a stabili intențiunea sa frauduloasă. — *Cas. II, 16 Oct. 90; B. p. 1188.*

6. În materie de sustracțiuni, Lg. nu cere ca acel care a comis delictul de sustracțiune să fie însuși deșitarul lucrului sustras și nici a se cerceta dacă, prin faptul sustragerii, s'a dat loc la prejudiciu, care nu este un element con-

stituitiv al delictului de sustracțiune precum este în alte materii.—Cas. II, 22 Aug. 79; B. p. 636.

7. Nu este analogie între delapidare de bani publici și abuzul de încredere căci acesta privește pe particulari care își aleg persoanele în cari au încredere, pe când Statul, în vedere ca să nu sufere multiplele servicii publice, este nevoit să primescă în serviciu multe persoane despre a căror condițiune de capacitate și mai cu seamă de moralitate nu se poate încredința. Dacă abuzul de încredere își are baza în contractele dreptului civil, delapidarea de bani publici este de un ordin superior, interesând ordinea publică și credința Statului; prin urmare, dacă pentru existența abuzului de încredere se cere de doctrină și jurisprudență somațiune, punere în întârziere și se ia în considerațiune solvabilitatea inculpatului, în delapidări nu poate fi tot astfel, căci creditul Statului ar pierde forțe mult când fondurile destinate a acoperi imediat datorile Statului ar fi sustrate de către deșitorii publici nerespunzători penalmente și Statul ar fi nevoit să se îndestuleze numai în urma proceselor și urmăririlor ce ar fi nevoit să facă delapidatorilor. Statul având dănic datorii de îndeplinit și deci servicii de platit, banii publici sunt în tot momentul exigibili. Afară de acesta art. 140 P. nu dice că este sustracțiune sau deturnare numai când inculpatul va fi fost somat, sau ca inculpatul să fie insolubil, căci în tot-d'a-una ceș surprinși asupra faptului de delapidare, ca și de furt sau abuz de încredere, pot dice că nu au efectuat sustracțiunea cu intențiunea de a produce o daună și de a pune obiectul sustras la loc, însă o atare a-

legațiune nu poate fi controlată de judecată; ceea ce e sigur, este că inculpatul nu trebuie să se atingă de lucrul strein, în specie, de banii publici, pe care-i mănuesce.—Tr. Făleiu, 2 Oct. 91; Dr. 66/91, p. 530.

8. Nu mai e nevoie de punere în întârziere când sa dat o ordonanță de urmărire în care se dispune înapoierea lucrurilor găsite la inculpați.—Cas. II, 5 Oct. 76; B. p. 574.

9. Un inculpat se considera ca pus în întârziere a restituii banii ce i-s'au încredințat, când a aflat din interogatoriul ce i s'a făcut, de comisarul delegat al procurorului, de păra ce s'a făcut contra sa.—Cas. II, 14 Mai 84; B. p. 462.

10. Imprejurarea că banii deturnați s'ad depus în urmă în timpul când era dat judecâtei, nu putea avea de efect suspendarea acțiunei publice.—Cas. II, 19 Mai 82; B. p. 607.

11. Când Curtea de apel constată într'un delict de delapidare, că prevenitul a vărsat sumele sustrate numai după ce s'a dovedit faptul și el a fost trimis înaintea judecâtei, prin acesta stabilește existența culpabilității și intențiunea frauduloasă a sa.—Cas. II, 16 Mart. 90; B. p. 371.

12. În delictul de delapidare de bani publici, depunere melor delapidate, poate apăra, de responsabilitate penală, pe delictuente, numai când ea s'a efectuat înainte de începerea oricărei urmăriri, iar nu și atunci când acesta s'a făcut treptat-treptat, ba încă parte din sumele a depus după ce a fost condamnat de Tribunal.—Cas. II, 16 Mai 95; B. p. 809.

13. Faptul că Statul s'a despăgubit de sumele, delapidate de către un auxiliar al perceptorului, de la perceptorul titular, nu esclude existența prejudiciului, de ôre-ce persoana prejudiciată este însuși percepto-

rul care a plătit suma delapidată cu din averea sa.—Cas. II, 27 Nobr. 96; B. p. 1600.

14. Banii primiți de un casier de la o persoană ôre-care în contul dărilor acesteia către Stat, chiar dacă nu sunt trecuți la încasări, sunt considerați ca publici.—Cas. II, 17 Iun. 77; B. p. 287.

15. Aprecierea faptelor din care rezultă delictul de sustragere, fiind de esclusiva competență a judecătorilor fondului, scapă de cenzura casației.—Cas. II, 22 Aug. 79; B. p. 636.

16. Prin art. 13 legea comptabilității generale a Statului, ôri-ce agent însărcinat cu mănuierea banilor publici, este privit ca comptabil, chiar prin faptul primirii acelor fonduri, constatate prin a sa chitanță sau receiptă. De aci reese că nu numai funcționarul numit definitiv într-o funcțiune de mănuiitor de bani publici, ci ôri-ce persoană însărcinată provizoriu cu mănuierea unor asemenea bani, este răspundătoare de acestă manipulațiune, și acesta reese și mai mult din copriinderea art. 19 din sus citata lege, care prescrie că ôri-ce primitor, casier, deșitor sau alt însărcinat cu mănuierea banilor publici, nu va putea fi descărcat de deficitul constat asupra, de cât în condițiunile prevădute de acel articol. Așadar S. deși nu fusese numit în funcțiunea de sub-casier, însă cum dânsul de fapt a manipulat bani publici, încasând și făcând vărsăminte, acestă manipulațiune l' făcea răspundător de ôri-ce deficit constat asupra-și și pasibil de a fi urmărit cu legea de urmărire.—Cas. I, 13 Mart. 96; C. Jud. 18/96 p. 137; B. 96, p. 528.

17. Penalitatea, prescriasă de art. 140, nu se aplică absolut numai deșitorilor de bani publici, cari avêu calitatea de funcționari însărcinați cu per-

ceperea ôri de depozitari sau comptabili, ci și ôri-cărui agent sau însărcinat ôri al guvernului ôri al deșitorului public.—Cas. II, 2 Iul. 82; B. p. 778.

18. Sunt culpabili de delictul de delapidare de bani publici, nu numai funcționarii însărcinați cu perceperea, ci și auxiliariilor lor.—Cas. II, 27 Nobr. 96; B. p. 1600.

19. Lg. pedepsește pe deșitorii publici, cari au deturnat bani și obiecte, care se vor fi aflat în mânele lor, în puterea însărcinării ce le este anume dată prin lege. Procurorii n'au însărcinarea a primi și conserva banii sau alte obiecte de cât în cazul de flagrant delict când proced în virtutea art. 34 Pr. P. cas în care sunt autorizați a pune mâna pe arme sau ôri-ce alt lucru care ar părea ca produs al faptului și pentru descoperirea crimei său delictului. În specie, banii fiind înaintați parchetului de agenții poliției judecătorești de și e constatată în fapt deturnarea lor de către procuror, totuși el neavând calitatea de deșitor public nu putea fi aplicabil art. 140.—Cas. II, 3 Nobr. 76; B. p. 617.

20. Comisarii de poliție, funcționând ca auxiliari ai ministerului public, sunt asimilați cu ver-ce deșitor de bani publici, în privința banilor luați de dânsul de la un fur.—Cas. II, 1 Mart. 77; B. p. 130.

21. Controlorii fiscali, nefiind mănuiitori de bani publici, nu sunt justițiabili de Curtea de Compturi, ci de inst. jud. ordinare. Și acestă neocompetință poate fi ridicată de controlor înaintea Curții de Casație chiar cu ocaziunea recursului ce face contra decisiunei pronunțată de Curtea de Compturi asupra reșvuirii unei decisiuni neatacată de dânsul și remasă definitivă, dacă prin acestă din urmă decisiune, dată asupra reșvuirii, se pronunță o nouă

credere. — Cas. II, 4 Oct. 85; B. p. 759.

31. Se face o justă aplicațiune a art. 140 P. în privința delapidărilor de bani de la stabilimentele de utilitate publică, de ôre-ce ele sunt asimilate cu acelea ale Statului. — Cas. II, 20 Iun. 82; B. p. 742.

32. Când inculpatul mărturisește că există deficit, inst. represive sunt competente a judeca delictul delapidărei de bani publici, fără să fie ținute a aștepta până ce Curtea de Compturi se va pronunța, de ôre-ce această inst. e chemată a constata cuantumul sumei iar nu existența deficiitului care e constatat din mărturisirea inculpatului. — Cas. II, 31 Ian. 77; B. p. 32.

33. Sentințele Tribunalelor civile n'au nici o autoritate asupra acțiunei publice, nici o putere de lucru judecat în privința acestei acțiuni, pentru că chiar când au de obiect aceleași fapte, aceste fapte nu sunt privite de ambele acțiuni sub același raport, pentru că nu e identitate între părți, în fine pentru că acțiunile civile și publice nu se sprijin pe aceleași probe. Singura excepțiune, la această regulă, e cazul când esenținea judecată la civil e prejudiciabilă acțiunei publice. A această fiind regula, decisiunea Curței de Compturi, prin care s'ar fi declarat recurentul achitat către Stat de suma pentru care e urmărit, nu putea impede pe Curtea de apel d'ă judeca și osindi. — Cas. II, 17 Iun. 77; B. p. 287.

34. Pot fi condamnați să părădă dreptul de pensie atât funcționarii care n'au de cât un drept eventual cât și acei care sunt deja pensionari, de ôre-ce legea nu distinge. Cas. II, 31 Ian. 77; B. p. 32.

35. Art. 256 C. J. M. nu face de cât să schimbe pedepsa delictului prevăzut de art. 140 și

141 P. iar nu să creeze un nou delict, sau mai explicit delictul de delapidare de bani publici, prevăzut de art. 140 și 141 P. când este comis de un militar se pedepsește mai gray de cât când este comis de un civil, elementele și numirea faptului în sine rămân aceleași. După art. 21 din legea pensiunilor militare din 9 Iunie 1889, dreptul de a dobândi sau de a se bucura de pensiune, se perde nu numai în casurile prevăzute de legea penală, dar și atunci când militarul se află în vre-una din împrejurările cari fac a se ridica exercitiul drepturilor politice. După art. 19 din legea electorală, sunt nedemni de a fi alegători acei cari au fost condamnați pentru vre-unul din delictele prevăzute de art. citate în zisa dispozițiune. Intre aceste delictes se cooprinde și delictesle prevăzute de art. 138 până la art. 146, prin urmare și acele prevăzute de art. 140 și 141 P. Așa dar, cel condamnat pentru delictul de delapidare de bani publici, prin chiar efectul acestei condamnățiuni, se află în una din împrejurările cari fac a se ridica exercitiul drepturilor politice, și prin urmare, câtă să i se aplice dispozițiunile art. 21 al legii pensiunilor militare din 9 Iunie 1889, în virtutea căruia el a perdut dreptul la pensiune. — C. Buc. I, 4 Mart 88; Dr. 31 98, p. 273. C. Jud. 28 98, p. 221.

36. Sunt nedemni a figura printre alegătorii comunali, cei condamnați pentru delictul de delapidare, chiar când această condamnățiune este anterioră punerii în aplicare a legii electorale comunale din anul 1886. — Cas. II, 7 Apr. 93; B. p. 380.

37. Din complexul tutulor dispozițiunilor legii organice asupra comptabilităței generale a Statului, rezultă că de-

lapidările și deturnările făcute de ôri-ce mănuitoir de bani publici, câtă să fie constatate prin procese-verbale, prin acte, prin scripte de percepere, iar nu și prin martori, și, în ôri-ce cas, chiar când proba testimonială ar fi admisă, nu o dovadă scrisă și semnată prin punere de deget de mai mulți locuitori pôte face probă în justiție, intru cât mărturisirile acelor locuitori n'au fost luate cu paza formelor cerute de lege pentru administrarea probei testimoniale. Așa dar, este casabilă decisiunea Curței de Compturi care se întemeiază pe o asemenea dovadă, spre a constata că un mănuitoir de bani publici a primit o sumă ôre-care de bani, ce densusul o tăgăduese, și-l condamna la restituirea ei. — Cas. II, 17 Oct. 94; B. p. 994.

SECȚIUNEA II

Despre nedrepte luări săvârșite de funcționarii publici

141. Ori-care din funcționarii publici, ori-care din oficerii publici sau însărcinații lor, ori-care perceptorii de drepturi, taxe, contribuțiuni, bani, venituri publice sau comunale, precum și ôri-cari însărcinați din partea perceptorilor, vor fi ordonat să se percăpă, vor fi cerut sau vor fi primit ceea ce nu aveau drept a lua, sau mai mult de cât ceea ce se cuvenea să ia ca drepturi de taxe, contribuțiuni, bani sau venituri, sau ca simbrerie, ori apunțamente, se

vor pedepsi: funcționarii și oficerii publici, cu închisóre de la doui până la trei ani; érá însărcinații lor, cu închisóre de la șese luni până la doui ani și cu interdicțiunea pe timp mărginit.

Culpabili se vor osândi încă și la o amendă de o a patra parte, cel mult, și de o a 12 parte, cel puțin, din suma restituțiunilor și a daunelor-interetese ce vor fi datorii a plăti, perçënd și dreptul la pensinne. *Pr. P. 494; P. Fr. 174.*

1. De câte ôri este a se aplica dispozițiunile art. 141, pentru percepri ilegale, nu este destul să se constate că inculpatul a perceput taxe, ci trebuie să se constate încă că această percepere e făcută cu intențiunea fraudulósă, adică cu cunoscința că taxa ce perpece este ilegală, de ôre-ce intențiunea este unul din elementele constitutive ale ôri-cărui delict. — Cas. II, 27 Mai 81; B. p. 442.

2. Când Curtea constată că recurentul n'a perceput taxele ilegale din eróre, și că restituirea lor n'a făcut'o de cât după denunțarea faptului, prin această implicat, constată intențiunea fraudulósă. — Cas. II, 23 Iun. 81; B. p. 548.

3. Antreprenorii de accisuri sau acei cari iau în arendă un venit comunal, sunt asimilați cu funcționarii publici, de ôre-ce ei sunt substituiți în tôte drepturile funcționarilor comunali, cari, după lege, trebuia să percăpă taxele dacă n'ar fi fost arendat venitul Comunei. — Cas. II, 30 Mart. 81; B. p. 282.

4. Art. 141 se aplică la funcționarii publici, la ofițerii publici sau însărcinații lor, la percepătorii de drepturi, taxe, contribuții și altele precum și la însărcinații percepătorului. Comuna poate încasa veniturile sale sau în regie, sau prin modul dărei în întreprindere a venitului: în cazul dintâiu agenții însărcinați cu încasarea veniturilor sunt funcționarii direcți ai Comunei, în cazul de al 2-lea arendașul venitului orașului substituindu-se în drepturile și autoritatea Comunei, el trebuie a fi privit, în perceperea taxei, ca și un funcționar public comunal, pentru care și acesta ținand ea o taxă mai mare de cât se cuvenea, trebuie să fie supus dispoziției art. 141. O dată această teorie admisă și însărcinării arendașului dacă eaș taxă mai mare de cât se cuvine, trebuie asemenea să fie pedepsiți conform art. 141, pentru că acest articol prevede a nume și pe însărcinați, căci fie arendașul de-a dreptul, fie omul lui însărcinat sau orânduit, a-ceste expresii fiind sinonime, unul și altul exercită dreptul de percepere sub autoritatea și în urmă delegării Comunei, și pentru acesta și unul și altul, au un caracter public. E alt-foa, și art. 141 nu s'ar putea aplica, dacă acela care ar fi perceput taxă mai mult de cât se cuvenea, n'ar fi nici funcționar public, nici arendaș, nici însărcinat a unuia sau a altuia, dacă eu un cuvânt, s'ar fi perceput de către unul care n'are un caracter public, în care caz, o asemenea persoană, nu va putea fi urmărită pentru faptul prevăzut de art. 141 ci pentru înșelăciune. — Cas. II, 6 Oct. 81; B. p. 777.

5. Antreprenorii de taxe comunale, fiind asimilați cu funcționarii publici, cu drept cuvânt Curtea face aplicațiunea art. 141 în privința antreprenorului

comunei care a împlinit taxe mai mari de la vânzarea vitelor. — Cas. II, 23 Sept. 86; B. p. 735.

6. Art. 141 pedepsește nu numai pe percepătorii de taxe ilegale, dar și pe însărcinații lor. Recurentul fiind un însărcinat al antreprenorului taxelor luate în antreprisă de la Comună faptul său de perceperea taxelor, pe obiectele libere de taxe, intră tocmai în previsionsunile citatului art. 141, mai ales că Curtea de fond constată că mălaiul și făina erau scutite de taxe prin lege și contractul de antreprisă. Prin nici un text de lege nu se ocrotește serviciilor cari din ordinul stăpânului comit fapte pe cari le cunoșce că sunt oprite de lege. În specie, din Decisiunea supusă recursului, se constată că recurentul a perceput taxe pe produsele apărute de acea taxă, știind că acele produse, mălaiul și făina, erau scutite de taxă, de 6-re-ce autoritatea locală în mai multe rânduri a oprit pe recurent a mai percepe acele taxe și cu toate acestea, dînsul a continuat faptul. Astfel art. 141 nici în această privință nefiind violat, mijlocele invocate, rein nefondate. — Cas. II, 29 Ian. 82; B. p. 106.

7. Portăreii sunt nișce oficieri publici investiți cu un caracter public. Ei sunt pasibili de pedepșa prevădută de art. 141 pentru percepere ilegale ori de câte ori cer și primesc taxe mai mari de cât acelea ce sunt date prin lege. — Cas. Vac. 12 Iul. 82; Dr. 68/81-82, p. 549. B. 82, p. 784.

SECȚIUNEA III

Despre infracțiunile privitoare la amestecarea funcționarilor publici în afaceri sau comerțuri neocompatibile cu a lor calitate

142. Ori-ce funcționar, oficer public sau agent al

guvernului, care, sau fățiș, sau prin acte simulate, sau prin interpozițiune de persoane, va fi luat sau primit vre un interes 6-re-care în acte, adjucecațiuni, întreprinderi sau regii, cu a căror administrare sau priveghiere totală, sau parțială, este sau a fost însărcinat în timpul săvârșirii faptei, se va pedepsi cu închis6-re de la șese luni până la două ani, și cu amendă care nu va trece a patra parte nici va fi mai mică de a 12-a parte din restituțiunile și desdaunările ce va trebui a plăti.

Către acestea se va declara necapabil, pentru tot-d'a-una, a mai ocupa funcțiuni publice.

Aceleași pedepse se aplică și ori-cărui funcționar sau agent al guvernului, care va fi luat vre-un interes în vre-o pricină, întru care el va fi fost însărcinat de a fi donancia o plată sau lichidare de bani. *Pr. P. 493; P. Fr. 175.*

1. Este culpabil de delictul de abuz de încredere ori-ce funcționar, ofițer public, sau agent al guvernului, care, fățiș sau prin acte simulate, sau prin interpozițiune de persoane, va fi luat sau primit vre-un interes 6-re-care în acte, adjucecațiuni, întreprinderi sau regii, cu a căror administrare

sau priveghiere, totală sau parțială, este sau a fost însărcinat în timpul săvârșirii faptei. — Cas. II, 1 Mart. 97; B. p. 370.

2. Lg. n'a voit a pedepsi faptul material al participării unui funcționar în întreprinderi cu a căror administrare sau priveghiere era însărcinat, ci cupiditatea funcționarului care ar lesa interesele guvernului, abuzând de puterea funcțiunei sale. Această interpretare reese și mai mult din împrejurarea că amenda fiind proporțională cu restituțiunile și desdaunările ce culpabilul va trebui a plăti, indică în spiritul legiuitorului condițiunea existenței unui prejudiciu spre a constitui faptul pedesibil. — C. Buc. III, 15 Mart. 82; Dr. 50/81-82, p. 405.

3. Reaua credință și prejudiciul sunt elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 142. Curtea de fond este suverană apretătoare în ceea ce priveșce constatarea necesității acestor elemente. — Cas. II, 10 Sept. 82; Dr. 76/81-82, p. 613. B. 82, p. 895.

4. Delictul prevăzut de art. 142 constă în abusul funcțiunei, presupunând o calitate specială în autorul său și de aceea nu admite complicitate din partea acelor cari nu intrunesc aceste condițiuni. — Tr. Ial. 2 Dec. 81; Dr. 50/81-82, p. 406.

5. Agenții Regiei fiind considerați ca agenți ai contribuțiilor indirecte și prin urmare ca funcționarii publici sunt pasibili de penalitate prevădută de art. 142 când speculăș asupra culturii de tutun ce aveat însărcinarea a supraveghia. — Tr. Ial. 2 Dec. 81; Dr. 50/82-82 p. 406.

143. Ori-ce comandant de divisiuni militare, de județe sau de orașe, ori-

ce prefect și sub-prefect, care, în întinderea oculului unde are dreptul a-și exercita autoritatea sa, va face, fățiș, sau prin acte simulate, sau prin interpozițiune de persoane, comerț de grâu, vinuri, sau alte produse, afară din acele cari ar proveni din proprietățile sale, se va pedepsi cu amendă de la 250 până la 5000 lei. *Pr. P. 493; P. Fr. 176.*

SECȚIUNEA IV

Despre mituirea funcționarilor publici

144. Ori-ce funcționar de ramul administrativ sau judecătoresc, ori-ce agent sau însărcinat al unei administrațiuni publice, care va fi primit sau va fi pretins daruri sau presenturi, sau care va fi acceptat promisiuni de asemenea lucruri spre a face sau a nu face un act privitor la funcțiunea sa, fie și drept, dară pentru care n'ar fi determinată de lege o plată, se va pedepsi cu închisoare de la două până la trei ani și cu amendă îndoită a valorii lucrurilor primite sau făgăduite, fără ca această amendă să poată fi mai mică de cât 100 lei; eră banii săi darurile, ori valoarea lor, se vor lua pe

séma ospiciilor sau caseilor de bine-facere ale locațiunii unde s'a comis mituirea.

Ei nu vor mai putea ocupa funcțiune publică și vor perde și dreptul la pensiuine.

Cu aceeași pedepsă, se va pedepsi și ori-ce arbitru sau expert numit, sau de către un tribunal, sau de părți, care va fi acceptat promisiuni, sau primit daruri, sau presenturi, pentru a da o decisiune sau a emite o opiniune favorabilă uneia din părți. *Pr. P. 491; P. Fr. 177.*

1. Din termenii chiar ai art. 144 reese că actul, comis de funcționar ori agent sau impunit, și pentru care a primit daruri, trebuie să fi intrat în atribuțiunile sale legale, să fi fost, cu un cuvânt, un act de competența sa, căci un act străin de căderile sale, și care n'ar fi fost în drept să-l facă, în virtutea titlului său, nu este un act al funcțiunii sale și deci nu intră în dispozițiunile art. 144. — *Cas. Vac. 12 Iul. 89; Dr. 57 89, p. 457. B. 89, p. 679.*

2. Elementul constitutiv al delictului de mituire, prevăduț de art. 144, este ca banii săi darurile să fi fost primite, spre a face sau spre a nu face un act privitor la funcțiunea sa, să fi fost, cu alte cuvinte, un act de competența funcționarului sau agentului, căci un act străin de atribuțiunile sale legale și care n'ar fi fost în drept să-l facă, în virtutea titlului său, nu este un act al funcțiunii sale și ca atare nu este

pedepsit de art. 144, de ôre-ce lipsește unul din elementele principale ale acestui delict. — *Cons. de revis. 16 Sept. 90, Dr. 60 91, p. 480.*

3. Pentru ca să existe delictul de mituire, în sensul art. 144, se cere, între altele, condițiunea ca faptul pentru care se ia mită să intre în atribuțiunile funcțiunii celui ce face actul. Așa dar, când se constată, în fapt, că actele pentru cari o persoană a primit o remunerațiune nu intrau în atribuțiunile funcțiunii sale, acesta nu constituie delictul de mituire. — *Cas. II, 9 Dec. 92; B. p. 1137.*

4. În delictul de mituire, dacă judecătorul fondului constată în fapt, prin decisiunea sa, cum să prevenitul în calitatea funcțiunii sale (în specie aceea de Primar) a pretins și primit daruri pentru a face acte privitoare la funcțiunea sa, acte pentru cari, după lege, densusul nu are drept la nici o plată, prin acesta constată că faptul, săvârșit de prevenit, intranesece toate elementele zisului delict. — *Cas. II, 1 Mart. 95; B. p. 345.*

5. Elementele delictului de mituire sunt ca, un funcționar administrativ, sau judecătoresc, sau un agent ori însărcinat al unei administrațiuni publice, să fi pretins sau primit bani, daruri ori promisiuni, spre a face sau a nu face un act privitor la funcțiunea sa, dar pentru care n'ar fi determinată de lege vre-o plată. Iar elementele art. 146 sunt ca cine-va în numele său, sau în numele unui funcționar public, să cêră, să ia, sau să facă să i-se promită, daruri, cu scopul de a interveni spre a se face un act din acele privitoare la atribuțiunile celui funcționar. — *Tr. Tec. 31 Ian. 94; Dr. 38 94, p. 309.*

6. Cel ce primește o sumă spre a da o permisiune care intră în atribuțiunile sale de

funcționar public, se face pasibil de penalitatea prevăduț în art. 144, iar acelaia, care nu are nici un amestec oficial, și intervine ca simplu particular, i se aplică dispozițiunile art. 146. Urmază a fi achitat cel ce remițând, în asemenea împrejurări, banii, nu are inițiativă proprie ci ascultă numai de ordinul patronului său. — *Tr. Cov. 18 Sept. 95; Dr. 65/95, p. 537.*

7. Constituie o mituire faptul unui funcționar de ramul administrativ de a primi un dar pentru a face un act privitor la funcțiunea sa, chiar dacă acesta s'a făcut sub forma deghisată a unui împrumut și s'a dat pentru acesta chitanță. — *C. Buc. II, 9 Dec. 95; Dr. 10 96, p. 74.*

8. Cel ce primește o sumă prin mijlocirea altei persoane, spre a acorda o permisiune de atribuțiunea funcțiunii publice ce ocupă, e pasibil de penalitatea prevăduț în art. 144. — *C. Gal. II, 13 Ian. 96; Dr. 18/96, p. 141.*

9. Dacă funcționarul prin propria și libera sa voință, a refuzat sau a înapoiat darurile sau promisiunile făcute, fără ca după acesta să urmeze vre-un act de execuțiune, care să dovedescă intențiunea de a face sau nu actul privitor la funcțiunea sa, un asemenea act nu pôte fi considerat de cât ca un proiect și nu pôte atrage după sine nici o penalitate. — *Cas. II, 4 Oct. 76; B. p. 571.*

10. După dispozițiunile art. 144 trei elemente trebuie să concure pentru a da naștere delictului de mituire: a) ca înculpatul să aibă calitatea de funcționar de ramul administrativ sau judecătoresc sau de agent sau însărcinat al unei administrațiuni publice, b) ca să fi pretins sau primit daruri sau presenturi, c) ca aceste daruri săi promisiuni să fi avut

de obiect de a face său de a nu face un act privitor la funcțiunea sa, chiar drept, dar pentru care n'ar fi determinat de lege o plată. Legea de la 1864 pentru înăpoiarea administrării averilor Eforiei spitalelor civile din București, prevede că Eforii se vor numi de către Domnitor după prezentarea Ministerului de interne, că bugetul Eforiei, după prezentarea Eforiilor, se va aproba, în fe-care an, de către Copurile Legiuitoare, că comptabilitatea Eforiei se va ține conform legilor financiare ale Statului și că ea atârână de Ministerul de Interne în aceleși atribuție și margini ca și Epitropia spitalelor civile a Sf. Spiridon din Iași. Regulamentul pentru administrațiunea așezămintelor Eforiilor spitalelor civile din București, din anul 1868, prevede că dânsa își va administra averea ei sub priveghiarea Ministerului de Interne și că funcționarii ei se numesc ca la celelalte administrațiuni publice. Din toate acestea, rezultă că Eforia spitalelor civile, de și un așezământ de utilitate publică format cu averi particulare, constituie cu toate acestea o administrațiune publică, și că ast-fel funcționarilor ei nefiind depozitarii nici unei porțiuni din autoritatea publică și neconcurend în nici un mod la gestiunea lucrului public, nu pot fi de cât nisee însărcinați ai acestei administrațiuni. În-sărcinații unei administrațiuni publice, ca să comită delictul de mituire, trebuie ca darurile său promisiunile să le fi pretins sau luat spre a face sau a nu face un act privitor la atribuțiunile legale ale funcțiunii lor, la un act care intră în competența lor, *ex officio suo*. — Tr. II, I, 20 Febr. 89; Dr. 18/89, p. 142.

11. Din totă economia legiunilor privitoare la Eforie, re-

sultă că Eforia nu pôte face nici o mișcare fără aprobarea Ministerului și că nu i-s-a conferit de cât o mică porțiune din puterea guvernului. Și cum s'ar putea susține că Eforia este o administrațiune privată, pe cât timp este de notorietate publică că așezămintele private, precum Eforia spitalelor Brâncovenesci, Nifon și altele se administreză fără să aibă guvernul cea mai mică ingerință directă și fără măcar ca gestiunea lor să trecă prin Curtea de Compturi cum trece aceea a Eforiilor spitalelor civile? Legea din 1841 numește pretutindeni aceste spitale ale Eforiilor, *spitalele Statului*, denumire care denotă deja caracterul instituțiunii, caracter care reese și din circumstanța că pentru o instituțiune privată nu s'ar fi numit un director prin lege. În fine dacă diferitele legislaturi nu au considerat pe Eforii cari primesc salariatii direct și sub ordinele imediate ale puterii centrale, ast-fel ca să fie isbiți de incompatibilitatea art. 27 al legii electorale, totuși nu se pôte zice că funcționarii unui așezământ public dependent de Ministerul de interne, numiți în virtutea unei legi prin decret domnesc, prevăduți într-un buget votat de Camera sunt nisee simpli angajați particulari și că nu intră în termenii absoluți ai art. 144: *Orice agent sau însărcinat al unei administr. publice*. Din cele mai sus espuse nu mai rămâne cea mai mică îndoială că Eforia spitalelor este un așezământ public, depinzând imediat de Ministerul de interne, iar impiegații ei sunt funcționarii publici. — C. Buc. II, 31 Mai 89; Dr. 47/89, p. 372.

12. De și este adevărat că Eforii spitalelor civile, precum și ceilalți impiegați ai acestor

Eforii nu sunt funcționari de ramul administrativ sau judecătoresc, căci nu exercită în numele Statului nici o porțiune a autorității publice, ei sunt agenți sau însărcinați, ai unei administrațiuni publice, căci căutarea bolnavilor fiind recunoscută ca obligațiune a Statului, persoanele însărcinate cu administrațiunea averii afectată la acest scop, sunt agenți sau prepuși ai unei administrațiuni publice. Imprejurarea că aceste spitale ar fi fost create și întreținute cu averi lăsate de particulari, fără ca Statul să fie silit a contribui cu bani publici la întreținerea lor, nu schimbă, întreg s'a pretins, într-un nimic acest caracter, de ore-ce nu numai că nu s'a dovedit sau pretins măcar, că testatorii sau donatorii acestor averi, să fi voit a da un caracter de așezămintă private de bine-faceri, dar încă rezultă din legea din 1864, pentru înăpoiarea administrării averii Eforiilor spitalelor civile din București și din Regulamentul din anul 1868 pentru administr. așezămintelor spitalelor civile din București, că administrațiunea acestei averi a fost privită de Lg. ca o administrațiune publică. — Cas. Vac., 12 Iul. 89; Dr. 57/89, p. 457. B. 89, p. 679.

13. Primarii care primesc mită, cu ocazia punerii de peceți asupra averii unor minori, comite un delict în îndeplinirea funcțiunii sale, de ore-ce conform art. 658 Pr. Primării, în comunele rurale, în cas de morțe, și, în special, când e vorba a se lua măsuri urgente, pentru asigurarea averii minorilor, au competența a aplica sigiliu. — Ces. II, 27 Iul. 76; B. p. 418.

14. Constituie delictul de mituire, prevăzut și podespit de art. 144, faptul că Primarul unui comune a luat bani de la săteni pentru a le împărți pământuri, conform încheerii con-

siliului comunal, sau în urma delegațiunii ce-i dedese Ministerul. — Cas. II, 9 Mai 94; B. p. 578.

15. Ministrul care primește o sumă de bani mită, pentru a da o comandă unei case comerciale, se pedepsește conform legii ordinare. — Cas. Un. 7 Dec. 88; B. p. 1055.

16. Pentru ca să existe de licitul de mituire se cere ca mituirea să fi fost luată pentru un fapt care intră în atribuțiunile funcțiunii inculpatului. Recurentul recunoșce că a primit 25 lei de la reclamant, pentru facerea unei petițiuni de liberare a unui certificat, pentru instalarea reclamantului în comuna Portomanu, fapt care nu intră în atribuțiunile sale de notar, și în consecință nu înfrunșe elementele esențiale ale delictului de mituire. — Cas. II, 26 Iun. 87; B. p. 612.

17. După art. 144 fiind pedepșiți pentru delictul de mituire nu numai funcționarii de ramul administrativ sau judecătoresc, ci și ori-ce agent sau însărcinat al unei administrațiuni publice, urmăz de aci că cel care a fost însărcinat ca agent sanitar, în timpul epidemiei de cholera, de către medicul primar al județului, în calitate de reprezentant al consiliului sanitar, se consideră ca un însărcinat al administrațiunii publice cu un serviciu anume determinat, și ca atare este pasibil de delictul de mituire, prevăzut de citatul articol, dacă a luat mită pentru a nu-și îndeplini însărcinarea cu care fusese delegat. — Cas. II, 12 Iun. 95; B. p. 948.

18. Intreprinzatorul pentru îngrijirea apelor publice, care n'are obligația a face reparații de apeducte la particulari, nu cade sub previsiunile art. 144, dacă pretinde o sumă de bani, de la un particular, pentru a-i face un serviciu pentru care nu era însărcinat și plătit de

autoritate. — Cas. II, 20 Ian. 78; B. p. 41.

19. Faptul administratorului unei Societăți d'a fi primit o remisă, pentru afacerile încheiate de societate, nu cade sub aplicația art. 144, care vizează pe funcționarii unei administrațiuni publice. Tr. II, I, 14 Ian. 93; Dr. 18/93, p. 139.

20. Constatarea făcută de instanța de fond cum că autorizarea unui întreprins a fost dată în schimbul unei sume de bani, face să rezulte implicit că acea care a dat o asemenea autorizare se găsea funcționar în momentul când a primit banii. Calificarea acestui fapt de mituire este o chestiune de apreciere suverană a instanței de fond care nu cade sub cenzura Curții de Casație. — Cas. II, 4 Nobr. 96; Dr. 77/96, p. 653. B. 96, p. 1544.

21. În delictele de mituire, mituitorul nu se poate constitui partea civilă, căci după art. 144, obiectul mituiri se ia pe seama stabilimentelor de binefaceri. — Cas. II, 16 Ian. 89; s. p. 653.

22. Lucrurile primite sau valoarea lor nu se pot cere îndărăt de către cel ce cu bună știință le-a procurat pentru a se consuma delictul de mituire. — C. Gal. II, 13 Ian. 96 Dr. 18/96 p. 141.

23. Art. 144 prevede pierderea dreptului la pensiuine și a dreptului de a ocupa funcțiuni publice pentru un timp ilimitat. Aceasta este o penalitate *in genere* care nu intra în numărul interdicțiilor coprinse în art. 8 § 2 și pentru care Lg. a stabilit un timp mărginit. — Cas. II, 7 Nobr. 75; B. p. 314.

24. Pierderea dreptului de a ocupa o funcțiune publică, cum și pierderea dreptului de pensiuine, este o consecință necesară a condamnățiunei pentru delictul de mituire și are loc chiar atunci când s'a o-

mis a se trece în hotărâre. — Tr. II, III, 31 Ian. 90; Dr. 35/90, p. 280.

25. Legile ce prescriu penalități și incapacități nu pot fi interpretate și aplicate prin analogie, ci într'un mod restrictiv luându-se drept basă în interpretarea și aplicarea lor textul legii în litera sa. Acesta fiind principiul, delictul de mituire comis, de un funcționar public, ca și alte delictes tot atât de imorale precum: măturie mincinoasă, baneruta frauduloasă, și altele, nefiind anume prevăzute de legea electorală ca un cas de nedemnitate de a fi algător, persôna osândită, pentru un asemenea delict, urmăzează a exercita dreptul de alegător până când o nouă lege, recunoscând gradul de imoralitate al agentului unui asemenea delict, și punându-l cel puțin pe aceeași linie cu furtul și abusul de încredere va ridica, într'un mod expres, celor condamnați pentru un asemenea fapt, dreptul suveran de a participa la formarea Corpurilor Legătore. — Cas. II, 26 Mai 81; B. p. 437.

26. Prescripțiunea stabilită prin legile penale nu se aplică acțiunilor civile cari, în afară de faptul delictos, își trage principiul dintr'un contract preexistent delictului. Ast-fel e acțiunea ce are de obiect cererea făcută de o comună contra unui fost casier al ei, de a fi obligat să-i restituie sumele încasate și delapidate de densusul, cas în care densusul își exercită acțiunea conform legilor financiare și si-o întemeiază pe contractul de drept public ce era între comună și si casier încă de la intrarea sa în funcțiune, adică pe o casusă preexistentă delictului iar nu pe însuși acest delict. În acest cas acțiunea nu poate fi supusă de cât prescripțiunei

regulată de dreptul civil. — Cas. II, 2 Oct. 95; B. p. 1205.

145. Dacă mituirea s'a urmat asupra unui judecător sau jurat, pronunțând în materii criminale în favoarea sa în contra acusatului, pedepsa va fi maximum închisorei și pierderea drepturilor de a mai fi admis în serviciu pe tota viața; el va perde și dreptul la pensiuine.

Dacă mituirea s'a urmat asupra unui jurat pronunțând în materie de espropriatiune, pedepsa va fi închisore de la un an până la două ani, pierderea dreptului de a mai fi admis în serviciu pe tota viața și a dreptului de pensiuine. P. Fr. 181.

146. Ori-care particular, care, în numele său, sau în numele veri-unui funcționar public, administrativ sau judecătoresc, cu scirea sau fără scirea acestuia, într'un chip direct sau indirect, va cere, va lua, sau va face să i se promită daruri sau alte folose nelegitime, spre a interveni, spre a se face sau a nu se face veri-un act din cele privitoare la atribuțiunile aceluia funcționar, se va pedepsi cu închisore de la șese luni până la două ani, și cu

amendă, valoarea îndoită a lucrurilor luate sau promise, fără ca această amendă să fie mai mică de 100 lei.

Lucrurile primite, sau valoarea lor, se vor lua în folosul ospiciilor sau caselor de bine-facere ale localității unde s'a comis faptul.

Iară dacă mijlocitorul va fi funcționar, va perde dreptul d'a mai ocupa funcțiuni, și nu va putea primi pensiuine.

1. Elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 146 sunt: a) calitatea de funcționar public a aceluia în numele căruia se cere, se ia, sau se face a se promite daruri, b) faptul de a cere, de a lua sau a face să i se promită asemenea daruri, c) scopul de a interveni spre a se face sau a nu se face un act din cele privitoare la atribuțiunile aceluia funcționar. — Tr. Br. 7 Ian. 82; Dr. 71/81-82, p. 574.

2. Intențiunea culpabilă e un element esențial pentru aplicațiunea art. 146. — C. Gal. II, 13 Ian. 96; Dr. 18/96, p. 141.

3. Pentru existența delictului, prevăzut de art. 146, nu e necesară intențiunea frauduloasă, căci legea prevădând numai o simplă cerere fără efect sau o simplă promisiune, este evident că a exclus ori-ce idee de intențiune frauduloasă. — Tr. Br. 7 Ian. 82; Dr. 71/81-81, p. 574.

4. Constatarea elementelor unui delict este o chestiune de fapt de atributul instanțelor de fond. — Cas. II, 12 Ian. 96; B. p. 1078.

5. Lucrurile primite, sau valoarea lor, nu se pot cere îndă-

răt de către cel ce le-a procurat pentru a comite delictul de mituire, căci ele se atribuie, după stăruința celui în drept, unui stabiliment de bine-facere al Comunei unde s'a comis delictul. — Tr. Cov. 18 Sept. 95; Dr. 65/95, p. 537.

6. Faptul de a cere bani în numele unor funcționari publici bine specificați, constituie delictul pedepsit de art. 146. Tot acest articol este aplicabil când s'a primit banii în numele unor asemenea funcționari, chiar dacă funcționarul nu a avut cunoștință despre aceasta. — Tr. Cov. I, 18 Sept. 95; Dr. 65/95, p. 537.

7. Cel ce a cerut și a primit o sumă de bani, cu șcirea unui funcționar public, pentru ca acesta să facă un act relativ la atribuțiunile funcției sale, se face pasibil de delictul prevăzut și pedepsit în art. 146. — C. Gal. II, 13 Ian. 96; Dr. 18/96; p. 141.

8. Simpla intervenire făcută cu cererea sau primirea de bani în numele unui funcționar public anume desemnat, pentru ca acesta să facă un act privitor la atribuțiunile funcției sale, cade sub aplicarea art. 146 fără ca să fie cerută stabilirea scintei funcționarului despre această cerere sau primire. — C. Gal. II, 13 Ian. 96; Dr. 18/96; p. 141.

9. Unul din elementele esențiale pentru existența delictului prevăzut de art. 146, este ca actul pentru săvârșirea căruia agentul primește bani sau promisiuni în numele unui funcționar să fie privitor la atribuțiunile zisului funcționar. Eșirea unui decret de grațiere, în favorul unui condamnat, nu intră cătuși de puțin în atribuțiunile unui șef de diviziune la ministerul Justiției. — C. Buc. I, 3 Dec. 82; Dr. 53/81-82, p. 431.

10. Notarul care primește mită spre a face acte scind și

calitatea sa de notar va influența la Primar, de a le subscrive și elibera, este supus, pe lângă pedepșa prescrisă de lege, și la pierderea dreptului de funcțiune și pensiuine. — Cas. II, 23 Aug. 83; B. p. 771.

11. Calitatea de funcționar public a medicului care asistă consiliul de revisiune al recrutării rezultă din art. 31 din legea recrutării, din care se vede că dănsul este un membru al consiliului, numit de puterea executivă, cu atribuțiuni speciale și destul de importante. Consiliul de revisiune, până în momentul când își termină operațiunile pentru care a fost format, are toate caracterelor unei autorități publice și astfel, medicul care este un membru indispensabil al acestei autorități, este un funcționar public cu atribuțiuni bine definite, iar nu un simplu expert. Ceea ce confirmă și mai mult calitatea de funcționar public a medicului recrutat este art. 88 din legea recrutării, care pronunță pedepșa închisorii contra medicului care primește daruri sau promisiuni pentru a fi favorabil tinerilor, pedepșa care n'ar fi avut rațiunea de a fi, dacă medicul era un simplu expert particular, fără rol și fără importanță în consiliul de recrutare. — Tr. Br. 7 Ian. 82; Dr. 71/81-82 p. 574.

12. Art. 146 prevede faptul cănd un particular, în numele său, ar cere sau ar lua daruri sau alte folose nelegitime, spre a interveni pe lângă un funcționar administrativ sau judecătoresc a face sau a nu face vre-un act privitor la atribuțiunile sale, fără a zice nimic despre intervenirea pe lângă însărcinații unei administrații publice, cum prevede art. 144. Or Eforii spitalelor civile din București nu sunt de cât niște însărcinați ai unei administrații publice și *poenitia*

restringenda sunt. — Tr. Ilf. I, 20 Febr. 89; Dr. 18/89; p. 142.

SECȚIUNEA V.

Abus de putere

§ 1.—Abus de putere în contra particularilor.

147. Ori-ce funcționar administrativ sau judecătoresc va abusa de puterea ce-i dă calitatea sa, spre a sili pe nedrept pe o persoană a face sau suferi un act, sau a se abține de dănsul, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la două ani, și se va putea încă declara necapabil de a ocupa funcțiuni publice de la un an la trei. P. 99; P. Pr. 315.

1. Pentru ca să existe abus de putere se cere ca agentul să fie funcționar administrativ sau judecătoresc, ca siluirea imputată să fie comisă în exercițiul său cu ocaziunea exercițiului funcției sale și ca această constrângere să fi fost exercitată fără motiv legitim. — Tr. Tec. 31 Oct. 90; Dr. 33/91, p. 202.

2. Spre a exista abusul de putere, pe lângă intențiunea frauduloasă, mai trebuie ca și funcționarul prin calitatea sa să pōtă impune cui-va a face sau nu un act, sau a suferi ceva etc. — Tr. Ilf. II, 26 Apr. 85; Dr. 45/84-85 p. 357.

3. Unul din elementele constitutive ale delictului de abus de putere, prevăzut de art. 147, consistă în aceea că funcționarul administrativ sau judecătoresc să silēscă pe neprept o

persoană de a face un act sau să se abțină de la dănsul. Un perceptor este în drept a sechestra averea contribuabililor pentru plata impositivelor întărite și, deci, nu i se pōte imputa acesta ca un act arbitrar sau nedrept și Curtea care îl condamnă, în asemenea cas, pentru delictul de abus de putere, comite un exces de putere. — Cas. II, 13 Apr. 93; B. p. 399.

4. Delictul de abus de putere, urmând a însuși ca element esențial și intențiunea frauduloasă, instanța de fond este ținută ca, în cas de condamnățiune, să constate existența ei. Așa dar, în lipsă de o asemenea constatare, respingerea probei cu martori, ce se invocă de însuși prevenitul, spre a dovedi că dănsul n'a avut această intențiune, și condamnățiunea sa la pedepșa arătată în art. 147 constituie un adevărat exces de putere care atrage casarea hotărârii. — Cas. II, 6 Mart. 91; B. p. 342.

5. Delictul de abus de putere există și atunci când depositearul puterii publice, prin violențe exercitate asupra unei persoane intermediare, silēscă pe o persoană a suferi un act dăunător. — Cas. II, 7 Apr. 93; B. p. 374.

6. Procurorul care, fără a fi chemat de președintele biroului electoral, intră în sala de alegere însoțit de armată și răspundese alegătorii, violēză un drept politic, consistând în libera expresiune a votului garantat de Constituție. Acest fapt cade sub prevederile art. 99 iar nu ale art. 147 care are de obiect pedepsirea atentatelor la drepturile private ale cetățenilor din partea funcționarilor. — Cas. II, 12 Ian. 71; B. 105.

7. Codul penal la art. 393, al 7 și 13 și art. 395 prevede contravențiuni la dispozițiunile re-

gulementelor municipale relative la taxa pâinei și le pedepsece c'o amendă de lei 15—25 și cu închisoare până la cinci zile, fie separat, fie cumulativ. La întâmplare de recidivă, din partea contravenitorilor, culpabilității se vor supune tot-d'a-una la închisoare de cinci zile. Din aceste texte de lege, formale și categorice, rezultă învederat că brutarii care vor vinde pâinea cu un preț mai mare de cât cel hotărât și publicat, comit o contravențiune polițienescă și se expun numai la pedesele mai sus arătate. Măsura ordonată de oponenți ca pedepsă, de a se vinde jimbă și pâinea reclamantului brutar, în mod forțat, contra voinței lui și pe un preț mai mic aceluia cu care o vindea dânsul, este ilegală, pentru că autoritatea municipală nu poate crea arbitraricește pedese în această materie, nu poate adăoga sau scădea la pedesele legii penale, pentru că art. 12 din citatul regulament supune pe contravenitorii numai la pedesele polițienesci prevădute de Codul penal, mărginind misiunea Primarului în a constata asemenea contravențiuni la regulamentele municipale relative la taxa pâinei sau jimbilor. Eg. ori de câte-ori a voit a aplica, pe lângă citatele pedese, și alte măsuri ca pedese, a spus-o expres, după cum este în casurile prevădute de art. 384, 386, 391 și 394. Nici în temeiul art. 89 al. a din legea comunală din 1874 oponenții nu puteu aplica această pedepsă reclamantului, căci Primarul, după acest text de lege, n'are altă îndatorire de cât a publica din nou legile și regulamentele generale și a pune în vedere cetățenilor ca să le observe; apoi în acest alineat, este vorba nu de executarea regulamentelor locale, cum este în specie, ci a celor generale făcute de puterea administrativă centrală; în fine,

în cas de infracțiune a regulamentului municipal, singura măsură penală și coercitivă este cea prevădută de art. 12: constatarea contravențiunii și aplicarea pedepselor polițienesci. A se admite contrariul este a se șterge din Codul Penal asemenea contravențiunii și penalitățile prevădute, prin faptul că autoritățile administrative și municipale, îndată ce ar simți că un brutar voește să urce prețul pâinei, i-ar vinde-o în mod forțat și ast-fel l'ar împedica de a mai comite contravențiuni la regulamentele municipale, știut fiind că caracterul comun al unei contravențiuni este faptul material al nesupunerei la prescripțiunile legii adică să se fi săvârșit faptul care constituie o contravențiune iar nu să se manifeste numai rea voință sau intențiune de a-l comite. Este abus de putere în sensul legii, ori de câte ori un funcționar public nu se află în limitele puterii ce i s'a incredintat de lege, sau pentru că nu-i cunoște prescripțiunile, sau pentru că trece peste dănsule. — Tr. Vâlce. 25 Ian. 84; Dr. 23/83-84 p. 182.

8. Faptul că Primarul unei comune a forțat pe comercianții veniți la un bălcuț, a plăti o taxă 6re-care în folosul antreprenorului bălcuțului, fără ca acea taxă să fi fost aprobată printr'o lege, cum cere art. 110 din Constituțiune, constituie delictul de abus de putere prevăzut și pedepsit de art. 147.—Cas. II, 4 Nobr. 92; B. p. 1022.

9. După art. 64 din legea comunală din 1887 numai Primarul este însărcinat cu administrațiunea comunei, și, în cas când delegă parte din puterile sale ajutoarelor și chiar la alți consilieri comunali, delegațiunea trebuie să fie aprobată de consiliul comunal pentru a putea conferi delegatului calitatea de funcționar. Așa dar,

faptul că un consilier comunal, care nu avea o atare delegațiune, întâlnind în comună pe o persoană vândind gaz, a dus-o la primărie ca s'o controleze, și întâmpinând opunere din parte-l, a maltratato-o, cade sub previsiunile art. 238 el neputând fi considerat de cât ca un simplu particular. — Cas. II, 6 Sept. 94; B. p. 885.

10. Perceptorul dând ordin de urmărire agenților săi pentru impositate datorite nu devine pasibil de penaiitatea prevăzută de art. 147, dacă aceștia au executat urmărirea fără a îndeplini formalitățile prevăzute de lege. — Cas. II, 2 Nobr. 87; Dr. 78/86-87 p. 622. B. 87, p. 915.

11. Bătăia urmată de un subprefect nu poate fi considerată că s'a urmat de către un membru al poliției judecătorești, în îndeplinirea funcțiunii sale, dacă faptul s'a urmat în altă circumscripțiune, de cât aceia a sa. — Cas. II, 23 Mart. 84; B. p. 300.

12. Faptul de lovire simple, săvârșit de un ajutor de șef de garnisonă, constituie delictul prevăzut de art. 238, iar nu delictul de abus de putere. — Cas. II, 14 Dec. 92; B. p. 1146.

13. Delictul de lovire săvârșit de un funcționar în persoana altui funcționar cade sub previsiunile art. 238 și este de competența judecătorului de pace, când nici de calitatea sa autoritatea de funcționari publici nu s'a abusat, nici în puterea acelei calități s'a comis delictul. — Cas. II, 27 Febr. 96; B. p. 454.

148. Ori-ce funcționar, care, în exercițiul, său cu ocaziunea funcțiunii sale, va maltrata prin ofense orale, pe o persoană, se va pedepsi cu închisoare până la șese luni.

Acel funcționar se va putea încă declara necapabil de a ocupa funcțiuni publice de la un an până la trei. *P. Fr. 186; P. Pr. 316.*

1. Sub-comisarul de pe lângă prefectura poliției Capitalei, fiind nisece agent al siguranței publice și al poliției judiciare, prin urmare, funcționar însărcinat cu un serviciu public, urmăze de aci că maltratarele săvârșite de dânsul contra cui-va constituie delictul de abus de putere prevăzută de art. 148, de competența Tribunalului de județ de a-l judeca, iar nu simplul delict de lovire, de competența judecătorului de pace. — Cas. II, 17 Mart. 95; B. p. 477.

2. Faptul de lovire simple săvârșite, de un sergent de oraș pe când nu se găsea în calitatea și exercițiul funcțiunii sale, nu constituie delictul de abus de putere prevăzut de art. 148 ci acela prevăzut de art. 238. — Cas. II, 28 Mai 91; B. p. 685.

3. Lovirile săvârșite de un perceptor, pe când se găsea în exercițiul funcțiunii sale, constituie delictul de abus de putere. — Cas. II, 12 Febr. 90; B. p. 212.

4. Loviturile săvârșite de un perceptor, în exercițiul funcțiunii sale constituie delictul de abus de putere prevăzut și pedepsit de art. 148 care intră în competența Tribunalului corecțional a-l judeca. — Cas. II, 27 Apr. 90; B. p. 566.

149. Ori-ce funcționar, care, afară din casurile și formele prevădute de lege, va aresta sau va ordona a se aresta o per-

sună, sau va prelungi într'un mod ilegal ține-rea ei la închisóre, se va pedepsi cu închisóre de la trei luni până la două ani, și se va putea încă declara de incapabil, de la un an până la trei, de a ocupa funcțiunii publice.

Dacă arestarea ilegală a ținut mai mult de trei zile, minimum pedepsei va fi de patru luni, și se va declara incapabil de a mai ocupa funcțiunii publice, de la un an la trei ani.

Dacă arestarea ilegală va ține mai mult de o lună, osândă va fi de două ani închisóre.

În aceste din urmă două cazuri, funcționarul va perde și dreptul la pensiu-ne. *P. 99, 103, 105; Const. 13; Pr. P. 39, 88, 581, 587; P. Pr. 317.*

1. Art. 149 P. pedepsește arestarea sau prelungirea închisorei când e ilegală. — C. Cr. II, 27 Febr. 96; Dr. 25/96, p. 225.

2. Numai în cazul unui delict flagrant un Primar, ca ofițer al poliției judecătorești, are dreptul a aresta pe un inculpat precum rezultă din art. 39 combinat cu 47 Pr. P. Art. 40 Pr. P. definește și arată ca-surile în care e delict flagrant; însă chiar dacă faptul se produce cu circumstanțele indicate prin lege trebuie încă ca faptul să fi de natură pedepsit cu o pedepsă criminală precum acesta rezultă din art. 31 și 39 Pr. P. În cazul de față nu era

un flagrant delict pentru că faptul nu se produce în condițiile art. 40 Pr. P. fiind că nu era de cât o bănuială de un simplu furt, care nu se pedepsește de cât cu închisóre corecțională. Așa fiind arestarea din partea recurentului, ca ofițer al poliției judecătorești nefiind făcută conform prevederilor legii și nefiind el autorizat a o face, ea e o arestare ilegală. — Cas. II, 2 Nobr. 83; B. p. 1087.

3. Primarul, ca ofițer al poliției judiciare, are dreptul a aresta pe un individ numai în cas de flagrant delict și când faptul comis e de natură criminală. Ori-ce privațiune a libertății, în afără de acest cas, constituie o arestare ilegală. Cas. II, 14 Dec. 93; Dr. 5/94, p. 34. B. 93. p. 1144.

4. În lipsa unei definițiuni legale, rămâne a stabili criteriul delictului politic în sine. Dacă putem zice că un raport trebuie să fie între delict și ordinea publică ca delictul să fie politic, atunci vom conchide că acele crime și delict care ating în ori-care mod ordinea politică, constituită sau consacrată în Stat, în mod legal, pot fi considerate ca delict politic. Ceea ce constituie ordinea politică a Statului sunt relațiunile externe și interne. În afără sunt independența Statului și raporturile dintre Stat cu celelalte State, relațiuni cari pot fi atinse. Înăuntru sunt forma guvernului, puterile legislative, prerogativele constituționale ale miniștrilor și drepturile politice ale cetățenilor, asemenea relațiuni iarășî pot fi atinse. Pîe care din aceste relațiuni, pôte să ni se înfățișeze sub diferite forme și ca specii deosebite. Ast-fel prin drepturi politice ale cetățenilor putem intelege drepturile de alegere și de a fi ales pentru și la corpurile legiuitoare, ju-

dețene și comunale, variile relațiuni cari putend fi atinse vor fi delict politice deosebite. În specie, faptul a fost conceput și executat cu scop de a altera și a influența alegerile comunale prin intimidare și prin înspăimântare, făcend pe alegători a se abține de la alegeri, sau a nu se propune candidați, sau a nu combate lista guvernamentală. De-si arestarea s'a operat imediat asupra unuia care nu era alegător, dar scindu-se că acesta era cumnat al unui adversar principal al listei guvernamentale, prin nelegala arestare operată a fost scopul de a intimidă și de a opri de la alegeri pe acel cumnat al arestatului și ast-fel a face ca lista guvernamentală să reușescă. Criminalitatea faptului consistă nu numai în arestarea în sine, ci în această arestare ca mijloc subordonat în scopul principal de a atinge efectiv drepturile politice ale cetățenilor. Din acest punct de vedere delictul imputat nu este un delict electoral, și prescripțibil conform art. 133 al legii electorale, ci, fiind faptul prevăzut de art. 149 sau de alt articol din Codul penal este un delict politic de competența juriului. — Cas. II, 27 Febr. 90; Dr. 22-90, p. 171. B. 90, p. 239. Idem. Cas. II, 19 Iun. 90; B. p. 862.

5. A. se vedea adnotațiile art. 1.

150. Ori-ce funcționar, care, în instrucțiunea cauzelor corecționale, ori criminale, va fi întrebuițat sau va fi ordonat a se întrebuița casne, spre a sili pe bănuiiți a face mărturisiri sau declarații, se va pedepsi cu două ani

închisóre, fără a se apăra prin acésta de alte pedepse mai mari, pentru lovituri sau răniri preveđute de lege. *P. Pr. 319.*

1. Pentru explicarea art. 150 urmază a se stabili: a) că la epoca săvșirii delictului ce se impută, inculpații însușii calitatea de funcționari; b) că îndeplinéu acte privitoare la instrucțiunea unei cauze criminale, c) că au întrebuițat sau au ordonat a se întrebuița casne, pentru a obține mărturisiri și declarațiuni din partea unor persoane bănuite a fi autoriți unei infracțiuni. — C. Buc. III, 21 Sept. 88; Dr. 62/88, p. 502.

2. Cuvântul *casni* nu trebuie să se de numai înțelesul mijloceilor închisitoriale ce erau intrate în moravurile judiciare ale societății barbare, ci și acela al ori și cărei coercițiuni fizice de natură a oprimă libertatea de cugetare sau de voință a aceluia asupra căruia dănsese sub executate. Lg. din 1864 inspirat de idei mai umanitare de cât a celea ale predecesorilor seî, voină a face un pas mai mult pe calea progresului legislativ, a considerat ordinea publică turburată prin faptul că un funcționar, chemat tocmai pentru a garanta libertatea și persoana cetățenului, depășește limitele atribuțiunilor sale și puterei ce i s'a incredințat și comite în exercițiul funcțiunii sale escese și cruzimi în contra cărora protestă atât legile morale cât și drepta întocmire a ori-cărei societăți civilizate. — C. Buc. III, 21 Sept. 88; Dr. 62/88, p. 502.

3. Este bine aplicat art. 150 când se constată că loviturile care au fost aplicate pacientului, i-a cauzat fractura a trei

coste. — Cas. II, 31 Oct. 83; B. p. 995.

4. Mijlocele care nu tind la apărarea acuzărilor, ci la incalparea altora, de a fi comis torture și intimidări, asupra preținșilor famelică câtă a fi respinse ca fiind interes. — Cas. II, 27 Apr. 81; B. p. 348.

151. Ori-ce funcționar administrativ sau judecătoresc, ori-ce oficer de justiție sau de poliție, ori-ce comandant sau agent al forței publice, care se va introduce, în a sa calitate, în domiciliul unui cetățen, în contra voinței acestuia, afară din casurile prevăzute de lege, și fără formalitățile ce ea prescrie, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la trei luni, și cu o amendă de la 26 până la 500 lei, avându-se însă în vedere aplicarea § 2 de la art. 99.

Ori-ce particular, care, prin amenințări sau mijloce silnice, se va fi introdus în domiciliul unui cetățen, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la trei luni, și cu amendă de la 26 până la 250 lei. *Const. 15; P. Pr. 184.*

1. Violare de domiciliu nu poate să existe de cât numai atunci când inculpatul se introduce în contra voinței manifeste a aceluia în domiciliu cărui s'a introdus, întrebuințând violența. O introducere

în domiciliul cui-va, făcută în mod necuviincios de altminterlea, nu poate constitui delictul de violare de domiciliu. — Cas. II, 4 Mai 94; B. p. 575.

2. Pentiu ca un particular să devină pasibil de pedepșa prevădută pentru delictul de violare de domiciliu, este suficient ca să se fi introdus în domiciliul unui cetățen prin amenințări. — Cas. II, 10 Ian. 95; B. p. 44.

3. Când Tr. este sesizat de două delictе dintre care unul privitor la violarea domiciliului, care este de competență exclusivă a sa nu mai poate să-și decline competența a judeca pe cel-alt privitor la bătea. — Cas. II, 27 Apr. 84; B. p. 380.

152. Ori-ce judecător sau autoritate judecătorească, ori-ce administrator sau autoritate administrativă, care, sub pretext de tăcere sau de nedeslușire a legii, va denega dreptatea ce este dator părților ce-î vor fi cerut-o, și care va fi stăruit în denegarea sa, chiar în urmă de prevestirile sau ordinile ce va fi primit de la superiorii săi competenți, se va putea urmări și pedepsi cu amendă de la 50 până la 500 lei, și se va declara incapabil de a ocupa funcțiunii publice de la un an până la trei ani. *Leg. Cas. 36; Pr. 305; P. Pr. 185.*

153. Ori-ce funcționar, care va executa o pedepșă ce nu a fost pronunțată de judecată, sau care o

execută peste măsura prevădută de judecată, se va pedepsi cu închisoarea până la două ani. *P. Pr. 320.*

Comite delictul prevăzut în art. 153 Comisarul care încarcerează o persoană în contra căreia știe că nu există mandat de arestare, chiar când această persoană primește de bună voie a executa pedepșa. El comite delictul prevăzut în art. 154, neconducând la închisoare pe adevărată persoană vizată în mandat. — Tr. Dolj, II, 7 Nohr. 95; Dr. 396, p. 19.

154. Ori-ce funcționar, însărcinat cu urmărirea crimelor sau cu executarea pedepselor, care, cu scop de a sustrage pe un individ de la o pedepșă legală, nu va urmări crima sau delictul, sau care nu execută pedepșa pronunțată, ori execută o pedepșă mai mică de cât cea pronunțată de judecată, se va pedepsi cu închisoarea până la două ani, sau cu amendă de la 50 până la 1500 lei, și se va declara incapabil, de la un an până la trei ani, de a ocupa funcțiunii publice. *P. Pr. 321.*

Lg. prin art. 154 înțelege a pedepsi pe funcționarul însărcinat cu urmărirea crimelor și a delictelor, sau care nu execută pedepșa pronunțată, ori execută o pedepșă mai mică de cât cea pronunțată, de judecată fără să se prevadă și contraven-

țiunile. Infracțiunile la legea Monopolului Tutunului fiind nise simple contravențiunii, iar nu delictе propriu zise, care se pedepsesc după legea ordinară penală, sarcina urmării și descoperirii unor asemenea contravențiunii, nu poate fi împusă funcționarilor însărcinați special numai cu urmărirea crimelor și a delictelor. — Cas. II, 19 Aug. 81; B. p. 591.

155. Ori-ce funcționar, care, de la sine, în contra legii, fără competență și fără a mijloci o hotărâre a autorității competente, va depozita pe un particular, se va pedepsi cu închisoarea până la două ani, și se va declara incapabil de a ocupa funcțiunii publice de la un an până la trei ani.

Pentru a exista delict de abuz de putere, trebuie să se constate; a) că funcționarul care l'a comis, nu a avut competență, b) că chiar dacă s'ar recunoșcă că acel funcționar avea competența, totuși depozitarea a avut loc, fără să existe hotărârea judecătorească. — Cas. II, 22 Oct. 79; B. p. 751.

156. Ori-ce supresiuni, ori-ce deschidere de scrisori încredințate la postă, făcută sau înlesnită de veri-un funcționar sau agent al guvernului, ori al administrațiunii postelor, se va pedepsi cu închisoarea până la două ani și cu amendă de la 26 până la 250 lei.

Culpabilul se va declara necapabil de a ocupa funcțiuni publice de la un an până la două ani. *Const. 25.*

1. Scrisorile depuse la poștă devin proprietatea destinatarului. Factorul poștal care ea de la poștă o scrisoare și o încredințează spre deschidere altel persoane de cât destinatarului, comite delictul prevăzut de art. 156. — Tr. Fălcui, 20 Oct. 95; Dr. 78/95, p. 648.

2. Secretul scrisorilor și depeșilor telegrafice e garantat prin Constituțiune, care dispune în art. 25 că o lege specială va determina responsabilitatea agenților guvernului pentru violarea acestui secret. Prin legea din 27 Iulie 1871 modifică prin aceea acum în vigoare din 22 Martie 1880, Lg. rezervă Statului monopolul telegrafo-poștal, pune îndatorire personalului telegrafo-poștal de ori-ce grad, a păstra secretul telegramelor și corespondenței poștale sub penalitatea prescrisă de art. 81 și 82 din această lege și a art. 156 P. Prin această lege specială declarându-se responsabil de violarea secretului corespondențelor numai funcționarii telegrafo-poștal prin acesta se esclude ideea unei atare responsabilități din partea tuturor celorlaltii funcționari din ori-ce alt serviciu public și cari nu pot fi priviți de cât ce niste simpli particulari față cu administrațiunea telegrafo-poștală și cu funcționarii și agenții săi, simpuri care jură că nu vor împărtăși nimăni coprierea corespondențelor (art. 23 al lezei pentru organizarea corpului telegrafo-poștal din 17 Aprilie 1880). Legea telegrafo-poștală enumeră în art. 83-89 contravențiunile săvârșite de particulari și pedepsite ca a-

tare, și prin interpretare nu se pôte crea penalitate. Dacă în art. 156 P. se vorbesce de funcționarii sau agenții guvernului în concurență cu funcționarii administrațiunei poștelor, acesta vine de acolo că Statul pelângă serviciile ce le face prin funcționarii săi, este nevoit a concede dreptul său de monopol diferitelor societăți de transport pe uscat și pe apă. (d. e.: Companiile drumului de fier, Companiile de navigațiune fluvială sau maritimă, drumurile de fier particulare, etc.) așa că trebuia să garanteze, pe de o parte serviciul regulat, iar pe de altă parte să garanteze inviolabilitatea secretului corespondențelor și din partea funcționarilor și agenților acestor administrațiuni particulare. Tocmai faptul că în Codicele penal german și în cel italian s'au prevădut anume pedepse pentru particularii care comit indiscrețiunii, este o dovadă că după legea franceză și prin urmare și după codicele penal român particularii nu se pedepsesc. Chiar art. 54 din codicele imperiului german din 1872, pedepsește ori-ce impiegat poștal, care deschide corespondențele sau ajută pe alt cine-va a comite asemenea fapt, nu însă pe ori-ce funcționar. De aci se vede erorea lui Garraud când sustine că ori-ce funcționar de ori-ce categorie și de ori-ce treptă pôte cădea sub previstumile art. 156. Acesta nu pôte avea loc de cât dacă se dovedesce culpabilitatea de complice a funcționarului sau simplului particular cu un funcționar sau impiegat al poștelor. În specie, chiar dacă inculpatul ar fi violat secretul telegramei adresată prefectului, intru cât nu a făcut această în calitate de funcționar telegrafo-poștal nici a fost întovărășit la această de un funcționar telegrafo-poștal intru

atâta fapta sa nu cade sub previniune codului penal și urmăză să fie absolvit. — Tr. Fălcui, 16 Iun. 97; C. Jud. 26 97 p. 205.

3. Art. 156 este pus sub rubrica *abus de putere contra particularilor* de unde se deduce că numai violarea secretului corespondenței particulare se pedepsește nu și violarea corespondenței oficiale destinate a fi publică. Scrisorile și telegramele adresate persoanelor oficiale sunt protejate de art. 156, numai când nu sunt îmbrăcate cu caracterul oficialității, când sunt adresate pe numele funcționarului său cel mult când pörtă mențiunea *personal, confidential* pentru că numai în asemenea cas, conținutul corespondenței este menit a fi știut numai de persoana oficială căreia se adresează. În specie, telegrama, care pretinde că s'a deschis de inculpat, nu numai că nu conținea ceva ce numai prefectul trebuia să știe, dar era destinată să se copieze în mai multe exemplare și să se afiă la cafenele și magazinele unde obișnuit să adună multă lume. În ori-ce delict se caută intențiunea culpabilă de o parte, iar de altă parte prejudiciul; nici unul, nici cel-lalt element nu reese de nicăieri în cazul de față, de ore-ce se stabilesc că inculpatul uitându-se în zare a vădut că telegrama conținea un buletin despre mersul bălei A. S. R. Principele Ferdinand și nu se dovedește că inculpatul ar fi făcut acesta cu intențiunea de a afla vre-un secret politic sau particular al prefectului, așa că indiscrețiunea lui a fost călăuzită numai de curiositatea de a ști mai curând în ce stare se află bôla Principelui moștenitor. Prin urmare faptul inculpatului nu pôte fi considerat ca penal. Afară de acestea art. 156 pedepsește pe acela care va suprima sau va deschide corespondența încre-

dințată la poștă; în specia de față pe de o parte telegrama fusese dată la destinație de și nu se eliberase recipia de primire, pentru că fusese încredințată, ca de obicei, sergentului care staționa la pörta casei de locuință a Prefectului, iar chitanța a fost semnată de către inculpat larăși după obiceiul ce se stabilesc de a se iscăli de ori-ce agent a forței publice cu știință de carte. Legea telegrafo-poștală nu prescrie în ce formă anume să se facă predările telegramelor și scrisorilor, mulțumindu-se cu impunerea răspunderii de înmănanare în persoana factorului poștal (art 74 din regulamentul de aplicare a lezei telegrafo-poștal diși 29 Iulie 1880); iar pe de altă parte, telegrama a fost numai botită și în atare stare prezentată la oficiul telegrafic, iar nu deschisă nici desființată sau suprimată după cum cere art. 156 spre a se putea imputa violarea secretului corespondenței. Așa fiind din acest punct de vedere faptul inculpatului nu cade sub prevederile art. 156. — Tr. Fălcui, 16 Iun. 97; C. Jud. 26 97, p. 205.

4. Acel ce îndemnă și provăcă, prin daruri, pe un funcționar poștal să comită delictul prevăzut de art. 156 este agent provocator iar nu complice. Tr. Fălcui, 20 Oct. 95; Dr. 78/95, p. 648.

157. Ori-ce funcționar superior, care, prin amăgire, va face pe subordinații săi de a comite o crimă sau un delict în exercițiul funcțiunei lor, sau care, cunoscând asemenea crime sau delictes din partea subordinațiilor săi, le tolerăză, se va pe-

depsi cu pedepsa aplicabilă a acelor crime sau acelor delicta. *Pr. P. 391; P. Pr. 330.*

Directorul Casei de Depuneri care amăgește pe casierul acestei Case și îl face să-i dea bani din ai Casei de Depuneri, comite delictul prevăzut de art. 157 de ore-ce Casierul este sub-ordinul Directorului. — Cas. II 31 Ian. 77. B. p. 32.

§ 2. — Abus de autoritate în
contra lucrului public

158. Ori-ce funcționar public, ori-ce agent sau însărcinat al guvernului, de ori-ce grad sau stare, care va cere sau va ordona, va face a se cere sau a se ordona mișcarea sau întrebunțarea forței publice, în contra execuției unei legi, în contra percepțiunii unei contribuțiuni legale, sau în contra execuțiunii unei ordonanțe, sau mandat al justiției, sau în contra oricărui alt ordin al autorității legitime, se va pedepsi cu reclusiunea; ță dacă o asemenea cerere sau ordine a isbutit a se și pune în lucrare și a produce efect, pedepsa va fi maximul reclusiunii. *P. Fr. 188.*

159. Pedepsa hotărâtă în articolul de mai sus nu va înceta de a se aplica

la funcționarul, agentul sau însărcinatul ce va fi săvârșit asemenea infracțiune din ordinul mai marilor seși, afară numai dacă acest ordin se va fi dat de către acei mai mari, în casuri de a lor cometință și pentru care acel funcționar sau agent era dator să arate supunere de ierarhie.

Atunci, se vor supune la pedepsa hotărâtă în acel articol acei mai mari cari vor fi fost cei d'antăieii a da asemenea ordine. *P. Fr. 190.*

Responsdarea sau nerăspunderea agenților inferiori pentru esecutarea unui ordin ilegal dat de superiorul lor, nu modifia întru nimic, răspunderea agentului superior, care a dat acel ordin. Chiar de s'ar presupune că agenții inferiori ai poliției, sunt răspundători pentru faptele comise de dănsii, acesta nu ridică răspunderea penală a agentului superior, pentru ordinul ilegal ce dănsul a dat și s'a esecutat. — Cas. II, 5 Nobr. 89; B. p. 386.

160. Dacă, în urma acelor ordine sau cereri, vor nasce alte crime, supuse la pedepse mai mari, de cât cele expresela art. 158, aceste pedepse mai mari se vor aplica funcționarilor, agenților sau însărcinaților culpabili de asemenea ordine sau cereri. *P. Fr. 191.*

SECȚIUNEA 6

Despre ore-care delicta privitoare la ținerea actelor statului civil

161. Ofițerii statului civil, cari nu vor fi înscrisi actele civile, sau cari le vor fi înscris pe foi libere, ță nu în registrele destinate spre acest sfârșit, se vor pedepsi cu închisărea de la o lună până la trei și cu o amendă de la 26 până la 100 lei. *Cir. 21, 27, 36, 38; P. Fr. 192.*

162. Ofițerul statului civil, care nu se va fi asigurat mai întăii despre ființa consimțimăntului tătălni, munei sau altor persoane, cerut de lege pentru validitatea căsătoreii, se va pedepsi cu închisărea de la două până la șese luni, și cu amendă de la 50 până la 750 lei. *Cir. 59, 62; Pr. 140; P. Fr. 193.*

SECȚIUNEA 7

Exercițiul autorității publice antcipate sau prelungite în contra legii

163. Funcționarul public care va intra în lucrarea funcțiunii sale până a nu depune jurămăntul cerut, se va pedepsi cu o amendă egală cu onorariul pe o jumătate lună, neputând nici-odată ocu-

pa acea funcțiune fără a depune jurămăntul cerut. *Const. 87, 126; P. Fr. 196.*

164. Funcționarul care, fiind suspens sau destituit, nu va înceta din lucrarea funcțiunii sale, precum și funcționarul ales pe un timp, care va fi exercitat funcțiunile sale după ce a fost înlocuit cu altul, se va pedepsi cu închisărea de la două luni până la un an, păzindu-se tot într'un timp, și dispozițiunile art. 83. *P. Fr. 197.*

Nu comite delictul prevăzut de art. 164 un funcționar comunal când nu se supune decisiunii comisiunii interimare care l-a suspendat din funcțiune, întru cât comisiunea interimară nu are căderea de a suspenda sau destitui de cât cel mult în cas de abatere gravă. — Tr. Buzău, 10 Ian. 90; Dr. 22-90, p. 173.

Dispozițiuni particulare

165. Afară din întâmplările în cari legea hotărâsece pedepsele pentru crimele ori delictela săvârșite de către funcționarii publici, acei funcționari, cari vor fi participat la alte crime sau delicta, a căror privegiare sau înfrânare era pusă asupra-le, se vor pedepsi după cum urmăză:

De va fi vre-un delict, se vor supune la maximul

pedepsei hotărâtă de lege pentru acel delict.

De va fi o crimă, se va osindi la maximul pedepsei dictate de lege pentru acea crimă, afară de cazul când crima va atrage după sine aplicarea muncii silnice pe timp mărginit, în care cas pedepsa i-se va aplica fără nici o agravare. *P. Fr. 198.*

1. In casurile în cari delictele sau crimele se comit de însuși funcționarii însărcinați cu priveghierea sau înfrânarea acelor fapte, este evident că pericolul social este mult mai mare de cât atunci când asemenea fapte se comit de către alte categorii de persoane, căci, pe de o parte comiterea delictelor sau crimelor, de către acei funcționari, se pot îndeplini cu mai multă ușurință, din cauza lipsei de supraveghiere, iar pe de altă parte și descoperirea lor este mai dificilă, din cauza abținerii de la orice investigații și urmăririi conștiințioase, din partea chiar a autorilor acelor fapte, precum și paralisarea urmăririi de către alți funcționari competenți. Asemenea pericol social este aproape egal, atât în cazul când funcționarul comit ei singuri delictele sau crimele, cât și în acela când cooperează la comiterea lor cu alte persoane particulare. In ambele cazuri comiterea faptelor și paralisarea descoperirii este mai ușoră de cât atunci când delictele sau crimele se comit numai de persoane particulare. Prin art. 165 prevedându-se, pentru funcționarilor cari au participat la comiterea delictelor sau crimelor, a căror priveghiere sau înfrânare, este pusă asupra lor, o pe-

depsă mai aspră de cât pentru persoane particulare cari comit asemenea fapte, urmzând că, în vederea considerațiilor mai sus expuse, această pedepsă trebuie să se aplice atât acelor funcționari cari comit singuri delictele sau crimele, cât și acelor cari le comit împreună cu persoane particulare, și ast-fel expresiunea de *participat*, întrebuințată în citatul articol, nu pöte avea alt înțeles de cât aceea a expresiunii de *comis*. — Cas. II, 15 Mart. 96; B. p. 640.

2. Circumstanța agravantă prevădută de art. 165 nu e aplicată de cât în cazul când funcționarul a participat la comiterea unei crime sau a unui delict a căror priveghiere sau înfrânare era pusă asupra-i, iar nu și în cazul când singur el, fără participățiunea altuia, a comis infracțiunea. Această reese învederat din textul menționatului articol, care e redactat în termeni clari și nu presintă nimic obscur sau echivoc. Atât interpretățiunea gramaticală cât și cea logică, aplicată în specie, conduc la aceeași soluțiune, întru cât ideea de participățiune nu se pöte concepe de cât numai în cazul când două sau mai multe persoane cooperează la aceea acțiune și intru cât sensul care reese din termenii legii, și care arată intențiunea Legeste acela de a pedepsi cu maximum pedepsei convenită funcționarului cu delictenții, convenită ce formză un adeverat pericol social, de öre-ce, în asemenea caz, funcționarul se servese de funcțiunile sale pentru a facilita executiunea crimelor, punënd autoritatea sa în serviciul făcătorilor de rele pe care trebuie să-I privegheze. Este un principiu absolut că legea penală nu pöte fi aplicată nici-odată la faptele cari nu intră în termenii săi. — C. Iași, II, 8 Febr. 96; Dr. 25, 96, p. 224.

3. Art. 165 are în vedere numai calitatea de funcționar a delictențului, fără să cëră ca delictul să se fi comis în exercițiul funcțiunei sale, destul numai ca funcțiunea să-l oblighe la priveghierea și înfrânarea unor asemenea delictes. — Cas. II, 25 Jun. 90; B. p. 865.

4. Delictul de rănire săvârșit de un Primar cade sub previsionsile art. 165, fără a fi nevoie de a se mai constata, dacă densul se găsea sau nu în exercițiul funcțiunei când l'a săvârșit, căci citatul articol are în vedere numai calitatea de funcționar a delictențului. — Cas. II, 11 Mai 94; B. p. 586.

5. In delictul de lovire, calitatea de funcționar administrativ a agentului, constituie numai o circumstanța agravantă, care are drept rezultat crescerea pedepsei fără însă a schimba natura delictului. Prin urmare, cercetarea unor asemenea delictes este de competența judecătorului de ocol. — Cas. II, 17 Oct. 89; Dr. 68/89, p. 548 B. 89, p. 883.

6. Delictul de lovire simplă, prevăzut de art. 238, remâne tot în competența judecătorului de ocol de a fi judecat, chiar dacă, din cauza calității de funcționar a agentului care l'a săvârșit, ar intra în previsionsile art. 165, căci, prin aplicarea acestui articol, el nu-și schimbă natura. — Cas. II, 24 Apr. 92; B. p. 411.

7. Furtul simplu complicat cu circumstanța agravantă că a fost comis de un agent care era funcționar public, este de competența Tr. a-1 judeca, iar nu de a județului de ocol. — Cas. II, 13 Jun. 84; B. p. 567.

8. Cazul prevăzut de art. 165, după care funcționarul public, care ar comite un delict din acelea a căror priveghiere sau înfrânare era în sarcina lui, se pedepsește cu maximum pedepsei hotărâtă de lege pentru

acest delict, nefiind prevăzut printre delictesle enumerate de art. 71 din legea judecătorilor de ocol, și date în competența acelor judecătorilor, este de competența Tribunalului a-judeca. — Cas. II, 20 Mai 97; B. p. 780.

9. In delictul de lovire simplă, stingerea acțiunei publice prin împăcarea părților pöte avea loc numai în cas când bătaia a avut loc între particulari, iar nu și atunci când ea a fost comisă de un funcționar public și este pedepsită de art. 165. — Cas. II, 24 Apr. 95; B. p. 665.

CAPITOLUL III

Despre turburările aduse ordinii publice de către fețele bisericesti

166. Ori-ce preot, de orice cult, care va celebra o cununie mai înaintea îndeplinirii actelor și formelor cerute de legea civilă, se va pedepsi, pentru prima öra, cu amendă de la 50 până la 500 lei; öra în cas de recidivă, se va pedepsi cu închisöră până la două ani. *Civ. 49, 60; P. Fr. 199.*

1. Art. 166 se aplică preotului catolic care a celebrat căsătoria între două streini în țară, fără a se fi îndeplinit mai întâiu celebrațiunea dimaintea ofiterului de stare civilă, căci este indiferent dacă persoanele a căror căsătorie le-a celebrat, erau de naționalitate streină, de öre-ce formele legii, relative la căsătoriile civile, fiind de ordine publică, îndeplinirea lor se impune fie-cărei persoane,

de ori-ce naționalitate, și legea penală fiind teritorială, pedepsele pe toți acei cari contravin ei. — C. Iași II, 22 Iun. 95; Dr. 76/95, p. 629.

2. Ori-ce preot, de ori-ce cult ar fi, nu poate proceda la celebrarea cununiei înaintea îndeplinirii actelor și formelor cerute de legea civilă. Această dispozițiune e concepută în mod general, prin urmare ea trebuie să se aplice și la preoții de rital catolic, când ar proceda la consacrarea cununiei, fără să se fi împlinit actele și formele cerute, adică fără să se fi constat celebrarea de către ofițerul stărei civile. În deosebire de preoții de rital catolic, fie că ar fi cetățeni români, fie că n'ar fi, de o potrivă au a fi punitibili, conform art. 166, când ar contraveni, pentru că dispozițiunile de poliție și de un caracter penal incontestabil, au a se aplica la toți deopotrivă, fără distincțiune dacă sunt cetățeni sau nu; de asemenea n'avem a cerceta, pentru a aplica această dispozițiune, dacă persoanele, a căror cununie s'a celebrat, sunt cetățeni români sau sunt supuși protecțiunii Austro-Ungariei, căci aplicarea dispozițiilor penale nu atârână de asemenea constatări sau cercetări; în privința aceasta, în Statul român, este de interes și de ordine publică ca să se cunoască celebrările civile și să se efectueze, și art. 166 este o sancțiune generală. Dacă se zice că streinul, în cât privește căsătoria, poate să urmeze statutului personal, această este adevărat în cât privește capacitatea și totul ce rezultă din această capacitate, dar această încetăză chiar când, în materie de drept privat internațional, se opune o dispozițiune de ordine publică. Statutul personal și regulile de drept privat internațional nu înlătură și nu pot înlătura dis-

pozițiunile de justiție și de un caracter penal, cari au a se aplica la toți și în toate împrejurările, într-o cât e vorba de un delict comis pe teritoriul român și pedesit de legile române, precum este în speță, de faptele prevădute de art. 166. Nu trebuie a confunda regulile și principiile dreptului privat internațional când e vorba de aplicarea de dispozițiuni de drept penal, cari au, și trebuie să aibă, aplicare generală, și a nu aplica art. 166 de ore ce căsătorii ar fi streini, este a amesteca regulile dintr'o materie într'o materie unde aplicarea lor nu poate avea nici o rațiune fără a comite confușiune. — Cas. II, 13 Sept. 95; Dr. 76/95, p. 626. B. 95, p. 1140.

3. Art. 166 pedepsește, fără a face vre-o deosebire între români și streini, pe preoții de ori-ce cult, cari ar celebra o cununie înainte de îndeplinirea actelor și formelor cerute de legea civilă. — Tr. II, I, 5 Mart. 96; Dr. 71/96, p. 608.

4. După art. 166, se pedepsește ori-ce preot, de ori-ce cult, care va celebra o căsătorie mai înainte de îndeplinirii actelor și formelor cerute de legea civilă, fără însă ca Lg. prin acest art. să facă vre-o distincțiune dacă asemenea căsătorii au fost celebrate de preoți supuși români sau streini. Statutul personal, ce se invocă de apărare, nu poate fi aplicabil în speță, căci aici nefind vorba de capacitatea persoanelor pentru a contracta căsătoria, ci de formalitățile ce trebuie să se îndeplinescă pentru celebrarea unei căsătorii în România, trebuie să aplicăm regula *locus regit actum*. Prin legile noastre, căsătoria este considerată ca o instituțiune de ordine publică, și dispozițiunile legilor privitoare la ordinea publică și bunele moravuri sunt impuse tuturor a-

celora cari se găsește pe teritoriul român, fără deosebire de naționalitate. De și căsătoria între supușii ruși este valabilă în țara lor, când este celebrată numai înaintea preotului, acesta provine din cauză că în Rusia preotul este și ofițer de stare civilă, pe când în România, preoții, atât pământeni cât și streini, neavând această calitate, întocmirea actelor stărei civile, conform art. 22 din Constituțiune, este numai de atribuțiunea autorității civile, și trebuie să procedă, în tot d'auna, benedictiunea religioasă. Nu se poate susține că prin această obligațiune s'ar aduce vre-o atingere libertății de conștiință a streinilor, căci nimic nu împiedică pe streini în România ca, după celebrarea căsătoriei, să și celebreze căsătoria religioasă ori-cum ar voi și înaintea ori-cărui preot, de ori-ce cult. Astfel fiind, celebrarea căsătoriei fiind de ordine publică, preotul fie strein sau pământen, este cu desăvârșire oprit de a celebra o căsătorie, mai înainte de îndeplinirea formalităților cerute de Civ. și prin urmare inculpatul, celebrând mai multe căsătorii de lipoveni, fără să se fi asigurat mai întâiu, dacă aceștia au îndeplinit formalitățile cerute de Civ. s'a făcut pasibil de penalitatea prescrisă de art. 166. — C. Gal. I, 15 Ian. 98; Dr. 15/98, p. 133.

5. Unul din elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 166, e ca toate căsătoriile celebrate de preoți, mai înainte de îndeplinirea formelor prescrise de lege civilă, să fi fost săvârșite între supușii români, iar nici cum și între supușii de o naționalitate streină. Deși articolul sus citat nu face nici o distincțiune în această privință, însă ea reese din motivele legislative cari au pre-

sădit la confecționarea acestei legi, de ore ce Lg. român, voină a asigura starea civilă a supușilor săi, a edicat o asemenea pedepsă, pentru ca celebrarea religioasă a cununilor, fără îndeplinirea prealabilă a formelor civile, să nu aducă persoanele inculte în eroarea de a crede că benedictiunea religioasă este suficientă pentru validitatea căsătoriei. O asemenea precauțiune Lg. n'a putut-o lua negreșit de cât pentru supușii lui, cărora le putea impune și formele civile ale căsătoriei, iar nici cum și pentru supușii streini, ale căror forme de căsătorie sunt regulate după legea țării lor. Pe de altă parte, după art. 11 Civ. streinii se bucură în România de aceleși drepturi ca și Românii. Dacă art. 163 Civ. lasă a se înțelege că Românii se pot căsători în streinătate cu formele prescrise de legea noastră, apoi, în virtutea principiului de mai sus, câtă a se admite că și streinii se pot căsători în România cu îndeplinirea formelor cerute de legea lor națională cu atât mai mult că regula *Locus regit actum* este facultativă pentru părți iar nu obligatorie. — Cas. II, 11 Febr. 85; Dr. 25/84-85, p. 195; B. 85, p. 133.

6. În fapt se constată că inculpatul în calitatea sa de preot catolic a celebrat două căsătorii fără îndeplinirea formalităților prevăzute de Codul civil, însă persoanele, între cari s'au contractat acele căsătorii, sunt de religie catolică și supuși Austro-Ungari. Lg. nostru secularisând căsătoria, a voit să asigure liniștea și ordinea în familiile supușilor Români, în care scop a pus ca-păt scandalurilor ce le făcea biserica orientală cu maxima *Deslegările Dumnezeuei* ce se dedea de cât pentru bani. Pentru Lg. nostru, căsătoria nu este

un contract religios, ca și pentru *Lg. Francesc*, ca și pentru *Lg. Belgian*. Pentru *Lg. Austro-Ungar* și pentru *acel Rus*, căsătoria este un contract religios, cum era altă dată și la noi *Români*. Formele căsătoriei, aparținând statutului personal, urmăză că *Românul* se va căsători potrivit cu *legile țării sale*, *Austria* se va căsători asemenea potrivit cu *legile țării sale*, asemenea și *Rusul* etc. cu alte cuvinte, potrivit cu *legile*, cu *statutul său personal*. *Lg. nostru*, secularizând căsătoria, nu s'a gândit de căt la căsătoriile familiilor românești, la familiile supușilor *Români*. Aceste căsătorii îl interesează pe *dânsul*, pentru aceste căsătorii el era dator să curme un trecut scandalos, căci când un *Stat* face *legi*, le face pentru *bunul trai* și *buna ordine a supușilor* săi, și *nu pentru supușii statelor străine*. De și se *ține* că *art. 166* este de *ordine publică*, că el este conceput în niște *termeni generali* și *imperativi*, unde *interpretului* nu-i este permis *distincțiune*, datoriatul fiind de a aplica *legea*, așa cum e *făcută*, fără să aibă *pretențiune de a-i căuta spiritul*, când *acel pretins spirit* calcă *litera pozitivă a legii*, cu *tote aceste însă*, această *ordine publică* este *relativă în specia de față*, așa precum *tot relativă* este *ordinea publică* și în *alte delict*e, cum *d. e.* în *delictul de simpiă* *maltratare*, în *delictul de adulter*, în *delictul de furt* și *abus de încredere comis de fiu în paguba părinților* săi. În *tote aceste delict*e ca *titlu de exempli gratia*, *ordinea publică* este interesată *relativ*, nu în *mod absolut* cum ar fi *d. e.* în *crimă de omor*, etc. *Intru căt dar ordinea publică din Statul Român*, a *marei familii românești* este atinsă, *pusă în pericol de grea cumpănă*, prin *faptul efec-*

tuării unor căsătorii săvârșite cu taină între niște supuși străini, cari astăzi se află în *România* pentru a o *părăsi mâine* pentru *tot-d'aua*? De și se *ține* că ar fi *injust* ca *art. 166* să se aplice *supușilor Români* și să nu se aplice *supușilor străini*, că ar fi un *non sens* ca *stăruia* să *calce*, fără *împunitate*, *legea noastră*, cu *tote acestea*, *această injusteț*e este *numai aparentă*. *Art. 166* se aplică *supușilor Români*, căci el este *sancțiunea statutului personal Român* *relativ la căsătorii*, nu se poate aplica *supușilor străini* de *orece* nu este *sancțiunea Statului lor personal*, și *al aplica străinilor* ar însemna a-l aplica prin *analogie*, a crea cu alte cuvinte, prin *interpretări*, *penalități*. De și se *ține* că *art. 166 P.* este conceput în *termeni generali* și *imperativi*, unde *judicatorului* nu are de făcut *nică o distincțiune*, cu *tote acestea* *textul articolului* nu are *sensul ce voește* a i se *da*, el *ține*: *Ori-ce preot de ori-ce cult*, etc. *textul* nu se poate aplica de *cât acelor preoți*, *supuși sau nesupuși al Statului Român*, cari ar fi *celebrați a căsătorie* a unor *supuși Români*, căci se pot găsi *supuși Români*, de *religiune catolică*, sau de *religiune protestantă*, sau de *ori-care altă religione*, afară de *cea ortodoxă*, cari să se ducă la *preotul religiunii lor*, pentru a lua *benedicțiunea religioasă*, fără a se fi *conformat* *statutului lor personal* (*statutului Român*) de a se fi *duc* mai întâiu la *ofțerul stărei civile*. În asemenea *cas*, *statutul personal Român* ar fi *călcat* și *călcarea* *acesta* își *găsește* *sancțiunea* în *art. 166 P.* când *zice* *Ori-ce preot cult*, etc. *dacă* ar fi *lipsit expresiunea de ori-oc cult* din *art. 166* s'ar fi *putut înțelege* pe *ori-ce preot ortodox* *intru căt religionea majorității populațiunii Statului Român* este *reli-*

giunea ortodoxă, și s'ar fi *putut sustine* că *Lg.* nu s'a *gândit* de *căt la preoții ortodoci* de *a-i pedepsi*, ca *unii ce sînguri*, la noi *Români*, au *întins o corupțiune* fără *limite* în *materie de statut civil*. Se *sustine* că *formele* după *cări urmează* a se *celebra căsătoria* aparțin *Statului real* și că *acestui statut*, *statutul personal* *trebuie* să *cedeze*. În *adevăr* *statutul personal* *trebuie* să *cedeze* *celui real*, când *însă ele* nu se află în *bună înțelegere*. *Regula locus regit actum* *trebuie interpretată* în *interesul părților*, ca *una ce este născută din necesitățile practice*, și *ca atare* este *facultativă* pentru *ele*. Așa după *art. 152 Civ.* *Românul* se poate *căsători* în *străinătate* după *formele* din *acea țară*, fără *însă*, *nota bene* să *contravină* *dispozițiunilor* cuprinse în *capitolul precedent* (*vezi textul art. 152*) *căci acele dispozițiuni* aparțin *statutului personal Român*, care conform *al. 2 art. 2 Civ.* urmărește pe *Român și în străinătate*, sau *de nu*, se poate *căsători*, înainte *agentului diplomatic* sau *înaintea consulului Român*, conform *art. 38 din legea de la 1873* pentru *organizarea Ministerului de externe*, conform *legilor Române*. Cum vedem *șupusul Român* se poate *căsători* în *Austria* *valabil* numai *la preot*, fiind-că *preotul* este în *Austria*, *ofțer de stare civilă* și *căsătoria* lui ar fi *valabilă* în *România* *intru căt* el nu va fi *contravenit* *dispozițiunilor* din *capitolul precedent*, după *cum se rostește* în *partea finală* *citatul art. 152 Civ. român.* Aci vine *principiul reciprocității* internaționale după *unii*, a *analogiei* după *alții*, în *puterea căruia* va *trebui* să *admitem* că și *supusul Austria* se va putea *căsători* în *România* *sa înaintea ofțerului de stare civilă* *română* (*Primăriei*) sau *înaintea*

ofțerului statutului său personal, adică *înaintea preotului său* (fără a se *duce* pe la *ofțerul stărei civile române*) *ne putându-se* *duce* la *agentul diplomatic* sau la *consulul său*, *intru căt* *aceștia* nu au *competința* de a *pronunța căsătoria* *supușilor lor*, conform *legilor austriece*, *acestă competență* fiind *lăsată autorităților spirituale* și *accesă căsătorice* va fi *valabilă* în *Austria*, *intru căt* nu se vor fi *violat* *legile statutului personal austriac* *relativ la căsătorie*. *căci după cum* *statutul personal Român* urmărește pe *Român în Austria d. e.* așa și *statutul personal austriac* urmărește pe *supusul austriac* în *streimătate* (*în România*). *Opiniunea* *contrară*, *inspirată de autoritatea lui Laurent*, care *pôrta o ură neîmpăcată preoților catolici*, *refusă a* la *recunoștința calitatea de ofțeri ai stării civile*, în *România* pentru *supușii Austro-Ungari*, ca și cum *această calitate* a lor *atârna de la voința Statului Român*, și nu de la *legea austriacă*, și *de*, *calitatea preoților catolici* de *ofțeri ai stării civile*, *înțețeză la frontieră* *țării* *noștre*. *Care e* *textul*? *Ce* *interes* are *legea română* să *le ia* *aceste atribuțiuni*, *căci pentru Austria* sunt de un *ordin* *spiritual*? după *cum* *era* *altă dată* și *la noi Români*? *Ordinea publică* în *România*, prin *exercitiul* *acestei atribuțiuni spirituale*, nu e *atinsă* *intru nimica*. Apoi *trebuie* să fie *consecuții*, *dacă* *preotul* *cătoi lic* *intrând pe frontieră*, în *România*, *perde* *calitatea de ofțer al stării civile* *din cauza* *legii* *noștre*, *în* *interesul* *ordinei* *noștre*, *publice*, *atunci* și *consulii* *noștri*, cari conform *art. 32* *din legea din 1873* pentru *organizarea Ministerului de Externe*, de și *ai calitatea de ofțeri ai stării civile*, *trebuie* să *piardă* *această calitate* în *Austria*, *în* *interesul* *ordinei publice* *din*

Austria. Chestiune de reciprocitate internațională după unii, de analogie, după alții. Să nu se învöce principiul esteriorității în favörea consulatelor, căci dreptul ginților nu recunöște consulilor de cât örecari avantaje, öre cari onoruri, nu le recunöște însă marelö principiu ficționar al esteriorității. Prin interpretarea contrară se sdruncină marelö principiu al reciprocității internaționale, al analogiei după cum se sustine de alții, se perturbă în adevör ordinea publică în doué State, se pöte da nascere la retorsiuni, cari pot provoca germenelö unei neînțelegeri serioase între State. La obiecțiunea ce s'ar ridica că consulii noștri sunt ofițeri de stare civilă în Austria, în baza ratificării din partea guvernului austriac a legii din 1873 pentru organizarea Ministerului de Externe, pe când pentru preoții catolici, nu există o asemenea ratificare din partea Statului nostru și ca atare ei nu pot fi ofițeri de stare civilă în România pentru supușii Austro-Ungari, răspunsul este ușor de dat, întrö cät ratificarea în dreptul ginților, pöte fi sau expresă sau tacită, că nu există nici un text în legislațiunea noastră care să tăgăduiască, preoților catolici, exercițiul atribuțiilor conferite de legile austriace: că în dreptul ginților, pe lângă dreptul scris, mai există încă și un drept ne-scris sau dreptul consuetudinal, care regulăzä raporturile dintre State. Preotul catolic va putea, prin urmare, celebra căsătoria, ca taină, ca contract religios, în România. Nici un text din legea noastră nu-l oprește. Ausriacul nu se va duce la Primărie, căci pentru el căsătoria e un contract religios, o taină, nu un contract civil. A-l obliga să se ducä la Primărie, ar însemna

a-i impune un statut strein, a-l schimba statutul sÖu personal fără nici o utilitate pentru noi Românii și această schimbare ar aduce o adevărată perturbare în dreptul internațional privat. Inculpatul urmözä a fi achitat și din alt punct de vedere, adică din punctul de vedere al bune credințe. Art. 166 cere ca element rea-credință, adică cu știință că legile țarei opresc celebrarea căsătoriei, să fi celebrat căsătoria religioasă, în disprețul legii civile, care cere ca săse facä întâiu căsătoria civilă și pe urmă cea religioasă. În adevör să admitem că s'a celebrat o căsătorie în disprețul art. 166 din eröre, părțile cari s'au prezentat înaintea preotului sunt de același sex, căsătoria neputënd exista de cât între doué sexe diferite, urmözä că căsătoria n'a fost nici o dată, preotul, deși a citit rugăciunile religioase, a fost înșelat, căsătoria n'a existat și deci art. 166 nu i se pöte aplica. Din acest exemplu fraprant se dovedește că örörea este o cauză de înläturare a penalității prevözute de art. 166. Inculpatul ne mai pöte spune că jurisprudența noastră l-a putut înșela. În adevör, Casația s'a pronunțat în favörea ideii ce o apărăm. Dacă ne-ar fi permis să zicem că Casația, pentru care avem tot respectul, nu a interpretat bine legea în acest punct, cum am putea pretinde inculpatului ca el să o interprete și încă mai bine de cât cea mai înaltă inst. jud. din țară? Să nu se zică că neunosința legilor nu pöte fi invocată ca scuză de către inculpat, căci, în specie, nu e vorba de neunosința legii, ci de interpretarea ei, de aflarea sensului dubios al ei, care face ca însăși instanțele judecătorești din România să nu fie unanime

cu ce privește interpretarea și să varieze în această privință.— Tr. Dor. 3 Nobr. 95: Dr. 86 95, p. 708.

167. Öri-ce preot sau obraz bisericesc, de öröce cult, care, în adunare publică, în exercițiul funcțiunei sale, va pronunța un discurs cuprindënd vre-o critică sau censură contra guvernului, în contra Adunării Legiuitoare, în contra unei legi, a unui decret domnesc, sau öröcărui act al autorității publice, se va pedepsi cu închisörea de la trei luni până la doué ani. *P. Fr. 201.*

168. Dacă un asemenea discurs coprinde o provocatiune directă la nesupunere către legi sau către alte acte ale autorității publice, sau dacă tinde a ridica sau a arma o parte din cetățeni în contra altora, preotul sau obrazul bisericesc, care l va fi pronunțat, se va pedepsi cu închisörea până la un an, dacă provocarea n'a fost urmată de uici un efect.

Iară dacă a dat nascere la nesupunere, se va pedepsi cu doué ani închisöre.

Dacă acözta nesupunere a ajuns până a se transforma în sedițiune sau în

revoltă, care va da loc, în contra unuia sau mai multora dintre culpabili, la aplicare de pedepse mai aspre, atunci preotul sau persöna bisericescă se va pedepsi cu aceeași pedepsă. *P. 244; P. Fr. 202, 203.*

169. Aceleași pedepse, arătate în art. 168 se vor aplica, în aceiași gradatiune, preoților sau obrazelor bisericesci, când aceleași delikte s'au comis prin scrieri date sub formă de instrucțiuni pastorale. *P. Fr. 204.*

CAPITOLUL IV

Resistența, nesupunere și alte necuviințe în contra autorității publice.

SECȚIUNEA I

Rebeliuni

170. Öri-ce atac, öröce resistență cu violență prin fapt, în contra vre-unui funcționar administrativ örö judecătoresc, de öröce fröptă și calitate, care ar fi în lucrarea execuțiunei legilor, ordinelor sau ordonanțelor autorității publice, a ordinelor, a mandatelor sau a hotărârilor judecătorești, se numesce *rebeliune*, și se pedepsește, după împrejurări, ca crimă, sau ca

delict. *C. J. M.* 218; *P. Fr.* 207.

Faptul că mai mulți locuitori dintr'o comună, în urma unei comune înțelegeri, au adus cu forța la localul Primăriei pe notar, primar și consilieri, și le-a impus să rupă ôre-cari acte din arhiva Primăriei, în scop de a nu se pune în aplicare nisece taxe votate de consiliul comunal, constituie delictul de rebeliune prevădut de art. 170, iar nu acela de provocatiune la săvârșirea delictului prevădut și pedepsit de art. 367: căci, în acest caz, ca să existe provocatiune la comiterea acestui delict, trebuie ca prin daruri, promisiuni sau amenințări, provocatorul să fi determinat pe agent, ca de bună-voe să distrugă actele.—*Cas. II, 2 Aug. 94; B. p.* 96.

171. Dacă rebeliunea s'a urmat de mai mult de 20 persoane armate, culpabilii se vor pedepsi cu reclusiunea; țăra de nu vor fi fost armați, se vor pedepsi cu minimul reclusiunei. *P. 90; P. Fr.* 210.

172. Dacă rebeliunea s'a urmat de un număr de mai mult de trei individe până la 20 inclusiv, pedepșa va fi minimul reclusiunei, de vor fi fost armați; țăra de nu vor fi fost armați, pedepșa va fi închisôrea de la trei luni la două ani. *P. 91; P. Fr.* 211.

173. Dacă rebeliunea nu s'a urmat de cât de una până la trei persoane ar-

mate, se va pedepsi cu închisôrea de la trei luni până la două ani; țăra dacă rebeliunea s'a urmat fără arme, pedepșa va fi închisôrea de la 15 zile până la șese luni. *P. 91; P. Fr.* 212.

174. La cas de rebeliune urmată de o ceta sau atrupament, nu se va aplica nici o pedepșa rebelilor ce se vor afla fără vreo o însărcinare sau întrebuintare în ceta și cari se vor fi retras la cel d'entăiu avertisment al autorității publice, sau chiar în urma acelu avertisment, de se vor fi prins fără arme afară din locul rebeliunei și fără noui rezistențe din partele.

Însă vor fi supuși la pedepșa pentru crimele sau delictele particulare ce fie-care va fi săvârșit personal. *P. 90; P. Fr.* 213.

175. Ori-ce adunare de persoane pentru o crimă sau delict se va socoti ca o adunare înarmată, când mai mult de trei din acele persoane vor purta arme de față. *P. 91; P. Fr.* 214.

176. Cei ce vor avea asupra-le arme ascunse, și cari vor fi făcut parte d'intr'o ceta sau adunare care nu se va socoti înar-

mată, se vor supune fie-care la o pedepșa întocmai ca când ar fi făcut parte dintr'o ceta ori adunare înarmată. *P. 90, 91; P. Fr.* 215.

177. Cei ce vor fi săvârșit crime ori delictes în timpul și cu ocaziunea rebeliunei, vor fi supuși la pedepsile hotărâte pentru fie-care dintr'acele crime, dacă acele pedepse vor fi mai mari de cât cele convenite pentru rebeliune. *P. Fr.* 216.

178. Arestanții aceia cari, fiind preveniți, acușați sau condamnați pentru alte crime sau delictes, se vor condamna pentru faptul de rebeliune cu violența, sau amenințare în contra autorității sau puterei publice, vor lua osânda pentru rebeliune îndată după împlinirea sorocului pedepsei pentru cele-alte crime sau delictes.

Dacă arestanții se vor achita sau absolvi pentru crimele ori delictes pentru care au fost închiși, pedepșa hotărâtă pentru rebeliune o vor lua îndată după darea hotărârei definitive pentru apărarea lor de acele crime sau delictes. *P. 44, 195; P. Fr.* 220.

179. Streinul care, după ce a fost gonit din țara,

reintră fără autorisarea specială a guvernului, se va pedepsi cu închisôrea de la trei luni la două ani. *P. 220; Legea asupra străinilor: 1—5; P. Pr.* 115.

1. Nici textul legii, din 7 Aprilie 1881, asupra străinilor, nici motivele de siguranță publică, prin natura lor urgentă, cari au determinat pe legiuitor să dea puterei executive dreptul de expulsiune față cu străinii, nu pot justifica ideea că exercitarea acestui drept, să fie supusă unei prealabile cercetări judecătorești asupra punctului d'a se sei, dacă persoana pe care guvernul crede de trebuință a o expulsa din țară, e străină sau română. *Cas. II, 11 Ian. 88; B. p.* 56.

2. Hotărârile de expulsiune ale consiliului de miniștri, nu sunt supuse controlului instanțelor judecătorești. Tribunalele și Curțile judecă numai infracțiunea prevădută și pedepsită de art. 5 din legea asupra străinilor, fără a putea critica hotărârea de expulsiune a consiliului de miniștri. Prin urmare, cesiunea dacă *P.* este sau nu străin nu este de competența Curții.—*C. Iași, Vac. 12 Aug. 87; Dr.* 64/86-87, p. 510.

3. Statul este imputernicit, în interesul siguranței interioare și exterioare, a expulsa pe străini. Apretiarea motivelor pentru această măsură este lăsată cu totul la apretiarea guvernului. Instanțele judecătorești, conform principiului împărțirii puterilor din Stat, nu pot să intervină a controla motivele ce au determinat puterea executivă a uza de imputernicirea dată prin legea din 1881. Însă aplicarea pedepsei fiind de exclusivă putere a instanțelor judecătorești, ele urmază a vedea dacă faptul a cărei reprimare

se cere întrunesc: elementele unui delict represabil. Pentru a cădea sub sancțiunea art. 5 al legii din 7 Aprilie 1881, se cere ca străinul expulsat să fi intrat pe teritoriul României. Apoi urmează a se sci dacă expulzatul este străin. Conform Codului civil și Constituției, locuitorii teritoriului român, se împart în români și străini. Nici o lege nu determină o stare intermediară între aceștia. Prin urmare, evreul ce nu dovedește că a dobândit naturalizarea, conform legilor anterioare sau Constituției revedute, nu este de cât străin. În ceea-ce privește obiecțiunea că E. ar fi născut din părinți născuți în România, că ar fi tras la sorți, că părinții săi n'ar fi fost supuși vre-unei protecțiuni străine, dovadă că el ar fi cumpărat imobile urbane, de unde ar rezulta că sunt evrei pământeni, prevăduți prin convențiunea din 1868 și legile comunale din 1864 și 1874 și prin urmare nu sunt străini, răspundem: Străinul născut din părinți născuți în România, dacă nu s'a conformat legii civile pentru a beneficia de naturalizare, el a rămas străin. Constituțiunea reveduită nu dă dreptul de românii acestei categorii de străini, fie sau nu supuși vre-unei protecțiuni, de cât îndeplinind certe formalități, 'i scutesc numai de stațiune. Tragerea la sorți nu conferă calitatea de român, căci ori-cine, ce nu aparține unei naționalități străine, este dator, în schimbul protecției ce-i acordă țara, a lua parte la recrutație. Legile comunale din 1864 și 1874 abrogate, cum și convențiunea din 1868, în fața Constituției reveduite, care nu recunoște de cât români și străini, nu pot fi invocate. Străinul, cu tot dreptul de a cumpăra imobile urbane, fără protecțiune străină și aședat

în țară, nu poate fi considerat de cât ca un străin domiciliat în țară, iară nu ca pământen, stare nederminată, adică mai puțin de cât străin, neprevăduț de nici o lege. Legea din 7 Aprilie 1881 conferă dreptul guvernului a expulsa nu numai pe străinul reședințe dară și pe cel domiciliat în România.— C. Gal. II, 2 Nobr. 87; Dr. 8/88, p. 62.

4. După legea din 1881 este de atributul exclusiv al administrațiunei de a pronunța expulzarea străinilor cari compromit siguranța interioară sau exterioră a țerei, fără ca dispozițiunile ei, în această privință, să pōtă fi atacate d'inaimta instanțelor judecătorești, totuși acesta nu însemnă că legalitatea acestor dispozițiuni, cari sunt nisece adevărate regulamente administrative, să nu pōtă fi contestată pe cale incidentală d'inaimta justiției, când acesta este chemată a se pronunța asupra consecuențelor civile sau penale ce se deduc din acest fapt al expulzării în un proces civil sau penal de care ea este sesisată. În asemenea cas, tribunalele civile sau penale sunt singure chemate a aprecia legalitatea faptului din care se deduc consecințele supuse judecării lor. A admite contrariul ar fi a ridică ori-ce garanție justițiilor, substituind în realitate putere judecătorească în materie penală sau civilă puterea administrativă. În specie, Curtea de apel, pentru a stabili existența delictului prevăduț și pedepsit de art. 5 din legea de la 7 Aprilie 1881, urma mai înainte de tōte să constate dacă el, ca străin, putea să cază sub aplicarea acelei legi. Refuzând a cerceta mijlocele de apărare ale recurentului trase din lipsa de calitate de străin, ori cât de puțin fondate ar fi fost acele mijloce, în specie,

Curtea a nesocotit îndatoririle ce 'i incumba ca instanță judecătorească în un proces penal, și a interpretat rēu dispozițiunile art. 5 din legea de la 7 Aprilie 1881.—Cas. II. 9 Sept. 87; Dr. 64/86-87, p. 608; B. 87, p. 713.

5. Legea din 7 Aprilie 1881, nu face nici o deosebire între diferitele categorii de străini ce ar putea locui pe pământul României. Prin ea dându-se dreptul guvernului d'a expulsa din țără pe ori-ce străin, fie numai resident, fie chiar și domiciliat în țără în sensul legal al cuvântului, a voit să investescă pe guvern cu această putere față cu ori-ce persoană care nu însusesce calitatea de cetățean român și care prin purtarea sa ar compromite siguranța interioară sau exterioră a Statului, ar turbura liniștea publică, sau ar lua parte la lucrări având de obiect resturarea ordinii publice sau sociale. — Cas. II, 11 Ian. 88; B. p. 56.

SECȚIUNEA II

Ultragiū și violențe în
contra forței publice, în contra
autorității publice și depo-
sitarilor lor.

180. Se va pedepsi cu amendă de la 150 lei până la două mii cinci sute lei, sau cu închisōre de la o lună până la două ani:

1° Acela care, cu scință și în contra prohibițiunei autorității, ridică, vinde sau răspândește, în ori-ce chip, în locuri sau întruniri publice, stēguri sau alte semnaluri de natură a propaga rebeliu-

nea sau a turbura pacea publică.

2° Acei cari, în locuri sau întruniri publice, pōrtă semne exteriore de întruniri, cari au fost poprite în interesul ordinii și al siguranței publice de către autoritățile județului.

3° Acei cari, cu rea cugtare, scot, strică sau sfărâmă stēgurile sau alte semne ale autorității publice. P. Pr. 93.

Este casabilă decisiunea consiliului de rebel când pronunță destituirea pentru casurile de furt simplu, care se pedepsesc numai cu închisōre.—Cons. de revis. 18 Sept. 91; Dr. 76/91, p. 609.

181. Acei cari, prin vreunul din mijlocele enumerate la art. 294, vor provoca direct la nesupunere către legi, ori către autoritățile constituite, la dispreț către religiunea domnitoare sau către celelalte religii, la ură sau dispreț contra guvernului:

Acei cari, prin aceleași mijloce, vor lăuda fapte calificate de crime sau delict de codicele penale, sau vor deschide sub scripțiunii, prin veri-ce medii, pentru a se plăti amendele celor condamnați; precum și aceia cari vor reproduce un discurs, o scriere, un imprimat, o gravură, un desen sau o emblemă

condamnată de justiție, se vor pedepsi cu închisoare de la o lună până la un an, și cu amendă de la 250 până la 2500 lei.

182. Cel ce, prin cuvinte sau scrieri înjurătoare, va atinge onoarea unui sau mai multor funcționari administrativi sau judecătorești, sau unui jurat, în lucrarea sau cu ocaziunea exercitării funcțiunii lor, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la șese luni; iară dacă ultragiul se va fi urmat în sala ședințelor unei curți sau unui tribunal, osânda va fi închisoarea de la două luni până la un an.

Ultragiul făcut prin gesturi ofensătoare, sau prin amenințări, în contra unui asemenea funcționar public sau jurat, în exercițiul, sau cu ocaziunea funcțiunii sale, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la trei luni; iară de se va fi urmat ultragiul în sala ședințelor unei curți sau tribunal, se va pedepsi cu închisoare de la o lună până la șese luni. *Pr. P. 177, 516; P. Fr. 224.*

1. Trei sunt elementele delictului de ultraj la adresa unui funcționar public, adică: ca cuvintele sau scrierile adresate să fie injurioase, ca acele cuvinte sau scrieri să fie adresate unui funcționar care în mo-

mentul când i se adresează să aibă calitatea de funcționar, și al treilea ca faptul pentru care i se adresează cuvintele să fie relativ la atribuțiunile sale. În ceea ce privește esaminarea termenilor întrebunțați, fie prin graiuri, fie prin scris, la adresa funcționarului, dacă sunt sau nu injurioși, atingând onoarea sau considerațiunile de cari trebuie să se bucure ori-ce funcționar în societate, diminuând prestigiul ce i se datorază în exercițiul funcțiunii sale, acestea sunt lăsate la aprecierea judecătorului de fond sesizat cu judecarea cauzei, pentru că chiar dacă cuvintele în sine n'ar conține înputarea unui viciu determinat, totuși adesea ori o expresiune care în unele circumstanțe poate n'ar fi injurioasă, adesea ori însă, fie din circumstanțele de fapt, fie din cauza stărei sociale a persoanelor, fie din vizarea acelei expresiuni poate să constituie o expresiune injurioasă în sensul art. 182; pe lângă acesta, în ceea ce privește delictul de ultraj, nu se cere imperios a se stabili că cuvintele injurioase au fost exprimate cu intențiune delictuoasă, de orice, pentru constituirea acestui delict, intențiunea este presumată de drept ori de câte ori expresiunile sunt prin sine injurioase, urmând a se avea în vedere atât sensul propriu și natural al expresiunilor cât și sensul ce le dă usual. — *Tr. Tel. 17 Ian. 90; Dr. 17. 90, p. 135.*

2. Elementul principal al delictului prevădut de art. 182, este că cuvintele sau scrierile injurioase să fie adresate în prezență sau direct magistratului său, dacă delictul s'a urmat printr'un intermediar, cum este în speța Ministrului Justiției, trebuie a se constata că agentul a luat această cale cu intențiunea de a face să parvie la auzul său cunoscința ma-

gistratului cuvintele ofensătoare, având certitudinea că această cale îi va asigura îndeplinirea voinței sale de a pune în vedere magistratului, sau ori-cărui alt funcționar, expresiunile ultragiante. — *C. Cr. I, 13 Oct. 93; Dr. 74/93, p. 600.*

3. Injuriile și ultragiile aduse unui magistrat se pedepsesc nu numai când ele au fost proferate în ședință, în timpul exercițiului funcțiunii, dar chiar și afară din ședință, dacă ultragiul s'a făcut pentru un fapt săvârșit de judecător cu ocaziunea exercițiului funcțiunii sale. — *Cas. II, 26 Iun. 81; Dr. 24-81-82 p. 195; B. 81, p. 554.*

4. A zice unui magistrat, care se află în exercițiul funcțiunii sale, că ametește capul judecătorilor și că și face viața prin cafele, este a-l ultragia atingându-i onoarea sa prin cuvinte ofensătoare. — *Cas. II, 22 Iun. 82; Dr. 72-81-82 p. 583.*

5. Din contextul art. 182 nu rezultă că se cere ca ultragiul, făcut prin cuvinte sau scrieri injurătoare, în contra unui funcționar administrativ sau judecătorec, în lucrarea sau cu ocaziunea exercițiului funcțiunii sale, să fi fost adresat directamente lui, ci este destul ca ultragiul, prin care se atinge onoarea funcționarului, să fi fost făcut cu intențiune ca să parvie negreșit la cunoscința acestui funcționar fie și prin mod indirect. — *Cas. II, 20 Aug. 82; Dr. 64-81-82 p. 513; B. 82, p. 843.*

6. Scrierea, adresată unui funcționar public, cu ocaziunea funcțiunii sale, constituiesc delictul de ultraj, numai când este injurioasă și atinge onoarea celuiia la care se adresează. Cuvintele necuvinciioase, cari însă nu ating onoarea magistratului injuriat, nu înșusesc caracterul delictului de ultraj. — *C. Buc. II, 7 Nobr. 83; Dr. 19-83-84, p. 148.*

7. Faptul de a trece într-o petiție, adresată Ministrului de Justiție, cuvinte injurioase, ce ating onoarea unui magistrat, constituie delictul de ultragiul, prevădut și pedepsit de art. 182, iar nu delictul prevădut de art. 302, intru cât acest articol are în vedere expresiunile injurioase adresate de părți cu ocaziunea unui proces printr'o pledorie orală sau scrisă la adresa magistratilor cari judecă. — *Cas. II, 18 Mart. 97; B. p. 486.*

8. Curtea de Casație este în drept a esamina calificarea dată faptelor și consecințele ce o Curte de fond trage dintrânsele. Ast-fel într'un delict de ultraj înalta Curte, găsim că cuvintele întrebunțate ating onoarea și considerațiunea funcționarului, contra cărui se adresează, casază pentru exces de putere deciziunea achitătoare a Curții de fond. — *Cas. II, 18 Ian. 84; Dr. 19-83-84, p. 147; B. 84, p. 54.*

9. Expresiunile cari constituie delictul de ultragiul, nefiind anume determinate de lege, sunt lăsate la suveranitatea instanțelor de fond. — *Cas. II, 9 Apr. 85; B. p. 310.*

10. Cestiunea dacă delictul de ultragiul a fost comis contra unui funcționar public, în exercițiul funcțiunii sale, fiind o cestiune de fapt, scapă de controlul Curții de Casație. — *Cas. II, 21 Iun. 85; B. p. 555.*

11. Constatarea elementelor constitutive ale unui delict, a faptelor cari i-au dat naștere, precum și a dovezilor ce se aduc contra său pentru un prevenit, sunt lăsate cu totul la apreciațiunea instanțelor de fond. Ast-fel deciziunea judecătorului de fond, care constată că cuvintele întrebunțate la adresa unui funcționar public, printr'o petițiune dată unei autorități publice, nu erau ofensătoare și nu constituiau delictul

de ultraj, scapă de controlul Curței de Casație.—Cas. II, 4 Mart. 91; B. p. 335.

12. În delictul de ultragiū, cestiunea dacă amenințările și expresiunile întrebuintate erau de natură ultragiantă, constituie o cestiune de fapt lăsată cu totul în atributul suveran al judecătorului de fond, fără ca decisiunea sa, în această privință, să cadă sub censura Curței de Casație.—Cas. II, 15 Nobr. 94; B. p. 1133.

183. Ultragiul făcut prin cuvinte, gesturi sau amenințări în contra ori-cărui funcționar public, precum și în contra ori-cărui cetățean însărcinat cu un serviciū public sau municipal, sau agent însărcinat cu forța publică, în exercițiul său cu ocasiunea funcțiunei sale, se va pedepsi cu închisóre de la 15 zile până la două luni sau cu amendă de la 26 până la 100. *C. J. M. 213, 217; P. Fr. 224.*

1. Insulta comisă de un funcționar asupra unui alt funcționar constituie un ultraj, iar nu un abuz de putere. Prin urmare, într'o asemenea specie, Tr. are să aplice delincventului pedepsa prescrișă de art. 183 iar nu cea prevăzută de art. 148.—Tr. Br. 30 Aug. 85; Dr. 70/84 85 p. 559.

2. Cuvintele injurioase adreseate unui membru dintr'un consiliū permanent, de către un coleg al său, se pot considera, după împrejurări, că constituiesc o simplă contravențiune iar nu un delict de ultraj. Aparține suveranității inst. de fond a aprecia circumstanțele după cari

se caracterisează natura infracțiunilor.—Cas. II, 31 Ian. 83; Dr. 22 82-83, p. 175; B. 83, p. 113.

3. Profesorii sunt niște funcționari publici și prin urmare insultele ce li-se aduc cu ocasiunea exercițiului funcțiunei lor, constituiesc delictul de ultraj.—Tr. II, 11 Iun. 84; Dr. 62 83-84, p. 504. Idem: Cas. II, 21 Iun. 85; B. p. 555.

4. Numai infracțiunile disciplinare, adică neînțelegerile ivite între studenți și profesori, cu ocasiunea cursurilor profesoriale, sunt de competența consiliilor profesoriale; ori ce insulte proferate în public de studenți și afară de relațiunile de student la profesor, constituiesc delictul de drept comun, pasibile de jurisdicțiunea Tribunalului corecțional.—Tr. II, 11 Iun. 84; Dr. 62 83-84, p. 504.

5. În cestiuni de injurii aduse funcționarilor publici, și porțării sunt funcționari publici, acțiunea publică nu este subordonată împăciuirii părților.—Cas. II, 4 Mart. 85; B. p. 198.

6. Agentul fiscal, numit cu autorizațiunea ministerului de finanțe, este considerat ca agent public; prin urmare, lovirile săvârșite în persona lui, pe când se găsea în exercițiul funcțiunei, constituie delictul de ultragiū.—Cas. II, 17 Iun. 91; B. p. 810.

7. După dispozițiunea art. 183 se socoteste ca delict de ultragiū, expresiunile neucviincóse, gesturile și amenințările adreseate în contra ori-cărui funcționar public, precum și în contra ori-cărui cetățean însărcinat cu un serviciū public sau municipal, în exercițiul său cu ocasiunea funcțiunei sale. Copiștii, se numesc, în virtutea legii de organizare judecătorească, prin decisiune ministerială; la intrarea lor în funcțiune depun jurământul legal, și primesc lefa din budgetul

Statului; caracter ce-l face să intre în categoria funcționarilor publici. De nu i am consideră ca funcționari publici, întru cât serviciul ce-l îndeplinește, este un serviciū public organizat de legea organizării judecătorești, Procedura Civilă și diferite regulamente, ultragiul adus lor tot cade sub prevederile art. 183, întru cât prin acest articol se proteje și interesul cetățenii însărcinați cu un serviciū public, contra atacurilor ce li se aduc pe când îndeplinesc acel serviciū.—Tr. II, 20 Nobr. 93; Dr. 10/94, p. 77.

8. Când prin procesul-verbal de constatarea delictului de ultraj, nu se arată expresiunile injurioase sau amenințările întrebuintate, nici Curtea, prin decisiunea sa, nu arată că și-a format convicțiunea despre natura injurioasă a acelor expresiuni, de cât tot din procesul verbal, se violază și se interpretează rău art. 183.—Cas. II, 15 Ian. 86; B. p. 55.

184. Ori-cine va lovi, chiar fără armă și chiar fără a resulta rănire, pe ori-ce funcționar administrativ sau judecătoresc, în exercițiul funcțiunei sale, sau cu ocasiunea acestui exercițiū, se va pedepsi cu închisóre de la un an până la două ani.

Lară dacă lovirea se va fi urmat în sala ședințelor a unei Curți sau a unui Tribunal, culpabilul se va osândi încă și cu interdicțiunea pe timp mărginit. *Pr. P. 177, 516; P. Fr. 228.*

1. Faptul de lovire săvârșit în persona Primarului unei comune, pe când acesta se găsea în exercițiul funcțiunei sale, cade sub prevedistiunile art. 184 și Primarul unei comune rurale se găsește în exercițiul funcțiunei sale, când este chemat, de agenții fiscali de urmărire, ca să ridice obiectele sechestrare ale unui debitor al Statului spre a le transporta la locul hotărât pentru vânzare, densusul fiind obligat la acesta de art. 13 din legea de urmărire.—Cas. II, 6 Mart. 96; B. p. 565.

2. Insulta adresată unui consilier comunal, chiar în localul Primăriei, nu constituie delictul de ultragiū, prevăduț de art. 184, dacă se constată că, în momentul perpetrării faptului, densusul se găsea acolo numai din întâmplare, iar nu convocat a lua parte la lucrările comunei. În acest cas el, consilierul, neputând fi considerat de cât ca un simplu particular, fapta sa constituie o simplă contravențiune de competența judeului de pace de a o judeca.—Cas. II, 6 Sept. 94; B. p. 884.

3. Faptul de lovire, săvârșit în persona unui milițian însărcinat cu paza ordinii într'un bălcuț, în timpul său cu ocasiunea exercițiului serviciului său, constituie delictul de ultragiū.—Cas. 4 Mart. 96; B. p. 534.

4. Spre a califica un fapt delict politic nu trebuie a avea în vedere dacă interesul său scopul ce l'a avut inculpatul, atinge ordinea publică într'un mod óre-care; asemenea nu trebuie a avea în vedere care pôte să fi fost intențiunea inculpatului în momentul săvârșirii faptului delictuos. Admițând ca criteriu interesul și intenția sa numai interesul, sau numai intenția, multe fapte delictuoase prevăduțe de Codul penal ordinar, ar putea fi calificcate delictie politice. Din

contră, ceea ce trebuie să determine a califica un fapt delictuos ca delict politic, este, înainte de toate, însuși caracterul politic al faptului. De aceea dacă prin același fapt se atinge ordinea politică, și dacă el constituie și o violare a unei dispozițiuni a dreptului penal comun, asemenea fapt încă nu poate fi calificat delict politic propriu (dis. fiind că criminalitatea nu este determinată numai de caracterul politic al faptului. Procedând după acest mod pentru calificarea delictelor politice, nu avem criterii numai subiective, precum e interesul sau scopul politic ce poate să se fi urmărit direct sau indirect, mai mult sau mai puțin depărtat, sau precum ar fi intenția inculpatului, ci avem un criteriu obiectiv, și astfel vom dice că este delict politic numai și dacă se atinge ordinea politică. In specie, apreciind faptul, nu putem dice că este delict politic, pentru că lipsesce unul din criterii, caracterul politic, care să determine criminalitatea faptului imputat. In specie, dacă într-adevăr primarul prezătea, precum el ar fi vroit, listele pentru alegerea delegaților, nu se poate dice că prin faptul brutal nerțat, săvârșit contra funcționarului public în exercițiul funcției, însoțit de o cerere nelegitimă în ori-care cas ar putea califica faptul săvârșit de delict politic, fiind-că, spre a atinge acest fapt, ordinea politică interioară, ar trebui măcar să putem afirma că ar fi vorba de înșelăciune, de fraude și de mijloace de constrângere, întrebuințate în alegerile generale districtuale sau comunale, prin cari s'ar atinge drepturile politice ale cetățenilor, prin nimicirea ori mărginirea libertății votului, sau s'ar altera sinceritatea alegerilor, și prin urmare a vicia

constituirea Corpurilor Legiuitoare și a consiliilor județene sau comunale, ceea ce in specie nu e. Dacă s'ar dice că faptul imputat ar fi delict politic, pentru că inculpatul ar fi vroit, prin faptul brutal sau prin amenințare, a împedea înșelăciuni și fraude electorale din partea funcționarului pacient, la aceasta avem a obiecta că faptul in cât privește natura lui, trebuie să fie apreciat în persoana celui care însuși l'a săvârșit, și așa cum e faptul, el nu e de cât un fapt prevăzut de Codul penal. Alt-fel oricet violentă, ori-ce amenințare, ori-ce ofensă, calomnie sau injurie, prevăzută de Codul penal, întru cât s'ar afirma că ar fi săvârșite într'un scop politic ar fi delict politice, ceea ce e contra principiiilor, de ore-ce natura intrinsecă a faptului însuși imputat, trebuie să determine calificarea, nu însă intențiunea inculpatului și scopul pentru care s'a săvârșit acel fapt. — Cas. II, 23 Oct. 95; Dr. 75 95, p. 618. B. 95, p. 1256.

185. Atacurile prevăzute la art. 184, de vor fi făcute în contra unui impiegat sau oficer ministerial, contra unui agent al forței publice, sau în contra unui jurat, ori alt cetățen înșărcinat cu un serviciu public în timpul exercițiului serviciului lor, sau cu ocaziunea acestui exercițiu, se vor pedepsi cu închisorea de a lună până la un an. *P. Fr. 230.*

1. Este un delict din cele prevăzute de art. 185, faptul de lovire săvârșit în persoana

unui cetățen înșărcinat cu un serviciu public și în timpul executării serviciului său cu ocaziunea aceluși serviciu. — Cas. II, 11 Sept. 89; B. p. 775.

2. Faptul că cineva a atacat pe un sergent de oraș, sărind asupra-i și mușcându-i mâinile cu gura, pe când acel sergent însoțea la locuința sa pe verificatorul măsurilor și pe comisar cari voiau să-l confisce nisce măsuri false din stabilimentul ce avea, constituie delictul prevăzut și pedepsit de art. 185 P. fără să se potă sustine nici că atacurile nu s'ar fi comis în timpul serviciului, fiind stabilit că sergentul a fost atacat cu ocaziunea îndeplinirii misiunii cu care a fost înșărcinat de șeful unui serviciu public, și nici că sergentul de oraș, nu ar intra în categoria persoanelor protejate de art. 185, de ore-ce densul însoția pe verificator în calitate de reprezentant al forței publice și cu menirea de a-l asista și a-i da mână de ajutor în cas de trebuință. — Cas. II, 3 Mai 94; B. p. 564.

186. Dacă atacurile urmate în contra funcționarilor și agenților prevăzuți la art. 184 și 185 au fost pricinuitoare de vătărare de sânge, de răniri sau bôle, pedepsa va fi închisorea de la trei până la cinci ani și interdicțiunea pe timp mărginit; iară dacă din acesta se va fi urmat și mörte, în termen de 40 zile, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. Fr. 231.*

Atacurile săvârșite în persoana membrilor comisiunii de

terimare a unei Comune, pe când densii erau ocupați cu mutarea arhivei Primăriei în alt loc, constituie un delict de drept comun de competența instanțelor corecționale a-l judeca. — Cas. II, 24 Oct. 94; B. p. 1096.

187. Chiar când nisce amenințări nu vor fi cauzat vătărare de sânge, răniri sau bôle, culpabilul se va pedepsi cu închisorea de la trei până la cinci ani, și cu interdicțiunea pe timp mărginit, dacă lovirea s'a săvârșit cu precugetare sau prin pândire. *P. Fr. 232.*

Premeditarea e stabilită, când se constată că cel culpabil de ultragiū și violentă asupra persoanei deșitarului autorității publice, a declarat, intrând în cabinetul Ministrului ultragiati, că vine pentru ultima oară, și când sollicitarea unei funcțiuni se face în ast-fel de mod, în cât a trebuit să îndispună pe Ministrul, dovedind intențiunea de a sfârși cu violență. — Tr. II, 1, 5. Ian. 95; Dr. 9/95, p. 78.

188. De s'a urmat lovirea ori rănirea, cu cuget de a omori, asupra vreunuia din funcționarii citați la art. 184 și 185, în timp când aceștia se aflau în lucrare sau cu ocaziunea funcției lor, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața. *P. 226; P. Fr. 233.*

189. Pedepsele prevăzute la art. 181, 182, 184,

186, 187 și 188, se vor aplica și acelor cari vor insulta sau vor ataca pe un membru al Corpurilor Legiuitoare, în localul adunării, sau în curtea ei, pentru opiniunile emise de dânsul în sênul Adunării.

SECȚIUNEA III

Refuz de serviciu datorit legalmente

190. Ori-ce comandant sau oficer de oștire, precum și ori-ce funcționar ce are forța publică, care, după legala cerere ce i se va face de către o autoritate civilă, nu va voi a întrebuița puterea ce are sub ordinile sale, se va pedepsi cu închisore de la 15 zile până la două luni, îndatorindu-se a plăti și pagubele ce vor fi rezultat din acest delict. *Pr. P. 21, 399; P. Fr. 234.*

191. Acela care, cu voiață, se va pune în stare de a nu fi propriu pentru serviciul militar, prin ciontări sau alte mutilațiuni făcute de sine sau prin altul, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la trei.

Aceiași pedepsă se va aplica și aceluia care va pune pe un individ, după cererea lui, în stare de a

nu fi propriu serviciului militar. *P. Pr. 113.*

192. Martorii și jurații, în materie penală, cari, sub un pretext neadevărat, nu vor veni la chemarea ce li se va face, se vor putea osândi, pe lângă amendele ce se vor pronunța pentru nevenirea lor, și la o închisore de la 15 zile până la două luni. *Pr. P. 77, 78, 83, 155, 156, 287, 288, 329; P. Fr. 236.*

193. Se consideră a un serviciu datorit legalmente, și se va pedepsi cu o amende de 10 lei pentru fie-care zi de întârziere:

1) Girantul, sau, în lipsa lui, editorul unei scrieri periodice care nu va publica răspunsul ori-cărei persoane citate direct sau indirect în acea publicațiune, cel mai târziu, în primul număr care va apărea după 60 ore din ora în care acel răspuns va fi fost depus la redacțiunea sau administrațiune.

Dacă răspunsul conține un număr de litere mai mare de cât de două ori numărul literilor din articolul provocator, autorul va trebui să plătescă excedentul, de odată cu depunerea, după prețul însemnat în publicațiunea pentru anunțuri.

Depunerea răspunsului se probază prin chitanța sau prin proces-verbal dresat de un portărel.

2) Girantul, sau, în lipsa de girant, editorul vericărei foi periodice, care nu va publica în capul celui d'ânteu număr sentința prin care o persoană va fi fost condamnată pentru un delict de presă comis prin acea publicațiune.

3) Girantul, sau, în lipsa de girant, editorul vericărei foi periodice, care nu va publica în capul primului număr comunicatele oficiali destinate a îndrepta faptele eronate produse de acea publicațiune.

Prin editor se înțelege tipograful sau litograful, când nu se află alt editor cunoscut.

1. Refusul din partea girantului sau editorului de a insera răspunsul unei persoane vizate în ziar nu constituiesc un delict de presă, ci este un simplu delict de competența Tribunalului ordinare.— *Tr. Ilf. II, 15 Nob. 82; Dr. 582-83, p. 42.*

2. *Lg. român.* prin art. 24 și 105 din Constituțiune, printr'o solicitudine particulară și spre a garanta mai mult libertatea presei, a dat în competența Curților cu juri judecarea diferitelor delictes ce redactorii și giranții ziarelor pot comite în această calitate, pentru fapte relative la ziarul lor. A-i susține de la jurisdicțiunea dată

lor prin Constituțiune, înseamnă a'i priva de garanțiile excepționale date lor prin legea noastră fundamentală. Pe cât timp, în legislațiunea noastră penală, sunt delictes cari constă în refuzul îndeplinirii unor fapte, unor obligațiuni, ar fi arbitrar a sustine că presa nu se poate face culpabilă de un delict de refuz ilegal de serviciu datorit. Nu se poate sustine cătuși de puțin că inserarea unui răspuns, într'un ziar periodic, ar fi prescripțiunea unui act, în îndeplinirea sau neîndeplinirea căruia n'ar fi loc de apreciere, de culpabilitate, alta de cât comportă omisiunea unei simple înregistrări, delictul constând numai dintr'o abateră de la o măsură reglementară, căci aceste abateri și aceste prescripțiuni, privitoare la presă, sunt străns legate de interesele ziarului, fie ele interese de principiu și de demnitate, — când răspunsul ar fi contrariu ideilor susținute de ziar sau dăunător prestigiului său moral, — fie ele interese pur materiale, când de ex. răspunsurile ce i s'ar da unui ziar, conform art. 193 P, ar fi excesiv de lungi, așa că ar coprinde întregul spațiu al ziarului; cu un cuvânt, îndată ce refuzul unei serviciu, impus de lege, constituie un delict după legea penală și fiind constant că nu există delict fără imputabilitate și fără culpabilitate. Cine dăce culpabilitatea dăce apreciere, examinare de fapte și împrejurări. Ast-fel fiind, *Lg.* n'a putut sustrage aprecierea faptelor, în speta care ne ocupă, de la jurisdicțiunea ordinară, care, în materie de delictes de presă, este acea a juraților. Pe lângă acestea, faptul în chestiune este relativ la limitele în cari se poate exercita libertatea presei, de ore-care putea fi casuri în cari în-

serarea unui comunicat ar fi pe nedrept vătămătoare intereselor morale sau materiale ale unui ziar, casurii pe cari are să le aprecieze judecătorul legal al delictului, fie acel delict comiterea unui fapt ilegal, fie refuzul unui serviciu impus de Lg. sub sancțiune de pedepsă. Prin urmare, juriul singur poate fi competent a se pronunța, după Constituțiune, în asemenea materie și sancțiunea de 20 lei pe fie-care zi de întârziere prescrisă de art. 193 al. 3 este o adevărată pedepsă de ore-ce este prescrisă de Codul penal și, ce este mai mult, această amendă se poate transforma chiar în închisoare conform art. 28. Chiar dacă s'ar zice că delictul prevădut de art. 193 P. aflându-se sub rubrica capitolului al IV-lea: *Resistența, nesupunerea și alte necuviințe în contra autorităților publice*, ar urma să se judece de Tr. coreționale, nici acesta nu poate fi admisibil, de ore-ce, sub aceeași rubrică, se găsește diferite alte delicta precum sunt acele prevădute de art. 181 și 182, cari sunt date, fără dispozițiune, în competența Curților cu juri, ori de câte-ori ele sunt comise prin presă.—Tr. Civ. II, 25 Nobr. 95; Dr. 19 96, p. 170.

SECȚIUNEA IV.

Despre scăparea arestanților și despre ascunderea criminalilor.

194. Se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la două ani, acela care, cu voință, înlesnesce sau încercă a înlesni scăparea, sau face a se scăpa un arestant care se află pus într'o închisoare sau rub paza forței armate,

a funcționarului ori agentului însărcinat de a-l conduce ori de a-l priveghia.

Când un arestant va scăpa, păzitorul său conducătorul, care va fi cauza voluntară a acestei scăpări, se va pedepsi cu închisoare de la trei luni până la două ani.

Dacă va fi numai neglijență, pedepsa va fi închisoarea de la 15 zile până la un an. *P. Pr. 94.*

1. Din dispozițiunile art. 194 rezultă că, în cas de va scăpa un arestant, păzitorul său conducătorul, care va fi cauza voluntară a acestei scăpări, se va pedepsi cu închisoare de la trei luni până la două ani. Prin art. 194 al. 2 se pedepsește păzitorul sau conducătorul unui arestant care a fost cauză voluntară a scăpării acestuia. Prin cuvintele păzitor sau conducător nu se poate înțelege altă persoană de cât cea care e chemată de lege să reguleze a face ca o persoană, în contra căreia există luată o măsură privativa a libertății sale, definitivă sau temporară, să nu pôtă a se sustrage acestei detențiuni legale. Sensul restrictiv, al acestui text de lege, trebuie a se deduce atât din principiul general, că în materie penală nu se poate argumenta prin analogie, cât și din termenii întrebunțați de Lg. Codului penal, atât prin articolul de lege sus menționat cât și prin cel de cari se servă în art. 196 din aceeași secțiune. Afară de de cei însărcinați propriu zis cu paza sau conducerea unui arestant, ori și ce prepus sau funcționar public care are exer-

cițiul vre-unei supravegheri, independent de pedepsele disciplinare, la care pôte fi expus penalmente, nu pôte fi încredințat de cât numai dacă printr'un act pozitiv a înlesnit sau încercat scăparea vre-unui arestat. — C. Buc. III, 6 Febr. 95; Dr. 26 95, p. 214.

2. Art. 194 prevede și pedepsece două diferite cauze: *a)* când o terție persoană, care nu este însărcinată cu paza arestantului, cu voință, înlesnesce, sau chiar încercă numai, a înlesni scăparea unui arestat, care se află pus sub paza forței armate etc., *b)* când păzitorul sau conducătorul este acela chiar care a contribuit la scăparea arestatului. În acest din urmă caz, fiind vorba de un delict comis de un individ, care are sarcina legală de a păzi sau a conduce pe un arestat, Lg. în vederea gravității faptului, și pentru a face mai rare scăpările, pedepsece pe păzitor cu o pedepsă în addevăr mai mică, când n'a existat din partea sa rea voință, dar chiar când scăparea arestatului a avut loc din neglijența sa. — Cas. II, 31 Iul. 79; B. p. 599.

3. Art. 194 pedepsece, cu închisoare corețională, pe acela care, cu voință, înlesnesce, sau încercă a înlesni, scăparea sau a face a se scăpa un arestant, care se află pus într'o închisoare, sau sub paza forței armate a funcționarului ori a agentului însărcinat de a-l conduce și de a-l priveghia. Din termenii generali, în care este conceput și redactat acest articol, rezultă învederat că prin arestant legea a voit să înțelegă ori-ce individ pus sub pază, fără ca, acel ce este dator să-l păzescă, să aibă a cerceta pentru care motiv este arestat, fie că acel individ ar fi arestat pentru un delict comis pe teritoriul țerei și care ar atrage

după sine o pedepsă prevădută de legile române, fie că ar fi arestat și ținut sub pază după cererea de extrădare a vre-unui alt Stat, pentru vre-un delict sau crimă pe teritoriul aceluși Stat, cum este cazul în speță. — Cas. II, 5 Dec. 94; Dr. 10 95, p. 82. B. 94, p. 1267.

4. Din examinarea dispozițiunilor art. 194. reese că primul element esențial pentru existența acestui delict, este ca persoana căreia i se înlesnesce scăparea să fie un arestat pus într'o închisoare sau sub paza forței armate, a funcționarului, ori a agentului însărcinat de a-l priveghia, ori a-l conduce. Deși acest articol se indică a fi tradus din Codicele penal prusian, însă articolele subsecvente 196 și 197, din aceeași secțiune, sunt traduse din Codul penal frances și titlul secțiunii respective: *Despre scăparea arestanților și ascunderea criminalilor* este tradus după titlul corespunzător din Codul penal frances: *Evasion de délégués, recélément de criminels* iar cuvântul arestat, din art. nostru 194, este traducerea cuvântului *détenu*. În Franța prin cuvântul *détenu*, se înțelege, într'un mod general, totuși acei închiși într'o închisoare, precum preveniții sau acuzații, ori condamnații pentru vre-un fapt penal. În sistemul legislațiunii noastre arestarea pôte avea loc numai în următoarele casuri: *a)* arestarea criminală provizorie a făptuitorului, în cas de flagrant delict de crimă (art. 39 și 44. Pr. P.). *b)* depunerea provizorie la popreală a prevenițiilor în cursul instrucțiunii, printr'un mandat de depunere sau arestare (art. 58, 91, 102, 106, 189, 243 Pr. P.). *c)* arestarea criminală după punerea în acuzațiune prin ordonanța camerei de acuzare (art. 227, 228 Pr. P.), și *d)* arestarea care are loc, în baza unei judecăți condamnatoare definitive. În aceste patru

casurî, prevenitul este privat de libertate și într'o stare de arestare. Prin urmare numai în aceste casuri, fiind vorba de un arestat, în sensul juridic, numai atunci vom putea aplica dispozițiunile art. 194 în casurile prevădute prin el. În cazul când cine-va, fiind inculpat pentru vre-un delict penal, este chemat înaintea judeului instructor, printr'un mandat de aducere spre a fi interogat, un asemenea mandat, nu dă dreptul de a aresta, dar numai acela de a conduce, chiar prin forța, în cas de refus, înaintea magistratului, pe inculpatul vizat printr'un asemenea mandat și a-l păzi să nu fugă până la prezentarea sa. Deși Lg. prin art. 95 Pr. P. permite judecătorului, în cas de mandat de aducere, să ia interogatoriul și după 24 ore de la prezentare, acest termen însă nu i se acordă de cât în vedere că judecătorul nu poate sci mai dimainte când mandatul va fi executat, și poate fi ocupat cu alte afaceri mai urgente, dar legea nu-i atribuie această facultate, de a amâna interogatoriul, când nu are nici un motiv de a nu procedea de îndată. Apoi presupunând că interogatoriul n'a putut fi luat de cât după 24 ore, acelu aflat sub mandatul de aducere nu poate fi deținut în vre-o închisore, ceea ce ar constitui o deținere nelegală. În specie X fiind adus din Brăila, fără opunere, în baza unui mandat de aducere al judeului instructor, și însoțit de un agent al poliției, dispărând de sub acest mandat, mai înainte de a se prezenta judeului instructor, nu se poate aplica inculpatului dispozițiunile art. 194 că ar fi înlesnit fuga, nici agentului că prin neglijența sa a scăpat, de ore-ce faptul nu intrunesc elementele delictului din acest articol. — Tr. Tec. 25 Nobr. 96: Dr. 4/97, p. 27.

195. Arestații cari, prin atrupamente sau însoțire, vor fi scăpat dintr'o închisore, prin întrebunțare de violență sau de rezistență în contra custodiilor (păzitorilor), sau acei cari vor fi silit pe aceștia ca să facă niscai-va acte, sau să-i poprască de a le face, precum asemenea și acei cari vor fi participat la o asemenea nesupunere, se vor pedepsi cu închisore de la șese luni până la două ani.

Acei cari se vor fi încercat a face verî-una din infracțiunile prevădute în acest articol, fără însă a isbuti, se vor pedepsi totdeauna cu minimumul închisorei prevădute mai sus.

Pedepșa prevădută mai sus se va pronunța contra arestaților, peste pedepșa pentru care erau condamnați, și se va executată după împlinirea acestei pedepse, sau după pronunțarea sentinței definitive de achitare sau de absoluțiune, fără prejudiciul de alte pedepse mai grele ce li s'ar cuveni, pentru alte crime sau delicta, ce vor fi comis prin violențele întrebunțate de dênșii cu ocaziunea scăpării lor. *P. 178; P. Pr. 96.*

SECȚIUNEA V

Despre spargerea sigiliilor și luarea actelor sau lucrurilor aflate în deposite publice

198. Când sigiliile, puse din ordinul unei dregătorii administrative sau judecătorești, se vor sparge din neingrijirea custodiilor, atunci acești custodiți se vor pedepsi cu închisore de la 15 zile până la patru luni. *P. Fr. 246.*

199. Dacă spargerea sigiliilor se va face la chârții și lucruri ale unei persoane, care, sau va fi sub piră de crimă supusă la pedepșa muncii silnice, sau se va fi osândit la această pedepșă, neingrijitorul custode se va osândi la închisore de la trei luni până la un an. *P. Fr. 250.*

200*). Acela care, într'adin, va sparge sigiliile puse pe hârții sau pe lucruri, despre care se vorbește în articolul precedent, ori va fi complice la spargerea pecetilor, se va pedepsi cu 2 ani închisore; iar de va fi însuși custodele, pedepșa va fi maximul închisoriei.

Cu aceeași pedepșă de 2 ani închisore se va pe-

Elementele constitutive ale delictului prevădut și penat de art. 195 sunt: a) ca arestații să fi fost în atrupamente sau însoțire, b) să fi scăpat dintr'o închisore c) să se fi întrebunțat violente asupra custozilor. — Tr. Gorj. 2 Oct. 89: Dr. 69 89, p. 559.

196. Dacă scăparea, prin spargere ori cu mijloce silnice, s'a înlesnit prin dare de arme, pasnicul și conducătorul, cari se vor fi împărășit la această, se vor pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit; iară cei l'alți cu reclusiunea. *P. Fr. 243.*

197. Aceia cari vor fi ascuns, ori vor fi mijlocit a se ascunde persoane pe cari le cunoscă de săvârșitoare de crime, se vor pedepsi cu închisore de la o lună la un an.

Iară dacă ascunderea, sau mijlocirea de ascundere, se va fi făcut pentru în parte-și folos, pedepșa va fi de două ani închisore. Vor fi însă apărați de osândă coprinsă într'acest articol, rudele de sus și de jos, soțul sau soția, și chiar de vor fi despărțiți, frații și surorile culpabililor celor ascunși, și afinii până la aceeași spiță. *P. Fr. 248.*

* Acest articol a fost modificat ast-fel prin legea din 4 Mai 1895.

depsi debitorul urmărit, care cu știință va fi desființat, sau va fi pus la o parte, sau va fi sustras, sau va fi cercat să desființeze, ori să pună la o parte, ori să sustragă, fie prin spargere de sigilii, fie fără spargere de sigilii, lucrurile sale sechestrate, când sunt date în paza altuia.

Dispozițiunile art. 307 din Codul penal nu se vor aplica în cazul acesta. *P. 330. Pr. 418. P. Fr. 251.*

201. Pentru ori-ce alt-fel de spargere de sigilii, culpabilii se vor pedepsi cu închisoare de la o lună până la un an, și, de va fi însuși custodele, pedepsa va fi închisoarea de la șese luni până la un an și jumătate. *P. Fr. 252.*

202. Ori-ce furt săvârșit prin spargere de sigilii se va pedepsi ca și furtul săvârșit cu spargere. *P. Fr. 253.*

203. La întâmplare de sustracțiune, ascundere și desființare de înscrisuri, de lucrări sau de procedură criminală, sau de alte hârtii, registre, acte și lucruri puse în arhivă, în cancelarii, ori în alte depozite publice, sau date în păstrarea unui funcționar public, pedepsele vor fi, pentru greșeri, por-

tărei, arhivării, registratori, sau alți deponitari, cari nu au avut cuviincioasă îngrijire, închisoarea de la o lună până la un an, și o amendă de la 150 până la 500. *P. Fr. 254.*

1. Este pedesibil, după descrițiunile art. 203, deponitarul obiectelor și actelor enumerate în art. 203 numai dacă sustracțiunea, ascunderea și desființarea acelor obiecte s'a întâmplat din cauză că dînsul n'a avut cuviincioasă îngrijire pentru paza și păstrarea lor. După dispozițiile art. 85 din legea comunala, notarul este numai capul cancelariei, iar după art. 76 dintr'aceiași lege priveghearea și păstrarea actelor și obiectelor depuse în arhiva Comunei, sunt puse numai în sarcina Primarului. Așa dar Primarul, iar nu notarul intră în categoria prevăzută în art. 203 din Codul penal. *Cas. II, 2 Dec. 91; Dr. 82 91, p. 654. B. 91, p. 1311.*

2. O data constatată sustracțiunea unui act, nu e necesar a se stabili vre-un raport juridic între act și deponitarul dosarului din care s'a sustras acel act, căci recurentul fiind dat judecătoarei, ca autor al sustragerii, împrejurarea că arhivarul, conservatorul aceluși act, nu a fost și el dat judecății odată cu recurentul, nu împiedică cursul justiției criminale și nici nu poate avea vre-o influență asupra aplicării pedepsei, de ôre-ce art. 203 prevede un delict separat imputabil numai funcționarilor neglijenți. — *Cas. II, 9 Febr. 79; B. p. 131.*

3. Faptul ce se impută recurentului că în calitate de registrator al judecătorului de ocol, a sustras un inel de aur ce i se încredințase de ajutorul acelei judecătorei pentru

a-l înainta Tribunalului ca corp de delict, acest fapt, în condițiunile în cari s'a petrecut, constituie o sustracțiune. — *Cas. II, 19 Nobr. 84; B. p. 959.*

4. Cei condamnați pentru sustragere de acte publice sunt incapabili de a fi alegători. — *Cas. II, 28 Mart. 87; B. p. 276.*

5. Incapacitățile sunt de drept strict și nu pot fi întinse prin interpretățiune de la un cas la altul. Art. 204 găsindu-se în rubrica despre sustracțiune a lucrurilor aflate în depozite publice, iar nu în rubrica despre abuzul de încredere, care începe cu art. 322—331, ori-care ar fi analogia elementelor ce constituie aceste două delcte totuși *Lg.* a făcut o distincțiune specială între abuzul de încredere propriu dis și sustracțiunea lucrurilor aflate în depozite publice, nu numai prin faptul că le-a editat în diferite secțiuni sau rubrici, dar în același timp prescriind pedepse diferite și făcând pe agent responsabil nu numai în cas de intențiune frauduloasă, dar și în cas de simplă neglijență din parte-i. Aliniatul 3 de sub art. 323 departe de a asimila sustracțiunile lucrurilor din depozitele publice, cu abuzul de încredere, din contra își manifestă intențiunea, în mod expres, că ele rămân calificate și pedepsite conform art. 203, 204 și 205. Legea constituțiunei corpului avocaților, declarând incapabil de a fi înscris între avocați pe cel ce a fost condamnat pentru abuz de încredere, această incapacitate nu poate fi aplicată prin analogie și la sustracțiunile prevădute de art. 203. — *C. Buc. III, 17 Febr. 87; Dr. 33 86-87, p. 263.*

204. Cel ce va fi culpabil de sustracțiuni, ascunderi sau desființări de hârtii, ori lucruri menționate

în articolul precedent, se va pedepsi cu două ani închisore; iară dacă culpabilul va fi însuși deponitarul, pedepsa va fi maximum închisorei. *P. 323; P. Fr. 255.*

Pretinsa confusime ce se vede în articolele 203 și 204 nu există, căci *Lg.* prin ele statuează în privința a trei ipoteze distincte: în art. 203 *Lg.* prevede care este pedepsa ce cată să se aplice funcționarilor publici, cari, din cauza neglijenței lor, au lăsat să se sustragă sau să se desființeze înscris, registre și alte hârtii, puse în depozite publice sau date în păstrarea lor, și dispune că pedepsa, unor asemenea funcționari, va fi de la o lună până la un an închisore și o amendă de la 300—1000 lei. Aliniatul 1 al art. 204 fixează pedepsa ce se cuvine însuși persoanei ce a sustras asemenea acte, fie el particular, fie funcționar public, iară ultimul aliniat al menționatului articol dispune că la cas când culpabilul va fi însuși deponitarul pedepsa să fie maximum închisorei. — *C. Buc. II, 20 Nob. 81; Dr. 19 81-82 p. 157.*

205. Dacă spargerea sigiliilor, sustragerea, ascunderea sau desființarea chărțiilor, s'a săvârșit, prin violență în contra vreunei persoane, pedepsa va fi, pentru ori-ce persoană, maximum închisorei, fără prejudiciu însă de alte pedepse și mai grele, la care a putut da loc natura violentelor sau a crimelor ce se vor fi săvârșit. *P. Fr. 256.*

SECȚIUNEA VI

Despre degradarea monumentelor publice

206. Veri-cine va fi distrus, dărâmat, ciuitit sau degradat, în totul sau în parte, monumente, statui și alte lucruri, cari servesc spre folosul ori podoba publică, și sunt făcute de către autoritatea publică, sau cu voia ei, se va pedepsi cu închisoarea de la o lună până la un an și cu amendă de la 50 până la 250 lei. *P. Fr. 257.*

SECȚIUNEA VII

Usurpare de titluri sau funcțiuni publice

207. Ori-care, fără cădere, se va amesteca în funcțiuni administrative, judecătorești, ori ostășești, ori municipale, sau va face acte ale unei dintr-aceste funcțiuni, se va pedepsi cu închisoare de la șese luni până la două ani, fără prejudiciul pedepsei de plămuire, dacă actul poartă caracterul acestei crime. *P. 123; P. Fr. 258.*

1. Secretarul Primăriei neavând cădere să se amestecă în atribuțiuni municipale, se pedepsește, conform art. 207, când, în lipsa oficerului stărei civile, usupă atribuțiunile acestuia și celebrează, în locul său, căsătoriile civile.—Cas. II, 31 Iul. 97; B. p. 999.

2. Peșepsa prescrisă de art. 30 legea Burselor, contra aceluia cari fără drept se amestecă în atribuțiunile mijloacilor de schimb, nu se aplică și aceluia cari pe nedrept își însușesc calitatea de mijlocitori de mărfuri, de ore-ce legea nu prevede o asemenea penalitate pentru acești din urmă. — Cas. II, 3 Oct. 89; Dr. 71 89, p. 572. B. 89, p. 867.

208. Ori-cine va purta în public vre-un costum, o uniformă, un semn distinctiv de autoritate, sau o decorațiune care nu i se cuvine, sau pentru care nu are autorizare, se va pedepsi cu închisoare de la o lună până la șese. *Cons. 12; P. Fr. 259.*

Ceea ce Lg. a cerut pentru a putea fi loc la aplicațiunea pedepsei art. 208 este intențiunea, din partea autorului aceluia fapt, de a face pe public sa crează că este în drept a purta o uniformă sau însemne ce n'a fost. sau nu mai este în drept, a purta, căci acesta poate constitui, din parte-i, ca un ultragiu adus autorității publice și ca o tendință de a-i compromite și însemnele și de a-i usurpa și puterea. — Cas. II, 12 Nobr. 80; B. p. 398.

SECȚIUNEA VIII.

Impedecări la liberul exercițiu al unei religii

209. Ori-cine, care, prin fapte sau amenințări, va silii sau va popri, pe una sau mai multe persoane de a-și exercita cultul reli-

giunei lor, de a asista la exercițiul acestui cult, sau de a celebra sărbătorile lor, se va pedepsi cu amendă de la 50 lei până la 500 lei. *P. Fr. 260.*

210. Aceia cari vor împedica, vor întârzia, sau vor curma îndeplinirea datorii unei religii, prin turburări ori desordine făcute în biserică, sau în alt loc hotărât spre acest sfârșit, se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la o lună, și cu amendă de la 26 până la 100 lei. *P. Fr. 261.*

211. Acel care va lovi pe preotul unei religii, pe când este în lucrarea funcțiilor sale, se va pedepsi cu închisoare de la un an până la două.

Acela care, prin gesturi sau cuvinte, va ultragia pe ministrul unui cult, pe când se află în exercițiul funcțiunii sale, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile la trei luni, și cu amendă de la 26 până la 50 lei. *P. Fr. 262, 263.*

212. Dispozițiunile acestei secțiuni se aplică numai asupra turburărilor, ultragiilor, loviturilor, sau altor desordini a căror natură ori împregiurări, nu vor da ocaziune de a se aplica pedepse mai grele după alte dispo-

zițiuni ale acestui codice. *P. Fr. 264.*

CAPITOLUL V

Despre asocierea făcătorilor de rele, și despre vagabonși.

SECȚIUNEA I

Despre asocierea făcătorilor de rele

213. Ori-ce asociere de făcători-de-rele, spre vătămarea persoanelor, sau a proprietăților, este crimă în contra linistei publice. *P. 171, 354; P. Fr. 265.*

1. După art. 213, 214 și 215, asociațiunile de făcători de rele ca să se pedepsescă trebuie ca mai mulți indiviți să se constituie într-o bandă organizată cu un scop bine determinat, având un șef care să-l conducă pentru săvârșire de tâlhării sau alte crime, dar nu numai pentru săvârșire de delict, și cu atât mai puțin pentru săvârșirea unui delict izolat, căci nu se poate concepe că delictul ce s'ar comite în urma unei astfel de asociațiuni să se pedepsescă cu pedepse criminale. Lg. când a pedepsit asociațiunile de făcători de rele, cari în realitate nu sunt de cât nisece acte preparatorii, a avut în vedere să pedepsescă asociațiunile acelea cari au de scop de a comite crime cari, în adevăr, pun în pericol existența societății, dar nu și asociațiunile acelea, cari au de scop de a comite nisece delictu ușore.—Cas. Vac. 1 Aug. 95; B. p. 1025.

2. Legea califică de crimă ori-ce asociațiune, care ar avea de scop vătămarea persoanei sau

a proprietății, fie că această vătămare ar proveni numai din delict, fie din crime. — Cas. Vac. 1 Aug. 95; B. p. 1025.

214. Acastă crimă există prin singurul fapt al organizării cetelor, ori al corespondenței între dăsenle cu căpeteniile lor, ori al învoierii privitoare la darea de socotăla, sau la împărțirea lucrurilor provenite din delict. *P. Fr.* 266.

215. Când această crimă nu va fi însoțită, nici urmată de o altă crimă, autorii, directorii, asociații și căpeteniile, sau sub căpeteniile acestor cete, se vor pedepsi cu reclusiune. *P. Fr.* 267.

Art. 215 pedepsește asociațiunile făcătorilor de rele, ca un delict particular și abstracțiune făcându-se, dacă o crimă a rezultat sau nu din această asociatiune. Pentru a fi pedepsită este destul ca un act pregătitor s'o manifeste și acest act este organizarea cetelor. Semnele caracteristice ale acestei organizațiuni sunt lăsate în suverana apreciere a juratilor. — Cas. II, 27 Nobr. 80; B. p. 407.

216. Se vor pedepsi cu două ani închisore ori-ce alte persoane, cari vor fi fost însărcinate cu veri-o serviciu într'aceste cete, precum și aceia cari, cu bună știință, sau voință, vor fi dat cetelor arme,

munițiuni și instrumente pentru crime, locuință, scăpare, sau loc de întâlnire. *P. Fr.* 268.

SECȚIUNEA II

Pentru vagabonzi

217. Vagabondii, adică omenii fără căpătăiu, sunt acei cari n'au, nici domiciliu statornic, nici mijloc de hrană, nici exercitație obișnuit veri-o profesiune sau meșteșug. *Cir.* 87; *P. Fr.* 270.

Pentru a fi cine-va vagabond trebuie ca să nu aibă, nici un domiciliu stabil, nici mijloc de hrană și nici să exerciteze vre-o meserie într'un mod obișnuit. — Tr. Suc. 12 Nob. 90; Dr. 77 90, p. 619.

218. Nimeni nu se poate declara vagabond, de cât numai prin sentință judecătorească.

Nimeni nu poate fi declarat de vagabond de cât de la etatea de 16 ani împliniți în sus.

După art. 218 se declară cine-va vagabond numai prin sentință judecătorească, iar art. 219 și 221 prescriu adunarea într'o înănstare sau în alt loc determinat, spre a învăța o meserie, timpul șederei avind a fi de la 6—12 luni; dar, înainte de a fi trimes, se lasă individului, declarat vagabond, termenul de o lună spre a-și găsi un mijloc regulat de existență. Codul penal român nu consideră vagabondajul propriu și ca un de-

delict, precum este în codul penal francez, sau în codul penal prusac, și de aceia, autoritatea judecătorească n'are de cât să declare pe individul vagabond, fără însă a-l condamna și la o pedepsă, în sensul pedepselor codului penal. Autoritatea judecătorească n'are a pronunța prin decizii, măsurile prescrite de art. 219 și 221 fiindcă acestea sunt măsuri de prevenție și de educațiune, a căror impunere și observare are a fi lăsată autorității administrative de siguranță. Însași deținerea în stabiliment, prescristă de art. 219, nu este o pedepsă corecțională, în sensul pedepselor codului penal, ca să fie pronunțată prin sentință judecătorească, ci tot un mijloc pentru asigurarea educației individului; dar spre a evita arbitrarul administrativ s'a fixat termenul deținerii de la 6—12 luni, pentru ca ast-fel să nu se perpetueze starea de deținere. Prin toate acestea se confirmă că vagabondajul nu e un delict, ca să aibă a fi pedepsit prin o pedepsă, în sensul pedepselor Codului penal, ci numai o stare care poate să fie primejdiosă, cu vremea, societății, și pentru aceia se prescriu numai măsuri cari sunt lăstate apoi autorității administrative, care e independentă în România de autoritatea judecătorească, întru cât chiar administrarea penitenciarelor nu e încredințată judecătorilor sau Ministrului de justiție. Dacă Codul penal prevede vagabondajul, acesta nu implică că, în cas de declarare a individului ca vagabond, ar trebui pronunțată și pedepsă, căci acesta este adevărat pentru toate infracțiunile propriu și, pentru care, în caz de constatare și de condamnare, are a fi pronunțată și o pedepsă nu însă și pentru vagabondajul pe care Codul penal nu l'a privit ca un de-

lict. — Cas. II, 21 Oct. 95; Dr. 7/99, p. 52.

219. Acei declarați de vagabonzi, se vor aduna într'o monastire, sau un alt loc anume determinat printr'un regulament de administrațiune publică, și se vor supune a învăța o meserie cu care să se potă hrăni, sau vor fi obligați a lucra în meseria ce cunosc.

Timpul șederei lor în un asemenea loc va fi de la șese luni până la un an.

De și prin art. 219 se prescrie că cei declarați vagabonzi să fie condamnați la dețineriune într'un loc anume, spre a învăța un meșteșug, însă acest articol, nu a vizat de cât pe cei născuți în țară, cari nu au nici un fel de instruire și nici o meserie care să le asigure mijloc de existență, iar nu și pe cei născuți în țări străine, pentru cari administrațiunea acelor țări nu a putut să le dea nici o cultură, și cari se strecoră în o altă țară, fără a putea aduce acolo veri o serviciu și cari urmăză a fi expulsați. — Cas. I, 26 Ian. 94; Dr. 16/94, p. 122. B. 94, p. 71. Idem: Cas. II, 2 Mai 94; B. p. 557.

220. Acei declarați de vagabonzi de naționalitate streină, se vor putea și izgoni din țară. *P. Fr.* 272.

1. Lipsă de pașaport nu poate motivea expulsarea din țară, pe calea judecătorească, a unor străini, căci, prin sentință judi-

ciarănu se pot expulsa de cât vagabonzi, de unde urmează că, îndată ce se constată că un asemenea individ, care a reușit a se furișa în țară pe ascuns și fără legitimațiune, caută a-și câștiga existența în mod clandestin și regulat, în cât nu înfruntesc elementele delictului de vagabondaj în înțelesul Codului penal, Tr. n'au asupra lui nici o putere, și inițiativa, în privința expulșării eventuale, este de domeniul exclusiv al autorităților administrative supreme. — Tr. Suc. 12 Nobr. 90; Dr. 77-90, p. 619.

2. După art. 269 și urm. P. Fr. vagabondagiul este un delict și se pedepsește cu închisoare corecțională de la 3 la 6 luni, vagabonzi străini putând fi izgoniți din țară, din ordinul guvernului, sub sancțiunea prevăzută de art. 8 din legea din 3 Decembrie 1849 în cas de contravenire. La noi, Lg. prin art. 217 și urm P. a suprimat atât pedepșa corecțională, cât și calificarea de delict a vagabondagiului, dispunând următoarele: Că, nimeni nu se poate declara vagabond de cât numai prin sentință judecătorească. Că, acei declarați de vagabonzi se vor aduna într'o mănăstire, sau în alt loc anume destinat pentru dănsii, spre a învăța o meserie. Că, timpul șederii lor în un asemenea loc, va fi de la 6 luni până la un an. Că acei declarați de vagabonzi, de naționalitate străină, se vor putea izgoni din țară. Că, mai înainte de a interna individul declarat de vagabond, i se va pune un soroc de cel mult o lună, spre a-și găsi un mijloc regulat de existență, în care cas va fi scutit de merge în casa destinată vagabonșilor. Că, în fine, dacă comună unde este născut vagabondul, sau vre-o persoană cunoscută și solvabilă, îl va reclama, sub ofertă de garanție, el se va trimite în co-

muna unde s'a cerut sau în acea arătată de garant. Din deosebirele de mai sus între ambele legislațiuni și din natura și caracterele ce le presintă dispozițiunile prevădute de art. 219, 220, 221 și 222 P. rezultă evident că, la noi, simplul fapt al vagabondagiului, este o infracțiune sui generis iar dispozițiunile legii, relative la vagabonzi, nu sunt de cât nise măsuri particulare de poliție, destinate a înfrâna și îndrepta modul de trai al vagabonșilor, cari tocmai din această cauză pot deveni foarte lesne periculoși societății. În această materie, legea nu prevede intervențiunea Tribunalului de cât pentru a pronunța starea de vagabondagiū. În special, pentru izgonirea unui vagabond strein din țară, această măsură nefiind calificată pedepsă, nici enumerată între pedepse de art. 7, 8 și 9 P. ea nu poate fi pronunțată printr'o sentință judecătorească: izgonirea fiind evident o măsură care interesează liniștea publică în stat, intru cât atinge dreptul streinilor de a sta în țară, guvernul, iar nu instanțele judecătorești, urmează să o aprecieze, să o pronunțe și să o execute când va crede de cuviință în interesul general al țării. Acest drept îl are incontestabil guvernul în Franța și cu atât mai mult urmează să-l aibă la noi unde de vagabondagiul nu este considerat de lege ca delict. Este adevărat că art. 220 P. nu dice că izgonirea din țară se va face din ordinul guvernului, cum această o spun clar art. corespunzător francez 272, însă din această deosebire de redacțiune nu rezultă că Lg. nostru a înțeleas a da acest drept puterii judecătorești, de ore ce art. 218 i-a dat acesteia numai dreptul de a constata și declara starea de vagabond, iar nu de a aplica și celelalte măsuri de poliție

prevădute prin art. de mai jos, 219, 220, 221 și 222. Afară de această dreptul guvernului de a izgoni pe un strein declarat vagabond reiese și dintr'un text pozitiv de lege. În adevăr, după art. 179 P. care este luat din legea de mai sus din Franța, dacă streinul odată izgonit din țară, reintră fără autorisarea specială a guvernului, comite un delict și se pedepsește ca atare cu închisoare corecțională de la 3 luni la 2 ani: prin urmare, acest articol nu este de cât sancțiunea dispozițiunei din art. 220 de la vagabonzi, fiind că nică-eri în altă parte, fie în P. fie în altă lege (cel puțin până în 1881), nu se vorbește de izgonirea streinilor din țară. Or, din aceea că guvernul are dreptul, după art. 179, a autoriza întorcerea în țară a unui strein izgonit în baza art. 220, rezultă că și izgonirea în sine trebuie să fie ordonată tot de guvern, iar nu de instanțele judecătorești; altfel ar fi inexplicabil dreptul guvernului de a putea autoriza întorcerea unui strein în țară, când o sentință judecătorească ar fi hotărât izgonirea lui va vagabond, iar dreptul justiției de a pronunța ea izgonirea ar fi iluzoriu, ar putea da naștere la conflicte chiar; între puterea judecătorească și cea executivă, fiind-că deși o sentință ar ordona izgonirea, guvernul ar putea să nu o execute sau să autorize pe strein a se întorce în țară, paralizând astfel efectele unei hotărâri și violând cu modul acesta autoritatea lucrului judecat. Independent de toate acestea, dacă, în sistemul Codicelui penal, s'ar mai putea în cât-va discuta cine are dreptul de a ordona izgonirea unui strein vagabond, nici o discuțiune și nici o îndoială nu mai poate avea loc de la aplicarea legii din 7 Apr. 1881 asupra streinilor; căci a-

căstă lege, în interesul siguranței Statului, a dat numai guvernului dreptul ca, prin decisiune nemotivată, să ordone expulșarea din țară a ori-cărui strein, care prin purtarea sa, ar turbura liniștea publică, în care categorie intră evident și streinul, care, din cauza traiului său în țară, a fost declarat în stare de vagabond printr'o sentință judecătorească.—C. Gal. I, 4 Nobr. 97; Dr. 78 97, p. 652.

3. De și art. 220 prescrie că cei declarați vagabonzi de naționalitate străină, se vor putea și izgoni din țară, însă acest art. nu arată și autoritatea care poate pronunța izgonirea. După art. 179, streinul izgonit din țară nu poate reintra fără autorisarea specială a guvernului. Din apropierea acestor 2 articole reiese că guvernul, având într'un mod formal dreptul a autoriza întorcerea în țară a unui strein, izgonit în baza art. 220, tot dănsul are a pronunța și izgonirea din țară, căci în sistemul contrar ar fi inexplicabil dreptul guvernului de a putea autoriza întorcerea unui strein în țară, când o sentință judecătorească ar fi hotărât izgonirea lui ca vagabond, iar dreptul justiției de a pronunța ea izgonirea, ar fi iluzoriu. Dreptul guvernului de a pronunța izgonirea din țară a unui strein e prevădută expres și prin legea din 7 Apr. 81, care dă acest drept numai guvernului. Prin urmare, izgonirea din țară a unui strein, nefiind dată expres în atribuțiunea autorităților judecătorești prin art. 220, acest drept rămâne și aparține exclusiv puterii administrative, după cum și legea din 1881 îl prevede; de almintrelea, singura putere executivă este în pozițiune de a putea aprecia interesele generale ale Statului, pentru dispunerea și executarea expulșă-

rilor, fără a se provoca conflicte internaționale.—Cas. II, 17 Dec. 97, Dr. 10/98, p. 89.

221. Înainte de a se trimite un individ declarat de vagabond în unul din locurile prevăzute prin art. 219, i se va pune un soroc de cel mult o lună, în care el va putea să-și găsească un mijloc regulat de existență, în care cas va fi scutit de a merge în casa destinată vagabondilor,

222. Dacă comuna unde este născut vagabondul, sau veri-o persoană cunoscută și solvabilă, va reclama pe vagabond, sub ofertă de garanție, individul, ast-fel reclamat, se va trimite în comuna care l'a cerut, sau în aceia pe care garantul a arătat-o. *P. Fr. 273.*

De și din cuprinderea art. 222 P. ar părea că, în ceea ce privește liberarea pe cautiune, nu se face nici o distincțiune între vagabonzi născuți în țară și între vagabonzi veniți din țările streine, însă intru-cât acest articol este luat din art. 273 P. Fr. unde se spune că vagabonzi născuți în Franția vor putea fi reclamați pe garanție fie de comuna unde sunt născuți, fie de o persoană cunoscută și solvabilă, este învedereat că și Lg. nostru, călăuzit de același interes cerut de siguranța interioară a Statului, și de liniștea publică, a înțeles a face o distincțiune între vagabonzi născuți în țară

și între cei veniți din afară, în ceea ce privește reclamarea lor pe garanție. Aceasta reese lămurit din faptul că Lg. român a privit mult mai rău pe vagabonzi veniți din afară, de cât pe cei născuți în țară căci prin art. 220 P. dispune că cei de naționalitate streină declarați vagabonzi se vor putea și isgoni din țară. Or, cum expulsarea din țară aparține puterii executive nu instanțelor judecătorești, acestea având numai dreptul de a constata și declara starea de vagabondaj, a se admite că vagabonzi de naționalitate streină pot fi liberați pe cautiune, ar fi a da loc, în multe cazuri, la contradicțiuni flagrante dacă nu și la conflicte, între puterea executivă și puterea judecătorească, când un Tr. liberând pe cautiune pe un vagabond strein puterea executivă l'ar gonit din țară. Că Lg. român a căutat tot-d'auna să facă o distincțiune între vagabonzi locali și cei streini, fiind mai favorabil pentru cei născuți în țară și căutând tot-d'auna să în garanțiile cele mai mari contra streinilor, și aceasta atât în interesul siguranței interioare și exterioare a Statului român, cât și pentru a nu se turbura liniștea publică, reese și mai lămurit din faptul că prin legea asupra streinilor din 7 Apr. 1881, guvernul pôte, pe cale administrativă, și fără măcar să intervină vre-o H. judecătorească, să expulzeze din țară pe ori ce strein. Așa dar adevăratul înțeles al art. 222 e că numai vagabonzi născuți în țară pot fi liberați pe cautiune.—Cas. II, 19 Oct. 92: Dr. 69/92; p. 546. B. 92, p. 923. Idem: Cas. II, 12 Ian. 93; B. p. 50.

223. Vagabondul care se va prinde îmbrăcat cu port schimbat, sau pur-

tând arme, de și nu le va fi întrebuințat, sau având asupra-i pile, cărlige sau alte unelte îndemânatiche, ori spre săvârșire de furtigașuri, sau de alte delictive, ori spre a-i înlesni mijlocele de a intra prin case, se va pedepsi cu închisoare de la o lună până la un an. *P. Fr. 277.*

224. Pedepsele hotărâte într'acest codice pentru cei ce vor avea pasporturi sau răvașe de drum false, se vor urca la maximum pentru vagabonzi, când asemenea pasporturi ori răvașe de drum se vor găsi la deșuși. *P. 129, P. Fr. 281.*

TITLUL IV

CRIME ȘI DELICTE ÎN CONTRA PARTICULARILOR

CAPITOLUL I

Crime și delictes în contra persoanelor

SECȚIUNEA I.

Penit omor și alte crime mari, amenințări de omor în contra persoanelor

§ 1.—Omor, asasinat (ucidere), pârăntucidere, pruncucidere, otrăvire.

225. Omuciderea săvârșită cu voință se numește omor. *P. 58, 234, 248, 250,*

255, 266, 363, 370, 371, 374, 375, 376. P. Fr. 295.

1. În expresiunea *dacă este culpabil* se conține toate elementele cari constituiesc culpabilitatea, căci această expresiune coprinde în sine: *a)* dacă cutare persoană este autorul faptului specificat prin întrebarea pusă juraților, *b)* dacă acea persoană a avut intențiune culpabilă. Responsabilitatea penală este suficient constatată și stabilită pentru toate infracțiunile penale de competența Curții cu jurați prin întrebarea *cutare este culpabil?* Dacă pentru unele crime se cere, pentru stabilirea intenției, pe lângă expresiunea *culpabil*, a se adăuga expresiile *cu voință* spre a putea imputa faptul comis, acesta este numai la omucidere, intru cât omuciderea e de două soiuri, fiind omuciderea cu voință și fără voință, precum rezultă din art. 248 și 225. În afară de acesta, pentru a restabili responsabilitatea penală, nu e trebuință a mai adăuga pe lângă *este culpabil?* și alte expresii, sau a pune o deosebită cesțiune. În deosebii, pentru delictul de calomnie săvârșit prin presă nu e trebuință de a pune în cesțiune și știința inculpatului asupra faptelor publicate, fiind că știința privind elementul moral, este coprinsă în întrebarea *este culpabil?* fiind că știința, în mod deosebit, nu se cere pentru cele l'alte infracțiuni diferite spre judecarea juraților, și pentru a cere anume și știința, ar trebui să fie preșcrisă de art. 294 ca un element deosebit, ceea ce nu este.—Cas. II, 8 Maii 96; B. p. 857.

2. Cuvântul *comă* pus de Președinte în cesțiunea făcută juraților fiind numai o calificatiune a faptului de omor, s'a putut pune într-o singură cesțiune, asupra căruia jurații

s'a'a pronunțat afirmativ, fără ca printr'acesta să se constituie o complexitate. — Cas. II, 12 Iul. 78; B. p. 275.

3. In crima de omucidere cu voință, voința de a ucide a agentului constituind unul din elementele acestei crime, trebuie ca ea să fie coprivă în cestiunea pusă juraților. Așa dar, atunci când cestiunea nu conține de cât întrebarea: *Dacă acuzatul în ziua de..... a comis omorul* ea este o cestiune greșită și acesta atrage nulitatea deciziunii Curții cu jurați. — Cas. II, 14 Febr. 95; B. p. 217.

4. In crima de omucidere cu voință, crima săvârșită dar neizbutită, tentativa care consistă în neizbutirea crimei este un element constitutiv al ei, iar nu o circumstanță agravantă, care să dea loc la punerea unei cestiuni separate. — Cas. II, 21 Febr. 94; B. p. 180.

226. Omorul comis cu precugetare sau cu pândire, se numește *asasinat*. *P. Fr. 296.*

1. Cestiunea dacă crima a fost comisă cu precugetare, constituind o cestiune agravantă, cu drept cuvânt este pusă juraților separat de cestiunea principală. — Cas. II, 4 Iun. 91; B. p. 782.

2. Circumstanța agravantă a pândirei, la comiterea unei omucideri cu voință, nu se poate înțelege și nu poate să existe fără premeditare; prin urmare, jurații răspundând afirmativ la cestiunea pândirei și negativ la aceea a premeditării, pronunță un verdict contradictor. — Cas. II, 3 Maii 89; B. p. 546.

227. Precugetarea este atunci când mai înainte de faptei s'a făcut hotărâre

de a se porni asupra vieții unei persoane anume, ori asupra celuia ce se va găsi, sau se va nemeri, și chiar când hotărârea ar atârna de ver-o împrejurare ori condițiune. *P. Fr. 297.*

228. Pândirea este a aștepta pe cine-va, în care timp, într'unul ori mai multe locuri, sau ca să'l omore, sau ca să exercite asupra lui acte de violență. *P. Fr. 298.*

229. Părintuciderea este omorul săvârșit asupra părinților legitimi, naturali sau adoptivi, sau asupra ori-cărui alt ascendent (rudă de sus) legitim. *P. 225, 232, 252. P. Fr. 299.*

230. Pruncuciderea se numește omorul copilului său născut de curând. *P. 225, 232. P. Fr. 300.*

231. Otrăvirea este omorul unei persoane prin întrebuițare de substanțe cari pot cauza moarte, mai curând sau mai târziu, ori și în ce mod ar fi fost întrebuițate sau date aceste substanțe. *P. 225, 232, 368. P. Fr. 301.*

1. Nu sunt viciate cestiunile puse juraților prin divisiunea și descompunerea circumstanțelor constitutive a unei infracțiuni, atunci când una din cestiunile distincte, ce s'a'au pus juraților, conține ea însuși elementele unei infrac-

țiuni pedepsită de legea penală și cea-l'altă cestiune poate constitui elementul unei circumstanțe agravante, cum este, în specie, cu divisiunea și descompunerea circumstanțelor constitutive a crimei de otrăvire, penată de art. 231, printr'o cestiune ce conține elementele omuciderii cu voință, infracțiune pedepsită de art. 234 și prin alta, dacă s'a întrebuițat substanțe cari pot cauza moartea mai curând sau mai târziu, care constituie un element agravant al omuciderii voluntară. — Cas. II, 14 Maii 82; B. p. 595.

2. In crima de omor cu voință prin mijlocul otrăvirei, prevădută de art. 231, otrăvirea constituind un element al crimei de omor, iar nu o circumstanță agravantă, Președintele curții cu drept cuvânt a pus'o în cestiunea principală, iar nu într'o cestiune separată. — Cas. II, 11 Sept. 91; B. p. 1018.

232. Tot culpabilul de omor cu precugetare, de părintucidere, pruncucidere și de otrăvire, se va pedepsi cu munca silnică pe viață.

Pruncuciderea, când se va săvârși asupra unui copil nelegitim de către muma sa, se va pedepsi cu reclusiunea. *P. 34, 226, 227, 229-231, 244. P. Fr. 302.*

Când e vorba de complicitate la părintucidere, trebuie a se pune juraților o cestiune în privința faptelor de complicitate așa precum sunt prevădute de art. 49 și 50, și apoi trebuie să se pună încă o cestiune, dacă acele fapte de com-

plicitate la părintucidere au fost comise cu precugetare, conform art. 232 și 51, care are de efect a agrava pedeșa compliceului, și care ca circumstanță agravantă, trebuie să formeze obiectul unei cestiuni speciale. — Cas. II, 18 Nobr. 88; B. p. 996.

233. Se vor pedepsi ca niște ucigași cu precugetare, toți acei făcători-de-rele cari vor întrebuița casne ori chinuri spre săvârșirea crimelor lor. *P. 232, 244, 266, 273. P. Fr. 303.*

234. Omorul se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața, când se va fi săvârșit mai înainte, sau de o dată, sau în urma altei crime.

Omorul se va pedepsi asemenea cu munca silnică pe totă viața, când va fi avut de scop, ori a prepara, ori a înlesni, ori a executa un delict, sau de a ajuta dosirea, ori a asigura nepedepsirea autorilor sau a complicilor aceluși delict.

In toate cele-alte casuri, culpabilul de omor se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. Fr. 304.*

1. Recurentul, atât prin divisiunea Camerei de punere sub acuzațiune cât și prin verdictul juraților, s'a recunoscut culpabil, că fiind a omori pe fiul său, a tras cu pușca asupra lui și a omorit pe nepotul său, prin

urmare este culpabil de o tentativă de omor cu voință, urmată de omor să vărsat. În atare caz art. 234 este bine aplicat de Curte, de ôre-ce prin el se zice că omorul se pedepsește cu muncă silnică pe totă viața, când se va fi săvârșit mai înainte, sau deodată, sau în urma unei crime, și, în specie, omorul nepotului este săvârșit în urma unei alte crime, tentativa de omor a fiului său. — Cas. II, 6 Nobr. 79; B. p. 851.

2. În cas de omucidere cu voință și de tentativă de asasinat legea prescriind munca silnică pe viață, Curtea nu pöte aplica această pedepsă, dacă din verdictul juraților nu rezultă circumstanța agravantă prevădută de al. 2 al art. 234. — Cas. II, 9 Nobr. 83; B. p. 1094.

3. Se face o greșită aplicațiune a legei, când Curtea aplică la tentativa de omor, pedepsă ce s'ar fi cuvenit culpabilului de crima de omor, săvârșită dar neizbutită. — Cas. II, 28 Apr. 81; B. p. 358.

4. Recurentul s'a declarat culpabil prin verdictul juraților că a comis atentat cu violență la pudörea fiicei sale vitrege, și că a comis o omucidere cu voință asupra aceluși fiice vitrege. Primul fapt este un delict ce se pedepsește cu maximum închisörei, după art. 234, secundul fapt este o crimă prevădută și pedepsită de art. 234. Magistratii Curții cu jurați au condamnat pe recurent la munca silnică pe viață, în baza art. 264, 234, 226 și 40. Art. 234, aplicat de Curte, pedepsește cu munca silnică pe viață, când omorul se săvârșește mai înainte, sau deodată, sau în urma unei alte crime. Recurentul nu a comis omorul în urma unei alte crime, ci în urma unui alt delict, prevădüt de art. 264 și în atare cas nu se aplică prima ci ultima parte

a art. 234. Magistratii Curții cu jurați neobservând cum că atentatul la pudöre, imputat recurrentului, nu este o crimă, ci un delict, a aplicat rău prima parte a art. 234 dând recurrentului o pedepsă mai mare decât aceea pronunțată de lege. — Cas. II, 16 Oct. 79; B. p. 747.

5. Omorul se pedepsește cu munca silnică pe viață numai atunci, când va fi avut de scop ori a prepara, ori a înlesni, ori a executa un delict, iar în töte celelalte cazuri se pedepsește cu munca silnică pe timp mărginit; prin urmare delictul care a urmat sau precedat omorul, fiind o circumstanță agravantă urmează să facă obiectul unei chestiuni distincte. — Cas. II, 11 Iul. 83; B. p. 731.

6. Circumstanța că o crimă săvârșită dar nereușită, din cauza independentă de voința autorului, fiind constitutivă iar nu agravantă, face obiectul unei singure chestiuni la jurați. — Cas. II, 16 Nobr. 81; B. p. 957.

§ 2. Amenințări

235. Acela care va fi amenințat, prin înscris anonim sau subscris, de a asasina, de a otrăvi, ori de a face asupra verii unei persoane ori-ce alt atentat, supus la muncă silnică pe totă viața sau pe timp mărginit, se va pedepsi cu reclusiunea, dacă amenințarea, se va fi făcut cu cerere de a depune o sumă de bani la un loc hotărât, sau de a împlini ori-ce alte condițiuni. *P. Fr.* 244, 273, 366. *P. Fr.* 305.

1. Trei sunt elementele delictului de amenințare, *a)* amenințarea să fie făcută în scris, *b)* amenințarea să aibă de scop un atentat contra persoanelor, atentat pedepsit de legea penală cu munca silnică pe totă viața sau pe timp mărginit, *c)* amenințarea să fie însoțită de o cerere de bani sau de îneplinirea ôre-cărei condițiuni. — Tr. Dolj II, 5 Iun. 95; Dr. 56/95, p. 471.

2. Delictul de amenințare este un delict grav, pentru că primejduesce nu numai liniștea aceluși amenințat, care trăește cu frica să nu devină odată victima crimei sau delictului de care este amenințat, dar încă pentru că turbură liniștea și altor indivizi, cari se îngrijesc, cu drept cuvint, de o aceluși sortă. Pentru acest cuvint legea este atât de aspră în represiune, de și de alt-fel amenințarea nu constituie de cât o resoluțiune, manifestată în adevăr, dar totuși neavând de cât caracterul unui act preparator, și știut e că Lg. penal în principii, pedepsește numai faptul săvârșit sau încercarea (tentativa) iar nu intențiunea (exceptând carurile prevădute de art. 78 și 79: atentatul și complotul). — Tr. Dolj II, 5 Iun. 95; Dr. 56/95, p. 471.

3. Din combinațiunea art. 235 și 237 reese că amenințarea prin grai de a asasina, otrăvi, etc. nu constituie delictul prevădüt de art. 237 de cât dacă, o asemenea amenințare, a fost însoțită de o cerere de a depune o sumă de bani într'un loc hotărît, sau de a împlini, persoana amenințată, vre-o condițiune a cărei executare să depindă neapărat de dinsa. Așa dar, amenințarea făcută de un părinte în persoana aceluia care bătuse pe copilul său, cum că îl va omori dacă copilul nu se va însănătoși, fiind însoțită de o condițiune a cărei realizare sau

nerealizare nu atárnă de voința persoanei amenințate, nu intră-nesece elementele delictului de amenințare nici constituie un fapt care să cadă sub previ-siunile Codului penal. — Cas. II, 9 Iun. 95; B. p. 943.

4. Delictul de amenințare nu se pöte stinge prin împăcarea părților și prevenitul nu pöte invoca, în apărarea sa, declarațiunea reclamantului pentru a dovedi că-i lipsește elementul principal: voință, réul cuget. — Tr. Dolj. II, 5 Iun. 95; Dr. 56/95, p. 471.

236. Dacă amenințarea în scris nu va fi însoțită de nici o cerere sau condițiune, osândă va fi închisörea de la un an la două și amenda de la 50 până la 2500 lei. *P. Fr.* 366. *P. Fr.* 306.

237. Dacă amenințarea, însoțită de cerere sau de veri-o condițiune, s'a făcut prin grai, culpabilul se va osândi la închisöre de la trei luni până la un an, și la o amendă de la 50 până la 250 lei. *P. Fr.* 244, 366. *P. Fr.* 307.

1. Nu constie delictul de amenințare, dacă amenințarea n'a fost însoțită de veri-o cerere sau condițiune. — Cas. II, 2 Febr. 93; B. p. 158.

2. Legea penală nu înfige nici o pedepsă amenințărilor verbale cari nu sunt însoțite de o cerere sau condițiune, căci legislatorul a crezut că, asemenea amenințări, fiind lipsite de ori-ce interes, ele nu pöte fi de cât rezultatul unei mișcări subite produse prin mânie și care se pöte îndată risipi prin

reflexiune. — Cas. II, 15 Iun. 94; B. p. 730.

SECȚIUNEA II

Răniri, loviră și alte crime și delictे comise cu voință

238. Faptul de a lovi sau răni, cu voință, o persoană, sau a-i cauza ori-ce alte leziuni corporale, se pedepsește, după împrejurări, ca crimă, ca delict, sau ca contravențiune.

Rănirile și lovirile care n'au cauzat nici o bătă, nici veri-o incapacitate de lucru, și cari s'au urmat din certe prin cărciumi, bălciuri, oboruri și târguri, se pedepesc ca contravențiuni.

Cele-alte răniri și loviră simple se pedepesc cu închisoare de la 15 zile până la un an.

Iară dacă au fost cu precugetare sau cu pândire, pedepsa va fi închisoare de la două luni până la un an și jumătate, și amendă până la 1000 lei. P. 243, 244, 249, 250; Oc. P. 71; P. Pr. 187; P. Pr. 311.

1. Prin cuvintele: *bătăuri, târguri, cărciumi și oboruri*, se înțelege ori-ce adunare mare de oameni, în locuri anume destinate, unde se fac cumpărări și vințări a tot felul de lucruri. Așa dar în rîndul acestora se prenumără și piețele publice, destinate anume prin regulamentele comunale, unde fiecare cetățen dîlnic trebuie a se

duce spre așa cumpăra articolele necesare pentru hrană, cari sunt expuse acolo spre vânzare. — Cas. II, 12 Nobr. 76; B. p. 625.

2. Lg. pentru rațiuni utilitare, a trimis la judecătorul de ocol, ca Tribunal de prima instanță corecțională, judecarea delictului prevădut de art. 238 și acordând părților dreptul de a putea stinge acțiunea publică prin împăciuire, consecventă a articolului din legea judecătoriilor de ocole, care obligă pe judecător a împăca pe părți, n'a înțeles prin acesta, a substitui pe partea vătămată în atribuțiunile și prerogativele Ministeriului public și a deroga ast-fel de la toate regulile și principiile dreptului penal. În adevăr, a susține această este a afirma că Ministeriul public, instruind o afacere, ori cât de gravă ar fi ea, care ar cădea însă sub aplicarea acestui articol, nu ar putea să sesizeze el instanța represivă, ci numai partea vătămată. În acest caz, acesta ar avea în mână ambele acțiuni: civilă și penală, putând renunța la una și menține pe cea-alaltă, în fine partea vătămată ar putea face și apel asupra pedepsei, în caz de achitare sau condamnare, fără ca aceste drepturi să-i fie acordate de vre-un text de lege. Acesta este inadmisibil și în contradicțiune flagrantă cu toate principiile și textele de lege admise de dreptul nostru penal. Singura derogare fiind stingerea acțiunii publice prin împăciuirea părților, pentru ca aceasta să și producă efectele, trebuie să fie expresă și făcută înaintea judecătorului, fie verbal, fie în scris. În adevăr, această constituind o restricțiune însemnată la legile penale și din un delict, născându-se două acțiuni, acțiunea publică, a procurorului și cea civilă, a părții vătămate, Lg. n'a înțeles că

atunci când partea vătămată declară, în un act de procedură ore-care, că nu are nici o pretențiune civilă, dar că lasă delictul de lovire pe seama justiției, că nu cere despăgubire, fără ca să declare expres, înaintea instanței, că s'a împăcat și că prin urmare înțelege a se stinge și acțiunea publică, prin o declarațiune de felul acesta nu se înțelege că acțiunea publică să fie închisă și cursul represiei penale să fie distrus. — Tr. II, 15 Febr. 85; Dr. 23/84-85, p. 183.

3. Tr. constatând că un delict de lovire ce i s'a deferit a'l judeca constituie un delict de lovire simple, prevădut de art. 238, a fost în drept ca, în fata declarațiunii părților că s'au împăcat, să declare acțiunea stinsă, conform legii judecătoriilor de ocole. — Cas. II, 15 Ian. 92; B. p. 74.

4. În materia delictelor de simple lovire cari, după legea judecătoriilor de ocole, pot fi stinse prin împăcarea părților, când judecătorul de ocol a constatat, printr'un jurnal de ședință, declarațiunea părților că s'au împăcat și a declarat acțiunea stinsă, aceea împăcare e suficient stabilită, fără să fi fost nevoie de pronunțarea unei hotărâri regulate. Într'un asemenea caz, densus nu mai poate redeschide acțiunea și pronunța în urmă veri-o condamnățiune în persoana inculpaților. Așa fiind Tr. sesizat ca instanță de apel, de către inculpații condamnați într'un atare mod, cu drept cuvânt a reformar H. condemnatorie și a dispus în chiderea dosarului. — Cas. II, 6 Nobr. 91; B. p. 1267.

5. Acțiunea publică, în delictul de lovire și răniri simple, delict de competența judecătoriilor de ocole a'l judeca, se poate stinge prin împăcarea părților, însă declarațiunea de împăcare trebuie să fie formală și

nu se poate stinge acțiunea publică prin faptul neaprezentării părților la judecată, întru cât prin acest fapt nu se poate ști care ar fi intențiunea părților. — Cas. II, 22 Apr. 97; B. p. 585.

6. Lovirile savârșite în persoana cui-va intră sub previsionsiunile art. 238 și este de competența jud. de pace. Și împrejurarea că pacientul a început un timp ore-care în urma acelor lovituri, nu face ca delictul să cadă sub art. 239 când se constată că zăcerea a provenit, nu din cauza gravității loviturilor, ci din cauza stărei de beție în care se găsea pacientul în momentul în care a fost lovit. — Cas. II, 1 Apr. 96; B. p. 697.

7. Faptul de a maltrata pe cine-va, fără scop de a-l răpi banii, constituie delictul de lovire simplă și este de competența judecătoriilor de ocol a'l judeca. — Cas. II, 24 Mart. 97; B. p. 497.

8. Tr. este competent să judece în prima și ultima instanță o contravențiune, când părțile nu-i declină competența. — Cas. II, 2 Febr. 87; B. p. 147.

9. Dacă Tr. sesizat ca instanță de apel, spre a se pronunța dacă judecătorul de ocol, bine sau rău și-a declinat competența de a judeca un delict de lovire, pe motiv că acest delict intră în previsionsiunile art. 239, iar nu 238, găsește că numitul judecător era în adevăr necompetent a judeca afacerea, Tr. cu drept cuvînt, se mărginesc a se pronunța numai asupra cestiunii de competență, fără să evöce fondul și să judece delictul ca Tr. de primă instanță, întru cât nu era sesizat în acest sens de afacere. — Cas. II, 7 Iun. 93; B. p. 616.

10. În delictul de bătaie gravă prevădut de art. 239 când există constatarea medicală cum că pacientul a suferit bătae gravă ce i-a produs o incapacitate de lucru temporară, chiar dacă pa-

cientul declară în instanță că nu i s'a cauzat nici o incapacitate de lucru, și că faptul, neîntrând în previunile art. 239 ci în previunile art. 238, acțiunea publică trebuie declarată stinsă, intru cât s'a împăcat cu inculpatul, totuși judecata trebuie să înlăture această declarațiune și să rețină afacerea, să judece pe inculpat și să-l aplice art. 239 dacă existența faptului se dovedește.—Tr. llf. I, 23 Nobr. 95; C. Jud. 1/96, p. 3.

11. Când judecătorul de ocol și-a declinat competența de a judeca delictul de loviri, săvârșit de un picher al căilor ferate, pe motiv că dînsul, după art. 85 din legea pentru exploatarea căilor ferate, fiind agent al poliției judiciare, este justițiabil de Curtea de apel, Tr. de județ, sesizat prin facerea de apel din partea Ministerului public, constatând că faptul n'a fost săvârșit în exercițiul funcțiunei, judecă afacerea ca instanță de apel, cu totă declinarea de competență ce i se cerea, și când hotărîrile, pronunțate de aceste inst. judecătorești, au rămas definitive, Casația este în drept să pronunțe un regulament de competență și să trimită afacerea înaintea judecătorului polițienesc.—Cas. II, 12 Oct. 92; B. p. 914.

12. Controlorul fiscal neavînd cădere să încaseze contribuțiunii, faptul că un controlor a bătut pe un contribuabil, pentru refuz de a plăti contribuțiunile, este de competența judecătorilor de ocol a-l judeca, intru cât controlorul nu a comis delictul ca funcționar, ci ca simplu particular.—Cas. II, 31 Iul. 97; B. p. 1002.

13. Delictul de loviri, săvârșite cu ocazia alegerilor comunale, cu scop de a împiedica pe alegătorii de a putea pătrunde în localul de alegere, constituie un delict politic, de competența

numai a Curței cu jurați de a-l judeca. — Cas. II, 22 Febr. 93; B. p. 205.

239. Dacă lovirile sau rănirile au cauzat o vătămare însemnată sănătăței sau unui membru al corpului victimei, ori dacă au dat naștere veri-unei necapacități de lucru, culpabilul se va pedepsi cu închisoare de la trei luni până la două ani, și amendă până la 1000 lei.

Iară dacă se va fi urmat cu precugetare sau cu pândire, minimum pedepsei va fi de șese luni. *P. Pr. 192; P. Fr. 309.*

1. Loviturile ce cauzează pacientului o incapacitate temporară de a lucra, intră în previunile art. 239 și în competența Tribunalului corecțional.—Cas. II, 24 Mart. 97; B. p. 498.

2. Dacă, după părerea medicului, lovirile au fost așa de grave în cât pacientul are nevoie de o căutare de 10-15 zile, delictul intră în previunile art. 239, căci lovirile care produc leziuni, care nu se pot vindeca de cât după o îngrijire atât de îndelungată, produc o vătămare însemnată a sănătăței.—Cas. II, 14 Dec. 92; B. p. 1147.

3. Lovirile săvârșite în persoană cui va și cari i-au cauzat o incapacitate de lucru, constituie delictul prevăzut de art. 239, de competența Tr. de județ de a-l judeca. Și prin incapacitate de lucru, în sensul zisului articol, cată a se înțelege nu numai punerea pacientului în stare de a nu mai putea munci din cauza leziunilor primite, dar și abținerea

sa de la ori-ce lucru ce-l putea face pentru a-și înlesni vindecarea.—Cas. II, 17 Apr. 96; B. p. 759.

4. Delictul de loviri și răniri săvârșit în persoană cui va cade sub previunile art. 239 și este de competența Tr. de județ de a-l judeca, dacă acele lovirii sau răniri au dat naștere la o incapacitate de lucru, cu tôte că această incapacitate s'a prelungit din cauza slabei constituțiunii a pacientului.—Cas. II, 8 Mart. 96; B. p. 592.

5. Medicul numai este competent să se pronunțe asupra gravității lovirilor, dacă ele sunt de natură a produce o incapacitate la lucru.—Cas. II, 18 Nobr. 83; B. p. 1112.

6. Ori-ce medic pôte constata leziuni și libera certificate. Legea nu prescrie nicăer că acesta n'ar pôte-o face de cât cei care ocupă funcțiuni publice.—Cas. II, 19 Iun. 91; B. p. 815.

7. Gravitatea leziunilor și incapacitatea de lucru, cerută pentru delictul prevăzut de art. 239, sunt cesiuni de fapt a căror constatare și apreciere sunt lăsate în deplina suveranitate a judecătorului de fond, fără ca să cadă sub censura Curței de Casațiune.—Cas. II, 19 Iun. 91; B. p. 815. Idem: Cas. II, 7 Iun. 93; B. p. 616. Idem: Cas. II, 6 Mart. 95; B. p. 383.

8. Decisiunea instanței de fond care se întemeiază pe un certificat medical, numai în ce privește constatarea gravității leziunilor, suferite de pacient dintr'un delict de lovituri, fără ascultarea medicului prin prestare de jurământ, constituie o decisiune de fapt care este lăsată la suverana apreciere a instanței de fond și nu pôte da loc la un mijloc de casare, atunci mai cu seamă când prevenitul n'a cerut, înaintea instanței de fond, ca medicul să

fie chemat a afirma prin jurământ cele constatate prin certificat.—Cas. II, 21 Mai 91; B. p. 689.

9. Acțiunea publică pentru delictul de loviri și răniri grave din cari s'a cauzat pacientului o incapacitate de lucru, delict prevăzut de art. 239, nu pôte fi stinsă prin împăcarea părților.—Cas. II, 10 Oct. 95; B. p. 1232.

10. Lg. referindu-se la aplicarea pedepsei, stabilește minimumul pedepsei peste care inst. jud. nu se pot scobori, și maximum pe care nu-l pot depăși, iar gradatiunea între minimum și maximum este lăsată la aprecierea Curței de fond. În speța s'a aplicat bine art. 239 și 60 când s'a condamnat acuzatul la 6 luni închisoare corecțională.—Cas. II, 18 Mart. 88; B. p. 518.

11. Când faptele pentru care inculpații au fost trimiși înaintea juraților, pot constitui fie-care câte un delict special pedepsit de legea penală, d. e. sechestrare și maltratare, în privința cărora jurații răspund negativ la unul și afirmativ la celalt, Curtea face o justă aplicațiune a art. 239.—Cas. II, 24 Oct. 83; B. p. 991.

12. Când printr'o hotărîre definitivă, față cu Ministerul public, un fapt a fost calificat ca delict, Tr. corecțional, sesizat a judeca din nou afacerea, în urma opozițiunei celui condamnat, nu pôte să-și decline competența pe motiv că faptul incriminat ar constitui o crimă.—Cas. II, 5 Oct. 88; Dr. 63/88, p. 510.

13. Dacă, pe când se făcea alegeri, un alegător a fost lovit, din care cauză a fost bolnav mai multe zile, un asemenea fapt nu pôte fi considerat ca un delict ordinar, dacă, din cauza împrejurărilor în care s'a săvârșit, se constată că a avut de scop să a influența votul său a împiedica pe alegător a

vota. Delictul fiind electoral, după art. 128 din legea electorală, e de competența juriului.—Cas. II, 18 Mai 92; B. p. 501.

14. În lipsa unei instrucțiuni, care să stabilizească în ce împrejurări s'a comis faptul, urmează ca competiția să se rezolve după cererea pacientului.—Cas. II, 6 Iun. 95; B. p. 980.

240. Dacă, în urmarea loviturilor sau rănirilor voluntare, pătimașul a rămas sluit sau în incapacitate pe totă viața de a lucra, sau mut, sau orb, sau surd, sau a perdut facultatea de a procrea, sau a rămas smintit de minte, ori nebun, sau imbecil, culpabilul se va pedepsi cu închisoare de la două până la cinci ani, și amendă până la 2500 lei.

Aceiași pedepsă se va aplica și când persoana bătută, fiind o femeie însărcinată, din cauza bătăii, a lepădat. *P. Pr.* 192.

1. După art. 257 al. 3 omuciderea, rănirile și lovirile făcute de o femeie sunt scusabile dacă au fost provocate imediat prin o siluire exercitată asupra persoanei sale. Dispozițiile art. 325 P. Fr. pe care Lg. nostru le-a reproduș în articolul citat mai sus, vizează, în special, crimele de castrațiune. Art. 316 P. Fr. care prevede crima de castrațiune în parte nu este adoptat în Codul român, și totuși ridicarea prin răniri sau loviră a facultății de a procrea este considerată ca crimă prin art. 240. Din toate acestea rezultă nu că castrațiunea nu ar fi pre-

vădută în lege, ci că ea e înglobată, de Lg. nostru, în categoria generală a omuciderilor, rănirilor și loviturilor cu voința.—Cas. II, 6 Nobr. 72; B. p. 305.

2. Imprejurarea că o castrațiune s'a săvârșit cu voia pacientei, nu apără pe acusat de pedepsă, de ôre-ce faptele imorale, ca contrariii naturii și opri-te de lege, nu pot face obiectul convențiilor dintre părți.—Cas. II, 6 Nobr. 72; B. p. 305.

241. Dacă rănirile sau lovirile voluntarii au causat mórtea, culpabilul se vapedepsi cu reclusiunea. *P. Fr.* 309.

1. Faptul de lovire care a causat avortul și mórtea pacientei e prevădută și pedepsit de art. 241.—Cas. II, 11 Dec. 87; B. p. 1041.

2. Lovirile sau rănirile, care au causat mórtea pacientului, cad sub prevederile art. 241, chiar atunci când victima a sucombat, nu numai din cauza rănilor primite, ci și din complicațiunile ivite din cauză că a fost lipsit la timp de îngrijirile medicale.—Cas. II, 17 Nobr. 92; B. p. 1040.

3. Faptul principal al lovirii cu voință și circumstanța îngreunătoare, dacă această lovire a causat mórtea trebuie să formeze fie-care o cestiune separată.—Cas. II, 8 Febr. 87; B. p. 67.

4. Se face o justă aplicațiune a pedepsii când Curtea cu jurăți pronunță pedepsă închisórei corecționale, pe termen de 5 ani, în persoana unui minor, având etatea de la 15—20 ani, pentru o crimă pedepsită cu reclusiunea.—Cas. II, 19 Mai 93; B. p. 519.

5. Este casabilă decisiunea magistratilor Curței cu jurăți, când condamnă pe prevenitul

găsit culpabil de crima de lovitură ce au pricinuit mórtea, și căruia i s'a acordat și circumstanțe ușurătoare, la pedepsă muncii silnice.—Cas. II, 1 Aug. 97; B. p. 1007.

242. Dacă rănirile sau lovirile s'au făcut cu precugetare sau cu pândire, de s'a urmat mórte, pedepsă va fi munca silnică pe timp mărginit, iară dacă nu s'a urmat mórte, ci una din lesiunile prevădute prin art. 240, se va pedepsi cu minimum reclusiunei. *P.* 227, 228, 238, 243, 244, 250. *P. Fr.* 310.

1. Pândirea e o manifestare a premeditărei.—Cas. II, 17 Febr. 87; B. p. 164.

2. Art. 242 pedepsește lovirile și rănirile din care s'a urmat mórtea, fără să cêră ca autorul să fi avut intenția de a omorâ, căci atunci ar fi devenit culpabil de omucidere.—Cas. II, 17 Febr. 87; B. p. 164.

3. În crima de loviri și răniri din care a rezultat mórtea, săvârșite cu precugetare sau pândire, câtă să se pue juriului cestiuni, separate de faptul principal, asupra circumstanței agravante a precugetării sau pândirii, și distincte una de alta, căci ele formeză două cauze agravante deosebite.—Cas. II, 17 Nobr. 92; B. p. 1045.

243. În casurile prevădute la art. 238, 239, 240, 241, dacă culpabilul a comis fapta în contra părinților săi legitimi, naturalii sau adoptivi, sau în contra altor ascendenți

legitimi, i se va aplica maximum pedepsii prevădută la fie-care articol, afară de casul art. 240, unde pedepsă se va îndouă. *P.* 238-242, 244. *P. Fr.* 312.

1. Inrudirile prin afinitate nu intră în acelaș grad cu acelea enumerate în art. 243, așa că bătaia urmată de ginere contra soarelui său, intră în judeciunile art. 238, deferite judecătorului de ocol.—Cas. II, 27 Mai 85; B. p. 460. Idem: Cas. II, 26 Ian. 94; B. p. 67.

2. Art. 243 trimite la art. 238 pentru judecarea delictului și pentru fixarea pedepsii de aplicat, ordonând numai judecătorului să pronunțe maximum pedepsii prevăzute pentru fie-care cas. De vreme ce pedepsă este tot cea din art. 238 mărginită numai în maximum, este evident că judecătorul care este chemat de acel articol a pronunța pedepsă în cas ordinar, o va pronunța și atunci când este chemat a da maximum, acest maximum fiind tot în limitele competenței atribuită dânsului, și legea nedispunând altminterea pentru acest caz. Dacă s'ar admite că, în toate cazurile în care art. 243 este aplicabil, faptul este de competența Tribunalului, ar trebui să se declare Tribunalul competent pentru a judeca și lovirile simple petrecute în bălciurii sau cărciumi îndată ce ar fi între copil și părinte, ceea-ce este inadmisibil, acest fapt putând constitui o simplă contraveniune. Textul din legea judecătoriei de ocole, care dă atribuțiune judecătorului de pace, de a judeca numai delictele prevădute de art. 238, nu se opune la această interpretatie, de vreme ce în casul de față, de și faptul este vizat și

de art. 243, însă este pedepsit tot de art. 238. — Cas. II, 26 Mai 89; B. p. 570.

3. Calitatea de părinte a pacientului nu constituie de cât o circumstanță agravantă a delictului de lovire, atrăgând după sine aplicarea maximumului pedepsei prevădută de art. 238 fără a schimba cătuși de puțin fie natura delictului, fie maximumul pedepsei pe care, judecătorul de ocol, este în drept a o pronunța, ca judecător corecțional, adică închisorea până la un an și jumătate și amendă până la 2000 lei. Ast-fel fiind, delictul își conservă caracterul său primitiv, intrând în competența judecătorului de ocol a-1 judeca în prima instanță. — C. Cr. II, 4 Oct. 90; Dr. 64/90, p. 516.

4. După dispozițiunile art. 71 din legea judecătorilor de pace, acestea sunt Tribunalele corecționale, și judecă în prima instanță delictele prevădute de art. 238 P. iar art. 188 Pr. P. prevede că contravențiunile și prin analogie, și delictele date în competența judecătorilor de pace, se vor judeca de Tribunal în prima instanță, dacă vro-o parte n'a cerut trimiterea procesului la judele de pace. De și inculpatul a fost dat în judecată pentru delictul prevădută de art. 243, însă calitatea de părinte a pacientului, ne constituind de cât o circumstanță agravantă a delictului de lovire, care atrage după sine maximumul pedepsei prevădută de art. 238, fără a schimba cătuși de puțin natura delictului, urmază că delictul își conservă caracterul său primitiv și, ca atare, intră în competența judelei de pace în prima instanță. Inculpatul, nedeclinând competența Tribunalului de a-1 judeca, Sentința dată de acesta este dată în ultima instanță și apelul de față inadmisibil. — C. Buc. II, 17 Febr. 97; C. Jud. 19/97 p. 147.

5. Se socotesc delictele corecționale, toate infracțiunile care atrag după sine pedepsa închisorii de la 15 zile până la 6 ani. Ast-fel, fapțul copiilor de a aplica lovituri părinților lor, pedepsindu-se de art. 243 cu maximum închisorii corecționale de 6 ani, constituie un delict corecțional. — Cas. II, 12 Ian. 94; B. p. 44.

6. Competința nu se poate deduce de cât dintr'un text formal. Nici după art. 22 vechiu, nici după art. 71, din legea judecătorilor de pace, faptul prevădută prin art. 243 Codul penal nu e de competența judelei de pace, fiind-că nu se referă la acest articol. Dacă pentru aplicarea art. 243 trebuie a recurge la art. 238, acesta nu poate fi un motiv pentru a întinde competența judecătorilor de pace. — Cas. Văc. 1 Aug. 96; B. p. 1149.

7. Sunt considerate ca delict corecționale toate câte atrag după sine pedepsa închisorii de la 15 zile până la 6 ani. Delictul prevădută de art. 243, pedepsindu-se cu maximumul pedepsei, este considerat ca delict corecțional. În regulă delictele corecționale le se judecă de Tribunal, iar contravențiunile de judele de pace, și numai prin excepțiune la această regulă, s'au deferit judecătorilor de pace o parte din aceste delict, excepțiune care nu poate fi întinsă peste limita în care este circumscrisă de legiuitor. Intru cât art. 71 din legea judecătorilor de pace, determină, în mod precis, delictele care, prin excepțiune, pot fi judecate de această instanță fără să indice în acest articol și delictul prevădută de art. 243, este evident că competența judecătoriei de pace nu poate fi întinsă și la alte cazuri neprevădute de acele articole. Prin urmare, delictul prevădută de art. 243 intră în competența Tri-

bunalului de a-1 judeca. — Cas. II, 19 Mai 97; B. p. 763.

244. Dacă crimele și delictele, prevădute prin această secțiune și prin secțiunea precedentă, s'au săvârșit de vre-o adunare turburătoare, cu rebeliune sau cu jefuire, acele crime sau delict sunt imputabile căpeteniilor, uneltitorilor și invitorilor acelor adunări, rebeliuni sau jefuiri, care se vor pedepsi ca culpabili de acele crime ori delict, și se vor oșândi la aceleași pedepse ca și acei cari le vor fi săvârșit în persoană. P. 86, 170, 232-243, 245-247; P. Fr. 313.

245. Ori-cine va cauza altuia o bătă sau o incapacitate de lucru, dând cu voință și cu ori-ce chip substanțe cari, fără a fi de natură a cauza morțea, sunt vătămătoare sănătăței, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la două ani, și cu amendă de la 50 până la 2500 lei.

Dacă delictul s'a comis în contra părinților, ast-fel precum sunt specificați la art. 243, pedepsa va fi de la două până la trei ani închisore. P. 243; P. Fr. 317.

246. Ori-care, prin lucruri de mâncare, beu-

turi, doctorii violente, sau prin ori-ce alt mijloc, va face, cu sciință, pe femeia însărcinată să lepede, ori cu voia ei sau nu, se va pedepsi cu minimumul reclusiunii.

Femeia care, de sineși, va fi făcut veri-un mijloc ca să lepede, sau va fi primit să întrebuițeze mijlocele de lepădare ce i se vor fi arătat spre acest sfârșit, se va pedepsi cu închisore de la șese luni până la două ani, de va fi rezultat lepădarea pruncului.

Medicii, chirurgii, oficerii de sănătate, spiterii și moșele cari vor arăta, sau vor da, sau înlesni aceste mijloce, se vor pedepsi cu reclusiunea, dacă lepădarea va avea loc.

Dacă din lepădare se va fi cauzat morțea mamei, pedepsa sa va aplica cu un grad mai sus. P. Fr. 317.

247. Veri-cine va vinde beături prefăcute și amestecate cu materii vătămătoare sănătăței, se va pedepsi cu închisore de la 15 zile până la două luni, și cu amendă de la 26 până la 250 lei; iară prefăcutele beături, ce se vor dovedi a fi ale vândătorilor, se vor confisca. Amendă se va pronunța

în favoarea doveditorului.
P. 331, 389; P. Fr. 318.

1. Elementele delictului prevăzut de art. 247 sunt: a) ca prevenitul să fi vândut băuturi; b) ca băuturile să fie prefăcute și amestecate cu substanțe vătămătoare; c) ca el să știe că băuturile conțin asemenea substanțe. Atunci, dar, când judecătorul fondului stabilește, prin deciziunea sa, că la prevenit în pînă s'au găsit vinuri prefăcute cu substanțe vătămătoare sănătăței, că dînsul a avut cunoștință că sunt prefăcute și că cunoștea calitatea mărfurilor ce vindea, de ôre-ce el însuși prefăcuse vinul, toate acestea demonstră inderat constatarea existenței tuturor elementelor zisului delict, și, în special, acela al cunoștinței prevenitului, cum că substanțele introduse în băuturi erau, în adevăr, vătămătoare sănătăței.—Cas. II, 28 Iun. 94; B. p. 753.

2. Când judecătorul fondului constată în fapt că un comerciant de băuturi spirtoase, a cumpărat și ținut în magazinul său băuturi prefăcute și amestecate cu materii vătămătoare, și că a vîndut din aceste băuturi, cu drept cuvînt îl declară culpabil de delictul prevăzut și pedepsit de art. 247.—Cas. II, 13 Sept. 94; B. p. 892.

3. Este un principiu constant în dreptul penal, că nu pôte să existe crimă sau delict fără intențiune frauduloasă sau culpa agentului. Art. 247 nu face excepțiune la această regulă generală. Nu este suficient faptul vîndărei unor băuturi vătămătoare sănătăței, ci trebuie a se constata știința ce trebuia s'o aibă vîndătorul, cum că, în adevăr, acele băuturi conțin asemenea substanțe.—Cas. II, 10 Ian. 86, Dr. 15/85-86, p. 117. B. 86, p. 40.

4. Pentru ca să existe delict,

nu este suficient faptul vîndărei de băuturi vătămătoare sănătăței, ci trebuie a se constata de instanta de fond, știința vîndătorului că în adevăr acele băuturi conțin substanțe vătămătoare sănătăței.—Cas. II, 1 Iun. 94; Dr. 52/94, p. 418. B. 94, p. 707.

5. După dispozițiunea art. 247 numai alterațiunile făcute fraudulos și cu scop de a înșela pe cumpărători intră în previsaunile lui. Prin urmare, acolo undenue fraudă, sau intențiune frauduloasă, nu există delict. În specie, băutura nu era vătămătoare, dar din cauza capsulei de plumb ce avea sticla care conținea lichidul ce se punea în vîndare, putea să se altereze și să devină vătămătoare sănătăței; prin urmare, faptul, care se pôte imputa inculpatului nu este de cât o contravenițiune la regulamentele comunale, care interzic a se vînde asemenea băuturi în sticle purtând capsule de plumb.—Cas. II, 16 Dec. 91; Dr. 5/92, p. 35. B. 91, p. 1359.

6. Lg. servindu-se de expresiunile *băuturi prefăcute și amestecate*, apoi, fie că un individ fabrică băuturile alcoolice adăogând substanțe noi vătămătoare sănătăței, fie că nu estrage din băuturile fabricate substanțele vătămătoare sănătăței, se face pasibil de penalitate.—Cas. II, 26 Nobr. 82; B. p. 1121.

7. În delictul prevăzut de art. 247, odată ce este constatată ca substanțele puse, în băuturile puse în vîndare, sunt vătămătoare sănătăței, acesta este suficient spre a demonstra intențiunea frauduloasă a făptuitorului.—Cas. II, 16 Febr. 94; B. p. 169.

8. Expunerea chiar spre vîndare a unei băuturi de către un debitant într-un local deschis în tot-d'una publicului, constituie în sine o vîndare în sensul art. 247, de ôre-ce prin

expunerea spre vîndare a făcut tot ceea ce depinde de dînsul ca vîndător și clienții se pot presenta în ori-ce moment spre a cumpăra din acea băutură pe care o avea în prăvălia sa tocmai în acest scop; în acest sens larg trebuie înțeles și aplicat cuvîntul *va vinde* din art. 247, de ôre-ce Lg. în interesul sănătăței publicului, a avut de scop, prin acest articol, nu numai de a reprima dar și de a preveni fraudele în comerțul de băuturi spirtoase, atingînd mai cu sîmna pe acei cari avînd profesiunea de căruciumari, ar debita publicului asemenea băuturi conținînd substanțe vătămătoare sănătăței. Sănătatea publică nu ar fi destul de garantată dacă art. 247 nu s'ar putea aplica de cât în cazul când vîndarea ar fi fost executată, fiind că pericolul există tot așa de bine în acest caz ca și în cazul când băutura este destinată spre vîndare publicului, care, în cele mai multe cazuri, nefăcînd nici o reclamațiune, aplicațiunea legii și urmărirea Ministerului public ar fi devenit rară și dificilă. Ceea ce Lg. a voit a pedepsi mai mult nu este atît faptul că un debitant a vîndut, ci voința sa de a vinde publicului asemenea băuturi, scîind bine că are să vatem sănătatea, și această voință culpabilă există deopotrivă în ambele cazuri, așa în cât, după textul și spiritul art. 247, ar fi o pură subtilitate de a sustine că a vinde efectiv, o băutură sau a o avea spre vîndare în aceiași prăvălie, nu ar fi unul și acelaș lucru, din partea unui debitant, spre a-l face egalmente responsabil din punctul de vedere penal.—C. Gal. I, 21 Iun. 94; Dr. 77/94, p. 621.

9. După coperinderea art. 247, nu se cere ca amestecarea substanțelor vătămătoare să fie numai opera inculpatului. —

C. Buc. I, 6 Mai 94; Dr. 46/94, p. 369.

10. Că inculpatul a amestecat el însuși substanțe în vin, sau că l'ar fi cumpărat în această stare, acesta puțin importă pentru răspunderea penală, de ôre-ce art. 247 întrebuiînd termenii *băuturi prefăcute și amestecate*, din acesta rezultă că nici o distincțiune nu face legea între acele 2 operațiuni, căci este destul, pentru comiterea delictului, ca băutura să fie în sine amestecată cu o substanță vătămătoare sănătăței și acela care o vinde să aibă, bine înțeles cunoștința că conține asemenea substanțe.—C. Gal. I, 21 Iun. 94; Dr. 77/94, p. 621.

11. Art. 247 pedepsește pe toți aceia cari au vîndut băuturi prefăcute și amestecate cu materii vătămătoare sănătăței, fără a face vîri o distincțiune, dacă cei cari au vîndut asemenea băuturi, le-au cumpărat prefăcute gata, sau le-au prefăcut ei înși-le.—Cas. II, 22 Sept. 94; B. p. 906.

12. Faptul de a vinde băuturi falsificate se pedepsește conform art. 247, independent de pretențiunile civile ale persoanelor cari s'ar crede vătămate prin acest delict, de ôre-ce Lg. prin acest articol, a voit a pepeși nu atît faptul că un debitant a vîndut vin falsificat, cât voința de a vinde publicului asemenea băuturi, știind bine că are să vatem sănătatea.—C. Gal. I, 21 Iun. 94; Dr. 77/94, p. 621.

13. Prin art. 391, al. 2, ordonându-se ca băuturile prefăcute ce se confiscă să fie vîrsate, urmîză, prin a *fortiori*, că și confiscarea prevădută de art. 247, pentru băuturile prefăcute și amestecate cu substanțe vătămătoare sănătăței, este ordonată tot pentru scopul ca acele băuturi să fie vîrsate, spre a se face ast-fel imposibilă con-

sumarea lor de către public. În vederea acestui spirit al legii, nu se poate pretinde ca, în casurile când inculpații reușesc de a substrahe beuturile prefăcute de la executarea confiscării, densul să fie condamnat de a plăti valoarea lor, căci prin asemenea hotărâri, nu s'ar face o aplicațiune a legii, ci s'ar adăogi o pedepsă pe care legea nu o prevede, ceea ce nu este permis judecătorului.—Cas. II, 22 Iun. 94; B. p. 733.

14. Este neadmisibil recursul în Casațiune, făcut de Ministerul public de pe lângă Curtea de apel, în contra unei H. pronunțată de această Curte, pe motiv că în delictul de vânzare de beături falsificate, a pronunțat amenda în profitul fiscoșului, iar nu în acela al doveditorului, cum prevede acest articol, căci pe de o parte în ceea ce privește interesul doveditorului delictului, pentru ca amenda să se pronunțe în folosul său, numai densul are dreptul a face o asemenea recurs, iar de altă parte, în ceea ce privește interesul legii numai Procurorul general de pe lângă Casație are dreptul, în virtutea arr. 144 Pr. I. de a cere casarea hotărârilor date cu rea aplicare a legii.—Cas. II, 22 Iun. 94; B. p. 733.

15. Judecătorul fondului uzază de o facultate care nu constituie o micșorare, denegare sau violare a dreptului de apărare, când, în delictul de vânzare de beături prefăcute și amestecate cu materii vătămătoare sănătății, răspunde la cererea făcută de prevenit, în mod cu totul subsidiar, de a se face o nouă analiză de un chimist special, spre a se dovedi că nu conține materii vătămătoare sănătății, că, o asemenea analiză nouă, nu e necesară, de ôre-ce cea existentă este destul de lămurită și convin-

gătoare.—Cas. II, 5 Apr. 94; B. p. 458. Idem: Cas. II, 23 Mai 94; B. p. 610.

16. În delictul de vânzare de beături vătămătoare sănătății, când judecătorul fondului constată că, examinând expertizele anterioare și vinul debitat de prevenit, și-a format în deajuns convicțiunea că vinul vândut era amestecat cu substanțe vătămătoare sănătății, și că densul scia despre aceasta, este în drept ca să respingă cererea de a se face o nouă expertiză, acesta constituind o chestiune de fapt lăsată în atributul său suveran.—Cas. II, 13 Sept. 94; B. p. 892.

17. În delictul de vânzare de beături vătămătoare sănătății, chestiunea dacă expertiza deja făcută a constatat sau nu că acele beături conțin sau nu substanțe vătămătoare, este o chestiune de fapt, lăsată cu totul la aprecierea suverană a judecătorului de fond. Așa dar, când densul constată că acele beături conțin asemenea substanțe, este în drept să respingă cererea prevenitului de a se ordona o nouă expertiză.—Cas. II, 14 Nobr. 94; B. p. 1127.

18. În delictul prevăzut și pedepsit de art. 247, constatarea făcută în decisiunea condemnatorie, cum că agenții sanitari au luat probe din vinul ce delictul debita în căruciuma sa, constat amestecat cu materii vătămătoare sănătății, este suficientă spre a determina aplicarea citatului articol, fără să mai fie trebuință și de constatarea cum ca densul ar fi fost surprins vânzând din vinul amestecat.—Cas. II, 5, Apr. 94; B. p. 458.

19. Este admisibilă proba testimonială spre a se dovedi că vîndătorul de vinuri falsificate, nu avea cunoștință de falsificarea lor.—C. Buc. II, 20 Mai 94; Dr. 46/94, p. 370.

20. Când judecătorul fondu-

SECTIUNEA III

Omicidere, răniri și loviri fără voce. Crime și delictes scusabile, și casurile în cari nu pot fi scusate. Omucidere, răniri și loviri cari nu sunt nici crime nici delictes.

§ I. — Omucidere, răniri și loviri fără voce.

248. Ori-care din nedibăcie, din nesocotință, din nebagare de semă, din neingrijire sau din nepăzirea regulamentelor, va săvârși omor fără voce, ori va fi fost cauza nevoluntarie de a se săvârși omorul, se va pedepsi cu închisore de la trei luni până la un an și jumătate, și cu amenda de 26 până la 500 lei. *P. Fr. 319.*

I. Pentru ca o infrațiune să cada sub privisiunea art. 248 și 249 trebuie să existe condițiile ce determină art. 248 adică: *a)* sau o nedibăcie, *b)* sau o nesocotință, *c)* sau nebagare de semă, *d)* sau neingrijire, *e)* sau nepăzire a regulamentelor, prin care s'ar fi cauzat sau omor, conform art. 248, sau rănire, ori lovire, conform art. 249. Fie nedibăcie, nesocotință etc. se cere un fapt direct prin care s'a cauzat omorul, rănirea sau lovirea, un fapt care pôte fi sau nedibăcie, sau nesocotință, sau nebagare de semă etc. după distingerile legii, și care deșine săvârșit cu intenție, însă fiind că a cauzat un rău, Codul penal îl consideră ca delict. Almintrelea

lui, prin admitere de circumstanțe atenuante, în favoarea prevenitului, în materie de delictes corecționale, substituie închisore prin amendă, densul pôte fixa cuantumul acesteia amende de la 26 lei în sus până la suma ce va crede necesară pentru reprimarea justă a delictelor. Așa dar, în delictul de vânzare de beături falsificate, prevăzut și pedepsit de art. 247, judecătorul a fost în drept ca, înlocuind închisore prin amendă, prin admiterea circumstanțelor atenuante, să dea o amendă de 1000 de lei, deși a trecut peste suma amendei ce mai prevede citatul articol, căci acea amendă n'ar fi putut să fie mai mare numai în cazul când s'ar fi aplicat prevenitului și pedepsă închisorei, prevădută în acel articol, iar nu și atunci când s'a înlocuit această închisore numai prin amendă.—Cas. II, 22 Iun. 94; B. p. 733.

21. În sistemul legislațiunei noastre penale pedeapsa amendei este cu un grad inferior de cât cea a închisorii, ori-care ar fi cuantumul ei, și, cum art. 60 ultimul aliniat, nu prevede de cât minimul amendei la care judecătorul pôte să o scobore, când admite circumstanțe atenuante, ceea ce învederează că maximal este lăsat la facultatea lui, de aci urmează că substituirea pedepsei închisorei de 2 luni, ce se dedese delictenului pentru faptul prevăzut de art. 247, printr'o amendă de 1000 de lei, în urma opozițiunei sale, și a admiterei circumstanțelor atenuante, este conformă cu prescripțiunile art. 60 fără a se putea zice că i s'a îngreunat pozițiunea.—Cas. II, 20 Mart. 95; B. p. 481.

fără să existe unul din acele fapte nu p^ote fi vorba de delict penal. În specie, Curtea de apel nu crede necesar a constata săvârșirea unuia din acele fapte constitutive stabilite din art. 248, întru cât, după opinia Curții, inculpații neluând măsurile necesare pentru securitate, faptul s'a cauzat prin neglijența lor, ast-fel Curtea admite, pe lângă cele cinci cauze a art. 248, încă o nouă cauză a neluării măsurilor trebuincioase. Această cauză nefiind prevădută de art. 248, faptul săvârșit nu e penal în sensul art. 248 și 249, ci se p^ote numai dice că dacă, prin neluarea măsurilor, s'a cauzat un rău apreciabil, în acest caz, e un delict civil și conform art. 998 Civ. partea interesată are drept la *despăgubire civilă*. — Cas. II, 25 Aug. 78; B. p. 292.

2. Legea pedepsește omorul involuntar nu numai când este provenit dintr'o cauză directă, imputată cui-va, ci și acela provenit dintr'o cauză indirectă, și constatarea unei asemenea cauze, este o chestiune de fapt ce nu se p^ote censura de Curtea de Casațiune. — Cas. II, 30 Sept. 96; B. p. 1298.

3. Legea organică a Ministerului Afacerilor străine, obligă pe Căpitanii de porturi a execută regulamentele de navigațiune și-i însărcinează pe dinși a face poliția pentru menținerea bunei ordine într-un port român. Prin urmare, în cas de accident, prin ruperea unui pod din cauza aglomerațiunii prea mare a publicului, și a înfrângerii dispozițiunilor reglementare, agenții comerciali ai Societății austriace de navigațiune pe Dunăre neavând cădere, după legi și regulamente, a menține ordinea în port, nu pot fi responsabili de delictul prevădut da art. 248, dacă în sarcina lor nu se constată neglijență, imprudentă sau nepă-

zire de regulament. — C. Gal. II, 16 Oct. 96; Dr. 75/96, p. 638.

4. Mușcarea unui copil de căine, constituie un delict de simplă poliție. — Cas. II, 27 Apr. 84; B. p. 382.

249. Dacă din una din cauzele precedente vor fi rezultat numai răniri ori lovituri, închisorea va fi de la 15 zile până la două luni, și amendă de la 26 până la 250 lei. *Oc. 71, 72; P. Fr. 320.*

Nu se violază regula *non bis in idem* când a urmat contra aceleiași persoane două judecăți care au avut de obiect fapte deosebite, de natură deosebită cu sancțiune deosebită, și sūpuse la jurisdicțiunii deosebite. Ast-fel o persoană care a fost condamnată pentru nesupunerea ordinele autorității comunale d'a dărâma nisee case ale sale, care amenințau ruina, a putut fi din nou judecată și condamnată pentru delictul de răniri fără voce provenit din cauza căderii acelor case. — Cas. II, 11 Sept. 89; B. p. 776.

§ 2. — Crime și delicta scusabile, și casuri când nu pot fi scusate.

250. Omorul, rănirile și loviturile sunt scusate, dacă au fost provocate prin lovirii sau violențe mari urmate asupra unei persoane. *P. 225, 238, ur. 251, 254; Pr. P. 363, ur. 390; P. Fr. 321.*

1. Prin scuze legale se înțelege ori ce împrejurare de natură a micșora pedepșa. — Cas. II, 2 Dec. 86; B. p. 955.

2. Ori-cine este responsabil pentru infrațiune la legea penală, dacă nu se găsește într'un caz care justifică faptul său, precum este starea de smintire ori de legitimitate apărare. Infrațiunile ce s'ar comite în urma unei provocațiuni, nu sunt justificabile, ci numai scusabile. Imputabilitatea faptului nu dispăre, ci numai pedepșa se micșorează. Casurile de justificare sau de scuză nu sunt lăsate în atributul judecătorului, ci sunt anume declarate de lege. Rănirile și loviturile, numai atunci sunt scusabile, când au fost provocate, nu prin ori-ce mod, ci restrictiv numai prin lovituri sau violențe mari urmate asupra unei persoane. Casurile descrise, cum este provocațiunea, nu instanțele de instrucțiune (judele de instrucțiune, ori camera de acuzațiune) sunt în drept a le examina, ci numai judecătorii de represiune, cari sunt singurii competenți a le aprecia, și în urmă a reduce pedepșa. Instanțele de instrucțiune, numai atunci pot declara că nu este cas de urmărire, când nu vor găsi destule indicii de culpabilitate, ori nu vor găsi urme de vre-o infrațiune pedepsită de legea penală. — Cas. II, 6 Febr. 70; B. p. 49.

3. Atunci când nu se afirmă de cât ce ucigașul venea asupra recurentului înjurând și cu intenția de a scote un par din gard ca să-l lovească, Curtea era în drept a nega caracterul de scuză legală și a refuza punerea unei chestiuni, fiind că venirea asupra cui-va chiar înjurând și inchipuirea că vine cu intenția de a lua un par dintr'un gard spre a lovi, nu sunt violențe mari, căci inchipuirile cui-va, în modul arătat mai sus, nu pot fi o violență, ori-ce inchipuire alt-fel putend fi invocată ca o scuză legală. Provocarea ca să fie o scuză

legală, conform art. 250, a uciderii cu voință, trebuie ca să fie lovirii și violențe mari exercitate asupra persoanei care a ucis. Injurările orale, amenințările verbale, când nu suntacompaniate de lovirii sau nu sunt exercitate avend arme în mână nu sunt o provocație. — Cas. II, 15 Oct. 85; B. p. 772.

4. Provocarea intrând în domeniul sceuzelor legale, se violază legea când Președintele Curții cu juratăi, neținend compt de o asemenea propunere a acuzațiilor, nu pune juraților o chestiune separată pentru această. — Cas. II, 14 Nobr. 77; B. p. 405. Idem: Cas. II, 4 Nobr. 85; B. p. 835.

5. Când acusatul propune o scuză din cele admise de lege, Președintele este dator, sub pedepșa de nulitate, a pune o chestiune separată asupra ei deliberării juraților. Ast-fel fiind când Curtea refușă de a pune o chestiune asupra provocațiunii, care e considerată și admisă de lege ca o scuză legală, decisiunea sa violază art. 363 Pr. P. și este casabilă. — Cas. Vac. 5 Aug. 88; B. p. 667. Idem: Cas. Vac. 9 Aug. 90; B. p. 932. Idem: Cas. II, 9 Iul. 91; B. p. 847.

6. Când acusatul propune o scuză legală, Președintele este dator să pună o chestiune separată asupra ei. Ast-fel omorul, rănirile și loviturile, fiind scuzate dacă au fost provocate prin lovirii sau violențe mari, Președintele este dator să pună o chestiune separată asupra provocațiunii, când ea este propusă de acusat. — Cas. II, 2 Febr. 90; B. p. 191. Idem: Cas. II, 2 Febr. 98; B. p. 153.

7. Președintele Curții cu jurații nu p^ote pune juraților, afară de chestiunile rezultand din actul de acuzațiune, după propunerea acusatului, alte chestiuni de cât acelea ce rezultă dintr'o scuză legală. Așa

dar, cu drept cuvânt a fost respinsă, într-o crimă de omor cu voință, cererea acusatului de a se pune cestiunea în sens că morțea a provenit din lovituri date nu cu voință de a omorâ, acesta neconstituind o scuză legală, ci o modificare a faptului care servea de bază a acușatunel.—Cas. II, 24 Apr. 90; B. p. 550.

251. Crimele și delictele menționate în cel din urmă articol, sunt asemenea scusabile, dacă se vor fi comis respingând diua escaladarea sau efracțiunea îngrădirilor, a zidurilor ori a intrărilor unei case locuite sau a unui apartament locuit, ori a dependințelor acestora.

Dacă faptul s'a urmat noptea, acest cas este regulat de articolul 257. *P. 254, 309, 310, 312, 313. P. Fr. 322.*

252. Paricidul nu este nici o dată scusabil. *P. 229. P. Fr. 323.*

253. Omorul săvârșit de către bărbat asupra femeiei sale, sau de către acesta asupra bărbatului său, nu este scusabil, dacă viața soțului său a soției care a comis omorul nu a fost pusă în pericol chiar în momentul când s'a comis omorul. În cas însă de adulteriu, omorul comis de către soț asupra soției sale sau asupra complicei, sau de către

soție asupra soțului său, sau asupra complicei, în momentul surprinderii în flagrant delict în casa conjugală, este scusabil. *P. 59, 225, 269, 270; Pr. P. 40, 363. P. Fr. 324.*

254. Când fapta scusei va fi dovedită, la cas de veri-o crimă care trage după sine pedepsa muncii silnice pe totă viața, sau pe timp mărginit, sau reclusiunea, pedepsa se va reduce la închisore de la șese luni până la două ani.

Iară la cas de orice alte crime, pedepsa va fi închisore de la trei luni până la un an.

La cas de un delict, pedepsa se va reduce la închisore de la 15 zile până la șese luni. *P. 59; Pr. P. 363, 390; P. Fr. 326.*

§ 3. -- Omucidere, răniri și loviri cari nu sunt calificate nici crime nici delict.

255. Nu se socotesc nici crimă nici delict, când omuciderea, rănirile și loviturile erau ordonate de lege și comandate de autoritatea legitimă. *P. 57; P. Fr. 327.*

256. Nu este nici crimă nici delict când cel ce a săvârșit omuciderea, rănirile și loviturile a fost silit la acesta prin nece-

sitatea actuală a unei legitime apărări, conform art. 58. *P. Fr. 328.*

257. Sunt coprinse în casurile de necesitate actuală de legitimă apărare și următoarele trei casuri:

¹ Dacă omuciderea, rănirile sau loviturile s'au săvârșit respingând noptea escaladarea sau efracțiunea îngrădirilor, zidurilor sau intrărilor unei case locuite sau a unui apartament locuit, sau a dependințelor acestora;

² Dacă fapta s'a săvârșit apărându-se cineva în contra autorilor de furtigașuri sau de jefuire, executate cu violență;

³ Dacă omuciderea, rănirile sau lovirile comise de o femeie vor fi fost provocate imediat de o siluire exercitată asupra persoanei sale. *P. 251, 309, 310, 312, 313, 354. P. Fr. 329.*

SECȚIUNEA VI.

Despre duel.

258. Acela care, într'un duel servindu-sa cu arme, nu a ocașionat nici omor nici răniri, se va pedepsi cu închisore de la 15 zile până la șese luni, și cu amendă de la 100 până la 500 lei. *P. Pr. 168. P. Belg. 426.*

1. Prin distincțiunile radiale ce le face de la crimele

și delictete comune. Lg. din delictul de duel, a voit a face un delict aparte, *sui generis*, distinct fiind prin natura și caracterul său de delictete comune. Dacă dar e stabilit că, delictul de duel, având un caracter cu totul distinct de delictetele ordinare, este un delict *sui generis*, apoi naște întrebarea: se, poate fără distincțiune a i se aplica principiile și regulele stabilite de Codul penal ca și în crimele și delictetele comune? Cu alte cuvinte, în specia ce ne preocupă, asistentă martorilor într'un duel pôte fi calificată ca complicitate, așa cum o prevede definițiunea dată complicității de art. 50? Față de această definițiune a complicității, siliți suntem a ne întreba care sunt atribuțiunile martorilor într'un duel, ast-fel cum prevede legea duelului, căci și duelul își are legile lui, stabilite de vreme și us și cari au devenit tot atât de puternice ca și legile scrise. E cunoscut că martorii într'un duel, afară de menirea principală de a reconcilia pe părți, și dacă nu parvin, o are pe aceea de a procura armele duelului și de a supraveghea regulele și condițiunile, de a asista, ajuta și a modera lupta pentru ca duelul să și pôte avea garanția lealității impiedicându-l a deveni un asasinat. Dacă menirea martorilor într'un duel este a procura armele, a asista, a ajuta, a modera lupta, apoi nu se vede lămurit că e o a doua definițiune a complicității ast-fel cum ne-o dă art. 50 și că în consecință trebuie atribuită Lg. Codului penal, când după ce mai întâiu au defint complicitatea în art. 50 în urmă când vine a codifica legea asupra duelului cu definițiunea complicității încă prospătă, în memoria sa, se exprimă prin art. 260 *dacă luptătorii se vor*

bate la duel, fără secundanții săi martorii săi dacă regulile hotărâre de martori, ori secundanții nu se vor fi observat etc. culpabilul se va pedepsi cu pedepsele crimelor ordinare. Prin urmare singur *Lg.* spune combatanților a fi asistați de martori sau secundanți, și martorilor a păzi regulile duelului, deci singur art. 260 îi invită la complicitate. Apoi sau trebuie să atribuim *Lg.* o neglijență ne ertată, ceea ce nu se justifică, sau trebuie să zicem, că el, nici un moment, nu a considerat martorii într'un duel ca complici ai delictului. Că *Lg.* când a codificat materia duelului, nu a avut în intenție de a califica asistența martorilor ca complicitate, reese și din modul cum se exprimă în articolele ce formeză titlu *Despre Duel* așa, în art. 259 și 260 el zice: *se vor pedepsi luptătorii și nu întrebuintează cuvântul generic de autor sau autori pe cari l'ntrebuintează când e vorba de crimele și delictetele ordinare, și de ce face acesta?* De sigur pentru a arăta că duelul este un delict aparte și pentru că nu poate exista complicitate în asemenea delict. Dacă *Lg.* în materie de duel, tace asupra pedepsei ce se cuvine martorilor, acesta nu poate fi un argument că prin tăcere i-a calificat de complici, și ca atare caută a li se aplica regulile complicității crimelor ordinare, pentru că delictul de duel, fiind un delict cu totul a parte, toate consecințele ce reese din perpetrarea lui vor trebui să fie supuse la reguli aparte și ori de câte ori asemenea reguli nu s'au fost transate de *Lg.* acțiunea justiției trebuie a se opri, pentru că n'are dreptul de a urmări de cât crimele și delictetele și singurile fapte care sunt crime sau delictete, sunt acelea pe care legea le-a calificat ca atare. Cunoscut e că

Lg. când a redactat art. 260, s'a inspirat de legiuirea Prusiană relativă la duel, legiuire în care se vede că martorii nu sunt pedepsiți (§ 173) și dacă și *Lg.* român n'a dis, este că a găsit de prisos, față de sfaturile ce singur le-a dat combatanților și martorilor; căci se vede cum în alte delictete speciale, unde a găsit că poate fi loc la complicitate, a edicat anume pedepși complicilor. (art. 216, 269 etc.). Ast-fel, din argumentele expuse, reese că martorii în materie de duel, în princip, nu pot fi calificați ca complici și ca atari pedepsiți. Pote avea loc pedepșa martorilor în materie de duel, atunci când, cum se exprimă *Lg.* Belgian prin legea din 8 Ian. 1851 *vor provoca sau ațâța lupta* adică atunci când și conform art. 47 român care încă se găsește sub titlul general *despre complicitate* vor agenți provocatori, căci, în asemenea caz, rolul martorilor se schimbă și cu densusul natură și caracterul delictului, devenind o crimă comună și căruia li se poate aplica principiile generale în materie de complicitate. — Tr. Bot. 11 Sept. 93; Dr. 24/94, p. 157.

2. În ceea ce priveșce pe martorii sau secundanții ai luptătorilor, rolul lor, în specie, a fost, de a regula condițiunile duelului, recunoscut inevitabil, de a asista pe luptători pe teren, și de a regula ca toate regulile admise și fixate de comun acord să fie strict observate, pentru ca lupta să nu înceteze de a fi legală și leală. Ast-fel mărginit rolul secundanților nu se poate considera ca o complicitate, căci acela e complice care inlesnesce comiterea unei infracțiuni, ori, departe de a inlesni comiterea unui fapt pe care legea penală îl consideră ca delictuos, secundanții n'au prestat concursul lor, în specie, de cât în

scop de a atenua consecințele penale a acestui fapt. Conform principiului general, caracterul penal al unui fapt rezultă din intențiunea culpabilă a făptușului, principiul este acelaș pentru complici și pentru autorul principal. Asistența martorilor într'un duel, nu provine din intențiunea lor culpabilă de a inlesni duelul, ci din contră, din intențiunea laudabilă de-a-l împedica, sau, în cas când el este inevitabil, a-l îngrădi cu regulile anume determinate, a căror importanță și utilitate e recunoscută și consacrată de însuși legiuitorul. — C. Iași I, 17 Dec. 93; Dr. 24/94, p. 186.

3. Delictul de duel, de și prin natura și modul de perpetrare, face parte din delictetele ce se comit contra persoanelor, și cu consecință imediată ar trebui să fie și el prevădut printre delictetele ordinare de lovituri și răniri de cari legea penală se ocupă în anume capitol și titlu și unde, prin urmare, forțamente ar putea intra și acest delict, totuși se ocupă de delictul de față într'un capitol deosebit sub titlu *Despre duel*, coprinzând numai 4 articole, din complexul cărora reese că *Lg.* s'a ocupat în special de acest fapt, prevădând anume în ce constă duelul, în ce condițiune și ce anume delict poate resulta din el, și ce pedepși se poate aplica; ori, prin acest sistem, de a procede se inverderăză voința întregă a legiuitorului ca acest delict, cu toate asemănările unui delict comun ordinar de lovituri, răniri, etc. să fie privit ca un delict special de o altă natură, cu un caracter deosebit, ținându-se în seamă moravurile sociale, rezultând din analiza făcută acestui fenomen sau incident social, pe care a căutat să-l umanizeze, prevădând anume condițiuni de existență,

când se comite, de unde și penalitatea edictată. De aci rezultă că toate regulile și condițiunile acestui delict trebuie căutate în singurul titlu din Codul penal în care se prevede delictul de duel, unde se va vedea pe care și pe cine din agenții, cari concură la comiterea delictului, i-a făcut punibile legea. În susținerea ideiei că *Lg.* a considerat duelul ca un delict special, mai există și argumentul de text rezultând din dispozițiunile art. 260, ceea ce dovedesce cu suficiență că, în delictul de duel, se cere anume condițiuni primite și cerute de lege, că deși se pedepsește, însă pedepșa, chiar dacă duelul are consecințe mortale, nu s' schimbă caracterul; penalitatea se agravează dar calificațiunea delictului rămâne aceeași și numai în cazul prevădut de art. 260, decide alt-fel. *Lg.* a voit a face din duel un delict special și pentru care ineverdat este că în nici un chip nu i se poate aplica regulile comune delictelor ordinare prevăzute în Codul penal. În delictul de duel, singurile reguli, elemente și penalități, cui și căror se vor aplica, sunt cele ce se prevede în acest titlu. Chiar modul cum se exprimă legea când edictăză pedepșa, arătând că ea se poate ridica până la 4 ani de închisore corecțională, denotă indubitabil dorința legiuitorului de a considera duelul ca un delict special, căci după art. 8 § 1, maximum închisorei corecționale este numai de două ani. Așa dar evident este că numai în mod excepțional maximum pedepsei se ridică la 4 ani. Cu toate că modificându-se Codul penal în 1874, multe din crime sau corecționalisat și unor delictete pedepși s'a agravat trecând peste maximum pedepsei corecționale; totuși, în delictul de duel; s'a

agravată numai minimum pedepsei de la 6 zile la 15 zile, maxima rămânând aceeași, cestiunea de principiu rămâne, căci întru nimic modificările aduse în Codul penal nu au atins regulile speciale mai sus expuse. În materie penală se impune și este de strictă rigoare a se examina dacă Codul penal a prevăzut vre-un delict imputabil martorilor, secundanților la un duel, fie și cu consecințe mortale pentru combatanți, căci nu poate exista pedepsă, fără ca legea să prevadă și delictul. Din examinarea și cercetarea articolelor în care se prevede delictul de duel, reiese că Lg. prevede anume existența martorilor, ori secundanților, cerând ca combatanții să fie asistați de ei și, ce este mai mult, raportându-se la onorabilitatea lor, de a atesta lealitatea luptei sau păzirea regulilor hotărâte de ei, (căci cine dacă nu dănsii ar putea să afirme această?) cum este în cazul prevăzut de art. 260, totuși, pentru anume considerațiuni de înaltă prevedere, nu voeste și nu declară responsabil pe martorii asistenți la comiterea delictului. Nu se poate presupune legiuitorului omisiune, inadvertență sau credința că era superfluu a se mai edicta o pedepsă martorilor, când în Codul penal acest fapt, imputabil dacă poate să fie, își găsește aplicațiunea în totul prin regulile prevăzute la complicitate, ceea ce guvernă întreg Codul penal căci duelul este un delict cu totul special. Este imposibil și lipsit de ori-ce fundament, a se susține că în ideea legiuitorului a fost a pedepsi chiar pe martorii cărora le dă un rol. Fără a forța spiritul acestei legi, însuși Lg. prin art. 260, ne dă elemente necesarii de a judeca, arătându-ne principiile de cari este condus, pronun-

tându-se categoric, cu o voință definitivă, că în cazul prevăzut de acele articole *culpabilul se ca pedepsi după dispozițiunile generale cuprinse în această lege asupra omorului său alte rânii corporale*. Independent de consideranțele de mai sus, pentru a se demonstra și declara ca fără rațiune și lipsită de ori-ce fundament ideea de a se susține ca admisibilă complicitatea martorilor în delictul de duel, mai există și argumentul susținut și basat pe originea prescripțiilor care se găsesc în Codul penal la secțiunea IV sub titlul *Despre Duel*, pe modul cum s'a confecționat articolele ce cuprind această secțiune, pe legislațiunile care au fost reproduse, pe dispozițiunile legii privitoare la această materie în proiectul codului Penal modificat, înainte de a se promulga Codul penal în vigoare, și mai ales pe lucrările preparatoare ale comisiei centrale a consiliului de Stat. Codul penal în vigoare are o secțiune și un titlu aparte *Despre Duel* cuprindând 4 articole, în care cel din urmă atribuie cărei jurisdicțiuni să dea judecarea delictului, iar în primele trei articole se prevede în ce constă acest delict, precum și toate ipotezele, chiar cu consecințe mortale. Prin art. 260 se cere ca duelanții să fie tot-d'una asistați de martori, și se indică căror duelanți li se agravează pozițiunea schimbând calificarea infracției comise. La confecționarea acestor articole Lg. român s'a inspirat, în parte, atât din legiuirea belgiană cât și din cea prusiană, ambele din anul 1851. Din comparațiunea acestor legiuri, rezultă, în mod evident, că Lg. român, suprimând multe dispozițiuni, iar pe multe din ele condensându-le într'un singur articol de lege, și-a format un sistem propriu cu anume prescripțiuni penale, prevă-

zând toate casurile posibile. Comparând legea belgiană cu cea prusiană, observăm că în legiuirea belgiană martorii, secundanții în toate casurile arătate sunt punibili (vezi art. 432 P. belgian). Cu toate că complicitatea, ca principiu general în materie penală, este stabilită prin art. 66 și 67 P. belgian, s'a găsit că era insuficient, în materie de un delict special, cum este duelul, și de aceea nu s'a referit la acel principiu al complicității. Legiuirea prusiană, deși indică în ce cas se pedepsească martorii și cari din cele trei feluri de martori, adică *partitorii de cartelul provocățiunii* declară nepunibili și scutiți de pedepsă pe martorii asistenți în duel, și ce este mai mult, ei nu sunt obligați nici a denunța delul (art. 172 P. prusian), dispozițiuni reproduse și în codul german din 1871 art. 209. Această declarațiune expresă a legiuitorului prusian își are rațiunea de a fi, fiind o consecință logică a rolului deosebit pe care îl dă legea martorilor asistenți în duel, un rol de onorare, de a stabili regulile hotărâte de luptă de la cari abutându-se combatanții, vor putea fi considerați ca omoritori. Proba și afirmarea acestui fapt nu o poate face de cât el, de aci se poate vedea acțiunea înaltă și consecvența Lg. de a scuti de pedepsă pe acei cărora li se dă o misiune și la onorabilitatea cărora are ea se raportează pentru satisfacerea unui comandament legal, (vezi art. 171 din P. prusian, român 260). Lg. belgian nu are o asemenea dispozițiune. Prin urmare fie-care din acești Lg. are un sistem diferit de a concepe și legifera. Pentru a învedera cele mai sus expuse, să arătăm ce conține legiuirea penală română votată de Adunarea Deputaților în această ma-

terie, ceea-ce nu s'a produs în cursul desbaterilor cu toate că nu acesta este în vigoare, căci dăna a fost cu totul modificată, de Comitetul legislativ din 1864, căruia i s'a trimis în revizuire aceea legiuire prin decretul domnesc din 11 Iul. 1864 și ale cărei modificări și suprimări au fost aprobate. Din lucrările preparatorii ale Comisiunii legislative din Consiliul de Stat se constată că proiectul Codului penal, în materie de duel, conținea mai multe dispozițiuni, din cari unele au fost suprimate cu totul, altele s'au condensat într'un singur articol și ce este mai semnificativ, se vede că există și un art. 281 prin care martorii erau pedepsiți și se poate crede că este indiferent a se ști în ce anume cas, sufficient fiind a se cunoaște că în proiectul modificat martorii în duel se pedepseau, iar penalitatea aplicabilă lor era anume prevăzută prin art. 281 și numai pentru faptul ce se referă la delictul de duel anume conținut în materia duelului din proiectul Codului penal menționat. Comisiunea legislativă, prin raportul său, venind a vorbi de martorii duelului, expune, în mod cât se poate de explicit, toate principiile, după care a înțeles a reglementa un asemenea delict. Raportul procedând de această manieră, caută a justifica ori-ce schimbare sau nouă redactare și rațiunea pentru ce trebuie a se admite modul său de enunțare, ast-fel că vorbind de suprimarea art. 281, în care se prevedea punibilitatea martorilor în duel, mărturisese că nu a putut găsi nici un motiv pentru a pedepsi pe martori, precum pe medici și chirurgi cari asistă la un duel, fiind-că prezența acestor persoane este o siguranță pentru observarea regulilor prevăzute de duel, fără cari duelul

devine un omor ordinar. Această importanță și semnificativă declarațiune coprinsă în expunerea de motive din arătatul raport, constituie o adevărată operă de legislator. Examinând și analizând în toată competența acest incident social, deși crud și fioros în modul de a se produce, cu consecințe destul de grave față de cară societatea îl cere reprimărea faptului, însă căutând a pedepsi numai pe acei cari sunt singuri agenți delieventi, Lg. însuși a căutat să regulamenteze duelul umanizând procedurile de luptă. Societatea nu a vădut, în rolul ce au martorii în duel, veri-un fapt de natură delictuosă, și de aceea nu numai că nu a prevădut vre-o pedepsă pentru ei, ci din contra a suprimat cu intențiune pedepsa ce o prevedea art. 281 din proiectul Codului penal. Această este singura și adevărată explicațiune documentată, de rațiunile și motivele ce a avut Lg. ocupându-se și prevădend, într'o secțiune și titlu separat, acest delict, cu totul special, atât prin natura sa, cât și prin modul cum este regulamentat. În fine din cele mai sus expuse, s'a demonstrat că Lg. român consideră acest delict ca un delict special anume definit și condiționat, arătând imputabilitatea delieventilor, în ce privește pe martori nu prevede nimic, deși ca o măsură de prevedere dă acestora un rol așa de important, făcându-i chiar judecatorii luptei. Chiar, când declară ca acest delict se consideră ca un delict ordinar, pedepsit după gravitatea faptului comun unor deliecte cu anume calificatiune, totuși intenția sa este clar vădită, căci întrebunțeză cuvintul de *culpabil* iar nu *culpabil*, cu toate că de aci nu s'ar putea sustine că de ore-ce întregul fapt de

duel, schimbându-și calificatiunea, ar atrage după sine și pe martori culpabili. În cazul nostru nici nu pōte să fie vorba de această căci pentru autorul principal se cere aplicatiunea art. 258. Ce speță de complicitate ar fi faptul martorilor într'un duel în care însuși Lg. le dă un rol de îndeplinit? Ce dubiū ar fi posibil să se nască în spiritul de judecare? În specie, nu pōte să fie cestiunea de a interpreta o lege penală pentru a se deduce că și martorilor în duel trebuie să li se aplice o penalitate comună deliectelor ordinare, prin similitudine și comparațiune, când s'a demonstrat că în legislațiunea română, în materie de duel, rațiunile și motivele ce se dau de legiuitor invedereză că el a voit să facă un sistem deosebbit propriū, anume reglementat și că nu era necesar să declare expres nepunibilitatea martorilor. — Tr. II. III, 21 Febr. 98; Dr. 23/98, p. 201.

4. Duelul e un delict special, un delict *sui generis*, și ca atare nu i se pōte aplica partea din cartea I Codul penal, care tratōză în mod general despre complicitate, și care își are aplicatiunea în tōte crimele și deliectele pe cari Codul le prevede. Acesta e atât de adevărat în cât legiuirile straine, cari pedepsesc pe martori, au grija de a o spune; ast-fel în Codul prusian, se pedepsesc cartelträger purtătorul de provocatiune și nu se pedepsesc martorii, și chiar cartelträger nu se pedepsesc când se vededesc că el a făcut tot ce i-a stat prin putință pentru a împăca pe provocanți, de asemenea Codul belgian pedepsesc pe martori, dar e o dispozițiune specială și anume în acest sens, și această e o dovadă și mai mare că ei nu sunt considerați ca complici, alt-fel nu s'ar aplica dispozițiunea legii. A-

cest fapt e privit ca delict nu pentru că martorii în sine au vre-o vină în duel, dar pentru a-l stărpi sau a-l face căt se pōte de rar. Lg. român luând numai art. 246 din Codul belgian, din care a făcut, cu 6re-cari modificări, art. 258 român, și neadoptând dispozițiunea relativă la pedepsirea martorilor, este evident că regulile privitoare la martori nu se pot explica în Codul nostru după regulile din Codul belgian, și deci martorii, pentru faptul că au servit în această calitate la duel, nu pot fi urmăriți. O dovadă că martorii, în ochii legiuitorului, nu sunt delieventi este că însuși i prevede pentru regularitatea duelului, agravând pedepsa pentru luptători dacă s'au bătut în duel fără martori, și dacă din acea luptă a rezultat mōrtea (art. 260). Că dispozițiunile din Codul belgian, relative la martori, au fost înlaturate la noi, rezultă și din circumstanța că consiliul de Stat, căruia Vodă-Cuza, după 2 Mai 1864, i-a trimis proiectul Codului penal, votat deja de Camera anterioară, și care era o reproducere, mai mult sau mai puțin fidelă, a Codului belgian, pentru a-l revisui și a-l pune în armonie cu noua stare de lucruri, suprimă, din acel proiect, tot ce era relativ la pedepsirea martorilor, arătând, în raportul comisiei consiliului de Stat, că s'au lăsat la o parte acele articole pentru că martorii nu pot fi pedepsiti pentru acest fapt. Deci conclusiunea ce se trage, din tōte aceste împrejurări, este că Lg. român nu a voit a pedepsi pe martori în duel, și era natural să fie ast-fel, căci ei sunt cari, în majoritatea cauzurilor, împacă pe provocat de provocator, și când nu o pōte face, ei sunt cari fixēză de mai înainte condițiile luptei, și tot ei cari, instituiți ca o garanție de Lg. veghiază ca

totul să se petreacă conform condițiunilor stabilite, avēnd a judeca până pe teren diferitele incidente ale luptei. Dealmintrelea, între martorii la un duel și complicii la un delict nu există nici o asemănare, căci ceea ce se urmărește într'un duel de combatanți și de martori este reparațiunea onōrei ofensate, scop nobil și desinteresat; din contra, ținta complicelui, în deliectele ordinare, este satisfacițiunea unei uri sau reșumări sau tragerea unui profit dintr'o faptă nepermisă de lege. — C. Buc. II, 24 Iun. 98; Dr. 55 98, p. 470.

5. Atunci când rolul martorilor se reduce numai la determinarea condițiunilor duelului și la aprecierea cauzelor cari i-au dat loc, ei nu pot fi pedepsiti intru cât nu se vededesc din parte-le rea credință, condițiune indispensabilă pentru existența compliciteții. Prin urmăre, numai atunci când s'ar stabili că martorii sunt acei cari au împins pe combatanți a săvârși duelul când deci ar fi eșit din rolul lor, ar putea fi considerați ca instigatori, ca agenți provocatori, și, în acest caz, nu în deliectul de duel, ci în crima de omor, dacă, ca în cazul de față, din acest fel de duel, a rezultat mōrtea. — C. Buc. II, 24 Iun. 98; Dr. 55 98, p. 470.

6. Tōte pretinsele neregularități petrecute în duel, așa că s'ar fi ales, pentru a se da lupta, o sală de scrimă, care nu e destul de spațiosă pentru a permite tōte evoluțiunile la cari ar voi să se dea combatanții; că s'ar fi tras la sorți directorul luptei și nu s'a desemnat, cum se face de obicei, cel mai în vârstă dintre martori; că unul din combatanți cunoștea sala de mai înainte, prin faptul că ar fi tras de patru ori intrēnsa, și altele de asemenea natură,

chiar de ar fi constante, pot fi considerate cel mult ca încercitudini de resortul Codului asupra duelului, iar nu ca infracțiuni la Codul penal. Chiar aceste critici nu se fundează pe vre-o regulă universalmente admisă, fiind că nu trebuie privit ca obligator pentru toate țările aceea ce cutare autor din Franța a dat ca regulă rațională și demnă de urmat, căci este posibil ca Românul sau Germanul să o ignoreze, să aibă să o considere ca inaplicabilă. Prin urmare, este nelogic a zice, despre martorul care n'a observat-o, că de vreme ce n'a admis-o, nu numai că a călcat regulile duelului, dar a căzut din rolul de martor în acela de complice, pentru că martorul, în România, cel mult, e obligat să se conformeze obiceiurilor duelului așa cum se practică aici. — C. Buc. II, 24 Iun. 98; Dr. 55/98, p. 470.

259. Când dintr'un duel ar fi rezultat moarte sau răniri, pedepșa luptătorilor va fi închisura de la 15 zile până la patru ani. *P. Pr. 168.*

260. Dacă luptătorii se vor bate la duel fără secundanți ori marturi, sau dacă regulile hotărâte de marturi, ori secundanți, nu se vor fi observat, și dacă din acest duel a rezultat moartea sau rănirea unuia, culpabilul se va pedepsi după dispozițiunile generale cuprinse în această lege asupra omorului sau alte răniri corporale. *P. Pr. 170, 171.*

261. Când un militar se

va bate în duel cu un individ, care nu este militar, se va supune la jurisdicțiunea ordinară atribuțiilor civile. *C. J. M. 72.*

SECȚIUNEA V

Atentate în contra bunelor moravuri

262*). Ori-cine va comite un ultragiū public în contra pudorei, se va pedepsi cu închisura de la trei luni până la un an, și cu amendă de la 26 până la 100 lei.

Cu aceeași pedepșă se va pedepsi ori-cine va comite sau va ajuta să se comită un ultragiū în contra moralei publice sau religiōse, sau în contra bunelor moravuri, prin unul din mijlocele enumerate la art. 295 din acest Codice. *P. Fr. 330.*

1. Ultragiū se săvârșește prin'tru un fapt material care, prin licența și publicitatea sa, a ocazionat un scandal public, pentru moralitatea și pudorea acelor cari au fost sau au putut fi martorii aceluī fapt. Distribuirea scrierilor incriminate ne având același caracter, nu pōte fi considerată ast-fel, căci faptul simplu de a vinde, fie chiar în piețe publice, cărți în cari se pot găsi, numai dacă sunt deschise, foilete și observate, unele pasagii sau expresiuni obscene, nu este de

*) Aliniatul al doilea al acestui articol a fost adăugat prin legea din 5 Mai 1895.

natură a atinge pudorea cum-părătorului, ceea ce Lg. înfelegea a pedepsi, prin art. 262 și pōte, cel mult, escita la desfrânare pe unii din lectorii, ceea ce, cu tōte că e imoral, în nici un cas, nu pōte constitui ultragiū public la pudore, prevēzut și pedepsit de Lg. prin art. 262. Doctrina și juris-prudența francesă daū aceiași interpretare art. 330 P. Fr. reprodus în tocmă de art. 262. Lg. nostru suprimănd cu desăvârșire dispozițiunile cuprinse în art. 287-289 P. Fr. cari tocmă pedepsesc anume cânturile, scrierile, imaginele etc. contrariile bunelor moravuri și reproduse într'o lege specială asupra presei din Mai 1819, a voit, fie din cauză că regimul presei a fost, încă de la 1864, mult mai puțin sever la noi de cât în Franța, fie din alte puncte de vedere imposibile de apreciat, în lipsa unor deshabteri asupra Codului nostru penal, a lăsa asemenea fapte nepedepsite. Judecătorul nu pōte da articolului 262 o extensiune pe care nu o comportă aprecierea juridică a faptului de ultragiū public la pudore, căci ar fi a crea o pedepșă nehotărâtă de lege, contrar vechiului principiu *nulla poena sine lege*. Singura dispozițiune ce se găsește în Codul penal român, relativ la distribuirea ori expunerea unei scrieri în art. 50 al. 3, fără a se referi anume precum o face art. 287 frances, la scrierile contrarii bunelor moravuri, se referă la acele scrieri cari contin în ele vre-o crimă sau delict. — C. Jur. Iași, 4 Iun. 93; Dr. 83/93, p. 668.

2. Vēndarea de scrisori imorale fie și băeților din școală, nu este un ultraj contra pudorei publice. Acest fapt în starea actuală a legislațiunei noastre nu este pedepsit. — Cas. II, 20 Sep. 93; Dr. 83/93, p. 668. B. 93, p. 796.

3. Asemănat art. 262, ast-fel cum a fost modificat prin legea din 11 Mai 1895, cei cari comit un ultragiū contra bunelor moravuri, sau contra moralei publice, prin unul din mijlocele enumerate la art. 294, cum de exemplu prin scrieri sau imprimate, se pedepsesc. — Cas. II, 11 Iun. 97; B. p. 925.

263. Ori-ce atentat în contra pudorei îndeplinit sau cercat fără violență asupra persoanei unui copil, de sex bărbătesc sau femeesc, de vērștă mămic de 14 ani, se va pedepsi cu închisura de la două până la trei ani. *P. Fr. 351.*

1. Elementele constitutive ale delictului de atentat contra pudorei fără violență sunt: a) ețateā copilului să fie mai mică de 14 ani; b) actul material al atentatorului, adică un act exterior, c) actul imoral, adică faptul să fie comis cu ideea de obscenitate și cu intențiunea culpabilă. Ast-fel, dacă unul din aceste elemente ar lipsi, atunci delictul de atentat la pudore, cercat sau comis fără violență, nu există. În speță, din tōte actele instrucțiunei, rezultă un fapt constant că inculpatul era considerat de toți ca viitor soț al fetei și nu se introdusesse în familia acesteia fete de cât în scop de a o lua de soție, ast-fel că tōte actele și acțiunile sale le făcea în public, fără a avea intențiune de a corupe și a produce desfrânarea acesteia fete, ceea ce ar fi avut loc numai atunci când s'ar fi dovedit că se introdusesse în această familie numai în scopul de a seduce pe fată producându-i astfel corupțiunea și desfrânarea

ei. O dată ce se constată că în faptul inculpatului nu există actul imoral, adică ideea aceea de obscenitate și cu intențiunea culpabilă, cum se poate zice atunci că dânsul a comis vre-un delict. Dacă am admite contrariul și am zice că inculpatul a comis acest delict, atunci am esclude cel mai principal element al său, adică intențiunea culpabilă și care singură a determinat pe Lg. de a pedepsi acest fapt, căci Lg. nostru a introdus art. 263 după cel francez (art. 331), unde prin Codul penal din 1810 nu se pedeseau asemenea fapte de cât când erau comise prin violență materială asupra unui copil, dar observându-se că în societate sunt agenți cari, profitând de inexperiența și slăbiciunea de spirit a copiilor de etate mică, le luă consimțământul în asemenea acte de cari dânsii nu puteu să-și dea seama și corupându-i, îi seducă, ast-fel că dânsii, prin aceste fapte exersau un fel de violență morală asupra acestor copii, în urmă, Lg. francez, simțind această lacună, a completat-o prin introducerea art. 331 la noi 263. Ast-fel dar, prin introducerea art. 331 francez și 263 la noi, Lg. nu a înțeles a pedepsi de cât acei agenți cari în comiterea acestor fapte au intențiunea culpabilă de a produce desfrânarea și corupția victimei. Ast-fel elementul principal lipsind în faptul imputat inculpatului, dânsul căută a fi achitat. — C. Cr. II, 4 Nobr. 95; Dr. 77 96, p. 634.

2. Art. 263 cerând, ca element constitutiv al delictului de atentat la pudore, ca victima atentatului să fie mai mică de 14 ani, neconstatarea acestui element, în hotărâre, constituie o lipsă de motivare, care atrage casarea. — Cas. II, 28 Iun. 91; B. p. 824.

3. În materie de delict de

atentat la pudore, constatarea etății victimei constituie o cestiune de fapt, lăsată de lege la suverana apreciere a instanțelor de fond, care scapă de censura Curții de Casațiune. — Cas. II, 3 Febr. 93; B. p. 164.

4. Atentatul la pudore indeplinit sau încercat, este, conform art. 263, un delict, dacă s'a comis fără violență. Așa precum sunt redactate art. 263 și 264, circumstanța dacă faptul s'a săvârșit fără violență sau cu violență este un element constitutiv, iar nu o simplă circumstanță agravantă, de ôr-cc nu numai pedepsă se mărește în lăuntrul gradatiunii legii penale, ci chiar natura delictului este alta. Așa fiind, în privința violenței n'are a se pune o cestiune deosebită. — Cas. II, 16 Oct. 96; B. p. 1427.

5. Curtea cu jurați este în drept a condamna la despăgubiri, chiar când se dă un verdict de neculpabilitate de către jurați, dacă prin decisiunea lor, nu se contrazice verdictul juriului. Ast-fel acuzatul, dat în judecată criminală pentru atentat la pudore, poate fi condamnat de Curte la daune, pentru că jurații avêu să se pronunțe numai dacă există atentat cu violență, circumstanță constitutivă a crimei, ceea ce nu este indispensabil pentru aprecierea despăgubirilor. — C. Jur. II, 21 Dec. 84; Dr. 29/84-85; p. 229.

264. Ori-cine va comite un atentat în contra pudorei, indeplinit sau încercat cu violență, în contra unui individ de sex bărbătesc sau femeesc, se va pedepsi cu maximum închisoriei.

Dacă crima s'a comis

în contra persoanei unui copil mai mic de 15 ani impliniți, culpabilul se va pedepsi cu maximum reclusiunii. P. 265, 267. P. Fr. 332.

1. Faptul de atentat la pudore nu este considerat de Lg. nostru ca crimă de cât numai atunci când este cercat sau indeplinit cu violență și asupra unui copil mai mic de 15 ani. În toate cele-lalte cazuri, chiar asupra unui copil mai mic de 14 ani, dar fără violență, acest fapt nu constituie de cât un simplu delict, ceea ce rezultă în mod expres din art. 263 și 264. Așa dar elementul esențial al crimei de atentat la pudore a unui copil mai mic de cât 15 ani este violența. — C. Jur. II, 21 Dec. 84; Dr. 29/84-85 p. 229.

2. Atentatele la pudore cu violență, pedepsindu-se ca crimă sau ca delict, după cum pacienta este mai mică sau mai mare de 15 ani, Camera de punere sub acușiune trebuie să stabilizească, prin mijlocele permise de lege, etatea părții vătămate. — Cas. II, 12 Nobr. 84; B. p. 944.

3. Se violază legea când Președintele, în materie de atentat contra pudorei, nu pune juraților și cestiunea agravantă asupra etății mai mică de 14 ani a pacientei. — Cas. II, 18 Nobr. 80; B. p. 403.

4. Violența, fiind un element esențial al crimei prevădută și pedepsită de art. 264, nu trebuie să facă obiectul unei cestiuni separate. — Cas. II, 23 Febr. 81; B. p. 164. Idem: Cas. II, 9 Nob. 87; B. p. 925.

5. Cestiunile puse juraților trebuie a fi așa formulate în cât elementele esențiale ale crimei, precum le determină dispozițiunile Codului penal, să

fie coprinse în cestiunea pusă. Ast-fel, în crima de atentat la pudore punerea în cestiune numai a cuvântului *atentat* iar nu *atentat în contra pudorei* atrage nulitatea verdictului și a decisiunii. — Cas. II, 3 Dec. 96; B. p. 1658.

6. Recurentul s'a declarat culpabil, prin verdictul juraților, că a comis atentat cu violență la pudore a ficei sale vitrege, și că a comis o omucidere cu voiață asupra aceleiași fice vitrege. Primul fapt este un delict ce se pedesește cu maximum închisorie, după art. 264, secundul fapt este o crimă prevădută și pedepsită de art. 234. Magistrății Curții cu jurați au condamnat pe recurent la munca silnică pe viață, în baza art. 264, 234, 225 și 40. Art. 234, aplicat de Curte, pedesește cu munca silnică pe viață, când omorul se săvârșește mai înainte, sau deodată, sau în urma unei alte crime. Recurentul nu a comis omorul în urma unei alte crime, ei în urma unui alt delict, prevădut de art. 264 și, în atare, cas nu se aplică prima ci ultima parte a art. 234. Magistrății Curții cu jurați neobservând cum că atentatul la pudore, imputat inculpatului, nu este o crimă, ci un delict, a aplicat rău, prima parte a art. 234 dând recurentului o pedepsă mai mare de cât ceea pronunțată de lege. — Cas. II, 16 Oct. 79; B. p. 747.

265. Dacă culpabilii sunt ascendenții persoanei asupra căreia s'a comis siluirea, sau dacă sunt dintr'acei cari au o autoritate asupra-î, dacă sunt institutorii sau servitorii săi sau ai persoanelor mai sus însemnate, dacă acești culpabilii sunt funcționari

ai unui cult, sau preoți ori călugări, sau dacă culpabilul, ori-care ar fi, a fost ajutat în crima sa de către una sau mai multe persoane, pedepsă va fi, pentru cazul prevăzut de art. 263 și 264, maximum reclusiunii.

Când siluirea se va fi comis de către persoanele menționate în acest articol asupra unui copil, de sex bărbătesc sau femeesc, în vârstă mai mică de 15 ani, pedepsă va fi maximum muncii silnice pe timp mărginit. *P. Fr. 333.*

1. Spre a se aplica pedepsă din art. 265 câtă a se constata că culpabilul este sau ascendent al persoanei asupra căreia s'a comis siluirea, sau că este din aceia care au o autoritate asupra-1. — (Cas. II, 28 Iul. 76; B. p. 423).

2. Prin art. 265 l.g. prevede o circumstanță agravantă contra autorilor unui atentat la bunele moravuri, cari sunt ascendenți sau cari, prin diferitele texte de lege, sunt considerați că au avut vre-o autoritate asupra victimei. Jurații neputând fi întrebați de cât asupra faptelor cari fac obiectul acușării, Președintele Curței nu le putea pune chestiunea de cât asupra relațiilor lor de fapt care există între autorul unui atentat și victima sa și cari pot face că culpabilul să fie coprins în categoria aceluia cari au o autoritate asupra unei persoane. Cestiunea autorității, fiind pură de drept, aparține Curței a decide, după circumstanțele de fapt decla-

rate de către juriu. În specie, jurații răspunzând afirmativ asupra cestiunii dacă recurentul era tutor și cumnat, Curtea era în drept a se pronunța, iară nu jurații, dacă aceste calități implică în sine vre-o autoritate. Deși calitatea de cumnat era superflua prin această verdictul nu se viciază, de ôre-ce faptul că era tutor era de ajuns pentru a se aplica art. 265. — Cas. II, 31 Oct. 84; Dr. 82 83-84, p. 668. B. 84, p. 879.

266. Dacă din crimele prevăzute la art. 263, 264 și 265 va rezulta mórtea, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe viață. *P. Pr. 144.*

267. Ori-cine va fi atentat la bunele moravuri, ațîțând, favorisând sau înlesnind obicinuit desfrânarea sau corupțiunea tinerilor de ambe-sexe mai mică de două-deci și unu ani, se va pedepsi cu închisórea de la șese luni până la două ani și cu amendă de la 50 până la 1500 lei.

Dacă indemnătorii, ajutorii sau înlesnitorii desfrânării, au fost tatăl sau mama, epitropii sau alte persoane însărcinate cu priveghiarea lor, pedepsă va fi închisórea de la un an până la două ani, și amenda de la 50 până la 500 lei. *P. Fr. 334.*

1. Elementele art. 267 sunt: *etatea mai mică de 21 ani, înlesnirea corupțiunii, obiceiul.* Nu se

póte explica alt-fel cuvântul *obicinuit* din art. 267 de cât că nu este suficient ca agentul să fi facilitat un act de prostituțiune, ci trebuie ca el să se fi dat obicinuit la acest comert. Legea vóind ast-fel ca meseria, ca profesiunea infamă, să fie bine stabilită, acest trafic de corupțiune ce constituie delictul. Art. 267 pedepsece, într'un mod general, pe toți acei cari trafică corupțiunea juneței, care-i excită la desfrânări sau corupțiune, facilitându-le mijlócele pentru a se da la prostituțiune, trebuie însă ca frecvența și repetițiunea faptelor să aibă un caracter de o deprindere criminală. Acest obiceiú póte să rezulte, fie din fapte de corupțiune, repetite la diferite epoce, în privința aceluiaș persoane, fie din aceleași fapte succesive practicate în privința unor persoane diferite, ast-fel că pluralitatea victimelor nu este o condițiune esențială a obiceiului, ci mai multe fapte reiterate sunt suficiente pentru a-l constitui. Aceea ce-l constituie este frecvențarea și continuitatea actelor și nu numărul persoanelor cari sunt obiectul acestor acte, este exercitiul acestei meserii sau acțiunii neînecat sau succesiv cu scop de a excita sau facilita corupțiunea. Circumstanța obiceiului este deci un element esențial al acestui delict. Primul aliniat al art. 267 cere, pentru aplicațiunea pedepsei ce institue, ca prevenitul să fi excitat, favorisat sau înlesnit obicinuit desfrânarea sau corupțiunea, circumstanța obiceiului este deci un element esențial al acestui delict. Al doilea aliniat al acestui articol se referă la cel dintâi și prin urmare nu prevede și nu reprimă de cât circumstanța agravantă a aceluia delict, rezultat din autoritatea care aparține părinților, mamei și altor

persoane însărcinate cu supravegherea minorilor. Delictul dar nu are fînță de cât prin concursul acestor 2 circumstanțe: *a)* trebuie ca desfrânarea sau corupțiunea să nu fi fost excitată în scop de a satisfăcea propria sa pasiune și *b)* ca să fie obiceiul acestor acte de excitațiune, adică reiterațiunea lor, fie că această reiterațiune s'a manifestat asupra unei singure persoane sau asupra mai multora. O altă cestiune este aceea dacă art. 267 se aplică la aceia cari dau la prostituțiune, junele copile cari mai înainte erau prostituate, precum se afirmă că a fost în specie. Legea nu face nici o distincțiune; ea pedepsece pe toți aceia care își fac o meserie de a excita la desfrânări pe juriu minori mai mică de 21 ani, puțin importă dacă acești minori erau mai dinainte desfrânați. Morala nu distinge între aceia care le întrețin în aceste sentimente. Acești din urmă nu sunt câte o dată cei mai culpabili. Unii ca și alții trebuie să sufere aceeaș pedepsă. Proxenetii nu vor fi scusabili dacă junele copile pe care le dedău prostituțiunii au fost înscrise la Primărie (după legea francesă la poliție). Livretete și inscripțiunea tinerilor publice pe registrul Primăriei nu constituie o autorizațiune de a se da la prostituțiune. Acestă măsură, luată în interes public, nu are alt scop de cât a le supune la priveghiarea autorităților și vizitelor medicale prescrie de regulamente. Primăria dar trebuie necesarmente a supune fetele minore, măsurilor de supraveghiare comune tuturor fetelor publice și este cu neputință de a se vedea, în aceste măsuri, o autorizațiune care să póată deveni o scusă a delictului. — C. Iași I, 23 Mart. 84; Dr. 45/88-84 p. 368.

2. In delictul de atentat la bunele moravuri, constatatarea cum că delictul a favorizat în mod obiectiv corupțiunea și că victimele erau în etate minore, constituind nisece cestiuni de fapt, sunt lăstate la suverana apreciere a instanțelor de fond, care scapă de censure Curței de Casațiune.—Cas. II, 3 Febr. 93; B. p. 166.

268. Ceî căduți în delictul menționat în cel din urmă articol, se vor mai condamna și la interdicțiunea dreptului de a fi tutori, curatori și părtași la consiliile de familie, de la un an până la două ani, pentru indiviții cărora se aplică întâiul paragraf al aceluî articol; de la două ani până la patru, pentru cei de cari se vorbește în paragraful al doilea al aceluiași articol.

Dacă delictul s'a comis de către tată sau mamă, culpabilul va fi încă lipsit de drepturile ce i se acordă de codicele civile asupra persoanei copilului, în virtutea puterii sale părintesci. *Cir. 325-341. P. Pr. 335.*

Dreptul ce dă legea tutorului se referă numai la administrațiunea bunurilor minorilor și nu se poate confunda cu atributul puterii părintești, care, fiind inerente calității de părinte, se exercită asupra persoanei copiilor și nu se poate pierde de cât în unicul cas al art. 268 și atunci numai asupra copilului care a fost o-

biectul delictului, iar nu și asupra celor-lalți, dacă delictul ar mai avea și alți copii. — C. Gal. II, 13 Ian. 96; Dr. 15 96, p. 115.

269. Acel culpabil de adulteriu (pre-curvie) precum și complicele său, se vor pedepsi cu închisórea de la una lună până la șese luni. *Cir. 211.*

Deși este exact în drept că consumarea actualul fisic constituie elementul esențial al delictului de adulter, cu toate acestea faptele din cari se poate deduce consumarea acestui act sunt lăstate la suverana apreciere a judecătorului de fond.—Cas. II, 2 Mart. 83; B. p. 341. Idem: Cas II, 12 Oct. 93; B. p. 896.

270. Acțiunea de adulteriu nu se va putea intenta dacă soțul inocent nu va cere-o formal.

Soțul inocent poate cere și dobândi ori când, în cursul procesului, stingerea acțiunei publice, precum și, după darea sentinței definitive, încetarea pedepsei, dacă va consimți a rămânea în căsătorie. In cazul acesta din urmă, complicele osândit nu poate fi apărât de penalitate. *Pr. P. 1-6.*

1. Adulteriuul femeii nu poate fi denunțat de cât de soțul care are dreptul chiar a retrage efectele condemnațiunei pronunțată de către Tr. De aci rezultă că legea derogând, în

acest punct, la principiul care a presidat la instituțiunea Ministerului public în materie penală, și luând în considerațiune atât interesul general al societăței, cât și interesul privat al familiei, a investit esclusiv pe soț cu dreptul de a denunța și urmări adulterul femeii sale. Ast-fel acțiunea de adulter aparținend exclusiv soțului, Ministerul public, în această materie, nu este de cât parte alăturată, și deci, nu poate pune în mișcare acțiunea publică, fie la Tr. fie în apel, fără consimțământul soțului inocent. In specie recurenta fiind achitată de Tr. soțul său nu a făcut apel în contra sentinței achitătore și Curtea a fost sesisată numai după apelul Procurorului general, apel de care s'a desistat în ziua înfățișării. Ast-fel, Curtea, fără să fie sesisată de apelul soțului, singur în drept a urmări acțiunea Tribunalului, și condamndând pe recurenta, a comis exces de putere.—Cas. II, 9 Ian. 80; B. p. 36.

2. Acțiunea publică pentru adulter nu se exercită de soțul inocent, ci numai de Ministerul public, după cererea formală a soțului inocent. Prin urmare, este neadmisibil apelul soțului inocent contra sentinței achitătore, când el are în vedere numai acțiunea publică.—Cas. II, 20 Mai 92; B. p. 507.

3. Exercițiul acțiunei publice îl are numai Ministerul public; numai el o poate pune în mișcare și numai prin el acțiunea poate fi admisă înaintea inst. de apel. Desi Lg. a admis, pentru delictul de adulter, două derogățiuni la dreptul comun, derogățiunile fiind de drept strict nu pot fi întinse peste textul legii. Aceste derogățiuni la dreptul comun, întemeiate pe interesul căsătoriei, consistă numai: a) în a nu permite Ministerului public să pună în

mișcare acțiunea publică fără cererea soțului; b) în a da drept soțului să cêră ori când stingerea acțiunei publice contra soției sale și compliceiul său. Din aceste derogățiuni nu rezultă, și nu poate resulta, că atunci când Ministerul public nu a făcut apel contra sentinței de achitare, singurul apel al soțului să aducă înaintea instanțelor de apel acțiunea publică, căci asupra acestui punct nu găsim în lege nici o derogățiune la dreptul comun. In lipsa de apel din partea Ministerului public, acțiunea publică este și rămâne stinsă. Prin urmare, soțul nu mai poate figura în apel de cât ca parte civilă și nu poate cere alt-ceva de cât daune interese pentru prejudiciul ce va proba că i s'a causat.—C. Buc. I, 28 Febr. 92; Dr. 26 92, p. 203.

4. Vezând exceptiune prezentată ca un fine de neprimire întemeiat pe motivul că numai soțul inocent poate pune în mișcare acțiunea publică de adulter; că părtea civilă de astăzi n'ar fi inocentă după cum cere art. 270 de ore-ce din instructiunea urmată s'ar dovedi că și ea este culpabilă de acelaș delict, existând chiar o acțiune principală contra ei. Vezând că, într'adevăr, art. 270 prescrie că acțiunea de adulter nu se va putea intenta dacă soțul inocent nu o va cere formal, și mai departe, tot acest articol dispune că soțul inocent poate cere și dobândi ori-când în cursul procesului stingerea acțiunei publice, etc.; că totă argumentatiunea în sensul exceptiunei ridicată este dedusă din cuvintele *soț inocent* întrebuintate de Lg. Acestă interpretare nu poate fi admisă, de ore-ce delictul de adulter atingând de aprópe ordinea socială a a familiei și a bunelor moravuri domestice, nu se poate in-

chipul un singur moment că Lg. să fi statornicit impunitea unui sot sub singurul cuvânt că cel-l'al sot ar fi și el vinovat de același fapt imoral; în ori-ce cas, această împrejurare ar constitui, cel mult, o circumstanță atenuantă pentru aprecierea responsabilității penale, iar nici o dată vina de adulter a unuia din soți n'ar putea conduce la disculparea celui-lalt sot. Teoria susținută de avocatul inculpaților putea să existe cel mult sub vechia noastră legislațiune (Codul Caragea și prăvălia lui Matheiu V. V.) și sub dreptul roman unde, până la legea Iulia de adulteris, adulterul era un delict privat, dar o asemenea interpretare nu pôte să aibă loc față cu ideile moderne asupra sistemului represiv și cu toate instituțiile și moravurile din timpurile noastre. Dacă s'ar admite contrariul, am ajunge la concluziunea că Lg. ar învoi ambilor soți a călca credința conjugală, căci, în această ipoteză, n'ar înfige nici o pedepsă, rezultat monstruos și necompatibil en însăși ideia fundamentală a căsătoriei. Cum, într'adever, o femeie ar putea ea găsi o justificățiune în gresala bărbatului său?... Cum ar putea ea pretinde că desfrânarea lui a legitimat adulterul ei? Care ar mai fi prestigiul legii când justiția ar constata două delictive în loc de unul și s'ar mulțumi numai de a le înregistra, fără a pedepsi pe nimeni?... Lg. care în timpurile vechi era așa de clar și de precis când apăra pe femeia de pedepsa adulterului, dacă bărbatul avea o tiitoare, n'ar fi fost astăzi așa de laconic și de obscur și n'ar fi întrebuințat o expresiune atât de vagă, simplul cuvânt *inocent*, dacă într'adever ar fi înțeles a conserva ceva din tradiți-

nile vechi: cu atât mai mult, cu cât această expresiune nu se vede nici în Codicele Caragea nici în prăvălia lui Matheiu Voevod pentru ea să putem fi autorizați, până la un punct ôre-care, a crede că într'adever cu intențiune s'a întrebuințat cuvântul de inocent. Apoi, afară de acesta, dacă e vorba de tradițiuni, pentru ce Lg. s'ar fi gândit tocmai la Codicele Caragea și la Codul penal din 1850, al cărui sistem vrea tocmai să părăsască, și nu la Codul penal din Moldova (S 229) care nu face nici o deosebire între bărbat și femeia și care de asemenea nu conține nimic despre nedemnităte. În fine expresiunile *sot inocent*, întrebuințate de Lg. din 1864, servesc numai ca o desemnare pentru a arăta pe soțul lesat, în opozițiune cu soțul culpabil, care a călcat credința conjugală. — Tr. Iași II, 21 Febr. 83; Dr. 28/82-83, p. 251.

5. După art. 194 Civ. soții își datoresc unul altuia credința. Această obligațiune reciprocă este sancționată de art. 270 P. Legislațiunea română, spre deosebire de cea franceză, nefăcând nici o distincțiune absolut între adulterul bărbatului sau al femeii, Lg. pentru a înăbuși scandalul, a îngredit exercițiul acțiunii în adulter cu certe condițiuni, care sunt particulare acestei acțiuni, zicând că ea nu pôte fi pornită, de cât numai de către unul din soți și anume de cel inocent. Prin cuvintele *sot inocent* nu trebuie și nu se pôte înțelege *sotul reclamant*, căci a crede ast-fel, ar fi a răsturna principiul de reciprocitate a credinței conjugale consacrat prin art. 194 Civ. a cărui sancțiune este art. 270 P. Și după art. 211 Civ. ambii soți putând cere despărțenia pentru motiv de adulter, ideea de reciprocitate perfectă a credinței

conjugale, dominând întreaga această materie, nu s'ar putea admite că soțul, care el însuși este în culpă, care a sperjurat credința ce datora celui-lalt sot, să vină să reclame pentru tovarășul său o pedepsă pe care și el o merită. De și, în opinia contrară, se argumentează că o gresală a unui sot ar asigura pe cel'alt sot de impunite, asemenea argumentări echivalează cu o critică a sistemului admis de Lg. iar misiunea justiției fiind de a aplica numai legea, iar nu de a o critica și mai puțin încă de a o corija, inconvenientele de fapt, expuse în părerea contrară, cată a fi lăsate la o parte, fată cu un argument de text, ca acela din articolul 270, care de două ori repetă cuvântul de *sot inocent*, când nicăiri Lg. nu ne dă a înțelege că *inocent* însemnează reclamant. În specie, din însuși mărturisirea reclamantei, rezultă că dânsa trăese în concubinaj cu un altul cu care are și un copil, că deci nu este un *sot inocent*. Ast-fel fiind următoarea se admite finele de neprimire opus care fiind peremptorii, următoarea se respinge reclamațiunea. — Tr. Dor. 3 Oct. 95; Dr. 23/96, p. 208.

6. Prin cuvintele *sotul inocent*, Lg. a înțeles, și nu putea să înțeleagă de cât pe soțul reclamant, pe acela dintre soți care a cerut formal urmărirea sotului vinovat, căci a admite că atunci când soțul urmăritor s'a făcut el însuși culpabil de adulter, acțiunea publică, deschisă după cererea sa, ar fi stinsă, ar fi să nesocotim că pedepsa adulterului nu este consimțită de lege numai în favoarea sotului, dar încă pentru a garanta căsătoria, ar fi să zicem că adulterul dacă este reciproc se pôte continua nepedepsit sub sentul legii, și să stabilim ast-fel o compensațiune a delictelor. — Cas. II, 26 Ian. 99; Dr. 14/99, p. 109.

7. Dacă, posterior întentării acțiunii, a intervenit, după cererea unuia dintre soți, o H. de divorț, acesta nu împedică întru nimic cursul acțiunii publice, nici un text de lege neconsacrând, ca o cauză de stingere a acțiunii pentru adulter, divorțul între soți. În specie, acțiunea de adulter fiind întentată, după cererea sotului inocent, mai înainte de a fi intervenit o H. judecătorească, care să pronunțe divorțul, instanțele represive, regulat sesizate de Ministerul public, au fost în drept a judeca și condamna pe preveniți. — Cas. II, 18 Apr. 77; B. p. 208.

8. Lg. lăsând în mâna sotului inocent, stingerea acțiunii publice, deja pusă în mișcare de dânsul, n'o face de cât în vedere de a menține căsătoria și de aceea zice *dacă va constitui a rămânea în căsătorie*. Această condițiune, în specie n'a putut să-și aibă locul, soțul inocent fiind mort, după ce făcuse a se începe urmărirea, și fără ca nici o retragere a acțiunii din parte-i să fi făcută. În asemenea împrejurări acțiunea publică rămâne deschisă. — Cas. II, 27 Aug. 80; B. p. 262.

9. Acțiunea publică pentru urmărirea crimelor și delictelor aparține exclusiv Ministerului public și dacă Lg. pentru considerațiuni speciale: motive protectoare a menținerii familiilor, a temerei de turburare a focarului domestic, a subordonat punerea în mișcare a acțiunii publice pentru delictul de adulter, cereri formale a sotului inocent, această acțiune odată întentată, dânsa își ia calea ordinară, se urmărește conform dreptului comun, afară de casurile și împrejurările când legea a stabilit alt-fel. Despărțenia ca și mărtea sotului inocent, intervenită după pronunțarea sentinței condamnătoare a sotului culpabil, nu

pôte avea de efect a opri executarea pedepsei, sub motiv că soția nu mai pôte face să renască legăturile căsătoriei, de asemenea despărțenia ca și mărtea soțului inocent, intervenită înaintea pronunțării sentinței de condamnare, nu pôte opri ca acțiunea de adulter să-și urmeze cursul său, deși soțul inocent nu mai are căderea a face să înceteze acțiunea publică. — C. Buc. I, 26 Mai 84; Dr. 74/83-84 p. 598.

10. Desfacerea căsătoriei nu pôte șterge faptul pretrecut pe când căsătoria era încă existentă, nici drepturile bărbatului de a exercita drepturile ce-i dă legea pentru acel fapt comis pe când avea încă calitatea de bărbat. — C. Buc. I, 28 Febr. 92; Dr. 26/92, p. 203.

11. Acțiunea de adulter nu se pôte intenta de cât după o cerere formală a soțului inocent. Soțul nevinovat interesat e considerat ca arbitru în această privință. Dacă legea noastră pedepsește violarea credinței conjugale în interesul social și pentru a garanta sănțenia căsătoriei considerată ca o condiție de ordine în familie și în societate, nu mai puțin aceasta o face și în favoarea soțului nevinovat ofensat în afecția și în onoarea sa. Pentru a evita scandalul ce se produce prin urmărirea unei acțiuni publice pentru adulter, și chiar în interesul familiei și a copiilor eșiți din căsătorie, soțul inocent pôte cere ori când în cursul procedurii, stingerea acțiunii publice. O condiție pentru această retractare nu este ca căsătoria să subsiste și ca soțul nevinovat să rămăie în căsătorie, precum se deduce din expresiile *soțul inocent* și din ultimele cuvinte ale frazei ultia a aliațiului 2 din art. 270. Spre a răspunde la obiecțiile ce se fac avem a ține semă că printr'un divorț se desface legătura

conjugală și încetăză și prin urmare drepturile și îndatoririle reciproce ale soților, însă această nu pôte avea influență asupra acțiunii publice, care începută se urmărește fără concursul aceluși soț care s'a plâns. Soțul inocent, în sensul aliațiului 2, este, fără deosebire, acela din soți față cu care cel-alt soț a violat credința conjugală, în cât în locul acestei parafraze legiuitorul întrebunțăză, spre scurtime, expresiile *soțul nevinovat* cari însă nu pôte oferi un argument că pentru retractarea acțiunii s'ar cere ca în momentul retractării încă să existe căsătoria și soțul nevinovat să fie în căsătorie. Pe de altă parte rămănera în căsătorie ce se enunță în partea din urmă a aliațiului 1-ii este o condiție numai pentru a face să înceteze efectele condamnătore ale sentinței pentru adulter. Această obligație, de a relua fosta soție, nu o are bărbatul renunțând la plângerea sa, nici după art. 339 P. Fr. nici după jurisprudență franceasă. Lg. regulând în același aliațiat dreptul soțului nevinovat de a retracta plângerea și dreptul, calificat în teorie, de gratiare în privința încetării efectelor condamnătore, s'a inspirat de legea franceză și n'a organizat exercitiul acestor drepturi, alt-fel ca în legea franceză, de cât numai ceea-ce era în legea franceasă admis numai pentru bărbat s'a admis de o potrivă pentru ambii soți. În fine, acea cerință, *dacă va consimți a rămănea în căsătorie* din art. 270 al. 2 este și gramaticalmente o condiție numai pentru exercitiul dreptului de gratiare nu și a dreptului de retractare a acțiunii, căci alt-fel ele ar fi trebuit să urmeze îndată după soțul inocent. Dacă s'ar cere pentru retractarea acțiunii, ca condiție pentru acela care o retractăză, ca să rămăna în căsătorie, acesta ar însemna

a perpetua scandalul în mod neînțeles în detrimentul chiar al familiei și al copiilor însăși eșiți din căsătorie. Așa fiind și sub raportul interpretății literale și gramaticale cât și mai cu semă din punctul de vedere al interpretății logice și ratiionale, precum și în interesul moralității publice și a pozițiunii sociale al copiilor eșiți din căsătorie trebuie să se recunoscă că soțul nevinovat chiar dacă s'a despărțit ca în speță, este în drept a retracta acțiunea pentru adulter. — Cas. II, 27 Ian. 97; Dr. 42/97, p. 331, C. Jud. 9/97, p. 70. B. 97, p. 108. Idem: Cas. II, 22 Sept. 98; Dr. 78/98, p. 661.

12. Dacă în art. 270 Lg. a dispus că, după darea sentinței definitive, complicele condamnat nu pôte fi apărât de penulitate, chiar când soțul lesat ar consimți a rămăie în căsătorie, această dispozițiune nu se aplică de cât la cazul când sentința e definitivă și în privința compliceului, iar nu numai în privința soției culpabile. Dreptul pe care îl exercită soțul, în această specie, este un drept de gratiare, care, după natura lucrului, rămăie limitat la soția sa și nu pôte schimba efectele lucrului judecat în privința persoanei compliceului. De câte ori însă nu există încă lucru judecat în privința lui, reconcilierea soților are caracterul de a stinge chiar adulterul, stabilind o presumpțiune legală că n'a existat nici când, tocmai această presumpțiune a putut fi cauza pentru care soțul inculpat n'a mai usat de dreptul său, devenit inutil. Rațiunile, de înaltă ordine socială, cari se opun la continuarea unui proces scandalos, atunci când soțul continuă conviețuirea cu soția sa, există și în cazul când acest proces nu s'ar mai continua de cât în privința persoanei compliceului. — Cas. II, 12 Dec. 83; Dr. 20/83-84, p. 155. B. 83, p. 1230.

13. De îndată ce a intervenit o hotărăre definitivă, fie față cu tôte părțile din proces, fie numai față cu una din ele, căci legea nu face nici o distincțiune, scandalul este pe deplin și în mod public produs și adulterul judecătorește constatat, și dar, în acest cas, dreptul soțului inocent de a împedica executarea pedepsei nu mai constituie o desistare de la acțiune, ci numai o ertare de care nu pôte profita și complicele soțului. Nu este nici o rațiune ca această ertare personală soțului să permisă numai în interesul menținerii căsătoriei să se întindă și asupra altor persoane streine de căsătorie. Ar fi cu totul anormal ca procesul să ia sfârșit printr'o condamnățiune definitivă față cu autorul principal, pe când față cu complicele, care în realitate nu este de cât un coautor, acțiunea să se declare stinsă, și acesta pentru motive ce nu-i sunt de loc personale; de altă parte este netăgăduit că dacă condamnățiunea ar fi rămas definitivă de o dată pentru ambele părți, pardonarea soțului nu ar fi putut avea nici o influență asupra compliceului său, acesta urmând să-și execute pedepsa, de ôre-ce paragraful ultim al citatului art. 270 nu mai lasă nici o îndoială în această privință. Așa dar a stabili o regulă contrară pentru cazul când judecata compliceului s'a prelungit până după condamnarea definitivă a soțului și ertarea lui, ar fi a stabili o distincțiune pe care legea nu o face și pe care rațiunea nu o justifică. — C. Cr. II, 30 Oct. 90; Dr. 6/91, p. 43.

14. În materie de adulter, acțiunea civilă încetăză prin împăcarea soților. — Cas. II, 3 Sept. 84; B. p. 721.

15. Din art. 270 rezultă că soțul inocent pôte cere ori-

când, în timpul procesului de adulter, stingerea acțiunii publice, prin urmare, soțul inocent, care este în drept a intenta acțiunea publică, este și în drept a renunța la această acțiune. Această renunțare poate să fie sau formală, expresă sau tacită. Este tacită când se stabilește prin fapte și împrejurări, că o reconciliere s'a săvârșit între soți. Nu este dar, adevărat că a considera reconcilierea ca un mijloc tacit de renunțare ar însemna denegarea dreptului de a intenta acțiunea de adulter, fiind-că dreptul însuși acordat cui-va, într-o privință ôre-care, nu este denegat printr'aceea că acela care are acel drept renunță.—Cas. II, 2 Apr. 97; B. p. 559.

16. Cererea, făcută de inculpat, d'a i se admite proba cu martorii spre a dovedi că după comiterea adulterului, și a cunoștinței ce a avut bărbatul de acest adulter, bărbatul s'a împăcat cu soția sa, această cerere, dacă era dovedită, era de natură a atrage achitarea prevenitului. Curtea de apel stabilește că, în principiu, o asemenea cerere nu este fondată, dacă bărbatul nu declară în mod expres că iartă pe nevasta sa. Această interpretatiune adăogă legii o condițiune care nu este cerută de dânsu, Lg. privind împăcaciunea urmată între soți în urma adulterului cu o ertare implicită.—Cas. II, 1 Apr. 89; Dr. 41.89, p. 323. B. 89, p. 441.

17. Cererea de despărțenie se stinge prin împăcarea soților urmată după primirea cererii de despărțenie. Această regulă statornicită de art. 250 Civ. trebuie aplicată cu mai mult euvânt încă și în cazul acțiunii de adulter, căci, pe lângă aceia că are de efect a veni în sprijinul menținerii căsătoriei, dorință neîndoișă a Lg. apoi o asemenea regulă

ține încă a preveni scandalul procesului de adulter atât de compromițător pentru moravuri. După intentarea acțiunii de adulter constatându-se împăcarea intervenita între soți, dânsa trebuiesc interpretată în sensul că soțul inocent voește a stinge acțiunea de adulter și prin consecvență o asemenea eveniment trebuiesc a fi considerat ca un fine de neprimire contra continuării acțiunii, Ministerul public ne-mai având, în acest cas, cădere legală a opri împăcarea intervenită între soți. O asemenea împăcare având de efect a forma un fine de neprimire contra acțiunii de adulter, poate fi expresă sau tacită.—C. Buc. I, 26 Mai 84; Dr. 74.83-84, p. 598.

271. Se va pedepsi cu maximum închisôrei, persoana aceea, care, fiind căsătorită, se căsătorește din nou, mai înainte desfacerei căsătoriei celei precedente, dacă acea căsătorie va fi fost valabilă.

Asemenea se va pedepsi și acela care, nefiind căsătorit, se căsătorește din nou cu o persoană căsătorită și pe care o scia că era căsătorită.

Această pedepsă se va aplica și preotului său oficerului statului civil, care, cunoscând că o persoană este căsătorită, își dă concursul ministeriului său la o nouă căsătorie a aceleiași persoane. *Cic. 130, 171. P. Fr. 139, P. Fr. 340.*

1. Când inst. de fond constată că prima căsătorie nu era legalmente desfăcută recunoșce implicit validitatea ei.—Cas. II, 6 Iul. 76; B. p. 396.

2. Pentru ca să existe delict de bigamie, pe lângă existența unei căsătorii anterioare și faptul de a contracta o altă căsătorie, se mai cere și intențiunea frauduloasă din partea agentilor. Din constatarea că deficienții au avut cunoștință despre căsătorie precedentă nu se poate deduce și intențiunea frauduloasă, căci se poate că dându-i să fi avut o noțiune greșită asupra împrejurărilor cari au înconjurat faptul, cum a fost credința că prin trecerea sa de la catolicism la ortodoxism s'ar fi putut desface prima căsătorie și că tocmai acea noțiune greșită să fi fost cauza care i-a determinat a se căsători comițând ast-fel delictul cu bună credință, ceea ce și acuzatii au invocat la instanța de fond. Așa dar Curtea, nearătând a-nume de unde rezultă intențiunea frauduloasă, decizia sa nu este motivată și de aceea are a fi casată.—Cas. II, 25 Iun. 96; B. p. 1105.

3. Pentru ca să existe delictul de bigamie, ea și în orice alt delict, se cere intențiunea delictuoasă, care consistă în voința de a înfrânge legea, care pedepsește pe acela care, fiind căsătorit se căsătorește din nou mai înainte de desfacerea primei căsătorii. Nimeni nu poate invoca ignoranța legii, pentru a scăpa de răspunderea ce o are înfrângând legea și comițând ast-fel un delict. În specie, Curtea constată în fapt că intimata scia, la contractarea celei de a doua căsătorii, că fusese căsătorită mai înainte civilmente. Ast-fel starea ei de cultură și credința ei despre căsătorie în această stare nu i poate folosi întru nimic, pentru a se scuti de pedepsă delictu-

lui ce a comis, și Curtea motivând și întemeindu-se pe aceste considerațiuni pentru a constata că lipsește elementul esențial, intențiunea, violază art. 271 întru cât știința intimatei despre existența primei căsătorii e constatată.—Cas. II, 22 Sept. 98; Dr. 69.98, p. 583.

SECȚIUNEA VI

Arestățiunii nelegale, sechestrățiunii de persoane și atente la libertatea individuală

272. Se va pedepsi cu două ani de închisôre, oricine, fără ordinul autorității competente, și afară de casurile unde legea ordonă sau permite anume arestarea unei persoane, va fi arestat, va fi deținut sau va fi sechestrat pe o persoană pentru un motiv ôre-care și fără scop de a comite un delict special.

Se va pedepsi cu aceeași pedepsă și acela care va fi dat locuții spre a se executa arestuirea, închiderea sau sechestrarea persoanei. *Const. 13. Pr. P. 587, 589, ur. P. Fr. 341.*

Deținerea în biserică a unui copil adus la botez, contra voinței femeii care l'a adus în biserică și neliberarea copilului de cât în urma intervenției Primarului, constituie delictul de sechestrare ilegală.—Cas. II, 30 Mai 79; B. p. 461.

273. Culpabilul de infracțiunea prevădută în

articolul precedent se va pedepsi cu reclusiunea.

1) Dacă din faptul chiar al arestării victimei, sau al tratamentului la care a fost supusă în timpul sechestrării sale, a rezultat o leziune corporală gravă, sau dacă va fi fost supusă la vre-o tortură;

2) Dacă sechestrarea a ținut mai mult de o lună;

3) Dacă crima s'a comis asupra unui ascendent legitim sau natural;

4) Dacă arestarea sau sechestrarea s'a executat cu port schimbat, cu nume mincinos, sau cu vre-un ordin ori mandat plasmuit al autorității publice; și

5) Dacă individul arestat sau sechestrat a fost amenințat cu mărtea. *P. Fr. 342, 341. P. Fr. 211.*

274. Pedepșa se va scădea la închisore de la o lună la un an, dacă cei culpabili de delictele menționate la art. 272, până a nu se porni pără asupra-le, vor fi liberat pe persoană arestată, închisă sau sechestrată înaintea împlinirii ăilei celei de al decelea, socotite din ăiua arestării, a închisorei sau a sechestrării. *P. Fr. 343.*

SECȚIUNEA VII

Crime și delictे privitoare la poprirea sau distrugerea dovedirei statului civil al unui copil, sau la compromiterea existenței sale; răpire de minori; infrațiuni contra legilor asupra inmortărilor

§ 1.—Crime și delictе în contra unui copil.

275. Culpabilii de răpire, de tănuire, de supresiunea unui copil, de substituțiunea unui copil în locul altuia, sau aceia cari vor face să trecă un copil ca născut dintr'o femeie care însă nu l'a născut, se vor pedepsi cu reclusiunea.

Acastă pedepșa se va aplica și acelor cari, fiind însărcinați cu ătinerea unui copil, nu-l vor înfățișa persoanelor cari au dreptul de a-l reclama. *Civ. 300, ur. P. Fr. 345.*

276. Veri-ce persoană care, asistând la o născere de copil, nu va fi făcut declarațiunea prescrisă de Codicele Civile, în timpul cerut de acea lege, se va pedepsi cu închisore de la 15 ăile la șese luni, și cu amendă de la 26 la 150 lei.

Asemenea se va pedepsi și ori-care persoană, care, găsind un prunc, de curând născut, nu-l va da

celor însărcinați cu a lui luare sau căpătuire.

Nu va fi supus la pedepșa, acela care, găsind veri-un copil, va voi să se însărcineze cu creșterea lui; va fi însă dator să dea asemenea înscris la institutul orfanilor, sau la municipalitatea locală. *Civ. 41, 44, P. Fr. 346, 347.*

277. Cei care vor lepăda, în veri-un loc singuratic, un copil mai mic de șapte ani deplin, precum și cei ce vor ordona a se lepăda copilul, dacă însă ordinul se va fi îndeplinit, se vor pedepsi, numai pentru acest fapt, cu închisore de la șese luni până la doi ani, și cu amendă de la 26 lei până la 150 de lei. Iară de se va fi lepădat copilul de către părinții, tutorii sau îngrijitorii săi, ori din ordinul lor, atunci pedepșa va fi închisore de la un an în sus, și amendă de la 26 la 250 lei. *P. Fr. 349, 350.*

Prin art. 277, 278 și 279, Lg. a înțeles nu de a protege, starea civilă a unui copil mai mic de 7 ani, căci distrugerea stărei sale civile face obiectul art. 275 și 276 P. dar de a respingea delictele cari pun în pericol viața sa. Acastă rezultă din titlul secțiunii VII, unde se vede că Lg. se ocupă întâiu, adică în art. 275 și 276, de crimele și delictele privitoare la poprirea sau distrugerea dove-

direi stărei civile a unui copil și al douilea, adică în cele trei articole din urmă, de compromiterea existenței sale. De aci decurg necesarele două consecințe: a) necesitatea privațiunii copilului de ori-ce asistență, pentru ca autorul lepădării să fie pedepsit, căci dacă nu a fost privat de ajutor, nu se pōte zice că i s'a compromis existența conform art. 277 și 279 b) inutilitatea de a se cere ca element al acestor delictе intențiunea culpabilă de a suprima starea civilă a copilului, care intențiune este indispensabilă pentru existența crimei prevăzută de art. 275. Totuși dacă această intențiune există, atunci când copilul e lepădat, cum lepădarea constituie o supresiune autorală va fi comis în acelaș timp și crima de supresiune de stat civil și unul din delictele prevăzute de art. 277 și 279, după cum copilul va fi fost lepădat într'un loc singuratec sau nesinguratec. Dacă din cele ce preced reese că nu este lepădare, atunci când autorul părăsirei copilului s'a asigurat că el a fost luat de vre-o persoană, nu e mai puțin adevărat că cel ce face o atare afirmațiune trebuie s'o probeze, de ore-ce faptului că un copil a fost găsit singur într'o stradă unde a fost depus de o persoană cu voiața de a-l părăsi, cum s'a întâmplat în specie, trebuie a se atașa presumpțiunea, până la dova contrarie, că autorul depunerii l'a privat de ori-ce asistență.—Tr. Dolj, II, 8 Apr. 94; Dr. 56/94, p. 452.

278. De se va fi schilodit ori se va fi betejit copilul din cauza lepădării, fapta se va privi ca o rănire săvērșită cu voiața celui ce l'a lepădat; iară de se va întâmpla mōr-

tea copilului, fapta se va privi ca omor. In cel d'întăiu cas, culpabilul se va supune la pedepsa hotărîta pentru rănire cu voință, și în cel de al doilea, la cea hotărîta pentru omor. *P. Fr. 351.*

279. Acei cari vor lepăda, în loc care nu e singuratic, un copil mai mic de șapte ani deplin, se vor pedepsi cu închisorea de la o lună până la șese luni, și cu amendă de la 26 până la 50 lei.

Iară de se va lepăda copilul de către părinții săi, de către tutorii ori ingrijitorii săi, pedepsa va fi închisorea de la două luni până la un an, și amendă de la 26 până la 100 lei. *P. Fr. 352, 353.*

§ 2. — Răpire de minori.

280. Veri-care, prin violență, va răpi sau va face a se răpi minori, sau va îndupleca, ori va ascunde sau va strămuta, sau va face a se strămuta din locul unde erau așezați de către acei sub a căror autoritate sau direcțiune erau supuși ori încredințați, se va pedepsi cu închisorea de la un an până la două ani. *Cir. 342, P. Fr. 354.*

1. După art. 280 este pedepsit ori-cine pentru delictul de

răpire de minori, destul numai ca răpirea, ascunderea sau strămutarea minorului din locul unde este așezat de către acela sub a cărui autoritate ori direcție este supus ori încredințat, să fie săvârșită prin violență ori violență. Așa dar, când judecătorul fondului stabilește, prin decisiunea sa, că răpirea a avut loc prin violență, acest element al delictului este deplin stabilit. — Cas. II, 30 Noabr. 93; B. p. 1082.

2. In delictul de răpire de minori, proba cum că părinții, sub autoritatea și direcțiunea cărora era supusă fata răpită, avuți cunoștință că acesta întretinea relațiuni ilicite și că și părăsea domiciliul pentru delincent, face ca delictul să dispară. De aci urmăz că dacă judecătorul fondului respinge ascultarea unor martori învoțați de p-venit, pentru a stabili acesta sau refuză de a le pune chestiuni în acest sens, comite prin acesta un exces de putere și violăză dreptul de apărare, ceea ce dă loc la nulitatea și casarea decisiunii ce pronunță. — Cas. II, 12 Sept. 95; B. p. 1135.

281. Acela care, prin viclesug sau prin violență, va răpi pe o fată mai mică de 16 ani, se va pedepsi cu maximum închisorei.

Iară dacă fata a consimțit la acea răpire, ori de bună voie a mers după răpitorul ei, fără însă a cunoște și părinții sau tutorii ei, răpitorul se va pedepsi cu închisorea de la trei luni până la două ani. *P. Fr. 355, 356.*

Atunci când este vorba de a interpreta o lege, de a căuta

voința Lg. cel d'ântăiu lucru ce trebuie să facem este să examinăm textul ce avem de aplicat pentru că acest text e chiar formularea voinței Lg. și numai când textul e îndolnic trebuie să recurgem la alte texte din a căror combinațiune să putem deduce spiritul și voința Lg. Art. 281 P. este clar căci el ne spune, în mod formal, că răpitorul se pedepsește de câte ori el a răpit o fată mai mică de 16 ani. A admite că acest text de lege e aplicabil numai când fata răpită și care a consimțit ar avea cel mult 15 ani și acesta pentru ca Lg. traducend art. 281 exact din textul corespunzător francez, a omis cu intențiune cuvântul *recolus* și omițend acest cuvânt, atunei când l'a menținut în alte texte d. e. în art. 284 P. ar fi înțeles să pedepsească numai pe acela care a răpit o fată ce nu intrase încă în al 16 an, admițend dicem acest mod de interpretare, ar fi să dăm textului cu totul un alt înțeles de cât acela care rezultă formal și clar din modul cum este redactat, ar fi să facempe Lg. să spună cu totul alt-ceva de cât cea ce a spus în realitate. — Tr. Tut. 21 Dec. 95; Dr. 22 96, p. 202.

282. Dacă răpitorul se va fi căsătorit cu fata răpită, el nu va putea fi urmărit de cât după plângerea persónelor acelora, cari după Codicele Civile au dreptul de a cere nulitatea unei asemenea căsătorii, și nici va putea fi condamnat de cât după ce se va fi pronunțat nulitatea căsătoriei. *Cir. 162, 164, ur. 307. P. Fr. 357.*

283. Acela care prin a-

măgire sau prin violență, răpesc operosă mai mică de 16 ani spre a o întrebuința ca să cerșetorescă, sau a o deprinde la desfrânare ori la alte sfârșituri spre a împărtași folos, se va pedepsi cu recușiune. *P. Fr. 205.*

§ 2. — Călcarea leziunilor asupra înmormântărilor

284. Cei cari, fără autorisarea prealabilă a ofițerului public competente, la întemplările când se cere asemenea autorisare, vor îngropa veri-un mort, se vor pedepsi cu închisorea de la 15 zile până la o lună, fără a fi apărați cu acesta de oșanda cuvenită pentru crime sau delicte ce au însoțit acest delict.

La asemenea pedepsă se vor supune și cei cari vor călca, ori în ce chip, legiurile și regulamentele relative la înmormântările grăbite. *Cir. 63, ur. P. Fr. 358.*

285. Ori-care va ascunde cadavrul unei persóne omorite, ori morțe, în urmăre de loviri sau răniri, se va pedepsi cu închisorea de la șese luni până la două ani, fără a fi apărat cu acesta de alte pedepse mai mari, de va fi participat la acea crimă.

Iară dacă ascunderea se va fi făcut cu în parte-și folos, atunci se va pedepsi cu închisorea de la un an la două ani. *P. Fr. 359.*

286. Se va pedepsi cu închisorea de la trei luni până la un an, și cu amendă de la 26 până la 150 lei, veri-cine violăză mormintele sau comite alte acte de profanațiune asupra lor, fără a fi apărat de alte pedepse, pentru crimele sau delictele cari se vor fi comise cu ocaziunea acestei violări. *P. Fr. 360.*

SECȚIUNEA VIII

Mărturiile mincinoase, calomniile, injuriile, revelațiunile secretelor

§ 1. — Mărturie mincinoasă

287. Veri-care va da mărturie mincinosă în materie criminală, sau în contra acusatului, sau în a sa favoare, se va pedepsi cu maximum închisorei și cu interdicțiunea pe timp mărginit.

Dacă însă acusatul, din cauza unei asemenea mărturii, se va fi osândit la munca silnică pe timp mărginit, pedepsa va fi reclusiunea de la șese până la 10 ani; iară dacă osândă acusatului a fost

munca silnică pe totă viața, martorul mincinos se va osândi la munca silnică pe timp mărginit. *Pr. P. 355, 446. P. Fr. 361.*

1. Pentru existența delictului de mărturie mincinosă nu este necesar ca prejudiciul să se fi întâmplat, este destul ca să fi fost posibil, ca declarațiunea mincinosă să fi putut avea vre-un efect asupra judecății. Acesta rezultă chiar din textul art. 288 care nu cere alt-ceva de cât ca mărturisirea mincinosă să fie făcută contra sau în favoarea inculpatului și buna știință, din partea martorului mincinos, că spune un neadevăr, în scop de a îngreua sau ușura pozițiunea inculpatului. — *Tr. Dor. 6 Apr. 93. C. Jud. 7/94, p. 55.*

2. Un element esențial al mărturiei mincinoase, e ca judecata să fi pus bază pe acea mărturie și să fi scos din ea elementele active ale hotărârii. În specie însă, Curtea dinaintea căreia s'ar fi făcut mărturie mincinosă, declară în deciziune că nu poate procedea la arestarea martorului după cum ceruse Procurorul general, pentru că Curtea avea destule elemente de convingere din depunerile altor martori. Așa dar, Curtea singură recunoaște că nu s'a bazat pe depunerea lui C. Afară de acesta, inculpatul și-a retractat depunerea, a revenit asupra mărturiei, când a văzut că e greșită, după ce i s'a atras atențiunea de către D. Președinte al Curței. Așa dar inculpatul n'a persistat în depunerea ce se pretinde că ar fi falsă și ca atare nu poate fi pasibil de delictul ce i se impută. — *Tr. Dor. 7 Nobr. 96; Dr. 26/97, p. 203.*

3. Dacă este adevărat că variațiunile unui martor, în de-pozițiunea sa, nu exclud

tot-d'auna buna credință, totuși există delictul de mărturie mincinosă în sensul art. 287 și 288, atunci când martorul nu arată nici un motiv serios și plauzibil care să explice acele variațiuni, și când se constată în fapt că acele schimbări, sunt făcute în scop de a veni în favoarea inculpatului. — *Cas. II, 26 Ian. 93; B. p. 79.*

4. Un delict de mărturie mincinosă, comis în instanță înaintea Tribunalului, poate fi judecat imediat, fără a mai fi necesitate ca inculpatul să fie citat, de ôre-ce delictul fiind flagrant și comis în fața justiției, ori-ce probe pe cari inculpatul ar căuta să le aducă mai târziu în apărarea sa, n'ar avea alt rezultat de cât de a tăgădui exactitatea depunerii consemnată în procesul verbal al Președintelui asistat de greșier. — *Tr. Dor. 6 Apr. 93. C. Jud. 7/94, p. 55.*

5. Chestiunea este dacă acest *Tr.* este sau nu competent de a judeca pe C. dat în judecată pentru faptul că ar fi făcut o mărturie mincinosă dinaintea Curței de apel din Iași. Curtea n'a procedat în momentul când a constat delictul, în urma cererii d-lui Procuror general, la judecarea inculpatului conform art. 177 Pr. P. Așa fiind, delictul imputat inculpatului și comis în împrejurările cunoscute, nu se poate spune că s'a șters, ci rămâne un delict de drept comun, care urmază a se judeca după regulile procedurii ordinare. În adevăr Curtea astăzi nu mai este competentă de a judeca pe C. pentru mărturie mincinosă, comisă înaintea sa, căci Curtea n'a purces la ascultarea prevenitului a martorilor și s'a ridicat de pe loc. Așa fiind, acest text având un caracter excepțional ca derogare la dreptul comun, trebuie aplicat cu cea mai mare scrupulositate. Rămâne dar bine

stabilit că Curtea nu mai poate judeca pe numitul inculpat. Întrăm dar în regulile dreptului comun în ce privește competența. Art. 22 Pr. P. dă însă drept, în ce privește urmărirea, atât procurorului locului unde s'a comis delictul, cât și acei unde inculpatul își are reședința sau se va putea afla. Inculpatul însă a fost găsit în Dorohoiu și deei acest *Tr.* este competent a-l judeca. Altmintrelea s'ar ajunge la o soluțiune foarte curioasă. Curtea ne mai fiind competentă de a-l judeca, pentru că acest delict de instanța s'a trecut și martorii cari au asistat la depunerea mincinosă nu mai au impresiunea depunerii, pe de altă parte *Tr.* declinându-și competența, ar urma ca inculpatul să fie apărat de or-ce penalitate. Situațiunea lui e dar incomparabil mai bună în acest caz, de cât în ori-care altul. Nu credem ca *Lg.* atât de sever în această materie, unde proba testimonială are atâtă forță în cât e proba de drept comun, să fi putut admite o soluțiune atât de indulgentă, pentru un martor, al cărui curaj a mers până a falsifica adevărul dinaintea Curței. Dar, afară de acesta, nici inculpatul nu se poate plânge, fiind-că, intrând în dreptul comun, el are garanția celor două grade de jurisdicțiune, garanție ce i-ar lipsi în cas când *Tr.* și-ar declina competența, iar Curtea ar primi să-l judece. După părerea noastră art. 177 Pr. P. se aplică numai la așa numitele delict de instanță, cum e bună-ôră cazul art. 182 și 184 P. numai în asemenea cazuri se pot explica dispozițiunile art. 177 Pr. P. În adevăr, ce sens ar avea dispozițiunea după care trebuie să se asculte pe martori, când ar fi vorba de cazul pe care *Tr.* are a-l judeca în specie? În ședință nu stău

de cât martorii ascultăți. Dacă mărturia mincinosă o comite primul martor, care martori se vor asculta? cei din sală? Dar aceștia de sigur nu au nici o cunoștință de faptul despre care a depus martorul și ascultarea lor n'ar fi de nief un folos. Iată de ce credem că art. 177 Pr. P. se raportă la casurile amintite, *exempli gratia*, mai sus. Acolo s'ar înțelege și explicita utilitatea ascultării marturilor. Ședintele fiind publice, un ultragiū, o lovire bunioră pot fi văzute, auzite și deci utilitatea ascultării marturilor apare. La aceste cazuri s'ar raportat Lg. când a făcut art. 177 Pr. P. El nu s'a putut gândi la casurile în care acest articol nu s'ar putea aplica, și e de principiu că Lg. e cuminte, că n'a emis dispozițiuni fără aplicațiune practică. Nici argumentul ce se scote din art. 186 Pr. P. nu-i întemeiat. În adevăr, acest articol reglementează numai ceea-ce trebuie să facă Tr. când se aduce o imputare 6re-care vre-unul martor, cum ar fi cazul când i-ar spune că e rudă, că a fost cumpărat, că a mai depus în alt-fel altă dată, că e dușmănie la mijloc etc. Tr. în asemenea caz, nu va judeca pe martor ca inculpat, ci va aprecia valoarea depunerii sale. Această vrea să spuie art. 186 Pr. P. și nu alt-ceva. De altmintelea, Pr. P. are texte speciale pentru reglementarea delictelor comise în instanță (art. 177, 515 urm. Pr. P.). Așa fiind acest text trebuie scos din cauză. Din cele expuse s'a lămurit pe deplin că specia aceasta a pus'o Lg. alături de cea prevăzută de art. 517 Pr. P. Iată motivul pentru care er dem că delictul de mărturie mincinosă, comis de inculpat, dinaintea Curței apelative din Iași, e un delict de drept comun și care urmăză a fi judecat după regulile Procedurii ordi-

nare. — Tr. Dor. 7 Nobr. 96; Dr. 26-97, p. 203.

288. Ori-care va da mărturie mincinosă, în pricinile corecționale, ori în contra acusatului, ori în favoarea lui, se va pedepsi cu doi ani închisore. *P. Fr. 362.*

289. Ori-care va da mărturie mincinosă în pricinile polițienesci, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la șese luni. *P. Fr. 362.*

290. Cel ce va da mărturie mincinoasă în pricinile civile, se va pedepsi cu închisore până la doi ani. *P. Fr. 363.*

291. Martorul mincinos care va fi primit ori-ce fel de mită, ori respătire îniinșată sau promisă, se va pedepsi cu reclusiunea, de va fi petru pricinile corecționale sau civile, iar de va fi pentru pricinile polițienesci cu închisore de la un an până la doi. (Către acestea, ceea-ce va fi primit martorul mincinos se va lua pe sēma opsciilor. *P. Fr. 364.*

292. Cei ce, prin ori-ce mijloc, vor amăgi pe martori spre a da mărturie mincinosă, se vor pedepsi întocmai ca martorii mincinoși, după dispozițiunile celor din urmă cinci articole. *P. Fr. 365.*

293. Când, în pricinile civile, prigonit6rele părți vor propune una alteia a face jurămēt, sau când jurămētul se va propune de către judec6tor uneia din părți, și partea, primind propunerea, va săvērșitorul unui asemenea jurămēt se va pedepsi cu închisore până la doi ani, amendă până la 250 lei, și interdicțiunea pe timp mărginit. *Civ. 1208-1213, 1219. P. Fr. 366.*

1. Intre elementele constitutive a delictului de sperjur prevădut și pedepsit de art. 293 sunt: *a)* intențiunea frauduloasă adică ca pers6na, care a prestat jurămintul, avea cunoștința de faptul pentru care i s'a defērit jurămintul și cu t6te aceste l'a săvērșit cu intențiune de a aduce prejudiciu celui care l'a defērit, *b)* trebuie să se constate că faptul, asupra căruia i-s'a defērit jurămintul, era personal a lui. — Cas. II, 10 Ian. 81; B. p. 534.

2. Jurămintul decisoriu ca mijloc de probatiune p6te fi defērit și înaintea judecăt6riilor comunale, intru cât legea nu definește acesta. Prin urmare, se face pasibil de pedēpsa prescriedă de art. 293 acela care se dovedește că a prestat un jurămēt fals înaintea acestei instanțe. — Tr. Tut. 15 Mai 85; Dr. 48 84-85, p. 382.

3. Delictul de sperjur există ori de câte-ori partea n'a căștigat de cât în virtutea jurămintului prestat și care s'a dovedit de mincinos. — Cas. II, 2 Ian. 89; B. p. 65.

4. De și în principiu ori-ce pers6na care a suferit o daună

p6te cere înaintea justiției reparațiunea ei și a se constitui parte civilă în instanța corecțională care urmărește infracțiunea la legea penală, dar acest principiu este supus neceramente la excepțiunile determinate de lege. Una din aceste excepțiuni se prevede de art. 1213 Civ. care declară că, în cazul când o parte a jurat, cea-altă numai este primită a proba falsitatea jurămintului, de unde rezultă că acela care a fost lesat prin un jurămēt fals nu se p6te constitui parte civilă în instanța corecțională care urmărește acest delict. Nu se p6te în adevăr reveni contra transacțiunei operate prin defērirea și prestarea jurămintului, oferindu-se de a proba falsitatea lui. Nu p6te avea nici facultatea, pentru a distruge efectele acestei transacțiunei, să intervină ca partea civilă pentru a obține daune-interese în instanța angagiată de Ministerul public, căci și prin această ar reveni asupra transacțiunei ce a oferit, expunându-se la șansa unui fals jurămēt. Ar fi a reveni asupra transacțiunei, când s'ar reclama, sub numele de daune interese, o val6re pecuniară egală cu obligatiunea asupra căreia a fost defērit jurămintul. Nu se p6te face indirect ceea-ce legea deinde de a face direct, interesele părților civile sunt tranșate prin transacțiune. În ceea-ce priveșce pe Ministerul public cestiunea dacă partea civilă este sau nu primită a stabili că jurămintul este fals, îi este cu totul străină. Interesul societăței cere ca delictul de sperjur să nu rămână nepedepsit, și cu t6te că partea civilă nu p6te lucra, de cât în interesul sēn privat, și ale cărei interese se le-a regulat irevocabil Codul Civil pedēpsa însă datorită delictului, trebuie a fi convocată de Ministerul public,

representantul societății. — Tr. Ial. 26 Apr. 85; Dr. 46/84-85, p. 368.

5. În materie penală, proba testimonială nu este supusă la restricțiunile prevăzute în art. 1191 și urm. Civ. de ôre-ce acțiunea penală, după art. 2 Pr. P. are de obiect o pedepsă și este independentă de acțiunea Civilă. De aci rezultă că în penal falsitatea jurământului pôte fi probată cu martori. — Cas. Vac. 17 Iul. 74; B. p. 248.

6. Jurământul, săvârșit de una din părți, asupra unor fapte civile, nu pôte avea caracterul unui jurământ fals, și nu se pôte urmări pe cale criminală, de cât în cas când s'ar produce o probă scrisă, sau cel puțin un început de probă scrisă, asupra faptului negat de partea care a jurat. Deși faptele criminale pot fi probate și prin depozitiuni de martori, nu se pôte însă urma tot ast-fel și în privința faptelor civile, a căror existență, după legea civilă, nu pôte fi constatată de cât prin producerea unui act scris. În privința acestor fapte, legea determinând modul cum ele au a fi probate, chiar și sub imperiul legii de procedură criminală, trebuie a fi observate de judecătorii criminali, de ôre-ce faptele pedepsite de legea penală, fiind o consecință a faptelor civile, proba celor dintâii e subordonată celor din urmă. De câte ori este vorba de o cerere pentru plata unei datorii, a cărei existență nu pôte fi probată de cât conform art. 1191 Civ. debitorile nu pôte, sub singura alegațiune că a plătit datoria, să pornescă o cerere înaintea instanțelor criminale, ci trebuie să producă o probă scrisă sau un început de probă scrisă, din care să rezulte plata datoriei. — Cas. II, 18 Feb. 77; B. p. 82.

7. De și faptele corecționale pot fi probate prin depozitiuni de martori și prin ori-ce alt mijloc de convicțiune, strein de probele cari ar rezulta din actele scrise, însă nu este tot ast-fel și pentru faptele civile autorizate de legea civilă și a căror probațiune este supusă de către ea la producțiunea vre-unui act scris care să le constate. În privința acestor fapte, legea care determină modul probațiunii ce pôte fi admis, și i întinde imperiul său și asupra procedurii penale, ea trebuie a fi respectată și observată de judecătorii corecționali, chiar în cazul când faptul autorizat de legea civilă s'ar lega prin raporturi intime și absolute cu faptul pedesit de legea penală. Proba faptului penal nu pôte fi stabilită de cât prin aceea a faptului civil și a cărui consecvență trebuie a fi. Acest principiu se aplică și chiar Ministerului public. Proba falsității unui jurământ prestat în civil, în scopul de a respinge o plată contestată, nu va putea rezulta de cât din realitatea acestei plăți anterioare, fapt puramente civil, a cărui probațiune e iimitată la casurile specificate prin art. 1191 Civ. Ast-fel fiind, proba testimonială, a acestui jurământ fals, nu pôte fi admisă în penal de cât când va fi cestiunea de o sumă sau de o valoare inferioară sumei de 150 lei, sau dacă există un început de dovadă scrisă. — Tr. Ial. 26. Apr. 85; Dr. 46/84-85, p. 368.

8. Mijlocele de probațiune se determină după natura faptului, iar nu după jurisdicțiunea înaintea căreia se face acea probă. Legea refusând proba cu martori pentru dovedirea unui fapt, această probă e inadmisibilă, chiar dacă ar fi cerută înaintea instanțelor corecționale. Proba cu martori ne fiind admisibilă pentru a dovedi ne-

cunoscința de cele conținute într'un înscris emanat de la parte, este dovedit că partea care a jurat peste cele conținute în scris, a săvârșit un jurământ mincinos. — Cas. II, 19 Noabr. 90; Dr. 77/90, p. 615. B. 90, p. 1343.

§ 2. — Calomnii, injurii, revelațiuni de secrete

294. Este culpabil de calomnie, acela care, prin cuvinte rostite în public, prin strigări, prin vre-un act autentic sau public, prin scrieri, prin imprimare, prin desemne, prin gravure, prin embleme vândute sau expuse spre vânzare, distribuite sau afișate în public, va prepuce asupra unui individ fapte cari, de ar fi adevărate, ar supune pe prepusul la pedepse, sau măcar la ura sau disprețul cetățenilor.

Calomnia în contra funcționarilor publici, sau contra corpurilor depositare, sau agenți ai autorității publice, sau contra oricărui alt corp constituit, va fi urmărită și pedepsită întocmai ca și calomnia contra particularilor, cu distincțiunea stabilită mai la vale. P. 299, 300. P. Fr. 367.

1. Se face o greșită aplicațiune a legii penale când Curtea condamnă pe un individ în virtutea art. 294 fără să constate

elementele constitutive ale delictului. — Cas. II, 5 Mart. 76; B. p. 125.

2. Pentru existența delictului de calomnie se cer 2 elemente a) o denunțare făcută verbal sau în scris conținând fapte neexacte și cari, de ar fi adevărate, ar espune pe denunțat la pedepse sau cel puțin la ura și disprețul cetățenilor; b) ca acea denunțare să fie făcută cu rea intențiune. Prin urmare, este pasibil de art. 294 acela care într'un club, spune la mai mulți că o persoană ôre-care a fost condamnată la închisore fără însă a putea dovedi acestă. — C. Focș. I, 4 Iun. 84; Dr. 71/83-84, p. 575.

3. Elementele delictului de calomnie, prevădute de art. 294 P. sunt: a) o denunțare făcută contra unei persoane în scris, sau nisce cuvinte rostite în public, prin care va imputa acelei persoane fapte, cari de-ar fi adevărate, l'ar expune la pedepsă, sau măcar la ura și disprețul cetățenilor; b) intențiunea culpabilă. — Cas. II, 24 Aug. 84; B. p. 657.

4. Un fapt, ca să constituie o calomnie trebuie să intrinască, pe lângă intențiunea și publicitatea și inexactitatea faptelor. — Tr. Ilf. II, 26 Apr. 85; Dr. 45/84-85, p. 357.

5. Din spiritul art. 294 rezultă că elementul principal pentru existența delictului de calomnie e publicitatea adică agentul să facă cunoscut mai multor persoane faptele neadevărate pe care le propune asupra unui individ, căci numai ast-fel va putea aduce asupra lui ura sau disprețul cetățenilor. A scri un singur om, fie acela chiar Guvernatorul Băncii Naționale, nu este a da o publicitate faptelor neexacte. Acest fapt nu pôte intra nici în prevederile art. 298 de ôre-ce acest articol cere ca denunțarea calomnioasă să fie făcută înaintea unei auto-

rități publice, sau a unui ofițer de poliție judecătorească, și Banca Națională nu are nici una din aceste calități, ea este numai o instituțiune publică iar nu o autoritate constituită, care se potă transa diferendele dintre cetățeni. Faptul de a adresa o scrisoare unei persoane pusă în capul unei societăți financiare de cel mai înalt ordin, și prin care să se arate fapte necorecte și neonesto asupra unor indiviți cari nu le-a comis, constituie în adevăr un fapt care, deși neprevădută de Codul penal, totuși nimeni nu poțe dice că nu este reprob de morală, prin urmare inculpatul trebuie absolvit. — Tr. Putna, 10 Ian. 94; Dr. 56/94, p. 453.

6. Codul penal consideră ca o calomnie ori-ce imputare a unui fapt care atinge onorea sau considerațiunea persoanei căreia se impută faptul, dar numai în cazul când cuvintele sunt proferate în public. Legea cere această circumstanță pentru calomnie, căci numai ea denotă intențiunea de a vătămă, fără care nu poțe fi un delict; de unde rezultă că cuvintele rostite într'un loc public trebuie a ajunge la auzul mai multor persoane, căci legea nu consideră ca un calomniator pe acela care le-a confiat, deși într'un loc public, însă numai cercului intim în care se afla, fără să fi putut fi audite de altcineva. Ast-fel fiind spiritul legii care, nedeterminând caracterul publicității, a lăsat judecătorilor sarcina de a aprecia faptele din care să potă rezulta, urmăzând că un restaurant nu poțe fi considerat ca loc public în spiritul legii, de cât numai când se aflau în adevăr omenii în acest loc, când s'a comis delictul. — Tr. Ial. 18 Sept. 85; Dr. 72/84-85, p. 575.

7. Prin cuvântul *presă* se înțelege veri-ce fel de imprimare, fie ziare, fie broșuri, fie pla-

carde sau foi volante, destul să fie aduse la cunoștința obștei cu ajutorul tiparului. — Cas. II, 20 Ian. 93; B. p. 73. Idem: Cas. II, 17 Apr. 96; B. p. 761.

8. Cuvinte generice ca *hoț*, *pusuș* de și rostite în public, la adresa unei persoane, nu constituiesc delictul de calomnie, de gre-ce nu articulează imputări pentru vre-o faptă determinată, ci numai o injurie prevădută și pedepsită de art. 299. — Cas. II, 28 Ian. 85; Dr. 23/84-85, p. 181. B. 85, p. 63.

9. Imputarea adusă în public unei persoane pentru un anume fapt care, de ar fi adevărat, ar supune-o la o pedepsă corecțională, constituie o adevărată calomnie în sensul art. 294, iar nu numai o simplă injurie. — Cas. II, 30 Apr. 90; B. p. 574.

10. Faptul atribuit unei persoane că ar fi primit o sumă de bani ca să o dea unui funcționar public, în scop ca acesta să nu apere interesele statului, ce intra în atribuțiunile sale a le apăra, pentru care nu se administrează nici o probă, constituie delictul de calomnie prevăzut de art. 294. — Tr. Dolj. II, 15 Nobr. 94; Dr. 85/94, p. 685.

11. Defaimările făcute prin hârtii oficiale, atribuind fapte, care de s'ar dovedi adevărate, ar atrage disprețul cetățenilor, constituie delictul de calomnie. — Cas. II, 12 Febr. 85; B. p. 137.

12. Calomnie nu poțe exista din partea unui funcționar care face un act relativ la atribuțiunile funcțiunei sale. — Tr. Ilf. II, 26 Apr. 85; Dr. 45/84-85, p. 358.

13. H. care stabileșce că faptul pentru care delictuental s'a declarat culpabil prin verdictul juraților, constituie un delict de calomnie, se pronunță, în mod implicit, că acel fapt nu constituie o injurie și ast-fel e suficient motivată. — Cas. II, 14 Febr. 90; B. p. 219.

14. Delictul de calomnie, săvârșit prin cuvinte rostite în public, nu se poțe schimba într'un delict de presă de competență Curței cu jurați, când inculpatul, înaintea Tribunalului corecțional, tăgădușce paternitatea articolelor apărute în ziare, cari reproduc acesteși imputări. — Tr. Dolj. II, 15 Nobr. 94; Dr. 85/94, p. 685.

15. Prin art. 24 din Constituțiune, prevădându-se că autorul este răspundător de scrierile sale, iar în lipsa autorului este răspundător pentru scrieri gerantul, se înțelege că este răspundător autorul real, iar nu orice altă persoană care s'ar declara ca autor, prin urmare, în casurile de urmărire penală, partea civilă, ca și Ministerul public, au dreptul de a produce probe pentru descoperirea adevăratului autor al scrierii incriminate, deși ar exista altă persoană care și-ar apropia aceea scriere ca opera sa, căci aplicându-se legea în alt mod, ar fi să se dea loc la represalii iluzorii pentru delict grave ce s'ar comite prin scrieri publice, ceea ce n'a putut să intre în spiritul legii. În specie, atât judele de instrucțiune cât și Camera de punere sub acușățiune refuzând proba cu martori, invocată de recurent, spre a stabili că autorul articolului calomnios publicat este M. iar nu C. care și-l'a apropiat ca opera sa, au violat citatul art. 24 din Constituțiune. — Cas. II, 16 Sept. 98, Dr. 60/98, p. 513.

16. În delictul de calomnie, elementele din cari judecătorul fondului își formeză convingerea că faptul imputat e de natură a atrage ură și disprețul cetățenilor, constituie o cesțiune de fapt lăsată cu totul la apreciațiunea sa suverană. — Cas. II, 1 Mart. 94; B. p. 269.

17. În delictul de calomnie prin presă, urmăzând ca cesțiunea pusă juraților să coprindă

pe lângă elementele materiale sau exteriore arătate în art. 294, și întrebarea asupra elementelor morale sau interne ale acestui delict, adică asupra sciinței agentului cum că faptele imputate nu erau adevărate și că densusl a avut intențiunea de a aduce vătămă paciențului. Așa dar, când prin cesțiunea pusă juraților, aceștia n'au fost întrebați, oșebit de faptul material, și asupra relei credințe și a intențiunei culpabile a delictuental, cesțiunea este pusă în mod greșit și acesta atrage nulitatea decisiunei pronunțate. — Cas. II, 15 Febr. 95; B. p. 211.

18. Când în delictul de calomnie prin presă, cesțiunea pusă juraților coprinde, afară de celelalte elemente, și întrebarea dacă prevenitul a comis faptul cu rea credință, aceasta implică cu certitudine elementul bunei sale sciinte cum că cele imputate nu erau adevărate. — Cas. II, 30 Apr. 96; B. p. 775.

19. În expresiunea: *dacă este culpabil* se conține toate elementele cari constituiesc culpabilitatea, căci această expresiune coprinde în sine: a) dacă cutare persoană este autorul faptului specificat prin întrebarea pusă juraților și b) dacă aceea persoană a avut intențiunea saă voiața culpabilă. Această intențiune rezultă pentru jurați din desbateri așa că sunt în stare să se pronunțe în deplină cunoștință asupra culpabilităței acusatului. Responsabilitatea penală este suficient constatată și stabilită pentru toate infracțiunile penale de competență Curței cu jurați prin întrebarea: *cătare este culpabil?* Dacă pentru unele crime se cere, pentru stabilirea intențiunei, pe lângă expresiunea *culpabil* a se adăogi expresiunile *cu voiața* spre a putea imputa faptul comis, acesta este numai la omu-

cidere, intru cât omuciderea e de două soiri, fiind omucidere cu voință și fără voință, precum rezultă din antitesa art. 248 și 225. În afară de acesta pentru a restabili responsabilitatea penală nu e trebuință a mai adăoga pe lângă *este culpabil* și alte expresiuni, sau a pune o deosebire cestiune. În deosebi pentru delictul de calomnie săvârșit prin presă, nu e trebuință de a pune în cestiune și știința inculpatului asupra faptelor publicate, fiind-că știința privind elementul moral, este coprinsă în întrebarea: *este culpabil?* fiind-că știința în mod deosebit, nu se cere pentru cele-lalte infracțiuni deferite spre judecare juraților și pentru a cere anume și știința, ar trebui să fie preciserisă de art. 294 ca un element deosebit, ceea ce nu este. — Cas. II, 8 Mai 96; Dr. 46/96, p. 398. B. 96, p. 857. Idem: Cas. II, 26 Mart. 97; B. p. 501.

20. Cestiunile puse juraților urmază să fie formulate în așa mod, în cât juriul să fie pus în pozițiune a cunoșce și a delibera asupra fie-căruiă din elementele ce constituie delictul prevădut de lege. Ast-fel, în materie de delict de presă, cestiunea pusă juraților în sensul: *dacă delictul este culpabil că prin jural.... din fine.... sub rubrica.... a prepus asupra reclamantului fapte cari, dacă ar fi adeverate ar expune pe acesta la pedepse sau la ra și disprețul cetățenilor*, este bine pusă intru cât se vizează articolul incriminat care conține anume faptele ce se impută reclamantului, și acest articol fiind pus în vederea juraților, aceștia au fost puși în pozițiune a cunoșce și delibera asupra fie-căruiă din elementele ce constituie delictul. — Cas. II, 24 Febr. 97; B. p. 257.

21. În regulă generală delictul de presă ca și cele poli-

tice și crimele se judecă de Curtea cu jurați. Inșă pentru atari fapte comise în Dobrogia, legea de organizare judecătorească a acestei provincii prin art. 53, derogând de la principiul constituțional menționat, a creat o constituție judecătorească deosebită cu putere de a le judeca, a înființat adică Tr. de apel din Tulcea. Mai târziu, legea pentru modificarea circumscripțiunii Curței de Focșani și suprimarea Tr. de apel din Tulcea, prin art. 2 al. ultim, desființând acest Tribunal, a investit pe Curtea de Galați cu toate atribuțiunile lui, i-a dat drept de a se constitui în Curte criminală și i-a conferit puterea de a judeca toate crimele și delicturile de competența juraților comise pe teritoriul provinciei sus citate. Menționata lege nu conferă un asemenea drept de jurisdicție și celei-lalte Curți de apel. Prin urmare Curtea de Iași neputându-se constitui în Curte criminală, nu are competența de a se pronunța asupra crimelor și delicturilor de presă comise în Dobrogia. — C. Iași II, 17 Sept. 96; Dr. 17/97, p. 131.

22. Delicturile de presă pot fi deferite Curței cu jurați sau prin ordonanța judecătorului de instrucție, ori de a dreptul de către partea vătămată. — Cas. II, 17 Apr. 96; B. p. 761.

23. În materie de calomnie adusă prin presă acțiunea publică nu se poate pune în mișcare, și instanțele de reprimare nu pot pronunța pedepsa contra calomniatorului de cât în urma cererii și stăruinței aceluia care se pretinde calomniat. Așa dar dacă reclamantul se desistă acțiunea publică trebuie închisă. — Cas. II, 14 Mai 89; B. p. 164.

24. Acțiunea în calomnie fiind personală nu se poate exercita de cât de către partea leșată, singură în măsură de a

aprecia dacă denunțarea formată contra sa constituie ori nu o calomnie. Prin urmare, dacă reclamantul își retrage plângerea ce a făcut, Ministerul public nu este în drept a-și însuși acțiunea și a cere urmărirea calomniatorului. — Tr. Dămb. 14 Nob. 88; Dr. 81/88, p. 654.

25. Acțiunea în calomnie fiind personală, se poate exercita numai de către partea leșată, singură în măsură de a aprecia dacă denunțarea formată contra sa constituie ori nu o calomnie, prin urmare, dacă reclamantul își retrage plângerea, acțiunea publică este stinsă. — Tr. Musc. 6 Oct. 89; Dr. 25/90, p. 197.

26. În principiu acțiunea publică odată deschisă nu poate fi retrasă de către partea reclamantă, sau declarată stinsă, de cât în casurile anume determinate de lege. Este constant, în specie, că legea nu prevede că acțiunea publică trebuie să fie declarată stinsă, prin retragerea plângerei formulată de către partea vătămată, dar nu este mai puțin adeverat, că prin retragerea acestei plângeri, două din elementele constitutive ale delictului: intențiunea calomnioasă a agentului, și denaturarea adeverului, în faptele imputate, sunt înlăturate de ore-ce partea ce se pretinde vătămată recunoșce implicit temeinicia imputărilor aduse. În asemenea circumstanțe, Curtea în zadar ar căuta dovada delictului de calomnie, în elementele de probațiune produse înainte de retragerea plângerei, căci soluțiunea procesului s'ar găsi prejudecată în favoarea delictuului, prin însăși atitudinea și declarațiunea părții lezate. A; a fiind, ar fi inutil a intra în examinarea fondului procesului, când a priori Curtea și-a format convicțiunea că faptul imputat nu constituie o calomnie pentru

partea reclamantă. Odată recunoscut că faptul incriminat nu intranesece elementele constitutive ale delictului de calomnie și nici nu cade sub previsionsile vre-unui text de lege penală, cu drept cuvânt inculpatul cere stingerea acțiunii publice. Acțiunea publică deschisă având de obicei reprimarea unui fapt delictuos și pedepsirea autorului acestui delict, ea trebuie să fie declarată stinsă, când se constată în fapt că delictul urmărit nu a avut nici o existență legală, și că prin urmare nu e loc la o reprimare. Nu se poate susține, că Curtea declarând stinsă acțiunea publică, prin acesta ar recunoșce dreptul părții reclamante de a transige cu inculpatul asupra acțiunii publice, de ore-ce Curtea declarând stinsă acțiunea publică se întemeiază pe neexistența unui fapt delictuos, iar nu pe transacțiunea părților, asupra unui fapt ce ar fi fost în adever comis de delictul, și care cădea sub previsionsile vre-unui text penal. — C. Gal. II, 10 Iun. 95; Dr. 69/95, p. 571.

27. Afară de ore-care excepțiuni cum sunt: delictul de adulter, de răpire de minor, și altele unde acțiunea publică nu poate fi pusă în mișcare de cât după cererea și stăruința părții vătămate, toate cele-lalte delicturi interesând ordinea publică, Ministerul public are drept a porni acțiune și a chema la răspundere pe delictuții. Delictul de calomnie neintrând în excepțiunile sus enunțate, nu se poate privi alt-fel; chiar dacă nu există cerere din partea calomniatului Ministerul public are dreptul a porni acțiunea contra calomniatorilor. — Cas. II, 5 Iun. 81; B. p. 519.

28. În delicturile de calomnie, ce se găsesc în esaminarea instanțelor corecționale, declarațiunile părților de împăcare nu

atrag după sine stingerea acțiunii publice, de ore-ce această acțiune se exercită de Ministerul public și se susține în interesul societății; părțile pot transige în asemenea caz numai asupra daunelor. — C. Buc. I, 1 Mart. 89; Dr. 28/89, p. 220.

29. Acțiunea în calomnie de și personală, fiind însă dedusă înaintea instanței corecționale, nu se poate stinge prin declararea părților că s'au împăcat. — C. Buc. III, 18 Dec. 89; Dr. 25/90, p. 197.

30. Nici un text de lege nu dă dreptul reclamantului, în materie de calomnie, a încheide cursul acțiunii publice. — Cas. II, 4 Oct. 95; Dr. 69/95, p. 570. B. 95, p. 1219.

31. Odată ce acțiunea publică pentru calomnie a fost deschisă, după cererea părții vătămate, simpla presumpțiune de renunțare din partea reclamantului, dedusă din faptul neaprezentării sale în instanță, nu poate încheide acțiunea publică, întru cât nici un text de lege nu acordă reclamantului, în materie de calomnie, un asemenea drept. — Cas. II, 21 Apr. 97; B. p. 577.

32. După instituțiunile noastre sociale, bărbatul fiind considerat cap al familiei, urmăzică ori-ce ultragiū adus unui membru al familiei de sub autoritatea sa morală (cum e ultragiul adus femeiei sale), se refrange direct și imediat asupra lui, și, în interesul ordinii sociale, dēnsul este chemat să alege la tōte mijloace ce le va crede nimerite pentru a repara onōrea familiei ultragiate. Așa dar, bărbatul este în tot dreptul să pună în mișcare și să urmărească în numele său personal acțiunea în calomnie pentru ultragiul adus soției sale. — Cas. II, 1 Mart. 94; B. p. 269.

295. Se socotesc mincinoasă ori-ce imputare

pentru care nu se înfățișează legiuita dovadă. Prin urmare, imputătorul nu poate fi primit a cere, spre a sa apărare, de a se dovedi imputarea sa de către alții, nici va putea să se apere dicēnd că înscrișurile, piesele său faptele doveditoare ale crimei ori delictului imputatului sunt cunoscute, sau că imputarea, pentru care imputătorul se află tras în judecată, s'a copiat ori s'a scos din scrieri streine sau din alte scrieri tipărite. *P. Fr. 368.*

Prevenitul pentru delictul de calomnie prin presă este admis, după distincțiunile făcute de art. 295 să se apere, probând adevărul faptelor imputate. După art. 296, dovadă legitimă în materie de calomnie prin presă, pentru constatarea veracității faptelor imputate, nu se poate socoti de cât aceia care rezultă dintr'o hotărâre judecătorească sau din ori ce alt act autentic, sau din un înșcris cu scrierea sau cu subscrierea imputatului. De aci rezultă că modurile de probațiune în această materie sunt limitate și ori-ce dovadă care n'ar fi coprinsă între cele prevăzute de art. 296 nu poate fi primită nici chiar înaintea Curții cu jurați, căci dându-se Curții cu jurați judecarea unor asemenea delictes nu s'a schimbat natura lor și probele declarate neadmisibile de lege rămân neadmisibile, independent de jurisdicțiunea care are a se pronunța asupra lor. — Cas. II, 12 Sept. 94; Dr. 65/94, p. 527. B. 94, p. 887.

296. Când fapta imputată asupra cuiva se va dovedi adevărată, imputătorul va fi apărât de ori-ce pedepsă.

Se va socoti ca dovadă legiuită numai aceea ce va resulta dintr'o hotărâre de judecată, s'au din ori-ce alt act autentic, sau din vre-un înșcris cu scrierea și cu subscrierea imputatului.

Când imputarea va avea de obiect faptele unui funcționar public, relative la atribuțiunile sale, atunci faptele imputate se pot proba după regula comună.

Când, pentru faptele imputate unui funcționar sau unui particular, se vor fi început urmăriri de către Ministerul public, sau când există un denunțator, urmărirea calomniei se va suspenda, dacă va cere imputătorul, până la resolvarea procesului relativ la faptele imputate. *P. Fr. 370.*

1. Afară de dovezile ce rezultă dintr'o hotărâre judecătorească, dintr'un act autentic sau dintr'un înșcris cu scrierea și subscrierea inculpatului și mai presus de tōte aceste dovezi, este proba rezultândă din însăși mărturisirea imputatului a faptului ce i se impută; această mărturisire poate rezulta dintr'o scriere tipărită pe care imputatul ar recunoșce că emană de la dēnsul și că este opera

sa proprie. — Cas. II, 15 Ian. 90; Dr. 8/90, p. 58. B. 90, p. 92.

2. Imprejurarea dacă faptul atribuit e licit sau ilicit este indiferent întru cât adevărul aceluia fapt e constant și acest adevăr este de ajuns pentru a esclude ori-ce idee de calomnie. — Cas. II, 27 Ian. 84; B. p. 79.

3. Deși este adevărat că procesele verbale încheiate de substitutul Tribunalului nu pot fi combătute de cât prin înșcrieri în fals, acesta are loc numai în cât privește faptele ce dēnsul a fost chemat să constate, iar nu și în ce priveșce un alt delict a căruia constatare n'a avut de scop a o face. Așa dar, pentru acest din urmă fapt, poate fi combătut prin martorii un atare proces verbal. — Cas. II, 4 Aug. 95; Dr. 58/95, p. 486; B. 95, p. 1049.

4. În delictul de calomnie săvârșit în persoana unui funcționar, nepronunțarea judecătorului de fond asupra cererii făcute de prevenit de a se aduce nisece dosare spre a dovedi că imputările ce adusese reclamantului nu erau calomnioase, constituie o omisiune esențială care dă loc la casarea deciziunii sale. — Cas. II, 20 Sept. 94; B. p. 903.

5. Avocatul Spitalului Sfântu Spiridu, nu poate fi considerat ca funcționar public de ore-ce spitalul de și e un asezământ de utilitate publică însă este privat, fiind o persoană juridică și funcționarii acestui asezământ nu sunt funcționari publici, denumirea acesta fiind proprie numai pentru funcționarii Statului, Județelor și Comunelor. — Cas. II, 15 Apr. 96; Dr. 46/96, p. 397. B. 96, p. 749.

6. Religiunea de Stat a fost proclamată de puterea noastră constituantă ca un principiu de drept public determinându-se chiar forma sa confesională aceea adică a religiei

ortodoxe a răsăritului. Această practică a religiei creștine ortodoxe de către Statul român se manifestă între altele cu ocaziunea solemnităților religioase care preced sau însoțesc un eveniment politic sau serbătoare națională și care sunt de natură a afirma caracterul Statului și a întări așezământul său moral; din clădirea și întreținerea edificiilor publice consacrate cultului religios; prin împrejurarea pedepșirii faptelor care împiedică sau turbură liberul exercițiu al acestui cult; din prestarea jurământului ce se impune funcționarilor sau maritorilor și în fine, din numirea sau confirmarea de către Stat a miniștrilor cultului însărcinați cu un serviciu public religios, precum și a retribuției lor iarăși de către Stat sau Comună. Deși atribuțiile și căderile preotului ce e chemat a exercita ministerul sacerdotal e de ordine spirituală, totuși din împrejurările espuse trebuie a-l considera cum un funcționar public. În consecință dar faptele imputate unor atari persoane pot fi probate după regulile de drept comun.—C. Buc. III, 5 Sept. 90; Dr. 62.90, p. 498.

7. Imputarea făcută prin presă unui fost Mitropolit ca ar fi participat la un asasinat, neavând de obiect faptele unui funcționar public relative la atribuțiunile funcției sale, trebuie să fie dovedită conform art. 295 și 296 adică prin hotărâri judecătorești sau înscriseși emanate de la persoana vizată și subscrisă de dânsa. O hotărâre a Sf. Sinod nu poate constitui o probă legală când e vorba de o crimă de drept comun, într-un caz în asemenea caz numai o decizie a Casației dată pe temeul art. 16 din legea sinodală ar constitui dovada legiuită.—Cam. Acus. Buc. 3 Dec. 96; Dr. 81.96, p. 686.

8. În caz când, pentru faptele imputate unei persoane, se vor fi început urmăriri sau ar exista un denunțator, urmărirea calomniei se suspendă, dacă va cere imputătorul, până la rezolvarea procesului relativ la faptele imputate. Din aceste prescripțiuni ale legii rezultă că, spre a fi loc de a se suspenda judecarea acțiunii în calomnie, trebuie, pe lângă alte condițiuni, una din următoarele două: a) Să existe un denunțator care să fi sesizat cu urmărirea faptelor imputate, pe cel îndrituit cu urmărirea crimelor și a delictelor; b) Să existe deja urmărirea de către Ministerul public contra autorilor faptelor imputate. Regula suspendării acțiunii în calomnie este o excepțiune la principiile legii asupra judecării acțiunilor în calomnie după care nu se admite nici suspendarea judecării nici posibilitatea probațiunii imputărilor prin alte mijloace de cât cele limitativ prescrise de lege; de unde rezultă că dacă legea a admis în multe cazuri suspendarea acțiunii în calomnie, prin aceasta n'a putut voi să dea calomniatorului putința ca, constituindu-se el însuși denunțator al faptelor imputate, să obție, prin singurul său fapt, suspendarea acțiunii în calomnie, în cazul când acțiunea contra calomniatorilor pentru faptele imputate de calomniator s'ar afla prescrisă. În specie, nu s'a dovedit, înaintea instanțelor de fond, că ar exista vre-un denunțator, altul de cât recurentul, iar pe de altă parte faptele care fac obiectul imputărilor declarate calomnioase s'a petrecut, de mai bine de 18 ani. Așa fiind cu drept cuvânt, s'a respins cererea de suspendare.—Cas. II, 10 Mart. 81; B. p. 264.

9. Suspendarea urmării calomniei nu se poate ordona

de cât în cazul prevăzut de art. 296.—Cas. II, 4 Mai 84; Dr. 54.83-84, p. 429.

10. Pentru ca să aibă loc suspendarea acțiunii în calomnie trebuie să existe o urmărirea începută de Ministerul public în contra calomniatorului, sau o denunțare în scop de a se porni o urmărirea.—Cas. II, 16 Iul. 82; B. p. 792.

11. După art. 296, suspendarea unei acțiuni îndreptată în contra calomniatorului nu poate fi admisă de cât atunci numai când, pentru faptele imputate unui funcționar sau unui particular, se va fi început urmărirea de către Ministerul public, sau când există denunțatorul și cere suspendarea. Așa dar, când după denunțarea adusă în persoana unui judecător, s'a ordonat o cercetare de către Minister și nu s'a găsit temeinică, nu mai poate fi vorba de suspendarea acțiunii de calomnie până la rezolvarea procesului relativ la faptele imputate, într-un caz nu se prezintă conform art. 296 o legiuită dovadă.—Cas. II, 28 Iun. 94; B. p. 751.

12. Deși prin Constituțiune s'a deferit juraților judecarea delictelor de calomnie adusă prin presă, prin aceasta nu s'a schimbat întru nimic nici natura faptului de calomnie, nici modul de probare adus de legea penală în privința imputărilor socotite calomnioase. Proba testimonială fiind oprită în ceea ce privește constatarea faptelor imputate unui particular și permisă numai în cazul când imputarea are de obiect faptele unui funcționar public relative la atribuțiunile sale, ceea ce nu era în specie, magistrații Curții cu jurați cu drept cuvânt au refuzat ascultarea maritorilor propuși.—Cas. II, 16 Febr. 77; B. p. 78.

13. Numai cauzele criminale și delictelor politice și de presă

sunt date judecării Curților cu jurați. În specie, delictul imputat recurentului a fost o calomnie adusă D-lor B. și R. într-o petiție adresată parchetului înaltei Curții de Casație. Așa fiind instanțele co-rectionale cu competență au judecat cauza, care nu era nici politică nici de presă.—Cas. II, 10 Mart. 81; B. p. 264.

297. Acela care nu va sprijini propunerea sa cu dovada legiuită, se va pedepsi ca calomniator, după cum urmază:

Dacă fapta imputată va fi de natură a se pedepsi cu munca silnică pe totă viața sau pe timp mărginit, culpabilul se va pedepsi cu închisoarea de la un an și jumătate până la 50 până la 1250 lei.

În toate celelalte cazuri, osinda va fi închisoarea de la o lună până la șese, și amenda de la 26 până la o mie lei. P. Fr. 371.

1. Ca să existe delictul de denunțare calomnioasă se cere ca cele denunțate contra unei persoane să reunească două condițiuni esențiale: falsitatea faptelor imputate și reaua credință a denunțatorului, adică intențiunea sa d'a vătăma. Așa dar, când instanța de fond nu constată, în deciziunea sa condemnatorie, existența acestor elemente, pronunță o hotărâre casabilă.—Cas. II, 23 Noabr. 92; B. p. 1047.

2. Prin art. 299 nu se pedepsește ori-ce injurii sau expresii ocăritore, chiar când ar fi co-

mise prin mijlocele enumerate la art. 294 ci numai aceea prin care s'ar aduce asupra cui-va imputare pentru un nărav sau vitiu arătat anume; căci injuriile sau expresiunile fără asemenea imputare, chiar comise prin mijlocele enumerate la citatul art. 294, sunt pedepsite de art. 300 cu pedepșa polițienească, iară injuriile și expresiile ocăritore cari prin mijlocele indicate la art. 294 s'ar imputa cui-va fapte mincinoase cari însă, de ar fi fost adevărate, ar supune pe imputatul (presupusul) la pedepse sau la ura or disprețul cetățenilor, este penat de art. 297, iar denunțările mincinoase sunt pedepsite de art. 298. — Cas. II, 20 Aug. 82; Dr. 64/81-82, p. 513. B. 82, p. 843.

298. Acela care, cunoscând că acușatiunea sa este mincinosă, face înaintea unei autorități publice, sau înaintea oficerului de poliție judecătorească, o înscrisă denunțatiune calomniatoare, prin care să acuse o persoană că ar fi comis o faptă supusă pedepsei, sau că ar fi călcat datoriiile sale de funcționar public, se va pedepsi cu închisoare de la o lună până la un an.

Se va putea încă condamna și la interdicțiunea pe timp mărginit. *P. Pr. 133.*

I. Elementele constitutive ale denunțării calomnioase consistă în aceea că faptele ce se impută funcționarului, să fie de natură a atrage în contra acestuia o pedepșa sau să constituie

o abateră de la funcțiunile sale. — Cas. II, 11 Febr. 87; Dr. 23 86-87, p. 179. B. 87, p. 161.

2. Pentru ca să existe delictul de denunțare calomnioasă, nu este suficient ca să existe numai caracterele materiale ale delictului, adică o denunțare în formă regulată dată unei autorități ôre-care, ci trebuie să existe și elementele moralității sale, că adică să fie recunoscută calomnioasă și ca să pôtă fi considerată calomnioasă trebuie să reunescă două condițiuni esențiale adică: falsitatea faptelor imputate și reua credință a denunțatorului. Nu este dar suficient, pentru a exista o denunțare calomnioasă, că să fie dovedită numai falsitatea faptelor denunțate, ci trebuie să existe și intențiunea de a vătămă din partea denunțatorului. În materie de denunțare intențiunea criminală nu consistă numai în voința de a aduce un prejudiciu persoanei denunțate, de ôre ce această voință este tot deuna legitimă când denunțatorul crede de bună credință că faptul denunțat există, legea însăși îi face o datorie de a denunța; trebuie prin urmare ca voința de a aduce o vătămă prin denunțare să fie făcută cu știința că faptul denunțat este fals. Tot delictul și imoralitatea sa este în existența acestei intențiuni de a vătămă ce a trebuit să animeze pe denunțator. În specie denunțarea fiind făcută sub forma unei plângeri, de ôre-ce apelații de azi sunt însăși aceia cari au suferit din delict și s'au constituit parte civillă, această calitate presună buna lor credință și nu pôte fi distrusă de cât dacă se recunoșce că au lucrat cu rea credință. După cum se stabilește că s'au pretrecut faptele denunțate apelații au avut motive rezonabile de a denunța, ori care ar fi calificarea ce li s'a dat și modul de a lucra

ast-fel n'are caracterul unei denunțări calomnioase. De s'ar admite chiar că denunțarea a fost temerară și indiscretă, totuși această nu dovedește că apelații au fost de rea credință, căci nu e suficient ca să nu fie dovedite faptele denunțate ci trebuie ca denunțatorul să fi fost împins prin un spirit de răutate sau răsunare și acesta nu e dovedit. — C. Iași II, 7 Dec. 82; Dr. 24/81-82 p. 193.

3. Denunțarea prin care se acuză o persoană, cu intențiunea de a vătămă, că a călcat datoriiile sale de funcționar public, e prevădută și pedepsită de art. 298. — Cas. II, 25 Mai 84; B. p. 490.

4. Denunțarea prin care se acuză cu intențiunea un funcționar public că-și călcă datoriiile funcțiunei sale este prevădută și pedepsită de art. 298. Constatarea elementelor acestui delict, făcută de instanța de fond, nu cade sub controlul Curței de Casațiune. — Cas. II, 4 Mai 84; Dr. 54/83-84, p. 429.

5. Articularea în persoană unui funcționar public a unor fapte de acelea cari dacă ar fi adevărate l'ar supune nu numai la simple reprimande sau avertismente, ci la destituirea și chiar la darea sa în judecată, constituie delictul de denunțare calomnioasă. — Cas. II, 29 Ian. 91; B. p. 105.

6. Pe lângă elementele generale ale calomniei, adică intențiunea frauduloasă și inexactitatea faptelor, se mai cere, pentru ca delictul de denunțare calomnioasă să existe, ca denunțarea să fie spontană, să nu fi fost provocată. — Tr. II, 26 Apr. 85; Dr. 45/84-85, p. 358.

7. Denunțarea, pentru a constitui delictul de calomnie, trebuie să fie făcută într'un mod spontan și să pornescă din libera voință a denunțatorului. Asa dar, simplele răspunsuri date în urma chemării și in-

terogatorului făcut cui-va la parchet, nu pot constitui o denunțare calomnioasă, ele nepornind din propria lui mișcare sau libera sa voință, ci fiind provocate de Ministerul public. — Cas. II, 23 Nobr. 94; B. p. 1165.

8. Lipsa semnăturii în josul unei denunțări scrise, nu scutesce pe denunțator de pedepșa prescrisă de lege, dacă denunțarea se dovedește calomnioasă și autorul său se cunoșce sau se dovedește. — Cas. Văc. 5 Iul. 85; B. p. 564.

9. Este culpabil ca coautor al delictului prevădută și pedepsită de art. 298, și acela care a scris și a alcătuit denunțarea calomnioasă pentru alte persoane cari au subscris'o prin punere de deget, când dînsul a conlucrat la acesta cu bună știință că acușatiunea este mincinosă. — Cas. II, 8 Mart. 96; B. p. 501.

10. Cestiunea dacă o denunțare a fost adresată unei autorități publice sau unui particular și prin urmare, dacă intrinsece condițiunea de publicitate cerută de art. 298, pentru a constitui delictul de calomnie, este o cestiune de fapt de atribuit suveran al instanțelor de fond, care scapă de controlul Curței de Casațiune. Ast-fel este deciziunea judecătoreștii de fond care declară că o denunțare nu a fost adresată unei persoane în calitatea sa de guvernator al Băncii Naționale, ci personal ca om privat. — Cas. II, 23 Nobr. 94; B. p. 1165.

11. Odată ce inst. de fond constată de neadevărate imputările aduse unui funcționar public, ea este în drept a aplica pedepșa stabilită de art. 298 și nu este nevoe să se suspende cercetarea calomniei dacă prevenitul nu cere să dovedescă exactitatea imputărilor după regula comună. — Cas. II, 4 Mai 84; Dr. 54 83-84, p. 429.

12. Calomniatorul nu poate cere să se judece mai întâi calomniatul de faptele ce i-a imputat și numai dacă se va dovedi că ele n-au fost adevărate să se dea curs acțiunii în calomnie pornite în contra sa, când, cu ocaziunea acestei acțiuni a fost admis a dovedi prin toate mijloacele că imputările sale erau adevărate, și a fost condamnat numai pentru că nu le-a putut proba.—Cas. II, 17 Apr. 89; B. p. 457.

13. Acțiunea publică se întinde în urma unei plângeri, sau din propria inițiativă a Ministerului public. În specie, fiind vorba de denunțări calomnioase, făcute contra unui funcționar public, Ministerul public era ținut, pentru prestigiul autorității, ca din oficiu să urmărească pe autorul acelor denunțări calomnioase, fără a mai aștepta ca funcționarul calomniat să-i adreseze vre-o plângere.—Cas. II, 29 Ian. 91; B. p. 105.

299. Injuriile sau expresiunile ocăritore, comise prin mijloacele enumerate în art. 294, prin cari nu s'ar aduce asupra cui-va imputare pentru vre-o faptă determinată, ci pentru un nărav sau viciu arătat anume, se vor pedepsi cu amendă de la o sută până la o mie lei, sau cu închisoare de la 15 zile până la trei luni.

Dacă asemenea injurii sau expresiuni ocăritore vor fi adresate contra membrilor clerului, vre-unuia din corpurile legiuitoare, consiliului miniștrilor sau vre-unui mi-

nistru, vre-unei curți, tribunal, administrațiuni locale (în care cas injuria sau expresiunea ocăritore se consideră făcută în persoana fie-cărui membru al corpului), sau în contra ori-cărui depozitar al puterii publice, se vor pedepsi cu închisoare de la o lună până la un an, și cu amendă de 150 lei până la 1500 lei.

Cu aceeași pedepsă se vor pedepsi injuriile de ori-ce natură, săvârșite prin mijloacele enumerate la art. 294, prin cari s'ar atinge demnitatea unui suveran strein, având agenți acreditați în România, sau chiar persoana agenților diplomatici, dacă asemenea injurii și ofense contra suveranului României, și contra agenților ei se pedepsesc în țările străine, sau în virtute de convențiuni, sau în virtutea legilor acelor State. *P. 77, 182, 183, 189, 211. Oc. 71. P. Fr. 375.*

1. Pentru ca injuriile și expresiunile ocăritore, adresate unei persoane, să fie considerate ca insulte grave, se cere ca să existe elementul esențial al publicității, adică ca acele insulte sau expresiuni ocăritore să fie adresate în locuri publice sau adunări publice. — Cas. II, 11 Nobr. 86; B. p. 899.

2. În delictele de injurii prevăzute de art. 299, probațiunea veracității faptelor imputate

nu apără pe autor de pedepsa prescrisă de lege, precum este în cazul de calomnie, unde Lg. admite această. Ast-fel fiind, din momentul ce se stabilește că injuria există, cererea prevenitului d'a se amana judecata, pentru ca să pôta dovedi celelalte fapte imputate, cu drept cuvânt este respinsă.—Cas. II, 31 Ian. 90; B. p. 126.

3. Dacă prin cuvintele rostite în public în contra cui-va nu se impută reclamantului un fapt determinat, care, de ar fi adevărat, l-ar supune la pedepsă, sau măcar la ura ori disprețul concetățenilor săi, faptul nu constituie o calomnie, ci o simplă injurie de competența judecătorului de ocol. — Cas. II, 17 Dec. 90; B. p. 1466.

4. Prevenitul pentru un delict de injurie al cărui element constitutiv este simpla expresiune ocăritore, neînsoțită de imputarea vre-unui fapt anume determinat, nu pôte fi admis să se apere probând adevărul faptelor imputate, după distincțiunile art. 295, căci legea a voit să opriască și să pedepsescă chiar întrebuițarea expresiunilor ocăritore, independent de ori-ce altă considerațiune. — Cas. II, 16 Ian. 91; B. p. 77.

5. Cuvintele rostite în public de către un funcționar public, prin care se aduce imputare cui-va pentru un nărav sau viciu arătat anume, constituie un delict pedepsit de lege. — Cas. II, 14 Ian. 85; B. p. 54.

6. Prin art. 299 nu se pedepsesc ori ce injurii sau expresiuni ocăritore, chiar când ar fi comise prin mijloacele enumerate la art. 294, ci numai acelea prin care s'ar aduce asupra cui-va imputare pentru un nărav sau viciu arătat anume; căci injuriile sau expresiunile fără asemenea imputare, chiar comise prin mijloacele enumerate la citatul art. 294, sunt pedepsite de art. 300 cu pe-

depsă polițienescă, iar injuriile și expresiunile ocăritore prin care, prin mijloacele indicate la art. 294 s'ar imputa cui-va faptele mincinoase, care însă de ar fi fost adevărate ar supune pe imputat, la pedepsă sau la ura ori disprețul cetățenilor este penat de art. 297, iar denunțările mincinoase sunt pedepsite de art. 298. — Cas. II, 20 Aug. 82; B. p. 840.

7. Expresiunile injurioase aduse în public în contra unui membru al Baroului, intră în previsionsile art. 299.—Cas. II, 2 Nobr. 83; B. p. 1090.

8. Este nemotivată deciziunea care se mărginește a declara că din constatarea rezultatelor cuvintelor insultătoare, de ore-ce asemenea enunțatiuni vage, nu satisfăc prezcriptiunile legii. — Cas. II, 30 Nobr. 87; B. p. 954.

9. Odată ce prin verdictul comisiunii juratilor se precizează unul din faptele de injurie ce delicentul a comis, este de ajuns ca cel ce l'a comis să și lea pedepsă cuvenită după lege. — Cas. II, 31 Ian. 90; B. p. 126.

300. Ori-ce alte injurii orale sau expresiuni ocăritore, fie chiar în public rostite, se vor pedepsi cu simple pedepse polițienesci. P. Fr. 376.

1. Este casabilă hotărîrea dată de Tribunal în apel când condamnă pe contravenient pentru contravențiunea polițienescă de injurie simplă, prevădută de art. 300 și 396, la o amendă care depășește suma de 25 lei, amendă în acest cas, neputând fi mai mare de cât această cifră.—Cas. II, 14 Mai 91; B. p. 653.

2. În materie penală, competența instanțelor judecătorești

se determină, în principiu, după natura faptului incriminat, iar nu după cuantumul despăgubirilor civile ce partea lezată poate cere. Aşa dar, faptul de injurie, prevăzut de art. 300, constituind o simplă contravenţiune poliţienească, intră în competenţa judecătorilor de ocôle, ori-care ar fi cuantumul despăgubirilor civile pretinse de reclamant. — Cas. II, 30 Sept. 92; B. p. 846.

3. După legea judecătorilor de ocôle acţiunea publică se stinge prin împăcarea părţilor în casurile prevădute de art. 238 şi 299 al. 1. Contravenţiunile de insultă prevădute de art. 300 fiind de o gravitate mult mai mică de cât delictele prevădute prin sus citatele texte de lege, ordinea socială este mai puţin atinsă şi prin urmare părţile interesate sunt în drept a stinge acţiunea, după principiul că cine poate mai mult, poate mai puţin. — Cas. II, 13 Mart. 87; B. p. 240.

4. Articolul 76 din legea asupra Judecătorilor de pace care prevede stingerea prin împăcarea părţilor a acţiunilor publice rezultând din art. 238, 249, 299 şi 300 Codul penal nu poate fi aplicat de cât la casurile acelea în care împăcarea este posibilă şi admisibilă, conform regulilor de competenţă, adică dinaintea acelor instanţe cari, cercetază şi judecă faptul constitutiv al delictului sau contravenţiunii, iar nu dinaintea acelei instanţe a cărei misiune înaltă este numai asigurarea respectului legii. Această rezultă din regulile care administreză competenţa instanţelor judecătoreşti, cât şi din legea specială asupra judecătorilor de ocôle, care vorbesc de stingerea acţiunii prin împăcarea părţilor imediat după dispoziţiunile relative la apel, fără a dispune nimic în cea ce priveşte recursul, lăsând prin

urmare intact rolul acestei instanţe. A sustine că împăcarea părţilor să aibă loc şi cu ocaziunea recursului şi chiar înainte de cercetarea motivelor şi casarea hotărârei atacate, însemneză a face lege care să intervertescă un sistem întreg al legiuitorului. — Tr. Bot. 11 Mart. 99; Dr. 48/99, p. 389.

301. Nu se va socoti injurie, dojenirea ce va face un stăpân servitorilor săi, sau un părinte copiilor săi, sau un maestru ori învăţător ucenicilor săi. *P. Pr. 154.*

302. În privinţa imputărilor şi injuriilor cari s'ar coprinde în scrierile relative la apărarea părţilor, sau în pledoariile lor, judecătorii, intru a căror cercetare se va afla acea pricină, vor putea, judecând contestaţiunea, sau să hotărască a se suprima injuriile sau scrierile injurioase, sau să mustre pe autorii injuriilor, sau să suspende pe advocaţi, când sunt autorii acestor scrieri sau pledoarii injurioase, din exerciţiul profesiunii lor.

Acastă suspendare nu va putea ţine mai mult de trei luni; érá la cas de recidivă, va ţinea de la şese luni până la un an. *L. adv. 15. P. Fr. 377.*

1. Imputările şi injuriile care se coprinde în scrierile private la apărarea părţilor nu

daă loc la o acţiune publică, ele se reprimă în general de judecătorii în a căror cercetare se află procesul, cari sunt autorizaţi, judecând procesul, să hotărască a se suprima scrierile injurioase, sau să mustre pe autorii lor, sau să-i suspende din exerciţiul profesiunii lor, dacă ei sunt advocaţi. Numai atunci când constată că acele scrieri injurioase au caracterul unor calomnii grave, ei urméză să suspende provizor procesul şi să trimită pe făptuitorii la instanţele competente, pentru judecarea delictului. În specie, fiind vorba de nişte simple enunţări nerespectoase pentru Tribunalul Iaşi, ce se constată că au fost scrise de recurent în memoriile date Curţei din Iaşi în susţinerea apelului său, apoi această Curte era singura chemată a le reprima conform art. 302 judecând procesul ce se află în cercetarea sa, şi deci aceste enunţări nu puteu forma obiectul unei acţiuni corecţionale şi din oficiu din partea Ministerul public a Tribunalului Iaşi. — Cas. II, 9 Oct. 95; Dr. 71/95, p. 589. B. 95, p. 1227.

2. Consiliul de disciplină al corpului de advocaţi nu este competent să judece pe un avocat pentru injuriile adresate unui Tribunal căci asemenea infraţiunii au a se cerceta de însăşi autoritatea a căreia sunt adresate. — C. Poes. II, 29 Mart. 86; Dr. 39/85-86 p. 305.

303. Dacă injuriile, sau scrierile injurioase de cari se vorbeşte în articolul precedent, vor avea caracterul unei calomnii grave, în cât judecătorii, intru a căror cercetare se va afla pricina prigonitorilor, să nu potă judeca acest delict, atunci ei vor sus-

penda provisoriiu procesul şi'i vor trãmite pentru judecarea delictului la judecătorii competente. *Pr. P. 516. P. Fr. 377.*

304. Dacă cei ce se arată cu asemenea înscrisuri imputătoare şi injurioase nu vor scii nici să citească, nici să scrie, atunci delictul va cădea asupra al-cătuitorului înscrisului.

Alcătuitorii înscrisurilor imputătoare, sau injurioase, au a fi pedepsiţi atunci numai când se constată, că acela care s'a prezentat cu asemenea înscrisuri nu scie nici să citească, nici să scrie, așa că e presupus că n'a cunoscut cele coprinse în acele înscrisuri. — Cas. II, 27 Nobr. 79; B. p. 865.

305. Doctorii, chirurgii, spiţerii, móşele şi ori-ce alte persoane, cari urmând a fi, după natura profesiunii lor, cunosctóre şi păstrătoare a secretelor ce li se incredinţeză, le vor da pe faţă, afară din întâmplările când legea cere o asemenea destainuire, se vor pedepsi cu închisóre de la o lună până la şese luni, şi cu amendă de la 50 până la doué sute cinci-deci lei. *P. Fr. 378.*

CAPITOLUL II

Crime și delictे contra proprietăților

SECȚIUNEA I

Furturi

306. Acela care va lua printr'ascuns un lucru mișcător al altuia, cu cuget de a și-l însuși pe nedrept, săvârșește un furt. *P. Pr. 215.*

1. Pentru existența unui delict de furt agentul urmăzează să-l fi perpetrat în anumite condiții legale. Aceste condiții consistă în aceea că: *a)* un lucru mișcător să se fi sustras pe sub-ascuns; *b)* lucrul sustras să aparțină altuia; *c)* ca agentul să aibă cugetul de a-și însuși pe nedrept lucrul sustras.—C. Buc. III, 8 Febr. 93; Dr. 17/93, p. 131.

2. Legiuitorul român, pentru perpetratul delictului de furt, a crezut necesar a dispune că nu e suficient ca o sustracțiune să aibă de efect a priva pe un proprietar de un obiect mișcător al său, dar să existe din parte-l cugetul de a-și însuși pe nedrept, *animus lucrī faciendī*; dar legislațiunea noastră, mai riguroasă de cât cea franceză, și în acord cu legea romană și cea belgiană, preocupată mai mult de cauza impulsiivă sau determinantă a agentului, de cât de faptul în sine, reclamă ca să existe din parte-l cuget de însușire pe nedrept a lucrului sustras.—C. Buc. III, 8 Febr. 93; Dr. 17/93, p. 131.

3. Prin luarea printr'ascuns a unui lucru mișcător, trebuiesc a se înțelege ori-ce fapt care are de efect a face să treacă un atare lucru din pose-

siunea destinatarului său legitim în acela al autorului sustracțiunei, fără știință și în contra voinței celui d'înțaiu.—C. Buc. III, 8 Febr. 93; Dr. 17/93, p. 131.

4. Pentru existența delictului de furt se cere patru elemente: sustracțiunea printr'ascuns, lucrul mișcător al altuia, intențiunea frauduloasă și însușirea pe nedrept, fără de care cel mai deplin fapt consumat nu atrage responsabilitatea penală. În specie, inculpată și-a reluat scrisorile confidentiale ce scrisese ténărului N. convinsă că era încă proprietatea sa, menținând rezoluțiunea acțiunei sale că fiind amenințată prin scrisore de N. că va face scandal publicându-le, critică și gravă situațiune pentru pozițiunea sa de soție și mamă. Asupra acestor epistole inculpată susține pretinșend că erau proprietatea sa, convinsă că-si lua lucrurile sale din momentul ce era forțată să rupă legăturile amorose și prin ele era amenințată și torturată a fi compromisă în public. Prima cestiune ce se ridică conducend la rezolvarea cauzei, este o cestiune prejudiciabilă, pe care judecătorul este chemat a o statua, constatând cui aparține acele scrisori și cine să fie declarat proprietarul lor, fără de care delictul dispăre imediat când s'ar dovedi fondată pretinșunea inculpatelii asupra lucrurilor furate. În general o scrisore aparține celui cui este adresată, destinatarului, din momentul ce cel care a scris'o s'a desfăcut de dânsa, remișend'o sa depunend'o spre a ajunge la destinațiune, deși în diferite cazuri s'au decis, de instantele judecătorești streine, că în case de sustracțiune de la destinatar a unor scrisori să se restituie persoanei care le-a scris, cu toate acestea principiul general e-

nunciat încetază de a se aplica când epistola scrisă posedă un caracter intim și confidential, proprietatea celui ce a scris'o devine în mâinile destinatarului un simplu deposit de care nu pôte face nici un us fără simțimântul celui care a scris'o, putend ori și când să-i fie reclamat depositu, iar când ar face vre-un us de dânsa publicând, lipsind la buna sa credință, violază secretul confiat în scrisore și i-se pôte cere și daune-interese. Confidențele de inimă, obiectul furtului, ce conține în epistolele din casetă sustrasese încetază de a mai fi proprietatea ténărului din momentul ce acesta printr'o scrisore, înscințată și amenințată pe inculpată că-l va publica scrisorile ce-i scrisese, dacă nu va ceda consilierilor sale (d'a-și părăsi soțul; ast-fel din acel moment de unde era numai un simplu depositar al secretului, călcând buna credință, nasce drepturi pentru inculpată de a-și redobândi epistolele confiate și a cere restituirea lor prin judecată, dacă ar mai avea interes, când s'ar fi dat publicității. Ast-fel fiind proprietatea acelor scrisori revine inculpatelii recunoscend'u-se ténărului care le posedă numai un titlu de depositar cu obligațiune a le restituī la cererea inculpatelii. Deci sustracțiunea lucrului comisă de inculpată, în nici un cas nu se pôte considera ca constituind un furt căci obiectul furat este recunoscut a fi al său *rem suam rapti* intențiunea frauduloasă e cu mult mai necesară în delictul de furt, căci nu se pôte presupune furt fără intențiunea de a fura; acéști intențiune nu reese din modul și condițiunea în care s'a comis sustracțiunea.—Tr. III, III, 21 Sept. 92; Dr. 67/92, p. 534.

5. Dreptul destinatarului asupra unei scrisori ce i-a fost

adresată, nu ia nascere de cât prin faptul tradițiunei. Intre autorul unei scrisori și destinatar se pôte conveni ca acéști tradițiune nu dă drept destinatarului d'a face cu acéști scrisore întrebuintarea ce ori ce proprietar este în drept a face cu lucrul său și că dar printr'enska nu s'a transmis acestuia un drept de proprietate asupra acestor scrisori. O scrisore confidentială, fiind în intențiunea și acelu ce a scris'o și acelu ce a primit'o, d'a rămânea secretă, urmăze nepărat că sus zisa condițiune trebuie să fie privită ca virtual stipulată de cel ce a adresat scrisorea, și de asemenea că destinatarul ei n'a primit'o de cât sub angajamentul tacit din partea sa d'a nu fi privit ca proprietar al acestel scrisori, ci ca un simplu depositar al unui secret al scriitorului ei; pe lângă acésta, sus zisul raport între autorul unei scrisori confidentiale și destinatarul ei, se impune printr'un sentiment, de toți împărțait, și care ne face să vedem un abus de încredere din partea destinatarului, care ar pretinde a face cu o asemenea scrisore întrebuintarea ce un proprietar este în drept a face cu lucrul său. Ast-fel, când recurenta de astăzi a luat pe sub ascuns scrisorile ce dânsa adresase amantăului său,—scrisori, al căror caracter confidential dealmințeri nu se pôte contesta—n'a luat un lucru mobil, asupra căruia acesta putea fi privit, în raport cu recurenta, ca proprietar al acelu lucr.—Cas. II, 5 Mai 93; Dr. 45/93, p. 356. B. 93 p. 487.

6. Trebuiesc a se cerceta prealabil, în lipsa unor texte legale și a unor precedente judecătorești române, de ce normă a fost călăuzită doctrina și jurisprudența streină, și în specie cea franceză, în rezolvarea cestiunei de a se sci dacă

proprietatea unei scrisori, și în special a unei scrisori confidentiale, aparține autorului ce o trimite sau persoanei căreia îi este destinată. De ne-am raporta la dreptul roman, am găsi consacrat principiul că destinatarul se consideră ca proprietar al unei scrisori ce i-se trimite și ca un corolarul necesar al acestui principii, sustracțiunea scrisorii ca un furt. Doctrina reprezentată prin autorități impunătoare sunt de acord a recunoaște că o scrisoare misivă devine proprietatea destinatarului, în virtutea transmisiunii, *animo donandi*, ce i-a făcut autorul său, și a principiului consacrat de art. 1909 Civ. și că destinatarul nu e un simplu depositar cum s'a pretins, căci dânsul nu e ținut a restitui. Tot ce se poate dice, când e vorba de o scrisoare confidentială, e că această transmisiune de proprietate nu a fost făcută de cât sub condițiunea de a respecta și de a nu destăinui nimenul confidența ce dânsa conține, căci dreptul destinatarului e subordonat condițiunii de discrețiune ce natura unei asemenea scrisori îl impune, că destinatarul care a primit o scrisoare, posedând asupra-și un drept exclusiv și constituind un mobil căreia legea acordă protecțiunea sa, sustracțiunea sau furtul ei cade sub aplicațiunea articolelor (Codului penal relative la delictele contra proprietății. Dacă am părăsi domeniul științelor pentru a consulta practica și uzul relațiilor sociale, de asemenea nu se poate admite că acela ce a trimis o scrisoare unei persoane, fie dânsa cât de confidentială, înțelege a reține vreun drept de proprietate asupra ei, de ore ce nu se poate tăgădui că prin faptul trimiterii scrisorii, expeditorul și-a manifestat în destul intențiunea de a voi să se desbrace de stăpâ-

nirea ei pentru a o face să treacă în acela destinatarului. Dacă într'adevăr în unele împrejurări, autorul unei scrisori nu are alt scop de cât a face cunoscut destinatarului, sentimente sau afecțiuni ce i-au fost inspirate, prin acesta însă nu se poate sustine că natura actului petrecut s'a schimbat și că dintr'un pur act de dar, o scrisoare a luat caracterul unui deposit; dacă în asemenea ocazintă destinatarul se califică de depositar, e grație facultății imaginative și ca o figură metaforică, pentru a exprima secretul destăinuirii intime al aceluia ce i-le încredințează, o datorie de discrețiune ce i-se impune, acesta însă nu exclude idea unei voințe energice manifestată din partea expeditorului de a transmite destinatarului instrumental sau actual ce cuprinde consemnarea gândului și cugetărilor sale. Acesta e chiar înțelesul și regula ce a voit a consacra Curtea Caen, când decide că secretul este un deposit încredințat primitorului și că prin natura sa e chiar, or ce scrisore confidentială cuprinde condițiunea tacită că acest act de încredere nu va eși din domeniul intimității. Jurisprudența franceză e aproape unanimă a proclama principiul că destinatarul unei scrisori confidentiale sau proprietarul *animo donandi*, exercițiul dreptului său fiind însă subordonat condițiunii nedivulgării secretului, sau că proprietatea scrisorii confidentiale, proprietate *sui generis*, de ore ce n'a fost obiectul prevederilor speciale ale legii, trebuie a fi cărmuite după intențiunea comună a părților, adică după intențiunea autorului, primită prin adesiunea expresă sau tacită a deținătorului, cu un cuvânt că o scrisore confidentială nu devine proprietatea pur și simplu a aceluia cărui se

trimite, ci rămâne proprietatea indivisă a destinatarului și a aceluia, care scriind'o, a încredințat acestuia din urmă secretul cugetului său, sub condițiunea tacită că nu-l va divulga. Ori care din aceste două sisteme s'ar admite, densele esclud virtual ideea unei proprietăți exclusiv reținute de autorul scrisorii confidentiale. Pe de altă parte regula care cere, ca element al delictului, ca lucrul sustras să aparțină altuia, nedistingând dacă această proprietate e totală sau parțială, e indestul pentru perpetrearea delictului de furt, ca o porțiune a acestui lucru să aparțină unui al treilea pentru ca agentul, din această împrejurare să nu potă escapa lipsa elementului proprietății altuia. — C. Buc. III, 8 Febr. 93; Dr. 17/93, p. 131.

7. Săvârșese delictul de furt acela care va lua print'ascuns un lucru micșător al altuia, cu cuget de a și-l însuși pe nedrept, și prezenta unui servitor al păgubășului la luarea lucrului nu exclud clandestinitatea faptului. — Cas. II, 4 Dec. 96; B. p. 1661.

8. Când cineva își însușese o sumă pe care o daduse ca arună pentru o cumpărare, săvârșese un furt, fiind-că suma dată ca arună nu mai era proprietatea sa, a cumpărătorului, ci devenise proprietatea vințătorului. De alt-fel între elementele constitutive ale delictului de furt intră și posibilitatea numai a unui prejudiciu, deci furtul există și se pedepsește chiar dacă în realitate prejudiciu n'a existat. — Cas. II, 14 Mai 91; B. p. 652.

9. În acțiunea unei apropieri pe nedrept există ca dol, pentru stabilirea faptului de furt, numai atunci când are de scop câștigul, acest semn caracteristic, iar nu numai intențiunea de a vătăma victimei sale prin daunele ce i-ar face

necesarmente degajat de orice idee de câștig. Judecătorul trebuie să se pronunțe asupra ființei sau nefinței acestei intențiuni de câștig, fără distincțiune dacă câștigul produce sieși sau altuia. — Tr. II, III, 21 Sept. 92; Dr. 67/92, p. 534.

10. Faptul unor servitori de a lua boui din curtea unei persoane cu cuget de a și-l însuși pe nedrept, chiar îndemnați fiind la acesta de stăpânul lor, nu este o simplă samavolnicie, ci un furt caracterizat, chiar adevărat de-ar fi că partea vătămată datora o sumă de bani aceluia din ordinul căruia s'a luat boui. — Cas. II, 6 Oct. 97; Dr. 67/97, p. 557.

11. Sunt nedemni de a fi alegători cei condamnați pentru furt. — Cas. II, 28 Mart. 87; B. p. 278.

307. Tainicele luări, urmate, ori de către bărbat spre paguba femeiei sale, ori de către femeie spre paguba bărbatului său, ori de către un văduv sau văduvă despre lucrul soluțului celui răposat, ori de către copii sau alte rude de jos, spre paguba tatălui său a mamei sau altor rude de sus, ori de către tată sau mamă sau alte rude de sus spre paguba copiilor lor sau alte rude de jos, ori de către afini de aceeași linie, ori de către frați și surori între dânsii, nu se pot socoti furturi, ci sunt supuse numai la despăgubirea civilă. *P. Fr. 380; P. Pr. 228, 229.*

Este agent provocator prin eseciniță și coautor acel care povătușește pe o femeie să părăsească domiciliul conjugal, să fure mai multe obiecte de valoare în comun acord prin spargere și primește pe soție la domiciliul său.—Cas. II, 22 Mai 87; B. p. 490.

308. Furtul, precum și cercarea de furt, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la două ani, și, câte odată, cu amendă de la 26 până la 500 lei.

Judecătoriiile vor putea însă pedepsi pe culpabil și cu interdicțiunea pe timp mărginit. *P. 1, 8, 22, 24, 28, 306; Oc. 71; P. Pr. 216.*

1. Furtul de pește din un e-leșteț deschis este prevădit și pedepsit de art. 308.—Cas. II, 6 Mart. 85; B. p. 206.

2. Faptul de a lua în mod clandestin și a-și însuși pe nedrept mai multe timbre de pe scrisorile particularilor, dintr-o cutie de scrisori a poștei, intră în prevederile art. 306 și 308.—Cas. II, 27 Aug. 85; B. p. 627.

309. Se va pedepsi cu închisoare de la trei luni până la două ani și cu amendă de la 50 până la 500 lei:

1. Acela care va fi furat sau va fi cercat să fure, de pe câmpuri, cai ori dobitoace de povară, de tras sau de călărie, precum și alte vite mari ori mici, sau unele de

agricultură, ori vânatul aflat în parcuri închise, sau pești din cotețe ori alte locuri închise, stupi de albine, postavuri, pânze sau alte țesături, cari se întind în locuri determinate spre a se usca sau a se albi;

2. Acela care va fi furat sau va fi cercat să fure lemne tăiate sau nu din padure, sau lemne din magasiî destinate pentru lemnărie, sau lemne de pe la herestrae, ori lemne plutitoare sau din câmpuri, liveți ori grădini, fân, bucate, fructe sau alte folositoare produse, secerate, cosite sau nu;

3. Acela care, fiind servitor cu simbrie, va fi comis un furt sau va fi cercat a-l comite de la stăpânul său, sau chiar de la persoane străine, cari se aflau în casa stăpânului său, sau în casa unde el va fi mers cu stăpânul său; sau acela care fiind lucrător, calfă sau ucenic, va fi săvârșit furtul în casa, atelierul sau magazinul stăpânului său, sau în locuința, atelierul ori magasia unde lucrează o-bicinuît;

4. Birtașul, hangiu, cârciumarul, otelierul, căruțașul, luntrașul sau veriu-nul din ômenii lor, care

va fi furat ori va fi cercat să fure toate ori parte din lucrurile încredințate lor în această lor calitate; precum asemenea și călătorii cari vor fi furat sau vafi cercat să fure lucruri din birtul, hanul, cârciuma, sau otelul unde au fost primiți.

Cu aceeași pedeapsă se va pedepsi:

5. Furtul săvârșit într-o casă locuită și în timpul nopței, sau de către două sau mai multe persoane, sau numai cu una din aceste două împrejurări.

În toate aceste cazuri mai sus arătate, culpabilii se vor putea osândi, afară de pedepsa principală, și la interdicțiunea pe timp mărginit. *P. 27; P. Pr. 217.*

1. Furtul de fructe de pe câmp cade sub prevederile art. 103 din legea poliției rurale și este de competența judecătoriiilor de pace.—Cas. II, 12 Aug. 89; B. p. 701.

2. Furtul de cânepă, comis în timpul nopței de mai multe persoane, nu e un furt din cele care intră în prevederile art. 308, ci din acelea cari trebuie să se pedepsescă după art. 309.—Cas. II, 25 Aug. 91; B. p. 1298.

3. Furtul unui obiect de agricultură nu cade sub aplicațiunea art. 309 de cât numai dacă obiectul a fost furat dupe câmp.—Cas. II, 24 Aug. 84; Dr. 73/83-84, p. 589, B. 84, p. 656.

4. Furtul de animale, prevădit de art. 309, al. 1, își are aplicațiunea numai atunci când acele animale erau pe câmp

întrebuințate în agricultură sau aflate pe locuri de pășunat. Astfel, furtul unei curci care nu însușește aceste condițiuni nu cade sub prevederile art. 308 și este de competența judecătorului de ocol.—Cas. II, 26 Sept. 89; B. p. 792.

5. Tăerea de lemne din o padure streină, nu constituie o simplă contravențiune, prevădită și pedepsită de art. 396 ci un furt, dacă lemnele tăiate sunt ridicate pe ascuns de prevenit.—Tr. Falcău, 30 Oct. 91; Dr. 8/92, p. 61.

6. Lg. prin art. 309, al. 1, a considerat faptul de furt de pânze întinse pe câmp ca un delict mai grav de cât furtul simplu prevădit de art. 308, de ôre-ce a voit să protegă mai mult sustragerea de obiecte de prin locurile indicate în al. 1, art. 309. În specie, sustragerea unei cămăși după gard nu pôte fi considerată ca un furt de pânze în sensul art. 309, ci un furt simplu, de ôre ce cămășa era întinsă chiar în curte, unde reclamanta putea să observe foarte bine, nu însă într'un loc determinat precum enunță al. 1, art. 309. Cerințele art. 309 nu există când e vorba de un gard de lângă casă, și prin urmare, nu se pôte agrava un fapt prin o aplicare a unui text neaplicabil.—Cas. II, 16 Apr. 96; B. p. 754.

7. Furtul calificat, prevădit și pedepsit de art. 309, al. 1, este de competența Tribunalului corecțional al judece, de ôre-ce nu este prevădit printre delictete pe cari art. 71 din legea judecătoriiilor de ocol e de dă în competența acelor judecătorii.—Cas. II, 2 Iul. 97; B. p. 990.

8. Cestiunea prejudiciară a proprietăței în materie de delict silvic devine inutilă, dacă instanța de fond constată că delictul s'a comis pe un loc aflat în posesiunea Statului.—Cas. II, 3 Ian. 89; B. p. 74.

9. Dacă Tribunalul constată, din depozitiile martorilor audiați și din procesul-verbal încheiat de agentul silvic local, că dreptul de proprietate al terenului pe care s'au tăiat arborii este pus în discuțiune, cu drept cuvânt suspendă acțiunea publică până când se va statornici, pe cale civilă, dreptul de proprietate al aceluia teren. — Cas. II. 15 Mart. 89; B. p. 350.

310. Se va pedepsi cu închisoare de la trei până la cinci ani și cu interdicțiunea pe timp mărginit acela care va săvârși sau va încerca să săvârșască *) veri un furt în casurile următoare:

1. Când furtul se va fi urmat într'un locaș consacrat vre unui cult, asupra obiectelor consacrate cultului;

2. Când furtul s'a comis, prin efracțiune sau escaladare, într'o casă locuită sau servind spre locuință, sau în dependințele ei, sau într'o curte închisă;

3. Dacă, spre a comite furtul, culpabilul a întrebuițat chei mincinoase spre a intra într'o casă, apartament, odă sau bastiment, sau într'o curte închisă, sau spre a deschide ușile, mobilele, casele de fier, dulapurile, la-

*) Cuvintele *asași* va încerca să săvârșască au fost intercalate prin legea din 4 Mai 1895.

zile și ori-ce alte lucruri destinate spre păstrarea banilor, a sculelor sau a altor obiecte care se află în întru;

4. Dacă culpabilul, prin tăierea legăturilor, prin ruperea sigiliilor, prin deschiderea coperișelor, sau prin întrebuițare de chei mincinoase, a furat, pe drumuri publice sau pe strade ori piețe publice, într'o diligență sau în curtea ori casa poștei, în drumul de fier sau în vre-o stațiune, în vapor sau în alte vase de pe riurile navigabile, vre unul din lucrurile călătorilor, sau din cele destinate spre a se transporta;

5. Dacă culpabilul a furat vre un lucru din cele ce avea asupra-i sau purta cu sine un nebun sau smintit, ori un copil mai mic de 12 ani;

6. Dacă furtul s'a comis, în timpul unui incendiu sau unei inundațiuni, asupra obiectelor ce se aflau încă expuse pericolului, ori depuse într'un loc de siguranță.

Se va pedepsi cu reclusiune, acela care va săvârși un furt în casurile următoare:

1. Dacă furul sau unul dintre furii, sau unul dintr-acea care au partici-

pat la furt, purta asupra-și arme de față sau pe ascuns;

2. Dacă furtul s'a comis de către doi sau mai mulți complici asociați pentru săvârșirea de tâlhării sau furturi. P. 91, 202; P. Pr. 218.

1. Efracțiunea constituie o circumstanță agravantă a furtului, când furtul s'a comis nu numai într'o casă nelocuită în acel moment, dar destinată locuinței. — Cas. II. 7 Sept. 92; Dr. 58/92, p. 458; B. 92, p. 804.

2. Faptul de a fura vin dintr'un butoi dând cep, fără a se sparge vre-o ușă sau încuetoare, constituie un furt simplu iar nu un furt cu efracțiune, întru cât vinul ce s'a furat dintr'ensul s'a scos în mod obicinuit și nu s'a spart nici o ușă sau încuetoare spre a se comite acest furt, și întru cât Tribunalul constată în fapt că butoiul avea un orificiu în partea lui superioară. — Cas. II. 21 Iun. 83; Dr. 63/82-83 p. 520; B. 83, p. 705.

3. Furtul prin efracțiune, fiind caracterizat prin o spargere înainte mergătoare care constituie prima și indispensabila manifestare reală a voinței criminale, conține o distrugere care, fiind mijlocul de executare, nu se pedepsește când furtul e săvârșit, dar care se presintă ca delict independent, dacă manifestarea intențiunii n'a mers mai departe, în cât ori-ce tentativă de furt cu efracțiune conține delictul de distrugere prevăduț și pedepsit de art. 352. Ast-fel, și fiind dată dificultatea de a preciza, nu numai în teorie, dar și în fața unor împrejurări concrete, noțiunea de tentativă de furt, este natural că legiuitorul n'a mai crezut necesar de a prevedea pentru furt cu efracțiune pedepsirea și a tentativei, de ôre-ce o lo-

vise deja prin art. 352 ca distrugere. — Tr. Cov. 26 Ian. 94; Dr. 11/94, p. 83.

4. Furturile de pășeri domestice și alte animale mai mici, precum și tentativele de asemenea furturi, comise în curți, în cimp, în cotete sau aiurea fie noptea, fie ziua, fără întrebuițarea mijloacelor agravante prevăduț de art. 310 din Codul penal, sunt de competența judecătorilor de ocôle a le judeca, când valoarea obiectelor nu trece peste una sută lei. — Cas. II. 17 Febr. 97; B. p. 245.

5. Conform art. 39 tentativa de delict se pedepsește numai în casurile anume prevăduț prin o dispozițiune specială a legii. Art. 310 prevede pedepsă numai pentru furtul cu efracțiune săvârșit, iar despre tentativă nu face nici o mențiune. Ast-fel fiind textele art. 39 și 310 nu putem conchide de cât că tentativa furtului cu efracțiune este fără nici o penalitate în legea noastră. Nu este fundată părerea celor ce susțin că Lg. prevăduț o pedepsă, prin art. 308, atât pentru furtul indeplinit cât și pentru crearea de furt, a înțeles a coprinde, în acest articol, și tentativele celor l'alte varietăți de furturi, cari nu sunt de cât nise furturi însoțite de o circumstanță agravantă, cum este și furtul cu efracțiune. În adevăr art. 309 prin cele patru aliniate de și tratéză fie-care despre câte o specie de furt cu circumstanțe agravante, totuși la fie-care din ele a prevăduț în mod expres și tentativa. De și s'ar părea nelogic a se pedepsi tentativa unui furt simplu și a se scuti de ori-ce pedepsă tentativa furtului cu efracțiune, fapt mai grav și s'ar părea la prima vedere mai logic, ca printr'o argumentațiune a fortiori să se deducă o pedepsă și pentru tentativa furtului cu efracțiune, totuși în

penal nu se p \acute{o} te deduce prin analogie și nici prin argumentații *a fortiori* vre-o pedepsă fără vre-o anume dispozițiune de lege. Lacunele legilor penale, fiind de drept strict, nu pot fi împlinite prin interpretațiune. — Tr. Iași I, 9 Jun. 83; Dr. 54/82-83 p. 442.

6. Intru cât art. 308 vizază furturile simple, nu se p \acute{o} te deduce că conține principiul penalității tentativei în materie de furt, mai cu seamă că legiuitorul pedepsește tentativa de furt în primele patru alineate ale articolului 309, pe când în al cincilea pedepsește numai faptul consumat. Legiuitorul român, traducând articolele corespunzătoare din codul penal francez, a voit să pedepsească în unele cazuri atât faptul consumat cât și tentativa, iar în altele numai faptul consumat. Intru cât nu este un text de lege pozitiv care să îndrituiască pe judecător a pedepsi tentativa de furt în cazurile prevădute de art. 310, nu se p \acute{o} te întinde dispozițiunea art. 308, prin interpretare. A decide alt-fel, ar fi a admite că judecătorul p \acute{o} te trece peste limitele atribuțiunilor sale, instituindu-se ca legiuitor, creând penalități prin interpretare, pe când este știut că interpretarea în materie penală nu se p $\acute{o$ te întinde prin analogie și inducțiunii, nu p \acute{o} te fi nici restrictivă, nici extensivă, ne fiind dat judecătorului a aprecia limitele voinței legiuitorului, nici a se arăta mai prevădător de cât legea. Această interpretare trebuie să fie pur și simplă declarativă. Judecătorul trebuie să aplice riguros legea și să-i declare sensul și numai Lg. p \acute{o} te aprecia actele care turbură ordinea socială și p \acute{o} te prescrie măsurile de reprimăsiune. — Tr. Tut. 23 Ian. 84; Dr. 17/83-84, p. 135.

7. Legiuitorul pedepsind furtul cu o vătămare adusă pro-

prietăței, a gradat pedepsa autorului după diferite circumstanțe agravante în care faptul s'a comis. Intre aceste circumstanțe prevădute de legiuitor este și aceea în care autorul a săvârșit faptul împreună cu alți complici asociați pentru a comite tâlhării sau furturi, de unde rezultă că și acesta constituie o circumstanță agravantă asupra căreia jurații trebuie să întrebați printr'o cestiune separată. Deși legiuitorul a pedepsit cu o pedepsă criminală furtul comis de mai multe persoane asociate pentru tâlhării sau furturi, de unde s'ar putea deduce că această circumstanță ar fi un element constitutiv al crimei, și care prin urmare ar trebui să fie pusă în cestiunea principală, totuși această împrejurare nu este decisivă de ăre-ce agravarea pedepsei nu p \acute{o} te preschimba într'un element constitutiv al delictului, ceea-ce în natura lucrurilor și în ochii legiuitorului nu constituie de cât o circumstanță agravantă a aceluși delict, și acesta cu atât mai mult, cu cât și delictul de lovire se pedepsește cu o pedepsă criminală, când lovirile au cauzat m \acute{o} rtea, și cu toate acestea, circumstanța că lovirile au cauzat m \acute{o} rtea nu înțețază de a fi o împrejurare îngreunătoare, în privința căreia Președintele este dator de a pune o cestiune separată. De altă parte tot prin aceeași cestiune asupra faptului principal, jurații au fost întrebați și asupra efracțiunii și asupra întrebunțării de chei mincioste cu care furtul s'a comis. Cestiunile puse ast-fel devin complexe, intru cât ele ridică juraților putința de a se pronunța într'un mod separat, atât asupra faptului principal cât și asupra circumstanțelor agravante ce-l înconjură. — Cas. II, 22 Apr. 87; B. p. 385.

8. Furturile comise de doi sau

mai mulți complici asociați pentru săvârșire de furturi, sunt pedepsite cu reclusiune și ca atari constituiesc crime. — Cas. II, 13 Sept. 83; B. p. 848.

311. Agravarea pedepsei furtului, comis sau încercat *) într'o casă locuită prin efracțiune sau escaladare, se aplică și chiar atunci, când locuitorii casei nu se aflau în intru în momentul furtului. *P. Pr. 220.*

312. Sunt asemenate cu casele locuite:

1. Vasele de apă, și orice alte clădire mișcătoare, de vor fi locuite;

2. Edificiile destinate muu cult;

3. Edificiile publice destinate pentru exercițiul unei profesiuni sau pentru conservațiunea de lucruri;

4. Imprejmuirea care face parte dintr'o casă locuită sau dintr'un edificiu asemuit cu o casă locuită (No. 2 și 3), precum și alte clădiri sau îngrădiri se vor fi aflând în intrul împrejmuirei.

Se socotesc împrejmuit sau îngrădit orice loc închis, unde nu p \acute{o} te cineva pătrunde de cât prin mijlocul cheilor, sau întrebunțând efracțiune sau escaladare. *P. Pr. 221.*

*) *Cuvintele «sau încercat» s'au a-
doigat prin legea din 4 Mai 1895.*

313. Escaladarea se numește orice intrare în case, clădiri ori împrejmuii, săvârșită prin suire peste ziduri, porți, învelitori, uluce sau alte îngrădiri închise, precum asemenea și orice intrare pe ferestre, priu coșuri, (hornuri), prin ferestre de pivniță, sau prin orice găuri pe sub pământ cari nu sunt destinate pentru a servi de intrare. *P. Pr. 222.*

314. Efracțiune (spargere) se numește:

1. Orice siluire, rupere, spargere, dărâmare a zidurilor, a ulucelor sau altor îngrădiri închise, a învelșurilor, a porților, a pardoselelor, a ferestrelor, a incuietorelor, a lacătelor, sau a oricărora altor unelte sau instrumente destinate a opri intrarea, prin siluirea căror agentul și deschide o trecere care nu exista mai înainte, sau care era închisă, ori lărgesce, pentru ca să p \acute{o} ta intra, o gaură ce se afla în ființă, sau face o deschidere ăre-care prin mijlocul căreia el să se p \acute{o} ta introduce în intru spre a comite furt, sau chiar fără a se introduce în intru. *P. Pr. 223. P. Fr. 393.*

2. Când agentul, în interiorul casei sau clădi-

rei ori îngrădirei aflându-se, a deschis prin veritumul din mijlocele arătate mai sus, ușile, îngrădirile sau încuitorile din intru, dulapurile, lațile, cofrele, sau ori-ce alte mobile sau locuri închise, destinate pentru păstrarea banilor, sculelor sau altor obiecte. *P. Pr. 223. P. Fr. 396.*

În rândul acestor efracțiuni interioare se socotesc și ridicarea de case de bani, cutii, bale înfășurate cu pânză și legate cu frânghii sau funii, și de ori-ce alte mobile mis-cătoare încuiate, care cōprind lucruri de ori-ce fel, de și nu se vor fi deschis, rupt sau spart acolo pe loc. *P. Fr. 396.*

315. Chei mincinoase se înțeleg ori-ce cărlige, chei diverse, prefăcute sau semuite, și ori-ce fel de u-neltă care să nu fi fost hotărâtă de către proprietar, chiriaș sau birtaș a deschide sau închide bro-sce, lăcăte, și ori-ce încu-țore va fi descuiat cu dēn-sele culpabilul. *P. Pr. 224; P. Fr. 398.*

316. Cel ce cu sciință de rea întrebuițare va profeca sau va preschimba chei mincinoase, se va o-sândi la închisore de la o lună și jumătate până la un an. *P. Fr. 399.*

SECȚIUNEA II

Tălării

317. Acela care, prin întrebuițare de violență în contra persōnelor, sau prin amenințări de a omorā sau de a răni îndată, va răpi lucrul altuia cu cuget de a și'l însuși pe nedrept, săvērșese o tălării.

Se socotesc asemenea că comite o tălării și acela care, surprins fiind în flagrant delict de furt, întrebuițeză violența asupra unei persōne, sau amenință că va omorā sau va răni îndată, spre a putea să scape, sau să țină lucrul furat.

Tălării se va pedepsi cu reclusiunea. *P. Pr. 230.*

1. Unul din elementele constitutive a crimei de tălării, e ca răpirea obiectelor și a banilor de către acusat și se fi urmat cu cuget de a și le însuși pe nedrept. — Cas. II, 27 Jul. 76; B. p. 415.

2. Întrebuițarea de violență fiind săvârșită pe când inculpatul nu perpetuase încă furtul, acesta nu pōte constitui de cāt o tentativă de tălării, răpirea efectivă a lucrului strein fiind un element constitutiv al tălării săvârșite. — Cas. II, 18 Nobr. 87; B. p. 939.

3. Împrejurarea că juriul a răspuns negativ asupra cestiunei, dacă tălării s'a săvârșit pe drum public, nu în-lătură faptul de tălării prevēdūt și penat de lege, de ore ce drumul public este o cir-

cumstanță îngreunătoare iar nu constitutivă a crimei de tălării. — Cas. II, 13 Oct. 80; B. p. 855.

4. Când comisiunea juraților declară, prin verdictul ei, culpabil pe acusat pentru faptul că prin violență a răpit victimei bani cu cuget de a și-i însuși pe nedrept și că dēnsul a fost însoțit și de alte persōne la comiterea crimei, Curtea cu jurați face o justă aplicațiune a pedepsei dând reclusiunea pe timp de 10 ani. — Cas. II, 9 Sept. 91; B. p. 1003.

5. Legea noastră (art. 317) în deosebire de cea franceză (art. 385), consideră furtul cu violență, nu ca furt, ci ca tălării, și tentativa de furt cu violență, ca tentativă de tălării. Tentativa de tălării dacă nu mijlocece împrejurări agravante, se pedepsește cu închisore cōrecțională. — Cas. II, 30 Sept. 87; B. p. 738.

6. Pentru tălării consumată se cere o violență și un furt consumat, violența se pōte exercita sau înainte sau spre a comite furtul, sau fiind surprins în flagrant delict de furt spre a reține lucrul furat sau spre a scăpa, dar în tōte împrejurările, pentru existența tălării se cere nu numai violența ca să fie exercitată, ci și furtul să fie săvârșit. Dacă furtul nu s'a săvârșit, sau dacă n'a fost surprins în flagrant delict de furt, dacă s'a exercitat numai violențe, fără să existe și furtul cu tōte criteriile furtului consumat, ci numai posibilitatea de a fi voit a săvârși delictul de furt, în acest caz nu avem tălării consumată, ci numai o tentativă de tălării. Dacă pedepsa pentru furtul consumat și pentru tentativa de furt este aceiași, această egalitate a pedepsei pentru amēdouē casurile nu ne pōte îndritui a sustine că tălării, în sensul art. 317, ar fi

tot-d'a-una privită ca consumată, chiar dacă furtul ar fi numai tentat, fiind-că nu după pedepsa pentru furt are a fi stabilit dacă tălării este consumată sau numai în stare de tentativă. În specie, nu pōte fi vorba de crimă de tălării săvârșită dar neizbutită, ci numai de o tentativă de tălării, căci crima de tălării nu e consumată, fiind-că fără să existe răpirea însăși a unui lucru, s'a exercitat numai violențe. A sustine contrariul ar fi a considera numai violențele exercitate ca constituind crima consumată de tălării, de vreme ce violențele, în sine, fără delictul de furt, se pedepesc ca simplu delict. Tentativa de tălării se pedepsește cu închisora cōrecțională, conform art. 38 și este ast-fel de competența juridicțiunilor cōrecționale de a o judeca. Prin urmare când Curtea a considerat faptul săvârșit de intimați ca o crimă săvârșită dar neizbutită, ea nu și-a dat sēmă de criteriile cerute de art. 317 și 38 pentru ca să fie crimă de tălării consumată sau numai încercată. — Cas. II, 28 Sept. 98; Dr. 76/98, p. 638.

7. Faptul principal: răpirea pe ascuns cu cuget de a însuși pe nedrept obiecte ale altuia, și circumstanța îngreunătoare: întrebuițarea de bătri, rele tratamente, trebuie să formeze obiectul a 2 cestiuni separate. — Cas. II, 11 Feb. 77; B. p. 73.

8. Violența fiind un element constitutiv al crimei de tălării, este suficient să fie cōprinsă în cestiunea principală nefiind trebuință a se mai repeți în cestiunea relativă la circumstanțele agravante. — Cas. II, 28 Oct. 81; B. p. 805.

9. Se violēză legea, când Președintele Curții cu jurați într-o cestiune de tălării n'a adōugat la finele primei cestiuni cuvintele *cu cuget de a și le în-*

suși pe nedrept care este un element constitutiv al crimei de tâlhărie. — Cas. II, 19 Nob. 82; B. p. 1113.

10. Constitue o cestiune complexă, care dă loc la nulitatea verdictului, cestiunea pusă juraților în crima de tentativă la tâlhărie, atât asupra faptului principal cât și asupra circumstanțelor agravante dacă acuzatul purta armă și dacă era întocărit de alții căci asupra acestor circumstanțe urmează a se pune pentru fie-care în parte câte o cestiune separată. — Cas. II, 6 Sept. 94; B. p. 878.

11. Președintele Curței cu jurați este ținut a pune cestiunile ast-fel cum ele rezultă din resumatul actului de acușare. Ast-fel, când din actul de acușare se constată că acuzatul surprins fiind în flagrant delict de fapt, a întrebuintat violent asupra pacientului, cestiunea trebuie pusă juraților, așa ca să rezulte flagrantul delict, însă se poate pune fără a se trece cuvintele flagrant delict și este bine pusă când se găsește în cestiune enunțarea surprins fiind pe când voia să sustragă prin ascuns banii. — Cas. II, 15 Ian. 97; B. p. 82.

318. Se va pedepsi cu reclusiunea de la șase ani în sus, tâlhăria săvârșită în împrejurările următoare:

1. Dacă tâlharul, sau unul din tâlhari, sau unul complicității lor, avea asupra sa și arme de față sau pe ascuns;

2. Dacă tâlhăria s'a săvârșit de către două sau mai multe persoane;

3. Dacă tâlhăria s'a săvârșit pe drumuri publice sau piețe publice;

4. Dacă tâlhăria s'a săvârșit prin bătăi sau rele tratamente, fără însă să fi cauzat răni. P. Pr. 232.

1. Președintele Curței e dator să întrebe pe jurați întâiu asupra faptului principal dacă acușatii sunt culpabili, că prin întrebuintare de violențe sau prin amenințare de a omorâ sau a răni, a răpit bani și obiecte cu cuget de-ași însuși pe nedrept (ceea-ce se numește tâlhărie) și apoi printr-o cestiune deosebită, dacă în executarea acestei crime au întrebuintat bătaii. — Cas. II, 27 Iul. 76; B. p. 415.

2. Faptul tâlhăriei și circumstanțele îngreunătoare dacă tâlhăria s'a făcut de mai multe persoane și dacă tâlharii aveau arme asupra lor trebuie să formeze fie-care obiectul unei cestiuni separate. — Cas. II, 19 Ian. 77; B. p. 23.

3. Recurentul fiind trimis în judecata Curței cu jurați pentru că a comis fapful de tâlhărie, ce i se impută prin bătea, rele tratamente și însoțit de un alt individ, Președintele Curții cu jurați trebuia să întrebe pe jurați mai întâi asupra faptului principal al tâlhăriei și al doilea asupra circumstanțelor îngreunătoare cari sunt prevădute la al. 2 și 4 de sub art. 318 P. și anume dacă tâlhăria s'a urmat prin bătea și rele tratamente, și dacă s'a comis în asociațiune cu alți. — Cas. II, 19 Ian. 79; B. p. 73.

4. De și în cestiunea principală s'a coprins și circumstanța îngreunătoare a bătăii, prevădută de aliniatul 4 al art. 318, totuși complexitatea acestei cestiuni nu poate atrage nulitatea verdictului, de ore-ce la cestiunea următoare pusă asupra celei de a doua circumstanțe îngreunătoare prevădută de al. 2 de sub acelaș art. 318 și anume

dacă fapful s'a comis de către două sau mai multe persoane juriul a răspuns afirmativ. Astfel fapful fiind constatât că s'a comis de recurenti cu una din circumstanțele îngreunătoare cuprinse în art. 318 nu există interes practic de a se casa deciziunea. — Cas. II, 25 Aug. 76; p. 482.

319. Se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit:

1. Ori-care va fi comis tâlhăria întrebuintând casne, răniiri sau schilodiri asupra persoanei;

2. Acela care a comis tâlhărie întrebuintând bătaii, violențe, amenințări sau rele tratamente, din cari s'a pricinuit victimei vre-o hola a minței sau o necapacitate la lucru, sau perderea auzului ori a limbii, sau a facultății de a procrea. P. Pr. 233.

320. Se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața, ori-care săvârșește vre-o tâlhărie, prin întrebuintare de violențe, amenințări, rele tratamente, bătaii, casne, schilodiri sau alte leziuni corporale din cari s'a pricinuit morțea pacientului. P. Pr. 233.

SECȚIUNEA III.

Strămutare sau desființare de hotare

321. Se va pedepsi cu închisore până la doi ani,

sau cu amendă de la 50 până la 500 lei, acela care, cu cuget de ași iusui pământul posedat de altul, și într'un mod melegal, va strămuta sau va face a se strămuta semnele de hotare dintre proprietăți. P. Pr. 389.

Se face pasibil de penalitatea prescrisă de lege, cel care strămută semnele de hotare, numai atunci când se constată intențiunea autorului de ași însuși chiar proprietatea. — Cas. II, 28 Mart. 88; B. p. 299.

SECȚIUNEA IV.

Despre abus de încredere

322. Ori-care va specula asupra trebuințelor, slăbiciunilor sau patimilor unui minor ca să-l facă să subscrie, spre a sa pagubă, obligațiuni, chitanțe sau vre-un înscris de răfuire pentru împrumutare de bani, ori de înscrisuri comerciale, sau de ori-ce alte înscrisuri îndatoritoare, sub ori-care formă se vă fi făcut asemenea tocmelă, se va pedepsi cu închisore de la două luni până la două ani, și cu amendă care nu va putea trece peste a patra parte a sumei ori a prețului lucrului ce va urma a se întorce înapoi vătămăturii, nici să fie mai mică de 26 lei. P. Pr. 406.

1. Pentru a i se da unui fapt necorect calificațiunea legală de abuz de încredere și a se aplica agentului pedepsele prevăzute de art. 322 trebuie ca faptul să întrunească condițiunile cerute de art. 323 și adică punerea la o parte sau risipa a banilor, obligațiilor, mărfurilor etc. ce i-au fost remise sau puse la dispozițiune sub titlu de închiriere, deposit, mandat sau pentru un lucru cu plată sau fără plată, cu înfățișare de a le întorce înapoi de a le înfățișa sau întrebuința într'un chip hotărât.—Tr. II, I, 14 Ian. 93; Dr. 18/93, p. 139.

2. Este nemotivată deciziunea Curții când nu rezultă din nief un considerant, intențiunea frauduloasă, care este elementul esențial al delictului de abuz de încredere.—Cas. II, 12 Sept. 88; B. p. 335.

3. Afară de alte considerațiuni, delictul înșelăciunii și al mituirii se deosebesc prin elementul producerii erorii.—Cas. II, 8 Aug. 91; B. p. 871.

4. Unul din elementele art. 322 este întrebuintarea de manopere dolosive de natură a face să se nască pentru victimă o amăgire, făcând să treacă de adevărate fapte mincinoase și și vice-versa. — Tr. II, I, 12 Dec. 98; Dr. 18/99, p. 148.

5. Pentru a fi abuz de încredere, pe lângă celelalte elemente, trebuie ca inculpatul să fi fost pus în întârziare. Chemarea la instrucțiune pōte fi considerată ca o punere în întârziere însă nu într'un mod absolut, ci numai când acela căruia i-a fost dată păstrarea obiectelor nu probează că, până la chemare, a restituit obiectele ce i s'au încredințat sau a satisfăcut pe încredințator astfel în cât restituirea nu mai avea nici un interes a se face.—Cas. II, 29 Mai 90, Dr. 45/90, p. 357. B. 90, p. 741.

6. Delictul de abuz de incre-

dere nu pōte exista de cât vedindu-se o sustragere sau o risipă din partea delincentului cu intențiunea dolosă de a-și apropia lucrurile sustrate. In specie, din însăși modul cum Curtea expune faptele și argumentează nu rezultă că acele fapte ar întruni elementele delictului de abuz de încredere, de 6re-ce nu se constată de Curte că recurentul ar fi risipit sau ar fi pus la o parte porumbul in cestiune. Dacă Curtea relevă că recurentul cu de la sine putere, fără nici un titlu, ar fi voit a-și asigura un drept de gagiu, până ce debitorii l'ar fi plătit, și dacă mai relevă Curtea ceea ce recurentul ar fi trebuit să facă, toate acestea sunt indiferente pentru delictul de abuz de încredere și nu constituie acest delict, și ele, precum și faptele însăși, denotă numai că, față cu recalcițrența recurentului de a continua a reține și de a nu voi a împărți dijma, păgubașii puteaurecurge la acțiunea civilă contra recurentului și a cere daune, și ast-fel Curtea, neconstatând existența unuia din elementele cerute de lege pentru abusul de încredere prin aceasta a violat legea.—Cas. II, 16 Oct. 96; B. p. 1430.

7. Când instanța de fond constată în fapt că de și prevenitul a reținut o sumă de bani pe care n'a restituit-o mandantului său, însă din nimic nu rezultă intențiunea sa de a frustra pe mandante de acești bani, ci din contră constată buna sa credință și consideră afacerea ca afacere civilă, cu drept cuvent declarat că faptul nu întrunesc elementele delictului de abuz de încredere.—Cas. II, 12 Febr. 91; B. p. 247.

8. Constitue delictul de abuz de încredere faptul că un subprefect, primind nisce hârtie cu destinațiunea de a o distribui la comune și încasând

banii de la acele comune, in loc de a-i trimite fabricii care a procurat hârtia, și i'a însușit pe seama sa.—Cas. II, 14 Nobr. 90; B. p. 1336.

9. Când prevenitul, într'un abuz de încredere, invocă un mijloc puternic de apărare că obiectele amanetate la creditul agricol n'au fost instrainate de dânsul, ci a fost deposedat de ele, Curtea nu pōte trece peste acest mijloc fără să se pronunțe asupra lui.—Cas. II, 30 Mai 89; B. p. 574.

10. Este casabilă hotărîrea care, in delictul prevăzut de art. 322, mărghindu-se a aplica cifra amendei arătată in citatul articol fără să țină seamă și de art. 399 acelaș codice, pronunță o amendă mai mare.—Cas. II, 3 Aug. 94; B. p. 807.

11. In delictul de abuz de încredere, delict prevăzut de art. 322, judecătorul nu pōte pronunța o amendă mai mare de cât minimul de 26 lei fixat de citatul articol dacă nu determină cuantumul restituțiilor și daunelor—interese cauzate, acesta sub pedeapsă de nulitate și casarea întregii sale decisiuni.—Cas. II, 9 Apr. 96; B. p. 741.

12. Legiuitorul in dorința sa de a ocroti cât mai mult pe cei declarați prin lege incapabili a decretat pe lângă anulabilitate actelor făcute in timpul incapacității lor, și o sancțiune mai energetică prin dispozițiunile art. 322, pedepșind corecțional pe acei ce prin fraudă abuzează de nevoile, pasiunile și neexperiențele minorilor. Pentru existența delictului prevăzut de art. 322, pe lângă luarea angajamentului înscris de victimă, angajament smuls prin abuzarea de slăbiciune, porniri și trebuințe, se mai cere formal ca victima să fie minoră; ori in specie fiind vorba de abuzarea nevoilor unor persoane majore, dar puse sub consiliu judiciar, cestiune

de a se rezolvat in drept și in primul rând e a se ști dacă această categorie de incapabili intră in prevederile art. 322. Starea de punere sub consiliu judiciar a unei persoane majore, de și aduce acesteia o însemnată știrbire a exercitiului drepturilor sale—și pus pentru actele ce-i sunt prohibite a le face singur, in o situațiune intru cit-va analogă interzisului, — totuși există o importanță deosebită între aceste condițiuni juridice, anume că consiliul judiciar, spre deosebire de curatela interzisului, e numit numai pentru bunuri, conservându-și cel pus sub consiliu judiciar dreptul a-și guvernă persoana sa după cum o înțeleg. Pe de altă parte, legiuitorul prin art. 322 codul penal pedepșind pe acela ce abuzează de slăbiciunile, și patimile minorilor, prin cuventul minor e drept că a înțeles pe toți acei ce din cauza vârstei sau a slăbiciunii spiritului, sunt tratați prin legea comună de minori, între care intră și interzisul, pentru că pentru minori și interziși fiind aceeași măsură de protecțiune, necesarmente rezultă să fie același măsură de protecțiune. Dacă la această similitudine de fapt se impune o similitudine de situațiune juridică, punând pe aceeași treptă pe interziși cu minorii, cu toate astea măsura luată prin dispozițiunile art. 322 nu pōte fi admisă și la alte cazuri neprevăzute formal de lege cum e pentru persoanele puse sub consiliu judiciar, căci de și aceștia, după codul civil, sunt incapabili pentru anumite acte, incapacitatea lor însă nu mai e pusă pe acelaș picior de egalitate cu a minorului. Așa fiind, in lipsă de text formal, e refuzată pe cale penală protejarea persoanelor puse sub consiliu judiciar contra acestora ce abuzează de slăbiciunea spiri-

tului lor, intru cât în penal totul este de strictă interpretare și argumentul analogiei fără putere. — Tr. II, I, 12 Dec. 98: Dr. 18/99, p. 148.

13. În delictul de abuz de încredere prima condițiune ce se cere pentru existența delictului este stabilirea depositului pe care inculpatul se pretinde că l'a violat. Atât în doctrina cât și în jurisprudență e stabilit că în contractele civile a căror violațiune intră în aplicațiunea art. 322 proba nu se poate administra de cât în conformitate cu dispozițiunile Codului Civil pentru motivul că nu poate fi permis a se constata un contract civil pe cale indirectă [pe cale penală] într'alt mod de cât permite Codul Civil, care singur regulamentază proba și efectele acestor contracte. În specie, înainte de a se constata cu martori și conform Pr. P. violațiunea depositului, cată a se constata și acesta în conformitate cu art. 1597 Civ. existența depositului. — Tr. II, I, 1 Mart. 86; Dr. 31/85-86, p. 241.

14. Chiar dacă există un început de dovadă scrisă, proba testimonială tot n'ar putea fi admisă pentru dovedirea depositului, de ôre-ce Codul Civil în art. 1597, diferind de Codul Civil francez, în această privință, prescrie în mod formal că depositul nu se poate constata de cât prin înscris, ceea ce eludează cu desăvârșire proba cu martori, fie că ar fi în cauză o sumă mai mică de 150 lei, fie că ar exista un început de dovadă scrisă, acesta întocmai ca și când ar fi vorba de un contract de locațiune sau de transacțiune. — Tr. II, I, 1 Mart. 86; Dr. 31/85-86, p. 241.

323. Ori-care va pune la o parte, sau va risipi spre paguba proprietarilor, a posesorilor ori a

deținătorilor, obligațiunii, banii, mărfuri, bilețuri, chitanțe sau ori-ce alte acte coprișând vre-o obligațiune sau apărare, și care i-se vor fi dat sub titlu de închiriare, de deposit, de mandat, sau pentru vre-un lucru cu plată ori fără plată, cu îndatorire de a-l întorče înapoi, sau de a-l înfățișa ori de a-l întrebuița într'un chip hotărât, se va pedepsi după cuprinderea articolului 322.

Dacă abuzul de încredere prevăduț prin paragraful de mai sus se va săvârși de vre-o slugă, om cu simbrie, ucenic, calfă, grămătic, lucrător ajutor, spre paguba stăpânului său, pedepsa va fi închisórea de la șese luni până la două ani.

Tóte acestea fără prejudițiul acelor ce s'au dis la articolele 203, 204 și 205 pentru punerea la o parte sau ridicarea banilor, a obligațiunilor, ori a altor acte ori lucruri aflate în deposite publice. *Co. 250. P. Fr. 408.*

1. Pentru a exista delictul de abuz de încredere, este neapărat trebuincios a se constata elementul esențial al acestui delict, și anume intențiunea fraudulósă, adică intențiunea, pentru delictive de a pune la o parte în propriul său

folos, parte sau totul din obiectele, valorile sau banii ce i-s'ar fi încredințat, cu condițiune ca acele obiecte, valori, sau bani să nu i se fi cuvenit. — Cas. II, 2 Iun. 93; B. p. 608.

2. Delictul de abuz de încredere nu poate exista de cât dovăduindu-se o sustragere din partea delicientului cu intențiune dolósă de a-si apropia valorile deturnate. Prin urmare abuzul de încredere rezultând din faptul unei deturnări comisă de un funcționar, sau de un simplu mandatar, nu se socotese consumat de cât în urma refuzului de plată sau imposibilității materiale de a restitui banii încredințați. Punctul de plecare pentru acest delict are a se calcula de la cererea sau punerea în întăzriere a funcționarului sau mandatarului. — Cas. II, 8 Dec. 93; B. p. 1127.

3. Pentru aplicarea art. 323 se cere ca prin element: punerea la o parte sau risipirea de bani în mod fraudulos. E invederat că ar fi zadarnic a cerceta intru cât și dacă art. 323 e aplicabil, dacă elementele constitutive ale acestui articol există, fără ca mai înainte să fie cert, a căror sume se cere restituirea. În această privință, chiar dacă e vorba de un funcționar căruia i-se încredințază bani nu numai spre conservare ci și spre întrebuițare, nu s'ar putea zice că funcționarul ar trebui să restituie în ori-care moment banii încredințați fără o luare de socotélă în regulă prin care să se constate, dacă sumele încredințate s'au întrebuițat într'un mod hotărât sau nu și care sunt aceste sume. Pe lângă această, intențiunea fraudulósă trebuind să fie constatată, se întrebă prin ce fapte ea se constată? În această privință nu s'ar putea zice că există intențiunea fraudulósă, când acela căruia se încredințază

banii, conform art. 323, i-ar fi întrebuițat dacă, cerându-se restituirea lor, e în stare a-i restitui. Asemenea simplul fapt al nerestituirei banilor încredințați în momentul când i-s'a cerut nu poate fi un fapt destul de precis pentru ca să reiasă intențiunea fraudulósă, când nici nu se negă primirea, nici nu se refuză restituirea lor, în această materie n'am putea considera ca fapte precise din care să reiasă intențiunea fraudulósă, de cât sau faptul negării primirei banilor încredințați, sau faptul imposibilității d'a restitui banii încredințați în urma unei puneri în întăzriere. În cât privește pe funcționarii publici, dacă am voi a fi riguroși, încă ar trebui să distingem funcționarii cari au numai a conserva banii de acei funcționarii, cari pot întrebuița banii la ôre-cari scopuri hotărâte; pentru acești funcționarii nu am putea sustine că din simplul fapt al nerestituirei ar resulta intențiunea fraudulósă, căci și acești funcționarii cari au a da socotélă și a justifica întrebuițarea sumelor, nu pot fi expuși urmării penale, fiind că nu au restituit banii încredințați; din contră și ei trebuie să fi fost puși în întăzriere prin o constatare din care să rezulte dacă se justifică întrebuițarea sumelor încredințate, sau dacă sunt sume a căror justificare nu se constată. În specie Curtea de apel întemeindu-se, pentru constatarea intenției fraudulósă, pe simplul fapt al nerestituirei banilor ce inculpatul ar datorat în urma socotelor ce i-s'ar lu, a violat regulile stabilite mai sus. — Cas. II, 19 Sept. 78; B. p. 336.

4. Dacă doctrina și jurisprudența cer, pentru a pedepsi pe cel căruia i-se impută un abuz de încredere, ca el să fie pus în întăzriere de a restitui o-

biectul încredințat, acesta o fac nu că dăruie punerea în întârziere ar constitui un element indispensabil pentru existența delictului de abuz de încredere, căci nicăieri legea nu cere acesta, ci pentru că prin acest procedeu se poate descoperi dacă inculpatul, cu intenție frauduloasă, care este un element constitutiv al delictului a sustras obiectele încredințate lui; acest procedeu însă, nu este unicul pentru a revela intențiunea frauduloasă și inst. de judecată o pot deduce și din circumstanțele în care s'a perpetrat faptele. — Tr. Ilf. I, 14 Nobr. 91; Dr. 12/92, p. 93.

5. Pentru a stabili delictul de abuz de încredere, se cere dovedirea prejudiciului. — Cas. II, 8 Dec. 92; B. p. 1127.

6. În delictul de abuz de încredere, se cere, pe lângă altele, și existența unui prejudiciu. Așa dar, când judecătorul fondului nu constată prin deciziunea sa condamnatorie, pentru un atare delict, acest element, H. sa este casabilă. — Cas. II, 13 Dec. 93; B. p. 1140.

7. Prejudiciul e unul din elementele constitutive ale delictului de abuz de încredere. — C. Iași, II, 20 Ian. 96; Dr. 64/96, p. 553.

8. Instanța de fond este suverană în apreciere, dacă din concursul faptelor rezultă sau nu intențiunea frauduloasă. Art. 323 neconținând o definițiune sacramentală, constatarea intențiunii frauduloase poate rezulta și din complexul constatărilor făcute de judecătorul fondului, fără a fi nevoie ca acel judecător să o exprime în anume cuvinte. — Cas. II, 14 Mai 84; B. p. 460.

9. Constatarea elementului intențiunii frauduloase, în delictul de abuz de încredere, poate să rezulte și din complexul constatărilor făcute de

judecătorii fondului, fără a fi nevoie ca dânsii să exprime această prin anume cuvinte. Astfel, când instanța de fond constată în fapt, că prevenitul, în calitate de comisionar, a primit de la comitet o mare cantitate de marfă pentru a o vinde, și dânsul a pus la o parte, în paguba numitului, atât din marfa primită cât și din banii prinși din vânzare, din acesta reiese și existența intențiunii frauduloase. — Cas. II, 31 Mai 93; B. p. 531.

10. Ori-ce contract de comision implică în sine și un mandat. Așa dar, faptul că comisionarul a contravenit și și-a însușit sumele încasate pentru mărfurile cu a căror vânzare său conservare a fost însărcinat, constituie delictul de abuz de încredere. — Cas. II, 5 Dec. 95; B. p. 1457.

11. Constituie delictul de abuz de încredere faptul că un mandatar a pus la o parte, în mod fraudulos și în paguba mandantului, banii sau alte obiecte ce dânsul a primit în acea calitate. — Cas. II, 10 Iun. 92; B. p. 641.

12. Comite delictul de abuz de încredere, acela care deturnează în propriul său folos și în paguba proprietarilor bani sau alte valori ce i-s'au încredințat sub titlu de mandat pentru a-i întrebuița într'un chip hotărât. — Cas. II, 24 Nobr. 92; B. p. 1052.

13. Arendașul care întrebuițează lemnele date de Stat la altă trebuiță de cât cea prescrisă în contractul de arendare, comite un abuz de încredere. — Cas. II, 15 Febr. 80; B. p. 84.

14. Într'un delict de abuz de încredere, când instanța de fond constată în fapt că delinquentul se găsece în stare de insolabilitate ca să garanteze pe pagubaș de prejudiciul ce i-au cauzat, prin această stabi-

lesee intențiunea frauduloasă a delinquentului. — Cas. II, 10 Iul. 90; B. p. 897.

15. Constituie un adevărat abuz de încredere, faptul că Primarul unei Comune, care a emis un mandat, pentru plata salariului unui funcționar a încasat tot dânsul banii și și i-a apropiat în propriul său folos, în paguba aceluia funcționar, precum și faptul că dânsul, tot ca Primar, a încasat de la un locuitor prestațiunea șoselei fără a-i da recipisă și însușindu-și banii a fost nevoit locuitorul să muncască zilele de șosea pe cari le plătiese deja; căci în ambele aceste cazuri, dânsul, ca Primar, a luat în virtutea unui mandat ce avea de la lege. Deși, dânsul a restituit sumele de bani deturnate, această însă făcând'o tocmă după ce s'a vădut condamnat de Tribunal, instanța de fond, a fost în drept să deducă intențiunea sa de a-și însuși acei bani în paguba celor ce erau în drept a-i primi. — Cas. II, 12 Febr. 91; B. p. 245.

16. Faptul că cineva a deturnat în folosul său sumele de bani ce a primit de la nisece locuitori pentru a-i plăti la creditul agricol de împrumuturile făcute, constituie delictul de abuz de încredere. — Cas. II, 20 Febr. 95; B. p. 231.

17. În delictul de abuz de încredere, împrejurarea depunerii banilor după un timp îndelungat nu face să dispară intențiunea culpabilă a delinquentului; și acesta constituind o cestiune de fapt, care intră în suverana apreciațiune a instanțelor de fond, scapă de controlul Curții de Casațiune. — Cas. II, 9 Mai 90; B. p. 709.

18. În delictul de abuz de încredere, când valoarea pretinsă achitată excede suma de 150 lei vechi, proba testimonială e inadmisibilă, ea nu se poate face de cât printr'un act scris, căci

alt-fel s'ar viola dispozițiunile legale relative la probe. — Tr. Br. 2 Oct. 86; Dr. 1/88, p. 8.

19. După art. 141 și 176 Pr. P. combinate cu art. 69 din legea judecătorilor de pace, regula generală este că delictele coreționale se judecă de Tribunalele de județ, iar contravențiunile de judecătoriile de ocol. Numai prin excepție la această regulă sunt deferite judecătorilor de ocol delictele prevădute de art. 71 din legea judecătorilor de pace. Este de principiu că ori-ce excepțiune la regula generală nu poate fi întinsă peste limita în care ea este circumscrisă de legiuitor. Întru cât citatul art. 71 conține o dispozițiune limitativă și determină în mod clar și precis delictele, care, prin excepțiune, pot fi judecate de judecătorii de ocol, fără să indice între articolele ce anume specifică și delictul prevădute de art. 323 din Codul penal, apoi e evident că competența lor nu poate fi întinsă când e vorba de judecata delictelor coreționale la alte cazuri neprevădute de disul articol. Ast-fel fiind, valoarea litigiului e indiferentă, destul numai că art. 323 din Codul penal nu intră în prevederile art. 71, relativ la competența penală a judecătorilor de ocol, și, prin urmare, Tribunalul e competent a judeca afacerea. — Cas. II, 22 Apr. 97; B. p. 586.

20. Persoanele care emit polite de asigurare de la societăți străine ne autorizate în țară, sunt presupuse ca agenți direcți ai acestor societăți, iar nu ca comisionari de avarii și prin urmare pasibili de art. 250 Codul Comercial, combinat cu art. 323 Codul penal. — Tr. Br. 19 Mai 97; Dr. 80/97, p. 669.

21. Elementele cerute de art. 250 Codul comercial, pentru ca delictul să existe, sunt acelea ca să se fi făcut opera-

țiunii pe seama societăților streine, care nu vor fi îndeplinit condițiunile prescrise de secțiunea în care se află acest articol. Această secțiune se ocupă numai de societățile streine autorizate de a funcționa în țară, arătând obligațiunile la care sunt supuse pentru a putea funcționa. Intențiunea legiuitorului, edictând acest articol, a fost ca acele societăți cari s'ar stabili în mod regulat în țară, având reședință sau agenții, să se supue în totul dispozițiunilor prevădute de aceea secțiune spre a nu prejudicia fie pe Stat pentru taxa timbrului, fie pe particularii cari ar lucra cu acele societăți de bună credință, în mod public și obicinuit, ca la cas de a avea pretențiuni contra acelor societăți să aibă de unde a fi despăgubiți, fiind obligate acele societăți a avea o garanție depusă în țară, și având reședință în țară, să pōtă fi justițiabile înaintea Tribunalelor țării. În specie, inculpații lucrând pentru nise societăți neautoritate în țară, și numai în mod accidental, faptul lor nu pōte intra în prevederile art. 250 Codul comercial. — C. Gal. II, 14 Nobr. 97; Dr. 80/97, p. 668.

324. Advocatul care, prin daruri, oferte sau promisiuni, se va îndupleca a se înțelege cu partea adversă și va vătăma, prin fapte pozitive, sau prin omisiuni dōlōse, cauza clientului său, va fi pedepsit prin închisōre până la două ani, prin suspensiunea din exercițiul profesiunii de avocat, prin interdicțiune de la funcțiunile publice până

la 15 ani, și prin amendă de la 150 până la 1500 lei. *L. Adv. 15.*

Nu există delictul de abuz de încredere, prevădut de art. 324, dacă nu se constată că avocatul s'a înțeles cu adversarul spre a vătăma interesele clientului său, în urma unor daruri, oferte sau promisiuni ce i-s'a făcut. — Cas. II, 4 Mart. 92; B. p. 262.

325. Când avocatul va vătăma, cu viclenie, prin fapte pozitive sau prin omisiuni, cauza unui acuzat sau a unui prevenit, se va pedepsi precum urmēză :

În cas de crimă, prin interdicțiune de avocat și profesieiune de avocat și de la veri-ce funcțiune publică, și prin reclusiune.

În cas de delict, prin interdicțiune de la profesieiune de avocat și de la ori-care altă funcțiune la care pedeapsă se va putea adăogi și închisōrea până la două ani.

În cas de contravențiune, prin interdicțiune de la profesieiune de avocat și de la ori-care altă funcțiune publică, nu pe mai puțin de șese luni, și prin amendă până la o sută cincideci lei.

326. Cel ce, după ce va produce un document înscris sau memoriu la o judecătorie pentru vre-o

prigonire, îl va sustrage în ori-ce mod, se va pedepsi cu o amendă de la 26 la 150 lei.

Acestă pedepsă se va hotări de același tribunal în a cărui cercetare se află prigonirea. *P. Fr. 409.*

327. Cel ce găsind pe drumuri ori pe uliță lucruri ce nu sunt ale sale, și întrebându-se despre ele, le va tăgădăui, se socotește că a comis un abuz de încredere, și se va pedepsi cu închisōrea de la 15 zile până la trei luni. *P. Fr. 226.*

328. Cel ce va găsi într-o curte, grădină, în grajduri ori în altă încăpere, bani ori lucruri ce nu sunt ale sale, și nu le va arăta stăpânului locului, ori chirașului, se va pedepsi cu pedeapsa prevădută la articol precedent.

329. Dispozițiunile art. 307, se vor aplica și la cazul de abuz de încredere urmat între persoanele acolo arătate.

I. După art. 329 combinat cu art. 307, faptele de abuz de încredere săvârșite de către tată spre paguba copiilor lui nu se socotesc delict, supuse fiind numai la despăgubiri civile. Legea nu face nici o distincțiune între abuzul de încredere comis de un părinte față de copilul său major, și între abuzul de încredere comis de un părinte, ca tutor legal, față de copilul său minor. Cas II.

13. Sept. 94; Dr. 73/94, p. 586. B. 94; p. 895.

2. Ori ce vătămare a averii copiilor sau a rudelor de jos de către tată sau mamă sau alte rude de sus prin furt sau abuz de încredere nu se pedepsește conform art. 307 și 329. Dacă d-nei S. se imputa faptul ca a risipit din averea minorului încredințată spre administrare cu obligație de restituire la majoritate, și acest fapt l'a săvârșit în calitate de mamă și tutore, în detrimentul minorului, acest fapt ca abuz de încredere, nu pōte fi urmărit conform art. 329, nu însă și conform art. 330. Faptul prevădut de art. 330 nu este un abuz de încredere. Această dispoziție este luată întocmai din § 246 Codul penal prusac. Faptul prevădut de acest paragraf, după dreptul prusac, nu e considerat ca abuz de încredere (Unterschlagung) care asemenea nu se pedepsește conform § 228 al codului penal prusac, ci ca infidelitate (Untreue) prin care avem a înțelege ori ce vătămare cauzată avertii pupilului, de către tatăl sau de către mama sa tutore, cu rea credință. Dacă dar tutorul girează interesele minorului cu scop de a-și însuși folose, dacă tutorul nu îndeplinește îndatoririle ce-i incumbă în virtutea legii, și dacă, în genere, prin gestiunea lui se vatămă interesele și complexul avertii încredințate direcțiunei sau administrațiunei lui, în tōte aceste cazuri, este infidelitate, și chiar tatăl sau mama, intru cât sunt tutori, pot fi urmăriti conform art. 330. Pentru aplicarea art. 330 nu se pōte zice că fiind în secțiunea 4-a care tratează despre abuz de încredere criteriile art. 330 ar trebui să fie același cu ale abuzului când nu numai am văzut că dispozițiunea e o reproducere fidelă a paragrafului 246 codul penal

prusac, ci când însași dispoziția art. 330 arată elemente care diferă cu totul de acele indicate pentru abuzul de încredere prin art. 323. — Cas. II, 12 Mai '98; C. Jud. 21/98, p. 166.

330. Se vor pedepsi cu închisoarea de la o lună până la un an:

1. Tutorii, curatorii, executorii testamentari, acei însărcinați cu paza lucrurilor sechestrate, administratorii de fundații unii cari, cu rea credință, lucrădă în vătămarea persoanelor sau lucrurilor încredințate direcțiunii sau administrațiunii lor;

2. Samsarii, agenți de schimb, expeditorii, comisionarii și alte persoane exercitând o profesiune cu care sunt anume însărcinați de autoritatea publică, dacă în afacerile cari le sunt încredințate aduc, cu rea credință, vătămarea acelor cari le-au încredințat afacerile. *P. Pr. 246.*

1. Ca să existe delictul de abuz de încredere, prevăzut și pedepsit de art. 330, se cere ca tutorele cu rea credință și în vătămarea intereselor pupilului să fi refuzat predarea socotelor la timp. Așa dar, când judecătorul fondului constată că nu există din partea unui asemenea tutore nici rea credință, nici rea administrație care să fi cauzat prejudiciu în averea minorului, face o justă aplicație a citatului art. pronunțând achitarea. — Cas. Vac. 5 Iul. '93; B. p. 666.

2. Elementul constitutiv al delictului prevăzut și pedepsit de art. 330, relativ la gestiunea tutorilor, este reaua credință. Ast-fel, este casabilă hotărârea care condamnă pe un tutore ce nu s'a prezentat pentru a justifica întrebuintarea averelor de bani provenite din averea minorilor, când nu constată reaua credință a tutorului. — Cas. II, 22 Ian. '97; B. p. 95.

3. Nu constituie un abuz de încredere faptul proprietarului care, lăsat custode asupra lucrurilor sale urmărite și sechestrate, le sustrage înlocuindu-le cu altele de calitate inferioară. Lg. a voit a pedepsi reaua credință în administrațiunii de averi străine și dispozițiile din lege relative la delictul de abuz de încredere cer ca element esențial pentru existența acestui delict, elementul sustracțiunii lucrului altuia, ceea ce în specie nu există de ôre-ce autorul sustragerii nu încetase a fi proprietar și detentor al obiectelor sechestrate. — C. Iași I, 6 Apr. '94; Dr. 60/94, p. 482.

4. Faptul că un debitor căruia i s'a sechestrat și i s'a lăsat în păstrare mai multe lucruri, a înlocuit obiectele sechestrate cu altele de o calitate inferioară constituie delictul de abuz de încredere prevăzut și pedepsit de art. 330. — Cas. II, 13 Iun. '94; B. p. 727.

331. Cărăușii, vâslășii sau ômenii lor, cari, prin amestecare de materii vătămătoare, vor fi preschimbat calitatea vinurilor, sau ori-ce alt-fel de bêturii, ori de mărfuri al căror transport li-s'a fost încredințat, se vor pedepsi cu închisoarea de la două luni la două ani; iară dacă

preschimbarea nu se va fi făcut prin amestecare de materii vătămătoare, osândă va fi închisoarea de la o lună până la șese luni, sau amendă de la 26 până la 250 lei. *P. Fr. 387.*

SECȚIUNEA V

Înșelăciune sau escrocherie

332. Acela care, în vederea de a împărtași folos, face să nască o amăgire în paguba averei altuia, sau făcând să trecă de adevărate fapte mincinoase, sau prefăcând în mincinoase fapte adevărate, ori suprimându-le de tot, este culpabil de înșelăciune. *P. Pr. 241.*

1. Elementele escrocheriei sunt: întrebuintarea de mijloace frauduloase, faptul de a face să i se remită, sau de a încerca să facă a i se remite valoarea obținută prin ajutorul acestor mijloace frauduloase, deturarea sau risipirea acestor valori. Manoperi frauduloase sunt mijloace întrebuintate pentru a surprinde confiența terțiilor. Această expresiune de manopere presupune o ôre care combinațiune de fapte, o machinațiune preparată cu o măestrie mai mare sau mai mică, o prefăcătorie urzită cu o artă mai mult sau mai puțin dibace. În specie, știind că Directorul Eforiei are puterea de a face ca o moșie să-i fie rearendată inculpatul ia dat 15000 lei pentru acest lucru care s'a și realizat, căci a obținut rearendarea de la Eforie, fără ca Directorul să întrebuinteze vre-o artă, di-

băcie sau machinațiune pentru a obține suma cerută. A-fără de acesta admitând chiar că Directorul a întrebuintat mijloace frauduloase, dacă, prin demersurile și îngrijirile Directorului, s'a realizat evenimentul, nu e o escrocherie, căci în acest cas suma remisă nu este de cât pretul serviciilor sale. — C. Cr. I, 19 Dec. '90; Dr. 41/91, p. 323.

2. Pentru a exista delictul de escrocherie se cere următoarele trei condițiuni; amăgire, manopere frauduloase și pagubă adusă averii altuia. — Cas. II, 28 Sept. '92; Dr. 72/92, p. 571. B. 92 p. 833.

3. Elementele delictului de înșelăciune prevăzut de art. 332 sunt trei: a) ca agentul să aibă în vedere a împărtași un folos, b) ca agentul să facă a se nască o amăgire în paguba averii altuia, și c) să facă să trecă de adevărate fapte mincinoase sau să prefacă în mincinoase fapte adevărate, ori să le suprimă de tot. — C. Gal. I, 12 Iun. '91; Dr. 55/91, p. 440. Idem. C. Buc. III, 13 Oct. '93; Dr. 70/93, p. 559.

4. Elementele constitutive ale delictului de înșelăciune sunt: a) intențiunea agentului d'a împărtași folos; b) întrebuintarea de manopere frauduloase; c) nascerea unei pagube în averea altuia. Manopera frauduloasă pôte se consiste într-o simplă reticență, precum ascunderea adevăratului preț al achizițiunii unui imobil. — Cas. II, 19 Nobr. '93; B. p. 1056.

5. Ceea ce caracterizează delictul de înșelăciune sunt: intenția de a împărtași folos, nascerea unei amăgiri în spiritul altuia și cauzarea unei pagube averii altuia. Delictul de înșelăciune nu pôte fi considerat consumat de cât dacă există câte-și trele condițiuni. În deosebii nu e suficient posibilitatea de prejudiciu, ci tre-

buc ca prejudiciul să fie chiar real și efectiv, trebuie ca averea amăgîtului într'adevăr să se micșoreze într'o privință sau alta, în totul sau în parte, precum era intenționat. Dacă există o serie de fapte săvârșite cu scop ca să provoce o micșorare a averii altuia și dacă această micșorare n'a început, delictul nu este a se considera consumat ci numai încercat. Codul penal nu pedepsește, în genere, prin art. 332 și 333, de cât înșelăciunea consumată, iar încercarea de înșelăciune nu se pedepsește de cât într'o specie de înșelăciune prevăzută de art. 334. Legiuitorul nostru adoptând noțiunea înșelăciunii coprinis în § 241 codul penal n'a adoptat și dispoziția din § 242 după care se pedepsește nu numai consumarea ci și încercarea; astfel nu poate fi vorba a se imputa cuiva o înșelăciune conform art. 332 și 333 dacă delictul nu e consumat, linia de demarcație între consumare și între încercare consistă totemai în faptul cauzării prejudiciului, dacă nici un început de cauzare de prejudiciu amăgîtului nu există, nici delictul nu e consumat și prin urmare faptul se sustrage ori-cărei pedepse. — Cas. II, 5 Febr. 97; Dr. 20/97, p. 154; C. Juc. 8/97, p. 60; B. 97 p. 213.

6. Se face o justă aplicațiune a art. 332 și 333 când Curtea de fond constată în fapt elementele constituive ale delictului de escrocherie. — Cas. II, 20 Ian. 82; B. p. 87.

7. Constatarea elementelor unui delict este destiune de fapt și decisiunea judecătorului de fond în această privință este suverană. În specie Curtea de apel deducând din complexul tuturor faptelor constatate că ele constituiesc delictul de înșelăciune și aplicând dispozițiile art. 332, prin această a făcut o justă aplicațiune a le-

gei în raport cu faptul. — Cas. II, 4 Nobr. 96; Dr. 77/96, p. 653; B. 96, p. 1544.

8. Faptul amăgîrei nu se poate concepe fără rezultatul necesar al pagubei averii altuia; acest fenomen psihologic, amăgirea e conexă și în strânsă legătură de cauză la efect, cu paguba ce se cauzează altuia. Amăgirea, ca dispozițiune a spiritului nostru se poate manifesta atât prin acțiuni pozitive, cât și prin omisiuni ce pot avea drept cauză împlinirea unei datorii impusă nu numai de lege, ci și chiar de regulile moralei și probității. — C. Buc. III, 13 Oct. 93; Dr. 70/93, p. 559.

9. Dacă amăgirea este cerută ca un element constitutiv al delictului de escrocherie, de nicăiri însă nu rezultă că amăgirea trebuie neapărat să se exercite asupra aceleiași persoane care a suferit și paguba. Toemai interpretarea contrarie se dă paragrafului 241 din Codul penal al Prusiei, după care este elaborat articolul nostru 332 și ceea ce este mai mult, chiar Lg. nostru și-a manifestat intențiunea în această privință, căci prin art. 173 din legea vamală el califică de escrocherie faptul de amăgire exercitat asupra agenților vamali și făcut în paguba fiseului, de unde rezultă că victima amăgîrei poate fi alta de cât partea vătămată. — Cas. II, 28 Sept. 92; Dr. 72/92, p. 571. B. 92, p. 833.

10. Există delict de înșelăciune, chiar atunci când agentul nu s'a folosit efectivmente de înșelăciunea comisă de densusul, destul numai ca folosul să fi fost posibil, și ca faptele și mijlocele întrebuintate de el, să fi avut de scop acest folos, ori-care ar fi fost rezultatul. — Cas. II, 19 Ian. 93; B. p. 71.

11. Prin *cuget de a împărțîși folos* trebuie a se înțelege ori ce fapt al agentului din care ar rezulta o adăogire a

patrimoniului seu, o dorință nelegiuită de a se înavuți fără însă a avea drept mobil paguba averii altuia ci numai conștiința că pagubava va fi rezultatul acțiunei sale. — C. Buc. III, 13 Oct. 93; Dr. 70/93, p. 559.

12. Nu e escrocherie dacă nu s'a întrebuintat manopere frauduloase pentru a induce în erore. — Cas. II, 26 Sept. 78; B. p. 339.

13. Pentru a se aplica art. 332 nu e suficient a se constata că există prejudiciu și că s'au întrebuintat manopere frauduloase ci trebuie a se vedea și dacă acele manopere au fost de natură a induce în erore. — Cas. II, 28 Mart. 80; B. p. 121.

14. Intrebuintarea de manopere frauduloase pentru a produce amăgire în paguba averii cui-va, constituie un element esențial al înșelătoriei, fără de care delictul nu există. — Cas. II, 13 Dec. 89; Dr. 3/90, p. 20; B. 89, p. 1072.

15. La delictul prevăzut de art. 332 manopera nu trebuie să se distingă prin un rafinament deosebit, ajunge și o minciună grosolană care aduce o vătămare în dauna averii altuia. — C. Gal. I, 12 Iun. 91; Dr. 55/91, p. 440.

16. Nu se poate considera ca manopera frauduloasă, exagerațiunea raportului prezentat de persoana însărcinată de societate a cumpăra imobile petrolifere în numele ei, când aceste exagerațiuni se referă la întinderea și importanța agricolă a terenului, iar nu la valoarea lor petroliferă, pe care societatea a avut-o în vedere. — Tr. IIf. I, 14 Ian. 93; Dr. 18/93, p. 139.

17. Faptul administratorului unei societăți de a fi primit un comision său o remisă, pentru afacerile încheiate de societate, fără autorizățiunea acesteia, nu poate fi calificat de escrocherie când nu se constată ma-

nopere frauduloase. — Tr. IIf. I, 14 Ian. 93; Dr. 18/93, p. 139.

18. Nu există exerocherie, când nu se constată manoperele frauduloase. — Tr. Cov. 18 Sept. 93; Dr. 65/96, p. 537. Idem: C. Gal. II, 13 Ian. 96; Dr. 18/96, p. 141.

19. Înșelăciunea, în termeni generali, precum e stabilit prin art. 332, nu se pedepsește de cât ea delict consumat, nu însă ca încercare, căci art. 333, care declară pedepsa, nu o declară și pentru delictul încercat, precum se declară anume prin art. 242 Codul penal al Prusiei. Dacă ar fi a ne mărșini la art. 334 am pedepsi și încercarea, însă acest articol, care corespunde vechiului art. 405 Cod penal frances, ast-fel precum e conceput și fără a se fi adoptat de Lg. nostru și modificarea la acel art. 405 introdusă în Franția prin o lege din 1863, toemai pentru a se putea condamna și unele încercări de înșelăciune, cari de almintrelea n'ar fi putut fi condamnate conform vechiului art. 405, presupune, pentru ca să se potă țice că e încercare, că s'au remis banii, ceea ce în specie n'a fost. — Cas. II, 22 Dec. 87; Dr. 3/88, p. 20. B. 87, p. 1046.

20. Codul penal sub rubrica *Înșelăciune sau escrocherie* prevede diferite delictे pedepsite sub această denumire, delictे ce nu trebuie confundate, căci fiecare își are elementele sale constitutive ce-l deosebesc de celelalte. Intre înșelăciunea prevăzută și pedepsită de art. 332 și 333, și aceea de care tratează art. 334, există deosebire care desparte un delict simplu de un delict calificat, căci pe când art. 332 declară culpabil de înșelăciune pe acela care în vedere d'a împărțâși folos, face să nască o amărire în paguba averii altuia său făcend să trecă de adevă-

rate fapte mincinoase, sau prefăcând în mincinoase fapte adevărate ori suprimându-le de tot, art. 334 caracterizând o înșelăciune mult mai gravă, face să depindă existența acestui delict de întrebuintărea unor mijloace dolosive anume specificate și a căror întrebuintăre nu e cerută, pentru ca un prevenit să poată fi declarat culpabil și pedepsit pentru înșelăciunea simplă prevădută de art. 332.—Cas. II, 20 Mart. 91, Dr. 26/91, p. 202. B. 91, p. 362.

21. Dispozițiunile art. 332 conține o definițiune a delictului de înșelăciune atât de generală în cât ori-ce formă de înșelăciune este prevăzută prin această dispozițiune; ast-fel nu era necesitate de o altă dispozițiune care să ne definescă și să arate ore-care moduri de înșelăciune și dacă totuși Lg. pe lângă art. 332, a mai adăugat și art. 334, nu se poate explica de cât prin motivul de a califica ore-cară moduri de înșelăciune mai grave prin o pedepsă mai grea; între art. 332 și 334 este o identitate în privința elementului producerei erorii și a prejudiciului, dar este deosebire în cât privește modalitățile de producere a erorii în persoana înșelătorului din partea înșelătorului. Analizarea împrejurărilor psihice prin care erorea se produce, în persoana înșelătorului, este inutilă în cât privește aplicarea art. 332; în această privință e destul dacă judecătorul de fapt declară că prin afirmarea cutărui fapt, neadeverat în sine, din partea înșelătorului, s'a produs erorē în persoana înșelătorului, pentru ca să zicem că există o condițiune de aplicare a art. 332. De aceea e inutil a cerceta dacă inculpatul a afirmat existența unui fapt neadeverat spre a intimidă, cunoscându-se pozițiunea preponderantă ce avea, sau spre a produce erorē, când judecătorul de fapt declară că s'a

produs erorēa. Chiar dacă darul se dă în urma erorii produse de către înșelător, există înșelăciune în sensul art. 332.—Cas. II, 8 Aug. 91; B. p. 871.

22. Faptul că o persoană, pentru a înlesni o contrabandă vamală, a scris declarațiunea de import în care a trecut un număr de colecte mai mic de cât era în realitate, din care a și ridicat parte dintr'ensele, iar pe când voia a ridica și restul a fost prins în flagrant delict, constituie un delict consumat, iar nu numai o tentativă a delictului său un delict neizbutit.—Cas. II, 24 Iun. 94; B. p. 743.

23. Constitue o escrocherie faptul că un comptabil al unui stabiliment public a emis bonuri de pensiuși și milă în număr dublu și triplu pe aceeași lună, pentru aceeași persoană și pentru persoane cără nu existau, și tot dănsul subscriind numele acelor persoane fără însemnarea lor, amăgea prin aceste manopere frauduloase pe casier, făcându-l să creză că aceste bonuri sunt exacte, și-l uchiță sumele arătate în ele.—Cas. II, 27 Iun. 89; B. p. 664.

24. Constitue delictul de înșelăciuna, iar nu de abuz de încredere, faptul că o persoană, prin mijloace violene întrebuintate față cu altul, a înșelat pe acesta luându-i diferite acte cu cari s'a servit spre a ridica nisece efecte de valoare depuse la o bancă.—Cas. II, 19 Ian. 93; B. p. 71.

25. Mandatarul unei societăți, care în calitate de membru al unui consiliu de administrație, în loc de a comunica colegilor săi adevăratul preț cu care societatea putea intra în stăpânirea unui imobil, ascunde acest preț suprimând faptele ce un mandatar conștiincios al intereselor altuia nu ar fi făcut, comite prin acesta o amăgire în

dauna societăței.—C. Buc. III, 13 Oct. 93; Dr. 70/93 p. 559.

26. Faptul că primarul unei comune rurale împreună cu confinitul pădurei Statului a pretins de la locuitorii, cu ocasiunea resemperării viilor de embatic și pe când inginerul, însărcinat cu măsurătoarea viilor începuse lucrarea, ca să dea fie-care câte o sumă ore-care de bani sub pretext de a plăti omeni ca să ducă lanțul, pe când în realitate banii i-au încasat în profitul lor personal, și sub amenințarea cum că cei cari nu vor contribui vor perde vile, ceea ce nu era adevărat, constituie delictul de înșelăciune prevăzut și pedepsit de art. 332.—Cas. II, 31 Ian. 95; B. p. 87.

27. Constitue o înșelăciune, faptul de a face să treacă drept fapt adevărat, un lucru mincinos, creând un antreposit fictiv în afară de condițiunile de organizare a acestor antreposite prevăzute de legea maximului din 1 Iunie 1893 și a regulamentului de punere în aplicare a acestei Legi.—C. Buc. II, 9 Dec. 95; Dr. 10/96, p. 74.

28. Faptul că un comerciant prin manoperele ce a întrebuintat, a atras în prăvălia sa pe un individ, care printr'o anume scrisorē a cui-va era recomandat altul comerciant că să-i vază și nisece mărfuri, făcându-l să crează că el este acela către care era recomandat și vindându-i dănsul mărfurile, constituie delictul de înșelăciune prevăzut de art. 332. În acest cas, elementul prejudiciului există nu numai în persoana cumpărătorului, dar și a comerciantului către care era recomandat a-i vinde mărfurile.—Cas. II, 9 Dec. 95; B. p. 1468.

29. Nu constituie nici delictul de înșelăciune din art. 332 nici cel de escrocherie din art. 334, faptul unui inculpat care, făcându-se în posesia

unor înscrisuri de datorie emantate de la o persoană pe care acesta le plătise și în posesia unor polife emise în scop de a fi negociate fără să le fi negociat, și care inculpat de și știu că nu e creditor acțiunează în judecată pe subscriitorul acelor titluri de creanțe, void să treacă înaintea justiției de adevărate faptele mincinoase și înscrisurile nu erau achitate și că polițele ar constata un împrumut și amăgind justiția să obțină o hătărâre de condamnare. Nu constituie delictul de înșelăciune prevăzut de art. 332 căci lipsește unul din elementele constitutive ale acestui delict: *paguba reală*. Nu constituie delictul de escrocherie din art. 334 întru cât nu s'a stabilit că remiterea acelor acte s'a făcut în urma unor uchiștiri culpabile.—C. Buc. III, 12 Mai 97; C. Jud. 15/97, p. 198.

30. Faptul unui pescar de a vinde pește lipsă la dramuri, fără a se stabili că s'a servit cu măsuri mincinoase sau cu alte măsuri de cât cele autorizate de guvern, nu constituie nici delictul de înșelăciune, neexistând din parte-i manopere frauduloase, nici contravențiunea poliției decât stabilită de art. 393 § 7 Cod penal, nefiind pescarii prevăduți de acest articol.—Cas. II, 21 Sept. 83; Dr. 70/82-83, p. 576; B. 83, p. 856.

31. Pescarii, nefiind anume prevăduți în art. 393, trebuiesc a fi pedepsiți conform art. 332.—Cas. II, 9 Jul. 84; B. p. 598. Idem: Cas. II, 10 Nob. 87; B. p. 928.

32. Vindarea de marfă cu lipsă de grame pentru ca să cadă sub aplicația art. 393, urmează că delinquentul să exercite una din profesiunile indicate anume în acel articol. Alt-fel delinquentul făcând să se nască o amăgire în paguba averei altuia, sau făcând să treacă de a-

devărate fapte mincinoase, faptul său cade sub prevederile art. 332. — Cas. II, 5 Mart. 86; B. p. 214.

33. *Lg.* dând faptul prevăzut de art. 141, al. 6 Pr. P. în judecata judecătorilor de pace, ca o contravențiune, n'a înțeles să considere asemenea fapte ca fapte de înșelăciune. — Cas. II, 7 Mart. 95; B. p. 494.

34. Când contravențiunea vamală sau la plata accizelor comunale a fost săvârșită de către contravenient în conivență cu agenții vamali sau ai accizelor, în acest caz faptul nu mai poate fi considerat ca o simplă contravențiune vamală și nu mai poate fi vorba de aplicarea dispozițiilor vamale, căci aci declarațiunile sunt falsificate atât de cel ce introduce o marfă în fraudă, cât și de agentul vamal care înlesnesce acele operațiuni în dauna Statului sau Comunei, și mobilul delinvenților este ca să împărtășească amândoi folos, făcând să treacă de adevărate fapte mincinoase în dauna Statului sau a Comunei, adică declarând să s'a introdus în Comună mai puțină marfă de cât era în realitate și percepend, prin urmare, mai puțin bani de cât se cuvenea. Prin urmare faptul comis în aceste condițiuni constituie delictul de escrocherie prevăzut și pedepsit de art. 332 P. de ore-ce intrinsece toate elementele prescise de acest articol. — Cas. II, 14 Febr. 94; B. p. 156.

35. Înșelăciunea sau escrocheria, prin mijlocul căreia s'a comis o contrabandă vamală, poate să rezulte nu numai din actele indicate în art. 173 din legea vamală ei și din orice alte acte cari, conținând indicațiuni mincinoase, au surprins buna credință a agenților vamali, căci art. 173 sus citat e numai indicativ, și, independent de dispozițiunile ce îl

conține, elementele delictului de înșelăciune sau escrocherie pot și trebuie a fi cercetate și constatate conform art. 332 și 333. — Cas. II, 20 Dec. 95; B. p. 1496.

36. Faptul că un agent fiscal a primit, în această calitate, o sumă de bani de la un contribuabil ca plată de contribuțiuni, fără să facă veri-o operațiune de descărcare, în această privință, în registrele percepției, a putut forma convingerea judecătorului de fond cum că acei bani au fost luați de prevenit cu rea intențiune, în folosul său și în paguba contribuabilului și să declare că el constituie delictul de abuz de încredere, fără a decizia că s'a p'otă fi censurată de Curtea de Casațiune. — Cas. II, 3 Oct. 95; B. p. 1216.

37. În delictul de escrocherie este admisibilă proba cu martori, spre a se stabili că încheierea unor contracte, fie ele de o valoare mai mare de 150 lei, a fost rezultatul unor manopere frauduloase întreprinse de delinvenți. — Cas. II, 17 Iun. 92; B. p. 658.

38. Delictul de înșelăciune prevăzut de art. 332 și pedepsit de art. 333 nu atrage pe lângă închisore și pedepsa accesorie a interdicțiunii. Prin urmare este nulă, în cât privește această parte a condamnățiunii la interdicțiune, hotărârile care o pronunță. — Cas. II, 10 Dec. 90; B. p. 1447.

39. Sunt nedemni de a fi alegători cei condamnați pentru escrocherie. — Cas. II, 28 Mart. 87; B. p. 280. Idem: Cas. II, 25 Apr. 97; B. p. 609.

333. Înșelăciunea, de nu va fi anume pedepsită de lege cu o pedepă specială, se va pedepsi în deobște cu închisorea de la

o lună până la un an, și cu amendă de la 26 până la 1000 lei. *P. Pr.* 242.

Este casabilă hotărârile care condamnă pe un prevenit pentru delictul de escrocherie, fără a constata dacă faptele imputate aceluia prevenit îndeplinesc elementele delictului de înșelăciune, și, între altele, manoperele frauduloase întreprinse de prevenit în comiterea delictului. — Cas. II, 2 Oct. 96; B. p. 1376.

334. *) Cel ce va întreprinde sau nume, sau calitate mincinoase, sau uneltiri violente, ca să înduplece pe omenii a crede veri-o întreprindere mincinosă, veri-o putere sau veri-un credit închipuit, ori ca să facă a se nasce speranța sau temerea veri-unei isbutiri, veri-unei nenorociri sau a veri-unei întemplări chimerice, și printr'acesta va amăgi pe cine-va să-i dea bani, mobile sau obligațiuni, dispozițiuni, bilețuri, promisiuni, chitanțe sau inscripțiuni liberatoare, și, prin veri-unul dintr'acele mijloce, va lua sau va cerca să ia, cu violență, totă sau parte din averea altuia, se va pedepsi cu închisore de la șese luni până la două ani, și cu amendă de la 26 până la 1000 lei,

fără a se apăra cu aceștia de alte mai mari pedepse ce i s'ar cuveni, de va cădea în crimă de plăsmuire.

Culpabilul va putea fi încă osândit și la interdicțiune pe timp mărginit.

Cu aceeași pedepă se va pedepsi cel ce prin amenințare verbală sau în scris de a face revelațiuni sau imputațiuni difamatorii va fi stors sau va fi cercat să storcă, fie bani, fie efecte de valoare, fie iscalitură sau remitere de acte sau scrisuri orecari, cari ar conține sau ar opera o obligațiune, o liberațiune sau o dispozițiune. *P. 27, 112, 123, 237; P. Fr.* 405.

1. Pentru a exista delictul de escrocherie se cere o calitate mincinosă și primire de bani. — Cas. II, 1 Nobr. 82; B. p. 1085.

2. Toate elementele constitutive ale înșelăciunii există de vreme ce se constată, pe lângă intenția frauduloasă, manoperele frauduloase și prejudiciul său posibilitatea de prejudiciu. — Cas. II, 15 Ian. 86; B. p. 53.

3. Condițiunile constitutive ale delictului de șantaj sunt: amenințare scrisă ori verbală de a face revelațiuni ori denunțări defăimătoare în scop de cupiditate ilegală. — *C. Iași II*, 17 Mart. 99; *Dr.* 35/99, p. 232.

4. Faptul de șantaj se pedepsește, fie că cine-va va fi stors, ori numai va fi cercat să storcă bani de la un altul. — *C. Iași II*, 17 Mart. 99; *Dr.* 35/99, p. 232.

5. Constatarea faptelor și a precizările lor, în tot comple-

*) Ultimul alineat al acestui articol a fost adăugat prin legea din 4 Mai 1895.

mul, care au fost întrebuințate în scopul producerii unei creșterii eronate într-o persoană, e lăsată la suveranitatea instanțelor de fond. — Cas. II, 21 Oct. 83; B. p. 985.

6. În delictul de escrocherie, judecătorul fondului este ținut să constate existența manoperei frauduloase întrebuințate de delictant. Simpla enunțare, în hotărârea condemnatorie ce pronunță, cum că delictantul a întrebuințat asemenea manopere, fără să arete anume faptele constitutive ale acelor manopere, pentru a se putea ști dacă ele au caracterul de criminalitate, cerut de art. 334, nu este suficientă ca hotărârea să se considere ca motivată și aceasta atrage nulitatea și casarea ei. — Cas. II, 2 Mart. 94; B. p. 279.

7. În delictul de escrocherie judecătorul fondului este ținut, între altele, să constate și elementul întrebuințării de către prevenit a mijloacelor care au făcut să nască amăgirea în spiritul celui înșelat. Neconstatarea acestui element face ca hotărârea condamnatore pronunțată să fie nulă și casabilă. — Cas. II, 11 Dec. 95; B. p. 1474.

8. Pentru existența delictului de înșelăciune se cere întrebuințarea de mijloace dolosive spre a face pe victimă a crede în ceva nereal sau nerealizabil. Instanța de fond trebuie să constate existența mijloacelor dolosive, și această constatare este o chestiune de fapt, de atributul suveran al instanțelor de fond. — Cas. Vac. 2 Iul. 96; B. p. 1122.

9. Când într'un delict de escrocherie în care sunt dați judecății mai mulți coautori, instanța de fond arată prin hotărârea sa toate faptele care constituie elementele acestui delict în privința unui din acei autori, iar pentru cel alt constată participarea sa la toate

acele fapte și împărțirea sa la folosul ce ele i-au adus, această dovedește în destul existența elementelor zisului delict și în privința acestui coautor. — Cas. II, 12 Iun. 89; B. p. 643.

10. Când cineva luându-și calitatea de avocat ce n'o are promite bani de la un particular promițându-i a-i câștiga un proces comite delictul de escrocherie. — Cas. II, 18 Ian. 80; B. p. 45.

11. Acela care se prezintă la Tribunal în locul adevăratului proprietar și cere și obține legalizarea și transcrierea unui act de vânzare a unor bunuri ce nu-i aparține, comite delictul prevăzut de art. 334 de ărece prin întrebuințarea de nume și calități mincinoase a indus în eroré pe magistrat și l'a făcut să creadă adevărată întreprinderea lui. O dată constată înșelăciunea nu mai e nevoie de inseriere în fals contra actului fiind-că un act de vindare făcut prin înșelăciune n'are nici o tărie. — Cas. II, 21 Mart. 80; B. p. 123.

12. Când inculpații pretind a fi fost îndreptății la o despăgubire ăre-care, față de cel amenințat prin scrisorile lor, buna credința ca element al delictului, nu pöte avea de substrat numai și numai propria apreciere a delictuenților, căci în atare cas n'ar mai fi posibilă o condamnare, cei chemați a răspunde de santaj, ne-având a invoca de cât fapte cu totul imaginare, ori cu totul lipsite de un caracter prejudiciabil, așa că Lg. departe de a fi rușinat să înfrăneze comiterea unui așa de periculos și odios delict, ar încoraja tocmai desăvârșirea lui. — C. Iași II, 17 Mart. 99; Dr. 35/99, p. 282.

13. Delictul înșelăciunii nu dispăre prin faptul că delictantul a dat un contra înscris prin care declară toate actele

de simulate, întru cât s'a constatat intențiunea și că delictul a fost consumat. — Cas. II, 15 Ian. 86; B. p. 52.

14. După art. 334 tentativa de înșelăciune se pedepsește numai atunci când delictantul, întrebuințând mijlocele enumerate de acest articol, reușește să convingă, pe persoana ce voește a înșela, că trebuie să-i dea o sumă ăre-care de bani, valori săū obiecte, și că singurul fapt ce lipsese pentru ca delictul să fie consumat, este acela ca delictantul să fi luat banii, valorile sau obiectele. — Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 790.

335. Veri-cine va călca regulamentele de administrațiune publică privitoare la produsele, industria și la manufacturile romănesci, cari se exportă în streinătate și cari au de scop a garanta buna calitate, dimensiunile și natura fabricațiunei, se va pedepsi cu amendă de la 50 până la 1000 lei. P. Fr. 413.

336. Cel ce va înșela pe cumpărător asupra probei lucrurilor de aur sau argint, asupra calității unei pietre mincinoase, vîndută de bună, sau asupra felului ori-cărei mărfi, precum și acela care, prin întrebuințare de mincinoase dramuri sau măsurii, va înșela asupra cătimei lucrurilor vîndute, se va pedepsi cu închisoarea de la o lună până la șase, și cu amendă care nu va putea

fi nici mai mare de a patra parte a despăgubirei cuvenită înșelatului, nici mai mică de 26 lei.

Lucrurile acele cu probă mincinoasă, sau prețurile lor, de se vor afla încă în mânele vîndătorului, se vor lua în folosul stabilimentelor publice de binefacere ale locului unde s'a urmat delictul, iară dramurile și măsurile mincinoase se vor sfărâma. P. Fr. 423.

1. Faptul că cineva, prin întrebuințare de măsurii mincinoase, înșală asupra cătimei lucrurilor vîndute, constituie delictul prevăzut și pedepsit de art. 336. — Cas. II, 16 Mart. 92; B. p. 269.

2. Criteriul distinctiv, pentru aplicarea art. 393 al. 5 și al art. 336 este că dacă un comerciant s'a descoperit că are măsurii mincinoase se consideră că a comis o contravenție; din contră când se constată că el s'a și servit de ele, înșelând ast-fel pe consumatori, faptul se consideră delict, conform art. 336. Pe temeiul acestui criter, totul atarnă a seî dacă individii inculpați au vîndut sau nu cu măsurii mincinoase și au înșelat. În specie, se constată că inculpații, plecând cu căruța cu zarzavaturile la Filipești, au vîndut pe tot drumul până la Breaza, unde au fost descoperiți că n'aveau de cât măsurii mincinoase cu cari măsurau. Ast-fel este constant că ei măsurase și măsurau numai cu măsurile mincinoase ce aveau. În asemenea condiții, nu se pöte dice că ei n'au înșelat întrebuințând măsurile mincinoase, fiind-că ei nu măsurase de cât cu măsurile min-

einose ce aveau. Dacă acești preocupți au fost așa de cinștiți ca la vîndare să fi măsurat mai mult de cât vîndeau, sau să fi ținut sîmă că măsurile sunt mincinoase, să fi deșteptat despre aceasta pe consumator, toate acestea vor putea inculpații a le invoca pentru a se disculpa inaintea Tribunalului la judecarea lor, însă așa cum știu și pe cât lucrurile sunt constatate, faptul ce se impută inculpaților este delictul prevădut de art. 336, prin urmare este de competența Tribunalului corecțional. — Cas. II, 31 Ian. 96; B. p. 158.

3. Lg. prin art. 336, pedepsește pe acei cari prin întrebunțări de mincinoase măsuri au înșelat asupra cătîmei lucrurilor vindute, chiar dacă ar rămăne necunoscută persoana înșelată, destul numai dacă se constată că vîndătorul întrebunța, cu intențiune de a înșela, la vîndarea mărfurilor sale, măsuri mincinoase, în prejudiciul cumpărătorilor. — Cas. II, 2 Mart. 82; B. p. 339.

4. Simpla găsire în prăvălia unui comerciant, a unor măsuri mincinoase, fără să fie constatată că comerciantul a înșelat pe cine-va vîndîndu-î cu ele, constituie contravențiunea polițienescă, prevădută de art. 393, al. 5 și 6, de competența judecătorului de ocol, iar nu delictul de înșelăciune arătat în art. 336 și 337. — Cas. II, 24 Oct. 90; B. p. 1196.

5. Faptul că un comerciant ține în prăvălia sa cumpene sau măsuri mincinoase, constituie contravențiunea prevădută de art. 393, al. 5, din codul penal iar cu delictul de înșelăciune prevădut de art. 336 din acel cod, întru cât, pentru ca se existe acest delict, trebuie să se constate că inculpatul s'a servit de acele măsuri mincinoase și a amăgit pe veri-o persoană. — Cas. II, 22 Apr. 97; B. p. 558.

6. Instanțele de fond fiind suverane apreciatore a elementelor cari constituie un delict, sunt în drept să respingă, când judecă un delict de înșelăciune prin întrebunțare de măsuri și dramuri mincinoase, cererea prevenită de a se amăna procesul spre a aduce acele măsuri ca să se vadă că purta pe ele însemnata măsura conținutului lor. — Cas. II, 27 Mart. 91; B. p. 372.

7. Plata prețului lucrurilor cumpărate prin întrebunțare de măsuri mincinoase cu cari vîndătorul a fost înșelat asupra cătîmei lor, efectuată după consumarea delictului, nu stingă acțiunea publică. — Cas. II, 16 Mart. 92; B. p. 269.

8. În materie de înșelăciune, prevădută și pedepsită de art. 336, prinderea autorului în flagrant delict, pe când primea marfa măsurată cu măsuri mincinoase, constituie un delict consumat, iar nu o simplă tentativă. — Cas. II, 16 Mart. 92; B. p. 269.

337. Dacă vîndătorul și cumpărătorul s'au servit, în tîrguiala lor, cu alte dramuri, sau cu alte măsuri, iară nu cu cele hotărâte de guvern, cumpărătorul nu va avea dreptul a se porni în contra vîndătorului care îl va fi înșelat cu dramuri sau cu măsuri poprite, fără prejudiciul acțiunii publice pentru pedepsirea arăt a fraudei (înșelăciunii), cât și chiar a întrebunțării greutăților și măsurilor mincinoase.

Pedepsa, în cas de înșelăciune, este prescrisă

la articolul precedent, iară pedepsa pentru simplă întrebunțare de măsuri și greutăți mincinoase, este prevădută de Cartea III a acestui Codice, privitoare la pedepsele de simplă poliție. P. Fr. 424.

338. Se va pedepsi cu închisoarea de la o lună până la un an, acela care strică, sfărămă, rupe sau desființează, în paguba altuia, titluri sau acte cari nu erau ale lui, sau cari erau ale lui numai în parte. P. Pr. 243.

339. Ori-ce edițiune de scrieri, de computuri musicale, de desemnuri, de pictură, sau de ori-ce altă producțiune, cari se va fi tipărit sau gravat, cu ori ce mijloc, fără voia autorului, se socotesc contrafacere este delict. P. Fr. 425.

1. Ca delictul prescris de art. 339 să fie imputat cui-va trebuie să fie în cestiune, a) O reproducere completă sau parțială a unei opere literare, științifice sau artistice. b) Ca printre altele să se aducă un prejudiciu moral sau bănesc. c) Ca această reproducere să fie făcută cu fraudă. — Tr. II. I, 11 Ian 96; C. Jud. 10/96, p. 78.

2. Ca să existe contrafacere trebuie ca proprietatea literară, a unei opere ce se pretinde că s'a contrafăcut, să fie pe deplin lichidată. Inainte de a se sci cuti aparține o operă nu se poate deschide acțiune publi-

că. — Tr. II. I, 11 Ian. 96; C. Jud. 10/96, p. 79.

3. Editorii librării din Iași, în scop de a putea vinde o carte de cîțire veche ce o aveau în librăria lor, editată de ei sub denumire de *Carte de cîțire* a lui Puiu, prelucrată de Arbore, Creangă și Beldiceanu și care în urma revocării autorizațiunii dată de Ministerul Instrucțiunii Publice, pentru usul școlilor primare, rămăsese nevîndută, și-au apropiat pe la începutul verei 1898 titlul unei alte cărți de cîțire, ce puțin timp mai înainte publicase prin tipografia editoare „Dacia” din Iași, institutorii Manolescu, Zaharia și Munteanu, sub denumirea de *Cartea premiantului și a școlarului în vacanță*, carte aprobată și recomandată de Ministerul ca o carte de premiu pentru școlile primare, și ast-fel transformând vechea copertă a cărții de cîțire a lui Puiu într-o copertă asemănătoare cu coperta *Cărții premiantului și a școlarului în vacanță* înlocuind titlul vechiului *Cartea de cîțire* prin titlul noii *Cartea școlarului premiat*, înlocuind numele autorilor prin formula *o asociație de profesori și institutori* și prevalîndu-se de o aprobare ministerială obținută prin mijloace pe care Ministrul însuși, prin circulara Nr. 36181 din 23 Iunie 1898, le califică de frauduloase și revocată pentru acest motiv, pune vechea carte a lui Puiu, ast-fel transformată și reînaltă, în vîndare cu preț de 1 lei, pe când prețul cărții premiantului și a școlarului în vacanță era de 2 lei. Această apropiare sau usurpare a unui titlu conceput și adoptat de alți autori, constituie o contrafacere prevădută și pedepsită de art. 339 codul penal, căci delictul de contrafacere consistînd în reproducerea frauduloasă a ori-cărei producțiuni streine, coprinde

nu numai reproducerea conținutului unei scrieri, dar și reproducerea titlului, al numelui, prin care un autor își recomandă opera sa publicului și o distinge de alte opere de aceeași natură, atunci mai cu seamă când, precum e în specie, opera constă nu atât într-o scriere originală pe cât în adunarea, în alegerea mai multor bucăți din diferite scrieri, alegere făcută într'un anumit scop, și când titlul cu totul special al cărții conține tocmai expresiunea, manifestarea scopului urmărit de autorii a ideii, a concepțiunii, pe care au avut-o și care este producțiunea lor, deci proprietatea lor. Pentru ca delictul de contrafacere să fie săvârșit, nu e nevoie ca reproducerea să fie absolut identică. E contrafacere și atunci când, precum e în specie, păzindu-se o deosebire mai mult aparentă, s'a reproduș cee ce e esențial din producțiunea streină, în așa chip în cât confusiunea între ambele scrieri să fie posibilă și cu intențiunea de a produce acea confusiune. Posibilitatea unei confusiuni precum și reaua credință a inculpaților în specie, reese în destul din toate împrejurările cauzei și în special din momentul pe care ei l-au ales pentru a transforma și a pune în vânzare cartea veche a lui Puiu, atunci când cu puțin timp mai înainte se publicase *Cartea premiului și a școlarății în vacanță*, din mijlocele întrebuintate de ei pentru a obține aprobarea ministerială, din chipul cum au transformat coperta cărții lor, adoptând un format analog cu cel formatul cărții publicate de reclamantii, — punind în evidență cuvântul de premiant și reproducind ast-fel ceea ce era esențial în titlul cărții publicate tot atunci de institutorii reclamantii, ceea ce exprima

scopul ce-l urmăreau aceștia trecind sub tăcere numele autorilor cărții și înlocuindu-le prin formula vagă: *o asociațiune de profesori și institutori*. În fine confusiunea s'a produs în public între cartea publicată de inculpați și acea publicată de reclamantii, precum rezultă cu evidență din depunerile martorilor ascultați în cauză. Urmărirea contrafacerii nu e supusă de legiuitorul român formalității prealabile a depunerii unei operațiune de contrafacere. De altminterlea, în specie, prin cererea și obținerea aprobării ministeriale, reclamantii și-au afirmat, în mod mai energic decât prin un simplu deposit, dreptul lor de autori și și-au manifestat voința față cu toată lumea de a pune dreptul lor sub scutul legilor și sub protecțiunea autorităților chemate de a le aplica. — C. Iași II, Nr. 152 din 20 Febr. 99 (nepublicată.)

340. Vinđarea de scrieri contrafăcute, introduceerea în România de scrieri cari, după ce s'au tipărit aicea, se vor fi contrafăcut în streinățate, este delict tot de acel fel. *P. Fr. 426.*

341. Pedepsa contrafăcătorului său a introduceătorului va fi amenda de la 50 până la 1000 lei; iară pentru vinđător, amendă de 26 până la 250 lei.

Confiscațiunea edițiunii contrafăcute se va hotărâ, atât în privința contrafăcătorului, cât și în contra introduceătorului și a vinđătorului.

Asemenea se vor confisca și tablele și tiparul cu cari se va fi făcut contrafăcuta edițiune. *P. Fr. 427.*

342. Ori-ce director, ori-ce întreprinđător de teatre, ori-ce asociațiune de artiști, cari va represinta, pe teatru, scrieri teatrale, fără voia autorului, se va pedepsi cu amenda de la 26 până la 250 lei, și cu confiscațiunea banilor ce se vor fi strâns la acea reprezentațiune.

La întâmplările prevădute prin cele din urmă patru articole, produsul confiscațiunilor se va da proprietarului, spre a lui despăgubire. *P. Fr. 428, 429.*

SECȚIUNEA VI

Banerute

343. Aceia cari, în cazul revădute de legea comercială se vor declara culpabili de baneruta frauduloasă, se vor pedepsi cu maximum închisorii și cu interdicțiunea pe timp mărginit. *Co. 880, 882; P. Fr. 402.*

1. Deși Tribunalele corecționale, sesizate de infracțiunea de baneruta, trebuie să constate falimentul, chiar când Tribunalul de comerț l'a declarat, căci este un element al delictului, totuși din momentul ce instanța competentă, sesizată

de cererea de a se declara un comerciant în stare de faliment, se pronunță și hotărăsece că nu există încetare de plăți în sensul legii, că prin urmărire comerciantul nu este falit, Tribunalele de represuniune, înaintea cărora comerciantul este urmărit pentru baneruta, nu mai sunt competente a intra în esamenul faptelor pentru cari a avut loc cererea de faliment, căci s'ar da loc la hotărâri contrarii, și am ajunge să avem banerutarii fără a avea falii și încă ce e mai mult, să fie declarați banerutarii comercianți pentru cari Tribunalele comerciale s'au pronunțat că nu sunt în stare de faliment și, în sensul legii nu pöte exista baneruta fără un faliment. Dacă discuțiunea pöte avea loc atunci când falimentul n'a fost denunțat și Tribunalul comercial nu l'a declarat, susținându-se că, în acest caz, acțiunea de baneruta pöte fi urmărită, fără ca faptul încetării plăților să pöta forma o cestiune prejudicială, care să suspende acțiunea pentru ca Tribunalele comerciale să l'stabilisească, nu este însă tot așa când Tribunalele comerciale s'au pronunțat și au constatat că nu există încetare de plăți. În acest caz instanța competentă, examinând faptele, vëndând starea afacerilor comerciantului, și-a dat hotărârea sa și a constatat că nu exista faliment, așa că în acest caz nu se mai pöte alege că acțiunea publică s'ar subordona capriciului sau intereselor creditorilor, după cum se sustine în cazul când prevențiunea de baneruta are loc fără ca Tribunalul comercial să fi fost sesizat de declararea în faliment. — Tr. Vasl. 20 Mai 87; Dr. 12,88, p. 94.

2. Baneruta este o consecvență a falimentului. Acolo unde falimentul nu există, nici

bancrută nu poate exista, starea de faliment este o condițiune sine qua non a delictului de bancrută; faptele ce legea pedepsește ca atari nu au un caracter delictuos de cât fiind că emană de la un neguțător și că acel neguțător se află în stare de faliment. Pentru acest sfârșit Tribunalele de comerț sunt obligate a comunica Ministerului public toate declarațiunile de faliment, pentru ca, de va fi cazul, acțiunea publică să se pōtă exercita. A se admite că instanțele de reprimă ar putea condamna pe un individ, ca bancrutar, pe când instanțele comerciale ar declara că dānsul nu este falit, ar fi a se da loc la o contradicțiune de decisiuni, prejudiciabile prestigiului justiției și chiar ordinii publice.—Cas. II, 20 Apr. 87: Dr. 4286-87, p. 334; B. 87, p. 378.

3. Bancruta simplă nu pōte fi calificată de instanța penală, înainte ca instanța comercială să fi constatat starea de încetare a plăților. — Tr. Sud. 9 Mart. 93; Dr. 5193, p. 413.

4. După principiile Codului de comerț, urmărirea penală pentru bancruta simplă este subordonată declarării în faliment, și, încetând starea de faliment, urmēză a înceta și acțiunea publică. Dacă prin art. 707, 709 Codul comercial se permite Ministerului public a urmări înainte de declarare în faliment și a continua procedura penală independent de procedura falimentului, această nu este după cum rezultă din art. 868 acel cod, de cât în ca-surile când sunt temeri de a se fi comis o bancrută fraudulōsă. Apelantul plătind integral tōte creanțele admise la faliment și mai înainte de a face concordat, Tribunalul a ordonat stergerea numelui său din tabloul falitilor conform art. 829 Codul comercial. Acestă ster-

gere din tabloul nefind alt-veea de cât revocarea sentinței declarative de faliment și încetarea stărei de faliment, prin această chiar s'a stins de drept și urmărirea penală, pentru bancrută simplă. Acestă rezultă și din combinațiunea art. 832 și 874 al. 1 Codul comercial. În adevăr, dacă în cazul când a fost concordat și Trib. a revocat sentința declarativă de faliment acțiunea publică pentru bancruta simplă se stinge prin plata completă a cotelor concordatate, cu atât mai mult cuvânt aceiaș regulă urmează a se aplica în cazul când falitul, mai înainte de ori-ce concordat, a plătit integral tōte creanțele admise la faliment și Tribunalul prin stergerea numelui din tabloul falitilor, a revocat sentința declarativă de faliment.—C. Gal. II, 19 Iun. 93; Dr. 58/93, p. 468.

344. Acei cari, fără deosebire, se vor declara culpabili de bancrută fraudulōsă, se vor pedepsi cu aceeași pedepsă ca și bancrutarii frauduloși. Co. 880, 882, 883, 884, 886, 888; P. Fr. 403.

În privința complicității la bancrută elementele nu por fi deduse de cât din art. 344 Codul penal combinat cu art. 50 al 2. acelaș Cod nu însă din Codul de comerț, fiind-că atât textual art. 344 revisuit cât și discuțiunile urmate în Camera legiuitoră ca ocaziunea revisuirii Codului penal dovedesc că legiuitorul Codului penal revisuit nu a mai voit a restrânge elementele complicității la bancruta fraudulōsă la faptele cupruse în Codul de comerț, ci a voit a se aprecia complicitatea după regulile generale cupruse în art. 50 Co-

dul penal. — Cas. II, 1 Iun. 82; Dr. 69/81-82, p. 556. B. 82, p. 713.

345. Acei cari, în casurile prevădute de codicele comerciale, se vor declara culpabili de bancrută simplă, se vor pedepsi cu închisoarea de la 1 lună până la 2 ani. Co. 875-879, 881; P. Fr. 402.

1. În materie de bancrută simplă, este destul ca judecătorul fondului să constate că comerciantul n'a ținut în mod regulat registrele prescise de lege, sau cel puțin registrul jurnal, încheiat și vizat conform art. 27 din Codul de comerț, ca dēnsul să fie declarat culpabil de acest delict.—Cas. II, 16 Nobr. 92: B. p. 1034.

2. Se socotese ca bancruta simplă nu numai comerciantul care nu are sau nu ține în regulă registrele ce legea îl obligă a avea, dar și acela care, avēnd și ținēnd în regulă aceste registre, nu le-a prezentat însă Tribunalului său judecătoresc la finele anului spre a le încheia și vizati.—Cas. II, 2 Febr 93; B. p. 156.

3. Din termenii imperativi ai art. 869 Codul de Comerț rezultă că simpla constatare a faptului că comerciantul care a încetat plățile și s'a declarat falit, n'a ținut registrele sale regulat, este suficientă pentru a-l face culpabil de bancruta simplă.—Cas. II, 8 Iun. 93; B. p. 626.

4. Sunt culpabili de delictul de bancrută simplă comerciantii cari n'au ținut în mod regulat registrele prevăzute de lege, sau cel puțin registrul-jurnal, încheiat și vizat conform art. 27 din Codul comercial, fără a fi nevoie a se constata și intenția fraudulōsă din partea acelor co-

merciantii.—Cas. II, 29 Mai 96; B. p. 869.

5. Este suficient motivată hotărîrea care condamnă pe un comerciant falit, ca bancrutar simplu, pentru exagerate cheltuieli, când constată și stabilește că sumele cheltuite pentru întreținerea sa și a familiei sale pe an se găsesc prea mari în raport cu starea și condițiunea sa economică.—Cas. II, 8 Iun. 93; B. p. 626.

6. Pentru ca cumpărătorul mărfurilor unui comerciant căzut în urmă în faliment să pōtă fi culpabil de pedepsă prevădută la art. 878, al. 1 Codul comercial, se cere, ca element indispensabil, ca dēnsul să fi cumpărat acele lucruri pe un pret mic și cu bună știință că vinătorul le vinde atât de eftin pentru a realiza mai iute suma de bani în scop de a plăgi pe ereditorii săi. Prin urmare, refuzarea din partea judecătorului de fond de a admite proba prin experți ce se propunea de un asemenea cumpărător, prin care dānsul voia a stabili ca prețul plătit nu era un pret vil, constituie o violare a dreptului de apărare ceea ce dă loc la casare.—Cas. II, 3 Nob. 92; B. p. 1020.

7. Prin faptul că instanța de fond constată plata unor ereditori în dauna mesei ereditorilor, prejudiciul este stabilit implicit.—Cas. II, 14 Febr. 84; B. p. 186.

8. Culpabilitatea preveniturii pentru delictul de bancrută fraudulōsă este bine stabilită, de instanța de fond, când decisiunea sa se întemeiază pe faptul că judecătorul de instrucțiune a găsit o parte din marță ascunsă de dēnsul, care nu era nici trecută în bilanțul său, nici declarată sindicului.—Cas. II, 3 Iun. 91; B. p. 773.

9. În materie de bancruta simplă, împrejurarea că judecătorul fondului s'a referit și

la raportul sindicului spre a stabili culpabilitatea delincentului, fără ca el să fi fost ascultat sub prestare de jurământ nu atrage nulitatea hotărârii, când se constată că această hotărâre se bazează și pe celelalte dovezi și acte ale instrucțiunii urmate înaintea Tribunalului și a Curții de apel. — Cas. II, 16 Nobr. 92; B. p. 1034.

10. Asemănat art. 874 Codul de comerț, urmărirea penală pentru delictul de bancrută în persoana falitului poate fi suspendată numai atunci când sentința declarativă de faliment a fost revocată. Prin urmare, dacă Tribunalul care a omologat concordatul, acordând falitului tratamentul special prevăzut de art. 852 din acelaș cod, a ordonat numai ștergerea numelui său din tabloul falitilor, fără ca să fi admis revocarea sentinței declarative de faliment și în privința urmăririi penale, în acest caz nu e loc a se declara de stinsă sau suspendată acțiunea penală în privința delictului de bancrută simplă imputată delincentului. — Cas. II, 24 Ian. 94; B. p. 56.

11. Art. 852 și 874 Codul de Comerț prescrie că: dacă, prin sentința de omologare a concordatului, se prevede că sentința declarativă de faliment este revocată, și dacă falitul îndeplinește în totul obligațiile ce și-a luat prin concordat, acțiunea publică, pentru delictul de bancrută simplă, se stinge. Deși prin susmenționatele texte de lege nu se dăce că acțiunea publică se stinge pentru delictul de bancrută simplă, și în cazul când falitul își plătesce integral toate datoriile sale, însă, întru cât art. 829 din Codul de Comerț prevede că dacă falitul probează că a plătit integral toate creanțele admise la faliment, el va putea obține o reabilitare completă, rezultă de aci, în mod

neîndoios, că, în asemenea caz, și acțiunea publică pentru bancrută simplă este stinsă, căci ar fi un non sens ca falitul reabilitat, șters de pe tabloul falitilor, să poată fi cu toate acestea urmărit ca bancrutar pentru bancrută simplă. A se interpreta alt-fel art. 852, 874 și 829 din Codul de Comerț este a decide că legiuitorul a vădut cu ochi mai buni pe falitul care se mulțumesc a-și îndeplini obligațiile luate prin concordat adică, de a achita cota concordatară de cât pe falitul care se reabilitează plătiind integral toate creanțele admise la faliment, ceea-ce nu este admisibil. — Cas. II, 7 Dec. 94; B. p. 1272.

12. Deși art. 345 Codul penal a fost abrogat prin art. 871 din noul Cod de comerț, aplicarea însă greșită a acestui art. într-o hotărâre care condamnă pe un comerciant cădut în stare de faliment, pentru delictul de bancrută simplă, nu poate fi invocată de prevenit și nu poate da loc la casare, întru cât pedeapsa ce el prescrie este mai mică de cât cea prevădută de citatul art. 874. — Cas. II, 2 Febr. 93; B. p. 156.

346. Tot sindicul care — va fi culpabil de viclenă și rea întrebuintare în împlinirea datoriilor sale de administrare se va pedepsi cu închisorea de la 2 luni la 2 ani și cu amendă de la 100 până la 1000 lei. *Co. 885; Co. Fr. 596.*

347. Se va pedepsi cu închisorea de la 1 lună până la 1 an, și cu amendă care nu va putea trece peste suma de lei 1000,

creditorul care va fi făcut ori cu falitul, ori cu veri care altă persoană, învoiri spre al său în parte folos, ca să dea votul său spre paguba mesei creditorilor, sau care va fi săvârșit vre-ua în parte tocmeală frauduloasă în sarcina activului falitului. Sorocul închisorii se va putea urca până la 2 ani, dacă creditorul este sindic al falitului. *Co. 887, 888; Co. Fr. 597.*

348. Mijlocitorii de schimb și samsarii, dacă se vor declara bancrutari simpli, se vor pedepsi cu 2 ani închisore.

Dacăse vor declara bancrutari frauduloși, se vor pedepsi cu maximum închisorii și cu interdicțiunea pe timp mărginit. *Co. 878, 881, 882; P. Fr. 404.*

SECȚIUNEA VII

Jocuri la noroc, lotării, turburări și fraude întrebuințate la licitațiuni publice.

349. Acei cari far meserie din jocuri de noroc, se vor pedepsi cu amendă de la lei 50 până la 2000.

350. Acei cari vor ținea casă de jocuri la noroc, primind obștește pe jucători, sau după recomandatiune, precum și acei cari, fără autorizațiunea legii, vor fi deschis o lo-

tărie publică, se vor pedepsi cu închisorea până la șese luni, și cu amendă de la 50 până la 2000 lei. Către acestea, se vor lua pe seama stabilimentelor publice de bine-facere toți banii sau biletele de bancă sau alte valori, ori lucrurile care vor fi espuse la jocuri sau la lotării, precum și toate uneltele ce vor fi servit la acesta. *L. Lot. 1-6; P. Fr. 410.*

1. Elementele constitutive ale delictului prevădut și pedepsit de art. 350 sunt de exclusiva competență a curții de fond, de ăre-ce aprecierea faptelor care constituie acele elemente sunt lăstate aprecierii judecătoreștii fondului. — Cas. II, 4 Sept. 84; B. p. 726.

2. Ca să existe delictul prevădut și pedepsit de art. 350, pentru cei ce în case de jocuri la noroc, se cere, ca element esențial, ca prevenitul să fi primit obștește pe jucători, sau după recomandatiune. Așa dar, faptul că s'a găsit într-o sēră, în stabilimentul de cărciumă al cui-va, mai mulți indiviđi jucând cărți, pe bani, nu face pe proprietarul ei culpabil de citatul delict. — Cas. II, 14 Iun. 93; B. p. 636.

3. Faptul că un cărciumar a ținut cărciuma sa deschisă peste ărele reglementate constituie o simplă contravențiune polițienească la regulamentul stabilimentelor publice, de competența judecătoriilor de ocde de a fi judecat. — Cas. II, 14 Iun. 93; B. p. 636.

4. Jocul de cărți numit *preferanță* nu constituie un adevărat joc la noroc în sensul și spiritul art. 350. — Tr. Gorj, 16 Oct. 89; Dr. 72 89, p. 582.

5. Ca să p^otă fi cine-va pasibil de penalitatea prevădută de legea lotărilor trebuie ca delictele să se fi adresat unui public mai numeros și în condițiuni ast-fel ca dănsul să fie atras de speranța unui câștig. Cas. II, 24 Iun. '87; B. p. 606.

6. Art. 350 prohibă loteriile publice, ca imorale și contrarii ordinii publice, alimentând pasiunea jocului și provocând, prin perspectiva unui câștig datorit norocului, desgustul de muncă, lenevia, viciul, disipațiunea, cari alteră organismul economic și forțele vitale ale localității.—Tr. II, I, 13 Dec. 90; Dr. 5/91, p. 35.

7. Caracterul distinctiv al loteriei prohibite, ceea ce o face să se deosebescă de ori ce operațiune este, nu pierderea mizei, a capitalului, ci speranța unui câștig depinzând de sort. Din momentul ce, într'o operațiune, există speranță de un câștig datorit norocului, acea operațiune constituie o loterie, puțin importă dacă miza pusă va fi perdută în urma tragerii la sorți sau va fi rambursată peste un timp mai mult sau mai puțin îndelungat. A susține că legea din 1883 distinge și pedepsește numai acele loterii în cari capitalul se pierde în urma tragerii la sorți și că permite acele speculațiuni în cari capitalul se restituie, chiar dacă ele prezintă perspectiva unui câștig datorit norocului, ar fi a introduce, contrar principiului elementar de interpretare, o distincțiune în lege, acolo unde ea nu distinge, căci termenii ei sunt absoluți, și a nu ține compt de partea finală a art. 2 unde Lg. generalisând, determină elementul constitutiv al loteriei; ori a decide astfel ar fi a nu interpreta legea ci a o reface, ceea ce intră numai în atribuțiunile puterii legislative. Atât valorile cu loturi, adică acelea în cari sume

considerabile sunt acordate unei obligațiuni desemnate de sorți, cât și valorile cu prime adică acelea în cari, în momentul rambursării ce se efectuează prin tragere la sorți, se atribuie un beneficiu fie cărei obligațiuni eșite, oferă publicului speranța unui câștig datorit norocului, principala atracțiune a celor ce pun capitalul lor în asemenea valori. Ast-fel fiind, el intră în categoria operațiunilor socotite de lege ca loterii și ca atari sunt interdișe. Nu numai textul legii din 1883 comandă imperios această interpretare, dar încă ea găsește un sprijin puternic în lucrările preparatorii, în debaterile urmate în Senat cu ocaziunea votării ei, și care o confirmă pe deplin. În adevăr, D. B. Boerescu, critică definițiunea dată loteriilor prin art. 2, ca fiind prea vagă și atât de largă în cât p^ote să lovească beneficii legitime: «Când, zicea D-sa, capitalul nu se pierde și când pe lângă interesul său dobândă ce ia, mai are și un alt beneficiu sub formă de primă, atunci nu este loterie. Legea acesta prin art. 2 merge prea departe.» D. Voinov combate pe D. Boerescu că face reu când susține că n'ar fi loterie acele întreprinderi cari prezintă folose sau prime asupra unui capital care nu se pierde, «Am debusat, dicea D-sa, un capital pe care tot-deanna îl aveam și jucăm asupra folosului care ar putea să-l aducă acel capital prin prime, ei bine și acesta tot loterie este, dar este o combinațiune subtilă». În urmă D. Boerescu prezentând un amendament și propunând a se socoti loterii numai «vândările, cari expunând capitalul a fi pierdut și fără a se da un interes capitalului, ar oferi publicului numai niște prime sau beneficii datorite norocului.

acest amendament cade și art. 2 se votă și ast-fel cum era conceput în proiectul de lege. Din aceste debateri rezultă că, cu ocaziunea votării legii s'a recunoscut că art. 2, ast-fel cum este redactat, viđa și operațiunile în cari de și capitalul nu se pierde însă prezintă speranța unui câștig datorit norocului: propunându-se amendamentul tocmai în scop de a le sustrage din previsionsile legii, și el respingându-se, Lg. și-a manifestat, prin acesta, dorința sa de a le considera și pe ele ca loterii și a le prohibi; afară de acestea, art. 2 din legea franceză din 21 Maiu 1836 asupra loteriilor, în expunerea de motive ce însoțea această lege și în care se p^ote vedea care este spiritul ei, se zice că: «puțin importă ca speculațiunile să fie principale sau accesorii obicinuite sau isolate, sub formă de vândare mobiliară sau imobiliară sau de subscripțiune ca ele să prezinte un amestec aparent de operațiuni comerciale și de șanse aleatorii, ori de câte ori ele aleg norocul ca instrument, ele intră toate în prohibițiunile legii și în definițiunea art. 24». Atât doctrina cât și Jurisprudența franceză, admit că ori ce imprumut oferit publicului cu prime sau loturi pentru a face să nască speranța unui câștig datorit norocului, cade sub aplicațiunea art. 2 din lege. Să nu se obiecteze că în Franția Creditul funciar și orașul Paris, emitând valabil obligațiuni cu loturi, acesta dovedește că legea din 1836 nu este aplicabilă la acest fel de valori și deci nici legea noastră din 1883 nu le prohibă; o asemenea obiecțiune ar fi cu totul nefondată, căci dacă Creditul funciar și unele orașe franceze au putut face imprumuturi cu dobândă de 4 și 3 la 100, însoțite de prime și de loturi,

este numai fiind-că legi speciale le-a autorizat anume în scop de a le impiedica să cadă sub represiunea art. 2; în adevăr Lg. dacă avea datoria a pune frâu pasiunii jocurilor de noroc, n'ar fi fost prudent, de a le proba într'un mod absolut, privând administrațiunea publică de dreptul de a le autoriza, după împrejurări, când ea putea să se găsească în fața unor necesități imperioase, având un caracter de interes public, fie local, fie general. Asemenea dacă valorile Belgiene cu prime și loturi emise de provincii, comune stabilimente publice, societăți anonime și cotate la Bursa de Bruxelles au fost admise la cotele oficiale ale burselor din Franția, este numai fiind-că o convențiune diplomatică, tractatul din 1 Maiu 1861, încheiat între Franția și Belgia autoriză această negociațiune stipulându-se reciprocitatea în art. 36. Acesta este atât de adevărat în cât noul tractat de comerț intervenit între aceste două puteri în 31 Oct. 1881, ne-reproducând art. 36 din tractatul din 61, Tr. franceze decid că negociațiunea în Franția a obligațiunilor cu loturi ale orașului Bruxelles, constituie delictul prevădut de art. 2 din legea din 1836 asupra loteriilor. Asemenea orașul Bucuresci n'a putut contracta un imprumut cu loturi posterior legii din 1883 de cât în virtutea unei autorizațiuni acordate de corpurile Legiuitoare. Constituțiunea stabilind separațiunea puterilor și repartizând în două ramuri exercițiul puterii legislative aci urmăz că o lege nu p^ote fi aprobată de cât printr'o lege, iar nu printr'un us contrar sau să cadă în desuetudine prin neus; legea din 1883 asupra loteriilor nefiind abrogată de nici o lege, chiar dacă s'ar admite că nu a fost încă aplicată, totuși ea există în

totă vigorea ei și dispozițiunile ei sunt reputeate cunoscute tuturor conform adagiului: *Nemo jus ignorare censetur*. Ori cât de riguroasă ar fi o lege ori câtă perturbațiune s'ar susține că aplicațiunea ei ar produce în societate; legea este lege și ca atare trebuie să fie respectată și aplicată; nu judecătorului aparține misiunea de a căuta să atenuze rigorile ei când este vorba a interpreta o dispozițiune legală ce pare prea aspră.—Tr. II, 1, 13 Dec. 90; Dv. 5, 91, p. 35.

8. Vinderea în România a locurilor cu prime ale societății «Crucea albă olandeză» constituie o contravențiune la art. 4 din legea pentru oprirea loteriilor, căci de și sunt garantate de Statul Olandez pentru valoarea lor nominală, oferă însă șanse de câștig datorite numai norocului.—Cas. II, 22 Oct. 91; B. p. 1165.

9. Din spiritul și scopul dispozițiilor legii din 21 Ian. 83 pentru oprirea loteriilor, rezultă că simplul fapt, neautorizat de guvernul român, de a oferi publicului și a efectua ori-ce operațiuni de vindere de obiecte sau titluri care îi dau speranțe de câștig datorit norocului, constituie delictul de contravenire la această lege, chiar când agentul ar fi fost de bună credință la efectuarea operațiunii, fie prin ignoranța legii fie printr-o interpretare eronată a ei.—Cas. II, 26 Mai 92; Dr. 53/92, p. 423. B. 92, p. 520.

351. Cei cari, în adjudicațiunile proprietății, usufructului sau închirierii lucrurilor mișcătoare, ori a veri-unei întreprinderi, sau a ori-cărei aprovizionării, vor împedeca sau turbura libera concu-

rență la licitațiuni sau la sumisiuni prin oferte, întrebuițând violență sau amenințări, ori înaintea sau în timpul licitațiunilor, ori sumisiunilor se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la șese luni, și cu amendă de la 50 până la 1250 lei.

Acei ce, formând asociațiuni cu scop de a specula asupra licitațiunilor publice, vor depărta pe concurenți prin daruri, promisiuni sau alte mijloace, spre a face să se scadă, prețurile obiectelor puse în licitațiune, se vor pedepsi cu închisoare de la o lună până la un an. *L. Instruirea bun. statului: 55; P. Pr. 112.*

SECȚIUNEA VIII

Destrucțiuni, degradări, și alte pagube.

352. Acel care, cu rea voință și fără drept, distruge sau degradă lucrurile altuia, mișcătoare sau nemiscătoare, se va pedepsi cu închisoare până la șese luni. *Oc. 71, L. Pol. Ruș. 103, 109; P. Pr. 281.*

1. Elementele delictului de distrugere sunt patru: a) distrugerea unui lucru mobil sau imobil. b) lucrul să fie al altuia c) distrugerea să fie făcută cu rea voință, și d) fără drept.—Tr. Br. 19 Ian. 84; Dr. 22 83-84, p. 174.

2. Faptul de a distruge pe

nedrept lucrul altuia fără intențiune frauduloasă constituie o simplă contravențiune.—Cas. II, 15 Oct. 84; Dr. 81-83-84, p. 660. B. 84, p. 849.

3. Faptul de a sparge gemurile de la locuința cui-va, fără intențiune de a comite veri-un furt, ei numai din spirit de răsunare, constituie delictul de distrugere, prevădută și pedepsită de art. 352, și de competența judecătorilor de pace a-l judeca.—Cas. II, 9 Dec. 96; B. p. 1665.

4. Constituie delictul prevădută și pedepsită de art. 352 distrugerea făcută de cine-va, fără drept și cu rea voință, la lucrurile altuia, fără a se distinge dacă proprietatea pe care erau clădirile distruse era de domeniu public.—Cas. II, 13 Mart. 96; B. p. 630.

5. În delictul de distrugere, prevădută de art. 352, constatarea judecătorului de fond, cum că prevenitul cu rea voință și fără drept a aruncat și distrus lucrurile reclamantului, constituie o constatare a existenței legale a delictului, în toate elementele lui, care este de atributul său suveran și scapă de cenzura Curții de Casație.—Cas. II, 21 Noabr. 94; B. p. 1153.

6. Faptul de a ucide, cu rea voință și fără drept, vitele altuia, constituie delictul de distrugere prevădută și pedepsită de art. 352, iar nu simplul delict rural prevădută de art. 103 al. 10 din legea poliției rurale, care se aplică numai acelor indivizi cari, cu intențiune de a aduce o vătămare proprietarului locului, ucid pe loc străin propria lor vită, iar nu pe a altora.—Cas. II, 21 Noabr. 94; B. p. 1156.

7. Faptul de distrugerea unei îngrădiri de la primăria unei comune rurale, nu constituie o simplă abatere prevădută de legea poliției rurale, de competența judecătoriei comunale

ei delictul prevădută de art. 352 de competența Tribunalului corecțional ordinar.—Cas. II, 1 Ian. 94; B. p. 710.

353. Ori-care, cu voință va dărima ori-va surpa, prin ori-ce mijloace, în tot sau în parte, zidiri, poduri, zagaze, șosele sau alte clădiri, sciundu-le că sunt străine, se va pedepsi cu închisoarea de la 15 zile până la un an, ori cu amendă care nu va trece peste a patra parte din despăgubirea cuvenită. *Oc. 71; P. Pr. 283; P. Pr. 437.*

354. Ori-ce jefuire, stricăciune sau distrucțiune de produse, mărfuri, efecte, sau alte lucruri mobile ce vor fi ale altuia, de se va fi săvârșit de mai mulți omeni împreunați în cetăț și cu voință, se va pedepsi cu reclusiunea. *P. Pr. 284; P. Pr. 430.*

În crima prevăzută de art. 354, destinațiunea constituției în ceată nu este o destinațiune agravantă ca să se pue juraților asupra ei o destinațiune separată, ci un element constitutiv al faptului încriminat, care trebuie să figureze în destinațiunea principala.—Cas. II, 18 Mai 94; B. p. 609.

355. Acel care, va desființa ori-ce semn sau ori-ce lucrare care servea de hotar între proprietăți, se va pedepsi cu închisoarea până la șese luni, ori cu

amendă de la 26 până la 500 lei. *P. Fr.* 456.

1. Legea penală nu cere ca semnele de hotare să fie recunoscute și fixate judecătorește sau recunoscute și stabilite prin învoirea proprietarilor, ci faptul simplu al desființării sau strămutării materiale a unui hotar, dintre două proprietăți deosebite, făcut cu intențiunea de a vătăma, este suficient pentru a constitui delictul. A cere ca condițiune pentru aplicarea art. 355 ca hotarul să fi fost judecătorește recunoscut, sau recunoscut și stabilit prin învoirea proprietarilor, este a adăuga un element neprevăzut de articolul respectiv, ceea-ce nu se poate. De altminterlea *Lg. română* formulând art. 355 P. a ținut seamă de incertitudinea constituirii, regulării și delimitării proprietății, scind că existând semne de hotare între proprietăți, fără ca să fie fixate sau judecătorește sau prin învoirea părților într-o epocă oricare, ast-fel că violarea chiar a acelor semne precum există are să provoe aplicarea art. 355 P. Semnele de hotare care sunt înființate de fapt, chiar numai de un singur proprietar și există de un an sunt garantate prin acțiuni posesorii și sunt legale. In genere toate semnele de hotare înființate chiar de un singur proprietar de un an sau hotarele care există de fapt, de timp mai îndelungat de un an sunt garantate prin 355 P. contra violării. — *Cas. II, 8 Mart. 94; Dr. 31 94, p. 249. B. 94, p. 317.*

2. Desființarea unor moșoróie făcute provisor de inginer, nu constituie delictul pentru desființarea hotarelor între proprietăți, când nu se constată reua voință și prejudiciul cauzat prin acest fapt. — *Cas. II, 10 Dec. 85; B. p. 919.*

3. Desființarea unui semn

dintre două proprietăți, precum este un gard despărțitor, pentru a cărei limită există chiar proces între proprietari pentru turburare de posesiune, constituie delictul prescris de art. 355 iar nu delictul rural prevăzut de art. 103 al. 5 din legea poliției rurale, cu tóte că acele proprietăți erau situate într-o comună rurală. — *Cas. II, 4 Mai 94; B. p. 576.*

4. Faptul distrugerii unor ulci de la curtea unei proprietăți situată la țară, cade sub prevesiunile art. 103, aliniatul 7 din legea poliției rurale, și ca atare este de competența Judelei de ocol respectiv. — *Cas. II, 13 Iun. 94; B. p. 729.*

5. Delict de distrugere de hotare nu există de cât atunci când, dacă hotarele distruse nu sunt recunoscute judecătorește sau prin convențiunea părților, cel puțin existența lor să fie neindoioasă și să potă fi invocate in acțiunea posesorie de posesorii locurilor separate prin acele semne de hotare. Așa dar, când semnele de hotare pretinse ca distruse de către delicuent erau numai nise semne stabilite după presupunții de subprefectul plășii, care nu avea nicei o competență de a stabili ast-fel posesiunea in litigiu a părților litigiante, elementele disului delict nu există, și in acest cas hotărîrea instanței de fond care pronunță condamnarea este casabilă fără trãmítire. — *Cas. II, 20 Mart. 95; B. p. 182.*

6. In sensul art. 355 elementul esențial al distrugerii este ca semnul distrus să fi servit ca hotar și să aiba acest caracter. Așa dar, simpla distrugere a unui rãdor, a unei linii despărțitoare de teren, ce putea fi lăsată accidental între două bucăți de pãmént, fără ca acel rãdor să fi servit de hotar sau să aibă acest caracter, nu constituie delictul prevăzut de ȳi-

sul articol. — *Cas. II, 30 Mai 95; B. p. 844.*

356. Se vor pedepsi cu amendă care nu va putea fi mai mare de a patra parte a despãgubirii ce se va cuveni, proprietarul sau arendașul, sau orice altă persoană, care, având mori, herestrae, pive și alte asemenea, va înalța cu voință, apa prin ȳagăduri mai sus de cumpãna cuvenită, și va cauza înecăciune la drumuri sau la proprietățile altora.

Iarã meșterul care va fi lucrat înalțarea apei, cu voință, fără a pãzi cuvenita cumpãna, se va supune la închisóre de la o lună până la șese luni. *P. Fr.* 457.

SECȚIUNEA IX.

Crime și deliecte cari pun in pericol viața a mai multor persoane.

357. Veri-cine cu voință, va pune foc la zidiri corãbii, magasi, fabrice, sau orice alte clãdiri, când sunt locuite sau servesc spre locuință, și, in general, la încãperi locuite, sau servind spre locuință, de vor fi sau nu ale aprindătorului, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mãrginit.

La aceiași pedepsă se va supune cel ce va pune

foc, cu voință, la clãdiri ce servesc provisorii pentru adunãri de ómeni, in timpul când au obiceiul de a se aduna acolo, fie ale sale aceste clãdiri, fie ale altora.

Asemenea se va pedepsi și acela care va da foc la trãsúrele de drum de fer, la mine, sau la alte locuri închise cari servesc (provisorii) pentru adunãri de ómeni, in timpul când aceștia au obiceiul de a se aduna acolo, fie ale sale aceste trãsúri, mine sau locuri închise, fie ale altuia *P. Pr.* 285, *P. Fr.* 434.

1. Ceea ce caracterisã crima de incendiu, in casurile prevãdute de art. 357 și urmãtorii și in special in cazul art. 362, este ca inculpatul pumend foc la lucrul seú, să aibã voință de a cauda paguba lucrului strein care e așețat in așa chip in cât să potă a se întinde focul, cu alte cuvinte elementul indispensabil fără de care nu potă fi vorba de crimã este voința culpabilã. In specie, scopul urmãrit fiind de a arde iarba spre a putea face arãturi, iar nicei cum de a face reu Statului, distrugându-i pãdurea, faptul in sine ar putea da loc la o acțiune in daune, iar nicei cum la o acțiune penalã. — *C. Buc. Vac. 22 Iul. 98; Dr. 54/98, p. 466.*

2. Dupã art. 359, combinat cu art. 357, se pedepesesc orice pune foc cu voință la lucrurile sale și cu intențiunea de a prejudicia, si legea înțelege prin prejudiciu nu numai când el a fost cauzat in realitate,

dar și atunci când e posibilitate de prejudiciu. Așa dar, faptul că cine-va, cu voință, a pus foc la o casă a sa care servea de locuință și care, prin situațiunea sa aprăpe de o altă casă la care se putea comunica focul, putea produce un prejudiciu, întrunesc toate elementele prevădute de art. 359. — Cas. II, 16 Dec. 95; B. p. 1486.

3. În cazul de crimă de incendiu, pedeapsa variind, după circumstanțele în care se comite, trebuie să se pună jurărilor două chestiuni: una în care să se coprinză toate elementele constitutive ale crimei și alta asupra circumstanțelor agravante, dacă casa era locuită sau servea spre locuință. — Cas. II, 17 Oct. 83; B. p. 982.

4. De vreme ce art. 358 prevede o pedepsă pentru incendiul unei case nelocuite, și art. 357 o pedepsă mai mare pentru incendiul unei case locuite, circumstanța că casa incendiată, era locuită, constituie o circumstanță agravantă și trebuie să facă obiectul unei întrebări deosebite puse jurărilor, fără care nu se poate aplica pedeapsa prevădută de art. 357. — Cas. II, 13 Nobr. 81; B. p. 872.

5. Faptul cui-va de a pune cu voință foc la propria sa casă sau la ori-ce alte clădiri ce-i aparțin nu constituie crimă prevădută de art. 357 al. 1. de cât atunci, când casa sau edificiile erau locuite sau servesc spre locuință: de unde urmază că circumstanța cum că aceea casă sau clădire erau locuite sau servesc spre locuință constituie, atunci când incendiul n'a cauzat altuia vre-un prejudiciu, chiar un element constitutiv al crimei, iar nu o circumstanță agravantă, și ast-fel fiind, în acest cas, nu e loc a se pune o chestiune separată asupra ei, ci urmază a fi reunită la chestiunea pusă asupra faptului princi-

pal.—Cas. II, 6 Mart. 95; B. p. 400.

6. Tribunalele ordinare nu sunt competente a judeca crimele de incendiu, ori-care ar fi fost valoarea pagubelor aduse. Gradarea pedepsei, stabilită de art. 364 Codul Penal nu schimbă natura incendiului din crimă în delict.—Tr. Tut. 31 Ian. 83; Dr. 22/82-83 p. 177.

358. Ori-care, cu voință, va pune foc la ziduri, corăbii, fabrici, magazine de obște sau de cherestele, sau la ori-ce alte clădiri când nu sunt locuite nici servesc spre locuință, sau la păduri ori la bucate nescerate sau fânețe necesite, se va pedepsi cu reclusiune de la cinci până la șapte ani, dacă acele lucruri nu vor fi ale lui, *P. Fr. 434; P. Pr. 286.*

359. Acela care, puind foc la unul din lucrurile menționate în articolul de mai sus, fiind al său, va cauza, cu voință, ori-ce pagubă altuia, se va pedepsi cu închisore de la șese luni până la două ani. *P. Fr. 434.*

360. Ori-care, cu voință va pune foc la lemne tăiate în pădure sau la bucate secerate sau la fânețe cosite, fie acele lemne grămădite sau aședate aprăpe unele de altele, precum și bucate grămădite ori făcute stoguri, sau finul strâns în copite, clăi ori

șire, dacă aceste lucruri nu vor fi ale lui, se va pedepsi cu reclusiunea de la cinci până la șapte ani. *P. Fr. 434.*

1. Art. 360 nu ăice că atunci numai se pedepsește incendiul de bucate când sunt adunate într'un mod determinat, ci din contră din expresiunile fiind *cele lemne grămădite ori aședate unele lângă altele, precum și bucățile grămădite, ori făcute în stoguri, sau finul strâns în copite*, sau *ori șire* rezultă că ori-cum s'ar găsi aședate acele bucate, incendiul lor se pedepsește. Și și nici nu s'ar ăntelege o dispozițiune diferită. Paele nu se ănteleg de cât grămădite, fiind rezultatul seceratului și treeratului. Dacă este adevărat că, în materie penală, nu se pot pronunța pedepse prin interpretățiunii, acesta se ăntelege în acest sens, că judecătorul nu pôte argumenta prin analogie sau deducțiune de la un cas prevădut de lege la unul neprevăzut, însă nu în acest sens că judecătorul nu pôte explica și interpreta expresiunile articolelor ce este chemat a aplica, căci aplicațiunea chiar cea mai simplă ce face de un articol la un cas determinat, este o adevărată interpretațiune.—Cas. II, 13 Nobr. 81; B. p. 872.

2. Faptul de punere de foc, prevădut de art. 360, intră în competența; curței cu jurăți, chiar când s'ar pretinde că paguba cauzată, ar fi mai mică de 600 lei, în care cas judecătorul ar putea scobori pedepsa, conform art. 364, la o simplă închisore corecțională.—Cas. II, 9 Nobr. 92; B. p. 1027.

361. Cel care, puind foc la unul din lucrurile menționate în articolul de mai

sus, fiind al său, va cauza cu voință, ori-ce pagubă altuia, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la două ani. *P. Fr. 434.*

1. În delictul de punere de foc, prevădut și pedepsit de art. 361, voința de a cauza o pagubă altuia, constituie elementul esențial. — Cas. II, 15 Nobr. 94; B. p. 1137.

2. Punerea de foc săvârșită de cine-va la propriile sale lucruri, cauzând cu voință pagubă altuia, constituie delictul prevădut și pedepsit de art. 361, iar nu crimă arătată la art. 360.—Cas. II, 15 Nobr. 94; B. p. 1137.

3. Președintele Curței cu jurăți puind într'o sinură chestiune atut faptul principal de omor cu voință, precum și circumstanța îngreunătoare că omorul s'a săvârșit, în scop de a se sustrage de la pedepsa, pentru delictul de furt, a făcut ca chestiunea să fie complexă.—Cas. II, 26 Nobr. 79; B. p. 863.

362. Cel care va fi comunit focul la unul din lucrurile menționate în articolele de mai sus, puind, cu voință, foc la ori-ce lucru al său, ori străin dară aședat cu chip în cât să pôtă a se ăntinde focul, se va pedepsi cu pedepsa hotărâtă pentru cei ce d'a dreptul vor fi pus foc la unul dintr'acele lucruri. *P. Fr. 434.*

363. La toate casurile mai sus menționate, dacă focul a cauzat mörte la una sau mai multe persoane, cari se află în locurile aprinse când s'a

ivit focul, pedepsă va fi muncă silnică pe timp mărginit. *P. Fr. 434.*

364. În toate cazurile prevădute prin art. 357, 358, 359, 360, 361 și 362, dacă paguba cauzată prin punerea focului nu va trece peste suma de 600 lei, judecătorul va putea coborî penalitatea precum urmază: când pedepsă va fi munca silnică, va putea aplica reclusiunea; când pedepsă va fi reclusiunea, va putea aplica închisorea corecțională, neputând scădea la mai puțin de un an; când penalitatea va fi închisorea, o va putea scădea până la minimum de 15 zile.

Incendiul este considerat de lege ca crimă, de ore-ce prin art. 364 se dă numai o facultate judecătorilor de a aplica o pedepsă mai ușoară fără a schimba de laoc natura acestei crime. — Cas. II, 25 Mai 83; B. p. 680.

365. Ceii ce vor surpa ori dărâma, cu voință, prin mijlocul exploziunii vreunei mine sau erbării, zidării, corăbii magazine publice sau de cherestele, se vor supune la pedepsele hotărâte prin articolele de mai sus, potrivit cu osebiriile ce se fac într'acele articole. *P. Fr. 435.*

366. Amenințarea de a pune foc la vre-o locuință sau la ori-ce altă proprie-

tate se va pedepsi întocmai ca amenințarea de omor, după osebiriile prescise prin art. 235, 236 și 237. *P. Fr. 436.*

367. Ori-care, cu voință, va arde sau va desființa, prin ori-ce mijloc, registruri, copii sau acte originale ale vre-unei autorități publice, documente, bileteri, polițe, efecte de comerț sau de bancă, în cari se va conține sau din cari va rezulta vre-o obligațiune, dispozițiune sau apărare, se va pedepsi precum urmază:

Dacă lucrurile desființate sunt acte ale vre-unei autorități publice, sau efecte de comerț ori de bancă, pedepsă va fi maximum închisorei, și interdicțiunea pe timp mărginit;

Iară dacă lucrurile desființate vor fi ori-ce alt act sau înscris, culpabilul se va pedepsi cu închisore de la un an până la doi ani, și cu amendă de la 50 până la 250 lei. *P. Fr. 439.*

Faptul ștergerii semnăturii de pe o cambie echivală cu distrucțiunea titlului, de ore-ce privează pe creditor de un titlu valabil. — Cas. II, 30 Iun. 97; B. p. 967.

368. Cel ce va otrăvi, cu voință, pesci în bălți,

heleșteae ori havuzuri, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la doi ani, și cu amendă de la 26 lei până la o sută lei. *P. Fr. 452.*

369. Acela care cu voință occasionază o înecăciune, care aduce cu sine mărtea vre-unei persoane, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. *P. Fr. 290.*

370. Acela care pune în pericol transportul pe drumul de fer, sau stricând cu voință drumul ori mijlocele de transport, sau cele-alte dependenți ale drumului sau ridicând, sau așezând, punând ori aruncând obiecte pe cale, sau scoțând din loc raiurile, sau punând în cale ori-ce alt obstacol, se va pedepsi cu reclusiunea.

Dacă actul a cauzat leziuni corporale grave vre-unei persoane, pedepsă va fi munca silnică pe timp mărginit, era dacă se va fi cauzat mărtea vre-unei persoane, culpabil se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața. *P. Pr. 294.*

371. Acela care, printr'unul din actele prevădute la articolul de mai sus, pune, fără voință, în pericol transportul pe un drum de fer, se va pedepsi cu închisore până la un

an cel mult; era dacă actul a cauzat mărtea vre-unei persoane, se va pedepsi cu închisore de la două luni până la doi ani.

Aceeași pedepsă se va aplica conductorilor de trenuri și inspectorilor căilor sau ai serviciilor de transport cari, prin neglijența datoriiilor lor, pun transportul în pericol. *P. Pr. 295.*

372. Acela care, cu voință, comite acte de natură a împiedeca ori a stavili serviciul unui stabiliment telegrafic al Statului sau al unei companii, se va pedepsi cu închisore de la o lună până la doi ani. *P. Pr. 296.*

373. Actele de asemenea natură sunt mai cu deosebire: scoterea, distrucțiunea sau degradatiunea firelor telegrafice, a stălpilor telegrafici, a aparatelor sau a altor materialelor ale stabilimentelor telegrafice, atâr-narea de obiecte străine pe firele conducătoare ale telegrafului, falsificarea semnelor date de către telegraf împiedecarea adusă, sau la reparațiunea unui stabiliment telegrafic distrus ori degradat, sau la îndeplinirea serviciului impiegateilor. *P. Pr. 296.*

374. Dacă împiedicare sau stavilirea adusa, cu voință, la serviciul telegrafic, a ocazionat leziuni corporale sau bóla unei persoane, culpabilul va fi pedepsit cu reclusiunea; iară dacă se va fi urmat mórtea unei persoane, o-sândă va fi munca silnică pe timp mărginit. *P. Pr.* 297.

375. Acela care, fără voință, va împedeca sau va stavili serviciul unui stabiliment telegrafic al Statului său al unei companii, se va pedepsi cu închisóre cel mult până la șese luni; érá dacă se va fi urmat dintr'acésta mórtea unei persoane, pedépsa va fi închisórea de la o lună până la un an.

Dacă faptul se va fi urmat din partea împiegurilor telegrafului prin neglijența datoriiilor lor, pedépsa va fi închisórea până la un an; érá de se va fi urmat mórtea unei persoane, închisórea va fi de la două luni la două ani. *P. Pr.* 298.

376. Acela care, cu voință, va distruge sau va degrada șosele, poduri, apeduce, stăvilare, leși, zăgazuri, iazuri sau alte lucrări idraulice, ori de siguranță; acela care împedecă navigațiunea pe

riuri, pe gârle sau pe canaluri navigabile, se va pedepsi cu închisórea până la șese luni, sau cu amendă de la 26 până la o mie lei.

Iară dacă, din asemenea acte, se va compromite sănătatea sau vieța vreunei persoane, pedépsa va fi închisóre de la o lună până la două ani, sau amendă de la 50 până la 2500 lei.

Dacă actul a cauzat leziuni corporale grave unei persoane, pedépsa va fi două ani închisóre; érá dacă va fi cauzat mórtea vreunei persoane, pedépsa va reclusiunea. *P. Pr.* 301.

Simple săpare și luare de nisip de la șosea unui drum public, săvârșit nu cu intențiune de a distruge calea publică, constituie contravenția la legea poliției rurale, prevăduță de art. 103 al. 12 din aceea lege, de competența judecătorilor de pace de a o judeca, iar nu delictul prevăduț de art. 376 Codul penal. — Cas. II, 8 Mart. 96; B. p. 593. Idem: Cas. II, 3 Apr. 96. B. p. 718.

377. Acela care nu execută măsurile luate de guvern, privitoare la izolarea, la privigherea sau la oprirea de a importa, spre a întimpina introducerea sau întinderea unei bóle contagióse (molipsitóre) se va pedepsi cu in-

chisórea până la două ani; iară dacă, din cauza unei asemenea infrațiuni, vre-o persoană se va fi molipsit, pedépsa va fi închisórea de la două luni la două ani. *P. Pr.* 306.

378. Acela care nu execută măsurile prescise de guvern, relative la izolarea, priveghierea sau oprirea de a importa, spre a preîntâmpina introducerea sau întinderea epizootiei, se va pedepsi cu închisórea până la un an cel mult.

Iară dacă în urma unei asemenea infrațiuni se vor fi molipsit vite, pedépsa va fi închisórea de la o lună până la un an și jumătate. *P. Pr.* 307.

379. Acela care, după ce a încheiat cu autoritatea publică contracturi pentru aprovizionarea armatei în timp de rebel, sau pentru transporturi

de obiecte de hrană, destinate a preîntâmpina sau a face să înceteze vre-o calamitate publică, se abține cu voință, de a execută contractul la timpul său la locul ficsat sau care nu execută contractul conform cu tocméla, se va pedepsi cu închisóre de la șese luni până la două ani.

Iară dacă neexecutarea contractului provine din neglijență și va ocaziona vre-o pagubă, culpabilul se va pedepsi cu închisóre cel mult până la un an. *C. J. M.* 256, *P. Pr.* 308.

380. Aceste pedepse se vor aplica și subcontractanților, sau agenților ori împuterniciților de contracte, cari, cunoscând, scopul aprovizionării, au făcut, cu voință sau din neglijență, a nu se îndeplini serviciul. *C. J. M.* 256, *P. Pr.* 308.

CARTEA III

CONTRAVENȚIUNI POLITIENESCI ȘI PEDEPSELE LOR

CAPITOLUL I

Pentru pedepse

381. Pedepsele polițienesci sunt;

1. Inchişórea :

2. Aménda ;

3. Confiscațiunea de lucruri ce se vor fi prins *P. Pr.* 464.

1. In materie penală, natura pedepsei determină dacă fap-

tul este crimă, delict sau contra-vențiune, și prin urmare jurisdicțiunea competentă. Astfel contravențiunile la legea sanitară, în ceea ce privesc călcarea legii și a regulamintelor farmaceutice, pedepșindu-se cu o amendă de la 100 până la 2000 lei, și cu închiderea farmaciei, depășește pedepșa dată pentru contravențiunile polițienesci, și deci nu sunt de competența judecătorilor de pace a le judeca, ci de competența tribunalelor corecționale.—Jud Megidia 10 Nobr. 98; C. Jud. 8/99, p. 62. Idem: Tr. Const. 16 Dec. 98; C. Jud. 5/99, p. 37.

2. În contravențiunile la legea monopolului tutunurilor, ca la toate contravențiunile, faptul singur ce constituie infracțiunea la lege se pedepse fără se examina intențiunea dolosă care se consideră implicat chiar în fapt.—Cas. II, 20 Ian. 78; B. p. 39.

3. Tăerea de lemne din pădurile statului, fiind calificat contraveniune prin lege, acțiunea intentată delincuenților se prescrie prin trecere de un an împlinit, calculat din ziua de când s'a comis faptul, chiar dacă se va fi urmat, în acest interval, vre-o cercetare sau lucrare, fără însă să fi mijlocit sentința de condamnare.—Cas. II, 12 Sept. 79; B. p. 688.

4. Circumstanțele atenuante sunt lăsate la facultatea juriului în materie criminală și a judecătorului corecțional, în materie corecțională propriu zisă, și nu se poate, prin analogie, acorda această facultate judecătorului în materie de contraveniune, în care legea pedepșind faptul iar nu intențiunea, n'a creșut de cuviință d'a acorda judecătorului dreptul să scadă pedepșa prin declararea de circumstanțe atenuante.—Cas. II, 15 Iun. 77; B. p. 255. Idem: Cas. II, 8 Mai 79; B. p. 438. Idem:

Cas. II, 5 Iun. 89; B. p. 635. Idem: Cas. II, 25 Nobr. 95; Dr. 20/98; p. 162.

5. În materie de contravenții polițienesci, judecătorul fondului nu poate admite circumstanțe atenuante. Partea civilă însă nu e admisibilă a face recurs în casație pentru admiterea unor asemenea circumstanțe atenuante.—Cas. II, 11 Dec. 95; B. p. 1471.

6. În materie de contravenții nu se pot acorda circumstanțe ușurătoare, chiar atunci când contraveniuentul se află în cas de recidivă, căci recidiva nu schimbă natura faptului încriminat, având de efect numai o agravare a pedepsei.—Cas. II, 15 Febr. 93; Dr. 26/93, p. 201. B. 93, p. 194.

382. Pentru abaterile polițienesci, închisorea nu va putea fi mai puțină de o zi, nici mai mare de 15 zile, după osebirile ce se vor arăta mai jos.

Dilele de închisore vor fi de 24 ore pe deplin, fiecare. P. 9, 29, 33, 381. P. Fr. 465.

383. Amendă, pentru abaterile polițienesci, va fi de la cinci lei până la 25 lei, după deosebirile ce se vor arăta mai jos. Amendele se vor lua în folosul comunei, unde s'a comis contraveniunea. P. 1, 9, 30, 391. P. Fr. 466.

Amendile pentru delictese pronunță în folosul Statului, iar cele pentru contravenții în folosul Comunei unde s'a comis contraveniunea. Astfel este casabila sentința tribunalului care condamnă pe deli-

cuenți, în delictese silvice, la amendă în folosul comunei, iar nu în folosul Statului.—Cas. II, 27 Mai 97; B. p. 789.

384. Judecătorul de plasa sau primarul va putea, în casurile prescrise de legiuire, să hotărăscă confiscățiunea, sau a lucrurilor prinse în fapte de abateri, sau a lucrurilor provenite din abateri, sau a lucrurilor ori a instrumentelor, cari au servit ori aveați a servi spre săvârșirea abaterii. P. 1, 9, 381, 386, 391, 395. P. Fr. 470.

CAPITOLUL II

Contravențiuni și pedepse

SECȚIUNEA I

Intâia clasă

385. Se vor pedepsi cu amendă de la cincă până la zece lei.

1. Cei ce nu vor îngriji să țină în bună stare, să drăgă sau să măture coșurile (ogeacurile), sau orice alt loc unde se află foc.

2. Cei ce vor călca ordinul guvernului ce popresece de a da puscă și pistole prin orașe și târguri, sau focuri de artificie în ore-cari locuri;

3. Cei ce nu vor îngriji să curețe ulițele la locurile unde această îngrijire

este dată pe sēma locuitorilor;

4. Cei ce vor împiedica circulațiunea stradelor, punând pe dēnsele, fără neapărată trebuință, materialuri, sau ori-ce alte lucruri, cari împiedică ori împuținēză libera trecere, precum și cei ce nu vor îngriji a lumina noptea cu felinarele materialurile ce vor fi grāmădite de dēnsii, sau gaurile ce vor fi săpat lângă strade și pietē publice;

5. Cei ce nu se vor supune ordinului ce li se va da de către veri-o autoritate competentă ca să drăgă sau să dărmă zidiri în stare prōstă;

6. Cei ce vor arunca înaintea locuinței lor lucruri care vor fi de natură a vătēma, prin căderea sau putōrea lor, sănētatea;

7. Cei ce nu vor ucide omidile prin grădine sau pe locuri sădite de pe moșii, când se va pune o asemenea îndatorire de către autoritatea competente și se va publica în tot coprinsul ei;

8. Cei ce, cu nesocință, vor arunca asupra cui-va lucruri puturose;

9. Acei cari vor călca regulamentele făcute după lege, de către puterea

administrativă sau de către autoritatea municipală;

10. Acei cari, afară din casurile de furtisag, se vor prinde culegând sau mănâncând chiar pe loc fructele altuia;

11. Acela care, fără drept, calcă și vatămă, sau cu piciorul, sau cu vita, hoidele altuia;

12. Acela care, în public, va maltrata dobitoacele, sau le va supune la poveri mai presus de puterea lor. *P. Pr. 340. P. Fr. 471.*

1. După art. 55 din Reg. pentru aliniere se dă drept primărilor de a dărâma o clădire după deplinirea formalităților cerute prin acest articol. În specie Tr. constată, în fapt, că toate aceste formalități au fost îndeplinite și că recurentul s'a opus de a dărâma clădirea; în atare caz se nașcea, pentru primărie, dreptul de a dărâma casa atât în virtutea art. 55 Regulamentul pentru aliniere, cât și după art. 385 al. 5 P. care prevede o pedepsă pentru proprietarii cari nu dărâmă, zidurile articolei bare pedepsește pe aceia cari vor călca regulamentele făcute de autoritatea comunală. — Cas. II, 14 Nobr. 84; B. p. 953.

2. Intru cât nu există un plan de aliniere votat de consiliul comunal, un proiect de aliniere nu poate fi obligatoriu pentru particulari și neobservarea lui nu poate constitui o infracțiune. — Tr. Prah. I, 15 Nobr. 87; Dr. 62/88, p. 504.

3. După art. 2 din regulamentul pentru aliniere din 1878,

ori-ce aliniere nu se poate efectua de cât numai în virtutea unui plan aprobat de consiliul comunal și sancționat de Rege. În specie era vorba de un bulevard proiectat, planul acestui bulevard nu era sancționat de Rege și votat de consiliul comunal în conformitate cu dispozițiunile art. 2 din zisul regulament, acel plan nu putea fi obligatoriu pentru intimata de adl, așa dar neobservarea lui nu putea constitui o contravențiune în sensul și spiritul legii penale, așa fiind intimata nu este culpabilă de faptul imputat. — Cas. II, 8 Ian. 88; B. p. 505.

4. În materie de contravențiuni la regulamentul comunal privitor la clădirile care amenință cădere, valoarea acelor clădiri, nu schimbă întru nimic natura contravențiunii, sau a competenței instanței, de a o judeca. — Cas. II, 23 Iun. 86; B. p. 565.

5. Constatarea stărei imobilelor care amenință cădere, se face de administrația comunală prin inginerii s'ei. — Cas. II, 23 Iun. 86; B. p. 565.

6. Simpla contravențiune de a clădi casă fără prealabilă autorizațiune din partea primăriei, nu poate atrage după sine ca consecuență imediată condamnatiunea la dărâmarea clădirei, dacă nu se constată că acea clădire este eșită din linia de aliniere hotărâtă de primărie, că împiedică sau împiedică circulațiunea, că amenință ruina sau alte asemenea casuri, în cari, prin atar construcțiuni, s'ar atinge ordinea publică sau s'ar aduce vătămare salubrității publice. — Cas. II 27 Ian. 93; B. p. 84.

7. Cel ce contravine dispozițiilor regulamentului comunal, prin care se prescrie că toți stânjii de lemne care se toapă spre vînzare, să aibă lungimea și lățimea de câte 5 palme, sunt pasibili de pena-

litatea preserisă de art. 385. — Cas. II, 18 Nobr. 83; B. p. 111.

8. Procesul-verbal încheiat de inginerul unei primării și prin care se constată starea de insalubritate sau de ruină a unei construcțiuni, este în sine probatoriu pentru contravenția săvârșită contra regulamentul respectiv comunal, fiind că funcționarii tehnicii au dreptul, după art. 60 din legea comunală, ca și agenții poliției judiciare, a constata contravențiile la regulamente și ordonanțele consiliilor comunale. În urma trîmterii contravențiunii înaintea instanțelor polițienești pentru condamnarea lui, conform art. 385, al. 5 constatarea făcută de agenții tehnicii ai primăriei, n'are trebuință a se mai refăce în mod contradictoriu, precum cere și susține recurentul, pentru că e făcută în mod valabil și legal, și justiția polițienească nu e în drept a nu pune temeiul pe o constatare făcută de ori-care agent al poliției judiciare, ce ar resulta dintr'un proces-verbal încheiat în regulă de agentul competent. Răspunderea pentru constatarea nesalubrității sau a stărei de ruină a unei construcțiuni trebuie să privească pe primărie, și admiterea părerii coprinșă în motivul de casare ar însemna amestecul poliției în mod dăunător pentru interesele comune. Comuna, constatînd nesalubritatea sau starea de ruină, poate, în urma constatărei și a somății adresată contravențiunii, procedea la înlăturarea rîului sau a cauzei care amenință siguranța publică, fără să fie trebuință de o sentință aprobatoare a autorității judecătorești. Alt-fel autoritatea comunală ar fi în multe cazuri paralisată. — Cas. II, 25 Iun. 97; B. p. 955.

9. Deschiderea unei ferări în contra reglementelor comu-

nale, fiind o infrațiune la legea penală, care are un caracter de continuitate, nu poate să se prescrie pe cât timp durează. Cas. II, 16 Dec. 86; B. p. 981.

10. Inst. corecționale sunt competente a judeca infracțiunile la Reg. farmaceutic fără o acțiune prealabilă a consiliului medical superior. — Cas. II, 10 Ian. 78; B. p. 21.

11. Înurmăntarea făcută la biserică, iar nu la cimitir, constitue contravențiune prevăzută de art. 1 și 2 din regulamentul pentru înurmăntări din anul 1864, combinate cu art. 385 al. 9 P. de competența judecătorilor de ocol d'a o judeca. — Cas. II, 8 Iun. 92; B. p. 627.

12. Cînd un inculpat este dovedit făptuitor al unei contravențiuni polițienești, judecătorul de ocol, sau tribunalul, pronunțînd pedeapsa, trebuie să hotărască, prin aceeași hotărîre, asupra cererilor de restituțiune sau de daune-interese. Ast-fel este casabilă hotărîrea care constatînd existența contravențiunii prevăzută și pedepsită de art. 385, al. 5, pedepsește pe contravenient la amendă fără a-l condamna la consecința inevitabilă a acestei condamnățiuni, adică și la dărîmarea imobilului ce amenință cădere și a cărei dărîmarea fusese cerută de administrația comunală. — Cas. II, 5 Mai 97; B. p. 709.

13. După dispozițiile art. 159 Pr. P. cînd inculpatul este dovedit făptuitor al unei contravențiuni polițienești, judecătorul de ocol sau tribunalul pronunță pedeapsa și hotărîște prin aceeași sentință asupra cererilor de restituțiune și daune-interese. În specie, tribunalul, constatînd existența contravențiunii prevăzută și pedepsită de art. 385, al. 5 P. urma neapărat ca, pe lângă amendă, să mențină condam-

națiunea intimatei și la dărimarea imobilului în cestune. Dărimarea trebuie considerată ca un accesoriu al pedepsei pronunțată pentru contravențiune și o sancțiune oare-care a acelei pedepse, nu însă o pedepsă pe care ar putea-o pronunța sau nu. Ast-fel fiind, când Tr. de și constată existența contravențiunii în sine, apără pe contravenienta de consecința inevitabilă a condamnățiunii la amendă, aceea adică de a dărâma și imobilul ce este constatat insalubru, violează dispozițiunile art. 385, al. 5 P. și 159 Pr. P. cum și dispozițiunile legii și regulamentului comunal relative la asemenea construcțiuni. — Cas. II, 25 Jun. 97; B. p. 950.

386. Se vor confisca încă și obiectele de artificii în cazul prevădută de aliniatul al doilea al art. 385. *E. Fr. 472.*

387. Pedepsa închisorei de la o di până la două zile, se va putea aplica pe lângă amendă, după circumstanțe, în contra celor căzuți în contravențiunea prevădută în aliniatul 2 al art. 385. *P. Fr. 473.*

388. La întemplantare de recidivă din partea celor menționați într'această secțiune, osândiții se vor supune la închisore de trei zile. *Pr. P. 139. P. Fr. 474.*

SECȚIUNEA II

A doua clasă

389. Se vor pedepsi cu amenda de la dece până la cinci-spre-dece lei:

1. Birtașii, hangii și ori-ce asemeni închiriatori, cari nu vor îngriji să înscrie îndată într'un registru regulat, numele, pronumele, data intrării și eșirei a ori-cărei persoane în casele lor, precum și cei ce nu vor înfățișa asemenea registru, când li se va cere de dregătorii competenți;

2. Cărașii, chirigii și ori-ce conducător de trăsuri sau de dobitoce de povară, cari nu vor sta tot-d'auna lângă cai sau dobitocele lor, nu vor ține o parte numai a stradelor sau a drumurilor ca să lase pe cea-laltă liberă spre trecerea celor-lalte trăsuri ce vor umbla pe aceleași strade sau drumuri;

3. Cei ce vor da drumul sau vor lăsa să alege caii, dobitocele de tras, de povară sau de călărie în intrul unui loc locuit;

4. Cei ce, umblând cu trăsuri prin stradele orașelor, sau nu-și vor păzi rëndul, ori vor alerga prea iute;

5. Birjarii și cei cu diligențe publice cari nu vor avea număr la trăsura lor, ori cari vor lua plată mai mare de cât cea hotărâtă;

6. Cei ce vor aședa pe

strade, pe drumuri, în pietele sau bălciri, jocuri de lotărie sau ori-ce alt joc de noroc;

7. Cei ce vor vinde beături prefăcute, fără a-părare de osândă hotărâtă la întemplantare când acele beături vor fi amestecate cu materii vătămătoare sănătăței;

8. Cei ce vor lăsa să umble liberi nebunii sau furioșii cari vor fi sub paza lor, sau vor da drumul la dobitoce făcătoare de rău, precum și cei ce vor ațâța sau nu vor opri căinii lor când se pornesc asupra trecătorilor, și chiar de n'ar fi rezultat dintr'acesta veri-un rău sau veri-o pagubă;

9. Cei ce vor arunca petre sau alte lucruri tari ori gunoie pe casele, pe zidurile și împrejmuirile altuia, sau în grădini ori împrejmuiri streine, precum și cei ce, cu voință, vor arunca lucruri tari sau puturose asupra cui-va;

10. Acei cari, fără drept, vor intra în grădinele altuia când sunt pe picior, sau în viile ori grădina altuia, când fructele sunt còpte, sau apròpe de còcere;

11. Cei ce nu vor da ajutorul ce li se va cere la întemplantare de înecă-

ciune, de aprindere, de tâlhării, jefuirii, flagrant delict, clamore publică sau alte asemeni nevoi;

12. Cei ce vor pune spre vândare lucruri de mâncare stricate, clocite, sau vătămătoare, ori pòme crude. *P. 1, 9, 30, 381, 383, 386-388. P. Fr. 475.*

1. Comite contravențiunea prevădută și pedepsită de art. 389, al. 7, cel care a pus în consumațiune vin fabricat din stafide, iar nu vin natural făcut din struguri proșpeți, fără a declara consumatorilor că este prefăcut. — Cas. II, 22 Febr. 95; B. p. 234.

2. Asemănat art. 389 se pedepsece cu amendă cei ce vor lăsa să umble liberi nebunii sau furioșii cari vor fi sub paza lor, sau vor da drumul la dobitoce făcătoare de rău, precum și cei ce vor ațâța sau nu vor opri căinii lor, când se pornesc asupra trecătorilor, și chiar de n'ar fi rezultat vre-un rău sau vre-o pagubă. Inșă pentru a se putea, în asemenea cas, aplica pedepsa, trebuie ca inst. jud. să constate în H. sa tóte elementele cerute de sus citatul art. căci alt-fel dă o H. nemotivată și deci casabilă. — Cas. II, 17 Dec. 96; B. p. 1687.

3. Numai acei stăpâni se pedepsece cari vor ațâța sau nu vor opri căinii când se pornesc asupra trecătorilor. — Cas. Vac. 4 Iul. 88; Dr. 5888 p. 469. B. 88, p. 644.

4. Sunt considerați ca contravenienți acei care vor călca regulamentele făcute după lege de către puterea administrativă sau autoritatea comunală. Așa dar dacă nu se dovedește că ecisistă un regulament care să oblighe pe comercianți se schimbe forma căn-

tarelor, cel ce s'a servit cu un cântar eșit din us nu pöte fi pedepsit. — Tr. II, 11, 19 Oct. 87; C. Jud. 45/96, p. 363.

5. Art. 389 al. 11 pedepsind ca contravenienți pe cei ce nu vor da ajutorul ce li se cere în caz de înecăciune, aprindere, tâlhărie, jefuire, flagrant delict, clamore publică sau alte asemenea nevoi, înțelege un ajutor material, indispensabil de a evita pentru moment una din nenorocirile enumerate mai sus. Legiuitorul, cu multă dreptate, a crezut că ajutorul ce l'ar putea da, autoritățile să nu pötă fi destul de prompt, și de aci a făcut o îndatorire pentru ori-cine de a interveni în cazuri de pericole iminente, a făcut cu alte cuvinte o restricțiune libertății individuale impusă de un simțământ de umanitate. Când însă calamitatea s'a săvârșit, când incendiul s'a stins, când individul s'a înecat, a fost prădat, când criminalul a dispărut, (comp. art. 40 Pr. P.) când clamorea publică a încetat atunci articolul citat nu-și mai are aplicațiunea. Nu mai pöte fi vorba de un ajutor material, brutal, pe cari ori-cine îl pöte da; atunci vine rolul autorităților constituite fie de a constata și pedepsi pe culpabili, fie a carităților publice spontanee și în ori-ce caz libere de a veni în ajutorul victimelor; în nici un caz însă nu se mai pöte pedepsi inacțiunea, indiferența particularilor, or cât de înorate ar fi. Ceea ce dovedește mai mult că nu pöte fi vorba de cât de un ajutor material în cazurile urgente indicate sau alte asemenea, este și împrejurarea că *Lg. nostru* modificând al. 11 din art. corespunzător francez 475 a omis cuvântul de *services* care există în Codul francez și care ar conveni la un ajutor intelec-

tual, menținând numai expresiunea *secours* care presupune un fapt material. Autopsia unui cadavru spre a descoperi cauza morții nu este un act material pe care l'ar putea săvârși ori-cine, ci este lucrarea unor persoane cu cunoștinți speciale: ast-fel că refuzul unui asemenea, concurs în specie a medicului nu pöte cădea în prevederile articolului în cestiune. Fără cuvânt s'a susținut cum că al. 11 al art. 389 este sancțiunea art. 43 Pr. P. care dă drept procurorului în cas de morțe violentă, să ceară asistența unui medic sau chirurg și prin urmare e aplicabil, în specie. Art. 43 Pr. P. se referă la constatarea faptului odată comis și această constatare ori câtă urgentă ar reclama, nu are nimic de comun cu acele circumstanțe eminentamente urgente, enumerate de art. 389 al. 11 cari cer un ajutor imediat, instantaneu. Alt-ceva este a scăpa pe cine-va de la morțe, a da ajutor victimei, a pune mâna pe criminal, și alt-ceva a constata faptul, lucrul ce se pöte face mai târziu, fără vre-o mare pierdere pentru societate. De asemenea refuzul medicului de a face autopsia nu intră nici în expresiunea, «sau alte asemenea nevoi» căci și acele presupuse nevoi, trebuie să fie asemenea cu cele-lalte, adică să aibă caracterul de urgentă arătat mai sus. — Tr. Vaslui, 4 Mai 94; Dr. 14/94, p. 352.

390. Se va putea, după împrejurări, pronunța a-fără din amendă, și închisörea până la trei zile cel mult, la casurile prevădute de aliniat. 2, 3, 4, 7 și 9 ale art. 389. *P. 1, 9, 29, 30, 381-384, 380. P. Fr. 476.*

391. Se vor confisca:

1. Mesele, instrumentele și gătirile de jocuri sau de lotării aședate pe strade, pe drumuri și prin locuri publice, precum și banii ori lucrurile de lotărie propuse jucătorilor;

2. Bëturile prefăcute ce se vor găsi a fi ale vëndătorilor se vor vërșa;

3. Scrierile sau gravurele în contra bunelor moravuri se vor rupe și se vor desființa;

4. Lucrurile de mâncare stricate, clocite sau vätămătore, și pömele crude, se vor lepăda. *P. 1, 9, 381, 384. P. Fr. 477.*

Prin art. 391 al. 2 ordonându-se ca bëturile prefăcute ce se confiscă să fie vărșate, urmază, prin *a fortiori*, că și confiscarea prevădută de art. 247, pentru bëturile prefăcute și amestecate cu substanțe vätămătore sănătatei este ordonată tot pentru scopul ca acele bëturi să fie vărșate, spre a se face ast-fel imposibilă consumarea lor de către public. În vederea acestui spirit al legii nu se pöte pretinde ca, în casurile când inculpații reușesc de a subtrage bëturile prefăcute de la executarea confiscării, dinșii să fie condamnați de a plăti valoarea lor, căci prin asemenea hotăriri nu s'ar face o aplicațiune a legii, ci s'ar adăogi o pedepsă pe care legea nu o prevede, ceea ce nu este permis judecătorului. — Cas. II, 22 Iun. 94; B. p. 738.

392. La întâmplare de recidiva din partea celor

menționați într'această secțiune, osânda va fi închisörea de cinci zile deplin; iară pentru cei menționați în paragraful 6 al art. 389, de vor cădea în recidivă, fapta lor se va socoti delict, și se vor pedepsi cu închisörea de la șese zile până la o lună, ori cu amendă de la 26 până la 100 lei. *Pr. P. 139. P. Fr. 478.*

SECȚIUNEA III

A treia clasă

393. Se vor pedepsi cu amendă de lei 15 până la 25;

1. Cei cari, afară de întâmplările prevădute la art. 352 până la art. 380 inclusiv, vor cauza, cu voință, pagubă la proprietățile mișcătore ale altuia;

2. Cei ce vor cauza morțe sau răniri dobito-celor altuia prin lăsarea fără pază de nebuni sau furioși, ori de dobitoce făcătore de rău, sau prin repediciunea ori réua conducere a trăsurilor, ori prin covârșitörea lor po-vară, sau a cailor, a dobito-celor de tras, de po-vară sau călărie;

3. Cei ce vor cauza a-celești stricăciuni prin intrăbuințarea de arme cu nedibăcie, ori fără cuviin-

ciasă pază, sau prin aruncarea de petre ori de alte lucruri tari;

4. Cei ce vor cauza a-celeași stricăciuni sau pericole prin învechirea, derăpănarea și nedregerea sau neținerea în bună stare a caselor ori a clădirilor, sau prin astuparea stradelor, ori prin verii o spărtură sau, prin orice altă lucrare făcută pe strade, piețe sau locuri publice, ori lângă dâensele, fără a fi luat despre această, nici o măsură de pază, nici să fi pus trebuincioasele semne;

5. Cei ce vor avea dramuri sau măsurile mincinoase în magasiile, în prăvăliile sau casele lor de negoț, sau în târguri ori bălciuri, fără a fi apărați cu această de osândele corecționale hotărâte pentru densii, când vor întrebuița asemenea mincinoase dramuri sau măsurii;

6. Cei ce vor întrebuița alte dramuri sau măsuri de cât acelea prevădute de legile în vigoare;

7. Brutarii, măcelarii și lumânării, cari vor vinde pâne, carne sau lumânări cu precii mai mare de cel hotărât și publicat, ori cu lipsa de dramuri, ori de calitate mai proastă de

cât cea cuvenită și hotărâtă;

8. Acei cari cauzază sau contribuiesc a cauza sgomot sau larmă noaptea, turburând cu această linisea locuitorilor;

9. Cei ce vor deslipi sau vor rupe, cu cuget rău, afișele lipite din ordinea autorităților;

10. Cei ce vor strica, ori în ce chip, drumurile publice sau vor lua loc din lărgimea lor;

11. Cei ce vor rupe ori strica instrumente de agricultură, surle, ori colibe ale pasnicilor;

12. Nesupunerea și ne-cuviințele servitorilor către stăpâni;

13. Părăsirea serviciului fără o prealabilă în-cunoștiințare către stăpâni, cel puțin cu trei zile înainte.

Se va putea, după împrejurări, pronunța pe lângă amendă, și pedepsa închisorei, până la cinci zile cel mult, în contra acelor ce ce vor afla în casurile prevădute la aliniatele 2, 4, 5, 6, 7, 8, 12 și 13 din acest articol. *P. Fr. 479, 490.*

1. Faptul unui servitor de a răni animale prinse pe proprietatea stăpânului său constituiesc o simplă contravențiune. — Cas. II, 27 Ian. 83; Dr. 19/82-83 p. 150. B. 83, p. 102.

2. Comite contravențiunea prevădută de art. 393 al. 2, cel care, prin lăsarea fără pază a cămilor săi rău făcători, cauzază morțea sau rănirea dobitoacelor altuia, chiar când acestea s'ar găsi în fânețele sale, dacă ele nu sunt porci, păseri domestice sau câini, singurul cas în care ar fi scutiți de pedepă, în virtutea art. 89, 99 și 103 din legea poliției rurale. — Cas. II, 3 Aug. 92; B. p. 700.

3. Infracțiunea prevădută de art. 393 al. 4 P. este și ea o înșelăciune care s'a taxat și penat de Lg. ca simplă contravențiune numai pentru consideratiuni utilitare de neînsemnătate obiectului asupra căruia ea se manifestă; prin urmare trebuie și aci, ca pentru orice înșelăciune, să existe înainte de toate o lucrare prin ascuns, manoper frauduloase, clandestine, din partea inculpatului, surprinderea unei credințe a pacientului, care ar fi convins că cantitatea vândută e identică cu cea cerută, că deci după explicațiunea dată de inculpat n'ar putea fi vorba de culpabilitate din partea sa. — Tr. Suc. 7 Mart. 91; Dr. 33/91, p. 263.

4. Faptul de a avea măsurii mincinoase este considerat ca contravențiune, atunci când se găsec asemenea măsurii mincinoase. Faptul încetăză de a fi considerat ca contravențiune și devine delict, în sensul art. 336 când se stabilesc că a înșelat pe cumpărător asupra cătimei lucrurilor vindute. In specie, din chiar mărturisirea inculpatului, făcută înaintea judelei de ocol, și din împrejurarea că s'a găsit vinzând prin sat la omeni zarzavaturii servindu-se cu cea balanță falsă, rezultă că faptul este un delict prevădută și pedepsit de art. 336, și prin urmare, de competența Tribunalului corecționale. — Cas. II, 31 Ian. 96; B. p. 158.

5. Independent de ori-ce regulament municipal art. 393 § 7 P. se aplică măcelarilor cari vind carne cu preț mai mare de cât cel hotărât de primar. — Cas. II, 25 Febr. 86; Dr. 31/85-86, p. 237. B. p. 86, p. 166.

6. Primarul este în drept a fixa prin regulamente prețul maxim al vinzării articolelor alimentare debitate în comună. O asemenea măsură, determinând condițiunile exercitărei unui comerț, nu constituiesc o violare a dreptului de proprietate consacrat prin art. 19 din Constituțiune. Prin urmare cu drept cuvânt se pedepsece ca contravenient măcelarul care vinde carne peste prețul fixat de primar. — Cas. II, 25 Febr. 86; Dr. 31/85-86, p. 237. B. 86, p. 166.

394. Se vor confisca încă dramurile și măsurile mincinoase, precum și dramurile și măsurile osebite de cele prevădute de lege în vigoare. *P. Fr. 481.*

395. La întâmplare de recidivă din partea celor însemnați într'această secțiune, culpabilii se vor supune tot-d'una la închisore de cinci zile. *P. Fr. 139. P. Fr. 482.*

SECȚIUNEA IV

A patra clasă

396. Se vor pedepsi cu maximum amendei de 25 lei, și cu închisore de la 1 până la 15 zile:

1. Aceia cari vor fi contravenit dispoziunilor art. 238, al. 2;

2. Aceia cari vor fi co-

mis faptul prevădută în art. 300;

3. Aceia cari vor tăia lemne sau arbori din o pădure sau de pre ori-ce altă proprietate streină, sau vor rădica cărbuni, precum și aceia, cari, fără a fi autorizați, vor rădica de pre drumurile publice, brazde, pământuri sau petriș, sau cari vor fi luat de pre locurile ce sunt proprietăți ale comunelor, pământuri sau ale materialuri. *P. Fr. 479.*

Dispozițiuni comune la cele patru secțiuni de mai sus

397. Este recidivă la toate întâmplările prevădute de Cartea III, când în contra celui abătut se va fi dat hotărîre pentru vr'o altă abatere polițienească, în curgere de 12 luni socotite de la darea acelei hotărîri până la săvârșirea celei din nou abateri, săvârșită în ocolul jurisdicțiunii aceluiași tribunal.

În cas de recidivă din partea celor însemnați în art. 396, se va aplica maximum închisorei polițienesci. *P. 388, 392, 395, 396. P. Fr. 483.*

În principiu, ca să fie recidivă, trebuie să existe o condamnățiune anterioară și irevocabilă și noua contravențiune să fie comisă în cele 12

luni din ziua de când prima condamnățiune a câștigat puterea lucrului judecat. Lg. prin art. 397, n'a voit a face o arogățiune, în materie de contravenție, la acest principiu, stabilit și de art. 41, căci o asemenea derogățiune ar fi declarat-o expres și formal, ceea ce n'a făcut-o, și dacă n'a mai repetat cuvântul *irrevocabil* și în art. 397, este că pusesse deja principiu în art. 41. În specie, Tribunalul stabilind că nu s'a putut constata dacă prima condamnare a intimatului a rămas definitivă, și, înălăturând recidiva, n'a violat întru nimic art. 397. — Cas. II, 2 Apr. 97; B. p. 558.

Dispozițiuni generale

398. Sunt și rămân abrogate toate legiuirile penale anterioare din România, afară de dispozițiunile privitoare la delictele de presă, ce se prevăd în legea de presă din anul 1862.

399. Nici una din pedepsele prescrise prin acest codice nu se va putea aplica fără hotărîrea dată de către autoritățile judecătorești competente.

Tote amendile prevădute în acest codice se vor socoti pe lei noui. Cifra însă din textul legii va fi pretutindenea redusă la jumătate, fără ca, în materie de delict, să pôtă fi mai mică de 26 lei noui.*)

*) *Acestă reducere la jumătate e făcută în prezenta edițiune.*

Amendile pentru contravențiunii se socotesc în lei noui, fără nici o reducere.

1. Deși Lg. la 1874 prin art. 399 P. a redus cifra amenzii la jumătate, când e vorba însă de contravențiunii ne spune prin acelaș articol, în partea sa finală, că amenzile se socotesc în lei noui, fără nici o reducere. Pr. P. fiind în strînsă legătură cu Codul penal și ea nereferindu-se, în ce priveșse pedepsele și regulele de urmat de cât la Cod, era inutil ca Lg. să vină și să mă repete și în Pr. P. pe cât timp o spusese în Cod, că amenzile în contravențiunii se mențin în lei noui. — Tr. Tutova, 13 Noabr. 85; Dr. 8 85-86, p. 63.

2. Cu drept cuvânt Tr. calculează în transformarea amenzilor în închisore a condamnaților insolubili drept cinci lei noui o zi de închisore, acesta rezultând din dispozițiunile art. 399, al. 2 din legea modificătoare a codului penal din 17 Febr. 1874, care prescrie că toate amenzile prevădute în zisul cod, se vor socoti pe lei noui, reducându-se însă cifra din textul legii la jumătate. — Cas. II, 5 Mai 89; B. p. 552.

Dispozițiuni transitorii

400. Acest codice va fi obligatoriu și se va aplica după șese luni de la data promulgării lui.

CONVENȚIUNILE DE EXTRADARE
DINTRE
ROMÂNIA ȘI DIVERSE STATE

CONVENȚIUNEA DE EXTRADARE

DINTRE

ROMÂNIA ȘI AUSTRO-UNGARIA.

Art. 1. Părțile contractante se obligă a-și preda reciproc, cu singura excepțiune a naționalilor lor, pe indiviđii urmăriți sau condamnați de către autoritățile judiciare ale uneia din părțile contractante, pentru unul din faptele pedepsite de lege, menționate la art. 2 de mai jos, și cari indiviđi se vor afla pe teritoriul celei-alte părți.

Extradarea nu se va face de cât în cas de urmărire sau de condamnare pentru un fapt pedepsit de lege, comis în afară de teritoriul Statului căruia extradarea este cerută, și care, după legislațiunea Statului care cere și după aceea a Statului căruia i se cere extradarea, poate atrage o pedepsă de un an de închisore sau o pedepsă mai gravă.

Când faptul pedepsit de lege, pentru care se cere extradarea, a fost comis într'un al treilea Stat, extradarea se va face dacă legislațiunea Statului care cere și aceea a Statului căruia i se cere, autoriză urmărirea faptelor de acel fel, chiar când ele au fost comise în străinătate și nu ar fi cazul de a trimete pe criminal, conform legilor Statului căruia i se cere extradarea, înaintea tribunalelor acestui din urmă, nici de a-i preda

guvernului Statului unde faptul pedepsit de lege a fost comis, conform tractatelor încheiate între acest Stat și Statul căruia i se cere extradarea.

2. Extradarea va fi acordată pentru următoarele fapte pedepsite de lege:

1. Omuciderea, asasinatul, paricidul, infanticidul, otrăvirea;

2. Amenințările contra persoanelor sau contra proprietăților, dacă amenințările au fost făcute cu ordin sau cu condițiune;

3. Lovirile date sau rănirile făcute cu voință, când a rezultat dintr'însele o boală care s'ar părea incurabilă sau o incapacitate permanentă de a lucra personal, pierderea sau privațiunea de uzul absolut a unui membru sau a unui organ, o mutilare gravă sau mórtea fără intențiune de a o produce;

4. Avortul;

5. Administrarea culpabilă, chiar fără intențiune, de a produce mórtea, a otrăveii sau a altor substanțe, putând produce mórtea sau altera grav sănătatea;

6. Răpirea, tăinuirea, suprimarea, substituirea sau substituțiunea unui copil;

7. Lepădarea sau părăsirea de copii;

8. Răpirea de minori;

9. Violul;

10. Atentatul la pudóre comis asupra unei persoane, cu sau fără violență;

11. Atentatul la bunele moravuri prin escitare — spre a satisface pasiunile altuia — la desfrınare sau la coruperea minorilor de unul sau de cel-lalt sex; de asemenea atentatul la bunele moravuri, comis pentru a satisface propriile sale pasiuni, prin escitarea la desfrınare a minorilor de unul sau de cel-lalt sex, când

acela care se face culpabil de acest atentat este tatăl sau mama, tutorul sau institutorul, sau orî-ce altă persoană însărcinată cu supravegherea persoanei victima desfrinului;

12. Atentatele contra libertății individuale și inviolabilității domiciliului, comise de către particulari;

13. Bigamia;

14. Contrafacerea sau falsificarea de documente publice sau private, de depeși telegrafice și întrebuițarea acestor documente; distrugerea, deteriorarea sau suprimarea unui document, cu intențiunea de a aduce pagubă unei a treia persoane; abus cu acte date cu nume deschis;

15. Falsificarea de monetă, cuprinzând contrafacerea și alterarea monetei, emisiunea și punerea în circulațiune a monetei contrafăcute sau alterate; contrafacerea sau alterarea biletelor de bancă, a obligațiunilor sau a altor titluri și valori emise de Stat sau cu autorizațiunea Statului, de către corporațiuni, societăți sau particulari; emisiunea sau punerea în circulațiune a acestor bilete de bancă, obligațiunii sau alte titluri și valori contrafăcute sau falsificate;

16. Contrafacerea sau falsificarea de sigilii, timbre, mărci de control și mărci ale Statului sau destinate unui serviciu public; întrebuițarea unor asemenea sigilii, timbre, mărci de control și mărci contrafăcute sau falsificate precum și întrebuițarea prejudiciabilă a adevăratelor sigilii, timbre, mărci de control și mărci ale Statului sau destinate unui serviciu public;

17. Mărturia mincinosă înaintea justiției, declarațiunea falsă din partea experților, sau interpreților, mituirea de marturi, experți sau interpreți. Denunțarea calomniosă;

18. Jurământul mincinos, ațișarea la jurământ mincinos;

19. Deturnarea și delapidarea din partea funcționarilor publici;

20. Coruperea funcționarilor publici, a judecătorilor și a juraților;

21. Incendiul, întrebuințarea criminală a materiilor explozibile;

22. Furtul și tâlhăria (furtul cu violență);

23. Estorsiunea;

24. Escrocheria, înșelăciunea și fraudă;

25. Sustragerile frauduloase, deturnările și abuzul de încredere;

26. Bancruta frauduloasă și fraudele făptuite în faliment;

27. Actele prin cari se atentază la siguranța circulației drumurilor de fier;

28. Distrugerea sau deteriorarea de drumuri de fier, de material de exploatare a drumurilor de fier, de mașini cu abur și de telegrafe și telefoane destinate utilității publice;

29. Faptele în stare de a produce o inundație, dacă rezultă dintr'însele un pericol pentru viața persoanelor sau pentru proprietatea altuia;

30. Distrugerea sau deteriorarea de morminte, de monumente, de obiecte de artă, distrugerea sau deteriorarea de cărți și de registre publice, de documente sau de alte obiecte destinate utilității publice;

31. Distrugerea sau deteriorarea cu voință, prin orice mijloc ar fi, în total sau în parte, de edificii, poduri, șosele sau alte construcțiuni aparținând altuia;

32. Distrugerea sau deteriorarea de mărfuri sau de alte proprietăți mobiliare, amestecarea, în mărfuri, de

materii putând provoca mórtea sau altera sănătatea; deținerea unor asemenea materii în prăvălie sau întreprinse, spre a le debita sau împărți; debitul, vinđarea sau împărțirea unor asemenea materii, ascunđend caracterul lor vătămător;

33. Distrugerea sau deteriorarea de instrumente agricole, distrugerea sau otrăvirea de vite sau de alte animale.

34. Faptele ce cauzază naufragiul sau pierderea vaselor, distrugerea sau deteriorarea vaselor sau a conținutului lor.

35. Tăinuirea obiectelor obținute prin furt, sustragere frauduloasă, deturnare, tâlhărie, (furt cu violență) sau estorsiune.

36. Asistența dată pentru suprimarea urmelor unui fapt pedepsit de lege sau pentru evadarea unui criminal;

Extradarea va fi acordată, de asemenea, în cazurile de tetantivă și de complicitate, când ele sunt prevăđute de legislațiunile Statului care cere și a Statului căruia i se cere extradarea.

3. Extradarea nu se va acorda pentru delictे politice.

Extradatul nu va putea, în nici un caz, să fie urmărit sau pedepsit pentru nici un delict politic anterior extradării, nici pentru verii un fapt conex cu un asemenea delict.

Nu va fi considerat ca delict politic, nici ca fapt conex cu un asemenea delict, atentatul contra persoanei unui șef de Stat sau contra membrilor familiei sale, când acest atentat va constitui faptul, fie de omor, fie de asasinat, fie de otrăvire sau de tentativă, sau de complicitate la unul din aceste fapte pedepsite de lege.

4. Cererea de extradare va trebui tot-deauna să fie făcută pe cale diplomatică.

5. Estradarea va fi acordată pe baza, fie a hotărârii, fie a unui act de punere sub acuzare, fie a unui mandat de arestare sau de aducere, sau a ori-cărui act judiciar, având aceeași putere ca aceste mandate și cari vor indica natura și gravitatea faptului incriminat, precum și denumirea lui și textul legii penale în vigoare în țara care cere extradarea, aplicabil infracțiunii de care e vorba și care conține pedepșa ce trage după sine.

Când e vorba de delictе contra proprietății, se va indica tot-deauna cuantumul daunei reale sau al daunei pe care făcătorul de rele a voit s'o cauzeze.

Aceste acte vor fi expediate în original sau în copie legalisate de tribunal sau de ori-ce altă autoritate competentă din țara care cere extradarea; ele vor fi pe cât se va putea, însoțite de semnalmentele individului reclamat sau de alte date ce ar putea servi la verificarea identității sale. În cazul când ar fi vre-o îndoială asupra cestiunii de a se ști dacă infracțiunea, obiect al urmării, intră în previsionsile prezentei convenții, se vor cere explicații guvernului care a formulat cererea și extradarea nu va fi acordată de cât dacă explicațiile date vor fi de natură a înlătura acea îndoială. Se înțelege că, pentru a preveni eventualitatea unei evadări, guvernul căruia i se cere extradarea va ordona, îndată ce va fi primit documentele desemnate mai sus, arestarea acuzatului rezervându-și însă decisiunea asupra cererii de extradare. În cazul când se vor fi cerut explicații privitoare la extradare, individul arestat va putea fi liberat, dacă explicațiile nu au fost date guvernului căruia i s'a cerut extradarea, în termen de o lună, cu începere din ziua când cererea va fi ajuns în mâinile guvernului care a cerut extradarea.

6. Arestarea provisorie se va face nu numai pe baza

unuia din documentele menționate în articolul 5, ci, în caz de urgență, pe baza ori-cărui avis transmîs prin poștă sau prin telegraf, despre existența unui mandat de arestare sau de aducere, cu condițiunea, totuși, ca acest avis să fie dat, pe cale diplomatică, Ministrului Afacerilor Străine al țării căruia se cere extradarea.

În caz de extremă urgență, arestarea provisorie se va face, de asemenea pe baza cererii unei autorități a uneia din părțile contractante, adresată direct unei autorități a celei-lalte părți.

7. Străinul arestat în condițiunile aliniatului al doilea al art. 6, va fi pus în libertate dacă în termen de opt zile de la data arestării, nu s'a comunicat vre-un avis despre existența unui mandat de arestare sau de aducere, emanat de la o autoritate judiciară. În toate ca-surile punerea în libertate a individului arestat în condițiunile art. 6 se va face dacă, în termen de o lună de la ziua arestării, nu s'a comunicat, pe cale diplomatică, Guvernului căruia i s'a cerut extradarea, unul din documentele menționate la articolul 5.

8. Obiectele în posesiunea cărora inculpatul se găsește în urma faptului pedepsit de lege, sau acelea găsite asupra lui, uneltele și instrumentele ce au servit la comiterea faptului culpabil, precum și ori-ce alt obiect de convingere, vor fi, după aprecierea autorității competente, predate guvernului care a cerut extradarea, chiar în cazul când extradarea, după ce a fost acordată, nu ar putea fi efectuată din cauza morții sau a fugii culpabilului.

Această predare va cuprinde, de asemenea, toate obiectele de aceeași natură pe cari prevenitul le-ar fi ascuns sau depus în țara care acordă extrădarea și cari ar fi descoperite mai târziu.

Sunt însă rezervate drepturile ce terțiile persoane ar fi câștigat asupra obiectelor în cesiune, cari vor trebui să fie restituite fără cheltuială, celor în drept, după terminarea procesului.

Statul, căruia va fi fost cerută predarea acestor obiecte, poate să le rețină provisoriu, de va crede folositor, pentru vre-o instrucțiune penală.

9. Dacă individul reclamat este urmărit sau condamnat în Statul căruia i se cere extradarea, pentru vre-o altă infracțiune de cât aceea care a motivat cererea de extradare, extradarea va putea fi amânată până când urmărirea vor fi terminate, și, în caz de condamnare, până ce el își va fi săvârșit pedepșa sau va fi obținut iudiciul ei.

Totuși, dacă, după legile țării care cere extradarea, ar putea rezulta din cauza acestui interval, prescripțiunea sau alte daune importante ale urmăririi, remiterea temporară va fi acordată, afară de considerațiuni speciale cari s'ar opune la acesta, și cu obligațiunea de a înapoia pe extradat, îndată ce urmărirea va fi fost terminată în țisa țării.

În cazul când individul reclamat ar fi împedat prin extradarea lui de a îndeplini obligațiunile contractate de el către particulari, extradarea lui se va face, rămânând ca acești din urmă să își urmărească drepturile lor înaintea autorității competente.

10. Individul extradat nu va putea fi nici urmărit, nici pedepsit în țara căreia i s'a acordat extradarea, nici extradat unei a treia țări pentru un fapt oarecare pedepsit de lege, anterior extradării și neprevăzut de convenția de față, afară numai dacă, în unul sau celălalt caz, nu ar fi avut libertatea de a părăsi din nou țara sus disă timp de o lună după ce a fost judecat,

și, în caz de condamnare, după ce și-ar fi săvârșit pedepșa sau după ce ar fi fost grațiat, sau când nu s'ar mai fi reîntors acolo după acesta.

El nu va putea fi urmărit sau pedepsit nici pentru un fapt anterior extradării, pedepsit de lege și prevăzut de convențiune, dar altul de cât acel care a motivat extradarea, fără consimțimintul guvernului care a predat pe extradat, și care va putea, dacă va crede cu cale, să cêră producerea unuia din documentele menționate în art. 5 al convențiunei de față. Consimțimintul acestui guvern va fi, de asemenea, cerut pentru a permite extradarea inculpatului uneia a treia țări.

Acest consimțimint nu va fi totuși necesar, când inculpatul va fi cerut de bună voie să fie judecat sau să-și facă pedepșa, sau când nu va fi părăsit, în intervalul fixat mai sus, teritoriul țării căreia a fost predat, sau că se va fi reîntors acolo în urmă.

11. Extradarea nu se va face :

1. Dacă individul, a cărui extradare se cere, a fost deja condamnat sau urmărit și scos din cauză în țara căreia se cere extradarea pentru infracțiunea care a motivat cererea, aiași numai dacă, după legislațiunea Statului căruia i se cere extradarea, nu ar fi locul de a se reîncepe procedura penală ;

2. Dacă, după legile Statului căruia i se cere extradarea, prescripțiunea urmăririi sau a pedepsei este îndeplinită în privința faptelor imputate, înainte de a se fi făcut arestarea inculpatului sau citarea lui la interogator ;

3. Dacă, după legislațiunea Statului căruia i se cere extradarea, infracțiunea care a motivat cererea nu poate fi urmărită de cât pe baza plângerii părții vătămăte, afară numai dacă nu s'ar dovedi că partea vătămăta a cerut urmărirea.

De asemenea, extradarea nu se va face cât timp individul reclamat este urmărit pentru aceeași infracțiune în țara căreia i se cere extradarea.

12. Dacă individul, a cărui extradare se cere de către una din părțile contractante, este reclamat, în același timp, de unul sau de mai multe alte guverne, pentru alte infracțiuni, el va fi predat guvernului pe teritoriul căruia s'a comis infracțiunea cea mai gravă și, în cas de gravitate egală, guvernului a cărui cerere a ajuns cea d'întâi în mâinile guvernului căruia i se cere extradarea.

13. Dacă extradarea unui făcător de rele urmăzează a se face între una din părțile contractante și o a treia putere, transportul acestui individ pe teritoriul ei va fi acordat de cea-laltă parte, afară numai dacă individul în chestiune nu i-ar aparține prin naționalitatea sa și, bine înțeles, cu condițiune ca faptul ce a provocat extradarea să fie cuprins în articolele 1 și 2 ale convențiunii de față și să nu intre în previziunile articolelor 3 și 11.

Pentru ca, în conformitate cu acest articol, transportul unui criminal să fie acordat, va fi de ajuns ca cererea să fie făcută pe cale diplomatică, cu producerea, în original sau în copie autentică, a unuia din actele de procedură menționate în art. 5.

Transitul se va face în privința escortei, cu concursul agenților țării care a autorizat transportul prin teritoriul său.

Se va acorda de asemenea, în condițiunile enunțate mai sus, transportul — dus și întors — prin teritoriul uneia din părțile contractante, a unui făcător de rele deținut într-o a treia țară și pe care cea-laltă parte con-

tractantă ar găsi cu cale să-l confrunte cu un individ urmărit.

14. Dacă într-o cauză penală, nepolitică, înfățișarea în persoană a unui martur s'ar crede necesară sau ar fi de dorit, guvernul Statului pe teritoriul căruia se găsește acest din urmă, îl va îndemna a se conforma citațiunii ce-î va fi adresată, în acest scop, de către autoritățile celui-lalt Stat.

Cheltuelile înfățișării în persoană a unui martur vor privi tot-d'auna pe Statul care o cere, și invitațiunea ce va fi trimisă, în acest scop, pe cale diplomatică, va indica suma ce va fi dată martorului ca cheltueli de drum și de ședere, precum și suma ce Statul căruia i se cere, va putea avansa martorului asupra sumei integrale, rămânând a fi despăgubit de Statul care cere înfățișarea.

Acest avans îi va fi făcut îndată ce el va fi declarat că voește a se duce unde a fost citat.

Nici un martur, ori-care ar fi naționalitatea sa și care, citat fiind în țările uneia din părțile contractante, se va înfățișa de bună voe înaintea judecătorilor celei-lalte părți, nu va putea fi urmărit sau deținut acolo pentru fapte sau condemnațiuni penale anterioare, nici sub pretext de complicitate la faptele formând obiectul procesului în care va figura ca martur.

15. Când, într-o cauză penală, nepolitică, pendentă înaintea tribunalelor uneia din părțile contractante, se va crede necesară confruntarea inculpatului cu indivizii deținuți pe teritoriul celei-lalte părți, sau producerea de acte de convingere sau de acte judiciare, cererea va fi făcută pe cale diplomatică și va fi satisfăcută, întru cât considerațiuni de ordine specială nu s'ar opune.

Deținuții și actele vor fi, în tot cazul, restituiți cât s'ar putea mai curând.

16. Când, într'o afacere penală, nepolitică, una din părțile contractante va crede necesară ascultarea de martori cari se găsesc pe teritoriul celei-lalte părți contractante, sau ori-ce alt act de instrucțiune, se va trimete, în acest scop, pe cale diplomatică, o comisiune rogatorie, redactată în conformitate cu legile țării care cere ascultarea și i se va da curs observând legile țării pe teritoriul căreia va trebui să se facă ascultarea martorilor sau actul de instrucțiune.

17. Dacă una din părțile contractante crede necesar ca un act al procedurii penale să fie comunicat unei persoane care se găsește pe teritoriul celei-lalte părți, această comunicare se va face pe cale diplomatică autorității competente a Statului căruia i se cere și care va înapoia, pe aceeași cale, documentele constatând remiterea, sau va face cunoscut motivele ce se opun la acesta.

Cu toate acestea, hotărârile condamnătore, date de tribunalele uneia din părțile contractante, contra unor supuși ai celei-lalte părți, nu vor fi semnificate acestor supuși.

Statul căruia i se cere nu-și la nici o răspundere din faptul notificării actelor judiciare.

18. Părțile contractante renunță reciproc la ori-ce reclamațiune ce ar avea de obiect plata cheltuelilor ocazionate, pe teritoriile respective, cu deținerea și transportul inculpatului sau a indivizilor predați provisor, spre a fi confrunțați, cu predarea obiectelor indicate în articolele 8, 15 și 16, cu ascultarea de martori sau alte acte de instrucțiune, sau cu comunicarea de acte judiciare și de sentințe.

Cheltuelile de transport și de întreținere, prin teritoriile intermediare, ale indivizilor a căror extradare sau predare temporară va fi fost acordată, rămân în sarcina guvernului care cere extradarea.

Vor fi, de asemenea, în sarcina guvernului care cere extradarea, cheltuelile de tranzit, prin teritoriul celei-lalte țări contractante, a unui individ a cărui extradare sau predare temporară ar fi fost acordată guvernului, care o cere, de către o a treia putere.

Tot ast-fel, cheltuelile pentru predarea temporară, menționată în art. 9, vor privi pe Statul care o cere.

Statul care cere va plăti, de asemenea, indemnitățile acordate experților a căror intervențiune va fi fost găsită necesară într'o cauză penală.

19. Părțile contractante se obligă a-și comunica reciproc toate hotărârile pronunțate de tribunalele uneia din părțile contractante, contra supușilor celei-lalte, pentru fapte pedepsite de lege, cari ar fi atras după dinsele o condamnare mai mare de trei luni de închisóre.

Acastă comunicare se va face prin trimeterea, pe cale diplomatică, al unui extract al hotărârii rămase definitivă. Statul, care va fi obținut extradarea unui făcător de rele, va comunica rezultatul definitiv al urmărilor penale.

20. Actele menționate în art. 5 vor fi însoțite în mod gratuit, de o traducțiune germană sau franceză, dacă nu sînt redactate în limba tribunalului, căruia i se cere extradarea.

Comisiunile rogatorii în materie penală și anexele lor, precum și actele de comunicat în virtutea articolului 7 și redactate într'o altă limbă de cât aceea a tribunalului căruia i se cere, vor fi însoțite, pentru

Austria, de o traducțiune germană sau franceză, pentru Ungaria, de o traducțiune ungară sau franceză, pentru România de o traducțiune română sau franceză; aceste traducțiuni vor fi, de asemenea, trimise fără plată.

Răspunsurile la comisiunile rogatorii și actele dresate cu ocazia executării comisiunilor rogatorii, precum și actele de transmis în virtutea articolului 15 și extracetele ce trebuiesc comunicate, conform articolului 19, nu vor fi însoțite de traducțiuni de cât după cererea Statului care le cere și în schimbul plății cheltuelilor de traducțiune.

Vor fi scutite de legalisațiune actele expediate, în materie penală, de către autoritățile judiciare ale părților contractante. Aceste acte vor fi investite cu sigiliul autorității judiciare care le-a liberat.

21 Convențiunea de față va fi executorie trei luni după schimbul ratificărilor și va rămâne în vigoare deșce ani, cu începere din acea zi.

În cazul când nici una din părțile contractante nu va fi notificat, cu două-spre-deșce luni înainte de sfirșitul deșei periode, intențiunea sa de a face să înceteze efectele convențiunii, ea va rămâne obligatorie până la expirarea unui an, începător din ziua când una sau alta din părțile contractante ar fi denunțat-o.

22. Convențiunea de față se va ratifica și ratificările ei vor fi schimbate în Bucuresci, cât s'ar putea mai în grabă,

Drept care, plenipotențiarii respectivi au semnat-o și au pus pe dinsa sigiliul lor.

Făcută, în dublu original, la Bucuresci, în 14/27 Iunie 1901.

PROTOCOL FINAL.

În momentul de a proceda la încheiere aconvențiunii de extradare, cu data de astăzi, plenipotențiarii sub-semnați s'au înțeles asupra declarațiunii următoare:

1 În relațiunile dintre România și regatele și țările reprezentate în reichsratul austriac, termenul „omucidere“, menționat în art. 2, No. 1, al convenției de față, nu se aplică de cât la omuciderea cu voință; pe când în relațiunile dintre România și țările Coronei ungare acest termen îmbrățișează atât omuciderea cu voință cât și omuciderea prin imprudență.

2. Dacă extradarea unui individ este cerută României pentru o crimă pedepsită cu mórtea și dacă nu este exclusă posibilitatea ca extradatul să fie executat din cauza acelei crime, Guvernul regal român va fi liber de a nu acorda extradarea.

Protocolul de față va avea aceeași putere și aceeași durată ca și convențiunea de extradare, încheiată astăzi.

Drept care, plenipotențiarii au semnat protocolul de față și au pus pe dînsul sigiliul lor.

Făcut la Bucuresci, în dublu original, la 14/27 Iunie 1901.

CONVENȚIUNEA DE EXTRADARE CU BELGIA.

Art. 1. Guvernele României și Belgiei se obligă a și preda reciproc indivizii urmăriți, puși în prevențiune sau în acuzațiune, sau condamnați ca autori sau complici pentru una din crimele sau delictele indicate mai jos la art. 2, și comise pe teritoriul celei-lalte.

Cu toate acestea, când crima sau delictul ce dă loc la extradițiune se va fi comis afară din teritoriul părții care cere, se va putea da urmare cererei, când legislațiunea țerei de la care se cere, autoriză urmărirea acelorași infracțiuni comise afară din teritoriul său.

2. Aceste crime și delicta sunt:

1. Paricidul, infanticidul, asasinatul, otrăvirea, omorul;
 2. Loviri date sau răniri făcute cu voință și cu premeditare, sau cari vor fi causat o bătă cu aparința nevindecabilă, o incapacitate permanentă de a lucra personal, pierderea usagiului absolută al unui organ, o mutilare gravă sau mórtea fără intențiune de a o da;

3. Bigamia, răpirea de minoră, violul, avortarea, atentatul la pudóre comis cu violență, atentatul la

pudóre comis fără violență asupra persónei sau cu ajutorul persónei unui copil de un sex sau de cel-lalt în etate mai mic de 14 ani; atentatul la moravuri prin excitare, înlesnirea sau favorizarea obicinuítă, pentru a satisface pasiunile altuia, a desfrânării sau corupțiunii minorilor de un sex sau de cel-alt;

4. Răpirea, tănuirea, supresiunea, substituțiunea sau suposițiunea unui copil; expunerea sau părăsirea unui copil;

5. Incendiul;

6. Distrugerea de construcțiuni, mașine cu vapori sau aparate telegrafice;

7. Distrugerea de documente sau alte hârtii publice;

8. Asociațiunea de făcători de rele, furtul, hoția, extorsiunea;

9. Amenințările de a atenta contra persónelor sau proprietăților, supuse la pedepse criminale; oferte sau propunerile de a comite o crimă sau a participa la dinsa, sau acceptarea șiselor oferte sau propuneri;

10. Atentatul la libertatea individuală și la inviolabilitatea domiciliului, comis de particulari;

11. Falșificarea de monetă, coprinđend contrafacerea și alterațiunea monetei, emisiunea și punerea în circulațiunea monetei contrafăcute sau alterate; contrafacerea sau falșificarea efectelor publice sau a biletelor de bancă, titlurilor publice sau private; emisiunea sau punerea în circulațiune a acestor efecte, bilete sau titluri contrafăcute sau falșificate; falsul în scripte sau în depeșile telegrafice și întrebuințarea acestor depeși, efecte, bilete sau titluri contrafăcute, fabricate sau falșificate; contrafacerea sau falșificațiunea sigiliilor, timbrelor, tiparelor de oțel (poinçons) și mărcilor; întrebuințarea sigiliilor, timbrelor, tiparelor de oțel (poin-

șons), cupónelor de transport, timbrelor poștale și mărcilor contrafăcute sau falsificate și întrebuințarea prejudiciabilă a adevăratelor sigilii, timbre, tiparuri de oșel, cupóne de transport, timbre poștale și mărci;

12. Mărturia falsă și declarațiunile false ale experților sau interpreților, subornațiunea martorilor, experților sau interpreților;

13. Jurămîntul fals ;

14. Concusiunea, deturnarea făcută de funcționarii publici, corupțiunea funcționarilor publici ;

15. Baneruta fraudulósă și fraudele comise la falimente ;

16. Excrocheriile, abuzul de încredere și amăgirea ;

17. Părăsirea de către căpitan, afară de casurile prevădute de legile celor două țări, a unui vas sau bastiment de comerț sau pescărie ;

18. Naufragierea, perderea, distrugerea de către căpitan sau de către oficerii și ómenii echipagiului, deturnarea de către căpitan a unui vas sau a unui bastiment de comerț, sau de pescărie ; aruncarea sau distrugerea fără trebuință a tot sau a parte din caric, alimentelor sau efectelor de bord ; drumul fals, (darea unei false direcțiuni în călătorie). împrumutarea fără necesitate pe corpul, provisiunea sau echipamentul vasului, sau punerea sub amanet, ori vinđarea mărfurilor sau victualiiilor, sau trecerea în compt a unor avarii sau cheltueli presupuse : vinđarea vasului fără îputernicire specială, afară de cazul de inavizabilitate ; descărcarea mărfurilor fără raport prealabil, afară de cazul unui pericol iminent ; furtul comis pe bord, alterațiunea alimentelor sau mărfurilor, comise pe bord prin amestecarea unor substanțe vătămátore ; atacul sau rezistența cu violență și cu faptul în contra căpi-

tanului de către mai mult de a treia parte a echipagiului ; refuzul de a asculta ordinele căpitanului sau oficerului de bord pentru scăparea vasului sau a caricului, cu lovituri și răniri ; complotul contra siguranței, a libertății sau a autorității căpitanului ; luarea vasului de către marinarii sau pasagerii prin fraudă sau cu violență în contra căpitanului ;

14. Tăinuirea obiectelor dobândite prin mijlocirea uneia din crimele sau delictetele prevădute de această convențiune ;

Extradarea va putea asemenea să aibă loc și pentru tentativa acestor crime sau delictete ; când ea se pedepsește după legislațiunea celor două țeri contractante.

3. Când s'ar presenta unele casuri ce ar intra în categoria faptelor prevădute de articolul precedent, și în cari extradițiunea individului reclamat ar părea contrarie, în ceea-ce privește consecuențele sale, principiilor de umanitate admise în legislațiunea celor două State, fie-care din cele două guverne și rezervă dreptul de a nu consimți la această extradițiune ; motivele refuzului se vor aduce la cunoscința guvernului care reclamă.

4. Individul extrădat nu va putea să fie nici urmărit, nici pedepsit în țara căreia i se va fi acordat extradițiunea, nici extrădat unei a treia țeri pentru o crimă și un delict óre-care neprevădut în această convențiune și anterióră extradițiunii, afară numai dacă nu va fi avut, într'un cas sau într'altul, libertatea de a părăsi din nou țisa țară în timp de o lună de zile după ce a fost judecat, și, în cas de condamnare, după ce va fi fost grațiat.

Asemenea nu va putea să fie nici urmărit nici pedepsit pentru o crimă sau un delict prevădut de con-

vențiune, anterior extradității, dar altul de cât acela care a motivat extraditațiunea, fără consimțimintul guvernului care a predat pe extrădat și care va putea, dacă va găsi de cuviință, să cêră producerea unuia din documentele menționate la articolul 10 al acestei convențiuni.

Consimțimintul acestui guvern se va cere de asemenea pentru a permite extraditațiunea inculpatului către o a treia țară. Totuși acest consimțimint nu va fi necesar, când inculpatul va fi cerut spontan eu să fie judecat sau să-și facă pedepsa, când nu va fi părăsit, în termenul mai sus fixat, teritoriul țării căreia a fost predat.

5. Dispozițiunile acestui tractat nu sunt de loc aplicabile asupra persónelor ce s'au făcut culpabile de vre-o crimă sau de vre-un delict politic, sau în legătură cu o asemenea crimă sau cu un asemenea delict. Persóna care a fost extradată pentru una din crimele sau delicturile comune menționate la articolul 2 nu pôte prin urmare, în nici un cas, să fie urmărită sau pedepsită în Statul căruia i s'a acordat extraditațiunea, pentru o crimă sau un delict politic comis de dînsul înainte de extraditațiune, nici pentru un fapt conex cu o asemenea crimă sau cu un asemenea delict politic, afară numai dacă va fi avut libertatea de a părăsi din nou țara în timp de o lună de zile după ce va fi fost judecat și, în cas de condamnare, după ce-și va fi făcut pedepsa sau după ce va fi fost grațiat.

Nu va fi privit ca delict politic nici ca fapt conex cu un asemenea delict, atentatul contra persónei șefului unui stat străin sau contra aceleia a membrilor familiei sale, când acest atentat va constitui faptul, fie de omor, de asasinat sau de otrăvire.

6. Extraditațiunea nu va putea avea loc dacă de la

comiterea faptelor imputate, de la urmăriri sau de la condamnare, se va fi dobândit prescripțiunea acțiunii sau a pedepsei, conform legilor țării în care s'a refugiat prevenitul sau condamnatul.

7. În nici un cas și pentru nici un motiv Inaltele părți contractante nu vor putea fi ținute a-și preda pe naționalii lor, afară de urmăriri ce sunt a se exercita în contra-le în țările lor, conform cu legile în vîgore.

8. Dacă individul reclamat se urmărește or se condamnă în țara unde s'a refugiat, pentru o crimă sau un delict comis în aceeași țară, extraditațiunea sa se va putea amâna până când urmăriri se vor părăsi, sau până când individul va fi achitat sau absolvit, sau până când își va fi făcut pedepsa.

9. Extraditațiunea se va acorda chiar atunci când condamnatul, acusatul sau prevenitul ar fi împedecat prin acest fapt a-și implini angajamentele contractate către particulari, carî vor putea tot-deauna să facă să valoare drepturile lor pe lângă autoritățile judiciare competente.

10. Cererile de extraditațiune se vor adresa pe cale diplomatică.

Extraditațiunea se va acorda după producerea, fie a judecării sau a hotărîrii de condamnare, fie a ordonanței camerei de consiliu, sau a hotărîrii camerei de punere sub acusațiune, sau a actului de procedură criminală emanat de la judecătorul competent, care va decreta formula sau va opera de drept trimeterea prevenitului sau a acusatului înaintea jurisdicțiunii represive.

Ea se va acorda de asemenea asupra înfățișării mandatului de arestare sau a or-cărui alt act investit cu aceeași putere, liberat de autoritatea străină compe-

tentă, cu condițiune ca aceste acte să conțină arătarea precisă a faptului pentru care au fost liberate.

Actele mai sus indicate se vor libera în original sau în expedițiune autentică, în formele prescrise de legislațiunea guvernului care reclamă extradițiunea, și vor fi însoțite de o copie a textului legii aplicabile și pe cât va fi cu putință de semnamentul individului reclamat, sau de orî-ce altă indicațiune de natură a constata identitatea, și în cas de necesitate, de o traducere în limba francesă. Extradițiunea va avea loc după formele și regulile prescrise de legislațiunea guvernului de la care se cere.

11. În caz de urgență, străinul se va aresta provisor pentru unul din faptele enumerate în art. 2, după avisul dat pe cale diplomatică Ministerului afacerilor străine, și indicând existența unuia din documentele menționate la art. 10.

Arestarea va fi facultativă, când cererea va fi parvenit direct unei autorități judiciare sau administrative a uneia din cele două state; însă această autoritate va trebui să procedeze fără întârziere la toate interogatoriile și investigațiunile de natură a verifica identitatea sau dovețile faptului incriminat, și, când se va prezenta vre-o dificultate, să dea compt Ministerului afacerilor străine de motivele cari l'ar fi obligat a amâna arestarea reclamată.

În toate cazurile, străinul se va pune în libertate dacă în termen de trei săptămâni după arestarea sa, el nu va primi comunicarea unuia din documentele de cari se vorbește.

Arestarea se va face după formele și regulile prescrise de legislațiunea guvernului de la care se cere

12. Obiectele furate sau găsite în posesiunea indi-

vidului a cărui extrădare se cere, instrumentele sau uneltele de cari s'ar fi servit pentru a comite crima sau delictul ce i se impută, ca și toate piesele de convicțiune se vor preda Statului reclamant, când autoritatea competentă a Statului de la care se cere va fi ordonat remiterea lor, chiar în cazul când extradițiunea după ce se va fi acordat, n'ar putea să aibă loc din cauza morții sau a fugii prevenitului.

Acastă remitere va cuprinde de asemenea toate obiectele de aceeaș natură, pe cari le va fi ascuns sau depus în țara unde se va fi refugiat, și cari s'ar găsi aici mai târziu.

Sunt însă rezervate drepturile celor de al treilea asupra obiectelor menționate, cari trebuie să li se înapoeze, fără cheltueli, îndată ce procesul criminal sau corecțional va fi terminat.

13. Cheltuelile de arestare, de întreținere și de transport ale individului a cărui extradițiune se va fi acordat, precum și acelea de consemnațiune și de transport al obiectelor cari trebuie a se restitui, sau remite, conform articolului precedent, vor rămâne în sarcina celor două State, în limitele teritoriilor lor respective.

Cheltuelile de transport și altele, făcute pe teritoriul Statelor intermediare, vor fi în sarcina Statului reclamant.

14. Este stipulat formal că extradițiunea pe cale de tranzit, pe teritoriile respective ale Statelor contractante, a unui individ, care nu ține de țara tranzitului, se va acorda asupra simplei produceri în original sau în expedițiune autentică, a unuia din actele de procedură menționate, după caz, în art. 10 de mai sus; cu condițiune ca faptul ce servă de bază a extradițiunii

să fie cuprins în această convențiune și să nu intre în dispozițiunile articolelor 5 și 6.

15. Când în urmărirea unor afaceri penale, nepolitice, unul din cele două guverne va găsi de trebuință să asculte martori domiciliați în cel-lalt Stat, sau să facă ori-ce alt act de instrucțiune judiciară, se va trimete pentru acest scop o comisiune rogatorie, însoțită în caz de necesitate, de o traducțiune în limba franceză, pe cale diplomatică, și i se va da urmare, observându-se legile țării în care va trebui să aibă loc ascultarea martorilor sau actul de instrucțiune.

Comisiunile rogatorii emanate de la autoritatea competentă străină, și cari tind a face să se opereze fie o vizită domiciliară, fie confiscarea (saisie) corpului delictului sau a pieselor de convicțiune, nu se vor putea executa decât pentru unul din faptele enumerate la art. 2 și sub rezerva exprimată la paragraful din urmă al art. 12.

Guvernele respective renunță la ori-ce reclamațiune ce ar avea de obiect restituirea cheltuelilor ce rezultă din executarea comisiunii rogatorii, în cazul chiar când ar fi vorba de o expertiză, cu condițiune însă ca această expertiză să nu fi provocat mai mult de cât o vacațiune.

16. În materie penală, nepolitică, când va trebui să se facă notificațiunea unui act de procedură sau a unei judecăți emanate de la autoritatea uneia din țările contractante, către un individ ce se află în cea-laltă țară, piesa transmisă pe cale diplomatică se va semnifica persoanei după cererea ministerului public al locului de reședință, prin mijlocirea unui ofițer competent, și originalul, prin care se constată notificațiunea, investit cu viza, se va trimete pe aceiași cale guvernului care cere, fără nici o restituire de cheltueli.

17. Dacă într'o cauză penală, nepolitică, este necesară aparițiunea personală a unui martor, guvernul țării unde se află martorul îl va angaja să urmeze invitațiunii ce i se va face, și în acest cas, i se vor acorda cheltueli de drum și de ședere după tarifele și regulamentele în vigoare în țara unde va trebui să se asculte.

Persoanele cu reședința în România sau în Belgia, chemete ca martori înaintea tribunalelor uneia din cele două țări, nu vor putea să fie urmărite nici deținute pentru fapte sau condamnări criminale anteriore, nici sub pretext de complicitate a faptelor, obiect al procesului, unde vor figura ca martori.

Când, într'o cauză penală nepolitică, instruită în una din cele două țări, producerea de piese de convicțiune sau de documente judiciare, se va judeca utilă, cerea se va face pe cale diplomatică, și i se va da urmare, — afară numai dacă se vor opune considerațiunii particulare, — cu obligațiune de a înapoia piesele.

Guvernele contractante renunță la ori-ce reclamațiune de spese ce vor resulta, în limitele teritoriilor lor respective, din trimeterea și restituirea pieselor de convicțiune și a documentelor.

18. Cele două guverne se obligă a-și comunica reciproc, asemenea fără restituire de cheltueli, decisiunile de condamnare pentru crime și delict de ori-ce fel, ce se vor fi pronunțat de tribunalele unuia din cele două State contra supușilor celui-lalt. Această comunicare se va face prin trimetere pe cale diplomatică a unui buletin sau extract în limba franceză către guvernul țării de care ține condamnatul, pentru a fi depus la grefa tribunalului competent.

Fie-care din cele două guverne va da în această pri-

vință instrucțiunile necesare autorităților respective.

19. Convențiunea de față s'a încheiat pentru cinci ani de zile cu începere din ziua schimbării ratificațiilor; ea va fi executorie în zece zile de la publicarea sa, și va rămâne în vigoare până la expirarea unui an, cu începere din ziua când unul din cele două guverne va fi declarat că voesce să facă să înceteze efectele sale.

20. Convențiunea presentă se va ratifica, și ratificările se vor schimba la Bruxel până în șese luni, sau mai curând dacă se va putea.

Drept care cei doi plenipotențiarî au semnat-o în dublu original, și au pus pe dînsa sigiliile lor respective.

Făcut la Bruxel, la 15 August 1880.

PROTOCOL

În momentul de a proceda la semnătură, s'au convenit asupra celor următoare:

Articolul 3 n'are altă întindere de cât a face ca extradițiunea pentru crimele cari atrag după sine pedépsa cu mörte, să depindă de asigurarea prealabilă dată pe cale diplomatică că, în cas de condamnare, această pedépsă nu se va executa.

Presentul protocol va avea aceeași putere și aceeași durată ca și convențiunea de extradițiune din care face parte integrantă.

Făcut la Bruxel, la 15 August 1880.

TRACTAT DE EXTRADARE ÎNTRE ROMÂNIA ȘI MAREA-BRITANIE.

Art. 1. Înaltele părți contractante se obligă a și preda reciproc indiviđii cari, urmăriți sau condamnați pentru o crimă sau un delict comis pe teritoriul uneia din Părți, ar fi dovediți pe teritoriul celei-lalte în circumstanțele și sub condițiile prevădute de tractatul de față.

2. Extradarea se va acorda pentru crimele sau delictele următoare:

1. Omor sau tentativă de omor, sau complot având de scop această crimă;
2. Omucidere fără precugetare sau pândire;
3. Loviri și răniri grave;
4. Contrafacere sau alterare de monete; punere în circulație a monetelor false sau alterate;
5. Fabricarea cu intenție a unui instrument, ustensil sau uneltă destinată la contrafacerea monetelor țării;
6. Falșuri în scripte, titluri, efecte sau valori: alterarea sau punerea în circulare a tot ce este ast-fel falsificat or contrafăcut or alterat;
7. Sustragerea frauduloasă sau furtul;

8. Distrugerea sau degradarea orî-cărei proprietăți prin explozive sau alt-fel, când faptul este incriminat și pedepsit cu pedepse criminale sau corecționale;
9. Excrocherie de bani, valori sau alte efecte sub false pretexte;
10. Tăinuire frauduloasă de bani, valori sau alte obiecte provenind din excrocherie, furt sau deturnare;
11. Crime contra legilor asupra bancrutei;
12. Frauda (abus de încredere) unui administrator, bancher, agent, comisionar, curator sau director, or membru or funcționar al unei societăți ôre-care, dacă faptul este pedepsit de regulile în vîgóre;
13. Mărturia mincinosă sau subornațiunea martorilor;
14. Violul;
15. Atentatul la pudóre asupra persoanei unei fete mai mică de 14 ani, sau tentativa aceluiași fapt;
16. Atentatul la pudóre cu violență;
17. Avort, administrare de substanțe sau întrebuințare de instrumente în intențiunea de a provoca avortul;
18. Răpire de minorî;
19. Furtul de copii;
20. Abandonare, expozițiune sau sechestrare ilegală de copii;
21. Sechestrare sau detențiune ilegală (1);

(1) PROTOCOLUL EXPLICATIV AL § 21.

Pentru a evita orî-ce neînțelegere ce ar putea rezulta din redacțiã actuală a § 21 de sub art. 2 al convențiunii de extradare, încheiată între România și Marea-Britanie, la 9 (21) Martie 1893, sub-semnații plenipotențiarî, autorisați în regulă pentru acésta de către guvernele lor respective, au convenit asupra celor ce urmază:

Faptul de a fi sechestrat sau deținut în mod ilegal una sau

22. Efracțiunea sau escaladarea unei locuințe și a dependentelor sale în scopul de a comite un delict;
 23. Incendiu;
 24. Furt cu violență;
 25. Orî-ce act comis cu intenție de a pune în pericol viața persónelor aflate într'un tren de drum de fier;
 26. Amenințări, scrisori sau alt-fel, făcute în scop de extorsiune;
 27. Piraterie, considerată ca crimă după dreptul gin-ților;
 28. Inecarea, naufragierea sau distrugerea unui vas pe mare, sau tentativa sau complotul având acésta erimă de scop;
 29. Atacarea pe bordul unui vas în largul mării, în scop de omucidere sau pentru a făptui grave leziuni corporale;
 30. Revolta sau complotul de revoltă, a douë sau mai multe persóne pe bordul unui vas în largul mării, contra autorității căpitanului;
 31. Negoțul cu sclavi;
- Extradarea va avea de asemenea loc pentru complicitate la una din crimele sus pomenite, numai dacă

mai multe persóne, nu va putea motiva cererea de extrădare de cât când ei a fost săvîrșit de către particulari. O asemenea cerere nu va putea fi făcută cu privire la funcționarii publici cari s'ar fi făcut vinovați de faptul în chestiune în exercițiul funcțiunilor lor.

Protocolul de față se va considera ca aprobat și sancționat de către guvernele respective prin faptul însuși al schimbului ratificărilor convențiunii la care se raportă, fără vre-o altă ratificare specială.

Făcut în dublu exemplar la Bucuresei, în întâia (trei-spre-dececa) di a lui Martie, anul mântuirii una mie opt sute nouë-șeci și patru.

complicitatea este pedepsită de legile celor două Părți contractante.

3. Fie-care din cele două guverne va avea plină și întregă voe să refuze celui-l'alt extradarea propriilor săi supuși.

4. Extradarea nu se va acorda dacă individul reclamat a fost deja judecat, achitat sau pedepsit, sau se găsește încă sub judecată într'unul din teritoriile celor două înalte Părți contractante, pentru chiar crima din cauza căreia se cere extradarea.

Dacă persoana reclamată se află în prevenție, sau dacă, fiind condamnat, își suferă pedepsa pe teritoriul uneia din cele două părți contractante pentru o altă crimă, extradarea se va amâna până la punerea acelei persoane în libertate, fie că va fi fost achitat, fie că 'și va fi terminat pedepsa, fie pentru ori-ce alt cuvânt.

5. Extradarea nu va avea loc dacă, după perpetrarea crimei, sau după urmăriri, sau condamnare, prescripția urmăririlor sau a pedepsei este dobândită după legile țării căreia se adresează cererea.

6. Criminalul fugar nu va fi extradat dacă delictul pentru care extradarea se cere este considerat ca un delict politic, sau dacă individul dovedește că cererea de extradare a fost făcută, în realitate, în scopul de a-l urmări sau de a-l pedepsi pentru un delict cu caracter politic.

7. Individul care va fi fost predat, nu va putea, în nici un caz în țara căreia s'a acordat tradiția, să fie ținut în arest sau să fie urmărit pentru vre-o crimă sau fapte altele de cât acelea cari motivase extradarea, afară numai dacă n'a fost întors, sau dacă va fi avut ocasiunea de a se reîntorce el însuși în Statul care 'l extrădase.

Acastă stipulațiune nu este aplicabilă crimelor comise după extradare.

8. Extradarea se va cere prin organul agenților diplomatici respectivi ai celor două înalte Părți contractante.

Cererea de extradare a unui prevenit va trebui să fie însoțită de un mandat de arestare emis de autoritatea competentă a Statului care cere, și de dovețile cari, după legile locului unde prevenitul a fost dovedit, ar justifica arestarea lui, dacă actul pedepsit ar fi fost comis chiar acolo.

Dacă cererea de extradare privește pe o persoană deja condamnată, ea trebuie să fie însoțită de sentința de condamnare care a fost dată contra culpabilului, de tribunalul competent al Statului care cere.

O sentință dată în lipsă nu va fi considerată ca o condamnare; dar o persoană ast-fel condamnată, va putea fi tratată ca o persoană urmărită.

9. Dacă cererea de extradare este făcută în conformitate cu stipulațiunile precedente, autoritățile competente ale Statului de la care se cere, vor procede la arestarea fugarului.

10. Dacă fugarul este arestat pe teritoriul britanic, el va fi îndată adus înaintea unui magistrat competent, care va trebui să'l asculte și să procedă la examinarea preliminară a afacerii în acelaș chip, ca și când arestarea ar fi avut loc pentru o crimă comisă pe teritoriul britanic.

Autoritățile Marelui-Britanii, când vor procede la examinarea hotărâtă prin stipulațiunile precedente, vor trebui să admită ca doveți deplin valabile deposițiunile asermentate sau afirmările făcute în România, sau copiile acestor piese, precum și mandatele de arestare și sentințele date în această țară, precum și certifica-

tele de condamnare sau piesele judiciare constatând faptul unei condamnări, cu condițiune ca aceste documente să fi fost autentificate în modul următor:

1. Un mandat trebuie să fie semnat de un judecător magistrat sau ofițer al poliției judiciare din România.

2. Depozițiunile sau afirmațiunile, sau copiile acestora, trebuie să fie semnate de un judecător, magistrat sau ofițer al poliției judiciare din România, constatând că aceste depuneri sau afirmări, sunt în original sau în copie certificată, după cazuri.

3. Un certificat de condamnare sau un document judiciar constatând faptul unei condamnări, trebuie să fie certificat de un judecător, magistrat sau ofițer al poliției judiciare din România,

4. Aceste mandate, depuneri, afirmări, copii, certificate sau documente judiciare, trebuie să fie autentificate, în fie-care caz, sau prin jurământul unui martor sau prin punerea sigiliului oficial al ministerului justiției, sau al afacerilor străine al României; totuș, piesele mai sus pomenite vor putea fi autentificate și în ori-ce alt chip care ar fi recunoscut de legile locale în vigoare în acea parte a teritoriului britanic, unde examinarea afacerii ar avea loc.

11. Din partea guvernului român extradarea va avea loc în România precum urmază:

Ministrul, sau ori-ce alt agent diplomatic al M. S. Britanice în România, va trimite ministrului afacerilor străine, ca bază a fie-cărei cereri de extradare, expedițiunea autentică și în regulă legalisată, sau a unui certificat de condamnare, sau a unui mandat de arestare, contra persoanei inculpate sau acuzate, arătând limpede natura crimei sau delictului din cauza căruia fugarul este urmărit. Documentul judiciar, ast-

fel produs, va fi însoțit de semnalmente și alte informațiuni putând să servescă la constatarea identității individului reclamat.

Dacă s'ar întâmpla ca documentele produse de guvernul britanic pentru a constata identitatea, și informațiunile culese de agenții poliției românești pentru acelaș scop, să fie recunoscute neindestulătoare, se va avisa despre acesta îndată ministrul sau agentul diplomatic al Majestății Sale Britanice în România; iar individul urmărit, dacă a fost arestat, va continua să fie deținut până ce guvernul britanic va putea produce nouă elemente de dovezi spre a constata identitatea sau a da lumină asupra altor greutăți de examinare.

12. Extradarea nu va avea loc de cât în cazul când dovezile produse vor fi fost găsite indestulătoare după legile Statului de la care se cere, fie pentru a îndreptăți darea în judecată a deținutului, în cazul când crima va fi fost comisă pe teritoriul ărisului Stat, fie pentru a constata identitatea deținutului cu individul condamnat de tribunalele Statului care cere, și să dovedescă că crima de care a fost recunoscut culpabil ar fi putut să dea loc la extradare din partea Statului de la care se cere, la epoca condamnării sale. Extradarea fugarului nu va avea loc în teritoriile Majestății Sale Britanice, de cât după trecerea unui timp de cinci-spre-dece zile de la data întemnițării în scopul extradării.

13. Dacă individul reclamat de una din cele două înalte părți contractante, în executarea tractatului de față, mai este reclamat de una sau mai multe alte puteri, pe motivul unor alte crime sau delict comise pe teritoriile lor respective, extradarea se va acorda Statului a cărui cerere pörtă o dată mai veche.

14. Fugarul va fi pus în libertate dacă nu se vor

putea produce dovezi îndestulătoare pentru a motiva cererea de extradare în timp de două luni din ziua arestării sau până la orice alt termen mai depărtat ce va fi fost arătat de Statul de la care se cere sau de tribunalul competent al aceluia Stat.

15. Obiectele găsite asupra individului reclamat în momentul arestării sale, dacă autoritatea competentă a Statului de la care se cere a ordonat remiterea lor, vor fi predate atunci când extradarea va avea loc; această predate nu va cuprinde numai obiectele furate, dar și orice alt ar putea servi ca piesă de convingere.

16. Toate cheltuielile ocazionate de o cerere de extradare vor fi în sarcina Statului care cere.

17. Stipulațiunile tractatului de față vor fi aplicabile coloniilor și posesiunilor străine ale Majestății Sale Britanice pe cât se va putea după legile în vigoare în aceste colonii și posesiuni străine.

Cererea de extradare a unui criminal care s'a refugiat în vre-una din aceste colonii sau posesiuni străine se va putea adresa guvernatorului sau autorității superioare a acestei colonii sau posesiune de către orice persoană autorizată să funcționeze în această colonie sau posesiune ca autoritate consulară a României.

Guvernatorul sau autoritatea superioară mai sus menționată va decide în privința unor asemenea cereri, conformându-se, pe cât se va putea, după legile acestor colonii sau posesiuni străine, cu stipulațiunile tractatului de față. Va avea totuși libertatea de a acorda extradarea sau de a supune cazul guvernului său.

Se rezervă totuși Majestății Sale Britanice, conformându-se pe cât se va putea, după legile acestor colonii sau posesiuni străine, cu stipulațiunile tractatului de față, de a face aranjamente speciale în coloniile

sau posesiunile străine pentru extradarea criminalilor din România cari ar fi găsit refugiul în aceste colonii sau posesiuni străine.

Cererile privitoare la extradarea criminalilor fugiți dintr-una din aceste colonii sau posesiuni străine ale Majestății Sale Britanice, vor fi tratate după dispozițiunile articolelor precedente ale tractatului de față.

18. Convenția de față va fi executorie după a ceea ce de la promulgarea sa, în formele prescise de legile celor două țări. Fie-care din înaltele părți contractante va putea ori și când să pună capăt acestui tractat, avisând pe cea-l'altă despre intențiunea sa cu șese luni înainte.

Convenția de față se va ratifica și ratificările se vor schimba la București cât se va putea mai curând.

Drept care, plenipotențiarii respectivi au semnat această convențiune și au pus pe dînsa sigiliile armelor lor.

Făcută în dublu original la București, în a noua (două-zeci și unu) zi a lui Martie, anul mântuirii noastre opt sute nouă-zeci și trei.

P R O T O C O L

În momentul de a proceda la semnătura convențiunii de extradiție încheiată astăzi, subsemnații, plenipotențiarii ai Majestății Sale Regelui României și ai Majestății Sale Reginei Regatului Unit al Marii-Britanii și Irlandei, Impărată a Indiei, au convenit asupra declarațiunii următoare:

Guvernul român are absoluta libertate de a refusa

extradarea orî-cărei persóne acusată de o crimă pedepsită cu mórte.

Protocolul de faţă va avea aceeaşi forţă şi acelaşi durată ca şi convenţiunea de extrădare semnată astăzi.

Spre credinţa căroră plenipotenţiarîi respectivi l'aú semnat şi l'aú întărit cu sigiliile lor.

Făcut în dublu original, la Bucuresei, în 9 (21 Martie) 1893.

CONVENȚIUNEA DE EXTRĂDARE CU ITALIA.

Art. 1. Guvernele României și Italiei se obligă a-și preda reciproc indiviđii urmăriți, puși în prevențiune saú în acușațiune saú condamnați ca autori saú complici pentru una din crimele saú delictete indicate mai jos la art. 2, comise pe teritoriul unuia din cele două State contractante și cari se vor fi refugiat pe teritoriul celui-l'alt.

Cu tóte acestea, când crima saú delictul care dá loc la extradițiune, se va fi comis afară din teritoriul Părții care cere, se va putea da urmare cererii, când legislațiunea țării, căreia se cere extradițiunea, autorisă urmărirea acelorași infracțiuni comise afară din teritoriul său.

2. Aceste crime și delictete sunt:

1. Paricidul, infanticidul, asasinatul, otrăvirea, omorul;
2. Loviri date saú răniri făcute cu voință și cu premeditațiune, saú cari vor fi causat o bôlă cu aparința nevindecabilă, o incapacitate permanentă de a lucra personal, perderea absolută a usagiului unui organ, o mutilațiune gravă, saú mórtea fără intențiune de a o da;

3. Bigamia, răpirea de minori, violul, avortarea; atentatul la pudore comis cu violență, atentatul la pudore comis fără violență asupra persoanei sau cu ajutorul persoanei unui copil de un sex sau de cel-l'alt, în etate mai mică de patru-spre-zece ani; atentatul la moravuri, prin excitarea, inlesnirea sau favorissrea obicinuită, pentru a satisface pasiunile altuia, a desfrânării sau a corupțiunii minorilor de un sex sau de cel-l'alt;

4. Răpirea, tănuirea, supresiunea, substituirea sau supozițiunea unui copil, expunerea sau părăsirea unui copil;

5. Incendiul;

6. Distrugerea de clădiri, mașine cu vapor sau aparate telegrafice;

7. Distrugerea de documente sau alte hârtii publice;

8. Asociațiunea de făcători de rele; furturile;

9. Amenințările de a atenta contra persoanelor sau proprietăților, cari se pedepsesc în România cu munca silnică sau cu reclusiunea numai, iar în Italia cu pedeapsa de moarte, munca silnică sau cu reclusiunea;

10. Atentatul la libertatea individuală și la inviolabilitatea domiciliului, comis de particulari;

11. Falsificarea de monedă, coprinđend contrafacerea și alterațiunea monetei, emisiunea și punerea în circulațiune a monetei contrafăcute sau alterate, contrafacerea sau falsificarea efectelor publice sau a biletelor de bancă, a titlurilor publice sau private; emisiunea sau punerea în circulațiune a acestor efecte, bilete sau titluri contrafăcute sau falsificate; falsurile în scripte sau în depeșile telegrafice, și întrebuințarea acestor depeși, efecte, bilete sau titluri contrafăcute, fabricate sau falsificate; contrafacerea sau falsificarea sigiliilor, timbrelor, tiparelor de oțel (poinçons) sau mărcilor, cu

excepțiunea celor particulare sau ale neguțătorilor; întrebuințarea sigiliilor, timbrelor, tiparelor de oțel (poinçons) și mărcilor contrafăcute sau falsificate și întrebuințarea prejudiciabilă a adevăratelor sigilii, timbre, tipare de oțel și mărci;

12. Mărturia falsă și declarațiunea falsă a experților sau interpreților, subornațiunea martorilor, experților sau interpreților;

13. Jurământul fals;

14. Concusiunea, deturnarea comisă de funcționarii publici; corupțiunea funcționarilor publici;

15. Bancruta frauduloasă și fraudele comise în faliment;

16. Excrocheria, abusus de incredere și amăgirea;

17. Părăsirea de către căpitan, afară de casurile prevedute de Codul maritim al celor două țări contractante, a unui vas sau bastiment de comerț sau de pescărie;

18. Naufragiarea, perderea, distrugerea de către căpitan sau de către oficerii sau de către ómenii echipajului, deturnarea de către căpitan al unui vas sau bastiment de comerț sau de pescărie, aruncarea sau distrugerea fără necesitate a tot sau a parte din carie, din alimente și din efectele de bord; drumul fals, (darea unei false direcțiuni în călătorie) imprumul fără necesitate pe corpul, provisiunea sau echipamentul vasului, sau punerea sub amanet ori vinđarca mărfurilor sau victualilor, sau trecerea în compturi a unor avarii sau cheltueli fictive; vinđarea vasului fără imputernicire specială, afară de cazul de inavigabilitate, descărcarea mărfurilor fără raport prealabil, afară de cazul unui pericol iminent, furtul comis pe bord; alterațiunea alimentelor sau a mărfurilor, comise pe bord prin amestecarea de substanțe vătămătoare; atacul său re-

sistența cu violență și cu faptul în contra căpitanului, făcut de mai mult de a treia parte din echipagiū; refusul de a asculta ordinele căpitanului sau ale oficerilor din bord pentru scăparea vasului sau a caricului, cu lovituri și răniri; complotul în contra siguranței, a libertății sau a autorității căpitanului; luarea vasului de către marinari sau pasageri, prin fraudă sau violență contra căpitanului;

19. Tăinuirea obiectelor obținute prin una din crimele sau delictelor prevădute prin această convenție.

Extradițiunea va putea asemenea să aibă loc și pentru tentativa acestor crime sau delict, când ea se pedepsește de legislațiunea celor două țări contractante.

3. Extradițiunea nu se va acorda nici odată pentru crime sau delict politice. Individul care s'ar preda pentru o altă infracțiune la legile penale, nu se va putea urmări, sau condamna în nici un cas, pentru o crimă sau un delict politic comis înainte de extradițiune, și nici pentru vre-un fapt conex cu o asemenea crimă sau delict. Asemenea nu se va putea urmări sau condamna pentru nici una din crimele sau delictelor anterioare extradițiunii, și cari nu sunt prevădute în această convenție sau cari nu au format obiectul cererii, afară numai dacă, pedepsit fiind sau achitat pentru crima sau delictul care a dat loc la extradițiune, el ar fi neglijat a părăsi țara înainte de termenul de o lună de zile sau ar veni din nou acolo.

4. Extradițiunea nu va putea să aibă loc dacă, în urma faptelor imputate, a urmăririi sau a condamnării, se va fi dobândit prescripțiunea acțiunii sau a pedepsei, conform legilor țării în care s'a refugiat prevenitul sau condamnatul.

5. În nici un cas și pentru nici un motiv, înaltele

l'ărți contractante nu vor putea fi ținute a'și preda pe naționali lor afară de urmăririle ce sunt a se face contră-le în țara lor, conform cu legile în vigoare.

6. Când individul urmărit sau pus în prevenție, sau acuzat sau condamnat, nu va fi nici român, nici italian, sau când crima sau delictul s'a comis afară din teritoriul părților contractante, de un individ care nu aparține Statului de la care se cere extradițiunea, guvernul va putea să informeze despre această cerere, în cazul întâiu, pe guvernul de care ține individul reclamat, în cazul al doilea pe guvernul pe al cărui teritoriū s'a comis crima sau delictul; și când unul din aceste guverne va reclama, la rindul său, pe acelaș individ, pentru a-l da în judecata tribunalelor sale, guvernul către care se va fi adresat cererea de extradițiune, va putea, după alegerea sa, să'l predea unuia sau celui-l'alt guvern.

Când individul reclamat de una din părțile contractante, va fi reclamat în acelaș timp și de unul sau mai multe alte guverne, el se va putea preda guvernului care cere extradițiunea, pentru crima sau delictul cel mai grav; iar în caz când toate crimele sau delicturile ar fi de aceeaș gravitate, individul în chestiune va putea să fie predat guvernului, a cărui cerere va purta o dată mai veche.

7. Când individul reclamat este urmărit sau condamnat în țara unde s'a refugiat, pentru o crimă sau un delict comis chiar în acea țară, extradițiunea se va putea amăna până când urmăririle vor fi părăsite sau până când individul va fi achitat sau absolvit, sau își va fi făcut pedepsa.

8. Extradițiunea se va acorda chiar atunci când condamnatul, acuzatul sau prevenitul ar fi împedecat, prin

acest fapt, a-și îndeplini angajamentele contractate către particulari, cari vor putea tot-deauna să facă să valoare drepturile lor pe lângă autoritățile judiciare competente.

9. Cererile de extraditațiune se vor adresa pe calea diplomatică, însă: cererile guvernului român prin intermediarul legațiunii Alteței Sale Regale Domnul României la Roma, iar cererile guvernului italian prin intermediarul legațiunii Majestății Sale Regele Italiei la București.

Extraditațiunea se va acorda pe baza înfățișării, fie a judecătii sau a hotărârii de condamnare, fie a ordonanței Camerii de Consiliu sau a hotărârii Camerii de punere sub acușițiune, sau a actului de procedură criminală emanat de la judecătorul competent, care va decreta formula sau va opera de drept trimeterea prevenitului sau a acuzatului înaintea jurisdicțiunii represive.

Ea se va acorda de asemenea asupra înfățișării mandatului de arestare sau a oricărui alt act investit cu aceiași putere, liberat de autoritatea străină competentă, cu condițiune însă ca aceste acte să conțină arătarea precisă a faptului pentru care au fost liberate.

Actele mai sus indicate se vor libera în original sau în copie autentică, în formele cerute de legislațiunea guvernului care reclamă extraditațiunea, și vor fi însoțite de o copie a textului legii aplicabile și, pre cât va fi cu putință, de semnalmentul individului reclamat sau de orice altă indicațiune de natură a constata identitatea sa.

Extraditațiunea străinului se va face conform cu legislațiunea fie-căreia din cele două țeri, și în România, după o instrucțiune sumară făcută de autoritatea ju-

diciară, pentru a constata identitatea individului și a se încredința dacă faptul de care este acuzat e prevădut de această convențiune.

10. În caz de urgență, străinul se va aresta provisor pentru unul din faptele arătate de art. 2, după avisul dat pe cale diplomatică Ministrului afacerilor străine, și indicând existența unuia din documentele menționate de art. 9.

Arestarea va fi facultativă când cererea va fi parvenit direct unei autorități judiciare sau administrative a unuia din cele două State; însă această autoritate va trebui să procedeze fără întârziere la ori-ce interogatorii și investigațiunii de natură a verifica identitatea sau dovețile faptului inermat și când se va prezenta vre-o dificultate, să dea semnă Ministrului afacerilor străine despre motivele ce o ar fi silit a amâna arestarea reclamată.

În toate cazurile străinul se va pune în libertate, dacă în termen de o lună de la arestarea sa, el nu va primi comunicarea unuia din documentele de cari este vorba.

Arestarea se va face după formele și după regulile prescrise de legislațiunea guvernului de la care se cere.

11. Obiectele furate sau găsite în posesiunea individului a cărui extrădare se cere, instrumentele sau uneltele de cari s'ar fi servit pentru a comite crima sau delictul ce i se impută, ca și toate piesele de convicțiune, se vor libera Statului reclamant, când autoritatea competentă a Statului de la care se cere, va fi ordonat remiterea, chiar în caz când extraditațiunea, după ce a fost acordată, nu s'ar putea face din cauza morții sau a dorirei prevenitului.

Acastă remitere va cuprinde asemenea toate obiectele de aceiași natură pe cari le va fi ascuns sau depus în

țara unde se va fi refugiat, și care s'ar găsi aci mai târziu.

Sunt însă rezervate drepturile celor de al treilea asupra obiectelor menționate, cari trebuie să li se inapoee fără cheltueli, îndată ce procesul criminal său cerecțional va fi terminat.

12. Cheltuelile de arestare, de întreținere și de transport ale individului, a cărui extradițiune se va fi acordat, precum și acelea de consemnațiune și de transport al obiectelor, cari trebuie a se restitui sau remite conform articolului precedent, vor rămâne în sarcina celor două State în limitele teritoriilor lor respective.

Cheltuelile de transport și altele, făcute pe teritoriul Statelor intermediare, vor fi în sarcina Statului reclamant.

În cas când transportul pe mare s'ar crede preferabil, individul de extrădat se va conduce la portul Statului de la care se cere, și care va desemna pe agentul diplomatic sau consular acreditat de guvernul reclamant, cu ale cărui spese prevenitul va fi imbarcat.

13. Este stipulat formal, că extradițiunea pe cale de tranzit pe teritoriile respective ale Statelor contractante, a unui individ care nu ține de țara tranzitului, se va acorda după simpla producere în original sau în copie autentică, a unuia din actele de procedură menționate după caz, în art. 9 de mai sus, cu condițiune însă ca faptul care servă de basă a extradițiunii, să fie coprins în această convențiune, și să nu intre în dispozițiunile articolelor 3 și 4.

14. Când, în urmărirea unei afaceri penale, nepolitice, unul din cele două guverne ar găsi de trebuință să asculte martori domiciliați în cel-l'alt Stat, sau să facă ori-ce alt act de instrucțiune judiciară, se va tri-

mete pentru acest scop o comisiune rogatorie pe calea diplomatică, și i se va da urmare conform legilor țării în care va trebui să se urmeze ascultarea martorilor sau actul de instrucțiune.

Comisiunile rogatorii emanate de la autoritatea competentă străină, și care ar avea de scop a face să se opereze, fie o perchisițiune domiciliară, fie confiscarea (saisie) corpului delictului său a pieselor de convicțiune, nu se vor putea executa de cât pentru unul din faptele enumerate la art. 2 și sub rezerva exprimată de paragraful din urmă a art. 11.

Guvernele respective renunță la ori-ce reclamațiune ce ar avea de obiect restituirea cheltuelilor făcute cu executarea comisiunii rogatorii, chiar în cas când ar fi vorba de o expertisă, cu condițiune însă că această expertiză să nu fi provocat mai mult de cât o vacațiune.

15. În materie penală, nepolitică, când notificarea unui act de procedură sau a unei judecăți către un român sau către un italian se va părea necesară guvernului român și reciproc, piesa transmisă pe calea diplomatică se va semnifica persoanei după cererea ministerului public al locului de reședință, prin mijlocirea unui ofițer competent; iar originalul prin care se constată notificațiunea, investit cu viza, se va trimete pe aceiași cale guvernului care cere, fără nici-o restituire de cheltueli.

16. Dacă într'o cauză penală, nepolitică, va fi necesară aparițiunea personală a unui martor, guvernul țării unde se află martorul, îl va angaja să urmeze invitațiunii ce i se va face, și în acest cas, i se vor acorda cheltueli de drum și de ședere, după tarifele și regulamentele în vigoare în țara unde va trebui să se asculte. Persónele cu reședința în România sau în Italia,

chemate ca martori înaintea tribunalelor uneia din cele două țări, nu vor putea să fie urmărite nici deținute pentru fapte sau condamnări criminale auteriore, nici sub pretext de complicitate în faptele ce formeză obiectul procesului, în care ele figurază ca martori.

Când, într'o cauză penală, nepolitică, instruită în una din cele două țări, s'ar găsi de folos producerea de piese de convingeune sau de documente judiciare, cererea se va face pe cale diplomatică, și, dacă nu se vor opune considerațiunii particulare; i se va da urmare, cu obligațiunea de a se înapoia piesele.

Guvernele contractante renunță la ori-ce reclamațiune de spese provenite, în limitele teritoriilor lor respective din trimiterea și restituirea pieselor de convingeune și a documentelor.

17. Cele două guverne se obligă a-și comunica reciproc, iarăși fără restituire de cheltueli, decisiunile de condamnare pentru crime și delictе de ori-ce fel, cari se vor fi pronunțat de tribunalele unuia din cele două State contra supușilor celui-l'alt.

Acastă comunicare se va face prin trimiterea, pe cale diplomatică, a judecăteli pronunțate și rămasă definitivă, către guvernul țării de care ține condamnatul, pentru a se depune la grefa tribunalului competent.

Fie-care din cele două guverne va da în această privință instrucțiunile necesare autorităților respective.

18. Convențiunea de față nu va fi executorie de cât în dece zile de la publicarea sa în formele prescise de legile celor două țări.

Ea s'a încheiat pentru cinci ani de zile cu începere din ziua schimbării ratificațiunilor.

În cas când nici unul din cele două guverne nu ar fi notificat cu șese luni înainte de finele disului pe-

riod, intențiunea sa de a face să înceteze efectele ei, ea va rămâne obligatorie încă pentru un an, și așa înainte din an în an.

19. Convențiunea de față se va ratifica, și ratificațiunile se vor schimba în Bucuresci, cât se va putea mai curând.

Drept care, cei două plenipotențiarî respectivî ș'au pus semnăturile și sigiliile lor.

Făcută în dublu original la Bucuresci, în 5 (17) August 1880.

P R O T O C O L .

În momentul de a proceda la semnarea convențiunii de extradare încheiată astă-zi, sub-semnații plenipotențiarî ai Alteței Sale Regale Principelui României și ai Majestății Sale Regelui Italiei au convenit asupra declarațiunii următoare:

În cas de crime pedepsite cu pedepsă cu mörte, extradarea prevenitului sau condamnatului va depinde de asigurarea dată prealabil pe cale diplomatică că numita pedepsă nu va fi executată,

Protocolul de față va avea aceeași forță și aceeași durată ca și convențiunea de extradițiune semnată astă-zi.

Drept care plenipotențiarîi respectivî l'au semnat și întărit cu sigiliile lor.

Făcut în dublu exemplar la Bucuresci la 5/17 August una mie opt sute opt-deci.

CONVENȚIUNE DE EXTRADIȚIUNE CU OLANDA.

Art. 1. Guvernul României și Guvernul Țărilor-de-jos se indatorează a-și preda reciproc, conform regulilor determinate prin articolele următoare, afară de naționalii lor, pe indivizii condamnați sau preveniți pentru vre-unul din faptele enumerate mai jos, comise afară din teritoriul Statului cărui se cere extradarea :

1. Atentatul în contra vieții suveranului său contra aceleia a membrilor familiei sale ;
2. Omor sau asasinat, omor sau asasinat comis asupra unui copil ;
3. Amenințări făcute în scris și sub o condițiune determinată ;
4. Avort efectuat de femeia însărcinată sau de alte persoane ;
5. Loviri cari au ocasionat o gravă leziune corporală sau mărtea, lovirii comise cu premeditare sau loviri grave ;
6. Viol ; atentat la pudore ; faptul de a avea, în afară de căsătorie, relațiuni ilicite cu o fată sau cu o femeie de mai puțin de patru-spre-zece ani, sau o femeie având o vârstă superioară acesteia, în cas când culpabilul scie

că este leșinată și fără cunoștință ; acte de imoralitate, când culpabilul scie că persoana cu care le comite este leșinată sau fără cunoștință, sau când această persoană n'a ajuns la vârsta de patru-spre-zece ani ; excitarea unei persoane, având o vârstă inferioară acesteia, de a comite sau a suferi acte de imoralitate sau de a avea, în afară de căsătorie, relațiuni ilicite cu o a treia persoană ;

7. Excitarea minorilor la desfrânare (débauche) și ori-ce act având de scop de a favoriza desfrânarea minorilor ;

8. Bigamia ;

9. Răpire, tănuire, suprimare, substituire sau suposițiune (suposition) a unui copil ;

10. Răpire de minori ;

11. Contrafacere sau alterațiune de monete sau de hârtie-monetă, întreprinsă cu scopul de a emite sau a face să se emită această monetă sau hârtie-monetă ca necontrafăcută și nealterată, sau punere în circulațiune de monete sau hârtie-monete contrafăcute sau alterate, când acesta are loc cu intențiune ;

12. Contrafacerea sau falsificarea de timbre și de mărci ale Statului său de mărci de lucrător cerute de lege ;

13. Falș în scripte și usul făcut cu intențiune de scripte false sau falsificate ; detențiunea sau introducțiunea din străinătate a biletelor unei bănci de circulațiune fundată în virtutea unor dispozițiuni legale, în scopul de a le pune în circulațiune ca nefiind nici false, nici falsificate, când autorul scia, în momentul în care le-a primit, că ele erau false sau falsificate ;

14. Mărturie mincinosă, subornațiune de martori, jurământ fals ;

15. Corupțiune de funcționari publici conlusiune, sustragere comisă de funcționari său de aceia cari sint considerați ca atari;

16. Incendiū aprins cu intențiune, chiar de proprietar, când dintr'insul pōte să resulte un pericol comun pentru bunurī saū un pericol de mōrte pentru alții; incendiū aprins în scopul de a șī procura saū de a procura unei a treia persoane un profit ilegal în dauna asigurătorului saū a purtătorului legal a unui contract de garanție (contrat à la grosse).

17. Distrugerea ilegală, comisă cu intențiune, a unui edificiu aparținend în total saū în parte unei alte persoane, saū unui edificiu or a unei construcțiuni, chiar de către proprietar, când din acesta pōte să resulte un pericol comun pentru bunurī saū un pericol de mōrte pentru altul;

18. Acte de violență comise în public, cu forțe reunite, în contra persoanelor saū a bunurilor;

19. Faptul ilegal comis cu intențiune de a face să se scufunde, de a face să se inomolēscă, de a distruge, de a face improprie pentru serviciū saū a deteriora o navă, când din acesta pōte să resulte un pericol pentru alții;

20. Revolta și insubordonațiunea călătorilor pe bordul unei năvi contra căpitanului și a ómenilor echipajului contra superiorilor lor;

21. Faptul comis cu intențiune de a fi pus în pericol un convoi pe un drum de fier;

22. Furt;

23. Escrocherie;

24. Abus de semnătură pusă în alb;

25. Deturnare saū apropiare ilegală a unui lucru aparținend în total saū în parte unei alte persoane, și

pe care detentornl il posedă alt-fel de cât în urma unui delict;

26. Bancruta fraudulōsă;

Sunt cuprinse în calificațiunile precedente tentativa și complicitatea, când ele sint pedepsite după legislațiunea țării căreia se cere extradarea.

În nici un cas extradarea nu va putea avea loc, de cât dacă faptul similar este de asemenea pedepsit după legislațiunea țării căreia cererea a fost adresată și dacă extradarea pentru acel fapt nu e interdisă în acea țară.

2. Extradițiunea nu va avea loc:

1. Când faptul a fost comis într'o a treia țară și guvernul acestei țări cere extradarea;

2. Când cererea va fi motivată de acelaș fapt, pentru care individul reclamat a fost judecat în țara căreia extradarea se cere, și pentru care a fost condamnat, absolvit saū achitat.

3. Dacă, după legile țării căreia extradițiunea este cerută, prescripțiunea acțiunei saū a pedepsei e dobândită înaintea arestării individului reclamat, saū, dacă arestarea nu s'a săvârșit încă înainte de a fi fost citat înaintea tribunalului spre a fi ascultat.

3. Extradarea nu va avea loc pe cât timp individul reclamat este urmărit pentru acelaș fapt în țara căreia se cere extradarea.

4. Dacă individul reclamat este urmărit saū suferă o pedepsă pentru o altă infracțiune de cât aceea care a dat loc cererii de extradare, extradarea sa nu va putea fi acordată de cât după sfârșirea urmăririi în țara în care extradarea e cerută, și, în cas de condamnare, de cât după ce va fi săvârșit pedepsa saū după ce va fi fost grațiat. Cu toate acestea, dacă, după legile țării care cere extradarea, prescripțiunea urmăririi ar putea

rezulta în acest interval, ea va fi acordată, afară numai dacă considerațiunii speciale nu s'ar opune la această și cu obligațiunea de a înapoia pe extradat îndată ce urmărirea se va termina în acea țară.

5. Individul extradat nu va putea fi nici urmărit, nici pedepsit în țara căreia extradițiunea a fost acordată, pentru un fapt pedepsibil neprevăzut prin prezenta convențiune și anterior extradării sale, nici extradat unui al treilea stat fără consimțimintul aceluia care a acordat extradarea, afară numai dacă nu ar fi avut libertatea de a părăsi din nou țara sus ținută în timp de o lună după ce a fost judecat, și, în caz de condamnare, după ce a săvârșit pedeapsa sa după ce a fost grațiat.

El nu va putea de acemenea fi urmărit, nici pedepsit pentru un fapt pedepsibil prevăzut prin convențiune anterior extradării, altul de cât acela care a motivat-o, fără consimțimintul guvernului care a predat pe extradat și care va putea, de va găsi cu cale, a cere producțiunea unuia din documentele menționate la art. 7 al prezentei convențiuni. Totuși acest consimțimint nu va fi necesar când inculpatul va fi cerut în mod spontan eu a fi judecat sau a-și săvârși pedeapsa sa când nu va fi părăsit, în termenul fixat mai sus, teritoriul țării căreia a fost predat.

6. Dispozițiunile tractatului de față nu sunt aplicabile delictelor politice. Persoana care a fost extradată pentru unul din faptele de drept comun, menționate la art. 1, nu poate, prin urmare, în nici un caz, să fie urmărită și pedepsită în statul căreia extradarea i-a fost acordată, pentru un delict politic comis de dinsa înainte extradării, nici pentru un fapt conex cu un asemenea delict politic, afară numai dacă dinsa va fi avut

libertatea de a părăsi din nou țera în timp de o lună după ce a fost judecată și, în cas de condamnare, după ce și-a săvârșit pedeapsa sa după ce a fost grațiat.

7. Extradarea se va cere pe cale diplomatică și nu va fi acordată de cât când se va produce originalul său o copie autentică, fie a unei sentințe de condamnare, fie a unei ordonanțe de punere sub acuzațiune sau de trimetere înaintea justiției represive cu mandat de arestare, fie a unui mandat de arestare, dat în formele prescise de legislațiunea Statului care face cererea și indicând în de ajuns faptul despre care e vorba, pentru a pune pe Statul căreia extradarea este cerută în măsură de a judeca dacă el constituie, după legislațiunea sa, un caz prevăzut de prezenta convențiune, precum și dispozițiunea penală care-i-e aplicabilă.

8. Obiectele găsite în posesiunea individului reclamat se vor libera Statului reclamant, dacă autoritatea competentă a Statului de la care se reclamă a ordonat remiterea lor.

9. În așteptarea cererii de extradare pe cale diplomatică, arestarea provisorie a individului, a cărui extradare poate avea loc conform dispozițiunilor prezentei convențiuni, va putea fi cerută:

Din partea României de către judecătorul de instrucțiune, sau și de către ofițerii de poliție judiciară;

Din partea Țărilor-de-Jos de către or-ce ofițer de justiție sau judecător de instrucție (judecător-comisar).

Arestarea provisorie e supusă formelor și regulilor prescise de legislațiunea țării căreia cererea e adresată.

10. Străinul arestat provisoriu, conform dispozițiunilor articolului precedent, va fi, afară numai dacă arestarea sa nu ar trebui menținută pentru un alt motiv, pus în libertate, dacă, în interval de două-șapte zile de

la data mandatului de arestare provisorie, cererea de extradare pe cale diplomatică, cu producțiunea documentelor prescrise de convențiunea de față, nu a fost făcută.

11. Când, în urmărirea unei afaceri penale nepolitice unul din guverne va găsi necesară ascultarea martorilor ce s'ar găsi în cel-lalt Stat, o comisiune rogatorie va fi trimisă în acest scop pe cale diplomatică și ea va fi executată, observându-se legile țării în care martorii sunt invitați a se prezenta.

În cas de urgență, însă, o comisiune rogatorie va putea fi adresată direct de autoritatea judiciară a unuiu din State autorității judecătorești a celui-lalt Stat.

Orî-ce comisiune rogatorie, având de scop a cere ascultare de martori, va trebui să fie însoțită de o producțiune franceasă.

12. Dacă într'o cauză penală nepolitică prezentarea în persoană a unuiu martor în cea-laltă țară este necesară sau dorită, guvernul său îl va invita a se conforma invitațiunii ce i s'a făcut, și, în cas de consimțiment, i se vor acorda cheltueli de drum și de ședere, după tarifele și regulamentele în vigoare în țara în care ascultarea va trebui să aibă loc, afară de cazul când guvernul rogator va socoti că trebuie alocată o mai mare indemnitate martorului.

Nici un martor, or care ar fi naționalitatea sa, care, fiind citat în una din ale două țări, se va înfățișa de bună voe înainte judecătorilor celei-lalte țări, nu va putea fi urmărit sau deținut acolo pentru fapte sau condamnări criminale anteriore, nici sub cuvint de complicitate în faptele cari fac obiectul procesului în care el va figura ca martor.

13. Când în o cauză penală nepolitică confruntarea

unor criminali deținuți în cel-lalt Stat, sau comunicarea unor piese de convicțiune sau a unor documente cari s'ar găsi în mâinile autorităților din cea-laltă țară, s'ar crede folositoare sau necesară, cererea lor se va face pe cale diplomatică și acolo i se va da urmare, afară numai dacă considerațiunii speciale s'ar opune la acēsta și cu obligațiune de a înapoia pe criminali și piesele.

14. Trecerea, prin teritoriul unuia din părțile contractante, a unuiu individ predat de o a treia putere celei-lalte părți și neaparținend țării prin care trece, va fi acordată pe simpla prezentare, în original sau în copie autentică, a unuiu din actele de procedură menționate la articolul 7 cu condițiune ca faptul ce servește de bază extradării să fie cuprins în presenta convențiune, să nu intre în previsionsile articolelor 2 și 6, și ca transportul să se facă, în ceea ce privește escorta cu concursul funcționarilor țării care a autorizat transitul pe teritoriul său.

Cheltueile de transit vor fi în sarcina țării reclamante.

15. Guvernele respective renunță de o parte și de alta la orî-ce reclamațiune pentru restituirea cheltuelilor de întreținere, de transport și altele, cari ar putea resulta, în limitele teritoriilor lor respective, din extradarea preveniților, acușaților sau condamnaților, precum și la acelea cari ar resulta din executarea comisiunilor rogatorii, din transportul și înapoierea criminalilor, de confruntat, și din trimiterea și restituirea pieselor de convicțiune sau a documentelor.

În cas când transportul pe mare ar fi găsit preferabil, individul de extrădat va fi condus la portul pe care l va arăta agentul diplomatic sau consular al

guvernului reclamant, pe cheltuiala căruia el va fi imbarcat.

16, Convențiunea de față, care nu e aplicabilă coloniilor, nu va fi executorie de cât după două-zeci zile de la promulgarea sa în formele prescrise de legile celor două țări.

Din ziua punerii ei în aplicare, convențiunea din 13 Septembrie 1881 va înceta de a fi în vigoare și va fi înlocuită prin convențiunea de față, care va continua a-și produce efectele în timp de șese luni din ziua unei declarațiuni contrarii din partea unuia din cele două guverne.

Ea va fi ratificată și ratificările vor fi schimbate cât de curând se va putea.

Drept care plenipotențiarii respectivi au semnat prezenta convențiune și au investit-o cu sigiliurile lor.

Făcut în dublă expedițiune la București, în douăzeci și șapte Septembrie (nouă Octombrie), una mie opt sute nouăzeci și patru.

CODICE

DE

JUSTIȚIE MILITARA

Lege sancționată prin Înaltul decret No. 1.256 din 14 Maiu 1881,
Monitorul Oficial No. 40.
cu modificările aduse prin legea sancționată cu Înaltul decret
No. 1.304 din 25 Martie 1894, *Monitorul Oficial* No. 290.

CODICE DE JUSTIȚIE MILITARĂ ¹⁾.

CARTEA I

DESPRE ORGANISAREA TRIBUNALELOR MILITARE

DISPOZIȚIUNI PRELIMINARE.

* Art. 1. Justiția militară se dă:

1) De consiliile de disciplină;

2) De consiliile de război;

3) De consiliile de revizii.

În cazurile prevăzute de acest codice se statornicesc pretori pentru armată.

Pr. 1.

1) Acest codice datăză din 1873, a fost însă modificat în 1881 și 1894. El este tradus din Codul de justiție militară franceză din 1857. Înaintea acestui cod în România era în vigoare decretul din 6 Iulie 1859 al lui Cuza.

D-l Ministru de război D. Sturdza, a întocmit o comisiune compusă din d-nii colonel Lăzărescu, președinte; d-nii M. Julian procuror general, maior Belinschi, comisar regal, căpitanii Stanciovic și Topolovénu, licențiați în drept și raportori militari pe lângă Consiliul de război, maior Manolescu, avocat militar, căpitanii Homo-

ricénu și Iancovescu din statul major și C. Hamangiu, procuror. Lucrările acestei comisiuni însă, nu sunt terminate până în prezent. Ele modifică în totul actuala organizare militară. Noi dăm textul legii după ultima ediție oficială din 1902, la sfârșitul codului am adăugat instrucțiunile ministeriale, privitoare la aplicarea C. J. M. care s-au publicat în Monitorul Oștei No. 9/82 și care constituiesc un comentariu al acestui cod.

*) Articolele cu acest semn au fost astfel modificate prin legea din 25 Martie 1894, „Monitorul Oficial” No. 290.

TITLUL I

DESPRE CONSILIILE DE RĂSBOIŪ ȘI DESPRE CONSILIUL DE REVIȘTINE PERMANENT.

CAPITOLUL I

Despre consiliile de rășboiŪ permanente în circumscripțiunile teritoriale.

2. La reședința fie-cărei circumscripțiunii teritoriale de corp de armată sau divizie, se află un consiliu de rășboiŪ permanent. Dacă trebuința serviciului va cere, se pôte statornici și alte consiliuri de rășboiŪ permanente în circumscripțiune prin un decret al Regelui, care hotărâșce reședința acestor consiliuri și determină circumscripțiunea lor. *Fr. 2.*

3. Consiliul de rășboiŪ permanent se compune din :

Un colonel sau locot.-colonel, președinte;

Duoi maiori;

Duoi căpitani. *Fr. 3.*

4. Pe lângă fie-care consiliu de rășboiŪ se află: un comisar regal, un raportor și un grefier.

Se pot numi unul sau mai mulți substituți ai comisarului regal și ai raportorului, și unul sau mai multe ajutøre de grefier. *Fr. 4.*

5. ComisariŪ regali și substituțiŪ lor îndeplinesc pe lângă consiliile de rășboiŪ funcțiunile ministerului public.

RaportoriŪ și substituțiŪ lor sânt însărcinați cu instrucțiunea.

GrefieriŪ și ajutørele lor cu diferite scripturi, cu conservarea actelor și curedacțiunea sentințelor. *Fr. 5.*

6. PreședințiŪ și judecatoriŪ se numesc dintre oficerii în activitate din circumscripțiune. Ei pot fi înlocuiți prin alțiŪ la fie-care șese luni și chiar într'un termen mai mic, dacă încetěză de a face parte din circumscripțiune. *Fr. 6.*

7. ComisariŪ regali și raportoriŪ se numesc dintre oficerii superiori sau căpitani, sub-intendanți militari, sau adjuncți clasa I în activitate.

ComisariŪ regali și raportoriŪ pot fi numiți, în cas de concentrări sau mobilisări, și dintre oficerii superiori, căpitani, sub-intendanți sau adjuncți în retragere, dacă aceștia vor fi exercitat în timp de 6 luni asemenea funcțiunii pe când se află în activitate, sau dacă vor fi luat parte ca membriŪ în consiliul de rășboiŪ permanent în timp de 6 luni.

SubstituțiŪ se numesc

dintre oficerii în activitate din circumscripțiunii. *Fr. 7.*

8. Președintele și judecatoriŪ consiliilor de rășboiŪ se numesc de generalul comandant al circumscripțiunei.

Numirea se face de ministerul de rășboiŪ când este a se judeca un colonel sau general. *Fr. 8.*

9. ComisariŪ regali și raportoriŪ se numesc de ministrul de rășboiŪ dintre oficerii în activitate, după o listă de presentație făcută de generalul comandant al circumscripțiunei unde se află așezat consiliul de rășboiŪ.

SubstituțiŪ se numesc de generalul comandant al circumscripțiunei.

Un regulament de administrație publică determină condițiunile și formele numirei grefierilor și a ajutørelor lor. *Fr. 9.*

TermeniŪ din art. 9 raportoriŪ se numesc nu implică nici de

cum ideea că trebuie să figureze pe o listă prezentată de generalul comandant al circumscripțiunii mai mulți ofițeri printre cari Ministerul de rășboiŪ să facă alegerea sa, căci atunci în art. 9 ar fi trebuit să se coprină termeniŪ raportoriŪ sunt aleși și se numesc și în care ca recomandățiunea generalului ar fi fost ceva ilusoriu, lăsând Ministerului alegerea, tocmai ceea ce legea a voit a evita; art. 9 se raportă mai mult la numirea comisariilor regali și a raportorilor cari sânt numiți în permanență, iar nu și când ei sânt numiți special pentru o afacere. Prin admiterea sistemului de a se recomanda de generalul comandant al circumscripțiunii mai mulți ofițeri, pentru a se numi unul singur ca raportor, s'ar impune obligațiunea generalului de a presenta mai mulți și chiar în cazul când el n'ar găsi sau n'ar recunoșce apt de cât unul singur. Cons. de revis. 29 Nobr. 85; Dr. 6/35-86, p. 43.

10. Compunerea consiliului de rășboiŪ determinată la art. 3 de mai sus, se menține sau se modifică după gradul acusatului, conform tabloului următor:

Gradul acusatului	Gradul președintelui	Gradul judecătorilor
Sub-oficieri, caporali sau brigadier ori soldat. Sub-locot. Locoten. Căpitan	Colonel sau locot.-colonel	2 maiori și 2 căpitani.
Maior	General de brigadă sau colonel.	1 colonel, 1 locotenent-colonel și 2 maiori.
L.-colonel	General de brigadă.	2 coloneli și 2 locot.-coloneli.
Colonel	General de divizie sau de brigadă.	2 generali de brigadă și 2 coloneli.
General de brigadă	General de divizie sau de brigadă.	2 generali de divizie și 2 de brigadă, sau 4 generali de brigadă.
General de divizie	General de divizie sau de brigadă.	4 generali de divizie sau de brigadă.

La cas de neajungere la circumscripțiune de oficeri cu gradul cerut pentru compunerea consiliului de rășboi, generalul comandant al circumscripțiunii cere din altă circumscripțiune, spre a lua parte la consiliul de rășboi, oficerii de un grad

egal cu acela al acusatului sau cu un grad imediat inferior, după ce s'a avut recurs la toate circumscripțiunile. *Fr. 10.*

11. Pentru judecata unui general, ministerul de rășboi compune consiliul astfel ca, afară de cazul de imposibilitate, președintele a-

costul consiliu cel puțin să fie mai vechiu decât acusatul. *Fr. 11.*

12. Pentru a judeca pe un membru al intendenței militare, un medic, un farmacist, un oficer de administrație, un veterinar, sau pe ori-care individ asimilat cu militarilor, consiliul de rășboi este compus, conform art. 10, după gradul la care este asimilat acusatul. *Fr. 13.*

13. Dacă sunt mai mulți acușai de diferite ranguri sau graduri, compunerea consiliului de rășboi se determină după gradul său rangul cel mai înalt. *Fr. 14.*

14. Dacă din cauza gradului său rangului acusatului, trebuința cere a i se înlocui unul sau mai mulți membri ai consiliului de rășboi, cei-l'alți membri raportori și greșierii continuă de drept funcțiunile lor.

Raportorii însă nu pot continua în funcțiunile lor decât în următoarele condițiuni:

1) Dacă acusatul este oficer inferior, raportorul poate fi oficer inferior.

2) Dacă acusatul este oficer superior, și raportorul poate fi oficer superior.

3) Dacă acusatul este oficer general, și raportorul va fi oficer general. *Fr. 15.*

Raportorii speciali, numiți în interes de disciplină și pentru a se asigura facerea instrucțiunii, de un oficer cel puțin egal în grad cu inculpatul, nu sunt obligați ca să lucreze cu asistența raportorilor ordinari. Dispozițiunea art. 15 § 2 C. J. M. constituiesce o adevărată inadvertență a legiuitorului și în tot cazul, această formalitate nu este prevădută sub pedepsă de nulitate și nici este substanțială. Cons. de revis. 29 Nobr. 85; Dr. 6/85-86, p. 42.

* 15. Funcțiunile de comisar regal și de raportor se îndeplinesc de un oficer cu un grad sau rang cel puțin egal cu acela al acusatului.

Când un comisar regal sau raportor este numit special pentru instruirea și judecarea unei pricinii, el este asistat, în toate actele sale, de comisarul regal sau de raportorul permanent al consiliului de rășboi, sau de unul din substituiții lor.

Comisarul regal permanent are dreptul a interveni în desbateri, dar numai în cestiuni de drept și de procedură. *Fr. 16.*

16. Consiliile de rășboi când vor fi chemate a judeca prizonierii de rășboi vor fi compuse, ca și pentru judecata militarilor români, după asimilațiunile gradelor. *Fr. 17.*

17. Când în casurile prevădute de lege va fi tre-

buință de a atrage înaintea unui consiliu de război, sau ca autori principali sau ca complici, pe un individ care nu este nici militar nici asimilat cu militarii, consiliul rămâne compus cum se prevede la art. 3, afară numai dacă gradul sau rangul unui acusat militar nu cere o altă compozițiune. *Fr. 18.*

18. Generalul comandant al fiecăreia circumscripțiunii teritoriale întocmesc după prezentarea șefilor de corpuri, un tablou după gradul și vechimea ofițerilor apți cari pot chemați a lua parte ca judecători în consiliul de război.

Acest tablou se modifică treptat după mutațiile ce se fac.

Se depune o copie la grefa consiliului de război. O instrucțiune ministerială va determina aptitudinea și condițiile ce trebuie să îndeplinească ofițerii chemați a lua parte ca judecători în consiliul de război.

Ofițerii sunt chemați, unul după altul și după rîndul înscrierii, a lua parte la consiliul de război, afară de vre-o împedcare admisă prin deciziunea generalului comandant al circumscripțiunii. *Fr. 19.*

1. Ofițerii poliției judiciare nefiind auxiliarii comisarului regal, pot lua parte ca judecători în consiliul de război. Cons. de revis. 16 Sept. 90; Dr. 60/91 P. 480.

2. Tabloul prevăzut de art. 18 C. J. M. se întocmesc de generalul comandant al fiecărei circumscripțiunii, care singur e competent a trece într'insul pe toți ofițerii, după vechime și grad, cari îndeplinesc condițiile de aptitudine pentru a putea lua parte ca membri în consiliul de război; lui îi incumbă sarcina a aprecia asupra aptitudinii ofițerilor cari pot lua parte ca judecători într'un cons. de război. Pentru compunerea unui consiliu de război ad-hoc, ofițerii sunt chemați a lua parte unul după altul și după rîndul înscrierii, afară de vre-o împedcare, care trebuie să fie admisă prin deciziunea comandantului circumscripțiunii, după cum reiese din aliniatul din urmă al art. 18, generalul comandant al circumscripțiunii este singur competent a judeca oportunitatea înălțurării unui membru din consiliu, cu obligațiunea ca să existe o deciziune a sa motivată. Cons. de revis. 29 Nobr. 85; Dr. 6/85-86 p. 43.

19. La cas de vre-o împedcare accidentală a președintelui său a unui judecător, generalul comandant al circumscripțiunii înlocuiesc provisoriu, după împrejurări, prin un ofițer de același grad după ordinea tabloului înființat conform articolului precedent.

La cas de vre-o împedcare a comisarului regal,

a raportorului și a substituților lor, a grefierului său a ajutoarelor sale generalul comandant al circumscripțiunii îi va înlocui provisoriu. *Fr. 20.*

Art. 19 C. J. M. vizează la înlocuirea președintelui și a judecătorilor din consiliul permanent de război, iar nu și în cazul când consiliul se întocmesc din nou potrivit gradului acusatului. Cons. de revis. 29 Nobr. 85; Dr. 6/85-86, p. 43.

20. Dacă nu se găsească în circumscripțiune ofițeri generali sau superiori în număr suficient pentru a completa consiliul de război, ministerul de război chemă, după rangul vechimei, ofițeri generali sau superiori din circumscripțiunile teritoriale cele mai apropiate, luați în ordinea tabloului acelei circumscripțiunii. *Fr. 21.*

Dacă s'ar admite că ofițerii chemați a constitui consiliul de război n'ar putea figura pe tablou de cât dacă ei ar fi recomandați de șefii corpurilor respective, din acesta ar rezulta că ofițerii superiori, comandanții de corpuri, nu ar putea figura în nici un caz pe acel tablou, neputînd fi recomandați de ei înșiși și astfel, cu asemenea interpretare, consiliile de război pentru judecarea ofițerilor superiori nu s'ar putea constitui nici odată. De și după art. 10 din legea comandamentelor și art. 2 al. 2 din instrucțiunile relative la această lege, serviciile generale ale armatei sub raportul administrativ de-

pind direct de Minist. de război, însă ofițerii cari fac parte din acele servicii, depind, din punctul de vedere al comandamentului, de comandantul circumscripțiunii teritoriale în care se află, care ast-fel singur are cădere de a-i desemna să figureze pe tablou. În urma tuturor acestora, când legea în art. 20 vorbește de recomandațiunea șefilor de corpuri este evident că ea n'a avut și nu a putut avea în vedere de cât pe ofițerii subalterni din acele corpuri de trupă și n'a înțeles cu această să excludă din tablou pe șefii de corpuri și pe ceilalți ofițeri făcînd parte din serviciile generale ale armatei, în privința cărora desemnarea comandantului circumscripțiunii teritoriale ține loc de recomandațiune și îndeplinește prescripțiunile sus-citatului articol. Legea a fost în tot-deauna aplicată în modul acesta, de la promulgarea ei și până astăzi, în facerea tablourilor și constituirea consiliilor de război. — Cons. de revisie: 22 Febr. 84; Dr. 26 83—84 p. 205.

21. Nimeni nu poate face parte dintr'un consiliu de război, sub orice titlu, dacă nu va fi român sau naturalizat român și în vîrstă de 25 ani împliniți. *Fr. 22.*

22. Rudele și aliații până la gradul de unchiu și nepot inclusiv nu pot fi membrii tot la același consiliu de război, nici a îndeplini pe lângă acest consiliu funcțiunile de comisar regal, de raportori sau grefieri. *Fr. 23.*

* 23. Nimeni nu poate lua parte ca președinte sau ca

judecător, nici a îndeplini funcțiunea de raportor într-o cauză supusă consiliului de rășboiŪ:

1) Dacă este rudă sau aliat cu acusatul până la gradul de văr primar inclusiv;

2) Dacă a adus plângeri sau dacă a dat ordinul de a se face cercetare sau a depus ca martor;

3) Dacă, în curs de cinci ani ce a precedat darea în judecată, a figurat ca reclamant, parte civilă sau prevenit într'un proces criminal în contra acusatului.

Dacă a luat parte mai înainte la pricină ca membru al unui tribunal militar, raportor sau comisar regal, sau dacă a subscris acte din dosar în calitate de șef de stat-major al comandamentului circumscripțiunei.

Nu se coprină aici acei cari s'au mărginit a îndeplini o simplă formalitate ierarhică prin transmiterea actelor. *Fr.* 24.

1. Numai rudele și aliații până la grad de văr primar cu acusatul nu pot lua parte la judecarea unei afaceri dinaintea unui Cons. de rășboiŪ; rudenia cu alte persoane streine nu constituie un cas de recusare. Cons. de revis. 30 Apr. 88, Dr. 37/88, p. 294.

2. Nu pot lua parte la judecarea unui proces militarii cari, prin funcțiunea lor, sunt che-

mași a se pronunța asupra afacerii înainte de judecată și cari au format și subscris acte în această pricină. Cons. de revis. 30 Apr. 88; Dr. 37/88, p. 294.

3. Omissionea de a se trece într'un tablou ofițerilor după vechimea lor nu vicijează constituirea consiliilor de rășboiŪ, dacă în fapt este constant că acei ofițeri nu puteau lua parte la judecarea afacerilor. Cons. de revis. 22 Febr. 84; Dr. 26/83-84, p. 205.

24 La întâia întrunire a consiliului și în toate celelalte cazuri, înainte de a intra în funcțiune, judecătorii consiliului de rășboiŪ, substituții, raportorii și membrii ministerului public vor depune jurământ: președintele înaintea consiliului și ceilalți în mâinile președintelui după formula următoare:

„Jur în numele lui Dumnezeu și declar, pe onoare și cunoștința mea, credința Regelui și Constituțiunei țerei mele;

„De a împlini cu sântenie datoriile ce-mi impune funcțiunea mea;

„De a aplica legile și a mă conforma legilor, întrutote și pentru toți, fără pasiune, fără ură, fără favore, fără considerațiune de persoană, fără nici un interes direct sau indirect;

„Așa să-mi ajute Dumnezeu.“ *Fr.* 25.

Formalitatea prestării jurământului de către comisarul spe-

cială nu este prevădută sub pedeapsă de nulitate, și prin urmare neîndeplinirea ei nu atrage anularca hotărârii consiliului de rășboiŪ. Cons. de revis. 20 Nobr. 85; Dr. 6/85-83, p. 42.

CAPITOLUL II.

Despre consiliul de re- visiune permanent.

25. Se înființează un consiliu de re-
visiune a căru
reședință va fi în București. *Fr.* 26.

26. Consiliul de re-
visiune se compune:

De 1 președinte, general sau colonel, de 4 judecători, adică:

2 coloneli sau locotenenți coloneli.

2 maiori.

Pe lângă consiliul de re-
visiune se află un comisar regal și un greșier.

Funcțiunile comisariului regal se îndeplinesc de un ofițer superior sau un subintendant militar.

Se pôte numi substitut al comisariului regal și un ajutor al greșierului, dacă trebuința serviciului va cere. *Fr.* 27.

27. Președintele și judecătorii consiliului de re-
visiune se iaă dintre ofițerii în activitate ai circumscripțiunii teritoriale locale și sunt numiți de ministru. Ei se pot înlocui la fie-care șese luni, sau și mai curând dacă încetăză de a face

parte din circumscripțiune.

Ministerul de rășboiŪ întocmesc un tablou pentru judecătorii potrivit cu art. 18 al acestui codice; art. 19 și 20 sunt asemenea aplicabile și la consiliul de re-
visiune. *Fr.* 28.

28. Comisarul regal se iaă dintre ofițerii superiori sau dintre sub-intendanții militari ce sunt în activitate sau în rezervă. Ei se numesc de ministru de rășboiŪ.

Substituții se iaă dintre ofițerii sau dintre membrii intendenței militare cari sunt în activitate și se numesc de ministru.

Condițiunile și formele numirei greșierilor și a jutoarelor lor sunt hotărâte prin regulamentul de administrație publică prevădută prin art. 9 al acestui codice. *Fr.* 29.

29. Dacă consiliul de rășboiŪ, a căru
sentință este atacată, a fost presidat de un general, consiliul de re-
visiune trebuie să fie asemenea presidat de un general.

Președintele ordinar rămâne atunci la ședința ca judecător și cel mai nou în grad nu ia parte de loc la judecata priciniei. *Fr.* 30.

30. Nimeni nu pôte face parte din consiliul de re-
visiune dacă nu va fi ro-

mân sau naturalizat român și în etate de 30 de ani impliniți.

Articolele 22, 23 și 24 ale acestui codice se aplică și la membrii consiliului de revisiune. *Fr. 31.*

TITLUL II

DESPRE CONSILIILE DE RĂȘBOIŪ ȘI CONSILIILE DE REVISIUNE ÎN ARMATELE ACTIVE, ÎN COMUNELE, ÎN JUDEȚELE ȘI ÎN PIETELE DE RĂȘBOIŪ PUSE ÎN STARE DE ASEDIŪ

CAPITOLUL I.

Despre consiliile de rășboiŪ în armatele active.

31. Când mai multe divisiuni se unesc în armată sau în corp de armată pentru a opera în interiorul țării sau afară, se stabilește un consiliu de rășboiŪ la cartierul general al armatei, și dacă va cere trebuința, și la cartierul general al corpului de armată și la fie-care divizie.

Dacă o divisiune activă sau un detașament de trupă de forța unui regiment cel puțin, trebuie să opereze izolat, pot fi asemenea formate într-o divisiune încă un consiliu de rășboiŪ, și în detașament unul sau două consilii de rășboiŪ.

Aceste consilii de rășboiŪ se compun precum

s'a arătat la articolele 3, 4, 7, 10, 11, 12, 14, 15 și 16 ale acestui codice, și sunt instituite de comandantul armatei, corpului de armată, diviziei sau detașamentului.

Pe lângă fie-care consiliu de rășboiŪ, vorbit aci, comisarul regal îndeplinește și funcțiunea de raportor. *Fr. 33.*

32. Membrii consiliului de rășboiŪ, precum și grefierii se iaŵ dintre oficerii și sub-oficerii întrebuițați în armată, în corpul de armată, în divisiunile sau în detașamentul pe lângă care aceste consilii sunt stabilite. *Fr. 34.*

33. Membrii consiliului de rășboiŪ, precum și comisarul regal, raportorii, substituiții, grefierii și ajutoarele lor, se numesc și se înlocuiesc precum mai jos se arată:

La cartierul general al armatei, de generalul comandant al armatei;

La cartierul general al corpului de armată, de generalul comandant al aceluși corp;

În divisiune, de generalul comandant al divisiunii;

În detașamentul de trupe de comandantul aceluși detașament.

Dacă nu se va găsi în

divisiune, sau în armată, sau în detașamentul în care se formază consiliul de rășboiŪ, un număr îndestulător de oficeri cu gradul cerut pentru a lor compunere; membrii acestor consilii se vor lua din gradele imediat inferioare, fără ca să pŵtă fi mai mult de douăzeci și doi de un grad mai jos de cât acela al acusatului.

Dacă, cu tŵtă dispoziția paragrafului precedent, va fi în divisiune, în corpurile de armată și detașamente, lipsă de militari cu gradul cerut pentru compunerea consiliilor de rășboiŪ, cari sunt atașate acolo, generalul va îngriji înlocuirea lor prin oficerii luați din armată.

La cas când generalul comandant nu va putea cu nici un chip compune consiliul de rășboiŪ al cartierului general, se va procede de către ministerul de rășboiŪ conform art. 20, sau va trâmte pe oficerul inculpat în cercetarea unuia din consiliile din rășboiŪ permanente în circumscripțiunile teritoriale vecine. *Fr. 35.*

34. Dacă un general care a comandat o armată, sau un corp de armată, este dat în judecată pentru vre-o faptă comisă în timpul când el a comandat această ar-

mată, nici unul din generalii cari au fost sub ordinele sale în armată sau în corpul de armată, nu pŵte lua parte la consiliul de rășboiŪ.

La cas de lipsă de generalii pentru a compune consiliul de rășboiŪ, incu-patul se va trâmte înaintea curței de casațiune, care, în secțiuni-unite, va procede și va judeca conform dispozițiilor acestui codice.

Funcțiunile de comisar regal se vor îndeplini de procurorul general al curței de casațiune. *Fr. 36.*

35. Articolele 5, 14, 21, 22, 23 și 24 ale acestui codice se aplică și la consiliile de rășboiŪ în armată. *Fr. 37.*

CAPITOLUL II

Despre consiliile de revisie în armatele active.

36. La cartierul general al armatei se înființază un consiliu de revisiune; generalul comandant al unui corp de armată pŵte după trebuința serviciului, să mai înființeze un consiliu de revisiune pentru una sau mai multe divisiuni, pentru unul sau mai multe detașamente.

Membrii consiliului de revisiune și comisarul re-

gali se ia dintre oficerii de armată, din corpurile de armată, din divisiune sau din detașamentele pe lângă cari aceste consilii sunt atașate. Ei se numesc și se înlocuiesc de comandantii acestei armate, corpuri de armată, divisii sau detașamente.

Comisarii regali sunt luați dintre oficerii superiori sau căpitani, sau dintre subintendantii militari ce sunt în activitate sau în rezervă.

Articolele 22, 23, 26, 29 și 30 ale acestui codice se aplică și la consiliile de revisiune în armatele active. *Fr. 38—40.*

37. Dacă la cuartierul general, sau în armată, sau în corpul de armată, sau în divisiune, sau în detașamentul unde se formeză consiliul de revisiune, nu va fi un număr îndestul de oficeri cu gradul cerut, consiliul de revisiune se va compune de trei judecători cari vor putea fi luați, adică:

Președintele, dintre coloneli sau locot.-coloneli; Cei-lalți judecători, dintre maiori.

Funcțiunile de comisar regal vor putea fi îndeplinite de un căpitan sau adjunct al intendenței militare în activitate sau în rezervă.

În toate casurile, președintele consiliului de revisiune trebuie să fie cel puțin de un grad egal cu al acusatului. *Fr. 41.*

CAPITOLUL III

Dispozițiune comună a celor două capitele precedente.

38. Când se formeză armate, corpuri de armate, divisiuni active sau detașamente pentru a opera pe teritoriū sau afară în interiorul unei circumscripțiuni teritoriale, consiliile ordinare de rășboiū, cari se găsesc organizate în acea circumscripțiune, judecă toate cauzele de competența judecă cele de competența consiliilor de revisiune în armată, până ce consiliile de rășboiū și consiliile de revisiune în armata activă se vor crea potrivit capitelor I și II din acest titlu. *Fr. 42.*

CAPITOLUL IV

Despre consiliile de rășboiū în comune, în județe și în piețele de rășboiū puse în stare de asediū sau investit.

39. Când una sau mai multe comune, unul sau

mai multe județe se declară în stare de asediū, consiliul de rășboiū permanent al circumscripției teritoriale de care țin aceste comune sau aceste județe, pe lângă atribuțiile lor ordinare, judecă crimele sau delictele la cari le dă dreptul codicele de față și legea asupra stării de asediū.

Reședința acestor consilii pōte fi strămutată prin decret regal în una din acele comune sau în unul din acele județe. *Fr. 43.*

40. În fie-care cetate sau tabără întărită declarată investită, formarea unuia sau mai multora consilii de rășboiū se dă în ordinul de și al teritoriului pus în stare de asediū sau investit.

Funcțiunile acestor consilii înceteză îndată ce starea de asediū sau investirea se va ridica, afară numai de ceea-ce privesce judecarea crimelor și delictelor a căror urmărire s'a început. *Fr. 44.*

41. Membrii consiliului de rășboiū stabilit în localitățile prevădute în articolul precedent, puse în stare de asediū sau investite, se numesc și se înlocuiesc de șeful cel mai mare în grad, care, în lipsă de militari în activitate, pōte să ia oficeri și din

disponibilitate, concediū, sau din rezervă.

Dacă nu se va găsi în acea localitate, prevădută de articolul precedent, numărul îndestulător de oficeri și de membrii ai intendenței militare cu gradul cerut pentru formarea consiliilor de rășboiū, lipsa se împlinesce cu gradele cele mai apropiate. *Fr. 45.*

42. Articolele 3, 4, 5, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 21, 22, 23 și 24 ale acestui codice sunt aplicabile la consiliile de rășboiū, așezate în localitățile puse în stare de asediū sau investite. *Fr. 46.*

CAPITOLUL V.

Despre consiliile de revisiē în comune, în județe și în piețele de rășboiū puse în stare de asediū sau investite

43. Când una sau mai multe comune, unul sau mai multe județe s'au declarat în stare de asediū, recursurile în contra sentințelor consiliilor de rășboiū se fac la consiliul de revisiē al armatei.

Reședința consiliului de revisiē pōte fi strămutată prin decret regal în una din acele comune sau în unul din acele județe. *Fr. 47.*

44. Când un oraș pus în stare de asediū se află

prea departe de locul unde residă consiliul de revizie al armatei, se poate înființa un consiliu de revizie eventual, spre a revizui toate recursurile ce se fac în contra hotărârilor consiliilor de război pe timpul stărei de asediu.

Membrii acestui consiliu de revizie se numesc și se înlocuiesc de comandantul superior al locului conform, art. 41 al acestui codice.

La cas de a nu se putea compune consiliul de revizie cu numărul de membrii fixați de această lege, personalul acestui consiliu poate fi redus la trei membri, precum s'a dis la art. 37. *Fr. 48.*

45. Articolele 26, 29, 30 și 241 ale acestui codice se aplică la consiliul de revizie care residă în localitățile puse în stare de asediu. *Fr. 49.*

CAPITOLUL VI.

Dispozițiune comună celor două capitole precedente.

46. Dacă în piețele de război puse în stare de

1) De și se menționează în toate edițiile oficiale art. 24, credem totuși că legiuitorul a voit a vorbi de art. 34.

asediu se află deja înființat consiliul de război sau consiliul de revizie, organizațiunea se completează dacă trebuința va cere, potrivit dispozițiunilor precedentelor două capitole. *Fr. 50.*

TITLUL III

DESPRE PRETORI.

47. Când o armată se află pe pământ străin, marilor pretori și pretorii, oșebii de atribuțiile poliției cari le sunt atribuite de reglementele militare, exercită o jurisdicțiune care este mărginită și regulată de aceste codice *Fr. 51.*

48. Marele pretor exercită jurisdicțiunea sa prin el însuși sau prin pretori pe tot teritoriul ocupat de armată, pe flancurile și în spatele armatei.

Fiecare pretor exercită jurisdicțiunea sa în diviziunea sau detașamentul din care face parte, precum și asupra flancurilor și spatelui acestei diviziuni sau acestui detașament.

Marele pretor, precum și pretorii, judecă singuri, ajutați de un grefier, pe care ei singuri l'aleg dintre sub-oficerii și brigadierii gendarmeriei. *Fr. 52.*

CARTEA II

DESPRE COMPETINȚA TRIBUNALELOR MILITARE.

DISPOZIȚIUNI GENERALE.

49. Tribunalele militare dau hotărâre numai asupra acțiunii publice, afară de casurile prevăzute prin art. 71 al acestui codice. Ele pot, cu toate acestea, ordona, în folosul proprietarilor, înapoierea obiectelor luate (saisis) sau a pieselor de convicțiune, când nu este loc de a propunța confiscarea lor.

Militarul care, mai înainte de a se înrola în oștire, a comis vre-o infracțiune prevăzută de codicele penal ordinar, este justițiabil de tribunalele ordinare, și autoritatea militară va fi datăre a-l preda autorității civile, când i se va face rechisițiune. *Fr. 53.*

Consiliile de război sunt competente a judeca pe asimilați cu militarii cari în momentul comiterii infracțiunii n'ar fi justițiabili de aceste consilii, când însă delictele s'au comis în complicitate cu militarii. Cas. II, 10 Sept. 82; Dr. 69/81-82 p. 556; și 75/81-82, p. 603. B. 82, p. 900.

50. Acțiunea civilă nu poate fi urmărită de cât

înaintea tribunalelor civile; exercițiul ei rămâne suspens pe cât timp nu s'a dat o hotărâre definitivă asupra acțiunii publice intentată mai înainte sau în timpul urmăririi acțiunii civile. *Fr. 54*

1. Dacă Pr. P., prin al. ultim de sub art. 11, în cas de hotărâre achitătoare, închide părții civile ori-ce drum de judecată înaintea tribunalelor civile, prin art. 389 al aceleiași legiuri, curtea juraților se vede îndrituită a hotări asupra daunelor-interese pretinse de partea civilă sau de acuzat, în câte trele casuri de absoluțiune, de condamnare sau de achitare. Motivul care a îndemnat pe Lg. să stabilească această deosebire între drepturile decurgând pentru părți din delictele deferite tribunalelor corecționale și celor de simplă poliție de cele date competenței curților cu jurați, este justificat mai mult pe cause de prudență și spre evitare de contradicțiune, care, după sistemul organizat de proc. în materie de delict corecționale și de simplă poliție, ar da naștere la hotărâri adesea opuse în rezultatele lor, unele și altele fiind chemate să statueze și asupra ființei și asupra responsabilității sau urmărilor unuia și aceleiași fapt imputat aceleiași persoane; ar fi fost cu de-

săvîrșire desordonat, în cazul când Lg. nu ar fi stîns părții vătămate ori-ce drepturi la pretențiunile civile contra celor achitați pentru delictele corecționale și de simplă poliție, a se vedea instanța civilă dînd hotărîri contradicțoare celor penale, de ore-ce și unele și altele fiind ținute a-și motiva dispozițiile lor, sunt chemate a se conduce, în aprecierea faptelor și în stabilirea mijloacelor de invinovățire sau de disculpare, pe convicțiunea trasă dintr-unul și acelaș mînunchi de probe ori sistem de dovedire. După cuprinsul celor stabilite prin titlul II din Pr. P., unde se tratăză despre cauzele cari trebuiesc a fi supuse juraților, și mai cu sémă din contextul celor prevădute la art. 386 și urm., art. 393 și 390 acelaș cod, reese netăgăduit această regulă, după cari decisiunile, ori-cari ar fi ele, ale unor asemenea instanțe criminale nu sunt supuse îndatoririi pentru jurați de a enumera mijlocele de convicțiune în verdictul ce dau, nici a urma vre-o normă precisă în cumpănirea probelor, de aci decisiunea acestor curți urmînd a fi dată nemotivată ori-cari ar fi cauzele cari mai în urmă rămân a fi invocate de pacient în sprijinirea pretențiunilor lui civile, această nu va putea da naștere la hotărîri contradictorii, jurații luînd drept măsură a îndatoririlor lor numai intîma lor convingere, pe când singurii judecători ai daunelor în asemenea casuri, rămîn după lege obligați să indice și să precizeze motivele cari au contribuit la darea hotărîrii lor; prin urmare această stare de fapte și numai această, a trebuit să îndemne pe Lg. codului de proc. penală să se depărteze, prin art. 389 al sém, în cauzele de competența juraților de regula statornicită prin al. ultim al art. 11 din zisa proc. și să im-

puternicescă pe partea vătămată să facă a-și valora despăgubirile civile, chiar și în cazul când agresorul sém ar fi fost achitat în penal. Din cele stabilite la cartea III din C. J. M., unde se tratăză despre proc. înaintea Trib. militare, mai cu deosebire din dispozițiunea limitativă făcută prin art. 134 privitoare la enunțările ce trebuie să coprindă hotărîrile consiliilor de resbel cu jurisdicțiuni excepționale și singure competente a se pronunța, după cuprinderea art. 51 și 52 din arătatul cod, asupra tuturor delictelor imputate unui militar sub drapel, reese în chip neîndoios că, întoemai ca și curțile cu jurați, aceste instanțe militare nu sunt chemate a-și motiva hotărîrile lor, membrii consiliilor de resboi, după organizarea ce legea promulgată la 24 Maiu 1881 dă Trib. militare însușind două roluri juridice distincte: pe deoaparte în aprecierea faptelor ei îndeplinind misiunea de jurați, pronunțînd verdicte afirmative sau negative numai după intîmă convingere, iar pe de alta, odată verdictul pronunțat, aceiași membri transformându-se în judecători cu sarcină și de a aplica legea și de a motiva această aplicațiune: prin urmare în casuri de asemenea natură, nici că pôte fi vorba de stingerea dreptului ce, conform art. 389 din legea de Pr. P., are partea vătămată de a face ca pretențiunile ei civile să fie valorate înaintea judecătorilor civili, chiar în hotărîrile de achitare ce instanțele de repressiune militare ar pronunța în favoarea unui invinovățit militar, într'alt-fel ar fi absolut injust și nici că a putut intra această în intențiunea legiuitorului, de a se închide unei părți lezate ori-ce cale de a-și urmări satisfacțiunea cuvenită pentru daunele ce a suferit; aceiși intențiune a legiu-

torului, mai resultă din chiar dispozițiul art. 50 din C. J. M., care dacă pe de o parte desbracă pe instanțele militare de ori-ce competență în ceea-ce privește acțiunea civilă, făcînd-o urmăribilă numai înaintea Trib. civ. ordinare, pe de altă parte, proclamă ca regulă de conducere, că exercițiul acestei acțiuni civile numai atunci rămîne suspendat pe cât timp nu s'a dat o hotărîre definitivă asupra acțiunii publice, intențată mai înainte să în timpul acelei acțiuni, prin urmare ori de câte ori inst. repressive militare nu au putut fi sesizate, fie din cauza abstențiunii părții vătămate, de a denunța faptul, fie din aceea a magistratului militar însărcinat cu urmărirea unei asemenea acțiuni penale, spre a se pronunța și în privința delictului, pentru reprimarea căruia singura societatea și-a rezervat dreptul de a se ridica, această nu pôte în nici un chip zădărnici dreptul la reparațiuni civile, ce pacientul ar putea legitima înaintea judecătorilor lui firesci, când mai cu sémă numai în cazul când acțiunea publică s'ar găsi pornită ar fi fost tenere ca nu hotărîrea de daune interese pronunțată mai înainte de trib. civile, să influențeze și să prejudicieze rezultatul judecării instanțelor penale militare pe cari Lg. în interesul numai al apărării, a creștut de cuvîntă a le pune la adăpost de ori-ce prevențiune. Tr. Râmnicul-Vălcăa, 5 Febr. 85; Dr. 33/84-85 p. 263.

2. Lg. C. J. M. n'a dispus nicăiri, nici n'a înțeles a face, ca acțiunea în daune-interese să atărne numai de posibilitatea intentării și a acțiunii publice derivînd din faptele constatate; această acțiune, după cum se știe, fiind lăsată de Lg. prudenței și exclusiviei aprecieri a magistratilor militari compe-

tenți a o porni. Trib. Râmnicul-Vălcăa, 5 Febr. 85; Dr. 33/84-85 p. 264.

TITLUL I

COMPETINȚA CONSILIILOR DE RÉSBOIU.

CAPITOLUL I

Competința consiliilor lor de resboi permanente în circumscripțiile teritoriale, în timp de pace.

51. Ori-ce individ care se găsește în armată în puterea legii recrutării, sau în ori-ce alt mod de angajare, este justițiabil de consiliile de resboi permanente în circumscripțiunile teritoriale în timp de pace, după modul arătat în articolul următor: *Fr. 55.*

Militarii, asimilații lor și toți ceilalți indivizi arătați în art. 51, 52 și 53 nu pot face recurs în casăție în nici un cas, contra hotărîrilor consiliilor de resboi și revisuire. Cas. II 11 Febr. 98; B. p. 287.

*52. Sunt justițiabili de consiliile de resboi din circumscripțiunile teritoriale, în timp de pace, pentru toate crimele și delictetele afară de excepțiunile arătate la titlul IV al acesteia cărți:

1) Oficerii de tôte gradele, membrii corpului întendentiei militare, oficerii

de administrație, gardii de artilerie și geniu.

Medicii, farmaciștii și veterinarii militari și șefii de musică pe cât timp sunt în activitate.

Oficerii de rezervă când sunt chemați sub arme;

2) Sub-oficerii, caporalii, brigadierii, soldații, muzicanții și orî-ce asimilat cu militarii prin decretele de organizație și trecut în contrólele armatei ca în activitate sub arme;

3) Călărașii și dorobanții cu schimbul pe cât timp se vor afla sub arme.

Se consideră că sunt sub arme din momentul în care sunt chemați în serviciu și până în momentul trămiterii la domiciliu;

4) Militarii, recruții, angajații de bună-voia și indivizii asimilați cu militarilor, lăsați în spitalele civile sau militare, sau călătorind sub paza forței publice, sau arestați în stabilimente, în închisori și penitenciare militare;

5) Recruții lăsați pe la casele lor și militarii trecuți în concediu nelimitat și rezervă, când vor fi chemați pentru concentrări sau exerciții;

6) Milițiile și glótele, din momentul afișării prin comune a chemărilor sub arme până în momentul

trămiterii la vetrele lor;

7) Funcționarii impiegați, sub orî-ce titlu, în staturile-măjore, administrațiunile și serviciile cari depind dearmată, pentru toate crimele, delictele și contravențiunile ce ar avea inclinare cu serviciul militar lor incredințat;

8) Șefii de garnisonă în comunele rurale, chiar dacă nu ar fi fost personal chemați sub arme, pentru crimele și delictele prevădute la art. 211, 214, 216, 217 și 218 C. J. M. și art. 144 din C. P. C.; 1).

9) Prisonierii de războiu. *Fr. 56.*

1. Inculparea unui militar de un delict de drept comun dă loc la două cestiune de drept penal, aceea de a sci care e legea penală ce trebuie să i se aplice, iar cea-faltă, cu totul distinctă de cea precedentă, e jurisdicțiunea de care trebuie să fie judecat militarul. În privința celei d'întăi art. 6 P. nu lasă cea mai mică îndoială de vreme ce acest art. declară că legea represivă aplicabilă militarului, pentru delict de drept comun, e Codul penal comun. Din această însă nu se pòte induce cătuși de puțin conclusiunea că militarul ar fi supus și jurisdicțiunei comune, cestiunea jurisdicțiunei fiind o cestiune cu totul distinctă de acela a legii de represiune aplicabilă. Cestiunea jurisdicțiunei la care militarul e supus pentru delic-

tele de drept comun, neresolvată de P. și de Pr. P. comună, se află expresă tranșată în favoarea jurisdicțiunei militare de art. 4 din legea asupra justiției militare, lege care declară că această justiție excepțională are asupra militarilor jurisdicțiune atât pentru faptele relative la serviciu și disciplină, cât și pentru faptele săvârșite de dinșii în societate. Acest principiu rezultă și din chiar art. 36 lit. C., No. 1, din legea Curții de Casațiune, care declarând neadmisibil recursul militarului, contra decisiunilor tribunalelor militare, a avut în vedere principiul că militarul în orî-ce caz și pentru orî-ce fapt, e justițiabil de Tr. militar, căci este evident că dacă acesta n'ar fi fost adevăratul principiu, citatul text n'ar fi putut închide militarului calea casațiunei pe motiv de incompetența tribunalelor militare a judeca pe militar pentru delict de drept comun.—Cas. II, 14 Mart. 69; B. p. 97.

2. Recrutul care a comis furt prin efrațiune până a nu primi ordinul de chemare în armată, se judecă de instanțele judecătorești ordinare.—Cas. Vac. 11 Aug. 87; B. p. 648.

3. Bătaia comisă de militari afară din îndatoririle relative la funcțiunea lor asupra unui dorobant care nu se găsea în serviciul activ, se judecă de instanțele represive ordinare. Cas. II, 9 Nobr. 83; B. p. 1096.

4. Ofițerii în activitate sunt justițiabili de Tr. Militare, nu de cele ordinare, pentru delictele de loviri săvârșite în persoana unui civil.—Cas. II, 8 Mart. 96; B. p. 589.

5. Atentatele la pudore în contra unei femei, de și săvârșite de către un militar în exercițiul funcțiunei sale, totuși ele trebuiesc judecate de Tr. ordinare întru cât prin C. J. M. se determină anume com-

petința Tr. militare.—Cas. II, 17 Mai, 85; B. p. 446.

6. După al. 2 art. 52 C. J. M. cei din armata teritorială nu sunt justițiabili de Consiliul de războiu de cât pentru delictele prevădute de Titlul II, Cartea IV, C. J. M. Delictul ruperei de sigilii, pedepsit de art. 200 P. nu este prevădute la Titlul II Cartea IV.—Cas. II, 8 Iun. 82; Dr. 70/81-82 p. 565.

7. Toți preveniții fără deosebire, sunt justițiabili de consiliile de rezbel când sunt toți militari sau asimilați cu militarilor, chiar când unul sau mai mulți dintre ei n'ar fi justițiabili de aceste consilii din cauza pozițiunii lor în momentul comiterii crimei sau al delictului cum d. e. dacă unul din ei făcea parte din armata teritorială.—Cas. II, 10 Sept. 82; B. p. 900.

8. Călărașul cu schimb, făcând parte din armata teritorială, este justițiabil de Tr. ordinare pentru delictele de furt, chiar dacă le-ar fi comis, fiind în activitate, în serviciu.—Cas. Vac. 23 Iul. 86; B. p. 599.

9. Delictul de furt, comis de dorobanții făcând parte din armata teritorială se judecă de Tr. civile.—Cas. II, 27 Ian. 88; B. p. 79.

10. Faptul de furt al călărașilor aflați în serviciul subprefecturii, este de competența instanțelor ordinare de a-l judeca, iar nu al consiliului de rezbel.—Cas. Vac. 5 Iul. 88; B. p. 650.

11. Când un soldat în trupa cu schimbul comite, în timpul când se află liber la domiciliul său, un delict, afară din cele prevădute la titlul II, cartea IV C. J. M. nu este justițiabil de Tr. militare ci de cele ordinare civile. În acest caz complicele său militar este justițiabil tot de Tr. civile.—Cas. II, 24 Mart. 89; B. p. 374.

12. Caporalii și soldații do-

1) Citește: Codul penal civil.

robanți cu schimbul sunt justițiabili de Tr. ordinare civile pentru delictele de loviri și maltratări săvârșite în timpul pe când nu se află în activitate. — Cas. II, 21 Iun. 89; B. p. 658.

13. Soldații din trupa cu schimbul sunt justițiabili de Tr. militare numai pentru delictele coprinse la titlul II, cartea IV, C. J. M. Când, dar, faptul nu intră în acele cazuri, este de competența instanțelor ordinare. — Cas. II, 7 Mai 90; B. p. 695.

14. Delictul de omor fără voce, comis de un soldat din armata teritorială, este de competența Tr. civile. — Cas. II, 11 Aug. 90; B. p. 944.

15. Călărașii cu schimbul din armata teritorială sunt justițiabili de Tr. ordinare civile, pentru faptul de loviri săvârșite în persoana unui nemilitar chiar dacă călărașii se găseau în serviciul activ. — Cas. II, 8 Iul. 92; B. p. 695.

16. Soldatul din armata teritorială este justițiabil de Tr. militare pentru delictul de furt de bani al Statului, comis în timpul pe când se află în serviciul activ (precum e cazul când se află de gardă), fie că el era sau nu comptabil de acei bani. — Cas. II, 12 Oct. 92; B. p. 911.

17. Militarul în concediu nu e justițiabil de Tr. militare pentru delictul de ultraj al unui șef de gară, acest fapt neîntrând în casurile prevăzute de tit. II, cartea IV, C. J. M. — Cas. II, 4 Aug. 92; B. p. 709.

18. Sub-locotenentul aflat în poziție de disponibilitate și căruia i se impută un fapt care nu cade sub prelușunile titlului II, Cartea IV, C. J. M. e justițiabil de Tr. ordinare. — Cas. II, 25 Febr. 87; B. p. 173.

19. Delictul de bătaie comis de șeful garnisonului este justițiabil de instanțele represive or-

dinare când nu se constată că a fost comis în îndeplinirea datorțiilor sale. — Cas. II, 17 Iun. 83; B. p. 698.

20. Șeful de garnisonă, care bate și arestază în mod ilegal pe o persoană e justițiabil de Tr. ordinare dacă aceste infracțiuni nu le-a comis în exercițiul funcției sale. — Cas. II, 15 Iul. 85; B. p. 566.

21. Șefii de garnisonă din comunele rurale nefiind instituți printr-o lege și numirea lor nemanând de la o autoritate superioară militară, nu sunt justițiabili de Tr. militare. — Cons. Rev. 12 Aug. 85; Dr. 2/85-86 p. 13.

22. Șefii de garnisonă din comunele rurale numai atunci sunt justițiabili de consiliile de război când nu ar fi executat ordinele sau dispozițiile atingerătoare de îndatorirea lor de șefi de garnisonă. Ast-fel faptul de a lovi pe cine-va neîntrând în atribuțiunile sale de șef de garnisonă, va fi judecat de către instanțele represive ordinare. — Cas. II, 13 Ian. 97; B. p. 61.

23. Delictul de lovire săvârșit de un șef de garnisonă, în timpul când dînsul nu se află în exercițiul funcției sale, constituie un delict comun care urmează a fi judecat de Tr. civile. — Cas. II, 16 Oct. 89; B. p. 882.

24. Delictul de lovire săvârșit de șeful unei garnisonă din comună rurală intră în competența tribunalelor ordinare d'a fi judecat, de ôre-ce, după art. 52, al 7 C. J. M. șefii de garnisonă sunt justițiabili de Tr. militare numai când nu execută ordinele sau dispozițiunile atingerătoare de îndatorirea lor. — Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 801.

25. În urma modificărilor aduse C. J. M. prin legea din 27 Martie 1894 și asemănat art. 52, al 8 din această lege modificătoare, șefii de garnisonă în comunele rurale sunt justițiabili de Tr.

ordinare civile pentru delictul de lovire prevăzut de art. 238. P. săvârșit în persoana unui rezervist. — Cas. II, 18 Dec. 95; B. p. 1491.

26. Șefii de garnisonă sunt justițiabili de Tr. ordinare pentru delictele de loviri sau rămiri prevăzute de art. 238. — Cas. II, 23 Ian. 96; B. p. 125.

27. Milițienii fac parte din armata teritorială și deci sunt justițiabili de Tr. ordinare, când, ca în speță, fiind trimeși a prinde un bănuț hoț de vite, îl bat după ce l-au prins. — Cas. II, 2 Mai 84; B. p. 437.

28. Milițianul acusat că, în calitate de șef de garnisonă, a luat mită de la milițieni și rezerviști, este justițiabil de Tr. ordinare, de ôre-ce acest delict nu e prevăzut în titl. II, Cartea IV, C. J. M. — Cas. II, 19 Apr. 88; B. p. 420.

29. Gardistul care comite un delict corecțional, în timp de pace, se judecă de Tr. civil. — Cas. II, 25 Mai 82; B. p. 611.

30. Faptul de bătaie ce se impută unui jandarm, în exercițiul funcției sale de a constata contravențiunii administrative, este justițiabil de Tr. civile. — Cas. II, 22 Iun. 79; B. p. 574.

31. Delictul comis de un soldat în complicitate cu un civil, este de competența instanțelor civile ordinare de a-l judeca. — Cas. II, 2 Mai 79; B. p. 436.

32. Ori de câte ori un militar, comite o crimă sau un delict în complicitate cu un civil, Trib. civile ordinare sunt competente a-l judeca. — Cas. II, 6 Mai 80; B. p. 151.

33. Dacă urmărirea unui delict atinge indivizi cari nu snt justițiabili de Tr. militare, fie ca complici, fie ca tănuitori, toți preveniți fără osebie vor fi judecați de Tr. ordinare. — Cas. II, 12 Mart. 85; B. p. 215.

34. Ori-ce delict săvârșit de un militar în complicitate cu

un civil se judecă de Trib. civile. Așa dar, faptul de abuz de putere și de maltratări săvârșite de un caporal rezervist șef de garnisonă, în complicitate cu alți milițieni, nu în timpul când aceștia sunt chemați pentru instrucție, este de competența tribunalelor civile iar nu militare, căci acei milițieni sunt considerați ca militari, conform art. 29 din legea asupra organizării comandamentelor, numai în timpul când sunt chemați, în zilele de Duminecă, pentru instrucție, săa când sunt concentrați prin decret regal. — Cas. II, 11 Mart. 92; B. p. 267.

35. Militarul care are complicitate civilă într-un delict sau crimă ce i se impută, este justițiabil de Tr. civile. — Cas. II, 12 Iul. 89; B. p. 685. Idem: Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 801.

36. Ori-ce crimă sau delict comisă de un militar în activitate, în complicitate cu alți civili străini, se judecă de Tr. militare, fără nici o distincțiune între străinii domiciliati în țară și cari se bucură de ôre-cari drepturi civile și între străinii domiciliati în străinătate și cari au numai o trecere prin țară; cu alte cuvinte, toți cari nu au dobândit împămîntenirea și deci sunt drepturilor cetățenești politice în țară, adică, toți cari nu sunt români sau naturalizați români, sunt considerați ca străini. — Cas. II, 21 Iun. 93; B. p. 639.

37. Militarii și asimilații militari, nu pot în nici un caz avea recurs în casațiune contra hotărîrilor consiliului de revisiune care și condamna pentru faptele săvârșite în momentul când erau militari. — Cas. II, 14 Mart. 86; B. p. 234. Idem: Cas. II, 9 Sept. 92; B. p. 807.

38. Un militar odată liberat din serviciu și trecut în rezervă, ne mai având drept la

nici o alocațiune nu poate fi justițiabil de Tr. militare pentru faptele ce ar comite ca atare. Conform art. 52 al 4 C. J. M. rezerviștii sunt justițiabili de Tr. militare, numai când vor fi întruniți pentru reviste sau exerciții potrivit legii armatei. — Cons. de revis. 16 Sept. 90; Dr. 66/91, p. 480.

39. Militarii desertori, pentru crimele sau delictele ce comit în timpul când sunt declarați desertori și șterși din control, sunt justițiabili de Tr. civile — Cas. II, 28 Ian. 76; B. p. 45. Idem: Cas. II, 28 Ian. 76; B. p. 47.

40. Delictul comis de un soldat dezertor, neșters încă din controalele armatei este justițiabil de Tr. militare. — Cas. II, 19 Dec. 88; B. p. 1088.

41. Prin art. 52 C. J. M. actual, ne mai adăugându-se și cuvântul *present*, rămâne bine înțelese că cei neșterși din controalele armatei, de și desertori, sunt considerați ca făcând parte din armata activă, adică ca și cei presinți, și în așa caz sunt justițiabili de Tr. militare. — Cas. II, 5 Febr. 89-B. p. 224.

42. Consiliul de rebel este competent să judece delictele și crimele săvârșite de un militar în activitate Militarul în activitate se consideră ca atare până în momentul emiterii ordinului de liberare și ștergerii sale din controale. — Cas. II, 7 Mart. 89; B. p. 334.

43. Crimele și delictele săvârșite de un soldat, după ce dinșul a fost șters din controalele armatei, sunt de competența tribunalelor ordinare. — Cas. II, 7 Sept. 92; B. p. 799.

44. După art. 52, 53, C. J. M. și 525 Pr. P. militarul desertor, neputând fi considerat în activitate de serviciu, este justițiabil de instanțele de drept comun pentru delictele de drept comun comise de dînsul, în

urma desertării. — Cas. II, 17 Mart. 93; B. p. 290.

45. După dispozițiunile legii poziției ofițerilor, reforma se pronunță printr'un decret regal, în urma raportului ministrului de război făcut pe temeiul verdictului consiliului de reformă constituit conform a celei legi (art. 19 legea poziției ofițerilor). Consiliile de reformă sunt consilii militare cu însărcinarea de a da avizul lor în ôre-care casuri pentru trecerea în poziție de reformă, între alții, și a ofițerului de rezervă, ca măsură de disciplină, pentru motivele prevăzute de art. 18 al legii poziției, ast-fel pentru purtarea rea din obișnuință pentru greseli grave contra onoarei (conform art. 16 și 18 al legii poziției). În Franța decizia prin care un ofițer e reformat e un act de administrație contra căruia se poate recurge la consiliul de stat pentru eșec de putere și violarea formelor substanțiale. Prin art. 68 C. J. M. din 1881 se recunoștea dreptul a recurge contra avizelor consiliilor de anchetă la consiliul de revisie. Dacă recursul la consiliul de revisie a fost suprimat cu ocazia re-visuirii la 1894, sau dacă recursul contra unei decizii un consiliului de reformă se poate îndrepta la consiliul de revizie, acesta pe temeiul și din cauza dispozițiilor art. 70 § 1 C. J. M. în care se face mențiune și de consiliul de anchetă, acesta nu e acum în discuție de ôre-ce nu este deferită Casațiunei o decizie un consiliului de revisie prin care acesta ar fi avut a se pronunța asupra recursului făcut contra deciziei un consiliului de reformă de către recurenții. Nu se poate recunoșce dreptul de recurs la Casațiune pe temeiul art. 36 al. c. din legea Curții de Casațiune pentru că consiliile de anchetă sau de reformă

nu sunt tribunale militare precum le prevede C. J. M. ei comisi militare spre a da avizuri, și dacă aceste avizuri se dau prin observarea unor forme și dacă ele se intitulază verdicte sau decizii totuși nu sunt decizii ale unui tribunal militar în sensul art. 36 al. c. Chiar dacă s'ar susține că și consiliile de reformă sunt tribunale militare în sensul art. 36 al. c. legea curții de Casațiune, totuși pentru admiterea recursului în Casațiune recursul trebuie să fie îndreptat de un civil, iar nu de un ofițer în rezervă, care fie că e convocat sau nu, e supus jurisdicției consiliilor de reformă de o potrivă conform art. 16 al legii poziției ofițerilor. De altmîntrelea, e fără utilitate a cerceta dacă consiliul de reformă era necompetent în cât privește persoana, sau obiectul fiind-că numai consiliul de revisie la care s'ar îndrepta recursul, fiind acesta cu putință, ar avea a cerceta dacă consiliul de reformă a fost sau nu competent. Dacă am putea presupune că un consiliul de reformă fără competență, fără îndeplinire de forme esențiale, procedee și în mod exclusiv reformă pe un ofițer sub motivul că onoarea militară ar fi atinsă, dacă s'ar presupune că considerații străine de exigențele adevărate ale disciplinei sau ale onoarei militare, au militat când s'a dat verdictul pentru reformarea unui ofițer în rezervă și dacă pentru asemenea casuri am crede că trebuie a se da mijlocul pentru a putea cere anularea verdictului de către Curtea de Casațiune, în cas când n'ar fi recursul posibil, conform C. J. M. din 1881 art. 68 la consiliul de revisie, totuși în actuala stare a legilor nu se poate crea un drept de recurs la Curtea de Casațiune, această Curte neavând

dreptul și competența de a anula ôr-ice act administrativ nul sau abuziv, precum e decizia consiliului de reformă, cerința a cărei realizare ar fi în sine neapărată pentru ocrotirea ôri-cărui drepturi, contra ôri-cărei ațingeri abuzive. Astfel fiind sub toate aceste raporturi recursul în sine este neadmisibil. — Cas. II, 22 Sept. 98; Dr. 81/98, p. 681. Idem: Cas. II, 28 Sept. 98; B. p. 1134.

46. Justițiabili de Tr. militare sunt numai acei militari cari se află în închisorile militare, nu însă și cei cari, de și condamnați de autoritățile militare, se găsesc în închisorii civile, în spețe, acușații comițând faptul ce li se impută într'un penitenciar civil, Tr. civile ordinare sunt competente a-i judeca. — Cas. II, 27 Apr. 82; Dr. 68/81-82, p. 548.

47. Cadrele armatei teritoriale fiind permanente, ofițerii ce compun aceste cadre sunt justițiabili de Tr. militare; circumstanța că un atare ofițer a comis delictul de măturie mincinosă înaintea unui Tr. ordinar, fără ca să se fi făcut vro denunțare de măturie mincinosă în sensul art. 355 Pr. P. nu atrage competența Tr. ordinare d'a judeca acest delict. Cas. II, 19 Mai 92; B. p. 503.

48. Deși jandarmeria înființată prin legea din 1893, Sept. 1, are o organizare militară, însă jandarmii, pentru delictele ce comit nu sunt justițiabili după C. J. M. după cum acesta reiese din art. 52 din C. J. M. modificat la 27 Mart. 94, în urma legii jandarmeriei, și unde nu s'a trecut și jandarmii între cei justițiabili de Tr. militare. Numai, și cel mult, pentru fapte de contravenție la disciplină, ei sunt justițiabili după regulile militare. — Cas. II, 4 Mart. 96; B. p. 534.

49. O dată anulată o H. condamnătoare contra unui militar,

consiliul de rebel înaintea căruia se trimite afacerea spre judecare, este competent a o judeca, și militarul fusese șters din controalele armatei în virtutea hotărârii anulate. Acel militar, înaintea consiliului de război, se găsește în pozițiunea în care se găsea până la pronunțarea hotărârii condamnătoare anulate. — Cas. II, 14 lun. 89; B. p. 645.

50. O hotărâre pronunțată în contumacie de Tr. militare condamnând pe un militar la pedepse care atrag după sine ștergerea sa din controalele armatei este desființată cu desăvârșire prin constituirea sa în stare de prizonier, așa că prin această el a redevenit militar și justițiabil de aceleași Tr. pentru faptele comise de dînsul în calitate de militar. Prin urmare hotărârile pronunțate în urmă și față cu el de acele Tr. nu pot fi atacate cu recurs. — Cas. II, 24 Sept. 91; B. p. 1035.

51. Legea monopolului e o lege specială, și după această lege, toate infracțiunile se judecă în apel de către Tr. civile, fără a se face verii o deosebire între civili și militari. O lege specială nu poate fi abrogată printr'o lege generală, de cât atunci când aceasta se prevede în mod expres. Așa dar militarii sunt justițiabili de Tr. ordinare pentru contravențiile comise la legea monopolului. — Cas. II, 19 Aug. 80; B. p. 200.

52. Delictetele silvice comise de militari în activitate saă de asimilații lor. sunt de competența Tr. civile. — Cas. II, 2 Mart. 88; Dr. 39/88 p. 308; B. 68, p. 247; Idem: Cas II, 10 Noabr. 92; B. p. 1028.

53. Sentința pronunțată de un Tr. civil asupra faptului imputat unor militari și rămasă definitivă, constituie lucru judecat pentru ei, și ast-fel dînsii nu mai pot fi judecați pentru același fapt de un alt Tr., fie

civil fie militar, fără a se viola autoritatea lucrului judecat și principiul *non bis in idem*. — Cas. II, 9 Oct. 96; Dr. 70/96, p. 597. B. 96, p. 1408.

54. Spre a fi justițiabil de tribunalele militare, un militar chiar în rezervă trebuie să fi săvîrșit faptul de lovire în contra superiorului. Calitatea de șef de garnisonă e numai o funcțiune iar nu un grad. — Cas. II; 7 Oct. 97; B. p. 1235.

55. Sunt justițiabili de consiliul de război întendenții, impiegații sub ori-ce titlu în staturile majore, administrațiunile și serviciile cari depind de armată, pentru toate infracțiunile care înclinare cu serviciul militar lor încredințat. Prin impieगत într'un serviciu care depinde de armată legiuitorul a înțelepe pe acela care este înărcinat sub ori-ce titlu cu un serviciu care depinde de armată. Ast-fel un maestru eroitor de batalion e justițiabil de consiliul de război. — Cas. II, 5 Oct. 99; B. p. 1157.

56. Militarul care răspândește scrieri injurioase contra superiorilor săi, scrieri pe cari aflându-le o altă persoană le publică prin diare, e pasibil de consiliul de război nuda curtea cu juri, căci delictul de presă a fost comis de o altă persoană. — Cas. II; 20 Mart. 99; B. p. 454.

* 53. Sunt asemenea justițiabili de consiliile de război, în circumscripțiile teritoriale, în timp de pace, dar numai pentru crimele și delictetele prevădute la cartea IV, titlul II, militarij de toate gradele și toți indiviđii asimilați cu militarilor;

1) Când sunt în disponibilitate saă în ori-ce fel

de concediu saă permisie;

2) Gradele inferioare cu schimbul, pe timpul când nu sunt sub arme;

3) Oficerii de rezervă și gradele inferioare din concediu nelimitat și rezervă, când nu sunt sub arme, însă numai pentru crimele și delictetele prevădute la art. 211, 214, 216 și 217 C. J. M., comise din cauza saă cu ocaziunea serviciului militar. *Fr. 57.*

1. Asemănat art. 53 C. J. M. militarilor, când sunt în concediu saă permisie, sunt justițiabili de Tr. militare numai pentru crimele și delictetele prevădute prin titlul II, cartea IV, din menționatul cod. Așa dar, crima de fălhărie săvîrșită de un soldat, pe când dînsul era în concediu pentru cauză de hola, neintrând între faptele prevădute de citata carte, titlul II, dînsul este justițiabil de Tr. civile. — Cas. II. 18 Oct. 94; B. p. 998.

2. Dacă este constant că persoanele prevădute în art. 53 al. 3 C. J. M. sunt justițiabile, în principiu, de Tr. ordinare și că numai prin derogatiune și în casurile prevădute de acel articol, ei sunt justițiabili de Tr. militare, urmază înveredat că pentru toate acele fapte pentru cari legea nu i asimilează cu militarilor, ei trebuie să fie priviți ca civili și deci au drept a ataca înaintea acestei Curți, în virtutea art. 36 al. c. Nr. 1 din legea sa organică, hotărârile, date de Tr. militare pentru incompetență, ori de câte ori aceste Tribunale și-ar fi însușit căderea de a judeca fapte ce acea lege nu le-a dat dreptul de a le judeca. Dacă art. 74 din C. J. M. din 24 Mai

1881, declară în ori-ce eas recursul inadmisibil pentru cei prevăduți în art. 51, 52 și 53 din acea lege, această nu este adevărat de cât pentru persoanele prevădute în acea lege. Dacă printr'o lege posterioară, precum este aceea de la 24 Martie 1894, s'a introdus o dispozițiune, — ce nu exista în legea anterioară, — și în care s'a coprins printr'un al. la art. 53 și ofiterii de rezervă și gradele inferioare din concediu nelimitat și rezervă, însă pentru unele delictete numai, este inadmisibil a se deduce ca Lg. din 1894, care n'a voit să asimileze pe aceste persoane, în privința competenței, de cât pentru delictete anume determinate, să fi voit a le asimila în așa mod cu militarilor, în cât să le ridice dreptul de recurs în casațiune, contra H. Tr. militare, chiar căd aceste Tr. și-ar fi însușit căderea a judeca fapte ce acest alinat nu le-a dat dreptul a judeca. — Cas. II, 9 Oct. 96; Dr. 67/96, p. 573. B. 96, p. 1412.

3. Din dispozițiunile art. 53 al. 3 C. J. M. reese că ofiterii de rezervă și gradele inferioare din concediu nelimitat și rezervă, când nu sunt sub arme sunt, în principiu general, justițiabili de Tr. ordinare, pentru toate delictetele comise de dînsii, fie în contra particularilor, fie chiar în contra superiorilor lor. Prin derogatiune la acest principiu, al. 3 de sub art. 53 dă în competența Tribunalelor militare delictetele prevădute la art. 211, 216, 217 din C. J. M. dar această numai atunci când aceste delictete ar fi fost comise din cauza saă cu ocaziunea serviciului militar. Această derogatiune nu și are rațiunea în voința legiuitorului d'a menține pe aceste persoane, și atunci chiar când nu mai sunt sub arme, într'un raport cu superiorii lor de subordonanță saă autoritate. Această rezultă din

chiar dispozițiunile art. 216 și 217 din C. J. M., căci pe când lovirile date și insultele aduse de un militar superiorului său sunt pedepsite chiar atunci când ele n'au avut drept cauză serviciul militar, din contra, aceste loviri și aceste insulte nu sunt pedepsite în persoanele arătate în citatul art. 53 al. 3 de Tr. militare, de cât numai atunci când ele au avut drept cauză serviciul militar, și dacă lovirile și insultele făcute superiorului au avut o altă cauză, ele se judecă de Tr. ordinare. Lg. când a dat în judecata Tribunalelor militare lovirile și insultele aduse superiorului, de către persoanele prevădute în acest alineat, a mișcat de cât de la ideea amnistiatăi la care poște da naștere adevărităea ce a fost exercitată de superior pe timpul când au fost sub arme, și a voit a-l apăra printr'o justiție mai repede, și pe care a creștut-o mai exemplară, în contra insultelor sau ofenselor ce li s'ar aduce prin unul din modurile arătate în acest articol, d'aci însă nu se poște deduce că competența Tribunalelor militare trebuie menținută și atunci când injuriile sau ofensele sunt comise în condițiuni și prin mijloc de natură a face ca ele să ia în dreptul comun, caracterul și calificarea unui alt delict, căci ar fi a întinde competența unui Tr. excepțional și la judecarea altor delictes de cât acelea ce legea i-a dat, ceea ce este inadmisibil în drept. Este constant în fapt că cuvintele pretinse injurioase n'au fost adresate personal căpitănilor B. și O. ci rostite într'o conferință ținută la Clubul muncitorilor, că recurentul de astădi, în acea conferință articula contra numiților căpităni, fapte precise și de o natură ast fel că de ar fi fost adevărate, supunea pe aceștia

și la pedepsa prevădută de art. 222 C. J. M. și la ura și disprețul publicului. Aceste cuvinte, în asemenea împrejurări rostite, ar fi constituit în virtutea art. 294 combinat cu art. 299 P. ru delictul de insultă, ci acela de calomnie. Din momentul ce este constant că faptul comis de recurentul ar fi putut constitui, delictul de calomnie, este invederat că Tr. militare, cărora legea nu le deferă de cât într'un mod excepțional judecarea delictului de insultă, nu puteau fi competente a judeca și delictul de calomnie, un asemenea delict nu putea fi dar judecat de cât de Tr. ordinare și acesta în urma unei acțiuni intentate de persoanele ce se pretindeau calomniate. Expresiunile întrebunțate pentru calificarea unor asemenea fapte de către cel ce le impută, chiar când ar fi ofensătoare, n'ar putea constitui un delict separat și independent de existența sau neexistența delictului de calomnie, faptele imputate și calificarea lor nu pot forma de cât un singur tot, și dar inst. chemată a se pronunța asupra delictului celui mai grav, adică acela de calomnie, este competența a examina raportul ce există între calificarea faptului și existența lui. De altmintrelea delictul de calomnie ne existând de cât atunci numai când faptele imputate sunt nedovedite, ar fi un ce neînțeleas, ca deși s'ar recunoște că aceste fapte n'au și fost în realitate comise și că dar cel ce le-a imputat nu putea fi considerat că a comis delictul de calomnie, totuși dînsul să fie condamnat pentru că a apreciat și calificat aceste fapte cu cuvinte insultătoare. Dacă într'un asemenea cas ceva este de natură a atinge prestigiul și demnitatea aceluicărui se impută asemenea fapte, și dar să constituie o in-

jurie pentru dînsul, nu sunt cuvintele cu cari ele au fost calificate de imputător, ci comiterea lor. Aprecierea cea mai injurioasă, pentru cel ce le-a comise, Lg. chiar a făcut-o, judecând aceste fapte ca meritând a fi pedepsite, sau de natură a provoca ura și disprețul public. Afară de acestea, voința legiuitorului ca cel achitat pentru delictes de calomnie să nu poște fi condamnat pentru delictul de insultă, din cauza calificării sau aprecierii ce a făcut acestor fapte, rezultă invederat din termenii generali și imperativi din P. care edictază că atunci când *fapta imputată asupra cui-va, se va dovedi adevărată, imputătorul va fi achitat de ori-ce pedepsă și dar și de pedepsa ce s'ar pretinde din cauza calificării acestor fapte*. Din momentul ce este constant că delictul ce se putea imputa recurentului era delictul de calomnie și că un asemenea delict nu putea fi judecat, fiind dată pozițiunea sa, de cât de Tr. ordinare, rezultă invederat că acest delict a fost judecat de Tr. militare fără competență.—Cas. II, 9 Oct. 96; Dr. 67/96, p. 573. B. 90, p. 1412.

4. Furtul comis de un soldat care este trecut în concediu neîmunit, este de competența tribunalelor ordinare. Cas. II, 1 Sept. 99; B. p. 1010.

5. Ofițerii de rezervă, când nu sunt sub arme, sunt justițiabili de consiliul de rășboiu, în timp de pace, numai pentru infracțiunile prevădute de art. 214, 214 și 216 C. J. M. Pentru ori-ce alte infracțiuni sunt justițiabili de Trib. ordinare.—Cas. II; 12 Noabr. 17; B. p. 1368.

54. Recruții, cei angajați de bună-voie, din momentul când au primit ordinul de plecare până la acela al adunării lor în de-

tașament său al întorcerii lor la corp; aceștia sunt justițiabili consiliilor de rășboiu numai pentru faptele de nesupunere, afară de casurile prevădute prin numerile 3 și 4 ale art. 52 de mai sus. Fr. 58.

Un recrut care comite o crimă după ce a fost recrutat, dar înainte d'a primi ordinul de chemare nu este justițiabil de instanțele militare. Cas. II; 23 Sept. 98; B. p. 1123.

55. Ofițerii de gendarmerie, sub-ofițerii și gendarmii nu sunt justițiabili consiliilor de rășboiu pentru crime și delictes comise în exercițiul funcțiunii lor relative la poliția judecătorească și la constatarea de contravențiune în materie administrativă. Fr. 59.

1. În regulă generală, jandarmii, ca ori-ce militari, sunt justițiabili de Tr. militare, pentru delictes ce comit. Prin derogatiune la acest principiu ei nu sunt justițiabili de Tr. militare pentru crime și delictes comise în exercițiul funcțiunii lor relative la poliția judecătorească și la constatarea de contravențiuni în materie administrativă. Din chiar termenii art. 55 C. J. M. reese că ei sunt justițiabili de Tr. ordinare numai când constată delictes și contravențiuni deja săvârșite, iar nu și când sunt chemați a lua măsuri preventive, și a împiedica comiterea unor asemenea infracțiuni la legea penală și la legile administrative. Cas. I, 16 Apr. 93; Dr. 38/93, p. 300. B. 93, p. 406.

2. Jandarmii, ca ori-ce militari, sunt justițiabili în principiu de Tr. militară pentru delictele comise de dînșii. Prin derogățiune la acest principiu ofițerii de jandarmi nu sunt justițiabili de Tr. militară pentru delictele comise în exercițitul funcțiunei lor relative la poliția judecătorească și la constatarea de contravențiunii în materle administrativă. Așa dar competența tribunalelor civile fiind o competență excepțională, ea nu pôte fi aplicată de cât la casurile ce legea anume prevede. A menține ordinea pe stradă nu este o atribuțiune a poliției judecătorești, ci o măsură de poliție preventivă, așa dar delictele comise de un jandarm în acestă din urmă calitate, neintrând în dispozițiunile excepționale ale art. 56 C. J. M. judecata lor urmază a se face de către autoritățile competente, în regulă generală, a judeca delictele comise de militari, și prin urmare de Tr. militară. Cas. II; 21 Nobr. 88; B. p. 1004. Idem: Cas. II, 9 Dec. 88; B. p. 1070.

56. Când un individ, care este justițiabil înaintea consiliilor de rășboi, este urmărit tot într'un timp pentru o crimă sau un delict de competența consiliilor de rășboi și pentru o altă crimă sau delict de competența tribunalelor ordinare, el este mai întâiu tradus înaintea tribunalului competente de a judeca fapta supusă pedepsei celei mai grave și pe urmă trimis, dacă va cere trebuința, și pentru cea-laltă faptă la tribuna-

lul competente. În cas de o doindă condamnare, se supune numai pedepsei celei mai grave. Dacă amândouă crimele sau delictele trag după sine aceeași pedepsă, prevenitul se judecă mai întâiu pentru fapta supusă competenței consiliilor de rășboi *Fr. 60.*

1. Asemănat art. 56 C. J. M., când un individ este urmărit în acelaș timp, pentru o crimă sau un delict de competența consiliilor de rebel și pentru o altă crimă sau delict de competența trib. ordinare, el caută a fi tradus mai întâiu înaintea tribunalului competent de a judeca fapta supusă pedepsei celei mai grave, și pe urmă trimis, dacă va cere trebuința, și pentru cea-laltă faptă, înaintea celui-lalt tr. competent. Cas. II, 17 Mart. 93; B. p. 290. Idem: Cas. II, 30 Mai 95; B. p. 846.

57. Prevenitul va fi tras înaintea consiliului de rășboi în a căruia circumscripțiune s'a comis crima sau delictul, sau înaintea aceleia în a căruia circumscripțiune a fost arestat, sau înaintea acleuia al garnisonii corpului său al detașamentului său. *Fr. 61.*

CAPITOLUL II

Competința consiliilor de rășboi în armatele și divisiunile teritoriale în timp de rășboi.

58. Sunt justițiabili de consiliul de rășboi în ar-

mată pentru tôte crimele și delictele:

1) Justițiabili consiliilor de rășboi în circumscripțiunile teritoriale în timp de pace;

2) Indiviții impiegați sub ori-ce titlu în staturile-majore, administrațiunile și serviciurile cari depind de armată;

3) Vivandierii și vivandierele, cantonierii și cantonierele, spălătoreșele, comercianții, servitorii și alții indiviți cari urmază armata în virtutea permisiiei date lor;

4) Gardelle orășenesci și glôtele, când sunt sub autoritatea militară;

În timp de pace tribunalele ordinare vor judeca, conform acestui codice, delictele comise de gardiști și crimele prevădute în acest codice;

5) Furnisorii armatei sau cei însărcinați cu aprovizionarea armatei, precum și reprezentanții și impiegații lor. *Fr. 62.*

59. Sunt justițiabili de consiliile de rășboi, dacă armata este pe teritoriul inamic, toți indiviții preveniți sau ca autori sau ca complici ai vre-unei crime sau delict prevădute prin titlul II, cartea IV, a acestui codice. *Fr. 63.*

60. Sunt asemenea ju-

stițiabili de consiliile de rășboi, când armata se gășese pe teritoriul Romăniei în prezența inamicului, pentru crimele și delictele comise în copriusul acestei armate:

1) Străinii preveniți de crime și delict prevădute prin articolul precedent;

2) Toți indiviții preveniți ca autori sau complici de crimele și delictele prevădute prin art. 197, 198, 199, 200, 201, 242, 243, 244, 245, 246 și 247 ale acestui codice. *Fr. 64.*

61. Sunt trași înaintea consiliilor de rășboi ale divisiunei sau ale detașamentului din care fac parte, militarii până la gradul de căpitan inclusiv și cei asimilați rangurilor corespundătoare. *Fr. 65.*

62. Sunt trași înaintea consiliului de rășboi al cuartierului general al corpului de armată:

1) Militarii atașați la cuartierul general până la gradul de colonel inclusiv și cei asimilați cu militarii de ranguri corespundătoare, atașați la acel cuartier general;

2) Maiorii, locot-coloneli, coloneli și cei asimilați acestora cu rangul corespundător, atașați la divisiile ce compun corpurile de armată. *Fr. 66.*

Inculparea unui militar de un delict de drept ȃdmun dă loc la două cestiuni din ȃbre una e o pură cestiune de drept penal, ȃcea de a se sci care e legea penală ce trebuie să i se aplice, iar ȃea-laltă cu totul distinctă de cea precedentă, e ȃcea d'a se sci care e juridicțiunea de care trebuie să fie judecat militarul. In privința celei d'ntăi art. 6 P. nu lasă cea mai mică îndoială de vreme ce acest art. declară că legea repressivă aplicabilă militarului pentru delict de drept comun, e Codul penal comun. Din ȃcătă însă nu se pȃte induce cȃtuși de puțin concluziunea că militarul ar fi supus și juridicțiunei comune, cestiunea juridicțiunei fiind o cestiune cu totul distinctă de ȃcea a legii de repressiune aplicabilă. Cestiunea juridicțiunei la care militarul e supus pentru delict de drept comun neresolvată de P. și de Pr. P. comună, se află expres tranșată în favoarea juridicțiunei militare de art. 4 din legea asupra justiției militare, lege, care declară că ȃcătă justiție excepțională are asupra militarilor juridicțiune atăt pentru faptele relative la serviciu și disciplină, cȃt și pentru faptele săvîrșite de dinșii în societate. Acest principiu rezultă și din chiar art. 36 lit. c. Nr. 1 din legea curții de casațiune, care declarând neadmisibil recursul militarului, contra decisiunilor Tr. militare, a avut în vedere principul că militarul în orȃce cas și pentru orȃce fapt, e justițiabil de Tr. militare, cȃci este evident că dacȃ ȃceta n'ar fi fost adevȃratul principiu, oitaul text n'ar fi putut inchide militarului ȃlea casațiunei pe motiv de incompetența tribunalelor militare de a judeca pe militar pentru delict de drept comun. — Cas. II, 14 Mart. 69; B. p. 97.

63 Sunt trași înaintea consiliului de rȃsboi al cuartierului general al armatei:

1) Militarii și asimilații arȃtați în articolul precedent, cȃnd nu s'a întocmit consiliul de rȃsboi la cuartierul general al corpului de armată.

2) Militarii și indiviții atașați la cuartierul general al armatei;

3) Militarii și indiviții asimilați cu militarii cari nu fac parte din nici una din divisiunile său din nici un corp al armatei;

4) Oficerii generali și indiviții cu ranguri corespunȃtȃre acestora întrebuițați în armată.

Cu tȃte ȃcestea, generalul comandant, dacȃ va găsi de cuvință, pȃte să-i pună la dispoziția ministerului de rȃsboi, și la asemenea cas ei sunt trimiși înaintea consiliului de rȃsboi al uneia din circumscriptiunile teritoriale cele mai apropiate. *Fr. 67.*

64. Orȃce individ justițiabil consiliilor de rȃsboi ale armatei, care nu e nici militar, nici asimilat cu militarii, este trimis înaintea unui consiliu de rȃsboi de armată cel mai învecinat de locul unde s'a comis crima său delictul, său de locul unde preve-

nitul s'a arestat. *Fr. 68.*

65. Regulile de competență statornicite pentru consiliile de rȃsboi în armate sunt observate în circumscriptiunile teritoriale cari sunt declarate în stare de rȃsboi prin un decret al Regelui. *Fr. 69.*

CAPITOLUL III

Competența consiliilor de rȃsboi în comune, în județe și în pietele de rȃsboi puse în stare de a-sediū.

66. Consiliile de rȃsboi, în circumscriptiunea cȃrora se găsece comunele, județele și pietele de rȃsboi, declarate în stare de asediū său investite, judecȃ tȃte crimele și delictele comise de justițiabili consiliilor de rȃsboi de armată, conform cu art. 59 și 60 precedente, fără prejudiciul legii speciale pentru starea de asediū. *Fr. 70.*

CAPITOLUL V

Dispozițiune comună celor trei capȃtele precedente.

67. Hotȃririle date de consiliul de rȃsboi pot fi atacate prin recurs la consiliul de revisie.

Facultatea pentru condamnați de a face recurs

în ravisie, în conformitate cu § 3, art. 92, pȃte fi timporar suspendată pentru armatele active în timp de rȃsboi, prin decret al Regelui, dupȃ avisul consiliului de miniștri.

Comandantul superior al unei cetȃți său lagȃr întȃrit, care este asediat său investit, va avea asemenea drept d'a ordona suspendarea dreptului de recurs în revisie.

În tȃte casurile, cȃnd ȃcătă mȃsurȃ se va lua, ea se va aduce la cunoștință trupelor prin ordin de ȃi și la cunoștința locuitorilor prin publicațiune.

Ea nu va avea putere de cȃt asupra condamnaților pentru crime și delictete comise în urma aceluī ordin de ȃi, și condamnȃrile la mȃrte său la orȃce altȃ pedepsȃ infamantȃ nu vor fi executate de cȃt în urma unui ordin semnat de oficerul care a ordonat darea în judecatȃ. *Fr. 71.*

TITLUL II

COMPETINȚA CONSILIILOR DE REVISIUNE.

* 68. Consiliile de revisie se pronunță asupra recursurilor făcute în contra hotȃririlor consiliilor de rȃsboi ce depind de dîsele. *Fr. 72.*

1. După dispozițiunile legii poziției ofițerilor, reforma se pronunță printr'un decret regal, în urma raportului Ministrului de război, făcut pe temeiul verdictului, consiliul de reformă constituit conform aclelei legi (art. 19 legea poziției ofițerilor). Consiliile de reformă sunt consilii militare cu însărcinare de a da avisul lor în ôrecarî casurî pentru trecerea în poziția de reformă, între alții și a ofițerului de rezervă, ca măsură de disciplină pentru motivele prevădute de art. 18 al legii poziției, ast-fel pentru purtarea din obișnuință, pentru greșeli grave contra onôrei, (conform art. 16 și 18 a legii poziției). În Franța decizia prin care un ofițer este reformat, este un act de administrație contra cărui se pôte recurge la consiliul de stat pentru esces de putere și pentru violarea formelor substanțiale. Prin art. 68 C. J. M., din 1881 se recunoșca dreptul de a recurge contra aviselor consiliilor de anchetă la consiliul de revisie. Dacă recursul la consiliul de revisie a fost suprimat cu ocazia revizuirii C. J. M. la 1894, sau dacă recursul contra unei deciziuni a consiliului de reformă se pôte îndrepta la consiliul de revisie, acesta pe temeiul și din cauza dispozițiilor art. 70, § 1, C. J. M., în care se face mențiune și de consiliul de anchetă, acesta nu e acum în discuție de ôre-ce nu este deferită Curții de Casațiune o decizie a consiliului de revisie prin care acesta ar fi avut a se pronunța asupra recursului făcut contra deciziunii consiliului de reformă de către recurent. Nu se pôte recunoșce dreptul de recurs la Curtea de Casațiune pe temeiul art. 36, al. c. legea Curții de Casațiune pentru că consiliile de anchetă sau de reformă nu sunt tribunale militare precum le prevede C.

J. M., ci comisii militare spre a da avisuri, și dacă aceste avisuri se dau prin observarea unor forme, și dacă ele se intitulă verdicte sau decizii, totuși nu sunt decizii ale unui tribunal militar în sensul art. 36, al. c. Chiar dacă s'ar susține că și consiliile de reformă sunt tribunale militare în sensul art. 36, al. c. legea Curții de Casațiune, totuși pentru admiterea recursului în Casațiune recursul trebuie să fie îndreptat de un civil iar nu de un ofițer în rezervă, precum e recurentul, care fie că e convocat sau nu, e supus jurisdicției consiliilor de reformă de o potrivă conform art. 16 al legii poziției ofițerilor. De altminterlea, e fără utilitate a cerceta dacă consiliul de reformă era incompetent în cât priveșce persoana sau obiectul, fiind-că numai consiliul de revisie la care s'ar îndrepta recursul, fiind acesta cu puțință, ar avea a cerceta dacă consiliul de reformă a fost sau nu competent. Dacă am putea presupune că un consiliu de reformă fără competență, fără îndeplinirea de forme esențiale, procede și în mod exclusiv reformează pe un ofițer sub motive că onôrea militară ar fi atinsă, dacă s'ar presupune ca considerații streine de exigențele adevărate ale disciplinei sau ale onôrei militare, au militat când s'a dat verdictul de reformarea unui ofițer în rezervă și dacă pentru asemenea casurî am crede că trebuie a se da mijlocul pentru a putea cere anularea verdictului de către Curtea de Casațiune, în cas când n'ar fi recursul posibil, conform C. J. M. din 1881, art. 68, la consiliul de revisie, totuși în actuala stare a legilor nu se pôte crea un drept de recurs la Curtea de Casațiune, această Curte ne având dreptul și competența ca a anula ori-ce act administrativ

nul sau abuziv, precum e decizia consiliului de reformă, cerință a cărei realizare ar fi în sine neapărată pentru ocrotirea ori-cărui drepturi contra ori-cărei atingeri abusive. Ast-fel fiind, sub tôte aceste raporturi recursul în sine este admisibil. Cas. II, 22 Sept. 98; Dr. 81/98, p. 631. Idem: Cas. II, 28 Sept. 98; B. p. 1134.

2. Calitatea gradului la care este numit cine-va prin decret regal, este continuă, află-se el în cadrele active ale armatei sau în rezervă sau în miliții, ast-fel că consiliul de reformă e competent a judeca și pe un ofițer în miliție, dacă mai pôte conserva gradul de ofițer prin purtarea ce are. — Cas. II; 15 Febr. 99; B. p. 1318.

3. Toți preveniții fără deosebire, sunt justițiabili de consiliile de resbel când sunt toți militari sau asimilați cu militari, chiar când unul sau mai mulți dintre ei n'ar fi justițiabili de aceste consilii din cauza pozițiunii lor în momentul comiterii crimei sau al delictului cum d. e. dacă unul din ei făcea parte din armata teritorială. — Cas. II, 10 Sept. 82; B. p. 909.

69. Consiliile de revisiune nu intră în fondul pricinilor. *Fr. 73.*

* 70. Consiliile de revisiune nu pot anula hotărârile de cât în casurile următoare:

1) Când consiliul de resboi sau consiliile de anchetă n'au fost compuse conform dispozițiilor a acestui codice sau legii pozițiilor ofițerilor;

2) Când regulile de competență au fost călcate;

3) Când pedepsa hotărâtă de lege nu s'a aplicat la faptele constatate de consiliul de resboi, sau când o pedepsă s'a pronunțat afară de casurile prevădute de lege;

4) Când a fost violare sau omisiune de formele prescrie sub pedepsă de nulitate;

5) Când consiliul de resboi a omis de a hotărî asupra unei cereri a acusatului, sau asupra unei rechișițiuni a comisariului regal, țintitoare a se servi de facultatea sau de un drept acordat de lege. *Fr. 74.*

1. Citirea chestiunilor puse consiliului de resbel se face în camera de deliberare, iar nu în ședință. Numai în cazul când Președintele pune chestiuni subsidiare, el este obligat a le comunica părților în ședință pentru a face observațiunile lor. — Cons. de revis 16 Sept. 91; Dr. 63/91, p. 504.

2. Casurile de anulare prevădute de art. 70 și 134 C. J. M. fiind limitative, nu se pôte pronunța anularea unei H. a Cons. de resboi pentru faptul că judecătorii, înainte d'a se pronunța asupra culpabilității acusatului, au comunicat cu titularul greifer care n'a putut să iea parte la ședință. Cons. de revisie, 18 Sept. 91; Dr. 76/91, p. 609.

TITLUL III COMPETINȚA PRETORILOR.

71. Pretorii au jurisdicțiunea:

1) Asupra vivandierilor, cantonierilor, cantonierelor, spălătorilor, comercianților, servitorilor și tuturor persoanelor ce urmăzează armata în puterea învoirii dată;

2) Asupra vagabonșilor și a omenilor fără căpătău;

3) Asupra prizonierilor de războiu cari nu sunt ofițeri.

Ei judecă pe indivizii sus arătați în întinderea circumscripțiunii lor:

1) Despre infracțiunile prevăzute prin art. 262 al acestui codice;

2) Despre ori-ce infracțiune a cărei pedepsă nu trece peste 6 luni închisoare și 200 lei amendă, sau una din aceste pedepse;

3) Despre cererile de daune-interese cari nu trec peste 100 lei, când ele provin din o infracțiune suspusă competenței lor.

Hotărârile pretorilor nu sunt supuse recursului. *Fr. 75.*

TITLUL IV

COMPETINȚA ÎN CAS DE COMPLICITATE

72. Când urmărirea unei crime, unui delict sau a unei contravențiuni, atinge indivizii nejustificabili de tribunalele militare 1)

1) Aci s'a omis, din greșală, cuvintele și *militari* din textul francez.

sau alți indivizi justițiabili de aceste tribunale, toți preveniți fără osebite vor fi trași înaintea tribunalelor ordinare, afară de casurile excepte prin ori-ce altă dispozițiune expresă a legii. *Fr. 76.*

1. Dacă urmărirea unui delict atinge indivizi cari nu sunt justificabili de Tr. militare, fie ca complici, fie ca tănuitori, toți preveniți fără osebite vor fi trași dinaintea Tr. ordinare.—Cas. II, 12 Mart. 85; B. p. 215.

73. Toți preveniți, fără fără osebite, se trag înaintea consiliilor de războiu:

1) Când sunt toți militari sau asimilați cu militari, chiar când unul sau mai mulți dintre ei nu ar fi justificabili de aceste consilii, în privința pozițiunii lor, în minutul crimei sau al delictului;

2) Dacă sunt crime sau delictе comise de justificabili de consiliul de războiu și de străini;

3) Dacă se atinge de crime sau delictе comise în armată în țară străină;

4) Dacă se atinge de crime sau delictе comise în armată pe teritoriul român în stare de războiu.

5) Dacă se atinge de crime sau delictеle cari se pedepesc după art. 379-din C. P. C. 1).

1) Citesce: Codul penal comun.

6) Dacă se atinge de crimele sau delictеle prevăzute de cartea IV, titlul II, a acestui codice, se va face disjuncțiune, judecându-se militarii de consiliul de războiu, iar ceilalți de tribunalele ordinare.

În acest cas instrucția va fi făcută pentru fiecare de autoritățile competente respective. *Fr. 77.*

1. Caporalii și soldații doro-banți cu schimbul sunt justificabili de Tr. ordinare civile pentru delictеle de loviri și maltratarea săvârșite în timpul pe când nu se aflau în activitate.—Cas. II, 21 Iun. 89; B. p. 658.

2. Faptul de bătae ce se impută unui jandarm în exercițiul funcțiunii sale de a constatată contravențiuni administrative este justificabil de Tr. ordinare civile.—Cas. II, 22 Iun. 79; B. p. 574.

3. Delictul comis de un soldat în complicitate cu un civil este de competența instanțelor civile ordinare de a-l judeca.—Cas. II, 2 Mai 79; B. p. 436.

4. Ori-de câte ori un militar, comite o crimă sau un delict în complicitate cu un civil, Tr. civile ordinare sunt competente a-l judeca.—Cas. II, 6 Mai 80; B. p. 151.

5. Prin vorba *străin* din art. 73 C. J. M., înțelegându-se numai aceia cari sunt supuși la o protecțiune străină, rămâne constant că acei cari nu sunt în atare categorii sunt justificabili de Tr. ordinare.—Cas. Vac. 31 Iul. 85; B. p. 572.

6. Lg. întrebându-se cuvântul de *strein* nu a înțeles, nici nu putea înțelege, de cât pe aceia cari nu sunt români, nici prin născere, nici prin împăminte-

nire, nefăcând în această privință nici o deosebire, și acolo unde legea nu distinge nu este permis judecătorului a face distincțiuni căci acesta l'ar conduce să cadă în arbitrar. În materie penală, dispozițiunile legii sunt de drept strict. Cons. de revis. 15 Mart. 93; Dr. 61/93, p. 489.

7. Art. 73 C. J. M., prevede 6 casuri în care toți preveniți fără deosebire, se judecă de Consiliul de războiu, afară numai dacă faptele imputate sunt crime sau delictе, prevăzute de Cartea IV, titlu II, a acestui Codice, în care cas se va face disjuncțiune, judecându-se militarii de Coosiliul de războiu, iar cei-l'alți de Tr. ordinare. Faptul care se impută recurentului era complicitatea la furtul de efecte militare ale Statului, săvârșit de administratorul clasei II, în calitate de comptabil, și ca atare acel fapt intră în previsionsile Cap. VII, din titlu II, Cartea IV. În asemenea împrejurări, Tr. militare erau dator să se conforme al. 6 de sub art. 73, C. J. M., să judece numai pe comptabil și să trimită pe recurent înaintea Tribunalului ordinare iar nu să-l judece cum a făcut-o. Ultima dispozițiune a art. 73, adăogată în 1894, nu pōte fi interpretată conform al. 2 alaceluiaș articol, și nu se pōte sustine că recurentul fiind strein, ar fi, pentru faptele din Cartea IV, titlu II, Cap. VII, justificabil, împreună cu comptabilul de Cons. de războiu, fiind că prin adăogirea al. 6 nu s'a mai făcut deosebirea de la al. 2, între pămintiți și străini, ci toți preveniți fără deosebire de naționalitate, îndată ce nu sunt militari, se judecă separat de Tr. ordinare, destul numai ca faptul imputat să intre în previsionsile Cărții IV, titlu II, al C. J. M., cum este în specie. Fiind vorba în cazul de față de

incompetența Tr. militare, urmând ca casarea să fie făcută fără trimerere.—Cas. II, 29 Aprilie 96; Dr. 50/96, p. 429, B. 96, p. 770.

8. In ceea ce privește crimele sau delictetele prevăzute de cartea IV, titlul al II-lea din C. J. M. se va face disjunctiune, judecându-se militarii de consiliul de război, iar cei-alții, adică civilii, de tribunalele ordinare. Ast-fel militarii, inculpați pentru furt de efecte militare, se vor judeca de consiliile de război, iar cumpliciilor civili se vor judeca de tribunalele ordinare. Cas. II, 30. Apr. 97; B. p. 630.

TITLUL V.

DESPRE RECURSURI LA CURTEA DE CASAȚIUNE

74. Nici într'un caz nu pot avea recurs în casațiune contra hotărârilor, consiliilor de război și consiliilor de revizie:

1) Militarii, asimilații cu militarii și toți cei-alții indiviđi arătați la art. 51 52 și 53 precedente;

2) Indiviđii supuși după pozițiunea lor legilor și regulamentelor militare;

3) Justițiabilii de consiliile de război în casurile prevăzute de art. 58, 59 și 60 precedente;

4) Toți indiviđii puși într'un loc declarat în stare de asediu sau investit. *Fr. 80.*

1. Militarii și asimilații militari nu pot, în nici un caz avea recurs în casațiune contra hotărârilor consiliului de re-

visiune care-i condamnă pentru fapte săvârșite de dinșii în momentul pe când erau militari. Cas. II, 14 Mart. 86; B. p. 234. Idem: Cas. II, 9 Sept. 92; B. p. 807.

2. După art. 18, combinat cu art. 31 din legea poziției ofițerilor, medicul militar, ca și ori ce ofițer, este trecut în poziție de rezervă prin demisionare sau retragere din armată numai prin decret regal, față cu aceste texte clare, nu rămâne cea mai mică idioială că Lg., în interesul unei bune discipline și ordinii publice pentru organizațiunea armatei, n'a lăsat la exclusiva alegere a ofițerilor și medicilor militari ca să se retragă din serviciu activ al armatei la un moment dat după bunul plac al lor. Dacă în adevăr, dinșii au dreptul de a se retrage sau a demisiona din armată, acest drept este însă subordonat condiției de a fi admisă retragerea sau demisiunea printr'un decret al capului statului și numai după acesta, ei pot fi considerați ca ne mai făcând parte din serviciu activ al armatei. Lg. din anul 1882, pentru organizarea serviciului sanitar al armatei, prin dispozițiile sale tranzitorii de la art. 13, n'a înțeles cătuși de puțin să acorde medicilor militari aflați în serviciu armatei în momentul promulgării lui, vr'un drept de retragere sau demisionare ne condițională, ci în vedere de a constitui pentru viitor corpul medical al armatei pe nise base mai solide, a pus îndatorire tutulor medicilor, farmaciștilor și veterinarilor militari cari nu posedau titluri academice, ca în termen de patru ani să facă a-și obține acele titluri, sub pedepsă de a fi șterși din cadrele armatei; din contră, din dispozițiunea finală a acestui art. care obligă pe medicii cari vor obține acele titluri să ser-

vencă armatei patru ani de la obținerea lor, resultă evident că Lg. a supus dreptul de demisiune condiției neîndeplinirii serviciului său de medic în acel timp de patru ani; de almintorzi această condițiune nu pōte fi privită ca neechitabilă, față cu sacrificiile bănesci ce statul face cu întreținerea și spețele ce întrebuintează cu asemenea medicii până la obținerea titlurilor lor academice și cu datorita ce și dinșii au, ca ori și ce alți cetățeni, de a contribui la serviciul armatei. In specie d-rul F. n'a dovedit că demisia ce dnsul a dat a fost primită, ast-fel fiind dnsul cu drept cuvint a fost considerat de consiliul de revizie ca militar. Cas. II, 18 Dec. 89; B. p. 1079.

3. O hotărâre pronunțată în contumacie de Tr. militare condamnând pe un militar la pedepse caritative după sine ștergerea sa din controllele armatei este desființată cu desăvârșire prin constituirea sa în stare de prizonier, așa că prin acesta el a redevenit militar și justițiabil de aceleași tribunale, pentru faptul comis de dnsul în calitate de militar. Prin urmare, hotărârile pronunțate în urmă și față cu el de acele Tr. nu pot fi atacate, după art. 74 din C. J. M. cu recurs în Casație. — Cas. II, 24 Sept. 91; B. p. 1035.

4. Recursul la Casație în contra unei deciziuni a consiliului de revizie, nu pōte fi admis decât pentru necompetința și dacă recurentul nu e militar.—Cas. II, 15 Nobr. 99; B. p. 1318.

* 75. Acușații sau condamnații cari nu sunt coprinși în articolul precedent, pot ataca hotărârile consiliilor de război și consiliilor de revizie înaintea

curței de casațiune, dar numai pentru cauză de necompetință

Recursul în casațiune nu se pōte forma mai înainte de a se hotări asupra recursului la consiliului de revizie.

Recursul în casațiune contra sentințelor consiliilor de război este absolut interdiș în timp de război pentru toți condamnații, fără excepțiune, dacă recursul a fost suspendat după cum s'a specificat în art. 67, alin. 2. *Fr. 81.*

1. Nu este admisibil recursul în casațiune contra hotărârilor consiliilor de resbel și de revizie, decât pentru cauză de necompetință.—Cas. II, 22 Iun. 83; B. p. 707.

2. După art. 75 C. J. M. militarii în activitate nu pot avea recurs în casațiune în nici un cas, în contra hotărârilor consiliilor de război și consiliilor de reviziune.—Cas. II, 14 Mart. 86; Dr. 34/85-86, p. 263. B. 86, p. 234.

* 76. Dispozițiunile, art. 443, 444, 445, 446, 447 448 și 539, alin. I, a codicelui procedurii criminale, sunt aplicabile și la hotărârile consiliilor de război. Nu se derogă dispozițiunile art. 525 din același codice.

Dispozițiunile art. 443, din codul procedurii criminale, precum și acele ale art. 36, lit. c, No. 2, și art. 41 din legea curții de

casatie, sunt aplicabile tribunalelor militare atunci numai când este cazul de a se urmări judecătoria de la care a emanat acea sentință sau decisiune. Ei se judecă în acest cas de consiliile de război. *Fr. 82.*

1. Ori-ce crimă sau delict comisă de un militar în activitate în complicitate cu alți civili străini, se judecă de Tr. militare, fără nici o distincțiune între străinii domiciliați în țară și care se bucură de ore-cari drepturi civile și între străinii

domiciliații în străinătate și cari au numai o trecere prin țară; cu alte cuvinte, toți străinii, cari nu au dobândit împămintenirea și, prin urmare, usul drepturilor cetățenesci, politice, în țară, adică toți străinii cari nu sunt români sau naturalizați români sunt justițiabili de tribunalele militare în cazul arătat mai sus. — Cas. I, 21 Iun. 93; B. p. 639.

2. Ministerul de justiție este în drept a provoca anularea hotărârilor judecătorești definitive date în materie penală, fie pronunțate de Tr. civile, fie de cele militare. — Cas. II. 14 Iun. 89; B. p. 645.

CARTEA III

DESPRE PROCEDURA ÎNAINTEA TRIBUNALELOR MILITARE

TITLUL I

PROCEDURA ÎNAINTEA CONSILILOR DE RĂZBOI

CAPITOLUL I

Procedura înaintea consiliilor de război în divisiunile teritoriale, în stare de pace.

SECȚIUNEA I

Despre poliția judiciară și despre instrucțiune.

77. Poliția judiciară militară urmărește crimele sau delictetele, adună dovezile și dă pe autori în mâinile autorității însărcinată

cu urmărirea lor înaintea consiliilor de război. *Fr. 83*

78. Poliția judiciară militară se exercită, sub autoritatea generalului comandant al circumscripțiunii:

- 1) Prin adjutanții de piață;
- 2) Prin oficerii, sub-oficerii, comandanții de gen-darmarie;
- 3) Prin șefii de posturi;
- 4) Prin gardii de artilerie și geniu;
- 5) Prin oficerii și asililații șefiași magazinelor; armatei, administratori de stabilimente militare;

6) Prin raportorii și substituții lor.

7) Și, numai în cas de flagrant delict, prin comisarii regali și substituții lor. *Fr. 84.*

79. Comandanții și sub-comandanții de piață, șefii de corpuri și de serviciuri, șefii de deposite și de detașamente, șeful serviciului de artilerie și geniu, membrii corpului inten-denței militare, pot face în persoană sau chema pe oficerii poliției judiciare fie-care în ceea ce l privește, ca să facă toate actele necesare spre a constata crimele sau delictetele și a preda pe autori tribunalelor însărcinate de a-l pe-depsi.

Șefii de corpuri și serviciuri pot delega autoritatea lor unui oficer de sub ordinele lor pentru constatarea delictelor și crimelor. *Fr. 85.*

80. Oficerii poliției judiciare primesc în această calitate denunțările și plângerile cari le sunt adre-sate.

Ei redigază procesele-verbale necesare pentru a constata corpul delictului și starea lucrurilor.

Ei primesc declarațiunile persoanelor presinte sau a-celor cari ar avea veri-o scință de dat.

Ei iaă armele, efectele hârțiile și lucrurile atât cele inculpatore cât și cele desculpătore, și, în genere, tot ce pôte servi spre des-coperirea adevărului, con-conformându-se art. 39, 32 35, 36, 37, 38 și 62 ale codicelui instrucțiunii crimi-nale. *Fr. 86.*

81. În casurile de fla-grant delict, ori-ce oficer al poliției judiciare mili-tare sau ordinare pôte să ridice pe militarii sau in-dividii justițiabili de consiliile de război inculpați de veri-o crimă sau delict.

El l aduce îndată îna-intea autorității militare și face proces verbal des-pre arestare, însemnând în el numele, calitățile și semnamentele lor. *Fr. 87.*

82. Afară de cas de fla-grant delict, ori-ce militar sau individ justițiabil de consiliile de război, care este în activitate de ser-viciu, inculpat de veri-o crimă sau delict, nu pôte fi arestat de cât numai în virtutea unui ordin al su-periorilor săi. *Fr. 88.*

83. Când este chemată autoritatea militară, afară de cas de flagrant delict, a constata într'un stabili-ment civil o crimă sau un delict de competența consiliilor de război, sau a face a se aresta acolo veri

unul din justițiabilii săi, ea adresază autorității civile sau judecătorești competente rechizițiunile sale privitoare sau spre a dobândi intrarea în acel stabiliment, sau spre a asigura arestarea inculpatului.

Autoritatea judecătorească ordinară este datoră a se conforma acelor rechizițiuni, și, în cas de conflict, a se asigura de persoana inculpatului. *Fr. 89.*

84. Asemenea și autoritatea militară trebuie să se conforme rechizițiunilor autorităților civile când cere trebuința sa a constată o crimă sau un delict de competența tribunalelor ordinare într'un stabiliment militar, sau a aresta acolo un individ justițiabil de aceste tribunale.

Autoritatea militară este datoră a se conforma acestor rechizițiuni și, în cas de conflict, a se asigura de persoana inculpatului. *Fr. 90.*

85. Oficerii poliției judiciare militare nu se pot introduce într'o casă particulară de cât asistați de un oficer al poliției judiciare ordinare. *Fr. 91.*

86. Fie-care fôie a procesului-verbal, făcut de un oficer al poliției judiciare militare, se subscrie

de dînsul și de persoanele cari au asistat. La cas de refus sau de neputință de a fi subscris din partea acestor persoane, se va face mențiune despre acesta în procesul-verbal. *Fr. 92.*

87. În lipsă de veri-un oficer al poliției judiciare militare present la fața locului, oficerii poliției judiciare ordinare urmăresc și constată crimele și delictele supuse jurisdicțiunii consiliului de răsboi. *Fr. 93.*

88. În cas de nesupunere plângerea se va face de către comandantul depositului de recrutație al județului din care face parte nesupusul.

Plângerea enunță:

Epoca la care nesupusul ar fi trebuit să se înfățișeze:

Se anexază la actul de plângere:

1) Copie de pe ordinul notificat la locuința lui despre punerea lui în activitate;

2) Copie de pe actele cari arată că nesupusul nu a venit la destinațiunea ce i s'a fost însemnat;

3) Expunerea împrejurărilor cari au însoțit nesupunerea.

Dacă se atinge de un angajat voluntar, care nu s'a dus la corp, o copie de pe actul de angajare se

anexază pe lângă actul plângerei; *Fr. 94.*

89. La cas de desertare plângerea se face de șeful corpului sau al detașamentului din care face parte desertorul.

Se anexază la acest act:

1) Un extras din registru matricul al corpului;

2) O listă de armele și obiectele cari s'ar fi luat de inculpat;

3) Fôia de pedepsă a inculpatului;

4) Expunerea împrejurărilor cari au însoțit desertarea. *Fr. 95.*

90. Articolele precedente nu schimbă întru nimic legile, decretale și regulamentele privitoare la datoriile impuse gendarmeriei, șefilor de post și celor-l'ați militari în exercițiul funcțiunii lor sau în timpul serviciului. *Fr. 96.*

91. Actele și procesele-verbale făcute de oficerii poliției judiciare militare, se trimit de îndată, împreună cu documentele și hôtăririle, generalului comandant al circumscripțiunii.

Actele și procesele-verbale emanaate de la oficerii poliției judiciare ordinare se dau d'a-dreptul procurorului tribunalului, care le adresază îndată generalului comandant al circumscripțiunii. *Fr. 97.*

92. Dacă este vorba de un individ justițiabil de tribunalele ordinare, generalul comandant trimite actele procurorului de pe lângă tribunalul reședinței circumscripțiunii militare și dacă inculpatul este arestat, el îl pune la dispozițiunea acestui magistrat și înscințază despre acesta pe ministrul de răsboi, motivând necompetența printr'un proces-verbal. *Fr. 98.*

93. Crimele și delictele nu se pot urmări, sub pedepsă de nulitate, de cât după un ordin de a cerceta, dat de generalul comandant al circumscripțiunii sa de acela ce ține locul, sau din oficiu, sau după raporturile, actele și procesele-verbale făcute potrivit articolului precedent.

Ordinele de a cerceta se dau de ministerul de răsboi, dacă inculpatul este colonel sau general. *Fr. 99.*

1. Numai generalul comandant al circumscripțiunii este suveran apreciator despre oportunitatea urmăririi ofițerilor de sub comandamentul său până la gradul de locotenent-colonel inclusiv. — Cons. de revizie, 29 Nobr. 85, Dr. 6/85—86 p. 42.

2. Crimele și delictele nu se pot urmări, sub pedepsă de nulitate, de cât de ministrul de răsboi și comandantul corpului de armată. Cons. de reviz. 4 Apr. 88; Dr. 31/88, p. 214.

94. Pentru fie-care pricină ordinul de a cerceta se adresează comisarului regal de pe lângă consiliul de război competent, d'impreună cu raporturile, procesele-verbale, piesele, obiectele luate și alte documente doveditoare.

Comisarul regal transmite îndată toate piesele raportorului. *Fr. 100.*

95. Raportul procedeză la interogatorul prevenitului.

El îl întreabă despre numele, pronumele, vârsta, locul nașterii, profesiunea, domiciliul și despre împrejurările infracțiunii; el îi înfățișează toate piesele cari pot servi spre dovedire și îl interpelază ca să declare dacă le recunoșce.

Când sunt mai mulți preveniți pentru aceeași infracțiune, fie-care dintre ei este întrebat în deosebi, afară numai când cere trebuința de a fi confrunțați.

Interogatorul terminat, se citește prevenitului, pentru ca să declare dacă răspunsurile sale s'au scris întocmai precum le arătat, dacă ele conțin adevărul și dacă stăruiesc în ele; interogatorul se subscrie de prevenit și se încheie prin subscrierea raportului și a greșierului pe fie-care pagină, sub pe-

depsă de nulitate; dacă prevenitul refuză a subscrie, se face mențiune despre refuzul său.

Asemenea se citește prevenitului procesele-verbale ale cercetării. *Fr. 101.*

Legea cere, sub pedepsă de nulitate, semnătura raportorului și a greșierului pe fie-care pagină a procesului-verbal de interogarea acusatului; același lucru însă nu se prevede pentru semnătura acusatului, care se cere numai la finele procesului-verbal. — Cons. de revis. 29 Nobr. 85; Dr. 6/85—86 p. 42.

96. Raportul citează martorii prin mijlocirea agenților puterii publice și îi ascultă; hotărășce comisiunii rogatorii și face celelalte acte de instrucțiune cerute de pricină, conformându-se art. 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 79, 80 și 82 al codicelui instrucțiunii criminale.

Când martorii residază afară din locul unde se face cercetarea, raportorele poate invita, prin comisiunii rogatorii, sau pe raportorele consiliului de război, sau pe judecătorul de instrucțiune sau pe judecătorul de ocol al locului unde acești martori residază, spre a primi depoziția lor.

Raportorele însărcinat cu pricina poate asemenea adresa comisiunii rogatorii funcționarilor mai sus men-

ționați, când trebuie să procedeze afară de locul unde se face cercetarea, sau spre a se face cercetările prevăzute în art. 80 al acestui codice, sau pentru orice alt act de instrucțiune. *Fr. 102.*

97. Ori-ce persoană citată pentru a fi ascultată ca martor este datore să se înfățișeze și să se supună copririnderii citațiunii.

Dacă nu se va înfățișa, sau înfățișându-se refuză de a depune, raportorul poate, fără alte formalități nici amânări, numai în urma concluziunilor comisarului regal, să pronunțe o amendă care nu va trece peste 100 lei și poate ordona ca persoana citată să fie silită prin constrângerea corporală să vină ași da mărturia.

Martorul osândit astfel la amendă pentru cea d'întăiu nevenire, și care la a doua citațiune va aduce înaintea raportorelui legitime scuze, va putea fi apărât de amendă, ascultându-se concluziunea comisarului regal. *Fr. 103.*

98. Dacă declarațiunile s'au adunat de un magistrat sau de un oficer al poliției judiciare înaintea ordinului de cercetare, raportorele se poate scuti de a asculta sau de a face să se asculte martorii cari au

mărturisit odată. *Fr. 104.*

99. Dacă prevenitul nu este arestat, raportorul poate da contra lui sau un mandat de înfățișare; sau un mandat de aducere. Mandatul se adresează de comisarul regal comandantului militar al locului, care îl pune în lucrare.

După interogatorul prevenitului, mandatul de înfățișare, sau de aducere poate fi schimbat în mandat de depunere sau de arestare.

Mandatul de depunere se execută după ce se înfățișază directorului închisorei.

Mandatul de depunere dat de raportor conservă puterea sa numai trei zile când este dat la reședința circumscripțiunii, și șapte zile, cel mult, când depunerea s'a făcut în altă parte de cât reședința.

După expirarea acestor termene, dacă nu este cas de a se pune inculpatul în libertate, se va schimba mandatul de depunere în un mandat de arestare, care se va da numai după ordinul generalului comandant al circumscripțiunii, după părerea raportorului și concluziunile comisarului regal. Liberarea de sub mandatul de arestare se va face tot pe calea indicată mai sus.

Comisarul regal dă socotelă generalului comandant al circumscripțiunii de mandatele de înfățișare de aducere, de depunere sau de arestare, cari s'au dat de raportor. *Fr. 105.*

De și în Pr. P. nu se spune formal că termenele însemnate cu zile se înțeleg pe zile libere, totuși legea specială fiind mută asupra acestei chestiuni urmază a se aplica legea generală. — C. Iași II, 5 Ian. 84; Dr. 50/83-84, p. 398.

100. Când din cercetare se va vedea că prevenitul are complici justițiabili de consiliile de război, raportorele, prin mijlocirea comisarului regal, referă generalului comandant al circumscripțiunii, și se procedează în privirea preveniților de complicitate potrivit cu art. 94. (1)

Dacă complicii săi unui din ei nu sunt justițiabili de consiliile de război, comisarul regal dă îndată această în cunoștința generalului comandant al circumscripțiunii, care trimite pricina autorităților competente. *Fr. 106.*

101. În cursul instrucțiunii, comisarul regal poate să ia cunoștința de actele de procedură și să ceară a se face toate rechizițiunile

(1) Din greșala de tipar se trimite la art. 94 în loc de 93, ca și în textul francez.

ce va găsi de cuviință. *Fr. 107.*

SECȚIUNEA II

Despre darea în judecată și despre convocarea consiliului de război.

102. După săvârșirea instrucțiunii, raportorul transmite piesele împreună cu raportul și părerea sa comisarului regal, care îndată le adresează împreună cu concluziunile sale generalului comandant al circumscripțiunii, care se pronunță asupra dărei în judecată.

Dacă ordinul de cercetare a fost dat de ministerul de război, piesele se adresează lui de generalul comandant al circumscripțiunii și ministerul hotărăște d'a dreptul despre darea în judecată. *Fr. 108.*

103. Ordinul de dare în judecată, sau, după casul ordonanța de neurmărire, se adresează comisarului regal cu toate piesele procedurii.

Comisarul regal, dacă este cas de dare în judecată, notifică acest ordin acusatului cu trei zile cel puțin înainte de întrunire consiliului de război, făcându-i cunoscut crima sau delictul pentru care este dat în judecată, textul legii aplicabile și numele martorilor ce-și propune a chema.

El înștiințează încă, sub pedepsă de nulitate, că de nu își va alege un apărător, i se va numi unul din oficiu de către președinte. *Fr. 109.*

1. Chiar în cazul când un martor propus de acusațiune n'a fost regulat notificat acusatului, el totuși poate fi ascultat sub prestare de jurămint, dacă apărarea n'a făcut nici o obiecțiune atunci când el a apărut înaintea consiliului. Cons. de revizie, 29 Nobr. 85, Dr. 6/85—86 p. 42.

2. În ascultarea martorilor, care tinde la descoperirea adevărului și luminarea judecatorului consiliului, președintele îi este lăsată totă latitudinea a cere martorilor toate lămuririle ce va crede de cuviință cu restricțiunea de a permite judecătorilor, ministerului public și apărăreii de a pune întrebări martorului. — Cons. de revizie 29 Nobr. 85; Dr. 6/85—86 p. 42.

104. Acusatul și poate lua de apărător pe oricine va voi dintre militarii în serviciul activ sau în retragere, sau dintre avocații. La cas când acusatul ar voi să ia de apărător de alt-cineva, trebuie învoierea președintelui. *Fr. 110.*

105. Militarii și avocații civili, numiți de oficiu apărători, nu pot refusa acest serviciu de cât pentru motive bine-cuvintate; în acest cas dispensa se va acorda de președintele consiliului, care va numi altul.

Dacă refuzul de apărare nu este justificabil, și numitul din oficiu persistă a refusa, președintele consiliului poate să-l pedepsască cu un arest de trei zile până la o lună; iar în cas când numitul din oficiu ar fi mai mare în grad sau mai vechiu de cât dînsul, președintele va cere pedepsirea lui conform celor șise mai sus.

Dacă numitul din oficiu ce a refuzat este un avocat civil, președintele va cere a fi supus la o pedepsă disciplinară și va putea chiar a i ridica facultatea de a mai pleda înaintea consiliului de război pe termen mărginit care nu va trece de un an.

Advocații civili se pot numi din oficiu apărători dacă vor fi înscrși pe tabloul avocaților consiliului de război.

106. Generalul comandant al circumscripțiunii, adresând ordinul de dare în judecată, ordonă convocarea consiliului de război și fixează ziua și ora întrunirii. El încunoștințează președintele și pe comisarul regal, și acesta din urmă face convocațiunile necesare. *Fr. 111.*

107. Apărătorul acusatului poate comunica cu dînsul îndată ce se împli-

plinesc formalitățile prescise de art. 103; poate asemenea să ia lămuriri, sau să scotă copie, însă numai în cancelarie, cu ale sale cheltuieli, după toate sau parte din piesele de procedură, fără ca acesta să poată întârzia adunarea consiliului. *Fr. 112.*

SECȚIUNEA III

Despre cercetare și judecată.

108. Consiliul de război se adună la ziua și ora fixată prin ordinul convocării. Se depun pe masă exemplare de acest codice, de codicele instrucțiunii criminale și de codice penale ordinar.

Ședințele sunt publice, sup pedepsă de nulitate; cu toate acestea, dacă această publicitate se pare a fi periculoasă pentru ordinea publică sau pentru bunele moravuri, consiliul ordonă ca debaterile să se facă în secret.

În toate cazurile sentința se citește în public.

Consiliul poate opri publicarea debaterilor; această oprire însă nu se poate aplica și la sentință. *Fr. 113.*

109. Președintele are poartă audienței. *Fr. 114.*

110. Publicul trebuie să fie fără arme; el stă descolpit, în respect și tăcere.

Când publicul dă semne de aprobare sau de desaprobar, președintele ordonă golirea săleii.

Dacă se împotrivesc la ordinele sale, președintele ordonă arestarea turburătorilor, și îi închide pe un timp care nu poate trece peste 15 zile. Indivizii justițiabili de consiliile de război se închid în închisore militară și cei-lalți în casă de arest civil.

În procesul-verbal se menționează ordinul președintelui și, după arătarea acestui ordin, păzitorul închisorei primesce pe turburători.

Dacă turburarea sau neliniștea are de scop de a aduce împedcare cursului justiției, turburătorii, or-cari ar fi, sunt declarați chiar în ședință de consiliu culpabili de rebeliune și se pedepsesc cu închisore care nu poate trece peste doi ani.

Când publicul sau martorii devin culpabili către consiliul de război, sau către unul din membrii săi, prin loviră, insulte sau amenințări cu cuvinte sau gesturi, ei se osândesc chiar în ședință:

1) Dacă ei sunt militari sau asimilați cu militarii, ori-cari ar fi gradul sau rangul lor, la pedepsele

pronunțate de aceste codice contra crimelor sau delictelor când s'au săvârșit în contra superiorilor pe timpul serviciului;

2) Dacă nu sunt nici militari, nici asimilați cu militarii, la pedepsele arătate de codicele penale ordinare. *Fr. 115.*

111. Dacă alte crime sau delictes, afară de cele prevedute prin articolul precedent, s'au săvârșit în localul ședințelor, se procedeză în chipul următor:

1) Dacă autorele crimei sau delictului este justițiabil de tribunalele militare, el se judecă pe dată,

2) Dacă autorele crimei sau delictului nu este justițiabil de tribunalele militare, președintele, după încheierea procesului-verbal despre faptele și arătările martorilor, trimite pe inculpat și piesele înainte autorității competente. *Fr. 116.*

112. Președintele ordonă a se aduce acusatul, care se înfățișeză sub pază sigură, liber și fără fiare, asistat de apărătorul său; îl întreabă despre numele și pronumele său, vârsta, profesiunea, locuința și locul nacerii; dacă acusatul refuză de a răspunde, se procede înainte. *Fr. 117.*

113. Dacă acusatul re-

fusă a se înfățișa, se scotă a se supune justiției, în numele legii, prin un agent al forței publice, rânduit pentru acesta de președinte. Acest agent încheie procesul-verbal despre somațiune și despre răspunsul acusatului.

Dacă acusatul nu se supune la somațiune, președintele poate ordona ca să fie adus prin forță înainte consiliului; el poate asemenea, după ce va citi în audiență, procesul-verbal ce constată împotrivirea sa, să ordone a se judeca în lipsă. După fiecare audiență, se citește de grefierul consiliului acusatului ce n'a fost față procesul-verbal al debaterilor și i se dă copie de pe rechizițiunile comisarului regal, precum și de pe sentințele date, cari sunt reputate contradictorii. *Fr. 118.*

114. Președintele poate scote din audiență și ordona reintorcerea la închisore a ori-cărui acusat care, prin larmă sau prin ori-ce alt mijloc de turburări, împedcă liberul curs al justiției, și se procedeză la debateri și la judecata pricinii ca cum acusatul ar fi față. Acusatul poate fi osândit în acea ședință chiar, numai pentru acest fapt, la o închisore care nu

póte trece peste două ani.

Dacă acusatul militar sau asimilat cu militarul devine culpabil prin fapte, insulte, amenințări, vorbe sau gesturi către consiliul său unul dintre membrii săi, se osândește chiar în aceea ședință la pedepsele pronunțate de acest codice contra acestor crime sau delictate, când acestea s'au făcut către superiori în timpul serviciului.

În cazul prevădută prin paragraful precedent, dacă acusatul nu este nici militar, nici asimilat cu militarul, el se osândește la pedepsele hotărâte de codicele penal ordinare. *Fr. 119.*

115. La cazul prevădută de art. 110, 111 și 114 ale acestui codice, îndată ce s'a judecat pricina, grefierul citește sentința acusatului, și-l încunosciițeză de dreptul ce are de a face recurs la consiliul de reviziune în timp de 24 ore. Încheie procesul-verbal tot sub pedepsă de nulitate. *Fr. 120.*

116. Președintele ordonă a se citi de grefier ordinul de convocare, raportul preșcris de art. 102 al acestui codice și piesele ce i se pare că trebuie supuse consiliului; dă în cunoștința acusatului crima sau delictul pentru care este urmă-

rit; îl încunosciițeză că legea Ț dă dreptul a spune tot ce i se pare folositor spre apărarea lui; face asemenea cunoscut apărătorului acusatului că nu póte dice nimic în contra consiiciței sale, în contra respectului datorit legilor și că trebuie să se exprime cu cuviință și cu moderațiune. *Fr. 121.*

117. Nici o excepțiune asupra compunerii consiliului, nici o recusațiune nu póte fi propusă în contra membrilor consiliului de rășboi. Însă acesta nu ridică acusatului dreptul de recurs la consiliul de reviziune în casurile prevădute la art. 70, No. 1, al acestui codice. *Fr. 122.*

118. Dacă acusatul are cuvinte pentru incompetință, nu le póte propune consiliului de rășboi de cât înaintea ascultărei martorilor.

Acastă excepțiune se judecă îndată. Dacă ea este respinsă, consiliul trece în cercetarea pricinei, rămânând drept acusatului a face recurs în contra sentinței asupra competenței de odată cu recursul în contra sentinței dată asupra fondului pricinei.

Tot asemenea se va urma și pentru sentința ori-cărei alte excepțiuni, sau inci-

dent ridicat în timpul desbaterilor.

Sentințele asupra excepțiunilor, mijlocelor de incompetință și incidentelor, se pronunță cu majoritate de voturi. *Fr. 123, 124.*

119. Președintele este investit cu o putere discreționară pentru direcțiunea desbaterilor și descoperirea adevărului.

El póte, în cursul desbaterilor, să cheme și chiar prin mandat de înfățișare sau de aducere ori-ce persoană care-i va părea trebuitoare a o asculta.

El póte să facă a i se aduce ori-ce piese cari i s'ar părea utile spre descoperirea adevărului.

Persoanele ast-fel cheamate nu fac jurământ, și declarațiunile lor sunt privite uumaí ca reinsemnamente. *Fr. 125.*

120. La cas când unul din martori nu se înfățișeză, consiliul de rășboi póte să trecă la desbaterea pricinei și se citește dispozițiunea martorului absint. *Fr. 126.*

121. Dacă din desbateri depozitiunea unui martor pare fi neadeverată, președintele póte, asupra rechisițiunei sau a comisarului regal, sau a acusatului, sau chiar de oficiu, să aresteze îndată pe martor.

Dacă martorul este justifiabil de consiliile de rășboi, președintele, sau unul din judecătorii numiți de dînsul, procedeză la instruciune. Când ea e terminată, se trimete generalului comandant al circumscripțiunei.

Dacă martorul nu este justifiabil de consiliile de rășboi, președintele, după încheierea procesului-verbal, aresteză pe inculpat de este trebuință, și-l trimete împreună cu procesul-verbal înaintea procurorului locului unde se ține consiliul de rășboi. *Fr. 127.*

122. Dispozițiunile art. 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 357, 358, 377 și 378 ale codicelui instruciunii criminale se observă înaintea consiliilor de rășboi. *Fr. 128.*

Ministerul public înaintea Cons. de rășboi este în drept a pune cestiuni acusatului, și de aceea omisiunea de a se trece în hotărîre cestiunea ridicată de apărare contra exercitărei acestui drept nu constituie un mijloc de nulitate contra hotărîrei ce s'a pronunțat. Cons. de revis. 5 Maiú 88; Dr. 88/88; p. 300.

123. Cercetarea și desbaterea se urmăză tot-d'auna fără întrerupție, și președintele nu le póte suspenda de cât în ivalere trebuin-

cióse repausului judecătóru-
lului, martorilor și acu-
sătorilor.

Consiliul pronunță asu-
pra suspensiunii desbateri-
lor prin majoritate de
voturi.

Desbaterile pot fi încă
suspense dacă un martor
a cărui depoziție este
neapărată nu s'a înfățișat
sau dacă s'ar ordona are-
starea unui martor a cărui
declarație s'a dovedit ne-
adeverată, sau când un fapt
important rămâne a se lă-
muri.

Când suspendarea ține
mai mult de 48 ore, desbateri-
le încep din nou. *Fr. 129.*

124. Președintele pro-
cede la interogatoriul acu-
satului și primesce depo-
zițiile martorilor.

Comisarul regal este as-
cultat în rechizițiile sale
și dezvoltă mijlocele cari
sprijin acușatia.

Apărătorul și acusatul
sunt ascultați în apărarea
lor.

Comisarul regal replică
dacă va găsi de cuvânt; ac-
usatul și apărătorul însă
au tot-d'auna cuvântul cei
din urmă.

Președintele întreabă pe
acusat dacă nu mai are
ceva de adăugat spre apă-
rarea sa și declară apoi des-
baterile închise. *Fr. 130.*

* 125. Președintele ci-

tesce în public întrebările
pentru fie-care din acușatii
în ordinea următoare:

1) Acusatul este culpa-
bil de fapta ce i se impută?

2) Acastă faptă s'a co-
mis în cutare sau cutare
imprejurare agravantă?

3) Acastă faptă s'a co-
mis în cutare sau cutare
imprejurare care-l scuđă
după lege?

Dacă acusatul are mai
puțin de 15 ani, preșe-
dintele pune acastă între-
bare :

Acusatul lucrat-a cu pri-
cepere ?

Comisarul regal și apă-
rarea pot face toate obser-
vațiunile lor.

Incidentele contencioase
ridicate pentru punerea ces-
tiunilor de către comisarul
regal sau de către apărare,
se decide de către consiliu.
Fr. 132,

1. După începerea delibera-
țiilor este interzis membrilor
unui consiliu de răboii de a
mai comunica cu cine-va. De-
liberația însă începe numai
după citirea chestiunilor și prin
urmare fără a se viola legea
se pöte suspenda ședința, pen-
tru repausul judecătorilor, în
intervalul dintre închiderea des-
baterilor și citirea chestiunilor,
destul numai că de la citirea
chestiunilor și până la termina-
rea deliberațiilor consiliului
să nu existe comunicarea mem-
brilor cu exteriorul. Cons. de
revisie, 22 Febr. 84; Dr. 26/83-84
p. 205.

2. Pentru a garanta indepen-
dența judecătorului și a-l pune
în adăpostul ori-cărei influențe,
nita de cât aceea ce desbateri-
le au produs asupra lui, art.
125 C. J. M. prescrie că, după
închiderea desbaterilor, jude-
cătorii nu vor mai putea co-
munica cu nimeni, nici se vor
putea despărți înainte de a-și
da hotărrea; acesta fiind mo-
tivul legii, prescripțiunea cita-
tului text e substanțială și a-
trage nulitatea ori-cărei sen-
țițe dată cu violațiunea ei; în
specie, din decisiunea Consiliu-
lui de revisiune, înaintea că-
ruia s'a invocat violațiunea ci-
tatei dispoziții, rezultă că
Cons. de răboii înainte de a-și
pronunța sentința și după
terminarea desbaterilor, decla-
rate formal închise de către
președinte, în loc a delibera
îndată, membrii săi s'au des-
părțit și unii dintr'înșii au mers
de au prânzit și numai după 2
ore reîntorcându-se și-au pro-
nunțat sentința adî atacată; a-
castă nulitate nu pöte fi pri-
vită ca acoperită prin faptul că
după închiderea desbaterilor,
cons. a mai intrat în ședință
dând citire, prin organul pre-
ședintelui, întrebărilor ce ace-
sta, conform art. 126 C. J. M.
urma să pună judecătorilor și
acordând cuvântul părților pen-
tru a-și face observațiunile lor
asupra punerii acestor chestiuni,
căci aceste întrebări, conform
legii, se pun, nu înainte ci după
închiderea desbaterilor, în ca-
mera de deliberație, iar des-
baterile în specie au fost legal-
mente și regulat terminate în
momentul ce acușatii au răs-
pus la întrebarea dacă mai
au ce-va de adăogat spre apă-
rarea lor iar președintele a se
declarat acele desbateri în-
chise și ridicat ședința; din a-
cest moment deliberațiunea ju-
decătorilor începe de drept și
prin urmare trebuie să începă
și în fapt imediat, fără întru-

pere, nici comunicare. *Cons. II,*
10 Febr. 80; Dr. 17/80, p. 180.
B. 89, p. 211.

3. Incumbă acușătorilor să au-
devădescă că membrii consiliului
au comunicat cu cine-va despre
afacere în timpul suspendării.
Cons. de revisie, 22 Febr. 84;
Dr. 26/83-84, p. 205.

* 126. Președintele or-
donă a se retrage acusatul.

Judecătorii se trag în
comera de consiliu sau,
dacă localul nu este îndea-
tător, președintele or-
donă retragerea publicului.
Judecătorii nu mai pot co-
munica cu nimeni, nici se
pot despărți înainte de a
se da hotărrea.

Ei deliberază fără a fi
față comisarului regal, și
grefierul.

Ei au în vedere piesele
de procedură.

Președintele adună vo-
turile, începând de la gra-
dul cel mai mic, și-și dă
opiniunile în urmă. *Fr. 131.*

1. Consiliul de rebel ne-
putându-se pronunța asupra unor
chestiuni de principii, sunt vi-
ciose chestiunile supuse consi-
liului de rebel, când nu se
specifică anume faptele impu-
tate și elementele constitutive
ale delictului ce se judecă. Cons.
de revis. 16 Sept. 91; Dr. 63/91,
p. 504.

2. C. J. M. stabilind numărul
voturilor cu care trebuie a se
pronunța culpabilitatea și pe-
dăna, n'a avut în vedere nici
de cum a dispune că culpabi-
litatea și pedepsa nu se pot
pronunța cu unanimitate. Dacă
înaintea Curții cu jurați este

aplicat sistemul ca culpabilitatea, să se pronunțe cu majoritate prin analogie el nu este aplicabil și înaintea consiliilor de rășboi, mai ales când nici un articol precis de lege nu cere acesta. Cons. de revisie, 29 Nobr. 85; Dr. 6/85-86 p. 42.

127. Intrebările arătate în art. 125 nu pot fi rezolvate în contra acusatului de cât cu majoritate. *Fr. 133.*

128. Dacă acusatul este declarat culpabil, consiliul de rășboi deliberază asupra aplicațiunei pedepsei.

În cas când legea autorisă admiterea circumstanțelor atenuante, președintele este dator a le supune consiliului.

Dacă consiliul de rășboi recunoște că este veruna în favorul acusatului, o declară.

Cestiunea trebuie supusă votului consiliului, după cum s'a prescriș la art. 125.

Pedepșa se pronunță cu majoritate de 3 contra 2.

Dacă nici o pedepșă nu unesece majoritatea de 3, se adoptă opiniunea cea mai favorabilă asupra aplicațiunei pedepsei. *Fr. 134.*

129. La cas de dovedire de mai multe crime sau delicta, se hotărășce numaîpe depșa cea mai grea. *Fr. 135.*

130. Hotărîrea se pronunță în ședință publică.

Președintele dă citire de motive și de dispoșitiv.

Dacă acusatul nu se recunoșce culpabil, consiliul pronunță achitarea lui și președintele ordonă a-l libera, dacă nu este oprit pentru ver-o altă cauză.

Dacă consiliul de rășboi declară că fapta comisă de acusat nu trage după sine aplicația veruinei pedepse, el pronunță absolvirea lui și președintele ordonă a se libera după expirarea termenului fixat pentru recurs la consiliul de revisie. *Fr. 136.*

Președintele pronunțând hotărîrea trebuia să dea citire numaî de motive și de dispoșitiv, iar nici de cum de tôte formalitățile îndeplinite și la cari se referă dispoșit. art. 134 C. J. M. — Cons. revis. 30 Apr. 88; Dr. 37/88, p. 294.

131. Orî-ce individ achitat sau absolvit nu mai pôte fi urmărit sau acusat pentru aceeași faptă. *Fr. 137.*

132. Dacă condamnatul este decorat cu ver-un ordin sau medalie a țerei sau străină, judecata declară, în casurile prevăduțe de lege, că el nu mai are dreptul a purta acel ordin sau medalie. *Fr. 138.*

133. Judecata care pronunță o pedepșă în contra acusatului, l'osândesce la

despăgubire de cheltueli către Stat.

Ordonă încă, în casurile prevăduțe de legi, confiscarea obiectelor luate și înapoiarea lor, sau în folosul Statului sau în folosul proprietarilor, a tuturilor obiectelor luate sau produse în proces ca piese de convincțiune. *Fr. 139.*

134. În hotărîri se vorbeșce despre îndeplinirea tuturilor formalităților prescrișe de această secțiune.

Ea nu reproduce nici răspunsurile acusatului nici deposițiunile martorilor; coprinde încheierile date asupra mijlôcelor de neocompetință, excepțiunilor și asupra incidentelor.

Hotărîrea va cuprinde, sub pedepșă de nulitate :

1) Numele și gradul judecătorilor;

2) Numele, pronumele, vîrșta, profesiunea și domiciliul acusatului;

3) Crima sau delictul pentru care acusatul s'a dat în judecata consiliului de rășboi

4) Depunerea de jurămint a martorilor;

5) Rechișițiunile comisarului regal;

6) Intrebările puse, hotărîrile și numêrul voturilor;

7) Textul legii aplicat;

8) Publicitatea ședințelor

lor sau hotărîrea care a ordonat ședințele secrete;

9) Publicitatea citirilor hotărîreî făcuțe de președinte.

Hotărîrea scrisă de greșier se subscrie îndată de către președinte, de judecător și de greșier. *Fr. 140.*

1. Sentințele consiliului de rășboi nu sunt nici odată motivate prin considerante, de ôre-ce ele pronunțându-se prin *da și nu*, împlinesc calitatea de jurat până în momentul aplicării pedepsei; prin cuvîntul *motive* prevăduț prin art. 130 se întelege cestiunea sau intrebările ce au fost supuse votului consiliului asupra culpabilităței. — Cons. de revisie, 26 Nobr. 85; Dr. 6/85-86 p. 42.

2. Chiar în casul când hotărîrea nu ar fi fost citită condamnatului în întregulei, totuși acesta nu ar da loc la o anulare, de ôre-ce condamnatul, conform art. 154 și urm. din C. J. M. are tot timpul a-și presenta motivele sale de recurs, și ast-fel dreptul apărării sale nu pôte să fie violat, fiindu-î pus la dispozițiunea sa atât hotărîrea cât și cele-lalte piese de procedură. Cons. de revis. 30 Apr. 88; Dr. 37/88 p. 294.

135. Comisarul regal ordonă a se citi acusatului hotărîrea de către greșier în preșența sa și a gardeî adunate sub arme.

Îndată după această citire, încunoscînteză pe condamnat că legea l'acordă 24 ore pentru ca să-și exerciteze recursul înaintea consiliului de revisie.

Dacă a urmat condam-

boiŭ, dacă nu s'a făcut în aceste termene recurs nici la consiliul de revisie, nici în casațiune. El cere executarea hotărîrei. *Fr. 149.*

144. Generalul comandant al circumscripțiunii, pŭte suspenda executarea hotărîrei, sub condițiunile de a informa îndată pe ministerul de rěsboiŭ. *Fr. 150.*

145. Hotărîrea consiliului de rěsboiŭ se execută după ordinele generalului comandant al circumscripțiunii și prin îngrijirea comisariatului regal, în prezența grefierului care încheiă procesul-verbal.

Acest proces-verbal se anexeză la textul hotărîrei, pe marginea căreia se mențiunează despre executare.

În cele trei zile după executare, comisariatul regal este dator a trămite o copie de pe hotărîre șefului corpului din care face parte condamnatul.

Dacă condamnatul este decorat cu un ordin sau medalie militară națională sau străină, se va trămite copie de pe hotărîre la autoritatea română competentă.

Orice copie de hotărîre de osindă mențiunează despre executare. *Fr. 151.*

CAPITOLUL II

Procedura înaintea consiliilor de rěsboiŭ în armată, în divisiunile teritoriale aflate în stare de rěsboiŭ, și în comunele, județele și piețele de rěsboiŭ în stare de asediŭ.

146. Procedura satornicită pentru consiliile de rěsboiŭ în circumscripțiunile teritoriale, în timp de pace, se urměză în consiliile de rěsboiŭ în armată, în circumscripțiunile teritoriale aflate în stare de rěsboiŭ, în comunele, județele și în piețele asediate sau investite, sub modificățiunile coprinse în articolii următori. *Fr. 152.*

147. Când un oficer al poliției judiciare militare în casurile prevědute de art. 83 și 85. al acestui codice, urměză a intra într'un stabiliment civil sau într'o locuință particulară și nu se va găsi în acele locuri veri-o autoritate civilă însărcinată a-l însoți, el pŭte să měrgă înainte cu lucrarea, și mențiunează despre acesta în procesul-verbal. *Fr. 153.*

148. Ordinul de cercetare se dă:

De generalul comandant al armatei în privirea inculpaților justițiabili con-

siiliului de rěsboiŭ la cuartierul general al armatei;

De generalul comandant al corpului de armată, în privința inculpaților justițiabili consiliului de rěsboiŭ al corpului de armată;

De generalul comandant al divisiunii, în privința inculpaților consiliului de rěsboiŭ al divisiunii;

De comandantul detașamentului trupelor, în privirea inculpaților justițiabili consiliului de rěsboiŭ format în detașament;

De generalul sau comandantul superior, în piețele asediate sau investite. *Fr. 154.*

149. Ordinul de dare în judecată și de convocarea consiliului de rěsboiŭ se dă de oficerul care a ordonat cercetarea. *Fr. 155.*

150. În armate, în circumscripțiunile teritoriale în stare de rěsboiŭ și în piețele de rěsboiŭ asediate sau investite, acusatul pŭte fi trimis d'a dreptul și fără instrucțiune prealabilă înaintea consiliului de rěsboiŭ.

Procedura este regulată după cum urměză, de la ordinul de dare în judecată, fie sau nu făcută instrucțiune prealabilă:

1) Citațiunea să se dea acusatului cel puțin în 24 ore înainte de adunarea consiliului; dinsa conține:

notificarea ordinului de convocare; indică, conform art. 103, crima sau delictul pentru care este dat în judecată, textul legii aplicabile și numele martorilor pe cari comisariatul raportor își propune a-i asculta.

Comisarul-raportor hotăresce un apěrător, din oficiŭ, înainte de citațiune.

Acusatul pŭte să-și alegă un altul până la deschiderea debaterilor. Citațiunea trebuie să notifice acusatului numele apěrătorului numit și să-l înștiințeze că pŭte alege un altul.

2) Apěrătorul pŭte lua cunosința de afacere și de tŭte documentele sau informațiunile culese. Din momentul când s'a dat citațiunea, el pŭte comunica cu acusatul;

3) Consiliul de rěsboiŭ se adună la ziua hotărîtă și procede la judecata acusatului, după formele prescise la art. 108 și următore ale acestui codice. Acusatul are dreptul, fără formalități sau citațiuni prealabile, să facă a se asculta martorii ce s'ar afla de față la audiență și pe cari i-a încunosințat comisariatul-raportor înainte de deschiderea debaterilor.

4) Intrebările indicate la art. 125 sunt rezolvate și pe-

dépsa se pronunță cu majoritatea de 3 contra 2 voturi;

5) Condamnatul poate face recurs în revisiune în termenul și după formele prevădute de art. 137 și 153 și următoarele din acest codice, afară dacă recursurile nu vor fi suspendate după art. 67. *Fr. 156.*

151. Generalul superior are, în întinderea comandanței sale, toate atribuțiunile acordate ministrului de război în circumscripțiunile teritoriale de art. 93, 100, 102 și 144 ale acestui codice, afară de casurile prevădute de art. 202 și 203.

Aceleași drepturi sunt acordate și guvernorului și comandantului superior în piețele de război așediate sau investite. *Fr. 157.*

152. Consiliile de război în armată, în circumscripțiunile teritoriale în stare de război, în comunele și districtele în stare de asediu și în piețele asediate sau investite, hotărăsc în ședință asupra tuturor crimelor și delictelor comise la audiență, chiar când culpabilul nu ar fi justițiabil acestor consilii. *Fr. 158.*

TITLUL II

PROCEDURA CONSILILOR DE REVISIE.

*153. După declarațiunea recursului, comisarul

regal care este pe lângă consiliul de război adresăz, fără întârziere comisarului regal pe lângă consiliul de revisiune, copie de pe hotărâre și de pe actul de recurs.

El alătură piesele atinșgătoare de procedură și cererea acusatului, de a făcut veri-una.

Dacă motivele recursului sunt presintate la grefa consiliului de revisie în ziua fixată pentru judecarea recursului, consiliul poate amâna, după cererea comisarului regal, judecarea pentru 48 de ore. *Fr. 159.*

154. Comisarul regal pe lângă consiliul de revisie militar, trimite îndată piesele procedurii la grefa consiliului de revisiune, unde stău depuse în timp de 24 ore.

Apărătorul acusatului, poate să ia comunicațiune de aceste acte, fără a le strămuta, și de a presinta, înainte de a se pronunța hotărârea cererile memoriile și piesele cari va găsi de cuviință.

Grefierul ține un registru în care arată, cu data lor, toate câte s'au produs de comisarul regal și de osîndit. *Fr. 160.*

155. După expirarea termenului de 24 ore, piesele

pricinii se trimit de președintele la unul din judecători ca să facă raportul. *Fr. 161.*

156. Consiliul de revisie se pronunță în cele trei zile de la data depunerii pieselor. *Fr. 162.*

157. La cazul veri-unei incapacității prevădută de art. 30 al acestui codice, excepțiunea trebuie să fie propusă înainte deschiderii desbaterilor, și se judecă de consiliul de revisie, a cărui hotărâre este fără apel. *Fr. 163.*

158. Raportorul expune mijlocele de recurs. El înfățișează observațiunile sale, fără însă a și da opiniunea.

Comisarul regal discută cu deamănuntul mijlocele presintate în petițiune sau în audiență, precum și acele ce crede că trebuie să le propună de oficiu, și dă conclusiunile sale, asupra cărora apărătorul este primit a face observațiunile sale. *Fr. 164.*

159. Judecătorii se retrag în camera de delibere, dacă locul nu permite, ordonă retragerea publicului, deliberază în lipsa comisarului regal și a grefierului.

El hotărăsc fără întreprupere și cu majoritatea voturilor, asupra fie-cărui din mijlocele propuse.

Președintele adună voturile, începând de la gradul cel mai de jos; cu toate acestea, raportorul opinază cel d'întăiu.

Hotărârea este motivată. La cas de anulare, textul legii violate sau rău aplicate se arată în hotărâre.

Hotărârea se citește de președinte în audiență publică.

Dispositivul se subsemnează de președinte și de grefier. *Fr. 165.*

160. Dacă recursul se respinge, comisarul regal transmite atât hotărârea consiliului de revisie cât și toate cele-lalte piese comisarului regal al consiliului de război care a dat hotărârea și înștiințază despre acesta pe generalul comandant al circumscripțiunii. *Fr. 166.*

161. Dacă consiliul de revisie anulează hotărârea pentru necompetință, el pronunță trâmîterea procesului la jurisdicțiunea competente; și dacă o anulează pentru ori-care alt motiv, trâmîte pricina la consiliul de război al circumscripțiunii care n'a judecat-o, sau în lipsa unui al doilea consiliu de război în circumscripțiune, la acela al uneia din circumscripțiunile vecine. *Fr. 167.*

162. Comisarul regal de pe lângă consiliul de revizie trimite comisarului regal al consiliului de război, a cărui hotărâre a fost anulată, o copie de pe hotărârea de anulare.

Acastă hotărâre se prescrie, prin îngrijirea comisarului regal, în registrul consiliului de război; se menționează pe marginea registrului despre hotărârea anulată. *Fr. 168.*

163. Comisarul regal de la consiliul de revizie trimite îndată piesele procesului, împreună cu o copie de pe hotărârea de anulare comisarului regal de la consiliul de război la care s'a trimes pricina.

Dacă hotărârea s'a anulat pentru cauză de necompetință a jurisdicțiunii militare, piesele se trimet procurorului tribunalului locului unde residă consiliul de reviziune.

Pentru rest se procedeză după art. 92 al acestui codice. *Fr. 169.*

164. Dacă anularea s'a pronunțat pentru neobservarea formelor, procedura se începe de la cel dintâiu act anulat.

Se procedeză la noui desbateri.

Cu toate acestea, dacă anularea nu s'a pronunțat decât pentru reua aplicare

a pedepsei asupra faptelor de cari acusatul s'a declarat culpabil, declarațiunea culpabilității se menține; și pricina nu se trimete înaintea noului consiliu de război decât pentru aplicația pedepsei. *Fr. 170.*

165. Dacă a doua hotărâre se anulează, pricina trebuie a se trimite înaintea unui consiliu de război care n'a judecat-o. *Fr. 171.*

166. Dispozițiunile art. 104, 105, 108, 109 și 110 ale acestui codice, privitoare la consiliul de război sunt aplicabile și la consiliul de revizie.

În casurile prevădute la art. 111 se procedeză ca la cel din urmă paragraf al acestui articol.

În toate casurile, hotărârile se dau cu majoritatea prevădută la art. 159. *Fr. 172.*

TITLUL III.

PROCEDURA ÎNAINTEA PRETORILOR.

167. Pretorii judecă pricinele trimise de autoritatea militară sau după plângerea părții vătămate.

La cas de flagrant delict sau în cas de urgență, ei pot proceda de oficiu. *Fr. 173.*

168. Preveniții se aduc înaintea pretorilor, cari judecă în public.

Partea reclamantă expune cererea sa

Martorii depun jurămîntul.

Preveniții înfățișeză apărarea lor; hotărârea se dă motivată, se subscrie de pretor și de grefier, și se execută fără a se scotea copie de pe dînsa. *Fr. 174.*

TITLUL IV.

DESPRE CONTUMACI ȘI JUDECAȚI ÎN LIPSĂ.

169. Când, după ordinul de dare în judecată, acusatul de o faptă calificată ca crimă nu s'a putut prinde sau, după ce s'a prins, a scăpat, președintele consiliului de război dă ordonanță, arătând crima pentru care acusatul este urmărit și prescriind că este dator a se înfățișa în termen de 10 zile.

Acastă ordonanță se publică în ordinul de zi. *Fr. 175.*

170. După expirarea termenului de 10 zile, socotit de la trecerea în ordinul de zi a ordonanței președintelui, se procedeză, după ordinul generalului comandant al circumscripțiunii, la judecată prin contumaci

Nici un apărător nu se

poate înfățișa pentru acusatul contumaci.

Raporturile și procesele verbale, depozițiunea martorilor și celelalte piese de instrucțiune, se citesc întregi în audiență.

Hotărârea se dă cu forma ordinară, trecută în ordinul de zi și afișată la ușa localului unde residă consiliul de război și la primăria domiciliului osânditului.

Grefierul și primarul încheie proces-verbal, ficare în ceea ce îl privește. *Fr. 176.*

171. Recursul la consiliul de revizie în contra hotărârilor date în contumacie, este deschis numai comisarului regal. *Fr. 177.*

172. Articolele 476, 479, 480, 481, 482 și 483 ale codicelui instrucțiunii criminale ordinare, se aplică la hotărârile în contumacie date de consiliul de război. *Fr. 178.*

După art. 172 C. J. M. dispozițiunile art. 481 sunt aplicabile și la hotărârile în contumacie date de consiliul de rebel, așa că, asemănat acestui din urmă articol, dacă acusatul se dă prins, ori dacă se va aresta mai înainte de stingerea pedepsei prin prescripțiune, decisiunea dată în contumacie și procedurile făcute în contra lui vor fi de sine nimicite și se va procedea în privința lui la o nouă judecată după formele ordinare. Cas. II, 30 Maiu 95; B. p. 846.

173. Când e vorba de un fapt calificat de lege ca delict și acusatul nu este față, se judecă în lipsă.

Hotărîrea dată în forma ordinară, se trece în ordinul de zi al pieței, se afișează la ușa localului unde rezidă consiliul de război și se face cunoscut acusatului, sau se lasă la domiciliu.

În cinci zile de la în-cunoscîntarea făcută lui, și încă două zile pentru fie-care cinci miriametre, acusatul poate forma opozițiune.

Dacă a trecut acest termen fără a forma opozițiune, hotărîrea se socotese dată contradictoriu. *Fr. 179.*

TITLUL V.

DISPOZIȚIUNI GENERALE:

174. Recunoșcerea identității unui individ osândit de consiliul de război scăpat și prins, aparține și se face de către consiliul de război al circumscripțiunii unde se găsește corpul din care face parte osânditul.

Dacă osânditul nu aparține nici unui corp, recunoșcerea se face de consiliul de război al circumscripțiunii care a pronunțat osândă; și, dacă con-

siliul a încetat funcțiunile sale, de consiliul de război al circumscripțiunii, pe al cărui teritoriu s'a prins osânditul.

Consiliul statutază asupra recunoșcerei în audi-ență publică în ființa individului prins, după ce a ascultat pe martorii chemați atât de comisarul regal, cât și de individul prins, — toate acestea sub pedepsă de nulitate.

Comisarul regal și individul prins, au facultatea de a face recurs la consiliul de revisie în contra hotărîrei care statuază recunoșcerea a identității.

Dispozițiunile § 1 și 2 de mai sus se aplică la hotărîrea osândiților în contumacie, care se înfățișează sau se prind. *Fr. 180.*

*175. Dacă, după anula rea unei hotărîri, o doua hotărîre dată în contra aceleiași acusat, se anulează tot pentru aceleași motive ca și cea dintâi, pricina se trimite la un consiliu de război al uneia din circumscripțiunile vecine.

Acest consiliu trebuie să se conforme hotărîrei consiliului de revisie asupra punctului de drept.

Cu toate acestea, dacă se atinge de aplicarea pedepsei, el trebuie să adopte interpretarea cea mai favo-

rabilă acusatului. *Fr. 181.*

176. Când consiliul de război sau de revisie în armată, în circumscripțiunile teritoriale aflate în stare de război în comune cu județe și în piețele asediate sau investite, încetăză funcțiunile lor, pricinile, a căror cercetare s'a început, se trimite la consiliul de război al circumscripțiunii teritoriale hotărîte de ministerul de război. *Fr. 182.*

177. Ori-ce chemări, citațiuni sau notificări, făcute martorilor, inculpaților sau acusaților, se fac, fără cheltuială, de către gendarmerie sau de către ori-ce alți agenți ai puterii publice. *Fr. 183.*

178. Dispozițiunile cap. IV, titlul VI, cartea II, a codicelui instrucțiunii criminale, relativ la prescripțiune, sunt aplicabile la acțiunea publică ce rezultă dintr'o crimă sau delict de competența jurisdicțiunilor militare, precum și la pedepsele ce rezultă din hotărîrile date de aceste consilii.

Cu toate acestea, prescripțiunile în contra acțiunii publice care rezultă din nesupunere sau din desertare, nu încep a curge de cât din ziua de când nesupusul sau desertorul

a ajuns vîrsta de 47 ani.

La ori și ce epocă, nesupusul sau desertorul s'ar aresta, este pus la dispozițiunea ministerului de război, spre a completa timpul de serviciu cu care este dator Statului, dacă n'a împlinit vîrsta de 47 ani. *Fr. 184.*

1. Dispozițiunile privitoare la prescripțiune sunt aplicabile și înaintea jurisdicțiunilor militare. Prescripțiunea fiind o chestiune de drept public, ea poate fi invocată ori în ce stare a procesului, și prin urmare poate fi propusă pentru prima dată înaintea Cons. de revisie, chiar dacă ea n'ar fi fost mai întâi judecată la inst. de fond. Deși alineatele de sub art. 70 C. J. M. statuază că Cons. de revis. nu poate anula hotărîrile de cât în casurile prevăzute acolo, totuși prescripțiunea fiind o chestiune de ordine publică, rezultă în mod precis că Lg. nu se mai poate ocupa de dînsa în aceste aliniate, mai ales că prin art. 178 C. J. M. Lg. și-a făcut rezervele sale. Cons. de revis. 4 Apr. 88; Dr. 31/83, p. 244.

2. Legea prin art. 593, la care vîzică dispozițiunile art. 178 C. J. M., prevede că prescripțiunea este intreruptă când s'a făcut un act de urmărire sau de instrucțiune în intervalul de timp de când s'a comis faptul; legea neprevăzînd cări sînt actele de urmărire și de instrucțiune cari pot intrerupe prescripțiunea, a lăsat această facultate la aprecierea judecătoreșului; jurisprudența și doctrina au recunoscut că denunțarea și plîngerea constituiesc un act de urmărire, când este însoțită de constituirea părții civile. Conform art. 49 și 50 C. J. M.,

Trib. militare dau hotărâri numai asupra acțiunii publice, iar acțiunea civilă, nu poate fi urmărită de cât înaintea Tribunalului civile. In materie penală militară, denunțarea sau plângerea nu poate fi îndreptată, potrivit casului, de cât numai ministrului de război sau comandantului corpului de armată, cari sunt capi ai justiției în limitele competenței lor, fără ca cei vătămați să mai pōtă recurge pe altă cale în cas când aceștia ar refusa sau neglija de a da curs denunțării sau plângerei lor, ceea ce pe cale penală comună nu se petrece tot ast-fel, de ôre-ce cei vătămați are mai multe căi deschise;

CARTEA IV

DESPRE CRIME, DELICTE ȘI PEDEPSE

TITLUL I.

DESPRE PEDEPSE ȘI EFEC-TELE LOR.

179. Pedepsele cari pot fi aplicate de tribunalele militare, în materie de crimă, sunt:

Mōrtea;

Munca silnică pe viață;

Munca silnică pe timp mărginit;

Recluziunea;

Detențiunea;

Degradațiunea militară.

180. Pedepsele în materie de delictesunt:

Destituirea;

Inchisōrea;

Amenda. *Fr. 186.*

din momentul ce legea a oprit celui vătămat dreptul de a sa constitui parte civilă, nu a înțelese prin acesta că denunțarea sau plângerea îndreptată să se desbrăcătă de caracterul unei act de urmărire, valabil pentru a intrerupe prescripțiunea în acțiunea din partea capului justiției militare la timpul oportun pentru a da curs unei denunțări sau plângeri nu pōtă avea de efect de a lipsi pe cel vătămat de drepturile ce-i acordă legea și ca atare termenul intreruperii prescripțiunii începe a curge chiar de la epoca denunțării sau plângerei. Cons. de revis. 4 Apr. 88; Dr. 31/88, p. 244.

181. Ori-ce individ osândit la pedepsa de mōrte de un consiliu de război se impușcă. *Fr. 187.*

182. Pedepsele la muncă silnică, la recluziune și la detențiune, se aplică conform dispozițiunilor codicelui penal ordinar. Ele au efectele hotărîte de acei codice și trag încă după sine degradațiunea militară. *Fr. 188, 189.*

183 Ori-ce militar osândit la degradațiune militară, sau ca pedepșă principală, sau ca accesorie unei alte pedepse, afară de mōrte, se conduce d'înainte trupeii sub arme.

După citirea hotărârii; comandantul pronunță a-cesta cuvinte cu glas tare: N. N. (numele și pronumele osânditului), ești nedemn de a purta armele, în numele Regelui, te degradăm.

Indată după acesta i se luă tōte semnele militare și decorațiunile ce are osânditul; și, dacă este oficer, sabia lui se sfărâmă și se aruncă jos înaintea lui.

Degradațiunea militară trage după sine:

1) Luarea gradului și a dreptului de a purta insemnele și uniformă;

2) Incapacitatea absolută a servi în armată, sub ori-ce titlu, și cele-lalte incapacități pronunțate de codicele penal ordinar prin art. 22;

3) Luarea dreptului de a purta ori-ce decorațiune și pierderea dreptului de pensie și ori-ce altă resplățire pentru serviciile de mai înainte. *Fr. 190.*

184. Degradațiunea militară, pronunțată ca pedepșă principală, este totdeauna insoțită de o închisōre al cărui termen, fixat prin sentință, nu pōtă trece peste doi ani. *Fr. 191.*

185. Destituirea trage după sine pierderea gradului sau a rangului și a

dreptului de a purta insemnele de dinstințiune și uniformă.

Oficerul destituit nu pōtă dobândi nici pensiuene nici recompensă pentru serviciile sale anteriōre. *Fr. 192.*

1. Interpretarea art. 185. C. J. M. în sensul că dreptul la pensie e perdut pentru un inculpat prin acea că e condamnat la destituire chiar dacă judecata nu s'a pronunțat asupra acestui punct, o asemenea interpretare ar conduce la teoria că pierderea dreptului la pensie ar fi un element constitutiv al destituției, pe când în realitate destituirea constă în pierderea gradului sau a rangului și a dreptului de a purta semne de dinstințiune și uniformă, iar nu în pierderea pensiei care pōtă fi numai o consecință a destituției. În mod juridic art. 185 nu pōtă fi interpretat de cât în sensul că destituirea e o pedepșă principală, iar pierderea dreptului la pensie, o pedepșă accesorie. Judecătorii când recunosc și acord, ca în speță, inculpatului, circumstanțe atenuante, pot să-i dispenseze de o pedepșă accesorie aceleia care-l condamnă; aceștia o pot face sau în mod expres sau în mod tacit, nepronunțându-se adică asupra pedepsei accesorii. Dacă judecătorii nu s'au pronunțat asupra pedepsei accesorii, rămâne îndoiială în privința intenției lor, această îndoiială dar trebuie interpretată în favōrea iar nu în contra condamnatului. Tr. III. I, 17 Oct. 90; Dr. 42/94, p. 342..

2. Militarul destituit pierde dreptul la pensiuene chiar dacă hotărîrea de condamnare nu menționează expres pierderea acestui drept. Cas. I, 14 Ian. 93, Dr. 69/93, p. 551. B. 93, p. 567.

* 186. Munca publică este înlocuită cu închisoare de la 6 luni la 5 ani, în toate cazurile unde ea este prevădută de acest codice. *Fr. 193.*

* 187. Timpul închisorii este de 15 zile cel puțin și de 5 ani cel mult. *Fr. 194.*

* 188. Când legile penale pronunță pedepsa de amendă, tribunalele militare pot înlocui această pedepsă cu închisoare de la 15 zile până la 6 luni. *Fr. 195.*

189. În cazurile prevădute de art. 72 și 73, tribunalul competent aplică militarilor și persoanelor asimilate cu militarii pedepsele pronunțate de legile militare și celorlalți pedepsele aplicate de legile ordinare, afară numai dacă o dispozițiune expresă a legii ar ordona alt-fel.

Pedepsele pronunțate contra militarilor se execută conform cu dispozițiunile prezentului codice, prin stăruința autorității militare. *Fr. 196.*

190. În aceleași cazuri, dacă indiviții cari nu sunt militari, nici asimilați cu militarii, și a celor (1) culpabili de o crimă sau de un delict neprevădută de legile penale ordinare, sunt con-

damnați la pedepsele dic-tate de prezentul codice contra acestor crime sau delict.

Cu toate acestea pedep-sele se înlocuiesc în pri-vința lor ast-fel:

1) Degradarea militară pronunțată ca pedeapsă principală, prin degrada-rea civică;

2) Destituirea și munca publică, printr'o închisoare de 3 luni până la 3 ani. *Fr. 197.*

191. Dacă indiviții cari nu sunt militari, nici asimilați cu militarii, sunt trași în judecata consiliu-lui de război, acest consiliu poate să le aplice art. 60 al codicelui penal ordinar. *Fr. 198.*

192. Dispozițiunile art. 62, 63 și 64 ale acestui (1) co-dice penal ordinar, (2) pri-vitoare la indiviții mai tineri de 16 ani, se vor ob-serva și de consiliul de război.

În acest cas, dacă con-siliul de război a consta-tat că n'a lucrat cu pri-

(1) Cuvîntul *acestui* e introdus din greșală de tipar.

(2) Legislatorul codicelui de justiție militară uită că afară de *Codul penal* nu există altul în România și-l botează aci *Codul penal comun*: Art. 52 al 8, 73 No. 5 și 194; aci *Codul pe-nal ordinar* ca în art. 108, 114, 191, 195, etc.

cepere, pedepsa de mörte se va înlocui cu reclusi-unea; iar pedepsele de de-gradare militară, destitu-ire și de muncă publică se înlocuiesc prin închisoare, de la un an până la doi ani, într'o casă de corec-țiune. *Fr. 199.*

193. Pedepsele pronun-tate de tribunalele mili-tare încep a curge precum urmază:

Aceea a muncii silnice, a detențiunii și a reclu-siunii din ziua degrada-țiunii militare (1);

Cele-lalte pedepse se so-cotesc din ziua când osinda a devenit irevocabilă; cu toate acestea, dacă osindi-tul la închisoare nu este închis, pedepsa se soco-tesce din ziua când se bagă în închisoare. *Fr. 200.*

* 194. Ori-ce osindă pro-nunțată în contra unui ofi-cer de ori-ce tribunal, pen-tru unul din delictetele pre-vădute la art. 127, 128, 140, 144, 288, 289, 290, 291, 292, 308, 309, 310, 316, 322, 323, 332, 333, 334, 335, 343 și 344 ale codicelui penal co-mun, atrage după sine și pierderea gradului. *Fr. 201.*

195 Articolele 38, 39, 47;

(1) Ca consecință a art. 186, s'au scos cuvintele: „aceea a muncii publice, din ziua citirii hotărîrii înaintea trupelor”. Nota ediției oficiale.

48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58 și 59 ale co-dicelui penal ordinar, pri-vitoare la tentativa de crima sau delict, la complicitate, la casuri de legitimă apă-rare și scuză, sunt aplica-bile înaintea tribunalelor militare afară de deroga-țiunile prevădute de acest codice. *Fr. 202.*

196. Funcționarii agen-ții, amployații militari și alții asimilați cu militarii sunt, pentru aplicarea pe-depselor, considerați ca ofi-ceri, sub-oficieri, brigadierii sau soldați, după gradul la care rangul lor cores-punde. *Fr. 203.*

TITLUL II

DESPRE CRIME ȘI DELICTE ȘI PEDEPSA LOR.

CAPITOLUL I

Trădarea, spionarea și ambosajul (provocațiune la desertarea în partea inamicului).

197. Se pedepsește cu mörte și degradațiune mi-litară ori-ce militar român, sau în serviciul României, care ridică armele în con-tra României.

Se pedepsește cu mörte ori-ce prizonier de război care, căleându-și parola ce-a dat, se prinde cu armele în mână. *Fr. 204.*

198. Se pedepseşte cu moarte şi degradaţiune militară tot militarul:

1) Care trăde inamicului său în interesul inamicului trupa care comandă, sau locul care-i este încredinţat, sau aprovisionările armatei, sau planurile pieţelor de război ori ale arsenalelor maritime, aporturilor sau radelor, parola sau secretul unei operaţiuni, a unei expediţiuni, sau a unei negociaţiuni;

2) Care întreţine înţelegeri cu inamicul, cu scop de a favorisa întreprinderile sale;

3) Care participă la comploturi, cu scop de a sili pe comandantul unei cetăţi asediate a se preda sau a capitula;

4) Care provoacă la fugă sau împiedică întrunirea oştirei în prezenţa inamicului. *Fr. 205.*

199. Este considerat ca spion şi pedepsit cu moarte şi cu degradaţiunea militară:

1) Ori-ce militar care se introduce într-o piaţă de război, într'un port sau stabiliment militar, în lucrări în tabere, bivouacuri sau cantonamente ale armatei, pentru ca să-şi procure documente sau renşignamente în interesul inamicului;

2) Ori-ce militar care procură inamicului documente sau renşignamente cari pot vătămă operaţiunile armatei sau compromite siguranţa pieţelor, a posturilor sau a altor stabilimente militare;

3) Ori-ce militar care, cu bună ştiinţă, tăinuiesce sau face să se tăinuiască spionii sau inamicii trimişi spre a face descoperiri. *Fr. 206.*

200. Se pedepseşte cu moarte ori-ce inamic care se introduce deghisat în unul din locurile arătate în articolul precedent. *Fr. 207.*

201. Se consideră ca amboşor şi se pedepseşte cu moarte ori-ce individ dovedit că a provocat pe militari a trece la inamic sau în partea rebelilor armaţi, că le-a înlesnit cu bună cunoştinţă mijlocele, sau că a făcut înrolări pentru o putere care este în război cu România. Dacă culpabilul este militar se mai pedepseşte şi cu degradaţiunea militară. *Fr. 208*

CAPITOLUL II.

Crime sau delictे în contra datoriei militare.

202. Se pedepseşte cu moarte şi degradaţiune militară ori-ce guvernor sau

comandant care, fiind dat în judecată după avisul unui consiliu de anchetă, se recunoşce culpabil că a capitulat cu inamicul şi a predat piaţa care i era încredinţată, fără a fi întrebuinţat mai întâiu toate mijlocele de apărare de care dispunea şi fără să fi făcut tot ce-i prescrie datoria şi onoarea. *Fr. 209.*

203. Ori-ce general sau comandant al unei trupe armate care capitulează pe câmpul de bătăe se pedepseşte:

1) Cu osândă de moarte şi degradaţiune militară, dacă capitularea a avut de rezultat să facă trupa de a-şi preda armele sau dacă înainte de a trata prin graiu sau prin înscris, nu a făcut tot ce-i prescrie datoria şi onoarea;

2) Cu destituţiunea în toate celelalte cazuri. *Fr. 210.*

204. Ori-ce militar care, fiind de santinelă, sau în vedetă, părăseşte postul său fără să-şi fi implinit consenzul, se pedepseşte:

1) Cu pedepsă de moarte, dacă era în prezenţa inamicului sau a rebelilor armaţi;

2) Cu 2 până la 5 ani muncă publică (1) dacă, a-

fară de cazul prevăzut la paragraful precedent, era pe un teritoriu în stare de război sau în stare de asediū;

3) Cu închisoare de la 2 luni până la 1 an. în toate celelalte cazuri. *Fr. 211.*

205. Ori-ce militar care părăseşte postul său se pedepseşte:

1) Cu pedepsă de moarte dacă părăsirea s'a făcut în prezenţa inamicului sau rebelilor armaţi;

2) Cu 1 până la 2 ani de închisoare dacă, afară de cazul prevăzut de paragraful precedent, părăsirea s'a făcut pe un teritoriu în stare de asediū;

3) Cu 2 până la 6 luni de închisoare, în toate celelalte cazuri.

Dacă inculpatul este şef de post, i se va aplica tot d'auna maximul pedepsei. *Fr. 212.*

206. Ori-ce militar, care fiind santinelă sau vedetă, se găseşte adormit, se pedepseşte;

1) Cu 1 până la 3 ani de muncă publică (1), dacă era în prezenţa inamicului sau a rebelilor armaţi;

2) Cu 6 luni până la 1 an de închisoare dacă, afară de cazul prevăzut prin paragraful precedent, era pe

(1) Vezi art. 186.

(1) Vezi art. 186.

un teritoriu în stare de război sau în stare de asediu;

3) Cu 2 până la 6 luni de închisoare, în toate celelalte cazuri. *Fr. 213.*

207. În timp de război, în armate, precum și în comune, în județe și în piețele de război asediate sau investite, puse în stare de asediu, ori-ce militar care nu merge la postul său, în cas de alarmă, sau când se bate alarma, se pedepsește cu 6 luni până la 2 ani de închisoare; dacă este oficer, pedepsa este destituirea. *Fr. 214.*

208. Ori-ce militar care, fără cuvinte de scuză legitimă, nu se duce la consiliul de război, unde este chemat a participa, se pedepsește cu închisoare de la 2 până la 6 luni. În cas de refuz, dacă culpabilul este oficer, poate fi pedepsit cu destituirea. *Fr. 215.*

209. Dispozițiunile art. 193, 194, 196 și 197 ale codului penal ordinar sunt aplicabile la militarul care lasă să scape prizonierii de război sau de alto in-divide arestate, deținute sau încredințate în a lor pază, sau cari favorisă sau procură scăparea acestor indiviși, sau îi tănuiesc ori fac a se tănui. *Fr. 216.*

CAPITOLUL III

Revoltă, insubordinare și rebeliune.

210. Sunt considerați ca în stare de revoltă și pedepsiți cu mörte în timp de război și cu munca silnică pe viață în timp de pace;

1) Militarul sub arme, cari, adunați în număr de patru cel puțin și înțelegi între ei, refusă la cea d'întăiu somațiune de a se supune ordinelor șefilor lor.

2) Militarul cari, în număr de patru cel puțin, iaș armele fără autorizatiune și lucrăz în contra ordinelor șefilor lor;

3) Militarul cari, adunați în număr de opt cel puțin, fac violență servindu-se cu armele lor, și refusă la ordinele superiorilor lor, a se împrăstia sau a se liniști;

4) Militarul cari, adunați în număr de opt cel puțin, fac violență, fără a întrebuința armele, și refusă la ordinele superiorilor lor, a se împrăstia, se pedepsește cu munca publică de la 3 la 6 ani (1); iar dacă sunt oficeri, cu destituirea și închisoare de la 1 an la 2 ani.

(1) Veđi art. 186.

Însă, în toate casurile prevădute de acest articol, pedepsa cu mörte sau munca silnică pe viață nu se dă de cât instigatorilor sau șefilor rebelilor și militarului celui mai înalt în grad.

Cei-lalți culpabili se pedepsește de la 4 până la 5 ani munca publică (1) sau, dacă nu sunt oficeri, cu destituirea și închisoare de la 1 an până la 2 ani. *Fr. 217.*

211. Se pedepsește cu mörte și cu degradațiunea militară, ori-ce militar care refusă a se supune când este ordonat, de a merge contra inamicului sau pentru ori-ce alt serviciu ordonat de șeful său în prezența inamicului sau a rebelilor armați.

Dacă, afară de cazul prevădut prin paragraful precedent, insubordonanța s'a întâmplat pe un teritoriu în stare de război sau de asediu, pedepsa este de la 3 până la 6 ani de muncă publică (1) sau, dacă culpabilul este oficer, cu destituirea și închisoarea de la 1 an până la 2 ani.

În toate celelalte cazuri pedepsa este închisoarea de la 6 luni până la 2 ani, sau, dacă culpabilul

(1) Veđi art. 186.

este oficer, cu destituirea.

Ori-ce demisiune colectivă sau concertată din partea oficerilor și asimilațiilor de ori-ce grad, va fi pedepsită, în timp de pace cu degradațiunea militară; iar în timp de război se va considera ca refuz de a se supune unui serviciu ordonat și se va pedepsi conform alin. 1 din acest articol. *Fr. 218.*

212. Ori-ce militar care violăză sau care calcă un consemn, se pedepsește:

1) Cu pedepsa detențiunii, dacă consemnul a fost violat sau călcat în prezența inamicului sau rebelilor armați;

2) Cu 3 până la 6 ani de muncă publică (1), sau dacă culpabilul este oficer cu destituirea și închisoarea de la 1 an până la 2 ani, când afară de cazul prevădut de paragraful precedent, faptul s'a săvșit pe un teritoriu în stare de război sau de asediu;

3) Cu închisoare de la 2 luni până la 2 ani în toate celelalte cazuri. *Fr. 219.*

213. Se pedepsește cu mörte în timp de război și cu munca silnică pe viață în timp de pace ori-ce militar culpabil de siluire cu arma în contra senti-nelei sau a vedetei.

Dacă siluirea nu a fost

cu arme și s'a făcut de un militar însoțit de una sau mai multe persoane, pedepsă e de la 3 până la 6 ani de muncă publică (1).

Dacă între culpabilii se găsește veri-un oficer, se pedepsește cu destituire și cu închisoare de la 1 an până la 2 ani.

Pedepsa se poate reduce până la 1 lună de închisoare dacă singurea s'a făcut de un singur militar și fără arme.

Se pedepsește de la 15 zile până la 1 an închisoare ori-ce militar care insultă o sentinelă prin cuvinte, gesturi sau amenințări. *Fr. 220.*

214. Se pedepsește cu moarte în timp de război și cu munca silnică pe viață în timp de pace și cu degradarea militară, ori-ce lovitură, comisă cu precugetare, pândire sau cursă, a unui militar către superiorul său. *Fr. 221.*

215. Se pedepsește cu moarte în timp de război și cu munca silnică pe viață în timp de pace, ori-ce lovitură comisă sub arme de un militar în contra superiorului său. *Fr. 222.*

216. Loviturile date în timpul serviciului, sau cu ocaziunea serviciului, de

un militar în contra superiorului său, se pedepsește cu moarte în timp de război și în timp de pace cu munca silnică.

Dacă loviturile nu s'au urmat în timp de serviciu sau cu ocaziunea serviciului, culpabilul se pedepsește cu destituire și închisoarea de la 1 până la 2 ani dacă este oficer, și de la 3 până la 6 ani de muncă publică (1) dacă este sub-oficer, caporal, brigadier sau soldat. *Fr. 223.*

217. Ori-ce militar care, în timp de serviciu sau cu ocaziunea serviciului, insultă sau ofensă pe superiorul său prin cuvinte, gesturi, amenințări și ori-ce fel de scrieri, se pedepsește cu destituirea sau închisoarea dacă acest militar este oficer, și de la 3 la 5 ani închisoare dacă este sub-oficer, caporal, brigadier sau soldat.

Dacă insulta sau ofensa nu s'a întâmplat în timpul serviciului sau cu ocaziunea serviciului, pedepsă este închisoarea până la 2 ani. *Fr. 224.*

218. Tot militarul, culpabil de rebeliune în contra puterii armate și agenților autorității, se pedepsește de la 2 până la 6

lună de închisoare, și de la 6 luni până la 3 ani de aceeași pedepsă, dacă rebeliunea s'a urmat cu arme. Dacă rebeliunea s'a făcut de mai mult de doi militari fără arme, culpabilul se pedepsește cu închisoare de la 1 până la 2 ani, și cu reclusiune dacă rebeliunea s'a săvârșit cu arme.

Ori-ce rebeliune, făcută de militari armați în număr de cel puțin opt, se pedepsește potrivit paragrafelor 3 și 5 ale art. 210 al acestui codice.

Maximul pedepsei se aplică tot-d'auna instigatorilor sau șefilor de rebeliune și militarului celui mai înalt în grad. *Fr. 225.*

CAPITOLUL IV

ABUS DE AUTORITATE.

219. Se pedepsește cu moarte ori-ce șef militar care, fără a fi provocat și fără autorizațiune, dirige sau ordonă un atac cu mână armată contra trupelor sau supușilor unei puteri aliate sau neutre.

Se pedepsește cu destituirea ori-ce șef militar care, fără provocare, ordin sau autorizațiune, comite un act de ostilitate pe un teritoriu aliat sau neutru. *Fr. 226*

220. Se pedepsește cu moarte ori-ce șef militar

care prelungește ostilitățile după ce a primit înscăințare oficială de pace, de suspendarea ostilității sau de armistițiu. *Fr. 227.*

221. Se pedepsește cu moarte în timp de război și cu munca silnică pe viață în timp de pace, ori-ce militar care ia o comandă fără ordin sau motiv legiuit, sau care o păstrează în contra ordinelor șefilor săi. *Fr. 228.*

222. Se pedepsește cu închisoare de la 2 luni până la 2 ani, ori-ce militar care lovesce pe inferiorul său, afară de casurile de legitimită apărare a sa proprie sau a altuia. sau în cas de raliere a fugarilor, sau de necesitatea de a opri jafurile sau devastarea. *Fr. 229.*

223. Se pedepsește cu închisoare de la 2 luni până la 2 ani ori-ce militar care, de la sine și în puterea funcțiunii sale, întrebuințează cu plată sau fără plată omenii be sub comanda sa pentru lucrări personale sau ale altor persoane.

CAPITOLUL V

NESUPUNEREA ȘI DESERTAREA

SECȚIUNEA I

Nesupunerea.

224. Se consideră ca nesupunus și se pedepsește cu

(1) Vezi art. 186.

(1) Vezi art. 186.

închisore de la 15 zile până la 1 an ori-ce june soldat chemat de lege, ori-ce angajat de bună-voie care, afară de casurile de forță majoră, nu s'a dus la destinația sa în termen de 10 zile după ziua fixată prin ordinul său de drum.

Sunt asemenea considerați ca nesupuși și pedepsiți cu aceeași pedepsă, omenii în concediu limitat sau nelimitat, rezerviștii, milițienii și omenii din glôte, cari, fiind chemați sub arme prin ordin individual sau afișare nominală în comune, nu vor veni la destinația lor, afară de cazul de forță majoră; până în 5 zile de la data fixată prin ordinul său afișat pentru presintare la corp.

Termenele mai sus menționate sunt sporite până la o lună pentru toți chemații aflați în străinătate.

În timp de război sau în cas de mobilizare pe calea publicațiilor sau afișelor de stradă, termenele sus dișe sunt reduse la 5 zile pentru omenii de cari s'a vorbit la alin. 1 de sub acest articol, la 2 zile pentru cei prevăduți la alin. 2 și la 15 zile pentru cei prevăduți la alin. 3.

În timp de război, pedepsă este 1 până la 2 ani

închisore și afișarea numelui nesupusului, în tot timpul cât-va ține războiul, la toate primăriile plășei uude este domiciliat și de unde nu se poate șterge de cât în cas de achitare.

Oficierii de rezervă și milițienii cari nu vor veni la ziua fixată prin ordinul de chemare, sau cel mult în cinci zile după aceea dată în timp de pace, sau de trei zile în timp de război, se vor pedepsi cu 1 lună la 1 an închisore în timp de pace, și cu 2 la 5 ani închisore și destituire în timp de război. *Fr. 230.*

SECȚIUNEA II

Desertare în intrul țerei.

225. Este considerat ca desertor în intrul țerei:

1) Trei zile, după constatarea lipsei, ori-ce sub-oficer, caporal, brigadier sau soldat care lipsesce de la corpul sau detașamentul său fără voie.

Cu toate acestea, dacă soldatul nu a implinit 3 luni de prezență sub arme, nu poate fi considerat ca desertor de cât după o lipsă de 15 zile;

2) Ori-ce sub-oficer, caporal, brigadier sau soldat care, călătorind singur de la un corp la altul, sau al cărui concediu a expirat

și care, în timp de 15 zile după expirarea concediului ce i s'a fixat pentru a sa întorcere sau ajungere la corp, nu s'a înfățișat;

3) Ori-ce sub-oficer, caporal, brigadier sau soldat din trupa cu schimbul, care nu s'a presintat la serviciu în termen de două zile de la ziua hotărîtă prin ordinul de chemare. *Fr. 231.*

*226. Ori-ce sub-oficer, caporal, brigadier sau soldat, culpabil de desertare în țără, în timp de pace, se pedepsește cu 3 luni până la 2 ani închisore.

Dacă desertarea a urmat în timp de război sau de pe un teritoriu în stare de război sau în stare de asediu, pedepsă va fi de la 2 până la 6 ani munca publică (1).

Pedepsă nu va fi mai mică de 1 an de închisore, potrivit casului, în împrejurările următoare:

1) Dacă culpabilul a luat cu dînsul veri-una din armele sale sau veri-un obiect de mare echipament sau cal;

2) Dacă a desertat fiind în serviciu, afară de casurile prevădute de art. 204 și 205 ale acestui codice;

3). Dacă a mai desertat și altă dată. Timpul pe-

trecut în desertare nu se va socoti în serviciul efectiv. *Fr. 232.*

1. Paragraful 3 de sub art. 226 recunoște ca circumstanță agravantă faptul când soldatul a mai desertat și altă dată, iar nici de cum cazul de recidivă, faptul de a fi desertat încă o dată este cu totul independent de starea de recidivă, care nu poate avea loc de cât în casurile anume prevădute de lege. Cons. de revis. 6 Mart. 87; Dr. 37/86—87 p. 295.

2. În materie de delict militare, nu se aplică nici o dată recidivă, ea având aplicare numai la delictele ordinare. Cons. de revis. 6 Mart. 87; Dr. 37/86—87 p. 952.

227. Se pedepsește de la 3 luni până la un an de închisore ori-ce oficer care lipsesce de la corpul său, sau de la postul său, fără voie, mai mult de șese zile, sau care nu se înfățișează 15 zile după expirarea concediului sau permisiunii, fără prejudiciul dispozițiilor legii asupra pozițiunii oficerilor.

Ori-ce oficer care părăsesce corpul sau postul său pe un teritoriu în stare de război sau de asediu, este declarat de desertor după termenele hotărîte de paragraful precedent și pedepsit cu destituire și detențiune de la 3 până la 5 ani. *Fr. 233.*

228. În timp de război termenele de absență fi-

(1) Vezi art. 186.

xate de art. 225 și 227 precedente se reduc la jumătate. *Fr. 234.*

SECȚIUNEA III

Desertare în străinătate.

229. Este declarat de desertor în străinătate, trei zile după constatarea lipsei, tot militarul care trece fără autorizațiune hotărâtă țării, sau ori-care afară din țară părăsesce corpul din care face parte. *Fr. 235.*

230. Ori-ce sub-oficer, caporal, brigadier sau soldat, culpabil de desertare în străinătate, se pedepsește cu 6 luni până la 2 ani de muncă publică (1) dacă desertarea s'a întâmplat în timp de pace.

Se pedepsește cu 3 până până la 6 ani, aceeași pedepsă (1), dacă desertarea s'a făcut în timp de război, sau pe un teritoriu în stare de război asediat sau investit;

Pedepsa nu poate fi mai mică de 2 ani de muncă publică (1) în cazul prevăzut de § 1 și de 4 ani în cazul prevăzut de § 2 în împrejurările următoare:

1) Dacă culpabilul a luat cu dînsul ver-una din armele sale, un obiect de

mare echipament sau cal;

2) Dacă a desertat fiind de serviciu, afară de ca-surile prevăzute de art. 204 și 205;

3) Dacă a mai desertat încă odată. *Fr. 236.*

231. Ori-ce oficer, culpabil de desertare în străinătate, se pedepsește cu destituire și cu închisoare de la 1 până la 2 ani, dacă desertarea s'a întimplat în timp de pace și cu detențiune dacă desertarea s'a întimplat în timp de război, sau pe un teritoriu asediat sau investit. *Fr. 237.*

SECȚIUNEA IV

Desertarea la inamic sau în fața inamicului.

232. Se pedepsește cu moarte și degradare militară ori-ce militar culpabil de desertare la inamic. *Fr. 238.*

233. Se pedepsește cu detențiune ori-ce desertor în prezența inamicului. *Fr. 239.*

SECȚIUNEA V

Dispozițiuni comune secțiunilor precedente

234. Se consideră ca desertor cu complot ori-ce desertare făcută între mai mulți de doi militari. *Fr. 240.*

(1) Veđi art. 186.

235. Se pedepsește cu moarte:

1) Culpabilul de desertare cu complot în fața inamicului;

2) Șeful complotului desertării în țară sau în străinătate, în timp de pace, se pedepsește cu 3 până la 6 ani de muncă publică (1) dacă e sub-oficer, caporal, brigadier sau soldat, și cu detențiune dacă este oficer. În toate celelalte cazuri, culpabilul de desertare cu complot se pedepsește cu maximum pedepsei arătat prin dispozițiunile secțiunilor precedente, potrivit cu natura și împrejurările crimei sau delictului. *Fr. 241.*

236. Ori-ce militar care provocă sau înlesnește desertarea, se pedepsește cu pedepsa convenită desertorului, după deosebirile statornice în acest capitol.

Ori-ce individ care nu este militar sau asimilat cu militarii, care, fără a fi ademenitor în interesul inamicului său al rebelilor, provocă sau favorizează desertarea, se pedepsește de tribunalele competente cu 2 luni până la 2 ani de închisoare.

Dacă un militar, recunoscut culpabil de deser-

tare, este condamnat, prin aceeași hotărîre, pentru un fapt ce atrage după sine o pedepsă mai gravă, această pedepsă nu poate fi redusă prin admitere de circumstanțe ușurătoare. *Fr. 242, 243.*

CAPITOLUL VI

Vîndarea, deturarea, punerea în gagiu și tănuirea obiectelor militare.

237. Se pedepsește de la 3 luni până la 2 ani de închisoare ori-ce militar care vinde calul sau obiectele sale de armare, de echipament sau de îmbrăcăminte, munițiunile sau ori-ce alte obiecte, încredințate lui pentru serviciu.

Se pedepsește cu aceeași pedepsă ori-ce militar care, cu știință, cumpără sau tănuiesc arătatele obiecte.

Pedepsa este de la 2 până la 6 luni de închisoare, dacă sunt obiecte de mic echipament. *Fr. 244.*

238. Se pedepsește cu 3 luni până la 2 ani de închisoare ori-ce militar:

1) Care risipește sau deturnă armele, munițiunile sau alte obiecte încredințate lui pentru serviciu;

2) Acela care, achitat de fapta de desertare, nu înfățișează calul care l-ar

(1) Veđi art. 186.

fi luat cu dînsul sau armele și lucrurile. *Fr. 245.*

239. Se pedepsește cu 3 luni până la 1 an închisore ori-ce militar care zălogese totul sau parte din obiectele sale de armare sau mare echipament și de îmbrăcăminte, sau ori-ce alt obiect încredințat lui pentru serviciu.

Pedepsa este de la 2 până la 6 luni închisore pentru obiectele de mic echipament. *Fr. 246.*

240. Ori-ce individ care cumpără, ține sau trimite în zalog arme, muniții, obiecte de îmbrăcăminte de mare sau mic echipament, sau ori-ce alt obiect militar, afară de casuri prin cari regulamentele autorisă punerea lor în vânzare, se pedepsește de tribunalul competente cu aceeași pedepsa ca autorul delictului. *Fr. 247.*

Faptul de a ține efecte militare, furate de un militar în activitate, constituie o crimă și judecarea ei fiind de competența curții cu jurați, cauza trebuie a se trimite camerei de punere sub acuzare. Cas. II; 16 Dec. 97; B. p. 1496.

CAPITOLUL VII

Furtul.

*241. Furtul de arme de munițiuni, de obiecte, de cal, de animale și de fu-

ragiu care sunt ale Statului, acela al banilor ordinarului, al soldelor și alți bani sau efecte cari sunt ale militarilor sau ale Statului, comis de militari cari sunt comptabili de aceea se pedepsește cu munca silnică pe timp mărginit.

Dacă culpabilul nu este comptabil, pedepsa este reclusiunea.

Dacă sunt circumstanțe atenuante, pedepsa este reclusiunea sau închisore în cazul când acuzatul este declarat comptabil, și închisore de la 6 luni la 2 ani când nu este comptabil.

În cas de osândă de închisore, oficerul culpabil se pedepsește pe lângă această cu destituirea.

Se pedepsește cu reclusiunea și, în cas de circumstanțe atenuante cu închisore de la 6 luni până la 2 ani, ori-ce militar care comite un furt în paguba cetățenului la care locuiesce. *Fr. 248.*

C. J. M. înțelege prin furt ori-ce sustracțiune frauduloasă de bani, munițiuni și, în general, de ori-ce lucru ce aparține militarilor sau statului, ne făcând nici o distincțiune dacă faptul comis constituie un abus de încredere sau un furt propriu zis. Acastă interpretare reese chiar din termenii generali întrebunțați de Lg, după cari nu este permis a face nici o distincțiune între nise in-

fracțiuni apropiate prin natură, cum sunt furtul și abusul de încredere. Cons. de revisie, 22 Febr. 84; Dr. 26/83—84 p. 205.

242. Se pedepsește cu reclusiunea ori-ce militar care jefuesce pe un rănit.

Culpabilul se pedepsește cu mörte, dacă pentru a jefui pe rănit l-ar răni din nou. *Fr. 249.*

CAPITOLUL VIII

Despre jafuri, distracțiuni și devastațiuni de edificie.

243. Se pedepsește cu mörtea în timp de războiu și cu munca silnică pe viață în timp de pace, și cu degradațiunea militară ori-ce jaf sau stricăciune de obiect de hrană, mărfuri sau efecte, comise de militari în bandă sau cu arme, sau cu putere vedită, sau cu spargere de porți și locuri închise, cu violență în contra persoanelor.

Jefuirea comisă în bandă se pedepsește cu reclusiunea în toate cele-lalte cazuri.

Cu toate acestea, dacă în casurile prevăzute de § 1 se găsește între culpabilii unii sau mai mulți instigatorii, unul sau mai mulți militari gradați, mörtea în

timp de războiu și munca silnică pe viață în timp de pace se aplică numai instigatorilor și militarilor celor mai înalți în grad.

Cei-lalți culpabili se pedepsește cu munca silnică pe timp mărginit.

Dacă sunt circumstanțe atenuante, pedeapsa de mörte se reduce la aceea a muncii silnice pe timp mărginit, pedepsa muncii silnice pe timp mărginit la aceea a reclusiunii, și pedepsa reclusiunii la aceea a închisorei de la 1 până la 2 ani.

La cas de condamnăciune la închisore, oficerul culpabil se pedepsește, pe lângă acesta, și cu destituirea. *Fr. 250.*

244. Se pedepsește cu mörte în timp de războiu și cu munca silnică pe viață în timp de pace, și cu degradațiunea militară, tot militarul care de bună voe pune foc prin ori-ce mijloc, sau dărimă prin exploziunea unei mine, edificiului, clădirii, lucrării militare, magaziilor navale, corăbii mari sau mici, bărcii sau ori-ce vase cu cari se servă armata.

Dacă sunt circumstanțe atenuante, pedeapsa este a muncii silnice pe timp mărginit. *Fr. 251.*

245. Se pedepsește cu

munca silnică pe timp mărginit tot militarul care, de bună voie, dărimă sau pradă prin alte mijloce de cât incendiu sau explozie de verii o mină, edificii, clădiri, lucrări militare, magazine navale, corăbii mari sau mici, barce sau ori-ce vase cu cari se servă armata.

Dacă sunt circumstanțe atenuante, pedepșa este reclusiunea sau chiar închisórea de la 1 până la 2 ani, și osebit încă destituirea dacă culpabilul este oficer. *Fr. 252.*

246. Se pedepsește cu mórtea și degradațiune militară tot militarul care, cu scop culpabil, strică sau poruncesce stricarea în fața inamicului a mijloacelor de apărare, tot sau parte din materialul de război, aprovizionările de arme, hrană, munițiuni, efecte de campament, de echipament sau îmbrăcăminte

Pedepșa este detențiunea, dacă crima nu s'a comis în fața inamicului. *Fr. 253.*

247. Se pedepsește cu 2 până la 5 ani de muncă publică (1) ori-ce militar care, cu voință, strică sau dărimă armele, efectele de

campament, de incasarmare, de echipament sau îmbrăcăminte cari sunt ale Statului, fie că aceste obiecte s-au fost încredințate pentru serviciu, fie ca ele serveau altor militari, sau care estropiează sau ucide un cal sau un dobitoac de ham ori de poară întrebuițat în serviciul armatei.

Dacă culpabilul este oficer, pedepșa este destituirea sau detențiunea de la 3 până la 5 ani.

Dacă sunt circumstanțe atenuante, pedepșa se reduce de la 2 luni până la 2 ani de închisóre. *Fr. 254.*

248. Se pedepsește cu reclusiune tot militarul care, cu voință, strică, rupe sau arde registre, minute sau acte originale ale autorității militare.

Dacă sunt circumstanțe atenuante, pedepșa este închisórea de la 1 până la 2 ani, și destituirea dacă culpabilul este oficer. *Fr. 255.*

249. Ori-ce militar, culpabil de omor asupra cetățenului la care este cuartiruit, asupra femeii sau a copiilor lui, se pedepsește cu mórte în timp de război și muncă silnică pe viață în timp de pace. *Fr. 256.*

CAPITOLUL IX

Fals în materie de administrațiune militară.

250. Se pedepsește cu munca silnică pe timp mărginit ori-ce administrator sau comptabil militar, care trece cu știință în roluri, în stările de situație sau de revistă, un număr de ómeni, de cai sau zile de prezență peste efectivul real, care arată un număr mai mare de consumațiuni, sau comite ori-ce alt fals în socotelile sale.

Dacă sunt circumstanțe atenuante, pedepșa este reclusiunea sau închisórea de la 1 până la 2 ani.

La cas de osândă, oficerul culpabil se pedepsește, pe lângă acesta, și cu destituirea. *Fr. 257.*

251. Se pedepsește cu 1 până la 2 ani de închisóre ori-ce militar, ori-ce administrator sau comptabil militar, care întrebuițază cu știință în serviciul său măsuri și greutatea mincinoase. *Fr. 258.*

252. Se pedepsește cu reclusiune ori-ce militar, ori-ce administrator sau comptabil militar, care contraface sau cercă a contraface sigiliile, timbrele sau mărcile militare destinate a fi puse sau pe acte sau pe documente auten-

tice privitoare la serviciul militar, sau pe efecte, sau pe cari cu bună știință le întrebuițază. Asemenea se pedepsește și acel militar ce contraface semnăturile. *Fr. 259.*

253. Se pedepsește cu degradațiunea militară tot militarul, tot administratorul sau comptabilul militar care, procurându-și adevăratele sigilii, timbre sau mărci mari cari au destinațiunile arătate la articolul precedent, face sau cercă a face o aplicațiune frauduloasă sau o întrebuițare vătămătoare drepturilor sau intereselor statului său a militarilor. *Fr. 260.*

CAPITOLUL X

Corupțiune, prevariatiune, necredință în serviciu și în administrațiunea militară.

254. Se pedepsește cu degradațiunea militară ori-ce militar, administrator sau comptabil militar culpabil de una din crimele de corupțiune sau siluire prevădute de art. 142 și 144 ale codicelui penal ordinar.

În cas când corupțiunea sau siluirea ar avea de obiect o faptă criminală care trage o pedepșa mai mare de

(1) Veđi art. 186.

cât degradațiunea militară, pedepsa cea mai mare se aplică culpabilului.

Dacă sunt circumstanțe atenuante, culpabilul se pedepsește cu 3 luni până la 2 ani de închisóre.

Cu toate acestea, dacă încercarea de corupție nu a avut nici un efect, pedepsa este de la 3 până la 6 luni de închisóre. *Fr. 261.*

255. Se pedepsește de la 6 luni până la 2 ani de închisóre tot medicul militar care, în exercițiul funcțiilor sale și pentru a favorisa pe cine-va, dă un certificat fals sau ascunde existența bolilor sau infirmităților, el pöte fi pedepsit și cu destituirea.

Dacă la acesta a fost îndemnat de daruri sau de fägădueli, se pedepsește cu degradațiune militară.

Coruptorii, în acest caz au aceeași pedepsă. *Fr. 262.*

256. Se pedepsește cu munca silnică pe timp mărginit ori-ce militar, ori-ce administrator sau comptabil militar care a devenit culpabil de crimele sau delictetele prevădute prin art. 140 și 141 ale codicelui penal ordinar, privitoare la sustragerea comisă de depositarii publici.

Dacă sunt circumstanțe atenuante, pedepsa este aceea a reclusiunii sau în-

chisorei de la 1. până la 2 ani, și, în cel din urmă caz, destituirea, dacă culpabilul este oficer.

Ori-ce militar, ori-ce administrator sau comptabil militar care, afară de ca-surile prevădute prin articolul precedent, trafică în folosul de ai Statului sau ai militarilor, se pedepsește cu închisóre de la 1 până la 2 ani și cu destituirea.

Se pedepsește cu reclusiunea ori-ce militar, ori-ce administrator sau comptabil militar care falsifică sau ordonă falsificarea substanțelor sau materiilor, obiectelor de hrană sau lichide încredințate în paza sa sau puse sub privegherea sa, sau care, cu bună știință, împarte sau ordonă a se împărți dișele substanțe, materii, obiecte de hrană sau lichide falsificate.

Pedepsa reclusiunii se pronunță asemenea în contra ori-cărui administrator sau comptabil militar care cu scop culpabil, împarte sau ordonă a se împărți carnea dobitocelor lovite de bole contagioșe sau materii, substanțe, obiecte de hrană sau lichide, corupte sau stricate.

Dacă sunt circumstanțe atenuante, pedepsa reclusiunii se reduce la închi-

söre de la 1 până la 2 ani și destituire dacă culpabilul este aficer.

Acela care, după ce a încheiat contracturi cu a-utoritatea publică pentru aprovizionarea armatei în timp de rășboi, sau pentru transporturi, pentru obiecte de hrană destinate a prentâmpina sau a face să înceteze calamitatea publică, se abține, cu voință, de a executa contractul la timpul sau la locul fixat, sau care nu execută contractul conform cu tocmela, se va pedepsi cu închisórea de la 6 luni până la 2 ani.

Iar dacă neexecutarea contractului provine din neglijență și va ocașiona vre-o pagubă, culpabilul se va pedepsi cu închisóre cel mult până la un an; aceeași pedepsă se va aplica și sub-contractiilor sau agenților, ori impu-terniciilor de contracte, care, cunoscând scopul aprovizionărilor au făcut cu voință ori neglijență a nu se îndeplini serviciul. *Fr. 263—265.*

CAPITOLUL XI

Usurparea de uniforme, costume, însemne, decorațiuni și medalii.

257. Se pedepsește cu închisóre de la 2 luni până

la 2 ani tot militarul care pörtă în public decorațiuni, medalii, însemne, uniforme sau costume române fără a avea dreptul.

Tot aceeași pedepsă se pronunță contra ori-cărui militar care pörtă decorațiuni, medalii sau însemne străine fără a avea mai întâiu autorisațiunea. *Fr. 266.*

TITLUL III.

DISPOZIȚIUNI GENERALE

258. Tribunalele militare aplică pedepșele prescise de legile penale ordinară la toate crimele sau delictetele neprevădute prin acest codice, și, în acest caz dacă sunt circumstanțe atenuante, se aplică militarilor art. 60 al codicelui penal ordinar. *Fr. 267.*

259. În casurile prevădute de art. 244, 245, 246, 247 și 248 ale acestui codice, complicii, chiar nemilitarii, sunt pedepsiți cu aceeași pedepsă ca autorii crimei sau delictului, rămânând a se aplica, la caz ee trebuință, art. 190 al acestui codice. *Fr. 268.*

260. În armate, în circumscripțiunile teritoriale în stare de rășboi, în comune, în județe și în piețele de rășboi asediate sau investite, ori-ce justi-

țiabil de tribunalele militare, culpabil sau complice uneia din crimele prevădute la capitolul I, titlul II, al acestei cărți, se pedepsește cu pedeapsa ce se arată acolo. *Fr. 269.*

261. Pedepsele pronunțate de lege privitoare la recrutarea armatei sunt aplicabile și la tentative de delict prevădute de acea lege, ori-care va fi jurisdicțiunea chemată a judeca.

În cazul prevădută de aceeași lege, aceia cari au făcut daruri și făgădueli se pedepsește cu pedepsele arătate de disa lege în contra medicilor sau a ofițerilor sanitari. *Fr. 270.*

262. Sunt de atribuțiunea militară și se pedepsește cu închisoare, care nu poate trece peste 2 luni:

- 1) Contravențiunile de poliție comise de militari;
- 2) Infracțiunile reglementelor disciplinare.

Cu toate astea, autoritatea militară poate tot-d'una, după gravitatea faptelor, să defere judecata contravențiunilor polițienesci la consiliul de război, care aplică pedeapsa hotărâtă de acest articol. *Fr. 271.*

263. Dacă în cazul prevădută de articolul precedent, este o parte reclamantă, acțiunea despăgu-

birei se trimite la jurisdicțiunea civilă. *Fr. 272.*

264. Nu sunt supuse jurisdicțiunii consiliilor de război infracțiunile comise de militari legilor asupra vămirilor, contribuțiilor indirecte, taxelor comunale, pădurilor și drumurilor celor mari. *Fr. 273.*

1. Tote infracțiunile comise de militari relativ la legile pădurilor (delict silvice) vămirilor, drumurilor celor mari etc. sunt justițiabile înaintea Trib. ordinare. — Cas. II, 27 Aug. 85; Dr. 65/84—86 p. 519. B. 85, p. 625.

2. Delictele silvice comise de militari în activitate saă de asimilații lor, sunt de competența Trib. civile. — Cas. II, 2 Mart. 88; Dr. 39/88 p. 308; B. p. 247; Idem: Cas. II, 10 Nobr. 92; B. p. 1028.

265. Regimul și poliția companiilor de disciplină, a stabilimentelor penitenciare, a atelierelor lucrărilor publice, a locurilor de detențiune militară, se regulază prin decret regal. *Fr. 274.*

266. Sunt abrogate, în ceea ce privește armata, toate dispozițiunile anterioare legislative și regulamentare privitoare la organizațiunea, la competența și procedura tribunalelor militare, precum și la penalitatea în materii de crime și delict militare. *Fr. 275.*

267. Pedepsa de moarte, coprinsă în acest codice

pentru starea de război, nu este aplicată în timp de război civil, nici în timp de asediū proclamat în timp de pace.

Ea este înlocuită prin munca silnică pe viață.

Propunerile de grațiere pentru condamnații de consiliul de război nu se pot face de cât prin canalul ministerului de război și acesta în tot timpul până la expirarea pedepsei la care a fost condamnat. *Fr. 276.*

268. Tribunalele ordinare când vor judeca delictele comise de guardiști civili, vor putea aplica circumstanțele atenuante prevădute de art. 60 din codul penal ordinar.

DISPOZIȚIUNI TRANSITORII

269. Când pedepsele terminate de acest codice sunt mai puțin rigurose de cât cele prescise de legile anterioare, ele se vor aplica la crimele și delictele comise în timpul legilor anterioare, dar încă nejudecate în momentul promulgării acestui codice. *Fr. 277.*

270. Acastă lege se va pune în lucrare îndată după promulgarea ei.

TITLUL ADIȚIONAL (1)

CAPITOLUL I

Despre consiliile de disciplină.

1. La reședința fie-cărui regiment se află un consiliū de disciplină

2. Consiliul de disciplină se compune din ajutorul comandantului de regiment președinte;

Două căpitani de regiment, membrii.

3. Pe lângă fie-care consiliū de disciplină se numește un comisar special și un grefier, luați din regiment.

4. Comisarul special îndeplinește pe lângă consiliile de disciplină funcțiunile ministerului public.

Grefierul are sarcina diferitelor scripturi și conservarea actelor.

5. Președintele și judecătorul, comisarul special și grefierul se numesc de către comandantul de regiment.

Comisarul special se ia dintre locotenenți și grefierul dintre furieri sergenți din regiment.

6. Președintele nu se

(1) Adăogat prin legea sancționată cu Inaltul decret No. 1304 din 25 Martie 1894, Monitorul Oficial No. 290 din 1894.

pöte înlocui de cât numai când încetözä de a mai face parte din regiment și, în cas de absență motivată de comandantul regimentului, se înlocuesce cu cel mai vechiu oficer superior.

Judecătorii pot fi înlocuiți la fie-care șese luni și chiar într'un termen mai scurt dacă încetözä de a face parte din regiment.

7. La cas de împedecare a judecătorilor de a lua parte la ședință, comandantul regimentului îi înlocuesce provisoriu printr'un oficer de același grad luat după rindul vechimeii.

La cas de vre-o împedecare a comisarului special sau a grefierului, comandantul regimentului îi înlocuesce provisoriu prin alții de același grad.

8. Nimeni nu pöte face parte dintr'un consiliu de disciplină dacă a adus plângeri în cauza ce are a se judeca sau dacă este rudă sau aliat până la gradul de vör primar cu acusatul.

9. La numirea consiliului, judecătorii, în ședință publică, vor depune jurămintul prescris de art. 24.

Comisarul special și grefierul depun acest jurămint înaintea comandantului de regiment la numirea lor în funcțiune.

CAPITOLUL II.

Competința consiliilor de disciplină

10. Sunt justițiabili de consiliile de disciplină, și numai pentru faptul de ne-supunere la chemare și prima desertare, töte gradele inferioäre, de töte categoriile enumerate la art. 52, 53 și 54, în împrejurările determinate de aceste articole.

CAPITOLUL III

Despre instrucțiune.

11. Plângerea se adresözä comandantului regimentului de către comandantul companiei din care delicientul face parte și este însoțită de föia sa matriculă și de pedepse, precum și de töte actele cari constat delictul comis.

12. Consiliul de disciplină nu pöte judeca de cât după un ordin dat de comandantul regimentului.

13. Pentru fie-care cauză ordinul de dare în judecată se adresözä comisarului special cu plângerea și töte actele ce le-au însoțit. Acest ordin va cuprinde ziua și ora convocării consiliului.

14. Comisarul special notifică acest ordin acusatului, prin comandantul său de companie, cu trei zile cel puțin înainte de întrunirea consiliului, făcându-i cunoscut delictul pentru care este dat judecăței, textul legii aplicabil și numele martorilor ceși propune a chema.

Îl înștiințözä încă că, de nu-și va alege un apărător i se va numi unul din oficiu de către președinte.

15. Acusatul și pöte lua de apărător pe oricine va voi dintre oficerii aflați în serviciul activ.

Când nu are apărător i se numesce de președinte unul dintre oficerii regimentului.

16. Apărătorul pöte comunica cu acusatul îndată ce s'au îndeplinit formalitățile prevödute de articolul precedent și acusatul pöte propune martori cari se citözä de comisarul special.

CAPITOLUL IV

Despre judecată.

17. Consiliul de disciplină se adună, în localul regimentului, în ziua și ora fixată prin ordinul de convocare,

18. Cercetarea și jude-

careia pricina se execută după prescripțiunile prescrise în acest codice consiliilor de rösboiu la cartea III, titlul I, secțiunea III.

19. Hotărările consiliilor de disciplină sunt definitive și nu pot fi atacate prin recurs la consiliul de revizie decât numai pentru prescripțiune sau incompetință.

Acest recurs se formözä în termenul de 24 ore, scotit de la expirarea zilei când s'a citit hotărirea.

20. Comisarul special ordonă a se citi acusatului hotărirea de către grefier în prezența gardei sub arme și îl incunoscințözä că legea îi acordă dreptul de a face recurs la consiliul de revizie în termenul de 24 de ore, dar numai pentru casurile prevödute la articolul precedent.

21. Comisarul special trimite hotărirea comandantului de regiment, care ordonă executarea ei prin ordin de și pe regiment.

CAPITOLUL V

Despre pedepse

22. Consiliul de disciplină pronunță numai pedepsa de închisöre până la 6 luni.

CAPITOLUL VI

Dispozițiuni generale.

23. Omenii aparținând unităților mai mici de cât un regiment și cari fac corp în parte, precum și acei din diferite alte ser-

viciuri, sunt justițiabili de consiliul de disciplină ale regimentului ce se desemnă de comandantul divisiiei, în urma plângerei ce i se va adresa.

Dispozițiunile contrarii legii de față sunt și rămâne abrogate.

TABLA DE MATERII

A

CODICELUI DE JUSTIȚIE MILITARĂ.

	<u>Pag.</u>	<u>Pag.</u>
CARTEA I.		puse în stare de asediū 383
DESPRE ORGANISAREA TR. MILITARE.		CAP. 1. Despre consiliile de resboiū în armatele active . . . 388
Dispozițiuni preliminare 379		CAP. 2. Despre consiliile de revisiune în armatele active. . . 389
TIT. I. Despre consiliile de resboiū și despre consiliul de revisiune permanent 380		CAP. 3. Dispozițiune comună celor două capitole precedente. 390
CAP. 1. Despre consiliile de resbel permanente în circumscripțiunile teritoriale 380		CAP. 4. Despre consiliile de resbel în comune, în județe și în piețele de resboiū puse în stare de asediū sau investite 390
CAP. 2. Despre consiliul de revisiune permanent 387		CAP. 5. Despre consiliile de revisiune în comune, în județe și în piețele de resboiū puse în stare de asediū sau investite 391
TIT. II. Despre consiliile de resboiū și consiliile de revisiune în armatele active, în comunele, în județele și în piețele de resbel		CAP. 6. Dispozițiune comună celor două capitole precedente. 392
		TIT. III. Despre pretori 392

<u>Pag.</u>	<u>Pag.</u>
CARTEA II.	
DESPRE COMPETINȚA TRIBUNALELOR MILITARE.	
Dispozițiuni generale	393
TIT. I. Competința consiliilor de resboi.	395
CAP. 1. Competința consiliilor de resboi permanente în circumscripțiunile teritoriale în timp de pace	395
CAP. 2. Competința consiliilor de resboi în armatele și în divisiunile teritoriale în timp de resboi	406
CAP. 3. Competința consiliilor de rebel în comune, în județe și în piețele de resboi puse în stare de asediu	409
CAP. 4. Dispozițiune comună celor trei capitole precedente.	409
TIT. II. Competința consiliilor de revisiune	409
TIT. III. Competința pretorilor	411
TIT. IV. Competința în cas de compliitate	412
TIT. V. Despre recursuri la curtea de casațiune	414
CARTEA III.	
DESPRE PROCEDURA ÎNAINTEA TRIBUNALELOR MILITARE.	
TIT. I. Procedura înaintea consiliilor de resboi	416
CAP. 1. Procedura înaintea consiliilor de resboi în divisiunile teritoriale în stare de pace	416
<i>Sect. 1.</i> Despre poliția judiciară și despre instrucțiune	416
<i>Sect. 2.</i> Despre darea în judecată și despre convocarea consiliului de resboi	422
<i>Sect. 3.</i> Despre cercetare și judecată	424
CAP. 2. Procedura înaintea consiliilor de resboi în armată, în divisiunile teritoriale aflate în stare de resboi și în comunele, județele și piețele de resboi în stare de asediu	434
TIT. II. Procedura consiliilor de revisiune	436
TIT. III. Procedura înaintea pretorilor	438
TIT. IV. Despre contumaci și judecați în lipsă	439

<u>Pag.</u>	<u>Pag.</u>
TIT. V. Dispozițiuni generale	440
CARTEA IV.	
DESPRE CRIME, DELICTE ȘI PEDEPSE.	
TIT. I. Despre pedepse și efectele lor	442
TIT. II. Despre crime și delictes și pedepsa lor	445
CAP. 1. Trădarea, spionarea și ambosajul (provocațiunea la desertațiune în partea inamicului)	445
CAP. 2. Crime sau delictes în contra datoriei militare	446
CAP. 3. Revoltă, insubordinare și rebeliune	448
CAP. 4. Abus de autoritate	451
CAP. 5. Nesupunerea și desertarea	451
<i>Sect. 1.</i> Nesupunerea	451
<i>Sect. 2.</i> Desertarea înăuntru țerei	452
<i>Sect. 3.</i> Desertare în străinătate	454
<i>Sect. 4.</i> Desertarea la inamic sau în fața inamicului	454
<i>Sect. 5.</i> Dispozițiuni comune secțiunilor precedente	454
CAP. 6. Vinđarea, deturnarea, punerea în gagii și tănuirea obiectelor militare.	455
CAP. 7. Furtul	456
CAP. 8. Despre jafuri, distrucțiuni și devastațiuni de edificii	457
CAP. 9. Fals în materie de administrațiune militară	459
CAP. 10. Corupțiune, prevaricațiune, necredință în serviciu și în administrațiunea militară	459
CAP. 11. Usurpare de uniforme, costume, insemne, decorațiuni și medalii	461
TIT. III. Dispozițiuni generale	461
Dispozițiuni transitorii	463
TITLU ADITIONAL.	
CAP. 1. Despre consiliile de disciplină	463
CAP. 2. Competința consiliilor de disciplină	464
CAP. 3. Despre instrucțiune	464
CAP. 4. Despre judecată	465
CAP. 5. Despre pedepse	465
CAP. 6. Dispozițiuni generale	466

INSTRUCȚII

către D-nii Comandanți ai divisiilor teritoriale,
Comisarului regal de la Consiliul de revizie și Co-
misarii regali și raportorii de la Consiliile de rebel
relative la noul Codice de Justiție Militară. (1)

Noul codice de Justiție militară promulgat la 24 Maiu 1881, pri-
mind mai multe modificări, ar putea da loc în aplicare la omi-
teri de formă prin interpretări greșite, cari atrag după ele anu-
larea hotărârilor și o pernicioasă străgănire în marșa Justiției.

Administrația de rebel în interesul legii și al unei regulate
și uniforme interpretări în aplicarea procedurii, vine a da prin
instrucțiile de față explicațiile convenite pentru generalitatea ca-
surilor și a pune în vederea celor în drept ca ele să fie observate
înaintea tribunalelor militare.

Aceste explicații sunt împărțite după motivele ce le au în ve-
dere, în următoarele părți:

- a) Compunerea consiliului de rebel;
- b) Competința lui;
- c) Constatarea și urmărirea delictelor și darea în judecată;
- d) Cercetarea și judecarea consiliilor de rebel;
- e) Pronunțarea hotărârii și cesiunile puse judecătorilor.

a) *Compunerea consiliului de rebel.*

Una din modificările cele mai însemnate introduse în noul co-
dice de justiție militară, este aceea a compunerii consiliului de
rebel.

(1) *Această circulară a fost publicată în Monitorul ôstei No. 9/82.*

Compunerea lui este astăzi numai de 5 membri. Gradele inferioare nu iau parte, iar din gradele oficeresci subalterne numai căpitanii sunt admiși la compunerea lui.

Prin aceste modificări legiuitorul a căutat a asigura penalitatea infracțiunilor, care după cum se știe din experiență, rămănea adesea nepedepsite, achitându-se inculpații cu o minoritate de trei membri din șapte, slăbind prin o așa stare de lucruri eficacitatea justiției militare.

Prin noul mod de compunere a consiliului de rebel, legiuitorul pune justiția în mâna experienței și a aptitudinii și așteaptă dar o reprimare mai drăpță și constantă a infracțiunilor comise, întărind prin acesta morală și respectul pentru legi.

Membrii consiliului de rebel trebuie să fie luați dintre ofițerii activi ai circumscripției, până la gradul de căpitan inclusiv.

Legea nu prevede că s'ar putea compune consiliul și din ofițeri asimilați și dar în materie de reprimare, acolo unde legea nu dice nimic, noi nu putem adăogi ceva de la noi. Rămăne dar bine stabilit că în nici un caz ofițeri asimilați sau cari nu sunt în activitate, nu pot face parte din Consiliu, și ori de câte ori v'r'un ofițer asimilat ar face parte din Consiliu de atâtea ori deciziunea aceluși consiliu va fi ilegală și va da loc la anulare (decisia consiliului de revizie No. 23, din 7 August 1875).

Compunerea consiliului de război, prevădută la art. 3, se face după gradul acusatului și conform cu tabloul prevădută la art. 10 din lege.

Fiecare consiliu de război are pe lângă el un comisar regesc, un raportor, unul sau mai mulți substituiți, un grefier cu unul sau mai multe ajutore (art. 4). În ce privește calitatea acestui personal, el trebuie să îndeplinească condițiile generale prevădute la art. 21, pentru întregul personal al parchetului, căci neobservarea lor atrage după sine nulitatea sentințelor.

Comisarul Regesc și raportorii, se pot numi dintre ofițerii asimilați, dar numai acei ai corpului de intendență.

Comisarul Regesc cu substituiții lor, formază parchetul Justiției militare, el sunt procurorii însărcinați cu urmărirea și descoperirea infracțiunilor și susținerea acușățiunei, iar raportorii cu substituiții lor sunt judecătorii de instrucție însărcinați cu instruirea infracțiunilor comise.

Codul Justiției militare mai stabilește, printr'un șir de dispozițiuni, compunerea consiliului de război, menite a garanta independența judecătorilor și siguranța acusatului în imparțiali-

tatea judecăței. De unde rezultă că judecătorii nu pot fi numiți sau aleși după voie a lua parte la consiliu, ci numai după nisele forme anume stabilite de lege și cari urmăz să fie păzite cu scrupulositate, căci neobservarea lor atrage anularea sentințelor.

Aceste forme de îndeplinire sunt următoarele: art. 18 din lege cere ca șefii de corpuri să presinte generalului comandant un tablou de ofițeri corpului său ce sunt apți a lua parte în consiliu. Șefii de corpuri nu vor presinta de cât pe acei ofițeri cari întrunind condițiunile materiale: de grad, vârstă și naționalitate, vor poseda pe lângă aceste și condițiuni morale și aptitudinii suficiente, prevădute în instrucția ministerială No. 6.999, (Monitorul ōstei, No. 19 die 1881), în cât alegerea judecătorilor să se facă din tot ce este mai bun și mai luminat în armată, fiind-că numai așa s'ar atinge scopul legii care cere prezentarea șefului de corp pentru a stabili aptitudinea judecătorilor.

După tablourile prezentate de șefii de corpuri, generalul comandant pōte face o a doua alegere și a întocmi în urmă tabloul definitiv pe grade și vechime, de ofițerii aleși definitiv în circumscripție, cari pot lua parte ca membri la consiliul de război. Ofițerii ne trecuți pe acest tablou, nu pot nici într'un caz participa la compunerea consiliilor de rebel.

Din spiritul legii rezultă dar că generalii comandanți pot face o a doua alegere și acesta pentru a garanta mai mult că judecătorii chemați vor fi tot ce e mai luminat și mai bun între ofițerii armatei și este de dorit ca ei să uezde de acest drept în interesul justiției și a respectului datorit legii.

Tabloul o dată format de generalul comandant, se depune în copie la grefa Consiliului de rebel, unde se așeză în sala ședințelor și tot militarul interesat pōte și are dreptul a lua cunoștință de el. Ofițerii înscriși sunt chemați după ordinea înscrierilor, a lua parte în Consiliu. Nu se pōte sări ordinea chemării, căci acesta ar fi o vădită călcare a art. 18. al. 4 din lege și ar da loc la anulare sentinței. Când judecătorul al cărui rând a sosit, nu pōte lua parte la consiliu, dindiferite împrejurări, atunci generalul comandant este ținut a constata cazul prin o decizie, tot-deauna alăturată la acta judecăței care ordonă și chemarea judecătorului ce urmăz pe tablou. În lipsa din actă a unei asemenea decizii a generalului comandant, se presupune de drept că legea a fost călcată și deciziunea consiliului de război este supusă casării (vezi decisia No. 162 a consiliului de revizie din 1881).

Tot printr'o decizie motivată a generalului comandant, se constată lipsa de a completa consiliul de rebel cu oficerii circumscriptiei și numărarea admisă de lege ca membri în consiliu, a oficerilor din tabloul unei alte circumscriptiuni teritoriale.

Pentru ca sarcina funcției de membru în consiliul de rebel să fie de o potrivă repartisată asupra tuturor oficerilor apți din circumscriptia respectivă, generalii comandanți pot printr'o decizie, reînnoi la fie-care 6 luni odată cu reînnoirea tablourilor, membri ce au a compune consiliul de rebel, observând ca acest serviciu să cadă de o potrivă asupra oficerilor trecuți pe tabloa. Cred dar de prisos a adăoga că nereînnoirea tablourilor de judecatori, nu pôte întru nimic influența marșa justiției.

b) *Competința consiliului de răsbotiū.*

Competința consiliurilor de răsbotiū este prevăduată în cartea II-a capitolele I, II, III și IV, a codului justiției militare, cu inovațiunile introduse la legea veche, de unde se pôte observa că glôtele și gardele orășănesci nu sunt justițiabili în timp de pace. de consiliul de rebel, iar în timp de răsbotiū numai când vor fi chemați la serviciul activ. Milițiile sunt numai atunci justițiabile de consiliul de răsbotiū, fie pentru concentrării anuale sau în mobilizare după votul corpurilor legiuitoare, atunci când chemările și afișările trebuie să fie îndeplinite conform cu legea organizării puterei armate.

Atragem atențiunea asupra faptului că cu toate dispozițiunile clare ale codului justiției militare, unele consilii de rebel au judecat și condamnat milițienii chemați la exercițiul de Duminică pentru diferite infracțiuni, chiar aceea de nesubordonanță, către șefi, însușindu-și ast-fel o competență pe care legea nu le acordă, aceste condamnări au fost anulate de consiliul de revizie care a declarat, conform cu legea, necompetința consiliurilor de răsbotiū în această privință.

Armata teritorială este justițiabilă de consiliul de răsbotiū numai când se află în serviciu activ și atunci numai pentru crimele și delictele prevăduite la titlu II, cartea IV a C. J. M.

Ast-fel dar, omenii armatei teritoriale nu pot fi justițiabili înaintea consiliului de rebel, numai pentru faptul că au săvârșit infracțiunea în momentul când i-a chemat la serviciu, ei trebuie să fi intrat efectiv în serviciu și comis infracțiunea.

S'au vădut omeni din armata teritorială condamnați pentru in-

subordonanță și insultă sau lovire adusă șefilor din cauza șefilor diferitelor grade pe la cărciumile din satul lor, așa condamnări au fost casate de consiliul de revizie (veți sentința cu No. 63 din 7 Decembrie 1881).

Pentru faptul însă de ne prezentare la serviciu la ziua fixată, omenii din armata teritorială sunt tot-d'aua justițiabili de consiliile de răsbotiū.

Noul codice prin art. 53, pune sub jurisdicțiua militară în timp de pace pentru delictele prevăduite la titlu II, cartea IV, pe toți militarii și asimilații militari, regulază și jurisdicțiua oficerilor în disponibilitate și rezervă prin § 1 și 2 ale aceluiaș articol.

Aceste modificări introduse la competența consiliilor de răsbotiū asupra militarilor din diferite elemente de apărare, urmază să fie riguros observate, fiind rezultatul experienței și a neajunsurilor ce presintă vechea legislație și care s'a modificat după înținse discuții de corpurile legiuitoare.

c) *Constatarea și urmărirea delictelor și darea în judecată.*

Mai toate formele prevăduite de lege pentru urmărirea infracțiunilor sunt de ordine publică, ele trebuiesc îndeplinite întocmai și fără abatere, căci alt-fel arbitrarul ar lua locul legii și toate actele ar fi isbite de nulitate.

Prin formalitățile ce legea cere pentru a (putea) ajunge la constatarea infracțiunilor și pedepsirea culpabililor, ea garantază libertatea, onorea și persoana preveniților, precum și sacral drept de apărare.

O judecată săvârșită dar în disprețul și cu călcarea formelor de procedură este un adevărat și eclatant abus de putere contra căruia toate căile de casare sunt deschise și pôte fi anulată chiar numai în interesul legii fără vre-un amestec din partea acusatului.

Se va observa dar ca în toate ordonanțele de urmărire formele dictate de lege să fie cu esactitate păzite, începând de la oficerii poliției judiciare până la camera de punere sub acușațiune. După codicele justiției militare, art. 78 și următorii, descoperirea și constatarea infracțiunilor se face de către oficerii poliției judiciare, acolo specificate.

Ei sunt cari dresază cel întâiu proces verbal, constatând infracțiunea, cari ascultă și transcriu declarațiile persoanelor ce au vre-o cunoștință asupra faptelor, cari iaă întâile măsuri de a se

asigura de corpul delictului și a pune mâna pe tot ce a servit la comiterea lui (art. 80 și următorii).

Despre toate cele efectuate de către un oficer al poliției judiciare el este dator de a încheia proces verbal pe care îl subscrive pe fie-care pagină dimpreună cu persoanele ce au asistat la constatarea făcută; necunoștința de a scrie se menționează în proces-verbal (art. 86).

Aceste procese-verbale dimpreună cu toate actele lucrării se trimet de îndată pe cale erarchică generalului comandant al circumscripțiunei.

Până aici nu avem de cât constatarea infracțiunei. O dată actele ajunse în mâna generalului comandant, din acel moment numai, poate să începă adevărata urmărire a infracțiunilor constatate.

Legea, prin art. 93, dispune că crimele și delictetele nu se pot urmări, sub pedepsă de nulitate, de cât după un ordin de cercetare dat de generalul comandant al circumscripțiunei săue de către acel ce-l ține locul și de către ministerul de resbel, în casurile prevădute de lege.

Acest ordin se dă Comisarului Regesc și el constituie adevărata urmărire a infracțiunilor.

După art. 93, generalul comandant are dreptul a pune în mișcare acțiunea publică și a o opri; însă în cazul din urmănu trebuie a usa de această facultate de cât pe considerante puternice și când infraecțiunile pot fi reprimete disciplinar.

Nedarea ordinului de a cerceta, se va constata printr'o decisiune a generalului comandant care se va trimite imediat ministerului de resbel.

Ordinul de urmărire dat odată, el nu mai poate fi retras și acțiunea publică pusă în mișcare își va continua cursul legal până ajunge iarăși la generalul comandant sau ministerul de resbel, după casurii de competență, pentru a da ordinul de dare în judecată.

Indată ce Comisarul regal primesce ordinul de dare în judecată, fie că acest ordin ar fi însoțit de procese-verbale deja drestate de oficerii poliției judiciare, fie că el ar veni din inițiativa ministerului său a generalului comandant, se va procede imediat la instruirea și urmărirea causei, conformându-se art. 94, 95 și următorii din lege.

În ceea-ce privește nesupușii și desertorii, urmărirea începe în basa plângerilor prevădute la art. 88 și 89 din Codul Justiției

militare; nepădirea celor prescrite de aceste articole nu poate da loc la urmărire.

Din dispozițiunile clare ale legii (art. 93 și 94) se poate observa că ordinul de a cerceta nu coprinde de cât infracțiunile actuale desemnate în ordin său în actele alăturate; că prin urmare acest ordin nu împuternicesce pe raportor, dacă în cursul instrucțiunei ar descoperi noi infracțiuni de a intra și în cercetarea acestora.

Pentru acesta trebuie un nou ordin de a cerceta și prin urmare tot ceea-ce raportorul va face fără a poseda acest nou ordin, este nul și neavenit, iar judecata urmată supusă anulării.

Așa spre exemplu, dacă contra unui oficer prevenit de delapidare de bani, s'a dat un ordin de a cerceta, și în cursul acestei instrucțiuni, raportorul descoperie și fals în acte publice, el este obligat pentru această nouă infracțiune de a încheia un proces-verbal și a cere rechisițiunile comisarului Regesc, care va interveni pentru un nou ordin de cercetare și asupra acestei infracțiuni. Căci este evident după litera și spiritul legii, că nici o infracțiune nu se poate urmări fără un ordin de a cerceta a generalului comandant sau ministerului de resbel.

Instrucțiunea începe prin interogatorul prevenitului (art. 95).

Acest interogator este o piesă foarte importantă a instrucțiunei și deci trebuie ca formalitățile cerute de art. 95, să se execute întocmai. El trebuie citit prevenitului și să fie subscris de dînsul sau mențiunea să se facă că nu vrea să nu poete scrie. Apoi să fie subscris pe fie-care pagină de raportor și de grefer. Omiterea acestor formalități, dă loc la anularea decisiunei.

Aicea este locul a atrage atențiunea asupra faptului că legea nu recunoște ca jude instructor de cât pe raportorul consiliului de răsbou și că prin urmare nimeni altul nu este competent de a face și încheia actele de instrucțiune de cât dînsul său un anume delegat al său, care nu poete fi altul de cât unul din substituiți ce-l dă legea. Este dar cu totul nul și ne avenit actul de instrucție făcut de un substitut fără a exista o anume delegație a raportorului, care să-l permită a instrui.

În privința acesta avem deja și o hotarire a consiliului de revizie dată în următoarele împrejurări: S'a ivit un cas la consiliul de revizie unde recursul era întemeiat pe aceea că instrucția a fost făcută de căpitanul-raportor și chiar raportul lucrat de el, dar subscris de substitut, acest cas a dat loc la discuții întinse și consiliul de revizie de și n'a casat sentința, totuși a

recunoscut că acesta constituie o neregularitate esențială care viciază procedura.

De unde rezultă că substituții nu pot face nici o instrucțiune fără o anume delegare din partea raportorului.

O inovație însemnată s'a introdus în codul justiției militare în ceea ce privește libertatea individuală. Este cunoscut că după vechea legislație, instrucția nu putea usa de cât de mandatul de depunere, care de și pôte necesar la începutul instrucției, avea inconvenientul că acest mandat o dată dat, numai era nici o cale de a-l ridica și nu avea nici un termen, așa că din această cauză preveniții suferea lungi închisori preventive numai pentru că în interesul instrucției și pentru descoperirea infracțiunii se dădea un asemenea mandat, adesea ori numai de o utilitate momentană.

Acastă stare de lucruri este cu totul modificată de noul codice (art. 99); mandatul de înfățișare și de aducere, pe care raportorul după împrejurări, pôte să le dea în cursul instrucției, pot fi schimbate în urma interogatorului luat prevenitului, în mandat de depunere. Acest mandat nu are însă putere de cât trei zile când este dat la reședința circumscripției și zece zile când depunerea s'a făcut în alte părți de cât la reședință. Cele 3 și 10 zile sunt maximul de timp ce legea pune la dispoziția raportorului pentru instrucția și descoperirea infracțiunii, după care el trebuie să se decidă sau a lăsa în libertate pe prevenit sau a cere de la generalul comandant, prin comisarul Regesc, un mandat de arestare contra lui (art. 99 alin. V). Raportorul ne făcând nici una, nici alta, arestarea se consideră ca ilegală.

Când raportorul din investigațiile și instrucția făcută va fi de părere că este cas a se da mandat de arestare prevenitului, va încheia o ordonanță în acest sens pe care o va comunica comisarului Regesc.

Acesta va da înscris concluziunile sale asupra ordonanței și va înainta tot generalului comandant cerând ordinul pentru darea mandatului de arestare. Numai după dobândirea acestui ordin se va putea elibera mandatul de arestare. Evident că și în această materie, după cum am văzut tratând despre ordinul de a cerceta, generalul comandant al circumscripției are dreptul de a refusa ordinul de arestare și în acest cas, expirând cele 3 sau 10 zile a mandatului de depunere, prevenitul este de drept liber și ori-ce închisore suferită peste aceste termene, va fi considerată de ilegală.

Legea merge și mai departe în ceea ce privește puterea și dreptul generalului comandant al circumscripției. Ea îi dă dreptul, ca chiar în cazul de a se fi dat deja un mandat de arestare generalul să pôta libera pe prevenit de sub acest mandat (art. 99 alin. V), însă atunci este ținut să ceră și părerea raportorului și concluziunile Comisarului Regesc.

Pentru punerea în libertate a prevenitului aflat sub mandat de depunere, raportorul o pôte face luând concluziunile comisarului Regesc. Dacă Comisarul Regesc ar fi de părere că nu este loc de a se pune în libertate prevenitul, el va alătura ordonanța raportorului de punere în libertate, cerând generalului comandant al circumscripției a da ordinul de arestare. Generalului decide definitiv asupra casului

Darea în judecată.

Indată ce actele instrucției au fost desăvârșite, raportorul întrușese într'un raport toate cele instruite, caracterizează infracțiunea, notează articolele de lege care-i sunt aplicabile și alăturând toate actele ce au servit la instrucție le transmite Comisarului Regesc. Acesta și formulază concluziunile sale și transmite totul Generalului comandant, pentru a se cere ordinul de dare în judecată (art. 102). Pentru darea în judecată a ofițerilor superiori prevăduți la art. 93, al. 2. Generalul comandant al Circumscripției, transmite toate actele Ministerului de Războiu, opinând asupra casului.

Art. 102 din Codul Justiției Militare conferă un drept de apreciere foarte întins generalului comandant, asupra căruia atrăg în particular atențiunea pentru a usa de el, având în vedere gravele interese ce sunt în joc, atât în ceea ce privește persoanele, cât și ordinea publică.

Când generalul comandant recunoște că nu este cas de a da în judecată, mai ales când asupra faptului supus aprecierii generalului atât raportorul cât și comisarul Regesc, s'ar fi pronunțat afirmativ, deciziunea generalului va fi motivată și se va face cunoscut Ministerului motivele cari l-a determinat a nu da curs Justiției.

Comisarul Regesc este obligat, când înainteză actele instrucției, împreună cu ordonanța raportorului către generalul comandant al circumscripției, pentru a cere ordinul de dare în judecată, să dea concluziunile sale înscris, făcând un requisitor care să ca-

racterizeze infracțiunea și să se pronunțe de este sau nu loc de trimitere în judecată, menționând articolele din lege aplicabile.

În cas când raportorul, prin ordonanța sa definitivă, ar conchide la neurmărirea preveniutului, el va înainta de asemenea toate actele Comisarului Regesc, care va emite un rechisitor detaliat de toate cele petrecute și va conchide. Când comisarul Regesc ar fi în neunire cu concluziunile raportorului, atunci el va trimite toate actele generalului comandant al circumscripției care va decide definitiv asupra casului.

Generalul comandant al circumscripției este obligat după art. 106 al legii ca, în ordinul de dare în judecată să dispue asemenea convocarea consiliului de război și să fixeze ziua întrunirii lui. Această din urmă formalitate este privită ca esențială și ordinul de dare în judecată, care nu ar conține convocarea consiliului și nu ar fixa ziua întrunirii lui, ar fi lovit de nulitate și ar da loc la casarea deciziunii consiliului de război.

Asemenea dacă se întâmplă ca procesul să se amâne, atunci comisarul regesc este obligat a cere generalului comandant un nou ordin care să ordone o altă convocare și să fixeze ziua întrunirii consiliului, căci numai din aceea zi, începe mandatul și ealitatea judecătorului.

Îndată ce se va emite ordinul de dare în judecată, Comisarul Regesc este ținut, conform art. 103 din lege, ca cu 3 zile cel puțin înaintea zilei fixate pentru judecare, să notifice acusatului crima sau delictul pentru care este dat în judecată, textul legii aplicabile și lista martorilor ce își propune a chema.

Acusatul se va înscința asemenea, că de ne nu își va alege un apărător, i se va numi unul din oficiu.

Pentru toate aceste formalități îndeplinite, Comisarul Regesc este ținut, a încheia un proces verbal care să le constate și care se va subscrie de dînsul, de grefier și de acusat. Rechisitorul definitiv precum și lista martorilor se notifică preveniutului sub luare de chitanță.

Toate aceste formalități tindend a asigura dreptul de apărare al acusatului, tot-d'una când ele nu vor fi efectuate, acest drept va fi violat și prin urmare și deciziunea urmată cu violarea acestui drept va da loc la casare, iar formalitățile emise mai sus, vor fi tot-d'una considerate ca ne efectuate când în dosarul acusatului nu va exista probele că ele au fost îndeplinite. Aceste probe nu se pot face decât cu procesul verbal al Comisarului

Regesc încheiat după cum mai sus se arată și cu chitanțele de primire a certificatelor legale, eliberate de acusat.

Din cauza neîndeplinirii acestor formalități, mai multe deciziuni ale consiliilor de război au fost anulate până astăzi și de aceea veți stărui cu tot dinadinsul ca Comisarul Regesc să fie foarte atenți la îndeplinirea lor precum și la dresarea actelor care au de scop a dovedi că în adevăr ele au fost îndeplinite.

În privința apărătorilor înaintea consiliilor de război, s'au introdus mai multe inovațiuni.

Art. 105 al legii, pune pe advocații civili în același rând cu apărătorii militari. Ei pot fi numiți din oficiu ca și aceștia și sunt ținuuți a justifica neprezentarea lor. În cas de ne venire justificată sau de refuz de a apăra, președintele consiliului de război pedepsece pe apărătorii militari cu trei zile până la o lună închisore, iar dacă este avocat civil, președintele va cere o pedepsă disciplinară baroului și va putea chiar ridica advocatului dreptul de pleadare înaintea consiliului de război pe timp mărginit și nu mai mare de un an.

Pentru ca însă un avocat civil să pótă fi numit apărător din oficiu, el trebuie să fie înscris pe tabloul advocaților consiliului de război, veți ordona dar Comisarilor Regesci a cere decanului de advocați din circumscripția sa, să-i înainteze un tablou de advocați ce pot fi numiți ca apărători din oficiu.

Pentru a nu se aduce împedicare în marșa regulată a justiției și pentru mai multă celeritate, veți pune în vedere șefilor de corpuri și serviciuri, a da ordine severe oficerilor numiți apărători din oficiu a nu se absenta de la Consiliul de război și cel de revizie, la ziua fixată prin ordinul de încunoștințare.

Îndatorirea de apărător, dată din oficiu sau nu, primază orice serviciu. Oficerii numiți apărători vor fi dispensați de orice serviciu în acea zi.

Apărătorii pot comunica cu acusatul îndată după îndeplinirea formalităților prevădute la art. 103 din lege, pot lua orice lămuriri și scote copii, după acte, însă cu propria lor cheltuielă.

E cunoscut cât de slabă se presintă adesea ori apărarea din oficiu a gradelor inferioare înaintea tribunalelor militare. În cele mai dese casuri oficerii rânduiți apărători din oficiu iau această sarcină drept o corvodă și se presint înaintea tribunalelor militare puțin pregătiți a putea lumina justiția asupra motivelor de apărare.

Această stare de lucruri mă îndemnă a recomanda ca parchetul

cu cât are înaintea sa o apărare mai puțin eficace, cu atât să fie mai scrupulos în păzirea formelor, iar consiliile în cercetarea faptelor și pronunțarea sentinței. Tot de odată în dorința de a aduce o ameliorare, d-nii Comisarilor Regesci, vor forma tablouri de ofițeri până la gradul de majori inclusiv, după recomandările ce vor primi de la șefii respectivi, pentru a fi chemați de apărători din oficiu.

Acastă dispoziție privește numai pentru numirea apărătorilor din oficiu, rămâne liber ori-ce inculpat a-și alege singur pe apărătorul care îl voește.

Acusatul trebuie să se prezinte liber înaintea consiliului de războiu sub paza santinelei. Dacă el refuză de a se prezenta, consiliul va ordona aducerea lui prin forță sau după ce va redacta formalitățile legale (art. 113), va trece la darea hotărârii în lipsa acusatului. Aceste două căi sunt lăsate cu totul la alegerea consiliului și el este suveran apreciator al împrejurărilor care le dă naștere.

Președintele, după ce a declarat ședința deschisă, introduce pe acusat și constată identitatea lui, apoi ordonă a se citi ordinul de convocare al consiliului, ordonanța raportorului și ori-ce act va crede necesar pentru a lumina consiliul.

Apoi procede la interogatorul acusatului și la ascultarea marturilor dacă sunt.

Nu mai înaintea ascultării marturilor, acusatul sau apărarea poate propune excepțiile ce va crede necesari în interesul apărării sale. Excepțiile propuse trebuiesc judecate îndată și consiliul de războiu este ținut a se pronunța asupra lor, motivând atât respingerea cât și primirea excepțiilor, căci respingerea sau primirea excepțiilor nemotivate în corpul sentinței nu poate fi admis. El se pronunță tot astfel asupra tuturor incidentelor ce ar naște în instanță (art. 118 al legii). Dacă motivarea sentinței pentru respingerea sau admiterea veri-unei excepții nu începe în corpul sentinței tipărite, se va trece în procesul verbal al ședinței notificându-se acolo toate cele urmate până la rezolvarea excepției, arătându-se și numărul voturilor cu care a fost primită sau respinsă excepția, iar de urmare se va face mențiune în corpul sentinței.

După rezolvarea excepțiilor propuse se intră în desbaterea fondului prin audițiunea marturilor, dacă sunt, sau dacă nu, prin darea cuvintului comisarului regesc, pentru susținerea acuzației. Apărarea are apoi cuvintul.

Consiliul de războiu nu poate refusa nici odată replica Comisarului Regesc, când acesta o cere; apărarea însă și acusatul au tot-deauna cuvintul cel din urmă (art. 124).

După replică, consiliul are deplină suveranitate de a închide desbaterile, sau a mai da cuvintul, observând însă, ca tot-deauna apărarea și acusatul să li albă cel din urmă și făcând mențiune despre această în corpul sentinței.

Desbaterile odată începute, ele trebuiesc urmate fără întrerupere până la pronunțarea sentinței (art. 123).

Când, pentru chemarea unui martor sau alte cazuri legale ale procesului, suspendarea trece peste 48 ore, atunci desbaterile trebuiesc să începă din nou, adică se procedează astfel, ca și când nimic nu s'ar fi făcut până atunci. Asemenea suspendare însă este o adevărată amânare a procesului, care din diferite cauze nu se poate judeca pentru ziua desfiată.

Consiliul trebuie să se pronunțe asupra suspendării desbaterilor prin majoritate de voturi (art. 123) și a lua o încheiere motivată. Acastă încheiere este tot-deauna obligatorie când urmează a se suspenda desbaterile pentru cazurile prevăzute la art. 123 alin. 3.

Când însă desbaterile se suspendă de președinte pentru câte-va minute trebuincioasă repausului, numai este novoe de o încheiere motivată a consiliului.

Unele consilii au înțeles acest articol în sensul că ar avea drept a suspenda pronunțarea sentinței după ce desbaterile au fost închise, conform aliniatului din urmă al art. 124.

Casul acesta însă a dat loc la casarea deciziunii, de ore-ce judecătorii au putut să-și preschimbe impresiunea obținută și convingiunea ce s'au format fiind în contact cu publicul. Acest cas a fost o flagrantă violare a art. 125, alin. 2, care ordonă ca după închiderea desbaterilor și retragerea judecătorilor, aceștia numai pot comunica cu nimenea, nici se pot despărți înainte de a se da hotărârea.

e) Pronunțarea hotărârii și cestiunile puse judecătorilor.

Desbaterile odată închise conform art. 124, începe lucrarea judecătorilor în privința pronunțării și dării hotărârii definitive, care încheie judecata înaintea instrucției unde s'a început.

Legiuitorul a edictat mai multe reguli ce sunt a se păși la

pronunțarea hotărîrii, tôte având de scop pe de o parte a garanța expresiunea fidelă a convicțiunei ce judecătóruľ ș'a putut face din desbateri, iar pe de alta a se face posibilă aplicarea pedepselor în conformitate cu gravitatea infracțiunilor comise.

Pentru casul dintăiú legea prin art. 125, alin. 2, opresce pe judecătóruľ de a comunica cu cine-va în timpul dărei hotărîrii săú de a suspenda pronunțarea ei. Orí când s'ar comite asemenea abatere, decisiunea consiliului de răsboiú va fi anulată. Pentru casul al 2-lea legea, prin art. 126, pune îndatorire președintelui de a formula nisea întrebări, menite a constata felul infracțiunei și gradul de culpabilitate, cărora le va da citire în ședința pentru a face asupra lor, atât apărarea cât și Comisarul Regal, obiecțiunile ce vor crede de cuviință.

Adunându-se voturile pe rînd asupra tuturor cestiunilor și dacă acusatul se declară culpabil, atunci, consiliul deliberază asupra aplicărei pedepsei. Culpabilitatea săú achitarea se pronunță cu majoritate de voturi, adică; trei contra doi.

Deliberarea asupra aplicărei pedepsei va fi precedată tot-dauna conform art. 128, de votul consiliului asupra circumstanțelor atenuante. Orí de câte ori legea autoriză circumstanțe atenuante, consiliul de rebel este ținut a se pronunța asupra lor.

Pentru acest finit, președintele va pune întrebarea: „există circumstanțe atenuante în favórea acusatului?“

Dacă majoritatea răspunde afirmativ, și numai în acest cas sentința va face mențiune despre acésta în următorul mod:

„Consiliul, în majoritate, declară că în favórea lui N. N. există circumstanțe atenuante.“ În cas negativ se va menționa în procesul-verbal al ședinței că cele prescise de art. 128 au fost îndeplinite.

După acésta, consiliul intră în desbateri asupra aplicărei pedepsei. El se pronunță cu majoritate de voturi. Când însă aplicarea pedepsei nu intrinsece majoritatea de trei, atunci se va adopta opiniunea cea mai favorabilă acusatului. Așa spre exemplu, când doi judecătóri sunt pentru 11 luni închisóre, doi alți pentru 8 luni, iar unul pentru 6 luni, în acest cas nici una din acéste pedepse neîntrunind majoritatea, se va adopta pedépsa cea mai favorabilă acusatului, adică: cea de 6 luni. — Asemenea și în casul când divergența va fi asupra însăși naturei pedepsei ce este să se aplice. Dacă 2 judecătóri sunt pentru munca silnică, doi pentru reclusiune și unul pentru maximul închisórei corecționale, se va adopta acésta din urmă pedépsă.

Când legea prevede că condamnatul nu mai are drept a purta medalii, decorațiuni și alte distincțiuni, consiliul de rebel, odată cu aplicarea pedepsei principale, trebuie să declare perderea acéstuí drept, trecându-se în corpul hotărîrii, (art. 132 Codul justiției militare).

Interpretarea ce credem a se da art. 185, este că prin perderea semnelor de distincțiune; acel articol a înțeles decorațiunile și medaliiile, căci sub cuvîntul de „și uniforma“ articolul prevede tôte distincțiunile cele-lalte și obiectele care constituie uniforma gradului săú rangului.

Apoi consiliul va intra în desbateri despăgubirilor la care are dreptul Statul și acésta numai când Comisarul Regesc a luat conclusiuni asupra lor, cerându-le și specificându-le în instanță. Ele se resolvă iarăși cu majoritate de voturi, și când nu se pôte forma o majoritate asupra cuantumului sumei de acordat Statului, drept despăgubire, atunci se va adopta opiniunea cea mai favorabilă acusatului.

Orí cari ar fi pretențiunile acusatului săú a părței civile pentru daune și despăgubiri, consiliul le va respinge tot-d'auna el ne avënd dreptul, după lege, a lichida asemenea pretenții. Pentru despăgubirile civile, părțile au dreptul a se adresa la tribunalele ordinare (art. 133).

Tôte aceste lucruri sunt trecute cu de amănuntul în corpul hotărîrii care trebuiesc redactată conform art. 134 al legii. Orí-ce abatere de la acest articol atrage după sine anularea hotărîrii. Ea se subserie de președinte mai întâiú apoi de membrii consiliului și în urmă de grefier. Consiliul va eși apoi în complect în sala ședințelor, față cu comisarul Regesc, acusatul și apărarea, și președintele va citi cu glas tare motivele și dispozitivul hotărîrii.

Pentru a activa darea sentințelor, consiliul se servă cu sentințe tipărite în care tôte casurile care ar putea atrage anularea, sunt deja prevădute și rămâne numai a le complecta după natura și împrejurările delictelor și marșa procesului de grefier, iar incidentele ce se ivesc în cursul desbaterilor și cari nu încap în corpul sentinței, se vor trece într'un proces-verbal tot-d'auna alăturat la sentință.

Cestiunile (art. 126).

Una din materiile cele mai grele ale instrucțiunei criminale este punerea cestiunilor. Legea cu drept cuvînt dá o însemnătate capitală acéstei materii și ea pretinde în art. sêu 134 că

ceștiunile puse cu răspunsurile judecătorilor să fie trecute în corpul hotărârii sub pedepsă de nulitate.

În principiu, legea fracționează ceștiunile în mai multe părți a căror șintă este a constata:

1. Faptul pentru care acusatul este supus judecăței.
2. Circumstanțele agravante care îl însoțit infracțiunea și îl mărește pedepșa.
3. Pricipea acusatului când el are mai puțin de 16 ani.
4. Circumstanțele atenuante când legea le admite.

Prima ceștiune dar se pune asupra faptului principal. Dacă, spre exemplu, crima saū delictul comis a fost: desertare, furt, insubordonanță etc. Fiind însă că legea nu pedepsește cu aceeași pedepsă toate infracțiunile de furt, de desertare, de insubordonanță, dar din contră pentru aceleași fel de infracțiune are pedepse gradate de la cea mai mică până la cea mai mare, de aceea legiuitorul a fost nevoit a introduce și ceștiunile pentru circumstanțele agravante. Acestea nu sunt dar de cât împrejurările care mărește pedepșa unei infracțiuni; exemplu: N. N. este acusat de desertare în timp de pace, pentru că nu s'a presintat la corp după 15 zile de la expirarea concediului, luând cu sine și armele sale.

Asupra acestui cap de acusație, președintele va pune ceștiunea asupra desertării simple, adică:

N. N. este culpabil de desertare în timp de pace pentru că fiind în concediu de . . . valabil până la . . . nu s'a prezentat la corpul său după 15 zile de la expirarea concediului?

Apoi va pune ceștiunea circumstanțelor agravante:

N. N. a luat cu sine desertând armele sale?

Dacă consiliul răspunde afirmativ la 1-a întrebare și negativ la a 2-a întrebare, atunci aplicarea pedepsei se face conform alin. I, a art. 226, adică de la 3 luni până la 2 ani închisore, iar dacă consiliul răspunde afirmativ la ambele ceștiuni, atunci aplicarea pedepsei se face conform alin. 3, art. 226, adică maximum pedepsei de 2 ani fără a i se putea da mai puțin.

După cum se pôte observa din întrebările de mai sus, ceștiunea principală, trebuie să cuprindă toate elementele infracțiunii comise. Nu ar fi dăr nici legal, nici corect, a se întreba numai dacă N. N. este culpabil de desertare, trebuie din contră a se specifica elementele desertării, după cum acusație le va presenta și susține. Ast-fel dar ceștiunea principală pentru desertare, se va modifica după previsionsile art. 225 și 226, după cum urmază:

N. N. este culpabil de desertare în timp de pace fiind-că a lipsit fără voe de la corp 6 zile după constatarea lipsei sale? (Pentru soldați și grade vechi).

N. N. este culpabil de desertare în timp de pace fiind-că a lipsit fără voe de la corp o lună de zile după constatarea lipsei sale, ne având încă împlinite 3 luni de prezență sub arme (pentru recrui).

În ceștiunile de mai sus se coprind în adevăr toate elementele care constituiesc desertarea simplă în felurile specii prevădute de lege și care se pedepsește de la 3 luni până la 2 ani închisore. Ori-ce circumstanță ar veni să îngreune această pedepsă va fi o circumstanță agravantă (îngreunătoare), care va cere punerea unei noi ceștiuni. Ast-fel toate circumstanțele prevădute de art. 226, adică: timpul de resbel sau un teritoriu în stare de asediū, luare cu sine a armelor, efecte de mare echipament saū cal, timpul de serviciū, desertare în recidivă. Dacă desertarea a urmat în una din aceste împrejurări, atunci pe lângă ceștiunea principală se va pune și ceștiunile:

N. N. a luat cu sine desertând armele sale?

N. N. fost'a de serviciū, desertând în afară de casurile art. 204 și 205 a codului justiției militare?

N. N. a comis acest fapt în recidivă?

Dacă consiliul răspunde afirmativ la ambele ceștiuni, atunci pedepsă să dă conform art. 226, ai 3, adică: ea nu pôte fi mai mică de 2 ani închisore, saū munca publică.

Tot după acelaș sistem se vor pune ceștiunile pentru constatarea desertării în străinătate.

Se va pune întâi ceștiunea cuprindend elementele desertării în străinătate și apoi ceștiunea circumstanței agravante în care s'a efectuat desertarea.

Se va observa cu atențiune ca circumstanțele agravate precum și scuzele legale să facă obiectul unei alte ceștiuni, deosebită de faptul principal pentru a nu da loc la o complecsitate de ceștiuni asupra cărora judecătorul nu va putea răspunde. Asemenea și când fiind mai mulți acusați se va pune o singură întrebare pentru toți acusații, căci și în asemenea cas judecătorul esta silit, vrând nevrând a achita saū a condamna pe toți acusații și ast-fel s'ar forța conștiința judecătorilor asupra verdictului ce au a da în mod contrariū spiritului legii. Este dar absolut accesar ca pentru fie-care acusat să și pue o întrebare a parte.

Creдем necesar a trage cu această ocașie atențiunea asupra

deosebitelor infracțiuni, care după experiența de până acuma, s'a observat din recursele făcute la consiliul de revizie, că în cele mai multe cazuri, în cesțiunile puse consiliului, nu se constată elementele constitutive ale infracțiunii, ast-fel:

1) Faptul pedepsit de art. 211, trebuie să fie reprodus în cesțiune, în cât să reiasă serviciul ce s'a ordonat și gradul superiorului care ordonă. Întrebarea va fi ast-fel formată:

N. N. este culpabil că ordonându-i-se cutare lucru.... de către șeful său cutare a refusat de a se supune?

Dacă consiliul răspunde afirmativ, pedepșa este cea prevădută de art. 211, alin. ultim, adică: închisoare de la șese luni la 2 ani sau destituirea pentru ofițeri.

Când insubordonanța a avut loc în împrejurări agravante; a-tunci se va pune cesțiunea agravantă:

Refusul de a se supune avut-a loc în prezența inamicului? sau a rebelilor armați?

Refusul de a se supune avut-a loc pe un teritoriu în stare de rebel? sau de asediū?

În cazul întâiū, pedepșa este mórtea cu degradarea militară, în cazul al II-lea estea cea prevădută de art. 211, alin. 2.

Atrag atențiunea asupra faptului că s'a vădūt condamnări declarate conform art. 211, pentru grade ce au refusat un serviciū particular șefilor respectivi, asemenea condamnări însă, es cu totul din spiritul legii.

Nesupunerea la ordine cade sub prescripțiunile art. 211, când ordinul este dat pentru interesul serviciului militar, iar nu pentru interesul privat al șefului.

Consiliul de revizie a anulat asemenea hotăriri și pentru viitor în cazuri de insubordonanță, consiliile de rebel trebuie să specifice prin cesțiunile puse serviciul ce s'a ordonat și gradul șefului care a ordonat acest serviciū, așa ca consiliul de rebel să pótă avea un control eficace asupra aplicării corecte a legii.

2) Faptele pedepsite de art. 216 și 217, trebuie să fie bine precisate prin cesțiunile puse consiliului, din care să reiasă gradul superiorului, căci numai o simplă însăreinare dată unui soldat a funcțiunea ca caporal, nu constituie insubordonanța față cu e-rarchia militară.

După lege superioritatea o constituie numai gradul.

Ast-fel loviturile date de un soldat unui alt soldat care are însăreinarea de caporal, nu constituiesc lovituri date contra superiorului său.

În acest sens a judecat consiliul de revizie și este dar necesar ca cesțiunea pusă consiliului de rebel să arate gradul superiorului. Prin urmare cesțiunea va fi pusă ast-fel:

N. N. este culpabil că a lovit pe superiorul său? (Numele și gradul).

Apoi de cere trebuința se va pune și cesțiunea agravantă.

Loviturile urmatu-s'a în timp de serviciū? (sau cu ocaziunea serviciului?).

Asemenea se va urma pentru insultele prevădute de art. 217.

3) Furturile prevădute de art. 241, trebuiesc iarăși bine specificate prin cesțiunea pusă consiliului de rebel pentru a se putea face o justă aplicare a pedepsei. Se va specifica dar în cesțiunea principală dacă armele, munițiunile, caii, animalele și furagiul furat este de al Statului, dacă banii sau efectele furate sunt de ale militarilor ori de ale Statului, în fine dacă militarul a comis furtul în dauna cetățenului la care locuia. Pentru aceste diferite cazuri, cesțiunea principală va fi ast-fel redactată:

N. N. este culpabil că în ziua de a luat pe sub ascuns arme, muniții, cai, animale, furagiū, în prejudiciul Statului, cu cuget de a și le însuși pe nedrept?

N. N. este culpabil că în ziua de a luat pe sub ascuns efecte, bani ai ordinarului (ai soldel), în prejudiciul Statului (sau al militarilor), cu cuget de a și le însuși pe nedrept?

N. N. este culpabil că în ziua de a luat pe sup ascuns în prejudiciul cetățenului X unde locuia, obiecte sau bani cu cuget de a și le însuși pe nedrept?

Un răspuns afirmativ la cele d'întăiū două întrebări, îndrituiesce pe consiliū a aplica pedepșa de la alineat. 2, 3 și 4 ale art. 241, iar pentru a 3-a la aplicarea pedepsei prevădută de la alin. 5 al aceluiași articol.

Legea în acest articol prevede un singur cas de agravare a pedepsei și acesta este cazul când acusatul este comptabil de lucrările furate. În acest cas se va pune și cesțiunea agravantă:

N. N. fost'a comptabil de lucrările furate, în momentul când s'a comis furtul?

Un răspuns afirmativ la ambele întrebări, aplicarea pedepsei se face conform al. 1 și 3 al art. 241.

Se recomandă de a nu se specifica într'o cesțiune, nici odată de bani sau obiecte sustrase, dar a se pune „o sumă de bani“ sau „obiecte“, căci în desbateri ar putea resulta ca sumă să fie inferioară celei de care este acusat și atunci de și faptul

de furt rămâne constant, dar îndoiala asupra cuantumului, ar nevoi pe judecătorii a răspunde negativ pe temeiul că acusatul n'ar fi culpabil de totă suma ce i se impută.

4). Faptul prevăzut de art. 250, 252, și 253, este una din infracțiunile care au dat loc la cele mai multe controverse în dreptul penal. O jurisprudență constantă însă, în această materie, a stabilit că, pentru ca să existe un falș trebuie neapărat întrunirea a trei elemente constitutive, și anume: alterarea adevărului, prejudiciul și intențiunea viclă.

Lipsind unul din aceste elemente constitutive a falșului, infracțiunea ca atare numai există, n'are ființă.

Este dar de tot interesul ca hotărârile consiliilor de rebel să constate existența acestor elemente, fără de care infracțiunea nu pōte exista. De unde și datoria ca cesțiunea pusă să cuprindă toate elementele falșului.

Ast-fel dar, în mod generic întrebarea principală pusă consiliului, va fi formulată în modul următor:

N. N. este culpabil că la . . . a trecut cu intențiune viclă în contrōle, în ștate de prezență sau în stările de situație, în registre de comptabilitate, un număr de ómeni (sau de cai sau de ôile de prezență), peste efectivul real, alternând ast-fel adevărul și aducând prejudiciu statului (sau regimentului).

N. N. este culpabil că a contra-făcut (sau cercat să contra-facă) cu intenție viclă, sigiliu, semnătură, timbrele sau mărcile, etc., destinate a fi puse pe acte autentice privitoare la serviciul militar (sau pe documente sau pe efecte, etc.), alterând ast-fel adevărul acelor acte și aducând prejudiciu statului? (sau regimentului).

N. N. este culpabil de a-și fi procurat cu intenție viclă adevărate sigilii (sau timbre sau mărci), destinate a fi puse pe acte autentice, privitoare la serviciul militar, făcând (sau cercând a face) cu ele o întrebuintare frauduloasă drepturilor statului, alternând adevărul și aducând prejudiciu statului (regimentului) sau militarilor.

Din cele expuse până aci reese evident, însemnătatea cesțiunilor puse, precum și greutatea formărei lor, după diferitele infracțiuni. După lege numai președintele are dreptul a pune cesțiunile și e dator a le citi în ședință, iar părțile pot să le discute, însă președintele numai apreciază.

Pentru o mai mare înlesnire în punerea cesțiunilor, comisarii Regesci, sunt însărcinați ca să le enunțe la rechisitorul lor definitiv.

Asemenenea și apărarea va fi chemată de consiliul de rebel a-și prezenta în urma apărării cesțiunile asupra infracțiunii pentru care acusatul este dat în judecată, președintele consiliului de rebel, având înaintea sa atât cesțiunile redactate de comisarii Regesci, cât și cele redactate de apărare precum și textul legii, va formula mai cu înlesnire cesțiunile ce sunt a se supune consiliului.

Acestea sunt instrucțiunile pe care ministerul de rebel le crede acum de odată necesare a le pune în vedere celor chemați a aplica codul de justiție militară, rămânând ca timpul și experiența să vie a le mai completa.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

CODICELE
DE
JUSTIȚIE SPECIALA
PENTRU
CORPUL MARINEI.

CODICELE
DE
JUSTITIE SPECIALA
PENTRU
CORPUL MARINEI

*Promulgat și publicat în Monitorul Oficial No. 218, din
6 Ianuarie 1884.*

TITLUL I.

ORGANISAREA

1. Pentru personalul flotei justiția se dă:

1) Prin consiliurile de resbel din circumscripția teritorială unde se află reședința comandantului flotei:

2) Prin consiliurile de justiție pe bastimente.
Fr. 1.

2. Pentru cercetarea și judecarea crimelor și delictelor arătate la art. 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33 (§ 1, 2 și 4) 35, 36, 37, 38, 39 și 40, procedura este cea stabilită de codul jus-

tiției militare cu adăgirile următoare:

3. Consiliul de resbel, chemat a judeca crimele și delictele sus menționate se va compune de cel puțin două ofițeri din flotilă; în acest număr se cuprinde și cei ce ar face parte din consiliul de resbel permanent conform art. 10 din codul justiției militare.

4. Pentru acest scop, pe lângă tabloul prevăzut la art. 18 din codul justiției militare, se va forma la circumscripțiile teritoriale un tablou separat numai de ofițerii din flotilă care pot fi membrii ai consiliului de resbel și din care

se va completa numărul de doi membri prevăduți la art. 3.

Se va urma în privința gradului membrilor conform prescripțiilor art. 10 din codul justiției militare.

5. O dată judecata terminată, ofițerii din flotilă chemați a lua parte ca membri în virtutea art. 3, încetăză de a mai face parte din consiliu.

6. În cas de casare prin revisuire a sentinței date de consiliul de rebel prevăduți la art. 3 și trimiterea casului înaintea unui alt consiliu de rebel, se va proceda și aci conform art. 3, luând membrii necesari de pe tabloul prevăduți la art. 4.

Despre consiliurile de justiție pe bastimente.

7. Când un delict de competența consiliurilor de justiție a fost comis de un individ îmbarcat pe un bastiment militar, se formează un consiliu de justiție pentru a judeca pe autorul acestui delict. *Fr. 68.*

8. Consiliul de justiție se compune din comandantul bastimentului său ajutorul său și din doi membri luați dintre ofițerii flotei.

Un ofițer de administrație sau un asimilat orecare sau orî care altă persoană din echipagiū îndeplinește funcțiunea de grefier. *Fr. 69.*

9. Membrii consiliului de justiție și grefierul sunt luați din bastimentul prevenitului.

În cas de complicitate între mai mulți indiviđi cari nu sunt îmbarcați pe același bastiment, membrii consiliului și grefierul sunt luați de pe bastimentul prevenitului mai mare la grad sau mai vechiū.

Dacă pe bastimentul prevenitului nu se găsește ofițeri spre a compune consiliul de justiție, se pot lua ofițeri de la alte bastimente. *Fr. 70, 71.*

10. Nimeni nu pōte face parte dintr'un consiliu de justiție dacă nu este Român sau naturalizat. *Fr. 72.*

11. Art. 23 și 24 (1) ale codului justiției militare, relative la consiliurile de rebel, sunt aplicabile și la consiliurile de justiție, cu excepțiune că acel care a dat ordine de informare pōte fi membru în consiliul de justiție, când bas-

(1) Din erōre se citează aci art. 23 și 24 din codicele justiției militare, în loc de art. 22, și 23 cum iese și art. frances. Nota Ghețu.

timentul s'ar afla isolat. *Fr. 73.*

Competința consiliurilor de justiție.

12. Se judecă de consiliurile de justiție delictele comise pe un bastiment în mers în porturile de mare și în țară streină și cari nu atrag o pedepsă mai mare de un an de închisōre și de persoanele următore:

Cei îmbarcați sub orice titlu, cari n'au nici gradul, nici rangul de ofițeri nici un ordin care ȳ-ar pune pe bastiment în rîndul ofițerilor. *Fr. 102 al. 1.*

13. Când bastimentul pe care s'ar fi comis un delict de natura celui arătat la art. 12 se desarmăză înainte de adunarea consiliului, judecata se face de către consiliul de rebel din circumscripția teritorială unde se află comandantul flotei.

În cas când prevenitul ar face parte din altă circumscripție de cât aceea unde se află comandantul flotei, se va trimite la consiliul de rebel din circumscripția de unde face parte. *Fr. 23 al. 2.*

14. Judecările consiliurilor de justiție nu sînt susceptibile de nici un fel de

recurs cînd bastimentul este în mers sau în porturi streine. *Fr. 102 al. 2.*

Procedura înaintea consiliului de justiție.

15. Când s'a comis un delict de competența consiliurilor de justiție, comandantul bastimentului transmite plîngerea comandantului flotei sau comandantului superior, dacă face parte dintr'o reuniune de bastimente. *Fr. 216.*

16. Dacă autoritatea căreia s'a transmis plîngerea saū, în cas când bastimentul ar fi isolat, comandantul bastimentului găsește că este necesar a i se da curs, numește membri și grefierul consiliului de justiție, hotărăște locul și ora întrunirii lor.

Consiliul se consideră chemat a judeca delictul prin faptul primirii plîngerii și actelor. *Fr. 217.*

17. Președintele consiliului de justiție trimite tōte actele unuia din membri, spre a face raportul afacerii.

Raportorul citează autorităților pentru a da hotărîrea. *Fr. 218.*

18. Îndată ce pedința este deschisă, președintele or-

donă a se introduce inculpatul.

Raportorul dă citire plângerii și actelor; el prezintă observațiunile sale fără însă a și manifesta opiniunea. Instrucțiunea este orală, martorii sunt introduși separat și depun după prestarea jurământului.

Președintele pune întrebări inculpatului. Dacă acesta declină competența, consiliul hotărăște prin o decisiune motivată.

Consiliul poate asemenea să și declare din oficiu incompetența și trimete plângerea celui ce a dat ordinul de informare împreună cu procesul-verbal al ședinței.

Inculpatul poate cere să se pună martorilor întrebări ce ar crede folositoare apărării sale; el poate să fie asistat de un apărător.

După ascultarea martorilor, inculpatul și apărătorul prezintă apărarea.

Președintele întreabă pe acusat dacă mai are ceva de adăugat pentru apărarea sa și ordonă să se de-libereze *Fr. 219.*

19. Dacă un asistent, un martor sau un inculpat, se face culpabil de lovire, de ultragiū sau de amenințări, prin cuvinte sau gesturi către consiliū sau

unul din membrii săi, este pasibil de pedepsele prevădute la art. 110 și 114 codul justiției militare.

Președintele după dresarea procesului-verbal de fapte și depunerea martorilor, trimite actele și pe inculpat autorității care a numit consiliul, spre a se statua de un consiliu de rebel dacă pedepsa ce ar merita inculpatul în-țrece competența consiliului de justiție.

Președintele procedeză asemenea conform paragrafului precedent când depunerea unui martor pare false. *Fr. 220.*

20. În cazul prevădut la art. 110 din codul justiției militare, se va proceda în modul următor:

1) Dacă delictul nu atrage o pedepsă mai mare de un an închisore, autorul delictului se judecă îndată.

2) Dacă s'a petrecut o astfel de crimă sau delict, președintele, după ce și-a dresat procesul-verbal de fapte și de arătările martorilor, trimite actele și autorul crimei sau delictului autorității care a numit consiliul. *Fr. 221.*

21. Consiliul deliberază cu ușile închise, fără prezența greșierului. Președintele adună voturile în-

cepând cu gradul cel mai mic; el și dă părerea cel din urmă.

După deliberare, consiliul reîntră în ședință unde în prezența inculpatului, președintele comunică hotărîrea consiliului.

Dacă prevenitul este achitat sau absolvit președintele declară că este apărât de plângere și ordonă să fie pus în libertate, dacă nu este acusat pentru alt motiv.

Dacă prevenitul s'a condamnat, președintele dă citire judecătii care trebuie să specifice delictul și circumstanțele, pedepsa pronunțată, numărul voturilor și textul legii aplicate.

Judecata se scrie în ședință, pe un registru special; el se subsemneză de președinte, de judecătorii și de greșier. *Fr. 222.*

22. Tote hotărîrile consiliului sunt luate cu majoritate de voturi. *Fr. 223.*

23. Hotărîrile definitive ale consiliului de justiție se execută în 24 ore de la pronunțare, după ordinea autorității care a numit consiliul și prin îngrijirea comandantului bastimentului și în prezența greșierului, care menționează acesta pe procesul-verbal. *Fr. 225, 1°.*

24. În cele trei zile care urmeză executarea, un extract al judecătii se trimite comandantului corpului de armată unde se află comandantul flotilei prin cale ierarhică.

1) După propunerea comandantului flotilei, comandantul corpului de armată poate reduce pedepsa și efectele ei.

2) Se alătură asemenea un proces-verbal al ședinței când hotărîrea pronunță pedepsa închisorei.

3) Aceste acte fac mențiune de executarea dispozițiilor art. 104, 108, 109, 110 (§ 1 și 3), 112, 113 (§ 1), 114 (§ 13) (1), 119, 123, 128, (§ 2), 131 și 133 din codul justiției militare. *Fr. 224, 225, 226.*

TITLUL II.

DESPRE CRIME, DELICTE ȘI PEDEPSE

25. Se pedepsește conform art. 198 din codicele justiției militare în timp de rebel:

1) Cel care comunică inamicului modul de a comunica prin semnale;

2) Orice individ Român sau în serviciul Român

(1) § 13 nu există la art. 114 menționat. Din erorē de tipar s'a omis o virgulă, trebuie citit dar § 1, 3.

care dă cu voință concursul său spre a conduce sau pilota un bastiment inamic *Fr. 263.*

26. Ori-ce oficer, comandant superior sau comandant al unui bastiment, culpabil de a fi pierdut un bastiment al Statului pus sub ordinele sale, sau de a fi ocazionat pierderea sau capturarea aceluiașt bastiment, se pedepsește:

1) Prin mărte cu degradarea militară, dacă faptul s'a făcut cu voință;

2) Cu destituirea, dacă faptul a fost rezultat al neglijenței sau al incapacității. *Fr. 267.*

27. Se pedepsește prin mărte cu degradarea militară comandantul unui bastiment care, cu știință și voință în cas de pierdere a batimentului său nu-l părăsește celdin urmă. *Fr. 270.*

28. Se pedepsește cu destituirea ori-ce comandant care, fără motive legitime, a refuzat de a da ajutor unui bastiment român sau aliat în pericol și care i-ar fi cerut ajutor. *Fr. 273.*

29. Se pedepsește cu închisóra de la șese luni la un an, comandantul unui batiment care, în momentul esuagiului (nămolirei), incendiului sau vasfrângerii, nu ia tóte măsurile cu-

venite pentru a scăpa batimentul de pierderea totală. *Fr. 274.*

30. Comandantul unui bastiment care, prin neglijență sau incapacitate, se lasă a fi surprins de inamic, sau ocazionază un incendiu, un abordagiú sau inomolire, sau o avarie gravă, se pedepsește cu închisóra de trei până la șese luni.

Când culpabilul este secund sau șef de quart, sau ori-ce individ imbarcat, pentru faptul menționat la paragraful precedent, se pedepsește cu închisóra de la două luni la patru. *Fr. 275.*

31. Comandantul care nu-și menține postul său în timpul luptei, se pedepsește cumărte. *Fr. 276.*

32. Ofițerul șef de quart care dórme în timpul serviciului se pedepsește:

1) Cu închisóra de la șese luni la două ani, dacă era în prezența inamicului sau a rebelilor armați;

2) Cu închisóra de la două la șese luni dacă faptul s'a petrecut în timp de rebel, însă nu în prezența inamicului și în timp de pace când batimentul este pe drum. *Fr. 282.*

33. Soldatul aședat în funcțiune în arbori (caltarge), la gruele ancore-

lor, la sondă, la stope sau în bărcile de rond, care și părăsesc postul său sau nu-și indeplinesc consemnul, se pedepsește:

1) Cu mărte, dacă se află în prezența inamicului sau a rebelilor armați;

2) Cu două până la cinci ani muncă silnică, dacă părăsirea a avut loc în timp de rebel într'un esuagiú (inomolire), un abordagiú sau în timpul unei manevre de care ar atârna siguranța batimentului;

3) Cu închisóra de la trei până la șese luni în tóte cele-lalte casuri.

Dacă s'ar găsi dormind se pedepsește:

4) Cu munca silnică de la două până la cinci ani în casul întâiú;

5) Cu închisóra de la trei până la șese luni în casul paragrafelor 2 și 3. *Fr. 283.*

34. Ori-ce soldat, ori-ce individ imbarcat, care și părăsește corvóda sau barca, se pedepsește:

1) Cu închisóra de la șese luni la un an, dacă faptul s'a petrecut în prezența inamicului sau într'un incendiu, inomolire, abordagiú sau manevră, de care ar atârna siguranța batimentului;

2) Cu închisóra de la

trei până la șese luni în tóte cele-lalte casuri. *Fr. 285.*

35. Ori-ce individ imbarcat pe un bastiment, culpabil de a fi imbarcat sau permis să se imbarce mărfuri, se pedepsește cu închisóra de la trei până la șese luni.

Dacă este pasager, cu închisóra de la una la trei luni.

Dacă este ofițer, cu închisóra de la trei luni la un an.

În tóte casurile mărfurile sunt confiscate. *Fr. 287.*

36. Se pedepsește cu închisóra de la două luni la două ani ori-ce individ înscris în contrótele unui bastiment care, fără ordine, s'a servit cu o barcă a unui bastiment al Statului sau a unui bastiment de convoiú. *Fr. 288.*

37. Ori-ce individ imbarcat, care, în timp de rebel și fără autorisare, aprinde sau ține aprinsă o lumină în timpul nopței, se pedepsește cu închisóra de la șese luni la două ani.

Dacă lumina s'a aprins în contra unui anume ordin sau dacă o lumină acoperită din ordine s'a descoperit pedepsava fi munca silnică de la două până la cinci ani *Fr. 340.*

38. Ori-ce individ culpabil de a fi introdus într'un bastiment, fără autorisare, iarbă, sulf, spirt sau altă materie inflamabilă sau spirtosă, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an. *Fr. 342.*

39. Ori-ce individ imbarcat care distruge, aruncă în apă, sau prin ori-care mijloc face impropriu pentru un serviciu imediat armărei, obiectele de armament, precum: pânze, bucăți de mașine, proviziil, muniții de resbel sau alte obiecte de armament sau echipament, se pedepsește:

1) Cu munca silnică pe timp mărginit, dacă faptul a avut loc în timp de resbel sau într'un incendiu, inمولire, abordagiū sau manevre de care ar atârna siguranța bastimentului;

2) Cu munca silnică de

la trei până la cinci ani, dacă culpabilul este ofițer, și cu degradarea militară în toate celelalte casuri; dacă există circumstanțe ușurătoare, pedepsa se reduce pentru primul paragraf la reclusiune, și pentru cel de al doilea la închisoare de la unul la doi ani, și dacă culpabilul este ofițer și cu destituirea. *Fr. 343.*

Abus de autoritate.

40. Se pedepsește cu închisoare de la două luni la doi ani ori-ce militar imbarcat care lovesce pe inferiorul său, afară de cazul de legitimă apărare a sa sau a altuia, de necesitatea unei manevre urgente de care atârna siguranța bastimentului, sau de trebuința de a opri desordine grave. *Fr. 308.*

CODICELE SILVIC

Cu modificările făcute prin legea din 29 Maiū 1892, publicată în *Monitorul Oficial* No. 49, din 4 Iunie 1892 și cele făcute prin legea din 18 Martie 1896 publicată în *Monitorul Oficial*

No. 287, din 22 Martie 1896.

CODICELE SILVIC *)

TITLUL I.

DISPOZIȚIUNI GENERALE

Art. 1. Administrația domeniilor și pădurilor Statului are direcțiunea generală asupra pădurilor supuse regimului silvic; ea exercită controlul asupra personalului silvic și este însărcinată cu executarea dispozițiilor legii de față.

2. Dispozițiile art. 12 și 13 din legea actuală a administrațiunei domeniilor și pădurilor Statului, relative la agenții însărcinați cu administrația și paza pădurilor, la admisibilitatea și numirea lor în funcțiune, sunt aplicabile pentru toate pădurile supuse regimului silvic.

(*) Codicele Silvic este luat în parte din Codicele forestier francez din 1827.

Plata pădurarilor, însă, este în sarcina Statului, comunelor și a stabilimentelor publice, după cum aparțin pădurile.

TITLUL II.

DESPRE REGIMUL SILVIC.

SECȚIUNEA I.

Pădurile supuse regimului silvic.

3. Sunt supuse regimului silvic și se vor administra conform legii de față:

1) Pădurile ce aparțin domeniului Statului și comunelor;

2) Pădurile stabilimentelor publice, ale comunităților și bisericilor de mir;

3) Pădurile Statului și ale celorlalte persoane juridice cari sunt în coproprietate cu particularii, și

numai pe cât timp se află în divisiune. *Fr. 1.*

1. Sunt supuse regimului silvic și pădurile ce aparțin domeniului comunelor a căror pază este încredințată agenților silvici. În deosebire, plantațiile de pădure din circumscripția comunelor în Dobrogea sunt sub supravegherea agenților silvici fără amestec din partea comunelor, și acești agenți au dreptul a cere atât aplicarea legii cât și despăgubiri civile și în numele comunelor. — Cas. II, 15 Iun. 99; B. p. 836.

2. Starea de codevălmășie între Stat și o comună asupra unei păduri nu exclude responsabilitatea agentului care a tăiat lemne din acea pădure, când dînsul nu dovedește că pentru acea tăiere a avut încuviințarea prealabilă a autorității competente. — Cas. II, 9 Oct. 91; B. p. 1143.

3. Pădurile particularilor, ce sunt în divisiune cu pădurile Statului și ale celorlalte persoane juridice, sunt supuse regimului silvic pe cât timp durează divisiunea. Așa dar oricine va tăia lemne din pădurile supuse regimului silvic, în afară de regulile stabilite anume pentru exploatarea unor asemenea păduri, comite un delict silvic. Cas. II, 16 Apr. 93; B. p. 408.

4. Calitatea de coproprietari cu Statul nu dă dreptul particularilor să taie lemne din pădurea ce stăpânesc în divisiune cu Statul, în prejudiciul coproprietarului lor; ei nu pot face o asemenea tăiere de cât cu încuviințarea prealabilă a autorității competente. — Cas. II, 16 Apr. 93; B. p. 408.

5. Procesele-verbale încheiate de agenții silvici nu pot face probă de cât pentru faptul tăierii nu însă și pentru a constata starea de codevălmășie între stat și delieuenți. — Cas. II, 10 Mart. 99; B. p. 382.

6. Comite un delict silvic coproprietarul unei păduri în divisiune cu Statul când taie lemne, chiar pentru trebuințele conacului, în afară de regulile stabilite anume pentru exploatarea pădurilor supuse regimului silvic. — Cas. II 18 Dec. 96; B. p. 1696.

7. Asemănat art. 54 din legea din 1881 și 35 din legea din 1881, ambele asupra vințării bunurilor Statului, tăierea de lemne făcută de cumpărătorul unei moșii de la stat din pădurea situată pe dînsa, mai înainte de a fi achitat prețul integral, constituie un delict silvic; această chiar dacă în actul de vințare nu s'ar fi făcut mențiune de dispozițiunile cuprinse în citatele articole. — Cas. II 21 Dec. 94; B. p. 1309.

SECȚIUNEA II.

Amenagierea pădurilor.

4. Pădurile supuse regimului silvic nu se vor exploata de cât după un amenagement făcut de o comisiune specială și a aprobat prin decret regesc.

Comisiunea de amenajare se compune din cel puțin trei agenți silvici direcți ai Statului, numiți de administrația domeniilor și pădurilor Statului.

Nici o abatere și nici o modificare nu se poate aduce la prescripțiunile amenagementului odată a aprobat. *Fr. 15*

5. Amenagementele vor avea în tot-deauna în vedere conservarea pădurilor și se vor face conform

științei, în vederea circumstanțelor economice locale.

Terenurile despădurite se vor repopula prin însămințare artificială și prin plantațiunii în cel mai scurt timp.

6. *) Ministerul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor va procede la amenajarea pădurilor supuse regimului silvic, în fie-care an, în limitele mijloacelor de care dispune.

Pădurile care nu se vor putea amenajia la timp și care trebuie puse în exploatare în vederea etăței masivelor și a circumstanțelor economice locale, se vor exploata după studii sumare pentru anume porțiuni, făcute de către un singur silvicultor al statului, sau recunoscut de stat, admis de consiliul tehnic al pădurilor și aprobate de minister.

Ministerul de agricultură, industrie, comerțului și domenii va publica prin *Monitorul Oficial* un tablou de silvicultorii recunoscuți de el pentru facearea amenagementelor pădurilor particulare.

Exploatarea în acest mod se va urma pentru

fie-care pădure până când timpul va permite să fie amenajiate în conformitate cu dispozițiunile art. 4.

SECȚIUNEA III.

Defrișarea pădurilor.

7. Nici o pădure supusă regimului silvic, de orice vîrstă și esență, nu poate fi defrișată de cât după un avis motivat în detaliu al administrației domeniilor statului, încuviințat de consiliul de miniștri și aprobat prin decret regesc.

SECȚIUNEA IV.

Exploatarea pădurilor.

8. Vințarea parchetelor de pădure puse în exploatare se face în marginele și după formele prescrite de legile și statutele speciale, relative la administrarea bunurilor Statului, a comunelor și stabilimentelor publice respective.

9. Nici într'un cas și sub nici un cuvînt nu se pot schimba, prin condițiunile de adjudecare sau de vințare, prescripțiunile amenagementului relative în modul de exploatare și de conservare a pădurii.

10. Administrația domeniilor statului este datoră a forma, la fie-care două ani, un tablou statistic

*) Modificat ast-fel prin legea din 18 Martie 1896.

despre starea pădurilor supuse regimului silvic.

Acest tablou va cuprinde:

a) Numărul și întinderea pădurilor amenajate;

b) Pădurile puse în exploatare și câtimea hectarelor ce se exploatează pe fie-care an;

c) Veniturile anuale din pădurile puse în exploatare;

d) Pădurile neamenajate și acele ne puse în exploatare;

e) Județul, comuna și moșia pe care se află fiecare pădure și proprietarul caruia aparține

Acest tablou va fi însoțit de un raport, în care se vor expune dificultățile practice ce se întâmpină pentru amenajarea și exploatarea pădurilor, precum și a măsurilor ce ar fi de luat în acest scop, potrivit cu interesele și necesitățile locale.

Acest tablou se va comunica consiliului de miniștri și se va publica în *Monitorul Oficial*.

11. Sunt supuse regimului silvic, conform dispozițiilor legii de față, în ce privește amenajamentul, pădurile situate pe virfurile și costele munților, pe delurile regiunilor muntoase, precum și pe acelea care ar putea servi în acele regiuni muntoase ca

apărare a căilor ferate și a șoselelor.

12. Pădurile situate în localitățile enumerate în articolul precedent nu se pot defrișa; cu toate acestea, administrația domeniilor, în urma încheierii consiliului de miniștri, aprobată prin decret regesc, va putea acorda defrișarea la podgorii dacă proprietarul se va angaja să planteze vii sau pomi.

Intinderea părții defrișate nu poate trece peste 25 hectare.

13. Este asemenea oprită defrișarea pădurilor care se vor constata trebuincioase:

a) Pentru protejarea zăgazurilor și a malurilor, sau a pământurilor în contra ruperilor și mănăturilor mari, și a năpădii nisipurilor;

b) Pentru menținerea cursului regulat al apelor și conservarea isvoarelor;

c) Pentru apărarea teritoriului în părțile de frontieră și a orașelor ce se vor determina printr'un regulament de administrație publică, după avizul ministrului de resbel. *Fr. 220.*

14. Contravenitorii la dispozițiunile art. 11, 12 și 13 din prezenta lege vor fi amendați, pentru fie-care hectar sau fracțiune de hectar exploatat

fără a fi amenajat sau defrișat, cu amenda de 100 până la 500 lei de hectar, având dreptul administrația domeniilor și pădurilor statului a împăduri părțile defrișate, obligând pe delincenții la plata cheltuielilor, putându-se a se aplica legea de urmărire. *Fr. 227.*

1. În materie de delict silvice, legiuitorul nepreocupându-se de intențiunea agentului, ci numai de faptul material al tăcerii lemnelor, împrejurarea că delicventul a tăiat lemnele pentru un folos obștelesc — precum e constituirea unui podet — nu autorisă achitarea sa de delictul silvic ce-a comis. — *Cas. II, 9 Oct. 91; B. p. 1143.*

2. Comite un delict silvic acel care va tăia sau ridica fără drept lemne din pădurile statului. Acest delict se judecă de judecătoria de ocol dacă amenda e mai mică de 300 lei. — *Cas. II, 5 Iul. 900; B. p. 947.*

3. Deși sunt supuse regimului silvic pădurile Statului și a color-lalte persoane juridice care sunt în coproprietate cu particularii și numai pe cât timp se află în indivisiune însă singura restricțiune pentru asemenea păduri, este că ele nu pot fi exploatate de cât după un amenajament făcut conform art. 4. C. S., nici defrișate de cât după un avis dat conform art. 7 și singura pedepsă pentru contravențiunea acestor dispozițiuni este că ei vor fi supuși la amendă, pentru fie-care hectar sau fracți de hectar, de 100—500 lei. Când delicventul nu e dat în judecată pentru a fi exploatat sau defrișat o parte din o pădure ce o stăpânește în indivisie cu Statul, pentru a i se putea a-

plica dispozițiunile art. 3 al. 3 combinat cu art. 14 C. S., atunci art. 14 C. S. nu i poate aplica. — *Tr. Muscel, 7 Mai 99; Dr. 63/90, p. 508.*

15. Consiliul tehnic prevăduț la art. 30 din această lege, va hotări:

a) Pădurile care trebuie să fie supuse regimului silvic;

b) Pământurile lipsite de vegetațiune lemnosă, care trebuie să fie repopulate cu păduri

El va forma un tablou de toate pădurile și terenurile supuse regimului silvic și 'l va înainta administrației domeniilor și pădurilor Statului împreună cu constatările tehnice care au servit de basă la hotărîrea sa.

Acest tablou se va publica în *Monitorul oficial*.

1. Ori-ce tăiere de lemne făcută de proprietarul unei păduri supusă regimului silvic, fără ca ea să fi fost amenajată, constituie un delict silvic. Și e destul ca decisiunea, prin care o pădure particulară s'a declarat supusă acestui regim să fie publicată în *Monitorul Oficial*, fără a se mai face proprietarului o altă comunicare. — *Cas. II, 21 Dec 94; B. p. 1307.*

2. Pădurile particularilor nu sunt considerate ca supuse regimului silvic de cât dacă sunt în condițiunile prevăduțe de art. 11, 12 și 13 C. S. și dacă tabloul format de administrațiunea domeniilor în privința pădurilor particularilor ce au a fi supuse regimului silvic, s'a

publicat prin *Monitorul Oficial* conform art. 16 C. S. și a fost comunicat proprietarului respectiv interesat, cum prescrie, art. 11 al regulamentului legii silvice. Așa este casabiă H. care declară pădurea unui particular supusă regimului silvic fără să constate că i s'a comunicat sau menționatul tablou. Cas. II, 4 Nobr. 96; B. p. 1341.

16. In termen de șese luni de la publicare, partea interesată va putea face contestațiune către administrația domeniilor Statului.

Administrația domeniilor Statului, examinând motivele pe cari se fundează contestațiunea, va putea să verifice, printr'o nouă anchetă, starea locurilor pe comptul contestatorului.

Decisiunea ei, dată asupra contestației, va fi supusă la aprobarea consiliului de miniștri.

17. Afară de pădurile enumerate la art. 11, cultura și tăierea pădurilor particularilor nu sunt supuse la nici o restricțiune.

Orî-care particular, însă este liber a cere supunerea pădurei său pădurilor sale regimului silvic. Spre acest finit, el va adresa către administrația domeniilor Statului o declarațiune, subscrisă de dînsul și legalisată de autoritatea competentă cu alăturare de planul și hotărnicia pădurei și cu arătare de nu-

mele moșiei, a județului și a comunei în care se află.

Administrația domeniilor Statului va ține un registru special pentru aceste declarațiuni și va elibera proprietarului un act de recunoșcere că pădurea sa este și rămâne supusă regimului silvic.

Pădurile particularilor supuse regimului silvic se vor publica în *Monitorul Oficial*, spre știința tutulor.

Plata pădurilor este în sarcina proprietarilor.

Faptul de a lua, fără drept, lemne din o pădure particulară supusă regimului silvic, constituie un delict silvic.—Cas. II, 9 Mart. 98; B. p. 437.

18. Plantațiunile și semănăturile de păduri, ce se vor face pe munți, deluri și cöste, pe zăgazuri, maluri, băragane și nisipurî, vor fi apărate de orice imposit în curgere de 30 ani de la data începerii operațiunilor de împădurire, *Fr. 226.*

TITLUL III

DESPRE URMĂRIRILE ȘI PENALITĂȚILE DELICTELOR COMISE ÎN PADURILE SUPUSE REGIMULUI SILVIC.

SECȚIUNEA I

Delicetele silvice.

19. *Acest articol s'a modificat prin legea din 28 Maiu 1892 ast-fel:*

Art. 1. Orî-cine va tăia sau va ridica fără drept lemne de mai puțin de 2 decimetri în circumferință, măsură socotită de la 1 metru 30 centimetri de la pămînt, se va pedepsi cu amendă de 2 lei de sarcina de om sau chiar fiind o cantitate mai mică; de 5 lei pentru o încărcătură de vită, de sanie sau căruță trasă de om; de 10 lei de vită înhămată, când ridicarea lemnelor se va face cu carul sau cu sania trasă de vite.

„Dacă lemnele au mai mult de 2 decimetri în circumferință la înălțimea de 1 metru 30 centimetri de la pămînt, amendă va fi calculată conform tabelii anexată la presenta lege.

„In toate casurile, amendă va fi calculată fără prejudiciul:

1) A restituțiunei lemnelor către proprietar, sau,

în lipsa lor, a valorii lemnelor, care va fi fixată la a treia parte a amendei după tarif;

„2 Despăgubirile civile, dacă va fi cazul.

„Dacă arborii ce s'au tăiat nu se mai găsesce în fiintă, atunci grosimea va fi măsurată pe tulpină; dacă și tulpina nu se mai găsesce, atunci amendă va fi calculată după grosimea arborelui, hotărîtă de tri-

bunal după actele de constatarea delictului.

1. Este sufficient ca cine-va să taie lemne dintr'o pădure pe care știe că nu este a sa, pentru ca elementul constitutiv al delictului silvic, să subsiste intențiunea frauduloasă, nefiind cerută între elementele constitutive ale acestui delict.—Cas. II, 9 Ian. 84; B. p. 89.

2. La judecarea unui delict silvic constatarea unei credințe sau a intențiunei nu e necesară. Dacă însă există îndoiială asupra hotarelor pădurei în care s'a comit tăierea de lemne, constatarea unei credințe esclude imputarea delictului de tăcere. In acest cas dacă pentru delict se pronunță absolvirea, totuși delictentul poate fi condamnat la repararea prejudiciului cauzat.—Cas. II, 7 Sept. 93; B. p. 1080.

3. In materie de delcte silvice, simplul fapt al tăierii lemnelor dintr'o pădure a Statului constituie delictul. Prin urmare împrejurarea că delictentul a lucrat fără pricepere este indiferentă și nu poate motiva achitarea lui.—Cas. II, 20 Ian. 84; Dr. 20/83-84, p. 156, B. p. 60.

4. Nu este delict silvic când dreptul de proprietate al pădurei este pus în discuțiune.—Cas. II, 4 Apr. 83; B. p. 337.

5. In materie de delict silvic instanțele corecționale sunt ținute a cerceta toate cestiunile de la care atarnă existența delictului, precum este și cestiunea dreptului de proprietate, când el este contestat. Așa dar este casabiă hotărîrea prin care judecătorul fondului, într'un atare cas, își declină competența.—Cas. II, 10 Ian. 96; B. p. 79.

6. Nu există delictul silvic prevădut de art. 19 C. S. de cât atunci când agentul delictului a săvîrșit faptil fără drept.

Așa dar, când se constată că tăierile de lemne făcute în pădure de către locuitorii unei comune se făceau de decimii de ani, ast-fel că dinșii, săvârșind tăierea, aveau deplină credință că și exercitați un drept ce-l aveau de la străbunii lor, de ore-ce nici odată n'au fost împedicați de a tăia lemne din acea pădure, în acest caz judecătorul fondului cu drept cuvânt a pronunțat achitarea. — Cas. II, 9 Apr. 96; B. p. 788.

7. După legea rurală din 1864 (1) sătenii având drept de a lua uscături din pădurile Statului, exercitarea acestui drept al lor nu pōte fi considerat ca delict silvic. — Cas. II, 12 Ian. 88; B. p. 60.

8. Faptul că un arendaș al Statului a tăiat virfurile unor arbori roditori dintr'o liveadă

(1) Lege pentru regularea proprietății rurale.

Dreptul la pădure ce au sătenii de pe moșile din Moldova după art. 44 al legii muntelui, (adică județele Putna, Bacău, Némțu și Suceava) și cel de pe moșile din Țara Românească, în virtutea art. 140 § 4 din legea de la 23 Aprilie 1851, li se păstrează neatins și în viitor.

După cinci-spre-dece ani, proprietarii vor fi în drept a cere liberarea pădurilor de sub această servitute, prin bună învoială, sau prin hotărâre judecătorească.

Acest drept îl vor putea exercita și comunele, așezămintele publice și Statul.

Îată ce dice art. 140 § 4 din legea de la 23 Aprilie 1851:

Pe acele moșii unde vor fi păduri proprietarul va da voie sătenilor să ia din uscături și să taie din crânguri lemnele trebuincioase de foc.

Legea muntelui nu am găsit-o în colecțiunile ce avem la îndemână.

rendată lui, nu intrunesc elementele constitutive ale delictului silvic prevăduț de art. 19. Cas. II, 6 Iul. 92; B. p. 680.

9. Comit un delict silvic a ceea cari având un act de învoială a ridicat din pădure lemnele uscate, taie și arbori din acea pădure. — C. Cr. I, 4 Ian. 92; Dr. 20/92, p. 1 55.

10. Când se constată că delicventii aveau dreptul acordat de stat să ia uscături din pădure, singura împrejurare că s'a introdus în pădure în altă zi de cât în cea hotărâtă nu constituie elementul delictului silvic. — Cas. II, 20 Dec. 82; R. p. 1234.

11. Nu numai faptul tăierii de arbori din pădurile Statului, ci și faptul de luare de lemne tăiate de ori-cine altul constituie un delict silvic și dă drept Statului a cere despăgubiri civile. — Cas. II, 4 Iun. 82; Dr. 72/81-82, p. 583, B. p. 772.

12. Faptul de a lua dintr'o pădure crăci căduțe din cauza poleiului nu constituie un delict silvic. Asemenea crăci nu pot fi considerate nici ca arbori căduți din întâmplare, nici ca lemne tăiate. — Cas. II, 9 Iun. 86; Dr. 56/86-85, p. 439. B. p. 539.

13. Simpla scōtere sau tăiere de rădăcini, săvârșită în pădurile supuse regimului silvic, nu constituie un delict silvic și într-un asemenea caz proprietarul pădurii nu 'și pōte exercita cererea sa de despăgubire de cât pe calea civilă. — Cas. Vac. 3 Iul. 95; B. p. 1001.

14. Furtul de lemne tăiate sau căduțe prin accidente, este delict silvic, de ore-ce buturugile sunt tot lemne. — Cas. II, 25 Iunie 85; B. p. 556.

15. Luarea de crăci din pădurile Statului, săvârșită de cine-va cu învoirea brigadierului respectiv, crăci ce provină din curățirea arborilor, nu constituie delictul silvic, prevăduț și pedepsit de art. 19, de ore-

ce această nu s'a săvârșit într'un mod ascuns. — Cas. II, 19 Sept. 94; B. p. 902.

16. Când instanța de fond a constatat în fapt, constatare care este de atributul său suveran, că un arbore ridicat de delicvent din pădurea Statului era un arbore căduț și devenit putregăiu, a fost în drept să declare că faptul său nu intrunesc elementele unui delict silvic. — Cas. II, 2 Apr. 91; B. p. 473.

17. Art. 19 C. S. prevede numai cazul când lemnele au fost luate prin tăierea lor din pădurile supuse regimului silvic. Așa dar, dacă se constată că o asemenea tăiere n'a avut loc și că lemnele au fost adunate de delicvent din cele aduse de curențele apelor, furtul nu intră în prevederile citatului articol și delicventul cată a fi achitat. — Cas. Vac. 4 Iul. 94; B. p. 766.

18. Nu constituie delict silvic tăierea arborilor în grosime mai mică de două decimetri, ci numai un quasi-delict care dă loc la simple despăgubiri civile. — Cas. II, 10 Ian. 96; B. p. 80.

19. Constatarea circumferinței arborilor tăiați, făcută de agentul silvic, e presupusă ca făcută pe înălțimea de 1 m. 80 de la pământ, conform art. 19 C. S., cu tōte că în procesul-verbal nu se arată aceasta, când agentul care a instrumentat se referă la citatul articol. — Cas. II, 22 Nobr. 94; B. p. 1158.

20. Pentru a se putea preciza amenda și despăgubirile la care trebuie să fie condamnat delicventul, se cere ca procesul-verbal de constatare să arate a nume circumferința lemnelor tăiate, precum și când lemnele au circumferință mai mică de 2 decimetri, cantitatea luată fie cu carul tras de om, fie cu carul tras de vite. — Cas. II, 4 Mart. 98; B. p. 463.

21. Din tariful anexat la C.

S., și după art. 1 din legea de la 28 Maiu 1892, prin care s'a modificat art. 19 C. S. rezultă că amenda se calculează conform tabelii anexate la acea lege, dacă lemnele au mai mult de 2 decimetri în circumferință la înălțimea de 1 m. 80 de la pământ. Așa dar, când din actele dresate de agenții silvici nu se constată că arborii tăiați de inculpați au fost măsurați la înălțimea cerută de lege, judecătorul fondului, cu drept cuvânt pronunță achitarea. — Cas. Vac. 5 Aug. 93; B. p. 694.

22. Stluguile nu pot fi pasibile de penalitate pentru delict silvic când se constată că ei au tăiat lemne din ordinul stăpânului lor. — Cas. II, 9 Iul. 84; B. p. 597.

23. Asemănat art. 1, al. I din legea din 4 Iun. 1892, modificătoare art. 19 C. S. Tribunalele au facultatea de a condamna pe delicventii la restituirea în natură a lemnelor tăiate în mod delictuos, iar în eas când nu s'ar mai putea face restituirea, la valoarea lor, care se va fixa la o a treia parte a amendei. — Cas. II, 31 Maiu 95; B. p. 860.

24. Restituirea lemnelor tăfete nu esclude acordarea de despăgubiri civile statului. — Cas. II, 4 Oct. 93; B. p. 1149. Idem: Cas. II, 31 Maiu 900; B. p. 749 etc.

25. Ori-cine comite un delict silvic se pedepsește cu amendă, valoarea întreită a arborilor tăiați, independent de despăgubiri civile; pentru calculul amendei, urmăză a se lua chiar sumele bănesci trecute în tariful anexat la C. S., fără a se mai întrei acele sume, această rezultă din chiar rubrica acestui tarif, de ore-ce se arată prin el amenda de plătit, iar nu valoarea simplă a arborilor tăiați; conform acestei reguli, ori de câte ori agenții silvici calculează după tarif prin procesele verbale de constatarea amendei ce

trebuie să plătescă delincenții, urmăzând să se lua chiar acele sume fără a le mai întrei, și judecătorii chemați a judeca delictelor silvice nu pot să pronunțe ca pedepsă în privința amendei de cât chiar acele sume. — Cas. II, 13 Mai 87; Dr. 49/86-87, p. 388. B. p. 476.

26. În tabloul anexat la C. S. calculul amendei este făcut pe valoarea întreită a arborilor tăiați din pădure. — Cas. II, 14 Nobr. 84; B. p. 952.

27. Pentru aplicarea amendei prevăzută de art. 19 C. S. trebuie a se lua chiar sumele trecute în tariful anexat la C. S. fără a se mai întrei; iar despăgubirile civile câtă să se calculeze la o a treia parte din prețurile fixate prin acel tarif. — Cas. II, 20 Mai 91; B. p. 669.

28. Tr. nu pot reduce amenzile prevăzute în tariful anexat la C. S. când constată că delictul este comis de către un agent. — Cas. II, 28 Mart. 89; B. p. 385.

29. Inst. de fond uzăză de un drept al lor suveran de apreciere, când reduc pretențiunile civile ale statului isvorite dintr'un delict silvic. — Cas. Vac. 11 Aug. 87; B. p. 650.

30. Despăgubirile civile, provenind dintr'un delict silvic variéză după localitate, așa că cuantumul lor este lăsat la aprecierea judecătorului de fond, ne putând nici odată întrece amenda, care este calculată pe valoarea întreită a arborilor tăiați. — Cas. II, 11 Iun. 84; B. p. 558.

31. Judecătorii de fond sunt în drept să aprecieze asupra cererii de despăgubiri civile și să le acorde sau nu după cum vor crede de cuviință. — Cas. II, 10 Nobr. 89; B. p. 1809.

32. Instantele judecătorești au facultatea a acorda sau nu despăgubiri civile pentru delictelor silvice și prin urmare pot aprecia cuantumul lor. — Cas. II, 28 Sept. 99; B. p. 1072. Idem

Cas. II; 21 Iun. 900; B. p. 911, etc.

33. Despăgubirile civile sunt tarifate și fac parte integrantă din legea silvică, numai când este vorba de tăieri de arbori din pădurile statului, cas în care despăgubirile nu se pot reduce de judecătorii, iar nu și atunci când se introduce vite la pășune, cas în care judecătorii pot reduce cifra fixată de agentul silvic. — Cas. II; 9 Nobr. 99. B. p. 1297.

34. În materie de delictelor silvice, despăgubirile civile fiind determinate de însuși Lg. judecătorul n'are nici un drept de apreciație în privința lor, și, ca atare, nu pôte nici să le scadă, nici să le ridice cuantumul fixat prin lege. — Cas. II, 18 Nobr. 91; B. p. 1286. Idem: Cas. II, 17 Mart. 95; B. p. 479.

35. Circumstanțele atenuante recunoscute în favoarea unui delincient, nu dă judecătorului de cât dreptul de a reduce pedepsa, dar ele nu au nici o înrîurire asupra despăgubirilor civile, aceste despăgubiri judecătorul este dator să le fixeze, abstracție făcându-se de aceste circumstanțe, după aprecierea ce dînsul face, a prejudiciului cauzat, când o asemenea apreciere este lăsată la facultatea sa, și din contră este dator a le încuviința ast-fel cum legea le-a hotărît, când dînsa, ca în materie silvică a fixat cuantumul lor. — Cas. II, 6 Febr. 91; B. p. 229.

36. Din combinațiunea art. 19 C. S. cu tarifele de cari se face mențiune în acest articol, rezultă că în cas de delict silvic despăgubirea civilă este fixată prin lege chiar. Legea determinând cuantumul despăgubirilor, a ridicat judecătorului ori-ce drept de apreciere în această privință, și dînsul nu pôte reduce cuantumul acelei despăgubiri, căci ar fi a substitui voința sa voinței legiuitorului, ceea-ce nu' este permis. Cir-

cumstanțele atenuante recunoscute în favoarea unui delincient nu dă judecătorului decât dreptul d'au reduce pedepsa, dar ele nu au nici o înrîurire asupra despăgubirilor civile. Aceste despăgubiri judecătorul este dator să le fixeze abstracție făcându-se de aceste circumstanțe după aprecierea ce dînsul face a prejudiciului cauzat, când o asemenea apreciere este lăsată la facultatea sa, și din contră, este dator a le încuviința, ast-fel cum legea le-a hotărît, când dînsa, ca în materia de lăță, a fixat cuantumul lor. — Cas. II, 30 Ian. 91; Dr. 17/91, p. 136, B. p. 109. Idem: — Cas. II, 4 Aug. 93, B. p. 690.

37. Despăgubirile civile rezultând dintr'un delict silvic nu pot fi reduse prin admiterea circumstanțelor atenuante, ci numai pedepsa. — Cas. II, 12 Aug. 89; B. p. 702.

38. În materie de delictelor silvice despăgubirea civilă fiind fixată chiar prin lege, judecătorul n'are drept de apreciație asupra cuantumul ei chiar în cas când admite circumstanțe atenuante, cari nu pot avea veri-o înrîurire decât asupra amendei. — Cas. II, 4 Mart. 91; B. p. 337. Idem: — Cas. Vac. 7 Aug. 91; Dr. 78/91 p. 622; B. p. 869. Idem: — Cas. Vac. 4 Aug. 93; B. p. 690.

39. În materie de delictelor silvice, despăgubirea civilă fiind fixată chiar prin lege, judecătorul n'are drept de apreciere asupra cuantumul ei chiar în cas când admite circumstanțe atenuante, cari nu pot influența de cât asupra amendei; cu toate acestea, când între suma acordată de Tr. și cea cuvenită Statului este o diferență prea minimă, precum ar fi despre câte-va centime, recursul Statului câtă a se respinge ca fără interes. — Cas. II, 13 Mart. 91; B. p. 88.

40. În delictelor silvice, în

ceea-ce privesce pedepsa, se pot acorda circumstanțe atenuante. — Cas. II, 14 Febr. 900; B. p. 88.

Și acesta chiar în cas de recidivă. — Cas. II, 25 Ian. 900; B. p. 220.

* 2. Ministerul public va lua concluziuni, în numele ministerului demeniilor, în procese de delictelor silvice și pentru despăgubirile civile, prevăzute în actele de constatare și codul silvic, în lipsa avocatului public și a agentului silvicului, dacă conchidea la aplicarea pedepsei.

Tot ast-fel se va urma și pentru administrațiunile prevăzute de art. 2 și 3 din codicele silvic

Ministerul public va putea să facă apel sau recurs, în termenul prevăzută de procedura penală, pentru despăgubirile civile, în casurile când acest drept rezultă din actele de constatare și din legea silvică.

1. În materie de delictelor silvice, când Statul n'a fost represintat în justiție, nici de avocatul său, nici de agentul silvicului și a' fost presinte numai ministerul public, nu se pôte susține că el (Statul) a fost represintat în sensul art. 2 din legea dela 4 Iun. 92, relativă la delictelor silvice, dacă nu se constată că procurorul a luat concluziuni în favoarea

** Prin legea din 28 Mai 1892 art. 19 C. S. a fost înlocuit prin 3 articole care le-am dat aici sub No. 1, 2 și 3.*

sa cerând aplicarea pedepsei și despăgubirile civile pretinse de Stat. Așa dar, H. pronunțată ast-fel în lipsa Statului poate fi atacată din parte-i pe calea opozițiunei. — Cas. II, 1 Mart. 94; B. p. 273. Idem: Cas. II, 2 Mart. 94; B. p. 283.

2. Legea din 4 Iun. 1892, modificătoare a codului silvic, relativ la dreptul Ministerului public de a susține interesele Statului, nu și are aplicațiunea în faptele judecate în lipsa părților înainte de acea lege care revin în urmă prin opozițiune, înaintea Tribunalului. — Tr. II, 1 Oct. 92; Dr. 65/92, p. 516.

3.* Hotărârile tribunalelor și curților de apel rămase definitive, prin care se acordă despăgubiri civile, se vor comunica de grefă în extract ministe-rului domeniilor Statului și stabilimentelor prevădute de art. 2 și 3 din codul silvic și vor fi executate conform art. 45 din acel codice.

20. Ciopărtirea, cojirea și ruperea arborilor său a a crăcilor se va pedepsi cu aceeași pedepsă ca și tăierea. *Fr. 196.*

Când lemnele tăiate n'au o grosime mai mare de un decimetru, faptul nu e pedesibil cu amendă. — Cas. II, 22 Nobr. 89; B. p. 993.

21. Antreprenorul său cumpărătorul care va tăia din parchetele date spre tăiere arbori de rezervă,

marcați de agentul silvic, se va pedepsi cu amendă valórea împătrită a arborilor tăiați.

Antreprenorul său cumpărătorul care va coji arbori din picioré, chiar la acei ce ar avea drept să'i tăia, se va pedepsi cu amenda prevădută la articolul precedent. *Fr. 33, 34, 39.*

22. Ori-cine va smulge plantațiunile, fie dintr'o pădure sau de pe marginea unei șosele, fie dintr'o pepinieră, se va pedepsi cu o amendă de la 25 până la 200 lei. *Fr. 195.*

1. Imprejurarea că cine-va a tăiat nise arbori pe care îi credea ai săi, ca unui ce fusese plantați de dînsul și socrul său, face ca actul să nu intre în previsionsile codului silvic. — Cas. II, 5 Dec. 84; B. p. 1013.

2. Delictul silvic imputat mai multor indiviđi, prin deschiderea uneia și aceleiași acțiuni, nu este de competența Tr. de județ de a fi judecat în prima instanță, deși amenda pentru toți este mai mare de 300 lei, dacă, din actele încheiate de agentul silvic, nu se constată că tăierea arborilor din pădurea supusă regimului silvic, s'a săvârșit de toți împreună și de odată. În acest cas, fiind atâtea delicté câtși inculpați sunt și amenda pentru fie-care fiind mai mică de 300 lei, numai judecătorul de pace este competent a le judeca în prim resort. — Cas. II, 13 Febr. 96; B. p. 322.

23. Ori-cine va introduce vite într'o pădure de etate mai mare de 10 ani se va

pedepsi cu amendă după cum urmază:

1 leu pentru un porc; 2 lei pentru o óie; 3 lei pentru un cal, o vacă, vițel sau mánz, și 5 lei pentru un bivól sau o capră.

Dacă pădurea va fi mai mică de 10 ani, amenda va fi indoită.

Aceiași pedepsă se aplică arendașilor și antreprenorilor cari introduc vite în pădure în contra condițiunilor statornicite prin contractele ađi în ființă. *Fr. 199.*

1. Pentru ca să existe delict silvic trebuie ca vitele să fie introduse în pădurea statului, de persóna căreia i se impută delictul. — Cas. II, 16 Sept. 92; Dr. 64/92, p. 508. B. p. 321.

2. Pentru a se putea aplica art. 23 din C. S. trebuie să se constate că vitele au fost introduse în pădurea statului de persóna căreia i se impută acel delict, alt-fel proprietarul lor nu poate fi supus decât la despăgubiri civile. — Cas. II, 14 Nobr. 83; B. p. 1105.

3. Lg. pedepsind cu amendă pe ori cine va introduce vite într'o pădure supusă regimului silvic, înțelege a impune la pedepsă pe proprietarul vitelor introduse, independent dacă introducerea s'a făcut de proprietarul vitelor sau de ómenii săi. — Cas. II, 16 Ian. 96; Dr. 29/96, p. 254. B. p. 99.

4. Cel ce dă ordine să se introducă vitele sale în pădurele Statului se face pasibil de penalitatea expresă de lege, iar servitorii care au executat ordinul stăpânului rămân অপরাধী. — Cas. II, 7 Iun. 83; B. p. 615.

5. Proprietarul unor vite gă-

site într'o pădure, nu poate fi achitat pe motiv că procesul-verbal de constatarea delictului nu stabilescă că dînsul le-a introdus în acea pădure. — Cas. II, 2 Mart. 94; B. p. 280.

6. Cu drept cuvint Tr. achită pe proprietarul unor vite care s'au găsit în pădurea Statului atât de penalitate cât și de despăgubiri civile, când nu se constată că au fost introduse de cine-va în pădure, nici au cauzat vre-un prejudiciu. — Cas. II, 14 Nobr. 83; B. p. 1108.

7. Faptul că s'au găsit introduse într'o pădure supusă regimului silvic, vitele unui proprietar, atrage după sine pedepsirea acestuia cu amenda prevădută de art. 23 din C. S., dacă nu poate dovedi reavoință din partea altora sau un cas de forță majoră. — Tr. Dolj II, 5 Iun. 95; Dr. 59/95, p. 495.

8. În materie de delict silvic comis prin introducerea vitelor în pădurile supuse regimului silvic, nu este destul să se constate numai faptul introducerii vitelor pentru ca proprietarul pădurei să fie în drept a cere despăgubiri, ci și prejudiciul cauzat, singurul care poate autoriza repararea lui. În lipsă, dar, de o asemenea constatare, judecătorul fondului cu drept cuvint pronunță condamnarea delictentului numai la amenda prevădută de art. 23 din C. S. și-l apără de veri-ce despăgubiri civile. — Cas. Vac. 4 Aug. 95, B. p. 1050.

9. În materie de delicté silvice lg. pedepsește diferitele infracțiuni independent de intențiunea delictentului și asemănat ars. 23 din C. S., proprietarul unor vite este pedesit cu amenda prevădută în el prin simplul fapt al găsirei lor într'o pădure supusă regimului silvic. Așa dar, procesul-verbal dresat de agenții silvici, cari constată găsirea vitelor cui-va în pădure, nu poate fi combătut

*) A se vedea nota de la p. 515.

conform art. 39 din citatul codice prin proba cu martorii de cât numai spre a se dovedi că vitele nu ar fi ale presupusului proprietar, sau că ele au scăpat în pădure prin forță majoră, iar nici de cum că proprietarul său păzitorul pus de dînsul, n'ar fi introdus dînsii acele vite în pădure, căci această ar însemna lipsa de intențiune, element ce nu e necesar în delictele silvice. — Cas. II, 5 Apr. 94; B. p. 455.

10. Simplul fapt al introducerii vitelor într'o pădure supusă regimului silvic se pedepsește de legiuitor fără a se cere ca element al delictului voința d'a le introduce, și numai forța majoră poate apărea pe un delict de pedepsă. — Cas. Vac. 30 Iul. 84; Dr. 62/83-84 p. 499; B. p. 613. Idem: Cas. II, 13 Ian. 87; B. p. 59. Idem: Cas. II, 9 Febr. 87; Dr. 25/86-87, p. 197; B. p. 158. Idem: Cas. II, 4 Sept. 91; B. p. 999. Idem: Cas. II, 15 Iun. 99. B. p. 835.

11. Simplul fapt al găsirei vitelor într'o pădure în care pășunea e oprită, se pedepsește de legea silvică, independent de faptul dacă acele vite au fost introduse sau ele au intrat prin neglijența stăpânilor sau păzitorilor lor. — Cas. II; 22 Apr. 93; B. pag. 639. Idem: Cas. II; 29 Mart. 99; B. p. 453.

12. Deși art. 23 din codul silvic pedepsește simplul fapt al introducerii vitelor într'o pădure a Statului, fără chiar să existe intențiune frauduloasă, totuși nu poate fi delict dacă acela introduce a avut loc dintr'o cauză de forță majoră. — Cas. II, 16 Febr. 98; B. p. 294.

13. Legea pedepsește chiar simplul fapt al găsirei unor vite într'o pădure, fără să fie nevoie de stricăciune, și când pădurea este mai mică de deșee ani, pedepsă este îndoită. — Cas. II, 11 Mai 83; Dr. 61/82-83, p. 503.

14. Cu drept cuvînt Tr. apără pe delincenți sînd constatată o forță majoră, rezultînd din strechia care a dat în vitele intrate în pădurea Statului. — Cas. II, 9 Sept. 88; B. p. 784.

15. În materie de delict silvic, prin introducerea de vite în pădurile supuse regimului silvic, judecătorul fondului e în drept să aprecieze și să decidă că nu i s'a dovedit vre-un prejudiciu și să nu acorde despăgubirile civile cerute, cu toate că faptul introducerii vitelor, e deplin stabilit, căci acesta poate să facă culpabil pe delincențiu numai de amendă prevădută de art. 23 din C. S., în vr-me ce despăgubiri civile nu se pot acorda de cât numai atunci când s'a cauzat o daună ôre-care. — Cas. II, 12 Dec. 94; B. p. 1282.

16. În materie de delict silvice, săvîrșite prin introducerea de vite în pădurile Statului despăgubirile civile nefiind fixate prin lege, judecătorul fondului are o putere suverană de apreciațiune în privința lor și prin urmare, este în drept să reducă cuantumul fixat și cerut de agenții silvici. — Cas. II, 23 Mai 95; B. p. 821.

17. Articolul 23 fixă numai amendă, iar nu și despăgubirile civile, urmîz că judecătorul fondului este suveran să aprecieze aceste despăgubiri și să reducă din cuantumul cerut. Cas. II, 12 Iun. 95; B. p. 950.

18. Amendele în delictele silvice sunt pedepse și ca atare sunt personale agentului delictului. Ast-fel, responsabilitatea arendașilor, întru cât privesc penalitatea prevădută de art. 23 C. S. pentru introducerea de vite în pădurile Statului, nu se poate înțelege de cât numai când faptul delictuos se impută arendașului ca agent principal sau ca agent provocator. — Cas. II, 31 Iul. 97; B. p. 1000.

19. În materie de delict silvice, cu drept cuvînt, instanța

de fond divide pedepsă și condamnă pe fie-care delincențiu, după numărul animalelor introduse în pădure, iar nu după numărul delincenților. — Cas. II, 6 Ian. 84; B. p. 173.

20. E casabilă hotărîrea instanței de fond când în materie de contravențiunii la condițiunile generale de arendarea moșiilor Statului, prin introducerea de vite în pădurile Statului, substituie amendă legală, prevădută în codicele Silvic pentru fie-care vită introdusă, o amendă după aprecierea sa. — Cas. II; 8 Sept. 97, B. p. 1047.

24. Este oprit de a face în pădure săpături pentru a scote nisip, argil sau alte produse minerale, fără voia proprietarului.

Contravențiunii se vor pedepsi cu amendă de 20 lei pentru o căruță de materii minerale, de 5 lei pentru sarcina de o vită și 2 lei pentru sarcina de om. *Fr. 144.*

1. C. S. oprește pe oricine a face în păduri săpături pentru a scote nisipuri, argil sau alte produse minerale. Prin cuvîntul argil se înțelege or-ice fel de pămînt cum este, în specie, lutul luat de delincenți. — Cas. II, 4 Febr. 91; Dr. 18/91 p. 140, B. p. 219.

2. Faptul de cosire de fin din pădurile Statului nu constituie un delict silvic. — Cas. II, 6 Mart. 91; B. p. 341.

25. Nu este îngăduit nimenui a aprinde foc în pădure, nici în jurul ei la o distanță de 100 metri, sub pedepsă de amendă de

la 50 până la 200 lei, fără prejudiciul pedepselor prevădute de codul penal și de daune-interese în cas de incendiu.

Este permis, însă, a se face foc în intrul pădurilor, în localitățile destinate pentru stână și numai pentru trebuințele ei, fiind răspunzător stăpânii stănelor pentru ori-ce daune s'ar cauza pădurilor.

Cu aceeași amendă se vor pedepsi și acei cari vor depune în păduri materii expuse focului, precum: fân, pae, coceni, etc. *Fr. 148.*

1. Textul legii stabilește o zonă de ocrotire de 100 metri împrejurul pădurilor, fără a distinge cine e proprietarul acestui teren, deci nici judecătorul poate face o asemenea distincțiune. Mai mult, îndată ce s'ar admite o asemenea interpretare distinctivă art. 25 n'ar mai avea nici un efect, zona apărătoare n'există atunci. Deci trebuie să luăm dispozițiunea art. 25 ca o paralizare a dreptului absolut de proprietate în interesul binelui obștesc, pentru care s'a introdus sistemul silvic, și urmăz deci ca oricine face foc în zona oprită fie strejin, fie chiar proprietarul aceleii zone, este culpabil de delictul prevădut de art. 25. — Tr. Suc. 24 Febr. 92; Dr. 68/92, p. 542.

2. După art. 25 din Codul Silvic se pedepsește cu amendă conform aceluui codice, aprinderea de foc în marginea pădurii numai în cazul când focul ar fi fost aprins la o depărtare

de cel mult 100 metri de pădure, când însă focul a fost aprins la o distanță mai mare de 100 metri și din cauza acestui foc s'a incendiat pădurea atunci acest fapt nu mai constituie un delict silvic de competența judelei de pace, ci crima de incendiu prevăzută de art. 362 din Codul Penal.—Cas. II, 10 Nobr. 98; B. p. 1331.

3. Judecătorul fondului poate reduce până la 50 lei amenda delictului prevăzută de acest articol, această cifră fiind minimul prevăzută. — Cas. II, 9 Ian. 90; B. p. 69.

26. Se vor pedepsi cu amendă de la 100 până la 500 lei acei cari, fără autorizarea administrației domeniilor Statului vor stabili, în interiorul pădurii sau într'o distanță de 100 metri, cuptore pentru fabricarea varului, fabrici de cărămidă sau olane, ferestre cu vapor și ori-ce alte industrii.

Construcțiunile de această natură se vor desființa după o ordonanță a judecătorului de pace. *Fr.* 151.

27. Este oprit a scutura, a strânge sau a ridica ghinda, jirul, rinza sau alte fructe, semințe sau producțiuni ale pădurilor.

Contravenienții se vor pedepsi cu amenziile prevăzute la art. 24. *Fr.* 57.

28. Amenzile se vor aplica fără prejudiciul pretențiilor de despăgubire

ale părții vătămate. *Fr.* 204.

1. Pedepsa amenzii aplicată acelora cari au comis un delict silvic nu prejudică întru nimic daunele interese cauzate părții civile. — Cas. II, 16 Iul. 8; B. p. 791.

2. În materie silvică, partea lesată are drept la despăgubiri, când ele sunt constatate, chiar în cas de achitarea inculpatului. — Cas. II, 28 Iun. 83; B. p. 710.

3. Cererile de despăgubiri civile sunt independente de amenzi. — Cas. II, 18 Iul. 84; B. p. 599.

4. Amenda la care se condamnă delicuenții recunoscuți culpabili, se pronunță fără prejudiciul părților civile, astfel cererile de despăgubiri civile fiind independente de pedepsa amenzii, tribunalul respingând cererea avocatului statului de a fi condamnat delicuențul pe lângă amendă și la despăgubirile pretinse sub simplul motiv că în amenda prescrisă de art. 19 ar intra și despăburile civile a violat și rău interpretat legea. Cas. II, 22 Iun. 82; Dr. 68/81-82 p. 548.

5. În materie de delict silvice, cererile de despăgubiri civile sunt cu totul independente de amenziile ce legea pronunță. Așa dar, Tr. care respinge asemenea cereri pe motiv că în delictul prevăzută de art. 23 C. S. despăgubirile civile intră în cifra amenzii, pronunță o H. casabilă. — Cas. II, 3 Maiu 93; B. p. 477.

6. În materie de delict silvice, comise prin introducerea de vite în pădurile Statului, despăgubirile civile pentru daunele cauzate nu sunt datorite de inculpați de cât atunci când se probază existența lor, independent de faptul introducerii vitelor; așa dar judecătorul fondului este în drept să respingă

cererea unor asemenea despăgubiri când Statul nu produce probe suficiente pentru stabiliirea lor. — Cas. II, 15 Ian. 92 B. p. 76.

7. În materie de delict silvice, amenda având un caracter penal, ea se porcepe de domeniile statului care reprezintă suveranitatea statului fără prejudiciul pretențiilor de despăgubiri civile ale părții vătămate. — Cas. II, 4 Iun. 82; B. p. 725.

29. În cas de recidivă, delicuenții, pe lângă amenziile prescrise de articolul de mai sus, vor mai fi pedepsiți cu închisoare de la 3 zile până la 3 luni.

Este recidivă când după trecerea de trei luni, s'a dresat asupra acelorași individe un nou proces-verbal de delict;

Când tăierea lemnelor se face cu ferăstrăul;

Când tăierea are loc între apusul și răsăritul soarelui. *Fr.* 201.

1. În materie de delict silvice se consideră ca recidivist delicuentul contra căruia, după trecere de trei luni, i se va face un nou proces verbal de delict, fără a se distinge dacă dânsul a fost sau nu condamnat pentru primul fapt. — Cas. II, 19 Dec. 94; B. p. 1297.

2. Există recidivă când, după trecere de trei luni, s'a dresat asupra aceluiași individ un nou proces-verbal de delict silvic, și prin expresiunile *după trecere de trei luni* trebuie să se înțeleagă în interval de trei luni de la comiterea primului de-

lict. — Cas. Vac. 31 Iul. 96; B. p. 1141.

30. Pe lângă administrația domeniilor și pădurilor Statului va funcționa un consiliu tehnic al pădurilor, compus din cinci membri numiți de Rege, după prezența ministrului de finance. Acești membri sunt aleși dintre persoanele speciale cu știința culturii pădurilor, precum și în știința agriculturii.

Acest consiliu se va pronunța asupra tuturor cesțiilor relative la pădurile particulare. Votul consiliului este consultativ

Acest consiliu se va mai pronunța cu vot deliberativ asupra următoarelor cesțiuni:

1) Asupra amenagiamentelor făcute conform art. 4 din legea de față;

2) Asupra tuturilor cesțiilor tehnice relative la păduri în genere;

3) Asupra defrișărilor și liberărilor de lemne;

4) Asupra tuturilor cesțiilor relative la vințeri și la licitațiuni de păduri.

Decisiunile luate de consiliul tehnic în cesțiunile de la alin. 2 și 3 vor fi executorii, sub rezerva aprobării ministerului de finance și conform dispozițiilor legale de față în această materie.

SECȚIUNEA II.

31 Paza pădurilor este incredințată agenților silvici. Sunt agenți silvici: inspectorii, sub-inspectorii, gardii generali, brigadierii și pădurarii cari au depus jurământul legiuit.

1. Pădurarii sunt agenți silvici care pot să urmărescă și să constate delictele săvârșite în pădurile incredințate privegherii lor. Procesele-verbale încheiate de ei, când constată un flagrant delict, fac credință până la înscrierea în fals. — Cas. II, 11 Febr. 98; B. p. 286.

2. Procesele-verbale dresate de ofițerii poliției silvice fac probă deplină până la înscrierea în fals, atunci când agenții silvici afirmă că au văzut ei înșiși faptele materiale specificate într'însele. Prin urmare, declarațiunea unui pădurar, care este un agent silvic, făcută înaintea Primarului care constată aceiași afirmare, conform art. 37 C. S. cum că a prins pe delicuent în flagrant delict, nu poate fi combătută decât prin înscrierea în fals. — Cas. II, 20 Febr. 93; B. p. 232.

3. În materie de delictes silvice, perchișiunile nu se pot face fără autorizațiunea judeului de ocol, iar procesele verbale de constatare se pot combate prin martori, când nu sunt dresate de agenții prevăduți de lege și nu e cas de flagrant delict. — Cas. II, 25 Maii 84; B. p. 494.

32. Agenții silvici de ori-ce categorie, la intrarea lor în funcțiune, vor depune jurământul înain-

tea tribunalului județului în care sunt chemați a funcționa.

Formula jurământului este cea următoare:

„Jur pe sfinta cruce și înaintea lui Dumnezeu că voiu servi, în funcțiunea ce mi s'a incredințat, cu zel, cu credință și cu dreptate; că nu mă voiu abate de la datorile prescrite și că voiu respecta cu sântenie legile și Constituțiunea patriei mele; jur credință Regelui și Dinastiei Sale.

„Așa să'mi ajute Dumnezeu“. Fr. 5

33 Poliția silvică se exercită în numele și sub autoritatea administrației domeniilor și pădurilor Statului.

1) De toți agenții silvici fără deosebire;

2) De toți funcționarii administrativi și de ofițerii forței publice. Fr. 159. I^o.

1. Poliția silvică se exercită de toți agenții silvici fără distincțiune și de ofițerii forței publice. — Cas. II, 9 Dec. 86; B. p. 968.

2. Șeful unui ocol silvic, desemnat pentru constatarea unui delict silvic de către ministerul public, lucrează cu competență când constată acel delict. — Cas. II, 20 Iun. 94; B. p. 731.

3. Procesele-verbale dresate de ofițerii poliției silvice fac probă deplină până la înscrierea, în fals, numai când redactorii lor au văduț ei înșiși faptele materiale specificate în-

tr'însele. Prin urmare, toate celelalte procese-verbale nu sunt de cât nise raporturi, consemnând arătările ce s'au făcut redactorilor lor, a căror apreciere este lăsată la conștiința judecatorului faptului, care poate să găsească că cele constatate nu fac o probă legală. — Cas. II, 1 Dec. 89; B. p. 1051.

4. Procesele-verbale dresate de ofițerii poliției silvice sau de ori-ce alt funcționar administrativ sau ofițer public, în materie de delictes silvice, fac probă deplină până la înscrierea în fals, numai când redactorii lor au văduț ei înșiși și au constatat pe dată faptele materiale specificate într'însele. De aci rezultă că celelalte constatări din procesele-verbale dresate în alt mod pot fi combătute prin proba contrarie și forța lor probantă este lăsată la aprecierea instanțelor de fond. — Cas. II, 4 Aug. 93; B. p. 687.

34. Ori-ce funcționar sau ofițer public va lua cunoștință despre săvârșirea verinului delict în pădurile supuse regimului silvic, va fi dator de a informa îndată pe primarul local sau, în lipsa lui, pe agentul silvic, și a'i da toate sciințele pentru constatarea faptului și descoperirea făptuitorului.

35. Agenții silvici urmăresc și constată toate delictes săvârșite în întinderea pădurilor date sub privegherea lor. Fr. 160.

1. Agenții silvici nu sunt competenți să urmărescă și să constate de cat delictes silvice comise în întinderea pădurilor

date în privegherea lor. — Cas. II, 10 Iun. 97; B. p. 916.

2. Delictul silvic, fiind un delict special, el se constată de agenții silvici, și în condițiunile prescrite de acea lege, fără ca procesul-verbal să pōtă fi anulat pentru motiv că n'a fost dresat după procedura penală. — Cas. II, 27 Iun. 84; B. p. 686.

36. În toate casurile de flagrant delict, agenții silvici și ori-care funcționar administrativ sau ofițer public sunt datori a constata pe dată delictul și a încheia proces-verbal subsemnat de dînșii și de delicuent; în cas de refus din partea acestuia, se va face mențiune în procesul-verbal.

Lemnele tăiate, vitele, carele și instrumentele cari au servit la comiterea delictului se vor lua și da în paza primarului comunei celei mai apropiate; în cas de trebuință, se va putea cere direct ajutorul forței publice pentru prinderea făptuitorului și pentru sechestrarea obiectului care face corp al delictului și care a servit la comiterea lui. Fr. 161—164.

1. Deși art. 36 C. S. cere ca, pentru constatarea delictelor silvice în flagrant delict, trebuie să se încheie procesul verbal pe dată, totuși prin acel cuvint nu se înțelege că agentul silvic este dator ca chiar atunci, asupra faptului, să încheie un asemenea proces-verbal ci destul că a constatat flagrantul delict și procesul verbal se

pote încheia și a doua și a treia și întru cât lipsa de dată a timpului când s'a comis delictul, nicăieri nu este prescrișă sub pedepsă de nulitate, reu Trib. a declarat nul proces-verbal. — Cas. II, 24. Mart. 86; Dr. 40/85-86, p. 811. B. p. 247.

2. Cu drept cuvint Tr. respinge un proces-verbal de constatarea unui delict silvic în flagrant delict, când delicentul nu sunt subscriș într'insul. — Cas. II, 6 Febr. 84; B. p. 175.

3. În constatarea delictelor silvice, se cere, sub pedepsă de nulitate, ca delicentul să subscrie în procesul-verbal, sau să se arate motivul pentru care n'au subscris. — Cas. II, 9 Iun. 86; B. p. 541. Idem: Cas. II, 20 Februarie 90; B. p. 234. Idem: Cas. II, 16 Sept. 92; B. p. 820.

4. Procesele-verbale de constatarea unui flagrant delict silvic, nesubscris de delicent și în lipsă de o atestare din partea agentului silvic despre cauza acestei nesubscrieri, pote fi combătut prin proba contrarie. — Cas. II, 22 Nobr. 89; B. p. 991.

5. Procesele-verbale dresate de agenții silvici prin care constată prinderea în flagrant delict a delicentilor trebuie să fie semnate de delicenti, sau să se facă mențiune că delicentul n'au voit a subscrie, această mențiune, ce trebuie să facă funcționarul este o parte integrantă din actul încheiat de dînsul și lipsind, procesul verbal devine defectuos și nul. — Tr. Ial. 1 Iun. 88; Dr. 46/88, p. 368.

6. Neîndeplinirea formelor cerute de art. 36 C. S. de a se lua lemnele furate și obiectele cari au servit la comiterea delictului, nu face ca procesul-verbal să fie nul. — Cas. II, 19 Sept. 90; B. p. 1062.

7. Când făptuitorii unui delict silvic nu sunt prinși asupra faptelor, actul de constatare nu pote face credință contra lor, dacă agentul silvic nu este a-

sistat de vre-un agent administrativ. — Cas. II, 27 Nobr. 84; B. p. 965. Idem: Cas. II, 8 Martie 89; B. p. 329.

8. Procesul-verbal dresat de primar după declarația gardului silvic care scia carte și în urma unui raport ce acesta i-a dresat, pote fi combătut prin proba contrarie, întru cât acel gard n'a încheiat însuși proces-verbal prin care se constată că a prins pe delicent în flagrant delict silvic. — Cas. II, 26 Febr. 91; B. p. 274.

9. Agenții silvici au competența d'a constata delictele silvice, singuri și fără asistența primarului sau a sub-prefectului numai în cas de flagrant delict. Așa dar, cu drept cuvint Tr. anulază un proces-verbal dresat de acei agenți, în lipsa primarului sau a sub-prefectului, când el nu constată un flagrant delict. — Cas. II, 9 Iul. 91; B. p. 848.

10. După art. 36 C. S. procesele-verbale încheiate de agentul silvic, fac deplină credință până la înscrierea în fals, când constată un flagrant delict și sunt încheiate îndată de către agentul care surprinde pe delicentul asupra faptului, pe când în cazul când agentul nu scie să scrie și recurge la alt agent silvic sau agent judiciar spre a forma procesul-verbal, dînsul servește numai ca un simplu martor și prin urmare procesul-verbal, încheiat în asemenea împrejurare nu măi pote avea credință până la înscrierea în fals (art. 37); se pote ca agentul la care se adresează spre a încheia procesul-verbal să consenme altceva decât ceea-ce i s'a declarat, fie din rea voință, fie că nu a înțeles bine pe agentul denunțator. Declarația făcută în procesul-verbal de constatarea delictului silvic valorând ca o simplă mărturisire, pe care trebuie să o întărească prin ju-

rământ înaintea Tribunalului, este admisibilă proba testimonială contrară propusă de apărare. — Tr. Fălcuș, 25 Oct. 91; Dr. 81/91, p. 648.

11. Un proces-verbal care nu constată că delicentul a fost prins tăind lemne din pădurile supuse regimului silvic, ci numai că s'a găsit la via lui niște lemne pe care agentul silvic crede că ar fi tăiate din pădurea Statului, a putut fi combătut prin proba contrarie, lăsată la aprecierea judecătorului de fond. — Cas. Vac. 4 Iul. 94; B. p. 770.

12. Tăcerea sau culegerea de uscături din pădurea statului nu pote fi considerată ca delict silvic când se face în virtutea dreptului acordat de art. 9 din legea rurală și a plății taxei fumurătilor. — Cas. II, 30 Nobr. 99 B. p. 1356.

13. Delictul silvic se pote proba și prin martori. Violază legea Tribunalul care respinge o asemenea probă când ea a fost cerută. — Cas. II, 28 Sept. 99; B. p. 1078.

37. Dacă pădurarul nu scie carte, el va afirma constatarea sa înaintea primarului, a judecătorului de ocol, sau ori-cărui alt agent a forței publice, care va consenma într'un proces-verbal constatarea afirmată. *Fr. 165.*

1. Cu drept cuvint discută Tr. procesul-verbal de constatarea unui delict silvic când delicentul deși prins în flagrant delict, însă pădurarul neștiind carte n'a afirmat constatarea sa înaintea primarului sau înaintea ori-cărui agent al forței publice. — Cas. II, 17 Iun. 83; B. p. 701.

2. Procesul-verbal încheiat de

un primar, după declarația pădurarilor fără știință de carte, dacă constată un flagrant delict nu se pote combate prin martori. — Cas. II, 30 Mart. 99; B. p. 457.

38. Judecătorul de pace va da înapoi vitele și cerele sechestrate, după cererea proprietarului lor, dacă acesta va plăti cheltuelile de pază și de întreținere și va da cauțiune solvabilă pentru plata amendei și despăgubirei civile.

În cas contrariu, aceste obiecte se vor vinde și prețul lor se va afecta la plata: 1) a amendei; 2) a cheltuelilor de pază și de întreținere; 3) a despăgubirilor civile.

Lemnele tăiate se vor restitui proprietarului lor; instrumentele cari au servit la comiterea delictului se vor confisca și vinde în folosul fiscoșului. *Fr. 168, 169.*

39. Procesele-verbale de constatare, în casuri de flagrant delict, fac probă deplină până la înscrierea lor în fals.

Aceste procese-verbale se vor trimite, prin agenții silvici înaintea Tribunalului corecțional în circumscripția căruia se află pădurea.

Cele-lalte procese-verbale cari nu se referă la

flagrantul delict, dresate de pădurării sau agenții silvice, se vor înainta de asemenea la același tribunal și vor fi credute până la probe contrarii. Tribunalul va procedea de urgență la judecarea procesului. *Pr. 171, 176, 178.*

1. Procesele-verbale de constatarea unui delict silvic, în casuri de flagrant delict, fac probă până la înscrierea în fals. — Cas. II, 15 Dec. 97; B. p. 1482.

2. Procesele-verbale de flagrant delict, dresate de agenții competenți, au putere probantă, până la înscrierea în fals, numai în cât privesc faptele materiale constatate prin trînele *de visu*, iar nici de cum pentru acelea care rezultă din deosebitele arătări ale acelor care, prinși fiind asupra faptului, caută prin orice mijloc să-și ușureze pozițiunea sub car se găsească cușți. — Cas. Ur. 20 Dec. 84; Dr. 17/84-85, p. 133. B. p. 1025.

3. Cu drept cuvînt se combate prin martori procesele-verbale dresate în materie silvică, când prin trînele nu se stabilesc vre-o conțatate făcute *de visu*. — Cas. II, 2 Maii 83; B. p. 537.

4. Procesele-verbale pentru constatarea delictelor silvice, fac probă deplină până la înscrierea în fals numai în casurile de flagrant delict, iar altfel se pot combate prin probe contrarii. — Cas. II, 20 Dec. 82; B. p. 1292.

5. Procesul-verbal prin care se constată un flagrant delict silvic nu se poate combate prin proba contrarie până la înscrierea în fals, pe singurul cuvînt că nu s'a trimis lemnele găsite, la delicent, la primă-

rie, de ôre-ce această măsură nu este o condițiune a existenței delictului flagrant în materie silvică, ci numai o măsură de curăție administrativă a averii Statului. — Cas. II, 10 Iul. 89; B. p. 6:3.

6. Procesele-verbale care nu constată un flagrant delict silvic, pot fi combătute prin proba contrarie. — Cas. II, 14 Mart. 89; B. p. 345.

7. Procesele-verbale, care nu constată un flagrant-delict, nu fac credință de cât până la proba contrarie care pôte rezulta chiar din simple presumpțiuni. — Cas. II, 9 Iun. 99; B. p. 813.

8. Procesul verbal prin care se constată de agentul silvic incendiarea pădurei, pôte fi combătut prin probă cu martori, întru cât nu se constată, prin trînsul un flagrant delict. — Cas. II, 29 Ian. 96; Dr. 29/96, p. 253.

9. În materie de delict silvic, și atunci când nu e vorba de un flagrant delict, instanța de fond este în drept să useze de apreciațiunea sa suverană în privința probelor produse, și astfel să declare că, în fapt, din procesul-verbal dresat de agentul silvic, nu rezultă în de ajuns probe de culpabilitate contra pretinsului delicent. — Cas. II, 12 Apr. 91; B. p. 542.

10. Proba testimonială e admisibilă, chiar în cas de flagrant delict, nu însă pentru a dovedi în contra celor constatate prin procesul-verbal, ci dacă delicentul a tăiat lemne din pădurea statului cu știrea și autorizațiunea agentului silvic. — Cas. II, 16 Mart. 99; B. p. 422.

11. În materie de delict silvice, se pôte admite proba testimonială, când prin ea tinde a se dovedi fapte cu totul altele de cât acelea constatate prin procesul-verbal încheiat în flagrant delict. — Cas. II, 15 Nobr. 88; B. p. 985.

12. Se pôte proba cu martori împrejurări neprevădute în procesul-verbal, ca acelea privitoare la dreptul de proprietate, măcar că procesul-verbal de constatarea delictului silvic era de flagrant delict. — Cas. II, 4 Mart. 86; B. p. 205.

13. Este admisibilă proba cu martori în materie de flagrant delict silvic, spre a se dovedi un alt fapt de cât cele constatate prin procesul-verbal de constatarea lui, precum este acela că arborii au fost tăiați de pe proprietatea delicentului iar nu din pădurile Statului. — Cas. II, 24 Iun. 91; B. p. 818.

14. E admisibilă proba testimonială pentru a dovedi nu în contra faptului material a tăierii, constatată prin procesul-verbal dresat de agentul silvic, ci că inculpatul avea permisiunea statului d'a tăia lemne. — Cas. II, 21 Nobr. 90; B. p. 1334.

15. Faptul invocat de delicent, cum că nu recunoșce a fi avut în serviciul sêu pe servitorii prevăduți în procesul-verbal de constatarea delictului și ale căror mărturisiri au fost luate drept probă în contra sa, formând o chestiune afară din constatarea făcută prin procesul-verbal a flagrantului delict, se putea combate cu proba contrarie. — Cas. II, 20 Maii 86; B. p. 457.

16. Proba testimonială e admisibilă dacă delicentul voese a dovedi, că a tăiat lemne din pădurea sa, iar nu din o pădure a Statului și Statul nu combate cu nimic această alegațiune. — Cas. II, 10 Febr. 99; B. p. 192.

17. Când Tr. constată că nu e flagrant delict de ôre-ce faptul s'ar fi întâmplat la o dată anterioară cu 15 zile constatării lui, procesul-verbal se pôte combate prin proba contrarie. — Cas. II, 17 Mart. 89; B. p. 354.

18. Când în procesul-verbal, care constată un delict silvic, se dice că delicentul au fost

prinși în flagrant delict, fără însă ca din expunerea făcută în procesul-verbal a modulului cum s'a petrecut faptul să se constate că delicentul au fost prinși tăind lemne, ci numai că s'ar fi găsit la dinșiși aceași lemne tăiate din pădurea Statului, în asemenea cas, nu pôte fi vorba de un flagrant delict și proba contrarie e admisibilă. Cas. II, 31 Maii 99; B. p. 742.

19. Procesul-verbal care constată un flagrant delict face deplină credință contra tutului delicentilor și Tribunalul care pe baza altor probe condamnă pe un delicent și achită pe cel-alt, când din procesul-verbal se constată că ambii au comis delictul, violază legea. — Cas. II, 18 Mart. 99; B. p. 714.

20. Procesele-verbale de constatarea unui delict silvic fac probă numai când ele constată atât faptul cât și că delicentul sunt autorii lui, iar nu și atunci când agentul silvic, numai prin deducțiuni aruncă responsabilitatea în persôna preținșilor delicenti, în acest cas judecătorul fondului, în lipsă de alte probe, e în drept să înlătura asemenea proces-verbal și să pronunțe achitarea. Cas. II, 14 Ian. 92; B. p. 66.

21. Tr. a putut, în suverana sa apreciere, să achite pe delicent când procesul-verbal, dresat de ajutorul de primar, nu conține de cât declarațiunile gardului silvic constatând tăierea unui arbor găsit în pădurea Statului, acest proces-verbal neconstatând un delict flagrant și nefăcând proba deplină de culpabilitatea delicentului. — Cas. II, 15 Mart. 89; B. p. 348.

22. În materie de delict silvice, când Tr. admite proba testimonială din cauză că prin procesul-verbal nu se constată un flagrant delict, trebuie să admită și proba contrarie ca să nu violeze dreptul de apărare. —

Cas. II, 28 Maii 85; B. p. 462.

23. În materie de delict silvic, când contravenienții contestă Statutul dreptul de proprietate, asupra pădurei unde delictul s'a comis, și dinșii nu au putut dovedi în termenul ce li s'a acordat, dreptul lor de proprietate asupra acelei păduri, în asemenea caz dinșii trebuie considerați și pedepsiți ca contravenienți, chiar dacă Statul n'ar fi dovedit în urmă, în regulă, că are dreptul de proprietate asupra pădurei, căci există delict silvic și atunci când e constant că delicentul nu sunt proprietari ai pădurei unde delictul s'a comis.—Cas. II, 2 Dec. 96; B. p. 1651.

24. Nu există delict silvic, când delicentul constată că a avut autorisare formală, din partea șefului ocolului silvic respectiv de a tăia lemnele din pădurile supuse regimului silvic. Așa dar, față cu o asemenea probă produsă de delicent nu se poate susține că Trib. a violat art. 39, când a pronunțat achitarea, fără să dea deplină credință procesul-verbal dresat de agenții silvici, cari constată că a prins pe delicent în flagrant delict tăind acele lemne.—Cas. II, 17 Oct. 94; B. p. 993.

25. Constatarea daunelor rezultând dintr'un delict silvic, constituie o chestiune de fapt lăsată cu totul la aprecierea suverană a judecătorului de fond. Cas. II, 13 Sept. 94; B. p. 897.

26. Pentru ca să fie admisibilă solidaritatea, în materie de delict silvice, trebuie ca infracțiunile să aibă o corelațiune între dîsele, iar nu precum se constată în specie, că fie-care delicent a comis delictul în mod separat.—Cas. Vac. 7 Iul. 86; B. p. 578.

40. În cas de insolabilitate, tribunalul corecțio-

nal va înlocui amenda prin închisore de la 5 zile până la 3 luni.

Insolabilitatea trebuie să fie constatată de agentul de urmărire și încro-dințată de primarul comunei. *Fr. 213.*

În materie de delict silvic, când se constată că delicentul nu este solvabil de a plăti amenda la care a fost condamnat, Tr. chemată a înlocui prin închisore nu poate da, asemănat art. 40 din C. S., mai puțin de 5 zile și mai mult de 3 luni, ori cât ar fi amenda de mică, sau mare. În acest cas, nu sunt aplicabile regulile prevădute de P. Așa dar, este legalmente înlocuită amenda de 10 lei prin închisore de 5 zile.—Cas. II, 5 Dec. 95; B. p. 1459.

41. În casurile în cari făptuitorii nu sunt prinși asupra faptului, agenții silvici, cu ajutoarele forței publice, vor aduna toate dovedile și vor încheia procese-verbale în asistența primarului, ori a sub-prefectului său a ajutoarelor lor.

Perchisițiunile în case nu se pot face de cât cu autorisațiunea specială a judecătorului de pace. *Fr. 161.*

1. Procesul-verbal de constatarea unui delict silvic trebuie să fie scris în toate foile de agentul care l'a dresat și de persoanele cari au asistat; altfel nu poate face deplină probă în justiție.—Cas. II, 15 Nobr. 89; B. p. 978.

2. Când făptuitorii nu sunt prinși în flagrant delict, agenții silvici, cu ajutorul forței publice, au a încheia proces-verbale, iar perchisițiunile nu se pot face de cât cu autorisațiunea oficială a judecătorului de pace, și perchisițiunile făcute fără această autorisațiune nu fac probă în justiție.—Cas. II, 21 Apr. 97; B. p. 578.

42. Agenții silvici au dreptul de a expune și susține acțiunea și a cere atât despăgubirile civile cât și aplicarea pedepsei. *Fr. 174.*

1. În materie de delict silvice Șefii de ocole silvice au dreptul a face apeluri.—Cas. II, 16 Iun. 95; B. p. 964.

2. Agenții silvici având dreptul a pune în mișcare atât acțiunea civilă cât și acțiunea publică, de aci urmăză că un prevenit, achitat la prima instanță, poate fi condamnat de Curte în cât privește acțiunea publică, de și nu există apel din partea Ministerului public. În asemenea caz, apelul Statului înlocuiesc pe acel al procurorului, care, cu toate că n'a făcut apel, trebuie să ia parte la judecarea cauzei.—C. Iași II, 10 Mart. 84; Dr. 51/83-84, p. 407.

43. Tribunalul corecțional judecă fără drept de apel când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de 300 lei.

1. Competința Tribunalului d'a se pronunța în prima sau ultima instanță într'un delict silvic se regulază după suma ce se reclamă, iar nu după aceea ce trebuia să se reclame.—Cas. II, 20 Febr. 90; B. p. 231.

Idem: Cas. II, 4 Dec. 91; Dr. 79/90, p. 634; B. p. 1434. Idem: Cas. II, 15 Ian. 91; B. p. 68. Idem: Cas. II, 30 Ian. 91; Dr. 17/91, p. 130. Idem: Cas. II, 6 Iul. 92; B. p. 638.

2. În materie silvică, Tribunalul judecă în ultima instanță, când osânda delicentilor nu trece peste suma de 300 lei.—Cas. II, 15 Ian. 88; B. p. 71.

3. Când amenda este mai mică de 300 lei pentru fie-care din delicentii în materie de delict silvic, Tr. de județ judecă în ultima instanță.—Cas. II, 15 Dec. 89; B. p. 1075.

4. Cu drept cuvint curtea de apel declară inadmisibil apelul făcut în materie de delict silvic, când amenda prevădută în tariful C. S. este bine hotărâtă de Tr. la o cifră mai mică de 300 lei, cu toate că procesul-verbal al agentului silvic, printr'un calcul contrar legii, ridică acea amendă la o valoare mai mare.—Cas. II, 18 Iun. 90; B. p. 835.

5. După art. 56 Pr. civ. în casurile când competența judecătorului se regulază după valoarea obiectului în contestațiune această valoare se hotărăse după suma coprină în cerere de intențarea acțiunii, așa că de la cuantumul pretențiunilor părții civile formulate în inst. atârână competența Tribunalului de a se pronunța în prima sau ultima inst. În specie, partea civilă prin petițiunea de intențarea acțiunii precidând pretențiunile statului contra ambilor delicentii, ca rezultând din o singură faptă la suma de 329 lei și 40 bani, prin această a desemnat competența Tr. în modul cel mai categoric; sentința sa nu poate fi pronunțată de cât în prima instanță cu drept de apel.—Cas. Un. 12 Febr. 87; Dr. 41/86-87 p. 325; B. p. 163.

6. În materie de delict silvic, competența tribunalului de

a judeca în prima sa ultima instanță se regulază nu după suma adjudecată de dînsul, ci după aceea cerută de părți. Așa, dar, dacă în delictul silvic imputat mai multor indivizii, amenda la care dînșii erau supuși prin actul de estimare, și care a fost cerută înaintea tribunalului, a fost mai mare de 300 lei, H. tribunalului susceptibilă de apel și Curtea nu poate respinge apelul ca neadmisibil sub cuvînt că delictul imputat fie-cărui delictenț în parte nu atinge cifra de 300 lei a amendei. — Cas. II, 15 Ian. 95; B. p. 962.

7. Competența, în ceea ce privește dreptul de apel se determină după cererea părții, iar nu după despăgubirea ce în realitate i s'ar cuveni. Astfel există dreptul de apel contra hotărîrilor silvice în materie de delict silvice, dacă cererea statului este superioară sumei de 300 lei, cu toate că suma cuvenită ar fi mai mică de cât această cifră. Cas. II, 29 Ian. 85; Dr. 73/84-85 p. 621. B. p. 61.

8. Pedepșa fiind individuală și pe cît timp pentru fie-care delictenț, delictul nu atrăgea după sine o amendă mai mare de 300 lei noi, deși în total valoarea amendei trecea peste 300 lei Tr. corecțional judecă fără drept de apel. — Cas. II, 12 Martie 84; B. p. 284. Idem: Cas. II, 21 Apr. 86; B. p. 349. Idem: Cas. II, 9 Dec. 86; B. p. 970.

9. Judecarea unui proces într'un singur grad de jurisdicțiune este o excepțiune la dreptul comun, și ca atare cată a fi interpretată restrictiv; dacă Lg. a dat drept Tr. corecțional să judece în ultima inst. când delictul nu atrage o amendă mai mare de 300 lei, a acesta a făcut-o fiind-că afacerea e de mică importanță; când însă decim și sute de preveniți ar comite împreună o devastare în pădure și delictul ar atrage

după sine o amendă de mii de lei, deși pentru fie-care delictenț amenda nu s'ar ridica la 300 lei, totuși afacerea fiind de mare importanță, trebuie să nu fie lipsită de două grade de jurisdicțiune. — C. Iași I, 6 Sept. 91; Dr. 69/91, p. 551.

10. Art. 57 Pr. C. după care competența Tribunalului de a judeca în prima sa ultima instanță se regulază, nu după suma adjudecată de dînsul, ci după aceea cerută de părți, coprinzînd un principiu general se aplică și în materie de delict silvice; de unde urmază că, conform art. 43 din C. S. hotărîrile Tribunalului sunt supuse apelului ori de câte ori cererea de despăgubiri trece peste suma de lei 300. Așa dar dacă într'un delict silvic imputat mai multor delictenți cererea de despăgubiri făcută de Stat a fost mai mare de 300 lei, Curtea e dator să declare apelul admisibil, fără să cercezezo dacă suma la care era condamnat de Tr. fie-care din delictenți, în parte, era mai mică de 300 de lei, căci aceasta formeză obiectul discuțiunii în fond. — Cas. II, 18 Ian. 95; B. p. 63.

11. Când judecătorul fondului constată că delictul silvic imputat mai multor persoane a fost săvîrșit nu în aceeași zi, ci în diferite timpuri și în deosebite locuri, lucrând fie-care în interesul său propriu, fără să existe o convență între dînșii, cu drept cuvînt declară că nu pot fi responsabili solidar și fie-care personal, în proporțiune cu cantitatea lemnelor tăiate, și că, prin urmare, H. tribunalului de prima instanță nu este susceptibilă de apel, dacă amenda pentru fie-care din inculpați nu trece de 300 lei. — Cas. II, 17 Ian. 94; B. p. 47.

12. Când mai multe delict silvice au fost săvîrșite în diferite timpuri și de către mai

mulți delictenți, fie-care pentru dînsul, responsabilitatea acestora nu poate fi solidară, ci cată a fi luată în parte și în raport cu cantitatea lemnelor tăiate de fie-care. De unde urmază că dacă amenda la care fie-care este condamnat nu întrecesuma de 300 lei, H. dată de Tr. de județ nu mai este susceptibilă de apel. — Cas. II, 19 Sept. 95; B. p. 1146.

13. Coautorul unui delict silvic e ținut solidar la plata despăgubirilor datorite. — C. Cr. I, 4 Ian. 92; Dr. 20/92, p. 155.

44. Pentru proprietățile Statului, administrația domeniilor este autorizată a transige asupra despăgubirilor civile și amendilor înainte de a se da o hotărîre definitivă, și numai asupra despăgubirilor civile în cazul când hătărîrea este rămasă definitivă.

Transacțiunile pentru delict de o valoare mai mică de o mie lei sunt scutite de formele prescise la art. 20 din legea administrației domeniilor Statului. *Fr. 159, 20.*

45. Amendile și reparațiunile civile se vor executa conform legii de urmărare. *Fr. 210.*

46. În casurile neprevăzute de legea de față se vor aplica dispozițiunile dreptului comun. *Fr. 208.*

1. Prin art. 46 C. S. se dice că în casurile neprevăzute de acea lege se aplică dispozițiunile dreptului comun. După dreptul comun ori-ce parte ju-

decată în lipsă are drept de opozițiune; și în materie penală partea civilă urmăză a avea drept de a face opozițiune contra hotărîrilor sale date în lipsă, de ore-ce nici un text de lege nu-i interdică acesta. — Cas. II, 9 Mart. 84; B. p. 233.

2. Statul e în drept a face opozițiune contra H. pronunțate în lipsă în materie de delict silvic. Cas. II, 16 Ian. 87, Dr. 19/86-87, p. 150. B. p. 64.

3. În materie de delict silvice nu este admisibilă cererea de reuissivă. — Cas. II, 2 Mai 86; B. p. 435.

4. Judecătorii pot acorda circumstanțe atenuante în delict silvice. — Cas. II, 22 Nobr. 89; B. p. 991.

5. După art. 46 C. S. în casurile neprevăzute prin acea lege se aplică dispozițiunile dreptului comun. Pe cît timp în Codul Silvic nu se vorbește nimic despre circumstanțe atenuante, apoi conform principiului admis prin textul de lege menționat mai sus, trebuie să ne referim la dreptul comun. După dreptul comun circumstanțele atenuante se acordă în ori-ce fel de delict. Faptul de a tăia lemne din pădurea Statului este calificat de lege ca delict și ca atare se poate acorda circumstanțe atenuante. — Cas. II, 15 Mart. 83 Dr. 35/82-83, p. 287; B. p. 856. Idem: — Cas. II, 11 Ian. 84; B. p. 43 Idem: Cas. II, 9 Ian. 85 B. p. 46.

6. După principiile generale despăgubirile civile se lasă la suverana apreciere a instanțelor de fond. Întru cît Codul Silvic nu face nici o derogare la aceste principii, de ore-ce prin tariful anexat la acea lege se fixeză numai amenda cuvenită statului, nu însă și despăgubirile civile, în lipsă de un text special, nu se poate deduce prin interpretare această derogare la dreptul comun. — Cas. II, 27

Iun. 84; B. p. 585. Idem. Cas. II, 1 Dec. 87; B. p. 1016. Idem: Cas. II, 1 Mart. '89; B. p. 321. Idem: Cas. II, 9 Ian. 90; B. p. 69.

7. Atât în privința circumstanțelor atenuante ce pot să existe în favoarea delicentului, cât și asupra responsabilității civile ce naște dintr'un delict, instanțele de fond au deplină suveranitate în apreciațunea lor, codicele silvic n'aduce nici o derogare la acest principiu, ci, din contră, prin art. 46, îl declară aplicabil și în materie de delict silvice. — Cas II, 27 Iun. 90; B. p. 885.

8. După art. 46 Codul Silvic

în casurile neprevădute de acel Cod, se aplică dispozițiunile dreptului comun. Așa fiind, pe cât timp nu se vorbește nimic în Codul Silvic despre delicenții mai mici de 15 ani deplină, trebuie să ne referim la dreptul comun. Prin urmare, art. 62 P. care se ocupă nu numai de crime ci și de delictete comise de minorii ce nu au 15 ani deplină, se aplică și în materie de delict silvic, întru cât Codul Silvic califică ca delict faptul de a tăia sau fura lemne din pădurea Statului. — Cas. II, 14 Dec. 92; B. p. 1149.

TARIFELE (1)

Pentru plata unui arbore tăiat în delict, după grosimea și esența sa, conform art. 19 din prezenta lege.

Arborii de prima clasă, cari sunt de esență: stejari, pini, brazi, molifiți, fagi, carpin, ulm, frasin, arțari, jugăstri, nuc, sorbi, cireși sălbatici și alți arbori fructiferi.

Arborii de a doua clasă, cari sunt de esență: anini, tei, mestecăni, plute, plopi, salcie și toate celelalte specii necoprinate în prima clasă.

Circumferința	Amenda pentru un decimetru		Amenda pentru un arbore		Circumferința	Amenda pentru un decimetru		Amenda pentru un arbore	
	Leî	B.	Leî	B.		Decim.	Leî	B.	Leî
2		1 00		2 00	2		0 50		1 00
3		1 10		3 30	3		0 55		1 65
4		1 20		4 80	4		0 60		2 40
5		1 30		6 50	5		0 65		3 25
6		1 40		8 40	6		0 70		4 20
7		1 50		10 50	7		0 75		5 25
8		1 60		12 80	8		0 80		6 40
9		1 70		15 30	9		0 85		7 65
10		1 80		18 00	10		0 90		9 00
11		1 90		20 90	11		0 95		10 45
12		2 00		24 00	12		1 00		12 00
13		2 10		27 30	13		1 05		13 65
14		2 20		30 80	14		1 10		15 40
15		2 30		34 50	15		1 15		17 25
16		2 40		38 40	16		1 20		19 20
17		2 50		42 90	17		1 25		21 25
18		2 60		46 80	18		1 30		23 40
19		2 70		51 30	19		1 35		25 65
20		2 80		56 00	20		1 40		28 00
21		2 90		60 90	21		1 45		30 45
22		3 00		66 00	22		1 50		33 10
23		3 10		71 30	23		1 55		36 65
24		3 20		76 80	24		1 60		40 40
25		3 30		82 50	25		1 65		44 25
26		3 40		88 40	26		1 70		48 20
27		3 50		94 50	27		1 75		52 25
28		3 60		100 80	28		1 80		56 40
29		3 70		107 30	29		1 85		60 65
30		3 80		114 00	30		1 90		65 00
31		3 90		120 90	31		1 95		69 45
32		4 00		128 00	32		2 00		74 00

(1) Acest tarif a fost astfel modificat prin legea dia 28 Mai 1892.

REGULAMENT

PENTRU

APLICAREA ART. 3, 7, 11, 12, 13 ȘI 17 DIN CODUL SILVIC

RELATIV LA PADURILE SUPUSE REGIMULUI SILVIC

Sanționat prin Înaltul decret No. 1266 din 16 Aprilie 1885.

SECȚIUNEA I

Alegerea pădurilor de supus regimului silvic (art. 3, 7, 11, 12, 13 și 17 codul silvic).

1. Sunt supuse regimului silvic, în ce privește conservarea cultura și exploatarea lor, și se vor administra conform legii silvice și regulamentului ei de aplicatie.

1. Tote pădurile, fără excepțiune, aparținând Statului, comunelor, stabilimentelor publice, comunităților și bisericilor de mir.

Din pădurile particulare:

a) Acele cari sunt în divisiune cu Statul sau cu veri-una din persoanele juridice notate mai sus;

b) Acele cari se supun aces-

tuî regim după cererea proprietarilor lor;

c) Cele situate pe virfurile și còstele munților, pe delùrile regiunilor muntòse (podgorii), precùm și acele cari ar putea servi în acele regiuni muntòse ca apărare a căilor ferate sau a șoselelor.

2. Sunt asemenea supuse regimului silvic, însă numai în ce privește prohibițiunea de a se defrișa, pădurile particulare cari se vor constata trebuincioase:

a) Pentru protegierea zăgăzurilor și a malurilor sau a păminturilor în contra ruperilor, mănecăturilor și a năpădrei nisipurilor;

b) Pentru menținerea cursului regulat al apelor și conservarea isvòrelor;

c) Pentru apărarea teritoriului în părțile de fructarie și a orașelor, ce se vor determina

REGULAMENT

PENTRU

APLICAREA ART. 3, 7, 11, 12, 13 ȘI 17 DIN CODUL SILVIC

RELATIV LA PADURILE SUPUSE REGIMULUI SILVIC

Sanționat prin Inaltul decret No. 1266 din 16 Aprilie 1885.

SECȚIUNEA I

**Alegerea pădurilor
de supus regimului silvic
(art. 3, 7, 11, 12, 13 și 17
codul silvic).**

1. Sunt supuse regimului silvic, în ce privește conservarea cultura și exploatarea lor, și se vor administra conform legii silvice și regulamentului ei de aplicare.

1. Toate pădurile, fără excepție, aparținând Statului, comunelor, stabilimentelor publice, comunităților și bisericilor de mir.

Din pădurile particulare:

a) Acele care sunt în divisiune cu Statul sau cu veri-una din persoanele juridice notate mai sus;

b) Acele care se supun aces-

tuî regim după cererea proprietarilor lor;

c) Cele situate pe virfurile și cîstele munților, pe delurile regiunilor muntăse (podgorii), precum și acele care ar putea servi în acele regiuni muntăse ca apărare a căilor ferate sau a șoselelor.

2. Sunt asemenea supuse regimului silvic, însă numai în ce privește prohibițiunea de a se defrișa, pădurile particulare care se vor constata trebuincioase:

a) Pentru protejia zăgăzurilor și a malurilor sau a pămînturilor în contra rușerilor, mîncăturilor și a năpădinei nisipurilor;

b) Pentru menținerea cursului regulat al apelor și conservarea isvórelor;

c) Pentru apărarea teritoriului în părțile de fructarie și a orașelor, ce se vor determina

printr'un regulament de administrație publică, după avisul ministerului de reshel.

3. Comunele, stabilimentele, comunitățile și bisericile de mir, sunt datore a înainta ministrului de domenii, în termen de trei luni cel mult de la publicarea acestui regulament, un tablou de toate pădurile ce le aparțin:

În acest tablou se va arăta: județul, plasa și comuna unde se găsește pădurea, întinderea exactă sau cel puțin cu aproximație în lipsa de plan, felul și vîrsta esențelor ce populază pădurea, vecinătățile pădurii, dacă pădurea a fost sau este în exploatare, și anume a căteia parte s'a exploatat dintr'însa și cu ce preț mediu pe hectar, ce agenți silvici sunt însărcinați cu paza pădurilor și cu conducerea lucrărilor de control, cultură și exploatare, ce școală și ce titluri de studii au acești agenți și de când sunt în serviciu.

4. Persoanele juridice citate în articolul precedent, cari nu vor trimite în termenul de trei luni tabloul arătat mai sus, se vor considera ca contravenind dispozițiilor codului silvic.

În acest caz, precum și în cazul când tabloul trimis nu ar fi conform prescripțiilor art. 3 de mai sus, ministerul domeniilor va avea dreptul să drezeze acest tablou prin agenții săi, în comptul proprietarilor pădurei.

5. Agenții silvici, șefii de subinspecții, în urma instrucțiunilor date lor de consiliul tehnic al pădurilor, sunt datore a alege pădurile particulare cari după art. 11 și 13 din legea silvică, urmază a fi supuse regimului silvic.

Ei vor înainta ministerului de domenii tablourile de toate aceste păduri, împreună cu constatările tehnice cari le-au servit de basă la facerea acestor lucrări.

6. Pe temeiul sciințelor date de acești agenți și a altor cercetări locale ce s'ar găsi de cuvîntă a se mai face, consiliul tehnic al pădurilor, conform art. 15 din legea silvică, dresază tabloul definitiv al pădurilor particulare cari, după aprecierea sa, urmază să fie supuse regimului silvic.

7. Proprietarii cari cred că supunerea pădurilor lor la regimul silvic s'a făcut fără motive legale, sunt în drept să facă, în termen de șese luni de la publicarea în *Monitor*, o contestațiune adresată ministerului de domenii.

Această contestațiune va fi însoțită de probe din care să se pōtă constata că pădurile cuprinse în tablou sau parte dintr'însese nu cad în categoria celor prevădute de art. 11 și 13 din codul silvic.

8. Dacă motivele pe cari se bazează contestațiunea vor părea de natură a putea fi luate în considerație, ministerul domeniilor va delega pe un agent silvic superior, sau chiar pe unul din membrii consiliului tehnic al pădurilor, pentru a face o nouă cercetare la fața locului. Resultatul acestei cercetări se va supune deliberării consiliului tehnic al pădurilor, care își va da un avis motivat, arătând dacă menține sau reformează în tot sau în parte prima sa decisiune.

9. Ziua fixată pentru cercetarea prevădută în articolul precedent se va notifica, prin sub-prefectura respectivă, persoanelor cari au făcut contestațiunea; aceștia, în persoană sau prin reprezentanții lor, vor da agentului silvic însărcinat cu cercetarea locală toate deslușirile ce vor crede necesare în apărarea cauzei lor.

Lipsa contestatorului la ziua notificată nu va împiedica întru nimic pe agentul silvic de ași face lucrarea.

cari nu vor fi adresate ministerului în termenul prevădute de art. 16 din codul silvic, se vor considera ca nule și neavenite.

SECȚIUNEA II

Despre amenagiarea pădurilor supuse regimului silvic.

CAPITOLUL I

Dispozițiuni generale

14. Amenagiarea tuturilor pădurilor supuse regimului silvic se va face de comisiuni întocmite în conformitatea articolului 4 din legea silvică.

Numărul acestor comisiuni se va spori în fle-care an potrivit trebuințelor și resurselor ce se vor prevedea pentru serviciul amenagiărilor.

15. Reședința comisiunilor de amenagiări și alte detalii neprevădute de acest regulament, relative la atribuțiunile și răspunderea ce incumbă acestor comisiuni, se vor determina prin decisiuni ministeriale, după avisul consiliului tehnic al pădurilor.

16. În fle-care an, în luna lui Februarie, consiliul tehnic al pădurilor va forma un tablou de toate pădurile cari trebuiesc amenagiate în cursul aceluia an și va opina tot odată cum se pot spori ori completa comisiunile de amenagement în vederea resurselor bugetare ale aceluia exercițiu și al lucrărilor de executat, regulând ast-fel ca amenagiamentele hotărîte a se face într-o campanie să se pōtă termina toate, bine și la timp.

17. Campania de lucru pe fața pămîntului pentru lucrările de amenagiări începe la 1 Aprilie și se termină la 31 Oc-

10. Anchetele locale, prevădute de articolele precedente, urmând a se face pe comptul contestatōrilor, conform art. 16 din legea silvică, plata pentru aceste lucrări va fi de 10 bani de hectar.

Pentru determinarea întinderii pădurilor se va avea în vedere planurile acestora; iar când contestatorul declară că pădurea sa nu are plan, se va lua de basă, în astă privință, aprecierea agentului silvic superior însărcinat cu ancheta locală.

11. Decisiunile consiliului tehnic al pădurilor, în privința supunerii la regimul silvic a pădurilor particulare, nu vor fi considerate ca definitive și executorii de cât după ce vor fi aprobate de către ministerul domeniilor și de către consiliul de miniștri, conform aliniatului ultim de sub art. 16 din codul silvic.

Aceste decisiuni se vor aduce la cunoștința părților atāt prin *Monitorul oficial*, cât și în parte fle-căveia, prin intermediul prefecturii județului, când tot odată li se va pune în vedere și suma ce trebuie să răspundă ministerului pentru ancheta cerută de ele, precum și modul cum să se achite de această sumă.

12. Pădurile particulare hotărîte definitiv a fi supuse regimului silvic, dar cari, înainte de a fi publicate ca atare în *Monitorul oficial*, erau deja date în exploatare în baza unui contract cu dată certă, vor rămănea supuse regimului silvic, respectându-se însă contractul pe tot timpul termenului de exploatare stipulat printr'însul. Pădurile date spre exploatare și defrișare cu contracte în regulă și cu dată certă, înainte de a fi supuse regimului silvic, se vor șterge din tabloul respectiv.

13. Contestațiunile relative la supunerea la regimul silvic,

tombre; iar pentru lucrările de cabinet de la 1 Noiembrie până la 1 Martie anul următor.

18. În intervalul de timp de la 1 Martie până la 1 Aprilie, consiliul tehnic al pădurilor se va ocupa cu verificarea de cabinet a lucrărilor de amenajări, putând chema în Capitală, spre a da deslușirile cuvenite asupra acestor lucrări, pe șefii comisiunilor de amenajament respectiv.

19. Amenajamentele se vor executa în ordine, după data înregistrării cererilor făcute în astă privință.

CAPITOLUL II

Amenajarea pădurilor prevădute de art. 3 legea silvică.

20. Amenajamentele acestor păduri, pe tot locul unde natura terenului și a esențelor vor permite, se vor face, în ce privește pe stat, în vederea producerii lemnului pentru lucru și industrie, reclamat de necesitățile generale ale țării; iar pentru pădurile stabilimentelor publice, comunelor, comunităților, bisericilor de mir și ale particularilor, în divisiune cu aceste persoane juridice, se va ține, pe cât posibil, a se obține același rezultat ca și pentru pădurile statului, ținându-se însă seamă și de interesele proprietarilor, precum și de alte circumstanțe economice locale.

21. În amenajament se va arăta:

a) Statistica sumară a elementelor de producție ale pădurei, cum: circumstanțe administrative, fenomene fizice și fapte economice mai importante;

b) Regimul său modul de regenerare și metoda de exploatare la care se găsește de cuviință a se supune pădurea în viitor;

c) Rotația sa numărul de ani pentru tăierea întregii păduri, sau numai a seriei ce s'ar găsi cu cale a se pune în exploatare;

d) Posibilitatea sa cantitatea de material lemnos ce urmează a se exploata în fiecare an;

e) Planul general de exploatare, indicând ordinea de regenerare a întregii păduri și regulamentul special de mersul și natura tăierilor pentru întreaga rotație, fie pădurea compusă din una sau mai multe serii;

f) Indicarea sumară a operațiilor celor mai urgente de ameliorare, costul și motivele temeinice pentru justificarea propunerilor făcute în această privință.

Un plan topografic perimetral, pe care se va arăta parcellarul sumar al masivelor și alte detalii, cum: văi, culmi, ape, drumuri, poeni, etc., va însoți fiecare proiect de amenajament. Tot pe acest plan se vor mai proiecta mersul exploatarei, limitele definitive ale conturului, precum și părțile proprii a se defrișa sau împăduri.

22. Amenajamentul se face pentru pădurea întreagă sau numai pentru o porțiune dintr'nsa care poate constitui o serie exploatabilă cerută de împrejurări a se pune în tăiere de preferință.

23. Stabilimentele publice, comunele, comunitățile și bisericile de mir, cari au necesitate de a-și amenaja pădurile căle aparțin, sunt dator să face ministerului de domenii, în fiecare an până la 31 Ianuarie cel mai târziu, o cerere în scris, în care vor arăta întinderea aproximativă (în lipsă de plan) a pădurei ce doresc să li se amenageze, județul, plasa și comuna unde se găsește această pădure.

24. Pe lângă cererea de amenajare se va trimite și re-

cepisa casei de depuneri pentru consemnarea, pe comptul ministerului de domenii, a jumătate din suma ce se cuvine să plătească pentru facerea amenajamentului.

25. Plata lucrărilor de amenajare se regulează astfel: la pădurile de munte și podgorie, pentru plan și amenajament câte 2 lei de hectar; la pădurile de câmp și altele, câte 1 leu și 50 bani de hectar, pe lângă care, în ambele cazuri, părțile interesate vor mai procura comisiunilor de amenajament și omenii de lucru necesari pentru operațiunile de pe fața pământului.

26. În caz însă când s'ar procura comisiunilor de amenajament planul topografic al pădurei, făcut în conformitate cu prescripțiunile art. 21 de mai sus, plata pentru restul lucrării de amenajare va fi numai de una a treia din preț total mai sus notat.

27. În ori-ce caz, însă, acmptul pentru facerea lucrării de amenajări va trebui să fie în tot-d'auna egal cu jumătate din costul total al acestora, rămânând a se restitui diferența, de va fi loc, după ce se va constata cum s'a găsit planul presintat de părți.

CAPITOLUL III

Amenajarea pădurilor particulare prevădute de art. 11 și 17 din legea silvică.

28. Lucrările de amenajare pentru pădurile particulare supuse regimului silvic se vor face cu privire la buna conservare a acestor păduri, satisfăcând, pe cât posibil, și interesele proprietarilor acestor bunuri.

Aceste lucrări vor consta într'o schiță de plan făcută din ochi și o scurtă descriere asu-

pra următoarelor puncte mai principale:

1) Județul, plasa și comuna unde este situată pădurea;

2) Felul, virsta și creșterea arborilor și felul pământului pe care se află pădurea;

3) Deluri, cote, văi și alte locuri pe cari, e situată pădurea;

4) Intinderea aproximativă a pădurei și vecinătățile ei;

5) Din ce parte să începă exploatarea și cum trebuie continuată tăierile anuale;

6) În ce epocă a anului să se facă tăierea și până când scoterea lemnelor din părțile tăiate în fiecare an poate să fie permisă;

7) Cât timp minimum este de neapărată nevoie a nu se permite pășunarea în părțile exploatare sa în curs de exploatare;

3) În special, pentru părțile pădurei unde sunt surprături sau cote prea repezi, ce anume măsuri trebuie observate pentru tăierea și scoterea lemnelor de pe acele locuri, în scop de a micșora rēul ce există deja și de a preveni pe acel care s'ar putea naște dintr'o exploatare și cultură vicioasă;

9) Cum este mai bine a se rotunji marginele pădurei și ce măsuri trebuie luate pentru ca aceste margini, o dată ficate, să poată rămânea stabile pentru tot-d'auna;

10) Cari sunt crângurile, tu-făisurile și mărăcineurile de pe moșia unde se află pădurea ce s'a găsit cu cale a fi supusă regimului silvic, pentru a căror exploatare, cultură sau desființare proprietarul lor nu poate fi supus la nici o restricțiune, mai ales în vederea desvotării culturilor agricole și pastorale din localitate.

29. Amenajamentul se va face pentru pădurea întreagă sau numai pentru o parte dintr'nsa, dacă ast-fel ar cere

proprietarul său alte împrejurări culturale.

30. Ministerul domeniilor, prin agenții săi silvici superiori, va procedea de îndată la amenajarea pădurilor particulare în ordinea în care aceste păduri au fost înscrise spre a fi supuse regimului silvic. Va da, însă, totdeauna preferință acelor păduri pentru cari proprietarii lor ar fi cerut această lucrare.

31. Particularii, cari au necesitate urgentă de a și amenaja pădurile, vor face ministerului de domenii, în fie-care an de la 1 Noiembrie până la 31 Ianuarie cel mai târziu, o cerere în scris, în care vor arăta întinderă cu aproximație (în lipsă de plan) a pădurii sau a părții ce voesc să li se amenageze, județul, plasa și comuna unde se găsește, motivele anume pentru care cer amenajarea.

32. Copie de pe lucrarea de amenajament se va da părții interesate, care este dator, în termen de cel mult o lună de la primire, să arate ministerului de domenii dacă acceptă de bună această lucrare; iar, în cas contrariu, pe ce anume considerațiunii cere modificarea ei.

33. Amenajamentul, d'impreună cu observațiunile proprietarului asupra acestei lucrări, se trimite în examinarea consiliului tehnic al pădurilor care și va da părerea dacă admite de bun acest amenajament sau găsește cu cale ca el să fie verificat în localitate de către unul sau mai mulți din membrii acestui consiliu.

34. Dacă proprietarul s'a conformat întocmai prescripțiunilor art. 31 și 32 de mai sus, ministerul domeniilor este dator ca, în termen de cel mult un an și jumătate de la data înregistrării cererei de amena-

giare, să facă cunoscut în mod definitiv părții interesate sub ce condiții poate permite exploatarea și cultura pădurei sale.

Iar dacă în acest termen ministerul domeniilor nu s'a conformat obligațiunii de mai sus, particularul este în drept a și exploata și cultiva pădurea după cum îi vor dicta interesele sale, fără însă a o putea defrișa.

35. Până se vor putea amenagia toate pădurile particulare supuse regimului silvic, proprietarii lor vor putea lua dintr'însele lemnul de foc și de lucru de care au neapărată nevoie pentru trebuințele lor casnice, fără a fi siliți să aștepte amenajamentul preabil al acestor păduri.

Sunt însă cu totul oprite, fără un amenajament prealabil, tăierile cari ar avea drept scop exploatarea pădurei pentru speculă, sau cari ar putea conduce la distrugerea ei.

36. Acei cari vor contraveni la această prohibițiune, precum și acei cari vor călca prescripțiunile amenajamentului, vor fi pasibili de pedepsele prevăzute de art. 14 din codul silvic.

37. Pentru lucrările de amenajări, particularii vor plăti ministerului de domenii câte 25 bani de hectar.

Această plată se va face la 10 zile după ce se va fi comunicat părții interesate condițiunile ce trebuie să observe în exploatarea și cultura pădurei sale.

In cas de întârziere, exploatarea pădurei va putea fi întreprinsă până la achitare și, deosebit, ministerul domeniilor va urmări pe particular confor-mul legii.

38. Particularii, cari ar cere să aibă pentru pădurile lor planuri și amenajamente sistematice după modelul acelor cari se fac la pădurile Statului și stabilimentelor publice, vor plăti aceste lucrări în confor-

mitate cu dispozițiunile art. 24, 25, 26 și 27 din acest regulament.

SICȚIUNEA III

CAPITOLUL IV

Despre defrișarea pădurilor supuse regimului silvic.

39. In pădurile amenajate nu se pot defrișa decât numai părțile anume prevăzute în amenajamente. Defrișarea la celelalte păduri neamenajate nu poate fi autorizată de cât în baza unui studiu local și după îndeplinirea formalităților descrise mai la vale.

40. Propunerile sau cererile pentru orice despăduriri trebuie adresate ministerului de domenii în fie-care an până la 31 Ianuarie cel mai târziu, și, spre a li se putea da curs, ele următo să fie însoțite de memoriu descriptiv, în care se va arăta:

a) Județul, plasa și comuna unde se găsește pădurea, turfurii sau crângul, sau mărăciacul ce se cere a se defrișa.

b) Suprafața părții cerute a se defrișa, arătându-se pe plan poziția respectivă a diferitelor păduri de pădure;

c) Natura, vârsta și starea de vegetație a masivului pădurei și numărul esențelor pe hectar în termen de mijloc, clasate după natura și dimensiunile esențelor;

d) Natura și situația solului pădurei, vecinătățile imediate ale părții ce se cere a se defrișa și depărtarea de alte păduri fie pe cea moșie sau pe alte moșii vecine, până la o depărtare de 2 kilometri împrejur;

e) Ce suprafața de pădure se mai află pe moșia unde se cere defrișarea în jurul acesteia la

o depărtare minimum de 2 kilometri.

41. Aceste cereri fiind găsite în regulă, ministerul domeniilor le încredințează unui agent silvic superior spre a le controla la fața locului și a arăta odată cu înapoarea lor, prin un raport detaliat, motivele pentru admiterea sau respingerea acestei cereri în total sau în parte.

42. Consiliul tehnic al pădurilor, basat pe arăturile agentului silvic însărcinat cu cercetarea locală, va decide cele în drept, având facultatea de a face ori-ce alte investigațiuni în localitate, spre a se convinge mai bine de adevăr.

43. Dacă în termen de cel mult un an de la data cererii de defrișare, ministerul domeniilor nu va fi comunicat hotărârea sa părților interesate, acestea se vor putea considera ca autorizate, în mod tacit, să facă defrișările solicitate de ele în termen și după regulile prevăzute de acest regulament.

44. Propunerile sau cererile de defrișări, cari vor fi primite la ministerul domeniilor după 31 Ianuarie, se vor trimite în cercetare la fața locului de odată cu celelalte cereri de asemenea natură pentru campania anului următor, în care cas părțile nu vor avea drept de a se prevala la dispozițiunea articolului precedent.

45. Cererile de defrișări adresate ministerului în termen dar cari nu ar fi însoțite de memoriul prevăzut în art. 40 de mai sus, se vor considera ca nule și neavenite și se vor înapoia celor în drept spre a le completa sau îndrepta și a le trimite în urmă ministerului în termen.

46. Dacă pădurea ce se cere a se defrișa este situată la podgorie și dacă s'ar constata că se pot face despăduriri, conform art. 12 din codul silvic,

cu condițiune de a se planta în locul pădurei vie sau pomi roditori, partea interesată nu va putea obține autorisare de defrișare de cât dând ministrului de domenii o declarațiune formală, prin care se va obliga să facă acele plantări de vii sau pomi în termenul și în condițiunile fixate de consiliul tehnic al pădurilor.

47. La expirarea termenului fixat prin articolul de mai sus, ministerul domeniilor va întocmi o comisiune care va merge în fața locului pentru a constata

dacă lucrările s'au făcut conform angagiamentului luat de proprietar și, în cazul când acestea s'ar găsi incomplete sau rău făcute, comisiunea va arăta mijlocele și timpul necesar pentru a se putea ajunge la un bun rezultat.

48. Pe baza propunerilor comisiunei de anchetă, ministrul va putea acorda un nou și ultim termen pentru terminarea acelor lucrări, sau va dispune executarea lor prin agenții săi, conform art. 14 din legea silvică.

DISPOZIȚIUNILE PENALE

DIN

LEGIILE USUALE

DISPOZIȚIUNILE PENALE
DIN
LEGILE USUALE

CODICELE CIVIL

*Prom. și publ. la 4 Dec. 1864. *)*

Art. 36. Ori-care abatere din articolele precedente din partea funcționarilor in ele arătate, va fi urmărită înaintea tribunalului de întâia instanță și pedepsită cu o amendă, care nu va putea trece peste 100 lei. Civ. Fr. 50.

37. Veri-care, depositar al registrelor menționate va fi supus acțiunii civile a părții vătămăte pentru alterațiunile ce s'ar săvârși in ele, rămânând însă acestuia, de va găsi de cuviință, dreptul de a se întorce cu urmărire asu-

pra adevăraților făptuitori a sus șiselor alterațiunii. Civ. Fr. 51.)

140. Oficerul stărei civile care va fi celebrat cununia fără să existe dovadă că s'a făcut actul respectuos, când acesta este cerut de lege, va fi pedepsit cu închisoare de la o lună până la 3, și cu amendă de la 100 până la 300 lei. Civ. Fr. 157.

174. Dacă căsătoria n'a fost precedată de cele două publicațiuni prescise de lege, sau dacă intervalul timpului prescis și pentru publicațiunii și celebrare nu s'a observat, procuratorul va provoca în contra oficerului stărei civile o amendă bănească,

* Tote amenzile din codicele civil sunt stabilite pe lei vechi.

care nu va putea trece peste 300 lei, și în contra părților contractante sau în contra acelor, sub puterea cărora ele au făcut această contravențiune o globire proporționată cu averea lor. Civ. Fr. 192.

175. La pedepsele pronunțate prin articolul precedent, se vor supune persoanele înseminate în el, pentru ori-ce contravențiune la regulile prescrise în art. 151, chiar de nu s'ar considera acele contravențiuni îndestulătoare pentru a se pronunța nulitatea căsătoriei. Civ. Fr. 193.

1822. Grefierii sunt ținuți de a se conforma, în exercițiul funcțiunii lor, tuturor dispozițiilor capitoului present, sub pedepsă de amendă de la 500 până la 3000 lei pentru întâia contravențiune, și de destituire pentru a doua contravențiune, fără prejudiciul daunelor-interese către părți cari vor fi plătite înaintea amendei. Civ. Fr. 2202.

1823. Mențiunile de deposit, inscripțiunile și transcripțiunile se vor face, în registre, în șir, fără nici un loc alb, nici interlinii, sub pedepsă în contra grefierului de o amendă de la 1500 până la 5000 lei și

de daune interese către părți, cari vor fi plătite înaintea amendei. Civ. Fr. 2203.

CODICELE DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Prom. și publ. la 11 Sept. 1865.

Art. 90. L. 14 Martie 1900. Dacă una sau mai multe persoane, ori-care ar fi, turbură liniștea și fac desordine în ori-ce chip, presidentul este în drept a le face cuvenitele observații.

Dacă neliniștea continuă, presidentul va putea da afară din sala ședințelor pe turburătorii. În cas de împotrivire din parte-le, ei vor fi arestați și duși îndată la casa de poprăla pentru 24 ore, unde vor fi primiți după arătarea ordinului presidentului. În procesul-verbal al ședinței se va face vorbirea de ordinul de arestare. Pr. Fr. 80.

188. Martorul citat, care nu vine înaintea judecăței, se va osândi la o amendă care nu va fi mai mare de 100 lei (1) și se va

(1) Acești lei sunt noi pentru că Codul de Procedură civilă a fost modificat, în întregime, în anul 1900, și s'au votat fie-care articol în parte, chiar și acelea care rămăneau neschimbate.

cita din nou. Pr. P. 77, 155, 329, 378. Pr. Gen. 195.

189. Dacă și după această citare tot nu vine, se va osândi la o amendă care nu va trece peste 300 lei (1) și se va putea da în contra lui un mandat de aducere. Pr. P. 90, 94, 99—101, 155, 378, Pr. Gen. 195.

207. L. 14 Martie 1900. Dacă martorul nu voește, fără un just motiv, să jure sau mărturisi, se va condamna la cheltuieli de despăgubire către părți, și la o amendă care nu va putea trece peste trei sute lei. (2) Pr. Gen. 215.

216. L. 14 Martie 1900. Experții vor fi citați a veni la judecată ca și martorii. Nevenirea sau nevoița lor de a și da părerea, dă loc la aceleași pedepse ca și pentru martori.

Expertul numit va trebui să îndeplinească sarcina sa, neputând fi scutit de cât de însăși judecata care l-a numit, și pentru cauze cu adevărat binecuvîntate.

Odată cu numirea experților, judecata va fixa plata cuvenită lor. Banii de plată se vor depune pe jumătate înainte de prestarea jurământului de către experți la grefă, care

fi va libera experților. Jumătatea cea-altă se va plăti după înaintarea raportului.

Acastă plată va rămănea definitiv în sarcina părței care va perde pricina.

Expertul care va cere, sau primi, mai mult de cât i s'a fixat de judecătă, se va pedepsi cu pedepsă prevădută în codul penal pentru judecătorul care ia mită. Pr. Gen. 229.

315. L. 14 Mart. 1900. Dacă, după înfățișare, urmărirea nu se găsește întemeiată, partea ce a urmărit se va osândi la o amendă de la 300 la 600 lei (1) și la alte despăgubiri către urmărit. Civ. 998 Pr. Fr. 516.

405. L. 14 Mart. 1900. Partea care va cădea în contestația sa asupra executărei, va fi supusă la despăgubiri ce va fi pricinuit prin împedicarea executărei și la plata unei amendei de la 25 până la 500 lei în casuri de vedită rea credință.

437. L. 14 Mart. 1900. Vinđarea se va vesti cu 3 zile cel puțin mai înainte, prin anunțuri lipite pe strade, la ușa judecătoriei, la pörta primăriei sau la locul unde se va face vinđarea, precum

și la alte locuri publice.

În orașele unde sunt jurnale, această vestire se va face și prin jurnale.

Aceste anunțuri se vor face prin grija agentului ce a făcut urmărirea, sub pedepsă, în cas de neurmărire, de o amendă de la lei 50 la 2000 lei și alte despăgubiri către părțile interesate. Pr. gen. 444. Pr. Fr. 617.

CODICELE COMERCIAL

Prom. și publ. la 10 Maiu 1887.

19. Contractul de căsătorie între persoane dintre cari una este comerciantă, va trebui să fie trimis în copie certificată, în termen de o lună de la data lui, de către oficerul stărei civile care a celebrat căsătoria, la tribunalul în jurisdicțiunea căruia se găsește stabilimentul comerciantului pentru a fi publicat conform articolului 10.

Oficerul stărei civile care va omite a îndeplini îndatorirea impusă prin acest articol, va fi supus la o amendă de 25 până la 100 lei; iar dacă omisiunea a fost făcută cu rea credință, la destituire; în amindouă cazurile fără prejudițiul drepturilor părți-

lor interesate. Com. 799, 797; Ital 16, 17.

20. Dacă soțul devine comerciant în urma căsătoriei sale, dînsul este dator să depună copie după contractul său de căsătorie, în termen de o lună socotit din ziua când și-a început comerțul, sub pedepsă, în cas de faliment, de a fi considerat ca un banerutar simplu. Com. 19, 796, 877; 7 leg. 13 Apr. 84; Ital. 18.

264. Se vor pedepsi cu pedepsele stabilite de codicele penal pentru escrocherie, acei cari simulând sau afirmând fals existența subscripțiilor sau vîrsămintelor într-o societate prin acțiuni, sau anunțând publicului, cu rea credință, ca interesate în societate persoane cari nu sunt, sau cari prin alte simulațiuni au obținut sau au încercat să obțină subscripțiuni sau vîrsăminte. Com. 130—135 P. 332, 333 Ital. 246.

265. Se vor pedepsi cu o amendă până la cinci mii lei, afară de pedepsele mai grele prescrise de Codicele penal:

1. Fondatorii, administratorii, directorii, cenzorii și lichidatorii societăților, cari în relațiunile sau comunicările de tot

felul făcute către adunarea generală, în bilanțurile sau în situațiunea acțiunilor, au enunțat cu rea credință fapte neadeverate asupra condițiunilor societății, sau cari cu știință au ținut ascunse, în totul sau în parte, fapte relative la aceleași condițiuni;

2. Administratorii și directorii cari, cu știință, în lipsă de bilanțuri sau contrarii cu ceea ce rezultă dintrînsele sau prin mijlocire de bilanțuri frauduloase stabilite, au distribuit acțiunilor, acționarilor sau comanditarilor interese sau dividende nelese din beneficiile reale;

3. Administratorii și directorii cari au emis acțiuni mai jos de cât valoarea lor nominală, au cumpărat acțiuni ale societății contrarii dispozițiunilor art. 146, sau au înaintat bani pe acțiuni ale societății, s'au emis obligațiuni prin călcarea dispozițiunilor primei părți ale articolului 174;

4. Administratorii și directorii cari au efectuat reducțiunea capitalului sau fusiunea societății, contravenind dispozițiunilor art. 101 și 197;

5. Administratorii și directorii societăților de a-

sigurare asupra vieții și societăților administrative de tontine, cari vor fi contravenit dispozițiunilor art. 147;

6. Lichidatorii cari au repărțit activul social între asociați, contravenind dispozițiunilor art. 203.

Aceiași pedepsă se aplică cenzorilor cari, în cazurile arătate în numerile 2, 3, 4, 5 și 6 de sub acest articol, nu au îndeplinit îndatoririle lor. Com. 117, 182, 150, 169, 173, 180, 183, 200, 260; Ital. 247.

266. Dacă depunerea actului constitutiv și a statutelor societăților în comandită prin acțiuni sau anonime, a actelor cari aduc schimbări dinelore acte, a situațiunilor lunare și a bilanțurilor, la tribunalul civil sau la tribunalul de comerț, după împrejurări, nu s'a făcut în termenele fixate, sau s'a făcut în mod incomplet, fiecare din persoanele cari sunt datore a o face sau de a ordona să se facă, se va pedepsi cu o amendă, care va putea să se ridice până la cinci-zeci lei pentru fie-care zi de întârziere. Com. 92, 96, 179, 182, 215; Ital. 248.

267. Administratorii societăților cooperative, avînd asociați cu respon-

sabilitate nemărginită, cari nu depun la tribunalul de comerț, la finele fiecărui trimestru, lista prescrisă de art. 229, și greșierul care nu va denunța această omisiune procurorului tribunalului în cele de ce zile următoare, vor fi pedepsiți cu o amendă până la trei sute lei. Ital. 249.

268. Ori-ce abatere de la dispozițiunile art. 104, 157, 167 și 200 și de la cele d'întăiu două aliniate ale art. 174, se va pedepsi cu o amendă care nu va trece peste una sută lei. Ital. 250.

831. Bancrutarii frauduloși și cei condamnați pentru fals, furt, abuz de încredere, escrocherie și delapidare de bani publici, nu pot obține reabilitarea.

Cererea de reabilitare este inadmisibilă până la închiderea acțiunii penale.

Bancrutarii simpli nu pot fi reabilitați de cât după ce au făcut pedepsa la care au fost condamnați. P. 112 urm. 140, 306, 334—336. Com. 826, urm. Ital. 816.

841. Dacă cererea de moratoriu nu este admisă, tribunalul, dacă este necesar, fixează prin aceeași sentință noul termen pentru verificarea creanțelor.

Dacă după acordarea moratorului, se descoper, în timpul duratei sale, datorii nedeclarate de falit, sau neexistența unora din creanțele declarate, sau dacă acesta nu îndeplinește obligațiunile cari i-au fost impuse în privința administrațiunei și lichidărei patrimoniului său, sau dacă s'a făcut culpabil de fapte de dol ori de rea credință, sau dacă activul său nu mai oferă speranța plăței integrale a datoriilor sale, Tribunalul va putea revoca chiar din oficiu moratoriul, și prescrie măsurile necesarii pentru continuarea procedurii falimentului. Com. 704, 834, urm., 862, 943, 839; Ital. 826.

875. Acțiunea penală pentru infracțiunile cuprinse în acest titlu (1) este de ordine publică.

Ea pôte fi pusă în mișcare chiar înainte de declarațiunea de faliment, când încetarea plăților este însoțită de faptul de dosire, de ascundere, de închiderea magazinelor, de darea la o parte, sustragerea sau împușinarea fra-

(1) Titlu VIII din care face parte acest articol cuprinde articolele 875—888.

uduloasă a patrimoniului în dauna creditorilor.

În aceste casuri, procurorul tribunalului trebuie să comunice îndată încetarea plăților președintele tribunalului comercial pentru îndeplinirea dispozițiunilor titlului I, al acestei cărți. Com. 697, 701, 708, 710, 837, 845; pr. pen. 1, 2, 4, 5, 9; Ital. 855).

876. L. 3 Martie 1902. Este culpabil de bancrută simplă comerciantul care a încetat plățile și care se găsește într'unul din casurile următoare:

1. Dacă cheltuelile sale personale sau acelea ale familiei sale au fost prea mari, în raport cu starea sa și condițiunea sa economică;

2. Dacă a pierdut o mare parte din patrimoniul său în operațiuni curate de noroc, sau manifest imprudente;

3. Dacă, în scopul de a-și întârzia falimentul, a făcut cumpărări cu intențiunea urmată de fapt de a revinde lucrurile cumpărate cu prețuri sub valoarea lor curentă, sau dacă a avut recurs la împrumuturi, girare de efecte sau alte mijloace ruinătoare pentru a-și procura fonduri;

4. Dacă, în urma înce-

tării plăților, a plătit pe veri-un creditor în detrimentul masei.

5. Dacă nu a ținut de loc registrele prescrise de lege, ori dacă nu le-a ținut în mod regulat, sau cel puțin registrul jurnal încheiat și vizat conform art. 27.

6. Dacă nu a plătit la epocile stipulate prin concordat, partea promisă creditorilor săi, precum s'a ținut la art. 863 ultim alin. Com. 7, 22, 695, 717, 877 Ital. 856.

877. L. 3 Martie 1902. Este asemenea culpabil de bancrută simplă comerciantul care a încetat plățile și care se găsește în vre-unul din casurile următoare:

1. Dacă nu a făcut în mod exact inventariul anual sau dacă registrele și inventariile sale sunt incomplete sau neregulate ținute, sau nu dau seama de adevărata stare a activului și pasivului său chiar când n'ar fi fraudă;

2. Dacă, având contract de căsătorie, nu s'a conformat dispozițiunilor art. 19 și 20;

3. Dacă, în cele trei zile de la încetarea plăților, nu a făcut declarațiunea prescrisă de art. 703, sau dacă fiind vorba de falimentul

unei societăți, declarațiunea făcută nu arată numele tuturilor soților solidari;

4. Dacă, fără împedecare legitimă, nu s'a presintat în persoană înaintea judecătorului-sindic în casurile și în termenele prescise și dacă prezentându-i-se, a dat informațiuni false, sau dacă s'a depărtat fără permisiune de la domiciliul său în timpul falimentului;

5. Dacă nu a îndeplinit obligațiunile luate într'un concordat obținut într'un faliment anterior. Com. 22, urm., 712, 741, urm., 757, 876 § 5, 881, P. 346; Ital. 857.

878. Ori-cine exercitând obicinuît profesiunea de mijlocitor, va fi cădută în faliment, e culpabil de bancrută simplă. Com. 659, 879—883; c. pen. 348; Ital. 898.

879. E culpabil de bancrută simplă comerciantul care, chiar înainte de declarațiunea de faliment și numai pentru a-și facilita obținerea unui moratoriu, și-a atribuit, cu bună știință și în contra adevărului, o parte din activ, sau a simulat datorii neexistente, pentru a face să intervie în adunări creditorii în tot sau în parte fictivi. Com. 697, 842, 880,

881, 886; P. 345; Ital. 858.

880. E culpabil de bancrută frauduloasă, comerciantul falit, care a sustras sau falsificat registrele sale, distras, tănuît sau disimulat o parte din activul său, și comerciantul care, într'un alt scop de cât cel indicat în articolul precedent, a înfățișat datorii neexistente, sau care, în registre, în scripte sau în acte autentice ori private, sau în bilanț, s'a dat în mod fraudulos dator de sume ce nu datora.

Mai pot fi declarați bancrutari frauduloși comercianții cari, înainte de declararea în faliment, vor fi instrăinat o parte însemnată din mărfuri sau activ, pe prețuri reduse, și mai scădute de cât costul lor, în scopul fraudulos de a frustra pe creditorii. Com. 696, 699, 831, 812, urm.; P. 343; Ital. 860.

881. L. 3 Martie 1902. Delictele de bancrută simplă se pedepesc cu închisoare de la 15 zile până la 2 ani.

Cel ce se face culpabil de bancrută simplă va putea fi, oșebit de acesta, declarat incapabil de a exercita profesiunea de comerciant și a i se interdice drepturile de intrare în localurile de bursă. Com.

876—879, 843; P. 8, 60, 345; Ital. 861.

882. Bancruta frauduloasă se va pedepsi cu maximalul închisorei corecționale și cu interdicțiunea pe timp mărginit.

Pedepsa închisorei, chiar când judecata găsește circumstanțe ușurătoare, nu pôte fi redusă la mai puțin de un an.

Cel ce este condamnat pentru faptul de bancrută frauduloasă va fi, oșebit de acesta, declarat incapabil de a mai exercita profesiunea de comerciant și i se va interdice dreptul de intrare în localurile de bursă.

Contra acelora ce vor fi exercitat obicinuît profesiunea de mijlocitorii, în cas de bancrută frauduloasă, se va aplica maximalul pedepsei. Com. 880, 943; P. 8, 60, 343, 348; Ital. 861.

883. L. 3 Aprilie 1902. Prepusul său reprezentantul comerciantului falit care, în gestiunea lui încredințată, s'a făcut culpabil de vre-una din faptele indicate la No. 2, 3, 4 și 5 din art. 876, și la No. 1 din art. 877 sau la art. 880, se va pedepsi conform dispozițiunilor pentru bancrută frauduloasă. Com. 392, 401; Ital. 862.

884. In cas de faliment al unei societăți în comandită, prin acțiunii său anonimă, administratorii și directorii ei vor fi pedepsiți după dispozițiunile art. 881, dacă falimentul a provenit din culpa lor, sau dacă nu au fost îndeplinite dispozițiunile art. 92, 93, 95, 96, 101, 104, 142, 146, 147, 148, 157, 168, 173, 174, 175, 178, 179, 182, 183 și 184, sau dacă sunt culpabili de veri-unul din faptele arătate la No. 2, 3, 4 și 5 ale art. 876 și la No. 1, 3 și 4 ale art. 877.

Ei se vor pedepsi cu aceeași pedepsă dacă sunt culpabili de veri-unul din faptele indicate la art. 880.

Asemenea și:

1. Dacă a omis cu dol de a publica contractul social și schimbările ulterioare în modurile prescise de lege;

2. Dacă au arătat în mod fals capitalul subscris sau vărsat;

3. Dacă au distribuit societărilor dividende evident fictive și, cu chipul acesta, au micșorat capitalul social;

4. Dacă cu dol au făcut preluări mai mari de cât cele permise prin actul social;

5. Dacă au oșionat, cu

dol sau prin mijlociri de operațiuni dolose, falimentul societății. Com. 114, 122, 150, 169, 265 § 2, 266; Ital. 863.

885. L. 3 Aprilie 1902. Judecătorul-sindic al falimentului care se va fi făcut culpabil de malversațiunii în administrațiunea sa, se va pedepsi cu maximul închisorii; iar dacă paguba cauzată este mică, închisorea se va putea reduce până la trei luni.

Dispozițiunile acestui articol se vor aplica asemenea auxiliarilor și celor însărcinați de către judecătorul-sindic cu executarea operațiunilor falimentului. Com. 727, 728, 733, 736; P. 8 346; Ital. 864.

886. Se vor pedepsi cu maximul închisorii acei cari, de și n'ar fi complicit în bancrută, se vor dovedi culpabili:

1. Că într'un faliment, cu bună știință, au distras, tănuț sau disimulat, prin declarațiuni publice sau private, bunuri mobile sau imobile de ale falitului;

2. Că, în mod fraudulos, au produs în faliment creanțe simulate în numele lor propriu sau prin persoane interpuse;

3. Că au săvârșit verivul din faptele arătate

în art. 880, exercitând comerțul sub numele altuia sau sub nume simulat A- ceeași pedepși se va aplica și comerciantului care și-a prestat numele.

Ascendenții, descendenții, afinii și soțul falitului cari cu știință vor fi distras sau tănuț valori sau alte lucruri aparținând falimentului, se vor pedepsi cu închisore corecțională. Com. 879, 888; P. 8, 48 urm., 53, 307; Ital. 865.

887. Creditorul care va fi stipulat, cu falitul, sau cu altă persoană, avantajii în folosul său propriu pentru votul său în deliberrările falimentului, sau în cererea de moratoriu, sau acela care, prin alte moduri de cât cele prevădute în art. 880, și va fi procurat avantajii în sarcina activului falimentului, se va pedepsi cu închisore până la un an și cu amendă până la 2000 lei. Com. 836, 833, 848, urm., 889; P. 347; Ital. 866.

888. În casurile prevădute de cele două articole precedente, sentința penală de condamnare va trebui să ordone:

1. Reintegrarea, dacă este cazul, la masa creditorilor a bunurilor sau valorilor sustrate și restituirea celor în drept a su-

melor ce creditorele primise fără să-i fi datorat.

2. Despăgubirea daunelor pentru sumele câte s'au constatat, cu rezerva despăgubirei și a altor daune mai mari dacă s'ar dovedi în urmă;

3. Anularea în privința tuturilor și chiar a falitului, a convențiunilor particulare ce vor fi fost încheiate pentru a procura creditorilor, avantajele menționate în articolul precedent.

Dacă cererile pentru obiectele sus indicate nu au fost propuse în instanța penală, sau dacă fiind propuse a intervenit o ordonanță de neurmărire, sau o sentință absolutorie, a cele cereri vor putea fi în urmă introduse și judecate înaintea tribunalului de comerț. Com. 998, 886, 887, 890 § 8; Pr. P. 11, 129; Ital. 867.

LEGE ASUPRA PRESEI *)

Prom. și publ. la 13 Apr. 1862.

Art. 9 L. 13 Apr. 1885. Fie-care tipograf este obligat a remite din ori-ce carte, broșură, țiar sau ori-ce altă tipărire ce se va executa în atelierul său câte 3 exemplare bibliote-

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 1351.

cei centrale din Bucuresci, Bibliotecii Academiei române și Bibliotecii centrale din Iași.

Ori-ce autor sau editor român, care va publica o lucrare din cele pomenite în articolul precedent, este supus la aceeași îndatorire.

Ori-ce abateră de la prescripțiunile art. 1 și 2 din această lege se va pedepsi cu amendă de la 100 până la 500 lei.

Suma amendei o fixază tribunalul de prima instanță fără apel.

13. Librarul care se va dovedi că ține sau vinde cărți sau alte publicațiuni obscene și oprite prin dispozițiunile articolelor atinștore de jurnale, pentru întâia-și dată se va osândi la o amendă (glăbă) de 2000 (1) lei, a doua oră la o amendă de 4000 lei, a treia oră la o amendă de 8000 lei și va fi tot-d'o-dată dator a se desface de librărie.

16. Tipografiile și litografiile clandestine sunt oprite; se numesce clandestine totă atelia, care nu va fi declarată mai înainte secretarului de stat sau administrațiunilor pe la ținuturi; pretutindeni

(1) În legea preseii tôte amendele, afară de cea prevădută în art. 9, sunt socotite în lei vechi.

unde asemenea se vor găsi ele vor fi sfărâmate și stăpânii sau deștătorii acestora vor fi supuși la o amendă de 2000 lei și unei închisori de 6 luni la monastire (1).

17. Fie-care tipograf, sau litograf, este dator a tipări pe ori-ce operă, care va eși de sub téscurile sale numele și domiciliul său; tot acela ce va călca această dispozițiune va fi supus la o amendă de 1000 lei, fiind tras pe lângă aceasta și la răspunderea amendei și a închisorei statornicită prin legea preseii. Când opera publicată de el ar trage după sine urmări penale, tipograful sau litograful, ce pentru a treia oră va călca dispozițiunea de mai sus, adică de a nu-și pune numele și domiciliul pe fie-care product al téscurilor sale, va fi dator a se desface de atelia sa.

37. Ori-ce foia periodică e dată e primi în colonele sale înscințările oficiale ce i se vor trâmite de către guvern, având a

(1) Restricțiunile aduse libertății comerțului prin acest articol, credem a fi abrogate ca incompatibile cu libertatea muncii, comerțului și cu respectul datorit proprietății consacrate de Constituțiune, și de fapt, au și căzut în desuetudine. *Ghepu.*

le publica în cel d'intălu număr, cu plata inserțiunei, iară împărțășirile oficiale, destinate a rectifică o eroră sau a refusa o alegațiune ne adevărată, va fi dator a le tipări fără schimbare și fără plată.

Fie-care persoană care va fi citată într'un jurnal sau prin nume sau indirect, va avea drept ca să ceră reproducerea răspunsului ce va socoti de cuviință a se face, cu acesta însă ca să nu prință mai mult loc de cât îndoit celui ocupat prin articolul care a provocat acest răspuns. Răspunsul acela va fi în al doilea număr, care va eși de la depunerea la biroul jurnalului, căci la din contra, pentru fie-care și de întârziere, redactorul va plăti câte 120 de lei ștraf în folosul persoanei citate prin jurnalul său și la împotrivire, redactorul va fi executat de administrațiune la reproducerea răspunsului.

43. Dacă vre-un redactor sau garant răspundător a vre-unei foi periodice va fi acusat la tribunal pentru vre-un articol și condamnat, sentința ce va da tribunalul competent este dator a o tipări în numărul următor al foi sale, fără plată de inser-

țiune și vre-o schimbare.

44. Acei cari prin discursuri, prin strigări și amenințări rostite în locuri sau adunări publice, sau prin scrieri, prin tipări, prin desemnuri, prin gravuri, prin picturi sau embleme (1) vindute sau distribuite, puse în vinđare sau expuse în locuri și adunări publice, sau prin placarde și afișe expuse la ochii publicului, vor urma în contra dispozițiunilor ce vor fi precisate prin articolele următoare, sunt supuși penalităților ce prin ele se vor precisa.

45. Ori-ce atac în contra persoanei Domnitorului, în contra drepturilor și autorității sale, în contra drepturilor și autorității corpurilor legiuitoare, în contra legilor constitutive ale țerei, se vor pedepsi cu închisore de la 2 luni până la 2 ani, și cu globire de la 300 până la 5000 lei. P. 77.

46. Ori-ce injurii în contra corpurilor legiuitoare se va pedepsi cu o închisore de la o lună la 1 an și cu globire de la 100 până la 3000 lei. P. 299.

(1) Emblema (ori-ce semn coprinđor de un înțeles care, direct sau indirect, ar coprinde un atac în contra ordinului public). Nota ediției oficiale.

47. Ori-ce atac în contra religiei domnitore și a celor-lalte rituri recunoscute, precum și ori-ce atac în contra clerului, în contra principiului proprietății și a drepturilor familiei va fi pedepsit cu închisore de la o lună până la 2 ani, și cu globire de la 100 până la 3000 lei. P. 181.

48. Ori-care va atăța la ură sau la dispreț în contra guvernului, la ură sau dispreț a locuitorilor u-nora în contra altora, va fi pedepsit cu închisore de la o lună până la 2 ani, și cu o globire de la 100 până la 4000 lei. P. 181.

49. Ori-ce atac în contra respectului ce se datoresce legilor și a inviolabilității prin ele consfințită, ori-ce apologie (1) a faptelor calificate de crime sau delicta prin legea penală vor fi pedepsite cu închisore de la o lună până la 1 an și cu globire de la 50 până la 1000 lei. P. 294, 296, 297.

50. Publicarea sau reproducerea făcută cu rea credință a unor vești mincinoșe, a unor documente inchipuite, falsificate, sau pe nedrept atribuite altora, când nisce asemenea

(1) Apologie (cuvinte în favor). Nota ediției oficiale.

vești ar fi de natură a turbura liniștea publică, sau a vătămă morala publică, sau ar fi de natură a aduce dispreț asupra agenților autorității publice, va fi pedepsită cu o închisoare de la o lună până la 1 an și cu o globire de la 100 până la 1000 lei.

51. Ori-ce defăimare în contra depozitarilor sau agenților autorității publice pentru fapte relative la funcțiile lor va fi pedepsită cu închisoare de la 10 zile până la 1 an și cu globire de la 100 până la 3000 lei.

Legiuirea de față, însă, nu opresce dreptul discuțiunii acturilor guvernului și a miniștrilor.

52. Ori-ce atac în contra onoarei și demnității Suveranilor streini, și a reprezentanților lor, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la 6 luni și cu globire de la 200 până la 2000 lei. P. 299.

53. Ori-ce defăimare sau injurie în contra fețelor particulare, va fi pedepsită cu închisoare de la o lună până la 1 an și cu globire de la 50 până la 2000 lei, sau de una numai din aceste două pedepse după împrejurări.

54. Nimeni nu poate fi tras la răspundere pentru

cuvintele rostite în sinul corpurilor legiuitoare sau pentru documente reproduse sau alte documente ce s'ar tipări din ordinul lor.

55. Nu se va putea urmări reproducerea exactă a ședințelor publice a corpurilor legiuitoare, făcută cu bună credință prin jurnale; vor fi însă datorii acei jurnaliști cari vor reproduce desbaterile camerelor înaintea publicității oficiale prin procesele-verbale ale Adunării, a rectifica întâiu ori-ce neexactitate din partea lor care ar fi injurioasă sau nepotrivită cu cuvintele rostite în Cameră, sau vor atribui unui orator vre-o rostire de natură a-i atrage ura și disprețul publicului. Asemenea vor fi datorii a publica în acel întâiu No. ori-ce rectificări care s'ar cere de către vre-un orator în conformitatea procesului-verbal oficial; la din contra urmare din partea lor, pentru întâia oară vor fi pedepsiți cu globire de la 500 până la 2000 lei; iar pentru a doua oară cu închisoare de la 10 zile până la 1 an.

56. Nu va avea loc de urmărirea pentru defăimare sau injurie reproducerea cuvintelor rostite sau în-

scrisurile prezentate înaintea tribunalului.

57. Este oprit d'a reproduce desbaterile proceselor pentru defăimări sau injurii, în care procese dovada faptelor defăimătoare nu este admisă de lege; căci la din contra, se va aplica penalitatea prevădută la art. 55.

58. Este oprit de a deschide în public subscripțiuni, care ar avea de scop de a desdauna de globire sau obhtuelli sau, pagube ocașionale de la aplicațiunea legiuierei de față; la din contra urmare penalitatea va fi de la o lună de închisoare până la 1 an și o globire de la 100 până la 1000 lei.

62. În urmărirea proceselor de defăimare sau de calomnie, nimeni nu-i este ertat a produce dovezi sprijinitoare, de cât numai în potriva singurilor funcționari publici în a lor atribuțiune, și în potriva celor ce vor fi lucrati într'un caracter public. În acest cas faptele imputate vor putea fi dovedite prin dișele dovezi înaintea tribunalului competent fără d'a fi impedeat și piritul a-și arăta ale sale din contra dovezi tot prin același canal.

Adeverirea faptelor im-

putate apără pe autorul imputațiilor de ori-ce pedepsă, precum și neadeverirea lor nu l scutesce de pedepsele hotărîte în asemenea cas. P. 296.

LEGE ASUPRA PATENTELOR *)

Prom. și publ. la 27 Martie 1863

18. Patentabilul este dator a înfățișa patenta sa ori de câte ori va fi cerută de agenții autorităților administrative și judecătorești.

1) Nimenea nu va putea formula vre-o cerere nici a face vre-un act judecătoreșe relativ la comerțul, industria sau profesiunea sa, până ce mai întâiu nu va înfățișa patenta la care este imposat.

2) Impiegații ce ar contraveni la această dispozițiune, vor fi supuși unei amende de la 100 până la 500 lei (1).

3) Urmărirea acestor amende se va face de către procurori înaintea tribunalului competent.

4) Acela care va exersa comerțul sau industria, fără să plătescă dreptul patentei, precum și acela care se va servi cu pa-

*) V. legea completă în Colectiia Hamangiu p. 1356.

(1) Această amendă e socotită în lei vechi.

tenta altuia, va fi supus la indoită taxă pentru toate lunile cari va fi păgubit fiscal.

Acastă indoită taxă nu va putea covârși indoita taxă pe un an.

19. Patentabilul care va pierde patenta sa, va putea reclama altă duplicată prin prefectura locală cu obligațiunea d'a fi supus la amenda prevădută la art. 2, § 18 (1) în cas d'a se dovedi că a făcut cu cea dintâi patentă vre-o întrebuințare păgubitoare fiscalul.

LEGE PENTRU CONSILIELE JUDEȚENE *)

Pröm. și publ. la 2 Apr. 1864

26. L. 1 Martie 1883. Nimeni nu pöte refusa funcțiunile de membru al consiliului județian la care s'ar alege, nici a se demisiona înaintea termenului mandatului său, de cât pentru cuvintele următoare:

a) Vîrsta de 60 ani împliniți;

b) Orânduirea în serviciul Statului și mandatul de deputat sau senator;

c) Îndeplinirea anterioară de funcțiunea de consilier

(1) Art. 2 § 18 nu există probabil că e vorba de art. 18 § 2.

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 1368.

în curs de un termen d'a-rindul;

d) Bóla și infirmitatea corporală sau o altă forță majoră dovedită.

Consiliul județian hotărăsece asupra admisibilității cuvintelor refuzului.

Oricine fără legiuite cuvinte admise de consiliul județian, ar refusa di-sele funcțiuni sau s'ar demisiona înaintea termenului mandatului său, ori nu va voi să păstreze jurămîntul cerut de art. 37, se va îndatora a plăti o amendă de la 150 până la 500 (1) lei în folosul județului.

Cătimea amendei se pronunță de consiliul județian și încasarea ei se urmărește de către prefect, conform legii de urmărire.

37. L. 31 Mai 1894. După verificarea titlurilor, membrii consiliului județian depun următorul jurămînt în mâinile prefectului:

„Jur credință Regelui și supunere Constituțiunei și legilor țerei mele.“

Nici un membru nu pöte lua parte la deliberațiune până a nu depune acest jurămînt.

Membru care l-ar re-

(1) Acastă amendă e socotită în lei noi.

fusa se consideră ca demisionat și cade sub pre-
visiunile art. 26 din legea de față.

Pentru înlocuirea lui se va procede conform art. 80.

42. L. 31 Mai 1894. Töte încheierile se fac cu majoritate absolută a voturilor membrilor prezenți.

În cas de împărțirea voturilor, propunerea este respinsă.

Când un consilier județian va fi lipsit de la o sesiune ordinară fără scusă legitimă, admisă de consiliu, va fi declarat demisionat de către consiliul județian în prima ședință a sesiunei următoare și i se va aplica amenda prevădută în art. 26 al legii de față.

75. L. 31 Mai 1894. Orice întrunire a consilierilor județiane cari s'ar constituit și ar delibera, afară de timpul și contrariu modului arătat de articolele 31, 32, 33, 34, 35, 36 și 37, este nelegală.

Orice act sau încheiere s'ar face într-o asemenea întrunire se consideră ca neurmat și nu pot avea nici un efect.

În asemenea cas, prefectul ia măsurile trebuitoare pentru ca adunarea să se despărțescă îndată.

El redige procesul-verbal

despre cele întămplute și îl transmite ministerului public spre legiuita urmărire prin canalul judecătoresc.

Consilierii ce vor fi luat parte la întruniri nelegale se vor pedepsi cu închisóre de la o lună până la 2 ani; tot acea hotărîre îi pöte declara excluși din consiliu și neeligibili în consiliile județiane pe timp până la 4 ani, socotiti din ziua condamnării.

Pentru consilierii însă cari ar dovedi că, de și au asistat la asemenea întruniri nelegale, nu s'au împărțășit la încheeri esite din atribuțiunile consiliului sau vătămătoare interesului general, tribunalul va putea admite împrejurări atenuante și reduce pedepsa.

LEGE PENTRU ADOPTAREA SISTEMULUI METRIC DE MĂSURI ȘI GREUTĂȚI ÎN ROMANIA *)

Pröm. și publ. la 21 Sept. 1864.

22. Agenții însărcinați cu verificările greutăților și măsurilor, vor confisca töte măsurile și greutățile cari n'ar avea forma sau n'ar fi făcute de materiile prescise; asemenea care vor fi alterate, röse sau turtite, precum și măsuri-

*) V. Legea completă în colecția Hamangiu p. 1407.

rile vechi ce se vor găsi în us. Aceste măsuri, depunându-le la poliția locală sau la sub-prefectură, se vor strica, și materialul din care au fost făcute se va confisca drept amende.

Aceste dispozițiuni nu vor prejudeca întru nimic pedepsele dictate de legea penală, pentru facerea și întrebuițarea de măsurii și greutăți false. P. 394.

LEGE DE EXPROPRIAȚIUNE
PENTRU CAUSA DE UTILITATE
PUBLICĂ *)

Prom. și publ. la 20 Oct. 1864.

9. Comisiunea primesce în curs de 10 zile întregi observațiunile și reclamațiunile interesatilor; îi chemă de câte ori găsesce de cuviință.

După expirarea termenului ea formulază părerea sa.

Ea trebuie să-și termine lucrările în timp de 15 zile de la adunarea sa. Președintele comisiunii le va comunica fără întârziere prefectului, pe lângă procesul-verbal coprințitor opiniunii comisiunii. Întâmplându-se ca membrii comisiunii să nu se întrunescă, sau întrunin-

du-se să nu-și termine lucrările în termenul statornicit, atunci se va trage la sorți o altă comisiune.

Acei cari au motivat numirea unei alte comisiunii neputând justifica absența sau nedeterminarea lucrărilor, se vor supune la o amendă de la 100 până la 500 lei (1). Asupra acestui cas, statuiază consiliul permanent al județului, cu dreptul de recurs la Consiliul de Stat.

La cas d'a nu se întruni, sau de a nu sfârși lucrările nici această a doua comisiune, atunci sub-prefectul în trei zile va constata această printr'un proces-verbal, și va trimite prefecturii procesul-verbal și toate actele relative, și va decide comitetul permanent.

45. L. 9 Febr. 1900. Arbitrul care după ce a primit însărcinarea ce i se încredințase, va lipsi fără motiv legal, se va supune la o amendă de la 100 până la 500 (2) de lei, care se va pronunța de către arbitrul-president.

Arbitrul condamnat are dreptul să facă opoziție în termen de 8 zile de la notificarea condamnării.

(1) Această amendă e socotită în lei vechi.

(2) Această amendă e socotită în lei noi.

Această opoziție se judecă definitiv de arbitrul-president.

În cas de lipsă a unui arbitru, se va procede conform art. 42. aliniatul al 4-lea; putându-se, în asemenea cas, amâna judecata pentru a doua zi de lucru fără alte citații.

49. L. 9 Febr. 1900. După cercetarea pricinii arbitrul-president ridică ședința și comisia se retrage cu grefierul său ajutorul lui în camera de chibzuire. Acolo, fără a putea eși arbitrii hotărâse în majoritatea de voturi cifra indemnării.

La cas când fie-care din cei 3 arbitrii ar fixa o cifră deosebită, cifră intermediară, adică nici cea mai mică, nici cea mai mare, se va considera ca vot de majoritate. Spre exemplu, arbitrul A fixază cifra 40, arbitrul B cifra 50, arbitrul C cifra 20, indemnarea va fi de 20. Hotărârea va fi motivată. Dacă unul din arbitrii rămâne în minoritate și el va fi dator a-și motiva opinia, refuzul de a o motiva va fi pedepsit cu amendă de 500 lei, (1) pronunțată de arbitrul-president, fără ca

lipsa de motivare a minorității să pōtă atrage nulitatea deciziei majorității.

LEGE PENTRU POLIȚIA RURALĂ *)

Prom. și publ. la 25 Dec. 1863.

Art. 84. Ori-care locuitor din comună nu va voi a sări să prindă pe făcătorii de rele va plăti o amendă de 20 până la 100 lei noi în folosul păgubașului; când amenda ar covârși suma pagubei, prisosul va fi în folosul casei.

Dacă însă locuitorii vor dovedi, că fără greșală din parte-le n'au putut prinde de veste despre ivirea făcătorilor de rele, atunci vor fi apărați de răspundere.

85. În cas de foc la case, în sat, la bucate încă neadunate de pe câmp, la șire de pae și altele, păzitorii vor fi datori a da alarma și sătenii a sări cu toții spre a da ajutor la stingere întocmai ca și la prinderea făcătrilor de rele.

Asemenea mai sunt dator sătenii a cerceta și a descoperi pe dătătorii de foc.

Ori-care locuitor din comună nu va voi a sări să

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 1301.

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 1411.

(1) Această amendă e socotită în lei noi.

stingă focul, ca și pentru nesărirea la prinderea făcătorilor de rele, va fi supus la amenda prevădută în art. 84 de mai sus, cu excepțiunea cuprinsă în aliniatul din urmă al aceluși articol.

86. Cel ce se vor dovedi că au cunoscut pe dătorii de foc și nu (1) ca complici ai acelora și vor fi răspunzători și de paguba către cel ce a suferit.

Prevenitul pentru asemenea tănuiri va scăpa de pedepsă și de răspunderea prevădută mai sus, atât în cursul instrucțiunii procesului contra lui cât și chiar după ce s'a osândit și trimis la închisore, în dată ce va denunța pe dătorii de foc.

90. Ori-ce proprietar sau posesor de vite va fi dator a face cunoscut primăriei de ivirea bôlei între vitele sale sub osândă de o amendă de la 36 până la 60 lei noi.

La asemenea cas proprietarul va fi obligat a determina locul, unde să se închidă vitele bănuite precum și locul unde să se țină cele contagiante și

a nu le lăsa să comunice cu vitele celor-lalți.

Iar pentru tănuirea bôlei vitelor cornute, amenziile de mai sus vor putea fi indoite și chiar a fi schimbate în închisore de la 15 zile până la 3 luni.

95. Consilierii comunali ce vor neîngriji aplicarea acelor măsuri și regulamente se vor pedepsi cu amendă de la 10 până la 50 lei.

103. Deosebit de despăgubirea civilă la care pot fi supuși pentru pagubele ce vor fi cauzat, se vor pedepsi și cu amenda de la unul până la 25 lei (1).

1. Cel ce va aprinde foc prin câmpii, țărini, livezi și sădiri într'o distanță mai mică de cât de 30 stâjnini de locuință, păduri, pârloge, pometuri, garduri, clăi de grâne, de pae sau de fân;

2. Cel ce și-a luat pe ascuns și însușit fără invoirea proprietarului struguri și ori-ce fel de alte fructe, din vii, grădini, livezi și pometuri;

3. Cel ce a tăiat sau frânt crăcile arborilor ro-

ditori după proprietatea altuia;

4. Cel ce a frânt altoile, sau a jupuit coja arborilor pe picioare, după proprietatea altora;

5. Cel ce a astupat șanturile, a dărâmat, ridicat sau rupt îngrăditurile, a tăiat mărăcinii gardurilor altora;

6. Cel ce a introdus fără consimțimintul proprietarului, vite în ori-ce fel de livezi, fânețe, vii, răsadnițe de copaci roditori și alte asemenea sădiri;

7. Cel ce a stricat, spart, sau ars gardurile și închiderile comunei sau particulare;

8. Cel ce a intrat călare sau cu trăsura pe locuri semănate;

9. Cel ce a tăiat sau distrus grâne în spicuri sau alte asemenea produse;

10. Cel ce va ucide cu rea voință pe loc străin, dobitoce de ori-ce fel sau câini de pază;

11. Cel ce va frânge sau sfărâma instrumente de muncă a pământului în timpul lucrului;

12. Cel ce vor strica drumuri publice, prin săpături, arături, ridicare de pietre de podinși și alte asemenea.

109. Urmărirea infracțiunilor rurale, afară de acele anume prevădute de codul penal, se prescriu în termen de o lună de la a lor comitere.

LEGE PENTRU ÎNFINTAREA DREPTULUI DE LICENȚĂ ASUPRA COMERCIANȚILOR BĂUTURILOR SPIRTOASE *)

Prom. și publ. la 1 Apr. 1873.

11. Ori-cine va fi vîndut băuturi spirtose fără a poseda licența pentru exercitarea acestui comerț, se va pedepsi cu confiscățiunea băuturilor găsite în posesiunea sa și oschit cu o amendă egală prețului pentru un an al licenței ce ar fi trebuit să posede.

Aceiași penalitate se va aplica și acelor debitanți cari nu vor întruni una sau mai multe din condițiunile prevădute la art. 8, precum și acelora cari ar întrebuința sub nume de servitori la vînderea băuturilor persoane cari nu întrunesc condițiunile art. 8.

Pe lângă amendă se va închide și stabilimentul.

17. Agenții numiți la art. 13 de mai sus sunt responsabili, fie-care în circumscripțiunile în care e-

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 1534.

(1) Probabil din erore, aci s'a omis, în M. Of. cuvintele: *ii cor arata autoritatilor se vor pedepsi.* Ghețu.

(1) Tote amendile ce se prevăd atât în această lege cât și în cele următoare sunt socotite în lei noi.

xercită funcțiunile lor, de constatarea la timp a contravențiunilor la legea de față.

Se va pedepsi cu o amendă de la 300 până la 1000 lei agenții cari vor fi tolerat vinđarea de bęuturi spirtose fără ca vinđătorii să posedă licența cuvenită

Amenda se va hotări de către ministrul finanelor și se va plăti în termen de 3 zile de la cerere.

LEGE ASUPRA REGIMULUI ÎNCHISORILOR *)

Prom. și publ. la 1 Febr. 1874.

TITLUL I

Despre regimul general al închisorilor.

1. a) Inchisorile se împart în închisori de prevențiune și închisori de osândă;

b) Inchisorile preventive se împarte în două categorii: închisori preventive pentru deliecte, închisori preventive pentru crime.

Ele pot fi în același edificiu;

c) Inchisorile de osândă se împart asemenea în mai multe categorii corespunđătoare cu pedepsele pro-

*) Acastă lege, fiind în prea strânsă legătură cu codul penal, o dăm în întregime.

nunțate de legea penală și anume în:

Inchisori de pedepsă co-rencională și polițienescă;
Inchisori de muncă silnică;

Inchisori de reclusiune;
Inchisori de detențiune.

Osândiții la închisórea polițienescă vor putea face osânda lor și în aresturile preventive. P. 1—26.

2. Tóte închisorile vor fi împărțite în divisiuni pentru femei, bărbați majori și minori, fără comunicație între dinși, supuse regimului penitenciar celular mixt. Ele sunt puse sub autoritatea directă a Ministerului de Interne, cu o administrațiune centrală specială, având de șef imediat un director general

3. Modul priveghierei închisorilor, atribuțiunile respective ale impiegatilor închisórei, ale prefectilor, ale primarilor, și a vercăror altor delegați de autoritatea administrativă, vor fi hotărâte după propunerea Ministerului de Interne prin regulamente de administrațiune publică, întărite și promulgate prin ordonanțe princiare.

4. Un regulament general și uniform va regula serviciul și regimul închisorilor centrale de pedep-

să; un alt regulament va aședa regimul închisorilor preventive.

5. Pe lângă fie-care închisóre se va înființa comisiuni de priveghiere și se vor putea admite orice societăți de patronare liberă, ce s'ar presinta spre a lucra la reformarea morală a condamnaților.

Ministerul de Interne va judeca timpul oportun când asemenea instituțiuni vor putea fi înființate.

Atribuțiunile comisiunilor de priveghere și admiterea societăților de patronagiū se vor regula printr'un regulament de administrație publică.

Pot fi de drept membri unor asemenea comisiuni: președintele și procurorul general al curței de casațiune, și primarul capitalei, pentru închisorile din capitală Pentru închisorile aședate prin districte: președinții curților de apel, procurorul tribunalului, doi membrii din consiliul general al județului și primarul orașului.

În județele cari nu sunt reședința curților de apel vor fi de drept membrii ai comisiunilor de priveghiere, președinții tribunalelor de județe

6. Toți agenții și funcționarii însărcinați cu ad-

ministrațiunea și paza în închisorilor sunt numiți și chevoați de ministrul de interne; funcționarii cu retribuțiunea mensuală peste 100 lei vor fi confirmați prin un decret princiar.

TITLUL II

Despre regimul închisorilor de prevenți și acusați.

7. Se va înființa în fie-care reședință de județ, treptat și după mijlocele de cari județele vor dispune, câte o închisóre de prevențiune.

8. Prevenții sau acusații vor trebui să fie în deosebi închiși în chilii singurate, îndestul de spațiose, sănătóse și bine aerisite. În timpul zilei cei cari vor voi a lucra, se pot intruni în atelier sau săli comune. Însă sunt învoți a lucra în chilia lor toți cari vor cere acesta

De asemenea, după cereerea judelei de instrucțiune, procurorului său președintelui, ei vor putea fi ținuți la secret în chiliile lor.

După săvîrșirea cercetărilor polițienesci, prevenții trimiși în judecată vor putea comunica cu advocații și apărătorii lor; ei vor putea comunica cu

rudele lor cele de aproape învoite de regulamente.

Dacă șeful stabilimentului va fi găsit de societintă, pentru interesul justiției și siguranței, să nu învoiască asemenea comunicațiuni verii-unui arestat, el va trebui mai întâi să-și supună părerea judecătorului de instrucțiune.

Dacă acest judecător va popri pe toate pe unele persoane din cele în drept de a comunica cu arestatul preventiv sau acusat, asemenea comunicațiuni nu vor putea fi învoite sub nici un pretext pe cât timp propria nu va fi revocată, până la terminarea instrucțiunii prin dare definitivă ordonanțe a judecătorului de instrucțiune.

9. Preveniții și acuzații vor putea să se aplice la toate meseriile împăcătore cu securitatea și ordinea închisorilor; prețul prins pe munca lor îl trag ei fără împărțelă. Ei vor putea fi întrebuințați numai la lucrări interioare de menajiu în camerele în cari se află închiși.

Ei vor putea fi învoiiți a păstra cărți și alte obiecte necesare, permise de regulament.

TITLUL III

Despre închisorile de osândiți și despre regimul acestor închisori.

CAPITOLUL I

Despre închisorile de osândiți la muncile silnice.

10. Osândiții la munca silnică vor face osânda lor în stabilimente anume înființate pentru închisori de muncă silnice. Asemeni închisori se vor așeza pe lângă salinele în exploatare, mine, porturi sau alte stabilimente de lucrări publice. P. 10 urm.

11. Osândiții vor fi închiși în deosebi prin chilii îndestul de spațioase, sănătoase și bine aerate. În zilele de lucru ei se intrunesc la localul de muncă și sunt supuși la regula tăcerii.

Ei vor fi aplicați la tăierea sărei și vor fi feriți de totă comunicațiunea cu lucrătorii cei liberi, cari s'ar găsi întrebuințați în exploatare.

Aplicarea lucrării industriale și învățătura meseriilor este de asemenea prescrisă pentru osândiții, cari ar fi făcut un număr ore-care de ani în extragerea sărei și care ar fi

în anii de pe urmă al duratei osândei lor. Regulamentul închisorei va hotărî numărul arestaților și condițiunile lor de admisibilitate la învățătura meseriilor precum și natura acestor meserii.

12. Productul muncii osânditului este de drept al Statului, cu toate acestea o parte din acest product, care nu va trece peste trei decimi pentru forțați se va lăsa în folosul osânditului, din care o parte să-l fie pentru indulgirea tratului lui în închisore și o parte să-l fie păstrată până la liberare. Partea disponibilă în închisore nu poate trece peste jumătatea legiuită.

Masa sau banii în păstrare pentru timpul liberării lui stau ne atinși în tot timpul închisorei lui; acești bani se vor pune în dispozițiunea liberatului în regulile prescrise de regulamente, spre a se asigura cât mai bine destinațiunea lor și a împiedica cât se poate de a face o rea întrebuințare de dinșii.

13. Osânditul nu va putea primi nimica de din afară; din banii disponibili din prețul muncii lor, el va putea să-și indulgescă tratul, cumpărând

obiectele învoite prin regulamentul închisorei.

CAPITOLUL II

Despre închisorile de reclusiune.

14. Osândiții la reclusiuni vor face osânda lor în stabilimente anume înființate pentru închisori de reclusiuni.

Aceste închisori vor fi așezate în localurile hotărâte de guvern. P. 15 urm.

15. Pie-care osândit va fi închis într-o chille în destul de spațioasă, sănătoasă și aerată, în timpul zilei toți osândiții vor fi întruniți în închisore la îndatorirea de a păzi tăcerea.

Tot osânditul va fi întrebuințat la lucrări industriale și de meserii în regulile și în condițiunile prescrise de regulamentul închisorei.

Osândiții la reclusiuni vor face munca lor înăuntrul stabilimentului, afară de un mic număr, aleși din cei mai cu bune purtări, cari pot să fie întrebuințați la cultura grădinilor stabilimentului.

Parte din productul muncii care urmăzează a se lăsa reclusionarilor, în termenele art. 12 nu va putea trece peste patru decimi din acel product

16. Osânditul la reclusiune nu va putea nimica primi de afară, fără autorisațiunea și mijlocirea șefului stabilimentului.

Din partea disponibilă asupra legiuitei de patru decimi, arestații în reclusiune vor putea cumpăra pentru inducirea traiului lor din înăuntru, obiectele învoite de regulamentul închisorilor.

CAPITOLUL III

Despre închisorile de corecțiune.

17. Osândiții la închisore vor primi osânda lor în stabilimentele numite: casa de corecțiune. P. 24. urm

18. Ei vor locui în deosebi prin chilii îndestul de spațioase, sănătoase și bine aerate. În zilele de lucru ei pot fi întruniți prin sale sau ateliere comune, dar sunt îndatorați să se supună la regula tăcerii. Toți cari vor prefera a sta deosebit în timpul zilei, vor putea fi învoșiți după cererea lor a lucra în chilii lor.

19. Osândiții la închisore se vor aplica la lucrări de meserie compatibilă cu ordinea stabilimentului. Afară de acesta, se va

înființa pe lângă fie-care casă de corecțiune o exploatație agricolă, în care vor fi întrebuințați cei mai tineri și cu mai bune purtări.

Partea din produsul muncii care se va putea lăsa în folosul osânditului la corecțiune, nu va trece peste cele 5 decimi.

20. Osândiții din această categorie vor putea păstra la ei cărți și unele obiecte trebuincioase, învoite de regulament.

Ei pot încă din porția produsului muncii ce se lasă în folosul lor să-și îndulcăască pozițiunea prin cumpărarea unor obiecte învoite de regulament.

CAPITOLUL IV

Despre închisorile de femei.

21. Se vor afecta închisorii deosebite pentru femeile osândite la muncă silnică, pentru cele de la reclusiune și pentru cele de la închisore. P. 11, 19, 26.

22. Pe cât timp numărul lor va fi mic, ele pot fi cuprinse și într'un singur stabiliment, dar în despărțiturile deosebite, fără de nici o comunicațiune și sub tratamente conform cu cele prescrise în capitolele de mai sus, pen-

tru fie-care din categoriile penale, cu excepție de paragraful 2 din art. 11.

23. Priveghiarea de pază interioară a închisorilor de femei se va face de persoana de sexul lor.

CAPITOLUL V

Despre nevrstnicii.

24. Nevrstnicii, condamnați în virtutea art. 62, 63 și 65 din codul penal, vor fi închiși în virtutea art. 64 din codul penal în case speciale, cari vor purta numele de case de educațiune corecțională; ei vor fi supuși la sistemul celulelor de noapte, se vor întruni ziua fără a fi supuși la regula tăcerii.

25. Copiii osândiți se vor întrebuința de preferință la lucrări agricole, spre acest sfârșit se va deschide o exploatație agricolă pe lângă fie-care casă de educațiune corecțională.

În intrul închisorei se vor înființa ateliere de meserii agricole, cu cari se vor deprinde nevrstnicii.

După cererea unor particulari, înfățișând toate garanțiile datorite, li se vor putea încredina oricare din nevrstnicii deținuți cu mai bune purtări.

Acești copii vor urma a

sta sub priveghiarea administrației.

26. După a ore-care timp de ședere în stabiliment, copiii cari se vor fi purtat bine, vor putea fi așezați la învățătură pe lângă cultivatori sau pe lângă meseriași, oferind toate condițiunile de moralitate dorite, păstrând și administrația dreptul de a priveghia pe acești copii, de a-i retrage și de a hotări reaseșdarea lor în casa de corecțiune, dacă purtarea lor sau a pătrunilor lor o va motiva.

27. La eșirea din casa de educațiune, fie-care nevrstnic eliberat va căpăta un rind de haine, i se va plăti cheltuiala drumului până la locul destinat și când se întorce în mijlocul familiei lui va căpăta și o mică sumă de bani pentru înlesnirea așezării lui. Regulamentul închisorei va fixa bazele după cari vor urma a se elibera aceste obiecte.

TITLUL IV

Inchisori de recidivă.

28. Toți indiviții cari după ce au fost condamnați o dată la muncă silnică, fie la reclusiune, fie la închisore, vor fi loviți de o altă osândă, fie la

muncii silnice, fie la reclusiune, fie la închisore se vor închide în stabilimentele anume înființate pentru închisori de recidivă.

29. Tot osânditul în recidivă va sta închis singur ziua și noaptea, într-o chilie îndestul de spațioasă, sănătoasă și bine aerată.

30. El va fi supus în chilie la muncile prescrise de regulamentul închisorei.

El nu va avea dreptul asupra produsului muncii lui după cum se rostesc în art. 12, 15 și 19, decât în proporțiunile următoare:

Pentru munca silnică două decimi;

Pentru reclusiuni trei decimi;

Pentru închisore patru decimi.

Fie-care osândă anterioră va atrage pentru arestat reținerea de o decime din produsul muncii, ce i s'ar cuveni în osândă în care se află, fără ca această reținere să poată coborî legitima produsului muncii mai jos de o decime.

31. Regulamentul va hotărî obiectele ce fie-care arestat va fi învoit a cumpara pentru îndulcirea pozițiunii sale.

32. Fie-care arestat va fi vizitat o dată pe săptămână de medic și institutor.

Duhovnicii, membrii comisiunilor de priveghiere și funcționarii închisoriei vor avea intrarea în chilii osândiților la orele fixate de regulament.

33. Vor putea fi învoiiți a vizita pe osândiți:

1. Rudele lor;

2. Membrii societăților de caritate și de patroanare, organizate în regulile legale;

3. Maestrii și agenții lucrărilor industriale introduse în închisore;

Orice alte persoane cari vor avea învoirea administrației.

Însă șeful stabilimentului, pe răspunderea sa și pe motive mari de ordine și de securitate, va putea suspenda vizitățile, cu îndatorire de a încunosciența de îndată pe administrația superioară.

34. Două ore cel puțin pe zi vor fi hărăzite osândiților pentru școală, pentru vizitele autorizate, pentru citirea cărților ce li se vor da după autorizația administrației superioare.

35. Se va lăsa cel puțin o oră pe zi fie-cărui arestat pentru preumblare și exercițiu la aer, dar tot singur.

36. Arestații în etate de 70 ani în sus nu vor mai fi supuși la regimul singurației de zi și de noapte.

Vor putea fi întruniți ziua, și se vor putea ocupa la un loc la lucrările ce li se vor rindui.

TITLUL V

Cheltuelile închisoriei

37. Cheltuelile de construire, de reparații și de întreținerea închisoriei de muncii silnice, de reclusiune și de corecțiune, cele ale caselor de educațiune corecțională, cele ale închisoriei de recidivă sunt pe sarcina statului.

Cheltuelile de construcțiune, de reparațiuni și de întreținerea închisoriei de preveniți și acușați, așezate pe lângă fie-care tribunal, precum și închisoriile de prin plăși și comune, pentru asigurarea arestaților în transferarea lor de la o închisore la alta, sunt pe sarcina județului.

Cheltuelile de construcțiune a închisoriei private pe Stat, cât și subvențiunile ce se acordă în virtutea art. 44 consiliilor județene, nu se vor putea face de cât numai cu legi speciale votate de ambele Corpuri Legiuitoare, și acesta numai la timp când fi-

nancele țării vor permite.

38. Cheltuelile ordinare privitoare pe închisoriile puse în sarcina Statului sunt:

1. Cheltuelile de întreținerea și reparația binanelor;

2. Cheltuelile de pază de administrație cu cancelaria, de hrană, de mobilare, de curățenie, de încălzire, de îmbrăcăminte și altele mărunte;

3. Cheltuelile pentru tratamentul arestaților bolnavi.

4. Cheltuelile trebuincioase pentru organizarea lucrului, pentru învățura elementară și îmbunătățirea morală a arestaților.

TITLUL VI

Dispoziții generale.

39. Osândiții pe mai puțin de trei luni de închisore vor putea face osinda lor prin districte în casele de aresturi județene, unde li se vor deschide o despărțitură deosebită.

Aceștia sunt liberi de a și procura trebuincioasele de hrană și de comoditate cu spesele lor proprii, conformându-se regulamentul lui interior.

40. Prescripțiunile art. 32, 33, 34 și 35 sunt aplicabile pentru toți osân-

diții în genere, de toate categoriile și în toate închisorile în margiile trase de regulament.

41. Însărcinatul sau șeful administrației închisorilor, sub titlul de director sau sub orice altul, va fi supus la îndatoririle prescrise prin art. 579, 580, 581, 582, 587, 588, și 592 din procedura codului penal.

42. Afară de pedepsele prevădute în art. 181, 182, 183, 185, 186, 187 și 188 din codul penal și de pedepsa prevădută la art. 178 din acel cod pentru rebeliuni, arestațiilor ce vor comite amenințări, injurii, nesupuneri sau veri-ce înfrângere a regulile închisorii, pedepsele cari, în conformitate cu art. 586 din codul de procedură penală, le vor putea fi aplicate de șeful stabilimentului, sunt următoarele:

1. Lipsirea de muncă;
2. Postul cu apă și pâine până la 24 ore;
3. Oprirea de la cumpărarea obiectelor învoite de regulament;
4. Oprirea de la vizitarea rudelor.
5. Reținerea asupra produsului muncii.
6. Chilia întunecată;
7. Fiare în mâini și în picioare.

Acestea toate prin o grațioasă anume fixată de regulamentul interior.

43. Dispozițiile acestei legi nu sunt aplicabile indivizilor condamnați:

1. Pentru crime sau delictede pedepsite cu pedepsa detențiunei;
2. Pentru delictede recunoscutepolitice;
3. Pentru delictede presă;
4. Pentru vagabondagii.

Un regulament, conform prescripțiilor de la art. 20 și 219 din codul penal va stabili regimul acestor închisori.

44. Precum închisorile de preveniți și acușați sunt cele cari trebuie să precepuce mai mult pe guvern administrațiunea se va sîrgui a hotări cât mai curînd începerea clădirilor preventive de către consiliile județene. Statul va putea veni în ajutorul județelor prin subvențiune.

45. Se va da în fie-care an camerelor comptul lămurit despre executarea legii și despre rezultatele ei.

TITLUL VII

Administrațiunea, atribuțiunea și alcătuirea personalului

46. În conformitate cu art. 2, administrațiunea

centrală specială se înființază cu misiunea de a aplica dispozițiunile legii de față, de a înprima uniformitatea în dezvoltarea sistemului așezat de ea, cu misiunea de a priveghia și a forma personalul serviciilor acestor închisori, și de a asigura aplicarea osândelor penale, în röstirea sentințelor judiciare.

47. Această administrațiune centrală va avea de cap un înalt funcționar, purtând numele de director general, ales dintre persoane cu cunoștințe speciale despre sistemul penitenciar. El este învestit de totă autoritatea trebuincioasă pentru a provoca cu consimțimintul ministerului modificațiunile, îmbunătățirile cerute de aplicarea sistemului de față, precum și de a propune budgetul anual, de a face alegerea personalului închisorilor, de a cere destituirea amploațiilor din motive de incapacitate, de nesupunere sau infracțiuni grave la dispozițiunea legii și a regulamentelor, de a dirigia lucrările comisiunilor de privighere și de patronare.

48. Administrațiunea

centrală se va compune precum urmază:

Un director general și un sub-director, de 2 biurouri și anume:

Biuroul I concentrând serviciul comptabilității generale și al lucrului arestațiilor;

Biuroul II cu atribuțiunile lucrărilor atingătoare de mișcarea personalului de corespondență și de execuțiunea sentințelor.

Fie-care din aceste biurouri vor avea câte un ajutor și câte 3 copisti.

La biuroul II va fi înca un raportor statistic

Registratura și arhiva vor avea câte un registратор și un arhivar.

49. Abr. L. 2 Mart. 77.

50. În capul fie-cărei închisori este o administrațiune specială atârând de administrațiunea centrală și însărcinată cu regia, cu dirigearea lucrului arestațiilor, cu execuțiunea dispozițiilor prescrise pentru îmbunătățirea morală și intelectuală a arestațiilor.

51. Administrațiunea specială a unei închisori este încredințată unui funcționar care va purta numele de director și care va fi ajutat în cât privește lucrările industriale

priveghierea dălnică asupra poliției și tratamentul arestaților, de un inspector; în cât privește păstrarea fondurilor puse în a sa dispozițiune și ținerea comptabilității, precum și regularea sentințelor de un grefier comptabil; în cât privește regia economică, ținerea disciplinei, de un intendent și gardieșii ordinari.

Serviciul medical este executat de un medic chirurg.

Serviciul religios și instrucțiunea religioasă este încredințată unui preot duhovnic, care va fi urmat cel puțin 4 clase de seminar.

Pentru învățătura scrierei și citirei pretutindeni unde va fi trebuință, se va numi un instructor anume; acesta este de rigoare în penitenciarele de nevrâstnic.

52. Toți acești funcționari sunt aleși și propuși de directorul general. Toți acești funcționari sunt sub ordinele nemijlocite ale directorului și datorii a se supune la toate prescripțiunile sale făcute în interesul serviciului.

Raportorul statistic va mai fi pe lângă acesta supus condițiunilor de admisibilitate și îndatoriri-

lor prevedute de legea pentru organizarea serviciului statistic general al României.

Directorul general va putea face permutații provisorii în personal de la un penitenciar la altul, păstrând pozițiunea sa de înaintea permutării.

El va putea suspenda provisoriu cu pierderea de lăfă pe vari-ce funcționar fie ca pedepsă, fie ca măsură cerută de interesul serviciului.

53. Abr. L. 2 Mart. 77.

54. Tot impieगतul nou admis în serviciul vreunei închisori este retribuit după clasa III, nici unul, afară de cazuri de merite excepționale, nu poate fi înaintat de la o clasă la alta, până ce nu va fi făcut 2 ani de serviciu în clasa în care se află.

55. Afară de durata serviciului se vor lua în considerațiune purtarea și meritele funcționarului, acestea pot exclude de la înaintarea în o clasă superioară, de apunamente, și chiar va putea provoca scoborirea lui la o clasă inferioară.

56. Nici un funcționar nu va putea fi înaintat la o clasă mai înaltă sau coborât la una mai mică, decât după propunerea di-

rectorului general cu decret domnesc.

57. Asupra venitului muncii arestaților se va putea rezerva o sumă determinată pentru gratificațiunea impieगतilor administrativi și de priveghiere, care se vor fi distincți în serviciul lor, printr'o purtare deosebită. Impartirea acestor gratificații se va face după propunerea motivată a directorului general.

LEGE GENERALĂ A VĂMILOR.*)

Pröm. și públ. la 15 Iunie 1874.

48. Ori-ce funcționar care va eși din serviciu, fie prin demisiune, fie prin destituțiune, va fi dator să restituie imediat comisiunea, semnele distinctive și armele care i vor fi fost încredințate de administrațiune. În cas de opunere el va putea fi constrins la acesta prin închisore de la 15 zile până la 6 luni. Inchișorea se va pronunța, după cererea ministerului financelor, de tribunalul de prima instanță a cărui sentință va fi fără apel.

50. L. 17 Martie 1882. Agenții vamali, cari vor percepe alte drepturi mai

mari de cât acele determinate prin legi se vor pedepsi conform dispozițiunilor codicelui penal; iar aceia cari vor primi direct sau indirect vre o recompensă, gratificațiune sau dar se vor condamna la pedepsele prevedute de codicele penal pentru funcționarii cari primesc mită.

Agenteii vamali și acei însărcinați a-i ajuta în exercitiul funcțiunilor lor, precum și comisionarii, expeditorii și ori-ce alte persoane servind de intermediatori între comercianți și birourile vamale, cari se vor dovedi că au înlesnit contrabande, sau a favorizat prin declarațiuni și verificări false, ori prin alte mijloce, importațiuni sau exportațiuni în fraudă drepturilor vamei, se vor pedepsi:

a) Când importațiunile sau exportațiunile se vor fi făcut chiar prin cuprinsul biroului, cu închisore de la un an până la 3 ani;

b) Când importațiunile sau exportațiunile se vor fi făcut prin locuri ascunse, cu maximum al închisorei corecționale;

c) Când importațiunile sau exportațiunile frauduloase, favorisate de dișșii, se vor fi făcut prin omeni adunați în trupă și armați,

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 1640.

se vor pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit, fără prejudiciul altor pedepse prevăzute de codicele penal.

60. În toate aceste cazuri, comisionarii expeditorii sau intermediatorii, vor pierde pentru totdeauna dreptul de a mai exercita profesia lor pe lângă orice birou vamal. P. 141.

61. Mărfurile de orice fel, supuse la drepturi de vamă sau lovite de prohibițiune, nu vor putea, sub pedepsa de confiscatiune și de 500 lei amendă, să fie transportate și să circuleze pe distanța de 10 kilometri de la frontieră în intru de cât între răsaritul și apusul soarelui, afară numai dacă vor fi însoțite de acte emanând de la biourile de vamă sau de la alte autorități publice și prin mijlocul cărora ori ce hânuială de fraudă să fie înlăturată.

62. În toate locurile publice ca mori, hoteluri, hanuri, cafenele și cărciumi și în toate clădirile isolate pe distanța de 10 kilometri de la frontieră agenții vămilor vor putea, la orice oră de zi sau de noapte, să facă perchiștiuni pentru descoperirea fraudelor în locuințele particularilor agenții nu se

vor putea însă introduce de cât cu asistența unui reprezentant al autorității municipale a locului. Impotrivirea la facerea perchiștiunilor, se va pedepsi conform codicelui penal.

65. Mărfurile destinate a fi importate pe uscat în România, se vor duce direct de la punctul pe unde vor fi trecut frontiera la biroul de vamă cel mai apropiat. Mărfurile cari se vor introduce în veriocasă, hotel, han, sau cărciumi mai înainte de a ajunge la birou, fără a se opri, vor fi confiscate și conductorii lor se vor supune la amendă de la 100 până la 500 lei.

Mărfurile cari vor sosi după timpul în care biourile urmăzătoare și deschise vor rămâne în dependențele acestor biouri până în momentul deschiderii lor. Pentru acest sfârșit administrațiunea va avea pe cât cu putință, pe lângă diasele biourilor, hanuri și curți închise.

67. L. 4 Apr. 1875. Căpitanul sau patronul care nu va depune manifestul în termenul de 48 de ore, va fi pedepsit cu o amendă de 50 până la 200 lei, a cărei cifră se va hotări de șeful receptor al biourilor de vamă după impor-

tanța încărcămintului vasului. Dămăciunile și serbătorile se vor socoti în termenul de 48 ore.

68. L. 4 Apr. 1875. Pentru bastimente al căror întregul încărcămint este destinat unuia din porturile noastre, vama va fi în drept de a se încredința, prin vizitarea vaselor de către agenții ei, dacă încărcămintele corespund indicațiunilor manifestelor. La cazuri de deosebiri între mărfuri și manifeste penalitate următoare se vor aplica.

Dacă coletele se vor găsi în număr mai mic de cât acel trecut în manifest, căpitanul va fi supus la o amendă de 50 lei pentru fie-care colet lipsind. Amendă se va ridica la 500 lei de colet când coletele lipsind vor fi conținând mărfuri prohibite. La întâmplare de furt, incendiu sau alt eveniment de forță majoră, ivit după depunerea manifestului, nici o urmărire nu se va face în contra căpitanului sau patronului, dacă va justifica legalmente de evenimentul care se va opune la înfățișarea coletelor.

Dacă numărul coletelor va fi mai mare de cât acel trecut în manifest, coletele prisoșind se vor con-

fisca. Când coletele prisoșind vor conține mărfuri prohibite, căpitanul se va supune oșebit la o amendă de 150 lei pentru fie-care colet.

În ceea ce privește cătimea coletelor, dacă nepotrivirea între numărul celor găsite de agenții vamei cu cel coprins în manifest va fi rezultatul unei erori, iar nu încercări de fraudă, penalitățile prevăzute în §§ 2 și 3 de acest articol nu se vor aplica.

La caz de contestațiune din partea sau a căpitanului, sau a vamei, tribuanul civil al localității va fi chemat a se pronunța, definitiv și fără apel, în 24 de ore după prezentarea reclamațiunii și sentința dată de dânsul va fi imediat pusă în aplicare.

Dacă se vor găsi mărfuri prohibite înscrise în manifest sub alte denumițiuni, în scop de a se ascunde natura lor, aceste mărfuri se vor confisca și oșebit, încărcătorul culpabil sau căpitanul, sau patronul complice, va fi supus la amendă de la 100 până la 5000 lei pentru fie-care sută de kilograme de marfă.

69. Ori-cine va voi să scotă mărfuri din Româ-

nia va fi dator, sub pedepsele hotărâte la art. 66 al acestui legi, să le ducă la unul din biourourile de vamă mai înainte de a le trece peste frontieră sau de a le încărca în vase.

70. L. 4 Apr. 1875 Nici un bastiment încărcat cu mărfuri destinate exportățiunii nu va putea să părăsească un port sau scheală fără a avea un manifest de încărcămînt, visat de biouroul de vamă și indicând natura și cantitatea mărfurilor. Căpitanul sau patronul care va contraveni acestei dispoziții, va fi pedepsit cu o amendă de 50 până la 200 lei, pentru a cărei fixațiune se va ține seama de importanța încărcămîntului vasului. Hartiile de bord care, după regulamentele relative la navigațiune, vor trebui să fie depuse la autoritățile însărcinate cu poliția porturilor sau schelelor, nu se va înapoia de aceste autorități de cît după ce ele se vor fi încredințat că manifestul a fost presintat la biouroul de vamă și s'a visat de acesta. Căpitanii de porturi și impiegații sub ordinele lor, cari vor călca această interdicțiune, se vor pedepsi cu amendă de 500 lei.

71. L. 4 Apr. 1875. Că-

pitanii sau patronii de bastimente încărcate pentru exportățiune, cari se vor găsi avînd pe bastimentele lor mărfuri neînscrise în manifestul prezentat biouroului de vamă, sau înscrise sub o false denomi-națiune, se vor pedepsi cu amendă de 500 până la 5000.

Căpitanii sau patronii vor fi însă admiși a justifica, pentru ce privesc mărfurile înscrise în manifest sub o false denomi-națiune, întru cît acele mărfuri se vor afla în colete închise, că nepotrivirile provin din faptul încărcătorilor. În asemenea caz amendile de cari căpitanii se vor fi făcut pasibili, se vor aplica încărcătorilor.

72. L. 4 Apr. 1875. În casurile de contravențiuni prevădute la art. 67, 68, 70 și 71 de mai sus, dacă amendele pronunțate contra căpitanilor sau patronilor bastimentelor nu vor fi consemnate sau garantate prin cautiuni solvabile, vama va fi în drept de a reține, pentru asigurarea amendilor, mărfuri pentru o valoare egală cu suma diselor amendi.

74. L. 4 Apr. 1875. Nici o marfă nu se va putea descărca din vase sau încărca în ele de cît în vir-

tutea unei permisiuni liberate de biouroul de vamă și în prezența agenților vămii. Descărcările și încărcările se vor face numai între răsăritul și apusul soarelui. Contravențiunile la aceste dispozițiuni se vor pedepsi :

Cu confiscățiunea mărfel și cu amendă de 500 lei, dacă marfa va fi prohibită;

Cu confiscățiunea mărfel și cu amendă de 100 lei, dacă drepturile datorite asupra mărfel se vor ridica la 25 lei sau mai mult;

Cu confiscățiunea mărfel numai dacă drepturile datorite vor fi mai mici ca 25 lei;

Nu mai cu amendă de 50 lei, dacă marfa va fi scutită de drepturi.

Dispozițiunile articolului de față se vor aplica și la transbordamentul în limitele portului cu depunere pe uscat a mărfurilor venind din străinătate și destinate a fi reexpediate imediat pentru o altă destinațiune.

Afară de casurile de necesitate urgentă, privitoare la siguranța vaselor, vasele se vor pune în descărcare sau încărcare pe rînd, după data permisiunilor liberate de biouroul de vamă, și se vor încărca

sau descărca de odată numai atîta vase cîte va permite întinderea portului. Inlesniri particulare vor putea fi făcute pentru descărcările și reîncărcările vaselor în tôte casurile bine justificate de oprii silite, atît în porturile unde se vor afla biourouri de vamă, cît și la ori-cari alte puncte al țermului român.

85. Deosebirile recunoscute între indicațiunile unei declarațiuni și rezultatul verificațiunii se vor considera ca contravențiunii și vor da loc la aplicațiunea penalităților următoare:

Dacă coletele se vor găsi în număr mai mare de cît acel declarat, excedențul se va confisca și declarantul se va supune la amendă de 100 lei;

Dacă mărfurile înfașate vor întrece greutatea, măsura sau numărul declarat, excedențul care nu va fi mai mare de cît 15 la sută se va supune la plata drepturilor îndoite. Excedențul superior la 15 la sută se va confisca;

Dacă declarațiunea se va dovedi falsă în ce privește felul sau calitatea mărfurilor, mărfurile false declarate se vor confisca și declarantul se va su-

pune la amendă de 100 lei. Când suma drepturilor cu care declarațiunea falsă ar fi putut păgubi pe te-saur va fi mai mică de cât 20 lei, se va aplica numai amendă de 100 lei;

Dacă mărfuri prohibite sau supuse, în virtutea art. 29 al legii de față, la o restricțiune de intrare sau de ieșire, vor fi fost declarate sub denomi-națiunilor false, aceste mărfuri se vor confisca și declaranții se vor supune la amendă de 500 lei;

Dacă se vor găsi mai puțin câte de cât se va fi declarat, declaranții se vor supune la amendă de 300 lei pentru fie-care colet lipsind.

Pedepsele hotărâte pentru declarațiune falsă, în ce privește felul și calitatea mărfurilor și pentru deficit de colete nu se vor aplica în casurile de substituțiune sau de furt dovedit judiciarmente.

86. L. 4 Apr. 1875. Când impie-gații vor crede că valoarea mărfurilor tarificate ad-valorem nu a fost exact declarată, ei vor fi în drept de a adăoga la această valoare suma cu care vor judeca că mărfurile au fost estimate în mai puțin de către declaranții. — Dacă declaranții vor refusa de a con-

simți la această rectificațiune, fiscul va avea facultatea de a reține mărfurile pe se-ma sa, plătind proprietarilor valoarea înscrisă în declarațiune, plus a 10 parte din această valoare, fără ca proprietarii să potă exige ceva mai mult pentru spese de transport sau altele. — Reținerea nu va fi supusă la nici o altă formalitate de cât la constatarea prin proces-verbal a ofertei făcută de impie-gații vamali de a plăti valoarea declarată plus a zecea parte. — Oferta se va face în momentul când impie-gații vor recunoșce că valoarea declarată nu este suficientă și procesul-verbal pentru constatarea ei se va încheia imediat de către șeful perceptor, sau de către înlocuitorul lui. Copie după acest proces-verbal se va remite declarantului și ministerului financelor. — Plata sumei oferite se va face în termen de 10 zile cel mult de la încheierea procesului-verbal. — Dacă la expirarea acestui termen suma oferită nu va fi plătită, proprietarul mărfurilor reținute va putea retrage mărfurile sale, achitând drepturile numai asupra valoarei declarate.

90. Drepturile se vor plăti în bani gata chiar

la biroul unde lichidațiunea lor va fi fost efectuată și îndată după terminarea acestor lichidațiuni. Mărfurile nu vor putea să fie ridicate din coprin-sul birourilor sau de la locurile de desbarcare și imbarcare când verificațiunea lor se va fi făcută la aceste locuri de cât după plata integrală a drepturilor. Ori-ce contravențiune la această dispozițiune se va pedepsi cu confiscatiunea mărfurilor și cu amendă de 100 lei.

94. Proprietarii, consemnatarii sau conductorii de mărfuri destinate a fi impo-rtate cari vor voi a usa de facultatea lăsată lor prin articolul precedent, vor fi datorți a face la biroul de frontieră o declarațiune scrisă și semnată de dânsii și indicând numărul coletelor de introdus, felul mărfurilor și marca, numărul și greutatea fie-cărui colet în parte. Declarațiunea se va face pe o formulă imprimată care se va libera gratis de către birou.

Declarațiunea va fi totdeauna însoțită de polițele de carico sau de scrisorile de carat, liberate la locul de încărcare sau la ultima expedițiune a mărfurilor; lipsa acestor acte va o-

bliga pe proprietarii, consemnatarii sau conductorii mărfurilor de a prezenta o declarațiune deta-liată, alcătuită precum se prevede la art. 77 de mai sus, și care nu va fi susceptibilă de nici o rectificațiune la biroul din intrul țerei.

Mărfurile declarate pentru a fi expediate la un birou din intrul țerei, vor fi supuse la biroul de frontieră unei verificațiuni șomare care nu va purta de cât asupra numărului coletelor și felului mărcii și greutatei fie-cărui colet. Dacă la această verificațiune coletele se vor găsi în număr mai mare de cât acel declarat, exceden-tul se va confisca și declarantul se va supune la o amendă de 100 lei. Deosebirile recunoșcute în pri-vința greutății coletelor nu vor da loc la aplicațiunea nici unei penalități; ele se vor menționa numai în certificatul de verificațiune ce impie-gații, însărcinat cu această lu-crare, va redacta în do-sul declarațiunei pentru a servi la alcătuirea biletului de transport.

95. L. 4 Apr. 1875. Când exactitatea declarațiunei în ce privește felul mărfurilor, va fi bănuită, biroul

de frontieră va avea facultatea de a supune mărfurile la o verificare completă; iar dacă partea interesată o va cere, coletele se vor plumbui și, conform regulilor de transit, se vor expedi la birourile din intrul țerei spre a se verifica. In asemenea caz, infracțiunile ce se vor dovedi se vor constata și vor da loc la penalitățile hotărâte de art. 85, pentru falsă declarațiune a felului mărfurilor.

Aceste penalități vor fi însă aplicate numai dacă infracțiunea ar fi putut pricinui o pagubă tesaurului sau înlesni călcarea unei prohibițiuni.

101. Mărfurile destinate exportățiunii pentru cari drepturile vor fi fost plătite la biroul din intrul țerei se vor putea trece peste frontieră, în temeiul actelor doveditoare de plata drepturilor, fără alte formalități de cât constatarea identității mărfurilor prin verificațiunea lor de către agenții birourilor de frontieră.

Când asemenea mărfuri vor fi puse în colete plumbuite la birourile din intrul țerei, birourile de frontieră se vor mărgini a constata buna stare a coletelor și integritatea

plumbuitului și nu vor putea proceda la o verificare completă de cât pentru curvinte de bănueli întemeiate.

In toate cazurile de deosebire între indicațiunile actelor doveditoare de plata drepturilor și rezultatele verificațiunilor, se vor aplica dispozițiunile art. 85 al legii de față.

127. Intrepositarii vor fi responsabili de totalitatea drepturilor asupra mărfurilor întrepositate, după felul, calitatea și greutatea, măsura, numărul sau valoarea recunoscute la intrarea în întreposit. Ori-ce deficițuri constatate asupra mărfurilor întrepositate, afară de acelea cari nu vor întrece proporțiunile admise obicinuīt pentru pierderile provenind din cauze naturale vor da loc, în ce privește mărfurile primite în întreposit real, la percepțiunea drepturilor de importațiune, iar în ceea-ce privește mărfurile întrepositate nominale, la plata valorii cantităților găsite lipsă și la o amendă de la 100 până la 500 lei.

128. Agenții vămilor vor avea facultatea de a verifica ori-când vor crede de cuvântă mărfurile întrepositate nominale și in-

trepositarii vor fi obligați de a repăresinta aceste mărfuri ast-fel cum au fost recunoscute la intrare, fără nici o adățiune sau sustracțiune. Dacă mărfurile nu vor fi reprezentate la cea d'ntăiū rechisițiune a agenților sau dacă nu vor fi identice aceleasi cari vor fi fost recunoscute la ad-misiunea în întreposit, întrepositarii se vor supune la plata valorii mărfurilor nerepăresintate sau schim-bate și la amenda de la 100 până la 500 lei.

192. L. 4 Apr. 1875. Re-exportațiunea mărfurilor provenind din întreposit, se va putea efectua sau pe apă, prin portul unde vor fi fost întrepositate, sau pe uscat, prin unul din birourile de vamă deschise transitului.

Efectuarea reexportărei pe uscat se va asigura prin sumisiuni garantate, în virtutea cărora proprietarii sau consemnătorii mărfurilor vor fi obligați, sub pedepsă de a fi constrânși la plata valorii mărfurilor și la amenda de la 100 până la 500 lei, să presinte, în termenele hotărâte prin permisiunile de reexportare ce li se vor libera, certificatele agenților serviciului vămilor cari vor fi constat

esirea mărfurilor din țară.

149. Dacă biletul de transit revestit de certificatul descărcător nu va fi înapoiat la biroul de intrare în termenul fixat conform art. 142 al legii de față, sumisionarul și garantul său dacă nu vor fi obligați solidari a plăti.

Când mărfurile vor fi fost din cele prohibite, valoarea intrăgă a acestor mărfuri, după indicațiunea de sumisiune, și o amendă egală cu de două ori această valoare;

Când mărfurile vor fi fost din cele admise la importațiune, valoarea intrăgă a acestor mărfuri ast-fel cum va fi fost stabilită la alcătuirea tarifului drepturilor de vamă și o amendă de 300 lei.

Dacă certificatul descărcător, dat de biroul de esire asupra biletului de transit va avea de obiect numai o parte din mărfurile expediate, penalitățile hotărâte de acest articol nu se vor aplica de cât în proporțiunea aferentă cantităților de mărfuri nereexportate.

155. Mărfurile vor fi înainte de încărcarea lor supuse verificațiunii care se va face în același mod ca pentru mărfurile de importațiune sau de exportațiune.

Dacă această verificare va dovedi că cantitatea mărfurilor este cu mai mult de a 20-a parte inferioară acelei înscrise în declarațiune, expeditorul va fi obligat a plăti valoarea cantităților lipsă și osebbit o amendă de 100 lei.

Dacă mărfurile se vor găsi de alte feluri de cât acele declarate, ele se vor confisca și pe lângă acesta expeditorul va fi obligat a plăti valoarea mărfurilor indicate în declarațiune și osebbit amendă de 100 lei.

În cazurile de escedent în greutatea, măsura sau numărul mărfurilor declarate, escedentul mai mare de cât 5 la sută se va confisca.

Penalitățile hotărâte de acest articol nu se vor aplica când declarațiunea falsă n'ar fi putut nici să păgubescă, pe fișe de drepturi convenite lui, nici să înlesnescă, călcarea unei prohibițiuni de ȝșire sau de intrare.

159. Biletele de transport relative la mărfuri supuse drepturilor de exportatiune sau unei prohibițiuni de ȝșire vor trebui, în termen de 20 zile de la expirațiunea termenului acordat pentru efectuarea transportului, să fie înapoiate birourilor de

vamă, cari le-au liberat, revestite de certificatele biourilor de vamă ale locurilor de destinațiune constatând sosirea mărfurilor.

Când aceste certificate vor fi prezentate în termenul fixat, sau când ele vor fi liberate numai pentru o parte a mărfurilor expediate, sumisionarii și garanții lor vor fi obligați solidar a plăti pentru mărfurile sau partea de mărfuri a căror ducere la destinațiune nu va fi certificată, de 3 ori drepturile de exportatiune înscrise în tarif sau, mărfurile fiind din acele prohibite la ȝșire, valoarea intrăgă, înscrisă în sumisioni și amendă de 300 lei.

162. Certificatele de sosire a mărfurilor la destinațiune nu se vor inscrie pe biletele de transport și nu se vor remite celor în drept de cât după verificațiunea mărfurilor. Dacă la această verificațiune se vor găsi alte mărfuri de cât acele menționate în biletul de transport, mărfurile substituie se vor confisca, și când aceste mărfuri vor fi prohibite la importatiune, se va aplica osebbit amendă de 300 lei. Aceste pedepse vor fi independente de a-

cele la cari sumisionarul va fi supus pentru neprezentarea certificatului de ducere a mărfurilor la destinațiune. Dacă cantitatea mărfurilor va fi inferioară acelei înscrise în biletul de transport, certificatul de ducere la destinațiune se va libera numai pentru cantitatea reprezentată. Dacă mărfurile vor fi în cantitate mai mare de cât cea indicată în biletul de transport, escedentul se va confisca și osebbit, se va aplica amendă de 100 lei, când mărfurile vor fi admise la importatiune, și de 300 lei când mărfurile vor fi prohibite.

166. Orice importatiune sau exportatiune săvârșită sau tentată în contra dispozițiunilor legii de față, fie în scopul de a nu se plăti drepturile convenite fiscului, sau de a se eluda o prohibițiune, se numă pentru a se evita îndeplinirea unor formalități, va constitui un fapt de contrabandă.

167. Contrabandă având de obiect mărfuri tarifate sau prohibite, făcută sau tentată în cuprinsul unui port sau unui birou, prin locuri afectate legalmente la operațiunile vamale, se va pedepsi cu confiscatiunea mărfurilor și cu o a-

mendă egală cu jumătate valoarea acestor mărfuri, dacă ele vor fi tarifate și cu valoarea intrăgă a lor, dacă vor fi prohibite.

În cas de introduciune frauduloasă de tutunuri în fol sau fabricate, amenda va fi cea hotărâtă de legea din 6 Februarie 1872 pentru înștiințarea monopolului tutunurilor.

Amenda nu va putea nici odată să fie mai mică de cât 100 lei pentru mărfurile tarifate și de cât 500 lei pentru mărfurile prohibite, altele de cât tutunurile.

168. L. 17 Mart. 1882. Contrabandă de mărfuri tarifate sau prohibite, făcute sau tentată afară din cuprinsul unui port sau unui birou, prin locuri ascunse sau întărșite trecereii mărfurilor, va da loc la aplicațiunea penalităților hotărâte de articolul precedent și la confiscatiunea mijloacelor de transport cari vor aparține contravenientului sau compliceilor săi. Osebbit fraudatorii se vor trimite înaintea tribunalelor pentru a fi condamnați la pedepsa închisoreii, după distincțiunile următoare:

a) De la 5 zile până la 3 luni, dacă faptul va fi fost comis de mai puțin de 2 indiviđi;

b) De la 3 luni până la un an, dacă faptul va fi fost comis de 3 sau mai mulți indivizi adunați în trupă;

c) De la 2 până la 5 ani, dacă unul sau mai mulți din făptuitorii adunați în trupă vor fi avut asupra lor arme aparente sau ascunse, pe care însă nu le vor fi întrebuințat, fără prejudiciul de alte pedepse mai grave prevădute de codicele penal pentru crime sau delictе comise de ășii făptuitori

Inchisărea pentru faptul de contrabandă nu se va confunda nici odată cu închisărea la care, în oasurile de introducere frauduloasă de tutunuri, făptuitorii vor putea, conform legii constitutive a monopolului tutunurilor, să fie condamnați pentru neplata amendei.

169. L. 17 Mart. 1882. Contrabandă săvârșită sau tentată, prin locuri afectate legalmente la operațiunile vamale, și având de obiect mărfuri prohibite pentru motive de salubritate ori de siguranță publică, sau de preservarea agriculturii sau industriilor din țară pe de o parte va da loc la aplicațiunea penalităților prevădute de art. 167; iar pe de altă

parte, contravenienții se vor trimite înaintea tribunalelor, spre a fi pedepsiți cu închisărea de la 5 zile până la 3 luni.

Pedepsa cu închisărea se va aplica și agenților vamali cari se vor dovedi că, cu bună știință, au participat sau favorizat, într'un mod ăre-care contrabande de asemenea natură. Impiegatii cari, numai din negligență, vor fi lăsați să se strecore asemenea contrabande, se vor pedepsi cu amendă de la 50 până la 500 de lei

Pentru a înlesni constatarea mărfurilor și produselor vătămătoare salubrității publice, se vor institui servicii de analiză pe lângă biurourile vamale.

170. L. 17 Mart. 1882. Contrabandă de mărfuri scutite de drepturi se va pedepsi cu amendă de la 25—100 lei, ori-care va fi locul pe unde mărfurile se vor importa sau se vor exporta și ori-care va fi valoarea acestor mărfuri.

171. Ori-cine se va dovedi că a participat ca întreprindător, ca asigurator sau ca interesat într'un mod ăre-care la un fapt de contrabandă, va deveni, în calitate de complice, solidar de amendă și pasibil de închisărea

pronunțată contra făptuitorilor.

172. Urmărirea faptului de contrabandă sau de participațiune la contrabandă, se va prescrie într'un an de la comiterea acestui fapt.

Agenții vămilor cari vor dobândi convicțiunea întemeiată, că un fapt de contrabandă a fost săvârșit de mai puțin de un an și cari vor avea cuvinte de a crede că acest fapt se poate constata, se vor adresa ministerului public, pentru a obține o informațiune judiciară.

Pentru constatarea faptelor de contrabandă în urma săvârșirii lor, probele scrise ale acestor fapte rezultând din corespondența din registrele sau din ori-ce alte hârtii găsite la domiciliul indivizilor bănuți de a fi autorii sau complicitii faptelor, vor fi suficiente chiar dacă mărfurile introduse fraudulos nu vor mai fi față. În acest cas de lipsă a mărfurilor, confiscățiunea se va înlocui prin o despăgubire în bani alocată fisului de către tribunal și pe care tribunalul o va fixa după suma la care dînsul va aprecia valoarea mărfurilor, ce ar fi trebuit să fie confiscate.

173. Ori-cine se va dovedi că, prin facturi, scrisori de cărat sau polițe de carice conținând indicațiunile mincinoase, a reușit a surprinde buna credință a agenților vamali și a păgubi pe fisc de o parte din drepturile lui, se va pedepsi cu pedepsa hotărâtă de codicele penal pentru înșelăciune sau escrocherie, fără prejudiciul de alte pedepse mai grave aplicate pentru fals. Prescripțiunea va fi cea hotărâtă de codicele penal. P. 332.

193. Cine va voi să se înscrie în fals contra unui proces-verbal, va trebui, sub pedepsa de a perde dreptul de înscriere în fals, să declare acesta prin cererea sa de apel la tribunal și să arate, prin disacerere, mijlocele ce poate invoca pentru dovedirea falsului și numele și calitățile martorilor pe care îi poate produce.

La ziua hotărâtă pentru cercetarea apelului și dacă apelantul va fi prezent, tribunalul va examina mai întâiu inscripțiunea în fals și găsind mijlocele invocate în sprijinirea falsului întemeiate și admisibile, va ordona suspendarea cercetării apelului până când jurisdicțiunea crimi-

nală va fi pronunțată asupra acțiunii care se va exercita de ministerul public după comunicațiunea ce i se va face de sentința tribunalului admitând inscripțiunea în fals. Dacă inscripțiunea în fals va fi respinsă, se va proceda la cercetarea apelului fără nief o amănare. Inscriptiunea în fals va fi înălțurată de către tribunal, fără examen prealabil, dacă apelantul nu se va afla prezent la înfățișare.

Când acțiunea publică, exercitată în urma unei inscripțiuni în fals, se va termina prin condamnățiunea funcționarilor acușați de fals, credința datorită proceselor-verbale, conform art. precedent. Va înceta de a exista și tribunalul va fi în drept de a discuta faptele constitutive ale infracțiunii și de a primi, în privința acestor fapte, proba prin martori.

Acel care se va înscrie în fals și care va succomba va fi condamnat la o amendă de 300 lei și la daunele interese ce se vor cuveni agenților pe nedrept acușați.

194 Nulitatea nui proces-verbal, fie declarată de administrațiunea superioară a vămilor în temeiul

art. 187, fie hotărâtă de tribunal, nu va opri, dacă mărfurile vor fi prohibite la intrare, ca procesul-verbal să aibă efectul său în ce privește confiscățiunea; nulitatea va trage după sine numai scutirea faptuitorilor de amende.

196. Condamnățiunile civile contra mai multor persoane pentru unul și același fapt de fraudă, vor fi solidare, atât pentru restituțiunea prețului mărfurilor confiscate cari vor fi restituite provisoriu în casurile prevădute de art. 178 și 183, cât și pentru amendă și cheltuieli de judecată.

197. Proprietarii mărfurilor vor fi responsabili de faptele factorilor, agenților și servitorilor lor, în ce privește confiscățiunile, amendele și cheltuielile de judecată, chiar când condamnățiunile vor fi fost pronunțate contra șefilor factori, agenți sau servitori fără ca proprietarii, de și cunoscuți, să fi fost puși în cauză.

241. Fraudele tentate, fie la intrare, fie la ășire, prin declarațiuni false făcute pentru produsele provenind după proprietățile limitrofe sau prin ori-cari alte mijloce, vor da loc, ca pentru cele-lalte cazuri,

la aplicațiunea penalităților indicate la titlurile III și VII A) al legii de față.

247. Proprietarii vitelor duse pentru pășunare între linia biurourilor și frontieră, mai înainte de a se fi dobândit permisiunea vamei, se vor supune unei amende egale cu suma drepturilor de importațiune și de exportațiune aplicabile după tarit, acelor vite.

Primarii, consilierii municipali și, în genere, toți impiegații comunelor vor fi obligați, sub pedepsă de a fi urmăriți ca solidari de amenda hotărâtă prin acest articol, să constate sau, dacă nu vor avea calitatea pentru acesta, să facă a se constata de către funcționarii competenți ori-ce infracțiune la dispozițiunile privitoare la pășunarea între linia biurourilor și frontieră.

259. La înapoierea vitelor de la pășunare se va proceda la verificațiunea felului și numărul lor în modul prescripș prin articolul 255.

Dacă la verificațiune se va dovedi un număr de vite mai mare de cât acel pentru care permisiunea a fost liberată și dacă

excedentul nu va fi justificat ca provenind din producțiunii în timpul pășunării, acest excedent se va confisca.

Dacă numărul vitelor înapoiate va fi mai mic, se vor implini drepturile de exportațiune asupra vitelor cari vor lipsi și a căror pierderă, în timpul pășunării, nu se va putea proba prin înfățișarea pieilor.

Dacă vitele înapoiate nu vor fi identice aceleași pentru cari permisiunea a fost liberată, capetele substituite se vor confisca și osebit, se vor implini drepturile de exportațiune asupra celor lipsind.

LEGE PENTRU RECRUTAREA ARMATEI *)

Prom. și publ. la 5 Martie 1876.

81. L. 21 Nobr. 1882. Ori-ce fraudă sau neîntre prin care un tânăr s'a omis de pe tablele de recensămint sau de pe listele de tragere, va fi dată în cercetarea tribunalelor ordinare și pedepsită cu o închisore de la 1 lună până la 6 luni.

Sunt asemenea trimiși înaintea tribunalelor ordinare și pedepsiti cu aceeași pedepsă:

1) Titul III cuprinde art. 65—110 iar titul VII art. 163—174.

*) V. *Legea completă în colecția Hamangiu* p. 1728.

1. Tinerii chemați și cari în mod fraudulos nu s'au înfățișat înaltea consiliului de revizie.

2. Tinerii care prin fraude, sau uneltiri au cerut a fi scutiți, ori dispensați de consiliul de revizie, fără prejudiciul penalităților prevăzute de lege în cas de fals.

Tinărul omis, dacă s'a condamnat ca autor sau ca complice a sus-dieselor fraude sau uneltiri, se va încorpora, îndată după expirarea pedepsei, în armata permanentă și va fi dator a servi un an mai mult peste termenul legiuit de serviciu. Acastă dispozițiune se aplică și tinărului care a încercat a se scuti sau dispensa prin mijloace frauduloase.

Autorii și complicitii sunt pedepsiți cu aceleași pedepse.

Fraudele comise, în materie de recrutare, n'au prescripțiune.

Culpabilul, se trimete, ori când înaltea justiției, și după ce și va efectua pedepsa, se va încorpora, dacă nu aste trecut de 30 ani.

82. L. 21 Nobr. 1882. Ori-ce recrut, care va fi primit un ordin de drum și nu va fi ajuns la destinația sa în termenul fixat prin acel ordin, după tre-

cerea de 10 zile și afară de casuri de forță majoră bine constatată, va fi pedepsit ca nesupus conform codului de justiție militară.

83. Ori-cine, scind, va ascunde, sau va lua în serviciul său, pe un nesupus sau pe un desertor, se va pedepsi cu închisore de la 1 lună până la șese luni.

Pedepsa pôte a se reduce, după circumstante, la o amendă de la 200 până la 600 lei.

Ori-cine se va dovedi că a favorizat fuga ver-unui nesupus, va fi pedepsit cu închisore de la o lună până la 6 luni, sau cu amendă de 200—600 lei.

Aceeași pedepsă se va aplica și acelora cari, prin uneltiri culpabile, vor fi impeditat sau întârziat plecarea recruților.

Dacă delincuentul este funcționar public, pedepsa se pôte mări pînă la un an de închisore, sau la o amendă de 600 până la 1000 lei.

84. Tinărul care la împlinire de 21 ani, nu va face prin el însuși sau prin părinții, tutorii ori delegatul său, declarațiunea cerută de art. 6; se va pune la dispozițiunea autorității militare pentru a face termenul de serviciu ce datorește Statului, cu un an mai mult.

85. Tinărul, prevenit d'a se fi făcut impropriu serviciului militar, fie timporal, fie pentru tot-d'aura, cu scopul, d'a se sustrage de la îndatoririle legii de față, va fi dat în cercetare tribunalului civil, după cererea consiliului de revizie sau din oficiu, și de se va recunosce culpabil, se va pedepsi cu închisore de o lună până la un an.

Se vor da în cercetarea tribunalelor militare și se vor pedepsi cu aceeași pedepsă, tinerii cari, de la încheierea contingentului plășei lor, până la sosirea la corp, vor comite același delict.

La expirarea pedepsei și unii și alții, sunt puși la dispozițiunea Ministerului de Răsboi, pentru a îndeplini termenul de serviciu ce datorește Statului, și afară de acesta, pot fi trimiși și într-o companie de disciplină.

Dacă complicitii faptelor pomenite mai sus, sunt medicii, chirurgii, oficerii sanitari sau farmaciștii, timpul închisorei va fi de 2 luni până la 2 ani, afară de o amendă de 200 până la 1000 lei, și fără prejudiciul pedepselor mai grele prevăzute de legea penală.

86. Timpul petrecut în închisore în virtutea unei

sentințe, nu se va număra în durata de serviciu, cerută prin lege.

87. Ori-ce funcționar, sau oficer public civil, sau militar, care sub ori-ce pretext, ar fi admis, sau autorizat, scutiri sau dispense afară de cele determinate prin această lege sau care ar fi dat, arbitrar, o întindere ore-care atât duratei cât și regulilor și condițiilor celor chemărei, vor fi culpabili de abuz de autoritate și pedepsiți conform codului penal. P. 158—160.

88. Medicii, chirurgii sau oficerii sanitari, sunt chemați în consiliul de revizie, a și da părerea conform legii de față.

Dacă vor fi primit daruri sau promisiuni pentru a fi favorabil tinerilor ce au a examina, se vor pedepsi cu închisore de la un an până la 2 ani.

Li se vor aplica aceeași pedepsă, atât în cazul când în momentul darurilor, ori făgăduelilor, vor fi fost deja numiți la consiliu, cât și în cazul când aceste daruri sau făgădueli, le vor fi primit în prevederea că, vor fi chemați la această funcțiune.

89. Autoritățile militare, polițienesci, sau comunale, sunt în drept a cere la ori-ce epocă, tinerilor, a

justifica că au satisfăcut la obligațiunile legii de față, iar descoperind vre-o abatere, sunt datorii a' urmări conform legii.

90. Pentru toate casurile neprevădute prin această lege, tribunalele civile și militare, în limitele competenței lor, vor aplica legile penale militare, de delictelor cărora va putea da loc executarea modului de recutare determinat prin această lege.

91. Acei cari se vor constata că au primit pe tineri în funcțiune în contra dispozițiilor art. 4 al acestei legi, vor plăti o amendă de 1000 până la 2000 lei.

93. L. 21 Nobr. 1882. Ori-ce om înscris în registrele matricole care n'a făcut declarația schimbării de domiciliu prescrisă la art. 57, alin. 4 și 6 al acestei legi, este trimis înaintea tribunalelor ordinare și pedepsit cu amendă de la 10 la 200 lei și poate încă a fi condamnat și la închisoare de la 15 zile până la 3 luni.

În timp de răboiu pedepsa este îndoită.

94. L. 21 Nobr. 1882. Călărașii (cu schimbul) și părinții lor sunt scutiți, în timpul anilor de serviciu activ, de darea în natură

sau în bani a dărilor de lucru prevădute pentru construcția și întreținerea drumurilor vecinale sau comunale și județene.

Asemenea sunt scutiți părinții călărașilor de darea pentru căile de comunicație (darea personală) pe tot timpul aflării fiilor lor în serviciul activ al călărașilor.

LEGE ASUPRA ARESTULUI PREVENTIV ÎN MATERIE DE PRESĂ *)

Prom. și publ. la 30 Dec. 1876.

1. Arestul preventiv, în materie de presă, este și rămâne prohibit, conform Constituțiunei.

2. Veri-cefuncionari sau agent al forței publice, care se va face culpabil, de o arestațiune preventivă în asemenea materie, se va pedepsi conform art. 149 din codicele penal.

LEGE PENTRU DESFIINȚAREA CONTRIBUTIUNILOR PERSONALE ȘI DE ȘOSELE ȘI ÎNFIINȚAREA UNEI CONTRIBUTIUNI PENTRU CĂILE DE COMUNICAȚIUNE **)

Prom. și publ. la 18 Mart. 1877.

5. Primarul, consilierul sau agentul administrativ, dovedit că a scutit frau-

*) V. Legea completă în colecția Hamangiu p. 1775.

**) Idem p. 1777.

dulos vre-unul său mai mult locuitori de contribuțiune pentru căile de comunicațiune, va fi supus la o amendă de la 100 până la 500 lei, fără prejudicial aplicațiunei legii penale, în cas când faptele comise de către autor ar constitui un delict prevădut și pedepsit de legea penală.

Constatările fraudelor se vor face de casieri prin agenții lor.

Condamnațiunea la amendă se va pronunța de casierul județului printr-o încheiere.

Nemulțumiții vor putea apela la tribunalul local în termen de 15 zile, socotite de la notificarea încheierei către persoana condamnată. Tribunalul va judeca de urgență și în ultimă instanță.

La cas de nesolvabilitate, amenda se va înlocui prin închisoare, conform dreptului comun.

LEGE PENTRU URMĂRIRI*)

Prom. și publ. la 24 Martie 1877.

19. Agenții de urmărire în operațiunile de sequestru și vințare, de câte ori vor găsi de cuviință, vor

cere formal asistență agenților publici administrativi și polițienesci.

Ori-ce cerere înscris din partea agentului de urmărire ca să fie asistat, nesatisfăcută în termen de 48 ore, va atrage, pentru agentul administrativ sau polițienesc, penalitatea amendărei cu jumătate lefa pe o lună, reținută imediat de casierul respectiv după aprobarea Ministerului Finanelor, basată pe constatarea făcută de inspectorul financiar, în fața superiorului agentului abătut.

În cas de recidivă, agentul va fi supus și la penalitatea prevădută la art. 190 din codicele penal.

23. Ori-ce neglijență din partea agenților (casierul general sau perceptorul), constatată prin aplicarea legii de față, atrage după sine amendarea agentului cu lefa pe o lună, fără prejudiciul penalităților prescrise prin art. 19 din legea comptabilităței generale, în ceia ce privește pe casier și perceptor.

Aplicarea amenzilor se va face după o constatare a casierului general pentru perceptori, și a inspectorului financiar pentru casierii generali, aprobate și una și alta de Ministerul Finanelor.

*) V. Legea completă în colecția Hamangiu p. 1778.

LEGE ASUPRA RECHISIȚIUNILOR MILITARE *)

Prom. și publ. la 24 Apr. 1887.

39. În casurile prevădute de al 2-lea paragraf al art. 9 din prezenta lege sau când prestațiunile nu sunt furnisate în termenele prescrise, și dacă această întârziere provine din rea voință sau din neglijența municipalității, autoritatea militară face din oficiu repartițiunea între locuitorii. În acest caz primarul sau acela care îndeplinește funcțiunile, poate fi condamnat la o amendă de la 20 până la 200 lei.

Pe timp de pace, oricine va părăsi serviciul pentru care este rechiziționat personal, este pasibil de o amendă de la 5 la 20 lei.

Pierderea cailor și trăsurilor provenind din desertare nu va fi în sarcina Statului.

40. Proprietarii de trăsuri, cai, iepe și alte animale, trebuincioase armatei, care nu se vor conforma cu dispozițiunile prezentei legi, sunt pasibili de o amendă de la 20 până la 400 lei.

Aceia cari cu știință vor fi făcut declarațiuni false, vor fi supuși la o amendă de la 100 până la 1000 lei.

Lucrarea prin rechizițiune se va face fără a aștepta pronunțarea judecătoarei asupra amendei.

41. Proprietarii de cai, iepe și alte animale sau trăsuri, sunt datori să declare mutațiile provenite în intervalul a două recensăminte și în termen de o lună, trásurile sau animalele ce posed și cari au fost clasate sau cari sunt susceptibile de a fi.

În cas când dinșii nu vor face la timp declarațiile prevădute în articolul de față, vor fi pasibili de o amendă de la 5 la 20 lei.

42. Pronunțarea amendelor prevădute la articolele 39, 40 și 41 ce preced, se deferă instanțelor judiciare ordinare.

43. Ori-ce militar care în materie de rechizițiune abuzază de puterea ce i este acordată, sau care refuză de a da chitanță de cantitățile furnisate, este pedepsit cu pedepșa închisorii, conform celor prevădute la art. 187 din codul de justiție militar, (6 zile la 2 ani închisore).

Ori-ce militar care face rechizițiuni fără să fi avut

calitate, este pedepsit, dacă rechizițiunile s'a făcut fără violență, conform cu cele prevădute la alineatul 5 al art. 241 din codul de justiție militară.

Dacă însă rechizițiunile sunt făcute cu violență, el este pedepsit conform cu cele prescrise de art. 243 din acelaș cod (un an la doi ani).

Tote acestea fără prejudiciul restituirei obiectelor la care el pôte fi condamnat.

44. Această lege are a fi aplicată numai în timp de războiu.

LEGE ASUPRA MĂRCILOR DE FABRICĂ ȘI DE COMERCIU *)

Prom. și publ. la 15 Apr. 1879.

12. Vor fi supuși unei amende de 50 până la 2500 lei, și închisore de 3 luni până la 3 ani, sau numai la una din aceste pedepse:

1. Aceia cari au contrafăcut o marcă ori au întrebuintat o marcă contrafăcută;

2. Aceia cari au lipit fraudulos pe produsele lor, pe obiectele comericiului lor o marcă care este proprietatea altuia;

3. Aceia cari au vindut cu bună știință, sau au

pus în vânzare unul sau mai multe produse revestite cu o marcă contrafăcută sau alipită fraudulos.

13. Vor fi supuși unei amende de 20 până la 1500 lei, și la o închisore de la o lună până la un an sau numai la una din aceste două pedepse:

1. Aceia cari, deși n'au contrafăcut o marcă, au imitat-o într'un mod fraudulos, așa în cât să pótă înșela pe cumpărător, sau că au întrebuintat o marcă imitată fraudulos;

2. Aceia cari au întrebuintat o marcă având pe sine indicațiunii de așa fel ca să pótă înșela pe cumpărător asupra naturii produsului;

3. Aceia cari, cu bună știință, au vindut sau au pus în vânzare, unul sau mai multe produse revestite de o marcă imitată fraudulos, sau având pe sine indicațiunii de așa fel ca să pótă înșela pe cumpărător asupra naturii produsului

14. Vor fi supuși la o amendă de 50 până la 1000 lei, și la o închisore de la 15 zile până la 6 luni, sau numai la una din aceste pedepse:

1. Aceia cari n'au alipit pe produsele lor o marcă declarată obligatorie;

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 1794.

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 1871.

2. Aceia care au vîndut, sau au pus în vîndare, una sau mai multe produse, cari n'au pe dinsele marca declarată obligatorie pentru această specie de produse;

3. Aceia cari au călcat dispozițiunile decretelor date pentru executarea art. 3 al legii de față.

15. Pedepsele stabilite de către legea de față nu pot fi cumulate. Se pronunță pedepsa cea mai mare pentru toate faptele anterioare celui d'întăiu act de urmărire.

16. Pedepsele prescise la art. 12, 13 și 14 se pot îndoi la cas de recidivă. P. 43.

Este recidivă când s'a pronunțat contra prevenitului, în cei 5 ani anteriori, o condamnățiune pentru unul din delictetele prevădute de către legea de față.

17. Articolul 60 din codicele penal, pôte fi aplicat la delictetele prevădute de către legea de față.

18. Delicuenții pot fi privați, pentru un termen, care nu va trece peste 10 ani, de dreptul de a lua parte la alegerile pentru camerele de comerț și a altor instituțiuni publice de natură industrială ori comercială pentru care se face alegeri.

Tot de-odată, tribunalul pôte ordona să se afișeze judecata în locurile ce el va hotări, cum și inserțiunea sa în total sau în extract în ziarele ce va determina, toate acestea cu chelțuiala condamnatului.

19. Tribunalul pôte ordona confiscarea sau distrugerea, atât a produselor a căror marcă va fi recunoscută ca contrară dispozițiunilor art. 12 și 13 cum și a instrumentelor și uneltelor cari s'au întrebuințat pentru săvîrșirea delictului, acêsta chiar în cas de achitare.

Tribunalul pôte ordona ca produsele confiscate să se dea proprietarului mărcii contra-făcute sau alipite fraudulos, sau imitată, afară de daune interese, dacă va aprecia.

În tot cazul, prescrie distrugerea mărcilor cari s'au recunoscut contrarii dispozițiunilor art. 12 și 13.

20. În casurile prevădute la §§ 1 și 2 ale art. 14, tribunalul prescrie în tot-deauna ca mărcile declarate obligatorii să fie alipite pe produsele cari sunt supuse la acêstă îndatorire.

Tribunalul pôte pronunța confiscarea produselor dacă venitul a fost condamnat, în cei 5 ani mai

d'înainte, pentru delictetele prevădute la cele d'întăiu 2 paragrafe ale art. 14.

21. Judecarea acestor infracțiuni se va face de urgență.

LEGE ASUPRA RESPONSABILITĂȚII MINISTERIALE

Prom. și publ. la 2 Mai 1879.

CAPITOLUL I.

Responsabilitatea.

1. Toate dispozițiunile legilor penale ordinare, relative la infracțiunile comise, atât de funcționarii publici, în exercitiul funcțiunilor lor, cât și de particulari, se aplică și miniștrilor.

2. Afară de casurile cari intră în prevederile art. 1 se va pedepsi cu detențiunea prevădută de codicele penal și cu interdicțiunea, de la 3 ani până la maximum totă viața, de a ocupa funcțiuni publice, ministrul:

a) Care va fi semnat sau contrasemnat decretul sau va fi luat dispozițiuni, cari violăză un text expres al Constituțiunei;

b) Care, prin violență sau fraudă, ar împiedica sau ar încerca să împiedice liberul și sincerul exercitiu al dreptului electoral al cetățenilor; chiar și în

casul când în asemenea fapte ar fi obținut aprobarea ulterioară a Corpurilor Legiuitoare.

3. Se va pedepsi cu interdicțiunea, de la 3 ani până la maximum totă viața de a mai ocupa funcțiuni publice, ministrul:

a) Care va fi semnat sau contra-semnat decretul sau va fi luat dispozițiuni, cari violăză un text expres al unei legi existente;

b) Care, cu rea credință și în prejudiciul intereselor țerei, amăgește reprezentanțiunea națională asupra situațiunei afacerilor Statului.

4. Ministrul care, cu rea credință va fi cauzat o daună Statului, sau l va fi expus la daune către particulari, va fi răspunător civil către Stat, și se va judeca conform dreptului comun, fiind în acest cas, autorizarea Corpurilor Legiuitoare necesară.

5. Miniștrii sunt responsabili pentru casurile prevădute în articolele de mai sus, de la depunerea jurământului până la încetarea lor de fapt din funcțiune.

6. Membrii unui cabinet sunt solidar răspunători înaintea dispozițiunilor penale, ale acestei legi, atât pentru faptele săvîrșite în

comun, cât și pentru acelea, cărora le-a dat o susținere intenționată.

7. Este complice al ministrului dat în judecată, și se pedepsește conform principiilor statornicite pentru complicitate în codicele penal, funcționarul care va fi executat ordinea sa, ori ce dispozițiuni al căror obiect nu era de resortul ministrului, sau a căror ilegalitate era evidentă. P. 48—56.

8. Judecătorii pot aplica în această materie beneficiul circumstanțelor, atenuante, conform dreptului comun. P. 60.

CAPITOLUL II.

Procedura.

9. Crimele și delictetele comise de un ministru, afară din exercițiul funcțiilor sale, se trimet la instanțele ordinare.

10. Nici instrucțiunea, nici urmărirea nu se pot începe, fără autorizarea Camerei sau a Senatului, după cum ministrul, a cărui urmărire se cere, face parte din unul s'au cel-alt din aceste Corpuri. În cas de a nu fi nici deputat, nici senator, partea care poruncește urmărirea, adresează după alegerea sa, ce-

terea de autorizarea Camerei sau Senatului.

11. Camera sau Senatul pot totdeauna să ordone de oficiu urmărirea, pentru crimele sau delictetele comise de un ministru afară din exercițiul funcțiilor sale, trimetându-l tot la instanțele ordinare.

12. Autorizarea de urmărire se dă de Corpurile Legiuitoare respective cu majoritatea de 2 treimi.

13. Contravențiunile comise de miniștri se judecă de tribunal, și în formele ordinare ca și delictetele, însă fără prealabilă autorizare a unui Corp Legiuitor.

14. Miniștri nu se pot da în judecată pentru infracțiunile comise în exercițiul funcțiilor lor, decât de către Corpurile Legiuitoare, împreună sau în parte, sau de către Domn.

Propunerea de darea în judecată trebuie să se facă înscris și sub-semnată în Cameră de 20 deputați și în Senat de 10 senatori; ea va trebui să precizeze infracțiunile pe care se întemeiază.

15. Președintele Camerei sau al Senatului, pune propunerea la ordinea zilei, peste 5 zile de la presintarea ei. În cas de flagrant delict, o pune imediat în

desbatere. Afară de acest cas, disocțiunea se mărginește asupra acestiunei, dacă Corpul Legiuitor trece la ordinea zilei, sau trimete propunerea în studiul unei comisii de informațiuni prealabile.

Dacă ministrul este prezent la ședință, fie ca ministru în funcțiune, fie ca deputat sau senator, el este ascultat.

Pentru trimiterea la comisiunea de informațiuni, se cere un vot cu majoritatea absolută.

16. În cas de flagrant delict de crimă, de odată cu trimiterea propunerii la comisiunea de informațiuni prealabile, Corpul Legiuitor poate să voteze imediat cu 2 treimi și arestarea preventivă a ministrului.

17. Comisiunea de informațiuni prealabile este compusă de 7 membri, cari nu trebuie să fie dintre aceia ce au subscris propunerea de dare în judecată; ea se alege prin vot secret și procede imediat la constatarea faptelor articulate de propunere, la ori-ce alte informațiuni prealabile poate să adauge noi fapte la cele denunțate, ascultă pe ministru, dacă el cere să fie ascultat, și 10 zile de la alegerea sa, trebuie să și presinte raportul.

Corpul Legiuitor poate să prelungească acest termen după cererea comisiunei. Subscritorii propunerii de dare în judecată au dreptul să asiste la lucrările comisiunei de informațiuni.

18. Raportul se comunică ministrului odată cu depunerea lui pe biuroul Corpului Legiuitor. Cinci zile după acesta, darea în judecată se pune în desbatere, și dacă Corpul Legiuitor o admite cu două treimi, alege imediat un comitet de instrucțiune.

Înainte de exprimarea votului, ministrul are dreptul de a și presenta apărarea orală sau înscris dinaintea Corpului Legiuitor care l-a dat în judecată, chiar dacă n'ar mai fi în funcțiune și n'ar face parte din vre-unul din Corpurile Legiuitoare.

19. Dacă mai mulți miniștri se pun de odată în acuzare, se cere un vot separat pentru fie-care.

20. De odată cu admiterea dărei în judecată ministrul este suspendat din ori-ce funcțiune publică și din mandatul de deputat sau senator.

21. Darea în judecată se face cunoscută de biuroul Corpului Legiuitor care a rostit-o, celui-alt Corp Le-

giuitor, Domnului și Curtei de Casațiune.

22. Corpul Legiuitor statornicește numărul de membri din care are a se compune comitetul de instrucțiune, care, în nici un cas, nu va avea mai puțin de 7 membri.

Comitetul alege din sine unul său un președinte și două secretari.

El și face regulamentul despre modul în care își va exercita atribuțiunile.

23. Puterile acestui comitet se continuă, deplin drept, din sesiune în sesiune, din legislatură, în legislatură, fără privire la prorogațiune sau disoluțiune, în tot timpul duratei instrucțiunii.

În cas de disoluțiune, acest comitet este investit de drept și cu atribuțiunile comitetului de acușațiune.

24. Membrii Corpului Legiuitor, care a rostit darea în judecată, au drept să asiste la lucrările comitetului de instrucțiune.

25. Tote puterile acordate jurilor instructori și președinților Curților de jurați de către codicele de procedură criminală, afară de dreptul de a decreta arestarea preventivă, aparțin comitetului de instrucțiune și președintelui său.

26. În ori-ce cas, fie acușațiunea calificată crimă sau delict, apărarea va fi în drept să invoce probele de ori-ce natură, fără nevoie de inscripțiune în fals, în contra proceselor verbale.

27. Martorii experți și ori-care alte persoane, al căror concurs ar putea să fie cerut în materie criminală, sunt supuși înaintea comitetului de instrucțiune acelorași obligațiunii ca înaintea judecătorilor instructori și Curților de jurați, și pasibili de aceleași pedepse, în cas de infracțiune sau de rasus.

Funcționarii chemați a depune sunt scutiți, cu această ocaziune, de secretul oficial.

28. Ofensa în contra membrilor comitetului de instrucțiune, și coruperea de martori sunt pedepsite conform dispozițiunilor Capitolului IV, secțiunea II și VIII, din codicele penal.

Pedepsele statornicite sunt aplicate de tribunalele ordinare, cărora comitetul le va trimite procesele sale verbale constatând delictele.

29. Comitetul de instrucțiune va fi dator a depune pe biuroul corpurilor legiuitoare rezultatul lucră-

rilor sale, în cursul sesiunii în care s'a rostit darea în judecată, afară de întârzieri justificate, pentru cari corpul legiuitor va putea acorda prelungiri până la o altă sesiune.

30. Lucrarea comitetului de instrucțiune se va prezenta Corpului Legiuitor. Dacă conclusiunile comitetului de instrucțiune mențin acușațiunea, nu se urmăze discuțiune, și nu se cere un nou vot, acușațiunea este menținută deplin drept.

Dacă conclusiunile vor fi favorabile acusatului, sau, dacă în cursul debaterilor asupra-le, s'ar propune un amendament, în favoarea lui, atât conclusiunile favorabile, cât și amendamentul, nu se vor admite, de cât dacă vor întruni majoritatea de 2 treimi.

La cas ca corpul legiuitor, care a votat darea în judecată, să se fi disolvat mai înainte ca comitetul de instrucțiune să și fi terminat lucrarea, acest comitet și va îndeplini însărcinarea, fără să aibă dreptul de a scote el însuși pe vre-un prevenit de sub acușațiune; apoi nu va mai prezenta lucrarea sa noei camere, ci va merge d'a dreptul să susțină a-

cușațiunea înaintea curței de casațiune, în conformitate cu art. 23 de mai sus.

31. Aceiași Cameră sau același Senat, care a dat în judecată un ministru, pôte înainte de înfățișarea procesului, să și scote de sub acuzare, printr'un vot dat cu două treimi asupra unei propunerii motivate, prezentată de comitetul de acuzare, de 20 deputați sau de 10 senatori.

32. În cas de a fi înlocuit prin facere de noui alegeri Corpul Legiuitor care a votat darea în judecată, cererea de a se scote ministrul de sub acuzare nu se pôte discuta de nou Corp Legiuitor, de cât numai după propunerea comitetului de instrucțiune, și nu se pôte admite de cât cu două treimi.

33. Mandatul comitetului de instrucțiune, odată terminat în modul prevădut mai sus, Corpul Legiuitor alege un comitet de acuzare care va înainta și susține acușațiunea înaintea Înaltei Curți de Casațiune.

34. Ministrul pus sub acuzare are dreptul de a și lua copie după actele instrucțiunii.

Asemenea și comitetul de acuzare are dreptul de a cere prevenitului comu-

nicare după actele de aŭ aŭ servi la apărare. La cas de refus din parte-i și de a presinta acele acte numai înaintea Curței pe Casațiune, comitetul de a cūsare este în drept a cere curței o amânare spre a face un supliment de instrucțiune, pe care o va face el însuși. Curtea nu pōte sã refuze în acest cas amânarea.

35. Înalta Curte de Casațiune și de justiție judecã în secțiuni unite, numărul membrilor fiind totdeauna cu șoș; paritatea de voturi apără pe acusat.

36. Procedura înaintea Înaltei Curți de Casațiune este stabilită de însăși Curtea, observând dispozițiunile procedurii penale, întru cât și acestea nu ar fi contrarii dispozițiunilor legii de față.

37. Guvernul, precum și ori-ce parte lesată, se pōte constitui parte civilă la Curtea de Casațiune, în tot cursul procesului pornit de Domn sau de Corpurile Legiuitorie; după pronunțarea hotărârii nu va mai putea intenta acțiune de cât la tribunalele ordinare.

38. Instrucțiunea complicilor ministrului se va putea delega, de comitetul de instrucțiune, magistraților instructori ordinari.

Complicii sunt judecați de Înalta Curte de Casațiune și de justiție, de odată cu autorul principal.

CAPITOLUL III.

Despre prescripțiune.

39. Prescripțiunea pentru crimele, delictele sau contravențiunile de drept comun comise de miniștri este conform dreptului comun.

Pentru delictele speciale, prevădute de această lege prescripțiunea va fi de 5 ani.

În ambele aceste casuri prescripțiunea va curge de la data încetării de fapt din funcțiune.

40. Dispozițiunile dreptului comun, în ceea-ce privesc prescripțiunea, se aplică și acțiunii civile în contra miniștrilor.

LEGE ASUPRA STREINILOR

Prom. și publ. la 7 Aprilie 1881

1. Străinul care și are domiciliul sau reședința sa în România, și care prin purtarea sa, în timpul șederii sale în țară, ar compromite siguranța interioră sau exterioră a statului, sau ar turbura liniștea publică, sau ar lua parte la lnerări având de obiect răsturnarea ordinii politice sau sociale în țară

sau în străinătate, va putea fi constris de guvern, de a se depărta din locul în care se află, sau de a locui într-un loc anume determinat, sau chiar de a părăsi țara.

2. Deciziunea ministerială de expulsiune, luată de consiliul de miniștri sau aceea prin care se obligă străinul la o reședință determinată, sau la schimbarea reședinței actuale, se va notifica străinului pe calea administrativă, și va fi nemotivată. Ea va arăta termenul în care străinul va trebui să execute ordinul de expulsiune, sau de schimbarea reședinței, și acest termen nu va putea fi mai scurt de 24 ore.

3. Primind ordinul de expulsiune, străinul va trebui să arate punctul de la frontieră prin care voiesce să trecă, și, în cazul acesta i se va remite o fōie de drum prin care se va regula itinerarul ce va avea să urmeze, și timpul cât va avea dreptul să se poaprască în fie-care localitate, până la frontieră.

În cazul de a contraveni la vre-una din aceste dispozițiuni, străinul va fi condus afară din țară prin forța publică.

4. Guvernul va ordona expulsiunea din țară a

străinului, care va fi părăsît orașul sau localitatea în care i se va fi prescris anume sã locuiască.

5. Străinul care, în urma expulsiunii sale din țară, reintră pe teritoriul României, va fi arestat imediat și tradus, pentru faptul acesta, înaintea poliției corecționale, care îl va condamna la închisōre corecțională de ța 5 zile până la 6 luni.

După terminarea pedepsei el va fi condus la frontieră prin forța publică, fără a mai avea dreptul să indice punctul prin care voiesce să iasă din țară.

6. Străinul din nou venit în țară, și care nu va avea un domiciliu sau reședință cunoscută, va fi dator, în termen de 10 zile de la sosire, sau de la promulgarea legii de față, să obțină o carte de liberă precetere de la autoritatea polițienescă sau administrativă locală, pentru timpul cât va arăta că voiesce să stea sau se călătorească prin țară.

Un regulament de administratiune publică va determina procedura de urmat pentru aplicatiunea practică a acestei dispozițiuni.

7. Nu va fi considerat ca delict politic, nici ca

fapt conex al unui asemenea delict, atentatul în contra persoanei șefului unui stat străin sau în contra membrilor familiei sale când acest atentat constituie faptul de omucidere, de asasinat sau de otrăvire.

LEGE ASUPRA BURSELOR,
MIJLOCITORILOR DE SCHIMB ȘI
MIJLOCITORILOR DE
MARFURI *)

Prom. și publ. la 4 Iulie 1881.

10. Nici o obligațiune a vre-unui stat străin, nici o acțiune sau hârtie străină, nu va putea să fie primită la negoțiarie în bursele române, fără autorizațiunea ministerului comerțului, dată după avizul prealabil al comitetului bursei.

După admiterea la negoțiarie în bursele române, obligațiunile actuale și hârțiile de valoare străine nu se vor putea vinde și cumpăra la bursă de cât timbrate.

Orice mijlocitor de schimb va călca această dispozițiune, se va pedepsi de către comitetul bursei cu amendă de la 200 până la 2000 lei.

16. Comitetul bursei supraveghează de aproape chi-

pul cum mijlocitorii de mărfuri își îndeplinesc misiunea, are dreptul a cita înaintea sa pe oricare mijlocitor de schimb și mijlocitor de mărfuri, spre a-i cere sémă de purtarea sa, și la trebuință a pronunța censura sau amenda care după gravitatea faptului se va putea urca până la 500 lei în folosul Statului, sau chiar a și da părerea pentru a sa destituire.

Incheierile relative la censura și la amendă sunt definitive și irevocabile.

Părerea de destituire însă se va înainta în 24 ore tribunalului de comerț, care va cita atât pe mijlocitorul de schimb cât și pe comitetul bursei. Ambii vor avea dreptul a fi ascultați contradictoriu, apoi tribunalul va statua asupra destituirei prin hotărâre.

30. L. 12 Martie 1897. Cel se și vor însuși dreptul de mijlocitor de schimb fără drept, sau a săvârși operațiuni de atribuțiunile mijlocitorilor de schimb se vor pedepsi ca usurpatori de titluri și funcțiuni conform art. 207 din codicele penal.

Mijlocitorii de schimb sunt datorți a avea deosebit de registrele șnuruite

și parafate de tribunalul de comerț, conform art. 22 și următorii din codul comercial, și un carnet în care vor înscrie îndată ce încheie vre-o operațiune, înscriind sumele, nu în cifre, ci în litere.

Acest carnet va fi și el șnuruit și parafat de tribunalul de comerț.

Sunt datorți a scrie pe fie-care și după ordinea datei reproducând după carnet, fără răsături interlinii sau transparent și fără abrevieri, nici țifre, toate condițiunile vânzării, cumpărării, negoțierii și în fine toate operațiunile făcute prin ministerul lor.

Comptabilitatea întrăgă va fi ținută după regulile partidei duble.

Registreele și carnetecele trebesc presintate judecătorilor sau arbitrilor ori când se vor cere.

Dispozițiunile acestui articol și art. 207 din Codul Penal, ca și cele următoare, privitoare la usurparea titlului de mijlocitor de schimb, se aplică de o potrivă la orice specie de mijlocitori, fie ei de schimb, fie ei de mărfuri.

35. L. 24 Iunie 1886. Este interzis mijlocitorilor de schimb de a face operațiuni pentru comptul lor propriu, sau asociațiilor ori

ómenilor lor de serviciu, sub pedepsă de destituire.

Mijlocitorii de schimb sunt datorți a înscrie în registrul lor jurnal, ținut conform codicelui de comerț, operațiunile ce negociază.

Orice înscriere neexactă, fie ca cifră, fie ca nume, fie în scripte, fie în carnet, va fi considerată ca fals în inscrierile de comerț și va atrage pe lângă urmărirea judiciară, conform legii penale, și destituirea imediată a mijlocitorului.

62. L. 24 Iunie 1886. Borderourile clienților trebuie să fie pe hârtie timbrată cu timbru mobil. Taxa timbrului va fi proporțională cu valoarea efectivă a negocierii și se va fixa de camera de comerț, pentru fie-care circumscripțiune, fără a putea fi mai mare de 5 bani la suta de lei.

Acest timbru va purta marca camerei de comerț a localității.

El se plătesce jumătate de cumpărător și jumătate de vânzător, și va forma un fond al camerei de comerț.

Cel ce vor contraveni la dispozițiunile acestui articol vor fi pasibili de aceleași pedepse ca acele

*) V. legea completă în codicele Hamangiu p. 1350.

edictate prin legea timbrului; amenda va fi în folosul camerei de comerț.

75. Veri-ce intrățiune a prezentei legi, din partea mijloecitorilor de schimb, a mandatarilor lor sau a 6menilor lor de serviciu, în misiune de mijloecitor, se va pedepsi de către comitetul bursel, prin incheiere neapelativă, la amendă, care, după gravitatea faptului, se va putea urca până la 1500 lei; va putea chiar atrage destituirea.

LEGE PENTRU AȘEZAREA ȘI ADMINISTRAREA IMPOSITULUI ASUPRA BAUTURILOR SPIRTOSE *).

Prom. și publ. la 14 Febr. 1882.

7. Fabricantul care va începe fabricățiunea fără a îndeplini prescripționile art. 5 de mai sus, se va supune amendei de 400 lei.

8. Fabricanții sunt datorți a ține registre în regulă pentru operațiunile lor zilnice, după modelele stabilite de administrațiune, sigilate și parafate de casierul general al districtului.

Contravenienții la această

*) V. legea compl. în colecția Hamangiu p. 1908.

dispozițiune se vor supune unei amende de 400 lei.

9. Fabricanții sunt datorți a prezenta registrele lor agenților de ori-ce grad al fiseului, ori când aceștia vor crede de cuviință a le cere.

În cas de refus, ei vor fi supuși, pentru prima oră, unei amende de 200 lei; a doua oră în același an, de 400 lei; iar a treia oră de 600 lei.

10. În tot timpul cât fabricile sunt în lucrare, fabricanții sunt ținuți, sub pedepsă unei amende de 200 lei pentru fie-care infracțiune, să remită la fie-care 10 zile agenților din localitate ai fiseului, un tablou semnat de dinșii sau de imputerniciții lor, și indicând:

a) Tăria în grade și cantitatea băuturilor fabricate în cursul celor 10 zile;

b) Numărul și capacitatea vaselor în cari se vor fi așezat băuturile și locul unde se vor fi depus aceste vase;

c) Băuturile eșite din deposit în cursul acelor 10 zile, pentru vânzarea în țară și export și întrăga cătime de băuturi rămasă în deposit.

11. Agenții de ori-ce grad ai impositului, agenții de constatare și urmărire,

controlorii, casierii și inspectori financiar sau delegații lor, sunt în drept a visita, ori când vor crede de cuviință, fabricile și magaziile în cari se păstrează băuturi fabricate pentru a se încredința de exactitatea indicațiunilor din tabloul de mai sus, precum și pentru a verifica întrăga stare a depositului.

Ei sunt asemenea în drept de a pune pază la ușile magaziiilor în care se păstrează băuturi fabricate pentru a împiedica eșirea acestor băuturi înainte de a se fi plătit sau semnat taxele convenite asupra lor.

Autoritățile administrative sunt ținute a da cursul lor pentru paza magaziiilor în tot-deauna când vor fi cerute de agenți.

25. L. 30 Mart. 1884. Băuturile aci taxate cari se vor sustrage de la plata taxelor, vasele conținând aceste băuturi, precum și mijlocele întrebuințate pentru transportul lor, sunt supuse confiscățiunii și fapțuitării fraudei sunt osebit pedepsiți cu amendă de la 25 până la 600 lei.

26. L. 1 Apr. 1887. Când agenții ministerului de finanțe vor constata, după regulile dreptului comun, că o cantitate 6re-care de

băuturi a fost sustrasă de la plata taxelor, fabricanții sau vințătorii vor fi supuși la o amendă egală cu îndoitul taxei ce s'ar fi cuvenit fiseului pentru băuturile sustrate și la confiscarea unei cantități de băuturi echivalentă cu aceea constatată ca pusă în consumățiune fără plata taxelor.

Se va pedepsi cu amendă de la 1000 până la 2000 lei, și cu confiscarea unei cantități de băuturi echivalentă cu produțiunea medie a unei luni, fabricantul care, prin ori-ce mijloce, va fi făcut ca aparatele de măsurătoare să nu funcționeze sau să îndee cantități mai mici de cât cele fabricate în realitate.

Se vor pedepsi de asemenea cu închiderea stabilimentului sau fabricii pe timp de un an până la cinci ani și cu amendă de la 1000—5000 lei, toți acei cari se vor dovedi că au întrebuințat sulf sau ori ce alte materii vătămătoare sănățetei în fermentarea materiilor prime. În același timp fermentățiunea ast-fel preparată se va distruge.

27. L. 30 Mar. 1886. Sunt supuși unei amende de la 200 până la 500 lei, care, în cas de insolvabilitate,

se va transforma în închisóre, conform art. 28 din codul penal:

a) Agenții însărcinați cu perceperea impositului, cari ar împlini alte taxe decât acelea prevădute la art. 1, fără prejudiciul penalităților prevădute la art. 14 codul penal:

b) Agenții cari, prin neglijență sau rea credință, au contribuit a se strecura băuturi în consumațiune fără a plăti taxele legale.

28. Sunt de drept însărcinați cu constatarea contravențiunilor și confiscarea băuturilor și vaselor ce le conțin și a mijloacelor întrebuițate la transportul lor, în casuri de fraudă:

a) În genere toți agenții ministerului de finanțe, precum: inspectorii, casierii, agenții de constatare, control și urmărire, receptorii, agenții de supraveghiere și agenții vamali;

b) Primarii comunelor urbane și rurale sau înlocuitorii lor;

c) Agenții poliției judiciare.

Agenții de sub litera c, precum și inspectorii financiarii, pot face confiscări și afară din circumscripția reședinței lor.

29. Ori-ce confiscare în materie de băuturi spirtoase, nu se poate face de

cât în urma unui proces-verbal de constatarea contravențiunii, sub-scris de agentul constatător, de proprietarul băuturilor sau de reprezentantul său și de cărauș, când contravențiunea este dovedită în cursul transportului băuturilor.

Când proprietarul băuturilor sau reprezentantul său, ori căraușul, nu vor fugi, procesul-verbal se va sub-scrie de două martori, făcându-se mențiune despre refuzul său fugirea celor d'întăiu.

În tot-d'auna o copie după procesul-verbal, certificată de agent, se va da proprietarului băuturilor, sau i se va semnifica în modul determinat prin art. 35, pentru notificarea deciziunilor administrațiunii centrale.

Redactarea proceselor-verbale, și tot ce privește constatarea infracțiunilor la legea de față, se poate face la ori-ce oră și fără excepțiune deserbători sau Dumineci.

30. Proprietarii băuturilor sunt responsabili de faptele factorilor, agenților sau servitorilor lor, în ce privește faptele confiscărilor și amendele la cari sunt supuși.

31. Procesele-verbale vor arăta:

a) Numele, pronumele și domiciliul agentului care a redactat procesul-verbal;

b) Felul și cantitatea băuturilor găsite în contravențiune, și de ce anume țarie.

c) Numele, pronumele și domiciliul proprietarului băuturilor;

d) Locul unde s'a sechestrat băuturilor și în a cui păstrare sunt date;

e) Luna și ziua când s'a încheiat procesul-verbal.

32. Ori-ce băuturi confiscate trebuie sigilate de agent și de proprietar; iar când acest din urmă ar lipsi s'au n'ar voi, primarul sau înlocuitorul său va îndeplini această formalitate.

33. Procesele-verbale, cari n'ar fi făcute în formele prescrise de art. 31, sunt lovite de nulitate și agenții cari le-au făcut, rămân responsabili către stat și către proprietarii băuturilor.

34. Tóte procesele-verbale de contravențiune și confiscare se vor înainta administrațiunii superioare a impositului, îndată după încheierea lor, care, după ce le va examina va decide dacă le aprobă sau nu.

Prin deciziunea sa administrațiunea superioară, va fixa în limitele art. 25 cifra amendei la care ur-

méză a fi supus contravenientul. La fixațiune se va avea de normă cantitatea băuturilor confiscate și gravitatea contravențiunii.

35. Deciziunea administrațiunii centrale se va notifica părței condamnate prin îngrijirea administrațiunii sau a agenților fiscalului la domiciliul ei, dacă va avea în comuna unde s'a constatat infracțiunea un domiciliu real sau ales.

Dacă partea condamnată nu va avea domiciliul real sau ales în comuna unde s'a săvârșit infracțiunea, deciziunea se va comunica prin agenții administrațiunii, conform regulilor dreptului comun. Pr. 137.

36. În termen de 10 zile libere de la notificațiunea deciziunii administrațiunii superioare, partea condamnată va putea apela această deciziune la tribunalul civil al locului unde s'a constatat contravențiunea; tribunalul va fixa înfățișarea peste 10 zile cel mult de la primirea cererei de apel, cu precădere asupra tuturor celorlalte cauze.

Administrațiunea centrală se va cita în persóna casierului general, care va putea fi asistat sau înlocuit, pentru susținerea intereselor disei administra-

tiunii, de avocatul Statului, și, la trebuință, de un alt agent financiar.

37. Tribunalul va judeca apelul conform dreptului comun, și pîritul va putea dovedi, prin toate mijlocele, neexactitățile sau erorile coprinse în procesul-verbal.

Pîritul poate face opozițiune în termen de 5 zile și recurs în termen de 20 zile libere de la comunicarea sentinței tribunalului. Pr. 729.

38. Tribunalele nu vor putea să micșoreze confiscățiunile și amendile de câte ori vor fi întemeiate pe dispozițiunile legii, nicidecum scuze pe contravenienți pentru erorile sau pentru lipsa de intențiune de fraudă.

39. Procesul-verbal, întărit prin deciziunea aprobativă a administrațiunei superioare, va forma un titlu suficient pentru execuțiune, și în virtutea lui se va putea păși la această execuțiune, chiar dacă partea condamnată va urmări în justiție anularea lui.

40. Când justiția va pronunța anularea procesului-verbal de confiscățiune, băturile și obiectele confiscate, ori prețul lor, constat prin procesul-verbal de licitațiune, se vor restitui proprietarului, plus

o despăgubire ce nu va trece peste 25 la sută pe an, socotită de la ziua sequestrării până la ziua înapoierii.

Afară de această despăgubire, proprietarii nu vor putea pretinde și tribunaletle nu vor putea acorda nici o altă desdaunare, cu orice titlu ar fi.

41. Condamnațiunile de amendă în contra mai multor persoane pentru același fapt vor fi solideare.

42. Împlinirea oricăror sume cuvenite administrațiunei impositului cu titlul de taxe, de amendă și cheltueli de judecată și, în genere, orice titlu ar fi, se va face prin aplicațiunea dispozițiunilor legii speciale de urmărire în materie de datorii către Stat, și toate actele de urmărire se vor putea forma și semnifica de către agenții fiscalii.

Vîndarea obiectelor confiscate se va face conform aceleiași legi.

43. Doveditorii băturilor supuse confiscării au drept la jumătate din valoarea produselor confiscate, constatată prin rezultatul vîndării la licitațiune, după ce justiția va legitima condamnațiunea prin o sentință avînd autoritatea lucrului definitiv judecat.

LEGE PENTRU TOCMELILE DE LUCRARI AGRICOLE *)

Prom. și publ. la 14 Maiu 1882.
Modificată la 28 Mai 1893.

7. Numai autoritatea comunală a domiciliului muncitorului contractant este competență a legalisa și înregistra contracte de lucrări agricole

Muncitorul agricol, însă, poate încheia contracte agricole și în altă comună, sub condițiunea de a prezenta un certificat de la primarul domiciliului său, că nu are contractată o asemenea lucrare în comuna sa sau că s'a angajat numai pentru o parte din munca ce poate executa.

Acest certificat, vîdut de primar, rămîne anexat la registrul tocmelilor unde s'a înregistrat actul.

Refusul primarului de a libera un asemenea certificat constituie delictul de refuz de serviciu legalmente datorit, și se pedepsește conform art. 190 din codul penal. Liberarea unui certificat fals se pedepsește conform art. 333 din codul penal.

Primarul, care a legalizat contractul unui agricultor din altă comună,

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 1948.

este obligat de a comunica, cel mult în termen de 3 zile, primarului comunei unde domiciliază agricultorul, copie legalizată după acest contract, sub luare de dovadă.

Primarul care va contraveni acestei dispozițiuni va fi, în cas de reclamațiune, pasibil de o amendă de la 50 lei la 100 lei.

8. Primarii și scriitorii comunei, cari vor legaliza tocmeli de lucrări agricole a unor locuitori din altă comună, fără certificatul prevădut la art. 7, vor fi supuși la o amendă de 50 până la 100 lei, în folosul comunei, și persoana vătămată rămîne în drept a cere despăgubire pe calea ordinară pentru prejudiciul ce ar suferi din faptul primarului și al scriitorului.

10. Fiecare registru va cuprinde actele încheiate și legalizate de autoritatea comunală în cursul unui an agricol.

Ele vor purta următorul titlu:

„Registrul pentru tocmeli agricole
„Județul
„Plasa sau plaiul
„Comuna
„Anul agricol
Veri-cerădetură, vîrsare

de cernelă, rupere sau

schimbare de rînd și de număr în aceste registre va aduce primarului și scriitorului comunei câte o amendă pînă la 50 lei.

La cas de faptă inadins și cu rea credință, pentru schimbarea numărului, modificarea denaturarea cu viclenie, dregerea sau falsificarea actelor de tocmeli, primarul și scriitorul comunei, pe lângă amenzile de mai sus, se vor supune pedepselor prescrise în codul penal. P. 123, 124.

29. Se va putea urmări ori-care avere a debitorului, afară de casa și pămîntul dobândite prin legea rurală sau cumpărate în loturi mici în baza legii speciale pentru instruirea bunurilor statului și a legii pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea, precum și averea pe care o scutesce legea de urmărire. Vinđarea averei scutite este nulă de plin drept. Primarul care va sėvırși o asemenea vinđare va pedepsi cu închisore corecțională de la 15 zile pănă la două luni.

37. Primarul sau locuștiitorul lui, care nu va fi executat dijmuirea în termenii prevėduți și nu va putea proba cazul de forță majoră, va fi supus la o

amendă de 2 lei de fiecare hectar nedjdmuit. În cas de insolvabilitate, amenda se va preface în închisore, socotindu-se o zi drept 10 lei, fără ca această închisore să pōtă trece peste 30 zile.

41. Primarul și ajutorele sale cari, cu rea credință, vor refusa să procēdă la executarea contractelor de muncă agrieole, conform art. 27, 28, 36 și 38 din legea de față, se vor pedepsi cu închisore de la 15 zile la 2 luni, îndatorindu-se a plăti și daunele isvorite din acest delict.

Iar dacă din parte-le nu va fi fost de cāt o simplă neglijență, atunci vor rămăne răspunđători numai de daune către partea vătămată.

44. Cultivatorul care va fi momit lucrătorii altuia, sau care va fi angajat sătenii fără a le cere un certificat de la primăria de unde sunt localnicii, prin care să ateste că ei nu sunt datori, sau că și-au îndeplinit deja datoriile de muncă contractate cu altii, vor fi pasibili de daune interese către persoana leșată, după ce vor fi puși în întârđiere prin primarul local.

Primarul care nu va notifica somațiunea, în ter-

men cel mult de 24 ore de la primire, va fi pasibil de închisore de la 5 pănă la 30 zile.

LEGE DE POLIȚIE SANITARĂ VETERINARĂ *)

From. și publ. la 28 Mai 1882

174. Prefecții, sub-prefecții, primarii, medicii veterinari și în genere toți agenții administrativi, polițienesci și sanitari, precum și particularii cari vor călca una sau mai multe dispozițiuni prevėdute în această lege vor fi dați judecățel și se vor pedepsi după înprejurări, conform art. 378 sau 385, § 10, din codul penal și art. 90 din legea poliției rurale, se vor aplica asemenea art. 37 și 384 din codul penal.

Asemenea se vor pedepsi cu închisore de 2 pănă la 6 luni și cu amendă de 100 pănă la 1000 lei.

a) Acei cari, în contra ordinului de oprire al administrațiunei, vor fi lăsat animalele lor infectate să comunice cu cele-lalte;

b) Acei cari vor fi vinđare animale pe cari le sciau de atacate sau bă-

nuite de a fi atacate de bóle contagiose;

c) Acei care, fără permisiunea autorității, vor fi desgropat sau cumpărat cu cunoșcință, cadavre sau resturi de animale mórte de ori ce bóle contagiose sau ucise ca atacate de pestă bovină, antrax, răpciugă, cărțiță sau turbare;

d) Acei cari chiar înaintea ordinului de oprire, vor fi importat în România animale pe cari le sciau că sunt atacate de bóle contagiose sau că au fost expuse contagiunei.

175. Se vor pedepsi cu închisore de 6 luni pănă la 3 ani și cu amendă de la 100—2000 lei:

a) Acei cari vor fi vinđut sau vor fi pus în vinđare carnea provenită de la animale pe cari le sciau mórte de ori-ce fel de bóle contagiose sau ucise ca atacate de pesta bovină, răpciugă, antrax, cărțiță și turbare;

b) Acei cari se vor fi făcut culpabili pentru delictetele precedente, dacă din aceste delictete a rezultat o contagiune pentru cele-lalte animale.

176. Ori-ce întreprinđitor de transporturi care va fi contravenit la obligațiunea de a desinfecta ma-

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 1968.

terialul său, va fi supusă la o amendă de 100—1000 lei.

El va fi pedepsit cu închisoare de 6 zile până la 2 luni, dacă din această călcare ar rezulta o contagiune între celelalte animale.

177. Ori-ce călcare a legii de față, nespecificată în articolele de mai sus, se va pedepsi cu amendă de la 16—400 lei.

Contravenițiile la dispozițiunile regulamentelor de administrațiune publică, date spre executarea legii de față, vor fi, după cazuri, pedepsite cu amendă de la unu până la 200 lei pronunțată de judecătorul de ocol.

178. Dacă de la data condamnării pentru călcare a vre-unei dispozițiuni a legii de față a trecut mai puțin de un an, sau dacă această călcare a fost comisă de prefect sub-prefect, primar, medic veterinar și de oficerii polițienesci, sub ori-ce titlu s'ar comite infracțiunea, pedepsele se pot ridica la însoitul maximului fixat de articolele precedente.

LEGE PENTRU OPRIREA LOTĂRIILOR *)

Prom. și publ. la 20 Ian. 1883.

1. Lotăriile de ori-ce fel sunt oprite. Guvernul însă

poțe autorisa, după formele hotărâte prin un regulament votat în consiliul de miniștri loterii de obiecte mobile, numai pentru scopuri de bine-facere sau numai în vedere de a încuraja artele.

2. Se socotesc loterii și ca atari sunt interzise: vinzările prin tragere la sorți de imobile, de mobile sau de mărfuri; vinzările cari ofer și prime sau beneficii datorite norocului și, în genere ori-ce operațiuni prezentate publicului și cari l'ar face să sperie în un câștig datorit norocului.

3. Ori-ce contravențiune la cele prohibite prin articolele de mai sus se va pedepsi cu pedepsele prevădute în art. 350 din codul penal. Cât însă pentru loteriile de imobile, confiscările prevădute prin acel articol se vor înlocui, pentru proprietarul imobilului pus în loterie, prin o amendă, care se va putea ridica până la valoarea la care se va prețui imobilul.

4. Se vor pedepsi cu aceleași pedepse din art. 350, din codul penal, autorii, întreprinzătorii sau agenții de loterii române ori străine, sau de operațiuni ce sunt asemănate cu loteriile.

5. Se pedepsește cu aceleași pedepse prevădute în art. 350, codul penal:

a) Acel cari vor negocia, distribuți sau împrăștia în public, prin ori-ce mijloc, bilete sau liste ori anunțuri de loterii neautorizate din țară sau străinătate;

b) Acel cari vor anunța prin diare, prin afișe sau vor vesti în public, în ori-ce mod, finta sau folosele vre-unei loterii neautorizate din țară ori din străinătate;

c) Acel cari vor introduce în țară bilete, liste sau anunțuri de loterii din străinătate.

6. Dirigintele ori-cărui oficiu postal va opri ori-ce bilete, anunțuri sau liste de loterii neautorizate, sub bandă, ori plicuri deschise și le va înainta procurorul respectiv.

LEGE PENTRU TITLURILE LA PURTĂTOR PIERDUTE, DISTRUSE FURATE ETC. *)

Prom. și publ. la 21 Ian. 1883

18. Cel ce cu știință, vor fi făcut o poprire neintemeiată; se vor pedepsi cu închisoare de la 6 luni până la 5 ani, și cu amendă de 200 până la 3000 lei. Prescripțiunea acțiunii

*) V. legea compl. în colecția *Hamangia*, p. 2000.

publice, în acest caz, va curge numai din momentul descoperirii delictului. Pr. P. 593, 594.

19. Mijlocitorii deschimb și casele sau institutele de bancă sunt îndatorate a înscrie în registrele lor;

a) Numărul tuturor titlurilor la purtător ce cumpără, vind, primesc ca amanet și, în general, toate titlurile asupra căror fac o operațiune ore-care;

b) Numele, locuința și profesiunea persoanelor cu cari au tratat;

c) Data operațiunii.

Contravențiunii vor fi pedepsiti cu amendă de 50 până la 300 lei, fixată de tribunal în prima și ultima instanță, fără prejudiciul pedepselor prevădute pentru fals, și al reparațiunii daunelor cauzate celor interesați. P. 112 urm.

LEGE ASUPRA CÔMERCIULUI AMBULANT *)

Prom. și publ. la 17 Mart. 1884

16. Vre-ce contravențiune la dispozițiunile art. 1, 2, 3, 4 și 5 se va pedepsi cu amendă de la 100—1000 lei.

În cas de recidivă se va aplica maximum amenzilor.

*) V. legea complectă în colecția *Hamangiu* p. 2034.

17. Se vor condamna la amendă de 25—500 lei:

a) Acei cari vor exercita comerțul sau industria în mod ambulant în casurile permise de lege, fără a fi dobândit autorisare sau a avea o cărtuție pe numele său;

b) Acei cari vor vinde mărfuri prohibibile prin legi și regulamente speciale;

c) Acei cari cedeză cărtuția altora sau cari se folosesc de o cărtuție expirată și nereînviată;

d) Acei cari vor face comerț în alte localități de cât acele pentru cari li s'a acordat autorisațiunea;

e) Acei cari se vor folosi de o căruță, vită trăgătoare sau de un tovarăș fără să fie menționate în cărtuție, afară de casurile de forță majoră.

În cas de recidivă se va putea aplica maximum amendei.

18. Amenda se va pronunța de judele de ocol în circumscriptia căruia s'a constatat contravențiunea.

Hotărârea nu va fi supusă nici apelului nici recursului, dacă amenda e mai mică de 200 lei noi.

19. În cas de insolvaibilitate a condamnatului, amenda se va transforma în închisoare conform art. 28 și 30 din codul penal.

În cas de transformare a amendei, maximum închisorii va fi de 25 zile.

20. Dispozițiunile acestei legi nu se aplică la vințare de ziare și imprimare.

LEGE ASUPRA ÎNSCRIERII FIRMEI *)

Prom. și publ. la 18 Martie 1884.

22. Dacă un comerciant sau o societate comercială operază fără a fi cerut înscrierea firmei, precum și dacă nu s'a cerut înscrierea în registrul firmelor în toate casurile prevădute prin această lege, tribunalul va pronunța o amendă de la 25 până la 1000 lei, în raport cu însemnătatea comerțului.

În cas de continuare a contravențiunii sau de recidivă, tribunalul va pronunța amenda de la 100 până la 2000 lei.

Condamnatul va avea dreptul de a face opoziție și apel contra sentinței tribunalului.

23. În cas de faliment, neînscrierea firmei va putea fi asemenea un element pentru a admite bancruta simplă sau frauduloasă.

*) V. legea compl. în colecția Hamangiu, pag. 2938.

LEGE PENTRU COMPLECTAREA LEGII DIN 6 DECEMBRIE 1864, RELATIVĂ LA CONSTITUIREA CORPULUI DE ADVOCAȚI

Prom. și publ. la 8 Iunie 1884.

4. În cas când înscrierea ar fi recunoscută ca făcută contra legii și ar fi declarată nulă, membri consiliului de disciplină sau ai tribunalului cari au luat parte la dinsa, vor putea fi condamnați la o amendă de la 300 la 2000 lei, la interdicțiunea dreptului de a pleda pe termen de o lună până la un an, la pierderea calității de membru al consiliului de disciplină precum și la pierderea dreptului de a ocupa funcțiuni publice pe termen de la 6 luni până la 2 ani.

LEGE ELECTORALĂ *)

Prom. și publ. la 9 Iunie 1884.

116. Ori-ce funcționar administrativ, judecătoresc, comunal sau județian, precum și ori-ce persoană investită cu vre-una din atribuțiunile puterii publice va neglige de a împlini vre-una din îndatoririle sau serviciile ce-i sunt impuse prin această lege, se va pedepsi cu amendă de

la 200 până la 2000 lei și cu pierderea dreptului d'a mai ocupa funcțiuni publice pe termen de doi ani.

117. Cei ce se vor înscrie în listele electorale sub un nume fals, sau în virtutea unor drepturi pe cari știu că nu le au, precum și cei cari cu știință vor fi ascuns vre-o incapacitate din cele prevădute de lege, se vor pedepsi cu amenda de la 500 până la 2000 lei.

Primarul sau consilierii cari vor fi făcut ștergerii sau înscrieri cu rea credință sau cari în cazul aliniatului 3 de sub articolul 38 vor șterge pe cei ce erau înscriși în lista anului precedent, fără să fi intervenit în cursul anului vre-un cas care să justifice pierderea calității lor de alegători, se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile la 3 luni și cu amendă de la 500 la 2000 lei.

118. Cei ce vor vota în virtutea unei înscrieri făcute în unul din casurile prevădute în articolii precedenți, se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile la 3 luni și cu amendă de la 500 până la 2000 lei. El. 38, 117.

119. Falții nereabilitați și toți cei prevăduți la articolul 118 de mai sus, cari

*) V. legea compl. în Colecția Hamangiu, pag. 33.

vor vota în virtutea unei înscriseri făcută înainte de a fi perdut exercițiul drepturilor politice, se vor condamna cu închisoare de la 15 zile până la 3 luni și cu amendă de la 500 până la 2000 lei.

120. Se va pedepsi cu aceeași pedepsă:

a) Alegătorul care, profitând de înscrierea sa în mai multe colegiuri, va vota sau va încerca să voteze de două sau de mai multe ori;

b) Cel ce se va prezenta cu cartea unui alt alegător și va vota sau va încerca să voteze precum și acel care va ajuta să se comită această fraudă imprumutând cartea sa;

121. Membrii biroului cari, cu rea credință, vor fi refuzați de a primi un alegător să voteze; se vor pedepsi cu pierderea dreptului de a vota și a fi eligibil de la 1 până la 2 ani și cu amendă de la 1000 până la 3000 lei.

122. Membrii biroului cari, fără motiv justificat, nu se vor prezenta pentru a începe operațiunile electorale la ora fixată de lege se vor pedepsi cu amendă de la 500 până la 1000 lei.

Dacă, din cauză absenței lor nejustificate, s'a amânat alegerea, pedepsă

va fi închisoarea de la 1 lună până la 6 luni și amendă de la 1000 până la 2000 lei.

123. Membrii biroului cari se vor fi întrunit și vor fi procedat la alegere într'un alt locaș de cât cel destinat pentru acest scop, se vor pedepsi cu închisoare de la 1 lună până la 6 luni și cu amendă de la 1000 până la 2000 lei.

124. Membrii biroului cari refuza de a subscrie actele alegerii, se vor pedepsi cu pierderea dreptului de a vota și de a fi eligibil de la 1 lună până la 6 luni și cu amendă de la 1000 până la 2000 lei.

125. Dacă cel care va fi însărcinat într'o alegere a primi, a numera sau a despuia buletinele, va fi sustras, adogat sau alterat buletinele, sau va fi citit alte nume de cât cele scrise într'insele se va pedepsi cu închisoare de la 1 lună până la 6 luni și cu amendă de la 1000 până la 2000 lei, și cu interdicție pe timp mărginit.

126. Cei cari vor intra cu arme în sala alegerii, se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la 1 lună și cu amendă de la 50 până la 500 lei.

127. Acel care se va dovedi că a cumpărat voturi

sau abțineri de la vot precum și acei ce și-au vîndut votul lor, se vor pedepsi cu închisoare de la 3 luni la 1 an și cu amendă de la 500 la 5000 lei, și cu interdicția pe timp mărginit.

128. Acei cari, prin lovitură, violențe sau amenințări, vor fi influențat votul unui alegător sau îl vor fi pus în pozițiune de a se abține de la vot, se vor pedepsi cu închisoare de la 1 lună până la 3 luni și cu amendă de la 500 până la 2000 lei.

129. Ori-cine, prin ultragiū sau violența asupra biroului electoral sau asupra unui membru, va fi întârziat sau impedit operațiunile electorale, se va pedepsi cu închisoare de la 1 lună până la 6 luni și cu amendă de la 100 până la 1000 lei.

Dacă scrutinul a fost violat, pedepsă va fi de la 6 luni până la 1 an și amendă de la 1000 până la 5000 lei.

130. Răpirea sau furarea urnei care conține voturi nedespuiate, se va pedepsi cu închisoare de la 2 ani până la 5 ani și cu amendă de la 1000 până la 5000 lei.

131. Violarea scrutinului de către membrii biroului sau de către agenții

forței publice, însărcinați cu pașă urnei, se va pedepsi cu închisoare de la 5 până la 10 ani și cu amendă de la 1000 până la 2000 lei.

132. În toate cazurile prevădute în prezenta lege se va putea aplica și pierderea dreptului de a fi alegător și eligibil până la maximum de 5 ani.

132. Acțiunea publică și cea privată se prescriu în termen de una lună de la proclamarea rezultatului alegerii.

134. La cas când ministrul public nu ar lua inițiativa, de ce alegători au dreptul de a intenta și susține acțiunea publică pentru pedepsirea delictelor comise în timpul alegerilor.

135. Delictele prevădute prin legea de față se vor judeca de către jurați. Restul preventiv este interzis în privința acestor delictes.

LEGEA SANITARĂ *

Prom. și publ. la 3 Apr. 1885. Modificată la 22 Iunie 1893.

113. Ori-cine va exercita ca profesiune, medicina, farmacia, medicina veterinară, arta dentistică, în contra prescripțiunilor de

* V. legea compl. în colecția Hamangiu p. 2050.

mai sus, se va pedepsi cu amendă de la 100 până la 1000 lei sau cu închisoare corecțională de la 15 zile până la 6 luni.

119. Călcarea legii și regulamentelor farmaceutice se va pedepsi cu o amendă de la 100 până la 2000 lei și cu închiderea farmaciei.

La aceeași amendă vor fi supuși farmaciștii cari dirigiază o farmacie fără autorizația Ministerului, farmaciștii diriginți cari vor admite în farmaciile lor farmaciști sau asistenți fără titluri recunoscute în țară sau elevi nematriculați la școala de farmacie, precum și diriginții de farmacii cari nu au farmaciile lor aprovizionate cu materiale de calitate prescrisă de farmacopee și în cantitățile prescrise de regulamentele farmaceutice.

Aceste pedepse se vor pronunța de autoritatea judiciară.

Ministrul de Interne, pe baza avisului consiliului sanitar superior, poate ordona d'ă dreptul închiderea unei farmacie, pentru un timp limitat sau definitiv, după gravitatea cazurilor și în urma unei anchete, când aceasta va fi dirijată de către un

farmacist nerecunoscut ca diriginți, sau când nu va fi înzestrată cu medicamentele necesare de calitate prescrisă de farmacopee, cu instrumentele unelte și droguiele necesare.

139. Vinđarea substanțelor medicamentose brute și a materiilor toxice de către fabricile chimice și droguisti, este supusă la regulamente speciale.

Medicamentele compuse străine și specialitățile farmaceutice străine se pot vinde în țară cu prealabila autorizațiune a ministrului de interne, dată pe baza avisului consiliului sanitar superior și în urma unei analize, pentru care va plăti 100 lei.

Specialitățile fabricate în țară se pot autoriza fără plata analizei.

Consiliul sanitar superior poate retrage autorizația dată medicamentelor cari nu ar mai corespunde modelului depus.

Modelele de medicamente compuse străine și de specialități farmaceutice străine, aprobate de consiliul sanitar superior, se vor depune la birourile vamale spre a servi de control la importul lor în țară; la fie-care import de asemenea medicamente se

va prezenta la biroul vamal o dovadă că medicamentul provine de la fabrica sa obținut autorizația.

Cele neaprobate nu se pot importa în țară.

Nici un farmacist sau droguist nu poate ține în farmacia sau în drogueria sa medicamente compuse străine sau specialități farmaceutice străine neautorizate de consiliul sanitar superior, sub pedepsă de a fi confiscate.

Recidiva se pedepsește cu amendă prevădută la art. 119 din această lege.

Prepararea medicamentelor compuse după ordonanțe medicale (rețete) nu este permisă decât farmaciștilor; acei cari vor contraveni acestor prescripțiuni sunt pasibili de penalitățile prevădute la art. 119.

146. Contravențiunile în contra prescripțiunilor cap. XVIII al legii de față precum și contra regulamentelor basate pe dinsa se vor pedepsi pentru prima oră cu amendă de la 10 lei până la 100; pentru a 2-a oră cu amendă de la 50 până la 500 și pentru a 3-a oră cu închiderea stabilimentului pentru un timp limitat.

170. Contravențiunile la

articolele 164, 165, 166, 167 și 168 se vor constata prin proces-verbal al autorității comunale și sunt pedepsite cu amendă de la 5 până la 500 lei.

175. Prefecții, sub-prefecții, primarii comunelor urbane și rurale, inspectorii sanitari, medicii primari de județe, medicii de plăși, medicii de urbe, medicii de spitale, inspectorii veterinari, veterinarii de județe, veterinarii de orașe veterinarii de despărțiri din zona preventivă, directorii punctelor de observațiune, dentiștii, moșele, sub-chirurgii de spitale și vaccinatorii cari vor călca această lege vor fi pasibili de amendă de la 50 la 1000 lei; și dacă din neglijența lor, a suferit sănătatea sau chiar viața cetățenilor, ei vor fi pedepsiți cu închisoare corecțională de la 15 zile la un an.

La aceleași pedepse vor fi supuși administratorii și medicii carantinilor cari vor călca regulamentele și instrucțiunile speciale pentru așezămintele carantinești.

Asemenea se vor supune la aceste penalități fabricanții, comercianții și alte persoane private cari vor călca prescripțiunile legii de față și ale regulamen-

telor publicate de Ministerul de Interne pe baza ei.

Abaterile comise de farmacistii se vor pedepsi conform art. 119 al legii de față.

Aceste amende vor intra în casele comunelor respective spre a alimenta fondurile medicamentelor gratuite pentru săraci.

LEGE PENTRU MONOPOLUL CHIBRITURILOR ȘI CĂRȚILOR DE JOU *

Prom. și publ. la 31 Mart. 1886

16. Importațiunea chibriturilor și cărților de joc este prohibită, afară de cazul când se va face pe comptul Statului.

17. Importațiunea și tentativa de importațiune frauduloasă a chibriturilor și a cărților de joc, se va constata și pedepsi conform prevederilor legiuirei vamale pentru contrabandă de mărfuri prohibite.

Pedepșa din art. 169 din legea vămilor este aplicabilă tot-d'auna în acest cas.

18. L. 1 Iul. 1889. Fabricațiunea colportarea sau debitul clandestin de chibrituri sau de cărți de joc se va pedepsi cu confiscarea, și cu o amendă egală cu de 10 ori prețul cu care

vinde regia fabricatele similare. Nici într'un cas, această amendă nu va fi mai mică de 100 lei.

La aceleași penalități vor fi supuși și toți acei, cari ar întrebuința, sau în posesiunea căror s'ar afla chibrituri ori cărți de joc nerevestite cu mărcile regiei. Amenda însă, în asemenea casuri, se va putea reduce până la minimumul de 5 lei.

Sunt scutiți de orice penalități călătorii ce vin din străinătate, pentru micile cantități destinate usului lor personal, nu însă și locuitorii fruntariilor, conform distincțiilor stabilite prin art. 65 din legea monopolului tutunurilor.

19. L. 1 Iul. 1889. Urmarirea, constatarea și judecarea contravențiilor la legea monopolului chibriturilor și cărților de joc se vor face conform prescripțiilor stabilite pentru contravențiile la legea monopolului tutunurilor. (titlul X art. 73—93).

LEGE PENTRU ALEGGEREA CONSILIEI LOR COMUNEALE *

Prom. și publ. la 15 Iunie 1886.

66. Tote penalitățile din legea electorală, prescrie

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 2110.

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 2126.

pentru dispozițiuni cari sunt prevădute și în legea de față, sunt aplicabile.

LEGE PENTRU AUTENTIFICAREA ACTELOR *)

Prom. și publ. la 1 Sept. 1886.

15. L. 1 Ian. 1887. Funcționarul public care ar libera un act de identitate fals, sau acela care s'ar servi cu asemenea certificate sau cu un certificat care nu este al său, se va pedepsi conform art. 135 din codul penal.

17. Scriitorul său martorii cari se vor dovedi că au făcut o declarare false se vor pedepsi ca martori mincinoși, conform art. 288 din codul penal, fără prejudiciul altor daune-interese către părți și chiar altor pedepse mai grave, în cas când faptul lor ar însuși și elementele delictului de fals în acte publice.

LEGEA MONOPOLULUI TUTUNURILOR **)

Prom. și publ. la 28 Febr. 1887.

34. De odată cu începearea recoltei, agenții regiei sunt datorii a ține librete cu fie-care cultivator, de

numărul șirelor de tutun formate.

În cazul când cultivatorul va fi sustras vre-un șir din cele trecute în librete, va fi supus la confiscatiunea unui număr egal de șire din tutunurile rămase și la o amendă de șese lei de fie-care șir găsit lipsă.

Recolta cultivatorului va garanta plata acestei amende.

42. Cultivatorii, fie pentru regie, fie pentru export, sunt supuși la reviziunile ce agenții regiei au dreptul de a face localurilor unde se conservă tutunurile recoltate

Dacă, din tutunurile constatate conform art. 36, la cultivator, ar lipsi o cantitate ore care, deosebit de cea prevădută de art. 37, se va confisca o cantitate egală din tutunurile rămase în posesiunea lor și vor fi supuși la o amendă de cinci lei pentru fie-care chilogram de tutun lipsă.

Acastă amendă se va implini cu din valoarea tutunurilor ce mai rămân cultivatorului, valoare calculată după prețurile ficșate pentru cumpărătoarea tutunurilor.

Dacă cantitatea rămasă nu este suficientă pentru

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 2138.

**) Idem, p. 2170.

acoperirea lipsei, sau dacă tot tutunul a fost instreinat, confiscatiunea va fi înlocuită, pentru despăgubirea regiei, prin supunerea cultivatorului la plata de șese lei pentru fie-care chilogram de tutun lipsind.

46. Sunt considerate ca cultură ilicită:

1) Tote răsădurile găsite la cultivatorii cari nu posedă permisiunile regiei pentru cultura pe comptul ei sau pentru esport. Contravenitorii vor fi supuși, pe lângă distrugerea acestor răsăduri, și la o amendă de doi lei pentru fie-care sută de fire.

Acastă amendă nu va putea trece nicădată peste suma de 25 lei.

2) Tote plantațiunile începute, făcute sau săvârșite, fără a se fi obținut permisiunea regiei de cultură, fie pentru comptul ei, fie pentru esport.

Contravenitorii la această dispozițiune, vor fi supuși, pe lângă distrugere sau confiscare, după starea în care s'au găsit tutunurile și la o amendă de trei lei noui pentru fie-oare metru patrat sau cinci bani pentru fie-care fir.

49. Primarii cari vor fi încredințați că în raionul comunei lor nu se găsește cultură ilicită, în cas de a

se dovediarătărilor false, vor fi supuși, pe lângă de-stituire, și la o amendă de 50 lei noui.

50. Agenții Statului, civilii și militarii, agenții comunelor și ai districtelor, la cari s'ar găsi cultură ilicită, vor fi condamnați, pe lângă pierderea funcțiunei lor, și la o amendă de 100 lei.

61. Debitantul care ar cere prețuri mai ridicate de cât cele cuprinse în tarife, sau care ar schimba marca prețurilor pe pachetele sigilate, va pierde dreptul de brevet și va fi pasibil și de pedepsele prevădute de codul penal pentru asemenea fraude.

62. Debitanții, cari ar impune publicului, ca pe lângă cumpărarea tutunului, să ia și hârtie de țigare, sau alte obiecte, vor fi supuși, pe lângă pierderea dreptului de debitant, și la o amendă de 50 lei.

66. Căpitanii sau patronii bastimentelor, cari vin într'un port al României pentru a rămânea în acest port mai mult de 24 ore și pe bordul cărora se găsește tutunuri în foi sau fabricate, sunt datorii a consemna la vamă orice cantitate de tutun ce trece peste o jumătate de kilo tutun de fumat, 25 țigări,

sau 50 grame tabac de fie-care din omenii compund echipagiul bastimentului.

Pentru acest sfârșit, în ziua chiar a intrării în port a bastimentului, căpitanul sau patronul bastimentului, remite vamei o declarațiune indicând felul și cantitatea tutunurilor aflate pe bordul său și numărul omenilor compunând echipagiul.

După verificarea declarațiunei de către agenții regiei și vamei, toate tutunurile, țigările și tabacurile întrecând cantitatea îngăduită a rămânea pe bord, sunt descărcate și depuse în magazinul regiei sau al vamei, unde stau în păstrare până la plecarea bastimentului.

Regia sau vama sunt datoré a da chitanță de tutunurile depuse în magazinele lor.

În casul când căpitanul sau patronii bastimentelor nu s'ar conforma dispozițiunilor prescrise mai sus, în termen de 48 ore de la intrarea în port, ei vor fi supuși, pe lângă confiscatiune, și la o amendă de 50 lei pentru fie-care kilo de tutun, țigări sau tabac confiscat.

69. Cultivatorul pentru esportațiunea tutunurilor indigene, urmază a do-

bândi o prealabilă autorisațiune de la regie.

Acastă autorisațiune se va da cultivatorului după o constatare espresă a cantității și calității făcută de un agent al regiei.

Dacă recolta se va găsi intactă în condițiunile art. 37 din legea de față, regia va libera un bilet de liberă trecere, conținând toate indicațiunilor pentru facila recunoșcere a tutunurilor.

Dacă se vor constata, însă, lipsuri în recoltă, se vor aplica proprietarului tutunurilor, dispozițiunile prevădute la art. 44 și se va libera apoi biletul de liberă trecere, pentru restul ce va resulta.

Biletul de liberă trecere va însoți tutunul în tot cursul transportului.

Regia va pune plumburi asupra tutunurilor destinate esportațiunei.

Esportatorul va plăti câte doi bani de fie-care plumb aplicat.

În biletul de liberă trecere se va indica termenul în care esportațiunea va urma să fie efectuată și termenul în care exportatorii vor trebui să justifice efectuarea esportațiunei.

În cas de împiedicare, independentă de voința esportatorului, de a efectua esportul în termenul în-

dicat, regia va putea acorda o prelungire a acestui termen.

Justificarea esportățiunii se va face prin înopoierea la regie a biletului de liberă trecere, visat de șeful vămei și de comandantul punctului de frontieră pe unde tutunul va fi fost esportat.

Dacă în cursul transportului ar lipsi o cantitate oarecare de tutun se va confisca, la punctul de esport, o cantitate egală din acel rēmas.

Dacă cantitatea rēmasă nu va fi suficientă pentru acoperirea lipsei, confiscățiunea va fi înlocuită, pentru despăgubirea regiei, prin plata valorii cantității care lipsește, după tarifele de vânzare ale regiei. Deosebit de aceste confiscățiuni, proprietarul tutunului va fi supus și la o amendă de zece lei pentru fie-care kilo lipsă. Lipsa se constată și despăgubirea și amenda se pronunță prin proces-verbal.

Se acordă esportatorilor o toleranță de trei la sută din întreaga greutate a mărfurilor de esportat ca cald de transport de la locul pornirii la punctul de esire.

73. Tutunurile fabricate țigări și tabacuri, precum și tutunurile în fol, nu pot

circula în interiorul țerei, de cât revestite de mărcile regiei sau însoțite de un bilet liberat de agenții competenți ai regiei.

Sunt exceptate de la această regulă micile cantități de tutunuri fabricate destinate usului zilnic al călătorilor, despre cari se vorbește la art. 65 din prezenta lege.

Mărcile aplicate de regia română pe fabricatele sale destinate esportățiunii, sunt nevalabile pentru interiorul țerei.

74. Nimeni nu pōte avea tutunuri în fol sau fabricate streine în cantitate mai mare de o sută grame tutun de fumat, 50 grame tabac, sau 20 țigări sau o sută țigarete, dacă, pentru tutunurile în fol, nu pōte justifica cu acte ale regiei că este cultivator în drept a reține încă tuturile la dñsul; și, pentru tutunurile fabricate, dacă nu vor fi revestite cu mărcile regiei, sau dacă nu vor dovedi că sunt importate conform art. 63 de mai sus, sau nu se vor prezenta chitanțele de plată dreptului hotărît de acel articol.

75. Tutunurile cari s'ar găsi în contravențiune cu dispozițiunile celor două articole precedente se con-

sideră ca contrabandă; se confiscă și contravenientul este supus la o amendă de 30 lei de fie-care kilogram, pentru tutunuri indigene brute, și de o sută lei de fie-care kilogram de tutun de fumat, fabricat sau tabac, sau de fie-care o sută țigări sau țigarete de provenință indigenă sau streină, sau fabricate de regia română pentru esportățiune.

76. Sunt considerați ca fabricanți frauduloși particularii la cari s'ar găsi unelte sau diverse mașini din cele ce obicinuit se întrebuințază la fabricarea tutunului. Uneltele și mașinele se vor confiscă și contravenitorul se va supune încă la o amendă de la 50 la 500 lei, deosebit de aceea ce s'ar pronunța conform art. 75.

77. Ver-cine s'ar găsi colportând sau vânzând în locuința sa, or ca colportor, tutun, țigări sau tabacuri de ale regiei, fără a fi debitant în regulă, se va pedepsi cu amendă de zece lei, pentru faptul colportării sau al vânzării, fără prejudiciul confiscățiunii cantităților de tutun, țigări, țigarete sau tabacuri găsite la dñsul.

78. Cultivatorul cădut în contravențiune la legea

monopolului nu va mai avea dreptul să cultive nici pentru regie, nici pentru esportățiune.

79. Amenda va fi îndoită la cas de recidivă, precum și când cultivatorul va fi unul din agenții însărcinați de lege cu constatarea sau urmărirea cultivei ilicite.

80. Mijlocele ce servesc transportului tutunului în contrabandă, cari aparțin contrabandistului, sunt supuse confiscățiunii, în folosul regiei, și valoarea lor nu pōte servi la acoperirea amendilor.

81. Când sunt mai mulți complicii într'o contravențiune, amenda se aplică individual, iar nu colectiv.

82. Sunt în drept a încheia procese-verbale pentru constatarea contravențiunilor la prezenta lege și a pronunța confiscățiunea, amenda, distrugerea și despăgubirea regiei;

1. Agenții regiei;

2. Toți agenții contribuțiunilor directe și indirecte.

2. Agenții municipalităților;

4. Agenții administrativi și fiscali și

5. Toți agenții poliției judiciare.

Aceste procese-verbale se vor încheia pe hârtie liberă de timbru și după

formele stabilite prin regulamentul de aplicațiune al legii de față.

83. Perchisițiunile domiciliare, pentru constatarea contravențiunilor la prezenta lege, nu se vor putea face de cât de agenții regiei și de agenții contribuțiilor directe și indirecte, cu autorisațiunea înscrisă a președintelui tribunalului respectiv și în asistența unui comisar de poliție sau a unui membru al autorității comunale, care va subscrie acel proces-verbal.

Asemenea se va urma și cu perchisițiunile ce se vor face pe vasele plutitoare, de ori-ce naționalitate, cari abordază pe țărmul țerei.

Refusul de asistență din partea funcționarilor numiți mai sus, se va considera și pedepsi ca refuz de serviciu datorit legalmente, conform codului penal.

În localitățile cari nu sunt reședințe de tribunale autorisațiunile de perchisițiune domiciliară se vor putea da și de către judecătorul de ocol respectiv.

Autorisațiunile de perchisițiune se dau înscrise și imediat în momentul cererii agentului competent.

Acest agent își poate a-

tașa ajutóarele de care va avea nevoie spre a opera perchisițiunea.

După dece zile de întrebuintare, autorisațiunea de perchisițiune este perimată.

Pentru visitarea și controlarea magazinelor cu tutunului și a localurilor de debite, nu va fi trebuință de nici o autorisațiune de perchisițiune.

84. În casurile de contravențiune cari dau loc la amendă, contravenienții sunt datorți a justifica înaintea agenților cari încheie procese-verbale, că au un domiciliu stabilit cunoscut în țară și că sunt în pozițiune a achita amenda.

Solvabilitatea se va aprecia de agentul care constată contravențiunea.

În lipsa unei asemenea justificațiuni, contravenienții, neputând consemna amenda sau prezenta o cauțiune solvabilă pentru plata ei, vor fi opriți provisoriu de către agenții poliției judiciare, cari îi vor înainta imediat procurorului de pe lângă tribunalul respectiv.

Acești agenți rămân răspunzători către regie de amenda ce contravenienții trebuia să plătescă, în cas de a fi liberă fără a lua suficiente asigurări pentru

prezentarea lor la execuțiunea penalității aplicate și plata amendei.

85. Amendile și tutunurile confiscate aparțin regiei.

Amendile se vor încasa prin casierii generali cari vor avea o remisă de cine la sută din valoarea încasărilor.

Doveditorii și constatații fraudelor, vor avea drept la primele ce se vor fixa de consiliul de administrațiune prin tarifespeciale.

86. Procesele-verbale de constatarea contravențiunilor se trimesc cel mult în 24 ore, de la încheierea lor, direcțiunei regiei, care decide asupra lor, cel mult în termen de două zile lucrătoare.

87. Procesele-verbale de constatarea contravențiunilor se vor comunica contravenienților, însă:

În cazul când contravenientul a fost față la încheierea procesului-verbal și a fost liberat de sub poștura provisorie, comunicarea se va face prin primăria comunei în care se află domiciliul său cunoscut și prin primăria comunei în jurisdicțiunea căreia s'a constatat contravențiunea, când domiciliul contravenientului nu este cunoscut.

În cazul când contravenientul s'ar afla deținut, procesul-verbal i se va comunica prin agentul judecătoresc local, la casa de popră.

88. Procesele-verbale pentru constatarea contravențiunilor, au caracterul sentințelor de prima instanță.

Partea nemulțumită pe dinsele va avea drept de apel către tribunalul locului, unde s'a constatat contravențiunea, în termen de 20 zile de la notificare, fără taxe sau timbre.

Tribunalul, în termen de 15 zile de la introducerea apelului, va judeca după formulele ordinare în materie corecțională. Nici o amânare nu va fi mai lungă de dece zile.

Sentințele sale sunt definitive și executorii din ziua pronunțării.

Procurorul tribunalului căruia se trimete de regie o copie după procesul-verbal, va urmări pe contravenient și va lua concluziuni înaintea tribunalului.

Regia va fi în drept a se constitui parte civilă.

89. Înlocuirea amendei prin închisóre, în cas de insolvabilitate, conform art. 28 din codul penal, se va pronunța de tribunal prin aceeași sentință prin care

se decide asupra apelului făcut de contravenitor.

Durata maximum a închisorii nu va trece peste șese luni.

În cas de recidivă, sau când contravenitorul ar fi vre-unul din agenții însărcinați cu prevenirea sau reprimarea infracțiunilor la prezenta lege, durata închisorii va putea fi de un an.

Durata arestului preventiv se va socoti în durata condamnațiunii.

90. Recursul în casațiune din partea contravenientilor contra sentințelor tribunalelor, pronunțate în urma promulgării prezentei legi, nu va putea fi basat de cât pe incompetență, esces de putere sau violarea legii.

91. Regia nu va putea în nici un cas să fie supusă la vre-o responsabilitate, de verice natură, către preveniții de contravenițiune, deținuții, sau nu, chiar în cazul când procesele verbale, dresate de agenții săi, ar fi anulate.

92. Contrafacerea mărcilor și sigiliilor adoptate de regie pentru închiderea pachetelor, cartónelor sau cutiilor conținând tutunurile fabricate, puse de dînsa în vîndare, este pedepsită

ca contrafacerea sigiliilor Statului. P. 117.

93. Împlinirea amenzilor și a diferitelor despăgubiri, prevădute prin lege de față, se va efectua, prin mijlocele legii de urmărire, de către agenții fiscali.

LEGEA COMUNALĂ *)

Prom. și publ. la 7 Mai 1887.

93. Ori-ce persoană care, fără autorizațiune legală se va fi amestecat la mănuierea fondurilor comunale, se va constitui prin acest fapt comptabil responsabil și va putea fi urmărit conform art. 207 din codul penal.

107. Tote veniturile și cheltuelile comunei se inscriu în budget conform cu cele prevădute la cap. VIII și IX și observându-se regulile de mai jos.

Nici un venit nu se poate percepe și nici o cheltuală nu se poate face de cât în marginile cifrelor autorizate prin budget.

Toți cei ce vor călca această dispozițiune vor fi urmăriți potrivit art. 140 și 141 din codul penal.

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 2239.

LEGE PENTRU ÎNSTĂINAREA BUNURILOR STATULUI ȘI REȘCUMPĂRAREA EMBATICURILOR *)

Prom. și publ. la 7 Apr. 1889.

54. L. 5 Mai 1896. Funcționarii sau agenții cari nu vor îndeplini dispozițiunile acestei legi în ce privește publicațiunile și adjudecațiunile, se vor pedepsi cu amendă de la 500 până la 3000 lei, după gravitatea casului, fără prejudiciul daunelor-interese, cauzate Statului sau particularilor prin faptul lor.

Acei cari în vederea verii unui folos se fac mijlocitori promițînd locuitorilor să-i facă a obține pămînturi prin influența lor sau prin verice alte mijloce, se vor pedepsi ca escroci.

Tot asemenea se vor pedepsi primarii, percepătorii fiscali, precum și verice alți agenți administrativi cari vor certifica, fie înscris, fie verbal, fapte neadeverate, în scopul de a induce în eroré comisiunile de vîndare asupra capacității locuitorilor înscrisi pentru a cumpăra pămînt.

Delegatul ministerului în comisiunea de vîndare

constatînd asemenea abateri, va încheia de îndată proces-verbal și îl va înainta direct parchetului respectiv.

55. Ori-cine va împiedeca sau va turbura libera concurență la licitațiuni ori va întrebuița verice manoperă cu scop de a specula asupra licitațiunii, depărtînd pe concurenți prin daruri, promisiuni sau ori-ce alte mijloce spre a face să scadă prețurile bunurilor puse în vîndare se va pedepsi conform art. 351 din codul penal.

Autoritatea, înaintea căreia este a se efectua licitațiunea, va lua de îndată măsurile necesare pentru constatarea delictului până a nu se pierde urmele sale.

În acest scop ea va delega, dacă trebuința va cere, pe unul din membrii săi, care va constata îndată faptele audite sau vădute și va dresa un proces-verbal sub-semnat de el și de delieuenții și persoanele cari au fost față; dacă aceștia nu vor sei a subscrie se va face mențiune în procesul-verbal.

Aceste procese-verbale fac probe legale în justiție până la înscrierea lor în fals.

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 2332.

56. Nimeni nu p $\acute{o$ te concu-
ra in numele altuia de
c \acute{a} t in puterea unei pro-
c $\acute{u$ ri legalisate de tribu-
nal sau de comun \acute{a} , in
c \acute{a} t se atinge de locuito-
rii de la țar \acute{a} , care procur \acute{a}
se va presenta inainte de
a se incepe strig $\acute{a$ riile și
se va al \acute{a} tura la lucr $\acute{a$ riile
adju \acute{d} ecațiunei, c $\acute{a$ nd ea va
r \acute{e} m \acute{a} nea asupra aceluia
care a dat procura.

Oricine in urma adju-
decațiunei, va declara c \acute{a}
a concurat in numele al-
t $\acute{u$ ia f \acute{a} r \acute{a} s \acute{a} presinte verii
o procur \acute{a} , dac \acute{a} p \acute{a} n \acute{a} in
termen de 15 zile nu va
aduce o procur \acute{a} in regul \acute{a}
din partea aceluia ce l \acute{a}
imputernicit, va pierde ga-
ranția și bunul se va pune
din nou in vin \acute{d} are.

57. Oricine și va impru-
muta numele spre a cum-
p $\acute{e$ ra, imobile rurale pen-
tru persoane ce n \acute{a} u drept
dup \acute{a} lege, va fi pedepsit
cu amend \acute{a} de 500—2000
lei și cu inchis $\acute{o$ re corec-
țional \acute{a} de la 2 p \acute{a} n \acute{a} la 6
l $\acute{u$ ni.

Oricine f \acute{a} r \acute{a} drept
cump $\acute{e$ ra propriet \acute{a} ti in a-
semenea condițiuni, va fi
asemenea supus la ped $\acute{e$ psa
din al. 1.

Vin \acute{d} area va fi nul \acute{a} de
drept. Nutilitatea va pu-
tea fi invoc \acute{a} t \acute{a} nu numai
de p \acute{a} rțile interesate, ci și

de procuror care va avea
acțiune pentru ac $\acute{e$ sta.

LEGE PENTRU COMBATEREA FILOXEREI *)

Prom. și publ. la 7 Iulie 1891.

17. Contravențiunile la
dispozițiunile prezentei
legi, la decret \acute{e} le, regula-
mentele, decisiunile și in-
strucțiunile intocmite in
temeiul și pentru aplicarea
legei, vor fi pedepsite cu
amend \acute{a} de la 25 la 500 lei
și cu distrugerea vitelor.

18. Contravențiunile se
pot constata de inspectorii
generali, judec \acute{a} torii de oc-
c $\acute{o$ le, de c \acute{a} tre agenții și
funcționarii serviciului vi-
ticol inființat prin prezenta
lege, c \acute{a} t și de c \acute{a} tre toți
agenții administrativi poli-
țienesci și vamali.

LEGE PENTRU CREDITUL AGRICOL **)

Prom. și publ. la 2 Iunie 1892.

17. Creditul agricol nu
va putea face de c \acute{a} t ope-
rațiunile urm $\acute{a$ toare:

1. A imprumuta cu a-
manete pe vitele, produc-
tele și instrumentele agri-
cole, c \acute{a} t și pe produsele
și instrumentele industriei
derivate ale agricultu-
rei;

*) V. legea complet \acute{a} in co-
lecția Hamangiu, p. 2416.

**) Idem, p. 2492.

2. A face avansuri s \acute{a} te-
nilor pentru cump $\acute{e$ rare de
vite, semințe și instru-
mente agricole.

Aceste avansuri nu se
pot face de c \acute{a} t cu semn \acute{a} -
tura imprumutatului și cu
garanția a altor 2 locui-
tori solvabili din comun \acute{a} .

Vitele, semințele sau in-
strumentele agricole vor fi
considerate ca amanetate
creditului din momentul
cump $\acute{e$ r $\acute{a$ rei lor. Imprumu-
tatul va fi dator a face
formele amanet $\acute{a$ rei și in-
tabul $\acute{a$ rei lor p \acute{a} n \acute{a} in ter-
men de cel mult 15 zile
de la data imprumutului.
In cas contrariu, faptul se
va considera ca abus de
incredere și se va pedepsi
conform art. 330 din co-
dul penal;

3. A primi in compt-cu-
rent sau in deposit eco-
nomiile agricultorilor sau
industrialilor agricoli;

4. A face avansuri ace-
lorași persoane, pe efecte
publice naționale sau alte
valorii garantate de Sta-
tul rom \acute{a} n;

5. A face operațiunile ce
i-ar putea incredința Ban-
ca Național \acute{a} , p \acute{a} n \acute{a} la in-
ființarea din partea ace-
steia de sucursale in loca-
litățile respective, precum
și a face operațiunile ce
i-ar putea incredința so-
ciet \acute{a} țile de asigurare, pen-

tru asigurările instrumen-
telor agricole și industrie-
ale, recoltelor și produsele-
lor industriale agricole ale
imprumutaților creditului;

6. A imprumuta locuito-
rilor sumele necesare pen-
tru stabilire, prev $\acute{e$ đute de
art. 3 din legea pentru in-
str \acute{a} inarea bunurilor Sta-
tului și r \acute{e} scump $\acute{e$ rarea em-
baticurilor, promulgat \acute{a} la
7/10 Aprilie 1889.

Suma de 600 lei, prev \acute{e} -
đut \acute{a} de acest articol 3 al
legei din 7 Aprilie 1889,
ca maximum al imprumu-
tului, se ridic \acute{a} la suma de
700 lei.

Imprumuturile se vor fa-
ce prin intermediul minis-
terului de domenii. Pentru
a le inlesni creditul agri-
col va deschide un compt
curent ministerului dome-
niilor p \acute{a} n \acute{a} la concurența
sumei de 500000 lei.

Desc \acute{a} rc $\acute{a$ riile parțiale ale
acestu \acute{i} compt curent se
vor admite in limitele a-
vansurilor făcute și justi-
ficate, ast-fel ca suma de
500000 lei s \acute{a} fie pururea
și integral la dispoziți-
nea ministerului dome-
niilor.

Plata acestor din urm \acute{a}
imprumuturi se va face
prin anul \acute{a} ți, ast-fel pre-
cum se va stabili prin re-
gulamentul pentru aplica-
rea legei vin \acute{d} erei bunu-

rilor Statului din 7. Aprilie 1889.

29. Debitorul ce va aliena, risipi, sustrage, sau cu rea credință va lăsa să piară obiectul amanetat, va fi supus pedepselor prevădute pentru abuz de încredere și va fi executat după legea de urmărire asupra celei-alte averi a sa. P. 330.

36. Perceptorii, primarii și notarii se vor pedepsi conform art. 123 și 124 din codul penal, în cas de a comite vre-una din infracțiunile acolo enumerate.

Ei vor avea și răspunderea civilă pentru daunele ce vor fi cauzate.

Creditul agricol va avea un privilegiu general asupra averii acestor funcționari, care privilegiu va veni imediat după acela al Statului.

LEGE PENTRU ÎMBUNĂȚIREA ȘI ÎNMULȚIREA RASEI CAILOR ÎN ȚARĂ *)

Prom. și publ. la 5 Iunie 1892.

30. Primarii și notarii cari vor tolera, în comunele aparținând unei circumscripțiuni hipice, reproducția neautorizată și lipsită de certificatele prevădute de legea de față,

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 2504.

vor fi supuși la o amendă de 200 lei. În cas de recidivă, ei vor fi pedepsiți cu închisoare de la 1—3 luni.

31. Acela care în contradicțiune cu art. 18, va întrebuița reproducători neautorizați în localitățile unde Statul trimete armăsarii săi, se va pedepsi cu amendă de la 50—200 lei; în cas de recidivă, amenda va fi de la 200—500 lei.

32. Acela care va confecționa ferul cu care Statul marchază reproducătorii autorizați, precum și proprietarul care va aplica un asemenea fer pe un animal al său, sau pe alul străin, spre a elude legea de față, se va pedepsi cu închisoare de la 6 luni până la un an.

33. Acela care se va opune la castrarea unui animal, proprietatea sa, sau va înlesni opunerea la această, sau va ascunde un animal declarat impropriu reproducțiunii, se va pedepsi cu amendă de la 100—300 lei, și cu aplicarea art. 28 din codul penal, în cas de inviolabilitate sau neplată.

34. Acela care va vinde un mânz, produs de armăsarii Statului, care nu va avea vârsta de 2 ani impliniți, sau înainte de a fi fost prezentat comisiu-

nei de remontă a armatei se va pedepsi cu amendă de la 100—200 lei, și cu aplicarea art. 28 din codul penal, în cas de insolabilitate sau neplată.

35. Veterinarul însărcinat cu aplicarea legii de față, care va neglija a executa întocmai dispozițiunile legii de față în ceea ce privește aplicarea măsurilor pentru împedcarea reproducțiilor prin armăsarii ce n'ar însuși condițiunile cerute pentru o bună reproducțiune, se va pedepsi cu închisoare de la 5—30 zile.

36. Autoritatea administrativă, căreia i incumbă executarea măsurilor prescise în această lege, este în drept a constata, prin procese verbale, contravențiunile găsite, și a trimite în judecata tribunalelor pe cei ce se vor fi făcut culpabili de asemenea contravențiuni.

LEGE PENTRU SERVITORII *)

Prom. și publ. la 16 Iunie 1892.

13. Contravențiunile la dispozițiunile acestei legi se vor pedepsi cu amendă de la 5 la 50 lei.

Pentru insolvabili amenda se va transforma în in-

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 2507.

chisore, socotită 5 lei ziua de închisore. Iar insolvabilitatea se va constata prin procesul-verbal de percepătorul următor.

19. Servitorilor cari vor fi îndurate mai multe amenzi într'un an, cari vor avea o purtare rea și vor fi vicioși, li se poate ridica conducerea de servitor.

Dacă acești servitori sunt străini, ei vor putea fi chiar expulsați din țară după regulile ordinare. Dacă sunt pământeni se vor putea trimite la ultimul lor domiciliu.

28. Nimeni nu poate înființa biurouri de servitori, nimeni nu poate procura servitori la stăpâni, de cât biurourile înființate prin legea de față.

Acei ce se vor abate de la această dispozițiune se vor pedepsi cu amenda de la 25—1000 lei și cu închisoare de la 15 zile la un an, judecându-se de tribunal de urgență, cu precădere, în ultima instanță, prin sentința executorie.

LEGE PENTRU AȘEZAREA SUPTURILOR ȘI PIRELOR TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE *)

Prom. și publ. la 13 Nbr. 1892.

4. Suporturile vor fi totdeauna accesibile de afară

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 2623.

și vor fi instalate ast-fel ca atât ele, cât și firele, să nu cadă în direcțiunea ferestrelor, ușilor sau alte deschideri ale proprietății spre a le împiedeca vederea sau funcționarea, ferind degradarea ornamentațiilor.

Funcționarii însărcinați cu instalațiunea și priveghiarea liniilor nu vor putea în nici un cas, face inspecțiuni sau reparațiuni în dreptul ușilor, ferestrelor sau altor deschideri prin care ar fi accesibile vederea în interiorul caselor sau altor construcțiuni; vor fi în drept să intre prin ogrăzile sau împrejmirile caselor atunci când ar fi necesitate de reparațiunea firelor aeriene; acesta se va face numai în timpul zilei și cu consimțimintul proprietarului sau locatarului.

În cas de refus din partea acestora, funcționarii telegrafo-poștali vor putea recurge la judele de pace, care, în termen de 24 ore, va cita pe proprietar sau locatar și de va stabili necesitatea absolută va da o ordonanță de introducere.

Funcționarii cari vor contraveni acestui articol se vor supune la amenda de la 50 până la 200 lei,

pronunțată de judele de pace, fără apel, după cererea proprietarului sau chiriașului.

LEGE PENTRU DESCOPERIREA MONUMENTELOR PUBLICE *)

Prom. și publ. la 24 Nobr. 1892.

7. Se va pedepsi cu pedepsele prevădute la art. 352 din codul penal oricine va fi distrus obiectele din cele declarate de ministrul instrucțiunii publice ca având interes istoric sau artistic; se va supune la aceiași pedepsă acela care va exporta asemenea obiecte fără autorisarea ministerului.

Acei care vor ascunde sau vor aliena în țară asemenea obiecte, în contra restricțiunilor prevădute în art. 6, vor fi deposedați în favoarea Statului, cari va putea revendica acele obiecte chiar în mâinile celor de al 3-lea.

În cazul când aceste obiecte nu se vor mai găsi, acela care le-a înstrăinat va fi supus la plata valorii lor către Stat. Vor fi asemenea deposedați în favoarea Statului cei cari vor începe a repara obiecte clasate ca istorice sau ar-

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 2626.

tistice, fără autorisațiunea prealabilă a ministrului sau în contra indicațiunilor date de el pentru modul de restaurare sau reparare.

LEGE PENTRU CONSERVAREA ȘI RESTAURAREA MONUMENTELOR PUBLICE *)

Prom. și publ. la 24 Nobr. 92.

5. Ori-ce restaurare sau reparare întreprinsă fără autorisarea ministerului, se va pedepsi cu amendă de la 100—5000 lei și cu speșele repunerii monumentului în stare primitivă.

6. Ori cine va dărma sau deteriora un asemenea monument, chiar când este proprietatea sa, se va pedepsi cu penalitățile prevădute de art. 352 din legea penală.

LEGE ASUPRA ÎNVĂȚĂMINTULUI PRIMAR ȘI NORMAL. PRIMAR **)

Prom. și publ. la 23 Mai 1893.

5. L. 30 Apr. 1896. Listele copiilor de ambe-sexe în etate de școlă se vor forma în fie-care an prin recensământ în vacanța de Paște, pe câtune și pe circumscripțiuni școlare.

În comunele rurale ele

se fac de către primari, împreună cu unul din învățătorii din comună, sau cu unul din învățătorii din comună limitrofă, delegați de revisor.

În comunele urbane ele se fac de către primar împreună cu un institutor delegat de revisor pe circumscripțiune școlară.

Cheltueile de transport și de hrană pentru învățătorii delegați în comune mai îndepărtate sunt în sarcina acelor comune și se răspund de primarii respectivi.

Listele vor fi înaintate dirigintilor și directorilor de școle până la 10 Iunie al fie-cărui an.

În comunele urbane, unde vor fi mai multe circumscripții școlare, recensământul copiilor în vîrstă de școlă se va face după 25 Aprilie, iar listele se vor înainta la finele lui Iunie.

Primarul și învățătorul sau institutorul, cari nu vor fi făcut sau nu vor fi înaintat listele la timpul hotărît, cari vor fi falsificat sau vor fi lăsat să se falsifice listele, în ori-ce sens ar fi, se vor pedepsi cu o amendă de la 25—100 lei în comunele rurale și de la 100—500 lei în vele urbane.

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 2629.

**) Idem, p. 2742.

Aceste amende se vor vărsa în casa școlilor.

8. L. 30 Apr. 1896. Insti-tutorul sau învățătorul a-visează prin scris, și în co-munele rurale și prin graiū pe părinții copiilor cu ab-sențe nejustificate că, în cas de recidivă, vor fi pe-depsii.

Autoritățile comunale, urbane și rurale, sunt ob-ligate să distribue toate avisurile privitoare la a-mendă, precum și cele pre-vădute la art. 6, prin a-genții lor, părinților sau reprezentanților legali ai copiilor în vîrstă de școlă.

În cas de recidivă, re-prezentantul legal al co-pilului va fi pedepsit de mi-nistrul instrucțiunii prin delegatul său, cu o amendă de 10 bani de absență.

Dacă absențele nemoti-vate se repetă, totuși, în cursul aceluiași an școlar, amenda se poate ridica trep-tat până la maximum de 50 bani de absență.

Amenda se poate aplica în toate gradele sale în cur-sul unui an; ea poate fi re-petată în anul următor, dar începînd din nou de la gradul întâiu.

9. L. 30 Apr. 1896. E-xecutarea amendelor se face de preceptor în termen de 10 zile de la primirea co-municărei. Sumele inca-

sate se vărsă la casa șco-lilor.

10. L. 30 Apr. 1896. Re-prezentanții legali, ai că-ror copii nu se prezintă la examenul de finele anu-lui școlar, vor fi condam-nați la o amendă de doi lei.

Dacă copiii nu se pre-sintă la examenul ultimulu-an școlar, reprezentan-ții lor legali vor fi con-damnați la o amendă de cinci lei.

Amendele se execută de preceptor și se vărsă în casa școlilor.

12. Patronii și stăpânii sunt supuși la aceleași in-datoriri ca și părinții și tu-torii copiilor. În cas de a contraveni la obligațiunile legii de față, li se vor a-plica amendi întreite de cît cele aplicate părinților în casuri analoge.

74. L. 30 Apr. 1896. In-cetază de a face parte din corpul didactic învățătorii și institutorii condamnați pentru crime sau delictele următoare: fals fort, înșe-lăciune, abus de încredere, mărturie mincinosă, aten-tat la bunele moravuri, în casurile prevădute de art. 262, 263, 264, 267, 271 din codul penal, delapidare de bani publici, mituire, per-cepere de taxe ilegale, spar-gere de sigiliuri, sustra-

gere de acte în cazul art. 204 din codul penal.

În timpul instrucțiunii și al judecătii, învățătorii și institutorii sunt suspen-dați de drept.

LEGE ASUPRA CLERULUI MI-REAN ȘI SEMINARILOR *)

Prom. și publ. la 1 Iunie 1893.

11. Până ce se va ajunge a nu avea mai mulți preoți de cît numărul fixat prin această lege, nu se vor mai face chirotoniri de cît cel mult una la patru vacanțe în fiecare eparhie.

Cînd numărul preoților va ajunge la cifra stabi-lită prin această lege, ni-menii nu va putea fi chi-rotonit dacă nu va fi va-cant un loc de paroch.

Nici o chirotonie, afară de cele din monastirile de călugări nu se pôte face de cît cu autorisația mi-nisterului cultelor, care, însă nu o va putea refusa de cît dacă este contrarie le-gilor și regulamentelor.

Chirotonia în contra dis-positiunilor din acest ar-ticol constituie un abus de putere, și va fi pedepsit conform art. 147 din co-dul penal.

48. Cinci ani după pro-mulgarea acestei legi, li-

centiații și doctorii în teo-logie vor putea fi chiro-tonisiți și peste regula fi-xată de art. 11.

De asemenea în același period de timp pentru pa-rochiile din Dobrogea se va putea, cu autorisarea ministerului cultelor, chi-rotoni și seminarisții cu patru clase. Aceasta însă numai în cas de a nu se găsi candidați cu titlurile conforme cu această lege și cu condiție ca acești chirotoniți să nu pôtă mai tîrziu trece la veri-o pa-rochie de dincôce de Du-năre.

LEGE ASEPRA COMPTABILITĂ-ȚEI PUBLICE *)

Prom. și publ. la 8 Oct. 1893.

12. Comptabilii cari, în exercitiul funcțiunei lor, vor fi făcuti o speculă de comerciu sau de industrie, sau vor fi participat la ad-judecațiunile publice în-tr-un mod direct sau in-direct, vor fi pasibili de o amendă până la 3000 lei.

16. Însărcinații cu mă-nuirea banilor publici nu vor putea fi descărcați de deficitul constat asupra lor, arătînd sau pretex-tînd că ar putea avea or-dine scrise sau verbale sau

*) V. legea completă în co-lectia Hamangiu p. 2765.

*) V. legea completă în co-lectia Hamangiu p. 2927.

chiar chitanțe de la osebii funcționari, fie superi ori săi egali.

Ca acte descărcătoare nu se vor primi de cât ordinele, mijloacirile și recipisele oficiale date în conformitate cu legea.

Funcționarii ce vor fi dat ordine săi respisep, în scop de a justifica deficitelc însărcinaților cu mănuierea banilor publici, se vor considera ca complici și se vor pedepsi de o potrivă cu aceștia.

Comptabilii mănuiitori de bani publici, găsiți în deficit, vor fi constrânși, înainte chiar ca curtea de conturi săi autoritatea însărcinată de a i judeca să fi pronunțat decisiunea lor, prin aplicarea lezei de urmărire ca să verse provisoriu sumele constatate lipsă, fără judecată și pe bāsa numai a constatării făcute de delegații administrațiilor de care depinde.

23. Ori-ce persoană alta de cât contabilul, care, cu sau fără autorisațiune legală se va fi amestecat în mănuierea banilor publici, este, prin acest singur fapt, constituit contabil, fără prejudiciul urmărilor prevădute de art. 207 din codul penal, dacă fără autorisațiune s'a ameste-

cat în funcțiuni publice.

Gestiunile de fapt sunt supuse acelorasi jurisdicțiuni și trag după sine aceiași răspundere ca și gestiunile legale.

26. Contabilii cari vor întârziia cu predarea conturilor și a actelor justificative, vor fi pasibili de pedepsele prevădute de legi săi regulamente.

Aceleași pedepse se aplică și în cazul când contabilii vor întârziia a produce justificările complimentare cerute de autoritatea însărcinată cu judecarea conturilor.

38. Este cu desăvârșire oprită împlinirea ori-cărui contribuțiuni directe sau indirecte, altele de cât acelea cari sunt autorizate de legile anuale de finance, sub ori-ce titlu sau sub ori-ce numire ar fi.

Autoritățile cari ar ordona împlinirea lor, funcționarii cari ar face repartițiune, precum și listele și tarifele, și, în fine, toți agenții cari ar împlini asemenea dări nelegale, se vor da judecāței și se vor pedepsi conform lezei.

Iar persoanele cari vor fi plătite, dacă nu li se va restitui îndată aceia ce au dat, vor putea, în timp de trei ani, să-și cēră banii înapoi de la ori-care

funcționar public ce va fi ordonat sau făcut împlinirea, fără a avea trebuință, spre a-și exercita acțiunea lor înainte tribunalelor, de nici o prealabilă autorisațiune a guvernului.

44. Șefii de contabilitate ai ministerelor sunt răspunzători de sumele ordonate fără credit prealabil deschis sau peste creditul acordat. Curtea de conturi, constatând asemenea ordonări, va denunța faptul guvernului, spre a da în judecată pe cel vinovat, care va fi pedepsit cu închisoare până la un an și cu amendă de la 1000 până la 5000 lei.

Nu mai ordinele miniștrilor date în scris apără pe șefii de contabilitate de pedepsă. În asemenea cas, cheltuiala efectuată rămâne în sarcina personală a ministrului care a autorisat-o, fără prejudiciul penalităților prevădute în legea pentru răspunderea ministerială.

LEGE PENTRU ÎNFIINȚAREA UNEI BĂNCI AGRICOLE *)

Prom. și publ. la 1. Apr. 1894.

13. L. 1 Apr. 1895. Debitorul care va alițena, ri-

*) V. legea completă în colecția Hamangiu. p. 3065.

sipi, sustrage sau va lăsa să piară, prin faptul său, în total sau în parte, obiectul amanetat, după ce s'a efectuat împrumutul, se va pedepsi ca pentru abuz de încredere. Pedepsa va fi minimum de 3 luni și maximum de 6 luni de închisoare și, prin derogare la art. 60 din codicele penal, tribunalele nu vor putea admite pentru acest delict special circumstanțe atenuante. Constatările se vor face după dreptul comun.

Se vor pedepsi cu același pedepsă împrumutații cari, cu știință au ascuns, în momentul de a contracta împrumutul la Bancă, existența unor sechestre sau a ori-ce alte sarcini asupra obiectelor oferite ca gagiū, fără prejudiciul de despăgubirile civile ce va putea obține Banca.

Împrumutatul care, însărcinat ca custode cu conservarea, întreținerea obiectelor sau a vitelor amanetate, nu va îndeplini această obligațiune, va pierde imediat beneficiul termenului de împrumut, punându-se în vinzare, de către Banca agricolă, obiectele amanetate conform art. 18 și următorii din prezenta lege.

14. L. 1 Apr. 1895. Tóte litigiurile isverind din contractele de împrumut ale Băncii agricole, se vor judeca de urgență.

Acțiunile în potriua Băncii se vor putea intenta și la tribunalul județului unde s'a contractat împrumutul, întru cât în acel județ se va afla sucursală.

LEGE ASUPRA ALIENAȚILOR

Prom. și publ. la 15 Dec. 1894.

SECȚIUNEA I.

Despre ospiciile de alienați și despre supravegherea lor.

1. Stabilimentele destinate la căutarea alienaților sunt de două feluri: ospiciile de alienați și casele de sănătate private.

Locașurile de monachi și mănăche nu mai pot fi autorizate a primi alienați.

2. Stabilimentele prevădute la art. 1 pot primi și epileptici și idioti, până când se vor crea asile și colonii destinate la adăpostirea acestor categorii de bolnavi.

3. Ori-cine voește a deschide și a dirige o casă de sănătate privată trebuie să obțină mai întâiu autorizațiunea ministerului de interne, care o va acorda numai persoanelor prezentând garanții suficiente de moralitate.

Acastă autorizațiune se va acorda dacă localul este salubru, dacă are o întindere suficientă, dacă se poate păstra într'insul separațiunea de sexe și dacă serviciul medical și regimul interior sunt bine organizate.

Direcțiunea medicală a acestor case va aparține în tot-deauna unui doctor în medicină, care va fi responsabil de buna ținută a casei și de păzirea regulamentelor.

Regulamentele interioare ale alienaților sunt supuse aprobării ministerului de interne.

4. Nici un individ nu poate fi izolat și căutat în domiciliul său propriu sau în acelea a verii uncea din rudele sale, dacă starea sa de alienațiune mintală n'a fost prealabil constatată prin doi doctori în medicină. Certificatul acestora, împreună cu o declarațiune scrisă, se va adresa de persoană în domiciliul căreia se află bolnavul, către procurorul tribunalului din județul respectiv. În cas când s'ar dovedi că bolnavul nu este de ajuns îngrijit sau este maltratrat sau părăsit, procurorul are dreptul să ordone transferarea sa într'un

ospiciu de alienați sau într'o casă de sănătate, și deciziunea acésta se va lua în fața tutorelui său a persoanei chemate a îngrijii de alienat.

5. Ori-că ospiciu public de alienați, administrat fie de efortii săii epitropi, fie de județe sau comune, este pus sub direcțiunea unui medic, care va fi responsabil în fața autorităților de bună ținută a ospiciului și de păstrarea regulamentelor sale.

Medicul primar al ospiciului va fi secundat de unul sau mai mulți medici-ajutori, după importanța serviciului și numărul alienaților.

Medicul-primar și medicii ajutori sunt recomandați ministrului de interne după un concurs ținut după regulile prevădute în legea sanitară, și numiți prin decret regal. Medicul primar va locui în apropiere de ospiciu, iar medicii ajutori în interiorul ospiciului.

6. Ospiciile de alienați și casele de sănătate sunt supuse supravegherei directe a guvernului și a autorităților locale. Ele vor fi inspectate cel puțin de două ori pe an; cele din județe de perefecul de județ, împreună cu medicul

primar al județului; cele din orașele capitale de județ, de primar împreună cu medicul primar al orașului; odată pe trimestru de procurorul general al curței de apel din circumscripțiunea respectivă; odată pe lună de procurorul tribunalului local și de câte ori se va crede de trebuință de inspectorii sanitar și de directorul general al serviciului sanitar.

Atribuțiunile acestor funcționari sunt: a controla regimul interior al ospiciilor publice și private, a cerceta formalitățile și actele, pe baza cărora o persoană a fost izolată în ospiciu și dacă este oportun ca izolarea sa să fie menținută a primi reclamațiunile ce li s'ar adresa, fie de către persoanele așezate în ospiciu, fie de către altele străine.

SECȚIUNEA II.

Despre admisiunea în stabilimentele de alienați.

7. Admisiunea în ospiciile de alienați se face după cereri particulare sau după ordinul autorităților publice.

8. Nici o persoană atinsă de alienațiune mintală nu va putea fi primită în veri un ospiciu public sau în

veri o casă de sănătate de cât în puterea următoarelor acte.

a) O cerere în care să se arate profesiunea, etatea și domiciliul, atât al persoanei care subscie cererea, cât și al aceleia care câtă să fie aședată, precum și gradul de rudenie între aceste două persoane. Acastă cerere va fi mai întâiu viđată de primarul comunei sau de polițiea urbei unde ea domiciliiază.

Dacă petiționarul este tutore al persoanei alieneate, el câtă să presinte o copie a actului de interdicțiune și a decisiunei consiliului de familie;

b) Un certificat medical vizat de procurorul tribunalului unde domiciliiază alienatul, sau al aceluia unde se află ospiciul, și subscris de două medici.

În acest act se vor descrie, pe cât se pôte, simptomele mintale și corporale ale bolii, cauzele ei, timpul de când durază, mersul ce l-a avut și motivele din cari rezultă necesitatea ca persoana să fie izolată într'un ospiciu de alienați. Acest certificat nu pôte avea o dată mai vechiă ca trei-deci zile.

Medicii semnari ai certificatului medical câtă să nu fie nici rude cu per-

sóna izolată, nici cu aceia care cere aședarea ei, nici medici ai ospiciului unde se va aședa bolnavul.

În cas de urgență, un simplu certificat este de ajuns, însă el se va complectea în primele trei zile după aședare, printr'un alt act în regulă. De această excepțiune nu va putea usa de cât numai autoritatea publică;

c) Orice act prin care se constată identitatea persoanei aședată. Dacă în momentul aședării petiționarul nu posedă aceste acte, el câtă să le completeze în prima săptămână, după ce persoana a fost aședată.

9. Medicul este obligat a trimite în primele trei zile după aședarea persoanei, copie a petițiunei și actului medical procurorului tribunalului județului unde se află ospiciul și procurorului și prefectului județului unde domiciliiază persoana aședată.

10. În fie-care ospiciu sau casă de sănătate, există un registru special cu semnătura directorului general al serviciului sanitar și al procurorului tribunalului respectiv. În acest registru medicul va înscrie:

a) Tóte actele arătate în art. 8;

b) Observațiunile ce el și ajutorii săi au făcut asupra persoanei aședate. Aceste observațiuni se fac în fie-care săptămână în cursul primei luni, și la o lună odată în cursul șederei ulterioare a alienatului în ospiciu.

c) Data eșirei persoanei din ospiciu sau data morței și cauzele ei.

Acest registru se pôte examina numai de persoanele cari au dreptul a supraveghia ospiciul.

11. Nici o persoană aședată în ospiciu, după formalitățile prescise, nu pôte fi reținută dacă medicul ospiciului declară că este vindecată.

Medicul va însciinta despre acesta pe familia individului sau pe tutorele lui, pe primarul comunei, pe procurorul tribunalului din județul de unde a venit bolnavul, și pe procurorul tribunalului unde se află ospiciul.

12. Persoana aședată în ospiciu, chiar dacă nu este vindecată, nu pôte fi reținută dacă ea este reclamată de tutorele sau curatoarele ei, de persoana care a cerut aședarea ei, de consiliul de familie prin un delegat din partea lui.

Dacă, însă, medicul declară că punerea în liber-

tate a acelei persoane este periculoasă ei însăși și familiei sale, sau vătămătoare securității și ordinii publice, sau recunoscerea că petiționarul nu pôte procura alimente și un tratament cuvineloz; va amâna permisiunea de eșire până va avisa pe procurorul localității, sau pe șeful de poliție al urbei, sau pe prefectul județului unde domiciliiază alienatul. Dacă procurorul sau prefectul nu vor răspunde în termen de 15 zile; că aceea persoană trebuie să fie deținută în ospiciu, buletinul de eșire se va semna imediat.

13. În primele 2 zile după eșirea bolnavului din ospiciu, medicul însciiteză despre acesta pe autoritățile cărora li se notificase aședarea lui, conform art. 9, arătând și motivele pentru cari persoana a fost congediată.

14. În orașele capitale de județe, șeful de poliție pôte ordona aședarea provisorie, într'un local destinat pentru acesta, a oricărei persoane interdise sau nu, care prin starea sa de alienațiune mintală, constatată printr'un proces-verbal că compromite ordinea publică sau este periculoasă ei însăși.

15. În fie-care capitală de județ există o secțiune separată, fie într-o casă de sănătate privată, fie într-un spital general, destinată a primi provisorii asemenea alienați.

16. În orașele mici și în comunele rurale primarii pot lua măsurile cunvenite în contra unui alienat periculos, cu condițiune ca, în 24 ore să se facă cunoscut prefectului de județ, care va ordona imediat să fie transferat în reședința județului.

17. Șeful de poliție, care a ordonat internarea provisorie a cuiva, sau prefectul de județ, care a ordonat transferarea unui alienat, într-unul din localitățile separate, va înainta imediat procurorului procesele-verbale și certificatele și actele medicale asupra stărei mintale a persoanei isolate.

18. O comisiune medicală de cel puțin 2 medici se va ordona de procuror spre a examina pe persoana izolată provisoriu și a raporta, conform art. 8. Raportul vădit de procuror, se va înainta prefectului, care va avertiza la aședărea bolnavului într'un ospiciu de alienați. El va înainta direcțiunii să ad-

ministrațiunii ospiciului procesele-verbale, certificatele și actele medicale, și autorizațiunea procurorului de aședărea bolnavului.

19. Prefectul, care a ordonat aședărea unui alienat într'un ospiciu, va notifica imediat această familiei sau tutorelui său, sau dacă alienatul este din altă localitate, primarului comunei, ca acesta la rindul său, să înscințeze familia.

20. Dispozițiunile prescise în art. 11, 12 și 13 privitoare la esirea alienaților viadecați sau reclamați, se aplică și persoanelor a căror aședărea a fost ordonată de autoritățile publice.

SECȚIUNEA III

Veniturile și cheltuielile serviciului de alienați.

21. Ospiciile de alienați sunt întreținute din mai multe fonduri:

a) Din veniturile fondurilor lor proprii, constituite prin donațiuni;

b) Din subvențiunea anuală acordată de Stat;

c) Din subvențiunile datorite de autoritățile județene sau comunale, pe baza unor învoelîncheiate între eforia sau epitropia

de cari depinde ospiciul;

d) Din plățile de întreținere ale bolnavilor particulari, internați pe socotăla lor;

22. Sumele de subvențiune acordate de Stat sunt mărite sau micșorate în proporțiune cu numărul bolnavilor tratați în ospiciu și fixate de ministrul de interne. Sumele subvențiunilor acordate de județe sau comune, prin anume încheieri între acestea și administrațiunea ospiciului, vor fi asemenea supuse aprobării ministrului. Plata făcută de particulari, tutore sau familie se va determina de eforia de care depinde ospiciul, conform unui regulament aprobat de ministru.

23. Șeful poliției sau prefectul județului, care trimite un alienat la ospiciu, va indica, pe lângă actele arătate la art. 18, că întreținerea persoanei trimisă este în sarcina județului.

24. Prefectul va percepe de la familia bolnavului său, în cas de indigență, de la comuna unde aparține alienatul plata de întreținere, dispensând pe administrațiunea ospiciului de a corespunde direct cu familia bolnavu-

lui său cu primarul comunei.

25. În cas de aședări de inițiativă privată, conform art. 8, tutorele sau familia vârsă în casa administrațiunii ospiciului, în ziua aședării alienatului, plata trimestrului său anuală, și se obligă în cererea sa scrisă, că va continua cu plata cât timp va sta persoana în ospiciu.

26. Cheltuielile ocazionale cu întreținerea alienaților în ospiciu ca nutrimenț locuinață, spălat, tratament medical, rafărie, îmbrăcăminte, încălțăminte, precum și onorariile și apunțamentele personalului medical și administrativ sunt fixate de administrațiunea ospiciului și supuse aprobării ministrului de interne.

27. Veniturile și cheltuielile ospiciilor de alienați formează un buget cu totul separat de bugetul general al eforției sau epitropiei care îl administrează. Acestea n'au dreptul, în nici un cas, de a afecta escedentele veniturilor ospiciului la alte trebuințe de cât acelea ale alienaților.

28. Spesele de întreținere a persoanelor presupuse alienate și isolate provisoriu în localități spe-

ciale, până la facerea formalităților necesare la admisiunea lor regulată în ospiciu și acelea ale inculpaților alienați de delicta de crime și așezați în ospiciu după cererea procurorului general, onorariile medicilor experți și ale medicului inspector sunt în sarcina Statului.

29. Preveniții și condamnările la închisoare de orice natură, cari, după o expertisă medicală, s'ar constata că sunt atinși de alienațiune mintală sau de epilepsie, vor fi așezați, pe baza ordinului procurorului, într'un ospiciu, de alienați până la vindecarea lor sau până la expirarea pedepsei.

O secțiune specială, și separată de celelalte secțiuni, se va crea în 2 din cele mai mari ospicii din țară, destinată la izolarea alienaților criminali.

30. Expertisa medico-legală asupra inculpatului presupus alienat se poate face în depoul provisoriu dependințe de prefectura poliției în Bucuresci și Iași, iar în celelalte orașe într'un local separat de spitalul public, fie chiar în ospiciul de alienați, după ce se vor lua toate măsurile severe de supraveghiere pentru izolarea lor.

31. Când se cere esirea din asil a alienatului criminal, așezat conform art. 29, medicul cută să declare dacă el este vindecat și dacă recidiva este posibilă. După avizul medicului, procurorul poate ordona esirea bolnavului. Esirea, însă, este condițională și revocabilă. După primele semne de recidivă, reinternarea alienatului în ospiciu se va face imediat.

SECȚIUNEA IV.

Dispozițiuni aplicabile persoanelor așezate în ospiciu.

32. Orice persoană așezată într'un ospiciu de alienați, conform dispozițiilor de mai sus, cută să fie prevădută de un administrator provisoriu, care va gera afacerile până la însănătoșirea sa.

33. Pentru persoanele cari au fost așezate fără ca mai înainte să fie interzise conform art. 435 din codul civil, se va procede de către tribunalul județului unde domiciliază aceste persoane, la numirea unui administrator după recomandățiunea consiliului de familie a persoanei alienate. El poate fi soțul persoanei alienate, sau părintele, sau fiul, sau o

rudă, sau chiar o persoană străină, care va fi responsabilă de buna gestiune a averii mobiliare sau imobiliare a persoanei isolate.

34. Numirea administratorului provisoriu va fi convocată de ministerul public când persoana izolată nu are rude sau când rudele nu fac nici o cerere.

35. Administratorul provisoriu face orice act pentru conservarea averii alienatului, percepe sumele datorite, achită datorile primește sau respinge succesiunile sau donațiunile după ce va lua avizul consiliului de familie sau al tribunalului, face plățile necesare în casa administrațiunii ospiciului unde se află așezat alienatul și în nici un cas, nu poate vinde imobilele alienatului fără autorisațiunea tribunalului, care va statua în camera de consiliu, dacă această măsură este în interesul însănătoșirii persoanei bolnave.

36. Administratorul provisoriu va prezenta tribunalului, la expirarea fiecărui semestru, după așezarea alienatului în stabiliment, o dare de seamă despre gestiunea sa și situațiunea financiară a persoanei alienate.

37. Dacă persoana alienată este un comerciant sau asociat cu o altă persoană într'o afacere comercială și industrială, tribunalul poate după cererea soției sale sau a persoanei asociate, să autoriseze pe acesta cu afacerile sociale. El va fi dator, însă să prezinte, la expirarea semestrului, o dare de seamă despre situațiunea financiară a asociațiunii.

38. Rudele internatului, după distincțiunile stabilite în art. 436 și următorii din codul civil, pot după internare, procede la formalitățile necesare pentru punerea sub interdicțiune a rudei lor și pentru numirea unui tutor.

39. Funcțiunile administratorului provisoriu încetază de fapt îndată ce persoana căutată a părăsit ospiciul vindecată și când după un congediu provisoriu acordat de medicul ospiciului, persoana n'a fost reintegrată.

40. Medicul primar al ospiciului poate acorda, când va crede de cuviință, sub titlu de încercare, alienatului un congediu de 15 zile. Dacă congediul întrece acest timp, el va fi dator a înștiința administrațiunea superioară de unde

depinde ospiciul și pe șeful de poliție sau pe prefectul de județ.

41. Alienatul care s'a evadat dintr'un ospiciu public pöte fi readus în primele 20 zile după evasiune. Dacă a trecut mai mult, formalitățile prescise în secțiunea II, despre admișiunea alienaților în ospiciu, eată să fie împlinite din nou.

SECȚIUNEA 5.

Despre penibilități și dispoziții generale.

42. Medicul director al unui stabiliment de alienații public sau privat va fi admonestată, sau suspendat provizoriu din funcțiunea sa, dacă va reține în stabiliment o persoană vîndecată, sau dacă va refusa de a libera o persoană așezată, când prefectul sau procurorul o ordonă, sau când veri-una din persoanele arătate în art. 14 o va cere.

43. Contravențiunile la articolele din secțiunea II, comise de medicul director al unui ospiciu public sau al veri-unei case de sănătate private, sunt pedepsite cu o amendă de la 50—1000 lei.

44. Ori-ce persoană impieată într'un stabiliment public sau privat și ori-ce

supraveghietor său infirmier, sau atașat pe lângă un alienat, care a devenit culpabil cu selință de lovirii și răniri comise asupra unui alienat, va fi pedepsit conform art. 238 și următorii din codul penal.

45. Ori-ce persoană culpabilă de un atentat la pudore, comis cu sau fără violență asupra unui alienat de sex bărbătesc sau femeiesc, se va pedepsi cu reclusiunea.

46. Se acordă ministrului de interne un timp de un an, de la promulgarea acestei legi, pentru a elabora regulamentele privitoare la îndatoririle diferitelor funcțiuni create prin prezenta lege, la modul de recrutare al personalului medical și administrativ al ospiciilor, la învoiele încheiate între comune, consiliu județian și particulare cu epitropia sau eforia cari au sub administrațiunea lor ospiciu de alienați și la organizarea inferioară a acestor stabilimente.

LEGE PENTRU PROTECȚIUNEA SEMNELOR GEODESICE ȘI DE FRONTIERĂ.

Prom. și publ. la 21 Apr. 1895.

1. Cel ce strică piramide, semnele geodesice și topografice, colonele și

stâlpii, gropile, movilele de piatră, de zidărie sau de pământ, secțiunile de păduri sau alte semne și cote de nivel, precum și acele ce șterge, în total sau în parte, inscripțiunile sau celelalte însemnări de pe colonele sau stâlpii geodesici, precum și de frontieră, se va pedepsi cu închisore până la șese luni, fără prejudiciul aplicării art. 321 din codicele penal, unde este cazul.

2. Se va pedepsi cu închisore până la trei ani acela care va distruge, va face a nu se mai cunoșce sau va muta semnele de frontieră ale țerei.

LEGEA MINELOR *

Prom. și publ. la 21 Apr. 1895.

85. Abaterile de la prescripțiunile polițienesci și de ordine publică, conținute în prezenta lege, în regulamentele și decisiunile privitoare la mine, cariere subterane și cariere exploatare sub cer deschis, vor fi constatate prin procese-verbale, dresate în comun acord de către agenții poliției judiciare și inginerii de mine, iar în lipsa acestora, de gardii,

de mine sau ori-ce agent de supraveghiere însărcinat cu administrațiunea minieră, avend aceste procese-verbale înaintate justiției aceiași putere ca și procesele-verbale dresate de agenții poliției judiciare.

86. Contravențiunile la dispozițiunile acestei legi și a regulamentelor, ce se vor elabora pentru aplicarea ei, se vor pedepsi cu o amendă de 10 până la 300 lei.

In cas de recidivă, în cele dintăiu 12 luni, amenda se va îndoi și se va putea aplica și închisore de la 6 zile la 3 luni.

87. Infrațiunile la prescripțiunile polițienesci și la cele de ordine publică, conținute în legile, regulamentele și decisiunile asupra carierelor exploatare subteran, se vor pedepsi cu amendă de un leu la 20 lei.

In cas de recidivă, amenda se îndoișce, și după casuri se pöte aplica și închisore până la o lună.

131. Patronii sunt înuți să aibă registre speciale, atât de numărul lucrătorilor, cât și de sumele ce plătesc ca salarii.

Ei vor reținea contribuțiunile lucrătorilor și sunt răspundători către Stat de intręga sumă.

* V. legea completă în colecția Hamangiu p. 3461.

Versările în întârziere se vor percepe ca și taxele comunale.

132. Ori-ce patron, care se va surprinde cu registre în neregulă, va fi pedepsit de către Ministerul Domeniilor cu o amendă de la cinci-deci la trei sute lei.

În cas de recidivă, sau când va fi surprins cu registre false, amenda merge de la trei sute la o mie lei.

Aceste amenzi se vor versa la fondul casei generale de pensuni.

133. Accidentele și încetările de viață vor trebui anunțate imediat, de către patroni, administrațiunii minelor și casei pensiunilor. Pentru ori-ce întârziere de peste cinci zile, patronul se va pedepsi cu cinci sute lei amendă în folosul casei pensiunilor.

134. Când se va constata fără îndoială că accidentul a provenit din incapacitatea, neglijența ori încăpăținarea vădită a patronului sau reprezentantului, sau nesupunerea lor la prescripțiunile indicate pentru înlăturarea accidentelor, atunci patronul va fi obligat să verse sumele ce se vor calcula pentru a putea completa

lucrătorului, sau moștenitorului lui, leșa întregă pe tot timpul specificat în această lege.

LEGE ASUPRA PESCUITULUI

Prom. și publ. la 11 Oct. 1896.

1. Prezenta lege se aplică la pescuitul în toate apele țerei, cât și la pescuitul pe apele țărmurilor române ale Mării Negre până la limita Mării teritoriale.

2. Prin „a pescui“, în sensul acestei legi, se înțelege a prinde și a și apropia pesci, raci, scoici, stridii, spongi și alte animale acvatice utilizabile, cari vor fi determinate prin regulament.

Ori unde se va întrebuința cuvîntul „pesce“ în această lege, se înțelege prin el toate aceste animale.

3. Se consideră ca ape închise:

1) Toate elesteele (iazurile) artificiale, fie ele în contact cu ape naturale sau nu;

2. Toate apele cari nu stau în veri-un timp al anului în legătură cu altă apă, în cât pescii să potă trece dintr'o apă în alta;

3. Bălțile provenite din inundațiuni și cari se usucă în timpul verei, după ce au încetat de a mai co-

munca cu apa rîului din care și au luat naștere.

Se consideră ca ape deschise toate apele cari nu înfrunseseră aceste condițiuni.

4. Măsurile acestei legi nu se aplică asupra apelor închise, afară de cele prevăzute de art. 24.

5. Dreptul de pescuit în Dunăre, în Prut și în apele de pe proprietățile Statului, aparține Statului; iar în rîurile navigabile și flotabile el se va exercita ca și până aci. Riveranii au drept a pescui gratuit în Dunăre și Prut pentru hrana lor și a familiei, conformându-se legei de față.

6. În toate rîurile, pâraele și canalele cari nu intră în categoria celor din art. 5, dreptul de pescuit este al riveranilor, fie-care avînd pe partea sa dreptul de a pescui până la mijlocul cursului apei, fără prejudiciul drepturilor câștigate prin titlu sau prescripțiune de un riveran contra coriveranului său.

7. În apele închise precum și în bălțile cari sunt în comunicație cu altă apă, dreptul de pescuit aparține proprietarului terenului pe care sunt aședate acele ape.

8. În toate apele din Dobrogea dreptul de pescuit este al statului.

Locuitorii români de pe litoralul Mării au drept a pescui gratuit în Marea teritorială pentru hrana lor și a familiei lor, conformându-se legei de față.

Guvernul este autorizat a da concesiuni de pescuire gratuită, atît la pescari cât și la grupe de pescari ce se vor stabili pe litoralul Mării de la Capul Midia până la fruntaria Bulgariei.

9. Nimeni nu va putea pescui într-o apă deschisă fără de a avea consimțimîntul înscris, printr'o carte de pescuit, de la proprietarul sau arendașul dreptului de pescuit, în aceea apă.

Această carte pescarul este dator să o poarte în tot d'auna cu el și să o arate ca act de legitimațiune în fața personalului de supraveghiere și a agenților însărcinați cu poliția pescuitului. Face excepție de la această măsură pescuitul în apele flotabile și navigabile, afară de Dunăre și Prut.

10. Cărțile de pescuit se eliberază de către proprietarii sau arendașii dreptului de pescuit și se legalizează de autoritatea locală.

Cărțile sunt personale și eliberate pentru anumite ape și pentru un timp ho-

tărit. Prin ele se pot stabili restricțiuni în privința speciilor de pește, a felului și a numărului de instrumente, cât și a procedurilor care se vor putea întrebuița la pescuit.

11. Se poate refusa legalizarea cărților de pescuit sau chiar retrage cu totul cartea, de către autoritatea locală, persoanelor care în timpul celor din urmă doi ani, au fost condamnați, de la 4 săptămâni închisore în sus, pentru încălcarea măsurilor de poliție a pescuitului.

12. Tote instrumentele de pescuit, afară de undița ținută în mână, vor trebui să fie marcate cu un semn prin care să se potă afla proprietarul lor, chiar în cazul când pescarul care le-a așezat în apă nu ar fi de față.

13. Comunele sunt instituțiile care au un drept de proprietate asupra pescuitului, într-o apă deschisă nu vor putea exercița acest drept decât printr'un număr hotărit de pescari anume puși, sau arendându-și dreptul. A lăsa însă pescuitul liber, este cu desăvîrsire oprit.

Când arendarea s'ar face pe un termen mai mic de cât 10 ani, va avea ne-

voie de încuviințarea ministerului domeniilor.

Primarii comunelor rurale sunt datorți a servi ca agenți intermediari pentru arendarea acestor drepturi, dacă li se vor cere.

14. Este oprit pescuitul cu dinamită, sau ori-ce alt soi de materii explozibile; asemenea este oprit și cu materii narcotice sau otrăvitoare, menite de a adormi sau a ucide peșcele și toate celelalte animale acvatice.

15. Este interzis de a opri o apă naturală descrisă, a o abate, sau a o scurge în parte sau în întregime în scop de a pescui.

16. Este interzis de a așeza în apele curgătoare aparate de pescuit fixe sau mobile, care, în timpul nivelului ordinar al apei, ar închide mai mult de cât jumătatea curentului (măsurată prin linia cea mai scurtă între cele două maluri) și ar împiedica astfel libera trecere a pescilor.

Când se întrebuițază deodată mai multe asemenea aparate, distanța dintre două aparate, așezate față în față în curmezișul apei, trebuie să fie egală cu cel puțin o jumătate

din lățimea apei și distanța dintre aparatele așezate de-a lungul apei să fie de cel puțin 50 metri. Se exceptează de la această măsură gârlele mici care conduc din Dunăre în bălți, acestea putând fi îngrădite.

17. Pentru porțiunea de ape care formază frontiera, ministerul domeniilor, dacă va crede de cuviință, va putea scote din aplicare, în total sau în parte măsurile prevădute în această lege, dacă Statul vecin nu le va respecta și el.

18. Plasa, năvodul, prostovolul, halăul, vologul, crâșnicul, coșurile, și celelalte instrumente impletite de pescuit, a căror ochi vor avea mai puțin de 4 centimetri pe lature, măsurate când sunt scose din apă, sunt oprite. Ministerul domeniilor, însă, va putea reduce prin regulamente de aplicare a legii în anumite cazuri pentru anumite ape anumite specii de pește și anumite instrumente, dimensiunile ochilor, impletiturilor, până la 2 centimetri pe lature.

19. Este cu desăvîrsire oprită distrugerea icrelor și pescuitul puilor de pește. Se vor putea face excepții numai pentru scopuri de piscicultură sau pentru scopuri științifice.

20. Prin regulamente speciale ministerul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, va determina:

1. Epocel și timpul când pescuitul diferitelor specii de peșce va fi interzis în scop de a cruta reproducerea;

2. Dimensiunile sau greutatea minimale ale diferitelor specii de pește sub care prinderea lor va fi interzisă;

3. Procedurile și instrumentele de care nu va fi permis a se servi la pescuit;

4. Felul (modul de construcție) și dimensiunile instrumentelor permise și restricțiunile cu care vor putea fi întrebuițate la pescuit;

5. Epocel în care va fi oprită recoltarea plantelor marine;

6. Ordinea pe care vor trebui s'o observe pescarii, spre a nu se împiedica între ei și a nu se împiedica navigabilitatea; asemenea și regulel ce vor trebui să le urmeze față cu agenții de control ai pescăriei.

21. Animalele prinse, care nu ar avea dimensiunile cerute, sau a căror pescuire va fi oprită în acel timp, de regulamente, pescarii vor fi datorți a

le arunca imediat în apă.

22. Când o specie de pesci este amenințată ca să dispară cu totul, sau pentru scopul aclimatizării de pesci noi, ministerul agriculturii, industriei comerțului și domeniilor poate să interdică cu totul și în tot timpul prinderea acelei specii sau gen de pește, pe un termen de cel mult 5 ani.

23. Pentru scopuri de piscicultură, astacicultură, ostricultură și ori-ce altă ramură a aquiculturii artificiale, pentru scopuri științifice și pentru a transporta peștii vii dintr'o apă în alta, ministerul domeniilor va putea dispensa de măsurile prevăzute la art. 20, alin. I și II, și art. 21 și 22.

24. Este oprit a transporta, a vinde, a expune spre vânzare sau a cumpăra, precum și a servi prin restaurante, pește proaspăt, ori de unde ar proveni el, a cărui greutate sau dimensiune nu corespunde celor cerute de regulament, sau a cărui pescuire este interzisă în acel timp.

Și în acest caz însă pentru scopurile prevăzute în articolul precedent, ministerul domeniilor poate, sub măsuri severe de control,

face excepție de la prescripțiile de mai sus.

Prin cumpărător nu se înțelege acela care cumpără pentru consumațiunea sa și a casei sale.

25. Pentru pesci răpitori sau alte specii mai puțin folositoare, ministerul domeniilor poate, în urma unei cereri a proprietarilor interesați, să permită pescuitul lor în ori-ce timp și cu ori-ce instrumente.

26. Ministerul domeniilor va putea declara ca regiuni de cruțare:

1. Anumite părți din fluviu, riuri, canale, pâraie, lacuri și ori-ce ape deschise, cât și de pe lângă țărmurile Mării, cari vor fi constatate de oameni competenți ca locuri favorabile pentru reproducțiunea și dezvoltarea pescilor mici (regiuni pentru cruțarea reproducțiunii), afară de pârae și de ori-ce ape cari sunt pe lângă drumuri, șosele sau căi de comunicațiune, în apropierea sateelor sau comunelor;

2. Părți ale apelor cari predomină trecerea pescilor de Mare în apele dulci sau din Dunăre în bălți (regiuni pentru cruțarea pescilor).

În aceste ape ori-ce gen de pescuit (fie chiar au-

mai cu undița) va fi absolut oprit în tot cursul anului.

Marginele lor vor trebui să fie însemnate din toate părțile cu tăblițe.

27. În regiunile de cruțare a reproducerei este oprită ori și ce operațiune care ar împiedica reproducerea sau ar omori ouăle, ca de exemplu: cosirea stufului și a ierbei, scoterea nisipului, a pietrelor și a pruntului, vinatul, etc.

Asemenea este oprit proprietarilor de animale, ca: găște, rațe, etc., să le lase să intre în aceste ape, și nici să-și adape vitele în ele.

28. Se vor alege ca regiuni de cruțare acele părți din ape în cari dreptul de pescuit aparține Statului.

29. Când, pentru scopuri de navigațiune sau industriale, sau agricultură, etc. cine-va ar dori să stabilească, în apele curgătoare cari sunt pe proprietatea sa zăgazuri, stavile, popritori, de apă etc., este dator să construiască, pe socotela sa proprie, și trecători pentru pesci.

Proprietarii stabilimentelor de asemenea natură, cari există deja înainte de a intra această lege în vigoare, vor fi dator dacă li se va cere de către proprie-

tarii său arendașii dreptului de pescuit, și dacă ministerul domeniilor va crede că e necesar, să construiască aceste trecători. Cheltuielile pentru stabilirea lor vor privi pe proprietarii sau arendașii dreptului de pescuit.

30. Trecătoarele de pesci se vor construi în tot-d'una după avisul ministerului domeniilor, cari va hotări după trebuință, mărimea, forma, etc., ce vor trebui să aibă și să nu întrécă mai mult de cât e absolut necesar.

În regiunea acestor trecători, cât 30 metri înaintea și 30 metri înapoia lor, pescuitul este oprit în tot timpul, cu orice instrument, afară de undița ținută în mână.

31. Este oprit de a runca, a conduce sau a lăsa să se scurgă în apele deschise resturile de la stabilimentele industriale agricole, etc., cari conțin în ele materii de așa natură și în așa cantități în cât ar produce stricăciuni pescilor.

Totuși asemenea canale de scurgere vor fi permise, când interesele agriculturii sau industriei ar predomina. Proprietarul acestor stabilimente însă va fi obligat a face, pe

socotela sa, tot ce este necesar pentru ca reul pe care l-ar produce pescelui aceste scursuri să fie redus la minimum.

32. Proprietarii stabilimentelor de asemenea natură, cari existau înainte de a intra această lege în vigore, vor putea fi obligați, în urma cererii proprietarilor sau arendașilor dreptului de pescuit, și dacă ministerul domeniilor va crede de cuviință, a lua măsurile de precauțiune necesare pentru a nu se aduce stricăciuni pescuitului. Cheltuelile pentru aceste măsuri de precauțiune vor privi pe proprietarii sau arendașii dreptului de pescuit.

33. Pentru a apăra pescuitul în contra stricăciunilor ce i se aduc prin turbine, ministerul domeniilor poate obliga pe oricine va face asemenea instalațiuni, după intrarea acestei legi în vigore, să ia măsurile necesare (site metalice în jurul turbinei, etc.), cari să oprescă intrarea pescilor în turbine. Cheltuelile de facerea și îngrijirea acestor instalațiuni vor privi pe proprietarul turbinei.

Proprietarii turbinelor cari existau deja înainte de intrarea acestei legi în

vigore vor putea fi obligați, în urma cererii proprietarilor sau arendașilor dreptului de pescuit, a lua măsurile necesare de precauțiune. Cheltuelile însă vor privi pe proprietarii sau arendașii dreptului de pescuit.

34. Topirea inului și a cănepei în apele deschise este oprită. Se poate însă acorda, pentru topirea acestor plante, permisiunea de a se face mici bazine (gropi) de derivare, din aceste ape, care însă vor trebui să rămână închise.

De asemenea se vor putea acorda dispense de la această prohibițiune de către ministerul domeniilor, cu dreptul însă de a putea fi revocate, numai pentru acele regiuni unde se face o cultură mare a inului și a cănepei și unde s'ar dovedi că nu există ape stătătoare în cari să se pofă face topirea.

35. Pe una sau mai multe din proprietățile Statului se vor face, de către ministerul domeniilor, stabilimente de piscicultură artificială, cu scopul de a repopula riurile din țară.

36. Se va pedepsi cu o amendă de la 5 până la 100 lei:

1. Oricine va fi surprins că pescuesce fără a avea

o carte de permisiune, făcută conform art. 9, 10 și 11 din această lege;

2. Oricine nu se va conforma măsurilor din art. 12, 27 și 34.

37. Se va pedepsi cu o amendă de la 20 până la 500 lei:

1. Cine nu se va conforma măsurilor cerute de art. 15, 18, 19, 20 și 21;

2. Cine va pescui în regiunile de cruțare sau la trecătorile de pesci;

3. Oricine va ascunde, nimici sau fura tăblițele prin cari se înamnă regiunile de cruțare.

38. Se va pedepsi cu o amendă de la 30 până la 500 lei oricine nu se va conforma măsurilor cerute de art. 16 și 24.

39. Se va pedepsi cu o amendă de 50 până la 1.000 lei, sau cu închisoare de la 1 până la trei luni, oricine va pescui cu materii explozibile, narcotice, sau otrăvitoare.

40. Pedepsele prevădute la articolele precedente se vor dubla:

1. Dacă delincentul va fi în stare de recidivă în același an, în virtutea acestei legi;

2. Dacă a întrebuințat o carte falsă de pescuit;

3. Dacă a comis delictul în timpul nopței;

4. Dacă a amenințat sau ultragiât agentii care l'au prins comițând actul, fără prejudiciul art. 183, 184 din codul penal.

41. Orice condamnare atrage după sine și confiscarea instrumentelor de pescuit, cât și a pescelui prins.

Pescele confiscat dacă e încă viu și nu intrunesc condițiunile prevădute de lege, va fi aruncat înapoi în apă.

Instrumentele confiscate, nepermise, vor fi distruse; iar cele permise vindute prin licitație publică.

42. Infracțiunile prevădute prin lege se vor proba atât prin procesele verbale încheiate de procurori și substituiții lor, de agentii domeniilor, silviei și viticoli, de agentii comunali și administrativi de agentii polițienesci, de agentii vamali, de păzitorii particulari, recunoscuți de autoritatea comunala înaintea căreia vor presta jurământ, cât și prin martori.

Funcționarii prevăduți prin acest articol sunt datorii a urmări din oficiu infracțiunile la prezenta lege. Contra probă va fi tot-dauna admisă, afară de procesele verbale ale procurorilor și substituiții-

lor lor, care fac credință până la inscripțiune în fals.

43. Când un particular va denunța comiterea unor infracțiuni, prevădute prin această lege, funcționarul prevădută mai sus, la care se vor fi adresat asemenea denunțări, vor fi datorii a încheia procese-verbale, conform legii, și a le înainta autorităților competente a judeca asemenea infracțiuni în termen de 24 ore de la a lor redactare.

Partea vătămată se va putea adresa și direct la autoritatea judecătorească chemată a judeca aceste infracțiuni.

Nici o perchiștiune domiciliară, pentru constatarea contravențiilor prevădute în prezenta lege, nu se va putea face de agenții mai sus notați, decât numai la birtași, negustorii de comestibile pre cupeți și în localurile deschise publicului.

44. Persoanelor, ce vor fi prinse comițând veri-una din infracțiuni la prezenta lege, li se vor lua instrumentele ce vor avea cu ele și se vor depune la primăria comunei celei mai apropiate.

Asemenea li se vor confiscă și peșcele prins și se va vinde de îndată.

Din banii obținuți se vor scădea cheltuețile ocazionale cu transportul și vinderea pe piață, iar restul se va consemna până la terminarea procesului.

În cas de condamnare, suma consemnată din vinderea pazeului sau instrumentele depuse la primărie vor deveni proprietatea Statului.

45. Tote infracțiunile la prezenta lege se vor judeca de judecătorul de ocol în prima instanță, cu apel la tribunal.

46. În casurile neprevădute prin legea de față se vor aplica dispozițiile dreptului comun.

47. Ori-ce dispoziție contrarie prezentei legi se abrogă.

48. Un regulament va determina modul de aplicare al dispozițiilor legii de față.

LEGE PENTRU REPAOSUL ÎN ZILELE DE DUMINECĂ ȘI SĂRBĂTORI *)

Prom. și publ. la 6 Mart. 1897.

10. Ori-ce contravențiune la dispozițiunile prezentei legi se va pedepsi cu amendă de la 5 până la 200 lei, cu aplicarea art. 28 din codul penal. În cas

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 3749.

de recidivă amenda se va îndoi.

11. Contravențiunile cu sau fără denunțare prealabilă se vor constata și urmări, în comunele rurale de primar sau de ajutor, în comunele urbane de comisarii și de inspectorii poliției comunale sau administrative.

În comunele urbane procesul-verbal de constatare se va face în prezenta a doi martori, comercianți sau industriali, sub pedepsă de nulitate; proba contrarie este admisă ori de cine ar fi dresat procesul-verbal.

12. Aceste infracțiuni se vor judeca în prima instanță de judecătorul de ocol, conform dreptului comun.

LEGE AȘUPRA TAXEI ZAHĂRULUI *)

Prom. și publ. la 24 Dec. 1899.

10. Fabricantul, care va începe fabricațiunea fără a îndeplini prescripțiunile de mai sus, se va supune unei amende de lei 400.

11. Fabricanții sunt datorii a ține registre în regulă pentru operațiunile lor zilnice, după modelele

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 4236.

stabilite de administrațiunea finanelor, și a le prezenta agenților de ori-ce grad al fiscului, ori-când aceștia vor găsi cu cale a le cere.

În cas de refuz de prezentare, sau când agenții vor constata că registrele nu se țin în regulă, fabricanții vor fi supuși pentru întâia oară la o amendă de 200 lei, a doua oară în același an de 400 lei și a treia oară de 600 lei.

14. Zaharurile, cari se vor dovedi scose din depozitele fabricelor spre a se pune în consumațiune fără ca să se fi achitat taxele fiscului, se vor supune confiscării și fabricanții vor fi pedepsiți cu amenda de la 100 până la 1000 lei, care rămâne a se fixa de ministerul finanelor.

15. Sustracțiunea zaharurilor de la plata taxelor, constatată de agenții fiscului și dovedită, conform regulilor dreptului comun, după punerea lor în consumațiune, va atrage pentru fabricanți sau vindători o amendă egală cu îndoi taxei ce se va fi cuvenit fiscului pentru zaharurile sustrate și la confiscarea unei cantități de zaharuri echivalentă cu a-

cea constatată pusă în consumațiune, fără plata taxelor.

În cas când nu se va mai găsi în deposit cantitatea de zahar echivalentă celei sustrase de la plata taxelor, se va aplica amendă egală cu împătritul taxelor ce s'ar fi cuvenit fiscului.

24. Condamnațiunile de amendă în contra mai multor persoane pentru același fapt vor fi solidare.

LEGE ASUPRA TAXEI DE CONSUMAȚIUNE A PETROLEULUI ȘI A DERIVATELOR SALE.

Prom. și publ. la 11 Febr. 1900.

34. Petroleurile aci taxate, care se vor descoperi sustrase de la plata taxelor, vasele conținând aceste petroleuri, precum și mijlocele întrebuintate pentru transportul lor sunt supuse confiscățiunii și fapturilor fraudei, vor fi osebit pedepsiți cu o amendă de la 25—600 lei, care rămâne a se fixa de ministerul financelor.

35. Când agenții ministerului de finanțe vor constata că o cantitate orecare de petroleuri a fost pusă în consumațiune fără plata taxelor, și vor do-

vedi acesta după regulile dreptului comun, vîndătorii sau fabricanții vor fi supuși la o amendă egală cu doitul taxei ce s'ar fi cuvenit fiscului pentru petroleurile sustrase și la confiscarea unei cantități de petroleuri echivalentă cu aceea constatată ca pusă în consumațiune fără plata taxelor.

În cas când nu se va mai găsi în deposit cantitatea de petroleuri echivalentă celei sustrase de la plata taxelor se va aplica amendă egală cu împătritul taxelor ce s'ar fi cuvenit fiscului.

36. Se vor pedepsi cu amendă de la 1000—2000 lei, și cu confiscarea unei cantități de petroleuri echivalentă cu producțiunea medie a unei luni, fabricantul care, prin orice mijloc, va fi făcut ca aparatele de control să nu funcționeze sau să indice cantități mai mici de cât cele fabricate în realitate.

37. Sînt de drept în sarcinați cu constatarea contravențiunilor și cu îndeplinirea confiscărilor în casuri de fraudă:

a) în genere toți agenții ministerului de finanțe, inspectorii și administratorii financiari, controlorii fiscali, agenții de constatare

și urmărire, agenții de control și supraveghere, percepătorii fiscali și agenții vamali;

b) primarii comunelor urbane și rurale sau înlocuitorii lor;

c) agenții poliției judiciare.

38. Ori-ce confiscări nu se pot face decât în urma unui proces-verbal de constatarea contravențiunii, care va indica:

a) numele, pronumele și domiciliul agentului fiscal care a redactat procesul-verbal;

b) felul și cantitatea petroleurilor găsite în contravențiune și confiscate, cum și mijlocele de transport;

c) numele, pronumele și domiciliul proprietarului petroleurilor și mijlocelor de transport;

d) locul unde s'a sechestrat petroleurile și mijlocele de transport și în a cui păstrare sunt date;

e) ziua, luna și anul când s'a încheiat procesul-verbal.

Procesele verbale se vor subscrie de agentul constatător, de proprietarul petroleurilor sau de reprezentantul său și de cărașul, când contravențiunea este dovedită în curs de transport.

În cas când proprietarul petroleurilor sau reprezentantul său, ori cărașul, nu va voi a subscrie, sau vor fugi, se va face mențiune despre acesta și ele se vor subscrie de doi martori.

Petroleurile confiscate trebuie sigilate de agent și de proprietar sau reprezentantul său; iar, în cas când acesta n'ar voi sau ar lipsi, primarul sau înlocuitorul său va îndeplini această formalitate.

În tot d'a-una o copie de pe procesul-verbal, certificată de agent, se va da proprietarului petroleurilor, sau i se va comunica în modul determinat prin art. 40, pentru notificarea deciziunii administrațiunii centrale.

39. Proprietarii petroleurilor sunt responsabili de faptele factorilor, agenților sau servitorilor lor, în ce privește faptele confiscărilor și amenzile la cari sunt supuși.

40. Tote procesele verbale de contravențiune se vor înainta, îndată după încheierea lor, administrațiunii centrale, care după ce le va examina, va decide dacă le aprobă sau nu.

Prin deciziunea sa, administrațiunea centrală va fixa, în cazul art. 34, amen-

* V. legea compl. în colecția Hamangiu p. 4258.

da la care urmează a fi supus contravenientul.

La fixare se va avea de normă cantitatea petroleurilor confiscate și gravitatea contravențiilor.

Deciziunea administrației centrale se va notifica părții condamnate prin îngrășirea administrației sau agenților fiscalului, dacă va avea în comună unde s'a constatat infracțiunea un domiciliu real sau ales; iar dacă nu deciziunea se va comunica prin agenții administrației conform regulilor de drept comun.

41. În termen de 10 zile libere de la notificare, partea condamnată va putea face apel contra deciziunii administrației centrale la tribunalul civil al localului unde s'a constatat contravențiunea care va fixa înfățișarea cel mult peste 10 zile de la primirea cererii de apel, cu precădere asupra tuturor celorlalte cauze.

Administrațiunea centrală se va cita în persoană administratorului financiar, care va putea fi asistat sau înlocuit, pentru susținerea intereselor fiscalului, de avocatul Statului și la trebuință, de un alt agent financiar.

42. Tribunalul va ju-

deca apelul conform dreptului comun, putând părțile să producă orice fel de dovezi în susținerea cauzelor lor.

Tribunalul nu va putea să micșoreze confiscățiunile și amendile de câte ori vor fi întemeiate pe dispozițiunile legii, nici să seuze pe contravenienți pentru erori sau pentru lipsa de intențiune de fraudă.

Părțile pot face opozițiune, în termen de cinci zile, și recurs în termen de 20 zile libere de la comunicarea sentinței tribunalului.

43. Procesul-verbal, înțărît prin deciziunea a-probativă a administrației centrale, va forma un titlu suficient pentru execuțiune, și în virtutea lui, se va putea păși la această execuțiune, chiar dacă partea condamnată va urmări în justiție anularea lui.

44. Când justiția va pronunța anularea procesului-verbal, administrațiunea financelor va restitui petroleurile confiscate ori prețul lor, constatând prin procesul-verbal de licitațiune, și tribunalul va putea, după împregiurări, acorda o despăgubire, ce nu va trece peste 25 la

sută pe an, socotită de la ziua sechestrării până la ziua înapoerei.

45. Condamnațiunile de amendă în contra mai multor persoane pentru același fapt vor fi solidare.

46. Împlinirea ori-căror sume convenite administrației impositului cu titlul de taxe de amendă, de cheltueli de judecată și, în genere, ori-ce titlu ar fi, se va face prin aplicațiunea dispozițiilor legii speciale de datorie către Stat.

Vîndarea petroleurilor confiscate se va face conform aceleiași legi.

47. Ministerul financelor are facultatea să acorde drept primă denunțătorilor sustracțiunilor și doveditorilor petroleurilor sustrate de la plata taxelor, după ce procesul-verbal de contravențiune vî rămâne definitiv executorii, jumătate din valoarea petroleurilor confiscate, rezultată la licitațiunea lor; iar în cas când confiscățiune nu a avut loc, a patra parte din amenda încasată.

48. Agenții fiscali, șefii de stațiuni de căi ferate, agenții administrativi și agenții comunali, cari nu vor fi următorii îndatori-

rilor ce li se impun prin legea de față și reglementul ei de aplicațiune, sau vor fi tolerat a se face fraude, vor fi supuși unei amende de la 50 la 500 lei, care se va pronunța în prim și ultim resort de ministerul de finance.

LEGE ASUPRA MONOPOLULUI HÂRTIEI PENTRU ȚIGARETE *)

Prom. și publ. la 18 Mart. 1900.

8. Importațiunea hârtiei sau altor produse destinate pentru confecționarea țigaretelor, fie în topurî, în cărticele sau surluri, fie în tuburi sau orice altă formă, este prohibită, afară numai când se face pe comptul Statului.

Hârtia fină, destinată la alte usuri, care se asemănă cu hârtia pentru țigaretă și care s'ar putea întrebuința la confecționarea acestora, nu se va mai introduce în țară pe viitor de cât colorată.

De asemenea este prohibită importațiunea mașinelor, uneltelor și ori-cărora accesorii servind la formarea cărticelelor sau prepararea tuburilor.

Aceste prohibițiuni încep din ziua depunerii pro-

*) V. legea completă în col. Hantangiu p. 4300.

iectului legii de față în Adunarea deputaților; pentru hârtia fină de impachetat, însă se vor permite intrarea comandelor pe drum până în ziua de 20 Februarie anul curent.

9. Importațiunea și tentativa de importațiune frauduloasă a hârtiei pentru țigarete, și a celorlalte produse, sau obiecte enumerate în articolul precedent, se va constata și pedepsi conform prescripțiunilor legii generale a vămilor.

Pedepșa prevădută prin art. 169 din această legiuire, este tot d'auna aplicabilă în asemenea casuri.

10. Fabricațiunea, colportarea sau debitul clandestin de hârtie pentru țigarete se va pedepsi cu confiscarea și cu o amendă egală cu de zece ori prețul pe care vinde regia fabricatele similare.

Nici într'un cas această amendă nu va fi mai mică de 100 lei.

11. La aceleași penalități vor fi supuși și toți aceia cari ar întrebuița sau în posesiunea cărora s'ar afla hârtia pentru țigarete sau alte produse pentru confecționarea țigaretelor. Amenda însă, în asemenea casuri, se va putea reduce până la minimum de 5 lei.

12. Urmărirea, constatarea și judecarea contravențiunilor la legea de față, se vor face conform prescripțiunilor stabilite pentru contravențiunile la legea monopolului tutunurilor.

LEGE PENTRU INTERZICEREA IMPORTULUI ZACHARINEI *)

Prom. și publ. la 6 Aprilie 1900.

1. Este interzis ori și cui să importeze din străinătate, în ori cât de minimă cantitate, substanța medicamentosă chemată „zaharină“ (ortosulfamină de acid benzoic anhidru), în ori-ce fel de stare, sub ori-ce formă și sub ori-ce alte denumiri s'ar înfățișa.

Utilizarea zaharinei fiind însă permisă ca medicament pentru tratamentul acelor bolnavi cărora le pôte fi de veri-un folos, iar dreptul de a vinde medicamente în detaliu nefiind acordat prin legea sanitară de cât diriginților de farmacie, accești singuri au facultatea de a și procura zaharină, dar numai direct din străinătate și numai în condițiunile fixate prin art. 2 al prezentei legi.

5. Dispozițiunile de la art. 1 relative la proibirea im-

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 4436.

portului zaharinei, cum și acelea de la art. 4 prin cari se interzice atât vințarea cât și întrebuițarea zaharinei în diferite industrii, sunt de o potrivă aplicabile și când e vorba de cele-alte produse chimice îndulcitoare, ca: dulcica, zaharosa, țucherosa, sicosa, dulcina și alte asemenea substanțe.

6. Desemnarea zaharinei sub o falsă denumire într'o declarațiune vamală de import, constituind una din contravențiunile prevădute la art. 85 din legea vămilor se va pedepsi cu confiscarea mărfii și cu o amendă de 500 lei, conform alin. d, de sub disul articol.

7. Contrabanda de zaharină săvârșită sau tentată prin locuri ascunse sau interzise trecerii mărfurilor va atrage după sine confiscatiunea mărfii și o amendă egală cu întreaga ei valoare, dar nu mai mică de 500 lei, oșebit de pedepșa închisorei la care vor fi condamnați făptuitorii, după distincțiunile din art. 168 al legii vămilor.

8. Contrabanda de zaharină săvârșită sau tentată prin locuri legalmente afectate la operațiunile vamate va da loc la apli-

catiunea pedepselor prescise prin art. 169 din legea vămilor, pentru contrabandă având de obiect mărfuri proibite din motive de salubritate sau de siguranță publică, ori de preservare a agriculturii sau industriilor din țară.

9. Diriginții de farmacie cari se vor dovedi că au contravenit dispozițiilor prohibitive din art. 1, 2 și 3 al prezentei legi, vor fi pasibili de următorele penalități:

a) Cei ce și vor fi procurat pastile de zaharină alt-fel de cât în modul prescric de lege, sau se vor fi aprovizionat cu acest medicament în proporțiuni superioare trebuințelor normale ale farmaciei lor, se vor pedepsi cu confiscatiunea întregii cantități de zaharină ce se va găsi la dinșii și cu o amendă de la 50 până la 1.000 lei;

b) Cei ce se vor dovedi că și-au cedat cum-va altora, în total sau în parte, pastilele de zaharină cu cari erau aprovizionăți, sau că le-au debitat fără o ordonanță medicală ori în dose mai mari de 10 grame, sau că nu și-au îndeplinit îndatoririle ce le sunt impuse prin ultimul aliniat al art. 3, se

vor, pedepsi, cu confiscarea zaharinei și cu amendă de la 100 până la 2.000 lei.

În toate cazurile de recidivă, contravenienților li se va aplica maximul amendelor prevădute la art. *a* și *b* de mai sus, iar pe de altă parte, li se va ridica dreptul d'a mai putea debita această substanță medicamentosă.

10. Aceia cari se vor dovedi că fără să fie diriginți de farmacie se află totuși aprovizionați cu pastile de zaharină, se vor pedepsi numai cu confiscarea mărfii; iar dacă se va dovedi că și vind din acest medicament, fie cu ridicata fie în detaliu, li se va aplica tot-deodată și o amendă de la 200 până la 3.000 lei.

În cas de recidivă, contravenienții vor fi supuși la maximul amendei și, o-sebit, vor fi trimiși înaintea tribunalului de prima instanță, spre a fi pedepsiți cu închisoare de la 6 zile până la 3 luni.

11. Ori-cine se va constata că vinde, sau că păstrează în depozit, sau că numai și-a procurat veri-o cantitate ori-cât de mică de zaharină în granule, în praf sau în ori-ce alt chip de cât în mici pas-

tile comprimate, se va pedepsi cu confiscarea celei zaharine și cu o amendă de la 500 până la 5.000 lei; iar în cas de recidivă, pe lângă că va fi supus la maximul amendei, făptuitorul va fi tot-d'a-una trimis înaintea tribunalului, spre a fi pedepsiți și cu închisoare de la 3 luni până la 1 an.

Când o infracțiune de această natură se va fi săvârșit de către veri-un diriginț de farmacie, pe de o parte i se va aplica penalitățile prescrise de aliniatul precedent, iar pe de altă parte i se va închide farmacia, conform dispozițiilor din art. 119 al legii sanitare, ridicându-i-se pentru un timp mărginit dreptul de a mai dirige o farmacie, sau — după gravitatea faptelor comise — chiar și dreptul de a-și exercita arta sub conducerea unui alt farmacist, potrivit art. 134 din aceeași lege.

13. Toți cei ce se vor dovedi că, cu înfringerea dispozițiilor prohibitive din legea și regulamentele sanitare, au dat zaharinei o întrebuințare ilicită, servindu-se de această substanță la fabricarea, prepararea ori numai îndulcirea diferitelor alimente,

băuturi sau a ori-căror altor produse industriale, vor fi pedepsiți cu confiscarea atât a zaharinei ce se va găsi încă neîntrebuințată, cât și a cantităților de fabricate în cari se va fi constatat prezența zaharinei, și cu o amendă de la 1.000 până la 10.000 lei iar în cas de recidivă, ei se vor supune la maximul amendei și se vor trimite înaintea tribunalului, spre a fi pedepsiți cu închisoarea de la 6 luni până la 2 ani.

Independent de pedepele mai sus prevădute, ori-ce infracțiune de asemenea natură va atrage după sine, în tot cazul, închiderea pentru un timp mai mult sau mai puțin îndelungat, a stabilimentului în care se vor fi găsit produse conținând zaharină.

13. Dispozițiile de la art. 6, 7 și 8 pentru pedepsiirea importățiilor frauduloase de zaharină, cum și dispozițiile de la art. 11 și 12 pentru pedepsiirea celor ce și procură, ori vind, ori întrebuințază zaharină în mod ilicit, sunt de o potrivă aplicabile și când e vorba de cele-alte produse chimice îndulcitoare, de felul celor menționate la art. 5.

LEGE PENTRU ÎNFIINȚAREA CREDITULUI JUDEȚEAN ȘI COMUNAL.*

Prom. și publ. la 13 Apr. 1900.

10. Administratorii cari vor ordona și mănuiorii de fonduri cari vor întrebuința veniturile urmărite de creditul județean și comunal, spre acoperirea altor cheltuieli, sunt vinovați de abuz de încredere și se vor pedepsi conform art. 330 din codul penal.

LEGEA TELEGRAFICĂ, TELEFONICĂ ȘI POSTALĂ

Prom. și publ. la 19 Iul. 1892.

8. Este oprit a se servi de poștă pentru transportarea obiectelor cari ar fi expuse fermentației (ferbere) sau putrediciunii, a se inflama sau face explozie, precum, de exemplu: praful de pușcă, fulminante, chibrituri, etc.

Ori-cine va expedia prin poștă un asemenea obiect, fără a-i fi declarat conținutul, o-sebit de penalitățile prevădute de lege, va fi răspunzător și de stricăciunile ce ar rezulta.

16. Direcțiunea centrală este datoră a pune, la primă cerere, la dispozițiunea tri-

* V. legea completă în col. Hamangiu p. 428.

bunălelor judecătorești judecătorilor de instrucție și procurorilor; telegramele private și corespondențele poștale deschise ce s'ar socoti necesare la descoperirea crimelor sau delicte-
 43. L. 1 Mart. 1900. Este cu desăvârșire oprit de a se introduce în scrisori, fie simple, fie recomandate, bani, valori în hârtii, sau obiecte prețioase de ori-ce natură.

Când se descoperă asemenea obiecte se taxază și expediază la destinație ca mesagerii, fără a se scădea valoarea timbrului aplicat, iar contravenienții vor fi supuși la o amendă de la 10—100 lei.

101. L. 1 Martie 1900. În caș de contravenire la dispozițiunile acestor două articole de mai sus, contravenienții vor fi pasibili de o amendă până la 100 lei.

111. L. 1 Mart. 1900. În afaceri de serviciu, numai autoritatea telegrafo-poștală este în drept a certifica contravențiunile personalului.

112. L. 1 Mart. 1900. Actele dresate de inspectorii telegrafo-poștali, precum și ale agenților desemnați de Direcțiunea respectivă, vor face probă în justiție.

114. L. 1 Mart. 1900. Ori-cine va aduce stricăciuni liniilor telegrafice sau materialului întrebuințat pentru aceste linii, ori-cine ar sustrage obiecte sau material de linii, independent de despăgubirea la care va fi supus a o plăti după devisul administrațiunei poștelor, va fi pedepsit cu amendă de la 5—200 lei, și chiar cu închisoare, conform prevederilor codului penal.

Comunele sunt responsabile pentru ori ce furturi sau stricăciuni aduse liniilor telegrafice în tot cuprinsul lor.

125. Personalul telegrafo-poștal de ori-ce grad, este dator a păstra secretul telegramelor și corespondenței poștale, sub penalitatea prescrisă de lege.

126. L. 1 Mart. 1900. Ori-ce funcționar sau impiegat telegrafo-poștal va fi destituit, și în casuri grave va fi condamnat la amendă și închisoare, prevădută la art. 156 din codul penal.

a) Dacă, priuț un mijloc ore-care, la cunoștință de pe continutul unei scrisori sau unui pachet sigilat;

b) Dacă va înlesni ori-cui de a sustrage un obiect încredințat poștei, sau

de a lua cunoștință despre conținerea sa.

c) Dacă va sustrage o scrisoare sau ori-ce alt obiect.

d) Dacă va spune la o a treia persoană că două persoane corespond într ele prin poștă;

e) Dacă va comunica conținutul unei telegramme la ori-care persoană streină către care nu este adresată precum și dacă cu intențiune va suprima sau modifica în transmitere textul unei telegramme;

f) Dacă va face divulgări asupra unei convorbiri telefonice.

127. Particularii cari cu intențiune vor viola secretul scrisorilor vor fi pedepsiți cu amendă și închisoarea prevădută de art. 156 din codul penal.

128. Sunt supuși la penalitățile prevădute în codul penal (cap. II art. 140 și următorii) funcționarii și impiegatii telegrafo-poștali cari vor cădea în unul din casurile următoare:

a) Dacă pentru împlinirea datorilor lor vor primi bani sau alte folose cari nu-i sunt datorite sau dacă vor percepe taxe, emolumente sau alți bani pentru tarifele legale;

b) Dacă vor destăinui

la ori-cine comunicațiuni verbale sau conținutul unor lucrări despre cari au avut cunoștință prin funcțiunile lor și al căror secret le-a fost prescris;

c) Dacă vor lua, pe față sau în secret, parte în afacerile de drept sau de interes a căror negociare concludiune sau priveghere privește serviciul lor, fie singur, fie în unire cu alți funcționari;

d) Dacă va viola cu intențiune datorile puse în sarcina sa.

129. L. 1 Martie 1900. Ori-cine va sustrage taxele poștale, în total sau în parte, se va supune la taxa întreită a obiectului; ori-cine va face declarațiuni false asupra conținutului obiectelor predate poștei și al căror transport va fi prohibit, vor fi supuși la o amendă de 1—50 lei de bucată.

Ori-cine va declara o valoare superioară valorii reale sau o valoare inferioară a unui grop, casete cu bani, precum și a unei scrisori de valoare, în cas de constatare, pe lângă că nu are drept la despăgubire pentru diferența dintre valoarea reală constatată și declarată în mod fraudulos superioară în cas de per-

dere, dar se va supune la o amendă până 500 lei de bucată.

Este asemenea fraudă când se profită de facultatea acordată ziarelor, tipăriților, probelor de mărfuri etc., prin reducerea taxei, pentru a se ascunde și corespondențele cu intenție de a le sustrage de la taxele cuvenite.

130. L. 1 Martie 1900. Amendile prevădute prin această lege se pronunță de Direcțiunea Generală a Telegrafelor și poștelor și se vor împlini prin agenții fiscali după legea de urmărire.

131. L. 1 Martie 1900. Cel ce se va dovedi că ține un serviciu clandestin de poștă, se va pedepsi cu amendă până la 1500 lei, sau cu închisoare până la 2 luni.

132. L. 1 Martie 1900. După cererea administrațiunei telegrafo-poștale, agenții administrației, ai poliției sau ai financelor, sunt datori a coopera la ferirea și descoperirea prevaricațiunilor poștale, împlinirea taxelor și amendilor prescrise de lege.

133. L. 1 Martie 1900. Se vor pedepsi ca autori de falsificare publică, conform dispozițiunilor codu-

lui penal: acei cari vor fabrica, vor vinde, vor colporta sau distribui yignete și timbre postale în us în serviciul poștal contra-făcute sau imitate, în cât ar putea fi confundate cu yignetele și timbrele poștale emise de Statul român sau de un altul care face parte din uniunea poștală universală.

Asemenea se vor pedepsi, conform art. 129, pentru întrebuintare frauduloasă, acei ce se vor servi la francarea corespondențelor cu timbre postale contra-făcute, sau cari ar mai fi fost întrebuintate.

158. Abonamentul, dà dreptul abonatului să vorbească cu toți abonații aceleasi rețele în timpul orelor de serviciu stabilite de Direcțiunea Generală a Telegrafelor și Poștelor.

Ori-cine fiind abonat la telefon va percepe vre-o taxă cât de mică, pentru a lăsa să vorbească o altă persoană la aparatul său, va plăti ca despăgubire Direcțiunei poștelor și telegrafelor o sumă până la 500 lei, care se va hotări de Direcțiune cu dreptul de recurs la Ministerul de Interne, și care se va încasa prin legea de urmărire.

LEGE PENTRU CONDITIUNILE DE ÎNTREBUNITARE ALE CĂRȚILOR DE JOC

Prom. și publ. la 31 Mart. 1900

Art. 4. Contravențiunea la dispozițiunile art. 1 și 2, dà drept regiei monopolului, Statului a aplica amendei de la 300—1000 lei, ori de câte ori va constata că nu se întrebuintăză cărți de joc cu timbrul special al cercurilor.

5. Vindarea sau colportarea de cărți usate, de veri-ce natură, se pedepsește cu confiscarea și cu amendă egală cu de două ori prețul cu care Statul vinde acele cărți.

LEGEA ASUPRA TAXELOR DE TIMBRU ȘI ÎNREGISTRARE

Prom. și publ. la 24 Febr. 1900.

77. Ori-ce funcționar public, de ori-ce categorie, care va da curs unui act netimbrat, sau cu timbru insuficient, sau lipsit de viza de înregistrare, sau pentru care s'ar fi plătit o taxă de înregistrare mai mică de cât cea legiuită, sau care va adevări, va transcrie sau înscrie un asemenea act, ori va face asupra lui ori-ce fel de lucrare, se va pedepsi pentru prima oră, dacă valoarea taxei de timbru și înregistrare nu trece peste

200 lei, cu amendă de 100 lei, și în cas de recidivă, cu amendă îndoită, iar dacă valoarea taxei ce ar fi trebuit să se plătească fiscului va fi mai mare de 200 lei, atunci amendă va fi în toate căsurile, cât cifra îndoită a acestor valori.

Ministerul financelor va putea "apreciând" faptele, să reducă sau să facă remisa integrală a amendilor.

78. Administrațiunea timbrului, prin agenții delegați cu constatarea contravențiunilor, are dreptul a cere de la fie-care din cei obligați a ține registre, presintarea acestor registre.

În cas de neposădare sau refus, vor fi supuși osebite de penalități prevădute de codul comercial, la o amendă în folosul Statului egală cu taxa pe tentel pe un an.

79. Ori-ce persoană care, în transacțiunile indicate în prezenta lege, fie civile, fie comerciale, sau pentru confecționarea actelor coprinse într'ansă, nu se va servi cu hârtie purtând timbrul legal treacă de la formarea actului, sau se va servi cu un timbru inferior ca acel stabilit de lege, în cas de descoperire, se va pedepsi cu o amendă compusă din cifra îndecită

a valorii timbrului legal, sau a diferenței ce ar exista între timbrul usat și valoarea timbrului legal.

80. Comercianții și, în genere, toți acei cari vor ușa de registre, sau vor libera facturi, computuri, chitanțe, zapise, polițe, bilete la ordine, acțiuni, obligațiuni sau cupoane supuse la timbru, fără ca di-sele registre, facturi, computuri, chitanțe, zapise, polițe, bilete la ordine, acțiuni, obligațiuni sau cupoane să poarte timbrul cuvenit, se vor pedepsi, oșebit de amendă prevădută la articolul precedent, cu o amendă specială de 50 lei.

81. Se va pedepsi cu amendă de la 500 până la 2000 lei, sau cu închisoare de la 3 luni până la un an, acela care cu bună-voință se va servi cu un timbru sau cu o hârtie timbrată care a mai fost odată întrebuințată; se va aplica aceiași pedepsă vințătorului unei asemenea hârtii.

Contravențiunea prevădută și pedepsită printr'acest articol se va putea constata atât de agenții enunerați prin art. 71, cât și de ori-ce alt oficer al poliției judecătorești. Pedepsă însă se va pro nuna de tribunalele corecționale, cari vor judeca conform regu-

lelor procedurii penale în materie de delict.

82. Acei cari vor vinde mărcile timbrului mobil sau hârtie cu timbru încrustat fără a poseda vre-o autorizațiune specială, și acei cari s'ar descoperi că vînd timbre pe un preț mai mare de cât valoarea lor nominală, chiar când acele persoane vor fi avînd autorizațiunea de a vinde timbre, vor fi supuși pentru primă oră la plata unei amende de 100 lei și confiscarea timbrului și hârtiei timbrate găsită la ei, și, în caș de recidivă, la o amendă de 500 lei și confiscarea timbrului.

83. Acei cari vor încerca sau vor contraface sau vor falsifica timbrele Statului, precum și acei cari vor participa la contrafacere, ori vor introduce în țară timbre falsificate, ori le vor pune în circulație, se vor pedepsi cu închisoare corecțională de la două până la cinci ani.

84. Cei cari nu vor plăti taxele dreptului de înregistrare în modul și în termenele prescise prin prezenta lege, vor plăti ca amendă taxa îndoită, fără ca amendă să pōtă fi mai mică de 25 lei.

85. Când, pentru actele supuse timbrului propor-

țional sau taxei de înregistrare, vor exista contra-inscrisuri cari vor coprinde un preț mai mare de cât cel coprins în actul timbrat sau integritat, sau s'ar descoperi fraudă prin alt chip, autorii contra-inscrisurilor se vor supune la plata unei amende de o valoare întreită a taxei ce ar fi trebuit să plătescă pentru suma coprinsă în contra-inscris, fără ca amendă să pōtă fi mai mică de 100 lei.

86. Ori-ce, plată de amendă nu dispensează pe contravenient de plata taxelor de timbru sau înregistrare stabilite prin lege de față.

87. În toate cașurile de contraveniții la legea timbrului nu se va percepe de cât o singură amendă, ori-care ar fi numărul contravenienților. Această amendă însă se va putea urmări într'un mod solidar de la fie-care contravenient, rămânînd celui urmărit dreptul de recurs în contra codelicuenților săi.

88. Când o contravenție a fost sēvrișită cu participarea unei autorități chemată a taxa, a legalisa sau a lua în ori-ce mod parte la formarea actului, funcționarul singur devine pasibil de amendă iar păr-

țile sunt răspundătoare numai de taxă.

În cașul, însă, când se constată că părțile au îndus în erore pe funcționar ele devin pasibile și de amendă.

89. Ori-ce agent fiscal, ori-ce funcționar public are datoria de a denunța ministerului financelor, administratorului financiar sau agențiilor însărcinați cu constatarea contravențiilor, pe acei cari se servesc cu acte netimbrate sau lipsite de viză pentru taxele de înregistrare.

90. Numai inspectorii financiari au facultatea de a face inspecțiuni și a constata contravențiunile făcute la tribunale și curți.

Aceste inspecțiuni nu se vor face de cât cu în-cunoștințarea făcută președintelui.

LEGE ASUPRA TAXEI PE GRAD A ALCOLURILOR. *)

Prom. și publ. la 6 Febr. 1902.

3. Taxa pe hectar nu este datorită, întru cât produsele liveșilor de pruni și al viilor nu se vor întrebuința la fabricare de rachiri.

Proprietarii sau cultivatorii, cari, până la 1 la-

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 4560.

nuarie, vor face declarațiune la primăria locală, indicând lămurit liveziile sau viile din a căror recoltă viitoare nu se va fabrica rachiu; vor fi scutiți de taxa pe hectar pentru anul financiar ce urmează.

Declarațiunile se vor forma pe hârtie liberă.

Proprietarii sau cultivatorii, cari se vor dovedi că n'au respectat declarațiunea dată, se vor pedepsi:

a) Când vor fi surprinși în momentul fermentării prunelor, tescovinei sau drojdiilor de vin, cu o amendă egală cu îndovitul taxei pe hectar, datorită pe an pentru liveziile sau viile lor.

b) Când vor fi constatați că au înstrăinat prune, tescovină sau drojdie de vin, fermentate, cu o amendă egală cu întregul taxei pe hectar, datorită pe an pentru liveziile sau viile lor; iar acei cari vor fi cumpărat asemenea produse fermentate, cu amendă de la 50—200 lei.

În toate aceste cazuri, contravenienții vor plăti deosebit, pentru rachiuurile fabricate, taxa de 10 bani pe grad.

4. Acei cari nu sunt proprietari sau cultivatori de vii suint îndatorați a cere autorizarea administrațiunei financiare pentru a

fabrica rachiu din vin și drojdie de vin, care autorisare li se va libera numai după ce ei vor dovedi că produsele, din cari vor să prepare rachiu, au plătit taxa pe hectar.

În cazul când, pentru vinul și drojdia de vin ce se destină la fabricarea rachiuului, nu se poate face dovadă că s'a plătit taxa pe hectar, se va da totuși autorizarea, cu condițiune însă de a se achita, după fabricare, taxa de 10 bani pe grad și sub sancțiunile prevăzute de art. 25 și 26 din legea impositului asupra băuturilor spirituoase, pentru sustragerile de la plata acestei taxe.

Acei cari, aflându-se în asemenea condițiuni, ar întreprinde fabricațiunea fără autorizare, se vor pedepsi cu amendă de la 100—400 lei, fără prejudiciul pedepselor menționate în articolul precedent, în caz când se vor dovedi că au și pus în consumațiune rachiuurile fabricate.

LEGEA ASUPRA IMPOSITULUI IMOBILELOR URBANE NEINCHEGATE *)

Prom. și publ. la 7 Febr. 1902.

4. Proprietarii cari se vor dovedi că au benefi-

*) V. legea completă în Colecția Hamangiu p. 4563.

ciat pe nedrept de reducerea de impozit, se vor condamna de ministerul financelor, pe baza proceselor verbale de contravențiune, încheiate de agenții fiscalului de orice grad, la întregul impozitului de la plata căruia s'au sustras.

Cei interesați au dreptul de a apel la tribunalul județului în termen de șase zile libere de la comunicarea deciziunei ministerului și de recurs în casă în termen de douăzeci zile libere de la comunicarea sentinței tribunalului.

Procedura este gratuită și scutită de timbru.

LEGEA GENERALĂ DE PENSII *)

Prom. și publ. la 23 Febr. 1902.

26. Perd dreptul la pensie, fie că sunt sau nu înscriși:

a) Cei cari perd calitatea de român;

b) Cei condamnați pentru crime;

c) Cei condamnați pentru delict care, după dreptul penal, atrag pierderea dreptului la pensie.

d) Cei condamnați la închisoare pentru furt, es-

*) V. legea completă în Colecția Hamangiu p. 4564.

crocherie, înșelăciune, delapidare de bani publici, fals și abuz de încredere.

În toate cazurile de mai sus, dreptul de pensiu se pierde în virtutea legii, chiar dacă n'ar fi prevăzut în hotărîrea de condamnare.

Celor condamnați la închisoare pentru alte delict de cât cele arătate mai sus, se suspendă dreptul la pensie în timpul condamnării. Pensile lor se fac venit Casei pensilor.

LEGE PENTRU FIXAREA VENITERILOR ȘI CHELTUȘILOR STATULUI PE EXERCITIUL 1902—1903.

Prom. și publ. la 1 Mart. 1902.

11. Este cu desăvîșire oprită împlinirea ori-cărora contribuțiuni directe, ori-cărora taxe și venituri, altele de cât cele trecute în bugetul veniturilor și autorizate prin legea de față, sub orice titlu și sub orice numire ar fi, afară numai de acele impozite ce s'ar crea prin legi speciale.

Autoritățile cari ar ordona împlinirea lor, funcționarii cari ar face repartițiunea, și în fine, toți agenții cari ar împlini asemenea dări nelegale, se vor da judecății și se vor

pedepsi conform legilor în vigoare.

LEGE PENTRU ORGANISAREA MESERIILOR *)

Prin și publ. în 5 Mart. 1902.

70. Pentru orice abateri de la lege, regulamente sau statute, se poate da avertismente ori căruia meseriaș de comitetul corporațiunii, iar comitetului corporațiunii de Camera de comerț și industrie și de ministrul agriculturii, industriei comerțului și domeniilor.

80. Se vor pedepsi cu amendă de la 5—100 lei, toți aceia cari se vor abate de la art. 4, 5, 12, 16, 26, 27, 29, 35, 36 și 37.

Asemenea se va pedepsi cu aceeași amendă și lucrătorul care a părăsit fără just motiv pe patron și l-a lăsat lucrul în suferință.

81. Se vor pedepsi cu amendă de la 50—300 lei toți aceia cari se vor abate de la art. 8, 24, 25 și 34.

82. Afară de pedepsa amendei, autoritățile administrative, după cererea comitetului corporațiunii, vor opri de a exercita meseria pe aceia cari nu vor

avea brevetul de maestru prevădută de art. 8, sau carnetul de lucrător prevădută de art. 42.

83. Patronilor cari vor fi condamnați pentru abaterile prevădute de art. 26 sau 27, Camera de comerț și industrie le va putea ridica pe timp mărginit dreptul de a avea elevi sau lucrători minori.

84. În cas când comitetul corporațiunii, comisiunea de arbitri sau orice alt organ al corporațiunii nu se conformă legii, regulamentelor și Statutelor, ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, ascultând avisul Camerei de comerț și industrie, le poate dizolva. În asemenea casuri, se va procede la noi alegeri, iar până la alegerea comitetelor se va numi unul provizoriu, conform art. 69, aliniatul ultim.

El poate închide orice adunare generală a corporațiunilor pentru aceeași abateri.

În cașurile de mai sus el poate dizolva, după împregiurări, însăși corporațiunea, având însă avizul conform al Camerei de comerț și industrie.

În cas de dizolvare a corporațiunii, averea va

trece la comuna unde se află reședința corporațiunii. Venitul va aparține comunei până se va putea reînființa corporațiunea dizolvată spre a și relua averea.

85. Ori-cine nu s'ar supune la dizolvarea, închiderea sau suspendarea prevădute în articolul precedent, se va pedepsi cu amendă de la 200—1000 lei, afară de pedepsele prevădute de alte legi pentru faptele săvârșite.

86. Amendile pronunțate în baza acestei legi se vor vărsa la casa corporațiunii.

87. Judecătorii de o-

côle judecă contravențiunile prevădute de art. 80 în primă și ultimă instanță, iar cele prevădute de art. 81 și 85 cu drept de apel.

88. Acțiunea publică se poate exercita de cei interesați, sau de comitetul corporațiunii, sau de comisarul guvernului.

Asemenea și apelul.

Acțiunea publică se stinge prin împăciuirea părților în ori-ce stare ar fi procesul pendinte.

89. Acțiunea publică, pentru urmărirea faptelor prevădute prin această lege, se prescrie în patru luni de la săvârșirea lor.

*) V. legea completă în colecția Hamangiu p. 485.

DISPOZIȚIUNILE PENALE

DIN

REGULAMENȚELE LEGILOR SPECIALE.

Regulament pentru facerea și executarea hotărnicilor *

Prom. și publ. la 28 Febr. 1868.

15. L. 10 Iunie 1897. În caz când veri-unul din vecini nu va voi să și formuleze pretențiunile, nici a prezinta documente, inginerul va face hotărnicia în lipsa lui, îngrijind a explica motivul pentru care a făcut hotărnicia fără concursul vecinilor chemați, dărușind cu deamăruntul posesiunea ce a găsit, și conformându-se întru toate prescripțiunilor regulamentului de față.

Vecinul care n'a trimis inginerului hotărnic până la termenul chemării, în caz de nevenire, actele ce va fi având să și copii de pe dinsele, se va supune la o amendă de la 50—500 lei în favoarea fiscoșului, dacă se va servi cu acele acte înaintea tribunalului care va judeca hotărnicia și nu va justifica ne-trimiterea lor.

Acastă amendă se va pronunța de către tribunal tot în

**. V. regulamentul complet în colecția Hamangiu p. 1466.*

momentul când se va pronunța și asupra hotărniciei.

17. Cei ce vor strica, desființa, ori vor muta cu premeditare în mod nelegal mușuróe, pietre, bouri, movile, brasele sau ori-ce alte semne despărțitoare între proprietăți, se vor pedepsi în modul prevădit de art. 321 din codul penal.

Deosebit de acésta, vor mai fi supuși la daunele-interese ale părților leșate prin fapta lor.

Regulament general pentru areștele preventive.

Prom. și publ. la 14 Mai 1874.

1. Inchisorile preventive se împart în două categorii:

a) Inchisori preventive pentru delictes sau casă de areșt;
b) Inchisori preventive pentru crime sau casă de opréla.

2. Tot individul așlat sub un mandat de depunere sau areștare va fi transportat în casa de areșt.

Individul, în contra căruia există o decisiune a camerei de punere sub acușatiune, va fi transferat în casa de opréla.

3. Nimeni nu pöte fi pus la închisöre de cât numai în puterea unui mandat de depunere sau arestare liberat dupe formele și în casurile prevödute de procedura codului penal; pentru preveniți, în virtutea unei decisiuni a camerei de acuzațiune; pentru acușaiți, în puterea unei sentințe judecătorești de condamnare și numai după ce se va înscrie într'un registru înființat în acest scop actual care ordonă închisörea.

La din contra urmare, directorul va fi urmărit și pedepsit ca culpabil de arestare ilegală.

4. După lege și regula de procedură penală, categoriile arestelor de districte sunt:

1. Arestul prevenițiilor sau casa de arest;

2. Arestul acușaiților sau casa de oprölä;

3. Arestul condamnațiilor corecțional sau casa de corecțiune;

4. Arestul condamnațiilor recetöri în apel;

5. Arestul condamnațiilor definitive trecötöri către închisörile centrale;

6. Arestul condamnațiilor la închisöre polițienescă;

7. Casa arestațiilor pentru turburări cauzate în sala ședințelor tribunalelor și curțiilor.

5. Aceste categorii cöprinse într'o singurä închisöre vor ocupa locul de deosebite și cât se va putea despărțite, până la înființare de nou închisori după sistemul celülar.

Osändiții ce au a se trimite la autoriții în apel, vor fi trecuți în despărțirea prevenițiilor sau în casa de corecțiune.

Osändiții trecötöri către casele centrale de pedepsä vor fi puși în odăe deosebitä, până la înaintarea lor și nici într'un chip nu vor putea comunica cu ceilalți areștanți.

Dacă numărul femeilor arestate de töte categoriile este prea mic și încäperea închisörei

nu permite a se deschide câte o oșebitä odăe de fie-care categorie pentru sexul acesta, vor putea fi puse într'o singurä despărțiturä arestatele de töte categoriile.

Osändiții la închisöre polițienescă și vor face pedepsä într'un local deosebit sau chiar și în aresturile preventive.

Arestațiilor pentru turburări cauzate în sala ședințelor vor fi puși în casa închisörei polițienesci.

6. Osändiții pe mai puțin de 3 luni de închisöre vor putea face osändä lor în arestele județene unde li se va deschide o despărțiturä deosebitä, iar toți ceilalți cu termeni lungi se vor trimite la penitenciarele centrale respective.

7. Directorul ține un registru de încarcerare (model 1), pentru fie-care categorie și anume: O condică pentru casa de arest sau preveniții înaintea judecätörii de instrucțiune;

O condică pentru casa de oprölä sau acușaiți înaintea camerei de acuzațiune.

O condică pentru casa de corecțiune sau osändiții corecționali ce au ä face osändä în acel arest.

Pentru trecötöri către casele centrale de pedepsä va ține un registru (model 2).

Acest registru va fi sub-semnat și parafat pe töte paginile de judecätöri de instrucțiune pentru casele de arest, de presedintele curțel de juraiți pentru casele de oprölä, și de prefect pentru închisörile pedepsitöre.

8. Directorul liberözä adevărinta de primirea unui arestat celui care li aduce și transcrie îndată mandatul de arestare în condica de încarcerare.

9. Directorul încä ține o situație zilnică de mișcarea populației cu țifre, împărțite după categoriile arătate mai sus (model 3).

10. Tot tratamentul sau tötä îmbrăcăminteä ce ține la un caracter bățöcoritor, precum: rasul, îmbrăcațul cu două culori, ținerea în fiare glüa precum și nöpcea este cu totul oprit.

11. Nöci un arestat nu va fi încarcerat și ținut în fiară de deosebire de casurile următore: Pentru pedepsä disciplinäră și osändä pronunțată de sentința.

12. Arestații la intrarea lor vor fi căuțați prin haine și pe dñșii, banii ce se vor găsi la ei se ia de director, nici un instrument nu li se lasä pe mână.

13. Indată după intrare arestații vor fi curății, chiar späläți dacă trebuința cere, tunși dacă au pöru prelung și rași lăsându-li-se numai mustățile.

Dacă hainele lor sunt murdare, li se dä cămăși, ismene, zeghie de ale închisörei până ce se vor späla, curății și repara pe ale lor; dacă hainele lor sunt sdrențuite și fără de a mai putea fi curățite sau reparate, li se vor lăsa pe cele ale închisörei până când de va avea mijloce arestatul își va primi pe ale sale de la casa sa.

14. Lucrurile luate de la areștanți intrai se curățä, se împachetözä și se etichetözä, punându-se la un loc unde nu pot fi vătămäte de umezölä și necurătenle.

15. Din banii ce se găsesc la arestați, directorul nu păstrează la sine de cât până la 5 lei din fie-care deposit, pe ceilalți cu anume listä și trimite casierului general pe comptul casei de depunere, spre a sta în deposit până la esirea arestatului.

16. Tot arestatul ce inträ este de îndată rihduit și băgat în despărțitura categoriei penalä în care este plicat spre a l'impiedica de ori-ce contact cu arestații de o altä categorie.

17. Directorul încarcerözä și

regulözä mișcarea arestațiilor pe categorii, pe töte ordinile și încunosölaiților directe ale autoriții judiciare pentru preveniți, acușaiți și osändiți.

18. La 1 a fie-cärei luni, directorul presintă procurorului o listä de arestații cărora li se implinesc termenii în luna aceea, spre ä se încredința dacă osändä a fost bine calculată; cu o ä înainte de ä se implini termenii de osändä a unui condamnat, face raport prefectului.

19. Prefectul la mäsuri și regulözä în rinduri transferarea arestațiilor locali sau trecötöri, fixează dñua și numele arestațiilor ce au ä se porii în fie-care rind și dä în cunosința ordi-nile sale directorului.

20. Transferarea unui arestat se executä numai pe temeiul unei cereți din partea justiției sau a unei sentințe.

21. Transferarea prevenițiilor celor cu hotărri de osändä definitivă de lângä o instanță judiciarä pe lângä o altä cerütä de procedura penală, se executä de prefecturä pe temeiul unei mijlociri a instanțel judiciare sub ä cäreia jurisdicțiune se găsesc sau ä stät în arestat-districțului.

22. Trimiterä osändițiilor la casele centrale de pedepsä se îndeplineșce pe temeiul unui extract de sentință primit la prefecturä districțului, în al cäreia arest se găsesc la poprelä osändiții.

23. Din prefecturä în prefecturä până la locul destinației lor, arestații de categoria prevöduță la art. 57 se înaintözä cu mijlocirea instanțel judiciare în copie, iar acei de categoria de la art. 58 se înaintözä spre casele centrale cu un ordin deschis (model 4) și cu extractul de sentință în alăturare. Extractul se lasä de cea după urmäl escortä autoriții închisörei unde s'ä îndreptat äres-

tatul, iar ordinul deschis cu adevărință de primirea arestatului se trimite la cea din urmă prefectură (districtul în care se găsește închisoarea) la cea dintâi de unde s'a trimes.

24. Escortarea arestațiilor din district în district sau de la reședința unui district la reședința altuia se va face cu călărașii pși în serviciul activ al fie-cărui district și după instrucțiunile ce au de la ministrul de resbel.

25. Directorul este dator la ori-ce oră de la 5 dimineața până la 5 seara, în timpul veri și de la 7 până la 3 după amiază, în timpul erno, să încredintze pe arestații însemnați pentru întâiul transport escortei ce i se înfățișază cu rinduire în transferare de la comandantul călărașilor.

26. Este oprit directorului să pornească pe jos nici cu trăsura arestați bolnavi, femei cu copil mic la sân sau grea de copil, până ce nu va consulta pe medic și nu va lua certificatul sau îns ris că sănătatea arestatului nu va suferi cu transferarea, în tot cazul însă raporteză prefectului.

27. Directorul încredinteză sefului escortei și o listă de lucrurile și banii hotărâți pentru hrana arestatului transferat pe drum până la reședința celui-lalt județ, iar banii, capitalul său aflat în depositul direcțiunei, se trimt prin expediția postală autorității închisorei unde este îndreptat.

28. La cas când un arestat mōre, directorul transcrie certificatul ce va lua de la medic în conșința de încarcerare la marginea dreptă, raporteză prefectului cu certificatul în copie, arătând tot o dată și avutul rēmăns de la arestat în închisōre.

El raporteză de asemenea autorității judiciare respective pentru tot prevenitul său acusatul mort.

29. În cas de evadare a vre unui arestat, directorul raportează de îndată prefectului care ia grabnice mēsuri de urmărire, încunoscinteză prin tot districtul său pentru prinderea lui și prefectii districtelor megiășe, raportând și direcțiunei generale.

30. Numai arestații de aceeași categorie pot fi împreună la preumblare, la masă, la atelier și când nu este de cât o curte și un refectuar comun pentru tōte despărțiturile, atunci arestații es pe rind.

31. Toți arestații au 3 ore pe di pentru școlă, pentru vizitele autorisate, pentru citirea cărților învoite, pentru preumblare și exerciții și anume: 1² dupe prânzul dintâi și restul după prânzul de al doilea.

32. Afară de o specială învoire din partea prefectului, său directorului prefecturei în lipsa celui dintâi, cei ce vin de viziteză arestatul nu vor putea comunica cu vre-un arestat de cât la vorbitor sau în localul care obicinuit slujesce și de vorbitor, în preșența unui gardian și cu restricția prevădută la aliniatele al 2, 3, 4 și 5 de sub art. 8 din lege. Nici într-un cas cei ce vin să viziteze nu pot să bea și să mănânce cu arestații.

Durata vizitelor precum și zilele de vizitare vor fi fixate prin regulamentul local al arestatului de prefect.

33. Nu vor putea comunica cu arestații de cât părinții, femeile, bărbaiții, frații, surorile, unchi și epitropii lor. Avocații recunoscuți apărători după alegerea din lista de avocați și după declararea arestatului vor putea comunica tot-d'aua cu clienții lor cu reserva prevădută la art. 75, când arestatul este pus sub pedepsă sau la secret.

34. Tōtă vinđarea și tot darul fie sub ori-ce titlu, este oprită între arestați.

35. Fie-care arestat este dator să și țină patul și prin prejurul locului său tot-d'aua curat.

Dormitōrele și coridōrele vor fi măturate și spēlate de arestați, se vor rindui pe rinduri toți arestații din o categorie pentru serviciul curățeniei din despărțitura lor.

Oșandiiți vor fi rinduiți iarăși pe rind în serviciile exteriore ale închisorei, pentru serviciul economic sau pentru cel de curățenie și de salubritate.

36. Jocurile de tot soiul sunt oprite.

37. Nici un arestat nu va putea păstra instrumente ascuțite fără o autorisație specială dată de prefect.

38. Cântecile, răcnetele sunt oprite; de asemenea tōtă vorba vuetoare, tōtă întrunirea sgotmōsă și tōtă cererea sau reclamațiunea colectivă. Tăcerea este îndatorită în timpul prânzului, lucrului și prin dormitōre.

39. Prevenții și acușaiți sunt liberi de a șalege apărătorii lor.

Un tablou de avocații locali, redigiat de prefectură, se va păstra tot-d'aua în cancelaria închisorei, spre a li se înfățișa de câte ori vre-unul va arăta dorința de a numi un avocat.

40. Arestații vor putea să primdesc scrisori și ajutōre de afară în marginea dispozițiunilor prescise la art. 77.

Arestații preventivi pot primi de la casele lor obiecte de îmbrăcăminte, de curățenie și chiar de mănecare, arestații oșandiiți vor putea să și procure pentru îmbunătățirea sōrtei lor, din partea lor disponibilă, afară de portia lui legiuită, următōrele alimente:

Păine până la	200	dramuri.
Carne	100	"
Cartofi	200	"
Brânză	100	"
Urt	100	"
Fructe	100	"
Acetă	50	învoirea di-

rectorului, carele singur le va comisiona și da arestațiilor.

41. Pentru tōtă călcarea de regulă, amenințări, injurii, neșupunerii, arestații vor fi supuși la pedepsele disciplinare prevădute la art. 43 din lege, iar pentru incorigibili, se va raporta prefectului ca și el supunnd casul direcțiunei generale să se pōtă avisa asupra dispozițiunilor ce ar trebui să se ia.

42. Un preot va fi însărcinat de protoereu să facă serviciul cultului în închisōre, el va veni odată pe săptămână, va șanti apa, va face rugăciuni într-un loc unde vor asista toți arestații. El viziteză tōte încăperile închisorei, împrașcie cuvintele sale mănğăfōre și povățitōre și primesce comunicațiunile ce arestații ar voi să'i facă în interesul lor, proprii sau cele al familiei lor și el le transmite verbal prefectului de socotesce că merită a le da ascultare.

43. De două ori pe an în posturile Crăciunului și al Pașcelui, preotul șpovedesce pe arestații de ritul ortodox.

44. Este permis fiōților riturilor străine să viziteze pe coreligionarii lor, să'i grješcō.

45. Preotul va fi chemat de câte ori un bolnav l'ar cere, va primi dorințele lui cete din urmă prin inseris și le va transmite prefectului.

El va fi înșcințat de mōrtea unui arestat spre a'i da cete de pe urmă grjiiri bisericești, la ultima oră a vieței, precum și după mōrte.

46. Preotul va putea procura după cererea arestațiilor și autorisarea prefectului cărți religioșe și de morală din banii lor.

Va avea îngrijire de a cumpăra pe comptul stabilimentului câte-va cărți de rugăciune elementară spre a se împărți prin închisōre pe la acei ce știu a citi, ca să învețe pe cei ce nu cunosc rugăciunile.

47. Se va căuta a se organiza lucrul în fie-care închisore, la care vor fi supuși toți condamnații.

O ordonanță a prefectului va hotărî modul organizației lucrului și al comptabilității, dară care nu se va pune în aplicare de cât după aprobarea ministerului.

48. Tot osânditul care fără scuse valabile va refusa să lucreze, va fi pus pe pâine și pe apă, fără scutire de alte pedepse, dacă va fi cas.

49. Din produsul muncii ce vor face arestații osândiți, fie bărbați, fie femei, vor trage $\frac{5}{10}$ iară cei cu recidivă $\frac{4}{10}$.

50. Pot fi învoiți a lucra în atelier arestații în prevențiune, în asemenea cas produsul muncii le rămâne în folosul lor fără împărțelă.

51. În cas când arestații a cărora osândă urmăze a și-o face în penitenciarele centrale, dară cari din felurite împrejurări s'ar afla petrecând provisoriu în arestul județian, ei vor fi supuși de asemenea muncii în atelier; părtea lor însă din produs va fi aca stipulată prin lege și anume:

Cei osândiți la reclusiune $\frac{4}{10}$ cei cu recidivă $\frac{3}{10}$;

Cei osândiți mușei silnice $\frac{3}{10}$ cei cu recidivă $\frac{2}{10}$.

52. Toți arestații, afară de dizele de posturi, capătă carne câte 60 de dramuri de individ; din legume: fasole, linte câte 60 dramuri, verze de la 50 până la 70 căpățini pentru sută de arestați, sfeclă, ricichi de iarnă câte una de individ, cephă, piper și toate cele trebuincioase pentru prepararea bucatelor în vasele și cu lemnele stabilimentului.

53. În toate dizele trei litre pâine sau trei litre mălaiu (făină de păpuși) de individ.

54. Conform art. 39 din lege, preveniții acușați și osândiții pot să și aducă de acasă și a și procura prin mijlocele lor

proprii trebuincioasele de hrană conformându-se regulilor prescrise.

Dacă se îngrijesc singuri de hrana lor, înceteză de a fi hrăniți din intru.

55. Vinul, rachii și toate băuturile spirtoase sunt oprite atât preveniților cât și osândiților, afară numai de o învoire specială.

În tot cazul însă, asemenea băuturi introduse nu vor putea trece maximul de 100 dramuri pe zi.

56. Preveniții și acușații vor păstra hainele lor pe câtă vreme acestea pot fi păstrate în stare de curățenie, ei vor putea să și aducă de afară pe sema lor hainele de călvi vor avea trebuință.

57. Osândiții corecionali cari și fac osândă lor în arestele județene vor fi siliți să poarte îmbrăcămintea închisorei.

58. Imbrăcămintea fie-cărui arestat se compune:

1. De o zeghie (sucman), o pereche nădragi (bernevi) și de o căciulă;

2. De două cămăși și o pereche ismene;

3. De câte o pereche opinci la fie-care 3 luni.

59. Imbrăcămintea femeilor se va compune pe lângă cele de mai sus, în loc de pantaloni, o fustă de stambă sau de altă materie de bumbac cu puțință de a fi spălata.

60. Administrația va putea învoi osândiților din motivul sănătății, întrebuințarea unor haine căldurose pe lângă cele ale închisorei, care n'ar schimba intru nimica îmbrăcămintea închisorei.

61. În fie-care Sămbătă arestații și spalk rutele lor un loc și fie-care categorie în parte, pentru această se vor ordonda pe rând și vor primi toate cele trebuincioase: cazan, lemne, precum și săpun comptat câte 6 dramuri de fie-care individ. În

fie-care duminică toți arestații se schimbă de rufe.

62. Arestații se culcă pe paturi lungi și ridicato de la pământ, pentru așternut vor avea o rogojină și câte o perină; rogojinile și paiele din porine vor fi reîncoite de trei ori pe an.

63. Preveniții și acușații specialmente autorisați de prefect vor putea să și aducă așternutul lor.

64. Încălzirea și iluminarea stabilimentelor se face în modul prescris prin regulamentul general al penitenciarelor centrale.

65. Personalul arestelor preventive districtuale caută să fie compus de un director, un ajutor, medic un preot și gardieni, după lege.

La arestele a cărora populațiune va trece numărul de 100 arestați, se va adăoga un ajutor directorului.

66. Numărul impiegaților și salariile lor sunt regulate prin bugetul consiliului județian.

67. Salariile acelor agenți nu pot fi mai mari de cât cele fixate pentru impiegații penitenciarelor centrale prevădute la art. 53 dia lege.

68. Directorul este numit prin decret Domnesc după recomandarea prefectului către minister, basată pe avizul comitetului permanent.

Cei-lalți amployați al cărora salariu este mai mic de 100 lei, sunt numiți de minister după avizul și recomandarea comitetului permanent prin prefectură.

69. Directorul și cei-lalți amployați sunt revocați de prefect după avizul prealabil și motivat al comitetului permanent, socotindu-se însă definitivă această revocare numai după aprobarea ministerului în urma raportului ce prefectul este dator a supune în asemenea cas.

70. Prefectul poate suspenda

pe un director când siguranța și moralitatea serviciului ar putea să sufere prin prelungirea exercițiului funcțiunii lui. Însă în cele 24 ore v. a. raporta ministerului de împrejurări, cari vor trebui să fie bine întemeiate și va aștepta hotărârea sa.

71. Numărul dorobanților pentru privigherea externă se va hotărî, după propunerea prefectului, de ministerul de interne prin ministrul de reshel.

72. Directorul este însărcinat cu executarea legii și regulamentul de față, el este responsabil înaintea administrației centrale de neregularitățile serviciului închisoriilor precum: și toate necuvințele contra ordinii morale ce s'ar putea ivi din neprivigherea sa și neglijența sa.

73. Directorul intră în fie-care arestatul și se încredințează despre nevătmarea solidității lui, de buna ordine în timpul nopții trecute, și stăruie și privighiază ca rinduiala de curățenie să se îndeplinească cu exactitate; întreținerea curățeniei este recomandată mai cu deosebire directorului și neglijarea acestei îndatoriri este dosul de a motiva depărțarea lui.

74. Cel puțin odată pe săptămână face o revizie generală și de aproape în intrul închisorei, caută pe arestați și prin îmbrăcămintea lor, se asigură că nu se află pe nicăteroa ceva care ar vătama curățenia, securitatea, precum și ordinea morală.

75. Nici o persoană străină administrației închisorei să nu priveghereși legale (judeciare) asupra arestaților nu va putea vizita închisoreă sa și pe veri-un arestat. Fără de învoire a prefectului sau a directorului prin înscris a prefecturii și fără ca această învoire să fie vizată de judecătorul de instrucțiune

pentru preveniți această invoire va fi un ordin obligator pentru director, afară dacă arestul însemnat în bilet s'ar găsi în pedepșă disciplinară și afară dacă el ar fi pus la secret de judecătorul de instrucțiune, procurorul său de președintele tribunalului.

76. Nici un lucru de ori-ce natură nu pôte să fie introdus în închisore sau să ăsu din închisore, de cât după ce a fost vădut și observat de director, se înțelege că această privighere se întinde și asupra lucrurilor ce primesc arestații de din afară.

77. Directorul examinează corespondența arestațiilor și nu lasă să iasă nici o scrisore ce ar putea fi contra moralității și contra securității; el dă în cunoștința prefectului nisea asemenea corespondențe cu rele intențiuni.

Cu toate acestea se acordă inviolabilitatea secretului pentru toate scrisorile ce arestații ar voi să adreseze autorității administrative sau autorității judiciare.

78. Scrisorile adresate de preveniți advocaților și sprijinitorilor ce ar fi însărcinați cu apărarea lor nu se vor putea libera de cât după visa procurorului respectiv.

79. Directorul aplică pedepșele disciplinare prescrise la art. 76, însă pentru toate pedepșele acestea raportază prefectului în totă sêra care le aprobă sau le preschimbă după gravitatea casului, el ține un registru de pedepse unde trece motivele fie-căreia.

80. Directorul va putea avea locuința sa în intrul stabilimentului, însă cu desăvirșire despărțită de închisore, unde femeia și copilul nu vor intra.

81. Este oprit cu totul directorului:

1. Să ocupe arestații pentru

serviciul sêu particular fără plată;

Să primescă veri-un present de la ei sau de la rudele lor;

Să le vinđă fie ori-ce saă să le facă veri-un comision;

Să înlesnescă corespondența lor sau să introduc demăncări, bêturi, în fine ori-ce obiecte oprite de regulament;

Să caute să iriureze direct sau indirect asupra preveniților și acusaților în alegerea apărătorilor lor;

Să bea sau să mănance, cu arestații sau cu rudele lor fără excepție de pozițiunea acestora;

Să întârzie prin favore pornirea unui condamnat însemnat de prefectură a se transfera la întâiu rind către scene sau către penitenciarele centrale de osindă, în fine să întrețină un raport de familiaritate cu veri-un arestat.

82. Directorul care se va dovedi culpabil de veri-una din faptele oprite de articolul de mai sus, va putea fi depărtat, afară dacă prefectul având încredere de îndreptare în persoana lui va socoti a încerca să-i pedepșescă cu suspendare pe timp de o lună din serviciu, cu pierderea lefei; însă în cas de recidivă nici o considerațiune nu'l pôte scuti de a fi depărtat.

83. Guardianii sunt puși sub ascultarea directorului, ei nu pot lipsi odată toți din arest, nu pot să iasă nici unul fără invoirea directorului.

84. Neregularitățile dorobanților în serviciul gardei exterioare, cari cer înfrânare, se vor încunoșcința prefectului spre a regula prin comandantul lor pedepșa meritată, însă la cas când veri-unul s'ar dovedi că întreține relațiuni cu veri-un arestat, prefectul depărtază pe acest dorobant de la arest și va cere de îndată înlocuirea lui, acesta nu'l scutesce de urmăriri în judecată când este cas.

Directorul nu pôte întrebuița pentru sine nici un dorobant.

85. Pe fie-care nôpte directorul face cel puțin o revizie prin totă încăperea închisorei, spre a se încredința de liniște, buna ordine și privigherea sentințelor.

86. Directorul are asupra sa întreținerea arestului, ia măsuri dară pentru asigurarea și cumpărarea obiectelor de hrană, îmbrăcăminte, iluminare, încălțire, reparații etc., după ordinile și încuviințările comitetului permanent, el ține în sfârșit comptabilitatea materială și financiară prescrisă la § 11.

87. El este respundător de bunele calități ale materialului, de distribuire și păstrarea lui.

El are asemenea îngrijire și de obiectele deposite ale arestațiilor, la intrare să fie mai întâiu curățite, spălate, reparate, apoi strănse bine, etichetate și din când în când acrisite.

88. În fie-care sêra directorul numără arestații dimpreună cu șeful gardei, asistă la culcarea lor, încue ușile și încredințază cheile comandantului corpului de pază, care adeverește în o condiță anume pentru acest sfârșit; apoi merge de raportază verbal prefectului de starea arestului și de numărul arestațiilor aflați și predați în paza gardei; asemenea urmare o păsece și a doua și la deschiderea arestului spre a se încredința dacă toți arestații sunt față.

89. Directorul înfățișază în fie-care sêra prefectului raport de starea populațiunei (model 5) și supune tot odată la încuviințarea lui un buletin de consumație (model 6) prin care se arată cu prețurile lor cătimele și natura materialurilor trebuincioase de pus în consumație zilnică pe a doua și; distri-

buirea cătimilor se va face potrivit reglilor arătate mai jos.

90. În măsura cum face cumpărăturile directorul statornicesce faturi (model 7) în număr îndoi, unul pentru comitet și altul pentru prefect, unde neguțătorul adeverece mai întâiu de furnitura materialului și de prețul arătat în ea; aceste faturi le presintă la lichidare Comitetului care mandatază pentru achitarea lor de le găsese în regulă. La primirea banilor cei îndrituiți adeverece în fatura.

91. Totă fatura pentru ca să fie plătită de Comitet, va fi verificată de prefect sau de director în lipsă't, ca basate pe invoirele sale de consumație; pentru toate cele-alte cheltueli extra-ordinare sau de aprovizionare, va trebui pe lângă acesta să însemne ordinul de autorisare al comitetului, în fine ea va trebui să pörte adevierea vinđătorului și a directorului de conformă sumelor sale.

92. Directorul va căuta să și deschidă credit la căți-vă furnisori pentru obiectele trebuincioase arestului, ținând compturi deschise fie-căreia în a-nume registru, însă la finalul fie-căreia luni încheie compturile cu faturi și cere achitarea lor la Comitet.

93. Comitetul pôte elibera directorului rinduri, rinduri câte un acont pentru cumpărăturile zilnice și mărunte, însă acesta trebuie să le justifice până la finalul lunei.

Acompturi se eliberează directorului mai ales asupra creditului de hrană, pentru ca să aibă tot-d'una să elibereze banii arestațiilor transferați câte 25 bani de postă.

94. Spre justificarea banilor liberați arestațiilor pentru hrana lor pe drum până la prefectura următoare, el trebuie să alătoreze Comitetului copie după or-

diul prefecturii de pornire, și copie după adeverința șefului escortei de primirea arestaților.

95. Comitetul primesce odată cu compturile de la director tabloul de mișcare zilnică a populației (model 8), și lista nominală de cei aflați față (model 9). Acestea la un loc cu comptabilitatea financiară se trimit direcțiunei generale a închisorilor spre verificare.

96. Directorul mai ține:

O condiță cu tulpină de primiri (model 10);
O condiță jurnal de cheltuieli (model 11);

Un inventariu de obiectele mobiliare;

O condiță de obiectele depuse de arestați la intrare;

O condiță de banii depuși de arestați la intrare pe partiți.

El dă la finitul fie-căreia trei luni un îndoiit tablou statistic (model 12), din care un exemplar se depune la birourul statistic, iar altul se trimite la direcțiunea generală a penitenciarilor.

97. Directorul care și primesce de la primăria comunei locale la fie-care 15 zile un exemplar de prețurile ce au urmat în piață asupra obiectelor obiecte ce intră în întreținerea arestului. Acest exemplar îl trimite comitetului odată cu compturile, pe temeiul cărora se face verificarea.

98. Serviciul sanitar e făcut de medicul de oraș, și în cas de absență de cel ce-l înlocuiește în postul său.

Medicul de oraș va face în toate zilele o vizită la infirmeria închisorei.

99. Ordonanțele doctorului sunt făcute tot-deauna prin înscris. Aceste ordonanțe se trimit de director cu visa sa la farmacistul însărcinat cu furnitura medicamentelor care le reproduce tot-deauna pe lângă compul său la cererea de plată

100. Medicul primar al ju-

detului vizitează închisorea, atelierele, dormitoare, locurile de pedepsă, etc., ce lucrează la 15 zile. El propune măsurile de salubritate de câte ori socotese de trebuință. El înscrie observațiile sale în o anume condiță.

101. Dacă nu va fi cu puțință de a se așeza în închisore o infirmerie, arestații loviți de bôle grele vor fi transferați sub pază și căutați într-o sală specială la spitalul târgului unde se află închisorea, pe comptul comitetului.

102. Ordinul de transferare la spital va fi eliberat de prefect după cererea înscrisă a medicului cu consimțimintul procurorului pentru arestații preveniți, și cu scirea președintelui tribunalului pentru arestații acușați.

103. La finitul fie-cărui an, medicul orașului face un raport prefectului asupra bôlei care a predominat în închisore și asupra cauzelor lor; raportul se transmite de prefect direcțiunei generale a închisorilor.

Acesta nu scutesce pe medic de raportul său către direcțiunea generală a serviciului sanitar.

104. Tratamentul spitalului închisorei va fi acela care urmează în spitalele civile de sernant liberi pentru hrană, pentru așternut și pentru îmbrăcăminte.

105. Prefectul va verifica în toate zilele buletinele zilnice, de consumație în distribuirea hranei și a altor materialuri și va căuta să fie cătimea prescrișă prin acest de față regulament și în limitele prețurilor pieței.

Pentru verificarea prețurilor se poate orienta după exemplarele municipale ce urmează a i se comunica din 15 în 15 zile, având acest drept și chiar datorii a face aceștia și membrii comitetului permanent în ori-ce timp.

106. Prefectul va visita cel

puțin odată pe lună arestul. Directorul prefecturii în totă săptămîna odată; ei se vor încredința de curățenie, de buna rînduială și disciplina arestului și vor inspecta condica pedepselor și vor însemna în anume condiță observațiunile lor, iar în cas de neajunsuri sau necesitate a se lua ôre-care dispoziții de îmbunătățire de interesul stabilitmentului, va lua înțelegere și stăruii la comitet pentru executarea lor.

107. Reparațiile periodice ale arestului cerute de curățenie și buna întreținere se fac de către comitetul permanent din fondurile ce-i sunt asigurate prin buget pentru asemenea strșit iar pentru reparațiunile extraordinare sau îmbunătățiri, se consultă arhitectul orașului, care mai întâi face devis.

Prefectul este dator să raporteze ministerului, când comitetul a nreglija asemenea lucrări.

108. Alară de prescripțiunile acestui regulament se vor putea face instrucții speciale pentru ordine, curățenie și salubritate recomandate de dispozițiunea specială a localurilor și de împrejurări particulare localității, însă înainte de a se pune în aplicare, se vor supune la aprobarea ministerului.

109. Regulile disciplinare vor fi prescrise și afișate pe pereții închisorei, în fie-care despărțitură.

110. Prefectul nu va putea detega nimeni îndatoririle sale prin acest regulament și autoritatea sa asupra arestului.

Regulamentul asupra loterielor cu scop de bine-facere sau pentru încurajarea artelor *)

Prom. și publ. la 26 Febr. 1883.

13. Membrii comisiei vor examina actele justificate pre-

*) V. regulamentul complet în colecția Hamangiu p. 2005.

sintate de organizatori loteriei, vor lua toate informațiunile ce vor crede de cuvînt în a se convinge de exactitudinea celor eoprine într'însele și, găsindu-le în regulă, vor încheia proces-verbal constător că scopul loteriei a fost întocmai împlinit și vor da certificat despre aceștia celor în drept.

În cas contrariu însă, vor înștiința parchetul tribunalului, care va urmări pe delincenți ca abusători de încredere.

Regulamentul pentru aplicarea legii impositului asupra băuturilor spirtoase *)

Prom. și publ. la 30 Iulie 1887

93. Fabricantul, care va începe fabricațiunea fără a fi făcută declarațiunea prevăduță la art. 5 și 13 din acest regulament, se va supune la o amendă de 400 lei.

La aceiași amendă se vor supune fabricanții cari nu vor ține sau vor ține în neregală registrul prescriș de art. 8 din lege și 79 din acest regulament.

94. Fabricanții sunt datorii a presenta registrele lor agențiilor de ori-ce grad al fiscalului, ori-când aceștia vor găsi cu cale a le cere.

În cas de refus, ei vor fi supuși prima ôcă la o amendă de 200 lei; a 2-a ôră, în același an, de 400 lei, iar a 3-a ôră de 600 lei.

Fabricanții, cari nu vor preda agențiilor de control tablourile prevăduțe de art. 13 și 105 din acest regulament, se vor supune la 200 lei amendă pentru fie-care infracțiune.

95. Băturile de ori-ce fel, cari se vor surprinde că s'au sustras de la plata taxelor, precum și vasele ce le vor conține și mijlocele întrebuințate

*) V. regulamentul complet în colecția Hamangiu p. 2264.

pentru transportul lor, se vor confisca în profitul fiscului; iar făptuitorii fraudelor vor fi pedepsiți cu amenda de la 25 până la 600 lei.

96. Acei cari se vor dovedi că, contrariu declarațiunei lor, au întrebuințat prune, tescovină, vin sau drojii de vin la fabricațiune de rachiri, sau au înstrăinat tescovină, drojii de vin, sau prune în fermentație sunt pasibili de aceleași pedepse prevădute în contra acestora ce se surprind sustrăgând beături de la plata taxelor; iar fabricanții beăturilor produse din aceste materii vor plăti taxa de 8 bani de grad.

97. Când agenții ministerului de finance vor constata, după regulile dreptului comun, că o cantitate de beături a fost sustrasă de la plata taxelor, fabricanții sau vânzătorii vor fi supuși la o amendă egală cu indoitul taxei ce s'ar fi cuvenit fiscului pentru beăturile sustrate și la confiscarea unei cantități de beături echivalentă cu acea constatăată ca pusă în consumație fără p'ata taxelor.

98. Se va pedepsi cu amende de la 1000 până la 2000 lei, și cu confiscarea unei cantități de beături, echivalentă cu producțiunea medie a unei luni, fabricantul care, prin ori-ce mijloc, va fi făcut ca aparatele de măsurătoare să nu funcționeze sau să indice cantități mai mici de cât cele fabricate în realitate, prin alterarea sau distrugerea măsurilor de siguranță, prevădute de art. 7 din prezentul regulament. În acest caz fabricile se vor opri imediat din lucru până la aducerea în stare de mai înainte a măsurilor de siguranță menționate mai sus.

99. Se vor pedepsi cu închiderea stabilimentului sau fabricii pe timp de 1 an până la 5 și cu amenda de la 1000—5000 lei, toți acei cari se vor dovedi

că au întrebuințat sulf sau ori ce alte materii vătămătoare sănătăței în fermentarea materiilor prime. În același timp fermentația astfel preparată se va distruge.

100. Sunt supuși unei amende de la 200 până la 500 lei, care, în cas de insolabilitate, se va transforma în închisoare conform art. 28 din codul penal:

a) Agenții însărcinați cu perceperea impositului cari ar implini alte taxe de cât acelea prevădute la art. 1 din lege și regulament, fără prejudicial penalității prevădute la art. 141 din codul penal;

b) Agenții cari prin neglijență sau rea credință au contribuit a se strecura beături în consumație fără a se plăti taxele legale.

Regulament pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale. *

Poem. și publ. la 28 Apr. 1887.

33. Pentru constatarea operațiunilor făcute de percepători, ei vor ține registrele următoare:

a) Un registru de chitanțe cu matcă;

b) Un registru recapitulativ compus din 2 părți: partea 1-a casa banilor, și partea 2-a, debitul și creditul;

c) Un registru de urmărire indicând numele contribuabililor urmăriți, sumele datorite, timpul datoriei, averea sequestrată și termenul de vindare.

Aceste registre se vor confesiona de primărie; și ele vor fi numerotate filă cu filă, sigilate și parafate de către administrațiunea comunei.

Pentru comunele rurale tipărirea registrelor necesare serviciului de percepere al veniturilor comunale se va face de

* V. *regulamentul complet în colecția Hamangiu, p. 2192.*

tipografia Statului, sau în cas de trebuință la tipografiile particulare, însă în acest cas numai cu autorizarea și sub controlul comitetului permanent.

Ori-ce deposit particular de condiții de chitanțe pentru contribuțiunile comunale puse în comerț va fi supus confiscării urmărindu-se făptuitorii conform art. 395 și 396 din codul penal (art. 7 din legea de urmărire).

43. Agenții autorităților polițienesci, cari vor neglija sau vor refusa de a da la timp concursul și asistența cerută în mod formal, se vor pedepsi, pentru prima oră, cu jumătate lefă, pe o lună, pe baza unei constatări făcute de delegatul primarului în asistența șefului agentului polițienesc. În cas de recidivă, agentul polițienesc se va destitui și se va da în judecată conform art. 120 codul penal (art. 02 din legea de percepere și art. 19 din legea de urmărire).

Afară de acesta, șefii autorităților de cari depinde acei funcționari, vor putea lua și ori-ce alte măsuri disciplinare în urma mijlocirei autorității comunale.

44. Perceptorii și agenții lor nu pot, sub pedepsa prevădută de codul penal, exercita nici un comerț și nici să fie în comerțul cui-va.

45. Pentru ori-ce neglijență sau întârziere în împliniri sau în facerea vîrsărilor, percepătorii vor putea fi amendați cu 25 până la 300 lei.

Cu aceeași amendă se vor pedepsi și percepătorii cari vor neglija de a adăuna registrele de chitanțe, d'a trece sumele împlinite în registrele respective și d'a descărca zilnic în roluri la partida contribuabililor sumele percepute.

46. Perceptorii cari nu vor preda la termenile prevădute compturile de gestiune, sau cari

nu vor incheia și preda imediat după încetarea lor din funcțiune compturile și acele gestiunei lor se vor pedepsi cu amenda de la 50 până la 500 lei.

Această amendă se va pronunța de primar și se va aproba de autoritatea comună. În cas de insolabilitate, amendă se va înlocui prin închisoare pronunțată de tribunalul competent.

Dacă percepătorul persistă în refuzul de a-și preda compturile și acele serviciului, ele se vor incheia de către un agent al fiscului în asistența unui delegat comunal (art. 66 l. p.)

47. Ori-ce mănutor de bani publici, care va fi comis sustrageri sau delapidări de bani în paguba comunei, va fi urmărit pentru despăgubire în orice avere fără nici un fel de jumațiune sau chemare în judecată, ci numai în virtutea actelor de constatare și cu dreptul de preferință conform art. 32 de mai sus, fără prejudiciul pedepselor prevădute de codul penal pentru asemenea fapte.

48. Constatarea delapidărilor se va face de către controlorii comunali sau de alți delegați ai comunei și de către ori-care funcționar public al comunei sau al Statului.

Procesele-verbale dresate de acești agenți față cu partea interesată (perceptorul sau garantul), sau după chemarea lui în regulă, vor face probă legală în justiție și nu vor putea fi atacate de cât prin înscriere în fals sau pentru motive de erore bine constatată conform procedurii penale (art. 112 legea comptabilităței generale).

49. Ori-ce mănutor de bani publici ai comunei nu va putea fi descărcat de deficitul constat asupra-i sub nici un cuvînt, nici chiar sub acela că i s'a furat sau că a perdut banii de nu va justifica că pierderea a provenit dintr-o forță majoră

bine constatată și că s'au luat toate precauțiunile prescrise de lege pentru încasarea banilor.

Însărcinați cu mânăuirea banilor publici nu vor putea fi descărcați de deficitul constatât asupra lor, arătând sau pretextând că ar putea avea ordine scrise sau verbale, sau chiar recepse de la osebii funcționari, fie superiori sau egali, pentru întrebuintarea banilor constatată lipsă în casă.

Ca acte descărcătoare nu se vor ține în seamă de cât mandatele și recipisele oficiale liberate în conformitate cu legea contabilității generale.

Funcționarii cari vor fi dat ordine sau recepse ilegale se vor considera ca complici și ca atari se vor urmări în justiție.

64. Deosebirile recunoscute între indicațiunile unei declarațiuni și rezultatul verifiicațiunei se vor considera ca contra-vențiuni și vor da loc la aplicarea pedepselor următoare.

a) Dacă coletele se vor găsi în număr mai mare de cât acelea declarate, excedentul se va confisca și declarantul se va supune la amendă de 50 lei în comunele urbane reședințe de districte, de 25 lei în cele-lalte comune urbane și de 10 lei în comunele rurale;

b) Dacă mărfurile înfățișate vor întrece greutatea, măsură sau numărul declarat, excedentul care nu va fi mai mare de cât 15% se va supune la plata drepturilor îndoite; iar excedentul superior la 15% se va confisca;

c) Dacă declarațiunea se va dovedi falsă în ce privește felul sau calitatea mărfurilor, mărfurile false declarate se vor confisca și declarantul se va supune la amendă de 50 lei în comunele urbane reședințe de districte, de 25 lei cele-lalte comune urbane și de 10 lei în comune rurale.

Când suma drepturilor cu care declarațiunea falsă ar fi

putut păgubi pe comună va fi mai mică de cât 20 de lei, se va aplica numai amenda de 50 lei în comunele urbane reședințe de districte, de 25 lei în cele-lalte comune urbane și de 10 lei în comunele rurale.

d) Dacă mărfurile prohibite sau supuse la restricțiune de intrare în virtutea vre-unor legale dispozițiuni speciale, vor fi declarate sub denumiri false, aceste mărfuri se vor confisca și declaranții se vor supune la o amendă de 250 lei în comunele urbane reședințe de districte, de 125 lei în cele-lalte comune urbane și de 50 lei în comunele rurale.

e) Dacă se va găsi mai puțin colete de cât se va fi declarat, declarații se vor supune la amendă de 150 lei pentru fie-care colet lipsă în comunele reședințe de districte, de lei 75 în cele-lalte comune urbane și de lei 35 în comunele rurale.

Pedepsele hotărâte pentru declarațiunea falsă în ce privește felul și calitatea mărfurilor și pentru deficit de colete nu se vor aplica în casurile de sub-știuțiune sau de furt dovedit judecătorește (art. 95 legea vămilor și art. 8 legea perceperii taxelor comunale).

94. Dacă biletul de transit revestit cu certificatul descărcător, nu va fi înapoiat administrației comunale în termenul fixat de art. 93, atunci proprie tarul mărfii va perde garanția deusă după art. 81 și va fi supus la o amendă de 150 lei în comunele urbane reședințe de districte, de 75 lei în cele-lalte comune urbane și de 30 lei în comunele rurale.

Dacă certificatul descărcător dat de biroul de eșire asupra biletului de transit va avea de obiect numai o parte din mărfurile expediate, penalitățile hotărâte de acest articol nu se vor aplica de cât în proporțiunea aferentă cantității de

mărfurilor neșite din raza comune (art. 149 legea vămilor și art. 8 legea perceperii taxelor comunale).

96. Ori-ce introducere de mărfuri sau produse săvîrșită sau tentată contra dispozițiunilor legilor privitoare la așezarea și percepera taxelor de accise și regulamentul de față, în scop a nu se mai plăti drepturile comune sau de a se eluda o prohibițiune, sau numai pentru a evita îndeplinirea unei formalități, va constitui un fapt de contrabandă (art. 166 legea vămilor și art. 8 legea perceperii taxelor comunale).

97. Contrabanda avînd de obiect mărfuri *tarifate* sau prohibite, făcută sau tenată prin locurile săutrecătoare afectate legalmente operațiunilor de percepera acciselor, se va pedepsi cu confiscarea mărfurilor și cu o amendă egală cu un sfert din valoarea acestor mărfuri, dacă ele vor fi *tarifate*, și egală cu jumătatea din valoarea lor, dacă vor fi *prohibite*.

La determinarea valorii mărfurilor se va lua de basă prețurile curente din localitate a obiectelor prinse în contrabandă.

Amenda nu va putea nici odată să fie mai mică de 50 lei pentru reședințele de districte de 25 lei pentru cele-lalte comune urbane și de 10 lei comunele rurale, pentru mărfurile *tarifate*; și de câte 250 lei pentru cele *prohibite* pentru reședințele de districte, 125 lei comunele urbane și 50 lei comunele rurale (art. 167 legea vămilor și art. 8 legea perceperii taxelor comunale).

98. Contrabanda de mărfuri *tarifate* sau prohibite, făcută sau tentată prin locuri ascunse sau interșise pentru trecerea mărfurilor supuse acciselor va da loc la aplicațiunea pedepselor hotărâte de articolul precedent și la confiscarea mijloacelor de transport.

Osebit fraudatorii se vor trimete înaintea tribunalelor pentru a fi condamnați la pedepșa închisōrei, după distinețiunile următoare:

a) De la 5 zile până la 3 luni, dacă faptul va fi fost comis de mai puțin de trei indivizi;

b) De la 3 luni până la un an dacă faptul va fi fost comis de 3 sau mai puțin indivizi adunați în trupă;

c) De la 2 până la 5 ani, dacă unul sau mai puțin făptuitorii adunați în trupă vor fi avut asupra lor arme aparente sau ascunse pe cari însă nu le vor fi întrebuintat, fără prejudiciul altor pedepse mai grave prevăute de codicele penal, pentru crime sau delictे comise de dișii făptuitorii (art. 168 legea vămilor și art. 8 legea perceperii taxelor comunale).

99. Contrabanda de mărfuri sau produse scutite de drepturi se va pedepsi cu amendă de la 12½—50 lei în comunele reședințe de districte, de lei 6 bani 25—25 lei în cele-lalte comune urbane și de 2½ până la 10 lei în comunele rurale, ori-care va fi locul pe unde mărfurile sau pedepsele se vor introduce în oraș, și ori-care va fi valoarea acestor mărfuri.

Nu intră în prevederile acestui articol introducerea de obiecte dispensate de obligațiunea înfățișării la biurourile de accise prin art. 54 al acestui regulament (art. 170 legea vămilor și art. 8 legea perceperii taxelor comunale).

100. Ori-cine se va dovedi că a participat ca întreprindător, ca asigurător sau ca interesat într'un mod 6re-care, la un fapt de contrabandă, va deveni în calitate de complice, solidar de amendă și pasibil de închisōrea pronunțată contra făptuitorilor (art. 171 legea vămilor și art. 8 legea perceperii taxelor comunale).

102. Ori-cine se va dovedi că

prin facturi, scrisori de cărat sau alte acte conținând indicațiuni mincinoase, a reușit a surprinde buna credință a agenților accișului și a păgubi pe comună de o parte din drepturile sale, se va pedepsi cu pedepșa hotărâtă de codicele penal pentru înșelăciune sau excocherie fără prejudiciul altor pedepse mai grave aplicate pentru fals.

Prescripțiunea va fi cea hotărâtă de codicele penal (art. 173 legea vămilor și art. 8 legea perceperei taxelor comunale).

121. Cine va voi să se înscrie în fals contra unui proces-verbal va trebui, sub pedepșa d'a perde dreptul de înscriere în fals, să declare această prin cererea sa de apela tribunalul sau judecătorul de ocol și să arate prin disă cerere mijlocele ce pôte invoca pentru dovedirea falsului și numele și calitățile martorilor pe cari îi pôte produce. La ziua hotărâtă pentru trecerea apelului, și dacă apelandul va fi present, tribunalul sau judecătorul de ocol va examina mai întâiu inscripțiunea în fals și, găsiind mijlocele invocate în sprijinirea falsului înveciate și admisibile, va ordona suspendarea cercetării apelului până când jurisdicțiunea criminală va fi pronunțat asupra acțiunii care se va exercita de Ministerul public după comunicațiunea ce i se va face de sentința tribunalului, admițând inscripțiunea în fals.

Dacă inscripțiunea în fals va fi respinsă, se va procede la cercetarea apelului fără nici o amânare. Inscripțiunea în fals va fi înlăturată de către tribunal sau de judecătorul de ocol fără examen prealabil, dacă apelandul nu se va afla present la înfățișare. Când acțiunea publică, exercitată în urma unei inscripțiuni în fals, se va termina prin condamnățiunea funcționarilor acușați de fals, atunci creștința datorită proceselor-

verbale, conform articolului precedent, va înceta d'a exista și tribunalul va fi în drept de a discuta faptele constitutive ale infracțiunii și d'a primi, în privința acestor fapte, probă, prin martorii. Acela care se va înscrie în fals și care va sucumba va fi condamnat la o amendă de 150 lei și la daunele interese ce se vor cuveni agenților pe nedrept acușați (art. 193 legea vămilor și art. 8 legea perceperei taxelor comunale).

180. Perceptorii, casierii comunali și agenții auxiliari de urmărire în operațiunile de sequestru și vindare, de câte ori vor găsi de cuviniță, vor cere formal asistența agenților publici, administrativi și polițienesci.

Orice cerere în scris din partea agentului de urmărire ca să fie asistat, nesatisfăcută în termen de 48 ore, va atrage pentru agentul administrativ sau polițienesc, penalitatea amendării cu jumătate lefa pe o lună. În cas de recidivă, agentul abătut va fi supus și la penalitatea prevedută la art. 190 codul penal. Constatarea acestor abateri se va face încheere de procese-verbale de către delegatul autorității comunale, în prezența delegatului superior agentului abătut și se va aproba pentru capitală de prefectul poliției și în județe de prefectul de județe.

Amendinele pronunțate se vor urmări și se vor încasa în folosul Statului.

Regulamentul pentru prevențiunea bólelor infecțioase (moltiplicătoare) desvoltător art. 9, 12, 13, 128, 129 și 130 din legea sanitară *)

Prom. și publ. la 8 Dec. 1891.

111. Funcționarii publici cari vor călca acest regulament, vor

*) *V. regulamentul complet în colecția Hamangiu p. 2426.*

fi pasibili de penalitățile prevedute de legea sanitară (art. 175) și de codul penal.

Regulamentul pentru aplicarea art. 3 din legea pentru înstrălănarea bunurilor Statului și rescumpărarea embatcurilor *)

Prom. și publ. la 2 Apr. 1893.

6. Cumpărătorii de loturi cărora se vor fi incuviințat avansuri sunt obligați a le întrebuița la destinațiunea pentru care le-a fost acordate.

Contravenirea la această obligațiune se va considera ca abuz de încredere și se va pedepsi conform art. 330 din codul penal.

27. Membrii comisiunilor preveduți la art. 10, cari vor contraveni la dispozițiunile regulamentului de față, constatând fapte ne adevărate, sau afirmând drept adevărate fapte mincinoase, atât în privința imprumutatului, câtși garantului, se vor pedepsi în conformitate cu art. 123 și 124 din codul penal.

Ei vor avea și răspunderea civilă pentru daunele ce vor fi causat.

28. Primarii și perceptorii fiscali se vor pedepsi de asemenea, conform art. 123 și 124 din codul penal, în cas de a comite veri una din infracțiunile acolo enumerate, fiind totodată răspunzători de orice daune cauzate Statului.

Regulament pentru vaccinare și revaccinare **)

Prom. și publ. la 10 Sept. 1893.

45. Toți locuitorii țerei, părinții copiilor, tutorii minorilor,

*) *V. regulamentul complet în colecția Hamangiu p. 2734.*
**) *Idem, p. 2813.*

curespondenții școlarilor, directorii și directoarele școlilor publice și private, ale internatelor și pensionatelor publice și private, ale asilelor, ale grădiniilor de copii, rectorii seminarilor, directorii stabilimentelor industriale, ai diverselor fabrici și ateliere, învățătorii și învățătoarele școlilor rurale, cari nu se vor conforma prescripțiunilor acestui regulament sunt pasibili de penalitate prevedută la art. 175 din legea sanitară.

46. Organele administrative și sanitare cari se vor abate de la prescripțiunile regulamentului de față vor fi pasibili de pedepșa prescrisă la art. 175 din legea sanitară; afară de această funcționarii administrativi abătuți vor fi pasibili de penalitățile prescise prin legea de organizare a autorităților administrative, iar cei sanitari de penalitățile prescise de art. 42 din legea sanitară.

47. La aceeași penalitate ca medicii și vaccinatorii vor fi supuși și directorii institutelor de limfă vaccinală și ajutorii lor, cari cu neglijență vor fi recoltat limfa vaccinală purulentă, sau vor fi debitat limfa alterată, prin inocularea căreia s'au produs erisipele, flegmone adeno-limfagite și alte complicații ale procesului vaccinal.

Regulament pentru consiliile de igienă și salubritate publică.

Prom. și publ. la 7 Oct. 1893.

62. Membrii consiliului de igienă, funcționarii ai Statului, ai județelor și comunelor, cari vor lipsi nemotivat de la ședință, vor fi amendați cu câte 20 lei de fie-care absentare nejustificată.

Amenda se va vârsa la casa autorității de care depinde funcționarul amendat.

63. Toți funcționarii publici

și ori-care persoană particulară cari va călca veri-una din dispozițiunile acestui regulament se vor pedepsi conform art. 175 din legea sanitară.

Regulament pentru epitropiile bisericesci *)

Prom. și publ. 14 Ianuarie 1894

42. Epitropiile bisericesci fiind nise mici administrațiuni publice, risipa sau reaua în-țrebuințare a averilor bisericesci se vor considera ca risipe și deturnări de bani publici și culpabili vor fi urmăriți conform legii penale.

De asemenea ori-ce abateri a epitropului de la dispozițiunile acestui regulament, va avea drept rezultat revocarea lui.

Regulament pentru alinierea satelor și pentru construirea locuințelor țărănești **).

Prom. și publ. la 14 Iun. 1894.

11. Nu se permite cu nici un preț topirea cănepei, inului sau teiului în lacuri, gârle sau puțuri din interiorul satelor; acolo unde se va constata una ca aceasta, contravenientul se da în judecată, conform art. 375 alin. IX din codul penal, confiscându-se și cănepa, inul sau teiul găsit.

Se poate permite topirea cănepei, inului și teiului în depărtare de 100 metri de la săl lângă apele curgătoare, la nise bazine sau gropi speciale, legate cu apacurgătore printr'un mic canal precum și în lacuri situate în afară de sat, cari bazine, gropi, lacuri se vor impune pentru ca să nu se apropie vitele de ele.

*) V. *regulamentul complet în colecția Hamangiu p. 3022.*
**) *Idem, p. 3112.*

21. Ori-cine nuse va conforma cu acest regulament, va fi pedepsit, conform articolelor 385 și 388 din codul penal, iar sub-prefecții și primarii după art. 175 din legea sanitară.

Regulament pentru serviciul sanitar de județe *)

Prom. și publ. la 12 Aug. 1894

35. Prefecții, sub-prefecții, primarii comunelor urbane și rurale, cari vor călca dispozițiunile legii sanitare și se vor abate de la prescripțiunile acestui regulament, vor fi pasibili de penalități prescise la art. 37 din legea pentru organizarea serviciului administrațiunii centrale și la art. 175 din legea sanitară.

La aceleași pedepse se vor supune fabricanții, comercianții și alte persoane private cari vor călca prescripțiunile legii sanitare și ale regulamentelor publicate de ministerul de interne pe baza ei.

Afară de acesta, funcționarilor administrativi abătuți, vor mai fi pasibili de penalități prescise prin legea de organizare a autorităților administrative (art. 36, 37 și 38).

Amenziile vor intra în casele comunelor respective spre a alimenta fondurile medicamentelor gratuite pentru săraci.

119. Medicii primari de județe, medicii de plăși, medicii de urbe, agenții sanitari și mōșele cari vor călca dispozițiunile legii sanitare și se vor abate de la prescripțiunile acestui regulament, vor fi pasibili de amende de la 50 până la 1000 lei, și dacă din negligența lor a suferit sănătatea sau chiar viața cetățenilor, ei vor fi pedepsiți cu închisore corecțională de la 15 zile până la 1 an.

*) V. *regulamentul complet în colecția Hamangiu p. 3195.*

Amendele vor intra în casele comunelor respective, spre a alimenta fondurile medicamentelor gratuite pentru săraci.

Regulament pentru industriile insalubre *)

Prom. și publ. la 24 Sept. 1894.

101. Contravențiunile în contra prescripțiunilor prezentului regulament se vor pedepsi pentru prima oră cu o amendă de la 10 -- 100 lei, pentru a doua oră cu o amendă de la 30 -- 500 lei și pentru a treia oră cu închiderea stabilimentului pentru un timp limitat, conform art. 146 din legea sanitară.

Regulament pentru exploatarea carierilor din proprietățile Statului **)

Prom. și publ. la 10 Maii 1895.

53. Abaterile de la acest regulament cad în prescripțiunile art. 85, 86 și 87 din legea minelor.

Regulament pentru punerea în aplicare a legii minelor, privitor la titlurile I, II, IV, V, VI, VII, X, XI, XII, XIII, XV, XVII *)**

Prom. și publ. la 10 Maii 1895

52. Intreținerea cablurilor pentru translațiunea persoanelor în puțuri e supusă condițiunilor următoare:

a) Colivile vor fi pe cât posibil construite astfel în cât să se evite căderea lucrătorilor și a-i pune la adăpost de loviturile pietrelor ori altor obiecte ce s'ar desface de pe pereți, etc., și ar cădea în puț.

*) V. *regulamentul complet în colecția Hamangiu p. 3274.*

**) *Idem, p. 3526.*

***) *Idem, p. 3501.*

Dacă coborirea se va face în butoie, acestea trebuie să fie strânse cu cercuri de siguranță, purtând un fel de copac, pentru a împedeza căderea corpurilor grele în capul lucrătorilor;

b) Numărul persoanelor cari se vor introduce într'o colivie săă într'un butoiu, precum și ieșela de translațiune vor fi fixate de direcțiunea minei și făcute cunoscut inginerului de mine respectiv;

c) Colivile ori butoiele nu vor putea primi sub nici un pretext o altă greutate suplimentară atunci când numărul de persoane determinat va fi luat loc în ele;

d) La plecarea și sosirea colivii sau butoielor, fie la suprafață, fie la diferitele caturi, mișcarea mașinei se va face încet și cu precauțiune; aceleași precauțiuni se vor lua la întâlnirea colivii sau butoielor când circulațiunea se va face într'un puț sau compartiment nedespărțit;

e) La ori-care înălțime d'asupra gurei puțului, ghidii vor fi apropiați și întăriți cu tachete de siguranță pentru a împedeza colivile sau butoiele de a se înălța accidental până la molete. În lipsă de apropierea ghidilor se vor institui „evite moletese“;

f) Mașina de extracție va trebui să fie prevădută cu un frâu puternic și dispus astfel ca mașinistul să-l poată manipula cu înlesnire, fără ca să se mai deplaseze.

Ea va fi de asemenea prevădută cu un aparat reprezentativ al mersului coliviei în puț: o sonerie automată va anunța sosirea lor la suprafață. Direcțiunea minei va trebui să întocmească un sistem de semnale bine determinate pentru anunțarea diferitelor manevre ce se vor opera în serviciu;

g) Dispozițiuni speciale trebuiesc luate de direcțiune pen-

tru a putea scöte persoanele în cazul când colivile sau butöele s'ar opri în coborirea sau urcarea lor;

h) Dispozițiuni speciale trebuiesc luate pentru a se asigura o ordine perfectă la coborirea și urcarea lucrătorilor. Ori-ce neregularități, ori cât de inofensive, vor fi pedepsite, cu amendă, conform art. 186 din lege.

95. Contravențiunile la dispozițiunile din acest regulament se vor pedepsi chiar când n'ar fi urmat un accident, conform titlului XII din legea de față.

Regulamentul pentru exercițiul chirurgiei dentistice *)

Prom. și publ. la 27 Ian. 1896.

10. Sub-chirurgii, dentiști de clasa II, dentiști cu diplome în chirurgia dentară (dentiști de clasa I și doctorii în medicină, dentiști, cari se vor abate de la dispozițiile legii sanitare și ale regulamentului de față, întru cât privesc exercițiul profesiei lor, vor fi pasibili de penalitățile prevăzute la art. 113 și 175 din legea sanitară.

Regulament pentru liberarea certificatelor de proveniență și de sănătate pentru animale și pentru produsele animale brute **)

Prom. și publ. la 12 Sept. 1896.

56. Acei care vor contraveni prescripțiilor acestui regulament vor fi dați judecății spre a fi pedepsiți conform art. 174

*) V. regulamentul complex în colecția Hamangiu p. 3583.

**) Idem, p. 3697.

și următorii din legea de poliție veterinară.

Regulament al legii asupra alienațiilor *)

Prom. și publ. la 13 Nobr. 96.

82. Medicul director al unui stabiliment de alienații public sau privat va fi admonestat sau suspendat provisoriu din funcțiunea sa, dacă va reține în stabilimente o persoană vindecată, sau dacă va refuza de a libera o persoană așezată, când prefectul sau procurorul ordonă sau când veri-una din persoanele arătate în art. 11 o va cere.

83. Contravențiunile la articolele din secțiunea I și II comise de medicul-director al unui ospiciu public, sau al veriunei case de sănătate private, sunt pedepsite su o amendă de la 50 până la 1000 lei.

84. Ori-ce persoană impieгатă într'un stabiliment public sau privat, și ori-ce supraveghetor sau infirmier, sau atașat pe lângă un alienat, care a devenit culpabil, cu sciință de loviri și răniri comise asupra unui alienat, va fi pedepsit conform art. 238 și următorii din codul penal.

85. Ori-ce persoană culpabilă de un atentat la pudöre, comis cu sau fără violență asupra unui alienat de sex bărbătesc sau femeesc, se va pedepsi cu reclusiunea.

86. Ori-ce altă abatere de la legea asupra alienațiilor și de la acest regulament care nu este anume menționată în art. precedente se va pedepsi în conformitate cu prescripțiile codului penal.

*) V. regulamentul compl. în colecția Hamangiu p. 3720.

Regulament pentru serviciul de maleininsare (morvinisare) **)

Prom. și publ. la 27 Nobr. 96.

53. Acei cari se vor opune de a se maleinisa solipelele, care după acest regulament trebuie a fi maleinisate sau remaleinisate, sau acei cari vor sustrage animalele de sub observație, se vor pedepsi conform art. 177 din legea de poliție sanitară-veterinară; iar când vor înstrăina animale, pedepsa va fi cea prevăzută de art. 174, aliniat b, din aceeași lege.

Tot-d'odată, după casuri, se va putea aplica și art. 178 din citata lege.

Regulament pentru măsurile de apărare sennătății publice, față de exploatările de petrol **)

Prom. și publ. la 21 Oct. 1899.

12. Contravențiunile în contra prescripțiilor regulamentului de față se vor pedepsi, pentru prima oră, cu amendă de 100 lei și cu suspendarea exploatărei până la îndeplinirea ameliorărilor; pentru a doua oră aceeași suspendare, plus amendă de 500 lei, iar a treia oră cu închiderea stabilimentului pe timp limitat, pe basa art. 146 din legea sanitară.

*) V. regulamentul complex în colecția Hamangiu p. 3734.

**) Idem, p. 4125.

Regulament pentru vinđarea substanțelor medicamentöse brute (drogue) și a materilor toxice *)

Prom. și publ. la 9 Ian. 1900.

26. Abaterile de la acest regulament se vor pedepsi în conformitate cu art. 175 din legea sanitară, ținându-se seama de gravitatea lor, cu :

1) Observațiuni; 2) Cu închiderea drogueriei pe un timp determinat sau definitiv; 3) Cu retragerea matriculei.

Aceste pedepse se vor pronunța de ministerul de interne în urma avisului conform, dat de comisiunea farmaceutică și consiliul sanitar superior.

Farmaciiștii cari vor contraveni dispozițiilor coprinse în art. 2 din acest regulament, se vor pedepsi cu suspendarea din funcțiunea lor și cu ridicarea dreptului de a profesa, pe timp mărginit, arta farmaceutică.

Regulament pentru acordarea dreptului de a cüta și exploata petrol pe moșile Statului *)

Prom. și publ. la 30 Apr. 1900.

52. Abaterile la prescripțiunile din regulamentul de față vor fi pedepsite conform dispozițiilor art. 86 din legea minelor.

*) V. regulamentul complex în colecția Hamangiu p. 4243.

**) Idem, p. 4437.

TABLĂ GENERALĂ DE MATERII *)

	<u>Pag.</u>
Prefață	V
Abreviațiuni	IX
Modificările introduse în Codul penal	X
Tabla de materii a Codului penal	XI
Indexul general alfabetic	XV
Codicele penal	1
Convențiunile de extradare dintre România și diverse State	319
Convențiunea de extradare dintre România și Austro-Ungaria	321
Convențiunea de extradare cu Belgia	336
Convențiunea de extradare dintre România și Marea Britania	347
Convențiunea de extradare cu Italia	357
Convențiunea de extradițiune cu Olanda	368
Codicele de justiție militară	377
Circulara Ministerului de război	471
Codicele de justiție specială pentru corpul marinei	493
Codicele silvic	503
Regulamentul Codicelui silvic	535
Dispozițiunile penale din legile usuale	543
Codicele civil. Art. 36, 37, 140, 147, 175, 1822, 1823	545
Codicele de procedură civilă. Art. 90, 180, 189, 207, 216, 315, 405, 437	546
Codicele comercial. Art. 19, 20, 264—268, 831, 841, 875—888	548
Lege asupra presei. Art. 9, 13, 16, 17, 37, 43—58, 62	555

*) A se vedea *Indexul alfabetic general* la începutul volumului.

	<u>Pag.</u>
Lege asupra patentelor. Art. 18, 19	559
Lege pentru consiliile județene. Art. 26, 37, 42, 75.	560
Lege pentru adoptarea sistemului metric de măsurări și greutateți în România. Art. 22	561
Lege de expropriatiune pentru cauză de utilitate publică. Art. 9, 45, 49	562
Legea pentru poliția rurală. Art. 84—86, 90, 103, 109	563
Lege pentru înființarea dreptului de licență asupra comercianților băuturilor spirtoase. Art. 11, 17	565
Lege asupra regimului inehisorilor (complectă).	566
Legea generală a vămilor Art. 48, 50, 61, 62, 65, 68—72, 85, 86, 90, 94, 95, 101, 127, 128, 132, 149, 155, 159, 162, 166—173, 193, 194, 196, 197, 241, 257, 259	577
Lege pentru recrutarea armatei. Art. 81—94	591
Lege asupra arestului preventiv în materie de presă. (complectă)	594
Lege pentru desființarea contribuțiilor personale și de șosele și înființarea unei contribuțiuni pentru căile de comunicație. Art. 5	594
Lege pentru urmăriri. Art. 19, 23	595
Lege asupra rechișițiilor militare. Art. 39—44	596
Lege asupra mărcilor de fabrică și de comerț. Art. 12—21	597
Lege asupra responsabilității ministeriale. (complectă)	599
Lege asupra străinilor. (complectă)	604
Lege asupra burselor mijlocitorilor de schimb și mijlocitorilor de mărfuri. Art. 10, 16, 30, 35, 62, 75	606
Lege pentru aședarea și administrarea impositului asupra băuturilor spirtoase Art. 7—11, 25—43	608
Lege pentru tocmelele de lucrări agricole. Art. 7, 8, 16, 29, 37, 41, 44	613
Lege de poliție sanitară veterinară Art. 174—178.	615
Lege pentru oprirea loteriilor (complectă)	616
Lege pentru titlurile la purtător pierdute, distruse, furate, etc. Art. 18, 19	617
Lege asupra comerțului ambulant. Art. 16—19.	617

	<u>Pag.</u>
Lege asupra înscrierii firmelor. Art. 22, 23	618
Lege pentru complectarea legii din 6 Decembrie 1864, relativă la constituirea corpului de advocați. Art. 4	619
Lege electorală. Art. 116—135	619
Legea sanitară. Art. 113, 119, 139, 146, 170, 175	621
Legea pentru monopolul chibriturilor și cărților de joc. Art. 16—19	624
Lege pentru alegerea consiliilor comun. Art. 66	624
Lege pentru autentificarea actelor. Art. 15, 17	625
Legea monopolului tutunurilor. Art. 34, 42, 49, 50, 61, 62, 66, 69, 73—93	625
Legea comunală. Art. 93, 107	632
Lege pentru înstreinarea bunurilor Statului și răscumpărarea embaticurilor. Art. 54—57	633
Lege pentru combaterea floxerei Art. 17, 18	634
Lege pentru creditul agricol. Art. 17, 29, 36	634
Lege pentru îmbunătățirea și înmulțirea rasei cailor în țară. Art. 30, 36	636
Lege pentru servitori. Art. 18, 19, 28	637
Lege pentru aședarea suporturilor și firelor telegrafice și telefonice. Art. 4	639
Lege pentru descoperirea monumentelor publice Art. 7	638
Lege pentru conservarea și restaurarea monumentelor publice. Art. 5, 6	639
Lege asupra învățământului primar și normal-primar Art. 5, 8, 10, 12, 74	639
Lege asupra clerului mirean și seminarilor. Art. 11, 48	641
Lege asupra comptabilității publice. Art. 12, 16, 26, 38, 44	641
Lege pentru înființarea unei bănci agricole. Art. 13, 14	643
Lege asupra alienațiilor (complectă)	644
Lege pentru protecțiunea semnelor geodesice și de frontieră (complectă)	652
Legea minelor. Art. 85—87, 131—134	653
Lege asupra pescuitului (complectă)	654
Lege pentru repausul în zilele de Duminecă și sărbători, Art. 10—12	662

	Pag.
Lege asupra taxei zahărului. Art. 10, 11, 14, 15, 24	663
Lege asupra taxei de consumațiune a petrolului și derivatelor sale. Art. 34—48	664
Lege asupra monopolului hârtiei pentru țigarete. Art. 8—12	667
Lege pentru interdicerea importului zaharinei (complectă)	668
Lege pentru înființarea creditului județean și comunal. Art. 10	671
Legea telegrafică, telefonică și postală. Art. 3, 16, 43, 101, 111, 114, 125—133, 158	671
Lege pentru condițiunile de întrebuințare ale cărților de joc. Art. 4, 5	675
Legea asupra taxelor de timbru și înregistrare. Art. 77—90	676
Lege asupra taxei pe grad a alcolurilor. Art. 3, 4	677
Lege asupra impositului imobilelor urbane neînchiriate. Art. 4	678
Legea generală de pensuni. Art. 26	679
Lege pentru fixarea veniturilor și cheltuelilor statului pe exercițiul 1902—1903. Art. 11	679
Lege pentru organizarea meseriilor. Art. 79—89	680
Dispozițiunile penale din regulamentele legilor speciale	683
Regulament pentru facerea și executarea hotărnicilor. Art. 15, 17	685
Regulament general pentru arestele preventive (complect)	685
Regulament asupra loteriilor cu scop de binefacere sau pentru incurajarea artelor. Art. 13	695
Regulamentul pentru aplicarea legii impositului asupra băuturilor spirtoase. Art. 93—100	695
Regulament pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale. Art. 33, 43, 49, 64, 94, 96—102, 121, 180	696
Regulamentul pentru prevențiunea bolilor infecțioase (molipsitoare) dezvoltător art. 9, 12, 13, 128, 129 și 130 din legea sanitară. Art. 111	700
Regulamentul pentru aplicarea art. 3 din legea pentru înstreinarea bunurilor Statului și rescumpărarea embaticurilor. Art. 6, 27, 28	701

	Pag.
Regulamentul pentru vaccinare și revaccinare. Art. 45—47	701
Regulamentul pentru consiliile de igienă și salubritate publică. Art. 62, 63	701
Regulamentul pentru epitropiile bisericesci. Art. 42	702
Regulamentul pentru alinierea satelor și pentru construirea locuințelor țărănești. Art. 11, 21	702
Regulamentul pentru serviciul sanitar de județe. Art. 35, 119	702
Regulament pentru industriile insalubre. Art. 101	703
Regulament pentru exploatarea carierelor din proprietățile Statului. Art. 53	703
Regulament pentru aplicarea legii minelor. Art. 52, 95	703
Regulament pentru exercițiul chirurgiei dentistice. Art. 10	704
Regulament pentru liberarea certificatelor de proveniență și de sănătate pentru animale și pentru produsele animale brute. Art. 56	704
Regulament al legii asupra alienațiilor. Art. 82—86	704
Regulament pentru serviciul de maleinsare. Art. 53	705
Regulament pentru măsurile de apărarea sănătății publice față de exploatarea de petrol. Art. 12	705
Regulament pentru vinđarea substanțelor medicamentose brute și a materiilor toxice. Art. 26	705
Regulament pentru acordarea dreptului de a căuta și exploata petrol pe moșiile Statului. Art. 52	705